

PELĀ

KESAGŪNOODŪMŪMKĀWĀ

TAN TŪLĀ

UKSAKŪMAMENOO WĚSTOWOOLKW'

SĀSOOGOOLE CLĪSTĀWĪT

OOTENĪNK.

MEGŪMOWEESĪMK.

CHEBOOKTOOK:

MEGŪMAGEĀ' LEDAKŪN-WEEKŪGĚMKĀWĀ MOWEOME.

1871.

PELĀ

KESAGŪNOODŪMŪMKĀWĀ

TAN TŪLĀ

UKSAKŪMAMENOO WĚSTOWOOLKW'

SĀSOOGOOLE CLĪSTĀWĪT

GOTENĪNK.

MEGŪMOWEESĪMK.

CHEBOOKTOOK:

MEGŪMAGEĀ' LEDAKŪN-WEEKŪGĒMKĀWĀ MOWEOMB.

1871.

See other title

BS

345

.M65

1871

KEY TO THE PRONUNCIATION

The *Consonants* are sounded as in English, *g* being always *hard*, as in *go*, *egg*, and *c* exactly like *k*: *ch* as in *church*. *h* following a vowel, in the same syllable, (as in *āhk*), is a soft guttural, (like the German *ch* in *ich*).

THE VOWELS are sounded thus :

a as in *father*.

ā as in *fate*.

ä as in *fat*.

ā as the second *a* in *abaft*.

e as in *me*.

ē as in *met*.

ei as *i* in *pine* (*ei* in *height*).

i as in *pin*.

o as in *no*.

ö as in *not*.

u as in *tube*, *use*.

ū as in *tūb*.

oo as in *fool*, (*move*).

öö as in *good*, *wood*.

ow as in *now*.

When any other vowel is *doubled*, as *aa*, *āā*, *ee*, or when an *o* is marked thus, *ō*, the usual sound of these letters is *prolonged*.

The usual place for the *accent* in Micmac is on the *penult*. When it falls on any other syllable, it is marked. But a prolonged vowel (*aa*, *āā*, *ee*, *ō*, or *oo'*) always takes the accent; *n* doubled (*nn*) at the end of a word, is *prolonged*; *m* or *n* at the *beginning* of a word, preceded by an accent, (thus : *'m*, *'n*), is sounded *without a vowel*.

minor lang
range
7-18-38
36601

KE

ST. MATTHEW.

CHAPTER I.

1. Na weegäd'igün oochit' Sāsoo Goole tan wēdabēksijū, Dabīd nēgūla ookwīsūl, Ablaham' nēgūla ookwīsūl Dabīdūlū.

2. Ablaham' wēgwesīs'ūnūl Esakūl'; Esak' wēgwesīs'ūnūl Sakobūl'; Sakob' wēgwesīs'ūnūl Soodahūl' ak wījegūdooltedītkū chenūmoogwū.

3. Sooda wēgwesīs'ūnegū' Pālāsūl' ak Salahūl', ak Tamal ookwījooōsūb'ūnūl. Ak Palās' wēgwesīs'ūnūl Eslomūl'; ak Eslom' wēgwesīs'ūnūl Alāmūl'.

4. Ak Alām' wēgwesīs'ūnūl Amīnedabūl; ak Amīnedab wēgwesīs'ūnūl Nasonūl', ak Nason wēgwesīs'ūnūl Salmonūl;

5. Ak Salmon' wēgwesīs'ūnūl Boōsūl', ookwīchsūb'ūnūl Lākabūl'; ak Boōs wēgwesīs'ūnūl Obēdūl'; ak Obēd Lootūl' ookwīchsūb'ūnūl. Ak Obēd wēgwesīs'ūnūl Jēseūl;

6. Ak Jēse wēgwesīs'ūnūl Dabīdūl' ēlegāwīlījūl; ak Dabīd ēlegāwīt wēgwesīs'ūnūl Solomūnūl, ookwīchsūb'ūnūl tan tūmk Ooleya ootābīt-ēmsūb'ūnūl;

7. Ak Solomūn wēgwesīs'ūnūl Lobo'ūmūl; ak Loboūm wēgwesīs'ūnūl Abāūl; ak Abā wēgwesīs'ūnūl Asāūl;

8. Ak Asā węgweis's'ünül Sosëpatül ; ak Sosëpat węgweis's'ünül Solamül ; ak Solam węgweis's'ünül Oseüsül' ;

9. Ak Oseüs węgweis's'ünül Soatanül ; ak Soatan' węgweis's'ünül Akasül ; ak Akas' węgweis's'ünül Hësekeial ;

10. Ak Hësekeia węgweis's'ünül Manäsäül' ; ak Mänäsä węgweis's'ünül Amünül' ; ak Amün węgweis's'ünül Soseüsül' ;

11. Ak Soseüs węgweis's'ünegü Sëkoneiüsül' ak wļjegüdooldettkü chenümooogwigü ; nëgüla tļlesip' äjaldimkëk Băbūlonkü.

12. Ak kese äjaldimkëk' Băbūlonkü Sëkoneiüs węgweis's'ünül Sălăteiülülü ; ak Sălăteiül węgweis's'ünül Solobabülülü ;

13. Ak Solobabül węgweis's'ünül Abeiüdül' ; ak Abeiüd węgweis's'ünül Eleiakümül' ; ak Eleiaküm węgweis's'ünül Asolül.

14. Ak Asol' węgweis's'ünül Sadookül' ; ak Sadook węgweis's'ünül Akemül ; Ak Akem węgweis's'ünül Eleüdü' ;

15. Ak Eleüd węgweis's'ünül Eleäsülül' ; ak Eleäsül węgweis's'ünül Matanül ; ak Matan węgweis's'ünül Sakobül' ;

16. Ak Sakob' węgweis's'ünül Sosëpül', Male oochenümoomül, tan wëjuhskijenoof Săsoos tan tēlooesit Clīstāwit.

17. Na ochit' 'msit' tan tāsijik ankooaloojik wëdabëksijik wëjadëgëmk' Ablahâmëk' mesokoo Dabidëk' 'mtiln' ankooaloojik na chël năoo. Ak wëjadëgëmk' Dabidëk' mesokoo äjaldimkëk' Băbūlonkü, 'mtiln' ankooaloojik na chël năoo. Ak wëjadëgëmk' äjaldimkëk' Băbūlonkü mesokoo

Clistāwīt [Sāsoo Goole] ooskijenoodīm, 'mtīln ankooaloojik na chēl nāoo.

18. Na tēluhskijenoop' Sāsoo Goole : ookwījūl Ma'leūl kēdoomāleāwelijūl Sosēpūl', ak āskw mūnak' tokoonaseedīkw Male wājoot oo-ooche-nūnkājāin Wējeoole-Nīkskam Iktōōgū.

19. Na Sosēpūl' oochenūmoomūl kokwōje-chenūmooilijūl nēg'ūla, ak moo kēdooe-pag-eintāgāagoogūl, kadoo tēledādūmūlīch' ootējīgūl-alūgoon' kemoodōōgū.

20. Kadoo nēgūla' tīlesip' ētleānkedātkēk' nēgūla kogooā', ānkāptūmōōkw'! Ukchesak'-ūmow ootānsālāmūl ēlemāswaslījūl ootenīnk pooōkūn Iktōōgū, tēlīmchūl : Sosēp, Dabīd ookwīsūl, moo ūkchepāt'ūmoo ūktūsooalān' Male ūkootābītēmīn ; mūdū tanūl ēle-keskāja-dāsīgūl ootenīnk nēg'ūla wējeāk' Wējeoole-Nīkskam Iktōōgū.

21. Ak ookwīseēdo', tokoo tūloeedādūks' Sāsoos, (Noojuhsētowwewēt), mūdū oochuhsētowē-ādū oomemājooenoom' ootūloowāwoodewow' Iktōōk.

22. Na 'msit oola' wēje-tūle-kakei-keskāja-agūp oochīt' ootūleān' tan wējetūlooēmkip Ukchesakūmow Iktōōk neganīk-chīje-tegāwen-oo ootenīnk, tan tēlooēp' :

23. Ankāptūmookw'! nōkskwēt nūnkājāādo ak ookwīseēdo' ak tūloeedādāk' Emanuēl ; tan tēlooēk, Nīkskam tēgwāoolkw'.

24. Tokoo Sosēp wējetoogwaloot nābāmīk' tēladēgēt' tan Ukchesakūmow ootānsālāmūl tēlīmchū, ak wēswalājūl ootābītēmūl ;

25. Ak moo kējeagool mesokoo kesuhkwīse-ēlīch', ak tēloeedājūl Sāsoos.

CHAPTER II.

1. Na tan tlesip' Sāsoos kese-tūluhskije-noo-
iděk' Bětlāmk' Lēsweepāwagik, Hělotoč' ělegā-
wíták oonagwěg' ůmkūl, ankaptūmookw ! něstoo-
ōltitkik chenūmoogwik wějedabūneek ooche-
bēnōōgū, pějedadūneek Sāloosālāmkū.

2. Těloočbūneek : Tame tět āhk nēgūm tan
wěskijenooit' Lēswebāk' ootělegāwítēmooōl' ?
mūdū němedakūtūnūl ookūlokowějūmūl ooche-
bēnoogū, ak pějedaēk' 'ntalasoomanēnū.

3. Na Hělōt ělegāwít noodūmach' nēgūla
kogooāl' sěspědasit ak ělp 'msit Sāloosālāmkā-
wāk'.

4. Tokoo kesemowkwemach' 'msit tan tāsīlīch'
ūkchepadūleas' ak ělp memājooenook' oonooje-
weegegēdēmooōh, tēlepebanemāje tan tět Clīstā-
wít' kedooe-tūluhs-kijenoōijū.

5. Ak āladījūl : Bětlāmkū Lēsweepāwāgīgū.
Mūdū na wějetūlooweegāsik neganīkchije-tēgā-
wenoo īktoogū :

6. Ak keel, Bětlām, makūmegāoo Lēsweepā-
wagik tūlā', moo mowebūnogwā'uūn Sooda oo-
sakūmamooow īktōōkū, mūdū oochečo' keel ůk-
tenīnk Gūbūlnol' tan ānkwāuōdū 'nmemājoo-
ēnoomk' Islālū.

7. Tokoo Hělōt' kemoodook' wegoomach'
nēgūla něstoooltīlīje cheenūmoo' kěsepebane-
māje tālesip' kūlokowěch' māswwasis ?

8. Tokoo ělkīmāje Bětlāmkū, ālāje : Ledaakw
ak pějājekwelookw' mījooajejū ; ak tan tlesip'
wājeōk' āgūnoodūmooedōksūp, koolaman' ělp
nēn 'ntūleēn' 'ntalasoomanū.

9. Na noodooadich ělegāwīlījūl poktūmkedajik, ak tokoo kūlokowějūl tanūl wěje-nūmeadīb'-ūnūl oocheběnoogū neganowhte-kūmagweedījūl mesokoo pęgesīlnījūl ak nęnkasīlījūl ūpkūdeīik tetpūgow' tan tęt mījooajeejūl āūmūlījū.

10. Ak tan tīlesīp' nęmeadich kūlokowějūl wěje-ooledasooltījik męskeek ooledaswōkūn īktōōk.

11. Ak tan tīlesīp' pīskwēdaadich węnjegwōm wājeadījūl mījooajejūl ak ookwījūl Ma'leūl, tokoo męskūnadęsooltījik ak alasoomadījūl. Tokoo banadoodījūl ootāpsoonowōl' ak pęgedūnūmooadījūl īgūnūmādīmkāwāl', wīslowsooleāwā', ak leībānōn, ak mūl : (kęlook' ūpkoo na).

12. Ak wěje-kenooodoojīk Nīkskam-āwīktook pooōkūn īktōōk moo ootūleāpskwēdanow' Hęlotęgū, poktūmkedajik, ūktūk owhte ělīmtūmedadich oomūtkuōkū.

13. Na kesīpkotūmkedaadich, ankaptān', Ukchesak'ūmow ootānsālāmūl ělemāswasījūl Sosępūl pooōkūn īktōōk ālājūl : Oonagaase, oosooal' mījooajech ak ookwījūl, ak ūlsemooowō' Esīptęgū, ak ehān' na tęt mesokoo kenooodooltęs'. Mūdū Hęlot' kędookwęlooaājūl mījooajejūl oonābanū.

14. Tokoo Sosęp węnagasīt węswalājūl mījooajejūl ak ookwījūl dępkeegū ak āleēt' Esīptęgū.

15. Ak nadāl' āhk mesokoo nębūlīch' Hęlodūl. Coolamān' ootūleān' tan Nīkskam węjetūlooęs neganīkchījetęgāwenoo īktōōk : Węjewegoomk' 'nkwīs Esīptęgū.

16. Tokoo Hęlot' tan tīlesīp' nęmedōk' oo-oo-

chíksíboogwalooksIn nēstooōltílije chenūmoo', lok kēsuhkweiik ak ēlkímāje [sūmagūnīs'] ak nābaje 'msít tan tāsílíje ũlbadoōjeech Bētlāmķū ak owweuū, meso-koo tabooēboonadílíje ak nootkoltílije ; stūgā' tan tēluhchechājeke-pebanemāp' nēstooōltílije chenūmoo kūlokowējūl ootētpūgagūmū.

17. Tokoo tēlekeskājaēak' tan neganíkchíjetēgā-wenooōk' Sēlāmeōk' tēlooēsū :

18. Wētkowēsk' noodās'ígūp Lāmakū, wēnmājesāskoodímk', wēdodēmooltímk', ak wēdobēdōksooltímk'. Lasāl ētlemāwímāje oonejīntnū, ak moo wēledādūmookw' ootílkwíjalooksín, mūdū nēg'ūmow moo āūmoodeekw.

19. Kadoo kesínpūgēk', Hēlotōk, ānkāptān' ! Ukchesak'ūmow ootānsālāmūl ēlemāswasíjūl Sosēpūl poowōkūn íktōōk Esíptēgū.

20. Alājūl : Oonagase, oosooal' mījooajech ak ookwíjūl ak ũleyē' Islāāl oomūtkígū, mūdū nēgūmow' nēboodítķík tankík kwelūmoadíp' mījooajeejūl oomemājooōk'ūnūmū.

21. Tokoo wēnagasít ak wēs walājūl mījooajeejūl ak ookwíjūlū ak pēgesínk' Islāālūl' oomūtkígū.

22. Kadoo noodūmach' Alķíleūsūl oonāpasíln oochūl Hēlodūl ootēlegāwítāwoodímkū Lēsweepāwagíkū, chepātk' ootūleēn' nadālū. Kadoo wējekenooadoot Níkskam-āwíktook poowōkūn íktōōk, pēskaasít ak āleēt' makūmegāoo Gālelētķ' tūlā'.

23. Ak pēgesínk' ak ētlūgātk' ũkchegūnk' tēlooēsík Nāsalēt' : koolamān' ootūleān' tan neganíkchíjetēgāwenook' tēlooādípū: Tūlooadāsido' Nāsalētķāwach'.

CHAPTER III.

1. Na něg'ůla nagwěgŭl San Noojebăpteisă-waděget' pėgesĭnk' ętlĭpsėdoonk' băktăkŭmĭktook Lėswepăwagĭk tŭlă' ;

2. Tělooět' : Apskwėdasooltĭkw' ! mŭdŭ wasok' ootėlegăwĭtăwoodĭm wějooowaasĭk.

3. Na oola' nėgŭm tan wějuhskoodăsĭt neganĭkchĭjetėgăwenoo ĭktook telooesĭt Isaiah, tan tělooėch : Wėdowkoėšĭnk' nėdowět' băktăkŭmĭktoők, āāt : Eladookw' Ukchesakŭmow ootowhte ak kok wődowhtekadŭmookw' ootowhteeljŭl.

4. Na oola' San naskŭgŭl ootapsoon wějekesedăsĭgŭl Cămŭlăwe-puhsĭgŭnagăwăl', ak mŭgėg-ŭnăbeă' ŭkspesoon kėspesĭch', ak weloo ĭpsokŭnkwăowche ak mechĭpchămooėchaboo nebďők-tďogŭă'.

5. Tokoo ęletoedaadjŭl āŭmŭlĭch' Săloo-sălămkăwăk' ak 'msĭt tanĭk ętlŭgadŭmoodĭjĭk Lėswepăwagĭk ak 'msĭt makŭmegŭl' owweu' Sooldănkŭ ;

6. Ak wějebăpteisăwaloogweedĭjŭl Sanŭl Sooldănkŭ, ętlepakeiăgŭnoodŭmoodeedĭjŭl ootŭloowăwoodewŭlŭ.

7. Kadoo nėmeăch' pegwėĭnĭje Pălŭseă' ak Sadŭseă' pėjedaalĭje oobăpteisăwadak' ŭnŭmkŭ, āălĭje : Kelow' wėdabėkseyŭk' 'mtăs'kŭmoo ĭktoők ! wěn tělekenooadoolďksŭp kelow koojeoo-semooltĭnow' tan ookweioode kėdooegaakŭ ?

8. Na oochĭt' menooltĭkw' menĭchkŭl tanŭl tědaboogwŭd'ĭgŭl ăpskwėdădăkŭn ĭktoőkŭ.

9. Ak moo ŭktŭledasooltĭp' ŭktŭĭmsooltĭnow' Ablahamŭk' wėskwăăkŭtŭnăk' noochenėnŭ.

Mūdū tělemoolōk' Nīkskam kesucheboogooalāje mijooajech' nēg'ūla koondūloochit' Ablahamōkū.

10. Ak ēlp nūgāch' tūmeegūn ēděk' oochebūsk-ikōōk cūmoochū, ak ādāsu cūmooch' tan moo wēlemanenook' tēmtāmūk ak kāsadoomk.

11. Neen amooch bāpteisāwaloolōk' sām'oo-gwōn iktōōk oochit' āpskwēdādākūn : kadoo mā wēn wēchkooeēt' noodēk' tan ājemūlgīgūnūt' moo ēnkoodā neenū ; tan oomūk'ūsūnūl mogwā' tēd-oojīkpūmāu 'npūmadooōnū. Nēgūm bāpteisā-walnōkto' Weje-Oole-Nīkskam iktōōk ak bōōktā-wīktōōk.

12. Tan oopoogwēdēstāk'ūnūm oopūtūnk ēd-ēk' ak oolemoosegadoo' ētlepoogwēdāāgūdīm' oomtāksāktūm, ak mowadoodūl' ookūlūmkoomūl ookūlūmkogwōmūmkū, kadoo noogwadoodūl' segooeboogwīstāk'ūnūl tan booktāoo ma 'nkas-ānōōgū.

13. Tokoo toochoo Sāsoos wējeēt' Gālīlēt'kū, ak pēgesīnk' Sooldānkū tan Sanāl āūmūljū oobāpteisāwaloogoonū.

14. Kadoo San kwējuhtookoolājūl, ālājūl : Wēdūmedādūm neen 'nwoojebāpteisāwadāsīn keel ūktenīnkū, ak keel tū pēgesīnūn tan āūm [ūkbāpteisāwadās'īnū ?]

15. Ak Sāsoos ūsetēgūloolājūl, ālājūl : Tūle-āch' negājū ! mūdū těledēpkadīk keenoo ūk-wōjooadoonēnoo, ūkeskājadoonēnoo 'msit kok-wōjadāk'ūnūl. Tokoo ūsedālūmājūl.

16. Ak Sāsoos kese-bāpteisāwadāsīch ūnkūs-eiu wēje-natkaasit sāmoogwōnkū ; ak ēdū wasok' pānta'dāsīk oochit' nēgūm, ak nēmedooājūl Nīkskamūl Oochejakūmījūl, Wēje-Oole-Nīkskamūl

na, wěchkwenesasílījül tēlegílījül stūgāch' pūlēs',
ak kākoobasílījül ootenīnkū.

17. Ak, ankaptān', wēdowhkwěšk' wějeāk'
wasok', těloočk : Oola' neen 'Nkwīs' tan oote-
nīnk wěje-oolkwījalookse.

CHAPTER IV.

1. Tokoo toochoo Sāsoos wěječltěskoot' Mche-
jakūmījoo iktōčk bāktākūmīktōčk oo-oojkwchal-
ooksīn mūndoo iktōčk.

2. Na kesetūlīpkijesoonaāwīch' nāwīnskēgoo-
goonaak kūlābīs' kāwesīnk'.

3. Ak noojīkwchatēgāwenoo' pēgesīnkūl, ak
ālājūl : Keel Nīkskam Ookwīsīch ūktenīn tūlīt-
ploodān' nēgūla' koondūl oopībūnōkūneānū.

4. Kadoo ūsīdāboogoōč', těloočč : Tēloowee-
gāsīk, ma memājooenoo' oochepūmowsīkw pasūk
pībūnōkūn iktōogū, kadoo oochepūmowsīdo'
'msīt kūlooswōk'ūnūl tanūl wějetoeeagūl Nīks-
kam ootoonkū.

5. Tokoo mūndoo wěswalājūl ālalājūl nīkska-
māwā' ūkchegūnū, ak kākwalājūl moweēspūdēk'
kējeegāsīk ūkche-alasoodūmōgwōmkū. ●

6. Alājūl : Keel Nīkskam ookwīsīch ūktenīn
oochenesagūlse nadālū. Mūdū tělooeegāsīk
Utploomādū ootānsālām' oochīt' keel, ak nēg'-
ūmow ēpsītkoonooltāk' oopūtūnooow' iktōčk moo
ūkat' ūkoosegowegan' koondāwīktōōgū.

7. Sāsoos ālājūl : Apch tělooweegāsīk : Moo
ūkwchalow Ukchesakūmow Uknīkskamūm.

8. Apch mūndoo ēlītkoojooalājūl lōk ēspūjīt
kūm'dūnū, ak nāyadooōjūl 'msīt oosītkūmōō'

ootělegāwagīmūl ak ělp ookoopmedādākūnūni-
ooow'.

9. Ak ālājūl : Něg'ūla 'msít kogooāl' igūn-
ūmooltēs' 'msakūnadēsīnūn ak alasoominū.

10. Tokoo Sāsoos ālājūl : Jīgūlaase! mūn-
doo! mūdū tělooweegāsík Ukchesakūmow Uk-
nīkskamūm alasoomadūks', ak Něgūm pasūk
loogowōdūks'.

11. Tokoo toochoo mūndoo nakalājūl, ak ān-
kāptān' ānsālāwījīk pějedaajīk ak ěloogwāwaad-
ijūl.

12. Kadoo tan tělesīp' Sāsoos noodūmach'
Sanūl oopejadāsīlīn' laplesoonk', poktūmkasīt
āleēt Gālelētķū,

13. Ak nāktūk Nāsalēt' ak pēgesīnk' ak ětlūg-
ātk' Cāpūlneūmkū tan āhk kaskeūkchīgūmook'
Sēbulūn ak Nāptūle ootababīmooōķū.

14. Koolamān' ookeskājeān' tan wėje-tūloo-
ēmķūp Isaiāhēk' neganīkchījetěgāwenooōķ' :

15. Makūmegāoo Sēbulūn tūlā' ak Nāptūle
tūlā', kaske-ūkchīgūmoogū, kamāk' Sooldānkū,
Gālelētķ' tan ūktūgīk tāsūkūmīksījīk tūlā',

16. Memājooenook' tanīk ěbooltīb'ūnīk bog-
ūnītpaagū nēmedoodīp mēskeek wōsogwēk' ak
wōsogwēk ělewōsogwēdēsķ' ootenāwōķ' tanīk
ěbooltīb'ūnīk 'npoowōķūnā' makūmegāoo ak
'npoowōķūn ootakchegāděgūmk.

17. Na toochoo wējaděgēmķ' Sāsoos bokchīp-
sēdoonk' ak tělooēt' : Apskwēdasooltīkw' ! mūdū
wasok' ootělegāwītāwoodīm wējooowaasīk.

18. Na Sāsoos pēmchājegasīch kaske-ūkchīg-
ūmōōķ' Gālelētķū nēmeāje taboosīlīje wījegūde-
līje cheenūmoo, Semooūl tanūl těloowedoojūl

Peāl, ak Andülāhül' wĳegüdeedĳül, pakasabeĳlje ųkchĳgümöögü, müdü nĳmājwe chenümook na.

19. Ak tĳlemāje : Noosoogooĳkw' ! ak kesal-
ooltöksųp ųkpādųlanow memājooenook'.

20. Tokoo nĳg'ųmow ųnkųseiu nakaladĳje oo-
ta'bewö ak noosoogooadĳjųl.

21. Na seowasĳch nadālų nĳmeāje ųktųge ta-
boosĳlje wĳegüdüĳlje chenümoo', Sakųl, Sĳbüde
ookwĳsųl, ak Sanųl wĳegüdeedĳjųl wĳnjoolkood-
öök tĳgwāooadĳjųl oochooĳ' Sĳbüdeųl', ĳtlĳm-
sųnabegālādĳje ootabewöhhų. Ak Sāsoos wegoo-
māje.

22. Ak nĳg'ųmow ųnkųseiu nöktųmeedĳch
wĳnjoolk' ak oo'choowöĳ ak noosoogooadĳjųl.

23. Na Sāsoos bāhkwasĳt tan tĳlkeek' Gäle-
lĳtkų, ĳtlekenamooĳt' ootalasoodųmogwömoow
ĳktöök ak ĳtlĳpsĳdoonk' ooleāgųnoodųmākųn ĳl-
egāwageā', ak nĳsadowųl 'msĳt ųksenoogowökųn-
ųl ak wĳksųwökųnųl memājooenoo ĳktöök.

24. Ak āgųnoodųmākųn ooĳĳt' nĳgųm kakei-
bāhkwasĳk 'msĳt tan tĳlkeek Sĳleākų, ak pĳge-
soodooadĳje 'msĳt tan tāsĳlje ųksenoogowenooų,
tane kĳkoonųmųĳjųl tan tĳlemĳlamoogųl wĳks-
ųwök'ųnųl ak oonmājodel ak tane wĳskwāoo-
adĳlje mųndoo' ootenāwökų, ak tane ĳloowāwe-
adĳlje, ak tane mātųnųgweedĳch pölse ; ak nĳsa-
lāje.

25. Ak mowepoogwĳlkĳk memājooenook'
wĳjenoosoogooa'dĳjųl Gälelĳtkų ak Dekāpolĳskų
ak Sāloosālāmųkų ak Lĳswepāwagĳgų, ak kamāāk
Sooldānkų.

CHAPTER V.

1. Na Sāsoos němeäch' mowepewělnije mow-ečlije ělĭtkoojooat' kũmdũn iktõõk ak ěbich' tanĭk wějekenoodũmoojik ootenĭnkũ pějeda'dĭjũl.

2. Tokoo towooldũnaasĭt ak tělekenamooõje, āāt :

3. Wělkwĭjaloojik tanĭk āoolājoołtĭjik ooche-jākũmĭj'ooow iktõõk ; mũdũ wasok' ootělegāwagĭm wědālegēmoolteedĭjũ.

4. Wělkwĭjaloojik tanĭk wěnmājedasooltĭjik ; mũdũ oolkwĭjadāsoolteedāk'.

5. Wělkwĭjaloojik tanĭk moo nědowuhkweioolteekw ; mũdũ ootālegēmoolteedāk' makũmegāoo.

6. Wělkwĭjaloojik tanĭk kāwesooltĭjik ak kěd-ooosāmoogoldĭjik tan telĭkse-měnwěgādĭch sǎbāwoode, mũdũ oochooadāsoolteedāk'.

7. Wělkwĭjaloojik tanĭk āooledādakadĭjik ; mũdũ něgũmow' āooledālũmooksoolteedāk'.

8. Wělkwĭjaloojik tanĭk wõkũmoltĭjik 'mkām-lāmoon' iktõõk, mũdũ něgũmow' nũmeädāk' Nĭkskam'ũlũ.

9. Wělkwĭjaloojik tanĭk nooje-lookwõdũmee-dĭch ānkooõmk', mũdũ něgũmow' tũlooedooksoolteedāk' Nĭkskam' ookwĭsũ.

10. Wělkwĭjaloojik tanĭk kestāwāoojik oočĭt sǎbāwoode, mũdũ wětālegēmoolteedĭch wasõk ootělegāwagĭmũ.

11. Wělalooksoolteõk' kelow, tan tělesĭp' alme-moolok' ak kestāwāoolok' ak āgũnemoolok' 'msit' kogooāl' wĭnchĭgũl pĭlsĭmtĭmkāwā' ĭk-tõõk.

12. Tokoo oosũgāwedasooltĭkw', ak ũkse-oole-

dasooltikw', müdü ůktabănkůdowăůmoow' mēs-keek' wasōgŭ ; müdü tēlekestăwăooadĭb'ůnegŭ' neganĭk-chĭje-tēgă-wenoo-gwŭŭ tankĭk âhkŭbŭn-eek âskw moo kelow' âŭmooduok.

13. Kelow' makŭmegăoo oosălawăŭm. Kadoo sălawă' ůksŭgaak tan tēlesălowemaak' tălekese-sălowemaadăsĭs? Na toochoo moo tălegŭlool-tŭnook pasŭk tooăgĕn ak oocheĕkwŭtkadĭn memăj'ooenoo ĭktōok.

14. Kelow' oosĭtkŭmoo oowōsogwĕgŭm. Ukchegŭn' tan ĕtlekesedăsĭk nĕmăktŭk moo kesemĭmoogwōdăsĭnook.

15. Ak moo săksegwĕsŭmeedĭkw wōsogoonŭmăkŭn ak tokoo egadoodĭkw lămăāk nŭgăkŭn ĭktōok ; cadoo egadoodĭch wōsogoonŭmakŭnŭtkw ĭktōok, ak wōsogoonŭmooĭje.'msĭt tane âŭmŭlĭje lămĭgwōmk.

16. Kelow' ůkwōsogwĕg'ŭmoow' tŭlĭksewōsogwĕch' ooskaloook' memăjooenook' koolaman' oonmedoonow' kĕloolkŭl ůktloogowōkŭnŭmoool' ak ookoopmedălŭmănow' Koochoool' tanŭl wasok âŭmŭlĭjŭl.

17. Moo ůktŭledasooltĭp' 'nwoojĭpkesĭnŭn' 'nkakeiskwĭskadon' Utploodăkŭn kŭsna' neganĭkchĭjetēgăwenook. Moo wĕjĭpkesĭnoo' 'nkakeiskwĭskadon kadoo wĕjĭpkesĭn' 'nkeskăjaadon.

18. Müdü tēleāk tēlemoolok' mesokoo wasok' ak makŭmegăoo kakayădŭl, tan moweăpchăch' Utploodăkŭn ĭktōok tŭlă' ma kakayanook mesokoo 'msĭt' kesetŭladăsĭdo'.

19. Na oochĭt' tan wĕn sĕgwĭskadok moweăpchăch' nĕg'ŭla Utploodăk'ŭnŭl ak tŭlekenamooch' memăjooenoo', nĕgŭm tŭlooodooksĭdo' mow-

eāpchāājīt wasok' ootēlegāwa'gimkū. Kadoo tan wēn kesadogūl ak tēlekenoodūmooēch' 'nēg-ūm tūlooodooksīdo' ēspāāk wasok' ootēlegāwa-gimkū.

20. Mūdū tēlemoolōk' ūksābāwoodīmooow' moo ājīmsūgiktūnook' moo ēnkoodā nooje-weeg-īgūdījīk ak Pālūseāk' oosābāwoodīmooōl' ma pīskwēdaooōk' wasok' ootēlegāwagimkū.

21. Kelow' kesenoodūmeiōk' sakawāchkīk tēlemoosūneek : Moo ūknābadēgow', ak tan wēn nābadēgēt' nēnēstowenōksedo' īlsoodākūn īktōōk.

22. Kadoo neen tēlemoolōk' tan wēn sāāk wēgeiuhtooājūl wījegūdeedījūl na nēgūm nēnēstowenōksīdo' īlsoodākūn īktōōk. Ak tan wēn ālājūl wījegūdeedījūl, Mogwā' tālekūloosuūn, na nēgūm nēnēstowenōksīdo' tēlītloodūmūgū. Kadoo tan wēn ālājūl, Keel ēloowāweēn', na nēgūm nēnēstowenōksīdo' mūndooagīgāwā' bōōktāoo.

23. Na oochīt' ūpkeseoon' ūktīgūnūmādīm-kāwāūm bātkwe-alasoodūm-ākūn īktōōk, ak ala' tēt mīgwedā'dūmūn wījegūdeyōk' oot-oosko'-dūmūn nadoo kogooā' ūkpokwōje-dālūmkoonū,

24. 'Nkūdāān ūktīgūnūmādīm-kāwāūm nadāāl ooskalook bātkwe-alasoodūmākūn īktōōk, ūleyē' abīksīktādīkw' wījegūdeyōk', tokoo toochoo choogoo'yē', ūpketūnūmoowē' ūktīgūnūmādīm-kāwāūm.

25. Kūseabīksīktoo tan pokwōjedālūmūsk', tan tīlesīp' tēgwāādeyōk' owhtīgū. Koolaman' tan pokwōjedālūmūsk' moo ootīgūnūmooōn' ūktenīn nooje-īlsoodēgēlījūl, ak noojeilsoodēgēt'

moo ootīgūnūmooōn ūktenīn noojekokwadēgēl-
ījūl, ak keel moo ūkpejaadāsīn laplesoonkū.

26. Tēleāk' tēlemool', ma kesetooēowūn na-
dāl' mesokoo kese-abankūd'ūmūn kēspeak' soo-
māl'keū.

27. Kese noodūmeiōk' tēlemoosūneek saka-
wāchkīk : Wīnāchkūl moo ūktūlasu.

28. Kadoo neen tēlemoolōk' tan wēn ancam-
ājūl ābīlījūl oomēnwēgēnū, nūgā' kese tūlasīt
wīnāchkūl ootenīnkāāl ookwōmlamoonkū.

29. Kadoo enakūnā' ūkpūkīk kesalūsk ūktējā-
kūnjedēstūn', kēdālkeigwadoo ak jīgūlēgē'!
Mūdū peāmekaneāwīk ūpkēsīgūn ūktenīn ook-
ooskan' moo ēnkoodā 'msīt ūktenīn lēgēn' mūn-
dooagīgū.

30. Ak enakūnā' ūkpūtūn kesalūsk ūktējā-
kūnjedēstūn', tūmsān' ak jīgūlēgē'. Mūdū peāme-
kaneāwīk ūpkēsīgūn ūktenīn ookooskan' moo
ēnkoodā 'msīt ūktenīn lēgēn' mūndooagīk.

31. Ak tēlooēmīkūp : Tan wēn jīgūlalāch' oo-
tābītēmūl īgūnūmooōch' ējīgūlaldīmīkāwā' wee-
gādīgūn.

32. Kadoo neen tēlemoolōk' tan wēn ējīgūla-
lājūl ootābītēmūl, pasūk oochīt' wīnāchkūl, kesa-
lājūl ootāoobūlēlīnū, (ootūlasīlīn wīnāchkūl).
Ak tan wēn māleāweedījūl ābīlījūl tanūl kese
jīgūladāsīlījūl, wīnāchkūl tēlasījūl.

33. Apch kese noodūmadeyōk' tēlemoosūneek
sakawāchkīk : Moo ūksēgwīskadoo ūkmūlgeloo-
wedūmāsoode, kadoo tūladēgē' Ukchesakūmow
īktōōk tan tēleloowedūmāsīn.

34. Kadoo neen tēlemoolōk' moo ūl bā ūk-
mūlgelooowedūmāsooltīp' ! Moo kooje-mūlgeloo-

wedŭmāsooltĭp' wasok ĭktōök, müdü Nĭkskam
ookoodpoodĭm ělegāwĭtāwā' na.

35. Kŭsna' makŭmegāwĭktōök, müdü ootěkw-
cheboogooĭmkāwāŭm na. Kŭsna' moo kooje-
mŭlgeloowedŭmāsooltĭp' Sāloosālāmkŭ, müdü
Ukcheělegāwĭt oochegŭnŭm na.

36. Kŭsna' moo kooje-mŭlgeloowedŭmāsu
koonjěgŭ, müdü moo kese-tŭladoon' nāōöktāchk'
koosaboon' oowōbān, kŭsna' oomāktāwān'.

37. Kadoo tŭlooěch' ŭkülooswōkŭnŭm, Aā,
āā ; Mogwā' mogwā' ; müdü tan kogooāl' aje-
ankooadĭgŭl moo ěnkoodā něgŭla, wějeāgŭl ŭloo-
wāwood' ĭktōök.

38. Kese-noodŭmadeyōk' tělooěmkŭp, 'Mpŭk-
ĭk oochĭt' 'mpŭkĭk, ak mebeet' oochĭt' mebeet'.

39. Kadoo neen tělemoolōk' moo ŭkekājasu
padasood ĭktōök. Kadoo tan wěn ŭtkŭmsk'
enakŭnā' koojenoon' ak ělp 'lekewōnskadoo ŭk-
tŭgŭ.

40. Ak tan wěn tělalŭsk ŭktĭlsoodāsĭn ak
oochadŭsk ŭktokwōn', ak ělp ŭsedālŭm koosoo-
adagoon ŭkpedoo'goonŭm.

41. Ak tan wěn kesalŭsk ŭktŭleěn' nāōökt-
āchk' meil ělp loowĭjāādĭkw taboogŭl.

42. Igŭnŭmoo' tan wěn kogooā' kweloodŭm-
ŭsk', ak moo koojekewōnskasu něgŭm tan ko-
gooā kědoowuhche-makadooĭch' ŭktenĭnkŭ.

43. Kese-noodŭmadeyōk' tělooěmkŭp, Uksāl-
ādŭks' kĭgŭmach' ak chekājedālŭmādŭks' tan
pokwōjedālŭmŭsk'.

44. Kadoo neen tělemoolōk', Uksālookw'
tanĭk pokwōjedālŭmoolōk' ; ooleküloolookw'
tanĭk almemooolōkw', ak oolalookw' tanĭk che-

kăjedălũmoolõk', ak alasoodũmẽlsãookw' tanĩk
kestãwãoolõkũ.

45. Koolamãn' oonjũnin ũktenãwow' koochoo-
ow' tan wasõk' ãhk ; mũdũ Nẽgũm kesalãjũl oo-
nagoosõtẽmũl oosẽgãwalĩn' oochĩt' tane kẽloo'-
sooltĩlĩje ak ělp tane moo kẽloo'sooltĩlĩgwe ; ak
ẽleaboo'gwẽdõk ookĩkpãsãn' tane sãbãwooltĩlĩje
ak ělp tane moo sãbãwooltĩlĩgwe.

46. Mũdũ pasũk ũksãlok' tanĩk kẽsãlnõk',
kogooã' abãnkũdooowã' wẽskodũmõk' ? Moo
tũ noojemowadakadĩjik ělegãwĩtãwã' sooleãwã'
tẽladakadeekw' ?

47. Ak pasũk boosoolãwĩktooõk wĩjegĩmõk
kogooã' ãje-pẽame-tũladaka-deyõk' moo ěn-
koodã ũktũgĩk tẽladakadeedĩjũ ? Moo tũ sẽgãwe-
ũlnook' na tẽladakadeekw' ?

48. Na kakeikeskãjoltĩkw' stũgã' Koochooow'
tan wasõk' ãit kakeikeskãjããk.

CHAPTER VI.

1. Na ãnkwããsooltĩkw' moo ũknadooõdãka-
dĩnow' ooskalooõk' memãjooenook' oochĩt' koon-
megoosooltĩnowũ. Na tũladakadeyõk' ma oo-
chĩmsĩnũmooõk' abãnkũdooowã' Koochooow'
tan wasõk' ãhk.

2. Na oochĩt' tan tĩlesĩp' nadooõdakadeyõk'
moo ũkbootooõd'ũmoo makekesoodũnachk' koos-
kalook stũgã' tanĩk wẽskĩje-oolamkoosooltĩjik
tẽladakadeedĩch ootalasoodũmogwõm'ooow ĩk-
tõõk ak owhtĩktõõgũ oochĩt' oowoochĩkpũme-
dãlũmooksooltĩnow' memãjooenoo' ĩktõõgũ.

Těleák' tělemoolōk' wěskodūmeedīch ootaban-
kūdoo-owāūmoow'.

3. Kadoo tan tělēsīp' keel nadooōdēgēn' moo
ūktūsēdādūmoo ūktenāk'ūnūm ookūjejedoon'
tan ūkpadadoojūm těladēgēk'.

4. Koolaman' ūknadooōdāk'ūnūm ooteemūd'-
ūnūn kemoodoogū, ak Kooch tan němedēgēt'
kemoodoogū māsweabankūdoolto'.

5. Ak tan tělēsīp' alasoodūmān' moo ūktūlāu
stūgā' tanīk wěskīje-oolamkoo-sooltījik. Mūdū
něg'ūla kēsādūmeedīch ootūle-alasoodūm-adīn-
ow' tan ētlekūmoolteedīch lāmīgwōmk alaso-
dūmōgwōmūl, ak kējeegāsīgūl owhteel ; koolam-
ān' oowoochenūme-goosooltīnow' memājooenoo'
īktōōk. Těleák' tělemoolōk' wěskodūmeedīch
ootabankūdooowāūmoow'.

6. Kadoo tan tělēsīp' keel alasoodūman', pīs-
kwa' ūkpoktūskasīgūm ak kesīkpūskadoon ūk-
aagūnūm tokoo alasoow' Kooch tan āhk kemoo-
dōōgū, ak Kooch tan němedēgēt' kemoodook
māswe-abankūdoolto'.

7. Kadoo tan tělēsīp' alasoodūman' moo seow-
wu ūknābāhoogooaadīp kūlooswōkūnūl, stūgā,
sēgāweūlnook' : mūdū něgūmow' těledasooltījik
oowooje-noodooksooltīnow' tan těle-poogwēle-
wīstoodeedījū.

8. Kadoo kelow' moo ūktūloltīnow' stūgā'
něg'ūmow ; mūdū Koochooow' kējedogūl tanūl
kogooal' wēdūmedādūmogūl āskw mūnaak
kweloodūmoowōkū.

9. Na oochīt' tūle-ala-soodūm-aadīkw : Noo-
chenēn' tan wasōk ā'ūmūn, ūkwesoonūm nīks-
kamāwadāsīch :

10. Uktëlegāwitāwoodīm egaach : kooledādāk' /
ūnūm tūleach' makūmegëk' stūgāch' tēleāk'
wasōk :

11. Tāsegīskūgāwā' /npībūnōkūnūmenën' kes-
kook Igūnūmooīn.

12. Ak tūleabīksīktūmooīn 'ntëtādīmkāwā-
ūmenūl' stūgāch' nenën' tēleabīksīktāk'ūjīk ta-
nīk tētooenāmūjīk.

13. Ak moo ūktūlalīn kwējaldīmkāwā'
īktōōk ; kadoo ootalkalīn wīnsoodīktōōgū.
[Mūdū keel wēdālegāmīn ēlegāwage, ak mūl-
gīgūnode, ak ūkpūmedādākūn, yāpchoo, Amen].

14. Mūdū abīksīktūmooōk' memājooenook' oo-
padasoodīmooōl' wasogāwā' Koochooow' tūlea-
bīksīktoolōkto'.

15. Kadoo moo abīksīktūmooōwwok' mem-
ājooenook' oopadasoodīmooōl' wasogāwā' Koo-
chooow' ma abīksīktoolooōk' kelow ūkpadasoo-
dīmooōl.

16. Ak tan tīlesīp' soonāwoolteyōk' moo ūk-
ewōje-kwēdoodūm-oodīp' stūgāch' tanīk wēskīje-
oolāmkoosooltījīk tan tēlīktājegoodeedīch.
Mūdū sasāwamoogwadoodījūl ooseskooōl' koola-
mān' ootūle-ankam-koosooltīnow' memājooenoo'
īktōōk oosoonāwooltīnowū. Tēleāk' tēlemoolōk'
wēskodūmeedīch ootabankūdooowāūmooow'.

17. Kadoo tan tīlesīp' keel soonāwīn' mīm-
kwēnse, ak kūsegwase.

18. Koolaman' moo ūktūleānkamkoosīn me-
mājooenoo' īktōōk ūksoonāwīn' kadoo owoona'
ūktūleānkamkoosīn ūksoonāwīn' Kooch ootenīn-
kū tan āhk kemoodoogū, ak Kooch tan nēme-
dēgēt' kemoodook' māsweabānkūdoolto'.

19. Moo ūktĕpkėsadoop mīlāsooeel makūmegĕgŭ, tan tĕt chĭjegwagŭdow' ak kŭmāāsk ĕtlekakeiskwīskadĕgādīch, ak tan tĕt kŭmootŭnĕšk' ĕle-skwīska-daka-deedīch ak wĕjekŭmootŭnadeedĭjŭ.

20. Kadootĕpkėsadookw' mīlāsooeel wasōgŭ, tan tĕt kŭmāāsk ak chĭjegwagŭdow' moo ĕtlekakeiskwīskadakadeedīkw, ak kŭmootŭnĕšk' moo ĕleskwīskadakadeedīkw ak moo wĕjekŭmootŭnadeedīkw.

21. Mŭdŭ tan tĕt ūkmīlāsoodīm āhk tĕt ĕlp ūkāmīlāmoon eedo.

22. 'Mtenīn oowōsogoonŭmāk' ŭnŭm 'mpŭkīk na. Na oochīt' ūkpŭkīk oolāk' 'msīt ūktenīn wōsogwadāsīdo'.

23. Kadoo ūkpŭkīk moo oolānook 'msīt ūktenīn bogŭnītpagadāsīdo'. Na oochīt' wōsogwĕk' tan ūktenīnk āhk ūpkonītpaak tālepoogwĕlk' oola' bogŭnītpaak.

24. Mow wĕn kese loogowagwe taboosīlĭje alsoosīlĭje. Mŭdŭ segājedālŭmŭs' nāooktājīlĭjŭl ak ūksalās' ūktŭgŭl ; kŭsna' ūtkoonaseedīs nāooktājīlĭjŭl ak alwōmas' ūktŭgŭl. Moo keseloo-gwāwowōk Nīkskam ak Māmŭn, [Mīlāsooeena].

25. Na oochīt' tĕlemoolōk' moo ūksĕspedādŭmoodīnow' ūkmemājoo-ōkŭnŭmooow' tan tĕlĭktoomālĭkodŭmōk' ak tan tĕlĭktoo-sāmoo-goldeyōk' : kŭsna' ūktenāwōk' tan kĕdootŭle-naskŭm-oodeyōk'. Moo tŭ ājīmĭkodīnook' memājooōkŭn moo ĕnkoodā mechĭpĭchāwā' ? ak 'mtenīn mooĕnkoodā mtokwōn' ?

26. Ankāmookw' sesĭpk' moosegĭskŭdook'

tůlāāk ! Moo egadagoodeekw' kůsna' moo pēs-kwēsowoodeekw, kůsna' ělemowadakadeekw' koolůmkō'gwōmků ; ak māch wasōgāwā' Koochooow' ěsůmāje. Kelow' moo tů āje-poogwělīm-kodooltuōk' moo ěnkoodā něgůla' ?

27. Těgěn' kelow' tan sěspědāděgěch' kesuhcheankooadoos' nāōōkt mooskůn'egůn egaalooch ootůle-āje-pedōksnů ?

28. Āk kogooā' wějĳkse-sěspědādůmogůl 'mtapsoonů ? Ukseānkedādůmookw' pagoseāāl wōsowěgůl měmkāāk tůlāāl, tan tělegwěgů.— Mogwā' ěloogoodinoogůl, mogwā měmůndaadinoogůl.

29. Kadoo tělěmoolōk Solomůnōk' 'msět ookůpmedālsodům ěktōōk moo těleasoona-mookůbůnōk' stůgā' nāooktāāchk něgůlaů.

30. Kadoo Nĳskam na tůleasonadōk 'mskegool tanůl keskook měmkāktook āhkůl ak sabonook ělěgěmkůl pěbůnōgwōm ěktook, moo tů āje-poogwělě-asoonalnooōk' kelow', kelow' tan těle-kechka kědlām-sětůmoodeyōk' !

31. Na oochět' moo ũksěspědādakaděnow', ũktůlooěnow', Kogooā' mālktůk'sůnoo ? kůsna' cogooā' 'nsāmoogōldedůk'sůnoo ? kůsna' kogooā' ooche-asoon-oltedůk'sůnoo ?

32. Můdů 'msět něg'ůla kogooāl' sěgāweůlnook' kwelůmoodeedĳůl : ak wasogāwā' Koo'chooow' kěj'edōk ũkoodůmedādůmůnow' 'msět něg'ůla kogooāl' !

33. Kadoo můltāme-kwelůmookw' Nĳskam ootělegāwagěm ak ookokwōjadāk'ůnům, ak 'msět něg'ůla kogooāl' leānkooadāsedůl' oochět' ũktenāwōků.

34. Moo üksšespedādūmoodīnow' sabonoogū. Mūdū sabonook sšespedādūl' tanūl na tūlāālū. Na tābeāk' oochīt nagwēk oomēškūdaswōkūn-ūmū.

CHAPTER VII.

1. Moo ūktīlsoodakadīp' koolaman' ma īlsoomkoosooltuōk'.

2. Mūdū tan tēle-īlsoodakadeyōk' na tūle-īlsoomkoosooltedōksūp.

3. Ak kogooā' wēje-ānkāptūmāch' wijegūd-eōk' pewāāch pāāsich, kadoo moo nēmeowt' nūmjeesūmoon' pesīt keel ūkpūk'īkwū ?

4. Ak tālētūlemādūks' wijegūdeōk', Usedā-lūme 'nnoojetoowōlkadoolīn' pāāsīnū, ak ēdū nūmjeesūmoon' pesīt keel ūkpūk'īkwū.

5. Wēskīje-oolāmkoosīn ! tūmk ooche-toowōl-keigē' nūmjeesūmoon' ūkpūk'īkwū ! tokoo toochoo pakeinūmedoodūks' koojetoowōlkāktooōn' wijegūdēōk' pewāāch pāāsījū.

6. Moo ūktīgūnūmoow' nīkskamāwā' kogooā' ūlmoojūgū, kūsna' moo ūktūlākadīnow' kūnadākūnūmoōl' ooskalooōk' kōōlkweesūk : mūdū na tūladakadeyōk' ēkwūlkēdaadāk', tokoo āpch kewōnskeboogooēdadāk' ak ūkskwīskenalooloktāk'.

7. Kweloodūmookw' ak īgūnūmoolōktēn' ; kwelūmookw' ak wājedoodōksūp ; masāktāmookw' ak pāntadoolōktēn'.

8. Mūdū 'msīt wēn tan kwelootk' kogooā', mēsūnūk' ; ak nēgūm tan kwīlk kogooā' wājedōk' ; ak nēgūm tan masāktāāk pāntadoodēn'.

9. Mūdū wēn kelow' ookwisūl kweloodūmāch' pībūnōkūn, Igūnūmooōs' koondāoo ?

10. Kweloodūmach' nūmājwā' Igūnūmooōs' 'mtāskūmool ?

11. Na oochīt' kelow' tan těleloowāwoolteyōk' ūkchījedoodeyōk' ūktīgūnūmooōnow' kēloolkūl kogooāāl kūnējūnooōk', tāle-āje-poogwēle-ig-ūnūmooōdūl' Koochooow' tan wasōk āhk kēloolkūl kogooāāl tane kweloodūmajūl.

12. Na oochīt' 'msīt kogooāāl tanūl mēsoone-dādūm-ooodeyōk' memājooenook' ūktūlaloogoo-now', kelow' ēnkoodā tūlaloow' nēgūmowū : mūdū oola' ūtploodākūn na ak neganīk-chījetēgā-wenook'.

13. Pīskwēdakw' chījegwāch' kāgūnadāsīk : mūdū kagūnadāsīk kēs-kāak ak owhte kēs-kūdēk' tan ēltēk' sēgwīskaldīm-kāwā' ūktōōk, ak poogwēlkīk tanīk ēlesebēdaadījū.

14. Mūdū chījegwāach' kagūnadāsīk ak chījīkwtēk owhte tan ēltēk' memājooōkūn ūktōōk, ak tēgēlājīk tanīk wājedoodījū.

15. Ooche-ānk-wāāsooltīkw' neganīkchījetēg-āwenook' tanīk moo kēdlāwāoolteekw', tanīk pējedaajīk āūmoodeyōk' chechkēlooāoochw-asonoltīk : kadoo lāmāak na ēloowāwooltīk bōktūsūmook'.

16. Na oochīkchījeādōksūp tan tělemanoolteedījū. Māwenādūmeedījūl tū memājooenook' alogomānūl kowīksomoos' ūktōōk ? kūсна' menīchkūl kenekwējetooōks ūktōōk ?

17. Na tělāak 'msīt' kēloolkūl kūmoojūl těle-olemanīk, ak wīnchīk kūmooch' těle-wīnemanīk.

18. Kēlook' kūmooch' māse-wīnemanik, ak wīnchik' kūmooch' māse-oolemanik.

19. 'Msit kūmoojūl tanūl moo wēlemanenoo-gūl tēmtāamūgūl ak kāsāgēm kūl.

20. Na oochit' oochikchijeādōksūp tan tēlemanoolteedijū.

21. Ma 'msit wēn tan tēlemit Alsoosin, Alsoosin, piskwakw' wasōk' ootēlēgāwagimkū, kadoo nēgūm tan tēladooōch' Noochūl' oowōōledādāk'ūnūm tan āhk wasoōgū.

22. Pegwēlkik tūlēmedāk' na nagwēk : Alsoosin, Alsoosin, moo tū neganik-chije-tēgā-wenooloogoo-duēksūp ūkwesoonūm iktōōk' ak ūkwesoonūm iktōōk' moo tū wēje-jigūla-lagūtūsūbūnik' mūndook' ak ūkwesoonūm iktōōk' kesadōōk'sūbūn pegwēlkūl pakūleioodeel'?

23. Tokoo neen pakeitūlimādēs' Mūnaak kējooloōksūp : oochejigūledaakw' 'ntenin, kelow' padatēgāwenoolteyōk'!

24. Na oochit' tan wēn nootkūl wēg'ūla 'nkūlooswōk'ūnūmūl ak tēladēgējūl, tūlenāpkēdoodēs' stūgā' nēstooāak cheenūm tan ētledōksūp week kākwōpskūddōgū.

25. Tokoo kīkpāsāgūp ak wēsaagūp ak wējoo'sūgūp ak kēsegowegagūp oola' wēnjeegwōmk, ak moo kāweanoogūp ; mūdū ētledāsīgūp kākwōpskūdoogū.

26. Ak 'msit wēn tan nootkūl wēg'ūla 'nkūlooswōk'ūnūmūl ak moo tēladēgēgool, tūlenāpkēdoodēs' stūgā' cheenūm moo nēstooāikw tan ētledōksūp week ādooōmkūddōgū.

27. Ak kīkpasāgūp ak wēsaagūp ak wējoo'sūgūp ak kēsegowegagūp oola' wēnjegwōmk,

tokoo kāweagüp, ak tan tēlekāweagüp mēskee-
güp.

28. Na tan tēlesip' Sāsoos kakeikeskājadök
wēg'ūla külooswök'ünül mōwepoogwēlkk' me-
mējooenook' pakūlāstūmeedīch ookēge-noodūm-
adīmkā-wā'ūmū ;

29. Mūdū tēlekenoodūmooōje stūgā' oowōōō-
kō'dūmūn alsoo'soode ak moo stūgā' noojewee-
gīgūdlījk.

CHAPTER VIII.

1. Na kese nesasiđēk' kūmdūn ūktōök mowe-
poogwēlkk' memājooenook' noosoogooadībūnül.

2. Ak ēdū cheenūm pēgesīnk' tan wējematūn-
oot wīskūs wōkūn ūktōök tēlooesīk Lēplūse, tan
mēs kūnadēsīnkūl ālājūl : 'Nsakūmam, ooledā'-
dūmūn, kese-wōkūmalīk.

3. Tokoo Sāsoos sebīnskasīt, ak sāmalājūl,
ālājūl : Wēledādūm ! wōkūmadāse ! Tokoo ūn-
kūseiu oowīskūs wōk'ūnūm boonalūch.

4. Ak Sāsoos ālājūl : Ankodān' moo wēn ūk-
tūlemow' : kadoo ūleyē' nāya'lūse padūleas' āwīk-
tōök ak ūpkētūnūmoo' na īgūnūmādīmkāwa' tan
Mooyees tēlīploodk' ūloowedūmāsood' ūktōök oo-
chīt' nēgūmow'.

5. Na Sāsoos kesepīskwach' Cāpūlneūmkū
cheenūm tan ētle-āalsoosīt kūskīmtūlnākūnīlīje
sūmagūnīsū pēgesīnkūl ak ēdāmājūl,

6. Alājūl : Nsakūmam', 'ntūlbadoosūm ēlesīnk'
nīgūnāk', pōlse mātūnūch ak lōk wēnmājāūch'.

7. Sāsoos ālājūl : Choogooēđēs' ak 'nsal-
āđēs'.

8. Tan alsoosit kŭskĩmtŭlnákŭnĩlĩje sŭmagŭnĩsŭ ũsedāboogooēt' āāt : 'Nsak'ŭmam, moo tŭlĩkpŭmāu ũkpĩskwan' neek, kadoo pasŭk kŭloose ak 'ntŭlbadoosŭm kesĩnsalooksĩdo'.

9. Mŭdŭ neen cheenŭm tan alsoomoot', ak ělp alsoomkĩk sŭmagŭnĩskŭ. Ak tĕlĩmk' oola', Uleyĕ', tokoo āleēt', ak ũktŭk', Choogoo'yĕ, tokoo (pĕgesĩnk) wĕchkooeēt'; ak 'tŭlbadoosŭm tĕlĩmk', Tŭladĕgĕ' oola', tokoo tĕladĕgĕt'.

10. Na Sāsoos noodooōch' pakŭleiĩk ak ālāje tane noosoogwōje : Tĕleāk' tĕlemoolōk' moo wājedooāp' telĩmsŭgeek ũktlāmsĩtooōkŭn chĕl moo Islāāl iktōōgŭ.

11. Ak tĕlemoolōk' pegwĕltāk' choogwedaa-dāk' oochedaadāk' oochebĕnōōk' ak ũtkŭsŭnōōk' ak wĩtpedaadāk' Ablahamŭl ak Esakŭl ak Sako-bŭl wasōk ootĕlĕgāwagĩmkŭ.

12. Kadoo ělĕgāwage oonejĩn' oochetooĕgĕd-ĕn' koojŭmook' bogŭnĩtpaak iktōōk, tan tĕt ũtke-dĕmooltĩmk' eeto ak nĕnkŭbĩtkŭdĕsooltĩmkŭ.

13. Tokoo Sāsoos ālājŭl tanŭl ĕtleāalsoosĩljŭl kŭskĩmtŭlnákŭnĩlĩje sŭmagŭnĩsŭ : Upkotŭm-kaase, ak na tĕlĩktlamsĩtŭmŭn na tŭleādo' ũktenĩnkŭ. Ak ootŭlbadoosŭmŭl nĕsalooksĩljŭl na ba tĩlesĩpŭ.

14. Ak tan tĩlesĩp' Sāsoos pĩskwach' Peālŭl week nĕmedooājŭl oochoogweejjŭl ak ĕpsĩmk-āwā' mātŭnŭch'.

15. Ak samadooōch' oopŭtŭn' tokoo ĕpsĩmk-āwā' boonalŭch' ak ābĩt wĕnagasĩt ak ĕloogowōje.

16. Na wĕlaakw pĕgesoodooadĩje pegwĕlnĩje tane wĕskwāooadĩje mŭndoo peselĩje ootenā-

wökü, ak wějetoowölkaläje mündoo' ooküloos-wökünüm Iktöök, ak něsaaläje 'msit tan täsilije wěgüla kěsenoogoodilijeü.

17. Coolaman' ootüleän' tan wěje-tülooěmküp Isaiahěk' neganik-chije-těgā-wenooök' tan těloo-ěděk' : Něgüm wěswadoolkoobün üksenoogowökünümenül' ak pėmadoolkoobün ükwisküs-wök'ünümenül'.

18. Ak Sāsoos němeäch' mowepoogwělnije memājooenoo kweičhk' āūmoodülích' těblooděg-ět' (těbloomäje tane pėmekenoodūmoođe ootenink) ootüle-ūsookūmedalñü.

19. Tokoo nadoo wěn tan noojeweekegět' pėgesink' ak ālājül Sāsoosül : 'Nsakūmam' noosoogooltēs' tan ba tět āleñü.

20. Sāsoos ālājül : Wokwisk' wěskodūmee-dijül wokwiswīgwōmül, ak sesipk' moosegiskūdook' tülāak wěskodūmeedijül oosūseelü ; kadoo Ulnoo Ookwisül mogwā' wěskodūmook' tan tět ělkwēsūmasichü.

21. Ak āp ũktük tan pėmekenoodūmoot' ootenink tělemajül : Nsakūmam, ũsedālūme tūmk 'ntüleěn 'ntootkoodalān' noochü.

22. Cadoo Sāsoos ālājül : Noosoogooe, ak ũsedālūm 'npooenook' oowōđtkoodalanow' oonpooenoowoowdhü.

23. Tokoo těbasích wěnjoolk' pėmekenoodūmoojik noosoogooadjül.

24. Ak ankāptāān', kěsimtoamoogwaasik egaak oola' ũkchīgūmōök' ak wěnjoolk' wěje-āoonpōgwěk ũtkoo' Iktōögü ; kadoo Sāsoos nābāt'.

25. Tokoó tane pėmekenoodūmoođe pėje-

dalje tan ähkü, toogwalje, elche : Nsaküm amenen', oosetoween! nābēk!

26. Tokoo Sāsoos ālāje : Cogoowā' wėje-wāgwōdasoolteyōk', tan tēle kechka' kēdlāmsit-ūmoodeyōk'? Tokoo wēnagaasit ak pētkōōtk' oohchoosün ak ūkchīgūm ak tokoo lōk āoobūn-eāk'.

27. Ak memājooenook' pakūleiooltijik tēl-oōējik : Talāāk oot! mūdū oohchoosün ak ūkchīgūm saktōoadijul!

28. Na ookwaajik kamāāk Gūlgūsenāk' oomūtkuōkū, taboosijik cheenūmook' asūgooadijul, tanik wėje-toowōlkadijik ootkoodākūn-ākād iktōōk tanik wēskwāooadije mūdoo' ooten'āwow iktōōk, ak tanik tēlkseloowāwijik chēl mow wēn keseseowasikw na owtīgū.

29. Ak ankaptān' nēdowējik tēlooējik : Tāl-uh-tūmāueēk' tū Sāsoos, keel Nīkskam oowkwisul? Pēgesinūn koonmājāooenēn' āskw moo tētpūgaanook?

30. Na kūnēk' mowepoogwēle-mowkwōdūm-oodijik koolkweesük etlādālooltijik.

31. Ak nēg'ūla mūdook' ēdāmadijul Sāsoosul, āajik : Ooche-toowōlkaleēk' ūsedā'lūmīn 'npjedaaenēn koolkwesoo iktōōk.

32. Ak Sāsoos ālāje : Uldaakw ; Tokoo wėje-toowōlkedaajik [cheenūmōō' ootenāwōk'] ak pjedaajik mowe-poogwēle-mowkwōdūmoodijije koolkweeseū, ak ēdū 'msit mowe-poogwēle-mowkwōdūmoodijik koolkweesük kēsēgowe-ūleneseebolttijik tātākēgū, ak ētlīnpoow'dijik sāmoogwōn iktōōk.

33. Ak nēg'ūla tanik ēsūmadībūne wēsēmool-

tijik ak ěledaajik ůkchegůnků ak kakei-ăgůnoo-
důmoodijik, ak tělăgůnoodůmoodijik tan tělăl'-
ich' chenůmŏŏ tane weskwăooadib'ůne můn-
doo'ů.

34. Ak ănkăptăn'! 'msit ůkchegůnkăwăk'
wěje-kakei-tooedaajik ootasooġooŏnow' Săsoosůl,
ak tan tělesip' němeadich ědăma'dijůl oowŏŏjip-
kotům-kasĭlĭn' oomůtkuŏků.

CHAPTER IX.

1. Tokoo Săsoos těbasit wěnjoolkoodŏŏk ak
ůsookůmasit ak pěgesĭnk' oochegůnůmků.

2. Ak ănkăptăn', pěgesoodooaadijůl tan ăhk
cheenůmool tanůl wĭskůswŏkůn tělooesik pŏlse
matůnůch', těbesĭnĭjůl 'npogůn ĭktŏŏk. Ak
Săsoos němedooŏch' ookŏŏdlăm-sĭtooŏkůn-ům-
ooow' ălăjůl cheenůmool tanůl pŏlse mătůnůch':
Kwes, oolkwĭjaase, ůktůloowăwoodel' abĭksĭk-
tăs'ĭgůl.

3. Ak alt noojeweegĭgůdijik tělĭmsooltijik:
Oola' cheenům padaboogooět'.

4. Cadoo Săsoos kějedooŏjůl ootăledaswŏk'-
ůnůmoowŏl' ak ăăt: Cogooă' wěje-tůledasool-
teyogůl wĭnchĭgůl kogooăal ůkămlămoonooow'
ĭktŏŏk?

5. Těgěn' peămĭnkůmaseăk' tůlooěn'? Uktůl-
oowăwoodeel abĭksĭktăsĭgůl? kůsna' tůl'ooěn,
oonagaase, půmeyě'!

6. Cadoo oochĭt' ůkůjejeedoonow' Ulnoo Oo-
kwĭsůl ootoosko'důmůn alsoo'soode makůmegěk'
ŏotabĭksĭk'tůmůn ůloowăwoodeel—tokoo ălăjůl

cheenūmool tanūl pōlse mātūnūch'—oonagaase,
oonagaadoo kūnpōgūn ak ūley' keekū!

7. Tokoo wēnagaasīt ak āleēt' weekū.

8. Ak mowepoogwēlkik memājooenook' mow-
āāgik nēmedoodich pakūleiooltijik ak kēpme-
dālūmadijūl Nīkskamūl tānūl kese-tūleigūnūm-
ooōch' alsoosoode memājooenoō.

9. Tokoo Sāsoos tēluhchīpkōtūmkasich nadāl'
nēmeājūl cheenūmool ēbīlijūl tan tēt ēlegāwīt-
āwā' sooleāwā' etleabānkūdāsik, tanūl tēlooesīl-
ijūl Mātyoo, ak ālājūl: Noosoogooē'. Tokoo
wēnagaasīt, noosoogooājūl.

10. Na tan tīlesīp' egaalūsich' bātaloōd' ūktōōk
lāmīgwōmk' wēnjegwōmkū pegwēlkik nooje-
mowa-daka-dījik ēlēgāwītāwā' sooleāwāū ak ēlp
pegwēlkik padatēgāwenook' pējedaajik ak wīt-
pedaadīje Sāsoosūl ak tane pēme-kenoodūm-
ooōje.

11. Tokoo Pālūseāk' nēmedoodich āladīje tane
Sāsoos kēgenoodūmooōje: Cogooā' wēje-we-
boomāje Nooje-kenoodūmoolōk' nooje-mowa-
daka-dīlīje ak padatēgāwenoō?

12. Cadoo Sāsoos nōōtk tokoo āāt: Tanik
wēloltijik moo wēdūmedālūmadīgool mūlbūlāwīl-
ijūl, kadoo kēsenoogoo'dījik wēdūmedālūma'-
dījūl.

13. Cadoo ūledaakw' ak kūnoodūmasooltikw'
na kūlooswōkūn tan tēloōēk: Mēsoonedādūm
āooledāālsoode ak moo pēgedūnūmādīmkāwā'.
Mūdū moo wējīpkēsīnoo' 'nwegooman' sābāwool-
tijik, kadoo wējīpkēsīn' 'nwegooman' ēloowāwool-
tijik āpskwēdādākūn ūktōōgū.

14. Tokoo San kēgenoodūmooōje pējedaalīje

tan Sāsoosūl āumūlīch', tělooělīje : Cogooā' oo-
chīt' nenēn' ak Pālūseāk' poogwēle-soonāwool-
teek', kadoo keel kēgenoodūmājīk moo soonā-
woolteekw ?

15. Ak Sāsoos ālāje : Keseoonmāje-dasool-
teedīs' māleāwīmkāwā' poktūskaasīk oonejīnn
tan tělīpkījītkwāooōch' moosemāleāū ? Kadoo
nagwēgūl egadūl tan tělesīp' moosemāleā' ooche-
jīgūla-looksīdó' : tokoo toochoo soonāwool-
tedāk'.

16. Mow wēn egadookw pelā' weiēgūn tan
mūnaak kesuhche-tābādāsīnook' sakawā' 'mto-
kwōnū. Mūdū tan wōjooadēgēdoomk' oochīp-
kenaasīs 'mtokwōnū, ak ājīmkalkūs kesadōkū.

17. Kūsna' moo pootēgoodadoodīkw pelā'
mēgobaak sakawā' mūgēgūnā' pooteiū ; mūdū
tūladakadeedīch pooteik' paskedaadīs, ak mēg-
obaak toowōlkeijewīs' ak pooteik' mūgēgūnāāk
skwīskedaadīs. Cadoo pootēgoodadoodīch pelā'
mēgobaak pelāāk pooteik ak kītk ānkodāsījīk.

18. Etletūlooēch' nēgūla cogooā' noojītploo-
dēgēt' pēgesīnk' ēmootkoole-boogooaasījūl, ālāj-
ūl : 'Ntoosjeh' ēdōōk' nūgā' kes nēpk : cadoo
choogoo'yē ak egadoo ūkpūt'ūnūl ootenīnkū ak
memājedo'.

19. Ak Sāsoos wēnagaasīt noosoogooōjūl, ak
ēlp tanīk wējekenoodūmoojīk ootenīnkū.

20. Ak ānkāptān' ābīt tan telīpkīje-mūldā-
weēs' mētlaseboonkūk chēl taboo pēgesīnkūl
oodēk' ak sāmāgadooōch' skwase ootokwōnū.

21. Mūdū tělīmsīt : Pasūk sāmāgadāk' oo-
tokwōn' 'nsādēs'.

22. Cadoo Sāsoos kewōnskeboogooaasīt ak

němeäch' ālājūl: 'Ntoos, oolkwījaase, ūktlām-sītoodkūnūm wěstoweesk. Ak ābīt na ba tīlesīp' kesīnsaadāsīt.

23. Ak Sāsoos tan toochoo pīskwaach noojit-plooděgělījūl week němeāje nooje-pepoogoodīlīje ak mowepegwělnīje memājooenoo' sěspěd-ōksooltīlīje, ak ālāje:

24. Jīgūledaakw! mūdū ābītās' moo něbōōk', pasūk nābāt'. Tokoo mālegīmaadījūl.

25. Cadoo kesetooalooch' ētle moweějīk memājooenook' Sāsoos pīskwat' ak wěswadooōch' ābītāsūl oopūtūn, ak ābītās' wěnagaasīt.

26. Ak oola' āgūnoodūmākūn āleāk' bāh-kwaasīk 'msīt nadāme na makūmegěgū.

27. Ak Sāsoos tēluhchīpkotūmkasīch nadālū taboosījīk chenūmook' negābegwajīk noosoo-gooaadījūl, nēdowějīk tēlooějīk: Keel Dabīd oolkwīsūl, āooledā'lūmīn!

28. Na Sāsoos kesepīskwaach wējegwōmkū nēg'ūla taboosījīk chenūmook' pēgesīneedījūl, ak Sāsoos ālāje: Kědlāmsītūmōk' 'nkesetūladěgěn' oola'? Tēlemaadījūl: Aā 'Nsakūmameněn'.

29. Tokoo sāmadooōjūl oopūkegoowōl' ak ālāje: Tan tēlīktlāmsītūmōk' na tūleādo' ūktenāwōkū.

30. Ak oopūkīgoowōl' pāntaadāsīgūl, ak Sāsoos mēlkīmāje ālāje: Ankodūmookw' mow wěn ookūjejedoonū.

31. Cadoo poktūmkadījīk ak sāsāgūnemaadījūl 'msīt' na makūmegěgū.

32. Ak tan tīlesīp' kesīpkotūmkedaadīch pēgesedooaadījūl moo nēdowěligool cheenūmool' tanūl mūdool pesīlījūl ootenīnkū.

33. Ak tan tělesip' mūdoo' tāwōlkalooksich cheenūm tan moo nēdowēgoop kēloosit. Ak mowepoogwēlkik memājooenook' pakūleiooltijik tělooejik : Mūnaak těle-nūmedāsinoogōp Islāāl iktōōgū.

34. Cadoo Pālūseāk' tělooejik : Wēje-toowōlkalaje mūdoo' mūdook' oosakūmamooow' iktōōgū.

35. Ak Sāsoos kakeibāhkwasijūl ūkchegūnūl ak ūkchegūncheejūl yālekenoodūmooēt' ootalsoodūmogwōmooōlū, ak ētlīpsēdōōnk' ēlēgāwage ootooleāgūnoodūmāk'ūnūm, ak ētlīnsadogūl' msīt ūksenoogowōk'ūnūl ak wiskūswōk'ūnūl memājooenoo' iktōōgū.

36. Ak nēmeāch' mowepoogwēlnije memājooenoo', āooledālūmāje, mūdū seweadijik ak tělesāsaloojik stūgā' chechkēlooāoochūk tanik moo noojāooōjik.

37. Tokoo tělemāje tane pēmekenoodūmooōje : Pēskwēsowoodimk pegwēlk', kadoo loogowenook' owwejājijik.

38. Na oochīt' tamookw' tan Alsootk' pēskwēsowoodimk, ootūlgimān' loogowenoo' oopēskwēsowoodimkāwāūmkū.

CHAPTER X.

1. Ak Sāsoos wegoomāje nāooktīnskēksilije chēl taboosilije pēmekenoodūmooōje, ak igūnūmooōje alsoosode ootalsoomalīn' mējegoltīlīje mūdooū ootoowōlkalalīnū, ak ookesīnsadoolīn' msīt ūksenoogowōk'ūnūl ak wiskūswōk'ūnūl.

2. Na nēg'ūla āpostālāwījik oowesoonūmoo-

wöl' : Umskwēs' Semoo tan ělp tělooesīt Peāl',
ak wĳegūdeedĳūl Andūlāhāl',

3. Saak Sěbūde ookwīsūl, ak wĳegūdeedĳūl
Sanāl ; Pělp ak Mātyoo noojemowategāwenoo ;
Sak Alpā ookwīsūl ak Lěbe tan ělp telooeesīt
Tādā.

4. Semoo Cānūnkāwach' ak Sooda Iskāleot'
tan kěgenooalādūl'.

5. Wěg'ūla nađōktĳnskūksĳlĳe chěl taboo
Sāsoos ělkĳmaje, ālāje : Moo ūktūledanow peloo-
āchk' tāsūkūmĳksĳĳk āūmoodeedĳch, ak moo ūk-
pĳskwědanow Samāleāwāk' oochegūnūmoowōlū.

6. Cadoo mělooĳch' ledaakw āūmoodeedĳch
kěskaajĳk chechkělooāoochūk Islālěk tūlāāk.

7. Ak tūle-pūmĳpsūdoonūm-oo'dĳkw tan těle-
pūmedayōkū, tūlooěkw, Wasōk ootělēgāwĳt-
āwoodĳm wějoowaasĳk.

8. 'Nsalookw' tanĳk kěsenoogoodĳĳk, me-
nooalookw' tanĳk něboodĳĳk, toowōlkalookw'
mūndoogū. Poogwěle-ĳgūnūmooksoolteyōk', na
oochĳt' poogwěle-ĳgūnūmooědookw'.

9. Moo ūknemanow wĳsowsooleāwā' kūsna'
sooleāwā' kūsna' soomālke ūkūspesoonoowōkū.

10. Kūsna' moo ūknemanow moonde kūsna'
taboogūl 'mtokwōnūl, kūsna' 'mkūsūnūl, kūsna
aptoonūl. Mūdū loogowenoo' pěgwōdōk' welooū.

11. Ak tan ba ūkchěgūnk' kūsna' ūkchěgūn-
chech' pĳskwědayōk' pebanegěmĳkw' tan wěn
oola' tět ětlĳkpūme-dālūmooksīt, ak nadāl' eūm-
ookw' mesokoo oochĳpkotūm-kedayōk'.

12. Ak pĳskwědayōk' wěnjeegwōm boosool-
āwooltĳkw'.

13. Ak wěnjeegwōm ūpkwōdōkw' ūkwōn-

tškōdīmoow' egado oola' wēnjegwōmkū ; kadoo wēnjegwōm moo ūpkwōdookw ūkwōntōkōdīmoow' ūlēpskwasīdo' ūktenāwōkū.

14. Ak tan wēn moo wēswalnoočk' kūsna' moo jīksētūmoogūl ūkūlooswōk'ūnūl, oochetooedayōk' na wēnjegwōm kūsna' na ūkchegūn' ak ooche-mūndēstookw' ūkadoočk' 'mchegajāwājūl.

15. Tēleāk' tēlemoolōk' ājīnkūmaseādo' oochīt' Sōdūm ak Gomōla īlsoodākūnegīskūk moo ēnkoodā oochīt' na ūkchegūn'.

16. Ankāptūmookw' ! ēlkemoolōk' stūgā' chechkēlooāoochūk bōktūs'ūmoo īktoogū. Tūl-īnsūtooōltīkw' stūgā' 'mtās'kūmook, ak moo ūktāchkūnodakadīnow' ; stūgā' pūlēskū.

17. Cadoo ooche-ānkwāāsooltīkw' memāj-ooenook', mūdū īgūnūmooēdoodāk' ūktenāwōl' noojītploodēgēmkāwā' īktōčk, ak tūle-mātolok-tāk' alasoodūmogwōm īktōčgū.

18. Ak ūpkesoooloktēn' ooskaloočk' gūbūlnolāk' ak ēlēgāwījīk oochīt' neen 'ntenīn, koolaman' ūktūloowedūmāsoodīnow' oochīt' nēgūmow' ak ēlp oochīt' pelooāchk' tāsūkūmīksooltījīk.

19. Cadoo tan tīlesīp' īgūnūmooēdoodīch' ūktenāwōl' moo ūksēsředādūmūnow' tan tūlekūloosooltedōksūp kūsna' tan tūlooēdōksūp, mūdū na ba tīlesīp' īgūnūmoolōktēn' tan tūlooēdōksūp.

20. Mūdū mōo kelow' ētlekūloosooltučk', cadoo Coochoow' Oochejakūmījūl, (nūt na Wējeole Nīkskam), ētlekūloosīlījūl ūkten'āwow īktōčk.

21. Ak cheenūm īgūnūmooēdoodūl' wījegūd-eedījūl cheenūmool 'npoočkūn īktōčk, ak tan

wěgwīsīt tūleīgūnūmooēdoodūl' ookwīsūl, ak oonjūnoođk oonākedadāk' oopokwojedālūmanow' oongegoođh' ak tūladakadedāk' oonāboksīlīnū.

22. Ak kelow' ooche-chekāje-dālūm-ooksool-tedōksūp 'msīt memājooenoo' iktōđk oochīt' neen 'ntenīn. Cadoo nēgūm tan seowemūlgūn-ātk' mesokoo kēspeāk' oosūtādo'.

23. Cadoo tan tīlesīp' kestāwāoolok' ɔola' ūkchegūnk' lusemooltīkw' ap ūktūk'. Těleāk' tělemoolok' ma kakei-bāhkweda-oo-ogūl 'msīt' Islāāl oochegūn'ūmūl mesokoo Ulnoo Ookwīsūl ūpkēsīlnedūl'.

24. Nēgūm tan kēgenoodūmoot' moo ājeēspā-īkw moo ēnkoodā kēgenoodūmājūl, kūsna' nēg-ūm tan alsoomoot' moo ājeēspāīk moo ēnkoodā oosakūmamūl.

25. Tābeāk' oochīt tan kēgenoodūmoot' ootūlāīn stūgā' kēgenoodūmājūl, ak tan alsoomoot' ootūlāīn stūgā' oosakūmamūl. Tūlooeɾɾadīch Alsoosīlījūl wēnjeegwōm mūndoo', tāle-ājepoo-gwēle-tūlooēdaadīs tan tēlīkwjīksooījū?

26. Na oochīt' moo ūkchepalanow nēgūmowū. Mūdū 'msīt kogooā' tan ankoonasīk banegadās-īdo,' ak msīt kogooā' tan mīmoogwōdāsīk ūk-chījedāsīdo'.

27. Tan kogooā' tělemoolōk' bogūnītpak' iktōđk na tūlooēkw' wōsādēk' iktōđk, ak tan wējenoodūmoodeyōk' 'msītooōkūn iktōđk na tūlīpse-doonūmoodīkw kākwaāk wēnjeegwōmūl.

28. Ak moo ūkchepalanow' tanīk nābađoo'-dīch 'ntenīn kadoo ma kese-nābadīgwī 'mche-jakūmīchū. Cadoo mělooīch ūkchepalanow' tan

kesekekaiskwiskaadoos 'ntenin ak ělp 'mche-
jakümijül mündooagigü'.

29. Moo tü taboosijik 'msegooeāask tēletoe-
skēmügik oochit' nāōōktōbskoodik ? ak nāōōktā-
jit nēgūmow' ma līmsakūnadēsīnook' makūm-
egēk' Coochoow' moo tūlaalāk.

30. Cadoo chēl koosaboonooōl' koonjāwōk'
'msit tan tāsūgūl kākēdās'igūl.

31. Na oochit' moo ūkwāgwōdasooltīnow' ;
kelow' peāmīmkodoolteyōk' moo ēnkoodā pegwēl-
kik 'mskegooeāāskū.

32. Na oochit' msit wēn tan pakāgūnemit' oo-
skalooōk memājooenoo' nēgūm neen pakāgūne-
mādēs' ooskalook Nooch tan wasōk āhk.

33. Kadoo tan wēn mīmoogwōledo' ooskaloo-
ōk' memājooenoo' neen ělp mīmoogwōlādēs' oo-
skalook Nooch tan wasōk āhk.

34. Moo ūktūledasooltīnow' neen 'npūgesīnūn
'ntnājelēgēn' ankoōmk', wōntōkōde, oositkūm-
oogū. Moo pēgesīnoo 'ntnājelēgēn' ankoōmk'
kadoo owoona' ēspoogwōsīk.

35. Mūdū pēgesīn' 'ntūladēgēn' memāj-
ooenoo' oopadakayēno' oo'chūlū, ak ootoosūl
oopadakayēno' oochoogweejjūlū.

36. Ak cheenūm oochīpkwōjedāādāsīdo' tan
tēlīkwjīksooīchū.

37. Tan wēn ājīksālājūl oochūl kūsna' oo-
kwijūl mooēnkoodā neen, na moo pēgwōdookw'
'ntenin.

38. Ak tan wēn moo wēs wadookw ookloo-
cheāwāūm ak moo noosoogooīkw', na moo pēg-
wōdookw 'ntenin.

39. Tan wēn wēstādōk' oomemājooōk'ūnūm

'ndoodo ; ak tan wěn ǎntök' oomemäjoočk'ünüm oochít' neen, na wājedoodo'.

40. Tan wěn kelow' wěswaloolök na neen wěswalít ; ak tan wěn neen wěswalít, na wěswalājül tanül ǎlkímelíb'ünül.

41. Tan wěn wěswalājül neganíkchíje-těgāwenool neganíkchíjetěgāwenoo oowesoonüm íktöök, na 'msünto' neganíkchíjetěgāwenoo ootabanküdoowā'ümü. Ak tan wěn wěswalājül sǎbāwílíjül sǎbāwít oowesoonüm íktöök na 'msünto' sǎbāwílíjül ootabanküdoowā'ümü.

42. Ak tan wěn pasük něšāmoogödülājül nǎđöktājílíjül něg'ula ǎpchājooltílíje 'nküneps'-ūmoon íktöök těkpaak sǎm'oogwön kěgenoodümoot' oowesoonüm íktöök, tělemoolök' ma 'ntookw ootabanküdoowā'ümü.

CHAPTER XI.

1. Na těleák' boonítploomǎch' Sāsoos nǎđökt-ínsküksílíje chěl taboo kěgenoodümoođe, wějíp-kotümkasít nadāālū oochít' ootúlekenoodümooěn' oocheğünümoočkü.

2. Na San kese noodümǎch' laplesoonk' Clis-tāwílíjül Sāsoo Gooleál' ootloogowöčkünümülü wějeaboočh' külooswöčkün taboosílíje tane kěgenoodümoođe Sāsoosül,

3. Aladíjül : Keel tú nüt tan kědooípkesín-küs ? küsna' ǎškümalǎděš'üněn ǎp úktük' ?

4. Ak Sāsoos ũsedāboogooět' ǎlǎje : Uledaakw ǎğünoodümookw' San tanül kogooāal noodümogül ak nēmedooögül.

5. Taník něgǎbegoltíjík ǎp nēmedakadíjík,

taník askasooltíjík wělepūmedaajík ; taník wěj-emätūnoojík lěplūse íktōók, wōkūmadāsooltíjík, nėsaloojík ; taník kěbístákūnadíjík noodūmoodíjík ; taník něboodíjík menoaloojík ; ak taník āoolājooltíjík wěleāgūnoodūmoojík.

6. Ak wělkwíjaloot 'msít wěn tan ma ooche-jákūn-jedesták'w' neen 'ntenínkū !

7. Na kesípkotūmkedaadích Sāsoos bokche-tūlímāje mowepoogwělníje memājooenoo' oochít' Sanālū : Cogooā' ěledaeōksūp bák'tákūmíktōók koonmeedoonowū ? sěsooskw' tū wěje madān-skūs oohchoo'sūn íktōók ?

8. Kadoo cogooā' ěledaeōksūp koonmeedoonow' ? memājooenoo' tū tělegūnēsít nooktākūl ootapsoonūl ? Ankaptūmookw' taník tělegūn-ěsooltíjík nooktākūl ootāpsoonoočl' āūmoodíjík ělēgāwítāwōgwōmūl.

9. Kadoo cogooā' ěledaeōksūp koonmeedoonow' ? neganíkchíjetěgāwenoo tū kūnmeanow' ? Lōk bá tělemoolōk' neganíkchíjetěgāwenoo chěl āp māch.

10. Mūdū oola' nēgūm na tan tělooeegāsít : Ankaptān' ! negankedūmool' tan noojeagūnootk' oochít' neen, tan neganeēladoolto' ūktowteū.

11. Těleāk' tělemoolōk' nēg'ūla wějemowuhs-kíjenooltíjík ābítāwíktōók moo nāōōktājíkwsūp egakwsūp tan ājeěspāíksūp moo ěnkoodā San Nooje-bāpteisāwaděgět'. Cadoo nēgūm tan mowejínāājít wasōk ootělegāwagím k ājeěspāāk moo ěnkoodā nēgūm.

12. Ak wějaděgēm' San Noojebāpteisāwaděgět' oonagwěg'ūmūl mesokoo nūgāāch wasok

ootělĕgāwagīm pĕsoo'gwōdāsík, ak taník pĕsoo-gwōdakadījik ūtkīgūnĕdaajik mĕsūnūmeedīch.

13. Mūdū 'msīt tan tāsītkík neganík-chīje-tĕgāwenoogwík ak Utploodákūn neganík-chīje-tĕgā-wenoo-loogoo-dībūneek mesokoo San pĕgesīnkūp.

14. Ak 'msoonedādūmoodeyōk' kūmsūnūm-ūnow', oola' Eleijah na tan kĕdooīpkesīnkūp.

15. Tan wĕn wĕskedoowōk'ūnīt oonoo'dūmūn, nooch!

16. Cadoo cogooā' năpkĕdoodĕs wĕgĕt' năōōk-tăbĕksījik? Tĕloltījik stūgā' mījooajechk' taník ěbootījik etlīntooskadīm k ak wegoomadīje wīgūmowâhū,

17. Ak tĕlooĕjik: Pepoogwwoolĕgūp kadoo moo amalkalduogūp. Māwemoolĕgūp kadoo moo ūtkedĕmooltuogūp.

18. Mūdū San pĕgĕsīnkĕk moo mījesīgoop ak moo nĕsāmoogwōgūp, āk nĕgūmow' tĕlooĕjik, Wĕskwāooājūl mūdool.

19. Ulnoo Ookwīsūl pĕgesīlnījūl mījesīlījūl ak nĕsāmoogwōlījūl ak tĕlooĕjik: Ankamookw' cheenūm pesogwōdālk ak pesogwĕnsām'oogwōt mĕgobaak īktōōk; wīgūmowāl noojemowadakadījik ělĕgāwītāwā' sooleāwā' ak taník booskepadatĕgāwenook. Cadoo 'nsūtooōgūn wĕje-tĕtpaka-dāādāsík oonejūnn īktōōgū.

20. Tokoo tīlesīp' Sāsoos bokche-kakawīmāje tane ětlūgadūnūlīje nĕg'ūla ūkchegūnūl tan tĕt mowe-poogwĕlkūl oopakūleiōōd'īmūl ětlekeskājadās'īgūl, mūdū moo āpskwĕdādūmeedīgool oopadasoodīmoowōl: āāt,

21. Aagei'! ochīt' keel, Bĕtsāda! mūdū

něg'ůla mėskegůl cogooāl' tanůl keskājeagůl ůktenāwow' iktōōk tůlekeskājeāk'sůbůn Teil iktōōk ak Seidůn iktōōk saak āpskwēdasoolteedīs-ōk' puhsīgůnagāwā' iktōōk ak tůpkwōn iktōōk.

22. Cadoo tēlemool' ājīnkůmaseādo' oochīt Teil ak Seidůn īlsoodākůnegīskůk moo ēnkoodā keelow'.

23. Ak keel Cāpůlneům tan ēleoonagaadāsīn mesokoo wasōk nesadāsīdůks' mesokoo můndooagīk. Můdů něg'ůla mėskeegůl kogooāl' tanůl keskājeagůl keel ůktenīnků tůlekeskājeāksůbůn Sōdůmků nůgasīsōk' mesokoo keskōōgů.

24. Cadoo tēlemool' ājīnkůmaseādo' oochīt' Sōdům īlsoodākůnegīskůk moo ēnkoodā keel.

25. Na ba tīlesīp' Sāsos ůsīdāboogooēt' ak āāt: Mooewōlool, Noo', tan ētlealsoosīn wasōk ak makůmegēk', můdů wějēmīmoogwōdājůl něg'ůla kogooāl' ooten'āwōk tanīk pegwēlīkchījeda-kadījīk ak tanīk nēstooōltījīk, ak nāyadājůl mījooajechků.

26. Kēdůl ba, Noo', můdů na keel tēleooledāādůmůn.

27. 'Msīt kogooāl' wějēīgůnůmoolmkůl Noochůgů. Ak mow wěn kējeagool Aoochīlījůl pasůk Wějwīsīt, kůsna' mow wěn kējeagool Wějwīselījůl pasůk Aoochīt ak tanůl Aoochīt wēledāāt k ookenooodoōnů.

28. Kelow' choogwedaakw 'msīt tan tāseyōk' ůtkīgůnayōk' ak ēlp kůskwwooladeyōk' ; ak at-lasmoode īgůnůmooltōksůp.

29. Sooadookw' 'ntogůlooōkůnāům ůktenāwōk', ak oochekenoodůmooksooltīkw' neen 'ntenīnků, můdů mogwā' booskuhkweiu, ak bēnogwāe

'nkāmlāmoonkü ; ak wājedoodōksūp atlasmoode oochīt' ūkchejakūmījooōk'.

30. Mūdū 'ntogūlooōkūnāūm nakūmaseāk' ak nuhsoon nakūjeechk.

CHAPTER XII.

1. Na nēg'ūla tlesīp' Sāsoos ēlesebaasījūl kŭlūmkwōmoogwāl' egadāk'ūnūl atlasmoodegīskūgū, ak kēgenoodūmoōje kāwesooltīlīje ak bokche-mūnodoo'dījul kŭlūmkwōkseāl' oonoojeel ak malkodūmeedījūl.

2. Tokoo Pālūseāk' nēmedoo'dīch āladījūl: Ankaptān' ! tanīk kēgenoodūmājīk tēladakadījīk tan moo tēlkedāsīnook tūladēgēn' atlasmoodegīskūgū.

3. Tokoo tēlemāje : Moo tū keskedūmooduōksūp tan Dabīdōk tēladēgēp' kāwesīnkēk' ? ak ēlp tankīk tēgwāooadībūn ?

4. Tan tēlepīskwabūnōk' Nīkskamūl Week ak mālkotkūbūnīgūl nāyadāsīgūl pībūnōkūnkūlū, tan moo tēlkedāsīnooksūp oomālkodūmūn nēgūm kūsna' tankū tēgwāooōtkū, cadoo pasūk oochīt padūleaskū ?

5. Ak moo tū keskedūmooduōksūp ūtploodākūn iktōōk padūleaskīk ūkche-alasoodūmōgwōmk tēleskwīskadoodīch atlasmoodegīskūk ak moo āoobūladakadeekw ? (moo padadakadeekw ?)

6. Cadoo tēlemoolōk' oola tēt mā wēn āhk tan ājeēspāāk moo ēnkoodā ūkche-alasoodūmōgwōm.

7. Cadoo ūkchījedoodeyōk'sūbūn oola' tan wēskōōtk' : Aooledālsoode mēsoonedādūm ak

moo pëgedünümädïmkāwā', moo ilsoomagökpün taník moo padadakadeekw.

8. Müdü Ulnoo Ookwísül ëlp älsotk' atlasmoodegïskük.

9. Na poktümkasïch Sāsoos ootalasoodüm-ogwōmooök' pïskwat'.

10. Ak ankäptān' cheenüm ähk tët tan oopütün nëpk. Ak pebanemadïjül äladïjül : Tëlkedäsïk tü 'nsaadëgën' atlasmoodegïskük ? coolamān' ookesïmsemanowü.

11. Kadoo Sāsoos äläje : Tëgën' kelow' tan ooskwāooöch näööktäjïljül chechkëlooāoochül, ak pïjeëlich' ëlmälkük atlasmoodegïskügü, moo tü kokwalowïs ak toowōlkalowïs ?

12. Cadoo tälepoogwële-estooāak memājooenoo' ak chechkëlooāooch ? Na oochït' amooch' tëlkedäsïk ooladëgën' atlasmoodegïsküg'ülü.

13. Tokoo äläjül cheenümool : Sebïnskaase ; ak sebïnskaasït ak tëleooladäsïk oopetün ansoma' stügā' üktügü.

14. Tokoo Pälüseāk' poktümkedaadïch ak mowägünoodümadïjik tan tülenābadākü.

15. Kadoo Sāsoos këjedök' ak wëjïpkotümkasït nadälü ak mowepoogwëlkïk noosoogooadïjül ak Sāsoos ëtlïnsaaläje' nadälü.

16. Ak tëlkïmäje moo ootägünïmkoonü.

17. Coolamān' ootüleān' tan wëjetülooëmküp Isaiahök' neganïkchïjetëgāwenoök' tan tëlooëp' :

18. Ankamookw' nünök'übëm tan nenasoonküp ! 'nkësälkoosïtëm' tan 'nchejakümïch' ootenïnk wëje-ooledaasït. Egalädës' 'Nchejakümïch' ootenïnkü, ak ägünoodümooödo' ilsoodākün pelooäch' tāsükümïksïlj'eü.

19. Nĕgŭm ma kekādaboogooĕkw' kŭsna' ma sās kwĕkw' ak ma wĕn noodŭmooĕk' tĕlkoesĭ-nĭch' owhtĭgŭ.

20. Nookpĕgadāsĭk sĕsooskw' ma tŭmadookw' ak lābelaas ětlĭpkŭdaalĭch ma 'nkasooabalagwe, mesokoo lĕgĕdo' ĭlsoodākŭn wĭswĭgŭnodĕgĕm-kāwā' ĭktook.

21. Ak oowesoonŭm ĭktōĕk pelooāchk' tāsŭk-ŭmĭkstĭjĭk oochē-ājĭpchoo-dakadedāk'.

22. Tokoo toochoo pĕgesoodoojŭl mĕmājooe-nool' tanŭl mŭndool' wĕskwāājŭl ; oola' memāj-ooenoo' nĕgābegwaat ak moo nĕdowĕkw', ak Sā-soos nĕsalājŭl, na oochĭt' tan nĕgābegwaap ak moo nĕdowĕgoop kĕloosĭt ak nĕmedĕgĕt'.

23. Ak 'msĭt mowepoogwĕlkĭk pakŭleiooltĭjĭk tĕlooĕjĭk : Moo tŭ oot Dabĭd ookwĭsŭl ?

24. Cadoo Pālŭseāk' noodŭmeedĭch āājĭk : Moo wĕjetoowōlkalagwe oola' cheenŭm mŭndoo'ŭ pasŭk Bĕlsebŭh (ŭkchemŭndoo) ĭktōĕk, tanŭl ětlesakŭmowĭlĭjŭl mŭndoo ĭktōĕk.

25. Cadoo Sāsoos kĕjedooōjŭl ootāledaswōk'-ŭnŭmooōl' ak ālāje : 'Msĭt ělĕgāwage tan nowskadāsĭk oopokwōjedāl'ŭsĭn, na kakeiskwĭskadāsĭk. Ak 'msĭt ŭkchegŭn' kŭsna' wĕnjeegwōm tan nowskadāsĭk oopokwōjedāl'ŭsĭn, moo kese-boogooenook.

26. Ak ŭkchemŭndoo toowōlkalāch' ŭkchemŭndool, amooch' nowskadāsĭs oopokwōjedāl'-lŭsĭn. Na oochĭt' ootĕlĕgāwagĭm tālekeseboogooĕdo' ?

27. Ak neen oochetoowōlkalŭk mŭndook' Ukchemŭndoo ĭktōĕk tan wĕn ootenĭnk ŭkwĭsooĕk'

tů wějetoowólkaladije ? Na oochít' nĕgŭmow' ilsoomoolokták'.

28. Cadoo neen oochetoowólkalúk mŭndook' Nĭkskam Oochejákmĭjoo ĭktōók, amooch' Nĭkskam ootĕlēgāwĭtāwoodĭm kese egaak tan āūmoo-deyōk,

29. Tālekese-pĭskwaas wĕn mĕlkĭgŭnŭljŭl cheenŭmool' week ak oosooadooōs' ootapsoon, moo tŭmk kŭldákwpelák' mĕlkĭgŭnŭljŭl cheenŭmool' ? tokoo toochoo segooadooōdo' week.

30. Tan wĕn moo tĕgwāuĭkw' pokwōjedā'lŭmĭt, ak tan wĕn moo wĭje-mowa-degāwĭkw, sāsadĕgĕt'.

31. Na oochít' tĕlemoolōk' 'msĭt ŭloowāwoodeel ak pĭlsĭmtĭmkāwāl padaboogooĕmkāwāl memājooenoo' ĭktōók abĭksĭktāsĭdŭl'. Cadoo pĭlsĭmtĭmkāwā' padaboogooĕmkāwā' Wĕjeoolenĭkskam ĭktōók, ma abĭksĭktāsĕnook' memājooenoo' ĭktōók.

32. Ak tan pĭlsĭmājŭl Ulnoo Ookwĭsŭl, abĭksĭktāsĭdo' ootenĭnkŭ. Cadoo tan wĕn wĭnāgŭnemājŭl Wĕjeoolenĭkskamŭl ma abĭksĭktāsĭkw oola' oosĭtkŭmook' kŭsna' ala' oosĭtkŭmook' tan kĕdooeagaak.

33. Na tŭladooqw' kŭmooch' ookĕlool'tŭnŭn ak oomenĭchk' ookĕlool'tŭnŭn', kŭsna' tŭladooqw' kŭmooch' oowĭnchĭd'ŭnŭn ak ĕlp oomenĭchk' oowĭnchĭd'ŭnŭn : mŭdŭ kŭmooch' wĕjĭkchĭjedŭmk' oomenĭchk' ĭktōók.

34. Kelow' wĕdabĕkseyōk' 'mtāskŭmoo ĭktōók ! ('mtāskŭmoo ĭktook kelow' wĕdagoodŭm-oodeyōk' !) tālekese-tŭloowāyogŭl kĕlool'kŭl kogooāl' tan tĕleloowāwoolteyōk' ? mŭdŭ 'mkām-

lámoon ooměgěnumüğawāüm iktōök 'mtoon' wějekūloosik'.

35. Wělmūdok' memājooenoo' kěloolk' ooměgěnumüğawāüm iktōök wějetooōlkadogūl kěloolkūl kogooāāl. Ak wīnmūdōk' memājooenoo' wīnchik' ooměgěnumüğawāüm ookwōmlāmūn iktōök wějetooōlkadogūl wīnchigūl kogooāāl.

36. Cadoo tělemoolōk' 'msit kūlooswōkūnūl moo kělooltūnoogūl tanūl memājooenook' tělooāādijūl ooche-īlsoodāsīdāk' īlsoodākūne-gīskūgū.

37. Mūdū ooche-tětpūgaadāsedūks' ūkūlooswōkūn iktōök ; ak oocheoonmāje-īlsoodāsīdūks' ūkūlooswōkūn iktōök.

38. Tokoo toochoo alt noojeweegīgūdijik ak Pālūseāk' ūsedāboogooa'dijik, tělooějik : Noojekenamooēt', pawōtūmoodečk' 'nwoojenūmedooněn' kūnoogwōsoode ūktenīnkū.

39. Cadoo Sāsoos ūsedāboogooēt', ālāje : Uloowāwooltijik ak wīnāchkūl těladakadeedijūl wědabākūmoolteedīch kwelūmoodeedīch kūnoogwōsoode ; ak kūnoogwōsoode ma īgūnūmooksoolteedīkw, pasūk ookoogūnoogwōsoodīm neganīkchījě-těgā-wenoočk' Sonaōgū.

40. Mūdū stūgā' Sonaōk' tělīpkije-pesesūnāk' nāsoogoonāak nūmājūl Bootūpāl' oomoostěgū', na Ulnoo Ookwīsūl tūlīpkije-pesedo' nāsoogoonāak lām kūmōōgū.

41. Na cheenūmoogwīk tankīk tūlādūbūneek Nīnebaěgū wījeboogooēdadāk' nēg'ūla wědaběksīlīje īlsoodākūnegīskūgū ak īlsoomādāk'. Mūdū nēgūmow' wěje-āpskwēdasooltībūneek Sonaōk' oopěstonūmüğawāüm iktōök ; ak ankaptūm-

ookw' ! tan wěn äjeěspāāk moo ěnkoodā Sonaōk' oola' tět āhk.

42. Elegāweskwōk' senosōktūnōōk tūlāāk' wije-boogooasido' nēg'ūla' wēdabēksīlīje ak oon-mājeilsoomādū. Mūdū wējeěbūnōk' ělmekēs-peāk' makūmegāoo' oonood'ūmūn Sōlōmūnōk' oonūstooōgūnūmēgū, ak ankaptūmookw' tan wěn oola' tět āhk tan äjeěspāāk moo ěnkodā Sōlōm-ūnōkū.

43. Tan tīlesīp' mējegāāk 'mchejakūmīch' wējetoowōlkasīt memājooenoo' iktōōk, yālaasīt nuhkūmegēgūl āloogwīlk' atlasmoode ak moo wājedookw' ;

44. Tokoo tēl'ooēt : Eleāpskwasīdēs' neek tan wēje-toowōlkaseēp'. Na pēgesīnk' ak wājedōk' wēskēdēk', pāwōsīk, ak 'msīt kogooā' wēltēk'.

45. Tokoo āleēt' ak wēswalāje ělooīgūnūk'-tāsīlīje ūktūge 'mchejakūmīch' tane ājewīnsool-tīlīje moo ěnkoodā nēgūmū ; ak ělepīskwēdaajīk ak ětlūgadūmoodījīk nadāālū. Ak ělmekēs-pēāk' oola' memājooenoo' tan tēlāāk ājīmtooāāk moo ěnkoodā tan tūmk tēlāāgūp. Na tūlādo ělp oo-gūla' booskepada'dakadījīk wēdabākūmeedīchū.

46. Na ětluhsloomāch' Sāsoos mowepōō-gwēlnīje, ookwījūl ak wījegīmāje cheenūmoo' kakūmooltīlīje ookūloolanowū.

47. Ak tan wěn ālājūl : Ankaptāān, ūkeech' ak wījegīmchīk cheenūmook' kakūmooltījīk koo-jūmook' ak kēdoeekūloolskīk.

48. Tokoo Sāsoos ūsedābōogooēt' ak ālājūl tanūl kēloolchūl : Tēgēn' tū 'nkeech' ak tēgēnīk tū wījegīmīk cheenūmook' ?

49. Ak ělesebĭnskasĭje kĕgenoodŭmooĭje, ak āāt: Ankaptŭmookw'! 'nkech ak wĭjegĭmkĭk.

50. Mŭdŭ tan wĕn tĕladĕgĕt' Noochŭl tanŭl' wasōk āŭmŭlijŭl oowōĕledādāk'ŭnŭm, na nĕgŭm wĭjegŭdeĕk' cheenŭm, ak wĭjegŭdeĕk' ābĭt, ak ěp 'nkeech.

CHAPTER XIII.

1. Tokoo nŭt na nagwĕk Sāsoos wĕjetooeĕt' wĕnjegwōmk ak kaske-ŭkchĭgŭmook ěbaasĭt.

2. Ak mowepoogwĕlkĭk memājooenook' ěl-mowedaajĭk tan āŭmŭlich', ak nĕgŭm tĕbaasĭt wĕnjoolkoodōĕk ak ěbaasĭt, ak mowepoogwĕlkĭk kakŭmooltĭjĭk kās-kāgŭ.

3. Ak tĕlĭmāje pegwĕlkŭl kogooāal pĕsloodĕgĕmkāwā' ĭktōĕgŭ, ālāje: Ankaptŭmookw'! noojeĕgadagook āleĕt' nājeĕgadagwōtkŭl ooskĭnemĭnŭmŭlŭ.

4. Ak tan tĕlesĭp' ětleĕgadagook ĭnkooch' ooskĭn'emĭn ělneseāgŭl kaskowhtĭgŭ, ak sĕsĭpk' pĕjedaaajĭk ak kĕspadoodĭjŭl.

5. Ak ŭktŭgŭl ělneseāgŭl koondāwagŭm ĭktōĕk, tan tĕt moo poogwĕle-makŭmegāwenoogŭ, ak ŭnkŭseiu sakŭleāgŭl, mŭdŭ moo pās-kĕnoogŭl.

6. Cadoo tĕlesĭp' nagoosĕt kes' sĕgāwaach kāk-tĕgŭl; ak mŭdŭ mogwā' oochebŭskenoogŭl, sāwĭptĕgŭl.

7. Cadoo ŭktŭgŭl ělneseāgŭl kowĭksomoos' ĭktōĕk, ak kowĭksomooseek sakŭleĕjĭk ak sĭk-tĕgŭmeedĭjŭl.

8. Cadoo ŭktŭgŭl ělneseāgŭl kĕloolk' makŭmegāoo, ak wĕlegwĕgŭl, alĕ kŭskĭmtŭlnākŭn

ěleje pesōgwegwěgŭl alt ũsookŭm tāsŭnskaak
alt nāsŭnskaak.

9. Tan wěn wěskedoowōk' ũnŭt oonoo'dŭmŭn
na nooch.

10. Na kěgenoodŭmooōje pějedalŭje ak ělche :
Cogooā' wějekŭloolchŭk pēslooděgěmkāwā' ŭk-
tōōk ?

11. Cadoo ũsŭdāboogooēt' ak ālāje : Mŭdŭ
kelow' ŭgŭnŭmooksoolteyōk' ŭkŭjejeedoonow'
kemoodoogāwāl' tanŭl tŭlāāl wasōk ootělēgāwa-
gŭmkŭ : Kadoo něg' ŭmow nŭoo teleŭgŭnŭmook-
soolteekw.

12. Mŭdŭ tan wěn wěskotk' kogooā' āp' ŭgŭn-
ŭmooksŭdo' ak 'mkěnto'. Cadoo tan wěn moo
wěskodŭmook' kogooā', tan wěskotk' oochooh-
sooadooōděn'.

13. Na oochŭt' kěloolkŭk pēslooděgěmkāwā'
ŭktōōk, mŭdŭ ětlŭnmedakadŭjŭk moo wěje-nŭme-
dakadeekw. Ak ětlenoodŭmoodŭjŭk moo wěje-
noodŭmoodeekw, kŭsna' moo něstŭmoodeekw.

14. Ak ootenāwow' ŭktōōk wěje-tŭlēāk' Isaiah-
ōk ooneganŭkchŭje-těgěmkā-wāŭměgŭ tan těl-
ooěk' : Amooch' noodŭmoodedōksŭp kadoo ma
'nsŭtŭmooduōk' ; ak ankaptŭmoodedōksŭp kadoo
ma nŭmedooduōk', kŭsna' ma ŭkchŭjedoo'duok'.

15. Mŭdŭ něg' ŭla memajooenook ookwōmlam-
oonooowōl kěskamooltŭgŭl, ak oosŭtoōkŭnoowōl
kěbŭstākŭnaadŭgŭl, ak sěbegwědaajŭk, coolamān'
moo ooche-nŭmedakadŭnow' oopŭkŭkooow' ŭk-
tōōk, ak moo oochŭnsŭtŭmoodŭnow' ookwōmlam-
oonooow' ŭktōōk, ak moo ookewōnskedanow' ak
neen moo 'nnŭsalanŭ.

16. Kadoo wělādās' ŭgŭl kelow' ŭkpŭkŭkooowōl'

müdü němeděgěgül, ak ũksitoođkũnoowöl' müdü noodũmoodīgül.

17. Müdü těleák' tělemoolök' poogwělkũb-
ũneek neganĩkchĩjetegāwenoogwĩk ak sābāwool-
tĩtkĩk měsoonedādũm-ooodeedĩbũněk' oonmed-
oonow' tanũl kogooāl' kelow' němedoodeyogül,
cadoo moo němedoodee-degoobũneegül, ak oo-
noodũmũnow' tanũl kogooāl' kelow' noodũmoo-
deyogül ak moo noodũmoode-degoobũneegül.

18. Na oochĩt' jĩksětũmoodĩkw noojeėgada-
gook oopěslooděgěmkāwāũm.

19. Tan tělesĩp' űadoo wěn nootk kũlooswök-
ũn ělēgāwagĩk tũlā', kadoo moo něstũmookw',
tokoo wĩnsĩt pěgesĩnk' ak mėšũnũk' tan egada-
gwösĩk ookwömlamoonkũ. Na nũt tan ětleėga-
dagwösĩk kaskowhtīgũ.

20. Kadoo nũt tan ětleėgadagwösĩk koondā-
wagũm ĩktöök, nũt něg'ũla tan nootk kũloos-
wökũn ak ũnkũseiu mėšũnũk' ooledasood ĩktöök.

21. Cadoo mogwā' oochebũskĩkw ootenĩnkũ,
kadoo pasũk mũkatāwe-tũladěgět', ak tan tělesĩp'
oonmājode ak kestāwāādĩmkāwā' wěje-egaak
kũlooswökũn ĩktöök ũnkũseiu ějākũnjeděštāt'.

22. Ak nũt na tan ětleėgadagwösĩk kowĩk-
somoos ĩktöök, něgũla na tan nootk kũloos-
wökũn, ak oosĩtkũmoogāwāl' sěspědādāk'ũnũl ak
mĩlāsoođeāl' ũksũboogwadāk'ũnũl, sĩktěgũmee-
dĩch kũlooswök'ũnũl ak mogwā' mĩnĩkw.

23. Cadoo tan ětleėgadagwösĩk kěloolk' ma-
kũmegā-wĩktöök, nũt něgũla' tan nootk kũloos-
wökũn ak něstũk ak mĩnĩt, ak ěle-aje-pesō-
gwegwět', alt kũskĩmtũlnākũn, alt ũsookũmtā-
sĩnskaak ak alt nāsĩnskaak.

24. Ak äp üktük' üpsloo'dákün Igünümooöch', tēlooēt: Wasök ootēlēgāwītāwoodīm tēlāāk stūgā' cheenüm tan ētleēgadagook kēlook' ooskīn'emīn ootegadāk'ünüm iktōök.

25. Cadoo tan tīlesīp' cheenümook' ētlenā-būdeedīch, tanūl kēdānchūl pēgesīlnījūl ak egadagoolījūl ēnskegāwāl' kūlūmkoo iktōökū, tokoo poktūmkasīlijūl.

26. Ak tan tīlesīp' kūlūmkool sakūlēāgūl ak mīn'īgūl tokoo toochoo ēnskegāwāl' nāyadīgūl.

27. Tokoo ētleāalsoosīt wēnjeegwōm oonōk'ūbēm' pējedaalīje, tēlīmche: Sakūmow, moo tū egadogwōdūmoohsūbūnīgūl kēlookīgūl ooskīnemīnkūl ūktegadākūn iktōök? Na oochīt' tame tēt wējuhsooadogūl ēnskegāwāl'?

28. Tēlemāje: Kēdāntēgāwēnoo tēladēgēt'. Tokoo oonōkūbēm' tēlīmche: Ooledā'dūmūn 'ntūledanēn 'nmoosīkskadoonēn'?

29. Cadoo ālāje: Mogwāch', mūdū moosīkskadakadeyōk' ēnskegāwāl' ak ēlp kētpīskōdoo-gōk' kūlūmkoolū.

30. Usedādūmookw' kītk oowījegwēn' mesokoo ūpskwēsowoodīmkū. Ak ūpskwēsowoodīmk' egaak tūlīmādēs' noojīpskwēsowoodījīk, Tūmk mowadookw' ēnskegāwāl' ak mowhpelūmookw' oochīt' ūknoogwadoonowū: Kadoo mowadookw' kūlūmkool 'nkūlūmkōgwōmūmkū.

31. Ak äp üktük' üpsloodākūn Igünümooöch', āāt: Wasök ootēlēgāwītāwoodīm tēlāāk stūgāch' lāmootāleā ooskīn'emīn tan cheenüm wēswadōk ak egadagwōtk' ootegadākūn iktōök.

32. Tan amooch' moweāpchāchk 'msīt ooskīnemīnū; kadoo tan tīlesīp' pūmegwēk' ājemow-

İmsügeek moo ěnkoodā 'msīt 'mskegoolū, ak kŭmoojeāk', chěl okooch sesīpk moosegīskūdōčk' tŭlāāk pĕjedaaĭk ak ědoo'dīĭk ũpsĕtkoon ĩktōčk.

33. Ak āp ũktŭk' ũpsloodākŭn ĩgŭnŭmooōch', āāt : Wasōk ootĕlēgāwītāwoodīm tĕlāāk stŭgā' sāooōgwīskadākŭn (ābedadākŭn), tan ābīt' wĕswadōk ak mīmoogwōdōk' sest nŭgākŭn wōjooeāk' wōbāchkŭl ĩktōčk, mesokoo 'msīt kakeiābedaadīgŭl.

34. 'Msīt nĕg'ŭla kogooāl' Sāsoos wĕje-kŭllooļje mowepoogwĕlnĭje memājooenoo' ũpsloodākŭn ĩktōčk, ak nāgow pĕsloodĕgĕt' tan tĭlesīp' kĕllooļje.

35. Coolamān' ootŭleān' tan wĕje-tŭlooĕmkŭp neganĭkchĭje-tĕgāwenoo ĩktōčk tan tĕlooĕp' : Oochetowoodŭnasīdĕs' ũpsloodākŭn ĩktōčk ; pakeiāgŭnootĕs' tanŭl kogooāl' mīmoogwōdāsīg-ŭb'ŭnŭl wĕjadĕgĕmk' oosĭtkŭmoo' kesetāsīgĕgŭ.

36. Tokoo Sāsoos keseboonalŭch mowepoogwĕlnĭje, pĭskwaat wĕnjegwōmkŭ, ak kĕgenoo-dŭmooōje pĕjedalĭje āhkŭ, āladĭjŭl : Pakei-kenoodŭmooĭn' ũpsloodākŭn oochīt' ěnskegāwāl' egadāk-ŭn ĩktōčk tŭlāāl.

37. Usīdāboogooĕt', āāt : Tan egadagwōtkŭb'-ŭnŭl kĕloolkīgŭl ooskĭn'emĭnŭl Ulnoo Ookwīsŭl na.

38. Egadākŭn oosĭtkŭmoo na. Kĕloolkīgŭl ooskĭnemĭnŭl ĕlegāwage oonejĭnn nĕg'ŭla. Cadoo ěnskegāwāl' wĭnsīt oonejĭnn nĕgŭla.

39. Uktāntĕgāwenoo tan egadogwōtkŭl, mŭndoo na. Upskwĕsowoodĭmk kĕspuhsĭtkŭmooĭk' na. Noojĭpskwĕsowoodĭĭk ānsālāwĭĭk nĕg'ŭla.

40. Na oochīt' stŭgā' ěnskegāwāl' mowadās'-

İgöl ak noogwadümkül, na tülādo kēspuhsitküm-ooikü.

41. Ulnoo Ookwisül ülgimādū ootānsālāām ak ooche-mowetooadoodāk' ootēlegāwagimk 'msit tan tāsügül ējakünjedēstümkāwāl' ak tane padadakadilijeü.

42. Ak lēgēdāk' booktāwiktōök booktāwōgwōmkü ; nadāl' ehto' ütkeđemoode ak nēnkūbītkūdēsīnūmūgāwāü.

43. Tokoo tīlesīp' sābāwooltijik tūlebāktās-ooltedāk' stūgā' nagoosēt Oochoowöl' ootēlēgāwagimkü. Tan wēn wēskedoowök'ünit oonoo'dümün na nooch.

44. Apch wasōk ootēlegāwītāwoodīm tēlāāk stūgā' mīlāsooōkūn ētle mīmoogwōdāsīk egadākūn iktōök, tan memājooenoo' wājedök', ak mīmoogwōdök', ak tēluchooledaasit āleēt' ak kakeintooeskēdök' 'msit ootālegēm ak pēgwōdēlk' oola' egadākūn.

45. Apch wasōk ootēlēgāwītāwoodīm tēlāāk stūgā' mālsān tan ētlegwīlk' kēloolkül megōdīg-ül koondül.

46. Ak tan tīlesīp' wājedök' nāōōktāchk' kēloolk ak mowimkodik koondāoo, āleēt' ak kakeintōoeskēdök' 'msit ootāl'egēm ak pēgwōdēlk'.

47. Apch wasōk ootēlegāwītāwoodīm tēlāāk stūgā' aabe pakasabeasit ūkchīgūmoogū, ak pādūlāje tēle-kakeiyesemīlamooksīlich' nūmājeü.

48. Ak tan tīlesīp' wōjoo'eēch natakūmaladījül ; tokoo ēbedaajik ak mowaladije kēloosooltīlje ēptākūn iktōök, ak tane moo kēloosootīligwe ējīgūlaladije.

49. Na tülādo kěspuhsítkümoogü. Ansäl-
āwījk pējedaadāk' ak oochetēpkosalādāk' ūloo-
wāwooltīlje ; mėgwiik sǎbāwooltīlje.

50. Ak lēgēdāk' booktāwīktook booktāwō-
gwōmkü ; nadāl' tēt ehto' ūtkedēmoode ak nēn-
kübitküdesīnümügāwāū.

51. Kakeinsütümogül 'msīt nēgūla' kogooāl' ?
Aladījūl : Aā 'Nsakūmamenēn'.

52. Tokoo ālāje : Na oochīt' 'msīt noojewee-
kīgēt' tan wēluhche-kenoodūmooksīt wasōk'
ootēlēgāwagīm iktōök, tēlāāk stūgāch' ētlealsoq-
sīt wēnjeegwōm, tan wējetoowōlkadogül oo-
mēgēnümügāwā'ūm iktōök pelāāl kogooāl' ak
sakawāl'.

53. Na tan tīlesīp' Sāsoos kesadök nēgūla
ūpsloodāk'ūnūl wējīpkotūmkasīt nadālū ;

54. Ak pēgesīnk' nēgūm oomūtkīgü ak tēle-
kenoodūmooōje ootalasoodūmogwōmoow' ik-
tōök chēl okooch 'msīt wēnīk pakūleiooltījk
tēlooējīk : Tame tēt nūt cheenūm wējīmsūnk'
oola' 'nsūtooōgūn ak nēg'ūla mēskeegül kogooāl'.

55. Moo tū oot nootloogo-wenoo ookwīsūl ?
moo tū ookwījūl tēlooedooksīlīgool Male ? ak
wījegīmāje cheenūmoo, Sak ak Soses, ak Semoo
ak Soodaa ?

56. Ak wījegīmāje ābīlje' moo tū 'msīt tēg-
wāoolookwīkw ? Na oochīt' tame tēt wējīmsūn-
kūl 'msīt wēg'ūla cogoāālū ?

57. Ak wējuhkweiiooltījk ootenīnkū. Cadoo
Sāsoos ālāje : Neganīkchījetēgāwenoo moo kēn-
skedālūmooksīkw pasūk oomūtkīgü ak wogūmow
īktōök.

58. Ak moo ētletūladoogül nadāāl tēt tan

poogwělkůl mėskeegůl kogooāl', ooměktůmůgā-wā' ūmoow' tēladěgěk'.

CHAPTER XIV.

1. Na nēg' ūla tīlesīp' Hēlōt Gūbūlnōl noodūm-ājūl Sāsoosūl.

2. Ak tēlemāje oonōkūbēmū : Oola' San noojebāpteisāwaděgēt' ; nēgūm kese menoonsīt, ak na oochīt' wēgūla mūlgīgūnodel ēloogwēgůl ootenīnk.

3. Mūdū Helōt kokwalāb' ūnnū Sanō ak kēlpelābūnnū ak pejalāb' ūnnū laplesoonkū, oochīt' Hēlodeasūl wijegūdeedījūl Pelīpūl ootābītēmūl.

4. Mūdū San ālāb' ūnūl : Moo tēlkedāsīnookū kooskwāooōnū.

5. Ak kēdooenābadībūnūl, kadoo chepalāb' ūne memājooonooū, mūdū tēledālūmadīb' ūnūl ooneganīkchīje-tēgā-wenoōlīnū.

6. Kadoo tan tīlesīp' Helōt oonāōōkteboonamkāwā' oonagwēgūm wēskījenoeděk' kēpmedādāsīkěk', Hēlodeas ootoosūl ētlealmalkāp' ooskalooōk, ak wēlkwījalājūl Helodūl.

7. Tokoo wējetūlemājūl ūloowedūmāsood īktōōk ootīgūnūmooōn' tan pasūk kogooā' kweloo-dūmūlījū.

8. Ak ābītās' kesucheasemoot' ookwīchkū, āāt : Igūnūmooe oola' tēt ēptākūn īktōōk San noojebāpteisāwaděgēt' oonoochee.

9. Ak ēlēgāwīt' lōk wēnmājedaasīt, kadoo oochīt' ūloowedūmāsode ak oochīt' tanīk weboomadījūl, kesōōtk' ootīgūnūmooksīlīn'.

10. Tokoo ělkegěsĭt ak tĕmkwĕdaajŭl Sanŭl laplesoonkŭ.

11. Ak oonooche pĕgesoodāsĭk ěptakŭn ĭk-tŏok ak ĭgŭnŭmooksĭch ābĭtāsŭ, ak abĭtās' pĕgesoodooĕch' ookwĭj'ŭlŭ.

12. Ak San kĕgenoodŭmooĕje pĕjeda'lĭje ak wĕswadāch' ootenĭn ak ootkoodadŭmāch' tokoo ěledaajĭk ak āgŭnoodŭmooaadĭjŭl Sāsosŭl.

13. Ak Sāsos noodŭmāch' wĕjĭpkotŭmkaasĭt nadāālŭ wĕnjoolkwaak ělkwaat bāktākŭmĭktŏok oonāĕĕktoogwaloogwĕnŭ, ak mowepoogwĕlkĭk noodŭmaadich noosogooa'dĭjŭl ak pĕmedaajĭk wĕjedaaĭk ŭkchegŭn'ŭlŭ.

14. Tokoo Sāsos āleĕt' ak nĕmeāje mowe-poogwĕlnĭje, ak āooledālŭmāje ak nĕsadooĕje oowĭskŭsooltĭledĕmooĕ.

15. Na wĕlaakw kĕgenoodŭmooĕje pĕjeda'lĭje āhkŭ ak āladĭjŭl : Oola' bāktākŭmĭkt' ak nagwĕk sooĕl kakayāk'. Jĭgŭlgĭm' mowe-pegwĕlkĭgŭ, koolamān' ootŭledanow ŭkchegŭncheejŭl ak oopoogwĕdĕlŭmāsooltĭnow' mechĭpchāwāŭ.

16. Kadoo Sāsos ālāje : Tĭlea' moo ŭp-kotŭmkedadĭkw ; kelow' sŭmookw' !

17. Ak tĕlemaadĭjŭl : Moo wĕskodŭmooduĕk' oola' tĕt pasŭk nankŭl pĭbŭnŏk'ŭnŭl ak taboosĭjĭk nŭmāāchŭgŭ.

18. Sāsos āāt : Choogwaadookw' tan āŭm.

19. Ak tĕlkĭmāje mowe-poogwĕlnĭje ootŭles-medalĭn 'mskegooakŭmĭktook' ak wĕswadogŭl nĕg'ŭla nankŭl pĭbŭnŏk'ŭnŭl ak taboosĭlĭje nŭmāājeŭ, tokoo sĕmkŭlābaasĭt wasogwāālŭ, moowĕt' ak sĕgwĭskĭbŭnĕgadogŭl ak ĭgŭn-ŭmooĕjŭl pĭbŭnŏk'ŭnŭl kĕgenoodŭmooĕje, ak

kěgenoodūmooōje İgūnūmooadije mowepoo-gwělnīje.

20. Ak 'msīt tan tāsījik mījesooltījik ak kesādālooltījik, ak wěswadoodījūl nāōōktīn-skaagūl chěl taboo pootāleāwāāl wējuhchooadās'-İgūl puībūnēgool tanūl ěskweagūl.

21. Ak tanīk ětlādālooltījik ědook' nan betoo-İmtūlnākūnījik cheenūmook ak skūmtook ābījik ak mījooajechkū.

22. Tokoo ěnkūseiu Sāsoos kesalāje kěgenoo-dūmooōje ootūbedaalīn wěnjoolkoodōōgū ak oo-negane-ūsookūmaalīn kamāākū tan pēme-jīg-ū gīmāch' mowepoogwělnīj'eū.

23. Ak kese jīgūlgīmāch' mowepoogwělnīje ělītkoojooİmtūmat' kūmdūn İktook nāooktoo-gwaloogwět' ootalasoodūmānū. Ak wēlaakw egaak ak nadāl' tēt nāōōktoogwaloogwět'.

24. Kadoo wěnjoolkw' nūgā' na tīlesīp' āhk wějemadoogwěk ūtkoo' İktoogū; mūdū asūme-gwět'k'.

25. Na tīlesīp' nāooawā' ěskūmūmk' dēpkegū Sāsoos pēgesīnke, pēmeēt' ooskītpáktook.

26. Na kěgenoodūmooōje nēmeech oopūmeěn ooskītpáktook wěnmājedasooltīlīje, tēlooělīje: Skūdāākūmooch' na. Tokoo wějesāskoodījik chepalsood' İktook.

27. Cadoo ūnkūseiu Sāsoos kēloolāje, āāt: Oolkwījasooltīkw'! neen na: moo ūkwāgwōd-asooltīp'!

28. Tokoo Peāl ūsedēmājūl, āāt: Nsakūmām', kelāwīn' tūleme' 'ntūleěn' āūmūn ooskītpák-toogū.

29. Sāsoos ālājūl: Choogoo'yě. Tokoo Peāl

wějenätkaasīt wěnjoolkoodöök ak pëmeēt' ooskīt-páktöök ootüleēn' Sāsoo'sülū.

30. Cadoo ankaptük kësuhchoo'sük ak wāg-wōdaasīt ak bokchiktābaat tokoo nēdowēt', āāt : 'Nsakūmām, oosētowwee !

31. Ak ūnkūseiu Sāsoos sebīnskaasīt ak mēsūnājūl ak ālājūl : Keel kechka' kēdlāmsīt'-ūmūn ! kogooā' wējeaswedaasīn ?

32. Ak tan tīlēsīp' kese tēbadeedīch wēnjoolkoodöök āoobūneāk'.

33. Ak tanīk wēnjoolkoodook tēbooltījīk pējedaajīk ak alasoomadījūl āladījūl : Kēdūlāwā' īktöök keel Nīkskam ookwīsūl.

34. Ak ūsookūmaajīk ak okwajīk makūmegēk' telooesīk Jēnēsūlēt'.

35. Ak tan tīlēsīp' cheenūmook' oola' makūmegāoo' tūlāāk nēnooa'dījūl bāhkwe-aboo-gwēdoodīch kūlooswōkūn oola' makūmegāoo, ak pēgesoodoadīje āūmūlīch' tan tāsīlīje kēsēnoogoodīlīje.

36. Ak ēdāmadījūl pasūk oosāmadooōnow' mīsūlsadākūn ootokwōn' īktöök ; ak 'msīt tan tāsījīk tanīk sāmāgadooadīch kakeinsalooksooltījīk.

CHAPTER XV.

1. Tokoo tīlēsīp' pējedaajīk Sāsoosūl āūmūlīch' noojeweegīgūdījīk ak Pālūseāk' Sāloosālāmk' tēlāowooltījīk, tēlooējīk :

2. Cogooā' kēgenoodūmājīk wējepēbēledādūmeedījūl sakawāchkīk' ookēgenoodūm.ādīmkā-

wāūmoowōl' ? mūdū moo kasiptīnēdaagwīk tan tīlesip' mālkodūmeedīch pībūnōkūn.

3. Cadoo Sāsoos ūsedāboogooēt' ālāje : Cadoo kelow' cogooā' wėje-pēbēle-dādūm-ooodeyōk' Nīkskam ootploodākūnūm ūkēgenoodūm-ādīm-kāwā'-ūmoow' iktōōk' ?

4. Mūdū Nīkskam tēlkītk', āāt : Ukpūmedālūm kooch ak ūkeech ; ak tan wēn ālmemājūl oochūl kūsna' ookwījūl, meamooch' nabōksīch.

5. Cadoo kelow' āāyōk, Tan wēn tūlemach' oochūl kūsna' ookwījūl : Igūnūmādīm-kāwā' na tan kelow' ooche-abogūnūmooksoolteyōk' neen 'ntenīnk', na nēgūm ma ūkpūmedālūmagoool oochūl kūsna' ookwījūl.

6. Na wėje-tūladooōk Nīkskam ookūlooswōk'-ūnūm oomogwā'jooīn ūkēgenoodūm-ādīm-kāwā'-ūmoōkū.

7. Kelow' wēs-kīje-oolāmkoosoolteyōk' ! Isaiah-ōk' wēle-negane-āgūnoodūm-oolokūbūnōk tan tēlooēdōk' :

8. Nēgūla memājooenook' wējooowedaajīk tan āūm ootoonooōk', ak wējīkpūmedālūmījīk oosewōk, kadoo ookwōmlāmoonooōk' lōk amaskalījīk.

9. Cadoo sāāk alasoōmījīk tan wējekenoodūm-ooādījūl kēgenoodūmādīm-kāwā' ūktook memājooenook' ootploodākūnūmoowōl'.

10. Tokoo wegoomāje mowepegwēlnīje ak ālāje : Jīksētūmookw' ak 'nsūtūmookw'.

11. Moo na tan ogūlēmādīm-kājēgalājūl memājooenool ; kadoo tan wējetoōēāk' 'mtoonk' na mējēgalājūl memājooenool'.

12. Tokoo pējeda'līje kēgenoodūmoōje ēlche :

Kějeejik Pälŭseák' oowŭgeiooltŭnow' tan tŭlesŭp' noodŭmcededĕk' na kŭlooswŏkŭn ?

13. Cadoo Sāsoos ŭsedāboogooĕt' āāt : 'Msŭt egadagwŏdŭmŭgāwā' tan wasogāwā' Nooch moo egadagwŏdŭmooksŭp kĕtpŭskaadoodĕn'.

14. Boonājāookw' ! nĕgŭmow' nĕgābegoltŭjik nooje-neganowhtegŭmooadije nĕgābegoltŭlije.— Kadoo nĕgābegwāāk neganowhtegŭmooĕch' nĕgābegwāālŭjŭl, kŭtk pŭjeĕdāk' ŭpsŭgāgŭn ŭk-tŏĕk.

15. Peāl ŭsedāboogooĕt' ālājŭl : Pakeikenoo-dŭmooŭn' oola' ŭpsloodakŭn.

16. Sāsoos ālājŭl : Mā mŭnaak nĕstuoltuĕk'?

17. Moo nĕstŭmooduĕk' tan kogooā' ogŭlĕm-adŭmk āleāk' 'mmoostĕgŭ, ak ĕletooĕgĕmk ŭp-sŭgāgŭn ŭktŏĕk.

18. Cadoo tanŭl kogooāl' wĕjetoowŏlkadŭgŭl 'mtoonk' na wĕg'ŭla wĕjeagŭl 'mkamlamoonkŭ, ak wĕg'ŭla mĕjegaladijŭl memājooenoolŭ.

19. Mŭdŭ 'mkāmlāmŭn ŭktŏĕk wĕjetooeagŭl wŭnchŭgŭl āledaswŏk'ŭnŭl, nābadĕgĕmkāwāl', wŭnāchkŭl, kŭmootŭnŏ'gŭnŭl, pŭlsŭmtŭmkāwāl', ak ālmŭmtŭmkāwāl'.

20. Wĕg'ŭla na tanŭl mĕjegaladijŭl memājoo-enool'. Cadoo wĕje-mŭjesooltŭmk' 'mpŭtŭnŭl moo kasŭptŭnadāsenoogŭl, na moo mĕjegalagool memājooenool'.

21. Tokoo Sāsoos wĕjŭpkotŭmkasŭt nadālŭ ak āleĕjŭl Teil ak Seidŭn ootababŭmooĕkŭ.

22. Ak ĕdŭ ābŭt Cānŭnkāweskw' wĕjeĕjŭl nĕg'ŭla makŭmegŭl' ak ĕlkomŭktooājŭl āāt : Aooledā'lŭme, 'nsakŭmam', Dabŭd ookwŭsŭl ; 'ntoos lŏk kĕsuhcheoonmājāāk mŭndoo ŭktŏĕk.

23. Cadoo Sāsoos moo ūsedēmagoool nāooktā' kūlooswōkūn. Tokoo kēgenoodūmooōje pējedalije tan āhkū ak ēdamadijūl, tělooējik : Jīgūlgīm' ābīt, mūdū ētle-sāskwēt koodēnākū.

24. Cadoo Sāsoos ūsedāboogooēt', āāt : Pasūk ēlkemīmk' ētlīksūgadīch chechkēlooaōochūk Islāāl week tūlāāk.

25. Toṛoo ābīt pēgesīnk' ak ogūlūmkwēdēsīnkūl ooskalook Sāsoosūl, ālājūl : 'Nsakūmam', abogūnūmooe !

26. Cadoo Sāsoos ūsedāboogooēt', āāt : Moo kēlooltūnook' sooadooōn' mījooajechk' weloowōl' ak īgūnūmooōn' ūlmoojūgū.

27. Cadoo ābīt tělooēt' : Tēleāk', 'Nsak'ūmam, mūdū ūlmoojūk wēje-mījesootījik puībūnēgool tanūl weje-nese-pūnēgweāgūl alsoomkweedīje oobataloodīmooow'.

28. Tokoo Sāsoos ūsedāboogooēt', ālājūl : Abīt, mēskeek ūkūdlāmsūtooōkūnūm ! Tūlāāch ūktenīn tan tělīmsoonedādūmūnū. Na ba tělesīp' ootoosūl kesīnsalooksīlījūl.

29. Tokoo tělesīp' Sāsoos wējīpkotūmkasīt nadāālū ak wējooatēskūk ūkchēgūn' Gālīlētkū ak ēlītkojooīmtūmat' kūmdūn īktōōk ak nadāāl ēbaasīt.

30. Ak mowepoogwēlkīk memājooenook' wījītkwāooadīje tane askasooltīlīje ak nēgābegoltīlīje, ak tane moo nēdowoodīlīgwe, ak tane nēblēptīna'dīje ak tane nēblēsegadadelīje ak poogwēlnīje ūktūge ; ak ēgaladīje Sāsoosul ookwōtkū, ak tělīnsa'lāje chēl

31. Mowepoogwēlnīje pakūleiooltelīje tan tělesīp' nēmeadīch tane moo nēdowoodīlīgwe oo-

kūloosooltīlīnū, ak tane nēblēptīnadīlīje ak tane nēblēsekadadelīje oonūsoltīlīnū, ak tane askasooltīlīje oopūmedalīnū; ak kēpmedālūmadījūl Islāālūl oo-Nīkskamūl.

32. Tokoo Sāsoos wegoomāje kēgenoodūmooōje ak ālāje : Aooledālūmkīk mowepoogwēlkīk memājooenook' mūdū āpchītkwāooījīk nāsoogoo-naak ak mogwā' wēskodūmeedīkw tarī kogooā' mālkodūmūgū : ak moo wēledā'dūmoo 'njīg-ūlgīmān' soonāwīmkāwā' iktōōk koolamān' moo oonowtāsadinow owhtīgū.

33. Ak kēgenoodūmooōje tēlīmche : Tame tēt bāktākūmīktook oochīmsīnūmoogoop ootūletēbeān' pībūnōkūn ūktūlesūmanēnoo' tēlepoo-gwēlkīk memājooenook' ?

34. Tokoo Sāsoos ālāje : Tasībūnaagūl kēkoonūmogūl ? Tēlemaadijūl : Elooīgūnūk tāāsīb-ūnagūl ak tēgēlādījīk āpchājooltījīk nūmāchūgū.

35. Tokoo tēlkīmāje mowepoogwēlnīje memājooenoo' oolesmēdalīn makūmegēgū.

36. Tokoo wēswadogūl nēgūla ēlooīgūnūk-tāsūbūnaagūl pībūnōk'ūnūl ak nūmā'jeū, ak moowēt' ak sēgwīskībūnēga'dogūl ak īgūnūmooōjūl kēgenoodūmooōj'eū, ak kēgenoodūmooōje īgūnūmooadije mowepoogwēlnīje memājooenoo'.

37. Ak 'msīt mījesooltījīk ak kesādālooltījīk, ak wējīm kūnūmeedījūl puībūnēgool tanūl ēskwē-āgūl ēlooīgūnūktāsūgūl pootāleāwāl' wējūhchoo-eagūl.

38. Ak tanīk ētlādālooltījīk ēdōōk' nāoo betoo-īm tūlnākūnījīk cheenūmook ak skūmtōōk ābījīk ak mījooajēchkū.

39. Tokoo Sāsoos ējīgūlgīmāje mowepoogwēl-

nije memājooenoo'ū tokoo tēbasīt wēnjoolkoo-
dōōk, ak okwaajūl makūmegūl Māgdūlāk tūlāalū.

CHAPTER XVI.

1. Tokoo Pālūseāk' ak Sādooseāk' pējedaadījūl Sāsoosūl, kwējalaadījūl kweloodūmooadījūl ooōñāyadagoonow' kūnoogwōsoode wasōgū.

2. Cadoo Sāsoos ūsedaboogooēt' ālāje : Wēl-
aakw tēloowāyōk', Oolegīskūtto', mūdū mēgwūl-
ogwaasīk.

3. Ak ēskītpook' tēloowāyōk, 'Mtooamoogwa-
sīdo' keskoogū, mūdū mēgwūlogwaasīk ak
māktāologwaasīk. Wēskījeoolāmkoosoolteyōk'
meamooch' kējedooōeyōk' tēlīntowōptūmok'
tēlamoogwasīk moosegīskw', cadoo moo tū kese-
tūlīntowōptūmōgūl tētpūgaagūl ookūgenoogwōs-
oodīmoowōl' ?

4. Wīnsooltījīk ak wīnmūdoo'dījīk wēdabāk-
ūmooltījīk kwelūmeedīch kūnoogwōsoode ; ak
kūnoogwōsoode ma īgūnūmooksoolteedīkw pasūk
neganīk-chīje-tēgā-wenooōk' Sonaōk ookūnoo-
gwōsoodīmū. Tokoo Sāsoos nakūlāje ak wējīp-
kotūmkaasīt.

5. Ak kēgenoodūmooōje ūsookūmaajīk ak
owōnedasooltījīk oonenānow' pībūnōkūn.

6. Ak Sāsoos ālāje : Ankāptūmookw' ak ooche-
ānkwāāsooltīkw' Pālūseāk ak Sādooseāk' ootāb-
eda'dākūnūmoow'.

7. Ak wāgwamādooltījīk, tēlīmtooltījīk : Na
mūdū moo kesenemowkw' pībūnōkūn.

8. Cadoo Sāsoos kējedōk' ak ālāje : Cogooā'
wēje-wāgwamādoolteyōk', kelow' kechka' tēlīkt-

lämsütümoodeyöck', müdü moo nemaduöck' pibün-
okün ?

9. Mäch moo něstümooduöck'? kūsna' moo
mīgwedādūmooduöck' nan nēg'ūla betooĩmtül-
nākūnībūneek nankīgūl oopibünöck'ünūmoöckūl
ak tasüksübünīgūl pootäleāwāgūl wējuhchoo-
adāsīkübünīgūl wējuhsooadooöckübünīgūl ?

10. Kūsna' nāoo nēg'ūla betooĩmtülnākūnīb-
ūneek ělooīgūnūktāsīkübünīgūl oopibünöckūn-
ūmoöckūl ak tasüksübünīgūl pootäleāwāgūl
wējuhchooadāsīkübünīgūl wējuhsooadooöckübün-
īgūl ?

11. Tälāk' moo něstümooduöck' neen moo
wěskoodūmoolooöck' pibünöckūn tan tělemoolöck'
koojeānkwāāsooltīnōw' Pālūseāk' ak Sādooseāk
ootābedadākūnūmoow' ?

12. Tocko wējīnsütūmeedīch moo ootūlemān'
oowōoje-ānkwāāsooltīlīn' pibünöckūnā' ābedadāk-
ūn cadoo Pālūseāk' ak Sādooseāk' ookēgenoo-
dūmādīmkāwāūmoow', oowooje-ānkwāāsooltīl-
īnū.

13. Na Sāsoos pēgesīnkēk' makūmegūl'
Sēsalea Pelīpei tūlāāl ak pebanemābūne kēgenoo-
dūmoōje : Wēnūl āājīk memājooenook' 'ntneen-
āwīnū ?

14. Tělemadījūl : Al• tělooějīk, San Nooje-
bāpteisāwadēgēt.' Uktūgīk tělooějīk, Eleijah.
Ak āp ūktūgīk āājīk Sělāmea, kūsna' nāōöktājīt
neganīkchījetēgāwenoogwūū.

15. Sāsoos ālāje : Cadoo kelow' tāloowāyöck'
wēn 'ntneenāwīnū ?

16. Semoo Peāl' ūsedāboogooēt ālājūl : Keel
Clīstāwīn', Memājīc Nīkskam ookwīsūl.

17. Sāsoos ūsedāboogošet' ālājūl : Wēlalook-sīn, keel, Semoo, Sonūs ookwīsūl, mūdū magei' ak mādāoo moo kēgenoodūmoolookw' oolaū, kadoo Nooch tan āhk wasōk' kēgenoodūmūsk' !

18. Ak tēlemool' keel Peālāwīn, ak oola' kākw-ōpskūdook' tūledoodēs' 'nmowealasoodūmāweo-mīm, ak mūdooage ookagūnadās'īgūmūl ma yāpchoo wīswīgūnēdūmeedīkw ;

19. Ak īgūnūmooltēs' wasōk ootāpkooskei'-gūnūmūl ; ak tan kogooā' tūlikchepiltūks' makūmegēk' tūlikchepiltēn' wasōgū ; ak tan kogooā' tūleāpkwadoodūks' makūmegēk' na tūleāpkwadā-ido' wasōgū.

20. Tokoo tēlkīmāje kēgenoodūmooōje moo wēnūl ootūlemalīn' nēgūm oo-Clīstāwīnū.

21. Na tīlesīp' wējadēgēm' Sāsoos bokchekenoadooōje nēgūm oodēpkadīn ootūleēn' Sāl-oo-sālāmkū, ak oowōōje-poogwēle-oonmājāīn noo-jīt-ploodakadīlīje ak ūkche-padūleas-ooīktōōk, ak nooje-weekīgūdīlīje, ak oonābōksīn, ak sestāwā' nagwēk oomenoonsīnū.

22. Tokoo Peāl ālalājūl medādoogwāāl ak bokchīptūgemājūl' ālājūl : Meamooch' mogwā', Nsakūmām, ma tūlāuūn.

23. Cadoo Sāsoos kewōnskeboogooasīt ak ālājūl Peālūl : Noodēk' ūleyē', mūdoo ; pokw-ōjedā'lūmīn, jakūnjēdēstāk'ūnīn oochīt neen 'ntenīn, mūdū moo wēledādūmoon'ūl tanūl Nīkskam āwīktōōk tūlāāl, kadoo tanūl memājooenoō īktōōk tūlāāl wēledādūmūnūl.

24. Tokoo Sāsoos ālāje kēgenoodūmooōje : Tan wēn 'msoonedāt'k' 'nnoosoogwagoon, oot-

koolsich ak oosoadooch ookloosheāwāum ak noosoogooich'.

25. Mūdū tan wēn 'msoonedāatk oowōsēt-owedoon' oomemājooōkūnūm 'ndoo'do: ak tan wēn 'ntōk oomemājooōkūnūm oochit' neen oosētowedoodo'.

26. Mūdū tālabēsīs memājooenoo' kaneāwīch 'msīt oosītkūmoo' ak naach oochejakūmījūl? kūsna' cogooā' memājooenoo' Igūnūmooēddodo' oochejākūmījūl ootabājīmsūnān?

27. Mūdū Ulnoo ookwīsūl līpkesīnto' Oochūl ookoopmedādākūnūmkū, ak wīje-mowe-pēje-daadāk ootānsālāmpmū, ak tokoo tīlesīp' tūleaban-kūdooōdūl' 'msīt wēnūl tan tēloogwēlījū.

28. Tēleāk' tēlemoolōk alt wēg'ūla tanīk kakūmooltījik oola tēt ma ūkwtūtūmeedīkw 'npooōkūn mesokoo nūmeadīch Ulnoo Ookwīsūl choogooēlīch' ootēlegāwītāwoodīmkū.

CHAPTER XVII.

1. Na kese ūsookūmtāsoogoonak Sāsoos wēswalāje Peālūl ak Sakūl ak Sak wījegūdeedījūl Sanūl, ak ēlītkooīmtūmalāje ēspūjīt kūmdūnū medādoogū.

2. Ak sasāwōmoogwasīt ooskalooōkū, ak oosīskw' tēlebāktāstēk' stūgā' nagoosēt, ak ootokwōnūl tēlewōbāgeagūl stūgā' wōsādēk'.

3. Ak ankaptān' Mooyees ak Eleijah ēlemās-wadeedīje ak wīdāwīstoodeedījūl Sāsoosūl.

4. Tokoo Peāl ūsedāboogooēt' alājūl Sāsoosūl: 'Nsak'ūmam, wēleāk oola' ūktemūnēnooū. Ooledādūmūn ledoodūk'sūnoo oola' tēt nāsīskūl

sěgeegūnegūnūl ; nāōōktā' oochīt' keel, nāōōktā' oochīt' Mooyees ak nāōōktā' oochīt' Eleijah.

5. Na āskw pēmāwīstōk ankaptān' kēsāmook' alook ākchegadada-gweedīch, ak ēdū wedāooh-kowěsk' wějeāk' alook īktook tělooěk : Oolā' kēsālkoosīt 'nkwīsū, tan ootenīnk lok wěje-oolkwījalookse. Nēgūm jīksētookw'.

6. Ak kēgenoodūmoojīk ētūlnoodūmeedīch ogūlūmkwēděsooltījīk ak lōk.wāgwōdasooltījīk.

7. Tokoo Sāsoos pēgesīnk' ak sāmalaje ak āāt : Oonakedaakw' ak moo ūkwāgwōdasooltīp'.

8. Ak wōbedaadīch mowēnūl nēmeadīgōōl pasūk Sāsoosūl tanūl nāōōktoogwaloogwēlījūl.

9. Ak wěje-nesakedadīch kūmdūnkū Sāsoos tělkīmāje, ālāje : Moo ūktūlemanow' wēnū tan tělāptakadeyōkū mesokoo Ulnoo Ookwīsūl kesemenoonsedo'.

10. Ak kēgenoodūmooōje pebanīmche těloo-ēlīje : Cogooā' wěje-tělooējīk noojeweegīgēdījīk dėpkadīk Eleijah oomūltāmīpkēsīnū ?

11. Cadoo Sāsoos ūsedāboogooēt, ālāje : Meamooch' Eleijah mēltāmīpkēsīnk' ak kakeikeskājadoodūl' 'msīt kogooāl'.

12. Cadoo tělemoolōk' Eleijah kesīpkēsīnk' nūgāājū, āk moo nēnooadegoob'ūnūl kadoo tělaladīb'ūnūl tan těle-ooledādūmeedīpū. Ak ēlp Ulnoo Ookwīsūl telīktooche-onmājāāk ootenāwow' īktoogū.

13. Tokookēgenoodūmooōje nēstūmoodeedīch ooskoomalin' Sanūl Nooje-bāpteisāwadēgēlījūl.

14. Na tan pējedaadīch mowepoogwēlnīje āūmoodīlīch' cheenūm pēgesīnkūl Sāsoosūl ēmūtkooleboogooasījūl ak āāt :

15. Nsakūmam', āooledālūm 'nkwīsū ; mūdū booskuhchebīlkwēt' ak lok kěseonmājāāk, mūdū seowwu' kāsaat, ak seowwu' pakaseēt'.

16. Ak pěgesoodakūb'ūnūl kěgenoodūmājīk, cadoo něgūmow' māsīnsaladīb'ūnūl.

17. Sāsoos ūsedāboogooēt' āāt: Aagei! booskeměktūmoodeyōk' ak booske-padadakadeyōk' wědabākūmoolteyōk'! Tālīpkījītkwāooltōksūp? choogwadooe ūkwīsū!

18. Ak Sāsoos pětķīmājūl mūndool ak wějetoowōlkasījūl, ak ūlbadoos kesīnsāāk na ba tīlesīpū.

19. Tokoo kěgenoodūmoođe pějedaadījūi Sāsoosūl medādoogū āājīk: Cogooā' wěje-māsetoowōlkalūktūsūp?

20. Cadoo Sāsoos ālāje; Oochīt' ūkměktūm-ūgāwāūmoow'. Těleāk' tēlemoolōk' ooskodūm-ok' ūktlāmsītoōčkūn stūgā' lamūtāl'eā oosķīn'emīn, kesetūlemādōksūp oola' kūmdūn, Ooche-āja'lookse nadāl' mesookoo ala' tět, ak ājalook-sedo'; ak ma kogooā' māsooloočk'.

21. Cadoo oola' tēlāāk moo wějetoowōlkasīkw pasūk alasoodūmākūn iktōčk ak soonāwīmkāwā' iktōčk.

22. Na āskw ētlūgadūmoodeedīch Gālelětkū Sāsoos ālāje: Ulnoo Ookwīsūl kědoo-īgūnūmoo-ěmk', memājooenook' oopetūnoow' iktōčk.

23. Ak nābadāk', ak sestāwā' nagwěk menoon-sedo', ak lōk měskūdasooltījīk.

24. Na kese pějedadīch Cāpūlneūmkū něg-ūmow tanīk mēsūnūmeedīch ūkchealasoodumogwōmā' sooleāwā' pějedaadījūl Peālūl, ak āladīj-

ül : Moo tũ Tan kęgenamoolok' abankũdũmook' ukche-alasoodũmogwõmā' sooleāwā' ?

25. Peāl āāt : Aā. Ak piskwėdadıch węnjeeg-wõm Sāsoos męltāmekũloosit, āāt : Semoo, tǎledaasın ? węne węjımsũnũmooadijũl, ęlegāwit-āwāal sooleāwāal, oositkũmoogāwāak ęlegāwijik ? oonjũnoow iktõok ? kũsna' pelooāow iktõok ?

26. Peāl āāt : Pęloowāow iktõok. Sāsoos ālājũl : Tookoo oonjũnooik boonaloojik.

27. Cadoo koolamān' moo kookweiooõnėnoo ũkchigũmõok ũleyě', ak pakasadoo 'mkũgũn, ak sooal' nũmāch' tan tũmk nǎtkā'sıt, ak towool-dũnaalũch wājedoodũks ũpkęsigũn sooleawā-āũ. Na sooadoo ak igũnũmoo' nęgũmowũ oochıt neen ak keel.

CHAPTER XVIII.

1. Na nęg'ũla ũlesıp' kęgenoodũmoojik pęjedadıb'ũnũl Sāsoosũl ā'bũnik : Tęgęn' ędõok' moweęspāak wasõk ootęlegāwagımkũ ?

2. Ak Sāsoos wegoomājũl mijooajejũl ak męgweiik egalajũl āũmeedıchũ :

3. Ak āāt : Tęleāk' tęlemoolok' moo kewõn-skędaoõok' ak moo tęloltuok' stũgā' mijooajechk, ma piskwėdaoõok,' wasõk ootęlegāwagımkũ.

4. Na oochıt' tan węn tũlebũnogwa'lũsıch stũgā' oot mijooajech, na nęgũm moweęspāak wasõk ootęlegāwagımkũ.

5. Ak tan węn sooalāch' 'nwesoõnũm iktõok nāõõktājılijũl tęlemijooajejooilıjũl, na nęgũm neen węswalıť.

6. Ak tan węn kesalājũl nāõõktājılijũl węgũla

mījooajechū tane kēdlāmsītūmoodīlje 'ntenīnkū ootējākūnjēdētūlīn', peāmeooleās' ootenīnk moo-līnāpskool ūpskoosōdūlooch' ak līktābalooksīch ētledēmīk' ūkchīgūmū.

7. Aagei! oochit' oosītkūmoo' oochīt' ējākūnjēdēs-tūmkāwāl'! Mūdū ējēlāāk moo ootegan' ējākūnjēdētūmkāwālū, kadoo 'mtoōde egado' na memājooenoo' ootenīnk tan wēje egaak ējākūnjēdētūmkāwā'.

8. Cadoo ūkpūtūn kūsna' ūkāt' tūlalūsk' ūktējākūnjēdētūn', tūmtāhān' ak jīgūlēgē'. Peāmeooleāk' ūktūlepīskwan' memājooōkūn ūktōōk ūktaskasīn kūsna' ūktūmīptenīn kūsna' ūktūmegadān, moo ēnkoodā ūktaboōiptenūn kūsna', ūktaboōekadan' ak ēlp ūktūlagūlkoosīn yāpchoo-āwā' booktāooū.

9. Ak ūkpūkīk tūlalūsk' ūktējākūnjēdētūn' kēdālkegwadoo ak jīgūlēgē'. Peāmeooleāk' ūknāōōktājēgwōn' ūkpīskwan' memājooōkūn ūkōōk, moo ēnkoodā ūktaboōālkegwōn' ak ūktūlagūlkoosīn mūndooagīk tūlā' booktāoo.

10. Ankwāāsooltīkw' moo ūktalwōmanow' nāōōktājīt nēg'ūla āpchājooltījīk; mūdū tēlemoolōk' wasōk ootānsālāmooōk yāpchoo ānkāptūmooadīch' Noochūl tānūl wasōk āmūlījūl oosīskwū.

11. Mūdū Ulnoo Ookwīsūl pēgesīnk' oowūsētowedoon' tan kēsagūp.

12. Tāledādūmōk' cheenūm ooskwāooōch' kūsķīmtūlnākūnīlje chechkēlooāooche ak nāōōktājīt nēg'ūla ūksūgaach, moo tū boonalagwe pēs-koonadūk-tāsīnskūk-sīlīje chēl pēs-koonadūk

kākwekūmdūnook', ak moo tū ālečkw' ak kwe-
looagōōl tanūl kěskalijūl ?

13. Ak wājeäch' těleāk' tělemoolōk' ājeoole-
daasit oochit' nēg'ūla mooēnkoodā nēg'ūla pēs-
koonādūktāsīnskūksīlije chēl pēs-koonādūk tane
moo kěskaligweū.

14. Na tělāāk moo ooledādākūnūm Coochoo-
ow' tan wasōk āhk nāōōktājīt nēg'ūla āpchājool-
tijik ookooskalīnū.

15. Na wījegūdeyōk' padadūsk' ūleyē ūptūg-
īm' pasūk kelow' taboogwaloogwēkw'. Jīksēt-
ūsk' abājīpkwat' wījegūdeyōk'.

16. Cadoo moo jīksētoolook' tokoo wījuhsoal'
māch nāōōktājīt kūsna' taboosījik, koolamān'
taboosījik kūsna' nāsīsījik ootoonoowōl' 'msit
kūlooswōkūn ooche-mūlgīgūnāwadāsīn.

17. Pēledālūmach' nēgūmow', āgūnoodān'
mowe-alasoodūmāwemoweomīgū. Cadoo pēle-
dāt' mowe-alasoodūmāwemoweome, tūlāch'
ūktenīnkāl' stūgā' sēgāweūlnoo ak stūgā nooje-
mowatēgāwenoo [kūlooskābāwītū].

18. Těleāk' tělemoolōk' tanūl kogooāl' ētlīk-
chepelūmoodeyogūl makūmegēk' na ētlīkchepīl-
tēn' wasōgū ; ak tanūl kogooāl' ētleāpkwadooōgūl
makūmegēk' na tūleāpkwadāsīdūl' wasōgū.

19. Apch tělemoolōk' taboosījik kelow' nāook-
tā' tūledādēgāādīch oosītkūmook' tan kogooāl'
kweloodūmeedīch, ooche-keškājaadooōdēn' Noo-
chūk tan wasōk' āhkū.

20. Mūdū tan tēt taboosījik kūsna' nāsūsījik
ētle-mowedadīch' 'nwesoonūm iktōōk, nadāl' tēt
mēgweiīk āūm neeñū.

21. Tokoo Peāl' pēgesīnkūl ālājūl : 'Nsak-

ŭmam', tāleseowwu wĭjegŭdeĕk' padadoedo'
ak neen abĭksĭktooðdēs'? Elooĭgŭnŭk' tās ?

22. Sāsoos ālājŭl : Moo tēlemooloo ělooĭgŭn-
ŭk' tās, kadoo ělooĭgŭnŭk-tāsĭnskaak chĕl 'loo-
ĭgŭnŭk' tās.

23. Na oochĭt' wasōk ootĕlēgāwagĭm tĕlāāk
stŭgā' ělēgāwĭt tan kĕdoo-elāgŭn-oodŭmaje oo-
nōkŭbĕmpmŭ.

24. Ak bokche-elāgŭnoodŭmāch' nāðōktājĭlĭjŭl
pĕgesoodoojŭl tan āhk tanŭl tĕtŭjŭl 'mtĭln betoo-
ĭmtŭlnākŭnĭgŭl tālĕntŭl ; [na na kakeiyes' betoo-
ĭmtŭlnākŭnĭk sooiĕāwāyā' 'ngādĭgŭnŭ] ;

25. Ak mŭdŭ mogwā' kogooā' wĕskodŭmook'
tan abankŭs' oosākŭmāmŭl tĕlĭtploomchŭl 'ntoo-
eskĕdoonŭ, nĕgŭm ak ělp ootābĭtĕmŭl ak oo-
nejĭn' ak 'msĭt ootālegāmŭl ak abānkŭdooowā'
oowððjeānŭ.

26. Na oochĭt' oonōkŭbĕmŭl mĕškŭnadĕsĭl-
nĭjŭl ooskalook ak ědāmchŭl, ělchŭl : 'Nsak-
ŭmam', ěškŭmāle ak kakeiabankdoołtēs'.

27. Tokoo Alsoosĭt āooledālŭmājŭl, ak boona-
lājŭl ak ŭsedālŭmājŭl oomoosegāālĭn tan tĕle-
tĕtāchŭ.

28. Cadoo oola' nĕgŭm nākāp' tāweĕt' ak wā-
jeājŭl tanŭl tĕtājŭl kŭskĭmtŭlnākŭn tās ðbskoodĭk
tokoo kokwalājŭl ak kĕstoonalājŭl, ālājŭl : Aban-
kŭdooe tan tĕtooĭnŭ.

29. Tokoo wĭjenākābāl' mĕškŭnadĕsĭlnĭjŭl oo-
kwōtkŭ ak ědāmchŭl, ělchŭl : Skŭmale ak kakei-
abankŭdoołtēs' 'msĭtŭ.

30. Cadoo moo kĕdooe-tŭladĕgĕkw' ; kadoo
āleĕt' ak pejalājŭl laplesoonkŭ mesokoo kakaban-
kŭdŭmŭlĭch' tĕtadĭmkŭ.

31. Na tan tlesip' wijenákábá' ūktüge něme-doodich tan telekeskajeák', lōk mēskūdasool' ijk ak pējedaajik ak āgūnoodūmooadijūl oosakūma-moowōl' 'msit tan telekeskajeākū.

32. Tokoo oosakūmamūl wegoomchūl ak tēl-īmchūl : Keel ēloowāwīn nūnōkūbēm ! Igūnūmoolāp' tan tāsūk tētooīn mūdū ēdāmeep.

33. Na moo tū depkadenooksūp keel ēlp ūktūle-āooledāleman' ūkwijenākāp' stūgā' neen tēle-aooledālemoolāp' ?

34. Ak oosakūmamūl wēgeielijūl ak ēle-Igūnūmoo-ēdoolich' ootenīn nooje-oonmājo-daka-dīlīje mesokoo kakabankūt' 'msit tan tēletēt-ooēchū.

35. Na ēlp tūlalnōkto' wasokāwā Nooch moo ooche-abīksiktūmooowōk' ūkamlamoonooōk' 'msit' tan tāseyōk' wījegūdoolteyōk' oopadasoo-dīmoowōlū.

CHAPTER XIX.

1. Na tēleāk' tan tlesip' Sāsoos kakei-kesaboo-gooēch' nēg'ūla kūlooswōkūnūl wējīpkotūmkasit Gālelēt'kū ak pēgesīnkūl makūmegūl' Lēsweepā-wagīk tūlāāl kamāāk Sooldūnkū.

2. Ak mowepoogwēlkīk noosoogooadijūl, ak nēsālāje nadāālū.

3. Tokoo alt Pālūseāk' pējeda'dijūl ak kwēje-madijūl, āladijūl : Tēlkedāsīk tū cheenūm ootējīgūlalan, ootābītēmūl oochit' 'msit padasoo'-deū ?

4. Sāsoos ūsedāboogooēt' ālāje : Moo ēgedūm-ooduōksūp Nēgūm tan wējekeseāb'ūne wējadēg-

ěmk' tan ůmskwěs poktůmkěak' keseăb'ŭne
năđđktăjilijŭl cheenŭmool ak năđđktăjilijŭl
ăbilijŭl ?

5. Ak ăăp: Na oochit' cheenŭm 'nkŭlădŭl
oochŭl ak ookwŭjŭl ak ŭtkoonasedăk' ootăbit-
ěmŭl? ak něgŭla' taboosŭjik 'nkoodăchđdŭdo'
ootenăwow' ?

6. Na oochit' moo ăjŭpkŭje-tabooseekw, cadoo
pasŭk năđđktăch' maagei. Na oochit tan Nŭks-
kam astooadogŭp memăjooenoo' moo nŭktooa-
dooŭch.

7. Tokoo ăladŭjŭl: Cogooă' kadoo Mooyeesŭk'
wěje-tŭlitplooděgěs' ŭgŭnŭmooŭn' ějŭgŭlaldŭmkă-
wă' weegăđŭgŭn ak ějŭgŭlalân ?

8. Săsoos ălăje: Mooyeesŭk mŭđŭ ŭkămlâm-
oonoowŭl tĕlemŭlgăgŭl ŭsedălŭmooloksŭp ŭk-
tĕjŭgŭlalanow' ŭktăbitĕmooŭk', kadoo wĕjadĕg-
ěmk' tan ůmskwěs poktůmkěak' moo tĕlănoogŭp.

9. Cadoo neen tĕlemoolŭk' tan wĕn jŭgŭlalach'
ootăbitĕmŭl, pasŭk oochit' wŭnăchkŭl, na nĕgŭm
wŭnăchkŭl tĕlaasit. Ak tan wĕn măle-ăweedŭjŭl
tanŭl ějŭgŭlalooksŭlŭb'ŭnŭl, nĕgŭm wŭnăchkŭl
tĕlaasit.

10. Kĕgenođđŭmoođje tĕlŭmche: Na tŭlăee-
dŭch cheenŭm ak ootăbitĕmŭl moo wĕlĕanook
măleăwŭnŭ.

11. Cadoo Săsoos ălăje: 'Msit wĕnŭk moo
kesŭmsŭnŭmeedŭkw oola' kŭlŭoswŭkŭn, cadoo
pasŭk nĕgŭmow tanŭk ŭgŭnŭmooch'.

12. Mŭđŭ unŭkăk' ăŭmoodŭjik tanŭk tĕluhs-
kŭjenooltŭbŭnŭk, ak alt unŭkăk' ăŭmoodŭjik tanŭk
wĕje-tŭlekese-dăsooltŭbŭnŭk memăjooenoo ŭktoogŭ.
Ak alt unŭkăk' ăŭmoodŭjik tanŭk tĕlekesee-

sooltībūnik' oochit' wasōk' ootēlēgāwagimkū.
Tan wēn kesimsūnk' 'msūnch'.

13. Tokoo pēgesooloojik' mijooajechk' tan
āumūlichū oochit' ootegadoon oopūt'ūnūl' ootenā-
wōk' ak ootalasoodūmānū. Cadoo kēgenoodūm-
ooōje wēt'kooladije.

14. Cadoo Sāsoos āāt : Usedālūmookw' mijoo-
ajechk' ak moo ūkootkoolanow' oowōōchkweda-
now' tan āum ; mūdū tēloltijik' wēdālegāmimkik'
wasōk' ootēlēgāwagimū.

15. Tokoo egadogūl' oopūt'ūnūl' ootenāwōk',
ak wējipkotūmkasit' nadāālū.

16. Ak ēdū nāōōktājīt' cheenūm pēgesīnk' ak
ālājūl : Kēloo'sit' noojekenamooēt', cogooā'
kēlook' tūladēgēdēs' koolamān' nooskōdūmūn'
āpchememājooōkūn' ?

17. Cadoo Sāsoos ālājūl : Cogooā' wējetūloo-
edīn' kēloo'sit' ? mow wēn kēloo'sikw' pasūk' na-
ooktājīt', na na Nīkskam. Cadoo 'msoonedā'-
dūmūn' ūkpīskwan' memājooōkūn' iktōōk' kūlōdān'
ūtploodāk'ūnūl'.

18. Ulbadoo ālājūl : Tēgēnūl' ? Ak Sāsoos
āāt : Moo ūknābādēgow' ! wīnāchkūl' moo ūktūl-
asu' ! moo ūkūmootūnow' ! ak moo ūkpīlsaboo-
gooow' !

19. Ukpūmedālūm' kooch' ak ūkeech' ; ak
tūlīksālādūks' kīgūmach' stūgā' tēlīksād'ūmūn'
keel' ūktenīn'.

20. Ulbadoo ālājūl : 'Msit' nēg'ūla' kēlodūmāb'-
ūnūl' : kogooā' āp' noodāe' ?

21. Sāsoos ālājūl : Uktooēkakei-keskājaloock-
sīn' ūleyē', 'ntooēskēdoo' 'msit' ūktālegām, ak

žoolājooltījīk' igūnūmoo', ak mīlāsoode ooskotūks'
wasōgū, ak choogooyē, ak noosoogooe neenū.

22. Ak Ulbadoo nootk na kūlooswōkūn pok-
tūmkasīt kēse'oonmājedaasīt, mūdū lok mīlāsīt.

23. Tokoo Sāsoos ālāje kēgenoodūmooje :
Tēleāk' tēlemoolōk' mīlāsooenoo' mēdooāāk oo-
tenīn oopīskwan' wasōk' ootēlēgāwāgīmkū.

24. Apch tēlemoolōk' ajīnkūmaseāk' camūl,
mēskīlk wesīs, oosebāsīn sakūdel' oopūkīkwū
mooēnkoodā mīlāsooenoo' oopīskwan' Nīkskam
ootēlēgāwāgīmkū.

25. Kēgenoodūmooōje noodūmeedīch lōk pa-
kūleiooltīlīje tēlooēlīje : Wēn kadoo kesuhsētūs' ?

26. Sāsoos ānkāmāje, āāt : Oola' moo kese-
tūladāsīnook' memājooenoo' iktōōk, kadoo Nīks-
kamāwīktōōk' msīt kogoowāl' kesetūladāsīs.

27. Tokoo Peāl' ūsedāboogooēt' ālājūl : An-
kaptān', nenēn' msīt kogooāl' nōktūmoodeēgūb-
ūnīgūl ak' noosoogoolēgūp. Cogooā' tū oosko-
dūmoodedēs'ūnēn' ?

28. Sāsoos ālāje : Tēleāk' tēlemoolok' kelow'
tanīk noosoogooeyogūp pelekesadākūn iktōōk,
tan tīlesīp' Ulnoo Ookwīsūl koodpīch' kēpmedā'-
dāsīk ēlēgāwītāwā' ookoodpoodīm, kelow' ēlp
koodpooltedōksūp nāōōktīnskaagūl koodpoodeel
chēl taboo ēlēgāwītāwāl', ak tūlelsoomādōksūp
mētlasoonāmīksījīk chēl taboo Islālēk' tūlāāgū.

29. Ak tan wēn noktūgūb'ūnūl wēnjegwōmūl
kūsna' nakūlāb'ūne wījegīmāje cheenūmoo' kū-
na' wījegīmāje ābīlīje, kūсна' oochūl, kūсна'
ookwījūl, kūсна' ootābītēmūl kūсна' oonejīnn'
kūsna' ootegadākūnūmūl oochīt' neen 'nwesoo-

nüm, kűskĩmtűlnákűn pegwěleājĩmsűnto', ak ootălegămido 'ăpchememăjoočkűn.

30. Cadoo poogwělkĩk tanĩk ũmskwěsăwăăk kěspeďďák' ak pegwělkĩk tanĩk kěspečĩk ũmskwěsăwăďďák'.

CHAPTER XX.

1. Műďű wasők ootělegăwagĩm tělăăk stűgă' cheenűm tan ětlealsoosĩt wěnjeegwŏm tan tăweďp' kěseěskĩtpook' năjekwelooďsűnegű loogowenoogwűű alogomănokseă' ootegăďăk'űnűm.

2. Ak kesăgűnoodűmadeedĩch loogowenoo' oochĩt' denăleűs nagwěgű, (na ėdook ėlooĩgűnűk'-tăsŏbskoodĩk chěl ăkűdeĩk), ėlķĩmăje alogomănokseă' ootegăďăkűnűm.

3. Ak ăpch tăweďt' keskăjeboogooeďt' ak němeăje ũktűge kakűmooltĩlĩje etlĩntooeskadĩmkű, mogwă tăloogoodĩlĩgwe.

4. Alăje : Kelow' ęp ũďďăkw alogomănokseă' egăďăkűn ak tan tětletětpagaak. tűleĩgűnűmool-tŏksűp. Tokoo ėledaajĩk.

5. Ak ăpch tăweďt' ėďďŏk' meowlagwět' ak ęp kĩpkwaat ak năooktă' tělăďeġt'.

6. Apch tăweďt ėdook' năŏoktăjeeďt toochoo ăwoptook nagoosět tětťăt', ak wăjeăje ũktűge kakűmooltĩlĩje mogwă' tăloogoodĩlĩgwe, ak ălăje : Cogooă' oot wějăkűmooltėyŏk' moo tăloogooduŏk' ?

7. Něgűmow' ălăďĩjűl : Műďű mow wěn loogowŏkűn ĩgűnűmooenăműch. Něgűm ălăje : ũďďăkw alogomănokseă' egăďăkűnű, ak tan tětletětpagaak 'msűntŏksűp.

8. Na wēlaakw tan ētlealsoosīt alogomānōkseā' egadākūn ālājūl oonoodābelasīdēmūl : Wegoom' loogowenoogwū ak abankūdoo, oochīpkotūmka-dēgē' wējadēgēm' kēspeējīk mesokoo ūmskwēs-āwāāk.

9. Na nēgūmow pējedaajīk tanīk poktūloogoo-dīb'ūnīk ēdōōk' nāooktājeēt toochoo āwoptook nagoosēt tettāt ak mēsūnūmeedīch denāleūs tan tāseedīchū.

10. Cadoo tan tīlesīp' ūmskwēsāwāāk pējedaajīk tēledasooltījīk ootājīmsūnūmūnowū. Cadoo nēgūmow' ēlp mēsūnūmeedīch denāleūs tan tāseedīchū.

11. Ak mēsūnūmeedīch amsēlemadījūl ētleā-soosīlījūl wēnjegwōmū,

12. Tēloojīk : Wēg'ūla kēspeējīk pasūk nā-ōōktāj'ēēt tēlīpkītloogoodījīk, ak keel nāōōktā' tēlalūjīk stūgā nenēnū, tanīk pēmadooēgūp n-awēk wuhsoonūm ak tan tēlepūdēgū.

13. Cadoo ūsedāboogooēt' ālājūl nāōōktājīlījūl nēg'ūla : Okoodā', moo kēspoogwalooloo. Moo tūle-kesāgūnoodūm-owhkoos oochīt' denāleūs ?

14. Sooadoo tan wēdālegāmīn ak ūpkotūm-kaase ! tūlīktooeīgūnūmooōdēs' oola' kēspeēt' an-sooma' stūgā' keelū.

15. Moo tū tēlkedāsīnook 'ntūladoon tan tēle-ooledādūm neen 'ntālegēm ? ūkpūkīk tū winchīk' mūdū neen wēlmūdoo ?

16. Na tēlāāk kēspeējīk ūmskwēsāwādāk'. ak ūmskwēsāwāāk kēspeēdāk'. Mūdū pegwēlkīk wegoomoojīk kadoo tēgēlājījīk nenasoonook-sooltījīk.

17. Ak Sāsoos pēmītkojooīmtūmaat Sāloosāl-

āmkū, ak wēs walāje nāōōktīnskūksīlīje chēl taboo kēgenoodūmooōje medādook' owhtīgū, ak ālāje :

18. Ankāptūmookw' pēmītkojooīm tūmeda-
Ykw Sāloosālāmkū, ak Ulnoo Ookwīsul ootenīn
leīgūnūmooēdoodēn' ūkchepadūlēasooīktōōk ak
noojeweegīgūdījīk' ak leīlsoomādāk' 'npoowōkūn
īktōōk.

19. Ak leīgūnūmooadāk' ūktūge tāsūkūmīk-
sīlīje oomālegīmaanow' ak oonebesokūnta'now'
ak ooklootheowhtaanow', ak sestāwā' nagwēk
menoonsedo'.

20. Tokoo pēgesīnkūl Sāsoosūl āūmūlīch'
Sēbūde ookwīss ookwījooōl', ak ookwīss pēje-
wījāooōje, ak ābīt ējīnkwasījūl ak kweloodūm-
ooōch' nadoo kogooāū.

21. Sāsoos ālājūl : Cogooā' pawōtūmūn? Abīt
ālājūl : Utploodān' wēg'ūla taboosījīk 'nkwīsk'
ootūbadīnow' nāōōktājīt ūktenākūnūmk' ak ūk-
tūk' ūkpadadoojūmk' ūktēlēgāwagīmkū.

22. Sāsoos ūsedāboogooēt' āāt : Moo kējedoo-
duōk' tan kweloodūmoodeyōk' ! Kesutūsāmoogoolte-
gōk' 'nkūneepsūmoon tan kēdoo'tūsāmoogwei' ?
Nēgūmow' āladījūl : Kesetūladākadegēk'.

23. Sāsoos ālāje : Amooch' ootūsāmoogolte-
dōksūp 'nkūneepsūmoonūmkū. Cadoo ēbīmīk'
'ntenākūnūmk' ak 'npadadoojūmk' moo neen
'ntīgūnūmādīm kāwāūm pasūk oochīt' nēgūmow'
tanīk wējeeladoos Noochūgū.

24. Na nāōōktīnskūksījīk [ūktūgīk āpostālā-
wījīk] noodūmeedīch oola', wēgeiuhtooadīje wēg'-
ūla' taboosīlīje wījegūdelīje.

25. Cadoo Sāsoos wegoomāje tan āhkū ak āāt :
Kējedooodeyōk' ūktūgīk tāsūkūmīksooltījīk oo-

sákūmamoočk' ootalsoomkoonow' nĕgūmowŭ, ak tanĭk ěspoltĭjĭk kestāwāooadĭje.

26. Cadoo ma tŭlānook kelow' ŭktenāwow' ĭktōčk, kadoo tan mĕsoonedātk' ootĕspāĭn ŭktenāwow' ĭktōčk kelow oonokŭbemĭkw, loogwāoolōkch'.

27. Ak ělp tan wĕn mĕsoonĕdātk' ootĕtlesākŭmowĭn ŭktenāwōk' kestĕjooĭch' oochĭt' kelowŭ.

28. Mŭdŭ Ulnoo Ookwĭsŭl moo tĕlĭpkesĭnoogoo oochĭt' oologwāookoosĭn kadoo oochĭt' ootŭloogowōn' ŭktŭg'eŭ, ak oochĭt' ootĭgŭmooĕn' oomemājoočk' ŭnŭm oochĭt' poogwĕlnĭje ootābājĭpkwōdĕlooōn'.

29. Ak wĕjĭpkotŭmkedadĭch [ŭkchegŭnk' tĕlooesĭk] Jĕlekokŭ, poogwĕlkĭk memājooenook' noosoooodĭjŭl.

30. Ak ědŭ taboosĭjĭk nĕgābegwāāgĭk cheenŭmook ěbijĭk kāskowhtĭgŭ, ak noodooadĭch Sāsoosŭl pĕmeseowasĭlĭch', nĕdowĕjĭk āājĭk: Aooledā'lŭmĭn, 'nsākŭmamenĕn', Dabĭd Ookwĭsŭl!

31. Ak mowepoogwĕlkĭk pĕtkĭmadije ooboonāwĭstoolĭnŭ. Cadoo nĕgābegwāāgĭk owoona' āājĭksegowĭntowĕjĭk, āājĭk: 'Nsākŭmamenĕn' āooledā'lŭmĭn, keel Dabĭd ookwĭsŭl.

32. Tokoo Sāsoos nĕnkeiboogooasĭt wegoo-māje, ālāje: Cogooā' pawōtŭmōk' ntŭlalooloenowŭ?

33. Nĕgūmow āladĭjŭl: 'Nsākŭmamenĕn', 'npŭkegwenŭl' oopāntadāsĭn.

34. Sāsoos āooledālŭmāje, sāmadooōjŭl oopŭkegooowōl', ak 'nkŭseiu oopŭkĭgoowōl' nĕmedĕgĕgŭl, ak nĕgūmow' noosoooodĭjŭl.

CHAPTER XXI.

1. Na tan tlesip' wějooowedaadich Sāloosāl-āmku ak pějedaadich Bětpāsěgü kümdün iktöök tělooesit Olebeā, Sāsoos ělkīmāje taboosīlje kěgenoodūmmoōje,

2. Tělīmāje :Ladīkw ũkchegūnchechk tětpūgeiu ak nānkūmewājeādōksūp jākas' kěltākpesit āk nootkwālījūl tēgwāādeedījūl. Apkwalookw', ak choogwegūldākūnookw' tan āūm.

3. Ak wěn natālemoolōk' tūlemookw', Alsoosit wědūmedālūmājūl. Ak nānkūme-aboogwědoodū'.

4. Na 'msit' oola' wěje-kakeikeskājeāk' oochit' ootūleān tan wěje-tělooěmkūp neganīkchijetēgāwenoo iktöök, tělooēgūp :

5. Tūlemookw' Seūn ootoosūl, Ankaptān' ũktělēgām wěchkooeēt', nēgūm moo nēdowuhkweiīkw, ak kākoobījūl jākasūl ak nootkwālījūl weisīs tan noodowoolēt' oonejūnūl.

6. Tokoo kěgenoodūmoojīk āladījīk ak těladěgējīk tan Sāsoos tělkīmāpū.

7. Ak pějegūlūtkūnūmooadijūl jākasūl ak nootkwālījūl, ak kākwadoodājūl ootokwōn'ooōl, tokoo Sāsoos kākooba'sījūl.

8. Tokoo soōēl 'msit' ětlemoweējīk sebēlegodoodījūl ootokwōn'ooōl owhtīgū, ak ũktūgīk wějemoosegātkoontāmeedījūl ũpsětkoonūl ak ělsāsodoo'dījūl owhtīgū.

9. Ak mowepoogwělkīk tanīk negānedaajīk ak ělp tanīk ootěchk' wějedaajīk nēdowoodījīk, āājīk : Hosāna ! oochit' Dabīd ookwīsūl ! wěl-

alooksít tan wějechoogooeět' Ukchesákúmál
oowesoonüm ýktöök : Hosána ! moweěspāāk
wasōgū !

10. Ak tan tělesíp' Sāsoos pēgesínk' Saloosāl-
āmkū 'msít tan tělkeek ůkchegůnk' sěspěňk-
sooltíjík tělooějík : Wěn tů oot ?

11. Ak mowepoogwělkík memājooenook' těl-
ooějík : Sāsoos na, neganikchíjetěgāwenoo tan
tělāowít Nāsālětků Gālílětk' tůlā'.

12. Ak Sāsoos pískwat' Níkskamůl ootůkche-
alasoodůmogwōmků ak ějígůlalāje 'msít' tane
ětlíntooskadelíje ak tane ětlípkwōdělígůdelíje
ůkche-alasoodůmogwōmků ; ak kětkoojáktoožůl
oobatalooodímooůl nooje-sasāwa-doodíjůl sooleā-
wāālů, ak ookoodpoodímooůl taník nědooska-
dílíje půlěšů.

13. Ak ālāje : Tělooweegāsík, Neek tůloo-
edāsído' alasoodůmákůnā' wěnjeegwōm ; kadoo
kelow' teladooůk' oonoojekůmooctůněs-ooōgwōm-
ínů.

14. Ak něgābegoltíjík ak askasooltíjík pěj-
daadíjůl ůkchealasoodůmogwōmků, ak něsalāje.

15. Na ůkchepadůleask' ak noojeweegígůdíjík
němedoodích něg'ůla pakůleioodeel tanůl těla-
děgělích', ak němeadích' mījooajech nědowoo-
dílích' ak tělooělích', Hosana ! oochít' Dabíd oo-
kwísůl ! wěgeiooltíjík.

16. Ak āladíjůl Sāsoosůl : Noodājík tů tan
něg'ůla tělooādích' ? Sāsoos ālāje : Aā, můnaak
ěgedůmooduůksůp, Mījooajechk' ak taník noon-
díjík ootoonooůk' wěje-keskājadooāp' ěmtōgwōl-
soode oochít Níkskam.

17. Tokoo nakŭlŭje ak wĕjetooeĕt' ŭkchegŭnkŭ ak ŭleĕt Bĕtŭnigŭ, ak nadŭl' tĕt kĕtkoonit.

18. Wŏpk ĕskitpook' ĕleŭpskwaasit ŭkchegŭnk' ak kŭwesink'.

19. Ak nĕmedŏk' menichkŏkse kaskowhtigŭ ak pĕgesink' kadoo mogwŭ' kogooŭ' ĕtlewŭjedookw' pasŭk nĕbeek', ak tĕlŏŏtk' : Moo mŭch yŭpchoo ŭkmŭnu. Na 'ŭnkŭseiu sŭwiptĕk' menichkŏkse.

20. Ak kĕgenoodŭmoojik nĕmedŏo'dĭch pakŭleiooltjik ŭŭjik : Tŭlŭnkŭseiu menichkŏkseĕk' sŭwiptŭk' !

21. Sŭsoos ŭsidŭboogooĕt' ŭlŭje : Tĕleŭk' tĕlemoolŏk' ooskodŭmoodeyŏk' ŭktlamsitooŏkŭn, ak moo aswedasooltuŏk', ma pasŭk tŭladakaduŏk' tan tĕladŭsik oola' menichkŏkse, kadoo tŭlemŏk' oola' kŭmdŭn, oonaga'dŭse ak ŭpkasa'dŭse ŭkchigŭmŏŏgŭ' tŭladŭsis.

22. Ak 'msit kogooŭ' tanŭl ĕlekweloodŭmogŭl alasoodŭmŭkŭn iktŏŏk ŭktlŭmsitŭmoodeyŏk', 'msŭntŏksŭp.

23. Na kesepŭskwach' ŭkchealasoodŭmogwŏm ŭkchepadŭleask' ak noojitploodakadijik memŭjoonoo' iktŏŏk, pĕjedaadijŭl Sŭsoosŭl ĕtlekenoodŭmooĕlich' ; ak ŭladijŭl : Cogooŭ' tŭ alsoosoode wĕje-tŭladoonŭl nĕg'ŭla kogooŭ' ? ak wĕn tŭ igunŭmusk' oola' alsoosoode ?

24. Sŭsoos ŭsedŭboogooĕt ŭlŭje : Neen ĕlp kelow' pebanemoolŏk' nŭŏŏktŭŭchkŭ' tan ŭgŭnoodŭmooyŏk' neen ĕlp ŭgŭnoodŭmooltŏksŭp kelow' kogooŭ' alsoosoode wĕjetŭladooŭnŭl wĕgŭla' kogooŭ' !

25. San oobŭpteisŭwadŭk'ŭnŭm tame tĕt

wějeák' ? wasōk' ? kūsna' memājooenoo' iktōōk' ?
Cadoo nēgūmow' āgūnoodūmādooltījīk tēlīmtool-
tījīk : Tūlooākw' wasōgū, tūlooēdo'. Na oochīt'
kogooā' oochīt' moo kēdlāmsītoowōksūbūnāk' ?

26. Cadoo tūlooākw', Memājooenoo iktōōk',
chepālkwiwk memājooenoogū, mūdū nēgūmow'
kēdlāmsītūmoodījīk Sanō· ooneganīkchījetēgā-
wenoelīnū.

27. Tokoo ūsedāboogooadījīk āladījūl Sāsoos-
ūl ; Moo kējedoo'duēk'. Sāsoos ālāje : Ak ēlp
neen ma tēlemoolooōk' kogooā' alsoosode wěje
tūladooōnūl wēg'ūla kogooāl'.

28. Cadoo tāledādūmoodeyōk' ? Cheenūmōk'
āhkūsūnōk tabooselībūnegū ookwiškūū. Ak
pēgesīnkūb'ūnūl ūmskwēsāwāūū ālāb'ūnūl ;
Kwes, ūleyě' tūloogwě' keskook' alogomānōkseā'
'ntegadākūnūmkū.

29. Cadoo ūsedāboogooēp' tēlooēp' : Ma tūla-
dēgow' ; kadoo kūlābīs' āpskwēdaasīp ak āleēp'.

30. Ak pēgesīnkūb'ūnūl tabooōwāl' tokoo
nāōōktā' tēlemāb'ūnūl. Nēgūm ūsedāboogooēp',
āāp, 'Nsakūmām', aa, tūladēgēdēs', kadoo moo
ēleēgoop.

31. Tēgēn' ēgwět' taboosībūneek tēladēgēs'
oochūl oowōōledādāk'ūnūm ? Aladījūl : Ums-
kwēsāwāāk'. Sāsoos ālāje : Tēleāk' tēlemoolōk'
noojemowadākadījīk ēlegāwītāwā' sooleāwā' ak
wansooltījīk ābījīk eganepīskwēdajīk wasōk'
ootēlegāwagīm kū āskw mūnaakw kelow' pīsk-
wēda'ooōk'.

32. Mūdū Sanōk' pēgesīnkūbūnōk' āūmōkū
kokwōjadakūnā, owhtīgū', ak kelow' moo kēdlām-
sītoowōgūnōk' ; kadoo nooje-mowadakadījīk

ělgāwītāwā' sooleāwā' ak wīnsooltřjik ābřjik
kědlāmsītooadībunū ; ak tan tīlesřp' kelow' nēm-
edoodeyōk' moo āpskwēdasooltuōksūp kŭlābīsū
koolamān' ūkōōdlāmsītūmoodīnowū.

33. Jiksetūmookw' ūktūk' pēslooděgēmkāwā'.
Cheenūmōk' āhkūbūnōk' tanōk' ětlealsoosītōk'
wīnjegwōmū, tanōk egadagwōtkūbūnēk' alogo-
mānōkseāēk' egadākūnēk', ak oweēloodogoo-
būnēk' ak moonkāt kūbūnēk' mēgobagāēk chīn-
pageigūnēgū ak ětledogoo būnēk' ūskūmagūnēk'
ak egadooōbūnēk' oopūtūnooōk' nooje-egadagoo-
delīt kŭū. Tokoo wějřpkotūmkasībūnōk weekū.

34. Na tan tīlesřp' menřchkŭl ootětpŭgagūm-
ooow' kědooeagaak ělkīmāje oonōkūbēm m' nooje-
egadagoodřlře āūmoodřlře oomūsūnūmūn oome-
nřchkūm'ulū.

35. Cadoo nooje-egadagoodřjik kokwadooadře
oonōkūbēm pmū, ak mātadřjŭl nāōōktājřlřjŭl ak
nābadřjŭl ūktŭgŭl ak koondāootadřjŭl ūktŭgŭl.

36. Apch ělkīmāje ūktŭge nākāpŭ ājepoo-
gwēlnře moo ěnkoodā ūmskwēsāwāgŭū. Ak
nāōōktā' tēlalaadře.

37. Elmekēspeāk' ělkīmājŭl ookwřsŭl nooje-
egadagoodřlře, tēlooēt : Ukpūmedālūmādāk'
'nkwřs'ulū.

38. Cadoo noojeēgadagoodřjik nēmeeooadřch
ookwřsŭlŭ tēlřmtooltřjik : Oola' na tan kědoo-
uhtālegāmřch' oochŭl ootāl'egām. Kā ! nābanēch,
ak kenoo 'msūntŭksūnoo 'mtālegāmŭ.

39. Ak kokwaladřjŭl ak wějetoōgā'dřjŭl alo-
gomānōkseā' egadākūn ak nābadřjŭl.

40. Na oochřt' tan tīlesřp' ětlealsoosřt alogo-

mánöксеā' egadākün ūpkesinto' tälalädü' nēg'ūla
nooje-egadagoodīlje ?

41. Tēlemadijūl : Oonmāje-kakeiskwīskalädü'
wēg'ūla padatēgāwenoōū ak tokoo egadoodo'
alogomānöксеā' egadākün ūktūge nooje-egada-
goodīlje oopütūnooow' iktōök tanīk abānkūdoo-
ōdāk' menīchkūl ootētpūgagūmoow'.

42. Sāsoos ālaje : Mūnaak wētkeđūmooduōk-
šup tanūl tēleweegāsīgūl, Koondāoo taŋ noosēg-
ūnowoodījik aiwedādūmedīp kesadāsīk kēje'gāsīk
oonjeā' ookoondēmū. Wējekesa'dāsīch Ukche-
sāk'ūmow iktōök ak pakūleioode ūkpūkīgwenow'
īktōōgū.

43. Na oochīt' tēlemoolōk' Nīkskam ootēlēgā-
wītāwoodīm oochuhsooadoolōktēn kelowū ak
īgūnūmooōdēn' nāōōktūkūmīksījik tanīk ētle-
kesadoodāk' oomenīchkūmūl ookesegwēnū.

44. Ak tan ēlneseēt' oola' koondāoo skwīska-
sīdo' ; kadoo tanūl wēnūl ēleneseējūl noogwa-
geboolädūl.

42. Ak ūkchepaduleask' ak Pālūseāk' noo-
dūmeedījūl oopēsloodēgēmkāwāūmūl ak kējedoo-
dīch ooskoomkoonowū.

46. Ak kwējukokwaladijūl kadoo chepaladije
mowepoogwēlnīje mowāālīje memājooenoo' ;
mūdū memājooenook' kēdlāmsītūmoodījik oo-
neganīkchījetēgāwenoōīlnū.

CHAPTER XXII.

1. Tokoo Sāsoos ūsīdāboogooēt' ak āpch wēje-
kūloolāje pēsloodēgēmkāwā' iktōök āāt :

2. Wasōk ootēlēgāwagīm tēlāāk stūgā' ēlegā-

wit' tan kesedöksup mäleawimkawā' wegobaltimk oochit ookwisul.

3. Ak elkimaje oonökübemm oowegoomalin tane kese-wegoomkoosooltimkü, ak moo wēledādūmoodeekw oopējedanowū.

4. Apch elkimaje ūktüge nákapū, ālāje : Tūlemookw' tānik wegoomkoosooltijik, Ankāptūmookw', keskajadoo 'n'twegoobaltimkawāūm, 'n'twēnjooodeamoomk' ak nēgāmoodāsooltijik 'ntoōāmik' nāboksooltijik ; ak 'msit kogooāl' kakeieladās'īgūl : choogwedaakw mäleawimkawā' wegobaltimkü.

5. Kadōo kēlooskedādūmeedich, ak ēledaajik' nāōōktājīt ootegadāk'ūnūmk', ak ūktūk oomālsānāwāūmk.

6. Ak āp ūktūgik kokwadoodije oonökübēmpmū, ak wēnmājāoodije ak nābadije.

7. Tan tīlesip' ēlēgāwit' noodūmāch' wēgeiik, tokoo elkimaje ootūbloom' ak kakeiskwisikalāje nēgūla nooje-nābadakadīlījeū ak noogwadooōch' oochegūn'ūmoow'.

8. Tokoo ālāje oonök'übēmm' : N'twegoobaltimkawāūm mäleawimkawā' kakeikeskātēk, kadoo tankik wegoomkoosooltibūneek moo pēg-wōdoo'degwēk'.

9. Na oochit' ledaakw owhtelū ak tan tēlepoo-gwēlkik wājeōk' wegoomookw' mäleawimkawā' wegobaltimkü.

10. Tokoo tāwedaalije nēg'ūla oonökübēmm owhtiktōōgū ak mowaladije tan tāsīlīje wājeadije tane kēloo'sooltīlīje ak tane moo kēloosooltīlīgwe : ak mäleawimkawā' pōktūskaasik wōjoo-gūmeedich tanik wegobaloojik.

11. Na ělěgāwīt pīskwach' oonūmeān' tane wegoobalooje němeājūl nadāl' cheenūmool moo naskūmūlikw' māleāookwōnū.

12. Ak ālājūl : Okoodā', kogooā' wějepīskwan' tētū moo naskūmoon' māleāookwōn' ? Cadoo nēgūm moo nēdowěkw' !

13. Tokoo ělěgāwīt' ālāje oonōkūběmm' : Kūldákpelook' ak lěgěkw' bogūnītpaak iktōōk koojūmōōgū. Nadāl' tēt ūtkeděmoode āhk ak nēnkūbītkūdēsīnūmūgāwā'.

14. Mūdū pegwělkīk wegoomkoosooltījik kadoo tēgělājījik nenasoonooksooltījik.

15. Tokoo poktūmkedaajīk Pālūseāk' ak āg-ūnoodūmājīk tan tūluhche-nabooktākūnegaladīs ookūlooswōk'ūnūm iktōōgū.

16. Ak ělķīmāje tane nēgūmow' kēgenoodūm-ooadīje Sāsoosūl āumūlich' ak Hělotāl' wedabā', tane tělooělīje : Noojekenamooēt', kējedooěk' ūkēdlāwāīn ak ūktēlekenoodūmooēn' Nīkskam ootowhte kēdlāwāooōkūn iktōōgū, ak mogwā' sěspēdālūmowt' wēnū, mūdū moo wěskītāptēg-owūn :

17. Na oochīt' tūlemīn', tāledā'dūmūn ędōōk' tēlkedāsīk abānkūdooōn' ělěgāwītāwā' sooleāwā' Sesūlūlū ? kūsna' moo ?

18. Cadoo Sāsoos kējedooōjūl ootūloowāwoodewōl' ak āāt : Cogooā' wējīkwcha'leōk' ? kelow' wěskījeoolāmkoosoolteyōk' !

19. Nāyadooīkw' ělěgāwītāwā' sooleāwāū. Ak pēgesoodooadīch denāleūsū, (na na mēsakajechk' sooleāwāū).

20. Tokoo Sāsoos ālāje : Wēn oot ālādeedījūl ak wesoon āweegāsīk ?.

21. Nĕgŭmow' āladījŭl : Sesŭl ědŭ. Tokoo ālāje : Na oochīt Abāje-ĭgŭnŭmookw' Sesŭl, Sesŭl ootāl'egām, ak Nĭkskam abāje-ĭgŭnŭmookw' Nĭkskam ootālegām.

22. Ak noodŭmeedĭch pakŭleiooltĭjĭk, ak nakŭladījŭl ak poktŭmkedaajĭk.

23. Mā na ělmegĭskŭk Sādooseāk' pĕjedaadījŭl, tanĭk booske-tĕlooĕjĭk ābĭjĕbĕmk' mogwā' āhtŭnook. Na pebanema'dījŭl,

24. Telooĕjĭk : Noojekenamooĕt', Mooyeesōk' tĕlooĕbŭnōk' cheenŭm 'npŭk' ak moo oonejŭnĭkw' wĭjegŭdeedījŭl māleāwedŭ' wĭlmoosŭl, ak negeĕdŭ wĕdabĕksĭlĭjĕ oochīt' wĭjegŭdeedījŭl cheenŭmool.

25. Na āŭmoodĭbŭneek tan āŭmoodeekw ělooĭgŭnŭk-tāsĭbŭneek wĭjegŭdooltĭtkĭk cheenŭmooĝwĭk. Ak ŭmskwĕsāwāāk' māleāwĭbŭnāk' ak nĕpkŭbŭnōk' ak moo wĕnjŭneegoobŭnāk' ak nōktŭmooāb'ŭnŭl ootābĭtĕmŭl wĭjegŭdeedījŭl cheenŭmool.

26. Ak nāĕĕktā' ělp tabooōwāāk' ak ělp sestāwāāk mesokoo ělooĭgŭnŭkāwāāk.

27. Elmekĕspeāk' ābĭtāk' nĕpkŭbŭnāk'.

28. Na oochīt' ābĭjĕbĕmkāwā' ĭktōĕk tĕĝĕn' nĕgŭmow' ělooĭgŭnŭk-tāsĭjĭk ootābĭtĕmedŭl ? mŭdŭ 'msĭt tāsĕedĭch wĕskwāooadĭb'ŭnŭl.

29. Sāsoos ŭsedāboogooĕt ālāje : Pĕsokedasoolteyōk' mŭdŭ moo nĕstŭmooduogŭl tanŭl āweegāsĭgŭl Nĭkskamāwāāl, kŭsna' Nĭkskam oomŭlgĭgŭnodĭm.

30. Mŭdŭ ābĭjĕbĕmkāwā' ĭktōĕk moo māleāwoolteekw kŭsna' moo tokooboogooalooksoolteekw. Cadoo tĕloltĭjĭk stŭgā' Nĭkskam ootānsālāmpmŭ wasogŭ.

31. Cadoo tan tūlā' 'npooenook' ootābije-
bēm̄kāwāūmooow' moo ēgedūmooduōksūp tan
Nīkskam tēlemoolōksūp tanēk tēlooēdēk' :

32. Neen Ablaham' Oonīkskamūl ak Esaak
Oonīkskamūl ak Sakōb Oonīkskamūl. Mūdū
Nīkskam moo 'npooenook' Oonīkskamooōl', ka-
doo memājooēnook' Oonīkskamooōl na.

33. Ak mowepoogwēlkik mowāāgik noodūm-
eedich ak pakūlāstūmeedich ookēgenoodūm-
ādīm̄kāwāūm ak ookēgenamādīm̄kāwāūmū.

34. Na tan tīlesip' Pālūseāk' noodūmaadich
Sāsoosūl ookwīsalān' Sādooseā' ooboonāwīstoo'-
delinū mowedaajik nāooktā'ū.

35. Ak nāōōktājīt nēg'ūmow, noojītploodēgēt'
na, pebanemājūl, kwējalājūl, ālajūl :

36. Noojekenamooēt', tēgēn' mowīmsūgeek
tēbloodēgēm̄kāwā' ūtploodākūn iktōōk ?

37. Ak Sāsoos ālājūl : Uksālādūks' Ukche-
sakūmow Uknīkskamūm 'msīt ūkāmlāmūn ik-
tōōgū, ak 'msīt ūkchejākūmījoo iktōōk, ak 'msīt
ūktaledaswōk'ūnūm iktōōk.

38. Na mēskeek ak ūmskwēsāwā' tēbloodēg-
ēm̄kāwā'.

39. Ak tabooōwā' tētpoodeedich; na na, Tūlīk-
sālādūks' kīgūmach' stūgā' tēlīksād'ūmūn ūk-
tenin.

40. Nēg'ūla taboogūl tēbloodēgēm̄kāwā' ik-
tōōk 'msīt ūtploodākūn ak 'msīt neganīkchījetēg-
āwenook' wējīkwsopesooltījik.

41. Na tan tīlesip' Pālūseāk' ētlemowāeedich
Sāsoos pebanemāje, āāt :

42. Tāledālūmōk' Clīstāwīt' ? wēn ookwīsūl
nēgēt ? Aladijūl : Dabīd ookwīsūl na.

43. Sāsoos ālājūl : Nūt kogooā' oochīt' Dabīd Wējeoolenīkskam iktōök tēloedājūl Nsākūm-am ? tan tēlooēt' :

44. Ukchesākūmow ālājūl 'Nsākūmamūl, Base 'ntenākūnūmkū mesokoo tīlēsīp' ūpkwōdoos' pokwōjedālūmskīk ūktūkcheboogooasīnū.

45. Na oochīt' Dabīd tūloedāch' Nsāk'ūmam, tālekesukwīsīs ?

46. Ak mow wēn keseūsedēmakw' nāōōktāchk kūlooswōkūnū ; ak wējadēgēm' na nagwēk mow wēn kese-mūlgedakw' kogooā' oopebanemānū.

CHAPTER XXIII.

1. Na tokoo Sāsoos kēloolāje memājooenoo' mowāālīje ak tane kēgenoodūmooōje, ālāje :

2. Noojeweegīgūdījīk ak Palūseāk' kēspedaa-jīk Mooyeesūl ookoodpoodīmū.

3. Na oochīt' 'msīt kogooā' tanūl nēgūmow' tēlemoologūl ūkūlodūmūnow' nēg'ūla kūlodūm-ookw' ak tūladakadīkw. Kadoo moo ūktūladakadīnow' stūgā' ootloogowōkūnūmoowōl', mūdū nēgūmow' ētlewīstoo'dījīk kadoo moo tēladakadeekw.

4. Mūdū kēltākpelūmeedījūl kēskoogūl muhsoonūl ak mēdooāāgūl tēlepūmadūmkū, ak kākwadooādījūl memājooenook' ootūlmākūnoowōkū. Kadoo nēg'ūmow moo kēdoouhcheemājadooadīgool nāōōktāchkūl ootūloogūnoowōlū.

5. Cadoo 'msīt ootloogowōkūnūmoowōl' wējetūladakadeedījūl ooche-ankamkoosooltīnow' memājooenoo' iktōök : oopeilākteleūmoowōl kese-doo'dījūl kēskāāgūl, ak mesoolsaadākūnūmoowōl.

wōl' ootokwōnoow' iktōōk kesadoodijūl mēskee-
gūl.

6. Ak kēsādūmeedijūl mowīkpūmedāādāsīgūl
koodpoodeel wegoobaltīm-kāwā' iktōok, ak mow-
īkpūmedāādāsīgūl koodpoodeel alasoodūmo-
gwōm iktōōk.

7. Ak boosool-āwīktādīm-kāwāāl etlīn-tooes-
kadīm, ak oowōōjetūloosedooksooltīnow' memāj-
oenoow iktōōk Labei, (Alsoosīn).

8. Cadoo kelow' moo ūktēlooeedooksooltīnow'
Labei: mūdū nāōōktājīt nēgānowhtegūmoolōk'
āk 'msīt tan tāseyōk' wījegūdoolteyōk'.

9. Ak moo. ūktūloeedanow wēn nooch oosītk-
ūmoogū, mūdū nāōōktājīt Coochoow' wasōkū.

10. Ak kelow' moo ūktūlooeedooksooltīnow'
nooje-negānowhtegūmooadjīk, mūdū nāoōktājīt
noojenēgānowhtegūmoolōk', na na Clīstāwīt'.

11. Cadoo tan moweēspāāk ūkteenāwōk' loo-
gwāoolōkto'.

12. Mūdū 'msīt wēn tan kēpmedā'lūsīt būno-
gwa'lādēn', ak 'msīt tan bēnogwedāl'ūsīt ūk-
pūmedālūmādēn'.

13. Aagei' oochīt' kelow', noojeweegīgūdeyōk'
ak Pālūseatoot, wēskījeolāmkoosoolteyōk'!
mūdū kēpsūgadooōk' wasōk ootēlēgāwaagīm
ooskalooōk' memājooenoogū; mūdū moo pīs-
kwēdaooōk' kelow' ak tanīk kēdooēpīskwēdaajīk
kelow' moo ūsedālūmowōk oopīskwēdanowū.

14. Aagei' oochīt' kelow' noojeweegīgūdeyōk'
ak Pālāseatoot'! wēskījeoolāmkoosoolteyōk',
mūdū mālkodūmogūl segooskwāk' wīgwōl, ak
nēmegoosood iktōōk wējīpkīje-alasoodūmade-

yök' ; oochit' nēgūla' ajepoogwēlmsūntōksūp
oonmājeilsoodākūn.

15. Agei' ! oochit' kelow' noojeweegīgūde-
yök' ak Pūlūseatoot', wēskījeoolāmkoosoolteyök',
mūdū bāhkwedayök' ūkchīgūmōök' ak maķūm-
egēk' ūkewōnskalānow' nāōōktājīt ootūlīklām-
sītūmūn kelow' tēlīklāmsītūmōkū ; ak kese-
kewōnskalōk', kesalōk' mūndooage taboo ūleaje-
oonjūnīn moo ēnkoodā kelow'.

16. Agei' oochit' kelow' ūktenāwōk' ! kelow'
nēgābegolteyök' nooje-neganowhtegūmoode-
yök' : tanīk tēloowāyōk', Tan wēn ooche-loowe-
dūmāsich ūkchealasoodūmogwōmk mogwā'jooīk
na ; kadoo tan wēn ooche-loowedūmāsich ūkche-
alasoodūmogwōmā' wīsowsooleāwā' na tētooēt'.

17. Kelow' moo nēstooōltuōk' ak nēgābegol-
teyök' ! mūdū tēgēn' moweēspāāk ? wīsowsooleā-
wā' ? kūsna' ūkchealasoodūmogwōm tan nīkskam-
āwadōk wīsowsooleāwā' ?

18. Ak ēlp tēloowāyōk ; Tan wēn ocheloo-
wedūmāsich bātkwealasoodūmākūnīktook na
mogwājooīk, kadoo tan wēn ooche-loowed-
ūmāsich īgūnūmādīmkāwā' tan bātkwealaso-
dūmākūmīktōōk kākoodēk', na tētooēt'.

19. Kelow' moo nēstooōltuōk' ak nēgābegol-
teyök' ! mūdū tēgēn' moweēspāāk, īgūnūmādīm-
kāwā' ? kūsna, bātkwealasoodūmākūn tan nīks-
kamāwawadōk īgūnūmādīmkāwā' ?

20. Na oochit' tan wēn wēje-loowedūmāsich
bātkwealasoodūmākūn na nēgūm wējeloosedūm-
āsich bātkwealasoodūmākūn ak ēlp 'msīt kogoo-
āāl tanūl kākoodēgūl.

21. Ak tan wēn wēje-loosedūmāsich ūkcheala-

soodūmogwōm na wěje-looedūmāsich ak ělp tanūl ětlūgadūmūljūl.

22. Ak tan wěn wěje-looedūmāsich wasōk ělp wěje-looedūmāsich Nīkskam ootělēgāwītawekoodpoodīm ak ělp tanūl kākoobljijūl.

23. Aagei! kelow' ūktenāwōk', nooje-weegīgūdeyōk! ak Pālūseatoot'! wěskījeoolamkoo-soolteyōk'! mūdū wěje-abankūdūmoodeyogūl mětlasoonāmeegūl ūpseskool ak dīl ak cūmmīn, ('mskegooamoogūl na), kadoo pēbēledādūmoodeyogūl peāmīksōōkool kogooāal tanūl ūtploodākūn tūlāal; na na oolīlesoodākūn, āooledādākūn, ak ūktlāmsītoōkūn. Nēgūla' dēpkadīsōk' ūktūladakadīnow' ak moo ūkpēbēledādūmoodiūnow' wēgūla.

24. Nēgābegolteyōk' nooje-negānowhtekūmoodeyōk'! kelow' wěje-sīnkūmīsemōk' ūksīpsooncheech ak mēsālok' camūlū; (na na mēsķīlk' weisīs').

25. Aagei! oochīt, kelow', noojeweegīgūdeyōk' ak Pālūseatoot', weskījeoolāmkoosoolteyōk'! mūdūwōkūmalōk' oosķītōōk' 'nkūneepsūmoon' ak ěptākūn, kadoo lāmāāk wōjooeějīk kūmootūnōgūn ak ūksīboogwadākūn.

26. Keel nēgābegwan' Pālūse' tūmk wokūmal' lāmāāk 'nkūneepsūmoon ak ěptākūn' koolaman' ělp koojūm oowōkūma'dāsīn.

27. Aagei! oochīt kelow' ūktenāwōk', nooje-weegīgūdeyōk' āk Pālūseatoot', wěskījeoolāmkoosoolteyōk' mūdū tēlolteyōk' stūgā' wōbādāsīgūl ootkoodāk'ūmūl tanūl oosķītook wēl-eankamkoosīgūl cadoo lāmāāk wejuhchooadās'-

Igūl 'npooenook' oowökünděmoowöl' ak 'msít 'mchegā'.

28. Na kelow' těle-ankamkoosooltěyök' ooskít-ook ůktenāwök' ůksábāwooltĭnow' ooskalooök' memājooenook', kadoo lāmāak ůktenāwök' wōjooeadeyök' wěskĭjeoolāmĭmkāwā' ak pada-soode.

29. Aagei! oochĭt' kelow' ůktenāwök', noo-jeweegĭgūdeyök' ak Pālŭseatoot' ! wěskĭjeoolām-koosoolteyök', mŭdŭ ěledooögŭl ootkoodākŭnŭl oochĭt' neganĭkchĭjetěgāwenooġwĭk ak amaloo-gwōdŭmoodeyök' sǎbāwooltĭtkĭk oowōōtkoodāk-ŭnŭmoowöl'.

30. Ak těloowāyök', Eŭmoogoosŭn kooche-nāk' oonagwěgŭmooōkŭl moo wĭje-ŭtkŭnasool-teegoobŭn neganĭkchĭje-těgāwenooġwĭk oomǎl-děmooōkŭl.

31. Na těle-loowedŭmǎsoolteyök' kelow' oone-jŭnoow' tanĭk nābadĭsŭnegŭ' neganĭkchĭje-těgāwenooġwŭ.

32. Na oochĭt' oochooadookw' koochooagĭk oonŭgāk' ŭnŭmoow'.

33. Kelow' 'mtāskŭmook', kelow' wědaběk-seyök' mtāskŭmoo ĭktōök', těle-kesuh-choose-moolteyök' mŭndooagĭgāwā' wōōŭmǎjeĭlsoo-dākŭn ?

34. Na oochĭt' ankaptŭmookw' ělkĭmkĭk tan āŭmoodeyök' neganĭkchĭjetěgāwenook' ak něst-ooōltĭjĭk cheenŭmook', ak noojeweegĭgŭdĭjĭk ; ak alt něgŭmow' nābadōksŭp ak kloocheowhta-dōksŭp, ak alt něgŭmow' tŭlemǎta'dōksŭp ůktalasoodŭmogwōmooow' ĭktōök ak bǎhkwe-ǎle-kestāwāooa-dōksŭp ůkchegŭnŭl.

35. Coolaman' 'msit kokwōjadēgēm̄kāwāēk' maldāwēk' tan ēlekoodadūmkūbūnēk' makūmegēk' ootegan' ūktenāwōk', wējadēgēm̄k' sabbāwītāk' Abūlōk' oomaldēmēk' mesokoo Sakūlīnōk', Balakeōk' ookwīsū oomaldēmēgū, tanōk' nābogūbūnōk' loogwāak ūkchealasoodūmogwōm ak bāt̄kwe-alasoodūmākūn.

36. Tēleāk' tēlemoolōk' 'msit nēg'ūla kogooāl' leēgadūl' wēgūla wēdabēksījik.

37. Sāloosālām', Sāloosālām', keel tan nābajik neganīkchījetēgāwenook' ak koondowhtaajik tanik ēlkemoojik tan ā'ūmūn! tāleseowwu wēledādūmāp' 'nmowalān' kūnejīnk' stūgā' kegūleegwēch tēlemowalāch' oonejīnn' ūpkāwāak oonūksīktōok, kadoo kelow' moo wēledādūmooduōksūp.

38. Ānkāptūmookw', kegooow' nōktāsīk oochīt' kelow' oosūgāgānik'.

39. Mūdū tēlemoolōk' ma nūmeyooōk wējadēgēm̄k' negāach mesokoo tīlesīp' tūlooēdōksūp, Wēlalooksit nēgūm tan wēchkooēēt' Ukçhesakūmow oowesoonūm iktōok!

CHAPTER XXIV.

1. Ak Sāsoos tāweēt' ak wējīpkotūmkasīt ūkchealasoodūmogwōmk' ak kēgenoodūmooōje wējedalije oonāyadooōnow' ūkchealasoodūmogwōm weegūl.

2. Sāsoos ūsedāboogooēt' āāt: Nēmedoo'-deyogūl 'msit nēg'ūla kogooāāl? Tēleāk' tēlemoolōk' ma 'nkoodāchdūnook koondāoo

oola' tět 'nkūdasinook kākoodēnook āp ūktūk' koondāoo tan ma nesogopskēgēmūgū.

3. Ak Sāsoos āskw ēbīch kūmdūn iktōōk tan tělooesīt Ole'beā, kēgenoodūmooōje pējedalije kemoodook tělooēlīje : Tūlemīn' tan tělesīp' nēg'ūla kogooā' egadūl' ak kogooā' kūnoogwōsoodedo' keel koochkooeēnū ak ēlme-kēspuhsīt kūmooīgū.

4. Sāsoos ūsedāboogooēt' ak ālāje : Ankwāāsooltīkw' mow wēn ūkūspogwaloogoonowū ūkpūsogowteekūmagoonow'.

5. Mūdū pegwēltāk' pējedadāk' 'nwesoonūm iktōōk, tūlooēdāk' : Neen Clīstāwīt, ak ūpsogowteekūmooōdāk' pegwēlnīje.

6. Ak noodūmadedōksūp mātūndīm kūl ak āgūnoodūmākūnūl oochīt' mātūndīm kūl, kadoo ānkwāāsooltīkw' moo ūkoonmājedasooltīnowū, mūdū dėpkadīk 'msīt nēg'ūla kogooā' ooteganū ; kadoo kēspegāwā' mā mūna' eganook.

7. Ak nāōōktūkūmīksījīk oonakedadāk' oomātūnalīn ūktūge nāōōktūkūmīksīlīje, ak ēlēgāwage mātūnūdo' ūktūk' ēlēgāwage, ak owesowsooōkūnūl egadūl, ak wīskūswōkūnūl, ak kuhkūl, alt makūmegūlū.

8. Msīt nēg'ūla poktūmkeagāwāl' oonmāj-ōgūnūl.

9. Tokoo tělesīp' īgūnūmooēdāk' kelow' ūktenāwōl' oonmājōdākūn iktōōk, ak nābolok-tāk', ak ooche-makskēlūmooksoolteedōksup 'msīt tan tāsūkūmīksījīk oochīt' neen 'nwesoon'ūmū.

10. Ak poogwēltāk' jākūnjēdēstadedāk' ak kenooalūdoolteedāk' ak mākskedāltoolteedāk'.

11. Ak poogwēltāk' moo kēdlāwāoolteekw

neganíkchijetěgāwenook' egadák' ak ūpsogowteekūmooōdák' poogwělnije ;

12. Ak mūdū ūloowāwoode mowepegwěltūdo' pegwělták' ookoosālsoodīmooōl' ūtkeādūl'.

13. Cadoo tan wěn nankūmōtto' mesokoo kēspeak' na nēgūm oosētādo'.

14. Ak ēlēgāwage oola' oowōōleāgūnoo-dūmāk'ūnūm ūpsēdoonkoosedo' tan tēlkeek oosītkūmoo' oochīt' ootūloowedūmāsoodīn tan tāsūkūmīkseedīch, tookoo toochoo kēspeak' egado.

15. Na oochīt' tan tīlesīp' nemedoo'deyōk' na mákskěltákūn kakeiskwīskadēgěk' ootūle-kūmīn' nīkskamāwā' makūmegāoo' tan Dān-ēlōk neganíkchijetěgāwenooōk' tēlenegān-āgūnootkūp ——— tan ēgītk' 'nsūch' ———

16. Tokoo toochoo tanīk ētlūgadūmoodījīk Lēsweepāwagīk ūlsemoolteedīch kūmdūn īk-tōōgū ;

17. Ak tan wěn kākoobīt' wēnjeegwōm moo nesasooīch' oowōōjetooodoon week ootālegēm-ūlū.

18. Ak tan wěn mēmkāāk āhk moo āpskwaasooīch oosoooodoon ootokwōnū.

19. Cadoo aagei oochīt' ābījīk tanīk nūnkāj-oltedák' ak tanīk noosēskoodeđák' nēg'ūla nagwēgūl !

20. Cadoo towoodīkw koosemooltimkā-wāūmooow' moo ootega'noon kēsīkū, kūsna' atlasmoodegīskūgū.

21. Mūdū tokoo tīlesīp' mēskeek oonmājo-dākūn egado, tan tēlāāk mūnaak eganookūp

wějaděgěmk' wejǰpkotůmkeagǰp oosǰtkǰmoo'
mesokoo nǰgāājǰ, ak ma āpch eganook.

22. Ak nēg'ūla nagwēgǰl moo Űtkwōkjeeja-
dāsǰnook' ma 'mtenǰn kesuhsētanook ; kadoo
oochǰt' nenasoonoojǰk nēg'ūla nagwēgul Űtkwōk-
cheejadāsǰdǰl'.

23. Tokoo toochoo wēn tǰlemoolōk, An-
kaptǰmookw' oola' tēt Clǰstāwǰt' āhk, kǰsna' Ala'
tēt, moo Űkǰdlāmsǰtǰmoodǰnow' !

24. Mǰdǰ Űegwēlkǰk Clǰstāwooltǰjǰk moo
kēdlāwāoolteekw, ak neganǰkchǰjetēgāwenook'
moo kēdlāwāoolteekw egadāk', ak tǰleǰgǰnǰm-
ooēdāk' mēskeegǰl kǰnoogwōsoodeel ak pakǰl-
eiodeel ooche-kesǰpsogowtekǰmoodǰs tane ne-
nasoonooje kesetǰladāsǰkǰ.

25. Ankaptǰmookw' neen negane-agǰnoo-
dǰmoolōk' !

26. Na oochǰt' tǰlemoolōk', Ankaptǰmookw' !
bāktākǰmǰktōōk nēgǰm āhk, moo Űktǰledanow' ;
kǰsna' Ankaptǰmookw', poktǰskasik iktōōk
āhk, moo Űkǰdlāmsǰtǰmǰnow'.

27. Mǰdǰ stǰgā' wōsogwēdēsk' wejeāk oo-
cheběnoogǰ ak ēlewōsogwēk' mesokoo Űtkǰsǰn-
oogǰ, na tǰlāādo Ulnoo Ookwǰsul Űpkēsǰnk'.

28. Mǰdǰ tan tēt 'mtenǰn āhk na tēt kǰtpook'
tǰlemowedadāk'.

29. Na Űnkǰseiu nēgǰla nagwēgǰl ootoon-
mājōgǰnǰmoowōl keseēgaak nagoosēt Űpko-
nǰtpǰgasǰdo' ak dēpkǰnoosēt ma wōsogwēkw,
ak kǰlokowēchk' oocheneseadedāk' wasōgǰ, ak
wasok' oomǰlgǰgǰnōdǰmǰl mājadāsǰdǰl'.

30. Tokoo tǰlesǰp' nǰmeegooto' Ulnoo
Ookwǰsul ookǰnoogwōsoodǰm wasōgǰ, ak tokoo

toochoo 'msit tan tāsnoonāmīksijik oositkūmook'
oonmajedasooltedāk', ak nūmeādāk' Ulnoo
Ookwīsul ūpkēsīlnedūl' wasōk ootaloogoomkū,
ūtkwāāgoodūl' mūlgīgūnōde ak poogwēlikpūme-
dālsoode.

31. Ak wējeūlgīmādū' ootānsālāāmpmū
kēsedowēdak' makakesoodūnāchkū, ak ooche-
mowalādū' oonenasoonoodēmpmū nāookool
ochoo'sūnūl, wējadēgēm' nāōōktā' ēlmekēs-
pēak' wasōk mesokoo ūktūk'.

32. Na ooche-kenoodūmasooltikw' pēsloo-
dēgēmkāwā' menīchkōks' iktōōk. Tan tīlesīp'
oopūsētkoonūm pooskūlaasik ak sagīpkeāk'
kējedooōk' nīpk oowōōchoo-owwasīn.

33. Na ak ēlp kelow'. tan tīlesīp' nēmedoo-
deyōk' nēg'ūla 'msit kogooāl' ūkchījedookw'
oowōōchoo-owwasīn chēl kagūnūgū.

34. Tēļčāk' tēlemoolōk' nēgūla wēdabēksijik
ma kakayākw' mesokoo 'msit nēg'ūla kogooāl'
kakeikeskājeādūl'

35. Wasok' ak makūmegāoo kakayādūl'
kadoo neen 'nkūlooswōk'ūnūm ma kakayanook.

36. Cadoo mow wēn memājooenoo' kēje-
dookw' oola' nagwēk kūsna' tan tāsajeēt'; ak
ānsālāwījik wasōk tūlāāk mogwā' kējedoo'dīkw,
kadoo Neen Nooch pasūk nāōōktīkchījedōk'.

37. Mūdū Ulnoo Ookwīsul tan tīlesīp'
ūpkēsīnk' tūlādo stūgā' Nowāōk oonagwēgūm-
kūl.

38. Mūdū stūgāch' tēlāksūp āskw mūnakw'
āoonpogwēnoogwēk', tan mījesootībūneek ak
nēsāmoogoltībūneek, māleāwooltībūneek ak
tokooboogoo-alooksooltībūneek, mesokoo na

nagwāk' tan Nowaōk tēbasīdēk' lūskeigūnēgū,
(ootoolkū),

39. Ak moo kejdoodediksübünēk' mesokoo
āoonpōgwēk' egagūp, ak kakejigūla-labūnēgū'
'msitū: Na tūlāādo Ulnoo Ookwisūl ūpkēsīl-
nīchū.

40. Toko toochoo taboosedāk' cheenūmook'
ehtāk mēmkaāgū; nāōōktājīt soolooksedo' ak
ūktūk 'nkūlooksedo'.

41. Taboosījik ābījik tūlītkoodāgēdāk' moo-
līnkū; nāōōktājīt soolooksīdo' ak nāōōktājīt
'nkūlooksīdo'.

42. Na oochīt' skūmdīkw, mūdū moo kējedoo-
duōk' tan ba tīlesīp' Uksākūmāmooow' wēch-
kooeēt'.

43. Cadoo oola' ūkchījedookw' ētlealsoosīt
wēnjeegwōm ūkchījeāsūn tēgēn' ēskūmūmkāwā'
īktōōk kūmootūmēsūl choogooēlīs' skūma-
lasōk' ak moo ūsedādūmooesōk' week oosābīs-
kwīskadās'īnū.

44. Na oochīt' kelow' ēlp keskājoltīkw!
mūdū moo kējedoo'duōk' tan tāsājeēch' Ulnoo
Ookwisūl ūpkēsīnto'.

45. Na wēn nūt kēdlāwāīt ak nēstooāāk
nakāp' tanūl oosakūmamūl īgūnūmāch' oot-
alsoodūmooōn' week, ootīgūnūmooōn' 'msīt
wēnūl welooū tan ēletētpūgaagū.

46. Wēlāāk na nakāp' tan ooaskūmamūl
ūpkēsīlnīch' wājeegoodūl' ootūladēgēnū.

47. Teleāk' tēlemoolōk' egalādūl' ootalsoo-
dūmūlīn' msīt' ootālegēmūl.

48. Cadoo tan ēloowāwīt nakāp' tūlooēch'

ookwömlamoonkü, 'Nsakūmam' nēnkasīt oo-
pūgisīnūnū.

49. Ak ūpkojemātaach wīje-loogowenooū, ak
ūpkoje-weboomāch' ak ūpkoje-wīsāmoogoldee-
dīch ūktūgāwenoo ;

50. Na oola' nakāp' oosakūmamūl ūpkesīne-
dūl' nagwēk tan moo ēskūmalākw' ak tan,
tāsāječlīch' tan moo kējedoogū ;

51. Ak nowskoktāgoodūl' ak wīje-īgūnūm-
ooōdo' ootatkūnwoč' ūnūm wēskījeoolamkoosool-
telījeū. Nadāal ūtkedēmooōkūn eedo ak nēn-
kūbītkūdēsīnūmūgāwā'.

CHAPTER XXV.

1. Na tokoo tīlesīp' wasok' ootēlēgāwītāwoo-
dīm tūlāado stūgā' nāooktīnskūksījīk nākskwāk
tankīk wēswadoodībūnegūl oowōsogoonūmāk-
ūnūmooōkūl ak ēledabūneek ootasogooōnow'
moosemāleāhō'.

2. Nanījīk nēstooltījīk ak nanījīk moo
nēstoolteekw.

3. Tanīk moo nēstoolteekw wēswadoodīgūl
oowōsogoonūmākūnūmooōl' kadoo moo wēswa-
doodīkw memā'.

4. Cadoo tanīk nēstooltījīk wēswadoodīch
memā' ootēptākūnūmooow' īktōōk.

5. Na nēnkaasīch moosemāl'eā 'msīt nōks-
kwāk' kēdooksooltījīk ak nābūdījīk.

6. Na āktātpaak kēsegowēk' egaak tēlooēk' :
Ankaptūmookw' ! moosemāl'eā wēchkooēč' !
ledaakw ūktasogooōnowū.

7. Tokoo 'msīt nēg'ūla nōkskwāk' wēnake-

daajik ak eladoodijul oowosogoonumakunumoo-
wöl'.

8. Ak tanik moo nestoolteekw aladije tane
nestooltilje : Igunumooin kechka' ukmemaum-
oow', mudu 'nwosogoonumakunumenul' nak-
asooegul.

9. Cadoo tanik nestooiltijik usedaboogoo-
adijik, aajik : Mogwa', mudu chiptook ma ta-
beanook ochit' nenen' ak kelow'. Cadoo
ajeooleak' uktuledanow tanik nedooeskedoodich
ak upkwodelumasooltikw.

10. Ak tan tilesip' najipkwodelumeedich
moosemal'ea pegesink', ak tanik keskajoltijik
wije-piskwedadijul maleawooltikawa' iktook,
ak kagun kepsagadomk'.

11. Culabis' neg'ula uktugik nokskwak'
pejedaaik teloojik : 'Nsakumamenen', 'Nsak-
umamenen', panta'dooin !

12. Cadoo negum usedaboogooet, aat :
Teleak' telemoolok' moo kejooolook'.

13. Na ochit' skinwoobooltikw, mudu moo
kejedooduok' tan nagwek kusna' tan tasajeet
Ulnoo Ookwisul upkesinto'.

14. Mudu telaak stuga' cheenum tan kedoo-
uhchip-kotumkasit weeku, tan wegoomaje oo-
nokubempmu ak noktumoooch ootalegamul.

15. Ak naodktajilijul igunumooojul nankul
talentul, (sooleawa' na pegwelk'), ak ap uktugul
igunumooojul taboogul talentul, ak ap uktugul
naooktachk'. 'Msit wenul teleigunumoooch'
tan teleak' oomulgigunodim, tokoo unkusei-
wejipkotumkasit weeku.

16. Na negum tan mesunugul nankul talen-

tůl poktůmkaasít ak wějemálsánāwít ak wějekesedogůl āp ůktůgůl nánkůl tǎlěntůl.

17. Ak ělp nĕgům tan mĕsůnůgůl taboogůl, telekaneāwījůl taboogůl tǎlěntůl ap ůktůgůl.

18. Cadoo nĕgům tan mĕsůnůk' nāōōktāchk' tǎlěnt poktůmkaasít ak moonkatk' makůmegāoo ak mĩmoogwōdooōch' oosákůmamůl oosoo-leāwāũm.

19. Na kůlǎbĩs' pĕgejāāk nĕg'ůla nakabák' oosákůmāmoowōl pĕgesĩlnijůl tokoo ělkĕdũm-ājĩk.

20. Tokoo nĕgům tan mĕsůnůgůb'ůnůl nánkůl tǎlěntůl pĕgesĩnk' ak pĕgesedogůl āp ůktůgůl nánkůl tǎlěntůl, ak āāt : 'Nsakůmam, ěgůnũmooeebůn nánkůl tǎlěntůl, ankaptāān ! wĕje-kaneāweānůl āp ůktůgůl nánkůl tǎlěntůl.

21. Na oosákůmāmůl ělchůl : Wĕleāk' kĕloo'-sĩn ak kĕdlāwāĩn nĕnōkůbĕm ! kĕdlāwāĕep tĕg-ālāchkůl kogooāl', kesalooltĕs' ůktalsoodũmůn pĕgwĕlkůl kogooāāl. Pĩskwa' keel ůksákůmam' oowōōledaswōkůnůmků.

22. Ak ělp nĕgům tan mĕsůnůgůb'ůnůl taboogůl tǎlěntůl pĕgesĩnk' ak āāt : 'Nsakůmam, ěgůnũmooeebůnůl taboogůl tǎlěntůl, ankaptāān, wĕjekaneāweānůl ap ůktůgůl taboogůl tǎlěntůl.

23. Tokoo oosákůmāmůl ělchůl : Wĕleāk' kĕloo'sĩn ak kĕdlāwāĩn nĕnōk'ůbĕm, kĕdlāwāĕep tĕgālāchkůl kogooāāl, kesalooltĕs' ůktalsoo'dũmůn pĕgwĕlkůl kogooāālů. Pĩskwa' ůksákůmām' oowōōledaswōkůnůmků.

24. Tokoo pĕgesĩnk' tan mĕsůnůgůp nāōōktāchk' tǎlent, ak ālājůl : 'Nsákůmām, kĕjoolǎp' ůkmũdooamooĕn' : ětlĩpskwĕsowĕn' tan tĕt moo

ětlegadagotŭp, ak ětlemowadĕĝen' tan tĕt moo ětlesāsadĕgowtŭp :

25. Ak chepālooāāp' ak āleāāp' ak mīmoo-gwōdoolāp' ūksooleāwāūm makūme-gāwīktōōk ; ankaptān', wĕškōdūmūn ūktāl'egam.

26. Tokoo oosakūmamūl ūsedāboogooēlĭjŭl ēlchŭl : Keel ēloowāwīn ak mālān nĕnōk'ūbēm ! kĕjeep 'ntĕtlĭpskwĕsowwĕn' tan tĕt moo ětlegadagoo ak 'ntĕtleowadĕĝen' tan tĕt moo ětlesāsadĕgowŭ ?

27. Na oochĭt' dĕpkadĭgoop ūktĭĝŭnŭmooōn' 'nsooleāwāūm nooje-sasāwadākadĭjĭk : na tŭladĕgāāsŭbŭn tan tĭlesĭp' ūpkēsĭnān' 'msŭnŭmoo-gwōbŭn 'ntāl'egam ak ēlp ājeāk' sooleāwāū.

28. Na oochĭt' oochoosooadookw' na tālĕnt ak ĭĝŭnŭmookw' nĕĝŭm tan wĕskotkŭl nāōōk-tĭnskaagŭl tālĕntŭl.

29. Mŭdŭ 'msĭt wĕn tan wĕškōtk' kogooā' ĭĝŭnŭmooksĭdo' ak 'mkĕnto'. Cadoo tan wĕn moo wĕškodŭmookw kogooā' tan kogooā' wĕškōtk' oochoosooadooōdĕn'.

30. Ak tooalookw' oola' nākāp' moo kĕloo'-sĭkw ak moo kaneāwalĭkw bogŭnĭtpaak ĭktōōk koojŭmook' ; nadāl' tĕt ūtkedĕmooōkŭn eeto ak nĕnkŭbĭtkŭdĕsĭnŭmŭĝāwāū.

31. Tan tĭlesĭp' Ūlnoo Oookwĭsŭl ūpkēsĭnk' oookoopmedālsoodĭmkŭ ak msĭt nĭkskamāwāool-tĭlĭje ootānsālām' ūtkwāādooltedāk', tokoo toochoo peto' kĕpmedādāsĭk ēlegāwĭtāwā' oookood-poodĭmkŭ.

32. Ak ooskalook' mowadāsooltedāk' 'msĭt tan tāsŭkŭmĭksooltĭjĭk, ak tŭle-tĕpkēsālādŭ' stŭĝāch' chechkĕlooāoochwe-noojeānkodĕĝĕt'

těluhche-těpkosaläch chechkělooāooche ak tábŭlche.

33. Ak egaladŭ' chechkělooāooche ootenāk-ŭnŭmkŭ ak tábŭlche oopadadoojŭmkŭ.

34. Tokoo ělegāwĭt tŭlĭmădŭ tane ootenāk-ŭnŭmk' āŭmŭlĭje: Choogwedaakw keiow' wějeoolalooksoolteyöċ' Noochŭgŭ: ootălegămooltĭkw' ělěgāwage tan keskăjadăs'ĭgup oochĭt' kelow' wějaděgěmp' oosĭtkŭmoo' kesetăsĭgěgŭ.

35. Mŭdŭ kăwesĭnăp' ak ěšŭmeyogŭp; kěd-oosămookweiăp' ak nėsămoog-ödŭleyogŭp; pelooāoweăp' ak pĭskwěgemeogŭp.

36. Amĭskeieăp' ak asoonodŭleogŭp; kěsenookweiăp' ak ěmĭtoogwöleogŭp; laplesoonk' peseăp' ak pějedaěogŭp tan āŭmăp'.

37. Tokoo săbăwooltĭjĭk ŭsedăboogoo-ade-dăk', tŭlooědăk': Ukchesakŭmow, tan němoolěksŭp kăwesĭnoo'sŭp ak ěšŭmoolěksŭp? kŭsna' kědoosămookwaasŭp ak nėsămoogödŭlněksŭp?

38. Tan němoolěksŭp pelooāoweesŭp ak pĭskwěgemoolěksŭp? kŭsna' āmĭskeieesŭp ak asoonödŭlněksŭp?

39. Tan němoolěksŭp kěsenookwaasŭp kŭsna' laplesoonk' peseesŭp ak pějedaěěksŭp tan āŭmoosŭp?

40. Ak Elěgāwĭt ŭsedăboogooědo' tŭlemădŭ: Těleăk' tělemoolöċ' mŭdŭ tělalokŭp năööktăjĭt mowebŭnogoltĭjĭk něg'ŭla wĭjěgŭdoolteěk' neen tělaleogŭp.

41. Tokoo toochoo Elěgāwĭt tŭlemădŭ' tane āŭmoodĭledŭ' oopadadoojŭmkŭ: Oochejĭgŭl-edakw' āŭm kelow' wěnmăje-ŭlsoomkoo-soolte-

yöck' ! yäpche-booktäwiktöök, tan keskäjadäsíg-
üp oochít' mündoo ak ootänsälämpmü.

42. Müdü käwesinäp' ak moo észumuogüp ;
kědoosämookweiäp' ak moo nészämoogodüluogüp.

43. Pelooäoweäp' ak moo pışkwěgemuogüp ;
ämıskeieäp' ak moo asoonodüluogüp ; kěsenoo-
kweiäp' ak peseäp' laplesoonkü, ak moo ếmitoo-
gwöluogüp.

44. Tokoo nęgümow' ęlp üşeděmäđák', tūloo-
ěđák' : Ukchesak'ümow, tan nēmoolěksüp kawe-
sīnoosüp kūsna kědoosämookwaasüp, kūsna'
pelooäoweesüp, kūsna' ämıskeieesüp, kūsna'
kěsenookwaasüp kūsna, laplesoonk peseesüp,
ak moo ęloogwāoolooěksüp ?

45. Tokoo üşeděmäđü, tūlemäđü : Těleäk'
tělemoolök' müdü moo tělalowögüp nāđöktäjít
węgüla mowebünogoltjík, ęlp neen moo tělaluo-
güp.

46. Ak węgüla ledadák' yäpche-oonmäje-
kenamäđimkāwā' iktöök ; kadoo sǎbāwooltjík
ledadák' yäpche-memājooökün iktöök.

CHAPTER XXVI.

1. Na Sāsoos kesadök 'msit nęg'üla küloos-
wök'ünül äläje tane kěgenoodümoosje :

2. Kějedoodeyök' kese taboogoonak pagā-
wīmk' egado' ak Ulnoo Ookwīsül wějeigünüm-
ooědoomk ookloocheowhtoksīnū.

3. Tokoo тіlesīp' ękchepadüleask' ak nooje-
weegīgěđjík ak noojítploodakadjík memājooen-
oo' iktöök ętlemowedaajík ękchepadüleasül week,
tan tělooesiljül Keieebū.

4. Tokoo mowägünoodümäjik tan tělįmsůnadak' Sāsosůl ůksįboogwadákůn įktōōk ak nābadák'.

5. Cadoo tělįmtooltįjik : Tįlea' moo těladakadukw' wegoobaltimkű, sěspěnaak moo ootega-noon memājooenoo' įktōōk.

6. Na tan Sāsos āhkěk Betānįgű Semoo tan wěskwāādűp wįskűswōkűn tělooesik lěplűse, week'.

7. Abįt pěgesįnkűb'ůnűl tan kěkoonkűp oweolākűncheech' wōjooeák' amakěnsodeű měgodįk ; tokoo koodadooōch' Sāsosůl oonjěgű ětlādālnįű.

8. Na kěgenoodűmooōje němedoodįch moq wěledādűmoodįlįkw' tělooělįje : Cogooā' oot wěje-ěměgōdűműk' ?

9. Műdű oola' amakěnsode 'ntooěskědooněsōk' 'mkōdįsōk ak įgűnűmooōněsōk' āoolājooltįjik.

10. Sāsos kějedōk ak ālājě : Cogooā' wějesěspāooōk' ābįtű ? kese tűladěgěch' kěloolk' loogowōkűn neen 'ntenįkű.

11. Műdű yāpchoo wěskwāuōk aoolājooltįjik ůktoogwā-āgoonowű, kadoo neen moo yāpchoo wěskwāuwewōk'.

12. Na egadooįch' oola' amakěnsode neen 'ntenįkű, wěje-tűladěgět' 'ntelaloogoon' 'ntootkoodāsįnű.

13. Těleák tělěmoolōk', tan pasűk tět oola' ooleägűnoodűmākűn ětlįpsedoonāsįk tan těl-keek' oosįtkűmoo' tan oola' ābįt kesetűladěgěch' tűleägűnooddāsįdo' oochįt' něgűm oomįgwedādāsįnű.

14. Tookoo nāōōktājīt nāōōktīnskūksījīk chěl taboo tan tělooesīt Soodaa Iskáleōt āleėje ūkchepadūleasū,

15. Těloōēt' : Tāleīgūnūmoogōk' neen igūnūmoolōk' ootenin? Ak ěnkadūmoadīch nāsīnskagūl ūpkēsīgūnūl sooleāwālū.

16. Na wějādēgēmīk' na tělesīp' āloogwīlk' kěloolk' ootegan' tetpakaděsk' ookwěgūnooalan' Sāsoosūl.

17. Na ūmskwēsāwā' nagwěk tan tělesīp', wegoobalteedīch mogwā' ābedadāsenook pībūnōk-ūn kěgenoodūmoojīk pějedadījūl Sāsoosūl, āājīk : Tame tět ětleooledā'dūmūn 'ntūlēeladoolenēn' ūkmālko'dūmūn pagāwīmkāwāū ?

18. Tělemāje : Tūle-ūledaakw nadoo wěn cheenūm ūkchegūnkū ak tūlemookw' : Noojeeke-namooēt' āāt : Ntětīpagagūm wějooowasīk mowuhskodēs'enēn pagāwīmkāwā' keek, neen ak tanīk kěgenoodūmagīk.

19. Ak kěgenoodūmoojīk těladakadījīk stūgā' Sāsoos tělkemāch'.

20. Na wělaakw egaak akūmkwēsooltījīk kweiīchk' bātālood' īktōōk nēgūm ak nāōōktīnskěksīlīje chěl taboo.

21. Na āskw pēmadāloolteedīch Sāsoos āāt : Těleāk' tan tělemoolōk' nāōōktājīt kelow' kūnooaledo'.

22. Ak lōk měskūdāsooltījīk ak bokche-īn-kooje-kūlooladījūl āājīk : 'Nsakūmam, neen tū nūt ?

23. Usedāboogooēt' ak těloōēt' : Tan tětpe-līnskadeēgūp ěptākūn īktōōk kūnooaledo'.

24. Ulnoo Ookwīsūl tělīpkotūmkasīt stūgā'

tan wějetülooeegäsik ootenĭnkü, kadoo aagei oochĭt' oola' memäjooenoo' ootenĭnk tan Ulnoo Ookwĭsül oochekünooalädĕn' ; oolasök oola' cheenüm moo oowööskĭjenooĭkwsünü.

25. Na Soodaa tan këgenooaläjül üsetëgüloo-läjül, äät: Läbeĭ, Noojeekenamooëĭ, neen tũ nüt? Sāsoos ālājül : keel tēleāk' tēlooĕn'.

26. Na āskw pĕmādāloolteedĭch Sāsoos wĕswadök pĭbünökün ak moewĕt', tokoo sĕgwĭskĭbünĕgadök ak ĭgünümooöĕh' këgenoodümooöje ak äät: Sooadookw', mälkodümookw', oola' neen 'ntenĭnũ.

27. Tokoo wĕswalājül 'nküneepsümoonül ak moewĕt', tokoo ĭgünümooöĕh', äät: 'Msit tan tāsĕyök' ootüsāmoogoldĭkw'.

28. Müdü oola' neen nümāldĕm pelā' kesāg-ünoodümümkāwā' ĭktöök, tan koodadāsĭk oochĭt' pegwĕlkĭk ootüloowāwoodeewöl' ootabĭksĭktād-ĭmkāwāümoow' ĭktöök.

29. Cadoo tēlemoolök wĕjadĕgĕmk' negājũ ma 'nsāmoogwow' oola' tan alogomanöks' ĭktöök wĕjegwĕk' mesokoo na nagwĕk tan tĭlesĭp' wĭj-ĭnsāmoogoldeekw pelā' Nooch ootĕlĕgāwagĭmkü.

30. Tokoo kese-alasoodüm-ākünā'-wĭntoodĭch tāwedaaĭĭk ĕledaaĭĭk kũmdün ĭktook tēlooesĭt Ole'beā.

31. Tokoo Sāsoos ālāje: 'Msit tan tāsĕyök' ooche-jākünjĕdĕs-tadedöksũp neen 'ntenĭnkü oola' pĕmĭtpaagũ ; müdü tēlooweegäsĭk: Ut-kũmādĕs' chechkekĕlooā-oochwe-noojĕ-ānkö-dĕgĕt' ak chechkĕlooāooĕhũk tanĭk mũneāk' ĭktook tĕlāowooltĭĭk, sāsaloosooltedāk'.

32. Cadookese menoonseân' negântëskooltök-süp Gälelëtkü.

33. Peäl' üsedäboogooët' ālajül: Tīlea' 'msīt tan tāsījik ooche-jākūn-jëdëstadeedīch keel ūktenīnk, neen ma ooche-jākūnjëdëstow'.

34. Sāsoos ālājül: Tēleāk' tēlemool' na oola' pēmītpaak āskw mūnaakw kegūleegwëch ūktōök keel seest ūptogwōlsedūks'.

35. Peäl ālājül: Tīleach' chēladooōn' wījīn-pūtës' ūktenīnkü ma ūptogwōlsooloo: ak 'msīt tan tāsījik këgenoodūmoojik nāōōktā' tēletūloo-ējik.

36. Tokoo Sāsoos ēlewījāooōje tan tēt teloo-ēsīk Gëtsēm'ünë, ak ālāje këgenoodūmoōje: Pooltīkw oola' tēt mesokoo tīlesīp' neen āleā, ala' tēt ak alasoodūmei'.

37. Tokoo wëswalāje Peālül ak Sebūdeāl' raboosīlīje ookwīssū, tokoo bokchemëskadaasit ak lōk wënmajedaasit.

38. Tokoo ālāje: 'Nchejakūmīch' këse-ēleoonmājedasīt mesokoo 'npooōkūn iktōök: oola' tēt nākedaakw ak skūmāwīkw'.

39. Tokoo Sāsoos nakūjēchkāl' āleēt' ak ogūlūmkwëdësīnk' ak alasoodūmat', āāt: Noo', kesīpkwōdūmk oola' 'nkūneepsūmoon' oochīp-kotūmkasīch 'ntenīnkü. Cadoo moo tan neen tēle-ooledādūm kadoo tan keel tēle-ooledāādūmūn tūleäch'.

40. Ak pëgesīnke këgenoodūmoōje ak wā-jeāje nābūdīlīje, ak ālajül Peālül: Tālāāk oot? moo keseskūmāwuūn nāooktājēēch'?

41. Skūmdīkw' ak alasoodūmadīkw' koola-mān' moo ūkteganow asīmtīmkāwā' iktōök. 'M-

chejakümich' keskājāāk kadoo 'ntenin mēnāk-
ūnāk'.

42. Apch tabooā' ālečt' ak alasoodūmāt',
āāt : Noo, oola' 'nkūnep'sūmoon moo kesuche-
jīgūlaasik 'ntenink moo 'nsāmoogwowūn keel
kooledādāk'ūnūm keskajaadāsich.

43. Tokoo pēgesink' ak wājeaje nābūdīlje
āpchū, mūdū oopūkikoowōl kēsčkōōgūl.

44. Tokoo nakūlāje ak ālečt' ak sestāwā' ala-
soodūmat' nāōōktā' těloočt'.

45. Tokoo pēgesinke kēgenoodūmooōje, ālāje :
Nābūdīkw' negāājū ak atlasmooltīkw' ; ankap-
tūmōōkw' tētpūgaak egaak, ak Ulnoo Ookwīsūl
člekūnooa'looksījūl oopetūnoočk' padatēgāwe-
nook'.

46. Kelow' oonākedakw' ! ūpkotūmkedanēch :
ankaptūmookw' nēgūm tan kegenooalit wēj-
oow' āhk.

47. Ak āskw ētlewīstōk, ankaptān', Soodaa
nāōōktājīt nāōōktīnskūksījīk chēl taboo, pēge-
sīnk' ak mowepoogwēlkīk tēgwāoadījūl tanīk
kēkoonūmeedījūl ēspoogwōsīgūl ak aptoonūl,
wējedajīk ūkchepadūleasoo iktōōk, ak noojītploo-
dakadīlje memājooenoo' iktōōgū.

48. Ak nēgūm tan kēgenooalājūl keseīgūn-
ūmooōch' kūnoogwōsoode āāt : Tan wēn oosūg-
agūlūmādēs', nūt na nēgūm : kūlnookw.

49. Nā ūnkūseiū pēgesinkūl Sāsoosūl, ālājūl :
Kwāā, 'nsak'ūmam ! tokoo wēsckagūlūmājūl.

50. Cadoo Sāsoos ālājūl : Dāā, kogooā' wēj-
īpkēsīnūn ? Tokoo pējedajīk ak egadoodījūl
oopūtūnooōl' Sāsoosūl ootenīnkū, ak kēlnājūl.

51. Ak ēdū nāōōktājīt nēg'ūmow tanīk tēg-

wāooadijūl Sāsoosūl sebīnśkasīt ak nalkwaga-
dōk ootēspoogwōs'ikūm ak takūmajūl ūkchepa-
dūleasūl oonōk'ūbēmūl ak mēntāmooōch oosīto-
ōkūn.

52. Tokoo Sāsoos ālājūl: Uleāpskwadoo ūk-
tēspoogwōs'ikūm petūlán' iktook; mūdū 'msīt
tanīk wēswadoodīch ēspoogwōs'ik oochenābok-
sooltedāk' ēspoogwōs'ik iktōōk.

53. Ak tēledaasīn neen nūgāāch moo 'nkese-
loogomīktooōn' neen Nooch' ak abooīs peāmu
'nkoodīnśkāktūs chēl taboo moweomel' ānsālā-
wītāwāl'?

54. Cadoo na tūladēgan' tālekese-tūleās' tan
tēlooweegāsīk meamooch' ootūlekeskājēānū.

55. Na ba tīlesīp' Sāsoos ālāje mowe-poo-
gwēlnīje: Tēle-choogooetooedaēōk' stūgā' ūk-
nāje-kokwalanow' noojekūmootūnēs'? tan wēje-
ēspoogwōs'ikolteyōk' ak wēje-āptoonolteyōk' ūko-
kwalenowū? Wītpedooologūp tāsegīskūk ētle-
kenoodūmooāāp' Uchealasoodūmogwōmkū, ka-
doo moo kokwaluogūp.

56. Cadoo 'msīt nēg'ūla kogooāl' tēlekeskāj-
eagūl koolaman' neganīkchījetēgāwenook oot-
āweekūgēmkāwāūmooōl' ootūleānū. Tokoo
toochoo 'msīt kēgenoodūmoojik nakūladījūl ak
wēsemooltījik.

57. Na tanīk kokwaladījūl Sāsoosūl ālala'dījūl
Keiebēk' ūkchepadūleasoo iktōōk, tan tēt noo-
jeweeigīgūdījīk ētle mowedaadīch.

58. Ak Peāl' kūnēkjēchkāl' ootechkāāl' wēt-
kooājūl mesokoo ūkchepadūleās' wēnjegwomā'
ootoweloodāsīgūm; ak pīskwat' ak wītpedooāje
loogowenooū. oochīt' oonmedoon' kēspeākū.

59. Na ůkchepadůleask' ak noojitploodakadijik ak 'msit mowägůnoodůmůmk' älkwelům-
eedijůl pilsimtůmkawäl' Säsosůl ootenůnků koo-
lamän' oonābanowů.

60. Cadoo moo wäjedoodigööl. Ak tůlea' pe-
gwělkiik pējedaajik tanik pilsemadijůl moo wäje-
doodigůl. Cůläbůs' taboosijik noojeloowedůmäs-
ijik tanik pilsäboogooějik pēgesůnkik,

61. Tĕlooějik : Oola' cheenům tĕlooēp', Kesip-
kwoödöök 'nkakeiskwiskadon Nůkskam ootůk-
chealasoodůmogwömmů ak 'nkesedoon' 'nsoo-
goonaagů.

62. Tokoo ůkchepa'důleas wĕnagaasit äläjůl :
Moo ůsedäboogooowůn ? kogooä' wĕg'ůla mäs-
ůmskik ?

63. Cadoo Säsos moo kĕloosikw, Tokoo
ůkchepadůleas' ůsidäboogooēt' : Wĕjůtploomool
Memäjůt Nůkskam ootĕnůnků ůktůlemeden' keel
tů Clistāwůn Nůkskam ookwůsůl ?

64. Säsos äläjůl : Tĕleäk' keel tĕlooĕn'.
Kadoo tĕlemool' ĕlmegůnik' nůmeädůks' Ulnoo
Ookwůsůl pedo' älsoosode ootenäkůnůmků ak
choogooeĕdo' wasok' ootaloogoomků.

65. Tokoo ůkchepa'důleas tĕmĕnadogůl oo-
tokwönnůl, äät : Pilsemäjůl, älmemäjůl Nůks-
kamůl ! Cogooä' wĕjůmtůmedälůmkwůk mäch
mĕsegĕdůmoodijik ? Nůgāäch noodůmoodeyöök'
ootälmeĕdůmůgawāům Nůkskamāwůktöök.

66. Tāledādůmoodeyöök' ? Nĕgůmow' ůse-
däboogooadijik, äājik : Pĕgwödöök' 'npooökůn.

67. Tokoo ĕlooskoomadijůl ooseskoogů, ak
säkskadakadeedijůl, ak ůktůgůk takůmajůl,

68. Tělooějík : Neganíkchijetěgāwenooaděg' neněn 'nteněnáků : Wěn nūt tákūmusk' ?

69. Na Peāl' ěbīt' koojūmook' owepīskadāsik, ak ābītās' pēgesīnkūl, āāt : Keel ělp tēgwāādūp Sāsoos Gālelētkaŵach'.

70. Cadoo Peāl' pētkwōsīt ooskaloočk 'msīt, āāt : Moo kējooloo tan tělooěňū.

71. Na Peāl' ālečt' toosād' iktōčk ak ūktūk ābītās' němeājūl ak ālāje tane āūmoodūlīje : Nūt tēgwāooāb'ūnūl Sāsoosūl Nāsūlētkaŵajūl.

72. Tokoo Peāl' āpch wějemoogwōdōk wějīptogwōsīt ūloowedūmasood' iktōčk, āāt : Moo kėjeāk' oot cheenūm.

73. Na moo pēgejānook alt taník kakūmooltījík pējedaajík āladījūl Peālūl : Meamooch' keel nāōčktājīt nēg'ūmow, mūdū tan tělād'ooěň kēgūnooalūsk.

74. Tokoo bokche-almegědūk ak ěloowedūmāsīt, āāt : Moo kėjeāk' na cheenūm ! Ak ūnkūseiu kegūleegwěch kědōčk'.

75. Ak Peāl' mīgwedātk' Sāsoosūl ookūlooswōk'ūnūm tan tělīmtūp, Askw mūnaak kegūleegwěch ūktōčk, seest mīmoogwōledūks'. Ak tāwečt' ak kěseūtkeďemīt'.

CHAPTER XXVII.

1. Na wōpk ěskītpook' 'msīt ūkchepadūleask' ak noojītploodakadījík memājooenoo iktōčk, moweāgūnoodūmājík koolamān' oonābanow' Sāsoosūl.

2. Ak kělpeladījūl ak poktūmkaladījūl, ak egaladījūl Poons Pelatūl Gūbūlnolūl oopūt'ūnkū.

3. Tokoo Sooda' tan kęgenooalǎb'ǎnlǎ nęmeǎch' ookesoomkoosǎlǎn', ǎpskwemęškǎdaasǎt ak ǎpskwǎpkesedooǎjǎl sooleǎwǎl' nǎsǎnska-
gǎl ǎkchepa'dǎleas' ak noojǎtploodakǎdǎlǎlje,

4. Tęlooęt' : Padadooǎp', kęgǎnwadooǎp' mǎl-
dǎoo tan mǎna' padadęgǎnook. Cadoo nęg-
ǎmow' telooęjik : Cogooǎ' nǎt oochǎt' nenęn' ?
keel ǎnkodǎn'.

5. Tokoo Soodaa ęlnesęgęjǎl nǎsǎnskagǎl
sooleǎwǎl' ǎkchealasoodǎmogwǎmkǎ, tokoo
poktǎmkasǎt, ǎleęt' ak kęstoonǎpǎlsǎt.

6. Tokoo ǎkchepadǎleask' węswadoodǎjǎl
nęg'ǎla sooleǎwǎl', ǎǎjik : Moo tęlkedǎsǎnook'
egadood ǎkchealasoodǎmogwǎmǎ' sooleǎwǎ-
yǎkǎmood' ǎktǎǎk, mǎdǎ mǎldǎoo ootaban-
kǎdooowǎm na.

7. Tokoo mowǎgǎnoonǎmǎmkǎwǎ' węswadoo-
dǎch ak węjǎpkwǎdęlǎmeedǎch noojeseskooǎ-
gwǎgęlǎjǎl oomęmkǎgǎmǎ, oochǎt' ootǎleootkoo-
dalǎnow' pelooǎǎhǎ.

8. Na oochǎt' oola' męmkǎǎk tęlooesǎk meso-
koo keskǎǎk' : Męmkǎk' mǎldǎwǎktǎǎk tǎlǎ'.

9. Tokoo tęlesǎp' węjękeskǎjeǎk' Sęlǎmeǎk
tęlooępǎ : Węswadoo'dǎb'ǎnǎl nǎsǎnskagǎl ǎp-
kęsǎgǎnǎl sooleǎwǎǎl tan tęlowtǎp nęgǎm tan
tęlowtoogwęmkǎp, tan Islǎlęk wędabęksǎjik
tęlowtoogwǎǎdǎp.

10. Ak ǎgǎnǎmooǎdǎbǎnǎgǎl oochǎt' nooje-
seskooǎgwǎgęlǎjǎl oomęmkǎ'gǎmǎ, stǎgǎ' Uk-
chesa'kǎmow tęlkenooadooǎpǎ.

11. Na Sǎsoos kakǎmǎt' ooskalook Gǎbǎl-
nolǎl ; ak Gǎbǎlnǎl pebanemǎjǎl, ǎǎt : Keel tǎ

Lēsweebák' ootělegā'mooöl? Ak Sāsoos ālājūl :
Těleák' telooēn'.

12. Ak tan tīlēsīp' mēsīmch' ūkchepadūleas'
ak noojītploodakadīlīje, moo ūsedāboogooēkw.

13. Tokoo Pelat ālājūl : Moo noodūmoonūl
tan tāsūgūl kogooā' mēsīmskūl?

14. Cadoo moo wėje-ūsedēmākw' chěl nāook-
āt' kūlooswōkūn. Na oochīt' gūbūlnōl lōk
wějepakūleiik.

15. Na gūbūlnol' tělīnkūlagadōk ookoodal-
kalān nāōōktājīlījūl kestějool wegoobaltīmku
oochīt' memājooenook', tanūl wēnūl mēsoonedāl-
ūmadījūl.

16. Na ba tīlēsīp' wēskwāooadījul ěspālījūl
kestějool tělooesīlījūl Balabas'.

17. Na ětlemowedadīch Pelat' ālāje : Těgēn'
wělédādūmōk' 'nboonadoolenow'? Balabas'?
kūsna' Sāsoos tan tělooēsīt Clīstāwīt'?

18. Mūdū kějēdōk' wėje-īgūnūmooēdoodīch
ootenīn wiskooōgūn iktōōk.

19. Na tan Pelat' ěbīch' īlsoodākūnā' kood-
poode ootābītēmūl abooch' kūlooswōkūn, ělchūl :
Moo ūktālaw ala sābāwīt cheenūm ; mūdū
neen wejē-pogwēle-oonmājāeāp' ootenīnk kes-
kook' poowōkūn iktōōk.

20. Cadoo ūkchepadūleask' ak noojītploo-
dakadījik asīmadije mowe-pegwēlnīje memājoo-
enoo' ookweloodūmooōnow' Balabasūl ak oo-
nābanow Sāsoosūl.

21. Tokoo gūbūlnol' ūsīdāboogooēt' ālāje :
Těgēn' nēgūla tāboosījik mēsoonedādūmōk'
'nboonadoolīnow'? Telooējīk Balabas'.

22. Pelat' ālāje : Cadoo tālalādēs' Sāsoos tan

tělooesit Clīstāwīt' ? 'Msīt āladījūl : Cloocheowhtoksīch.

23. Gūbūlnol' ālāje : Cogooā' padasoode těladěgěch' ? cadoo nēgūmow ājīntowějīk, těloo-ějīk : Cloocheowhtoksīch !

24. Tan tělesīp' Pelat' nēmedōk' moo tālabēm-kōodūnōōk' tan těladěgěchū, kadoo ājesěspěnak' egak', sām'oogwōn wěswadōk ak kasīptīnasīt ooskalooōk mowepegwělnīje, āāt : Moo 'nwōōje-nadāle-dālūmooksīn oola' sābāwīt cheenūm oomāldēm : kelow' ankodūmookw' !

25. Ak 'msit memājooenook' ūsedāboogooadījīk, āājīk : Oomāldēm 'nteněnāk' eech, ak nejūnāk' ootenāwōkū.

26. Tokoo Pelat' boonalājūl Balabasūl, kadoo Sāsoosūl mātajūl ak Igūnūmooějūl ookloocheowhtoksīlnū.

27. Tokoo gūbūlnōl oosūmagūnīsūm pīs-kwaladījūl Sāsoosūl gūbūlnolāwīgwōmkū, ak mowaladīje tan āhk 'msīt sūmagūnīsū.

28. Tokoo moosegaladījūl Sāsoosūl ak nasodūladīch mēgwāāk' mtokwōnū,

29. Ak wějeskūnwōtūmeedīch āptūgopesoode kowīksomoos' īktook ak āptūgopesoodūlaadīch ak sěsoosk' sebīlchodūlaadīch ootenākūnūmkū, ak ěmūtkoole-boogoo-ědaadījūl ooskalook, ma-legīmaadījūl, āājīk : Wěskagūlemoolěk' : Keel ětlečlegāwīt-āwīn' Lěswepāwīktook.

30. Ak ělooskoomādījūl, ak wěswadoodīch sěsoosk' ak takūmaadījūl oonjěgū.

31. Ak kesemālegīmaadīch mēnadoodīch mēgwāāk' mtokwōn ak nasodūlaadījūl ootaps-

oonül, ak poktümkalaadijül ookloocheowhta-
nowü.

32. Tokoo tāwedaadich wājeadijül cheenüm-
ool Seileneāwajül tělooēsīljül Semoo, ak kes-
alaadijül oopūmnegadūmūlīn' kloocheāwāü.

33. Na tan tělesīp' pējedadich tan tēt tělooesīk
Gōlgūtū, na na Oosūgātpāwā'kāde,

34. Igūnūmoadich těbūnāgūl oonsāmoog-
wōlīnū, weagadāsīk wiskūnū. Ak kwēttūk
cadoo moo nēsāmoogwōk'.

35. Na kloocheowhtaadijül ak ūtkūnwōtūmo-
aadijül ootokwōnūl ak ālakadeedijül.

36. Ak ēbooltijik ak ēskūmāwaadijül nadālū.

37. Ak oomēsīmtīmkāwāūm egadoodich
kāk wāāk oonjēgū, tělooeegāsīk : Oola' na Sāsoos
tan ētle-ēlegāwitāwīt Lēs wepāwīktōōk.

38. Tokoo taboosijik noojekūmootūnējīk wije-
kūloocheowhtojik, nāōōktājīt enakūnēgāl' ak
ūktūk' padadoochkāl'.

39. Ak tanīk seowedaajīk almemaadijül, māt-
kwēdēsooltijik.

40. Ak tělooējīk : Keel tan kakeiskwiskadoon
ūkchealasoōdūmogwōm ak kesedoon' nāsoogoo-
naagū, oosētoweese keelū. Nikskam ookwīsich
ūktenīn oochenesaase kloocheāwā' iktōōk.

41. Ak ēnkoodā ēlp ūkchepadūleask' těle-
mālegīmadijül ; ak noojewegīgēdijīk ak noo-
jītploodakadijīk āājīk :

42. Wēs tōwēābūne ūktūge, kadoo māsuhset-
oweesīt nēg'ūmū. Nēgūm tūle-ēlegāwitāwīch'
Islāl iktōōk oochenseaasich nūgāāch kloocheā-
wā' iktōōk ak ūktlāmsītūmoodedūk'sūnoo oo-
tenīnkū.

43. Eledasíp Níkskamāwíktōók. Níkskam oosētowēäch' ooledālümäch' : Mūdū tělooēp : Neen na Níkskam ookwísul.

44. Ak ēlp noojekūmootūnějik taník wíje-kūloocheowhtojík tělenāōōktā-ālmemaadijul.

45. Na wējadēgēm' měloweagwēch bogūñt-paak kakeibāhkwaasík tan tělkeek makūmegēk' mesokoo kípkwat.

46. Ak ēdōók' kípkwat Sāsoos kēsegowēt' ; āāt : Elei Elei ! lama' sabaktane ! Na na, 'Nníkskamūm ! 'Nníkskamūm ! kogooā' oochít' boonaalín ?

47. Na alt taník kakūmooltíjik nadāāl teloo-ějík : Oot cheenūm ēlkomíktooajūl Eleíjahūl.

48. Toko ēnkūsēiu nāōōktājít nēgūmow pokcheebít pesow' wēswadōk ak wōjoobēgadōk těbnā'gūlū ak nebedōgūk sēsooskw íktōōgū ak nēsāmoogōdūlājūl.

49. Cadoo ūktūgík āājík : Boonājāoo ! nūmedoonēch' Eleíjah ēdōók' ūpkēsínto' oostowēan.'

50. Cadoo Sāsoos āp kēsegowēt, tokoo ēgoolāmít.

51. Ak ēdū ūtkūmákpelákūn ūkchealasoodūmōgwōmk nowskenasāsík wējadēgēm' kākwāāk mesokoo ūpkāwāāgū : ak makūmegāoo majaadāsík, ak koondūl nowskogwaadāsígūl.

52. Ak ootkoodák'ūnūl pāntadās'ígūl, ak poogwēlkūl ootenāwōl' sābāwooltíjik ētlenābūd-íjik ābíjebēgūl ak wēnagaadígūl,

53. Ak wējetoowōlkedaajík ootkoodákūnūm-oowōl' tělesíp' kese menoonsích Sāsoos, ak pískwēdaajík níkskamāwā' ūkchegūn' ak wējē-nūmeegoosooltíjik pegwēlníj'ēū.

54. Na Capetīn ak taník tēgwāoodijūl ētles-
kūmāwadijul Sāsoosūl, tīlesip' nēmēdoodīch
kuhw ak tanūl kogooā' kesadās'īgūl lok wā-
gwōdasooltījik, tēlooējīk : Amooch' oola' Nīks-
kam ookwīsūb'ūnū.

55 Ak pegwēlkīk ābijīk āūmoodijīk nadālū
ētleankāptakadijīk medadōōgū, taník noosoo-
goodīb'ūnūl Sāsoosūl Gālelētķū ak ēloogā-
waadīb'ūnūl.

56. Tēgwāoodijē Male Mādīlān, ak ēlp Male
Sak ak Sose ookwījooōl.

57. Na wēlaakw pēgesīnk' cheenūm mīlāsoo-
enoo Alemateakāwach', Sosēp tēlooesīt, egaak,
tān wējekenoodūmoot Sasoosūl ootenīnkū.

58. Nēgūm āleējūl Pelatūl ak kweloodūm-
ooōch' Sāsoosūl ootenīn. Tokoo Pelat' tēlkitk'
'mtenīn ootīgunūmooskīlīnū.

59. Tokoo Sosēp wēswwadok 'mtenīn ak
tētpēgaadok atlawēgūn īktōōk wōkūmāāgū.

60. Ak pejadōk pelā' ootkoodākūn īktook,
tan wējepoojūlkūdasīgūp koondāwīktōōk, ak
ēldādūpchadōk mēskeek koondāoo ootkoodāk-
ūn kagūnūgū ; tokoo poktūmkasīt.

61. Na Male Mādīlān āhk tēt ak ēlp ūktūk
Male, ēbijīk tētpūgeiu ootkoodākūn īktook.

62. Na ūmskwēsāwā' ādāsāwā' nagwēk kese
ēlājīmkāwā' ūkchepadūlēask' ak Pālūseāk' ētle-
mowedaajīk Pēlatēgū,

63. Tēlooējīk : 'Nsakūmamenēn', mīgwedā-
dūmēk' oola' ķēlooskābāwītāk' tēlooēbūnāk' tan
mēmājītēk' : Kesīnsoogooonak oochemenoon-
sedēs' 'npoenoo īktook.

64. Na oochit' tūlītploodēgē' ootkoodākūn

oowooleänkoödäsín mesokoo 'nsoogooaagü koolaman' këgenoodümoöje moo oopëjedaalín dëpkegü ak oopoktümkalalínü, ak ootülemalín' mëmäjooenoo, ookesemenoonsínü, ak oola' kës-píksíboogwadákün äjimsügíktüs mooënkoodä ümskwësāwāëgü.

65. Pelat' āläje : Eskümümkäwā' wëskodüm-oodeyök' ; ledaakw, tüleankodümoök' tan tēle-kesípkwōdooökü.

66. Tokoo ëledajík, wēleänkodümeedích oot-koodakün, ëtlípkooadoodích koondāoo [stügā' weegädígün], ak ëškümümkäwā' egadoodích.

CHAPTER XXVIII.

1. Na kese atlasmoodegískük tan ümskwësā-wā' nagwëk këgündeāwood' íktöök, Male Mādłān pëgesínk' ak üktük Male oonmedoonow' ootkoo-dákün.

2. Ak ëdū egaak mëskeek Kuhkw ; müdü Ukchesakümow ootānsālāmül wëjenesasílíjül wasök' ak pëgísíníjül ak wejeāpskwëdādüpcha-dök koondāoo kagünük ak kākoobasích.

3. Ak tēleankamkoosít stügā' wōsogwōdësk, ak ootokwōnül tēlewōbāgül stügā' wōstāoo.

4. Ak tēlechepaladíjül taník ëškümādümeedích nënküdësooltíjík ak tēledajík stügā' 'npoenook'.

5. Ak ānsālāwít üsedāboogooët' āläje ābílíje : Moo ükwāgwōdasooltíp' kelow', müdü këjoolök' ükkweloönow' Sāsoos tan kloocheowhtötü.

6. Moo oola' āümook, müdü kesemenoonsíd-ák', stügā' tan tēlooëpü. Choogwedakw', an-

kaptümookw' tan tět Uksakümamenoo' ělesínküpü.

7. Ak kūsadík w ak tūlemookw' kēgenoodūmooōje kesuhchemenoosíták' 'npooenoo Iktook ; ak ědū negántěskoologwōk' Gālelětkū ; nadāl' tūlenūmeādōksūp. Ankaptümookw' ! kese āgūnoodūmoolōk'.

8. Tokoo wějínkūsípkotūmkadījík ootkoodákūn íktōōgū, wāgwōdasījík ak kēseooledasījík ootāgūnoodūmooōnow' kēgenoodūmooōje.

9. Ak, ankaptān, [tan āladījík ootāgūnoodūmooōnow' kēgenoodūmooōje], Sāsoos asoo-gooōje, ālāje : Ooledasík w ! Tokoo pēgesínkík ābījík wěswadoodājūl ookwōdūl ak alasoomādījūl.

10. Tokoo Sāsoos ālāje : Moo ūkwāgwōdasínow' ! Ladík w, āgūnoodūmookw' wíjēgím kík koolamān oōtūledanow' Gālelětkū, ak nādāl' tět tūlenūmeedák'.

11. Cadoo āskw ābījík ětlepūmadeedích alt skūmāwenook' pējedajík ūkchegūnkū ak āgūnoodūmooadije ūkchepadūlleasū tanūl 'msít kogooāl' tēle keskājeákū.

12. Ak ūkchepadūleask' wíjemowedadije noojítploodakadílíje, ak wěswadoodích mowāgūnoodūmūmkāwā', ak ígūnūmooadích pegwēlk' sooleāwā' sūmagūnīsū,

13. Těloějík : Tūleāgūnoodūmoodík w, kēgenoodūmooōje pējedalībūnegū' dēpkegū ak wējekūmootūnūladīb'ūnū āskw nenēn' nābūdeāāgū.

14. Ak gūbūlnōl' noodūmāch' moonsamaděs'ūnēn ak lookwōdēs'ūnēn kelow' moo ūksēs pēdādakadīnowū.

15. Tokoo něgūmow' wěswadoodīch něgūla sooleāwā' ak těladakadījīk tan tělekenoodūm-oochū. Ak oola' kūlooswōkūn kakei-bāhkwe-āgūnoodāsīk Lěswepāwīktōōk mesokoo keskook.

16. Tokoo nāōōktīnskūksījīk chěl nāookt kēgenoodūmoojīk ēledajīk Gālelětkū, kūmdūn īktōōk tan tēt Sāsoos tělekenoodūmooōje oo-tūledalīnū.

17. Ak němēadīch alasoomadījūl ; kadoo alt aswedasooltījīk.

18. Ak Sāsoos pēgesīnk' ak kēloolāje, āāt : 'Msīt alsoosode wasōk ak makūmegēk' neen īgūnūmooksī.

19. Na oochīt' ledaakw' ak kenoodūmookw' 'msīt tan tāsūkūmīksooltījīk, ak tūlebāpteīsāwalookw Wēgwīsīt Nīkskam ak Aoochīt Nīkskam ak Wējeoole-Nīkskam oowesoounūmoow īktōōk.

20. Ak kenooadookw' ookūlodūmūnow' 'msīt kogooāl' tanūl tēlkīmoologūp. Ak ankaptūmookw' ! neen tēgwāoolōk' mesokoo kēspuhsīt-kūmooīgū. Amen.

THE GOSPEL ACCORDING TO

MARK.

CHAPTER. I.

1. Oola' wějipkotůmkeák' ooleägũnoodůmák-
 ůn oochít' Sāsoo Goole, Níkskam Ookwísul.

2. Stügā' tan tělewegásik neganíkchijetěgā-
 wenoó íktōók: "Ankaptān', ěkímk' nũńkũběm
 noodägũńōōtk' kooskalook, tan neganeēladoodo'
 ůktowhte kooskalookũ."

3. "Pětkōwaat nadoo wěn bákttákũmíktōók,
 tělooět: "Elaadookw' Ukchesákũmow ootowhte
 !lookwōdũmookw' ookookwōtěn' ootowhteelũ !

4. Sanōk pėgesĩnkũbũnāk' ětlebāpteisāwadėg-
 ěbũnāk' bákttákũmíktōók, ak ětlĩpsũdoonkũb-
 ůněk' bāpteisāwadėgėmkāwāěk' oochít' ap-
 kwėdāādākũn, koolaman' ů!oowāwoodeel oot-
 abĩksĩktāsĩnũ.

5. Tokoo ěledaadĩb'ũnũ tan tělkeek Lėswe-
 pāwage, ak 'msít tan tāsėdĩp Sāloosālāmkāwag-
 ík, ak wėje-bāpteisāwadāsooltĩb'ũneek nėgũm
 ootenĩnk, sebōók Sooldānkũ; pakaboogoowōd-
 ůmeedĩb'ũnũl ootũloowāwoodewōl'.

6. Na Sań ěkwttách' cāmėlāwōbeā' 'mtokwōnũ,
 ak mũgėgũnābeā' ůkspesoon kėspesích, ak ělow-
 seebũne lĩpsokũnkwāowche ak mechĩpchāmo-
 ěchaboo nebōōktōōkāwāũ.

7. Ak tělĩpsũdoonkũp' āāp: "Nadoo wěn
 wėchkooeět' noodėkũ, tan ājemũlgĩgũnũt' ak

MARK.

neen, tan moo tělíkpŭmāoo 'nchetooōmkwaasĭn
'ntāpkwaadooōn' oonālkoonāpesoonŭ.

8. Neen meamooch' ělebāpteisāwaloolōk'
sāmoogwōn iktōōk ; kadoo nĕgŭm lebāpteisāwa-
loolōkto' Wĕjeoole Nĭkskam iktook.

9. Na těleāgŭp nĕg'ŭla nagwāāgŭl Sāsoos
pĕgesĭnkŭp, wĕjeĕp' Nāsālĕtkŭ, Gālelĕtk' tŭlā',
ak wĕjebāpteisāwalŭtŭb'ŭnŭl Sanŭl', sebōōk
Sooldānkŭ.

10. Ak wĕjenātkaasĭdĕk' sāmoogwōnk' nan-
kŭmenŭmedōksŭp wasok pāntadās'ĭk, ak nĕme-
ājŭl Wĕjeoolenĭkskamŭl wĕjenesaasĭljŭl, těle-
gĭljŭl stŭgā' pŭlĕs', ěbaasĭljŭl ootenĭnk.

11. Ak kŭlooswōkŭn wĕjeāk' wasōk, tělooĕk :
“ Keel Kĕsālkoosĭt 'Nkwĭsŭ, ak lōk wĕledāālŭm-
ool.”

12. Ak .nĕg'ŭla tělesĭp' Wĕjeoolenĭkskam
pĕmkooājŭl, ělkooājŭl bāktākŭmĭktōōk ;

13. Ak āhkŭp nadāl' bāktākŭmĭktōōk nāoo-
ĭnskĕgoogooonāk, ětlĭkwchaalŭjŭl mŭndool ; ak
tĕgwāooōsŭne wei'sŭmoo : ak ānsālāwĭjĭk ěloo-
gwāooaadĭjŭl.

14. Na kes kese pejaalootĕk' laplesōōnk' San-
ōk', Sāsoos pĕgesĭnkŭp Gālelĕtkŭ, ětlĭpsŭdoon-
kŭp wōōleāgŭnoodŭmākŭn oochĭt' Nĭkskamŭl
ootĕlēgāwaagĭmŭ ;

15. Ak tělooĕp : “ Tĕtpŭgaak keskājeāk' :
Nĭkskam ootĕlēgāwaagĭm wĕjooowaasĭk, (kwei-
ĭk āhk :) āpskwĕdāādŭmookw' ŭktŭloowāwoode-
wōl', ak ŭktlāmsŭtŭmoodĭkw wōōleāgŭnoodŭm-
ākŭn.”

16. Na Sāsoos pĕmchājegaasĭt ŭkchĭgŭmōōk'
Gālelĕtk' tŭlā', ak nĕmeājŭl Semoonŭl ak ěp

CHAP. I.

wjgegideedijül Andülähülü, paküsaabeëlije ükchigümoogü : müdü noojenümājwāāgējik.

17. Tokoo Sāsoos āläje : “Noosoogooikw'neenü ! ak kesalooltöksüp üknooje-nümājwāgēn-ow' memājooenoo' iktöök.”

18. Tokoo nankümu boonalaadije ootaabewö', ak noosoogooadijül.

19. Ak mā seowaasip nadāl' naküjehkāl', nëmeäje Saköbül, Sëbüdeül ookwis'ülü, ak wjgegüdeedijül Sanül, tēpelije wēnjoolkoodöök, mëš-ünaabiġalaadije ootaabewöhü.

20. Ak nankümu wegoomäje, ak ëtleboonalaadijül oochoowö' Sëbüdehül wēnjoolkoodöök, ak oonökübëmooöh', ak noosoogooadijül.

21. Tokoo ëledaajik Cāpülneümkü, ak nankümu atlasmoodeġiskük piškwaat alasoodümoġwö'm, ak këgenoodümoöët'.

22. Ak wējepaküleiooltijije ookenamätināwā-ümkü : müdü tēlekenoodümoöje stüġā' wēn këkoonkël' alsoosoode, ak moo ënkoodā stüġā' noojeweegijüdiijije.

23. Na nëġ'üla alasoodümöġwömk ähkübünäk cheenümāk' mëjegāldü mündööü' äümül'b'ünül ootenink.

24. Ak sās-kwët, tēlooët : Eah ! tälaloolëk' nenën', Sāsoos, Nāsalëtkāwaach' ? wējipkes'inün ükakeiskwiskaalenën' ? Kējool' tan wēnin : Nīks-kāmāwāin, Nīkskam wēnökübēmich üktenin.

25. Tokoo Sāsoos pëtkimäjül, āläjül :

26. Boonāwistoo, ak ochetoo'yë ootenink ! Tokoo pëboöġējül mëjegāak mündoo, ak sās-kwët, ak wējiktälkaasijül nëġ'üla cheenümoöl ootenink.

MARK.

27. Tokoo 'msit paküleiooltijik, ak ägünoodümädooltijik, tēlīmtooltijik : "Cogooā' oot' ? tālamook' pelā' kenamätināwā' oot' ? müdü alsoosood' iktōök wējītplomāje mējegoltīlīje mündooū, ak sāktāje !"

28. Ak ootägünoodümāk'ūnūm nankūme-bāh-kwe-sāsaasik oweu' Gälelētķū. .

29. Na bā [Sāsoos ak wīgūma] wējetoedaajik alasoodūmogwōmk, ak piskwēdaajik Semooūl ak Andūlāhūl wīgwōķū, ak Sak ak San wījāooaadīje.

30. Cadoo Semoo oochoogweejijūl kēsenuokwōlījūl, ēpsīmkāwā' mātūnūch' ; ak nankūmekenooadooaadījūl Sāsoosūl tan tēlālīch wēg'ūla ābīlījūl.

31. Tokoo Sāsoos pēgesīnk' ak wēsmaalājūl oopūt'ūnkū, tokoo kakūmaalājūl, ak nenāku ēpsīmkāwā' boonaalūch [kesegooeeskwū], ak ēloogwāooōje.

32. Tokoo wēlaakw, kese kūlkwaseēlīch', [memājooenook'] pēgesoodooaadīje 'msit tane kēsenuogoodīlīje Sāsoosūlū ; ak nēg'ūla tane wēskwāooaadīlīje mündoo' pesooltīlīje ootenāwōķū ;

33. Ak 'msit ūkchegūnkāwāk' ētle-kakeimowwedaajik kagūnūgū.

34. Ak nēsaalāje pegwēlnīje tane kakeiyese-mīlīkse-noogoodīlīje, ak pegwēlnīje 'mündoo' wējīktālkei-jīgūltēskūmooōje memājooenoo'ū, ak moo ūsedāālūmagwe mündoo' ookūloosooltīlīn', müdü nēnāje.

35. Ak ēlūmeēskītpook' kēsēēskītpook, āskw moo wōp'tūnook, nēmchaasīt ak tāweēt, āleēt kāttōök, ak nadāāl' ētlealasoosūdūmāt'.

36. Tokoo Semoo ak wěg'ŭla tane wijāooōje, kwelooaadijŭl.

37. Ak wājeaadich, ālaadijŭl: "'Msit tan tāsijik memājooenook' kwelŭskik."

38. Tokoo tēlemāje: "Ledaaněch tanŭl wěj-ooow' āhkŭl ŭkchegŭnŭl; koolaman' 'ntětlipsŭd-oon'ŭmŭn nadālŭ; mŭdŭ oochit' na wějechoogooeāp'."

39. Ak ětłipsŭdōōnk' ootalasoodŭmōgwōmoo-ōkŭ, 'msit tan tēlkeek Gālelētķŭ; ak wějiktālkeijigŭlētškooōje mŭndoo' memājooenoo' iktōōgŭ.

40. Na pēgesīnkŭl Sāsoosŭl āŭmŭlich' cheenŭm tan wiskŭswōkŭn mātŭnŭch', tan tēlooesik lēplŭse, ędāmājŭl ak memŭltoogooboogooaasilijŭl ooskalook, tēlīmchŭl: "Ooledāādŭmŭn, kese-wōkŭmaaledŭks'."

41. Tokoo Sāsoos āooledāālŭmājŭl, ak sebīn-skaasit, sāmaalājŭl, ak ālājŭl: "Wēledāādŭm: wōkŭmāyāān!"

42. Na nēgŭla' tēlīnkŭseiu kēloosich, lēplŭseā' wiskŭswōkŭn boonaalŭch, ak kesewōkŭmaadāsit.

43. Tokoo kēsetŭltploomājŭl moo ootāgŭnoo-dŭmŭlīn'; ak poktŭgīmājŭl:

44. Ak ālājŭl: Ankodān', mow wēn kogooā ŭktŭl'emow; kadoo leyě' ŭlnāyaalŭse padŭleas-ooiktōōk, ak oochīpketŭnowě' oochit' tēlewōkŭm-aalooksīn, tan tēlītplootķŭs Mooyeesōk, oochit' ŭloowedŭmāssoode oochit' nēg'ŭmow.

45. Cadoo cheenŭm tāweěch' bokche-pegwēle-āgŭnootk', ak sāsaadōk āgŭnoodŭmākŭn; na oochit' Sāsoos māch moo kesemāswileķkw' ŭkchegŭnkŭ, kadoo pasŭk kātōōk kesēhk': ak

memājooenook' pějedaadījūl, ak wējedaajik 'msit nadāme.

CHAPTER II.

1. Na āpch ēlepiskwaat ūkchegūn' Cāpūlne-ūmkū, kesitkēloogooanak, ak noodūmām' oot-eemūn wēnjegwōmkū.

2. Ak ūnkūseiu pegwēlkik mowwedaajik, kŭlābīs' mogwā' āwāgāānook lāmīgwōm ookese-piskwēgemān', chēl moo oweu' kagūnūgū; ak ētlīpsūdoonūmooōje kŭlooswōkūn.

3. Tokoo alt pějedaalīje pēgesoolaadījūl cheen-nūmool kēsenuokwōlījūl, wiskūswōkūn tēlooesik polse, matūnūch'; pēgesoolche nāooīlīje cheen-ūmoo', lokpelākūnā' iktōōk.

4. Tokoo māsepiskwēdaadīch oochīt' tan tēlepegwēlnīch, toogoonēgadoodīch kākūwā' wēnjegwōmū, ak keseskwiskaadoodīch, wējenīspelūmeedīch 'npogūn tan tēt tēpelīch' pōlse-āwīlījūl.

5. Na Sāsoos nēmedooōch' ookōōdlāmsūtōōk-ūnūmooow', ālājūl pōlseāwīlījūl: "Kwees, ūktūloowāwoodeel abīktāsīgūl."

6. Cādoos alt nooje-weegīgēdījīk nadāāl tēt ēbooltījīk, ak tēledaasooltījīk, tēlīmsooltījīk ookwōmlāmoonooōkū: "Wēn tū oot tan tēlepadaboogooēt?"

7. Wēn keseabīksīktūs' ūloowāwoodeel pasūk Nāōōktājīt, na na Nīkskam?

8. Cadoo Sāsoos nēnāku kējedōk ookwōmla-moonkū, ootūledāādūmoodīlīn ookwōmlamoo-

noočkü, āļaje: "Tāladakadeyōk' wējetūledaa-
soolteyogūl wēgēt' kogooāāl' ūkāmīāmoonoočkü ?

9. Tēgēn' mā ājīnkūmaseāk', tūlemān' pōlse-
āwīt, Uktūloowāwoodeel abīksīktāsīgūl ? kūsna'
tūlemān', Kūmaase, sooaadoo kūnpōgūn, ak
pūmeyē' ?

10. Cadoo koolaman' ūkūjējēdoonow' Ulnoo
Ookwīsūl ootooskōdūmūn alsoosoode makūme-
gēk' ootabīksīk'tūmūn ūloowāwoodeel, (ālājūl
pōlseāwīlījūl),

11. Tēlemool' keelū, kūmaase, ak sooaadoo
kūnpōgūn, ak ūlūmeē' keekū."

12. Tokoo ūnkūseiū kakūmaasīt ak wēs-waa-
dōk oonpōgūn, ak poktūmkaasīt ooskaloočk'
'msīt tan tāsīlīch'. Na oochīt' 'msīt wējepak-
ūleiooltījīk, ak kēpmedālūmaadijūl Nīkskamūl,
tēloojīk : "Oola' mūna' tēlnūmedoočk' !"

13. Tokoo Sāsoos āpch mētōkūyēt' kaskāāk
ūkchīgūmoogū ; ak 'msīt tan mowwēdaalīje pēje-
daalīje āhkū, ak kēgenoodūmooōje.

14. Na pēmeseowaasīch nēmeājūl Lebeihūlū,
Alpeūsūl ookwīsūl, ēbīlījūl tan ēlēgāwītāwā'
sooleāwā' etleabankūdāsīk. Tokoo ālājūl :
"Noosoogooe." Na bā wēnagaasīlījūl ak noo-
soogwōjūl.

15. Na tēlēāk' mījesoolteedīch lāmīg-wōmk',
pegwēlnīje noojemowadakadijīje ēlēgāwītāwā'
sooleāwā', ak ēlp pegwēlkīk padatēgāwenoo,
weboomaadijūl Sāsoosūl, ak tane pēmekenoo-
dūmooōje. Mūdū pegwēlkūbūnīk', ak nooso-
gooaadīb'ūnūl.

16. Na nēmeaadīch noojeweegīgūdījīk ak
Pālūseāk ooweboomaalīn noojemowatēgāwenoo'

MARK.

ak padatěgāwenoo', tēlemaadije pēmekenoo-
dūmooōje: "Tālāāk oot'? mūdū weboomāje
tane noojemowadakadīlīje, ak tane booskepada-
těgāwenoo'."

17. Na nēg'ūla Sāsoos nōōtk, tēlemāje:
"Tanīk wēloltījīk mogwā' wēdūmedālūmaa-
dīgool mūlbālāwīlījūl, kadoo pasūk tanīk kēse-
noogoo'dījīk. Neen wējīpkēsīnāp' moo 'nwe-
goomān' sābāwooltījīk, kadoo 'nwegoomān'
padadakadījīk ootāpskwēdādūmoodīnow oo-
tūloowāwoodewōl'."

18. Na tane.San ak tane Pālūseāk' kēgenoo-
aadije, booskesoonāwooltīlīje. Ak pējedaajīk ak
ālaadijūl Sāsoosūl: "Cogooā' oochīt' San tane
noojekenamooōje, ak ēlp tane Pālūseāk' nooje-
kenamooa'dīje, booskesoonāwooltīlīje; kadoo
keel tanīk kēgenoodūmājīk moo soonāwool-
teekw'?"

19. Ak Sāsoos ālāje: "Tanīk tūlāāk moose-
māleāhūl oopoktūskasīgūmk, kese-soonāwool-
teedīs tū tan tīlesīp' moosemāleā' tēgwaoōch'?
Tan tēlīpkījāāk tēgwāooaadīch moosemāleāhūl,
ma kese-soonāwoolteekw.

20. Cadoo naagwēgūl egaadūl tan tīlesīp'
moosemāleāhūl oochoohsooadooch, ak na
tīlesīp' soonāwoolteedāk' nēgūla naagwēgūl.

21. Ak ma wēn pelā' ūpkweesīgūn kooske-
dāsūmook 'nkānēgūn īktōōgū; mūdū na tūla-
degēch' pelēgūn tan pēgwesowēdoomkūp tūme-
naasīs sakawā 'mtokwōn', ak powchāāk āje-
wōsālkaadāsīs.

22. Ak mow wēn pootěgoodōdōōk pelā'
mēgobaak sakawā' mūgēgūnā' pooteik'. Mūdū

CHAP. 3.

na tūladěgěch' wěn, pelā' męgobaak baskaalās' sakawāl' mųgęgünāl' pooteil', ak męgobaak, ůksůgaas', ak pooteik' kakeiskwiskadeedis. Cadoo pelā' męgobaak meamooch' dėpkadik oopootęgoodaadāsın pelāak pooteik' mųgęgünāak'.

23. Na tēleak' ēlesābaasıt külůmkwāal egadāk'- ůnůl atlasmoodegiskųgů, ak pēmekenoodůmoojik pēmemůnodoo'dijůl oonoojeel külůmkwāl'.

24. Tokoo Pālůseak' ālaadijůl : " Kogooā' wę-etůladakadijik [tanık kęgenoodůmājik] tan moo ůsedādāsınook' ůtploodākůn iktook wěn ootůladęgěn' atlasmoodegiskųk ?

25. Ak ālāje : Můnaak ēgedůmooduōksųp tan Dabidō tēladęgēs, tan toochoo wędůmedāād-ęgęděk', ak kāwesinkěk', ak nęg'ůla tanků tęg-wāooōbůnegů ?

26. Tan tēlepiskwaap Niskųamůl Week, nę-ēt' nagwāągůl tan tilesıp' Abeiůtůlōk padůleasāk' memājitek', ak mālkoťkůbůnek' pibůnōkůnek' nāyadāsikāwāěk'? tan tēlїtploodāsik mow wěn oomālko'důmůn pasųk padůleask'; ak ēlp ēsům-ābůnegů tanků wijāooōťků ?

27. Ak Sāsoos ālāje : " Atlasmoodegiskųk ēlekesedāsīgųp oochīt' memājooēnook', ak moo memājooēnook' węjekesedāsooltegoo'bůnik' oochīt atlasmoodegiskųk.

28. Na oochīt' Ulnoo Ookwisůl ēlp alsōōťk' atlasmoodegiskųk."

CHAPTER III.

1. Na āpch ēlepiskwaat alasoodůmogwōm, ak cheenům āhk nadāal tan oopůtůn nępk.

MARK.

2. Tokoo kemamaadijūl ēdōōk oonūsaalalīn atlasmoodegīskūgū : koolaman' ookesuchīmsīm-anowū.

3. Ak ālājūl cheenūmool, tanūl nēpk oopūtūn : "Oonagaase, meawāāk kūme."

4. Tokoo ālāje : "Tēlītploodāsīk oolaadēgēn' atlasmoodegīskūk, kūsnā' nābādēgēn' ? Cadoo nēgūmow' mogwā kēlōōsoolteekw,

5. Tokoo kuhtogwe-ankamāje ookweiood' īktōōk, wējeonmājedaasīt oochīt' tēlemūlgāāk ookwōmlamoonooōl ; ak ālājūl cheenūmool' : "Sebīnskaase !" Tokoo sebīnskaasīt : ak oopūtūn kesīnsaadāsīk ootūleoolāān stūgā' ūktūk'.

6. Tokoo Pālūseāk' nōkse-tooedaajīk ak tēg-wāooaadīje tane wīgūmagaltooltīlījūl Hēlodūlū, ak mowāgūnoodūmājīk, mowwuhskoodūmeedīch tan tūle-nābaadīs Sāsoosūlū.

7. Tokoo Sāsoos wējīpkotūmkaasīt, ak tane pēmekenamooōje, mowīmtokedaajīk ūkchīgūm-ōōk' : ak mowwepoogwēlkīk tanīk wējedaajīk Gālelētkū, noosoogooaadījūl.

8. Ak ūktūgīk wējedaajīk Lēswebāwaagīk, ak Sāloosālāmīk', ak Eidoomeakāwaagīk, ak tanīk ētlūgadūmoodījīk oweu' Seidūnk ak Teilkū ; mowwepoogwēlkīk kesenoodūmaadīch tan tēladēgēlīch', pējedaadījūl.

9. Tokoo wējekūloolāje pēmekenoodūmooje wēl'ebot ookeskātēn' tēbowū oochīt' tēlepoogw-ēlnīch memājooenoō', moo oomūjīmkūgāgoonū.

10. Mūdū kesīnsaalāje pegwēlnīje ; na oochīt' mējīmkūgooaadījūl ookesesamaalanowū, 'msīt tanīk wīskūsooltījīk.

11. Ak mējegoltījīk mūndook' nēmeaadīch,

CHAP. 3.

měškünaděsooltíjík ooskalook, sãaskwějík, těloo-
ějík : “ Keel Níkskam Wěgwísít ůktenín.”

12. Ak kěsetůltpłoomãje moo ookenooaaloogoon.

13. Tokoo kãkwekůmdůnook' ělískokůyět', ak wegoomãje tane wěledãalůmãje, ak pějedaalje ãhků.

14. Ak keseloo'gwůlãje nãððktínskěksílje chěl taabůo, ootoogwãagoon, ak oopoktůgímán' oopěstoonůmůlín',

15. Ak ootooskůdůmůlín' alsoosoode ookesínsaalalín' wískůsooltílje, ak můndoo' ootějígůlaalalín.

16. Ak Igůnůmooðch' Semooůl ělp ootůlooesílín Peãl.

17. Ak Šakůl, Šěbůde ookwísůl, ak wíjegídeedjůl Sanůl, ak tělewesoonkãooůje Boanages, na na těloočk, “ Kaktůgů' ookwís.”

18. Ak Andůlãhůl', ak Pelípůl', ak Batãlůmehůl', ak Mãtuhůl', ak Toomahůl', ak Sakobůl', Alpã ookwísůl, ak Tãdehůl', ak Semoohůl' tanůl Cãnůnkãwaajůl,

19. Ak Spodaa Iskãleotůl', tanůl kenooaloo-
goodůl'.

20. Tokoo pískwědaajík wěnjegwůmů, ak mowepoogwělkík ãpch mow'wepějedaajík, tělímchím-
kůgůoojík chěl moo kese mãlkodůmeedík w
píbůnůkůn.

21. Na Sãsoos wůgůmã noodůmãlích', pějedaalje oosooalůgoonů : můdů tělooějík, Aweie-
ět', Pokůnítapakayět'.

22. Cadoo noojeweegígůdijík taník wějenesedaajík Šãloosãlãmků, tělooějík : “ Beěsebowlůl

MARK.

[ükchemündool] ootenink āumūljūl, ak wėje-toowōlkaalāje mūdoo' mūdook' oosakūmam-ooow' oomūlgūnōd iktōōgā.

23. Tokoo Sāsoos wegoomāje, ak tēlepēsloo'-dooāje: "Tālekesiktālkaalūs Sātūn (ükchemūndoo), Sātūnūl' (ükchemūndoolū?)

24. Mūdū ēlēgāwaage nowskoogwōk' oomāt-ūnūsīn, na ēlēgāwaage moo keseboogooenook'.

25. Kūsna' wēnjeegwōm nowskoogwōk' oomātūnūsīn, na wēnjeegwōm moo keseboogooenook'.

26. Ak Sātūn, (ükchemūndoo), mātūnoosīch nēgūm, ak nowskoogwōch', moo kesūkūmīkw', kadoo kakayēs'.

27. Mow wēn kesepīskwaagool mēlkīgūnūljūl cheenūmool week ak kesīpkotūmkaadooōkw' ootāpsoon, āskw moo tūmk nēg'ūla cheenūmool mēlkīgūnūljūl kēlpelākw'; [kadoo kesegūlpelāch'] tokoo tīlesīp' kesetooaadooōdō' week ootāpsoon.

28. Tēleāk' tēlemoolōk', 'msīt padasoodeel abīksīktāsīdūl' memājooenoo iktōōk, ak pīlsīm-tīmkāwāāl padaboogooēm-kāwāāl' tan tēlepīlsūboogooadeedīch:

29. Cadoo wēn tan pīlsīmājūl Wėje-Oole-Nīkskamūl, ma abīksīktāsīkw yāpchoo, kadoo nēsanaak āpche-oonmāje-īlsoodākūn ootenīnkū.

30. Mūdū tēlooēbūnīk, "Wēskwāooājul mūdool ootenīnkū."

31. Na pējedaaltje Sāsoos ookwījūl ak wījegīmāje cheenūmoo, ak kakūmooltīlīje koojūmōōk', ak abooadīch kūlooswōkūn, wegoomaadījūl.

32. Ak mowepoogwēlkīk owweye-petooadīj-

CHAP. 4.

ül, ak tělemaadijül: "Ankaptān', ůkech' ak wĳjegĳmchĳk koojũmook kwelũskĳk."

33. Ak těleũsedẽmāje, ālājẽ: "Wẽn tũ 'nkech' ? ak wẽnĳk tũ wĳjegĳmkĳk ?"

34. Ak kuhtogwe-ankamāje wẽg'ũla owweye-petāje, ak āāt: "Ankamookw' 'nkech ak wĳjegĳmkĳk !"

35. Mũdũ tan wẽn tělaadẽgẽt' tan Nĳkskamũl těleooleđāādũmũlĳch', na wĳjegũdeẽk' cheenũm, ak wĳjegũdeẽk ābĳt, ak 'nkech'."

CHAPTER IV.

1. Ak āp ětlĳpkoje-kenoodũmooẽt' kaskāāk ůkchĳgũmooğũ. Tokoo mowweělibũnegũ kẽse-pegwẽlnĳbũnegũ memājoenoogwũũ : na oochĳt' těbaasĳp wẽnjoolkoodoøk, tokoo ěbaasĳp abāk-toochk' ; ak 'msĳt mowweějĳk kaskāāk āhkĳk makũmegāwĳktooğũ.

2. Ak pegwẽle-kenoodũmooõje ůpsloo'dakũn ĳktooøk, ak tělemāje tan tělekenoodũmooõchũ :

3. "Jĳksũtũmooøk' ; Noojeěgadagook tāweẽp' oonāđẽgẽn ooskũnemānũl.

4. Na těleāksũp ělẽgẽđẽk', nāooktāch' ělneseāğũp owhtĳgũ ; ak sesĳpk' pẽjedaabũnĳk ak kẽspadoodedẽk'.

• 5. Uktũk' ělneseāğũp koondāwaagũmĳktooøk, tan tẽt moo 'lnĳm' makũmegāwenooøk, ; ak nõk-seskaleagũp, mũdũ pẽpkũđẽk' makũmegāoo.

6. Cadoo nagoosẽt nẽpsaasĳch, kāk'tāāk, ak mũdũ moo oochebũskenoogwẽk', na oochĳt' sāwĳptāāk.

7. Ak āp ůktũk ělneseāk' kowĳksomoose-

MARK.

agūmiktōök, ak kowíksoomooseek sakūleadeedich siktēgūmeededēk', ak mogwā' mechīpchāwā'-aasenoogwēk'.

8. Ak āp ūktūk' ēlneseāk' kēloolk' makūmegāoo, ak mechīpchāwāaasīk, tan tēleskāleāk', ak pēmepegwēlegwēk', alt nāsīnskaak ēleājegwēk', alt ūsoogomtāsīnskaak, ak alt kūskīmtūlnākūn.

9. Tokoo āāt: Tan wēn wēskedoowōk'ūnīť oonōōd'ūmūn, na nooch.

10. Na keskājeāk' nāōōktoogwaloogwēdēk', wēg'ūla tane tēbow' āūmūlīje tēgwāooaadīje nāōōktīnskūksīlīje chēl taboo āpostālāwīlīje, pebanemaadījūl oola' pēsloodēgēmkāwāū.

11. Tokoo ālāje: "Kelow' īgūnūmooksoolteyōk' ūkūjējēdoonow' kemoodoogāwā' tan tūlā' Nīkskam ootēlēgāwaagīmkū; kadoo nēgūmow' tanīk koojūmōōk' āūmoodījīk 'msīt kogooā' ēlekenooaadooch pēsloodēgēmkāwā' īktōök.

12. Coolaman' ootānkāptūmūnow' ak moo oonūmedoonow'; ak oonoodūmūnow' ak moo oonūstūmūnow'; koolaman' ēdōōk moo ookewōnskedaanow ak ootabīksīktāsīn ootūloowā-woodewōl'."

13. Ak tēlīmāje: "Moo nēstūmooduōk' ootūpsloo'dākūn? ak tālekesīnsūtūmoodedōksūp 'msīt tan tāsūgūl ūpsloo'dākūnūl?"

14. Nootlēgējūl, ēlēgēch' kūlooswōkūn.

15. Wēg'ūla tanīk owhtīk āhkīk tan tēt kūlooswōkūn ētlelēgēm' ; ak tan toochoo noodūmeedich, mūndoo nankūmīpkesīnk', ak ējīgūlaadōōch' kūlooswōkūn tan keslēgēm'kūp ookwōmlāmoonooōkū.

16. Ak wēg'ūla tanīk na koondāwaagūmīktōök

CHAP. 4.

āhkík : Na taník tan tylesip' noodūmeedích kũlooswõkũn, 'nkũseiu wẽswaadoodích ooledaasood iktõõk :

17. Cadoo mogwā' oochebũskoolteekw ootēnāwõkũ, ak moo pẽgeje-kũlodūmeedíkw : kũlābĩs' tan oonmājõgũn egaak, kũsnā' kestāwõgũn oochĩt' kũlooswõkũn, nankũm-ĩpcheetakũmaadĩjik.

18. Ak ũktũgík nẽg'ũla na taník kowĩksomoo-seaagũmĩktõõk āhkík : nẽg'ũla na nẽgũmow' taník noodūmeedích kũlooswõkũn,

19. Ak oosĩtkũmoogāwāal sẽspẽdaasooeel, ak mĩlāsoodeel ookũspoogwadākũnũmooõl', ak ootũmedāadākũnũl oochĩt' ũktũgũl kogooāal', sĩktẽgũmeedích kũlooswõk'ũn, ak na oochĩt' moo kesemanenõõk'.

20. Na wẽgũla taník āhkík kẽloolk' makũmegāoo, taník noodūmeedích kũlooswõkũn, ak wẽswadoo'dích, ak wẽlemanooltĩjik, alt nāsĩnskaak, alt ũsoogomtāsĩnskaak, ak alt kũskĩmtũlnākũn, ěleāje-gwẽjik.

21. Tokoo ālāje : "Wõsogoonũmākũn tũ pẽgesoodāsĩk oochĩt' ootālkoojoogwõsĩn lāmāak oolākũn iktook ? kũsnā 'npõgũn iktõõk lāmāak ootegaadāsĩn ? Moo tũ wẽjĩpkesoodāsĩnook' ookākwaadāsĩn wõsogoonũmākũnũtkw' iktõõk ?

22. Mũdũ mogwā' kogooā' mĩmoogwõdāsĩnook', tan ma nāyadāsĩnook' ; kũsnā' moo kogooā' kesedāsĩnook kĩmtõõk', tan ma bāhkwĩkchĩjedās'enook.

23. Tan wẽn wẽskedoowõk'ũních oonoo'dũmũn, na nooch.

24. Tokoo ālāje : "Ankwāāsooltĩkw' oochĩt' tan tẽlenoodũmõk' ! Tan kogooā' tẽlenũgādũmok'

MARK.

na tül̄nkadūmoolōktēn', ak ankoaadoolōktēn tan kelow' noodūmooyōk'.

25. Mūdū nēgūm tan wēškōtk kogooā', Igūn-ūmooōdēn'. Kadoo nēgūm tan moo wēškodūm-ook' kogooā', chēl tan wēškōtk oochuhsooaadoodēn'."

26. Tokoo āāt: "Na tēlāāk Nīkskam ootēlēgāwaagīm stūgā' cheenūm ooskūnemān' egaadokēl makūmegā-wīktōōk,

27. Ak nēbāt', ak nēmchaasīt dēpkek' ak naagwēk, ak ooskūnemān' sakūleāk', ak pēmegwēk', mogwā' kējedook' tan tēlepūmegwēk' :

28. Mūdū makūmegāoo pēmegwēnk' tan tēleooleedāāt, tūmk' mske'gooīk, skūmtōōk oonooche, skūmtōōk kesemanīk mechīpchāwā' oonooch' iktook.

29. Cadoo tan toočoo kesegwēk', ūnkūseiu pēskwēsk', mūdū pēskwēsowoodīm egaak."

30. Ak āāt: Cogooā' nāpkēdoodūk'sūnoo Nīkskam ootēlēgāwaagīm? kūsna tālamoo'k pēslōo'dēgēm k lepēslōodakadedūksūnoo?

31. Tēlāāk stūgāā lamūtāl'eā ooskīn'emīn, tan egadogwōdūmūk' makūmegā-wīktōōk, tan mowweāpchāchk' ak tan tāsūk ooskīn'emīn makūmegēk' āhkūlū.

32. Ak kese-egadogwōdūmūk', sakūleāk', ak ājīmkeigwēk ak 'msīt ūktūgūl 'mskegooamoo'gūl, ak wējeskaleagūl mēskeegūl pēskēnīkkūl; na oochīt' sesīpk' moosegīskūdōōk' tūlāāk keselūgātīk ootākchegādēgūm iktōōk."

33. Ak pegwēlkūl ūktūgūl pēslōodēgēm kāwāl' wējuhskwīmāje, stūgā' tan tēle-tētpīgūnēdūm-eedīch oojīksūtūmoo'dīlīnū.

CHAP. 5.

34. Kadoo pasūk žluskwīmāje ūpsloo'dākūn iktook, tan tēluskwīmachū; ak pakeikenooaadoože msīt kogooāal tane pēmekenoodūmoože, āskw boktūkūyāādīchū.

35. Na nēg'ūla nagwāāk, wēlaakw egaak, ālāje, "Usoogomaanēch kamāāk."

36. Ak kese boonaalāch' pegwēlnīje mowwēlīje memājooenooū, poktoolaadījūl tan tēledēpelīch' wēnjoolkoodōōgū. Ak ēlp ūktūgūl wēnjoolkool weedoolēmchūl.

37. Tokoo pētūneāk', mēdooamoogwaasīk, ak ūtkoo'k tēbīpkabedaajīk wēnjoolkookōōgū; na oochīt' pēmuhchoo'bāktōgwēk.

38. Ak Sāsoos sēdām' āhk, ak nēbāt' kwadākūn ēgwaadāch. Tokoo toogwalaadījūl, ālaadījūl: "Noojekenamooēt', moo sēspēdāādūmooon' ūktnūbūnēnoo?"

39. Tokoo nēmchaasīt, wēnagaasīt, ak pēt-kōōtk' oochoo'sūn, ak ālāje ūtkoo': "Boonīkse-dāwēdōksīkw! wōntūkōltīkw!" Tokoo āoobūneāk', ak lōk wōnātkweāk'.

40. Tokoo ālāje: "Tālāāk oochīt' mogwā' kēkoonūmooōk' ūktlāmsūtoōōkūn?"

41. Ak lōk wāgwōdaasooltījīk, ak tēlīmtooltījīk: "Na oochīt' wēn tū oot? chēl oochoo'sūn ak ūtkook' sāktooadījūl?"

CHAPTER V.

1. Ak okwaajīk kamāāk ūkchīgūmōōk', Gādālenkāwāk' oomūtkuōkū.

2. Ak kese nātkaasīdēk' wēnjoolkoodōōk, ūnkūseiu asūgajūl cheenūmool, tanūl wēje-tooeēlījūl

MARK.

ootkoodák'ünül, tanül mějegāak mündoo wēs-kwāooājül.

3. Tan ootkoodák'ünül ētlūgâtkül, ak mow wěn mäch kesekūpelagool, chěl moo piskadák-ünābeel kese kŭlnoogoogül.

4. Mŭdŭ seowwu kēlagōs kēlageieegŭnül, ak ēlp kēlpeloosŭnül piskadákünābeel ; ak piskad-ákünābeel pēksīkpadāsīksŭb'ünül ak kēlageieegŭnül sēgwīskadāsīksŭb'ünül ; ak mow wěn kese-wōntŭgaalagool.

5. Ak nāāgow dēpkek' ak naagwēk āhk ootkoodákünākadīk, ak kŭmdŭn ūktōōk, yālesāās-kwēt', ak sēgwīsoosīt, koondül āōōkŭl.

6. Kadoo nēmeäch' Sāsoosŭl kŭnēk', pēsoo'-gwōdooājül, ak ēbītkweējül.

7. Ak kēsegowesāāskwēt, tēlooēt : “ Tālaalool, Sāsoos, Mowešpāāk Nīkskam Ookwīsŭl ! wēt-āmool' Nīkskamāwīktōōk moo koonmājāoowu' ! ”

8. Mŭdŭ Sāsoos kese ālābŭnül : “ Oochetoo'-yē', mějegāak' mündoo, cheenŭmoo-ūktōōgŭ ! ”

9. Tokoo pebanemājül : “ Tālooesīn ? ” Mŭndoo ālājül : “ 'Ntŭblooeme tēlooese : mŭdŭ pegwēlēk' . ”

10. Ak lōk ēdāmājül Sāsoosŭl moo oowōōje-jīgŭlgīm̄koon oola' makŭmegāoo.

11. Na nadāāl' kīktŭnōōk' pegwēlkīk mowāā-gīk koolkweesŭk yālādālooltjīk.

12. Ak 'msīt tan tāseedīch mŭndook' ēdāmaadījŭl, tēlooējīk : “ Ulgīm̄n' koolkwesoo ūktōōk, oochīt' 'npīskwēdaanēn ootenāwōkŭ.

13. Ak ūnkŭseiu Sāsoos ūsedāālŭmāje. Ak nēg'ŭla mějegōltjīk mŭndook' wējetooodaajīk, ak pīskwēdaajīk koolkwesoo ūktōōgŭ, ak wēg'ŭla

mowkwōdūmoodijik koolkweesük, ědđōk' taaboo betooĩmtūlnákūnijik, ělnesakaděsooltijik' 'mtūb-ūněk' iktōōgū, pakastěsooltijik ūkchīgūmoogū, ak ětleāptūlāmooltītkik ūkchīgūmōōgū.

14. Ak nēg'ūla tanik noossūmaadīb'ūne, wěse-mooltijik, ak nēnāsāgūnoodūmoodijik ūkchegūnkū, ak makūmegūl' owweuū. Tokoo pějedaajik, nājeānkāptūmedīch tan kogooā' tēlekeskājaa-dāsik.

15. Ak pějedaadijūl Sāsoosūl āūmūlijū, ak nēmeaadijūl wēg'ūla tanūl wěskwāooābūne mūndooū, ěbīlijūl, ak-asoonamūlijūl, ak pagāālijūl : ak wāgwōdaasooltijik.

16. Ak tanik tēlenūmedoodip, pakeiāgūnoodūmooadīje tan tēlītpeělīp tanūl wěskwāooābūne mūndooū, ak ěl koolkweesū tan tēlītpeělīch'.

17. Ak bokchetāmaadijūl Sāsoosūl oowōōje-jīgūlaasīlīn' oomūtkuōkū.

18. Ak Sāsoos tēbaasīch wēnjoolkoodōōk', nēgūm tan wěskwāooābūne mūndooū, ědāmājūl ootoogwāādīnowū.

19. Kadoo Sāsoos moo ūsedālūmagool ; kadoo ālājūl : " Uleyě' keekū, ak kogūmāk', ak āgūnoodūmooōdūks' tan tēlīmsūgeegūl kogooāā' Ukchesak'ūmow tēlaadūskūl, ak tan tēleāooledā-lūmūsk'."

20. Ak cheenūm poktūmkaasīt, ak ětlīpkoje-sāsāgūnootk' Dēkāpolīskū tan tēlīmsūgeegūl kogooāā' Sāsoosūl tēlaalūjū : ak 'msīt tan tās-eedīch pakūleiooltijik.

21. Na Sāsoos kamāāk abatkwāach, pegwēl-nīje memājooenoo' mowwepějedaalīje āhkū, ak kaskāāk nēgūm ūkchīgūmook' āhk.

MARK.

22. Tokoo pĕgesĭnkŭl nāōōktājĭt wĕg'ŭla ětle-
 ālsoosooltĭjĭk alasoodŭmogwōmkŭ, Jaelŭs tĕlooesĭt,
 ak nĕmeāch' • Sāsoosŭl, mĕškŭnadĕsĭnk'
 wĕjooow' ookwōtkŭ.

23. Ak lōk ědāmājŭl, ālājŭl: " 'Ntoosjeech
 kĕdooĭnpŭk'. Edāmool' ŭktŭchkooeĕn' ŭktegaa-
 doon ŭkpŭt' ŭnŭl ootenĭnkŭ, koolaman' oonŭsāĭn,
 ak oomemājĭn.

24. Tokoo wijādeedĭjŭl: ak mowwāāgĭk me-
 mājooenoo'k noosoogooaadĭjŭl, ak tĕtkooaadĭjŭl.

25. Na ābĭt tan mālđāweĕt' kes mĕtlaseboon-
 kŭk chĕl taaboo,

26. Ak tan poogwĕle-oonmājāāje mālbalāwĭl-
 ĭje pegwĕlnĭje, ak kesekakotk' 'msĭt ootāpsoon,
 kadoo mogwā' tāleoolaalooksĭkw, kadoo owoonā'
 pĕmeāchkŭnāāk,

27. Noodŭmāch' Sāsoosŭl, pĕgesĭnk' ětle-
 mowweĕlĭch' ootĕchkāālŭ, ak sāmāgaadooōch'
 ootokwōnŭ.

28. Mŭdŭ ābĭt tĕlooĕt: " Pasŭk chĕl sāmā-
 gaadāk' ootokwōn', 'nsalooksedĕs'."

29. Tokoo ŭnkŭseiu tan mālđāoo wĕjeāk'
 nĕnkaasĭk; ak kĕjeesĭt oonŭsaalooksĭnŭ oochĭt'
 oola' wĭskŭswōkŭn.

30. Na ŭnkŭseiu Sāsoos kĕjeesĭch mŭlgĭgŭn-
 ōde ookesuchetoeān' ootenĭnkŭ, āpskwĕboo-
 gooaasĭt ětlechowweĕlĭchŭ, ak āāt: " Wĕn sāmā-
 gaadōk' 'ntokwōnŭl?"

31. Ak tanĭk wĕjekenoodŭmoojĭk ootenĭnk
 ālaadĭjŭl: " Keel nĕmeejĭk mowwepoogwĕlkĭk
 tĕtkaskĭk, ak tĕlooĕn' tŭ, Wĕn sāmāgaalĭt?"

32. Kadoo Sāsoos yālābaasĭt oonŭmeān' ābĭl-
 ĭjŭl tanŭl kesetŭladĕgĕlĭjŭl.

33. Kadoo ābīt wāgwōdaasīt, ak nēnkūdēsīnk', mūdū kējedōk tan kese-tūlalooksīch; tokoo pēgesīnkūl ak mēskūnadēsīnkūl ooskalookū, ak tēlemājūl 'msīt tan tēleāk kēdlāwāooōkūn.

34. Tokoo Sāsoos ālājūl: "Toos', ūkūdlām-sūtooōk'ūnūm wēstoweesk: wōntūkōd' iktōōk ūley', ak oochīnsāyāān ūkwīskūswoōk'ūnūm."

35. Ak āskw ētlāwīstōk alt wēchkwedaajīk, ētlealsoosīt alasoodūmōgwōm week wējedaajīk, tēlooējīk: "Uktoosāk' nēpkāk'. Cogooā' wēje-ājīp-kījīm-tūmāāch' noojekenamooēt'?"

36. Na Sāsoos nootk kūlooswoōkūn tan tēloo-ēm'k', ālājūl ētleāalsoosīlījūl alasoodūmōgwōm: "Moo ūknūsoodūmōō': pasūk ūktlāmsūtāān."

37. Ak moo ūsedālūmagwē oonoosoogāgoon pasūk Peālūl, ak Sakūl, ak Sanūl, Sakūl wīje-gīdeedījūl.

38. Na pējedaajīk ētlealsoosīlījūl alasoodūmōgwōm week, ak nēmedōk' sēspēnaak, ak nēmeāje tane kēse-ūtkeedēmooltīlīje, ak kēsemāwegēsool-tīlīje.

39. Ak pīskwaach ālāje: "Cogooā' wēje-sēspēnōkseōk'? ak ūtkedēmoolteyōk'? Mījoo-ajeech moo nēbōōk', kadoo nēbāt'." Tokoo mālegīmaadījūl.

40. Cadoo Sāsoos kakeitooaakīmāch', pīskwēgemāje mījooajeejūl' oochūl ak ookwījūl, ak wēg'ūla tane wījāooōje, ak pīskwaat' mījooajeejūl āūmūlījū.

41. Tokoo weswaalājūl mījooajeejūl oopūt'ūnkū, ālājūl: "Tāleta' koome:" tan tēlooēk kewōnskooeedūmūk: "Abītās', tēlemool', oona-gaase."

MARK.

42. Tokoo ůnkůseiu ābītās' wēnagaasīt, ak pēmečt' ; můdů mētlaseboonaat' chēl taaboo. Ak lōk kēse-poogwēle-pakůleiooltjĭk.

43. Ak mēlke-tůlĭtploomāje mow wēnůl ookojejeedoolĭn' oolaů. Ak tēlĭtplōčtk' ootůsům-ooksĭlĭn' ābītā'sůlů.

CHAPTER VI.

1. Tokoo wējĭpkotůmkaasīt nadāāl, ak pēge-sĭnk' oomůtkĭgů ; ak tanĭk wējekenoodůmoojĭk ootenĭnk noosoogooaadĭjůl.

2. Na atlasmoodegĭskůk egaak, bokche-tůlekenamoočt' alasoodůmogwōmků, ak pegwēlkĭk noodooaadĭch pakůleiooltjĭk, ak tēloočĭk : "Tame wējadogůl oot cheenům wēg'ůla kogoo-āāl?" ak cogooā' oot 'nsůtooōgůn tan ĭgunům-ooksĭch? tan tēlamoogůl pakůleioočk'ůnůl oowōjkesa'dāsĭn oopůt'ůnků?

3. Moo nůt oot Noojeegāt, Male ookwisůl, ak moo tů oot wĭjegĭmagwe Sakobůl' ak Sosēsůl' ak Soodahůl', ak Semoon? ak moo wĭjegĭmāje ābĭlĭje tēgwāuowkwe oot' tēt?" Ak wēgeiuhtooaadĭjůl.

4. Tokoo Sāsoos ālāje : "Neganĭkchĭjetegā-wenoo mogwā' tame čtlebůnokedālůmooksĭkw pasůk oomůtkĭgů, ak wo'gůmow ĭktōčk, ak week."

5. Ak na mogwā' kesetůladoogůl pakůleioočk'ůnůl nadāl' tētů, chēl pasůk egadogůl oopůt'ůnůl tēgčlājĭlĭje ůksenoogowenooů, ak nēsaałāje.

6. Ak pakůleiājůl oomēktůmůgāwāůmoočl.

CHAP. 6.

Tokoo yālaasit ūkchegūncheejūl owweuū, ak yālekenoodūmooēt'.

7. Tokoo wegoomāje wēg'ūla nāōōktīnskūk-sīlīje chēl taaboo, ak bokche-nēnāsūgemāje eta-boosooltīlīnū; ak Igūnūmooōch' alsoosode ootalsoomalīn' mējegoltīlīje mūndooū.

8. Ak tēlītploomāje moo cogooā' oonemalīnū, pasūk aptoon; mogwā' mūnoode, mogwā' pīb-ūnōkūn, mogwā' sooleāwā' ooteemūdūnūn ookūspesoonooōk' ;

9. Cadoo oopūt kūsunoltīnow', ak moo oonakūmūnow' taboo'gūl 'mtokwōnūl.

10. Tokoo ālāje: "Tan tēt pīskwēdaayōk wēnjeegwōm, na tēt ehtōksūp meesokoo 'nkūd-ūmōk' na tētū.

11. Ak tan tēt moo wītkīmoolooōk', kūsnā' moo jīksūtōoolooōk', jīgūledaayōk' na tēt, ak poodēstōodōksūp 'mchegajāwāāl ēlkūnaboogooedaayōk' āhkūl, oochīt' ootūloowedūmāsōodīn nēg-ūmow' ootenāwōkū. Tēleāk' tēlemoolōk' ājīnkūmāseādo' oochīt' Sōdūm ak Gomōlū, īlsoodāk-ūnegīskūk egaak, moo ēnkoodā na ūkchegūnū."

12. Tokoo poktūmkedaajīk, ak tēlīpsūdoo-nūmoodījīk memājooenoo' ootāpskwēdaasooltīlīnū.

13. Ak wējīktālkei-jīgūltēs kooaadīje pegwēlnīje mūndoo'ū memājooenoo' īktōōgū, ak amagēnaadīje memā' pegwēlnīje kēsēnoogoodīlīje, ak nēsāaladīje.

14. Ak Hēlōt ēlēgāwīt noodūmājūl, mūdū ooweesoonūm nēnāsīkchījedāsīk, ak Hēlōt āāt: "San noojebāpteīśāwadēgēt' kesuche-abījebēt'

MARK.

'npooenoo' iktook, ak na oochít' wěg'ůla mŭlgŭgnodeel ęloogwěgŭl ootenŭnkŭ."

15. Ak ŭktŭgŭk tělooęjŭk : " Eleijah na ;" ak ŭktŭgŭk tělooęjŭk : " Neganŭkchŭjetęgāwenoo na, kŭsnā' tělāak stŭgā' āp ŭktŭgŭk neganŭkchŭjetęgāwenook'."

16. Cadoo Hělōt noodŭmāch', tělooęť' : " San na, tanāk' těmkwędāgŭbŭnāk'. Kesuche-abŭjebět' 'npooenoo' iktook."

17. Mŭdŭ Hělōt ęlkegęsŭp ak kokwalāb'ŭnŭ Sanō ak kęlpelāb'ŭnŭ laplesoonkŭ, oochít' Hęlodeāšŭl wŭjegŭdeedŭjŭl ootā'bŭtēmŭl : mŭdŭ Hělōt kese māleāweedŭjŭl.

18. Mŭdŭ San kese ālāb'ŭnŭl Hęlotŭl : " Utloodākŭn iktook węjuhtŭgooltāsŭk ŭkookoonŭmooŭn' wŭjegŭdečk' ootābŭtēmŭl."

19. Ak Hęlōdeāš tāgāālŭjŭl Sanŭl, ak kędooŭnājŭl, kadoo māšanājŭl ;

20. Mŭdŭ Hělōt chepalājŭl Sanŭl, mŭdŭ kęje-ājŭl ookokwōječŭlŭn' ak oosābāwŭlŭnŭ ; ak ankwāooājŭl, ak noodoočh' pegwęletŭlaadęgět', ak kęsātŭk' oonoodooŭnŭ.

21. Na tan tŭlesŭp' tętŭpŭgaak egaak, naagwęk Hęlōt węskŭjjenooedčk' nagwāāk, Hęlōt wegŭb-aalāje ęspoltŭlŭje oochenŭmoompmŭ, ak oochít' ŭkchekęptŭnāk', ak mowweęspoltŭlŭje cheenŭmoo' Galelętk' tŭlāāŭ.

22. Ak Hęlōdeāš ootoosŭl pŭskwaalŭjŭl ak amalkālŭjŭl ak wękwŭjaalājŭl Hęlōtŭl, ak węg'ůla tane weboomāje ; ak ęlęgāwŭt ālājŭl ābŭtāsŭl : " Tame tan pasŭk cogooā', ak Igŭnŭmooltęš'."

23. Tokoo ęloowedŭmāsŭp, ālājŭl : " Tan pas-

ük cogooā' ēdāmīn', ɣgūnūmooltēs', tūleaa akūd-
eīk 'ntēlēgāwaagīm."

24. Tokoo ābitās' tāweēt', ak ālājūl ookwījūl :
"Cogooā' tamādēs'?" Alājūl: "San Noojebāp-
teisāwadēgēt' oonooche."

25. Tokoo 'nkūseiu nōksepīskwaat ēlēgāwīl-
ijūl āīmūlijū, āāt: "Mēnwēgā' ūktɣgūnūmooīn
nūgāā bā San Noojebāpteisāwadēgēt' oonooche
oolākūn iktōōk ootēptēnū."

26. Tokoo ēlēgāwīt pēme-ājīmsūgādaasīt ;
kadoo oochīt' ootūloowedūmāsoodīm, ak oochīt'
wēg'ūla weboomāje, moo wēledāādūmook' oo-
kūspoogwalanū.

27. Ak 'nkūseiu ēlēgāwīt ēlkīmājūl noojenā-
bādēgēlijūl, ak tēlkitk' oonooche oowōōchkwa-
dāsīnū. Tokoo āleēt ak tēmkwēdaajūl laple-
soonkū.

28. Ak pēgesoodooōch' oonooche oolākūn ik-
tōōk, ak ɣgūnūmooōch' ābitāsūl, ak ābitās' ɣgūn-
ūmooōch' ookwījūl.

29. Ak tanīk wējekenoodūmoojīk ootenīnkū
noodūmaadīch, pējedaajīk ak wēswadōoaadīch
ootenīn, ak egadōoaadīch ootkoodākūn iktōōk.

30. Na āpostālāwījīk ēlemowwedaajīk Sāsoo-
sūl āīmūlijū, ak āgūnoodūmooaadījūl 'msīt
cogooāal tanūl tēladakadeedījūl, ak tan tēle-
kenoodūmooādīchū.

31. Tokoo Sāsōos ālāje: "Choogwedaakw
bōktakayēkw kātōōkū, ak kechkaa atlasmo-
tīkw." Mūdū poogwēlkīk āpche-pējedaajīk ak
āpchīpkotūmkedaajīk, chēl mogwā' kesemījesool-
teekw.

32. Na kemooōōk' boosījīk, kattōōk' ēleējīk.

MARK.

33. Cadoo memäjooenook' němeaadje boose-lichü, ak pegwělkik něnooaadje ak ěleebootłjık, mowweleebootłjık nadāl' tět, wějedaajık 'msit ũkchegŭnŭl, ědŏktěskooaadje, ak mowwepěje-daadłjŭl.

34. Tokoo Sāsoos nātkaasich němeaje pegwělnije, ak āooledāālŭmaje, mŭdŭ těloltłjık stŭgā' cheechkěloōāochŭk moo noojeānkotěgědŭmee-dŭkw ; ak bokche-pěgwěle-kenoodŭmoođe.

35. Na naagwěk nŭgāā pegwěle-kakayāk', tan-ık wějekenoodŭmoojık ootenŭnkŭ, pejedaadłjŭl, tělŏčjık : "Oola' kātłŏk', ak naagwěk nŭgāā' pegwěle-kakayāk' :

36. Jŭgŭlgŭm' memājooenook', ooněnāse-da-anow' mŭgāāktŏk, ak ũkchegŭncheejŭl, ak ũpkwŏdělŭmadeedŭch pŭbŭnŏkŭn ; mŭdŭ mogwā' kogooā' āhtŭnook' tan mālktākŭ."

37. Sāsoos tēleŭseděmaje, ālaje : "Kelow' sŭmookw'." Tokoo tělŭmche : "Uledaaděs'ŭněn tŭ ak ũpkwŏdělŭmoođěs'ŭněn taaboo kŭskŭmtŭl-nākŭnŭgŭl denā'leŭl ělděbowtŭgŭl pŭbŭnŏkŭn, ak sŭmaděs'ŭněn ?"

38. Alaje : "Tasŭbŭnaagŭl pŭbŭnāk'ŭnŭl wěs-kodŭmogŭl ? Ledaakw ak ankaptŭmookw'." Ak kějedoodeděk' ālaadłjŭl : "Nanŭbŭnaagŭl, ak ělp taboosłjık nŭmāāchŭk."

39. Ak tělŭkŭmaje ookesalaanow' msit tan tāsŭlŭje ootakŭmkwěsŭmedaalŭn wŭsowskěk' ık-tŏk, ak ootěpkespŏoltłŭnŭ.

40. Na etěpkese-sŭmedaajık ekŭskŭmtŭlnāk-ŭnŭjık, ak enanŭnskěksŭjık.

41. Tokoo Sāsoos wěswaadoğŭl wěgŭla' nan-kŭl pŭbŭnŏk'ŭnŭl ak wěg'ŭla taboosŭlŭje nŭmāaje,

CHAP. 6.

ak sēm kŭlābaasit wasogwāal ak mooēwēt', ak sēgwiskibŭnēgaadogŭl pŭbŭnōk'ŭnŭl, ak igŭn-ŭmooōjŭl pēmekenoodŭmooōje ootegadooōlŭn' ooskalooōk' [memājooenoo']; ak wēg'ŭla taboo-silje nŭmāache nēnāsātkŭnooōlāje 'msit tan tāsilje.

42. Ak 'msit tan tāsijik mijesooltijik ak kes-ādālooltijik.

43. Ak wējimkŭnŭmeedijŭl ēskoodŭmŭlijŭl pewibŭnēgool, ak wējuhchooaadoodijŭl nāōōk-tŭnskaagŭl chēl taboo pootāleāwzāl, ak alt mā nŭmājwā.

44. Ak tanik wējemijesooltijik pŭbŭnōk'ŭnŭl, nan betooŭmtŭlnākŭnijik chenŭmōōk' na.

45. Tokoo ŭnkŭseiu tēlaalāje pēmekenood-ŭmooōje ootŭbedaalin wēnjoolkoodōōk ak oonegane-ŭsookomaalin kamāak Bētsādīgŭ, āskw nēgŭm pēmekeskājaalāch mowwālije oopoktŭm-kedaalinŭ.

46. Na kesŭpkotkimāch', āleēt' kŭmdŭn ik-tōōk, nājealasoōdŭmāt'.

47. Na wēlaakw egaak wēnjoolk' meowe-abāktōōk āhk, ak Sāsoos nāōōktoogwaloogwēt' ŭk-tŭkŭmoo'gŭ.

48. Ak nēmeāje sēspēnŭmalŭje tan tēlechemŭdŭlijŭ, mŭdŭ asŭmegwēdŭnŭmājik. Ak ēdōōk' nāooōwā' ēskŭmŭmk' dēpkegŭ, pēgesinke āŭmŭlijŭ, pēmeēt' ooskitpāktook ŭkchīgŭmōōgŭ, ak seowtēskskoasōk'.

49. Cadoo nēgŭmow' nēmeaadich pēmeēlich' ooskitpāktōōk, skŭdākŭmooj-wedāālŭmaadijŭl, ak sāskswējik.

50. Mŭdŭ 'msit tan tāsijik nēmeaadijŭl, ak

MARK.

sěspědaasooltjyk. Ak ůnkůseiu kěloolāje, ālāje :
"Ooledaasooltikw' ! neen na : moo ůkwāgwōdaa-
sooltjip' !"

51. Ak tēbaasit widooaamāje, ak āōobůneāk'.
Ak lōk. kěsuhsāmepakůleiooltjyk ootenāwōk'
tan tēlepakůleioolteedichů.

52. Můdů moo wějnsůtůmooodeedikw nĕg'ůla
pĭbůnōkůn iktook, můdů ookwōmlamoonooůl
mĕlkadās'igůl.

53. Tokoo kamāāk egaadich makůmegāoo
tĕlooesik Gĕnĕsālĕt', ak okwaajik..

54. Ak kese nātkādaadich ůnkůseiu memāj-
ooenook' nĕnooaadijůl,

55. Ak bokche-ĕleebooltjyk 'msit nadāme, ak
yālālaadije tane kĕsenoogoo'dilije 'npōgůn ik-
tōōk, tan tĕt noodůmaadich ooteemůlnů.

56. Ak tan bā tĕt piskwaach ůkchegůncheejůl
kůsnā' ůkchegůnůl, kůsnā' můgā' iktōōk, egalaa-
dije tane kĕsenoogoodilije etlĭntooeskadiůmkůl,
ak ĕdamaadijůl oosāmāgaadooůnow' skwāse oo-
tokwōnů. Ak tan tāsit wĕn kesāmaalājůl, wěj-
nsāāk.

CHAPTER VII.

1. Tokoo pĕjemowwedaadijůl Pālůseāk', ak
ĕlp alt noojeweegigůdijyk, tanik wĕjedaajik
Sāloosālāmĕků ;

2. Ak nĕmedooadedĕk' alt [Sāsoosůl] pĕme-
kenoodůmooōje mĕjekiptmaadilich' mālĕkodůmůl-
ich' pĭbůnōkůn, můdů moo kese kasiptĭnĕda-
likwsůbůne ; na oochit āmsĕlaboogooadijyk.

3. Můdů Pālůseāk' ak ĕlp 'msit Lĕsweebak

CHAP. 7.

něgūmow' wěle kasiptinėdaajik āskw moo mījesoolteedīgū, na wějekūlodūmooadich sakawāchkū ookenamätināwāūmooow'.

4. Ak wējedaadich etlīntooeskaadimk moo mījesoolteekw āskw moo keskwijaalūsikw sāmoo-gwōnkū. Ak pegwēlkūl ūktūgūl kogooāl' wēs-kodūmeedijūl ookūlodūmūnowū, na na ookwōōd-abōlanow oolāk'ūnnū, ak wōh, ak wīsowwogwā oolākūnnū, ak oohūnāksoonooōh'.

5. Tokoo Pālūseak' ak noojeweegīgūdijik tēlepebanemaadijūl Sāsoosūl: Tālaāk pēmekenaa-mājik moo tēlepūmedaagwīk ootūladakadīnow' tan sakawāchkū' tēlekenoodūmooaadīlīp', kadoo mālkodūmeedich pībūnōkūn mējekiptīnaadijik?

6. Tokoo ālāje: "Isaiahōk wēleneganīk-chījetēgā-wenooaa-dēgēbūnāk' oochīt' kelow', tan tēle-ooeankamkoosoolteyōkū. Stūgāā tan tēloowegāsīk: Oogūla' memājooenook' wējīkpūmedāālūmījik ooewōkū, kadoo ookwōmlamoonooōl' amaskaalīgūl.

7. Cadoo oochīt' sāāk alasoomījik tan tēlekenoodūmooadeedich cheenūmōōk' ootūbloodākūnūmooōl' oochīt' kenamätināwāālū.

8. Mūdū ējīgūlaadooōk' Nīkskam ootūbloodāk'ūnūm oochīt' tan tēlekūlnūmokūl cheenūmook' ookenamätināwāūmooōl': nūt na wohkw ak oolākūnk ookoodabēgwījaadāsīnowū; ak pegwēlkūl āp ūktūgūl tēlamoo'gūl kogooāl' tēladooōgūl."

9. Tokoo ālāje: Wēlejīgūladooōk' Nīkskam ootūbloodāk'ūnūmūl oochīt' ūkūlnūmūnow' kelow' ūkenamätināwāūmooōl'.

10. Mūdū Mooyeesōk tēlooēbūnōk': Ukpūme-

MARK.

dāālūm kooch' ak ūkech' ; ak tan ālmemājūl oochūl kūsna' ookwījūl' meamooch' 'npūch'.

11. Cadoo kelow' tēlooāyōk' : Wen tūlemach' oochūl kūsna' ookwījūl, Corban na—(na na īgūnūmādīmkaŵāēk' ūkchealasoodūmogwōmkāwāēk')—tanēk cogooāēk' kelow' oochekaneāwegōkpūn neen 'ntenīnk : [na nūgoo' moosegāāk oochīt' moo ootabogūnūmooōn' oongeegoō].

12. Tokoo nūgoo' moo ūsedāālūmowōk' ootabogūnūmooōn' oochūl kūsna' ookwījūl.

13. Ak tēluhchemūnakūnadooōk' Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm, oochīt' ūkenamātīnāwāūmooōl', tanūl tēle kenoodūmooadēyogūl. Ak pegwēle-tūlakadeyogūl stūgā' nēg'ūla."

14. Tokoo āpch wegoomāje tane mowweēlīje, ālāje : "Jīksūtooīkw', 'msīt tan tāseyōk', ak 'nsūtūmoo'dīkw.

15. Mogwā' cheenūmoo-īktōōk ooskītōōkū cogooā āh'tūnook tan kesīmchegaalūch tan tēlepiskwaak ootenīnk. Cadoo tanūl cogooāāl' wējetoaeagūl ootenīnk, na nēg'ūla tanūl mējegaalūjūl cheenūmū.

16. Na tan wēn wēskedooōk'ūnīch oonōōd'ūmūn, na nooch.

17. Na kesepīskwaach' wēnjegwōm kesīnkūlāch' mowweēlīje, tanīk wējekenoodūmoojīk ootenīnk pebanemaadījūl oochīt' oola' pēsloo-dēgēmkaŵāū.

18. Tokoo ālāje : "Kelow' nūt tēlāeōk' ? moo nēstūmooduōk' ? Moo nēmedooōk' tan cogooā' ooskītōok cheenūmoo-īktōōk ak pejaasīk, moo kesīmchegaalooook [ūloowāwood' īktook ?]

19. Mūdū ookwōmlamoonk' moo pejaasīnook,

kadoo pejaasík ootlāmelook', ak ěletooeák' ůpsůgāāgůn iktook, ak moosegaadōk tan tāsůk mālkodůmůgů.

20. Cadoo tělooět' : "Tan wějetooeák' cheenůmoo-iktōōk, na mějegaalůch.

21. Můdů ootlāmelook' cheenům ootlāmīm-kamlamoonk' wějetooeagůl wĭnchůgůl yāledaas-wōk'ůnůl, wĭnāāchkůl, nābāděgěmkāwāāl',

22. Kůmootůnō'gůnůl, wĭskooōgůnůl, ůloo-wāwoodeel, ůksĭboogwaadāk'ůnůl, wĭnchůgůl ootůmedāādāk'ůnůl, wĭnchůk 'mpůkĭk, wĭnaboo-gooěmkāwā', můděskōōde, ak ěmtogwōlsĭm-kāwā' :

23. Wěg'ůla na 'msĭt kogooāāl wějetooeāgůl cheenůmoo iktōōk, ak mějegaalůjůl něg'ůla."

24. Tokoo wěnagaasĭt ak āleět' Teil ak Seidůn ootababĭmooōků, ak pĭskwaat' wěnjeeg-wōm, ak pawōtk' mow wěnůl ookůjejedoolĭnů ;

25. Cadoo mogwā' kese mĭmoogwōlkoosĭkw, můdů ābĭt tan ootoosjeejůl wěskwāājůl mějegāālĭjůl můndool, noodůmājůl, ak pěgesĭnk' ak měskůnaděsĭnkůl ookwōtků.

26. Na oola' ābĭt Glekāweesk w tan wědagōōtků ; ak ědāmājůl oowōōjeĭjĭgůlaalalĭn můndool ootoosků.

27. Ak Sāsoos ālājůl : "Tůmk ůsedāālům mĭjooajechk ookesādālooltĭnowů : můdů moo wěleanook soadoon mĭjooajechk' weloo-ow' ak lāktooōn ůlůmoo'jeechků."

28. Ak ābĭt ůsedāboogooět' ak ālājůl : "Kědůl ědōōk', Sakůmow, můdů ůlůmoojeechk lāmāāk bātālood' iktōōk mālkodůmeedĭjůl mĭjooajechk pewĭbůněgadoolĭjůl."

MARK.

29. Tokoo Sāsoos ālājūl ābīlījūl : “Oochīt' oola' kūlooswōkūn oochīpkotūmkaase ; mūndoo kesuchetooeēt' ūktooskū.”

30. Ak ābīt pēgesīnk' week, ak wājeājūl ootoosūl ēlesīnlījūl 'npōgūnūgū, ak mūndooā' wējetooeēlīs'ūnū.

31. Tokoo Sāsoos āpch wējīpkotūmkaasīt Teilkū, ak sāptēskūk Seidūnkū, ak āleēt' ūkchīgūmook' Gālelētkū, ak wējeseābaasīt meawāk' Decāpolīskū.

32. Ak pēgesoolaadījūl Sāsoosūl aūmūlīch' tanūl kēbīstākūnālījūl, ak moo welīntowēlīgool, ak ēdamaadījūl oosamaalalīnū.

33. Ak medādoogwāāl ālaalājūl ētlemowe-ēlīchū, ak pejaadogūl ootūloo'īgūnūl cheenūmool' oosūtooōkūnkū, ak ēlooskwōdāmīt' ak sāmaadooōch' weelnoo.

34. Ak wasogwāl' ēlesūmkūlabaasīt, pāskūl-āmīt, ak ālājūl : “Epata :” nūt na tēlooēk : “Pāntaadāse.”

35. Tokoo wīsku oosūtooōk'ūnūl pāntaadās'īgūl, ak welnoo āpkwaadāsīk, ak wēlīntowwēt'.

36. Tokoo tēlītploomāje moo ootāgūnoo-đūmooōnow' wēn'ūlū. Cadoo tan tēle-pūmepoogwēlīptūgēmāch', owoonā' tēlepoogwēle-sāsāgūnoođūmoodīlīje,

37. Ak āje-mowwe-poogwēlē-pakūleiooltījīk, tēlooējīk : Kakei-ooletūladēgējūl 'msīt cogooāāl : Tēlaalājūl kēbīstākūnūlījūl oonoodūmūlīn', ak tanūl moo nēdowēlīgool kesaalājūl oonēdow-ēlīnū !

CHAPTER VIII.

1. Na nĕg'ŭla nagwāāgŭl kĕsepegwĕlk-
ŭbŭneek mowweĕtkĭk, ak mogwā' āweloote-
goobŭneek. Na oochĭt' Sāsoos wegoomābŭne
pĕmekenoodŭmooĕb'ŭne, ālāb'ŭne :

2. "Aooledāālŭmkĭk wĕg'ŭla memājooenook',
mŭdŭ kes nāsoogoonāak tĕgwāooĭjĭk ak mogwā'
āwelooteekw.

3. Ak ŭlmŭgĭmk' ŭlmesoonāwooltĕĕdĭch,
nowtāsaadedāk' owhtĭgŭ : mŭdŭ alt nĕg'ŭmow
kŭnĕk' wĕjepĕjedaabŭnĭk."

4. Tokoo pĕmekenoodŭmooĕje tĕleŭse-
dĕmche : "Tame wĕn oochadoodo' tan sŭmādo'
wĕgĕt' memājooenoo', oola' tĕt bāktākŭm ik-
tĕoĕk?"

5. Ak tĕlepebanemāje : "Tasĭbŭnaagŭl
pĭbŭnĕk'ŭnŭl kĕkoonŭmogŭl?" Alaadijŭl :
"Elooĭgŭnŭk' tāsĭbŭnaagŭl."

6. Tokoo tĕlĭtploomāje mowweĕlĭje ootakŭm-
kwĕsŭmedaalĭn makŭmegĕgŭ. Tokoo wĕswaa-
dogŭl wĕg'ŭla ĕlooĭgŭnŭk' tāsĭbŭnaagŭl pĭbŭn-
ĕk'ŭnŭl, ak moewĕt', ak sĕgwĭskĭbŭnĕgaadogŭl,
ak ĭgŭnŭmooĕjŭl pĕmekenoodŭmooĕje, ootegaa-
dooĕnow' ooskalooĕk' memājooenoo' ; tokoo
egadooaaadijŭl ooskalooĕk' memājooenoo' mowāā-
lĭje.

7. Ak wĕskwāooaadĭje tĕgĕlājĭlĭje nŭmā-
jeechŭ. Ak ĕlp moewĕlājŭl [Nĭkskamŭl oo-
chĭt' wĕg'ŭla,] ak tĕlkĭtk' ootegaadāsĭlĭn' ooska-
looĕk'.

8. Tokoo mĭjesooltĭjĭk, ak tābeāk' tĕlekes-

MARK.

adäloolteedich, ak wějımkünümeedijül ěskoodümüljül, ělooıgünüktäsügül pootäleawäl' wėjuhchooeägül.

9. Ak ědđok' nęg'üla memäjooenook' tanık kes mįjesooltįjik', nāoo betooımtılınākünįjik. Na nügoo' ělmügemāje.

10. Tokoo Sāsoos ũnküseiu tĕbedaajık wĕnjoolkoodđok, nęgüm ak tane pĕmekenoodümoođje, ak okwaajık makümegül' Dālmünootāk tülāälü.

11. Tokoo Pālüseāk' pĕjedaadįjül Sāsoosül ak mīle-pebanemaadįjül, kweloodümooaadich paküleioođkün wasokāwāü ; na tĕlįkwchalaadįjül.

12. Tokoo Sāsoos kĕsepāskülāmıt ookwōmlamōčnkü, ak āāt: "Cogooā' wĕjekweloodümooeedĕch paküleioođkün wĕgĕt nāōčktābĕksįjik? Tĕleāk' tĕlemoolok' lōk ma paküleioođkün Igünümooĕdoomük oochıt' wĕg'üla' nāōčktükümiksįjik."

13. Tokoo wĕjįnkülāje, ak tĕbaasıt wĕnjoolkoodđok, ak ũsookomaasıtü.

14. Tokoo owwōndaasoolteedich pĕbünōkün oonemanowü, ak mogwā' kĕkoonümeedįkw wĕnjoolkoodđok pasük nāōčktĕbūnaak.

15. Ak tĕbloomāje, ālāje: Ankodümook' ānkwāšsooltįkw'! Pālüseāk' ootābedaadākünümooow, ak Hĕlōt' ootābedaadāk'ünüm.

16. Tokoo pebanımtooltįjik, tĕlįmtooltįjik: "Na wĕjetūlooĕt' müdü mogwā pĕbünōk'ünümukw'."

17. Na Sāsoos kĕjedok' ak ālāje: "Cogooā' wĕje-pebanımtoolteyok' oochıt' nüt mogwā' kĕkoonümoook' pĕbünōkün? Moo nĕmedoook'

küsná' moo něstümooðk' ? Mā nāōðktā tēle-
mūlgāāgūl ūkamlamoonooł ?

18. Wēpkegoolteyōk', kadoo moo tū nēmeda-
kaduōk' ? Wēsūtōōdkūnoolteyōk', kadoo moo
tū noodūmooduōk', ak moo tū mīgwedāādūmoo-
duōk' ?

19. Sēgwīskībūnēgadōōñēk' nanībūnaakīkūl
pībūnōkūnkūl oochīt' nan betoołmtūlnākūn-
ībūneek memājooenoogwīk, tasūksūb'ūnūl poot-
āleāwā' wējuhchooaadās'īgūl tanūl ēskoodūmee-
dībūnūl, wējīmkūn'ūmogūl ?" Alaadijūl : " Nā-
ōōktīnskaagūbūnūl chēl taaboo."

20. " Ak nēg'ūla ēlooīgūnūk' tasībūnaakīkūl
sēgwīskībūnēgadōōñēk' oochīt' nāoo betoołm-
tūlnākūnībūneek, tasūksūbūnīgūl pootāleāwāā-
gūl wējuhchoeagūl pewībūnēgool ēskoodūmee-
dībūnūl, wējuhsooaadoōgūl ?" Alaadijūl :
" Elooīgūnūk-tāsūgūbūnīgūl."

21. Tokoo ālāje : " Cogooā' oochīt' moo
něstūmooduōk' ?"

22. Tokoo okwaajīk Bētsādīgū, ak memājoo-
enook' ālalaadijūl nēgābegwāālijūl tan āūmūlīch'
Sāsoosūl, ak ēdāmaadijūl oosāmaalalīnū.

23. Tokoo wēsmaalājūl nēgābegwāālijūl oo-
pūtūnkū ak wēje-jīgūle-kūlīnskēnājūl ūkche-
gūnchechkū ; tokoo ēlooskomājūl oopūkīkwū,
ak samaalājūl, ak pebanemājūl oonūmedooln'
cogooāū ?

24. Tokoo nēgābegwāāk sēm kūlābaasīt, āāt :
" Nemeegīk memājooēnook', mūdū tēlamkīk
stūgā' kūmoo'jūl pēmedaakēl'."

25. Kūlābīs' āp sāmaadoōjūl oopūkīkool', ak

MARK.

kesaaläjül oosümküläbaaslīnū. Na tokoo kes-
 insaadāsīt, ak kakeioole-nūmeāje 'msīt wēne.

26. Tokoo Sāsoos ēlmūgemājül weekū,
 ālājül: "Moo ūktileow' ūkchegūncheechkū,
 kūsna' moo ūktūlmow' wēn ūkchegūncheechkū."

27. Tokoo Sāsoos ak pēmekenoodūmooōje
 wējīpkotūmkedaajīk ak ēledaajīk ūkchegūn-
 cheejül Sēsālea Pelīpēk' tūlāl': ak āskw pēme-
 daadīch Sāsoos pebanemāje pēmekenoodūmoo-
 oōje, ālāje: "Tāledāālūmījīk tālooējīk memājooe-
 nook' 'ntwēnīn neen?"

28. Tokoo tēleūsedēmaadījül, āājīk: "Tēloo-
 ējīk ēdū San nojebāpteisāwadēgēt'; ak alt
 tēlooējīk', Eleījah; ak āp ūktūgīk tēlooējīk,
 keel nāōōktājīt neganīkchījetēgāwenoogwīk."

29. Ak Sāsoos ālāje: "Cadoo kelow' tāloo-
 wāyōk' neen 'ntwēn'īnū?" Tokoo Peāl ūsedāboo-
 gooēt', ālājül: "Keel na Clīstāwīt'."

30. Tokoo Sāsoos mēlketūlītploomāje moo
 ootāgūnīmkoonū.

31. Tokoo bokche-kenoodūmooōje tar tēle-
 machū: "Ulnoo Ookwīsül meamooch' wōōn-
 mājāāgoodūl' pegwēlkūl kogooāāl', ak ooche-
 alwōmkooosedo' kesegoo īktōōk, ak ūkchepad-
 ūleas-ooīktōōk, ak noojeweegīgūdījīk ootenā-
 wōkū, ak nābaadēn', ak kesīnsoogooaak me-
 noonsīdo'."

32. Na māsoe-weedūk na kūlooswōkūn. Ak
 Peāl' wēsmaalājül ak bokchīptūgemājül.

33. Cadoo Sāsoos kewōnskeboogooaasīch an-
 kamāje pēmekenoodūmooōje, ak pētķīmājül
 Peālūl, ālājül: Uleyē' 'npakūmk, Sātūn, (Uk-
 tāntēgāweno,) mūdū mogwā' ankedādūmoo'nūl

tanül tüläl Níkskamā-wíktöök, kadoo tanül tüläl cheenümoó íktoogü ánkedāādümünül."

34. Tokoo wegoomāje tane étlemowwāälje ak élp pēmekenoodümoóje, ak ālāje: "Tan wēn úktoonooóogooíh', ootoogoolsíh', ak wōōna-gaadooch' ookloocheāwāūm, ak noosoogooíh'.

35. Müdü tan wēn wēskāwedāātk' oostowe-doon' oomemājooók'ünüm, 'ndoodo'. Cadoo tan bá wēn ochíndök' oomemājooók'ünüm, ochít' neen ak ochít' nüt wōōleägünoodümákün, na nēgüm oosūtaadoodo'.

36. Müdü tālegüloo'tüs' memājooenōō' kane-āāwíh' 'msít oosítkümoō' ak ootūnaan' oochek-jakümüjül?

37. Kūsna' kogooā' memājooenōō' ígünümoo-édoos' ootābätēlooōn' oochekjäkümiül?

38. Müdü tan bá wēn nēdāgāāk ochít' neen ak ochít' 'nkülooswök'ünümül, wēg'ūla nāōōk-tükümüksíjík mēdoōksíboogwadakadíjík ak ūloo-wāwooltíjík ootenāwökü, na ochít' nēgüm Úlnoo Ookwísül ' ntāgāādo tan tlesíp' ūpkesínk' Oochül ooküpmēdāādák'ünümkü, ak ootānsālāmp' wíjāooōjü."

CHAPTER IX.

1. Tokoo ālāje: "Tēleāk' tēlemoolök' alt kākümüoltíjík oola' 'ntēt' taník ma úkwtütümēedíkw 'npooōkün meesokoo kesenūmedooaadíh Níkskamül ootēlēgāwaagím ootegaan' mül-gígünōd' íktöök.

2. Na kese ūsookom-tāsoogooonākēk, Sāsoos ālaalāje Peālül ak Sakobül ak Sanül, ak élitko-

MARK.

jooe-wijāooōje kākwekūmdünōōgū, boktakayějík.
Ak Sāsoos sasāwōmoogwaasīt ooskalooōkū.

3. Ak ootokwōnūl pēmewōsogwaadīgūl, lōk
kēsewōbāāgūl stūgā' wōstāoo; tan moo kese-
tūle-wōbaadoogūl oosītkūmook' āūmook noo-
jiksīspaadēgēt'.

4. Ak māswaadīlīje Eleijahūl' ak Mooyeesūl',
ak ētleāgūnoodūmadeedījūl Sāsoosūl.

5. Ak Peāl' ūsedāboogooēt', ālājūl Sāsoosūl :
" 'Nsakūmamenēn', wēlkadūmoodeēk' oolahū—
Wēleāk' ūkteemūnēnoo oola tētū—ak leedoo-
nēch' nāsīskūl sēgeegūneegūnūl, nāōōktāch'k'
oochīt' keel, nāōōktāch'k' oochīt' Mooyees, ak
nāōōktāch'k' oochīt' Eleijah."

6. Mūdū moo kējedook' tan tūlooēsū; mūdū
lōk wāgwōdaasooltījík.

7. Tokoo alook' egaak ankoonalooegeějík, ak
kūlooswōkūn wējenuodāsīk alook iktōōk, tan
tēlooēk : "Oola' 'Nkwīs tan peāmīksālk' : Jīk-
sūtoōdōksūp !"

8. Tokoo wīsku' yālābedaadīch mow wēnūl
nēmēaadīgool, pasūk Sāsoosūl tanūl tēgwāāg-
weedījūl.

9. Na pēmenesēdaadedēk' kūmdūn iktōōk
tēlītploomāje moo ootāgūnoodūmooōnow' wēnūl
tan tēlenūmedoo'dīch, meesokoo Ulnoo Oo-
kwīsūl kesuche-menoonsīlīch' 'npooēnook' oo-
tenāwōkū.

10. Ak ankodūmeedīch wēg'ūla kūlooswōk'ūn
ootenāwōkū, ak nēgūmow' pebanīmtooltījík tēl-
īmtooltījík : "Cogooā' ēdook nūt wējemenoon-
sīm'k' 'npooenook' ootenāwōk ?"

11. Tokoo pebanīmaadījūl Sāsoosūl, ālaadījūl :

CHAP. 9.

“Cogooā' wějetūlooějĭk' noojeweegĭgūdĭjĭk El-eijahūl' tūmk oopūgesĭlnĭn'?”

12. Ak ālāje: “Eleijah meamooch' tūmk pēgesĭnk' ak kakeieladogūl 'msĭt cogooāal; ak tan tēloowegāsĭk oochĭt' Ulnoo Ookwĭsūl, oo-wōōnmājāāgoon pegwēlkūl cogooāal' ak ookēnskedāalūmooksĭn.

13. Cadoo neen tēlemoolōk' Eleijah kes pēgesĭnkūp, ak tan tēleooledāādūmeedĭp tēlalaadĭb-ūnā', stūgā' tan tēleweegāsĭk oochĭt' nēg'ūmū.”

14. Na pēgesĭnkēk' kēgenoodūmoođe aūm-ūlĭch', nēmeāje mowwepoogwēlnĭje memājooe-noo' owweu' aūmūlĭje, ak noojeweegĭgūdĭlĭje aūmūlĭje, ētlepebanegēsooltĭlĭje.

15. Tokoo ūnkūseiu 'msĭt mowāāgĭk memājooenook' nēmeaadĭch, kēsepakūleiooltĭjĭk, ak ēleebooltĭjĭk aūmūlĭch', ak boosoolāwĭktooaadĭjūl.

16. Tokoo tēle-pebanemāje: “Cogooā' pebanemōk wēgēt'?”

17. Ak nāōōktājĭt wēg'ūla ētlechowweějĭk, ūsedēmājūl' ālājūl: “Noojekenamooēt', pēgesoodool' 'nkwĭs' tan wēskwāājūl mūndool' tanūl moo nēdowēlĭgool.

18. Ak tan bā tēt wēsmaalūch pēbooōgālchūl, ak pesowtoonaat', ak nēnkūbĭtkūdēsĭnk', ak pēmealoo'sāt. Ak kwějĭmkĭk kēgenoodūmājĭk ootūjĭgūladooōnow', kadoo nēgūmow moo kesetūladakadeekw.

19. Sāsoos ūsedāboogooēt', ālāje: “Memājooenootoot', booskemēktūmoodeyōk'! tālĭpkĭjĭt-kwāooltōksūp ēdōōk'? tālĭpkĭjĭkūmootēs' ēdook'ntoogwāoolĭnow'? Choogwāalookw ūlbadoos.”

20. Tokoo āladooaadĭjūl: na nēmeāch', mūn-

MARK.

doo ůnkůseiu pĕbooĕĝĵůl. Tokoo ůlbadoos mĕskůnadĕsĭnk' makůmegĕk', ak yaldĕĕdůbeĕt' ak pesowtoonaat.

21. Tokoo Sĕsoos tĕlepemanemĕĵůl ůlbadoosůl oochůl: "Tĕlůpkĭjĕĕ oot oomĕtůnůgoon?" Alĕĵůl: "Tochoo mĭjooajeejooedĕk'.

22. Ak seowwu pakůsaalůĵůl, ak kĕsaalůĵůl, oochůt' oonĕbagoonů. Kadoo mĕ kogooĕ' keel tĕtpĭĝůnĕd'ůmůn ůktůlaadoon, ŕooledĕĕlůmĭn ak abogůnůmooĭn."

23. Sĕsoos ĕlĕĵůl: "Keel tĕtpĭĝůnĕd'ůmůn: 'msĭt kogooĕl' kesaadĕsĭs oochůt' wĕn tan kĕdlĕmsůtků."

24. Tokoo ůnkůseiu ůlbadoos oochůl nĕdowĕlůĵůl ak ůtkedĕmĭlůĵůl, ĕĕlůĵůl: 'Nsak'ůmam, kĕdlĕmsůtům; abogůnůmĕdůmooe 'nmĕktům-ůĝĕwĕm."

25. Na Sĕsoos nĕmĕĕch' mowwepoogwĕlnĭje pĕme-moweebooltĭlĭch', pĕtkĭmĕĵůl mĕjegĕĕlůĵůl můndool, ak ĕlĕĵůl: "Keel, můndoo, moo nĕdowwĕwůn ak kĕbĭstĕkůnůn', neen tĕlůtploomool ůkooĭktĕlkaasĭn oola' ůlbadoos, ak moo ĕp ůkpejaasu."

26. Tokoo můndoo sĕĕskwĕt' ak pĕbooĕĝĵůl, tokoo wĕĵĭktalkaasĭĵůl: ak ůlbadoos tĕlaasĭt stůĝĕ' 'npůk; na oochůt' pegwĕlkĭk tĕlooĕĵĭk: Meamooch' nĕpk.

27. Cadoo Sĕsoos wĕswaalĕĵůl oopůt'ůnků, ak kakůmaalĕĵůl, ak kakůmaasĭt.

28. Tokoo kes Sĕsoos pĭskwaach wĕnjeegwŕm, tane kĕgenoodůmooĕje kemoodook' tĕlepibanĭmche, ĕlche: "Cogooĕ' oochůt' nenĕn' moo kesuhchĭktĕlkalakůtĕk [nĕĝĕt můndooĕk' ?]

29. Ak Sāsoos āļaje : “ Oola' na tēlamooksīt mogwā' kesuhchiktālkaalāt tame, pasūk alasoodūmākūn iktōok ak soonāwīmkāwā' iktook.”

30. Na wējīpkotūmkedaajīk nadaāl, ak ēlesābedaaīk Gālelētkū, ak moo pawōtūmook' wēnūl ookūjejedoolīnū.

31. Mūdū tēkenoodūmooōje tane pēmekeenoodūmooōje, āļaje : “ Ulnoo Ookwīsūl egaalooksīt cheenūmook' oopūtūnooōkū, ak nābaadāk, ak kese nāboch kesīnsoogoonak menoon-sido'.”

32. Cadoo moo nēstūmeedīkw oola' kūlooswōkūn, ak chepātūmeedīch oopebanemanow'.

33. Na pējedaajīk Čāpūlneūmkū, ak kesepīskwēdaadīch wēnjeegwōm tēlepebanemāje : “ Cogooā' wējewāgwamadoolteyōk' wēchkwedaaīkw ? ”

34. Cadoo mogwā' kēloosoolteekw. Mūdū wēchkwuhskoodūmeedīch tan wēn nēg'ūmow peāmeēspāākū.

35. Tokoo Sāsoos ēbaasīt ak wegoomāje nāōōktīnskēksīlīje chēl taaboo, ak āļaje : “ Nadoo wēn wōōledāatk ootūmskwēsāwāīn, kēspeēdo', ak loogowōdū 'msīt wīg'ūmā.”

36. Tokoo wēsmaalājūl mījooajeejūl ak egaaļājūl mēgweiīk āūmūlchū, ak kesīpsūtksaalāch mījooajeejūl, āļaje :

37. “ Tan wēn akūnooōlājūl nāooktājīlījūl na tēlamooksīlījūl mījooajeejūl neen 'nwesoonūm iktōok, na neen akūnooōlīt : ak tan wēn neen akūnooōlīt', moo neen akūnooōlīkw, kadoo akūnooōlājūl Nēgūmūl tanūl ēlkiīmīlījūl.”

38. Tokoo San ūsedemājūl āļājūl : “ Nooje-

MARK.

kenamooět', nĕmegŭdŭnâk' cheenŭmâk' wĕjĭk-tâlkaalâbŭnegŭ' mŭndoogwŭ ŭkwesoonŭm ĭktöök, tan moo noosoogoolookw', ak wĕtkool-kŭtŭp, mŭdŭ moo noosoogoolookw'."

39. Caḍoo Sâsoos âât : " Moo ŭkkootkoolâp' : mŭdŭ mow wĕn 'nkŭmâsu kese wĭnuskwĭmĭkw' tan kese tŭladök pakŭleĭooökŭn 'nwesoonŭm ĭktöök.

40. Mŭdŭ tan moo segâjedâlŭmoolookw' na wĭdoogweikw'.

41. Mŭdŭ tan wĕn nakŭnaamoolok' oochĭt' neen 'nwesoonŭm, mŭdŭ tĕlâowoolteyök' Clĭstâ-wĭt' ootenĭnk, kĕdlâwâ' ĭktöök tĕlemoolök ma 'ntöök ootabankŭdoo-owâŭm.

42. Ak tan wĕn kesaalâch' wĕg'ŭla nâöök-tâjĭlĭjŭl mĭjooajeejŭl tanŭl kĕdlâmsŭtŭmŭlĭjŭl 'ntenĭnkŭ, oopĕjeetakŭmâlĭn', âjekŭloo'ltŭs oochĭt' nĕgŭm moolĭnapskool ootogŭloowöökŭnŭk' kotkwĕpelŭmooch, ak ŭpkasĕgĕmk' ŭkchĭg-ŭmöögŭ.

43. Ak ŭkpŭtŭn kesalŭsk' ŭkpadadĕgĕn', tŭm-tâädŭks : mŭdŭ âjekŭloo'ltŭs oochĭt' ŭktenĭn ŭkpĭskwaan âpchĕmemâjooökŭn ĭktöök tŭlĕaa tŭmâäk ŭkpŭtŭn, moo ĕnkoodâ ŭkpŭtŭnŭl kĭtk' oolâäk ak ŭktŭleĕn' mŭndooagĭk, bööktâwĭktöök tan moo kesĭnkasooaadŭmŭk;

44. Tan tĕt ookoolbâtkĭjŭmooök' moo nĕboo-dĭlĭgwe, ak booktâoo moo nâkâsooĕnöök.

45. Ak ŭkât' kesalŭsk' ŭkpadadĕgĕn', tŭmtâ-hâän. Ajekŭloo'ltŭs oochĭt' ŭktenĭn ŭkpĭskwaan âpchĕmemâjooökŭn ĭktöök ŭknŭkwte-gâdânŭ, moo ĕnkoodâ kĭtk ŭkâtŭl 'msâäk ak

üktülagálkoosín mündooagík, booktāwíktook tan moo kesínkasooadümük',

46. Tan tēt ookoolbátkijümooök' moo něboodilígwe, ak bööktāoo moo 'nākasooēnook.

47. Ak ükpükík kesalüsk ükpadadēgēn' münadoodüks' : äjeküloo'ltūs' ükpiskwaan Níkskam ootēlēgāwagīm 'nkoodälkegwōn', moo ēnkoodā ükpükígool' kítk wōōlāāk, ak üktülagálkoosín mündooagígwā' booktāooü,

48. Tan tēt ookoolbátkijümooök' moo něboodilígwe, ak bööktāoo moo 'nākasooēnook.

49. Müdü 'msít wēn oochesälawaadāsido' bööktāoo íktōök, ak 'msít pēgedünümādímkwā' oochesälawaadāsido' salawā' íktōögü.

50. Sälawā' na kéloo'lk ; kadoo sälawā' 'ntök tan tēlesälowemaak, kogooā' āootöksüp sälowemaadoök' ? Sälawā' ooskodümook üktenāwōkü, ak wōntükōde eetüch üktenāwokü."

CHAPTER X.

1. Tokoo Sāsoos wēnagaasít ak wējípkotümkaasít nadāālū, ak āleēt' Lēsweepāwageāāl makūmegül', kamāāk Sooldānkü : ak āpch pegwēl-kík memājooenook' mowwedaa'dijül āümüljü, ak tan tēlínkülagaadök, āpch telekenaamoođe.

2. Tokoo Pälüseák' pējedaadijül āümülích' ak tēlepebanemaadijül : "Üsedāādāsík tú ütploodákün íktōök, cheenüm öotējígülaalān' ootābítēmül ?" na tēlíkwchalaadijül.

3. Tokoo Sāsoos üsedāboogooēt', ālāje : "Tāl-ütploomoolöksübünák' Mooyeesök' ?"

4. Tēlooējík : "Mooyeesök' üsedāatküp oo-

MARK.

tooweegāsīn ējīgūlaaldīmkāwā' weegādīgūn, ak ootējīgūlaalān ootābītēmūl."

5. Ak Sāsoos ūsedāboogooēt' ak ālāje : "Oochīt' na tan tēlemūlgāāk ūkāmlāmoon'ooōl' Moo-yeesōk' wējeweekūmoologūp oola ūtploodākūn :

6. Cadoo wējadēgēm' tan ūmskwēs' poktūm-keak' Nīkskam keseāb'ūne cheenūmool ak ābīlījūl.

7. Na oochīt' cheenūm 'nkūlādū' oongeegoo ok ūtkoonaseedāk' ootā'bītēmūl.

8. Ak nēg'ūla taaboosījīk 'nkoodāchdūdo' ootenāwow'.

9. Na oochīt' tan Nīkskam kesītkwaadōk, oosītkūmoogāwaach moo tēpkesaadoolch."

10. Na lāmīgwōmk kēgenoodūmooōje āpch ēlephanemaadījūl oochīt' na cogooā'.

11. Ak ālāje : "Tan bā wēn ējīgūlaalājūl ootābītēmūl ak āp ūktūgūl māleāweedījūl, wīnāchkūl tēladooōjūl ootenīnkū.

12. Ak ābīt jīgūlaalāch oocheenūmoomūl ak āp ūktūgūl māleāweedīch, wīnāchkūl tēlaasīt."

13. Tokoo pēgesoolaadije mījooajeech Sāsoosūl āūmūlīch', koolāmān' oosamaalānū, ak tanīk pēmekenoodūmoojīk pētkīmaadije tane pēgesoolaalīje.

14. Cadoo Sāsoos nēmedōk', lōk moo wēledāādūmook, ak ālāje : "Usedāālūmookw' mījooajeechk oowōōchkwedaanow āūm, ak moo ūkootkoolāp' : mūdū na tēloltījīk wētālegēmeedīch Nīkskamūl ootēlēgāwagīm."

15. "Tēleāk' tēlemoolōk' tan bā wēn moo tūluhsooaadookw' Nīkskamūl ootēlēgāwagīm stūgā' mījooajeech, na ma pīskwaakw'."

16. Tokoo mĵooajeech ěpsůtkwaalĵe ak wěle-
kũloolĵe, wělaalĵe.

17. Na pěmeěěk' Sĵsoos owtĵk, nĵdoo wěn
cheenũm wěchkweebĵt, ak ěmootkooleboogooaa-
sĵĵũl, ak tělepebanĵmĵĵũl, ělĵĵũl : " Keel kěloo'sĵt
Noojekenamooět', tĵladěgaas tan oochuhtĵle-
gěmeděs' ĵpchememĵĵooěkũn ? "

18. Ak Sĵsoos ělĵĵũl : " Cogooĵ' wějetũlooe-
ěĵn Kěloo'sĵt ? Mow wěn kěloo'sĵkw pasũk Nĵ-
ěĵktĵĵt ; Nĵkskam na.

19. Kějedoouũl ŵtploodĵk'ũnũl : Winĵchkũl
moo ŵktũlaasu ! Moo ŵknĵbĵěěgow' ! Moo
ũkũmoot'ũnow ! Moo sĵĵk ŵktũloowedũmasu.
Moo ŵkũspooĵwaaděgow' ! Ukpũmedĵĵlũm
kooch ak ŵkeech'."

20. Na něĵũm těleũsedĵboogooět', ělĵĵũl :
" Noojekenamooět', 'msĵt wěg'ũla kělodũmĵnũl
wěĵaděgěmk' toochoo něstooedaaseĵněk'."

21. Tokoo Sĵsoos ankamĵĵũl, kěsĵĵũl, ak
ělĵĵũl : " Nĵěĵktĵch' cogooĵ' noodaan : ŵleyě',
'ntoeskědoo. 'msĵt ŵktĵĵ'egěm, ak ĵĵũnũmoo'
ĵoolĵĵooěnook', ak ooskĵtũks' kootĵpson was-
ĵk ; ak choogoo'yě, oonagaadoo ŵkloocheĵwĵũm,
ak noosoogooe neenũ.

22. Na ŵlbaadoo wějesěspědaasĵt oochĵt' na
kũlooswĵkũn, ak wěnmĵĵĵpkotũmkaasĵt, mũdũ
lĵk mĵĵasĵt'.

23. Na Sĵsoos yĵĵbaasĵch ak ělĵe pěmeke-
noodũmooĵe : " Tĵdooĵĵmtooalooĵoodĵk' wěgũla
tanĵk kěkoonũmeedĵch mĵĵsoode oopĵskwědaa-
now Nĵkskamũl ootěĵěgĵwagĵmk' ! "

24. Ak pěmekenoodũmooĵe pakũlastũmooaa-
ěĵĵũl ookũlooswĵk'ũnũmũlũ. Cadoo Sĵsoos ĵpch

šsedāboogoočt', ālāje: "Nejĩntoot', tēdoojĩm-tooāak nēg'ūla tanĩk ēlegāsool-teedĩch mĩlāsoo-ōkũn oopĩskwēdaanow Nĩkskamũl ootēlēgāwagĩm!

25. Ajĩnkũmaseš' Camũl oosābaasĩn sak-ūdeel oopũkĩkwũ moo ēnkoodā mĩlāsooenoo' oopĩskwaan Nĩkskamũl ootēlēgāwagĩm!"

26. Tokoo lōk pakũleiooltĩjĩk, tēlĩmtooltĩjĩk: "Na oochĩt' wēn ēdook' kesuhsũtādo'?"

27. Cadoo Sāsoos ankamāje ālāje: "Cheen-ũmook' ootenāwōk māsēgook; kadoo moo Nĩkskawāwĩktōōk. Mũdũ Nĩkskam 'msĩt cogooāl' mogwā' māsēgoogũl."

28. Tokoo Peāl bokchetũlemājũl: "Ankap-tān'! nenēn' 'msĩt nāktũmēgũp 'msĩt 'ntālegēm-enēn' ak noosoogoolēgũp."

29. Ak Sāsoos šsedāboogoočt' āāt: "Tēleāk' tēlemoolōk' 'msĩt wēn tan nāktũk' week, kũsnā' nakũlāje wĩjegĩmāje chenũmoo', kũsnā' wĩjegĩmāje ābĩlĩje, kũsnā' oongeegoo, kũsnā' ootāā-bĩtēmũl, kũsnā' oonejĩnn, kũsnā' oomakũme-gēmũl, oochĩt' neen ak oochĩt' wōōleāgũnood-ũmākũn,

30. Na nēgũm kaneāwĩdo' kũskĩmtũlnākũn 'leādēltũdo' nũgāā 'msũnto', wēnjegwōmũl, ak wĩjegĩmāje cheenũmoo', ak wĩjegĩmāje ābĩlĩje, ak makũmegũl', ak ookwĩch', ak oonejĩnn, ak mak-ũmegũl', ak skũmtook' kestāwōdāk'ũnũl; ak ēlp oola' oosĩtkũmook' tan kēdooechoogoeāk' 'msũnto' āpchememājooōkũn.

31. Cadoo pegwēlkĩk tanĩk ũmskwēsāwāāk kēspeđdāk', ak pegwēlkĩk tanĩk kēspečĩjĩk, ũmskwēsāwādāk'.

32. Na āhkík owhtík ěledaajík Sāloosālām-kāālū ; ak Sāsoos negánaasít ; ak nĕgŭmow' ětlepakŭleiooltíjík, ak pĕmenoosoogooaadích wāgwōdaasooltíjík. Tokoo āpch wegoomāje nĕg'ŭla nāōōktínskŭksílíje chĕl taaboo, ak bokchetŭlemāje tanŭl cogooāā' tŭlaadedŭl' ootĕnĭnk.

33. Ankaptŭmookw', ělĭtkojooědaaĭkw Sāloosālāmķŭ, ak Ulnoo Ookwísŭl ootenĭn 'leigŭnŭmooědoodĕn' Ukchepadŭleas'-ooĭktōōk, ak noojeweegígŭdíjík ootenāwōk', ak nĕg'ŭmow wōōnmāje-ĭlsoomādák' 'npooōkŭn ĭktook, ak 'leigŭnŭmooědoodák' ootenĭn ŭktŭge tāsŭkŭmĭksílíje ;

34. Ak nĕg'ŭla nĕg'ŭmow mālegĭmādák', ak looskomādák', ak nābādák' ; ak kesĭnsoogoo-naak menoonsido'."

35. Na Sak ak San, Sĕbŭde ookwĭss, pĕgesĭneedíjŭl Sāsoosŭl āŭmŭlích', ālaadíjŭl : "Noojekenamooĕt', wĕdŭmedāādŭmĕk' ŭktŭlaadoodenĕn' tan tĕltāmoolĕk'."

36. Ak ālāje : "Cogooā' wĕdŭmedāādŭmoo-ĕōk' 'ntŭlaloolenow' ?"

37. Alaadíjŭl : "Usedāālŭmĭn' nenĕn' 'ntŭb-ĭnĕn' nāōōktājĭt ŭktenākŭnŭmk', ak ŭktŭk' ŭkpadadoo'jŭmk' ŭkŭpmedāādák'ŭnŭmkŭ."

38. Ak Sāsoos ālāje : "Moo kĕjedooōkw' tan cogooā' kweloodŭmokŭ. Kelow' tŭ kesuche-sāmoogwōdōksŭp 'nkŭneepsŭmoon tan neen wĕsām'oogwei ? ak kesebāpteisāwadāsedōksŭp na bāpteisāwadákŭn ĭktōōk tan neen wĕjebāpteisāwadāse ?"

39. Alaadíjŭl : "Kesetŭladĕgĕdĕs'ŭnĕn." Ca-doo Sāsoos ālāje : "Meamooch' oochesāmoo-

MARK.

gwōdōksūp' nkūneēp' sūmoon tan neen wēsām' oo-
gwei; ak nēg' ūla bāpteisāwadākūn tan
neen wējebāpteisāwadāse, kelow' oochebāpteis-
āwadāsedōksūp;

40. Cadoo wēn ootūbīn' 'ntenākūnūmk' kūsna'
'npadadoojūmk, moo na neen 'nootāpsoon 'ntīg-
ūnūmooēdoon; cadoo nēg' ūla 'msūntāk' oochīt'
tanīk keskājaadāsīk.

41. Na tan tīlesīp' wēg' ūla ūktūgīk nāōōk-
tīnskūksījīk noodūmaadīch, lōk moo wēledā-
lūmaadīgwe Sakūl ak Sanūl.

42. Tokoo Sāsoos wēgoomāje tan āhkū, ālāje :
“ Kējedoodeyōk' wēg' ūla tanīk tēledāālūmoojīk
ootūbloodakadīnow' ūktūgīk tāsūkūmīksījīk oo-
tenāwōkū, alsoomaadīje :

43. Ak oosakūmamooō' kestāwāāgweedīje.
Cadoo moo tēlāānook kelow' ūktenāwōk.

44. Mūdū tan bā wēn wēdūmedāātk' ootalsoo-
sīn kelow' ūktenāwōk', oonōkūbēmedēn' ; ak tan
wēn wēdūmedāātk' oomowīkpūmedāādāsīn ke-
lowū, loogowōdū 'msīt wīgūmahū.

45. Mūdū chēl Ulnoo Ookwīsūl moo wējīp-
kesīnooksūp ootūloogwāokoosīn, kadoo wējīp-
kesīnkūp ootūloogwāooōn' memājooenoo' ! ak
ootīgūnūmooēdoon oomemājooōk' ūnūm oochīt'
ootābātēlooōn' pēgwēlnīje.”

46. Tokoo pējedaajīk Jēlekokū, ak tan tīlesīp'
wējīpkotūmkedaadīch nēgūm ak kēgenoodūm-
oojīk Jēlekokū, ak pēgwēlnīje moweēlīje tēgwā-
āgweedīje, Tīmēēūs ookwīsūl, Baltīmēēūs na,
tan nēgābegwāāk, tan nōōtowwōktūmāt', kas-
kowitzk' ēbīt'.

47. Ak noodūmach' oo-Sāsooswelīn' Nāsālēt'k'

CHAP. II.

tüläl', bokchintowët', äät: "Säsoos, Dabid ookwísül, äooledäälüme!"

48. Ak pegwëlkik pëtki maadijül oochit' oobonawistoolinü; kadoo owooná' äjintowët', äät: "Dabid ookwísül', äooledäälüme!"

49. Tokoo Säsoos nënkeiboogooasit, ak tëlkitk' oowegoomkoosilinü. Tokoo wegoomaadijül nëgäbegwäälijül, älaadijül: "Oolkwijaase, oonagaase, wegoomsk'."

50. Tokoo nëgäbegwääk ëjigülaadök ootokwön' ak wenäk-äpsoogwaat, ak pëgesinkül Säsoosül.

51. Tokoo Säsoos üsedäboogooët' äläjül: "Cogooä' wëdümedäädümün 'ntülaloolin'?" Nëgäbegwääk äläjül: "'Nsakümam, 'nmüs'ünümün nëmedëgëmk'."

52. Tokoo Säsoos äläjül: "Upkotümkaase, üküdlämsütoodk'ünüm wëstoweesk'." Ak ün-küseiu mësunük' nëmedëgëmk', ak noosoogoo-öjül Säsoosül owhtigü.

CHAPTER XI.

1. Na wëjoo-owwedaadich kweifchk' pëjedaa-dich Säloosälämkü', egaajk Bëtpäjik ak Bëtänik', kümdün iktook tan tëlloesit Ole'beä, tokoo ëlkimäje taboosilije tane pëmekenoodümoöje,

2. Aläje: "Laadikw ükchegüncheechk tët-pügowü', ak tan tëlünküseiu üpkesinök' nadääl' wäjeädöksüp jäkas nootkwääk këltokpesit, tan münaa wën memäjooenö' pëmeboolwëdoogül: äpkwaalädöksüp ak choogwaalädöksüp.

3. Ak wën tülemoolök', "Cogooä' wëjetüla-

MARK.

dĕgāyōk'?" tūlemādōksūp, Tan Alsoosīt wĕd-ūmedāālūmājūl; ak ūnkūseiu choogooōgemādūl.

4. Tokoo ālaadijīk ak wājeaadijūl jākasūl nootkwāālījūl kĕlpešīlījūl koojūmook', kweīk' kagūn-ūk', nīktoo'dĕk' owhteelū; ak āpkwalaadijūl.

5. Na alt. nĕg'ūla tanīk kakūmoohtījīk nadāāl, ālaadije: "Tāladĕgāyōk' wĕjeāpkwaaalōk' jākasū?"

6. Tokoo tĕleūsedĕmaadije Sāsoosūl tan tĕlīm-kweedīp: ak ūsedālūmkweedīje.

7. Ak pĕgesoolaadījūl jākasūl Sāsoosūl āūm-ūlīch', ak wĕskītĕgadoodaadījūl ootokwōn'ooōl, ak Sāsoos kākooħaasījūl'.

8. Tokoo pĕgwĕlkīk ĕlĕgodoodījūl ootokwōn'-ooōl owhtīgū, ak ūktūgīk ūpsĕtkoonūl tĕmsūm-eedījūl, ak nĕnāsodoo'dījūl, ĕnākādūmeedīch owhteū.

9. Ak tanīk nĕg'ūmow neganedaajīk, ak tanīk ootĕch'k' wĕjedaaajīk, nĕdowoodījīk, āājīk: "Hos-ānna! wĕlaalooksīt nĕgūm tan wĕje-choogooeēt' Ukchesak'ūmal ooweesoonūmkū'.

10. Wĕlaalooksīk koochenoo Dabīd ootĕle-gāwaagīm, tan wĕchkooeāk' Ukchesak'ūmal ooweesoonūmkū. Hosānna! mowwĕkāk wāāgū!"

11. Tokoo Sasoos ĕlepīskwaat Sāloosālām kū, ak ĕp Ukchealasoōdūmogwōm'kū, ak 'msīt cogooāāl kesekuhtoge-ankāptūk, kes nā wĕla-gwīk', tāweēt', āleēt' Bĕtānīk'; nĕg'ūla nāōōk-tīnskĕksījīk chĕl taaboo tĕgwāooaadījūl.

12. Na wōpk ĕksīt pook' wĕjetoocĕch' Bĕtānīk', kāwesīnk';

13. Ak nĕmedōk' menīchkōkse amasĕk' kĕgīp-kūk', ak nāje'ankāptūk mā cogooā' ootetūnūnū

Na pëgesink' tan tët kakümik', mogwā' cogooā' wājedook' okskedanook pasük nebeek; müdü moo tët-pügaanook menichköl [oomooenäsünü.]

14. Tokoo këlöösit ak tëlöötik': "Mow. wën oochemälkodümooich' menichk' üktenink' äp-chooü!" Ak këgenoodümooöje noodümeedich.

15. Ak pëjedaajik Sälöösälämik', ak Säsöös piskwaat Ukchealasoodümogwöm, ak bokche-tooöläje tane ëtlintooeskaadilije, ak tane ëtlipkwödëligüdülijje Ukchealasoodümogwömkü; ak këtkoojaaodooöjül oobätälöodümooöl' noosasāwaa-doolich' sooleāwāü, ak ookoodpoodümooöl' tane nëdooeskaadeedije pülësü.

16. Ak moo üsedälümagwe wëne oolesäbaalalin ooläkünn Ukchealasoodüomgwömkü.

17. Ak tëlekenoodümooöje, äläje: "Moo tü tëlöoweegäsinook', "Nëen Nëek ootüloöedäsün alasoodümogwöm oochit' tan täsükümüksijik?" kadoo kelow' kesetüladooök' ookümootünësoowigwöminü.

18. Na Ukchepadüleask' ak nooje-weegigüdülijik noodümeedich, ak kwelümeedich tan tülenābadisü: müdü chepalaadijül, müdü 'msit tan täseedich ëtlechowāägik memājooenook' pakül-astümeedich tan tëlekenoodümooëlich'.

19. Na wëlaakw wëjipkotümkaasit ükchegünkü.

20. Na pëmeseowedaadich wöpk ëskitpook' nëmedoodich menichkökse (the fig-tree) kake-müljögümeäksübünëk'.

21. Ak Peäl' mïgwedāatk, ak äläjül: "'Nsak-ümamenën', ankaptān', menichkökseëk' tanëk' almoodümooübünëk', nëpkëk, müljögümeaak."

MARK.

22. Ak Sāsoos ūsedāboogooēt', ālāje: "Uk-
tlāmsūtōōkūn Nīkskam ootenīnk ooskōdūm-
ook'!

23. Tēleāk' tēlemoolōk' tan wēn tūlemāch'
wēg'ūla kūm'dūnūl, Oonagaadāse, ak ūpkūsaa-
dāse ūkchīgūmōōgū, ak moo aswedādūmook' oo-
kwōmlamoonkū, kadoo ūktlāmsūt' tan tēlooēch'
ootūleānū, tūlīmsūnto' tan tēlooēchū.

24. Na oochīt' tēlemoolōk', 'Msīt cogooāal
tanūl kweloodūmogūl alasoodūmaadeyōk', ūk-
tlamsūtūmoodīkw' ūkmūsūnūmūnow', ak ooskō-
tōksūp.

25. Ak tan toochoo kakūme-alasoodūmaade-
yōk', abīksīktookw' 'msīt wēnīk tanīk moo wēle-
dālūmowōkū; koolaman' Koochooow' tan āīt
wasōk, ūktabīksīktoolenowū.

26. Cadoo moo abīksīktoowok', ēlp Koochoo-
ow' tan wasōk āhk, ma abīksīktūmoolooōgūl
ūkpadamsoodīmooōl."

27. Tokoo āpch pējedaajīk Sāloosālāmkū; ak
pēmeēdēk' Ukchealasooodūmogwōmkū, pējeda-
dījūl ūkchepadūleask', ak noojītploodakadījīk;

28. Ak ālaadījūl: "Tame tū wējadoon ūktal-
soodākūn ūktūlaadoon wēgēt' cogooāal? ak wēn
tū īgūnūmūskūs oot alsoodākūn?"

29. Tokoo Sāsoos ūsedāboogooēt', ālāje:
"Nēn ēl pebanemoolōk' nāōōktā' cogooā', ak
kelow' ūsedēmīkw', tookoo toochoo nēn kenoo-
adooltōksūp tan wējadoo alsoodākūn 'ntūlaadoon'
nēg'ūla cogooāal."

30. Sanōk oobāpteisāwadāk'ūnūm, wasōk' tū
wējeāksūbūnēk'? kūsna' oosītkūmoogāwenoo
īktōōk? ūsedēmīkw'."

31. Tokoo ägünoodümäjik, tēlīmtooltijik, Nūg-
āā tūlooāk wəwōk wējeägūp, tūlooēdo', "Tāl-
āāk moo kēdlāmsūtoowōksūp?"

32. Cadoo tūlooāk w', oositkūmoogāwenōō'
iktōōk wējeägūp, chepalaadije memājooenoō'
mūdū 'msit wēnik kēdlāwāe-neganikchijetēg-
āwenooē-dāālūmaadib'ūnūl Sanūlū.

33. Ak ūsedāboogooadijīk, ālaadijūl Sāsoo-
sūl: "Moo kējedobēk'." Ak Sāsoos ālāje: "Elp
neen mogwā' tēlemoolooōk' tan alsoosoode wēje-
tūladoo wēg'ūla cogooāl'."

CHAPTER XII.

1. Tokoo bokchīpsūloo'dooāje, [āāt:] "Nadoo
wēnāk' cheenūmāk' egadogwōtkūbūnēk' alogo-
manōkse-agūmīktēk', tokoo, owweye-egadogwōt-
kūbūnēk' owweloodāsīgēk', tokoo moonkāt-kūb-
ūnēk' tan tēt etūlechīnpaagūmūk' alogomanūl,
ak ēledokūbūnēk' ēskūmōgwōmēk' ak ēmka-
dooōkūnēk' noojeēgadagoodīlīje; tokoo poktūm-
kasībūnāk'.

2. Ak nēg'ūla tan tētpūgaak ookesemanīn,
oonōkūbēmū ēlkīmāb'ūnū noojeēgadagoodelīt-
kūū, oowōdjaadooōn' menīchkūl alogomanōkse-
agūmīktook tūlāāl.

3. Cadoo nēg'ūmow wēswalaadijūl ak mātaa-
dijūl, ak ēlmūgemaadijūl ootāloo'eēlīnū.

4. Ak āpch ēlkīmāb'ūnū āp ūktūgū oonōkūb-
ēmū, ak nēg'ūla koondāwaadib'ūnū, ak oonoojēk'
kēsedaadib'ūnū, ak wēnmāje-ūlmūgemaadib'ūnū.

5. Tokoo āp ūktūgū ēlkīmāb'ūnū, ak nēg'ūla

MARK.

nābaadīb'ūnū ; ak āp ūktūgīkū pegwēlnībūnegū, ak mātaadīb'ūnegū alt, ak alt nābaadīb'ūnegū.

6. Na mā ěškwečlīb'ūnū nāōōktebīstādū oowkwišū, kēsālkoosilībūnū ; na oochit' ělp kēs-pilgīmāb'ūnū, tēlīmsībūnāk', Ukpūmalādāk' 'nkwiš'ūlū.

7. Cadoo nēg'ūla noojeēgadagoodītkīk tēlīm-tooltībūneek, Oola' na tan ootāpsido' [alogomanokse-agūmīkt']. Kāā! nābaanēch, ak kenoo ootālegemedūksūnoo 'mtāl'egēm.

8. Tokoo wēs-walaadīb'ūnū ak nābaadīb'ūnū, ak wēje-tooēgādībūnū alogomanokse-agūmīk-tōōgū.

9. Na oochit' tālaadēgēdo' nēgūm tan alsōōtk' alogomānōkseagūmīkt' ? Upkesīnto' ak nābaadū nēg'ūla noojeēgadagoodīlīje, ak leīgūnūmoo-ēdoodo' alogomānōkse-agūmīkt' ūktūge pelooā' cheenūmoo.

10. Ak mā mūnaak ēgedūmooōk' oot tan tēlooweegāsīk ? Oola' koondāoo tan noosēgūn-owoodījīk mākskēltūmeedīp, na egaadāsīk oowkūlnākūnīn' kējeegāsīk iktōōgū.

11. Na oola' wējeāk' Ukchesāk'ūmow iktōōk, ak pakūleiodīk ūkpūkēgwenow iktook."

12. Tokoo kwējekokwalaadījūl Sāsoosūl, kadoo chepalaadīje memājooenoo'. Mūdū kējedoodīch oowūskwīm-koonow' nēgūmow' tan tēiepēslloodēgēlījū. Tokoo boonalaadījūl ak poktūm-kedaajīk.

13. Tokoo ělkīmaadīje āūmūlīch' alt Pālūseā' ak alt Hēlodeāwā', oowōōjepādūlaalīn' kūloos-wōkūn iktōōk.

14. Na nēgūmow' pējedaadījūl, ālaadījūl :

“Noojekenamoočt', kějoolěk' ũkědlāwāin, ak mogwā' sěspědāālūmowt' wěnū; mūdū moo ankaptūmooowchūl memājooenook' ooseskooōl', kadoo kěgenoodūmooēn' Nīkskam ootowhte kědlāwāooōkūn ĩktook. Edōōk' tū wějeūsedā-dāsīk ũtploodākūn ĩktook ũktĭgūnūmooōnēnoo Sesūl ělēgāwītāwā' sooleāwā' ? kūsna' moo ? Igūnūmooōdēsūnēn ? kūsna mogwā' ?”

15. Cadoo Sāsoos kějedooōch' ookūspoogwadākūnūmooow' ; na oochĭt' ālāje : “Cogooā' wěj-ĭkwchaaleōk' ? nāyadooĭkw' ũpkēs'ĭgūn [ělēgāwītāwā'] sooleāwā', oochĭt nūnūmedoonū.”

16. Tokoo pěgesoodooaadĭch, ak ālāje : “Wěn tū oot āwegāsĭt' ? ak wěn oowesoonūm oot ?” Něgūmow' ālaadĭjūl : “Sesūl ědū.”

17. Tokoo Sāsoos těleūsedēmāje : “Igūnūmookw' Sesūl tan Sesūl ootāpsoon, ak ělp ĭgūnūmookw' Nīkskam tan Nīkskam ootāpsoon.” Ak pakūleiāgweedĭjūl.

18. Na Sādooseāk' pějedaadĭjūl, tanĭk těloo-ějĭk ābĭjeběmk' mogwā' āhtūnook ; ak pebane-maadĭjūl, āājĭk :

19. “Noojekenamoočt', Mooyeesōk' tělewek-ūmooenāmūtūbūnāk', Nadoo wěn wĭjegūdeedĭjūl cheenūmool 'npūlĭch' ak 'nkūlalĭch ootābĭtēmūl, ak moo oonjūnĭlĭkw', āp ũktūgūl wĭjegūdeedĭjūl sooaadooōdūl ootāābĭtēmūl, ooskūneman' oonegwěnūmooōn' oochĭt' wĭjegĭdeedĭdūū.

20. Na ũlooĭgūnūk-tāsĭbūneek wĭjegĭdooltĭtkĭk chenūmoogwĭk āhkūbūneek ; ak ũmskwēsāwāāk' māleāwĭbūnāk' ak něpkāk, ak mogwā' wěnjūneedĭgwōh.

21. Tokoo tabooōwāāk' māleāweedĭb'ūnū,

MARK.

tokoo něpkák', ak ělp něgŭmák' moo' wěnjŭn-
eediġwōh ; ak ělp sestāwāák.

22. Ak ũlooġŭnŭk' kŭlābĭs' tāsġġk māleāwool-
teedĭb'ŭnŭl, ak něboo'dĭtkġk, ak moo wěnjŭnool-
teedegwō'. Kěspeāk' ābĭtāk' ělp něpkák'.

23. Na oochĭt' tan toochoo ābġjeběmk' nŭm-
chedaadġch, tĕġĕnŭl něġĕt oocheenŭmoomedŭl' ?
mŭdŭ 'msġt' ũlooġŭnŭk' tāsġtkġk ootābĭtĕmoo-
ōtŭb'ŭnŭl.

24. Sāsoos ũsedāboogooĕt', ālāġe: "Moo tŭ
wĕġġksekewōwooltuōk' ? mŭdŭ moo kĕjedooōġŭl
tanŭl āweegāsġġŭl, kŭsnā' Nġkskam oomŭlġġŭn-
ōdġm.

25. Mŭdŭ oochenŭmchedaadġch 'npooōkŭn
ġktōōk, ma māleāwoolteekw, kŭsnā' ma māleāwa-
lāġġk ; kadoo tĕloltġġk stŭġā' ānsālāwġġk wasōkŭ.

26. Cadoo oochĭt' tanġk něboo'dġġk ootābġje-
baadġnow', moo tŭ ĕgedŭmooduōk' Mooyeesōk'
ootwegād'ġġŭn nebesokŭn ġktook, tan Nġkskam
tĕlĕġŭloolsŭp, tan telġmtŭb'ŭnŭl, Neen Ablaham
Oonġkskamŭl, Esaak Oonġkskamŭl, ak Sakōb
Oonġkskamŭl.

27. Moo na Něgŭm Elenġkskamāwġkw' oochĭt'
něboo'dġlġġe, kadoo Elenġkskamāwġt' oochĭt'
memāġooltġlġġe. Kelow' kĕsekewōwoolteyōk'.

28. Na nāōōktāġġt něġ'ŭla noojeweeġġġdġġk
pĕġesġnkŭl ak ġġksĕtooōġe ĕtlāwġstoo'dġlġġe, ak
němedōk' oowoolekesġnskoo'malġn', tĕlepebane-
māġŭl: "Tĕġĕn' tŭ 'msġt wĕġĕt' ũtġloodāk'ŭnŭl
tan mowweĕspāāk ?"

29. Tokoo Sāsoos tĕleŭsedĕmāġŭl: "Na
mowweĕspāāk ũtġloodākŭn: ġġksĕtāān', O

Islāal! Ukchesák'úmow Kūnīkskamenoo' na, Ukchesák'úmow nāōōktājīt.

30. Ak ūpchelīksālādūks' Ukchesák'úmow Kūnīkskamūm 'msīt ūkamlamoonk', ak 'msīt ūkchejakūmīchk', ak 'msīt ūkyāledaswōk'ūnūmk', ak 'msīt ūkmūlgīgūnōdīm'k'. Na oola' mowwe-ēspāāk ūtploodākūn.

31. Ak tabooōwā' nāooktā' tēlāāk, na oola'; Tūlīksālādūks' wīdegēdeōk' stūgā' tēlīksād'ūmūn keel ūktenīn. Mogwā' na nūgoo' āhtūnook' ājeēspāāk ūtploodākūn moo ēnkoodā wēg'ūla."

32. Tokoo noojeweegīgēt' ālājūl: "Kokwōje-āk', noojekenamooēt', tēleāk' tēlooēn [Nīkskam] oonōōktāājīn, ak mow wēn āūmook' pasūk Nēgūm; ak ūkūsālānēnoo' 'msīt ūkamlamoone-nāk', ak 'msīt ūknēstooēdaasooltīm'kāwāūmenāk', ak 'msīt ūkchejākūmījenāk', ak 'msīt ūkmūlgīg-ūnōdīmēnāk', ak ūktūlīksālanēnoo wīdegēdool-teekw stūgā' tēlīksālsoolteekw, na oola' adēlk' moo ēnkoodā 'msīt pēgedūnūmādīm'kāwāāl tanūl kakeikāksās'īgūl, ak 'msīt ūktūgūl pēgedūnūm-ādīm'kāwāāl."

34. Tokoo Sāsoos nēmedōk' oonūstooe-ūse-dāboogooēlīn', ālājūl: "Moo amaskadūmoon' Nīkskam ootēlēgāwagīm." Ak mow wēn kūl-ābīs' kesetūle-mūlgedaasīkw oopebaneman' pe-banīm'tīm'kāwāālū.

35. Tokoo Sāsoos ūsedāboogooēt' ak āāt, ētlenoodūmooēdēk' ūkchealasoodūmogwōmk: "Cogooā' wējetūlooējīk noojeweegīgēdījīk Clīst-āwīt' ootoochīn Dabīdūl' ?

36. Mūdū Dabīd nēgūm wējetūlooēp', Wēje-oolenīkskam āwīktōōk, Ukchesakūmow ālājūl

MARK.

'Nsakūmamūl, Pī'ntenākūnūmk', meesokoo egaa-lādēs' tanik kēdānskik ūktūkwcheboogooaasinū.

37. Dabīd nēgūm tēloeedājūl 'Nsak'ūmam, nūt tālekesuhkwisedūl'?" Ak mowwepoogwēlkik mowweėjik wēlsūtooaadījūl Sāsoosūl.

38. Ak tēlemāje tan tēlekenoodūmoočhū : Lōk skūmalōčkw' nōjeweegīgūdījīk, tanik kēsādūmeedīch ooyāledaanow petáksaagūl ootokwōnooči, ak kēsādūmeedījūl boosoolāwīktādīm-kāwāl' etlīntooskadīm-kū ;

39. Ak ūmskwēsāwāal koodpoodel alasood-ūmogwōm'ūlū ; ak mowīkpūmāagūl koodpoodel wegoobaltoowem' iktōčk.

40. Tanik kakeiksūbadooadījūl segooskwā wīgwōl, ak ūksīboogwaadākūn iktook wējīpkije-alasoodūmaadījīk : na wēg'ūla 'msūntāk' ājīmtooaāk wōōnmāje-īlsoodākūn."

41. Na Sāsoos ēbīt' tētpagow' sooleāwāyā-kūmoodeā' poktūskaasik, ak ankamāje tan memājooenoo' tēleēgadakadīlīch' soleāwā' sooleāwā-yākūmood' iktōčk : ak pegwēlkik tanik mīlāsooltījīk mēgōdīk tēbadoodījū.

42. Na nāōčktājīt āoolājīt segooskw' pēgesīnk', ak tēbadogūl taboogūl sooleāwājeejūl, togwadoomk' ēdook tēlowtīgūl pasūk akūdeīk soom-āлке.

43. Tokoo Sāsoos wēgoomāje kēgenoodūmoo-ōje tan āhkū, ak ālāje : "Tēleāk' tēlemoolōk' oola' segooskw' mā ājīmkowtīk tēbaadōk moo ēnkoodā 'msīt wēg'ūla' tanik ētle-tēbodāsooltījīk sooleāwāyā-kūmood' iktōčk.

44. Mūdū 'msīt nēg'ūla wējetēbōdāsoolteedīch oopeāmeākāwāūmooōlū : kadoo oola' ābīt ootāool-

ājoočk'ūnūmk wějetěbaadčk 'msít tan těluhtǎp-
sich, chěl 'msít oomemājoočk'ūnūm."

CHAPTER XIII.

1. Na Sāsoos pēme-tooeďďk' ūkche-alasood-
ūmogwōmkū, nāooktājllijūl pēmekenoodūmoo-
ōjūl tělīmchūl: "Noojekenamooět', ankaptān'
tělamoogūl coondūl' ak tělamoogūl wěnjeg-
wōmūl!"

2: Tokoo Sāsoos ālājūl: "Nēmedoo'nūl tū
wěgět' tělīmsūgeegūl wěnjegwōmūl? ma 'nkoo-
dāchtūnōčk' tan moo nesogopskěgēmūkū."

3. Na āskw ěbítěk' kākwekūmdūn iktōčk,
tělooesít Ole'beā', tětǔgow' ūkchealasoodūmo-
gwomkū, Peāl ak Sak ak San ak Andūlā' keme-
pebanemaadījūl:

4 "Agūnoodūmooīn tan toochoo wěg'ūla
cogooāāl' tūladedūlū: ak cogooā' kenoogwōdīg-
ūnedo' tan tělesīp' 'msít wěg'ūla kogooāāl' ūktoo-
etūlaadīk?"

5. Tokoo Sāsoos ūsēdemāje ak bokchetūle-
māje: "Ankwāāsooltīkw' mow wěn ūktobūlow-
tekūmagoonowū.

6. Mūdū pegwěltāk' pějedaajīk 'nwesoonūm
iktook, tūlooěďďk', Neen na Nēgūm; ak pegwěl-
nedū' pēsogwowtekūmooaadīje.

7. Ak tan toochoo noodūmeiōk' mātūndīmkūl
ak āgūnoodūmāk'ūnūl oōchīt' mātūndīmkūl, moo
ūksēsǔpēdaasooltīp'; mūdū meamooch' na tūle-
keskǎjeādo'; kadoo mā na ma eganook kēs-
peagāwā'.

8. Mūdū nāōčk' tūkūmīksījīk lunākedadāk' oo-

MARK.

skalooók' ůktůge nāōōktůkůmůksůllje ; ak nā-
ōōktāchk' ēlēgāwage lunākasido' ooskalook
ůktůk' ēlēgāwage ; ak kuhkůl egaadůl' pegwēlkůl
makůmegůl' , ak owesowhsooók' ůnůl egaadůl , ak
sēspēnaagůl ; wēg' ůla na poktůmkeagāwāal
wōōnmājōdēl.

9. Cadoo ankwāšsooltůkw' ; můdů leāboo-
gwēdoodēn' ůktenāwow' etlelsoodakadůmků , ak
alasoodůmogwōmůl tůlemātōksooltedōksůp ; ak
ůpkesoooloōlōktēn' ooskalooók' gůbůlnolāk' ak
ēlēgāwůjůk , oochůt' ootůloowedůmasoodůn nēg-
ůmow ootenāwōků.

10. Ak dēpkadůk oola' wōōlēgůnoodůmākůn
tůmk ootůlēgůnoodāšůn 'msůt tan tāsůkůmůk-
sooltůjůk ootenāwōků.

11. Cadoo tan tůlesůp' ůpkotůmkaaloolok'
ůkeštējooaalooگونowů , moo ůknegane-sēspēd-
aasooltůp' tan tůlooēdōksůp , kůsnā' moo ůkne-
gane-ankedaasooltůp' , kadoo tan cogooā' Igůn-
ůmooksoolteyōk' na tůlesůp' , na tůle-āgůnoodům-
oodedōksůp. Můdů moo na kelow' kēloosool-
tuok' , kadoo Wējeoole-Nůkskam na Nēgům
kůloosůto'.

12. Tokoo wůjegůdooltůjůk kesaldooltedāk' oo-
nāboksooltůnowů ; ak cheenům tan wēnjůnit
oonejůnůl kesaalādůl' oonābokslůnů ; ak oon-
jůnooōh' oonakedaaledů ooska'looōk oongegoo-
ōh' , ak kesaalādāk' oonāboksooltůlůnů.

13. Ak kelow' oochůpkwōjedālůmooksoolte-
dōksůp 'msůt wēnůk ootenāwōk' oochůt' neen
'nwesoōnům ; kadoo nēgům tan keseůkůmōōtk'
meesokoo kēspeāk' , na oosůtādo'.

14. Cadoo nůmedoodeyōk' mākskēltākůn sēg-

wiskaldimkāwā' kūmík' tan tēt moo dēpkadīnook
ookwūkūmīn', (tan ēgītk', 'nsūch !), tokoo tanīk
āūmoodījīk Lēsweepāwagīk ūlsemooteedīch kūm-
dūnook'.

15. Ak nēgūm tan āhk kākwāāk ooskītōōk
week, moo nesaasewīch' oopīskwaan wēnjeg-
wōmū, kūsna' moo pīskwaawīch' oohtooadoon
tan lāmīgwōmk week āhkū ;

16. Ak tan āhk mūgāktōōk moo āpskwaase-
wīch' oomūn'skūmūn ootokwōnū.

17. Cadoo aagei ! oochīt' ābījīk tanīk nēnkāj-
oltījīk, ak tanīk noosēsškōōdījīk nēg'ūla naagwēg-
ūl !

18. Ak towēkw' moo ooteganoon kēs'īkū.

19. Mūdū nēg'ūla naagwēgūl oonmājōdeel ee-
tūdūl, tanūl mūnaa tēlamooktūnoogūl tēleanoo-
gūl tīlesīp' wējaadēgēm' oosītkūmōō' bokche-
kesetāsīgēk' tan Nīkskam kesedogup, meesokoo
nūgāā, kūsna' ma āp tūleanook.

20. Cadoo Ukchesakūmow moo ūtkwōkche-
jaadooksūb'ūn nēg'ūla naagwēgūl, chēl moo
ūnkoodājewesōk' wēstātū ; kadoo oochīt' nena-
soonoojīk, tane Nīkskam kesenenasoonāje, na
wējītkwōkchejaadogūl wēg'ūla naagwēgūl.

21. Na tīlesīp' wēn tūlemoolok', Ankaptūm-
ookw' ! oola' tēt Clīstāwīt' āhk, kūsna' ala' tēt,
moo ūkoodlāmsūtooāp'.

22. Mūdū ūksūboogwadākūnāāk Clīstāwool-
tījīk ak neganīkchījetēgāwenook' kēlooskābā-
wooltījīk, egaadāk, ak nāyadoodāk kūnoogwōs-
oodeel ak pakūleiooōk'ūnūl, koolaman' oopū-
ogwowtekūmooōnow' chēl ēl nenasoonoojīk'
kesetūladāsīksūbūnū.

MARK.

23. Cadoo kelow' anködümookw' ; müdü neen kese-negane-ägünoodümoolökül 'msítü.

24. Cadoo nēg'ūla naagwēgūl, keskeskājaek' nēg'ūla oonmājō'gūnūl, nagoosēt ūpkonītpūgaa-sīdo' ak dēkūnoosēt ma wōsogwēkw ;

25. Ak kūlokowēchk' wasōk oocheneseēdāk', ak mūlgīgūnōdēl tanūl wasōk āhkūl, mājaađs-īdūl'.

26. Na tokoo toochoo nūmeādāk' Ulnoo Oo-kwīsūl alook īktook lechoogooeēdo', ak mūlgīgūnōde ak mēskeek ūkpūmedāādākūn koo'-koonto'.

27. Tokoo nēnāsūgīmādū' ootānsālāmpmū, oomowōlālīn' tane kesenenasoonāje wējaadēg-ēm' nāookūl oochoo'sūnūl, wējaadēgēm' wā-gwaak oosītkūmōō' meesokoo wāgwaak wasōk.

28. Na oche-kenoodūmāsooltīkw' menīchk-ōks' īktōök ūpsloo'dākūn. Tan tīlesīp' pooskūl-aadīk ūpsēt'kooncheejūl ak nebeek bokcheskale-āādīch, wējīkchījedooōk' nīpk kweīk' āhk.

29. Na ēnkoodā wēg'ūla kogooāāl' nūmedoo-ōk' seābaadīk, ūkchījedoodōksūp kweīk' ootet-ūnūnū, chēl kagūnūgū.

30. Tēleāk' tēlemoolök' oola' nāōōktūkūmīk-sījīk ma kakūyāākw meesokoo 'msīt wēg'ūla cogooāāl kakeikeskājaek'.

31. Wasok ak makūmegāoo kakayādo', kadoo neen 'nkūlooswōk'ūnūl ma kakayan'oogūl.

32. Cadoo na naagwēk kūsna' tan tāsājaēch' mow wēn kējedook, chēl moo ānsālāwījīk tanīk wasōk' āhkīk, moo kējedoodīkw, kūsna' Aoochīt, pasūk Wēgwīsīt Nīkskam kējedōk'.

CHAP. 14.

33. Ankodūmookw' ! skūmadūmookw' ! mūdū moo kējedoočk' tan toochoo tētpūgaado.

34. Na tūlāach stūgā' cheenūm tan kedoouh-chīpkotūmkaasīt oomūtīgū, tan tīlesīp' nāktūk week, īgūnūmooōje oonōk' ūběm alsoodākūn, ak kēgenooāāgūl ootloogowōkūnooōl' tan tāsīlīch tēlkīmāje, ak ēlp tēlītploomājūl noojeskakūnēl-ījūl ootēskūmalīnū.

35. Na oochīt' ūškūmadūmoo'dīkw ; mūdū moo kējedoočk' tan tīlesīp' wēnjeegwōm ētleālsoosīt ūpkēsīnto' ; ēdōčk' wēlaakw, kūsnā' āktātpaak, kūsnā' kegūleegwēch ūktōčk', kūsnā' ēskīt-pook' ;

36. Moo oopūgesīnūn ūkwīskoodēškāgoonow', ak ūkwājoolenow' ūknābūdīnow'.

37. Ak tan oola' kelow' tēlemoolōk' 'msīt wēnīk tēlīmīk, Uskūmadūmoo'dīkw'."

CHAPTER XIV.

1. Na nēg'ūla kesetaboogonaagēk wegūbaltīmīk' egaak, tan tēlooesīk Seowaadīmīk—Pagā-wīmīk',—ak wegūbaltīmīk' moo ābedaadāsenook pībūnōkūn. Ak ūkchepadūleask' ak noojewee-gīgūdījīk kwelooedādūmeedīch ūksūboogwaa-dākūn tan tūluchekokwalaadīs' Sāsoosūl, ak tūle nābaadīs.

2. Mūdū tēlooējīk, "Moo tūladakadenēch' wegūbaltīmīkū, koolaman' moo sēspēnaak ootegaan memājooenoo īktōōgū.

3. Na Sāsoos āhk Bētānīkū, Semoo week, tan lēplūse mātūnūtūp, akūmkwēsūmaasīdēk batāl-ood' īktook, pēgesīnk' ābīt tan kēkoonk' owweo-lākūncheech' koondāwāyā', tēlooesīk alabastūl,

MARK.

wōjooeāk' amagēnsode bōktūkūyāk' speiknald, lōk mēgodik, tokoo pāntaadōk owweolākūncheech, ak koodaadoōch' Sāsoosūl oonjēgū.

4. Na alt āhkik tañik moo wēje-ooledaasoolteekw, tēlīmtooltjik : "Cogooā' wējeūndāsīkēk' wēgēt amagēnsodeēk' ?

5. Mūdū wēg'ūla amagēnsodeēk' 'ntoeskās-īsōk' mā ādowtīsōk ak seest kūskīmtūlnākūnīg-ūl denāleūl, (ēdook' mētlasāg'īgūl tēlowtīk), ak īgūnūmooēdoonēsōk' oochīt' āoolājooenoo'k." Ak amsēlīmaadījūl ābīlījūl.

6. Tokoo Sāsoos ālāje : "Boonājīmook' ābīt'. Cogooā' wējesēspēmōk' ? Tēlaadōk' kēloo'lk loogowōkūn 'ntenīnkū.

7. Mūdū āoolājooltjik āpchoo tēgwāuōkw, ak tan toochoo wēledāādūmōk' keseoolaalādōksūp ; kadoo neen moo āpchoo tēgwāoolooōk'.

8. Oola' ābīt tēlaadēgēt' tan tēlekesīpkwōdōkū. Kese negane-memaadōk' 'ntenīn ootelaadāsīn oochīt' ootkoodāltīm.

9. Tēleāk' tēlemoolōk' tan bā tēt 'msīt oosīt-kūmook' ētūlāgūnoodāsīk oola' wōōleāgūnoodūmākūn, ēlp oola' tan nūt ābīt kesetūlaadōk tūleāgūnoodāsīdo' oomīgwedāādākūnīn' oochīt' na nēg'ūmū."

10. Na Sooda Iskālēōt, wēg'ūla nāōōktājīt nāōōktīnskēksījik chēl taaboo, ēleēje ūkchepadūleas' koolaman' ootūle-īgūnūmooēdoon' Sāsoosūl ootenīn nēgūmow' oopūtūnooōkū.

11. Ak noodooadīch wēledaasooltjik, ak tēleloowedūmasooltjik ootīgūnūmooōnow' sooleāwā'. Tokoo kwelooedāāt' tan tēlīnkūmaseāk' ootīgūnūmooēdoon' ootenīn.

12. Na ůmskwēsāwā' naagwĕk wegůbaltĭmk' pĭbůnŏkůn moo ābedaadāsenuok', nĕgůla tĭlesĭp' nābaadĭdĕk' seowadĭmkāwāl' cheechkĕlooāoo-cheejůl, tane kĕgenoodůmooŏje tĕlĭmche : "Tame tĕt wĕledāādůmůn 'ntůledaanĕn ak 'ntelaadoonĕn' ůkmālko'důmůn Seowadĭmkāwā'?"

13. Tokoo ělkĭmāje taboosĭlĭje kĕgenoodůmooŏje, ālāje : "Laadĭkw ůkchegůnků, ak asůgooođŏksůp cheenům tan pĕmaadŏk labāksoon tĕptĕk sāmoo gwŏn : na noosoogoođŏksůp.

14. Ak tan tĕt pĭskwaach, tůlĭmādŏksůp tan ětleālsoosĭt week, Noojekenamooĕt' tĕlooĕt', Tamĕ āhk ěmĭtoogwŏltĭmkāwā' poktůskaasĭk, tan tĕt tůlemālkoťĕš'ůnĕn Seowadĭmkāwā', neen ak tanĭk kĕgenoodůmagĭk ?

15. Na kenooadoolŏkto' mĕskeek poktůskaasĭk, kāk wāāk āhk, wĕlekeskājaadāsĭk. Na 'ntĕt tůleĕladoodŏksůp oochĭt' kenoo."

16. Na bā pĕmekenoodůmooŏje poktůmkaađĭlĭje, ak pĕgesĭlĭje ůkchegůnků, ak tĕlewājedoodĭch Sāsosůl tan tĕlĭmkweedĭch ; ak eladoo'dĭch Seowadĭmkāwā' wegůbaltĭmků.

17. Na wĕlaakw mowepĕjedaadije nāŏŏktĭn-skĕksĭlĭje chĕl taaboo.

18. Kese akůmkwĕšůmedaadedĕk' owweu' bātālood' ĭktŏŏk mĭjesoolteedĭch, Sāsos tĕl'ooĕt : "Tĕleāk' tĕlemoolŏk' nāŏŏktājĭt kelow' kenooaledo', tan nůgāā wedādāl'oomĭt."

19. Na wĕjĭpkŏje-sĕspĕdaasooltĭjĭk, ak enkooje-pebanemaadijůl Sāsosůl : "Nĕen ědook' nůt?" Ak ůktůk' āāt : "Nĕen ědŏŏk' nůt?"

20. Ak Sāsos ůsedāboogooĕt' ālāje : "Nā-

MARK.

očkájít na wěg'ůla nāočkínskěksíjík chěl taa-boo tan tēpelínskaadečk' oolák'ůnů.

21. Na Ulnoo Ookwísul tělelečt' stūgā' tan tělooweegāsík oochít' něg'ůmů; cadoo aagei! oochít' na cheenům tan kěgenooalājūl Ulnoo Ookwísul! Upchíleoolāāsōk na cheenům moo oohskíjenooíkw'sübūn!

22. Na āskw pēmādāloolteededčk' Sāsoos wēswaadōksübūněk' pībūnōkūněk', ak moewōl-ājūl Níkskamūl, ak āāt: "Sooaadookw'; nūt na 'ntenín."

23. Ak wēswaalājūl 'nkūneepsūmoonūl, ak moewōlājūl Níkskamūl, ak ígūnūmoođe; ak 'msít wēsāmoogolteedíjūl.

24. Ak ālāje: "Oola' na nūmāldēm tan pelā' kesāgūnoodūmūmkāwā' tūlā', tan wějekoodaa-dāsík oochít' pegwělkík.

25. Těleák' tělemoolōk' ma āpch 'nsāmoogwōw' alogomānaboo meesokoo na naagwěk 'nsāmoogweian' pelā' Níkskam ootělēgāwagím-kū."

26. Tokoo kese alasoodūmākūn-íntoodeedích, ěledaajík kūmdūn íktōčk tan tělooesít Ole'-beā.

27. Tokoo Sāsoos ālāje: "'Msít tan tāsečk' kelow' ūpchetākūmaadedōksūp oola' pēmítpaak oochít' neen 'ntenín: mūdū tělooweegāsík, Utkūmādēs' chechkělooāoochwe-noojeánkō-děgět', ak chechkělooāoochūk sāsedaadák.

28. Cadoo kese menoonsean' āskw mūnaak Gālelětk' pějedaoočk', kes nadāl' měltāme-eetēs.

29. Tokoo Peāl ālājūl Sāsoosūl: "Tūleaa

'msit' pjeetákũmadeedich' neen ma ũpcheeták'-
ũmow."

30. Tokoo Sāsoos ālājũl: "Těleák' tan těle-
mool', keel keskook' chěl pēmĩtpaak, āskw moo
kegũleegwěch tabooōwā kědōók', seest lĩpto-
gwōlsoosedũks' ũkũjejeenũ."

31. Cadoo Peāl ājemũlgāboogooět', tělooět':
"Tũleaa wĩjĩnpan' ũktenĩn ma lĩptogwōlsoosu
'nkũjejoo'lnũ." Na ěp'msit tělāboogooaa'dĩjĩk.

32. Tokoo pějedaajk makũmegāoo tělooesĩk
Gětsěm'āne. Ak ālāje pēmekenoodũmooōje:
"Pooltĩkw oola' tět; pāl, alasoodũmeiāp'."

33. Tokoo wĩjāooōje Peālũl ak Sakũl' ak San-
ũl, ak pēmĩkse-pakũleiĩk ak wěnmājedaasĩt.

34. Tokoo ālāje: "'Nchejakũmĩch' ěleoon-
mājedaasĩt 'npooōkũn iktōók: eũmookw' oola
'ntět, ak skũmdĩkw."

35. Tokoo kechkaa medādoogwāāl āleět, ak
měskũnaděsĩnk' ak alasoodũmat', ědowět kesĩp-
kwōdoomk', na tětpeāk' ooseowaasĩnũ.

36. Ak āāt: "Abba, Noo', 'msit cogooāāl'
keel mogwā' māsoolooğōł: medaadooe oola'
'nkũnep'sũmoon! Cadoo moo tũleanooch tan
neen těleooledāādũm, kadoo tan keel těle-oolē-
dāādũmũn, na tũleach'."

37. Tokoo pėgesĩnke ak wājeāje nābũdĩlĩje.
Tokoo ālājũl Peālũl: "Semoo něbān'? Moo tũ
keseskũmowũn nāōōktājeěch'?"

38. Skũmdĩkw' ak alasoodũmaadĩkw, moo
ũklepĩskwědaanow asĩmtĩmkāwā' iktōók. 'Mche-
jakũmĩch' meamooch' keskājāāk, kadoo 'mtenĩn
měnākũnāk'."

39. Tokoo šp poktümkaasit, ak alasoodumat', ak nāōōktā' tēlooēt' tan tēltowēch'.

40. Ak ābājaasich wājeaje nābūdīlīje špchū': mūdū oopūkīkooōl' kēškōōkūl'; ak moo kējedoo'dīkw tan tūlīnskoo'mooōdāk'.

41. Tokoo sestāwā' pēgesīnk' ak ālāje: "Nābūdīkw' nūgāā ak atlasmooltīkw'. Tābeāk', tētpūgaak egaak. Ankaptūmookw', Ulnoo Oo-kwīsūl ēlekenooaalooksit padatēgāwenook' oopūtūnooōkū.

42. Oonakedaakw'! ledanēch: Ankaptūmookw', tan kēgenooaalīt wējooow' āhk."

43. Tokoo na bā pēmekūloosīdēk', pēgesīnk' Sooda, nāoōktājīt wēg'ūla nāōōktīnskēksījīk chēl taaboo, ak pegwēlnīje pējewījāooōjē, tane wēdēspogwōse-kūmooltīlīje, ak wēdāptoonooltīlīje: wējēdaajīk padūleas-ooīktōōk ak noojeweeegīgūdījīk ak kesegook' ootenāwōkū.

44. Na tan kēgenooaadēgēt' kese īgūnūmooōch' kenoogwōd'īgūn, ālāje: "Tan wēskagēlūmūk' nūt na nēgūm: kokwalookw' ak ūlmalookw' mēnākāhū."

45. Tokoo pēgesīnk' ūnkūseiū ak āleējūl, ālājūl: "'Nsakūmam', 'nsakūmam;" ak wēskagēlūmājūl.

46. Tokoo oopūtūnooōl' egadooaađjūl Sāsoosūl ak kēlnaađjūl.

47. Na nāōōktājīt nēg'ūmow tanīk kakūmooltījīk wējooow', nālkwagaadōk ootēspogwōsīkūm ak takūmājūl ūkchepadūleasūl oonōk'ūbēmūl, ak mēntāmooōch oosūtooōkūn.

48. Tokoo Sāsoos ūsedāboogooēt', ālāje: "Tēlepējēdaayōk' stūgā' kūmootūnēs' nājeko-

kwalogwěł' ? ak na oochit' tů wěje-ěspoogwōsik-
olteyōk' ak aptoonolteyōk ůkokwaalenowũ ?

49. Tāsegiskūk tēgwāologūp ůkchealasoo-
dūmogwōmk kēgenamooāp', ak moo kokwaa-
luogūp. Kadoo dėpkadik tan tēlooweegāsik oo-
tūleānũ."

50. Tokoo 'msit [pēme-kenoodūmoojik oo-
tenīnkũ] nakalaadijūł ak wēsemooltījik.

51. Na nāōōktājit ůlbadoo noosogooōjūł Sā-
soosūł, atlawēgūn petoogwēdēsīnkūp, mūdũ
āmīskāāgūp, ak ůlbadoo' kokwalaadijūł.

52. Tokoo nāktūk oola' atlawēgūn petoo'gīpũ
ak āmīskāāk wēsemooogwōt'.

53. Tokoo ālala'dījūł Sāsoosūł mowweěspāāk
ůkchepadūlepadūleas-ooīktoogũ, ak ělemowwe-
daadijūł 'msit tan tāsījik ůkchepadūleask', ak
kesegook', (noojitploodakadijīk), ak noojewee-
gīgūdījik.

54. Na Peāl noosogooōjūł Sāsoosūł kūnēk'
ootēchk' āhk, chēł mowwe-ůkchepadūleaswā'
owweloow'dāsik iktōōk, ak wītpije noōjekokwa-
dakadīlje, ak āoo'sit kīkchoo booktēgũ.

55. Na ůkchepadūleask' ak 'msit alsoosooltījik
kwelūmeedich ůloowedūmāsooode mēsīmtīmāwā'
oochit' Sāsoosūł, koolaman' ookesenābanowũ ;
kadoo mogwā' wājedoo'dīkw.

56. Cadoo tūleaa pegwēłkīk ůksīboogwadāk-
ūnāe-ůlowedūmāsooltījik oochit' ootenīn ; kadoo
ootūloowedūmāsoodīmoowōł' moo kokwōje-wījā-
dooltenoogūł.

57. Na nadoo wēnik wēnakedaajīk kēs-
poo-
gwadākūnāe-ůloowedūmāsooltījik oochit' Sāsoo-
sūł, tēlooējik :

MARK.

58. "Neněn noodák'ütüp tēlooēp', Kakeiskwīskadoodēs'oola'ūkchēalasoodūmōgwōm, tan wējekesedās'īgūp 'mpūtūn iktōōk, ak 'nsoogoonaa kesadoodēs' āp ūktūk' tan ma 'mpūtūn iktōōk oochekesedāsīnook'."

59. Cadoo ēl ootūloowedūmāsoodīmooōl' moo kokwōje-wījādooltenoogūl.

60. Tokoo mowwe-ūkchepadūleas' kakūmaasīt mēgweīk, ak tēlepebanemājūl Sāsoosūl, ālājūl : "Moo ūsedāboogooowūn? cogooā' tū wēgēt' wējeloosedūmāsooltījīk oochīt' keel?"

61. Cadoo Sāsoos moo kēloosīkw ak moo ūsedēmagoōl. Tokoo āpch mowwe-ūkchepadūleas' tēlepebanemājūl : "Keel nūt Clīstāwīt, Mowwe-moewōlkoosīt Ookwīsūl?"

62. Sāsoos āāt : "Aā, neen na ; ak nūmeādōksūp Ulnoo Ookwīsūl pītto' enākūnūk' Mūlgīgūnōd iktōōk, ak 'lechoogooēdo' alook' iktōōk wasōgāwāū."

63. Tokoo mowwe-ūkche-padūleas' sēgwīskenaadogūl ootokwōnūl, āāt : "Tāleājepawōtūmoo'k tū ūloowedūmāsooode?"

64. Noodūmōk padaboogooēm kāwā' pīlīm-tīm kāwā [oochīt' Nīkskam] : tāledāādūmōk?" Tokoo 'msīt wēnmāje-tūlītploomaadījūl ootēbowtoogwēlīn' 'npooōkūn.

65. Tokoo alt obkche-looskomaadījūl, ak okoonokoopelaadījūl, ak sākskadakadeedījūl, ālaadījūl : "Neganīkchījetēgāwenooaadēgē' : ak noojekokwadakadījīk kokwalaadījūl ak etkūmaadījūl.

66. Na Peāl ūpkāwāāk āhk owweloo'dāsīk

iktöögü ; ak nāōōktājilijūl wēchkooeēlijūl mow-
we-ūkchepadūleask' oonokübēmeeskwmūl,

67. Ak nēmeäch' Peālūl ētleoo'silich', anka-
majūl, ak āāt : "Keel ēlp tēgwāāsūp Sāsoos
Nāsalētkāwaach."

68. Cadoo Peāl pētkwōsīt, tēlooēt : "Moo
kējedoo kūsnā' chēl moo nēstooloo tan tēlooēnū."
Tokoo ēletoō'eēt ūmskwēsāwā owweloo'dāsik ; ak
kegūleegwēch kēdōōk'.

69. Na ābītās' nēmeäch', āpch bokchetūlemāje
tane wējooow' kakūmooltīlīje : "Oola' nāōōktājīt
nēg'ūla."

70. Tokoo Peāl āpch pētkwōsīt. Na kēnā-
jeech' tanik kweīch' kakūmooltījik āpch tēle-
maadijūl Peālūl : "Meamooch' na keel wēg'ūla
nāōōktājīt mūdū : Gālelētkāwajooīn."

71. Tokoo bokchetowēt' ootoonmājeīlsoodāsīn,
ak ēloowedūmāsīt, āāt : "Mogwā' tālīkchījeāk'
oola' cheenūm tan wēskwīmōk'."

72. Tokoo kegūleegwēch tabooōwā' kēdōōk'.
Tokoo Peāl mīgwedāāt' kūlooswōkūn tan Sā-
soosūl tēlīmūpū "āskw moo kegūleegwēch ta-
booōwā' kēdōōk, seest līptogwōlsoosīdūks' ūkūje-
jeenū." Na tan tēle-ānkedāāt', ūtkedēmīt'.

CHAPTER XV.

1. Na ēlme-ēskītpook' ūnkūseiu ūkchepadūle-
ask' ak skūmtook' kesegook', ak noojeweegīgūd-
ījik, chēl 'msīt mowāgūnoodūmāwenook', kes
mowāgūnoodūmaadih, kēlpelaadijūl Sāsoosūl,
ak poktūmkalaadijūl, ak eleīgūnūmooēdoodīh
ootenīn Pelatēgū.

MARK.

2. Tokoo Pelat' tēlepebanemājūl : " Keel nūt Lēswebāk' ootēlēgāmooōl' ? " Ak Sāsoos ūsedēmājūl, ālājūl : " Tēleāk' tēlooēn' . "

3. Ak ūkchepadūleask' pegwēlīmsemaadījūl.

4. Tokoo āp Pelat' tēlepebanemājūl, ālājūl : " Mogwā' tū cogooā' tēleūsedāboogooowūn ? ankaptān' tēlepegwēlkūl cogooāal ēloowedūm-āsoolteedījūl oochīt' keel ūktenīn' . "

5. Cadoo Sāsoos māch mogwāch' ūsedāboogooēkw'. Na oochīt' Pelat' wējepakūleiik.

6. Na tan tās wegūbaltīm' boonaalājūl nā-ōōktājīlījūl kestējool oochīt' nēg'ūmow, tanūl bā kwelōomaadījūl.

7. Na āhk nāōōktājīt kestējoo tan tēlooesīt Balābaas, tan wījekūlpesīje tane wījesēspēnōk-seedīs'ūne ; tane nābadakadīlīsūne sēspēnaak īktōōgū.

8. Tokoo pējedaalīje mowweāalīje, bokchetamche tan tēlīnkūlagaadōk ootūlaalanū.

9. Tokoo Pelat' tēlepebanemāje, ālāje : " Wēledāādūmoodeyōk' 'nboonaadoolenow' Lēswebāk' ootēlēgāmooōl' ? "

10. Mūdū kējedōk' ūkchepadūleask' ootīgūn-ūmooēdoolīn' ootenīn oochīt' wīskooōgūn.

11. Cadoo ūkchepadūleask' tēleasemaadīje mowweēlīje ootāje-ooledāādūmūlīn' ooboonaadagoonow' Balābasāl'.

12. Tokoo Pelat' ūsedāboogooēt' ak āp ālāje : " Na oochīt' tāleooledāādūmōk' 'ntūlaalān' tan tēlooweedōk' Lēswebāk' ootēlēgāmooōl' ? "

13. Tokoo āpch nēdowoodījik, āājīk : " Cloocheowhtē' ! "

14. Tokoo Pelat' ālāje : " Cogooā' padadōk' ? "

Tokoo mowwe-poogwěle-sāskwějik, āājik :
 "Cloocheowhtě'!"

15. Tokoo wěledāatk' oo-wōolkwījalan' mowweļije ; na oochit' boonadooōjūl Balabasāl, ak ēleīgūnūmooēdogūl Sāsoosūl, kes kese mātaajū, ookloocheowhtoksīlīnū.

16. Tokoo sūmagūnisk' poktūmkalaadijūl, ālalaadijūl īlsoodākūņegūnk, ak mowkwemaa-dije 'msit mowweļije sūmagūnīsū.

17. Tokoo mooskoonemēkwpedēk' asoon' nasadooaa-dich, ak kes kesiskūnwōtūmeedich' kowīksomooseā' āptūgopesoode, nasadooaa-dich.

18. Tokoo bokchuhsūgagēlūmaadijūl, āājik :
 "Wěskagēlūmoolēk', keel Lēsweebāk' ootēlēgā-mooōl' :"

19. Ak takūmaadijūl oonoojēgū, sēsoo'sk āōōmeedich ; ak ēlooskomaadijūl, ak ēmootkoole-boogooēdaajik ak ēlepītkweadeedijūl ooskalookū.

20. Tokoo kese mālegīmaadich mēnadooaa-dich oola' mooskoonemēkwpedēk' 'mtokwōnū, ak nasadooaa-dijūl nēgūm ootokwōnūl.

21. Tokoo tāwalaadijūl ookloocheowhtanowū. Ak kesalaadijūl nāooktājīlījūl cheenūmool, tanūl tēlooeslījūl Semoon, Seileneāwajūl, tanūl pēmeseowaasīlījūl, wējeļijūl sāakk, ak ūkche-gūnk' ēleļijūl, Alēksāndūl ak Loopūs, (Rufus), oochoowōl', oopūmaadooōlīn' Sāsoosūl ookloocheāwāūm.

22. Tokoo pēgesoolaadijūl makūmegāoo tēlooesik Gōlgōta, tan kewōnskooeedāsik tēlooēk'
 "Oosūgātpāwāākāde."

23. Tokoo kēdoosāmoogodūlaadich mēgobaak ak mūl weagaadāsik : kadoo moo nēsāmoogōkw.

24. Na kese kloocheowhtaadiċh âtkünwõtüm-
ooadijül ootokwönül, ak êlakadeediċjül tan wën
'msünto'.

25. Tokoo keskäjeboogooeċt', ak klooche-
owhtaadijül.

26. Ak mësimtïmkāwā' weegädigünċeeċh
oonooċċċ' kāk汪gāāl āweegāsïk, tēlooċk: "Lës-
weebāk' ootēlēgāmooċl."

27. Na tokoo wïjeklōocheowhtaadije taboo-
sïlije noojekūmootūnēlije, nāōōktājïliċjül enākūn-
ūgāāl, ak nāōōktājïliċjül padadooċkāālū.

28. Na tan tēlooweegāsïk tēleāk' tan tēlooċk:
"Wïtkïmoot' padatēgāwenoo'ū."

29. Na tanïk pēmeseowedaajïk wïnemaadijül,
mätkwēdooaadijül, ālaadijül: "Nüt na keel
noojeskwïskadoon ūkċkealasoodūmōgwōm ak
kesedoon' 'nāsoogonaak',

30. Oosūtoweese! ak oochenesaase klooche-
āwā' iktōōk."

31. Ak êlp ūkċhepadūleask' mowwe-mälege-
gēdūmoodïċk, ak noojeweegïgūdïċk, mowe-
tūlimtooltïċk: "Kesuhsētoweāb'ūne ūktūge;
kadoo nēgūm moo kesuhsētoweesïkw.

32. Na Clïstāwït Islāāl ootēlēgāmül nūgāāċh
oochenesaasïċh kloocheāwā' iktook', koolaman/
ūknūmedoonēnoo' ak ūküdlāmsūtūmoodenēnoo'."
Ak nēg'ūla tanïk wïje-kloocheowhtokseedïjül,
wïnemaadijül.

33. Na meowlagwēċh' kakeïpkonïtpūgaasïk
tan tēlkeek makūmegāoo meesokoo kïpkwaat'.

34. Na kïpkwaach kēsegowïntowēt, āāt:
"Eloe, Eloe, lamasabaktane'." Tan kesekewōn-

skooodümük, tělooěk : “Nünĩkskamüm, Nünĩkskamüm, kogooā' wějeboonaalĩn'?”

35. Na alt taník kweiĩchk' kakümooltjĩk noodooaadĩch āājĩk : “Ankaptümookw'! Elei-jahül' wegoomājül.”

36. Tokoo nadoo wěn ělmeebĩt ak wőjooběg-aadők pesāoo těbnāāgül, ak nebedögük sěsoosk' ěktöök, ak igünümoooč' oonūsāmoogwölin', tokoo āāt : “Boonājĩmookw'! ankaptümüněch' ědđök' Eleijah ũpkesĩnto' oonesaalān.”

37. Tokoo Sāsoos kěsegowĩntowwět', tokoo ěgoolāmĩt.

38. Ak ũtkümākpelākũn ũkche-alasoodũm-ogwōmā' nowskeněděsk' wějaaděgěmk' kākwaāk meesokoo ělkünāděk',

39. Tokoo tan ětlekěptĩnāwĩt' kũskĩmtũl-nākũnĩlje sũmagũnĩs', tan kweiĩchk' kakũmĩt' tětřagow', němedők' ootũlintowělin' ak ootěgoolāmĩlin', āāt : “Meamooch' wěg'ũla Nĩkskam Oookwĩsũb'ũnũ.”

40. Ak ābĩjik āhkĩk medādook' wějeānkāmaa-dĩjül : tane wĩjĩtkwāooāje Male Māgdũlāk' tũlā', ak ělp Male Sak mālchāwājooĩt, ak Sosěs, ookwĩj'oočl, ak ělp Salōm ;

41. Taník, āskw āũmũleděk' Gālelětkũ, noo-soogooaadĩb'ũnũl, ak ěloogōwaadĩbũnũl ; ak ělp ũktũgĩk pegwělkĩk ābĩjik taník pějewĩjāooaadĩb'ũnũl Sāsoosũl Sāloosālāmũ, āhkĩk [nadāāl tětũ.]

42. Na wělaakw egaak elājĩmkāwā' na, nũt na naagwěk āskw mũnaak atlasmoodegĩskũtũn-ook',

43. Sosěp Alemateākāwaach', kěpmāāk mow-āgũnoodũmāwenōč', tan něgũm ěskũmātk'

MARK.

Nykskamül ootëlēgāwagim, pēgesink' ak mēlkilepiskwaat Pelatēgū, ak ēdāmāch' Sāsoosul ootenin.

44. Cadoo Pelat' wējepakūleiik ēdook' ookesinpūlin' ; ak wegoomājūl kēptinūl, ak tēlepebanemājūl kes saak oonūbūlin' ?

45. Na wējikhijedök' kēptināwiktōök, igūnūmoōjūl 'npooenool' Sosēpūl'.

56. Tokoo kesipkwōdēlk' wēltük' atlawēgūn, nesaalājūl, ak tētpogwaalājūl atlawēgūn iktōök, ak pejaalājūl ootkoodākūn, tan wējewōläpskūdaasik koondāwiktōögū ; tokoo ēledādūpchaadök koondāoo ootkoodakūnā' kagūnūgū.

57. Ak Male Magdalāk' tūlā', ak ēlp Male Sosēs ookwījūl, ankaptūmeedich tan tēt egalooksilich'.

CHAPTER XVI.

1. Na kese atlasmoodegiskūk Male tan Māgdalāk' tūlā', ak skūmtōök' Male, Sak ookwījūl, ak skūmtōök' Salōm, mīlemagāwāāl pēgwōdēlūmeedijūl, koolaman' oopējedaanow ootamūkēnānow'.

2. Na wōpk kēseēskitpook' ūmskwēsāwā' naagwēk kese atlasmoodegiskūk, pējedaajik ootkoodākūn iktōök, adēl' sēgāwaalich.

3. Tokoo tēlimtooltijik : “ Wēn ēdōök' oochejīgūle-dādūpchaadoolkoodo' oot koondāoo kagūnūk' kēbejojigēm' ootkoodākūn iktōök ? ”

4. Na ēlābedaadich nēmedoodich koondāoo ējīgūle-dādūpchaadāsik. Mūdū kēsimsūgeek.

5. Na piskwēdaadich ootkoodākūn iktōök

němeaadijūl ūlbadool ēbīlijūl enākūniktoogwāal, wōbēgūnaamūlijūl ; ak kēsewāgwōdaasooltijik.

6. Tokoo ēlkweedijūl, tēlīmkleedijūl : “ Moo ūkchepālooaadip ! kējedoo' ūkwelooōnow' Sāsoos Nāsālētkaawaach, tanāk' kloochewhtōtūnāk'. Nēgūmāk' kesemenoonsitāk'. Mogwā' ūmook' oola' tēt : ankaptūmookw' tan tēt egalaadipū.

7. Cadoo ledaakw, tūlāgūnoodūmooōdōksūp Peāl ak ūktūgik pēmekenoodūmooōb'ūne, kes nēgūm mēltāme eeto' Gālelētķū, āskw moo pējedaoōk' kelowū. Na tēt tūlenūmeādōksūp, tan tēlemoologūp.”

8. Tokoo ābijik tāwedaajik ak wējuhsemooltijik ootkoodākūn iktōōk ; mūdū wāgwōdaasooltijik ak nēnkūdēsooltijik : ak mogwā' wēnūl kēloolaadīgool ; mūdū wāgwōdaasooltijik.

9. Na Sāsoos kese menoonsitēk' kēseēskitpook' ūmskwēsāwā' naagwēk kese atlasmoodegīskūk, tūmk ēlemāswaasijūl Maleūl' tanūl Magdalāk' tūlāl', tanūl ootenīnk wējiktālkaadoōs'ūne ēlooīgūnūktāsīlīb'ūne mūdoo'ū.

10. Tokoo Male āleēt' ak āgūnoodūmooōje tane tēgwāooadīb'ūnūl, āskw pēme-onmāje daasooltīlīch'.

11. Na nēg'ūmow noodūmaadīch oomemājīlīn' ak oowōōje-nūmegoosīlīn' ootenīnk Maleū, mēktūmeedīch.

12. Tokoo āpch ēlemāswaasīje taboosīlīje āskw pēmaadīlīch' ak wējaadīlīch' ūkchegūnkū ; ak na pelooemāswaasīje.

13. Nēg'ūmow ēlp ālaadījik ak āgūnoodūmooaadīje ūktūge ; kadoo moo kēdlāmsūtāgweedīgwe nēgūmowū.

MARK.

14. Cūlābīs' ēlemāswaasīje nēg'ūla nāōōktīn-skēksīlīje chēl nāōōkt kese ākūmkwēsūmedaalīch' batalood' iktōōk, ak pētkoodūmooōch' oomēktūmūgāwāūmooōl' ak tan tēlemūlgāāk oowōmlamnoonooōl', mūdū moo kēdlāmsūtooaadīgoobūne tane nēmeaadīb'ūnūl kese menoon-sīledēk'.

15. Tokoo ālāje: "Ledaakw' 'msīt tan tēl-keek oosītkūmōō', ak nēnāsāgūnoodūmoodīkw wēgūla wōōlēāgūnoodūmākūn 'msīt tan tāsedīch memājooenoo'.

16. Ak nēgūm tan kēdlāmsūt k ak bāpteisāwadāsīt, oosūtādo. Kadoo nēgūm tan moo kēdlamsūtūmook', wōōnmājeīlsoodāsedo'.

17. Ak wēg'ūla kūnoogwōsoodel ūtkwāāgōodāk' tanīk kēdlāmsūtūmoo'dijīk. Neen 'nwesoonūm iktōōk oochīkwtālkaladāk' mūndoo' ; kesetūleesooltedāk' pelooāāl 'msedoonūl ;

18. Oosooaalādāk' 'mtās'kūmoo ; ak sāmoogoldeedīch kogooā' tan nābaawēk, ma tālālūgweedīkw. Egadoodākw oopūtūnooōl' kēse-noogoodīlīje, ak oochīnsoltīledū."

19. Na oochīt' Uksakūmamenoo' kesuh-skwīmādēk', ēleoonaga'looksīt wasōk, ak ēbaasījūl ootenākūnūmk' Nīkskamūl.

20. Tokoo nēg'ūmow poktūmkedaajīk, ak nēnāsewōōlēāgūnoodūmeedīch 'msīt tameū, ak Uksakūmamenoo wītloogāooōje, ak wējemūlgaadōk kūlooswōkūn oochīt' kenoogwōsoodeel tanūl wījāookweedījūl.

THE GOSPEL ACCORDING TO
LUKE.

CHAPTER I.

1. Mūdū pegwēlkübūneek kesīpkoje-kokwōje-
 āgūnoodūm-ēēdīb'ūnūl nēg'ūla cogooāl tanūl
 kese-mūlgīktlāmsūtās'Igūl tan āūmoodeekwū,

2. Stūgā' tēlāgūnoodūmoolkūp tanīk wējaa-
 dēgēmīk' ūmskwēs' poktūmkeaak nēmedoo'dīb-
 ūnn, ak ēlp wējē-oonōkūbēmīmkīk kūlooswōkūn
 īktook.

3. Na oochīt', Teōpel, keel mowīkpūmāin,
 neen ēlp wēledāādūmāp', tan kese oole-tūle-
 kenoodūmookse 'msīt' cogooā' īktōōk wējaadēg-
 ēmk' ūmskwēs' poktūmkeaak, 'nkokwōje-pakei-
 weekūmoolīn' ;

4. Koolaman' ūkūjējēdoon' ookēdlāwāin nēg'-
 ūla cogooāl' tanūl kese kenoodūmookseebūnūl.

5. Na tēleāksūp oonagwēg'ūmūl Hēlotōk,
 tanōk' ētleēlēgāwītāwītōk' Lēsweepāwagīk, pad-
 ūleasōk' āhkūsūnōk', tēlooesīsūnōk' Sakūlīn',
 tanōk' wētākūnāsīsūnōk' Abeūl' oomoweomīm-
 kū ; ak ootābītēmū tēlooesīlīs'ūnū Alesābētū.
 Alūnēk' [tan wēdabēksītōk] ootoosū.

6. Ak kītīk nēg'ūmow sābāwībūneek ooska-
 look Nīkskamūl, ak pēmaadībūneek 'msīt Uk-
 chesāk'ūmal ootūbloodāk'ūnūm īktōōk ak ook-
 okwōjadāk'ūnūm īktook, wēlekokwōjēebūneek.

7. Ak mogwā' wēnjūneegoobūneek, mūdū

Alesäbětök moo kese pümegetákoobüneek ; ak kítik lók kesegooibüneek na tlesipü.

8. Na tan tlesip' Sakülin' padüleasāooloogwēch', tan tēlekeskājaadāsík ootloogowökün, ooskalook Níkškámülü ;

9. Tan tēlinkülagaadök' padüleasāwe-loogowökün, nēgüm tēdāboodēškách' oopiskwaan Ukchesakūmal' ooche-alasoodümōgwōmūmkü, oowāipkogwūsowwēnū.

10. Tokoo 'msit mowwēome ētlealasoodümāj-ik koojūmook', tan tēlipkije-wāipkogwūsowēlijū.

11. Na Ukchesakūmow ootānsälāmül ēlemās-waasijūl ooteninkü, kakūmilijūl enakūnēgāl' wāipkogwūsīgünā' bātkwealasoodümākūm.

12. Na nēmeäch', Sakülin' sēspēdaasit, ak wāgwōdaasode ēneseäk' ooteninkü.

13. Cadoo ānsälāwīt ālājūl : "Moo ūkwāgwōdaasu, Sakülin' ; mūdū ūktēdowēmāwāüm noodās'igūp, ak ūktā'bitēm Alesäbēt' ookwisēēdo' oochit keel, ak tūloedādūks' ūlbadoojech' Sanū.

14. Ak oosīgāwēdaasode ak oolēdaasode keel ooskotūks ; ak pegwēltāk' wēje-oolēdaasooltjik ooskijēnoodim iktōök.

15. Mūdū ēspāādo ooskalook Ukchesakūmal, ak ma 'nsām'oogwōkw mēgobaak, kūsā' mēlikīgūnāk' 'nsāmoogowökün, ak oochoohchooalooksido' Níkškāmāwāt 'Mchejakūmich', [Wēje-oolenikskam,] wējaaōēgēm' āskw moo wēskijēnooikwū.

16. Ak lekewōnskaalādū' poogwēlnidū' Islālāl oonejintnū Ukchesāk'ūmow iktōök Oonikskamooökü.

17. Ak Neganaasido' Eleijahál' oochejaküm-
ijoo iktöök, ak oomülgigünod' iktöök, koolaman'
ootülekewönskaadooñ' oongegoo' ookwömlam-
oon'ooöl mijooajejoo iktöök, ak ootülekewöns-
kaalan' tane ělistümo'o'dilije sãbãwooltijje oon-
üstooögünümoow' iktook ; ak ootelaalan' me-
mãjooenoo' ookeskãjaadãsooltilín' oochit' Uk-
chesakümälü,"

18. Tokoo Sakülín' äläjül ěnsälãwifjül :
"Tãlěkějedoodës' oot? müdü neen kesegooe
ak 'ntã'bitëm kesegooeeskwolt."

19. Ansälãwit' üsetëgüloolãjül, äläjül : "Neen
Gübleäl' tan ětleküme ooskalook Nĩkskamü, ak
wëjilgemimk' 'nküloolnín', ak 'ntüle-oolë-ägün-
oodüm-oolinü.

20. Ak ědũ ma 'ntowwãwün, ak ma kesekül-
öös'uñ meesokoo na naagwëk tan toochoo ka-
keikeskãjeák' 'msit nëg'üla : müdü moo këdlãm-
sütümoonül 'nkülooswök'ünül, tanül kakeikes-
kãjaadãsidül' ootëtpügaagümoow iktöök."

21. Na memãjooenook' ěskebaadijül Sakülín-
ül, ak paküleiooltijik ootülěpkĩtkadümülín' ük-
chealasoodümogwömkü.

22. Na tãweëch' mogwãch' keseküloolagwe,
ak këjeaadijül ookesepakülãptëgëlin', ootëmül-
sĩktümälín'; ükchealasoodümogwömkü ; ak oo-
pütünk wëjeküloolãje, ak nããgow moo nëdow-
ëkw'.

23. Na kesekakayák' nagwëgül tan tëlloog-
wëch', ělümeët' weekü.

24. Na küläbis' nëg'üla nagwëgül ootãbitëmül
Alisãbëtül bokchenëñstowããljül, ak tëlěpkije-
mĩmoogwösĩljül küläbis' nanĩjik dëpkünoosëjik.

LUKE.

25. Aāt: Müdü Ukchesák'úmow na kesc-tūlaalit nēg'ūla nagwēgūl, tan tīlesip' ankamich' ookooskaadoon nūntāgōgūnūm memājooenoo' iktōōk.

26. Na ūsookūmāwā' dēpkūnoosēt, ānsālāwīt tan tēlooesīt Gūbleāl', wējilgemoot' Nīkskam āwiktōōk, ēlkīmoot' ūkchegūnk' tēlooesik Nāsālēt', Gālilēt'k' tūlā'.

27. Tan āyīt nōkskwēt' tan kēdoomāleāwee-dijūl cheenūmool tēlooesiljūl Sosēp, Dabīdēk' tūlā' ; nōkskwēt' tēlooesīt Male.

28. Ak ānsālāwīt' pīskwaat āūmūlich', āāt: "Kwāā! keel wēlaalooksīn. Ukchesakūmow tēgwāādeyōk': wēlaalooksīn keel ābījk ooten-āwow' iktōōgū."

29. Na nēmeāch', Male wējesēspēdaasīt ookūlooswōk'ūnūm iktook, ak ānkedāāt'k tan tēl-āāk oola' oosūgagūlsood'eū.

30. Čadoo ānsālāwīt ālājūl: "Moo ūkwāg-wōdaasu, Male, müdü wējewājedoon' wēlaaltim-kāwā' Nīkskam-āwiktōōk.

31. Ak ēdū ūpkoje-nēnēstowāādūks' ak ookwīsedūks', ak tūloedādūks' ūkwīs, Sāsoos.

32. Espāādo, ak tūloedooksīdo' Moweēspāāk Nīkskam Ookwīsūl, ak Ukchesák'úmow Nīkskam igūnūmooōdūl' oochūl Dabīdūl' ēlēgāwīt-āwā' ookoodpoodīmū,

33. Ak ēlp tūle-ēlēgāwītāwīdo' Sakobūl week āpchooū, ak ootēlēgāwītāwoodīm ma āpchoo kakayanook."

34. Tokoo Male ālājūl ānsālāwīljūl: "Tāle-keskājēādo' oot, tan moo kējeāk' cheenūm?"

35. Tokoo ūsedāboogooēt' ānsālāwīt', ālājūl:

“Níkskamāwāit 'Mchejakūmích' městāděskoolto', ak Moweěspāak Níkskam oomūlgīgūnōdīm ákchegádaadoolto'. Na oochít' oola' níkskamāwāit mījooajech tan oochoohskijenoedo' ūktenīnk, túloedādēn' Níkskam Ookwísul.

36. Ak, ankaptān', kōgūmow Alesābět bokche-něněstowāak, ak kědoowuhkwísit, tan tělekesegoeskwoljū, ak nēg'ūla chěl ūsogomāwāl' ooděpkūnoosítēmūl tan těloedooksít Moo kesepūmeketákw'.

37. Mūdū moo kogooā' Níkskam māsegoodo.”

38. Tokoo Male āāt: “Ankam' 'Nsakūmam oonōkūběmeeskūmūl! túleach' 'ntenīnk stūgā' tan tělooěnū.” Tokoo ānsālāwít wějipkotūmkaasít āumūlijū.

39. Na nēg'ūla naagwēgūl wěnagaasít Male ak nōkseleēt' mīlkūmegěk' makūmegāoo, ūkchegūnk' Lěswepāwagík túlā',

40. Ak pškwaat Sakūlnūl week ak boosoolāwíktooājūl Alesābětūl.

41. Na tan tělesíp' Alesābět' noodūmooōch' Maleūl' ooboosoolāwíktēgēmkāwāūm, mījooajech chípsít ootlāmelookū, ak Alesābět wōjooeějūl 'Níkamāwāilijūl 'Mchejakūmijūl, [Wějoooleníkskamūl.]

42. Tokoo kěsegowwět', āāt: “Wělaalooksīn keel ābítāwíktooogū, ak ēlp wělaalooksít tan oochohskijenoedo' ūktenīnkū.

43. Cadoo tame wějēegaak oot neen 'ntenīnkū, 'Nsa'kūmam ookwíjūl ūpkesíns' ā'ūmū?

44. Mūdū ankaptān' tělīnkūseiu ūkboosoolāwímkāwāūm egaak 'nsūtooōk'ūnūk, mījooajech

wėje-chipsit oosügāwedaasood iktōök 'ntlāme-
loogū.

45. Ak wēlāāk ābit tan kēdlāmsūt'k' ; müdü
keskajāadāsīdūl' tanūl wējetūlimkoosijūl Ukche-
sak'ūmow iktook."

46. Tokoo Male āāt : "'Nchejakūmich' mēge-
dāālūmājūl Ukchesak'ūmal ;

47. Ak 'nkamlamūn kesuchuhsügā-wedaasik
Niskam-āwiktōök 'Nwēstowoolkoomū ;

48. Müdü ankaptūmooōch' oonōkūbēmees-
kwūmūl oobūnokedāālsodīm ; na oochit', an-
kāptān', wējaadēgēm' nūgāach 'msit tan tāsān-
kooeējik tūlooeededāk' neen noolāinū.

49. Müdü tan kēsemūlgīgūnūt' kesetūlaalijūl
mēskeegūl kogooāl' ; ak niks'kamāwāik oowe-
soonūm.

50. Ootāooledāālsodīm āhk ootenāwow ik-
tōök tanik chepalaadijūl tās ankoocāadijū.

51. Kesuhchekesedōk' mūlgīgūnōde oopūtūn-
ogūm iktōök. Kesuhchesāsaalāje ēmtēskōitilije
ookwōmlamoonooōl oopūsokedāādakūnūmoow
iktōök.

52. Kesuhchenesaalāje ēspoltilije ookood-
poodīmooōkū, ak kese ēpsitkwaalāje bēnogol-
tilije.

53. Wējebesādālooōje kāwesooltilije kēlookūl
kogooāl, ak ēlp mīlāsooltilije ējigūlaalāje segoo-
ōltilije.

54. Abogūnūmooājūl oonōkūbēmūl Islālūl,
ootāooledāālsodīm oomīgwedāādāsīn,

55. Tan tēluskoomābūnegū koochenakūū,
oochit' Ablahamō ak tan ēlabēksilich' yāpchooū."

56. Na Male tēgwāādeedijul Alesābētūl ēdōök

küläbš' nāsijik dēpkūnoosējik, tokoo toochoo ēlemeēt' weekū.

57. Na tētpūgaak egaak Alesābēt' oomjjoa-
jejumīnū, ak wēgwīseēt'.

58. Na wīdegēdoolteedijūl ak tanik wogūm-
owūl noodūmaadich Nīkskamūl ootāje-poogwēle-
āooleedāalūmūlīn' Alesābētūlū, ak wīje-mowwoo-
ledaasooltījik.

59. Na oogūmoolchīnāwā' nagwēk' pējedaajik
oomīmkooskaoosanow' mījooajeejūl, ak tēlooda-
aadijūl Sakūlīn', wīje-wesoonkāoo-aadijūl oochūl.

60. Cadoo ookwījūl ūsetēgūloosīlījūl, tēlooēlīj-
ūl: "Mogwāch', cadoo tūlooodooksīdo' San."

61. Alaadijūl: "Mow wēn kogūmak' na tēl-
oesīkw."

62. Tokoo oopūtūnoočk' wējekūloolaadijūl
oochūl, pebanemaadijūl tan tēleooleedāatk ootūl-
ooodooksīlīnū.

63. Ak wegootk' āweekūgēmkāwā' ak āweek-
ūgēt', tēlooēt: "Tēlooesīt San." Tokoo 'msīt
pakūleiooltījik.

64. Tokoo nankūme-pantaadāsīk ootoonū,
ak welnoo keseloogwēk', ak kēloosīt ak ēmto-
gwōlājūl Nīkskamūl.

65. Ak wāgwōdaasoode egaak 'msīt wēnik oot-
enāwōkū tanik bāhkwūkadūmoo'dījik. Ak nēg'-
ūla 'msīt kogooāl' 'msīt nadāme ētūlāgūnoodās'-
īgūl mīlkūmegēk' Lēsweepāwage.

66. Ak msīt wēnik tanik noodūmadijik, ega-
doodijūl wēg'ūla kogooāal ookwōmlamoonoočkū,
tēlooējik: "Tālāado ēdook' oola mījooājeech?"
Ak Ukchesakūmow oopūtūn tēgwāooājūl.

67. Na Sakūlīnūl oochūl wōjooeējūl Nīkskam-

LUKE.

āwīlījūl 'Mchejakūmījūl, ak neganīkchīje-tegā-wenoo-aboogoōēt', tēlooēt' :

68. " Ukchesāk'ūmow mēdogwōlkoosich, Is-lāāl Oonīkskāmūl, mūdū ēmītoogwōlāje oome-mājooenoompū, ak ābātēlooōje.

69. Ak ēpsītkwaalājūl oosūmool' oosūtogūnāl' oochīt' kenoo, oonōkūbēmūl Da'bīdūl week.

70. Stūgā' tēluhche-kūlōōsīp ootoonooōk' nīkskamāwāooltīlīje ooneganīkchījetēgāwen-oompū, tankīk āhkūbūneek wējaadēgēm' kes kesetāsīgēk' oosītkūmooū ;

71. Na na ūkwōōjuhsūtoweegoonēnoo tane kēdoo-āoolkwe, ak oopūtūnooōk' 'msīt tane segājedālūmoolkwe.

72. Ookeskājaadoon āooledāālsoode tan tēle-māp' koochenākū, ak oomīgwedāādūmūn nīkskamāwā' ookesāgūnoodūmūmkāwāūm,

73. Uloodeūmāsoodeēk' tan tēleloowedūmāsīp Ablahamēk' koochenākū.

74. Uktīgūnūmagoonēnoo ūkwōōjuhsūtoweegoonēnoo oopūtūnooōk' tane kēdooāoolkweū, koolaman' oonōkūbēmedo' ūktenēnooū, ak moo ūkwāgwōdaasooltenēnoo,

75. Sābāwood' īktōōk ak kokwōjaadākūn īk-took ooskalook' Nīkskamūl, tan tēlīpkedowsool-teegwū.

76. Ak keel, mījooajeēch, tūlooodooksedūks' Mowwešpāāk [Nīkskam] ooneganīk-chījetēgā-wenoomūl ; mūdū neganowhteekūmooōdūks' Ukchesakūmow', ūkteladooōn' ootowhteelū ;

77. Ootīgūnūmooōn' oomemājooenoom' 'nsūt-ooōgūn tan oohsūtōgūn īktōōk tūlā', ak ootūl-ooowāwoodewōl' ootābīksīktāsīnū,

CHAP. 2.

78. Kūnikskamenoo' ookūse-āooledālsoodim iktōök, tan wějemitogwōlookw' wōpk tan ūk-pūdeiik wėjeáķū,

79. Oowōsogwadooön' tane ēbootlīlje bogūn-ītpaak iktōök, ak tan tet 'npooōķūn akchegad-ēķ'; ak ūķūgenoodūmagoonēnoo ūkādīnūl' ootūledaanow wōntūkodeā' owhteū."

80. Na oola' mījooajeēch' pēmegīt' ak pēme-mūlgīgūnūt' oochejākūmījooīktōök'; ak āhk bāktākūm iktōök meesokoo na nagwēk tan ēlenāyaalūsīch Islālēģū.

CHAPTER II.

1. Na ēdōök' tīlesīp' nēģ'ūla naagwēģūl wēj-īpkotūmkeáksūbūnēķ' ūtploodākūnēķ' ēlēģāwīt-ōök tēlooesīsūnōķ' Sesūl Agūstūs, 'msīt' tan tāsūķūmīksooltījīķ ooweesoonūmooōl' ootweegāsīn weegādīgūn iktōök.

2. Na nēģ'ūla āweegāsīķēķ' weesoon iktōök ūmskwēs' kesetāsīķēķ' tan tīlesīp' Seileneūs ētlegūbūlnolāwītēķ' Sīleáķū.

3. Tokoo 'msīt wēn āleēt' oocheģūnūmķū oo-chīt' ooweesoonūm ootweegāsīnū.

4. Ak ēlp Sosēp wējītkojooīmtūmaat Gālelēt-ķū, ūkchegūnķ' tēlooesīķ Nāsalēt'; āleēt' Lēs-wepāwagīķ Dabīdōķ oocheģūnūmķū, tan tēlooesīķ Bētlām',—mūdū Dabīdēķ' wēdabēķsīt,

5. Oochīt' ooweesoonūm ootweegāsīn; ak wījādeedījūl Ma'leūl tanūl ķēdoomāleāweedījūl, tanūl nēnēstowāālījūl.

6. Na tan tīlesīp' āūmeedīdēķ' nadāl' tēt oo-nagwēģ'ūmūl ķēskājeagūl oomījooajeēģūmīnū.

7. Ak ůmskwēsāwā' ookwīśūl wēskļjēnooīļj-ūl, ak tētpogwaalājūl, ak egaalājūl wēnjoođeam-ook ebātkwōđāloolteedijū ; mūdū moo āwāgāān-ook oochit' nēg'ūmow etlīktoogooņeedimkū.

8. Na oola' makūmegēk' cheechkēlooāoochwe-noojōđakadijīk mēmkaāk āūmoodijīk, tanīk ētleānkwāooaadije mowāāļje ootooām'oođ dēp-kegū.

9. Ak, ankaptān', Ukchesāk'ūmow ootānsāl-āmūl pēgesīlnijūl āūmeedijū, ak Ukchesāk'ūm-ow oo'bāktāđēg'ūm kuhtōgwebāktāđēk' āūmeedijū ; ak lōk wāgwōđasooltījīk.

10. Tokoo ānsālāwīt āļje' : "Moo ůkwāgwōđasooltīnoŵ', mūdū, ankāptān', pēgesoodoolōk' wōđleāgūnoodūmākūn, tan tūlā' mēskeek oosūgāwēdaasoode ; tan ehto oochit' 'msit tan tāsijīk memājooēnook'.

11. Mūdū oochit' keelow' ētluhskļjēnooīt' keskook' Dabīđōk oocheģūnūmkū, Nojuhsēt-owwewēt', Clīstāwīt Ukchesakūmow na.

12. Ak oola' kūnoogwōsoodedo' oochit' keelow ; wājeāđōksūp mįjooajech' tētpogwaadāsīt ak ēlesink' wēnjoođeamook' ebātkwōđāloolteedijū."

13. Na chįjēgoođkū tēgwāooaadijūl ānsālāwīl-ijūl mowwepoogwēlkīk ānsālāwījīk wasogāwā' mowweōme tūlāāk, tanīk moeowōlaadijūl Nīkskamūl, tēlooējīk :

14. "Tūlīkpūmīnsēđooksīch Nīkskam mow-ešpāāk wasōkū, wōntūkōde eech oosītkūmoogū, ooledāādākūnūm eech memājooēnoo iktōōk."

15. Na kesīmkūlaadedēk' ānsālāwītīkīk ēlūme-daadedēk' wasōģū, chechkēlooāoochwe-noojōđakadijīk tēlīmtooltījīk : "Kāā ! ledaanēch tēlebēs-

CHAP. 2.

ook meesokoo Bětlāmkū, ak nasāptūmūnēch' oola' cogooā' tan keskājaadāsīk, tan Ukchesāk' - ūmow tēlekūnoo'aadoolkwū."

16. Ak nōkse-pějedaajīk, ak wājeaadījūl Ma'leūl, ak Sosěpūl, ak mījooajeejūl ēlesīnījūl wēnjooodeamook' ebatkwōdāloolteedījū.

17. Kese nūmeaadīch, agūnoodūmoo'dījīk tan tēlemooch' na mījooajeejū.

18. Ak 'msīt tanīk noodūmaadīch pakūlās-tūmeedīch tēlīmkweedīch chechkēlooāoochwēnoojōdakadīlīje.

19. Cadoo Male ankotkūl 'msīt nēg'ūla cogooāāl, ak ankedāātkūl ookwōmlāmoonkū.

20. Na apskwēdaajīk chechkelooāoochwēnoojōdakadījīk, ētlīkpūmedāālūmaadījūl Nīkskamūl, ak pēme-mooewōlaadījūl, oochīt' 'msīt' nēg'ūla cogooāāl tanūl kese-noodūmeedījūl, ak kese-nūmedoodeedījūl, tan tēlīmkweedīp [ansāl-āwīlītkū.]

21. Na keskājeāk' oogūmoolchīn-tāsoogoon-aak oochīt' mījooajeech oomīmkooskaosāsīn, tēlewesoonkāoot' Sāsoos, tan tēluchewesoonkāootūp ānsālāwīt-āwīktook āskw mānaak āūm-oogwēk' ookwījūl ootlāmelookū.

22. Na keskājeāgūl naagwēgūl oowōkūmal-dīmkawāūmooōk' tūlāāl, stūgā' Mooyeesōk tēl-kītkūp, pēgesoolaadījūl mījooajeejūl Sāloosālām-kū ootegaalanow' ooskalook Ukchesakūmālū.

23. Stūgā' tēlooweegāsīk Ukchesak'ūmow ootūbloo'dāk'ūnūm iktōōk : "Na na 'msīt ūlba-doojēch tan mēltāme-gedūmk', ak ēlp 'msīt yāpās' tan mēltāme-pūnētkwīm k tūlooedooks-

LUKE.

ooltedák' tēpkesaadūmkāwā' oochit' Ukchesak-
ūmal."

24. Ak ootūlīpketūnūmooēnow' pēgedūnūm-
ādīmkāwā', stūgā' tělooēm' Ukchesák'ūmow
ootūbloodák'ūnūm iktook ; na na taboosijik noot-
kwāāgik wēnjooepūlēsk', kūsna' taboosijik noot-
kwāāgik pūlēskū.

25. Na ēdū' cheenūm Sāloosālāmk āhkūp,
Semeūn tělooesit, tan tētpaka-cheenūmooitūp
ak sābāwit ; tan ēskebēdōk' Islālūl oowōōlkwi-
aldīmkāwā'ūmū, ak Nīkskamāwāilijūl 'Mchejak-
ūmijūl ootenīnk āūmūlījūl.

26. Na wējekūnooadooksip Nīkskamāwāit
'Mchejakūmīch'-ooiktōōk, moo oonūmedoon'
'npooōkūn āskw moo nēmeākw' Ukchesák'ūmal'
ooklīstāwītēmūl.

27. Nēgūm wējīpkēsīnk' Nīkskāmāwāit 'Mche-
jakūmīch'-ooiktōōk ūkchealasoodūmogwōmkū,
tan tīlesip' oongeegwījik pēgesoolaalīch mījoo-
ajeejūl Sāsoosūl, ootūlaloosīlīn' stūgā' wējīn-
kūlagaadāsīk ūtploodákūn iktōōk.

28. Tokoo Semeūn ēpsitkwaalājūl mījooajee-
jūl oopūt'ūnkū' ak moewōlājūl Nīkskamūl, ak
āāt :

29. "Nūgāā Alsoosit, tūlīpkotkīmādūks' kūn-
ōk'ūbēm wōntūkōd iktōōgū, stūgā' tan tělooēnū.

30. Mūdū 'npūkīgool' nēmedoodīch koostōg-
ūnūm,

31. Tan keel keskājaadoon 'ooska'looōk 'msit
tan tāsījik memājooenook' :

32. Wōsādēk' ūkwōōjewōsogwaadooōn' peloo-
āāchk tan tāsūkūmīksījik, ak ookoopmedāādak-

ünūmoow' ūkmemājooenoomk' taník Islālěk' wědaběksjík."

33. Na oongeegoo pakūlāstūmeedich tan tēl-Imkoosich mījooajeejū.

34. Ak Semeūn wělekūlōolāje, ak ālājūl oo-kwījūl Ma'leūl: "Ankaptān', na mījooajeech wějeēgaaloot pegwělnīje Islāl' iktook oosakūd-ooeděsooltīln' ak ēlp oonākedaaln, ak oochit' kūnoogwōsoode tan ūpkwōjuhskoo'dāsido',

35. Ak ēspoogwōsík sāptěstědo' keel ūkche-jākūmīchū, koolaman' pegwělkūl 'mkamlamoon-ūl ootānkedaaswōkūnūmoōl' ookūjejedāsīnū."

36. Na ēlp nadāl' tēt neganīkchīje-tēgāwenoo-eeskw āhk, tēlooesit Ana, Pān'uēl ootoosūl, Asalěk' wědaběksit, kesegooeskw na, kesenōk-skwěděk' telīpkītkałteedīb'ūnū oocheenūmoomū ēlooiğūnūktāseboonkūk.

37. Cadoo nūgāā segooskwoit ēdook' oogūm-oolchīn tāsīnskūgeboonaat chēl nāoo ; tan moo wējīpkotūmkaasīkw ūkchealasoodūmōgwōmkū, kadoo ēloogwāooōjūl Nīkskamūl dėpkek ak naagwěk, soonāwīmkāwā' iktook ak alasoodūm-ākūn iktook.

38. Oola' ābīt pīskwaat ūkchealasoodūmog-wōmkū na tīlesīp' tāsājeēch', ak ēlp moewōlāj-ūl Ukchesak'ūmal, ak wěskwīmāje oochit' na mījooajeech 'msit wēne tane Sāloosalām'k' ēs-kēbēdoolich wěje-ābātēlādīm'kū.

39. Na tan tīlesīp' keskājadoo'dīch 'msit kog-ooā tan Ukchesak'ūmal' tēl'kedūmūlīch', ēleāps-kwaadījīk Gālelēt'kū oocheğūnūmoōkū, na na Nāsālēt'kū.

40. Na mījooajeech pēmegit' ak pēmēmūl-

gīgūnūt' 'mchejākūmjoo İktōök, ak wōjooeēt' 'nsūtoōgūn, ak Nīkskam ootoolaadāk'ūnūm ootenīnk āhk.

41. Na oongegoo ālaadīlje tāseboonkūk Sāloosālāmķū, wegoobaltīmķ' pagāwīmķū.

42. Na tan tīlesīp' Sāsoos mētlaseboonaach chēl taboo, wējelegesogwēdaajīk Sāloosālāmķū, wegoobaltīmķāwā, ūtploodākūn İktook.

43. Na tan kakei-keskājadoo'dīch naagwēgūl, āpskwēdaajīk wīgwoķū, kadoo ūlbadoojech Sāsoos nēnkaasīt Sāloosālāmķū, kadoo oongegoo moo ķējeegooge oonūnkaasīnū.

44. Cadoo tēledāālūmaadijūl ootoogwāooōn-ow'oola' moweōme [tan tēlepūmedaadīchū,] ak pēmedaajīk nāōōktegīskūk; tokoo ālkwelooaadījūl wogūmow ootenāwōk, ak tane nēnādoolteedījeū.

45. Ak tan tīlesīp' moo wājeaadīkw, āpskwaadijīk Sāloosālāmķū ētleālkwelooaadījūl.

46. Na külābīs' kesīnsoogonaak ētlewājeaadījūl ūkchealasoodūmōgwōmķū, ēbīlījūl mēgweīk nojekenamooadijī'eū jīksētoōđe ak pebanemāje.

47. Na 'msīt tanīk noodooadijūl pakūlas-tūmeedīch oonūstoōgūnūm, ak ootūsedēmtīmķāwā'ūmūlū.

48. Na tan tīlesīp' nēmeaadīch, pakūleījīk, ak ookwījūl ēlchūl: "Kwees, cogooā' wējetūlaaleēk' ? ankaptān', kooch ak neen wēnmājekweloolēgūp."

49. Tokoo ālāje: "Cogooā' wējeālkwelooeōk' ? moo ķējedooōk' dėpkadīk neen 'npūmelookwōd'ūmūn Nooch ootūmōdāk'ūnūm ?"

CHAP. 3.

50. Cadoo moo nēštūmeedīkw tan tēlīmkwee-
dijū.

51. Tokoo nesakā-wijāooōje, ak pējedaajik
Nāsālētķū, ak saktōōje oongegooū. Cadoo
ookwījūl nēnkaadooljūl 'msīt nēg'ūla kogooāl'
ookwōmlamoonķū.

52. Ak Sāsoos pēmīnsūtooāāk ak pēmegīt',
ak pēmeoolaalooksīt Nīkskam-āwiktōōķ ak
cheenūmoo-īktōōķ.

CHAPTER III.

1. Na tan tīlesīp' Teibeleūs Sesūl tēlīpkīje-
ēlēgāwītāwītēķ' mētlaseboonķūķ chēl nanāwāēķ
poktūmkeaak, tīlesīp' Poons Pelaat ētlegūbūl-
nōlāwītēķ' Lēsweepāwagīķ, ak Hēlōt' ētlesakūm-
owītēķ' Gālēlētķū, ak wijegūdeedjūl Pelīpūl
ētlesakūmowīledēķ' Eitooleākū ak makūmēgāoo
Tlakoneitīs'ķū tūlā', ak Leiseneūs ētlesakūmow-
ītēķ' Abeilenēgū,

2. Anūs ak Keieeb ētleūķchepadūleas-āwee-
dīdēķ' [Lēsweepāwagīķ,] tokoo toochoo Nīkskam
ookūlooswōķūn egagēķ Sanēķ' Sakūlīn' ookwīs-
ūl, bāktākūmīktōōķ.

3. Ak San pēgesīnkūp 'msīt makūmegāoo tan
bāhkwaasīķ [Seboo tēlooesīķ] Sooldūn, ētlīpsēd-
oonķūp āpskwēdāādākūnā' bāpteisāwaldīmkāwā'
oochīt' ūloowāwoodeel ootabīksīktās'īnū,

4. Stūgāāch tēlooweegāsīķ weegādīgūn ik-
tōōķ Eisaiahōķ neganīķchījetēgāwenooōķ' ook-
ūlooswōķ'ūnūmūl: "Tan wēn ētlīntowwēt' bāk-
tākūmīktōōķ, tēlooēt: elowtekadūmookw' Uk-

chesak'ŭmow ootowhte; oomkádowhteel ko-
kwödowhtekadŭmookw'!

5. 'Msít mooleagëgŭl tět pakŭmegaadäsedŭl',
ak 'msít kŭmdŭnk ak nëmákŭmegëgŭl pakŭme-
gaadäsídŭl'; ak wökchoodëgŭl owhteel kokwöd-
owhtegäsídŭl'; ak kakāägŭl owhteel sësopkŭm-
egaadäsídŭl'.

6. Ak 'msít maagei nŭmedooōdo' Nŭkskamŭl
oosŭtögŭnŭmŭ."

7. Na San tĕlemäje mowwepoogwĕlnije tane
pĕjedaalije ootooche-bäpteisāwaadāsooltīln' oo-
tenīnkŭ: "Kelow' wĕdagoodŭmoodeyōk' 'mtās-
kŭmoo iktōōgŭ, wĕn kĕgenooaadoolōksŭp ko-
semooktŭmŭnow' ookweioode tan kĕdooegeak ?

8. Na oochīt' kesaadookw oosŭgalean' men-
īchkŭl tanŭl wĕlkādīgŭl apskwĕdāādākŭn iktōōk,
ak moo ŭpkoje-tŭlīmsooltīnow', Ablahamōk na
koochenooōk': mŭdŭ tĕlemoolōk' Nŭkskam kes-
aadoos oochenīgean' nĕg'ŭla koondāwīktook
mŭjooajeech oochīt' Ablahamōŭ.

9. Ak nŭgāäch tŭmeegŭn egaadäsīk ooche-
bŭskŭdook' kŭmoo'chŭ; na oochīt' 'msít kŭmoo'-
jŭl tanŭl moo wĕlemanenoogŭl, tŭmtāādĕn ak
kāāsĕgĕdĕn'."

10. Na memājooenook' mowāājīk pebanemaad-
dijŭl, āājīk: "Tāladakadedĕs'ŭnĕn kadoo ?"

11. Ŭsedĕmāje ak tĕlīmāje: "Tan wĕn wĕs-
kotkŭl taboogŭl 'mtokwōnŭl, īgŭnŭmooōch' nā-
ōōktā' tanŭl moo wĕskodŭmŭlīgŭwŭ: ak tan wĕn
wĕskōtk' mechīpchāwā' ĕlp ĕnkoodā tŭlaadĕg-
ĕch'."

12. Tokoo nooje-mowaadakadijīk ĕlĕgāwīt-
āwā' sooleāwā' pĕjedaadijŭl Sanŭl oobäpteis-

CHAP. 3.

āwaalooگونowū, ak ālaadijūl: “Noojekena-
mooēt, tāladakadedēs'ūpēn nenēn?”

13. Tēlīmāje: “Moo ūktūloogwōlanow wēn
ootājekeāspa-bankūd'ūmūn ak tan tēlītploodās-
oolteyōk'.”

14. Ak sūmagūnīsk' pebanemaadijūl, ālaadij-
ūl: “Ak nenēn' tāladakadedēs'ūnēn?” Tēle-
māje: “Moo ūktāchkūnāooōnow' wēnū, ak moo
ūkūs-poogwalanow' wēnū, ak wōntūke-ooledāād-
ūmookw' ūktabānkūdooōwā'ūmooow'.”

15. Na tan tīlesīp' memājooenook' ētleskeb-
ēdoodīch, ak 'msīt' wēnīk ānkedāālūmaadijūl
ookwōmlamoonooōk' Sanūl Ooklīstāwīlīn' kū-
nā' mōō,

16. San ūsedēmāje, tēlemāje 'msīt tan tāsīlīje:
“Nēn amooch' bāpteisāwaloolōk' sāb'oogwōn
īktōōk; kadoo mā wēn ājemūlgīgūnūt' mooēn-
koodā nēn wēchkooēēt', tan nēn moo tēlīk-
pūmāu 'ntāpkwaadooōn' oonālkoonāpesoonū.
Nēgūm bāpteisāwalnōkto' Nīkskamāwāīt 'Mche-
jākūmījoo-īktōōk ak bōōktāwīktōōk.

17. Tan kēkoōnk' oopoogwēdēstākūnāūm oo-
pūt'ūnkū, ak oolewōkūmaadoodo' etlepoogwēd-
āāgūdīmīk', ak mowwadoodūl' ookūloomkoomūl
lāmīgwōmk' ookūlūmkōgwōmū, ak oochenoog-
waadoodūl' segooeboogwīstāk'ūnū booktāwīk-
took tan ma kesīnkasooēnook'.”

18. Ak San āp ūktūgūl poogwēlkūl cogooāāl
wējīpsēdoonūmooōje memājooenoo' tan tēlīnsūt-
ooaboogooōchū.

19. Cadoo Hēlōt' Gūbūlnōl wējīptūgemoot'
Sanēk' oochīt' Hēlodeāsūl, Pelīpūl wījegūdee-

LUKE.

dijül ootäbýtēmül, ak oochít' 'msít' üktügül ootül-
oowāwoodeel tanül Helöt kese padaadogül,

20. Ap mäch oola' üktük' kesetülaadök, San-
ül pejaaläjül laplesoonkü.

21. Na tan tylesíp' 'msít' wěnik bāpteisāwaa-
loojík, Sāsoos ělp kesebāpteisawaalooch', ak ala-
soodümäch', na wasok pantaadāsík,

22. Ak Níkskamāwāit 'Mchejakümich' wěch-
kwenesaasít, püleswegít, ak kākooabaasíjül Sās-
oosül, ak kúlooswökün wětaak wasök, tan tēloo-
ěk: "Keel 'Nkwís Kēsälkoosít; keel kěseoole-
dāälümool."

23. Ak Sāsoos ědook bokchĩnsĩnskęgeboo-
naat, tan tēledāälümkoosít Sosěpál' oochĩnũ;
Sosěp' Helei' ookwísül na.

24. Na Heleiál Matat ookwísül, Lebei' oo-
kwísül, Mělkei ookwísül, Jana ookwísül, Sosěp oo-
kwísül.

25. Matateiūs ookwísül, Amūs ookwísül,
Nāüm ookwísül, Eslei ookwísül, Nagei oo-
kwísül.

26. Māāt ookwísül, Matateiūs ookwísül, Se-
meei' ookwísül, Sosěp ookwísül, Sooda ookwísül.

27. Soana ookwísül, Lesa ookwísül, Solöbüb-
ül ookwísül, Sälāteial ookwísül, Nelei ookwísül,

28. Mělkei ookwísül, Adei ookwísül, Kosam
ookwísül, Elmodam ookwísül, El ookwísül,

29. Sose ookwísül, Eleāsül ookwísül, Solím
ookwísül, Matat ookwísül, Lebei ookwísül,

30. Semeün ookwísül, Sooda ookwísül, Sosěp
ookwísül, Sonan ookwísül, Eleiakím' ookwísül,

31. Melea ookwísül, Menan ookwísül, Matata
ookwísül, Nātan ookwísül, Dabíd ookwísül,

CHAP. 4.

32. Sěse ookwísül, Oběd ookwísül, Bošs ookwísül, Salmon ookwísül, Nason ookwísül,

33. Amín'edáb ookwísül, Alam ookwísül, Eslom ookwísül, Pälės ookwísül, Sooda ookwísül.

34. Sakob ookwísül, Esaak ookwísül, Ablaham ookwísül, Tāla ookwísül, Nakül ookwísül,

35. Salük ookwísül, Lagow ookwísül, Pelěg ookwísül, Hebül ookwísül, Sala ookwísül,

36. Kānān ookwísül, Alpasad ookwísül, Sēm ookwísül, Noowā ookwísül, Lāměk ookwísül.

37. Mātoosāla ookwísül, Enük ookwísül, Salěd ookwísül, Malělel' ookwísül, Cainān ookwísül,

38. Enös ookwísül, Sět ookwísül, Ada ookwísül, Níkskam ookwísül.

CHAPTER IV.

1. Na Sāsoos wójooějül Níkskamāwāilijül 'Mchejakūmijül, (Wějeoole-Níkskamül,) wěje-āpskwaasit Sooldūnk, āk wějelaalooksit 'Mchejakūmijoo iktōók baktākūmiktook,

2. Ak tělīpkijīkwchaalūjül mūdool' meesoo nāooīnskěgoogooonak ; ak ēlp na tělīpkij-āāk nēg'ūla naagwěgūl, mogwā' mījesīkw : kadoo tan tlesīp' nēg'ūla nagwěgūl kakeikeskájē-āk', tokoo toochoo kāwesīnk'.

3. Ak mūdoo ālājül : "Keel Níkskam ookwīsich ūktenin, tūlītploodān oola' koondāoo oopībūnōkūneānū."

4. Ak Sāsoos ūsedēmājül, ālājül : "Těloowe-gāsīk, Memājooenōō' ma ooche-pūmowsīkw pas-

ük pĭbünöckün ĩktook, kadoo [oochepŭmowsido']
'msĭt Nĭkskamŭl ookŭlooswöckünŭm ĩktöök."

5. Tokoo mŭndoo ělegesogwaaläjŭl kākwe-
kŭmdŭnook' ěspŭjĭt kŭm'dŭnŭ, ak nāyaadooöjŭl
'msĭt oosĭtkŭmöö' ootělěgāwagĭmŭl wĭskuŭ,

6. Ak ālājŭl mŭndoo : "'Msĭt oola' alsoosoode
ĭgŭnŭmooltěs' ak ookoopmedāādāk'ŭnŭm, mŭdŭ
ĭgŭnŭmooĭmkŭp, ak ĭgŭnŭmāk' tan wěn wěle-
dāādŭm 'ntĭgŭnŭmooöŭ,

7. Na oochĭt' chĭnkwěd'ooĭn alasoomĭn' neen
nooskalook, 'msĭt keel ootālegěmedŭks'."

8. Tokoo Sāsoos ũseděmājŭl, ālājŭl : "Nood-
ěk' ũleyě', mŭndoo! mŭdŭ těloowegāsĭk : Ala-
soom' Ukchesak'ŭmow kŭnĭkskamŭm, ak Něg-
ŭm pasŭk loogwāoo'.

9. Tokoo mŭndoo ālaalājŭl Sāsoosŭl Sāloosāl-
āmkŭ, ak kākwaalājŭl kenĭskĭgwömk ũkche-
alasoodŭmögwömkŭ, ak ālājŭl : "Na ědook' keel
Nĭkskam ookwĭsĭch ũktenĭn, oochenesagŭlě
tětŭ.

10. 'Mŭdŭ těloowegāsĭk, Tŭlĭtploomādŭ oot-
ānsalām' oochĭt' keel ũktenĭn, ũktānkwāagoon ;

11. Ak oonākŭnooltāk' oopŭtŭnooow'ĭktook,
doolaman' moo ũkāt' ookŭsegowěeganoon koon-
kāwĭktoogŭ."

12. Tokoo Sāsoos ũsedāboogooět, ālājŭl :
"Tělooěmk', Moo ũkoojaalow Ukchesak'ŭmow
Kŭnĭkskam'ŭmŭ."

13. Na tan tĭlesip' mŭndoo kakeikeskājaadök
'msĭt kwějaldĭmkāwāl', poktŭmkaasĭt, ak nakŭl-
ājŭl [Sāsoosŭl] kechkajechkŭ.

14. Na Sāsoos āpskwaasĭt Nĭkskamāwāĭt
'Mchejakŭmĭch' oomŭlgĭgŭnödĭm ĩktook, Gālĭl-

ětků, ak ootăgũnoodũmâk'ũnũm âleâk' kakeim-sitaasik 'msit oola' makũmegâoo owweu' âhkũ.

15. Ak ětlekenaamooět' ootalasoodũmogwõm-ooow' iktook, ak 'msit wene kěpmedâalũmche.

16. Ak pěgesĩnk' Năsălětkũ tan tět ětleĝĩpũ, ak tan tělĩnkũlagaadõk pĩskwaat alasoodũmogwõm atlasmoodeĝĩskũk, ak kakũmaasit ootěĝe'dũmũn weegădĩĝũn.

17. Ak ĝũnũmooch' weegădĩĝũn tan wějekesedăsiĝũp Isaiahõk, neganĩkchĩjetěĝâwenooõk' ootenĩnkũ, ak tan tilesĩp' âpkogũmagaadõk wăĵedõk' tan tět na těloowegăsik :

18. " Ukchesakũmow Oochejakũmĩjũl 'nten-ĩnk aũmũlĩjũl ; mũdũ kese amagěnĩp nooleăĝũnoodũmooõn' âoolăjooenoo'ĝũ : ělkemĩp' 'ntnũs-aalan' tanik ookwõmlamoonooõl' nookpěgaadăsi-ĩĝũl,

19. Ak 'npěstonũmooõn' kestějook' ootăwõl-kaldooltĩmkăwăũmooow', ak něĝăbegoltĩjik oonũmedăkădĩnowũ, ak 'ntěĝĩĝũlĝĩman' tanik wěn-măĵodăsooltĩjik âpkwaldĩmkăwă iktook ; ak 'nt-agũnoodũmooõn Ukchesak'ũmow oonăõõkte-boonkũĝũm wělaltĩmkăwăyăũ."

20. Tokoo tětpogũmagaadõk weegădĩĝũn, ak ĝũnũmooõch' noojõděĝělĩjũl, tokoo ěbaasit ; ak 'msit tanik alasoodũmõĝwõmk aũmoodĩjik kěse ankamăadĩjũl.

21. Tokoo bokchetũlĩmăĵe : " Keskokook oola' tan âwegăsik kakeikeskăĵeâk' ũksũtoodkũnũmooow' iktook, (tan noodũmoo'deyõk')."

22. Ak 'msit wěnik wějeloowedũmăsooltĩjik ootenĩnkũ, ak pakũlăstũmeedĩjũl něĝ'ũla wõõle-

kūlooswōk'ūnūl tanūl wějetoeeāgūl ootoonkū ;
ak tēloočjīk : " Moo tū oot Sosēp ookwīsūl ? "

23. Ak Sāsoos tēlīmāje : " Meamooch' tūle-
medōksūp oola' ūpsloodākūn : Mūlbūlāwīt', 'nsaa-
lūse keelū ! tan tēlsūtūmeiēgūp ootūlekeskāje-
an' Cāpūlneūmkū, ēlp tūlaadegē' oola' keel kūm-
ūtkīgū. "

24. Ak Sāsoos tēlooēt : " Tēleāk' tēleāk' tan
tēlemoolōk', mow wēn neganīkchījetēgāwenoo
wēledālūmooksīkw nēgūm oomūtkīgū.

25. Tēleāk' tēlemoolōk' pegwēlkūbūneek se-
gooskwagīk āhkūbūneek Islāāl oomūtkīgū, Elei-
jahōk oonaagwēgūmkūlū, tan tīlesip', wasok
kēpsūgaasīgēk nāseboonkūgēk chēl ūsookūm-
tāsededēk' dēpkūnoosējīk, ak mēdooāgēk' owe-
sowhsīmkēk' makūmegēk' āhkūbūnēk'.

26. Cadoo Eleijahōk mogwā' ēlkīmātūbūnōk'
nēg'ūla āūmoodīlīpū, kadoo ēlkemoop' ūkcheg-
ūnk' Seidūnk' tūlā', tēlooesīk Sālēpta, ābīlījūl
āūmūlījūl segooskwōlū.

27. Ak pegwēlkūbūneek āūmoodībūneek, tan-
kīk wējemātūnooksooltībūneek lēplūseēk Elei-
sahōk oonaagwēg'ūmkūl, kadoo mow wēn nēg'-
ūmow wōkūmaadāsīksūp, kadoo Nāūmanōk, tan-
āk' tūlāāk' Sīleākū, [wōkūmadāsībūnāk']. "

28. Na 'msīt wēnīk tanīk alasoūdūmogwōmk
āūmoodījīk, tan noodūmeedīch nēg'ūla kogooāā,
wējuhchooeaadījīk ookweioode ;

29. Ak kakūmedaajīk, ak wēje-jīgūlalaadījūl
ūkchegūnkū, ak ālalaadījūl kaskībūnakadōōk'
nēmākūmegēgū, tan tēt oochegūnūmoow' ētle-
dāsīkū, kēdooe-chetoonkwe-nesēgāādījūl.

30. Cadoo mēgweiik ēleseowtēskoōje, ak poktūmkaasit.

31. Ak pējenesagaasit. Cāpūlneūmkū, ūkche-gūnk' Gālelētškū, ak ētlekenoodūmooōje atlas-moodegīskūgū.

32. Ak kēse-pakūlāstūmeedich ookwēgenamādīmkāwāūmū; mūdū ookūlooswōk'ūnūm kēs-emūlgīgūnāk'.

33. Na cheenūm āhk alasoōdūmōgwōmk' tan kēkoonājūl mūdool' mējegāāljūl peseltjūl ootenīnkū, ak kēsēgowesāāskwēt'.

34. Telooēt: "Ea'! tālaloōlēk', Sāsoos! Nāsālētškāwaach! Pēgesinūn 'ūkakeiksūgaalenēn' nenēn? kējool' tan weēnīn: Nīkskam Oo-kwisūl Nīkskamāwāāljūl."

35. Tokoo Sāsoos pētķīmājūl, ālājūl: "Boonāwīstoo! ak oochetoowōlkaase ootenīnkū!" Tokoo mūdoo ēlēgējūl mēgweiik ētleemow eēlīch', ak wējetooōlkaasit, ak mogwā achkūntēsūmagōōl.

36. Na pakūleioode egaak 'msit ootenāwōkū, ak tēlīmtooltijik, āājik: "Cogooā' tū oot kūloos-wokūn? mūdū alsoosood' iktōōk ak mūlgīgūnōd' iktōōk, wējītploomāje mējegoltīlīje mūdoo'ū, ak wējetooōlkedaalīje.

37. Ak ootāgūnoodūmākūnūm āleaak 'msit nadāme oola' makūmegāoo mēstaasīk.

38. Tokoo kakūmaasit ak tāweēt' alasoōdūmōgwōmkū, ak pīskwaat Semooūl week. Na Semoo oochoogweejijūl mēdooāāk ēpsīmkāwā' mātūnūch', ak ēdāmaadijūl Sāsoosūl oochit' abīlījūl. [oonūsaalooksīlīnū.]

39. Tokoo Sāsoos okokchēboogooasijūl ak

LUKE.

pětkootk' ěpsĩmkāwā', ak ěpsĩmkāwā' boonaa-lůch, ak ůnkůsěiu ābĩt wěnagaasĩt ak ěloo-gāwōje.

40. Na tan tělesĩp' káلكwaseěch' nagoosět, 'msĩt' wěńĩk tanĩk kěkoonaadije ůksenoogowenoo'ů, kakeiyese-milamoogool ůksenoogowōk-ůńůmooōl; pěgesoolaadije tan āůmůlĩjů. Tokoo Sāsoos egaadogůl oopůtůńůl ādāsu wěne ůksenoogāwenoo' ootenāwōků, ak něsaalāje.

41. Ak ělp můndook' wějetoowōlkedaadije pegwělnĩje, kěsegowoodĩjk, tělooějk: 'Keel Clĩstāwĩn', Nĩkskam Ookwĩsůl. Tokoo pět-kĩmāje, wětkoolāje ookůloosooltĩlnů, můdů kěje-aadijůl oo-Clĩstāwĩlnů.

42. Na tan tělesĩp' wōpk ěskĩtpook' Sāsoos poktůmkasĩt ak āleět bāktākůmĩktōōk, ak mow-we-poogwělkĩk kwelooaadijůl ak pějedaajĩk tan āůmůlĩjů, ak wějenůńůgaladijůl moo oonakaloogoonowů.

43. Cadoo tělĩmāje: "Meamooch' tělĩp-sědoontěs' Nĩkskam ootělēgāwĩtāwoodĩm oo-wōōleāgůńoodůmākůńům āp ůktůgůl ůkcheg-ůńůl; můdů na wějĩlgemĩmkůp.

44. Ak ětlĩpsědoonkůl alasoodůmogwōmůl Gālĩlětk' tůlāāl.

CHAPTER V.

I. Na těleāk' mowepoogwělkĩk memājooenook' mějĩmkůgōoaadiěh Sāsoosůl, oonoodům-ůńow' Nĩkskamůl ookůlooswōkůńům, ak Sāsoos kakakůmĩt' kās pěmk' tan Jěńěsalětk tůlāů.

CHAP. 5.

2. Ak němedogül taboo'gül wěnjoo'lkool ěděgül kaspěmkü; kadoo nooje-nümājwāgaa-dřjik kese kŭpdědaasńk, ak ětlksispaladřje ootaabewöü.

3. Na Sāsoos těbaasřch nāooktāāchk wěnjoolk', Semooül ootoolü, ak ědamājül kechkaa abāktoochkāāl ootülgwřjaadoolń' ootoolü. Tokoo ěbaasř ak ětluhchekenaamooěje mowwe-pooġwělnřje wěnjoolkoodöögü.

4. Na tan třlesřp' boonāwřstöċ, āļjül Semooül: "Leyě' ābāktook, ak ũpkasaabeědüks' ũkpāādŭlan nümājügü."

5. Ak Semoo ũsedāboogooět', āļjül: "Alsoo-sřt, nāöökřřtpaak ũtkřgŭnaadeěk, kadoo mogwā' kogooā nābādoöěgŭp; kadoo keel ũküloos-wöċkŭnŭmk' oochřpkasaabeěěs'."

6. Na tan třlesřp' kesetŭladakadeedřch, těle-pegwělnřje nümāājeŭ pādŭlaadřje, chěl ootaabewö' bokcheskwřskaasřřjül.

7. Tokoo wadŭmooaadřje wedābāwö' ũktŭk' wěnjoolk' āŭmoodřřje, oowööchkooeěln' ootabogŭnŭmagoonowŭ. Ak okwaalřje, ak těluh-chooaadoo'dřjül křtk wěnjool'kool, chěl bokchřk-tābaagŭl.

8. Na Semoo Peāl němedöċ' něg'ŭla, měsk-ŭnaděsřnkŭl Sāsoosŭl oocheگونkŭ, āāt: "'Nküle, 'Nsakŭmam', müdü padatěgāwe-cheen-ŭmooe neenŭ."

9. Müdü pakŭleioode měsŭnŭch', ak 'msřt tan tāsřřch' těgwāooāje, oochřt' těřřmkědaadřch nümāājeŭ.

10. Ak ělp wějepakŭleřřjk Sak ak San, Sěbŭde ookwřsŭ, Semooül tanřk mowomaadřjül,

LUKE.

wedábāwōh'. Tokoo Sāsoos ālājūl Semooūl :
 "Moo ūkwāgwōdaasu : nūgāā wējaadēgēm'k'
 pāādūlādūks' memājooenoogū."

11. Na tan tīlesīp' natakūmadoo'dīch ootool-
 oōl', tokoo nōktūmeedījūl 'msīt kogooāāl', ak
 noosoogooadijūl Sāsoosūl.

12. Na tēleāk tan tīlesīp' Sāsoos āhk nāōōk-
 tāch'k' nēg'ūla ūkchegūntīl, cheenūm āhk wōjoo-
 eēch' wiskūswōkūn tēlooesīk lēplūse, ak nēmeāj-
 ūl Sāsoosūl ak ogūlūmkwēdēsīnk', ak ēdāmājūl,
 āāt : "Nsak'ūmam, ooledāādūmūn kesewōkūm-
 aalīk."

13. Tokoo Sāsoos sebīnskaasīt, sāmaalājūl,
 āāt : "Wēledāādūm : wōkūmaadāse !" Tokoo
 ūnkūseiu lēplūse nakūlūch.'

14. Tokoo Sāsoos tēlītploomājūl moo wēnūl
 ootūlemaīnū, cadoo ālājūl : "Leyé', nāyaalūse
 padūleasāwīktōōk, ak ūpkētūnūmooēdūks' na
 pēgetūnūmādīm'kāwā' oochīt' ūkwōkūmaldīm-
 kāwāūm, tan Mooyeesōk tēlītplootkūp, oochīt'
 ūloowedūmāsoode ootenāwōkū."

15. Cadoo ootāgūnoodūmāk'ūnūm āje-poo-
 gwēle-mēstaasīk, ak mowwepoogwēlkīk pēje-
 mowwedaajīk oonoodūmūnow', ak ēlp oochīnsōl-
 tīnow' ookūsenoogowōkūnūmooōl', nēgūm oo-
 tenīnkū.

16. Na Sāsoos ējīgūlaasīt, kāttōōk āleēt, oo-
 chīt' ootalasoodūmanū.

17. Na nāōōktāch'k' nēg'ūla nagwēgūl Sāsoos
 kēgenaamooēt', ak ēbootījīk Pālūseak' 'nadāl'
 tēt ak Noojekenoodūmooadijīk ūtploodākūn
 īktōōk, tanīk kesuhchedaajīk' msīt ūkchegūn-
 cheejūl Gālelēt'kū, ak Lēsweepāwagīk, ak Sāl-

oosälāmķü ; ak Ukchesák'úmow oomülgigünō-
dīm āhk nadāl' tan āūmoodilich', oonsaalanū.

18. Ak ēdū cheenūmook pēgesoolaadijūl
cheenūmool tēppilijūl 'npōgūn iktook, wiskūsil-
ijūl, pōlse mātūnūch', ak ālkwelūmeedich tan
tūle-kese-piskwalaadīs ootegaalanow' ooskalook
Sāsoosūl.

19. Na tan tīlesip' moo wājedoo'dīkw tan
tūle-piskwalaadīs, mūdū tēlepegwēlnije āūmūlje
memāj'ooenoo'ū, tokoo tokchooēdaajik kākwaāk
wēnjegwōmkū, ak nesalaadijūl, sāptēskūmūlich'
pogwōdīgūnū, nēspedēpilijūl oonpōgūnūgū, mēg-
weik ētlemowweēlich' memāj'ooenoo'ū, ooska-
look Sāsoosūl.

20. Tan tīlesip Sāsoos nēmedooōch' ookood-
lāmsūtōōk'ūnūmoow', ālājūl cheenūmool:
"Cheenūm, ūktūloowāwoodeel abīksiktās'īgūl."

21. Tokoo nojeweegīgūdigik ak Pūlēseāk'
bokche-mowwe-wistoodijik, tēlooējik : "Wēn tū
nūt tan tēlepadaboogoēt' ? wēn keseabīksik-
tūmooēs' 'mtūloowāwoodeel pasūk Nīkskam?"

22. Na Sāsoos kējedooōjūl ootāledaswōkūn-
ūmooōl', ak ūsedēmāje, ālāje : "Cogooā' wēje-
wāgwamādoolteōk' ūkāmlamoonooow' iktook ?

23. Tēgēn' ājīnkūmaseāk' tūlooēn' ? Uktūl-
oowāwoodeel abīksiktās'īgūl ? kūsnā tūlooēn,
Kūmaase, pūmeyē ?

24. Cadoo koolaman' kelow' ūkūjejeedoonow'
Ulnoo Ookwisūl ootooskōdūmūn alsoosoode
makūmegēk' ootabīksik'tūmūn ūloowāwoodeel "
——tokoo ālājūl cheenūmool tanūl pōlse māt-
ūnūch'——" kūmaase, sooaadoo kūnpōgūn, ak
ūlūmeyē' keekū."

25. Tokoo ũnkũseiu kakũmaasĩt ooska'looõk nẽgũmowũ, ak wẽswaadõk tan êkwchesĩnkũp, ak êlũmeẽt' weekũ, êlmĩkpũmedãlũmajũl Nĩkskamũl.

26. Tokoo 'msĩt kẽsepakũleiooltĩjik, ak kẽpmedããlũmaadĩjũl Nĩkskamũl, ak kẽsewãgwõdaasooltĩjik, tẽlooẽjik : Mũdũ pĩltooõptũmoodeegool cogooããl keskoogũ !

27. Na kũlãbĩs' Sãsoos poktũmkaasĩt ak nẽmeãjũl tanũl noojemowa-dẽgẽlĩjũl êlẽgãwĩtãwã' sooleãwã', tanũl tẽlooesĩljũl Lebei, êbilĩjũl tan tẽt êlẽgãwĩtãwã' sooleãwã' etleabankũdãsik ; ak Sãsoos ãlãjũl : "Noosoogooe?"

28. Tokoo Lebei nõktũk 'msĩtũ, ak kakũmaasĩt ak noosoogooõjũl.

29. Tokoo Lebei poogwẽle-weegũbaalãjũl weekũ ; ak poogwẽlemowãgĩk noojemowadakadĩjik êlẽgãwĩtãwã' sooleãwã', ak ũktũgĩk, weboo-maadĩje.

30. Na oonoojeweeigẽdẽmooõ' ak Pũlũseãk' amsẽlĩmaadĩje Sãsoosũl kẽgenamooõlĩjeũ, tẽlooẽjik : "Cogooã' wẽjeweeboomõk ak wĩjĩnsãmoo-goldeõk' noojemowadakadĩjik êlẽgãwĩtãwãũ, ak padatẽgãwenook'?"

31. Sãsoos ũsedẽmãje, ãlãje : "Tanĩk wẽloltĩjik mogwã' wẽdũmedãlũmaadĩgool mũlbũlãwĩljũl ; kadoo kẽsenoogoo'dĩjik wẽdũmedãlũmaadĩjũl.

32. Moo wẽjĩpkẽsĩnõõ' 'nwegooman' sãbãwooltĩjik, kadoo wẽjĩpkẽsĩn' 'nwegooman' pada-dakadĩjik ootãpskwẽdããdũmũnow' ootũloowã-woodewõlũ."

33. Tokoo tẽlemaadĩjũl : "Cogooã' oochĩt'

San tane kēgenamooōje seowwu' soonāwooltīlīje, ak alasoodūmaadīlīje, ak ělp Pūlūseāk' tane kēgenamooaadīje soonāwooltīlīje, kadoo keel tanīk kēgenaamājīk mījesooltījīk ak nēsāmoogoldījīk?"

34. Sāsoos ālāje: "Kesalagōk moosemāl'eā wīgūmā' oosoonāwooltīlīn' tan tīlesīp' moosemāl'eā āskw tēgwāooōch'?"

35. Cadoo naagwēgūl egaadūl tan moosemāl'eā oochoohsooaalooch ootenāwōkū; tokoo toochoo soonāwooltedāk' nēg'ūla naagwēgūl."

36. Ak ělp pēsloo'dēgēt, ālāje: "Mow wēn egaadook ūpkweesīgūn sakawā' 'mtokwōn' tan wējemūnsāsīk pelā' 'mtokwōnū. Tūladēgēch', pelā' ūpkweesīgūn tūmenaadoos sakawāū, mūdū pelā' ūpkweesīgūn moo wēlkadeedīkw sakawā' 'mtokwōnū.

37. Ak ělp mow wēn pootēgoodōdook pelā' mēgobaak sakawāāk mūgēgūnāāk' pooteikū, Tūladēgēch' pelā' mēgobaak paskaalās sakawā' mūgegūnāā pooteiū, ak kītk ūksūgaas.

38. Cadoo pelā' mēgobaak meamooch' dėpkadīk oopootēgoodaadāsīn pelāāk mūgēgūnāāk pooteikū, ak kītk oosūtās.'

39. Ak mow wēn tan kesīnsām'oogwōch sakawā' mēgobaak moo nankūmīmūnwēgēkw' pelāū; mūdū tēlooēt', Sakawā' peāmēkūlook'."

CHAPTER VI.

1. Na tēleāk'sūp atlasmoodegīskūk tan tēlooesīk tabooōwā' ūmskwēsāwāū, Sāsoos ělsebaasījūl koolūmkwōmoogāwāl' egaadāk'ūnūl, ak tane

kęgenoodūmoođje męnōdoo'dijūl koolūmkwōkse-
āāl oonjāwōl, ak mālkodūmeedijūl, węje-poo-
kwadoo'dijūl oopūtūnoođkū.

2. Tokoo alt Pūlūseāk' ālaadje: "Cogooā'
węjetūladakadeyōk' tan moo węjeūsedāādāsīnook
ūtploodadākūn İktook tūladęğęn' atlasmoodegįs-
kūk?"

3. Ak Sāsoos ūsedęmāje ālāje: "Moo kes-
kedūmooduōksūp tan Dabīdōk tēladęğęp', kā-
wesīnkęk', nęğūm ak tankik tęgwāooaadīb'ūnū?"

4. Tan tēlepįskwaas · Nįkskamūi Week ak
wēswoordōksūbūnęk' ak mālkoťkūbūnęk' tanęk'
nāyadāsįgęk' pībūnōkūnęk'? ak ēlp įgūnūmoo-
ōbūnęk' tankū tęgwāādūgāū? tanęk' moo węje-
ūsedāādāsīnook ūtploodākūn İktook węn oo-
mālkođūmūn, ansūmā' pasūk padūleaskįk?"

5. Tokoo ālāje: "Ulnoo Ookwįsūl ēlp als-
ōōťk' atlasmoodegįskūgū."

6. Na ūktūk atlasmoodegįskūk Sāsoos ēlp
pįskwaat alasoodūmōgwōm, ak kęgenoodūmoo-
ęť'; ak cheenūm nadāl' āhk tan enakūnā' oo-
pūtūn nępk.

7. Na noojeweegįgūdįjk ak Pālūseāk' anka-
maadįjūl ookūjejeanow' ēdōōk oowōōnsadęğęlįn'
atlasmoodegįskūgū; koolaman' oowāājedoonow'
nadoo kogooā oowōōjįm-sįmanowū.

8. Na Sāsoos kęjedoođjūl ootāledaswōkūn-
ūmooōl', ak tēlemājūl cheenūmool tanūl nępk
oopūtūn: "Kūmaase, męgweiįk kūme!" Tokoo
kakūmaasįt ak tēleboogooįť'.

9. Tokoo Sāsoos ālāje: "Pebanemooltōksūp
tan kogooā': tēlkedāsįk tū atlasmoodegįskūk

oolaadëgën' ? küsná' obúlaadëgën' ? Oosütowe-
doon' memájooðkún ? küsná' nábadëgën' ?”

10. Tokoo tële-äle-kuhtoküläbaasit, ankamäje
'msitü ; tokoo äläjül cheenümool : “Sebínskaa-
se !” Tokoo nëgüm tëladëgët', ak oopütün abäje-
ooladäsik stügä' üktük'.

11. Na nëgümow kësuhkweiooltijik, ak
mowwe-ägünoodümäjik tan tülalaadis Sāsoos'-
ülü.

12. Na tëleäk' nëg'üla naagwëgül Sāsoos
ootüleën' kümdün iktöök oonajealasoodümân',
ak nāðöktitpaak tëlipkije-alasoomäjül Níks-
kamül.

13. Tokoo wöpk ëskitpook' wegoomäje tane
këgenoodümoöje tan ähkü, ak nenasoonäje
nāðöktínsküsilije chël taaboo, tane tëlooweed-
äje Apostälāwijik ; [nüt na, Noojilgemoojik.]

14. Semoo tan ëlp tëlooeedäjül Peäl ; sküm-
töök' Andülä', wijegideedijül Peälülü ; Sak ak
San ; Pelip ak Batäl'emu ;

15. Mat'eu, ak Tooma ; Sak Alpeü ookwīsül,
ak Semoo tan telooesit Selotes ;

16. Sooda wijegideedijül Sakül, ak ëlp Sooda
Iskaleöt, tan noojekenooaadëgët'.

17. Na küläbīs' wëchkwe-nesakā-wijāooöje,
ak kakümīt' pakümegëk', ak ëlp mowwälije
këgenoodümoöje, ak ëlp lök këse-poogwëlki
memájooenook', tanik wëjedaajik 'msit Lëswe-
pāwagik, ak Sāloosälāmkü, ak ëlchäjegāak Teilk
ak Seidünkü, tanik pëjedaajik oonoodooðnow'
ak oowöðjinsoltinow' ooköðsenoogowökünümoo-
ölü ;

18. Ak taník wějeoonmājōdāsooltjīk mějegotlīje mūdoo'ū : ak něsaaloojīk.

19. Ak 'msīt taník ētlemowāāgīk memājooenook' kwějēsāmalaadijūl, mūdū mūlgīgūñōde wějetoōlkaasīk ootenīnkū, ak něsaalāje 'msīt tan tāseelijū.

20. Tokoo ankamāje tane kēgenamooōje, ak tělooēt : " Wělaalooksoolteōk' kelow', āoolājooenootoot', mūdū wasok ootělēgāwagīm kelow' wětālegāmoolteyōk'.

21. Wělaalooksoolteyōk', kelow' tan kāwesoolteyōk' nūgāājū, mūdū kesādāloolteōksūp. Wělaalooksoolteyōk', kelow' tan nūgāāch ūtkedēmoolteyōk' ; mūdū oosūgāwōlteōksūp.

22. Wělaalooksoolteyōk' tan tělesīp' memājooenook' segājedāālūmoolōk', ak tan tělesīp' ooche-tēpkesalnōk ootenāwōkū, ak tan ālmemoolōk, ak ooche-jīgūladoo'deedīch ūkwesoonūmooōl', stūgā' wīnsoode, ochīt' Ulnoo Ookwīsūl.

23. Oosūgāwedaasooltīkw' ! na naagwēk, ak oonākūyaadīkw ooledaaswōkūn īktook, mūdū ankaptūmookw', ūktabankūdooōwāūmooow' 'msūgekdūdo' wasōgū. Mūdū oochooōk ēnkoodā kesetūlalaadībūnegū' neganīkchījetēgāwenoogwūū.

24. Cadoo aagei ! ochīt' kelow', mīlāsooenootoot', mūdū kesīmsūnūmōk' ūktīlkwījadāk-ūnūmooow'.

25. Aagei ochīt' kelow', kesādāloolteyōk' ; mūdū kooesoolteōksūp. Aagei ! ochīt' kelow' tan wěskāwolteyōk' nūgāājū : mūdū oonmāje-daasoolteōksūp, ak ūtkedēmoolteōksūp.

26. Aagei ! ochīt' kelow' tan tělesīp' 'msīt

CHAP. 6.

wěnik oolemoolōktāk' ; mūdū oochooōkū ěnkoo-
dā tēladakadelībūnegū tankū moo kēdlāwāāgū
neganīkchijetēgāwenoogwū.

27. Mūdū tēlemoolōk' , kelow' noodooeyōk' :
Uksālōōkw' tanīk kēdānoolōkū ; oolaalōōkw'
tanīk segājedālūmoolōk' ;

28. Oolekūloolōōkw' tanīk almemooolōkū ; al-
asoodūmēlsāōōkw' tanīk āchkūnāoolōkū.

29. Ak wěn ūtkūmsk' nāōōktā' ūkūjenooōn' ,
lekewōnskaadoo āp ūktūgū. Ak tan wěn wēs-
waadūsk ūkpedoo'goonūm moo ūkwōōtkoolow'
oosooaadoon ūktokwōnū.

30. Igūnūmoo' 'msīt wěn tan kogooā' kweloo-
dūmūsk' ; ak nadoo wěn ēdōōk' wēswaadūskūl
ūktālegēmūl , moo ūktābāje-kweloodūmoow'
āpchū.

31. Ak tan tēle-ooledāādūmoodeyōk' memāj-
ooenook' ūktūlaalooگونow' , na ěp tūlaalōōkw'
nēgūmowū.

32. Mūdū pasūk ūksālōk tanīk kēsālnōk , wěn
moewōlnōkto' ? mūdū padatēgāwenoook' kēs-
alkweedījeū.

33. Ak oolaolōk tanīk wēlalnōk , wěn moo-
ewōlnōkto' ? mūdū padatēgāwenoook' na tēla-
dakadījīk.

34. Ak pasūk makadoo'ōk tanīk wēsjeskebēd-
ooōk' kogooā' koojimsūnūmoōōnowū , wěn moo-
ewōlnōkto' ? mūdū padatēgāwenoook' ěmkadoo-
aadīje padadakadīlīje , koolaman' ootāāsūdūn oo-
wōōje-abājīmsūnūmoōōnowū.

35. Kadoo ūksālōōkw' tanīk kēdānoolōkū , ak
olaadakadīkw' ak mūkadooēegaadīkw' , ak moo
kogooā' koojeskebēdoonow' āpū ; ak ūktaban-

LUKE.

kūdooōwāūmoow' 'msūgekdūdo', ak oonjūnedo' ūktenāwow' Moweēspāak Nīkskamū; mūdū Nēgūm wēlāooōje tane moo moewōlkoogwēū, ak tane booske-padadakadīlījeū.

36. Na oochīt' āooledādakadīkw, stūgā' Koochoow' tēleāooledādēgēch'.

37. Moo ūktīlsoodakadīp', ak ma īlsoomkoosooltuōk': moo ūktoonmāje-īlsoodakadīnow', ak ma oonmāje-īlsoomkoosooltuōk'. Abīksīktakadīkw ak abīksīktooloktēn'.

38. Nadooōdakadīkw', ak nadooāooloktēn', wēlnūgāsīk, ēsnūmkaadāsīk, mowūmkūdēstāsīk, paltūmkūdēsk', tūleīgūnūmooksooltedōksūp ūktlāmsāooōkū. Mūdū tan tēlnūgūdeyōk' āp kelow' tūlnūgowoolōktēn'."

39. Ak ēlp pēsloodooōje, tēlooēt': "Edōōk' nēgābegwāāk kese-pūmekūlīnskēnājūl nēgābegwāālījūl? Edōōk kīt k moo tū kesīlepījeāāk wūpsūgāāgūn īktook?"

40. Tan kēgenamooksīt moo ājeēspāīk ak kēgenamājūlū; kadoo 'msīt wēn tan kesekenamooksīt, tūlāādo stūgā' kesekenaamājūl.

41. Ak kogooā' wējeankaptūmāch' āpchājech' pāāsīch wījegīdeōk', ak moo nēmeowt' tūmoktaoo pesīt keel ūkpūkīkwū?

42. Kūsnā' tālekesetūlemāk' wījegīdeōk, Uchkeen', kāā! mēnadooāp' pāāsīnū? tan keel moo nēmeowt' tūmoktaoo tan pesīt keel ūkpūk'īkwū? Keel weskījeoolāmkoosīt, tūmk oochetooōlkaal na tūmoktaoo tan pesīt keel ūkpūk'īkwū, tokoo toochoo pakeinūmedēgēdūks' ūktooōlkaadooōn' pāāsīch wījegīdeōkū.

43. Mūdū wīnchūgūl menīchkūl, moo wējeg-

wěnoogül kěloolk' kŭmoochŭ ; kŭsná' kěloolkŭl menichkŭl moo wějegwěnoogŭl wŭnchŭk' kŭmoochŭ.

44. Mŭdŭ 'msŭt ādāsu kŭmooch' wějŭkchŭjedoomk' tan tēlemanŭkŭ. Cadoo memājooenook' moo wějemŭnodoo'dŭgool "wěnjoosoonŭl" kogemŭnōks' ŭktōōk ; kŭsná' alogomanŭl moo kesuhche-mŭnodoo'dŭgool kowŭksomoos' ŭktōōgŭ.

45. Wělmŭdōk' mēmājooenōō' wějŭktalkaadogŭl kěloolkŭl kogooā' kěloolk' mowadākŭn ookwōmlamoonkŭ ; kadoo wŭnmŭdōk' memājooenōō' wějŭktalkaadogŭl wŭnchŭgŭl kogooā' wŭnchŭk' mowaadākŭn ookwōmlamoonkŭ. Mŭdŭ 'mtoon wėje kŭloosŭk 'mkāmlāmōōn oomowadākŭnŭmkŭ.

46. Ak kogooā' wějētŭlooeedeyōk' neen, 'Nsākŭmamenēn', 'nsakŭmamenēn', ak moo tēladakaduogŭl tanŭl kogooā' tēlemoologŭl ?

47. 'Msŭt wěn tan pēgesŭnk' tan neen āŭm, ak nootkŭl 'nkŭlooswōk'ŭnŭmŭl, ak tēlaadogŭl, kenooaadooltōksŭp tanŭl wěnŭl ālādeedŭjŭl :

48. Alādeedŭjŭl cheenŭmool' tanŭl ētleegālŭjŭl, tanŭl pedālādŭmŭlŭch' makŭmegāoo, ak kākweegālŭjŭl koondāwŭktōōgŭ. Tokoo oosaan egaak, ak kēsegowtōgwōdēsk oola' wěnjeegwōm, kadoo mogwā' kēse māťeskŭmook', mŭdŭ kākweegāsŭk koondā wŭktōōk.

49. Cadoo tan wěn nootkŭl 'nkŭlooswōk'ŭnŭnŭl, kadoo moo tēladēgēgōōl, ālādeedŭjŭl cheenŭmool tanŭl kākweegālŭjŭl makŭmegāwŭktook, moo koondāwŭktōōk kākoodēnook', ak oosaan kēsegowtōgwōdēsk', ak ŭnkŭseiŭ kāweāk', ak

oola' wěnjeegwōm ookakeiksūgadūmkāwāūm
mēskeek.

CHAPTER VII.

1. Na kesāwistōk tan memājooenoo' tělnoo-
dājū, alečt' Kāpūlneūmkū.

2. Na cheenūm tan ētlekēptīnāwīt' kūskīmtūl-
nākūnīlīje sūmagūnīsū, oonōkūbēmūl kēsēnoo-
kwōlījūl, tanūl kēsīksālājūlū, ak kēgēt nēbīlījūlū.

3. Na noodūmāch' Sāsoosūl, ēlkīmājē kesegoo'
Lēsweebaū tan tēt āumūlījū, ootūdāmālīn'
oopūgīsīlnīnū, ak ookwīsīnsaalalīn oonōkūb-
ēmūlū.

4. Tan tīlesīp' pējedaadīch tan tēt Sāsoosūl
āumūlīch', kēsē mūlgedamaadijūl, tělooējīk :
“Meamooch' [oola' kēptīn] pēgwōdāsīt oola'
ookeskājaadāsīn oochīt' nēgūm.

5. Mūdū kēsāt' tělīnkoodakūmīkseekwū, ak
kesedoolkoop alasoodūmōgōm.”

6. Tokoo Sāsoos wījāooōje. Kadoo tan tīlesīp'
tēbowtēsūk wěnjegwōmū, kāpetīn ēlkīmāje
wīgūmā' ootūlīmālīn' : “Sakūmow, moo ūksēs-
pāāsu, mūdū moo tělīkpūmāu ūkpīskwaan' neekū.

7. Na oochīt' neen moo těledāālsuāp' 'ntēdoo-
jīkpūmāīn 'ntūlēn' āumūnū. Cadoo pasūk
tūlooē kūlooswōkūn, ak 'ntūlbadoosūm 'nsāādo.

8. Mūdū neen alsoomkoose, ak ēlp alsoomkīk
sūmagūnīsūk' ; ak ēlp oola' cheenūm tělīm'k',
leyē', na bā ālečt' ; ak ūktūk tělīm'k, choogooyē,
ak na bā wēchkoečt' : ak tělīm'k' nēnōkūbēm,
na tūladēgē', ak na bā těladēgēt'.

9. Na Sāsoos nootk nēg'ūla kūlooswōk'ūnūl,

CHAP. 7.

pakūlastūmooājūl, ak kewōnskebooasīt, tēlīmāje mowwepoogwēlnije tane noosoogwōjeū : Tēlemoolōk' mūnaa wājedooāp' tēlīmsūgeek ūktlām-sūtooōkūn, chēl moo Islāl' iktōōgū.

10. Na tanīk kesīlgīmoojīk, ēleāpskwēdaajīk wēnjeegwōmkū, wājedooaadījūl nēsāālījūl tanūl kēsēnookwōlibūnūl.

11. Na tēleāk' kūlābīs' wōpk ūmskwēsāwā nāgwēk, Sāsoos āleēt' ūkchegūnk' tēlooesīk Nān ak mowwepoogwēlkīk tanīk wējekenoodūmoojīk ootenīnk, wījāooaadījūl, ak ēlp mowwepoogwēlkīk āp ūktūgīk.

12. Na tan tīlesīp' wējooowaasīch kagūnaadāsīk ūkchegūnkū, 'npooenoo' ēdū tāwaalot' ; tan pasūk nāōōktoobīstālīch' ookwījūl ootenīn, ak segooskwōl ookwījūlū. Ak pegwēlkīk memājoo-enook' tanīk tūlāāk na ūkchēgūnk', tēgwāooaadījūl ābīlījūl.

13. Na nēmeāch' Uksakūmamenoo' ābīlījūl, āooledāālūmājūl, ak ālājūl : "Moo ūktūtke-dūmu."

14. Ak pēgesīnk' ak sāmaadōk pūmabīlākūnā', ad tanīk pēmābelūmeedīch wōntūkūboogoo-ēdaajīk ; ak Sāsoos āāt : "Ulbadooos, tēlemool', oonagaase !"

15. Ak nēgūm tan nēpkūp nēmchaasīt, ak boktāwīstōk ; ak Sāsoos īgūnūmooōlīch' ootenīn ookwījūlū.

16. Ak wāgwōdaasoode mēsūnūgweedīch 'msītū ; ak kēpmedālūmaadījūl Nīkskamūl, tēlooējīk : "Espāāk neganīkchījetēgāwenoo kakūmaadāsīt tan āūmoodeegwū, ak Nīkskam ēmītoogwōlāje oomemājooenoomū."

17. Na oola' ootägünoodümák'ünüm bähk-waaksík 'msít makümeğāoo oweu nadālú.

18. Na San noojebäpteisāwadэггēt' kэгена-moođe kэгенooaadäje nэг'üla 'msít kogooäl'.

19. Tokoo San wegoomäje taboosilije kэгe-noodümoođeje tan ähkü, ak elkimäje tan Sāsoo-sül äümülich' ootülemalin': "Keel tü nэгüm tan kэдooipkesink' ? küsna' mā skebädēsünēn äp üktük'?"

20. Na tan tlesip' nэг'üla cheenümook' pэгesineedich tan tēt Sāsoosül äümülich', tēloo-ējik: "San noojebäpteisāwaadэггēt' elkimen-ämütüp tan ä'ümün 'ntülepebanemoolenēn', keel tü nüt tan kэдooipkesink' ? küsna' mā skēbad-ēsünēn äp üktük'?"

21. Na bā tlesip wėjInsaadoođjül pegwēlnije ooküsenoogowökünümooöl', ak tanül kēsenuo-gwөгweedijül; ak ēlp nēsaaläje pegwēlnije tane mündoo' pesooltilije ootenāwökü, ak igünümoo-öch' nēmedэггēmik' pegwēlnije tane nэгäbegol-tilije.

22. Tokoo Sāsoos üsedēmaje, äläje: "Laa-dikw', ägünoodümookw' Sanü, tanül kogooäl' nēmedooөгül ak noodümogül. Nэгäbegoltijik nēmedakadijik; tane mätnügweedich lēplüse, wökümaalooje; tanik kēbistākünaadijik noo-dümoodijik; nēboo'dijik menooaloojik; ak äooläjooltijik wēleägünoodümoojik.

23. Ak kēsēoolalooksit tan ma 'ntenin oo-che-näbedäböktēskümäk'."

24. Na kesipkotümkaadilich' tane San elkim-äbüne, Sāsoos bokchuhskoomäje pegwēle-mow-wäälije oochit' Sanülü, äät: "Kogooäl' ēledae-

öksüp baktákümüktöök künmedoonowü ? nasoon wëjemadanskusk oochoohsün iktöök ?

25. Cadoo kogooä' eledaeöksüp koonmedoonowü ? cheenüm tēlegünēsīt nooktākūl ootapsoon ? Ankaptūmookw', tanīk wēlkoodaadījīk ak wēlkadūmoodījīk, āūmoodījīk ēlēgāwījīe wīgwołū.

26. Cadoo kogooä' ēledaeöksüp koonmedoonowü ? neganīkchījetegāwenoo ? Meamooch' tēlemoolōk', neganīkchījetēgāwenoo ak chēl tan mowweājeēspāāk moo ēnkoodā neganīkchījetēgāwenoo.

27. Mūdū oola' na nēgūm tan tēloogās'īgūp tan tēlāāk : Ankaptūmookw' ! neganeaboo'gwēdēs' 'nneganeāgūnoodūmākūnūm ooneganēlaadoon ūktowhte kooskalōōgū.

28. Mūdū tēlemoolōk' ootenāwōk tanīk ābīt-āwīktōōk wējuhskījenooltījīk, mow wēn āūmookw' tan āje-neganīkchījetēgāwenooīt ak Sanūl nooje-bāpteisāwadēgēlījūl. Kadoo tan peāmebūnogwāāk wasok' ootēlēgāwagīmk ājeēspāāk moo ēnkoodā nēgūmū.

29. Na 'msīt memājooenook' noodūmeedīch, ak noojemowadakadījīk ēlēgāwītāwā' sooleāwā', kokwōjedāālūmadījūl Nīkskamūl, mūdū nēg'ūmow wēje-bāpteisāwaloodūnīk San oobāpteisāwadēgēmkāwāūmkū.

30. Cadoo Pālūseāk ak noojekenamooaadījīk ūtploodākūn īktook, ālwōptūmeedīch Nīkskamūl ootooledādāk'ūnūm ooten'āwow īktōōk, mūdū moo kese bāpteisāwaloogweedīgoobūn Sanūlū.

31. " Na oochīt' kogooä' nāpkēdoodēs' nēg'ūla

tělagoodūmoodeedīch? ak tan kogooā' ālādool-teedījū?

32. Tělołtījik stūgā' mījooajeechk' tanīk ēbool-tījik etlīntooskadīmku, ak ēlkomīktādooltījik ak tēlīmtooltījik: Pepoogwwooolēgūp nenēnū, kadoo kelow' moo amalkalduogūp; nenēn' mā-wemoolēgūp, kadoo kelow' moo ūtkedēmooltuogūp.

33. Mūdū San Noojebāpteisāwadēgēt' pēgesīnkūp ak moo mālkodūmoogoop pībūnōkūn, ak moo nēsāmoogwōgōōp mēgobaak, ak kelow' tēlooāyōk: Mūndool' wēskwāooājūl.

34. Ulnoo Ookwīsūl pēgesīlnījūl mījesīlījūl ak nēsāmoogwōlījūl, ak kelow' tēlooāyōk': Ankaptān'! cheenūm tan mēsīktākūnūt' žk wīkpēt', noojemowadakadījik ēlēgāwītāwā' sooleāwā' ak booskepadadakadījik wīgūmowūl'.

35. Kadoo 'nsūtoōgūn wējetētpakadāādāsīk msīt oonejūn' īktook.

36. Na nāooktājīt Pālūseāk' wegoomājūl Sās-oosūl oowīboodīnowū, ak ēlepīskwaat Pālūseūl week ak egalūsīt' kweiīchk' bātāloodīgū.

37. Tokoo ankaptān' wīnmūdōk' ābīt oola' ūkchegūnk' tūlā', noodūmach' Sāsoosūl ooteg-aalūsīlīn kweiīchk bātāloodīgū, Pālūse week, pēgesedōk' oweogwōlākūncheech' kēloolk' koondā-wāyā', wōjooloo'skeāk' amagēnsōō'dēū.

38. Ak kakūmīt' kweiīchk' ookwōtk' oodēgū, ūtkedēmīt', ak bokchīksīspadooōjūl ookwōdūl oosākpegoonūl āookūl, ak oosaboon' īktōōk wējekaasūmooōjūl, ak wēskagēltūmooōjūl ookwōdūl, ak wējeamagēntūmooōjūl amagēnsōod' īktōōgū.

39. Na Pal'ūse tan kesewegoomājūl Sāsoosūl

němeäch' ābīljūl, tēledaasīt ookwōmlamoonkū :
 "Oot cheenūm neganīkchījetēgāwenooīch' ūk-
 chījeūs' wēg'ūla ābīljūl tanūl wēnūl, ak tan
 tēlāālīch, tanūl sāmaljūl ; mūdū wīnmūdooljūl
 na."

40. Cadoo Sāsoos ūsedēmājūl, ālājūl : "Sem-
 oo, mā kogooā' ēlp neen kēdooetūlemool'."
 [Semoo] tēlooēt : "Noojekenamooēt ! kŭlōōse."

41. Sāsoos āāt : "Ahkūsūnōk noojemakadoo-
 eegēdāk tabooselībūnegū' tēttdēgūū. Nāook-
 tājīledū' tēttsūbūnēk' nan kŭskīmtūlnākūn
 ūpkēs'īgūnūl sooleāwāyāāl, ak nūt ūktūgāk' na-
 nīnskaagūl.

42. Ak mūdū mogwā' kogooāēk' wēskodūm-
 eedīkwsūbūnēk' tan abankūdūmeedijū, na oochīt'
 īgūnūmooōch' tan tētjtūjū. Na oochīt' tūl'eme
 tēgēnā' peāmīksālķoodoogūnā' ?"

43. Semoo ūsedēmējūl, āāt : "Teledāādūm
 tanū āje-poogwēlē-īgūnūmooōsūnēk'." Sāsoos
 āāt : "Tēdāboosedāādūmūn."

44. Tokoo ēlekewōnske-boogooaasījūl ābīljūl,
 ak ālājūl Semooūl : "Nēmeet oot ābīt ? pīs-
 kwaeāp' keek : moo īgūnūmoowutūp sām'oog-
 wōn 'nkātūl 'nkūsīspadoonū : kadoo oola' ābīt
 kesuhchīksīspadogūl 'nkatūl oosākpegoon' ik-
 tōōk, ak kesuhchīkasegwōtkūl oosaboon īktōōk.

45. Keel moo wēskagēlūmutūp, kadoo oot
 ābīt wējaadēgēmīk' tan tīlesīp' pīskwaeāp mūn-
 aak boonuhsūgagēltūmoogūl 'nkatūl.

46. Keel moo mīmīkwēnutūp ; kadoo oot ābīt
 wēje-amagētūgūl 'nkātūl amagēnsod īktoogū.

47. Na oochīt' tēlemool' ootūloowāwoodeel
 tanūl tēle pegwēlkūl, abīksīktās'īgūl : mūdū kēs-

ıksálooět'. Můdů tan wěn kechkaa wėje-abıksıktooch', nęgũm ęlp kechkaa kęsál'ooět."

48. Tokoo álájůl ábıljůl : " Uktůloowáwoodeel abıksıktás'ıgůl."

49. Na nęg'ůmow tanık weboomaadıjůl bokche-tůlımtooltıjık : " Wěn tů oot tan ęlp abıksıktůgůl ũloowáwoodeel ? "

50. Cadoo Sásos álájůl ábıljůl : " Keel ũkůdlámsůtoočk'ũnũm wěstoweesk'. Upkótũmkaase wöntůkőd ıktook."

CHAPTER VIII.

1. Na kůlabıs' Sásos seowtęskůgůl ũkchegũnůl ak ũkchegũncheejůl, ętlıpsůdoonk' ak ętleág-ũnőđtk' wőđleágũnoodũmákũn oochıt' Nıkskamůl ootęlēgáwagımũ ; ak nęgůlá náđđktınskũksıjık chęl taaboo tęgwáooaadıjůl.

2. Ak skũmtđčk' alt ábıjık tanık węjınsaadás-ooltıb'ũnık wınsooltılję mũndooũ, ak ookũsenoo-gowđkũnũmooł ; Male tan ęlp tęlooesıt Mădlán, tanůl kesuhchetoołkędadaıbũnn ęlooıgũnũk'-tásıjık mũndoo'gũ.

3. Ak ęlp Soana, Kusa ootá'bıtēmůl, Hělőt' oonđkũbēmůl Kusaůlũ ; Soosan', ak pegwęlkık ũktůgık ábıjık, tanık węjeloogőwaadıjůl ootáleg-ámoođw' ıktdčk.

4. Na tan tılesıp' mowwedaadıch pegwęlkık memájooenook', tanık pęjedaajık tan tęt Sásosůl áũmůljũ, tanık węjedaajık 'msıt ũkchegũn'ůlũ, tokoo pęsloo'dęgęt, áat :

5. Noojelęgęjůl ooskınemınůl táweět' ootůlēgęn' ooskınemınũmůlũ. Na tan tılesıp' ętlęgęch'

CHAP. 8.

ooskīnemīn'ūmūl, Inkooch' ooskīn'emīn ēlne-
seāgūl kaskowtīgū, ak ekwtūlkēdamkūl, ak sesīpk'
moosegīskūdōōk' tūlāāk, kēspadoo'dijūl.

6. Inkooch' ēlneseagūl koondāwīktōōk, ak
tēlīnkūseiu sakūleāk', káktēgūl, mūdū moo
wēluhtūkchāānoogūl.

7. Inkooch' ēlneseagūl kowīksomoos' ūktōōk,
ak kowīksomooseek nēspīskaleējīk, ak sīgtēg-
ūmeedijūl.

8. Na ūktūgūl ēlneseagūl kēloo'lk makūme-
gāoo, ak sakūleagūl, ak wēlegwēgūl, ak kūskīm-
tūlnākūn ēleājepesōgwegwēgūl." Na kese tūloo-
ēdek nēgūla kogooā', kēsegowekūloosīt tēlooēt :
"Tan wēn wēskedoo'wōkūnīt oonood'ūmūn na
nooch !

9. Na kēgenoodūmooōje pebanīmche, tēlīm-
che : "Tāleak' oot ūpsloo'dākūn ?"

10. Sāsoos āāt : Kelow īgūnūmooksoolteōk'
ūkūjejeedoonow' kemoodoogāwāāl Nīkskam
ootēlēgāwītāwoodīm tūlāāl ; kadoo ūktūgīk pa-
sūk noodūmeedijūl ūpsloo'dākūnūl, koolaman'
moo oonmeedoonow' tan nemedoo'dijū, ak moo
oonūstūmūnow' tan kogooā' noodūmeedijū.

11. Na oola' tēlooēk' nūt ūpsloodākūn. Oos-
kīn'emīn Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm na.

12. Nēg'ūla tanūl ēlneseagūl kaskowtīk, na
tanīk noodūmooaadīch [Nīkskamūl ookūloos-
wōk'ūnūm] ; tokoo toochoo mūdoo pēgesīnk'
ak wējetoowōlkaadooōch' kūlooswōkūn ookwōm-
lamoonoōkū ; koolaman' moo ookoodlāmsūt-
ūmoodīnōw' ak moo oostaadīnowū.

13. Nēg'ūla tanūl ēlneseagūl koondāwīktōōk,
nēg'ūla na nēgūmow' tanīk mēsūnūmeedīch

kūlooswōkūn wōđledaasood' iktōōk ; kadoo nēg-ūmow' mogwā' oochebūskoolteekw, ak moo pēgejiktłāmsūtūmoodeekw ; kadoo tan toochoo kwējaaldīmkāwā' egaak, kakūnūmaadijīk.

14. Na tanūl ēlneseagūl kowīksōmoos' iktōōk, nēg'ūla na nēg'ūmow' tanīk noodūmooaadīch [Nīkskāmūl ookūlooswōk'ūnūm] ; tokoo poktūm-kedaajīk ak sēspēdāādākūnūl, ak mīlāsoodeel, ak oosūgāwedaasodeel pūmowsoodeāā', sīktēgūm-eedīch kūlooswōkūn, ak moo kookwōjemīnoolteekw.

15. Kadoo tanūl ēlneseagūl kēloo'lk makūm-egāoo, nēgūla na nēgūmow' tanīk noodūmeedīch kūlooswōkūn ookwōmlamoonooow iktook kēloo'lk ak kokwōjeāk' ; ak wēlekūlodūmeedīch, ak wēlemanooltījīk nāāgowū.

16. Tan wēn keseskūsegwēsk' wōsogoonūm-ākūn moo algoojoo'gūmook ēptākūn iktōōk, kūs-nā' ūpkāwāāk 'npogūn iktook ; kadoo kākwaa-dōk wōsogoonūmākūnūtkw' iktōōk ; koolaman' tanīk pīskwēdaajīk oonmedoonow wōsogwēgū.

17. Mūdū mogwā' kogooā' keseankoonadase-nook' tan ma wājedāsenoogū ; kūs-nā' mīmoog-wōdāsenook', tan ma ūkchījedāsenook', ak āleanook māsoodoogū.

18. Na oochīt' ānkwāāsooltīkw' oochīt' tan tēlenoodūmoodeyōkū ; mūdū 'msīt wēn tan wēs-kōtk kogooā mā āpch āje-īgūnūmooōdēn' ; kadoo tan wēn moo wēs-kodūmookw' tan kogooā, tan tēledāālūmooksīch ootooskōdūmūn, oochuhsooadooōdēn'."

19. Na Sāsoos ookwījūl ak wījegīmāje cheen-

ũmoo pĕjedaalije tan tĕt āhk, kadoo māsuh-choowedaadijũl tĕluhchooeĕlije memājooenoo'.

20. Na āloot: "Ukech' ak wĕjegimchĕk cheenũmook' koojũmõõk' kakũmooltijĕk' kĕdooenũmeeskĕk."

21. Tokoo ũsedĕmāje, tĕlemaje: "'Nkech' ak wĕjegĕmkĕk na wĕg'ũla tanĕk Nĕkskamũl ookũlooswõkũnũm noodũmooaadĕch ak ĕlookwõdũmooaadĕch."

22. Na nĕg'ũla nāooktāchk' nagwĕgũl Sāsoos tĕbaasĕt wĕnjoolkoodõõgũ, ak pĕmekenoodũmooõje wĕjāooõje. Tokoo tĕlemāje: "Usookomaanĕch kamāāk koospĕmkũ." Tokoo boosĕjĕk.

23. Na āskw pĕmāktĕgāādĕch Sāsoos nĕbāt. Tokoo ĕlenesaasĕk mĕdooamoogwaasĕk wĕjoo'sũk, ak koboogwĕjĕk, ak bokchuhchoobāktõgwĕjĕk, ak nĕnĕstowenaak tan tĕlĕeedĕchũ.

24. Tokoo pĕjedaadijũl Sāsoosũl ak nĕstoolaadĕjũl, ālaadijũl; "Alsoosĕt! alsoosĕt! kĕskaĕkw." Tokoo Sāsoos kakũmaasĕt, āk pĕtkõõtk' oochoo'sũn ak ũtkoo'. Na bā wõnāt-kweāk' āoobũneāk'.

25. Tokoo ālāje: "Tame tĕt āhk ũkũdlām-sũtooõkũnooow?" Kadoo nĕgũmow' wāgwõdaasooltijĕk, pakũleiooltijĕk, tĕlĕimtooltijĕk: "Tālāāk oot cheenũm? mũdũ tĕblõõtk' oochoo'sũn ak sāmoo gwõn, ak sāktũch!"

26. Na okwaajĕk Gādāleneāwāk' oomũtkuõkũ, tan tĕtpageiu Gālelĕtkũ.

27. Na natakũmaasĕch cheenũmool' asũgajũl tanũl wĕjeĕlĕbũnũl ũkchegũnk', tan mũndoo' kes saak wĕskwāaje, ak mogwā' asoonamook,

LUKE.

mogwā' ētlūgadūmook' wēnjegwōmkū, kadoo ētlūgātkūl ootkoodākūnūl.

28. Na nēmeach' Sāsoosūl sāaskwēt, ak ēlīm-sakūnadēsīnkūl ooskalook, kesegowēt', āāt : "Tāluhtūmāādeekw, Sāsoos, Ukchenīkskam Ookwīsul' : ēdāmool' moo koonmājāooīnū."

29. Mūdū kesītploomājūl ēmāgwōmooksīlījūl mūdool' oowōōchetooōlkaasīlīn cheenūmool. Mūdū seowwu [kes saak] mēsūnābūnūl, ak cheenūm kūlagūpesīp pīskaadākūn īktook, ak ūsookomūtkūbedēgūnūl ookwōdūl ; kadoo pēk-sīkpaadogūb'ūnūl pīskaadākūnabeel, ak mūdoo ēltēskādūb'ūnūl bāktākūmīktōōk.

30. Tokoo Sāsoos pēbanemājūl, āāt : "Tāloo-eesīn ?" Tēlooēt : "'Ntūbloo'eme ;" mūdū pegwēlkīk mūdook' kese pīskwēdaadījūl cheenūmool.

31. Ak ēdāmaadījūl moo ootūlgīmkoonow' ootūledaanow wōlkogūmegēgū tan moo ēlkūnadēgenook.

32. Na nadāāl tēt āhkīk mowwepoogwēlkīk koolkweesūk ētlādālooltījīk kūmdūn īktōōgū. Ak mūdook' ēdāmaadījūl Sāsoosūl ootūsedāāl-ūmkoonow' oopījedaanow' koolkweesoo īktōōgū. Ak ūsedāālūmāje.

33. Tokoo mūdook' wējetoōlkedaaījīk cheenūmoo īktōōk, ak ēlepījedaajīk koolkweesoo-īktoogū, ak 'msīt mowāāgīk koolkweesūk medogweieebooltījīk kāskībūnākēk' koospēmķū, ak ētleāptūlāmooltījīk.

34. Na tan tīlesīp' tanīk noosūmaadije koolkweeseū, nēmedoō'dīch tan tēlekeskājēāk', wēsemooltījīk, ēledaaījīk ak āgūnoodūmooaadīje

ükchegünkü, ak üktügül makümegülü, tan tëleakü.

35. Tokoo ëledaajik, najeänkãptümeedich tan tëlaasik ; ak pëjedaajik tan tët Sãsoosül äüm-
ülich', ak wãjeaadijül nëg'üla cheenümoool tanül
mündook' kesuche-tooölkedaadijül, ëbilijül
wëjooow' Sãsoosül ookwötkü, asoonamülijül ak
pagãalijül. Tokoo wãgwödaasooltijik.

36. Ak nëg'üla tanik nëmedoodeedip, ägün-
oodümoaadije üktügeü tan tëlinsaalooksilich'
nëg'üla cheenümoool tanül äümülib'üne mündoo'
ooteninkü.

37. Na 'msit mowkwötkik Gädüleneawák'
oomütkuök' äümoodijik, ëdãmaadijül Sãsoosül
oopotümkaasilinü ; müdü mëskeek wãgwödaa-
soode egaak ootenawötkü. Ak Sãsoos tëbaasit
wënjoolkooodok, ak äbãjaasit.

38. Na cheenüm tan mündook kesuchetooe-
daadibün, ëdãmäjül Sãsoosül oowijädinowü. Ka-
doo Sãsoos poktügimäjül, äläjül :

39. " Abãjaase keekü, ak ägünoodãan tan
tëlimsügeegül kogooãal Niskkam kesetüladüsk-
ük." Ak cheenüm poktümkaasit ak älägünöötk'
'msit' tame ükchegünkü, ak tëlemãje tan tëlim-
sügeegül kogooãal Sãsoosül kesetülaalüjü.

40. Na tan tëlesip' Sãsoos äbãjaasich, mow-
wãgik memãjooenook' wïtkïmaadijül, müdü
ëskümaladib'ünül.

41. Na ëdü cheenüm tan tëlooesit Jãelüs
pëgesink', ëtlealsoosit alasoodümogwöm na,
mëskünaadësinükül Sãsoosül kweiichk' ookwöt-
kü, ëdãmäjül oopiskwaalin weekü.

42. Müdü pasük näööktoobistäjül ootoosül, tan

LUKE.

ědđock' mētlaseboonalijūl chěl taaboo, ak kědoo-
 ĩnpūlijūl. Na Sāsoos āleech' kěse-poogwēlkík
 memājooenook' tětkaaadijūl.

43. Ak ābīt tan kes mētlaseboonkūk chěl
 taaboo maldāweēt, ak ēlekakōtk' 'msīt oomemāj-
 oočk'ūnūm mālbalāwītāwiktōōgū, ak mow wēnūl
 kesĩnsalūgoogūl,

44. Pěgesĩnkūl Sāsoosūl ooděgū, ak samā-
 gaadoočh' skwase ootokwōnū. Na bā ũnkūseiu
 boonij'ooík oomaldēmū.

45. Na Sāsoos āāt: "Wēn tū tan sāmāgaal-
 ĩt?" Na kakeiptogwōsoolteedich, tokoo Peāl,
 ak taník tēgwāooadijūl, tělooějík: "Alsoosīt,
 němeejík kěsepegwēlkík oweboogoo'dūskík, ak
 mējĩmkūgūskík, ak tělooēn' tū' Wēn tū tan
 sāmāgaalīt?"

46. Sāsoos āāt: "Nadoo wēn sāmāgaalĩp;
 mūdū kějeese mūlgĩgūnōde oowōōjetooeūn'
 'ntenĩnkū."

47. Na ābīt tan němedock' moo oomĩmoo-
 gwōlkoosĩnū, pějenūnkūdēsĩnk' ak mēskūnadēs-
 ĩnk' ooskalook Sāsoosūl, ak pakeitūlemājūl 'msīt
 ooskaloočk tan kogooā' wějesāmāgaalāp, ak tan
 tělewĩskĩnsāāk.

48. Sāsoos ālājūl: "Toos', wōčkwĩjaase! ũk-
 ũdlāmsūtōočk'ūnūm wēstoweesk; wōntūkōd'
 ĩktōčk ĩpkotūmkaase!"

49. Na tan tělesĩp' ētlāwĩstōk' wějeēt' tan wēn
 ētleāalsoosĩlijūl alasoodūmogwōm week, tan těl-
 ĩmājūl: "Uktoosāk' něpkāk': moo ũkoodūmāu-
 ow Noojekenamooētū."

50. Na Sāsoos nōčtk ũsedēmājūl, tělooēt':

CHAP. 9.

“ Moo ūkünsööd' ūmoo : pasūk ūktlämsütāān, ak 'nsāādo.”

51. Na Sāsoos pīskwaach' wēnjeegwōm, moo ūsedāālūmagwe wēne oopīskwe-wījāooōn' pasūk Peālūl ak Sakūl ak Sanūl, ak oochūl ak ookwījūl ābītāsū.

52. Na 'msīt ūtkedēmooltījīk, ak māwemaa-dījūl ābītāsūl. Kadoo Sāsoos āāt : “ Moo ūktūt-kedēmooltīp'! ābītās' moo nēbookw', kadoo nēbāt.”

53. Tokoo nēgūmow' mālegīmaadijūl, mūdū kējaadijūl oonbūlīnū.

54. Ak Nēgūm wēsmaalājūl ābītāsūl oopūt'-ūnkū, ak ēlkomīktooājūl, ālājūl : “ Abītās'! oonagaase !”

55. Ak oochejakūmījūl ābājaasīlījūl, ak na bā skūmtōōk wēnagaasīt ; ak tēlītplōōtk' ootūsūm-ooksīlīnū.

56. Ak oongegoo kēse pakūleiīlīje ; kadoo Sāsoos tēlīmāje mow wēnūl ootūlemalīn' tan tēlekeskājeākū.

CHAPTER IX.

1. Tokoo Sāsoos mowhkwīmāje nāooktīn-skēksīlīje chēl taaboo pēmekenoodūmooōje, ak īgūnūmooōch' mūlgīgūnōde ak ootalsoom'alīn 'msīt mūdoo', ak ookesīnsaalalīn' wīskūsooltīl-ij'eū.

2. Ak poktūgīmāje ootāgūnoodūmūlīn' Nīkskamūl ootēlēgāwagīmū, ak oonsaalalīn' kēse-noogoodīlījeū.

3. Ak ālāje : “ Moo ūkneemūdīnow' kogooā',

chěl moo ōbtoonül, kūsna' moonde, kūsna' pīb-
ūnōkūn, kūsna' sooleāwā' ; ak mow wēn ūtkoon-
ūmooch' 'mtokwōn'ūlū.

4. Ak tan bá wēnjeegwōm pīskwēdaayōk, na
tēt tūlūgadūmoodedōksūp, ak na tēt oochīpko-
tūmkedaadōksūp.

5. Ak tanīk wēnīk moo wītkīmoolooōk, tan tīle-
sīp' oochīpkotūmkedaayōk na ūkchegūnū ooche-
pootēskūmookw' chegajāwāājūl ūkadooōkū, oo-
chīt' ootūlooeđūmāsoodīn ootenāwōkū."

6. Na poktūmkedaajīk ak bāhkwe-tēskūmeed-
ījūl ūkchegūncheejūl, ak ētle-ooleāgūnoodūmoo'-
dījīk, ak ētlīnsaadakadījīk 'msīt tame.

7. Na Hēlōt gūbūlnōl kakeinootkūl 'msīt tan-
ūl kogooāal' tanūl wējekeskājeāgūl Sāsoosūl oo-
tenīnkū ; ak aswedāādēgēt', mūdū alt tělooejīk,
San noojebāpteisāwadēgēt' menoonsīp.

8. Ak alt tělooejīk, Eleijah māswaasīt ; ak
ūktūgīk tělooejīk, nāōōktājīt sakawāāgīk negan-
īkchījetēgāwenoogwīk menoonsīt.

9. Na Hēlōt tělooeť' : " Neen tēmkwēdāāgūb-
ūnāk' Sanōkū ; kadoo wēn ēdōōk' oot noodūmei
kakeitūladēgējūl wēg'ūla kogooālū ? " Ak kēsīk-
too'nūmeājūl.

10. Na āpostālāwījīk tan tīlesīp' abājepēje-
daadīch, kakei-āgūnoodūmooaadījūl Sāsoosūl tan-
ūl těle keskājadoodīchkū. Ak bokchewījāooōje,
poktūmkaasīt kemoodoogū, ēledaajīk bāktākūm-
īktōōk, tan tūlā' ūkchegūn' tan tělooesīk Bētsāda.

11. Na mowwepoogwēlkīk tan tīlesīp' kēje-
doodīch, noosoogooaadījūl ; tokoo wītkīmāje,
ak āgūnoodūmooōje Nīkskamūl ootēlēgāwagīmū,

CHAP. 9.

ak kesĩnsaalaje tane wědũmedādũmũlĩch' oonũsoltĩlĩnũ.

12. Na wělagwāal nāōōktĩnskěksĩjik chěł taaboo āpostālāwĩjik pějedaajik tan Sāsoosũl āũmũlĩch', ālaadĩjũl: "Upkotkĩm mōwāāgfk memājooenook', ootũledaanow' ũkchegũncheejũl ak wěnjegwōmāākādeel owweuũ, ookootkoonedĩnow', ak mechĩpchāwā' oowājedāsooltĩnowũ; mũdũ āũmoodeekw oola' tět bāktākũmĩktōōk.

13. Cadoo Sāsoos těłĩmāje: "Kelow' sũmookw'." Tělooějĩk: "Mogwāch' āje-koo'koonũmooěk' pasũk nanĩbũnaagũl pĩbũnōkũntĩl, ak taboosĩjik nũmājũgũ; moo kadoo nājĩpkwōdělũmooěk' mechĩpchāwā' oochĩt' 'msĩt wěg'ũla memājooenoo'gũ."

14. Mũdũ ědōōk' nan betooĩmtũlnākũnĩjik cheenũmook. Alāje pēmekenoodũmooōje: "Tũladakadĩkw' emowesũmedanow enanĩnskěksĩnow' ootakũmkwěsũmedaanow."

15. Ak na těladakadĩjik, ak kesaaladije 'msĩt ootakũmkwěsũmedaalĩnũ.

16. Tokoo Sāsoos wěswadogũl něgũla' nanebũnaagũl pĩbũnōk'ũnũl ak taboosĩlĩje nũmājeũ, ak ěsũmkũlābaasĩt wasōk, alasoodũmělsāootũgũl, ak sěgwĩskĩbũněgaadogũl, ak ĩgũnũmooōje pēmekenoodũmooōje ootegaadoolĩn' ooskalooōk mowepoogwělnĩje.

17. Tokoo 'msĩt mĩjesooltĩjik ak wějekesādāl-ooltĩjik; ak wějĩmkũnũmeedĩjũl puĩbũněgool tanũl ěskweagũl nāōōktĩnskaagũl chěł taaboo pootālēāwāl' wějũhchoeagũl.

18. Na těleāk' tan tĩlesĩp' nāōōkte-alasood-

LUKE.

ümach', pëmekenamooöje tēgwāaje. Na pebanemāje: "Wēn tēlooějīk memājooenook' 'ntneenāwīnū?"

19. Usetēgūloolaadījūl, tēlooějīk: "San Nooje-bāpteisāwadēgēt: kadoo ūktūgīk Eleļjah; ak ūktūgīk tēlooějīk, Nāooktājīt sakawāgīk neganīkchijetēgāwenoogwīk menoonsīt."

20. Ak ālāje: "Kadoo kelow' tālooāyōk' 'ntneenāwīnū?" Peāl ūsedēmājūl, ālājūl: "Keel Clīstāwīn, Nīkskam-āwīktōōk tūlāowīn."

21. Ak mēlke-tūlītploomāje, ak tēlkīmāje mow wēnūl ootūlemalīnū.

22. Alāje: "Ulnoo Ookwīsūl meamooch' oonmājāāgoodūl' poogwēlkūl kogooāāl', ak ooche-alwōmkoosedo' kesegoo īktōōk, ak ūkchepadūleas'-āwīktōōk, ak noojeweegīgēt'-āwīktōōk; ak nābōksīdo', ak menoaaalooksīdo' sestāwā' nagwēgū."

23. Na tēlīmāje 'msīt tan tāsīlīje: "Wēn ūktoo'noosooگوīch', ootoogoolsīch ak sooaadooch' ookloocheāwāūm tāsegīskūk ak noosooگوīch'.

24. Mūdū tan wēn kwējusūtowedōk' oome-mājooōk'ūnūm, 'ndoodo'; ak tan wēn ēntōk oomemājooōkūnūm oochīt' neen 'ntenīn, oosūt-owēdoodo'.

25. Tālabēsīs wēn kakutalegēmīch 'msīt oosīt-kūmōō' ak ā'noosīch? kūсна' jīgūlalooksīch?

26. Mūdū tan wēn wējīntāgāāk neen 'ntenīnk ak 'nkūlooswōk'ūnūnūm īktōōk, Ulnoo Ookwīsūl oochīntāgādūl nēgūm ootenīnk tan tīlesīp' ūpkesīnk' ookoopmedāādāk'ūnūm īktook, ak Oochūl

ak sǎbāwooltǐlje ǎnsǎlāwǐlje ookoopmedāādák-
ūnūmoow' iktōök.

27. Kadoo kēdlāwā' iktōök tēlemoolōk' alt
taník wēník kakūmooltǐjik oola' tēt taník ma
ūkwūtūmeedǐkw 'npooōkūn meesokoo nūme-
doo'dǐch Nǐkskamūl ootēlēgāwāgmū."

28. Na ēdōök' ēlooīgūnūk tāsooogoonaak kese-
tūlooēch' wēg'ūla kūlooswōk'ūnūl, Sāsoos wij-
āooōje Peālūl ak Sanūl ak Sakūl, tokoo tokchoo-
īmtūmaat kākwekūmdūnook' ootalasoodūmanū.

29. Na āskw pēmealasoodūmach' sasāwamoo-
gwaasík oosǐskwū, ak ootokwōnūl wōbaadīgūl
ak bǎktǎstēgūl.

30. Ak ēdū taboosǐjik cheenūmook mowāwǐs-
toodeedǐjūl ; nēg'ūla Mooyees ak Eleijah na.

31. Taník ēlemāswaadǐjik 'bǎktǎdēk' iktōök,
ak wēskoodūmooaadǐch Sāsoosūl oopoktūmka-
dǐmkāwāūm tan tūlekeskājeādo' Sāloosǎlāmkū.

32. Na Peāl ak taník tēgwāāje kēse-mūlge-
nābūdǐjik. Na kese-woole-tēdogwe-toogeadē-
dǐch nēmedooaadǐch oobǎktǎdēgūm, ak nēmea-
dǐje nēg'ūla taboosǐlje cheenūmoo'ū moweboo-
goeāādǐjūl.

33. Na Mooyees ak Eleijah wējǐpkotūmka-
deedǐch tan Sāsoosūl āūmūlǐch', Peāl ālājūl Sā-
soosūl : "Alsoosǐt, wēlāāk oola' tēt ūkteemūn-
ēnoo. Ledoonēch' nāsǐskūl sēgeegūnegūnūl :
nāōōktāchk' oochǐt' keel, nāōōktāchk' oochǐt'
Mooyees, ak nāōōktāchk' oochǐt' Eleijah ;" mūdū
moo kējedōōkw' tan tēlooējū.

34. Na āskw ētlāwǐstōk alook wējeāk, ak
ākchegadaloogweedǐch, ak wāgwōdasooltǐjik nā-
gwōsedaadǐch alook iktōōgū.

35. Ak wějuhtāwaadoolijūl alook iktōōk těloo-
ělijūl : “Oola' mowiksālkoosīt 'Nkwīsū ; jik-
sūtookw' !”

36. Na kesutāwaadoolich', Sāsoos wājoot oo-
nāōōktoogwaloogwěňū. Ak mogwā' kēloosool-
teekw, ak mogwā' tělemaadigwe wěne nēg'ūla
naagwěgūl tan tělāptakadeedijū.

37. Na ādāsāwā' ūmskwēs' naagwěk kese nes-
akedaadich kūmdūn iktōōk, mowwepoogwělnije
asoogooaadije.

38. Na ědū nāōōktājīt cheenūm wjītkōtk,
nedowět', tělooět' : “Alsoosīt, ědāmool' ūktan-
kaman 'nkwīsū, mūdū nēgūm pasūk nāooktoo-
bistěi' nejūnū.

39. Ak ědū mūdool mēsūnūjūl ak wiskei-
sāāskwět' ak pēbōōkchalchūl, ak pesowtoonaat,
ak waagūch keseboonaalūjūl, ak wēdegaalūjūl.

40. Ak ědāmkūbūnik' pēmekenamājīk oot-
ějīgūlaalalīnū, kadoo ějēletūladakadīb'ūnik'.”

41. Sāsoos ūsedēmājūl, āāt : “Aagei' ! kelow'
mēktūmoodeyōk' ak ěloowāwoolteyōk' nāōōktān-
kooāyōk ! tālīpkijīt-kwāooltōksūp ? tālīpkije-
kese-boogoodooltōksūp ? choogwaadooe ūkwīsū.”

42. Na [ūlbadoos] wěchkooeěch', mūdoo
mēskūnāāgējūl ak pēbooěgējūl. Cadoo Sāsoos
pētīkmājūl mējegāālijūl mūdool, ak nēsaaalājūl
ūlbadoosūl, ak ěleīgūnūmooēdogūl ūlbadoos oo-
chūkū.

43. Na 'msīt wěnik wějepakūleiooltijīk Nīks-
kamūl mēskeek oomūlgīgūnōdīm. Kadoo āskw
'msīt wějepakūleioolteedich tan 'msīt kogooāā
Sāsoosūl kesadoolijūl, Sāsoos ālāje pēmekenood-
ūmoođe :

44. "Egadookw' wěg'ŭla kŭlooswōk'ŭnul ŭk-sŭtooōkŭnooōk' ; mŭdŭ Ulnoo Ookwŭsŭl egaal-ooksŭdo' chenŭmoo' oopŭtŭnooōkŭ."

45. Cadoo moo nĕstŭmeedŭkw oola' kŭloos-wōkŭn, ak mŭmoogwōdooch', ak moo nĕstŭmeedŭkw ; ak chepātŭmeedŭch ooepabanemanow' tan tĕleāk oola' kŭlooswōkŭn.

46. Na kwĕje-wāgwamādooltŭjŭk [pĕmekenoo-dŭmoojŭk] tan tĕgĕn' nĕgŭmow peāmŭkpŭmāādo.

47. Na Sāsoos kĕjedooōjŭl ootāledaswōk'ŭn-ŭmooōl' ookwōmlamoonooōkŭ, tokoo wĕswaalāj-ŭl mŭjooajeejŭl, kweŭchk' egaalājŭl āhkŭ,

48. Ak ālāje : "Tan wĕn akŭnooōlāch' nĕg'ŭla mŭjooajeejŭl 'nwesoonŭm ŭktook, neen akŭnooōlŭt' : Ak tan wĕn akŭnooōlŭch' neenŭ, akŭnooōlājŭl' tanŭl ĕlkŭmŭlŭj'ŭlŭ. Mŭdŭ nĕgŭm tan mowejŭnāājŭt kelow' tan tāseōk', na nĕgŭm ĕs-pāādo.

49. Na San ŭsedĕmājŭl āāt : "Alsoosŭt, nĕmeegŭtŭp nadoo wĕn wĕje-jŭgŭlaalābŭne mŭndoo' ŭkwesoonŭm ŭktōōk, ak tĕbloomkŭtŭp moo ootŭladĕgĕnŭ, mŭdŭ moo wŭjenoosoogoo-lookw'."

50. Ak Sāsoos alājŭl : "Moo ŭkwŭtkoolāp', mŭdŭ 'msŭt wĕn tan moo pokwōjedālŭmoolookw', na kŭgŭmanoo, wŭdoogweŭkw'."

51. Na tan tŭlesŭp' keskājeagŭl naagwĕgŭl oo-koodoo-oonagaalooksŭn, kekājeleĕt' Sāloosāl-āmŭkŭ.

52. Tokoo negankŭmāje negan-āgŭnoodŭmoo-dŭlŭje, ak nĕgŭmow' ĕledaajŭk ak pŭskwedaajŭk Sāmāleāwāk' oochegŭncheejŭmooow' ŭktook, oo-kakei-negane-keskājadooōnow' kogooāŭ.

LUKE.

53. Cadoo moo wtkĩmaadĩgool, mūdũ kēdoo-leēt' Sāloosālāmkũ.

54. Na tan pēmekenoodūmoojĩk Sak ak San nēmedoo'dĩch, ālaadĩjũl Sāsoosũl: "'Nsakũm-amenēn', tēleooleadāadūmũn tũ 'ntũlĩtploodũm-ũnēn' booktāoo oowōdōchenesaasĩn wasōk ooka-keiksũgaalan' stũgā' Eleijahōk tēladēgēp'?"

55. Cadoo Sāsoos kewōnskeboogooaasĩt ak pētkĩmāje, āāt: "Moo kējedooōk' tan tēledā-dēgāyōkũ.

56. Mūdũ Ulnoo Ookwĩsũl moo wējĩpkēs-ĩnook' ookakeiksũgadooōn' memājooenoo' oomemājooōkũnũmooōlũ; kadoo wējĩpkēsĩnk' oowōōsūtoweanũ." Tokoo ēledaajĩk ũktũk' ũkche-gũncheejũ.

57. Na āskw pēmĩmtũmēdaadĩch cheenũm tēlemājũl Sāsoosũl: "Sakũmow, noosoogooltēs' tan pasũk tēt āleēnũ."

58. Ak Sāsoos ālājũl: "Wokwĩsk' wēskodũmeedĩjũl wokwĩswĩgwōmũl, ak sesĩpk' moose-gĩskũdōōk' tũlāāk wēskodũmeedĩjũl oosēmooōlũ; kadoo Ulnoo Ookwĩsũl mogwā' wēskodũmook tan tēt ēlkwēsũmaasĩchũ."

59. Ak Sāsoos ālājũl ũktũgũl: "Noosoogooe." Cadoo nēgũm āāt: "Nsak'ũmam, ũsedāālũme tũmk 'ntũleēn' 'ntootkoodaalan' noochũ."

60. Sāsoos ālājũl: "Usedāālũm nēboo'dĩjĩk oowōōtkoodalanow' oonpoenoomooōhũ: kadoo keel ũleyē' ak āgũnoodāān' Nĩkskam ootēlēgā-wagĩmũ."

61. Ak ũktũk ēlp ālājũl: "Noosoogool', 'Nsak-ũmam', kadoo ũsedāālũme tũmk 'ntũleēn' 'nnāj-

eādeāwiktōōn' nēg'ūla tanīk nīgūnāk' āūmoo-
dījik."

62. Cadoo Sāsoos ālājūl: "Tan wēn egaadōk
oopūtūn ēlgēsīgūnā' Iktōōk, ak tokoo ūpskool-
ābaasīt, moo dēpkadeedīkw Nīkskamūl ootēlēg-
āwaagīmū."

CHAPTER X.

1. Na kŭlābīs' Uksakŭmamenoo' kēgūnoo-
gwōlāje āp ūktūge ēlooīgūnŭk-tāsīnskēsīlīje,
ooneganedaalīn' etabooe-wījāādooltīlīje, 'msīt
ūkchegūnūl ak 'msīt nadāme tan tēt Nēgūm
kēdooleējū.

2. Ak tēlīmāje: "Meamooch' pēskwēsowoo'-
dīmk mēskeek, kadoo loogowenoo'k tēgēlāājījik.
Na oochīt' tāmookw' Tan ētlesakūmowīt pē-
kwēsowoo'dīmk ootūle-aboo'gwēdoon' loogowe-
noo' oopēskwēsowoodīmk-āwāūmkū.

3. Ledaakw! ankaptūmookw' tēleaboogwēdoo
ūktenāwow' stūgā' chechkēlooāoochechk bōk-
tūs'ūmoo īktoogū.

4. Moo ūkpŭmadoonow' sooleāwāyā-kūmoode,
kŭsnā' moonde, kŭsnā' 'mkŭsŭnk; ak mow wēn
ūkpoogwēle-boosoolāwīktoōōnow' owhtīgū.

5. Ak tan pasŭk wēnjeegwōm pīskwēdaayōk',
tŭmk tūlooēdōksŭp, Wōntŭkōde ehch oola'
wēnjeegwōmk!

6. Na ēdōōk wōntŭkōde ookwīsŭl eŭmŭlīch'
nadāl', ūkwōntŭkōdīmoow' oola' wēnjeegwōmk
nūgaasīdo: kadoo moo eŭmŭlīkw', ūkwōntŭkōd-
īmoow' āp leābājaasīdo' ūktenāwōkū.

7. Ak oola' wēnjeegwōmk tūlŭgadūmoo'dīkw,

tülemjesooltedöksüp ak tülesāmoogoldedöksüp tan kogooā' tēleīgūnūmoolōk' ; mūdū loogowenōō' pēgwōdōk' ootabankūdooōwā'ūmū. Moo ūktānkādāwedaap' wēnjeegwōmūl.

8. Ak tan ūkchegūn' pējedaayōk ak wītkīmoolōk mālkodūmoodedöksüp nēg'ūla tanūl egadās' - idūl kooskalooōk'.

9. Ak 'nsaalookw' ūksenoogowenoogū tanīk āūmoodījik oola' ūkchegūnkū, ak tūlīmādōksüp, "Nīkskam ootēlēgāwītāwoodīm wējooowaasīk ūktenāwōkū."

10. Cadoo tan pasūk ūkchegūn' pejedaayōk, ak moo wītkīmoolooōk', ūltoedaakw owhteel oola' ūkchegūnk' ak tūlīmādōksüp :

11. "Chēl oochegajāwāājūmūl ūkchegūnūmooow' tanūl okskedādēsooltīgūl 'nkādenākū, ēlepoo'tēstooēgūl ūktenāwōkāālū."

12. Cadoo tēlemoolōk' ājīnkūmaseādo' Sōd-ūmū na naagwēk mooēnkoodā na ūkchegūnū.

13. Aagei! oochīt' kelow', Colāsīnāwajoooolteyōk'! aagei! oochīt' kelow', Bētsādāwajoooolteyōk'! mūdū keskājeāksūb'ūnūl Teilk ak Seidūnk nēg'ūla mēskeegūl kogooāal tanūl kes keskājeāgūl ūktenāwōkū, kes saak āpskwēdādakadeedīsōk', lepoolteedīsōk tūpkwōn iktōōk, ak oocheasoonolteedīsōk' mūnoode-awēgūn iktook.

14. Cadoo ājīnkūmaseādo' Teilkū ak Seidūnkū īlsoodākūn iktōōk moo ēnkoodā kelow'.

15. Ak keel, Cāpūl'neūm, tan ēleoonagaadāsīn wasōgū, mūndooagīk ūlnesagaalooltēn'.

16. [Tokoo āp ālāje pēmekenoodūmooōje :] Tan wēn jīksūtoolōk', ēlp neen jīksūtooīt' ; ak tan

wěn ǎlwedāālūmoolōk, ǎlp neen ǎlwedāālūmīt, ak ǎlp ǎlwedāālūmǎjūl tanūl ǎlkīmīlīb'ūnūl."

17. Na ǎbǎjedaadīch nǎg'ūla ǎlooīgūnūktāsīn-skǎksījīk, ǎbǎje-ooledaasooltījīk, tělooējīk : " 'Nsakūmameněn', chěl ǎlp mūndook' wėje-skūdooenǎm'ūjīk ũkwesoonūm iktoogū ! "

18. Alǎje : " Nēmeegūp Sātūn [ũkchemūndoo,] oowōōche-wīske-neseěn' wasōk, stūgā wōso-gwēděškěl'.

19. Ankaptūmookw' ! Igūnūmoolōk' alsoosode ũktǎkwche-boogooedaanow' [choojechk,] 'mtāskūmoogū, ak skōlpeūnkū, ak noojīkwtāntǎgāwenoo 'msīt oomūlgīgūnōdīm : ak ma kogooā' kese ǎchkūnāoolooōkū.

20. Cadoo moo kooje-ooledaasooltīnow' mūdū mūndook' wėjealsoomkoosooltījīk kelow' ũktenāwōkū ; kadoo ǎjeoolāās ũktooche-ooledaasooltīnow' mūdū ũkwesoonūmooōl' ǎtlewegǎsīgūl wasōkū."

21. Na bǎ tělesīp' Sāsoos wēledaasīt 'mchejakūmījoo iktōōk, āāt : " Noo', moewōlool', keel tan ǎtlesakūmowīn wasōk ak makūmegǎk', mūdū wėjeīmooogwōdǎjūl nǎg'ūla kogooāāl pegwēlīkchījedakadījīk ootenāwōk' ak nēstooōltījīk ootenāwok, ak nāyaadǎjūl mījooajeekū. Nūt na, Noo', mūdū keel těleooledāādūmūn.

22. 'Msīt kogooāāl wėjeīgūnūmooīmkūl Noochūgū. Ak mow wěn kejeagool Aoochīlījūl pasūk Wǎgwīsīt ; ak mow wěn kėjeagool Wǎgwīsīlījūl pasūk Aoochīt, ak ǎlp tanūl wēnūl Aoochīt wēledāāt k ookǎgenooaadoōnū."

23. Tokoo ǎleboogooaasīje pēmekenamooōje, tělemǎje kemoodōōgū : " Wēloltīgūl 'mpūkegool

tanül tělnümeděgěgül wěg'ůla kogooāal tanül kelow' němedoodeyogül.

24. Müdü tělemoolök pegwělkübüneek negan-
 İkchİjetěgāwenoogwİk ak ělěgāwİtkİk pawōt-
 ůmoodeedİbüněk' oonmedoonow' tanül kogoo-
 āal kelow' němedoodeyogül, kadoo moo něme-
 doodeedeogoobünİgül; ak ělp oonoodümünow'
 tanül kogooāal kelow' noodümoodeyogül, kadoo
 moo noodümoodeedeogoobünİgül."

25. Na ankaptāan! tan wěn noojekenoodüm-
 ooět' ůtploodākün İktook, kakümaasİt ak kedoo-
 İkwchaaläjül Sāsoosül, āāt: "Noojekenamooět',
 tāladěgědēs' 'nwōjİmsün'ümün āpche-memājoo-
 ökün?"

26. Sāsoos āläjül: "Tan kogooā' tů āweegās-
 İk ůtploodākün İktook? Talke'dümün keelů?"

27. Ušeděmäjül, āāt: "Oochİksālādůks' Uk-
 chesak'ümow Künİkskamüm 'msİt ůkchejaküm-
 İjoo İktook, ak 'msİt ůkmůlgůgünōdİm İktook, ak
 'msİt ůktāledaasood İktook; ak ělp tůlİksālād-
 ůks' wİdegědeöck' stůgā' ůktenİn tělİksād'ümün."

28. Sāsoos āläjül: "Kokwōje-ůsedāboogooēn'.
 Na tůladěgě' ak půmowsİdůks."

29. Něgüm kadoo wěledāātk ookookwōjaalůs-
 İn, na oochİt' āläjül: "Wěn tů wİdegědeöck'?"

30. Sāsoos ůseděmäjül, āläjül: "Cheenümāk'
 wějůlenesagasİb'ünāk' Sāloosālāmķů meesokoo
 Jělekoků; ak tědābooděskooābünegů' ķůmoot-
 ůněskůů, tankİk moosegalaadİb'ünůl, ak chela-
 kanaladİb'ünůl, ak tokoo poktůmķedaabüneek,
 nakalaadİb'ünůl akůdİnpůlİb'ünůl.

31. Na tědabooděskůp wěnāk' padůleasāk'

ělnesagaasībūnák' oola' owhteū: ak němeāb'-
ūnūl, ak seowaasībūnōk' kamowhtīgū.

32. Ak ělp nadoo wěnák', wědaběksíták' Le-
beiěk', tan nadāāl' āhkūbūnák', pėgesīnkūbūnák',
ankamāb'ūnūl, tokoo seowaasībūnák' kamowh-
tīgū.

33. Cadoo nadoo wěnák' Samāleāwachák'
pėmečbūnák' pėgesīnkūb'ūnūl tan tět āumūlījū,
ak němeāb'ūnūl, ak āooledāālūmāb'ūnūl.

34. Ak pėgesīnkūb'ūnūl āumūlichū, ak akech-
kopelūmooōb'ūnūl oolagūnūmūl, koodaadooōp'
memā' ak mēgobaak, ak kākwalāb'ūnūl ootoo-
āmķū, ak ālaalāb'ūnūl wěnjeegwōmk etlíktoo-
gooneedīmķū, ak ānkwāooāb'ūnūl.

35. Na wōpk ūmskwēs ěskítpook' tan tīlesīp'
poktūmkaasítěk', tāwōłkadogūbūnīgūl taboogūl
denā'leūl, (sooleāwā' na), ak īgūnūmooōb'ūnūl
etlíktoogoooneedīmķ ětlealsoosīlījūl, ak tělemāb'-
ūnūl: "Ankwāoo oola' cheenūm, ak tan kogooā'
ěle-keaspe-kakōdūmūn ankoobankūdooltēs' tan
tīlesīp' abājaaseānū."

36. Na těgěn' nūgāā nēgět' nāāsījīk chenūm-
ook' těledāālūmūt' oowīdegėdīnow' oot tan těd-
ābooděskooābūnegū' kūmootūněskū?"

37. Tělooět': "Nēgūm tan āooledālūmās'-
ūnūl." Sāsoos āīājūl: "Cadoo keel ělp leyč',
ak na tūlaadėgč'."

38. Na kūlābīs' pėmedaadīch ělepīskwaat ūk-
chegūncheejū, ak ābīt' tělooesīt Malt pīskwēge-
mājūl weekū.

39. Na wījegīdeedījūl ābīlījūl tělooesīlījūl
Male, tan ělp ěbīt' kweīchk' Sāsoosūl ookwōtkū,
ak jīksūtūmooōjūl ookūlooswōkūnūmūl.

LUKĚ.

40. Cadoo Malt wějesěspěnumát' tan tělíktoo'-
poogwěloogāwōch' [Sāsoosūl,] ak pēgesinkūl,
ālājūl: 'Nsak'ūmam, moo tū sěspědāādūmoon'
wījegūdečk' 'nboonaloogoon' 'nnūktoologwěnu'
Tūlm' choogooečh' ak abogūnumooičh'.

41. Sāsoos ūsedēmājūl, ālājūl: "Malt, Malt,
sěspědāādēgēn' ak wěnmājedāādūmūn pegwěl-
kūl kogooāal'.

42. Cadoo nāōčktāch' kogooā' kěsuhtūme-
dāādāsík: ak Male nenasoonk' oola' kělook'
atkūnoočkūn, tan ma oochaadooǰū."

CHAPTER XI.

1. Na těleáksūp Sāsoos ětlealاسوبūmaděk'
nadāme, tan kese alasoodūmaděk' nāōčktājīl
pēmekenoodūmoojīk ālājūl: "'Nsakūmameněn',
tūle-kenamooīn' neněn' 'ntalاسوبūmaněnū,
stūgā' ělp San tělekenoodūmooǰ' pēmekena-
moočtkū."

2. Sāsoos ālāje: "Alasاسوبūmeiyogwěl'
eedōksūp," Noocheněn' wasōk ā'ūmūn; ūktěl-
ěgāwītāwoodīm choogooeāch'; kooledāādāk'ūn-
ūm tūleach' makūmegěk' stūgāch' těleāk' wa-
sōkū.

3. Tāsegīskūgāwā' 'npībūnōk'ūnūmeněn' ād-
āsāwā' naagwěk' igūnūmooīn'.

4. Ak abīksīktūmooīn' 'ntūloowāwoodenūl',
ak neněn abīksīktākūjīk 'msīt tanīk tētoenām'-
ūjīk. Ak moo ūktūlaalīn' asīmīmīkāwā' īktook;
kadoo oochuhsooalīn' 'mtoōgūn' īktoogū."

5. Tokoo ālāje: "Wěn kelow' ooskwāooōch'

wīgūmaajül, ak leech' áktatpaak ak tülemäch' :
Mükadoo'e nāsībūnaagül pībūnōk'ūnül,

6. Mūdū neen nedāp' pēgesīnk' neek, tan
tēlepūmeech', ak mogwā' wēskōdūmoo tan
kogooā' 'ntegaadooōn' ooskalook.

7. Ak nēgūm lāmīgwoṃk ūsedāboogooēdo'
ak tūloedo' : "Moo ūkoodūmāuwoo' : kaagūn
kēpsáktēk' ak nejink' mowesoolteāāk' 'npōgūn-
ūgū ; ējūlenūmchaase 'ntīgūnmoolīnū."

8. Tēlemoolōk' tūleaach moo wēje-nūmchaa-
sīkw ootīgūnūmooōnow' oochīt' oowīgūmadīnow',
kadoo oochīt' oomoonsamtīmkāwāūm nūmchaa-
sīdo' ak tūle-poogwēle-īgūnūmooōdo' tan tēluh-
tūmedāādūmūlījū.

9. Ak ēlp tēlemoolōk' towoo'dīkw' ak īgūn-
ūmoolōktēn ; kwelūmookw', ak wājedoodōksūp ;
masáktāāmookw, ak pantaadoolōktēn.

10. Mūdū 'msīt wēn tan ēdowēt', mēsūnūk' ;
ak tan wēn kwīlk, wāājedōk ; ak tan wēn
masáktāāk, pantadooōdēn'.

11. Ak wēn kelow' tan wēnjūnīt ookwīsūl
kweloodūmāch' pībūnōkūn, īgūnūmooōs' tū
koondāoo? kweloodūmāch' nūmāājūl, oocheīg-
ūnūmooōs' tū mtāskūmool oochīt' nūmāājūl ?

12. Cweloodūmāch' waoō oocheīgūnūmooōs'
tū skōlpeūnūl ? (choojech na.)

13. Na kelow' tūleaach tēlewīnmūdoodeyōk'
kējedoodeyōk' ūktīgūnūmooōnow' kēloo'lkūl
īgūnūmādīmkāwāl' kūnejūnooōk', tādooje-oole-
dāās Coochoow' wasōk tūlā' ootīgūnūmooōn'
Nīkskamāwā alījūl 'Mchejakūmījūl' (na na Wēje-
oolenīkskamūl), nēg'ūla tane kweloodūmājeū ?"

14. Na ētletooōlkaalājūl mūdool tanūl moo

LUKE.

nědowěligool. Kadoo mündool kesetoołkaa-silich' ootenink, cheenüm tan moo nědowěgoop, kěłošit. Tokoo mowāāgik mēmajooenook' pakūleiooltijik.

15. Cadoo alt nēg'ūmow tělooějik: "Wėje-toołkaalaje mündoo' oochit tanul ętlesakūmow-llijul mündoo iktōok, nūt na Bělsebābālū."

16. Ak ūktūgik kwějalaadijūl ak kweloo-dūmooaadich oonāyadagoonow' kūnoogwōkūn wasōk tūlā'.

17. Cadoo kējedoođjūl ootāledaswōkūn-ūmooł', ak tělimāje: "Msit tan tāsuk ęłēgā-wage nowskoogwōk oopokwōjedāālūsīn, skwīs-kaadāsīs; ak wēnjeegwōm nowskaadāsik, koeūs'.

18. Na mündoo nowskoogwōch' oopokwōje-dāālsich, tālekeseboogooīs' ootěłēgāwītāwoodīmū? Mūdū těloowāyōk' neen 'nwōōjetooł-kaalān' mündook' ūkchemündoo iktook, Belsebābēgū.

19. Kadoo neen ochetoołkaalūk mündook' Bělsebābēk', wēn tū ootenink kūnejūnoočk' wėje-toołkalaadije? Na oochit' nēgūmow ilsoomoolōktāk'.

20. Kadoo oche-toołkaalūk mündook' Nīkskam ootūloo'igūn iktōok, tokoo meamooch' Nīkskam ootěłēgāwītāwoodīm kese egaak tan āūmoodeyōkū.

21. Tan tělesip' mēlkīgūnūt' cheenüm tan wēpkoomāk'ūnit ak kēlegātk week, ootālegāmūl wōtūkōd iktōok āhkūl.

22. Cadoo tan tělesip' ājemūlgīgūnūlijūl pēgesilnich' ak wiswigūnēmchūl, na wējaadājūl

'msít ookүнěsoon, oopoogůmákүнүл tanүл ёle-
gäsijүл, tokoo үtkүнooötүmүlich' kokwaadákүн.

23. Tan wěn moo tęgwaāduěk' neenү
pokwölit' ; ak tan wěn moo wije-mowadęgawěk'
neenү na sāsaadęgět'.

24. Tan tlesip' mėjegāāk mündoo' kesuhche-
tooölkaasich cheenүmool, ёtlepүm'eět nuhkүme-
gęgүл, älgwilk' atlasmoode ak mogwā' wāje-
dookw' : tokoo tělmsít, Abājaasedēs' neek tan
wějetoeeāpү :

25. Ak tan tlesip' pęgesink' wājedök' kese
pooaasik äk wөлloogwödäsik.

26. Tokoo poktүmkaasít ak pęgesooläje ёloo-
igүнүktäsilije mündoo'ү, tane äjewinsooltlilije
mooenkoodā nęg'үmү ; ak piskwēdaajik, ak ёt-
lүgadүmoodijik' nadāäl tět ; ak ёlmekęspeāk' oola'
cheenүm äjimtooāāk mooenkoodā үmskwēsү."

27. Na kesetүlooөch' nęg'үla kogooäl' äbit
tan ähk moweöm iktook, nędowět, äläjүл :
"Wělāāk mijooajeech week tan pęmalүskүp, ak
ёlp mülagөchkiк tankik noonүlsүbüneek."

28. Cadoo Sāsoos āāt : "Meamooch' äje-
tүleäk' nęgүmow' ootoolöltinow' tanik noo-
dümooaadich Niskamүл ookүlooswök'үнүm, ak
kөлodүmooaadich."

29. Na tan tlesip' ёtlechowweāädich poog-
wөлkiк, Sāsoos bokchetүlooөt : "Nęg'үla nāöök-
tankooөөjik winmүdoo'dijik. Kweloodүmee-
dich күnoogwöd'igүн, kadoo күnoogwödigүн
ma igүнүmooamүк pasүк Sonaök neganikchije-
tęgawenooök' ookүnoogwödigүнinү.

30. Müdü stүgāā nüt Sonaök nęgүmāk'
күnoogwödigүнibүнāk Ninabөkāvāk', na Ulnoo

Ookwīsül tüle-kūnoogwōdīgūnedo' nūt nēg'ūla nāōōktānkooeējik oote'nāwow iktook'.

31. Elēgāweskwōk tanāk' ētleēlēgāweskwoe-būnāk' ūpkūdāāsūnōōgū, wījeonagaasido' cheenūmoo' oola' nāōōktānkooeēlije ilsoodākūnegīskūk, ak wōōnmāje-ilsoomādū; mūdū nēgūmāk wējeēbūnāk' ēlmewāgwaak oosītkūmoo' oochīt' oonoodūmooōn' Sōlōmūnō oonūstooōgūnūmēk', ak, ankaptūmookw, tan wēn ājeēspāāk moo ēnkoodā Sōlomūnōk oola' tēt āhk.

32. Cheenūmoogwīk Nīnabaēkāwāk' wīje-oonakedaadāk cheenūmoo' oola' nāōōktānkooeēlije ilsoodākūnegīskūk, ak woonmāje-ilsoomādāk'; mūdū nēgūmow' wējeāpskwēdādūmedībūnegūl' ootūloowāwoodewōl' Sonaōk oopēstoonūmūgāwāūm iktook. Cadoo, ankaptūmookw', wēn oola' tet āhk tan ājeēspāāk moo ēnkoodā Sonaōgū.

33. Mow wēn kese skūsegwēsk' wōsogoonūmākūn ak tokoo egaadookw kemoodoogū, kūsnā' moo egaadookw' ūpkāwāāk ēptākūn iktōōk; kadoo kākwaadōk' wōsogoonūmākūnūtkw' iktōōgū; koolaman' tanīk pīskwēdaajīk oonmedoōnow' wōsogwēgū.

34. 'Mtenīn oowōsogwēgūm 'mpūkīk na. Na oochīt' tan tīlesīp' ūkpūkīkw wēlāāk, ūktenīn tan tēlkeek wōsogwaadāsīk. Kadoo ūkpūkīk moo oolānook 'msīt ūktenīn ūpkonītpāktūs.

35. Na oochīt' ānkodān' wōsogwēk tan ūktenīnk āhk, moo ootūpkonītpāk'tūnūnū.

36. Na oochīt' 'msīt ūktenīn wōsādēk' iktōōk ehk, ak moo 'mkūse eūmootūnook' bogūnītpaak iktook, 'msīt wōsogwaadāsīs

stügā wōsogoonūmākūn wōsogwaasíkēl', wōso-
gwaadāskēl'.

37. Tan tīlesīp' ētlāwīstōk nāooktājīt Pāl'ūse
kwějēmājūl ootoke-mēlowe-agwōdālnowū. To-
koo Sāsoos pīskwaat ak egaalūsīt kweiīchk'
bātālood' īktōōk.

38. Kadoo nēmeāch' Pālūse, pakūleiājūl moo
ootoonpēgwījaalūsīlīn' āskw moo mēloweagwōd-
ālnīgwū.

39. Ak Uksakūmamenoo' ālājūl: "Na
kelow' Pālūseāwoolteyōk' wōkūmalōk ooskītōōk
'nkūneepsūmoon' ak oolākūn; kadoo lāmāāk
wējubchooeaadeyōk' kokwaadākūn ak wīnsoode.

40. Kelow' moo nēstooōltuōk'; tan ooskītōōk
kesedōk'; moo tū ēlp lāmā' kesedookw'?

41. Cadoo ooche-nadooōdakādīkw' ūktāle-
gām'ooōl; ak ēdū 'msīt tanūl wēskodūmoodeyo-
gūl ēlewōkūmāāgūl ūktenāwōkū.

42. Cadoo aagei! oochīt' kelow', Pālūseāwool-
teyōk' ūktenāwōk! mūdū wėje-abankūdūmoodeyo-
gūl nāōōkteboonkūgāwāl' mētlasoonēme-
gaadūmkūl, ūpsēscool, ak peganoonū; ak tēle-
kakeiyese-mīlamoogūl pūtāwāōkseel; kadoo
pēledāādūmoodeyogūl kokwōjaadākūn ak Nīks-
kam ookoosālsodīm. Dēpkādīk ūktūladaka-
dīnow' nēg'ūla, ak moo ūkpēledāādūmoodīnow'
ala' ūktūgūl.

43. Cadoo aagei' oochīt' kelow', Pālūseā-
woolteyōk' ūktenāwōk! mūdū kēsādūmoodeyogūl
ūkchekoodpodeel alasoodūmōgwōm īktōōk; ak
kēsādūmoodeyogūl boosoolāwīktādīmāwāl' et-
līntooskaadīm kū.

44. Aagei! oochīt' kēlow' ūktenāwōk! Noo-

LUKE.

jeweweegigēdeyōk', ak Pālūseāwoolteyōk' ! wēs-
kījeočlamkoosoolteyōk' ; mūdū tělolteyōk' stūgā'
ootkoodākūnūl tanūl moo nēmedūmūgūl ; ak
memājooenook' tanīk ēkwťūlkēdaadijūl moo
kejedoo'dīgool."

45. Tokoo nadoo wěn noojekenamooēt'
ūtploodākūn īktōōk, ūsedēmājūl, ālājūl : "Noo-
jekenamooēt', wēgūla ēlaboogooēn ēlp nenēn'
bēnokedāālūmeēk'."

46. Sāsoos ālājūl : "Ak ēlp aagei ! oochīt
ūktenāwōk', keļow' noojekenamooadeyōk'
ūtploodākūn īktoōk ; mūdū kēskoopālegāooōk
memājooenook' muhsoonūl mēdooāāgūl tan těle-
pūmooptūmkū, kadoo kelow' moo sāmadoo-
owogūl wuhsoōnooōl chēl moo nāōōktāchdūnook
ūktūlooīgūnooōlū.

47. Aagei ! kelow ūktenāwōk' ! mūdū ēle-
dooōgūl ootkoodākūnūmooōl neganīkchījetēgā-
wenoogwīk', ak koochooōk nābaadībūnegū.

48. Meamooch' ēloowedūmāsoolteyōk' koole-
dādūmoodīnow' koochooagīk ootloogowōkūn-
ūmooōgūl ; mūdū nēgūmow' meamooch' nābaa-
dībūnegū, ak kelow' ēledooōgūl ootootkoo-
dākūnūmooōl'.

49. Na oochīt' Nīkskam oonūstooōgūnūm
tělooēk', Leaboo'gwēdēs neganīkchījetēgāwe-
noo'k tan āūmooodeedīchū, ak āpostālāwījik ; ak
alt nēgūmow' nābaadāk', ak kestāwāooōdāk'.

50. Koolaman' 'msīt oomāldēmooōl neganīk-
chījetēgāwenook', tanūl wejekooodaadašīk wējaa-
dēgēm'k' oosītkūmōō' kesetāsīgēk', ooche-kweloo-
dāsīn ootenāwōk wēg'ūla nāōōktānkooeējik.

51. Wējaadēgēm'k' Abēlōk oomāldēmēk' mee-

sokoo Sakŭlŭnōk oomāldēmēk', tanāk ētlenābōdŭnāk' mēgweiik bātkwealasoodymākŭnēk' ak ŭkchealasoodymōgwōm. Tēleāk' tēlemoolōk oochekweloodāsido' wēg'ŭla naōōktānkooejīk.

52. Aagei!- ŭktenāwōk! kelow noojekenoodŭmooaadeyōk'! mŭdŭ wējuhsooadooōk' apkooskeigŭn 'nsŭtooōgŭn iktōōk tŭlā'. Moo pīskwēdaaooōk' kelow', ak wētcoolōk tanīk kēdooepīskwēdaajīk."

53. Na kese tŭlemach' nēg'ŭla, noojeweegigŭdījīk ak Pālŭseāk' bokchesēspēmāadījŭl ;

54. Eskŭmalaadījŭl ak kwelŭmeedīch oom-sŭnŭmŭnow' nadoo kogooā tan oocheŭs' ootoonkŭ, tan kesuhchīmseadīsŭ.

CHAPTER XII.

1. Na nēg'ŭla tŭlesīp' mowedaajīk tēle-kakeiyese-betooīmtŭl-nākŭnījīk memājooenook', wējītkwīlchēdēškādooltījīk, ak Sāsoos bokchetŭlīmāje pēmekenaamooōje : "Tŭmk ooche-ānkwāsooltīkw Pālŭseak' oosāooōgwīskadākŭnŭmooō ; nŭt na wēskījeoolāmkoosoode.

2. Kadoo moo kogooā' ankoonaasīnook tan ma banegadāsīnoogŭ ; kŭsnā' mīmoogwōdāsīnook tan ma ŭkchījedāsīnoogŭ. (Mŭdŭ msīt kogooā' tan ankoonaasīk banegadasido', ak 'msīt kogooā' tan mīmoogwōdāsīk, ŭkchījedāsido'.)

3. Na oochīt' tanŭl kogooāāl' kese-tŭlooāyogŭl bogŭnītpaak īktook, noodāsīdŭl' wōsādēk' īktook ; ak tan kogooāāl' kesetŭlooāyogŭl 'msŭt-ooōkŭn īktook lāmīgwōmk poktŭska'sīgŭl 'npogŭnāāl', līntowōttēn' kāk wāāk wēnjeegwōmŭl.

LUKE.

4. Cadoo, nīgūmatoot', tělemoolōk' moo ūk-chepalāp' tan'ik nābādoodīch 'mten'in kadoo ma kŭlābis' kese-āje-tŭladakadeekw.

5. Cadoo kēgenooaadoolōk' tan chepalādōk-sŭp: chepalōokw' Nēgŭm tan kese nābādōk' 'mten'in, alsoosode wěškōtk ootŭlēgēn' ['mchejakŭmījŭl] Mŭndooaagīkŭ: meamooch' tělemoolōk' chepalōokw' Nēgŭm.

6. Moo tŭ nanījik 'mskegoeāask wējīntoeskŭmŭgīk oochīt taboogŭl asāleŭnŭl? (kechka-jech sooleāwā'), ak nāooktājīt nēg'ŭmow moo owōndaasīmŭk' ooskalook Nīkskamŭ.

7. Kadoo 'msīt koosabōōn'ooōl kakkedās'īkŭl. Na oochīt' moo ūkwāgwōdaasooltīnow': mā kelow' ājīmkodoolteyōk' moo ēnkoodā pegwēlkīk 'mskegoeāāchkŭ.

8. Tělemoolōk' 'msīt wēn tan wītkīmīt' ooskalooōk' memājooenoo' na nēgŭmŭl Ulnoo Oo-kwīsŭl wītkīmādŭl' ooskalooōk' Nīkskamŭl oot-ānsālāmmŭ.

9. Cadoo tan wēn pētkwōlsīt 'nwīgŭmagalkoon neenŭ, ooskalooōk memājooenoo'ŭ, neen ūptog-wōlsādēs' 'nwīgŭmaagalān' nēgŭmŭ, ooskalooōk Nīkskamŭl' ootānsālāāmpmŭ.

10. Ak wēn tan wīnāgŭnīmājŭl Ulnoo Oo-kwīsŭl, abīksīktooōdēn'. Kadoo tan wēn āl-mīmājŭl Nīkskamawāīlījŭl' Mchejakŭmījŭl, (Wēje-oolenīkskamŭl), ma apchoo abīksīktooōt'.

11. T'an tīlesīp' lalnōk alasoodŭmōgwōmŭl, ak ooskalooōk gŭbŭlnolāk' ak noojeīlsoodakadījik, moo ūksēsředādŭmŭnow' tan tŭleŭsedēmādōk-sŭp, kŭsnā' tan tŭlooēdōksŭp.

12. Mŭdŭ Wēje-oolenīkskam kenamoolōkto'

na bá tělesíp' tan tule-tětpaka-boogooadedök-süp."

13. Na mā wěn ětlemoweāādých ālājūl Sās-
oosūl: "Noojekenamooět', külööl' wĳegĳdečk'
cheenūm 'ntětpāběseněň' 'mtālegēmū."

14. Cadoo Sāsoos ālājūl: "Cheenūm, wěn tū
kesaalĳt neen 'ntnooje-ĳlsooděgěň' ak 'ntnooje-
atkūnooěň' oochĳt' kelow' ųktenāwow ĳktöök?"

15. Ak tělemāje moweělĳje: "Ankaptūm-
ookw' ak oocheānkwāāsooltĳkw' 'msĳt mĳlāsoodeā'
'msoonedāādākūn: Mūdū memājooenöč' oom-
emājooök'ūnūm moo āhtūnook oomĳlāsooök'ūn-
ūm ĳktöök."

16. Tokoo pēsloo'dooāje, āāt: "Cheenūmāk'
mĳlāsĳtāk' oomakūmegēměčk' pegwělkūbūnĳgūl
wějegwāāgūl.

17. Na wěskwĳmsĳbūnāk, těĳmsĳbūnāk':
"Tāladěgědēs' ědöök'? mogwā' tame wěsko-
dūmoo tan tět keselemowaadoodēs' tanūl kese-
gwěñūmānūl."

18. Ak těloočbūnāk': "Na tūladěgědēs':
sāogwaadoodēs' 'nmūgasūn'ūmūl, ak āĳĳmkei-
doodēs'; ak nadāl' tule kakeĳĳskōdoodēs' 'msĳt
tanūl kesegwěñūmānūl, ak 'ntālegāmūl.

19. Ak tūĳmādēs' 'ncheĳākūmĳch, 'Ncheĳak-
ūmĳch', wěskōdūmūn pegwělkūl ųktālegāmūl
kakeĳyese-boonkūgāwāāl! Atlasme, mĳj'ese,
sab'oogwö, ak oosūgāwedaase."

20. Kadoo Nĳskam ālājūl: "Keel āweieěň'!
nūgāā' pēmĳtpaak ųkcheĳākūmĳch' wegōdūmool-
těň'. Tokoo tělesíp' wěg'ūla tanūl keskājadoo'-
būnūl wěn ootālegāmedūl'?

21. Na 'msĳt wěn tělāāk tan tělemowaadāsĳjūl

LUKE.

mílāsooeel, kadoo moo ělemílāsík' Níkskam-
āwíktoogwāālū."

22. Na tělemāje pēmekenaamooōje : " Na oo-
chít' tělemoolók' moo ůksēspe-ānkedāādūmūn-
ow' ůkmemājooók' ůnūmooow', tanūl kogooāāl
mālkotōksūp, kūsna' ůktenāwók', tanūl kogooāāl
naskūdōksūp.

23. Memājooókūn ājīmkōdík moo ěnkoodā
mechīpchāwā', ak 'mtenīn ājīmkōdík moo ěn-
koodā 'mtokwōnū.

24. Ankedāālūmookw' ůkcheka'kakoochk' :
mūdū mogwā' egadagoodeekw, ak mogwā' pēs-
kwēsowoodeekw, ak mogwā' wěskodūmeedík
mūgūsūn', kūsna' laktans ; kadoo Níkskam
ěšūmāje. Tādooje-pegwěle-estooōlteyók' kelow'
ak sesīpk' !

25. Cadoo tēgēn' kelow' tan ětle-sēspe-anke-
dāāt' kesaadoos' āpch nāōōkt mooskūn'egūn
egaalooch ootūleāje-pedōksīnū ?

26. Na oochít' moo kesaadooók' oola' kogooā'
moweāpchāchk, kogooā' wěje-sěspēdāādūmōgūl
ůktūg'ūlū ?

27. Ankedāādūmookw' wōsoowēgūl, tan těle-
skaleākū. Mogwā' ěloogwēnoogūl ; mogwā'
mīmūndēnoogūl ; kadoo mā tělemoolók' Sōlōm-
ūnōk' msīt ookoopmedāādāk' ůnūm īktook, moo
těle-asonamooksūbūnāk' stūgā' nāōōktāchk
wēgēt'.

28. Na oochít' Níkskam těleasonaadók
'mskegool tanūl keskook pēmegwēgūl egadākūn
īktōók ak sabonook pejaadāsīdūl' pībūnōgwōm
īktōók, tāle-āje-peāme-asonōdūlnōkto' kelow' ?

O kelow' tan tēle-kechkaa kēdlamsūtūmoode-
yōk'!

29. Ak moo ūkkweloedāādūmoodīnow' tanūl
kogooāāl māl̄kodūmogūl ak tanūl kogooāāl
kedoo'sāmoogoldeyogūl: ak moo ūktaswedaa-
sooltīnow'.

30. Mūdū tanīk tāsūkūmīksījīk oosītkūmoo-
gāwāk' kweloedādūmeedījūl 'msīt wēg'ūla ko-
gooāāl; ak Koochoow' kējedōk ūkoodūmedāā-
dūmūnow' nēg'ūla kogooāāl.

31. Cadoo kweloedāādūmookw' Nīkskam oo-
tēlēgāwagīm, ak wēg'ūla kogooāāl' ankoadoo-
ōktēn'.

32. Moo ūkwāgwōdasooltīnow', kelow', tan
mowāeyōk' tēgēlājeōk; mūdū wēledāāt' Koo-
choow' ūktīgūnūmagoonow' elēgāwa'geū.

33. 'Ntoeskēdookw' ūktālegāmooōl', ak na-
dooōdākadīkw'. Loogwōdūmāsooltīkw' moon-
deel tanūl ma 'nkaneanogūl; mīlāsooōkūn
wasōgū, tan ma kakayanook; tan tēt kūm-
ootūnēs' mūnaa wējooowaasīkw, ak choo-
jeejeech mūnaa mėjegaadook.

34. Mūdū tan tēt ūkmīlāsooōkūnūmooow'
āhk, nadāl' tēt ēlp ūkamlamoon'ooōl ehtūl.

35. Ukūspesoonooōl' ūkspesooltīkw' ak
ūkwōsogoonūmāk'ūnūmooōl' tūlām̄kūlēch'.

36. Ak kelow' tūloltīkw stūgāā memājooe-
nook' tanīk ēskebaadījūl oosakūmamooōl oo-
pūgīsīlnīn', oocheēlīn' māleāwooltīlīje; koola-
man' tan tīlesīp' ūpkēsīlnīch' ak masaktāmūlīch',
kaagūn na bā 'nkūseiu pantadooōdāk'.

37. Wēloltījīk wēg'ūla wēnōkūbēmīmkīk
tanīk oosakūmamooōl' wājegweedījūl tan tēles-

kebaadich. Těteák' tělemoolök' ůkspesaasido' ak kesaalädü' nęgümow' ootübidaalin bätalood' iktook, ak nęgüm ůpkesinto' ak loogowödü.

38. Ak edü ůpkesink' tabooöwä' ęškümümk', küsná' sestawä' ęškümümk', ak tulewajeäch', na wělołtjik nęgüla wěnökübemimkik.

39. Kadoo ůkchijedookw' oola', alsoosit wěnjeegwöm ůkchijedök tan tāsajeäch' kümootünęs' ůpkesins', skümalás', ak moo ůsedāādūmoos' week oowoöje-skwiškaadás'inü.

40. Ak kelow' na oochit' keskājoltikw, müdü Ulnoo Ookwisül ůpkesinto' āskw moo tēledāāl-ümowök'."

41. Peāl ālājül: "'Nsakümam, tělimečk' tū nēnēn oot ůpsloo'dákün? küsná' ęlp māch 'msit?

42. Ak ůksakümenoo' āāt: "Wěn tū nüt ęspāak wěnökübemimk', wělekēdlāwāit ak nęstooāak, tanül oosakümamül egaalūjül ootālsod'ümün 'msit ootümōdákün, oochit' ootlgünūmoon' 'msit wěnül ootātkünwök'ünüm tan tēletētpūgaagü?

43. Wělāak na wěnökübemimk' tan tělesip' oosakümamül ůpkesilnich' wājeech ootūladęęnū.

44. Kēdlāwā' iktōök tělemoolök', igünūmoodo' ookakeialsoodümülín' 'msit ootālegām'ülü.

45. Kadoo na nüt wěnökübemimk' tülmsich ookwōmlamoonk', 'Nsak'ümam nēnkaasit oopügisín'ünü; tokoo ůpkojemātaach' loogowenoo', ůlbađoos' ak ābitās'; ak ůpkojemįjesich' ak nęšāmoogwōch, ak ůpkojiktügeech;

46. Oola' wěnökübemimk' oosakümamül ůpkesilnedül' naagwěk tan tělesip' moo ęskebaagwü,

ak tan tlesíp tāsájeěch tan moo kějedoockw', ak tūmtāāgoodūl', ak tūlemowe-īgūnūmagoodo' oot-
atkūnwōk'ūnūm tane mēktūmoodīlīje.

47. Na oola' wēnōkūbēmīmk' tan kějedoöch' oosakūmamūl ootooledāādāk'ūnūm, kadoo moo elājīkw, kūsna' moo tēladēgēkw' oosakūmamūl ootooledāādākūnūm, ūksedaadēn.

48. Kadoo nēgūm tan moo kějedoockw', kadoo kesetūlaadēgēt' tan wēje-tēbowtoogwēch' mātaanū, mātaadēn kechkaū. Mūdū tan pegwēle-īgūnūmooch' na pegwēle-kweloodūmooōdēn'; ak tan pegwēle-ūltūtogwōdūmooch', na mowe-poogwēle-kwelooōdēn.

49. Neen pēgesīn' 'ntūlēgēn' booktāoo makūmegēgū; kadoo tāleooledāātēs ēdōōk' keseskūsegwēdēk'?

50. Cadoo bapteisāwaltīmk' wēskōdūm 'ntooche-bāpteisāwadāsīnū, ak tādooje-mūlge-kūlnookse meesokoo keskājeādo'?

51. Tēledaasoolteyōk tū 'npūgesīnūn 'ntīgūnūmooēdoor' wōntūkōde makūmegēk'? Tēlemoolōk mogwā'; kadoo nowskoogūmk'.

52. Mūdū nīgāāch wējaadēgēm' nanījīk nāōōktāch'k wēnjeegwōmk nowskaalādēn': nāsījīk pokwōlādāk' taboosīlījeū, ak ēlp taboosījīk pokwōlādāk' nāsīlī'ēū.

53. Wēgwīsīt cheenūm pokwōlādūl' āoochīlījūl, (ookwīsūl), ak āoochīt cheenūm pokwōlādūl ooch'ūlū. Wēdoosīt ābīt pokwōlādūl' ootoosūl, ak wēdoosīmk ābīt pokwōlādūl' ookwīj'ūlū. Abīt tan ootlooswās'kwūmīt pokwōlādūl' ootlooswās'kwūmūl; ak ābīt tan oochoogweejījīt, oochoogweejījūl pokwōlādūl'."

54. Tokoo ělp telimäje moweělije : “ Tan tělesip' němedoodeyök' alook wějeoonagaasik üt-kūsünöök', na bá wısku āāyök, Kikpāsan' pūm-oonsūto' ; ak tēleāk'.

55. Ak tan tělesip' němedoook' pěktaāsūk wějoo'sūk, āāyök, Ep'tědo' ; ak tēleāk'.

56. Wěskěje-oolāmkoosoolteyök' ! nědoweān-kāptūmök' makūmegāoo ooskitöök, ak mooskoon ooskitöök ; kadoo kogooā' oochit' moo nědowe-ankāptūmooök nūgāāch tan tēleāk' ?

57. Ak kogooā' oochit' moo wěje-tětpakadāādūmooök' kelow ūktenāwökü ?

58. Tan tělesip' wijādeyök' tan pokwōjedāāl-ūmūšk' noojeilsooděgět'-āwěktook, winpāse ūk-ooje-kēsūgaasın ooteněnkü, tan tēlepūmaadeyökü. Koolaman' mā ālādějěmoolookw' noojeilsooděgět'-āwěktook, ak tokoo noojeilsooděgět' moo ūktegaaloolin' noojekokwaděgělějül oopūt'-ūnkü, ak noojekokwaděgět' moo ūkpejaaloolin' laplesoonkü.

59. Mūdū tēlemool' kesepejaalūsk, ma oochetooeowūn nādāāl tět meesokoo kakabankūd'-ūmūn chěl kēsپدěk' moweāpchāāchk sooleāwā' tan těttooěnū.”

CHAPTER XIII.

1. Na tělesip' nadāl' tět wěněk āūmoodějik taněk āgūnoodūmooadějül Sāsoosül oochit' něg'-ūla Gālelětkāwagěk tankěk oomālděmooowěk' Pelaat weagaadooōbūněk' oopěgetūnūmooa-dim-kāwāūmooow' ěktöögü.

2. Ak Sāsoos ūseděmāje ālāje : “ Těledāād-

ümök' tū nēg'ūla Gälelēt-kāwagik ootāje-loowā-wooltinow' mooēnkoodā 'msit ūktūgik Gälelēt-kāwāk', mūdū tēle-oonmājōdāsooltībūneek'?

3. Tēlemoolōk' mogwā'; kadoo, moo apskwēdaasooltuōk', kelow' ēlp 'msit ūksūgaadedōksūp.

4. Kūsna' nēg'ūla nāōōktīnskēksitkik chēl oogūmoolchīn tankik ootenāwōk skūmagūnēk' Seilōmkū ēlneseakūbūnēk' ak nābagweedībūnēk', tēledasoolteyōk' tū nēg'ūla ootājeloowāwooltinow' moo ēnkoodā 'msit chenūmook' tanik ētlūgadūmoo'dījik Sāloosālām-kū?

5. Tēlemoolōk' mogwā'; kadoo, moo āpskwēdaasooltuōk', kelow' 'msit tūlīksūgaadedōksūp."

6. Tokoo tēlepēsloo'dēgēt, āāt: "Na nadoo wēn cheenūm wēskotkūp menīchkōkse egadagwōsīgūp alogomānōkseā ootegadākūnūm īktōōk; ak pēgesīnkūp kwīlkūbūnūl menīchkūl na kūmooch' īktōōk, kadoo moo wājedoogoo-būnūl.

7. Tokoo ālāb'ūnūl noojeānkōdūmūltch' ālogomānōkseā' egadākūn: "Ankaptāān, kes nāseboonkūk nājekwelūmānūl tāseboonkūk menīchkūl oola' kūmooch' īktōōk', kadoo mūnaa wājedooōnūl. Tūmtāhāān; kogooā tū megoonkūk makūmegāoo?"

8. Usedēmchūl, ēlchūl: "Sak'ūmow, pāl, tūldēch' nūgāā ēlp pēmeboonkūk, meesokoo owemoonkatēs' ak ēlp ēpkēnākūn oweēgaa-doodēs' :

9. Na ēdōōk' oochemānīk [oolāādo;] kadoo moo mīnenook', tokoo tīlesīp' tūmtāādūks."

LUKE.

10. Na Sāsoos ētlekenaamooēt' nāōōktāchk
alasoodūmogwōmūl atlasmoodegīskūgū.

11. Ak ēdū ābīt āhk tēt tan kēsenuokwōs'
mētłaseboonkūk chēl oogūmoolchīn ; ogūlūm-
kwēgīt, ak ansūmā' moo kese senootkowegūnaa-
sīkw.

12. Ak Sāsoos nēmeāch', wegoomājūl, ak
ālājūl : "Abīt, wējeāpkwaadāsīn ūkūsenuogo-
wōkūnūmū."

13. Tokoo egaadogūl oopūt'ūnūl ootenīnkū,
ak na bā skūmtōōk senootkowegūnaadāsīt, ak
moewōlājūl Nīkskamūl.

14. Cadoo alsoosīt alasoodūmōgwōm wēje-
ūsedāboogooēt', ookweīood' iktōōk, mūdū Sāsoos
kesīnsaadēgēt' atlasmoodegīskūgū, ak ālāje tane
moweēlīje : "Usookomtāsoogoonak tan dēp-
kadīk wēn ootloogwēnū ; nēg'ūla nagwēgūl
choogwedaakw ak 'nsalooksooltīkw ; kadoo moo
tūladakadīp' atlasmoodegīskūgū."

15. Cadoo Uksākūmamenoo' ūsedāboogooēt',
ak ālājūl : "Wēskījeoolāmkoosoolteyōk' ! moo
tū 'msīt wēn kelow' wējeāpkwaalagool oowēn-
joodeamoomūl ak oojākas'ūmūl etłādālooltīlīch',
ak ēlegūlūtūnagool ootūsāboogwōlīn' atlasmoode-
degīskūgū ?

16. Ak nūt ābīt tan ootenīn Ablaham' wēdoo-
sīt, tanūl mūdoo tēlīpkījekūltākpīlājūl kes mēt-
łaseboonkūk chēl oogūmoolchīn, moo tū dēpka-
dīnook oowōōje-āpkwaadāsīn ookoochepelāk'ūn-
ūmk' atlasmoodegīskūgū ?

17. Na kese tūlooēch' nēg'ūla kūlooswōk'ūnūl,
'msīt tanīk pokwōlaadījūl nēdāgoltījīk ; ak 'msīt
memājooenuok' mowāāgīk wējeooledaasooltījīk

'msit tan tāsügül nēg'ūla mēskeegül kogooāal tanül wėje-kesaadāsīgül Sāsoosül ootenīnkū.

18. Na oochīt' Sāsoos āāt: "Kogooā' ālādeedīch Nīkskam ootēlēgāwaagīm? ad kogooā nāpkēdoodēs'?"

19. Alādeedīch lāmootāl'eā ooskīn'emīn tan cheenūm wēswoordōk ak egadagwōtk' ootegadākūn iktōōk; tokoo sakūleāk' ak kūlābīs' wējegwēk' mēskeek kūmoo'jū, ak sesīpk moosegīskūdook' tūlāāk pējedaajik ak kākoobedaadīch oopūsetkoon iktōōk."

40. Ak āpch āāt: "Cogooā' nāpkēdoodēs' Nīkskam ootēlēgāwāwaagīm?"

21. Alādeedīch sāooōgwīskaadākūn tan ābīt wēswoordōk ak mīmoogwōdōk sest nūgakūn wojooeāk' wōbāāchkūl, meesokoo 'msit kakei-ābedaadāsīk."

22. Na Sāsoos pēmesāptēs kūgūl ūkchēgūnūl ak ūkchegūncheejūl, pēmekenaamooēt' ak ēlepūmeēt' Sāloosālāmkāālū.

23. Ak nadoo wēn ālājūl: "Sak'ūmow, pasūk tēgēlājījīk tū wētājīk?" Sāsoos ālāje:

24. "Wīnpāsooltīkw' ūksebedaanow' chījegwāāchk kagūnadāsīk. Kadoo tēlemoolōk pegwēlkīk ūkwchadōdāk' ookesepīskwēdaanow, kadoo ma tēbegūnedūmeedīkw ookesepīskwēdaanowū.

25. Tan tīlesīp' alsoosīt wējegwōm kūmaasīdo' ak ūkpūskaadoodo' kaagūn, ak kelow' ūpkōje-kūmooltedōksūp koojūmook' ak tūloōēdōksūp, "Sak'ūmow, Sak'ūmow, pantaadooin;" ak ūsedēmoolōkto', tūloōēdo': "Moo kējooloōk tan tēt wējedaayōk."

26. Tokoo тіlesіp' ūpkometūlooēdōksūp : " Mij-
esoolteēgūp ak nēsāmoogolteēgūp kooskalook,
ak ētlekenoodūmooāp 'ntowhtīnākū : "

27. Tokoo tūlooēdo', Tēlemoolōk, moo
kējoolooōk' tan tēt wējedaayōk. Jīgūledaakw
'msīt kelow' noojepadadakadeōk'.

28. Nadāl' tēt ehto ūtkedēmoode ak nēnkūb-
ītkūdēsīnūmūgāwā', tan тіlesіp' nūmeādōksūp
Ablaham ak Esak' ak Sakōb, ak 'msīt neganīk-
chījetēgāwenook', Nīkskam ootēlēgāwagīmkū,
ak kelow' jīgūlalooksedōksūp.

26. Ak oochedaadāk oochebēnook', ak ūtkūs-
ūnook', ak okwōtūnook', ak ūpkūdāāsūnook', ak
leākāmkwēsūmedaadāk kweiīchk' bātālood' ik-
tōōk Nīkskamūl ootēlēgāwagīmkū.

30. Ak ēdū tanīk nūgāā kēspeējīk, ūmskwēs-
āwāādāk' ; ak tanīk nūgāā ūmskwēsāwāāk, kēs-
peēdāk'.

31. Na oola' naagwēk Pālūseak' pējedaajīk,
tanīk tēlīmaadijūl Sāsoosūl : " Too'yē! oochīp-
kotūmkaase oolaū : mūdū Hēlōt kedooōnsk'."

32. Tokoo Sāsoos ālāje : " Ledaakw' ak tūl-
īmādōksūp na wokwīs, Ankaptān', neen wēje-
tooōlkaalūgīk mūndook' ak nēsaaadēgā' kēs-kook
ak sabonook, ak sestāwā' naagwēk kakeikeskāj-
ādēs.

33. Cadoo dēpkadīk 'ntālaasīn keskook ak
sabonook ak ūktūgesabonook ; mūdū ējēlāāk
neganīkchījetēgāwenōō ootūlīksūgaalooksīn koo-
jūmook' Sāloosālām-kū.

34. O Sāloosālām', Sāloosālām', tan nābaajīk
neganīkchījetēgāwenook', ak koondowtāajīk tan-
īk ēlkīmoojīk āūmūnū'. Tāleseowwu mēnwēgā-

äp' 'ntülemowaalan künejink' stügāā wēnjooepūlowēch' tēlemowaalach oonejin lāme-oonīkskīktoogū, ak kelow' moo wēledāādūmooduogūp.

35. Ankaptān'! keek ēlīnkūdāsīk oochīt' ūktenīnk oowooskēdēnū. Tēlemoolōk', ma nūmeeuōk' neen, meesokoo eedōksūp, Wēlāāk na tan wēchkooeēt' Ukchesakūmal oowesoonūm ik-tōōk."

CHAPTER XIV.

1. Na tēleaksūp Sāsoos pīskwaach tanūl Pālūseāk' oosakūmamooōl' week atlasmoodegīskūk, oomījesīnū, kēseānkwāooaadījūl tan tēladēgēlījū.

2. Na cheenūm ooskalook Sāsoosūl āhk kēsenookwōt' tan dōpseāwīt.

3. Ak Sāsoos ālāje tane noojekenoodūmooaadīlīch' ūtploodākūn, ak Pālūsea: "Wēleāk' tū ūtploodākūn iktōōk 'nsaadēgēn' atlasmoodegīskūk?"

4. Ak mogwā' kēloosoolteekw. Tokoo Sāsoos wēswaalājūl kēsenoogwōlījūl ak kesīnsaalājūl, ak poktūgīmājūl.

5. Tokoo ūsedēmāje, ālāje: "Wēn tū kelow' ooskwāooōch' Jākasūl kūsnā' wēnjooodeamool pījeēlīch' ēlmālkūk, ak moo skūmtook' toowōlkaalowīs' atlasmoodegīskūk?"

6. Ak moo āpch keseūsedēmaadīgool nēg'ūla kogooāāl'.

7. Tokoo pēsloo'dooāje tane kese wegoomoot'ūne tan tīlesīp' nēmeāch' mēgūnūmūlīch' mowēspāāgūl koodpoodeelū, tēlīmāje:

8. "Oochewegoomkoosīn nadoo wēn ootenīnk

LUKE.

oochít' mǎleāwōboo, moo ūktūbaasu tan moweš-pāāk 'mtūboon batalood' íktook ; mūdū chíptook ědōšk' tan ājīkpūmāāk mooěnkoodā keel wegoomkoosís.

9. Ak tan wegoomoolōk keel ak nĕgŭm, ūpkesíns', tŭlemoolís' : "Sĕdābe'tŭmoo oolaŭ ;" tokoo 'ntāgāík ūpkójuhsooaadoon' bĕnogwāāk 'mtūboonŭ.

10. Cadoo tan tŭlesíp' wegoomkoosín, leyĕ', baase tan mowebŭnogwāāk 'mtūboon' ; tokoo tan nĕgŭm ūpkesínk' tan wegoomsk', tŭlemoolto', "Nĭgŭmach', ūpchelaase." Na tŭlesíp' ūkpŭmedādāsedŭks' ooskaloošk' taník weboodoolteyōkŭ.

11. Mūdū tan wĕn ūkpŭmedāālsích, bŭnogwaalādĕn' ; ak tan wĕn kĕnskedāālŭsích, ūkpŭmedālŭmādĕn'."

12. Ak ěp Sāsoos ālājŭl tanŭl wegoomchŭl : "Tan tŭlesíp' ělookwōd'ŭmŭn mĕloweagwĕgāwā', kŭsná' wĕlogwōdŭlŭmŭgāwā', moo ūkwegoomow kĭgŭmák', kŭsná' wĭjegĭdoolteyōk', kŭsná' mĭlāsooltĭjĭk wĭdegĕdoolteyōk' ; mūdū tŭlaadĕgĕn', chíptook na ūsedāwegoomooltāk', ak na tŭleabānkŭdooltĕn'.

13. Cadoo tan tŭlesíp' lookwōd'ŭmŭn wegobaltĭmk, wegoom' āoolājooenoo'gŭ, ak taník moo keseāđmeedĭgool oopŭtŭnooŭl' kŭsná' ookwōd'ooŭl, ak askaasooltĭjĭk, ak nĕgābegoltĭjĭk.

14. Tokoo oolalooltĕn' : Mūdū nĕgŭmow ma kese abānkŭdooloo'k : kadoo abānkŭdooltĕn' sābāwooltĭjĭk ootābĭjebĕmkāwāŭmoow' íktōšk."

15. Na nāđoktājĭt nĕg'ŭmow taník weboodooltĭjĭk, nootkŭl nĕg'ŭla kŭlooswōk'ŭnŭl, ālājŭl :

CHAP. 15.

32. Na ědōök moo tūladěgěkw', chiptōök ůk-tūgūl kůněk' choogooeělích', leaboo'gwěs kuh-kwěnoo' ak tāmās' ankooōmků.

33. Na ěnkoodā něg'ūla 'msít wěn kelow' tan moo nōktůmook' 'msít ootālegāmůl, na ma kes-uhche-kenoodůmooksíkw neen 'ntenínků.

34. Sālawā' kěloo'lk ; kadoo sālawa' ůksůgaak tan tēlemaak, tālekesesālāwaadooněs' ?

35. Moo wělkadínook' makůmegāwíktōök, kůsná' mowōdāsík ěpkěnák'ůnů ; kadoo tāwěg-ěmk' koojůmoogů. Tan wěn wěskedoowōk'ůnít oonood'ůmůn, nooch."

CHAPTER XV.

1. Na 'msít taník noojemowaadoodích ělēgā-wítāwā' sooleāwā', ak ělp 'msít taník booske-padatěgāwenook', wějooowedaadíjůl Sāsoosůl oojíksůtooōnowů.

2. Ak Pālůseak' ak noojeweegígůdíjík am-sěláboogooaadíjík, tēlooějík : "Oola' cheenům wítkmāje padatěgāwenoo' ak weboomāje."

3. Tokoo Sāsoos pēsloo'děgět', kěloolāje, āāt.

4. "Wěn memājooenōō' kelow ooskwāooōch' kůskímtůlnákůnílíje oocheechkělooāoochůmmů, ak nāōōktājílíjůl āānůch, moo tů boonalowís pēscoonáděk-tāsínskěksílíje chěl pēscoonáděk bákttákům-íktōök, ak moo tů ůpkotůmkaasewís' ookwelooōn' tanůl kěskaalíjůl' meesokoo wāā-jeäch ?

5. Ak wāājeäch' ootůlmákůnůk' kākwaalājůl nēspeoledaasít.

6. Ak ůpkesínk' week, mowkwímāje wígůmā'

LUKE.

23. Tokoo oosakūmamūl ēlchūl: "Too'yě, ūleyě' owhteel, ak káskūloodák'ūnūl, ak kekājepýs-kwěgím, koolaman' neen neek oowoojooaadás'-Inū.

24. Cadoo tělemool' ma ěnkoodājíkw wěg'ūla chenūmook' taník wegoomootūník' 'msūtūmook' 'nwělogwōdūlooltímkāwāūmū."

25. Na mowepoogwělkík wījāooaadíjūl Sāsoo-sūl, ak Sāsoos kewōnskeboogooaasít, ak ālāje :

26. "Tan wěn choogooeěch' tan neen āūm, ak moo segājedālūmagool oochūl ak ookwíjūl ak wíjégímāje, ak ělp meamooch' nēgūm oomemāj-ooōk'ūnūm, ma kesuhchekenoodūmooksíkw neen 'ntenínk nēg'ūmū.

27. Ak tan wěn moo pēmaadookw ooklooche-āwāūm, ak noosoogooíkw', na nēgūm ma kesuhche-kenoodūmooksíkw neen 'ntenínk.

28. Mūdū wěn kelow' tan kēdooledōk' skūm-āgūn, moo tū tūmk baasís ak mowhkwedūmoos' tan tūlowtís ookoo'koonūmūn koolaman' ookūje-jedoon ootěbeán' tan tūlkesedoośū' kūsna' mōō.

29. Moo tūladěgěkw', kese egaadōk tūmkā-wāāl koondūl, ak tokoo moo kesedookw', 'msít tan tāsíjík taník nēmedoo'dích mālegímaadís.

30. Tūlooāādís: "Oola' cheenūm bokchíle-dōksūp, kadoo moo tětǫgūnēdūmooksūp oo-kwísedoonū."

31. Kūsna' wěn ělēgāwít' tan kēdooātūn-deedíjūl ūktūgūl ělēgāwílíjūl, moo tūmk baasús ak ankedādūmooís' ootětǫgūnēd'ūmūn ookese-asoogooōn' tabooínskaagūl betooímtūlnákūn-tāsílíje oochít nēgūm pasúk nāooktínskaagūl betooímtūlnákūn tāsít.

tan tēle-wīnuhsūgāwe-

esekakōtk', mēdooaāk
'makūmegāooū, ak
okcheāoōlāājīt).

koonaseedījūl chee-
ūl na makūmegāoo ;
wēdogūl mēmkaāk
weeseū.

oochuhchooaadon
lkodūmūlījū. Ka-
gooāū.

tēlīmsīt : " Tāle-
m abānkūdooje
ak peāmeāk', ak

ochūgū, ak tūlīm-
ok ak kooska-

'ntūlooeedook-
āōōktājīt tanīk

gesīnkūl oochūl.
k' āhk, oochūl
k pokcheebīlījūl,
ījūl ootogūloo-

" Noo', pada-
moo tēbowtoo-

kūbēmpmū :
'mtokwōn'
nasogwaa-

LUKE.

ak wídegēdoolteedíjeü, aláje : “ Mowooledaasool-
teněch', müdü wájeek 'nchechkělooāoochüm tan
kěskaapü.”

7. Telemoolök' na těläāk wōledaasoode was-
ōk ehto oochít' nāōōktājít padatěgāwenōō tan
tílesíp' wějeāpskwedāātk' ootūloowāwoodeelü,
moo ěnkoodā pěskoonāděk-tāsínskěksíjík chěl
pěskoonāděk sábāwooltíjík taník mogwā' wěd-
ūmedādūmeedíkw āpskwedāādákün.

8. Kűsná' wěn ābít tan wěskotkűl nāōōktín-
skaagűl űpkěs'ígűnűl sooleāwāyāāl, ak ědōōk
nāōōktāchk' entōk', moo tű skűsegwěsűmoois'
wōsogoonűmákűn ak pooaamoois' wěnjeegwōm,
ak měnákűjāwe-ālkwelűmoois' meesokoo tan
tílesíp' wāājedōk ?

9. Ak tan tílesíp' wāājedōk, mowkwímāje
'wígűmá' ak wídegēdoolteedíje, aláje : “ Mowoo-
ledaasoolteněch, müdü wāājedōō nűt nāōōktāchk'
'nsooleāwāüm tan kěskaagűp.”

10. Na těläāk tělemoolök' ooledaasoode āhk
ooskalooök' Nískkam ootānsālāmpmű oochít'
nāōōktājít padatěgāwenōō tan wějeāpskwedāātk'
ootūloowāwoodeelü.”

11. Tokoo Sāsoos āāt : “ Cheenűmák' āhk-
űbűnák', taboosílűbűnegű' ookwískűű.

12. Mālchāwājooíták' ālābűn oochű : Noo',
ooche-ígűnűmooe 'ntatkűnwōk'űnűm 'mtāle-
gāmű. Tokoo űtkűnaaje něgűmow' oomemājoo-
ök'űnűm.

13. Tokoo kűlābís' moo kakeiyesoogoonāk-
tűnok' mālchāwājooít kakeímowwaadōk oo-
tāl'egam, ak ālečt' amasěk' makűmegāoo, ak ala'

tět ěměgōtk ootāl'egam tan těle-wīnuhsūgāwe-
pūmowsijū.

14. Na tan tělesīp' kesekakōtk', mědooāak
owesowsīmk egaak oola' makūmegāooū, ak
bokchuhtūmedāāděgět' ; (bokcheāoōlāājīt).

15. Tokoo āleět' ak tokoonaseedijūl chee-
nūmool tanūl ětlūgadūmūljūl na makūmegāoo ;
ak na cheenūm ěleaboo'gwědogūl měmkāak
yktōok oonōosūmalīn' koolkweeseū.

16. Ak měsoonedāātĥ oochuhchooaadon
oomooste tan koolkweesū mālĥodūmūljū. Ka-
doo mow wěn īgūnūmooōk' kogooāū.

17. Na tan tělesīp' paageěĥ, tělīmst : “ Tāle-
poogwělnīje nōōĥ oonōk'ūběm abānkūdooje
měgěnūmeedīĥ mechīpchāwā' ak peāmeāk', ak
neen āptākūnā'.

18. Kūmaasīděs', ak leěděs' noochūgū, ak tūlīm-
āděs', Noo', padaadooāp' wasok ak kooska-
look,

19. Chěl moo těbowtoogwow' 'ntūlooeedook-
sīn ūkwīs' : tūlaale stūgā' nāōōktājīt tanīk
abankūdoojīk kūnōběmkū.”

20. Tokoo wěnagaasīt ak pěgesīnkūl oochūl.
Kadoo tan tělesīp' māĥ kūněk' āĥk, oochūl
němeejūl, ak āooleđālūmchūl, ak pokcheebīljūl,
asūděskājūl, ogūlūmkwěđěsīlnījūl ootogūloo-
ōkūnūgū, ak wěskagělūmchūl.

21. Tokoo ookwīsūl ělchūl : “ Noo', pada-
dooāp' wasok ak kooskalook, ak moo těbowtoo-
goww' 'ntūlooeedooksīn ūkwīsū.”

22. Kadoo oochūl tělīmāje oonōkūběmpmū :
“ Choogwaadookw' tan mowekěloo'lk 'mtokwōn'
ak nasōđūlookw, ak nasaadookw nasogwaa-

dákun oopüt'ünkü, ak 'mküs'ünül nasaadookw ookwötkü.

23. Ak choogwaalookw negämoodäsít wenjoo-deamoo'ch, ak nābōkw; ak mijesooltenēch' ak oosügāwedaasooltenēch'.

24. Müdü nüt na oola' 'nkwís' něpküp ak abíjebět', kēskaap ak wājeegoosít. Tokoo bok-chuhsügāwedaasooltíjík.

25. Na kesegooilíjül ookwísül mügāāktook āümülíjül, ak wēchkooeēt' ak tēbowtēskük wēn-jeegwōm, ak noodooāje wēdāwe-pepooogo'dílíje ak wēdāwe-almalkaldílíje.

26. Tokoo wegoomājül nāōōktājílíjül loogowe-nooū, ak pebanemājül: "Tālāāgül wēgēt' kogooāal?"

27. Elchül: "Ukchíg'ünüm pēgesínk', ak kōōch kesenābaajül negämoodāsílíjül wenjoo-deamoo'jül, müdü ookwísül pēgesíníjül wēlchāje-gāālíjül."

28. Tokoo wēgeiik ak moo kēdooe-pískwaakw: na oochít' oochül tāweělíjül, ēdāmchül [oopískwaanü].

29. Kadoo ūsedāboogooēt' ālājül oochül: "Ankaptān kes tēlekakeiyese-boonkük ēloogāwool, ak mā mūnaak ēlístooloo, kadoo chēl mūnaa' ígүнūmoowōwün tēbülchūjeech koolaman' 'nwíjuhsügāwedaasooltenēn nīgūmakū.

30. Kadoo tēdoojínkūseiu oola' ūkwís pēgesínk', tan wíjíksūbaadoodíbүнēk', nēgūm ak wínsooltíjík ābíjík, ūkmemājooōkūnūmēk', keel nābādājül negämoodāsílíjül wenjoo-deamoo'jül!"

31. Cadoo oochül ēlchül: "Kwees, nāāgow'

těgwāādeekw, ak tan tāsūk neen wěškōdūm keel
'msīt wědālegāmīn.

32. Wěleāk' kooskāwedaasoōlteněnoo ak koo-
ledaaswōlaněnoo; mūdū oola' wījegūdeyōk'
ūkchīg'ūnūm něpkūp ak abījebět', kěskaap ak
wājeegoosīt."

CHAPTER XVI.

1. Na Sāsoos ālāje kěgenoo-dūmooōje: "Chee-
nūmāk' mīlāsībūnāk' āhkūb'ūnāk', tanāk wěs-
kwāooāb'ūnū oonōkūbēmū mowečspāālīdū, ak
na wěg'ūla oonōkūbēmū mēsīmootūnāk' tanūl
alsoomchūl ootěmēgodūmooōn' alsoomchūl oo-
tāl'egām.

2. Tokoo oosakūmamūl wegoomchūl ak
ělchūl, "Kogooā' nūt noodūmei' oochīt' keel
ūktenīnkū? Pakei-āgūnoodūmooe ūktloogowōk'-
ūnūm: mūdū ma ājīpkīje-oonōkūbēmu ūktenīn.

3. Tokoo wěnōkūbēmīm'k' tělīmsīt: "Tālāā-
dēs? mūdū 'nsakūmam' kědooe-ooche-tooaalīt'
'ntloogowōkūnkū. Moo tětīgūnēd'ūmoo
'nmoonkan', nědāgāe 'ntaltowōktūmānū.

4. Kějedoo' tan tūladěgēdēsū, koolaman' tan
tīlesīp' ochetooaalīm'k' 'ntloogowōkūnk pīs-
kwaaledāk' memājooenook wīgwōlū."

5. Tokoo wegoomāje 'msīt tane tětōoaadīje
oosakūmamkū, ak ālājūl ūmskwēsāwāl', "Tālow-
tīk tětūch' 'nsak'ūmam?"

6. Aāt: "Kūskīmtūlnākūnījīk mālegāoo-
cheechk wōjooūdījīk memāū." Alājūl: "Soo-
aadoo ūktooweegādīgūncheech . ěmkadooīm-

kāwā', ak baase wiskuū, ak week, nanĩnskĕk-sĩjik."

7. Tokoo ālājūl ūktūgūl : " Kadoo keel tālow-tĩk' tētūch ?" Aāt : " Kũskĩmtũlnākũn tāsūgūl nūgāk'ũnũl wōjooeagūl kũlũmkoolũ." Alājūl : " Sooaadoo ūktooweegādĩgũncheech ěmkadoo-ĩmkāwā', ak wegāan, oogũmoolchĩn-tāsĩnskaagūl."

8. Na sak'ũmow ěmtogwōlājūl noojĩksũboogwaadĕgĕljūl oonōkũbĕmũl, mũdũ nādādaasĩt tan tĕladĕgĕjũ. Mũdũ oola oosĩtkũmōō' oonejĩntnũ ājenādādaasooltijĩk tan tĕt wĕdabākũmĕedĩch, moo ěnkoodā wōsādĕk' oonejĩntnũ.

9. Na tĕlemoolōk' oochewĩgũmagaltooltĩkw' ūksũboogwadākũnā' mĩlāsood' ĩktōōk, koolaman' kakũnũmaadeyok', sooalooksooltedōksũp āpchoo-āwāal etlũgadũmoodĩmkũlũ.

10. Nĕgũm tan kĕdlāwāĩt mōweāpchāchk kogooā' ĩktook, na ĕlp kĕdlāwāĩt mĕskeek kogooā' ĩktook. Ak nĕgũm tan kĕspoogwatĕgāwenoofĩt moweāpchāāchk kogooā' ĩktook, na ĕlp kĕspoogwatĕgāwe'noofĩt mĕskeek' kogooā' ĩktook.

11. Na kelow' moo kĕdlāwāooltuōk' ūksũboogwadākũnā' mĩlāsood' ĩktook, wĕn tũ ūktenāwōk ūltũdogwōdũmoolōktũl kĕdlāwāyāal mĩlāsoodeel ?

12. Ak moo kĕdlāwāooltuōk' ūktũk' ootāl'egām ĩktook, wĕn tũ ĩgũnũmoolōktũl kelow' ūktālegām'ooōl ?

13. Mow wĕn loogowenōō' keseloogowōgwe taboosĩlĩje alsoosĩlĩje. Mũdũ segājedālũmũs' nāōōktājĩljūl ak nũt ūksalũs' ūktūgūl ; kũsnā' kũlāādeedĩs nāoōktājĩljūl, nũt ūktũgedālũmũs' ūktũg'ũlũ. Moo keseloogāwowōk Nĩkskam ak ĕlp Mĩlāsoōkũn."

14. Na Pälüseák' taník wěšmíksädümeedíx sooleāwā', noodümeedíjül 'msít nēg'ūla kogooāal. Tokoo mālegímaadíjül Sāsoosül.

15. Cadoo Sāsoos ālāje : " Kelow' kokwōjedoo-
dümoodeyōk' ooskalooōk' memājooenook' ;
kadoo Níkskam kējedoologül ūkamlamoon'ooōl.
Mūdū tan kogooā' kēpmedāādāsík memājoo-
enoo' íktook na makskedāādāsík ooskalook
Níkskamū.

16. Utploodákünēk' ak neganíkchíjetēgāwe-
noogwík āhkübüneek mēesokoo Sanōk pēgesín-
kēk ; na tīlesíp' wējaadēgēm' Níkskam ootēlēgā-
waagím [ootoole-āgūnoodūmákūnūm] ētlípsūd-
oonāsík, ak 'msít wēník kēse-múlge-pískwēdaa-
jík.

17. Ak ājínkūmaseūs' wasok ak makūmegāoo
ookakayan' moo enkoodā moweāpcháāchk
ūtploodákūn ookakayanū.

18. 'Msít wēn tan ējígūlaalājül ootābítēmül
ak ūktūgül māleāweedíjül, wínāchkül tēlaasíjül ;
ak tan wēn māleāweedíx ābílíjül tanül wēje-jíg-
ūllooksílíjül oocheenūmoom íktook, wínāchkül
tēlaasíjül.

19. Na āhkübünák' cheenūmák' mīlāsībünák',
tan mēgwēgūnaagübünák' ak tēleāsoonaagüb-
ünák' wēltákül atlawēg'ūnül, ak lōk wēskāoo-
kwōtkübünák' tāsegískūgū.

20. Ak nootowōktūmaták' āhkübünák' tēloo-
esībünák Lasaalū, tanák' egaalooksībünák'
kweíchk mīlāsooenool' ookagūnadāsígūmkū,
ootenín wōjooeák' oochígeelū.

21. Ak mēsoonedāātkūp oowōōjesūmooksín
puībünēgool tanül wēje-nese-pewībün-ēgweagül

mīlāsooenoo' oobātāloodīmkū. Ak ūlūmoo'ch-
ūgīk pējedaabūneek ak mooskwōdūmooaadīb-
ūnīgūl oochkīm kūl.

22. Na tēleākūp nootowwōktūmātāk' nēp-
kūbūnāk', ak ānsālāwījīk ālalaadīb'ūnū' Ablahamūl ootlāmsēgū. Ak ēlp mīlāsooenooāk nēp-
kūbūnāk' ak ootkoodaaloodūnāk'.

23. Ak lāme-mūndooaagīk wējesūmkūlābaasīp ak nēmeāb'ūnūl Ablahamūl amasālīb'ūnūl, ak Lasaalūl pesīlīb'ūnūl ootlāmsēgū.

24. Ak ēlkomīktooāb'ūnūl Ablahamūl, ālābūnūl : "Noo', Ablaham', āooledāālūme ak aboo'e Lasaal' ootoogwījaadoon kenīskwīptīn sāmoogwōn īktook, ootūgabadoon neelnooū. Mūdū kēse-oonmājāe oola' sesooā' īktook."

25. Kadoo Ablaham' ālābūnūl : "Kwees, mīgwedādān' keel mēsūnūmoo'būnīgūl kēloo'l-
kīgūl kootāpsonkūl tanēk memājīnēk', ak Lasaal wēskotkūb'ūnīgūl wīnchūgūl kogooāēgūl. Kadoo nūgāā oola' ētleoolkwījaaloot ak keel ētleoonmājōdāsīn.

26. Ak mā loogwāāk keenoo mēskeek pedal-
kūk wōlkogūmegēk' kesaadāsīk, koolaman' na tanīk kēdooledaajīk oola' tēt tan āūmoodeyōk', ējēledaajīk ; ak tanīk āūmoodījīk tan āūmoodeyōk', ējēle-choogooe-ūsookomedaajīk tan āūmoodečkū."

27. Tokoo ālājūl : "Edāmool', noo', ūktēlea-
boogwēdoon' Lasaal neen nōōch week ;

28. Mūdū nanījīk wījegīmīkīk chenūmoo'gū, oonatāgūnoodūmooōn' nēgūmowū, koolaman' moo oowoochkwedaanow' oola' oonmājōgūn-
ākād' īktōōgū.

CHAP. 17.

29. Ablaham tělīmājūl: “Wěškwāooaadījūl Mooyeesūl ak neganíkchijetěgāwenoo’ū. Něg’-ūla jīksūtooaadīch.”

30. Těloočt’: “Mogwā’, noo’, Ablaham, kadoo wěn ’npoočkūn iktook oocheěch’ ak ūleěch’ āūmoodīlīch’, meamooch’ āpskwědasooltedāk’.”

31. Ablaham āāt: “Moo ědook’ jīksūtooaadīkw Mooyeesūl’ ak neganíkchijetegāwenoo’, ma ūktlāmsūtūmoodeedīkw tūleaa wěnūl ūpkeslīnīch’ oocheělīch’ ’npoočkūn iktook.”

CHAPTER XVII.

1. Na ālāje tane kěgenoodūmooōje: “Ejělaadāsīk nābedabōktěstāk’ūnūl moo ooteganoonū; kadoo ’mtooāādo tan ootenīnk nābedabōktěstāk’ūnūl wěje-egaagū.

2. Ajeoolāās oochīt’ ootenīn moolīnapskool ūpskoosīch ak ūpkasagūlkoosīch ūkchīgūmoogū, moo ěnkoodā oonābedabōktěskūmooōn’ nāōčk-tājīlījūl něgūla āpchājooltīlīj’ēū.

3. Ankwāāsooltīkw! wījegīdeōk’ padaděgěch’ padadūsk’, ūptūgīm, ak āpskwědaasīch, abīksīk-too.

4. Ak padadūsk’ ělooīgūnūk’ tās nāōčktegīskūk, ak ělooīgūnūk’ tās nāōčktegīskūk leāpskwědaasīch ūktenīnk ak tūlīmsk’, “apkwědaase, měskāe,” keel abīksīktooōdūks’.”

5. Tokoo āpostālāwījīk ālaadijūl Uksakūmenūl’: “Ankooaadoōn ’nkūdlāmsūtūoōčkūn-ūmeněn’.”

6. Tokoo Uksak’ūmamenoo ālāje: “Oosko-dūmoodeyōk’ ūktlāmsūtūoōčkūn tělāāk stūgā’

LUKE.

lamootál'eā ooskín'emīn, kesetūloodūmoogök' oola' sīkūmīnökse, "Kětřpiskaase ak egadogwölse ůkchīgūmōögů;" ak skūdoolōks'.

7. Wěn kelow' ooskwāwooöch' oonōkübēmül ůlgēsowělīch', kūsna' nōösūmalīch' weisīs', tůlīmās' tēdoochoo-ooche-ělīch' mēmkaāk, "Choo-goo'yě, baase, mīj'ese."

8. Cadoo moo tů tůlemowīs, "'Ntwēlogwōd-ůlůmůgāwāům elaadooe, ak ůkspesaase ak loogāwe tan tēlřpkedādůlů, ak na tůlesřp' keel mřjesedůks' ak 'nsāmoogwōdůks'."

9. Mooewōlājůl tů wěgět' oonōkübēmül můdů tēladěgělīch' tan tēlkīmāch'? Tēledaase mogwā'.

10. Na ěnkoodā kelow' 'msřt něg'ůla kesadoo-ök' tan tēlkīmkoosoolteyök', tůlooěkw', Kenoo moo kaneāwe-loogowe-nooltukw'; pasůk tēladakadeekw tan tēleoolgadřk ůktůladakadeněnoo."

11. Na tan tůlesřp' Sāsoos pēmeěch' Sāloosāl-āmkaālů, ělesāptěskůgůl měgweiřk Sāmāleů ak Gālelětků.

12. Na přskwaach' ůkchegůncheech, nāōčk-třnskěksřlřje cheenůmoo' asůgaje, tane wřskůswōkůn tēlooesřk lěplůse mātůnůgweedīch, ak kakůmedaalřje medādoogwāālů.

13. Ak nēdowoodřlřje, tēlooělřje: "Sāsoos, 'nsakůmameněn', āooledāālůmīn."

14. Ak Sāsoos nēmeāch' ālāje: "Ledaakw ak lemāswaalůsooltřkw padůleasoořktook." Tokoo kesewōkůmadāsooltřřk kāāskw pēmedaādřchů.

15. Na nāōčktājřt něg'ůmow nēmedök' oonůsaalooksřn, āpskwaasřt nēdowět' ak ěmtogwōl-ājřl Nřkskamůl ;

16. Ak ogülümkwęděsĭnk' kweiĭchk' Sāsoosŭl oekwōtkŭ, ak űnoewōlājŭl. Ak Samāleāwaach' nā.

17. Usedāboogooēt' Sāsoos, āāt: "Moo tŭ nēgēt' nāōōktĭnskĕksĭjĭk wōkŭmadāsoolteekw? kadoo tame āŭmoodĭjĭk nēgēt' pĕskoonādĕk-tāsĭjĭk?"

18. Moo wājeājĭk āpskwędagwĭk oonājĭkpŭmedālŭmanow' Nĭkskamŭl pasŭk oola' pelooāchŭ."

19. Tokoo ālājŭl: "Kŭmaase, űpkotŭmkaase; űkŭdlāmsŭtooōk' űnŭm wĕstoweesk."

20. Na tĭlesĭp' Sāsoos wĕjepebanĭmkoosĭch Pālŭseāwĭktōōk tan tĭlesĭp' egaado Nĭkskam ootĕlēgāwĭtāwoodĭm, űsedĕmāje, āāt: "Nĭkskam ootĕlēgāwĭtāwoodĭm moo egaanook ootasŭmāptāsĭn, (oomāsooōptāsĭn).

21. Ak ma tĕlooāākw, Ankaptān', oola', kŭsnā' ankaptān', ala', mŭdŭ Nĭkskam ootĕlēgāwĭtāwoodĭm űktenāwow űktōōk āhk."

22. Na ālājĕ pĕmekenoodŭmooōje: "Naa-gwĕgŭl egaadŭl tan tĭlesĭp mŭnwĕgĕdōksŭp koonmeedoonow' nāōōktāch' Ŭlnoo Ookwĭsŭl oonaagwĕg'ŭmŭl, kadoo ma nŭmedooduōk'."

23. Ak tŭlemoolōktāk', Ankaptŭmookw' ! oola' kŭsnā' ankaptŭmookw' ala', moo űpkotŭmkedaap, kŭsnā' moo űknoosoogooāp'.

24. Mŭdŭ stŭgā' wōsogwōdĕsk' tĕluhcheŭsookome-wōsogwĕdĕsk' wĕjaadĕgĕmk' anabō űpkāwāāk wasōgŭ meesokoo kamāāk, na tŭlāādo Ŭlnoo Ookwĭsŭl oonaagwĕgŭm űktook.

25. Cadoo meamooch' tŭmk poogwĕle-oonmājāāgoodŭl' kogooāālŭ, ak ooche-alwedāā-dāsĭdo' wĕgŭla' nāōōktānkooeĕjĭk.

LÙKE.

26. Ak stügāā tēleáksūp nēgēt oonaagwēg' - ūmkūl Nowāōk, na tūleādo' Ulnoo Ookwīsūl oonaagwēgūm iktōōk.

27. Mījesooltībūneek, ak nēsāmoogoldīb - ūneek, māleāwooltībūneek ootābītēmooōkū, ak tokooboogooaa-dāsooltībūneek, meesokoo naa - gwāāk nēg'ūla tīlesīp Nowāōk tēbaasīdēk' Lūs - keigūn iktook, (ootoolkū), ak okūnbaagēk ak kakeiksūgaalābūnegū.

28. Ak stügā' tēleāgūp oonaagwēgūmkūl Lōtōk, mījesooltībūneek, nēsāmoogoldīb - ūneek, pēgwōdēlegūdībūneek, egadagoodīb - ūneek, ak āwegadībūneek ;

29. Cadoo nēg'ūla naagwāāk tanēk' Lōtōk wējetooēdēk' ūkchegūnēk' Sōdūmkū, wēje - booktāwe-kīkpāsākūbūnēk', ak wēje-soobūleāwe - kīkpāsākūbūnēk' wasōgū, ak kakeiksūgalāb - ūnegū.

30. Na tūleādo' naagwēk tan tīlesīp' Ulnoo Ookwīsūl nāyaadāsīch.

31. Na naagwēk tan wēn kākwāāk wēnjeeg - wōm ehk, ak ootāpsonūl lāmīgwōmk ehk, moo nesaasooīch opoktūmkaadoon ootāpsonūl. Ak ēlp tan wēn ehk mūgāāktook moo āpskwaasoo - īch.

32. Mīgwedāālūmookw Lōtōk ootābītēmāhū.

33. Tan wēn kedoowuhsūtowedōk' oome - mājooōk'ūnūm 'ndoodo' ; ak ēlp tan wēn ēntōk' oomemājooōk'ūnūm oosūtowweedoodo'.

34. Tēlemoolōk' na dēpkeek taboosījīk chee - nūmook weebēdedāk', ak nāōōktājīt oosooaa - looksīdo' ak ūktūk' 'nkūlooksīdo'.

35. Taboosījīk ābījīk ūtkwītloodāāgēdāk',

nāōōktājit oosooaaloosido' ak ūktūk' 'nkūlkoo-
sido'."

37. Usedāboogooaadījik, tělooějīk : "Tame
tēt, 'nsakūmamenēn' [tūle-keskājeādo' ?]" Alāje :
"Tan 'mtenīn āhk, na tēt kītpook' tūlemowwe-
daadāk'."

CHAPTER XVIII.

1. Na wějepēsloo'dooāje ookūgenoodūmooōn'
oodēpkadīn apchoo ootalasoodūmadīlīn' ak moo
ooseweadīlīnū.

2. Tělooēt' : "Noojeīlsoodēgēdāk' āhkūb-
nāk' nadāme ūkchegūnkū, tanāk' moo chepālaa-
goob'ūnūl Nīkskamūl ak moo sēspēdālūmagoo-
būnegū memājooenoogūū.

3. Ak segooskw āhkūbūnāk' na ūkchegūnk',
ak pēgesīnkūb'ūnūl ak ālāb'ūnūl : "Oocheēgāle
tan āchkūnāooītū."

4. Na noojeīlsoodēgēdāk' moo těladēgēgoo-
būnāk' ūmskwēsū ; kadoo kūlābīs' tělīmsībūnāk',
Tūleaa moo chepālāk' Nīkskam kūsnā' moo
sēspēdālūmagīk memājooonoo'k',

• 5. Cadoo mūdū oot segooskw' wēdūmā'ūt,
egālādēs', koolaman' moo 'nsuaalooگون' tan
tēleseowwu ūpkēsīnto'.

6. Tokoo Ūksakūmamenoo' āāt : "Jīksūtōokw'
tan tělooēt' noojeīlsoodēgēt' moo kedlāwāīkw,
(tan booskīkwsūboogwaadēgēt'.)

7. Ak ma tū Nīkskam egālāgwe tane kese
nenaasonāje, tane ēlkomīktāje naagwēk ak
dēpkeek, tūleaa ūpkījeskebaach ?

8. Telemoolōk' nankūme-egālādū. Cadoo

Ulnoo Ookwísul ůpkesíních' wājedoodo' tů ůktlāmsůtooókůn makůmĕgĕk'?"

9. Tokoo tĕlepĕsloo'dooāje tane wĕne kĕdlām-sůtāsooltííje oosābāwooltíílnů, ak bĕnokedālům-aadĕje ůktůge, [āāt :]

10. "Taboosíbůneek cheenůmoogwík ělítko-jooůmtůmaadíbůneek ůkchealasoodůmogwōmků, nājealasoodůmābůneek ; nāōōktājíták' Pālůseák', ak nāōōktājíták' nooje-mowatĕgāwenooák'.

11. Na Pālůseák' tĕpkeseboogooůbůnák', ak na tĕlealasoodůmābůnák' : "Nfkskam, wĕjemoo-ewōloo' neen moo 'ntůlāín stůgāā ůktůgík cheenůmook ; taník kestāwōdakadĕjĕk, taník moo kokwōjadakadeekw', taník booske-tůladakadeedĕjůl wĕnāāchkůl ; chĕl moo 'ntůlāín stůgā oot noojemowatĕgāwenōō.

12. Neen taaboo soonāwe nāōōktā' kĕgůn-deāwoodeů ; tāsēboonkůk abankůdům mĕtla-soonůmegaadōōmk tan tāsůk 'ntāl'egām."

13. Cadoo noojemowatĕgāwenooák' medād-ook' kakůmĕbůnák', ak moo kĕdooesůmůkůlāba-sĕgoobůnák' wasogwāālů ; kadoo oopůskoon' tĕltōsĕbůnák', āābůnák' : "Nfkskam, āooleđā-lůme, tan tĕlepadatĕgāwenōōe!"

14. Tĕlemoolōk' nĕgůla cheenůmák' ělnesĕm-chooaabůnák' week kokwōjedālůmooksĕbůnák moo ĕnkoodā ůktůgāků. Můdů 'msĕt wĕn tan kĕpmedāālsĕt bůnogwaalāđĕn', ak 'msĕt wĕn tan bĕnogwaalůsĕt ůkpĕmedāālůmāđĕn'."

15. Tokoo pĕgesedooje mĕjooājeĕch' oosāmaa-lanů, ak pĕmekenoodůmoojĕk nĕmedoodĕchĕ pĕtkĕmaadĕje [tane mĕjooājeĕch' pĕgesoolalĕje.]

16. Kadoo Sāsoos wegoomāje ak āāt : "ůse-

dāālūmookw mijooajeechk oowōōchkwedaanow tan āūm, ak moo ūkwōōtkoołāp' ; mūdū tanik tēlołtjīk stūgā wēgēt' wēdālegāmoolteedich wasok ootēlēgāwagimū.

17. Tēleāk' tan tēlemoolōk', tan wēn moo tēluhsooaadookw Nīkskamūl ootēlēgāwagim stūgā' mijooajeech, na nēgūm' ma kesē pis- kwaakw' nadālū."

18. Na tan wēn noojitploodēgēt' pebanemājūl, āāt: "Kēloo'sit Noojekenaamooēt', tāladēgēdēs' oochuhtālegēmedēs' apchememājooōkūn?"

19. Sāsoos ālājūl: "Kogooā' wējetūlooeedīn 'nkēloo'sinū? Mow wēn kēloo'sikw pasūk Nāōōktājīt, Nīkskam na.

20. Kējedoō'nūl ūtploodākūnūl: wīnāchkūl moo ūktūlaasu; moo ūknābādēgow' ; moo ūk- ūmootūnow' ; moo ūkpīsemow' kīgūmākū ; ūkpūmedāālūm kūngeegookū."

21. Noojitploodēgēt' ālājūl: "Wējekūlodūm- āb'ūnūl 'msit nēg'ūla kogooāal wējaadēgēmik' mijooajejooeanēk' meesokoo nūgāāch."

22. Sāsoos noodoōch' nēgūla, ālājūl: "Nā- oōktā' kogooā' anēsk' ūktenīnkū. 'Ntooeskēdoo 'msit tan ūktālegēmūl, ak īgūnūmoo' āoolājool- tījīk ; tokoo ooskōtūks' mītasooōkūn, wasōgū, ak choogooeēdūks', noosoogooedūks'."

23. Na nootk nēg'ūla, mēskēdaasīt: mūdū lōk mīlāsīt.

24. Ak Sāsoos nēmeāch' oomēskūdaasīlīn', āāt: "Tādoojimtooāak tanik mīlāsooltījīk oopī- kwēdaanow Nīkskamūl ootēlēgāwagimkū!

25. Mūdū ājīnkūmaseūs' cāmūl, {mēskīlk' weisīs na}, oosebaasīn oopūkik sakūdeel', moo

ĕnkoodā mīlāsooenōō' oopīskwaan' Nīkskamūl ootēlēgāwagīm kū."

26. Na tanīk noodooaadījūl, ālaadījūl : " Wĕn ědōōk' kesuhsūtās' ? "

27. Cadoo Sāsoos āāt : " Tanūl moo kese keskājaadāsīnogūl memājooenoo iktōōk, kese keskājaadās'īgūl Nīkskamāwīktōōk."

28. Tokoo Peāl āāt : " Ankaptān' nenĕn' kakeīnkūdūmāāgūl 'msīt kogooāēgūl, ak noo-soogoolēgūp."

29. Sāsoos ālāje : " Teleāk' tan tēlemoolōk' 'msīt wĕn tan kesīnkūtk week, kūsnā' ootā-bītēmūl, kūsnā' oonejīn', oochīt' Nīkskamūl ootēlēgāwagīm,

30. Ajepoōgwēlīmsūnto' nūgāājū, ak āpchememājooōkūn tan oola' oosītkūmoogū tan kĕdooe-choogooēākū."

31. Ak Sāsoos wegoomāje nāōōktīnskĕk-sīlīje chĕl taaboo āpostālāwīlīje, ak ālāje : " Ankaptūmookw', tokchooīmtūmĕdaīkw Sāloo-sālām kū, ak 'msīt kogooāāl' tanūl wĕjewegāsīgūl neganīkchījetēgāwenoo iktōōk oochīt' Ulnoo Ookwīsūl, kakeīkeskājeādūl.

32. Mūdū leīgūnūmooĕdoodĕn' pelooāā tāsūk-ūmīksīlījeū, ak mālegīmkoosīdo', ak kestāwō-dāsīdō', ak looskōmkoosīdo' ;

33. Ak nebesokūndaadāk', ak nābaadāk, ak sestāwā' naagwĕk menoonsīdo'.

34. Cadoo mogwā' nĕstūmeedīgool wĕg'ūla kogooāāl', ak wĕg'ūla kūlooswōk'ūnūl wĕjemīmoogwōdās'īkūl ootenāwōkū, ak moo kejedoo-īdīgool wĕg'ūla kogooāāl' tanūl tēlooēm'kūlū.

35. Na tēleāk' tan tīlesīp' wĕjoo-owaasīch

ükchegün tan tělooesík Jěl'ekō, nĕgābegwāāk cheenüm ěbit' kaskowtík, ak ědowwōktümāt'.

36. Ak noodoočh' mowwepegwělnije pĕmedaalich, pebanemāje kogooā' těleāk'.

37. Ak tělāgūnoodūmooaadijūl, Sāsoos Nāsālĕtkāwaach pĕmeseowaasīt.

38. Tokoo nĕgābegwāāk nĕdowĕt', āāt: "Sāsoos, Dabíd Ookwīsūl, āooledāālūme."

39. Na taník neganedaajík pĕtkĭmaadijūl, koolaman' ooboonāwĭstoolĭnū. Kadoo nĕgūm ājĭntowĕt', āāt: "Keel, Dabíd Ookwīsūl, āooledāālūme'."

40. Ak Sāsoos nĕnkeiboogooasīt, ak těblōōtk' oochoogwalooksĭlĭnū tan tĕt āhkū. Tokoo tan pĕgĭsĭlnĭch' kweiĭchk, Sāsoos pebanemājūl, ālājūl:

41. "Cogooā' wĕdūmedāādūmooĭn' 'ntūlal-nĭnū?" Tĕlooĕt': "Nsakūmam, nūnmedĕgĕnū."

42. Sāsoos ālājūl: "Nūmedĕgĕ! ūktlām-sūtoōk'ūnūm wĕstoweesk."

43. Na bâ tělesĭp' nĕmedĕgĕt', ak noosoo-gooōjūl Sāsoosūl, ak kĕpmedāālūmājūl Nĭkskamūl. Ak 'msīt memājooenook', tan nĕmedoo-dĭch, moewōlaadijūl Nĭkskamūl.

CHAPTER XIX.

1. Na Sāsoos pĭkwaat Jěl'eko, ak ělesābaasĭch.

2. Ak ědū cheenüm āhk tan tělooesĭt Sakeū, oosakūmamooōl' tanĭk nojemowadoodĭch ělēg-āwĭtāwā' sooleāwā, ak nĕgūm mĭlāsīt.

LUKE.

3. Ak kwelooedāatk Sāsoosül oonūmeān', ookūjeēān' tanül wēnül; kadoo wějēmāse-nūmeājül wēsāmepegwēlnije memājooenoo'ū, мүдү Sakeū tēgwōkjeejit.

4. Ak neganeebīt, ak tokchooaach kūmooch' těloosik Sīkūmōl, oochīt' oonūmean' Sāsoosül; мүдү kēdoo-ūleseowaasīlijül nadāālū.

5. Ak egaach nadāāl, Sāsoos sēm kūlābaasīt ak nēmeājül, ak ālājül: "Sakeū, kūsenesaase; мүдү keskook' nūgaasīdēs' keekū."

6. Na nōksenesaasīt, ak wēs kāwe-pīskwēgemājül.

7. Na 'msīt wēnik tanik nēmeaadijül, amsēlawīstoo'dijik, tělooējik, Pīskwaat' ak kēdooemītoogwōlājül padamtoolijül.

8. Kadoo Sakeū kakūmīt', ak ālājül Uksakūmamenül': "Ankaptān', 'nsakūmam', akūdeīik 'ntāl'egēm nadooāagik āoolājooltījik; ak nadoo wēn kesīksīboogwaalūk, nāoo-ēlēje-abankūd-āk'."

9. Ak Sāsoos ālājül: "Keskook' oohsūtōgūn egaak' oola' wēnjeegwōm; мүдү oola' cheenūm ēlp Ablaham' ookwīsül na.

10. Мүдү Ulnoo Ookwīsül pēgesīlnijül ookwe'lūmūn ak oosūtowedoon' tan kēskaagū."

11. Na tan тіlesīp' nēg'ūla noodūmeedīch' Sāsoos nēspe-pēsloo'dēgēt', мүдү těbowkwōtk' Sāloosālāmū, ak těledaasooltījik Nīkskam oot-ēlēgāwītāwīmkāwāūm ookūdooemāšwaāsīn weg-oopchīgū.

12. Na oochīt' āāt: "Nadoo wēnāk' kēpmecheenūmooībūnāk' ālēčbūnāk' amasēk' makūme-

gāoo', oochit' oomūsūnūmāsīn' ēlēgāwītāwoode, ak ootabājaasīnū.

13. Ak wegoomābūnegū nāōōktīnskēksīlīb'-ūnegū oonōkūbēmku, ak īgūnūmooōbūnēk' nā-ōōktīnskagūbūnēk' 'ngadīgūnēk' sooleāwā', ak tēlemābūnegū', Malsānāwōōltīkw', wāgwow' abājaaseānū.

14. Cadoo wījīkhegūnpooltībūnegū' moo kēs-ālkoogoobūnegū, ak aboogwēdoo'dībūnegū' ku-kwēnoogwū', tēlooēlībūnegū', Mogwā' mēn-wēgāwēk' oola' cheenūm 'ntēlēgāwītēmenēnū.

15. Na kūlābīs', kese-abājaasīdēk' kesīmsūnk-ēk' ēlēgāwītāwoode, tēlkītkūp oowegoom'koosool-tīlīn' nēgūla' oonōkūbēmku, tane īgūnūmooāp' sooleāwāū, koolaman' ookūjejedōōn' tan tēle-ājūhche-kaneāwooltīlīch' 'msīt wēnīk ootlogo-wōkūnūmooow' īktōōk.

16. Na tūmkāwā' pēgesīnk' ak tēlooēt' : " Sak-ūmow', nāōōktāchk' ūktūngādīgūnūm ēleājekane-āwīk' nāōōktīnskaak 'ngādīgūn."

17. Ak ālājūl : " Wēleāk' kēloo'sīn nēnōk'-ūbēm ; mūdū kēdlāwāēep oola' āpchāchk' kogooā', tūleāalsoosedūks' nāōōktīnskaagūl ūkchegūnūl."

18. Ak tabooōwā' pēgesīnk' ak āāt : " Sak-ūmow, nāōōktāchk' ūktūngādīgūnūm kesaadōk nank 'ngādīgūn."

19. Ak ēlp ālājūl : " Ak keel ēlp tūlealsoo-sīdūks' nankūl ūkchegūnūl."

20. Tokoo ūktūk' pēgesīnk' ak tēlooēt' : " Sak-ūmow, ankaptān', oola' na ūktūngādīgūnūm āhk, tan wēskodūmāp' āooneskwōbedēk' moosooā' īktōōk.

21. Mūdū chepálnäp', mūdū keel mědooe-cheenūmooiñ' ; wěswaadoon tan moo egadooh-tūp : ětlīpskwěsowěñ' tan tět moo ětlěgowntūp ooskīñ'emīñ."

22. Cadoo ālājūl : "Wějeiļsoomool' keel ūk-toonkū, keel wīnmūdoon' nēñōk'ūběm. Kějee-sūp neen 'nmědooe-cheenūmooiñ' ? neen 'nnoo-sooaadoon' tan moo egadooäp', ak 'ntütliṗ-skwěsowěñ' tan tět moo ětlěgāooōb'ūñūl ooskīñ'emīñ ?

23. Na kogooā' oochīt' moo ěmkadooowhsüb-ūñěk' 'nsooleāwāūm tanīk' nooje-makadooe-gědoo'dīch, koolaman' tan tīlesīp' ūpkesīnan' 'msūñūmoogwōbūñ neen 'nsooleāwāūm ak tan wěje-ājeakū ?"

24. Na ālāje něg'ūla tane wějooow' kakūmool-tīlīje, Oochooohsooaadookw' oola' 'ngādīgūñ ak īgūñūnūmookw' něgūm tan nāōōktīnskaak 'ngād'īgūñ kěkoonkū.

25. Ak ālaadijūl, Sakūmow', něgūm kěk-ōōnk' nāōōktīnskaak 'ngād'īgūñ.

26. Mūdū tělemoolōk' mā pūme-īgūñūmoo-ōdēñ' tan kěkoonk' kogooā'. Cadoo tan wēñ moo kěkoonūmookw' kogooā', oochuhsooaadoo-ōdēñ' tan kěkōōnkū."

27. "Cadoo něg'ūla tanīk segājedāālūmījīk, tanīk moo pawōtūmoodeekw 'ntělečlěgāwīt-āwīktūmooōñ', choogwaalookw oola' tět', ak nābōkw nooskalook."

28. Na kese tělooět' Sāsoos něg'ūla kogooāāl, negānaasīt, ak ělītkojooīmtūmaat Saloosālāmķū.

29. Na těleāk' wějooowaasīch ūkchegūñcheech' tělooesīk Bětpāgū, ak Bětāne, kweiīchk' kūmdūñ

iktöök tan tělooesit Ole'beā, ělkimāje taboosilje pēmekenoodūmooĵe,

30. Alāje: "Laadikw tētpūgeiu ūkchegūn-cheechkū, ak ūpkēsīnōk' nadāāl nūmeādōksūp kēltōkpesit nootkwāāk [jākasū], tan mā mūnaak wēn 'kākoobaasigool. Na āpkwaaladōksūp ak choogwāalādōksūp.

31. Ak ědook' wēn tūlepebanemoolok', Kogooā' wēje-apkwaalōk? oola' tūlīmādōksūp, Mūdū Tan Alsoosit wēdūmedāālūmājūl."

32. Na tanik ěleaboo'gwēmkiik ālaadījik ak tēlewājedoo'dīch tan tēlīmkwēdīpū.

33. Tan tīlesip' ěleāpkwalaadīch nootkwālījūl [jākasūl,] tanik wēdālegēmījik, ālaadīje: "Kogooā' wējeāpkwaalōk nootkwāāk [jākas'?"

34. Tēlooējik: "Tan Alsoosit wēdūmedāālūmājūl."

35. Ak ālalaadījūl nootkwāālījūl [jākasūl] tan Sāsoosūl āumūlīch', ak ootokwōnooōl' kākodooaadījūl nootkwāālījūl [jākasūl,] ak kākwalaadījūl Sāsoosūl.

36. Na pēmeeboolwēch' pēmeškankodoodījūl ootokwōn'ooōl owhtīgū.

37. Ak tīlesip' nūgāā wējoo-owaasīch tan wējīpkōje-neskūmegēch' na kūmdūm tělooesit Ole'beā, 'msit tanik mowwāāgīk pēmekenoodūmoojik bokchuhsūgāwedaasooltījik, ak kēsegowemūdōgwōlaadījūl Nīkskamūl, oochīt' 'msit mēs-keegūl kogooāāl' tanūl kese nūmedoo'dījūl,

38. Tēlooējik, Mooewōlkoosīch Elēgāwīt tan wēchkōoeēt' Ukchesak'ūmow oowesoonūm iktōök! Wōntūkōde wasōgū! ak eech ūkpūmedāādākūn mowekāk wāāgū.

39. Na alt Pälüseák' taník weakayāādije mowweāālīje, ālaadījūl Sāsoosūl: "Noojekena-mooēt', ūptūgīm taník pēmekenaamājīk."

40. Ak Sāsoos ūsedāboogooēt', ālāje: "Edook' wēg'ūla boonāwīstooededīch, koondūl' ūkse-gowēs'."

41. Na tan tīlesīp', wējoo-owaasīch, an̄kaptūk ūkchegūn ak māwītk', āāt:

42. "Ūkchijedoo'sūbūn keel, amooch, chēl keel, oola' ūknaagwēgūm iktōōk, tan kogooāāl ūkwōn-tūkōdīm tūlāāl! kadoo nūgā' wējemīmoogwōd-ās'īgūl ūkpūkīkwū.

43. Mūdū egaadūl naagwēgūl ūktenīnkū tan tīlesīp' taník kēdānskīk nēmāktūk' owweogedoo-dāk' tan tēt ā'ūmūn, ak tūleowweādooltāk' ak owweogwe-ūkpejogooltāk'.

44. Ak pakūmegalooltāk', keel ak kūnejīnk' lāmīgwōmk' ūktenīnkū, ak ma skwadoo'dīkw koondāoo ookāākoodēn' ūktūk' koondāoo; mūdū moo kējedoo'sup tan tīlesīp' ēmītoogwōlkoo-seepū."

45. Na Sāsoos pīskwaat ūkchealasoodūmōg-wōm ak bokche-jīgūlaalāje tane ētlīntooīskaa-dīlīje, ak tane ētlīpkwōdēlegūdīlīje.

46. Alāje: "Tēlooweegāsīk, Neen neek tūlooesīdo' alasoodūmākūnā' wēnjeegwōm; kadoo kelow' kesetūladooōk' noojekūmootūnaadījīk wīgwow."

47. Na tāsegīskūk ētlekenaamooēt' ūkcheala-soodūmogwōmkū. Kadoo ūkchepadūleask', ak noojeweegīgūdījīk, ak taník kēpmōltījīk mem-ājooenook', kēdooōnaadījūl.

48. Kadoo māse-kweloedādūmeedīch tan

tūladakadeedisū: mūdū 'msīt memājooenook'
kēsíkse-jíksūtooaadījūl oonoodooōnowū.

CHAPTER XX.

1. Na těleák' nāooktāchk' něg'ūla naagwěgūl
tan Sāsoos ētlekenoodūmooōje memājooenoo'
ūkchealasoodūmogwōmkū, ak ētleooleāgūnoo-
dūmooōje, pějedaajík aūmūlich' ūkchepadūleask'
ak noojitploodakadījík,

2. Ak kēloolaadijūl, ālaadijūl: "Tūlemīn'
kogooā' alsoosood' iktook wějētūlaadoonūl wěg'-
ūla kogooāāl'? ak wěn tū nūt tan ĭgūnūmūsk'
oot alsoosoode?"

3. Useděmāje ak ālāje: "Ak ělp neen nā-
ōčkātāchk kogooā' pebanemooltōksūp kelow'; ak
ūseděmedōksūp.

4. San Noojebāpteisāwaaděgēt' oobāpteisā-
waldīmkāwāūm, wějeāksūp tū wasōk? kūsna'
cheenūm-ooiktook?

5. Tokoo mowwewīstoo'dījík, ak tělīmtool-
tījík: "Tūlooākw' wasōk, tūlooēdo', Tālaāk
kadoo moo kēdlāmsūtoo-owōksūp?

6. Cadoo tūlooākw' chenūmoo iktook, 'msīt
memājooenook' koondāootōlkoodāk'; mūdū
něgūmow' kēdlāmsūtūmoo'dījík Sanūl oonegan-
īkchījetěgāwenoōlīnū."

7. Ak ūseděmaadijūl, tělooějík, moo ookūje-
jedoonow' tan tēt wějeāksūp.

8. Tokoo Sāsoos ālāje: "Ak ělp neen moo
tělemooloočk' tan kogooā' alsoosoode wěje-tūlaa-
doqōnūl wěg'ūla kogooāāl'."

9. Tokoo Sāsoos bokchekūloolāje memājoo-

LUKE.

enoo' oola' pesloo'děgěmkāwāū : "Cheenūmāk' egadagwōtkūbūněk' alogomanōkseā' egadākūněk', ak nāōōkteboonkūgāwā-gědogūněk' egadākūnoltīlītkū, tokoo poktūmkasībūnāk', pěgītōkūnāk'.

10. Na tan tīlesīp' tět-pūgaakěk, ělkīmāb'ūnū oonōkūběmūū egadākūnōltīlītkū āūmoodīlīpū, koolaman' oocheīgūnūmooōnow' menīchkūl na alogomanōkseā' egadāk'ūnū. Kadoo egadākūnoltītkīk kěsedadīb'ūnūl ak āpskwěgemaadīb'ūnūl wīpskuū.

11. Na āp ūktūkū oonōkūběmū ělkīmāb'ūnū, kadoo kěsedadīb'ūnū, ak nēdagāooaadīb'ūnū tokoo āpskwěgemaadīb'ūnū wīpskuū.

12. Na āpch sestāwā'ū oonōkūběmū ělkīmāb'ūnū; kadoo nēgūmū' chīlebūlnaadīb'ūnū ak tāwěgādīb'ūnū.

13. Tokoo alsoosīt alogomanōkseā' egadākūn, tēlooēt' : "Tālaaděgědēs'? ūlgīmādēs' kēsālkoosīt 'nkwīsū : chīptook' ēdook' tan tīlesīp' nūmeaadīch ūkpūmedāālūmādāk'.

14. Kadoo tan tīlesīp' egadākūnoltītkīk nēmeadeděk', mowāgūnoodūmaadībūneek tēlīmtool-tībūneek, Oola' na tan ootālegěmedō' oochūl' ootāl'egēm. Kāā ! nābaaněch, koolaman' 'mtāl'-egēm ootālegēmooltedūk'sūnoo.

15. Na wějetooěgāādījūl alogomanōkseā' egadākūn īktook, ak nābaadījūl. Na oochīt' alsoosīt alogomanōkseā' egadākūn, tālaaladū' nēgět' ?

16. Upkesīnto' ak ūksūgaalādū' nēg'ūla egadākūnoltīlīje, ak īgūnūmooōdo' alogomanōkseā' egadākūn ūktūgeū." Tan tīlesīp' noodooaadīch,

tělooějĭk, Meamooch' mogwā'; moo tůlean-
oöch.

17. Na ankamāje, ak āāt : “ Na oochĭt' kogooā'
oot tan kesewegāsĭk ? “ Oola' koondāoo tan
noosěgūnowoodĭĭk ālwōptūmeedĭp, wějekese-
dāsĭk oonjeā' koondāoo kějeegās'ĭkū.”

18. Ak 'msĭt wěn tan ěneseēt' oola' koon-
dāwĭktook, skwĭstěsĭnto' ; kadoo tanŭl wěnŭl
oola' koondāoo ěneseāk', kakeinoogoopkūdēs-
kooōdŭl'.”

19. Na ŭkchepadŭleask' ak noojeweegĭgŭdĭĭk,
kwějuhkokwalaadĭĭjŭl na bā tĭlesĭpŭ ; kadoo
chepalaadĭje memājooeno' : mŭdŭ kějeaadĭĭjŭl
ooskoodŭmŭlĭn' oola ŭpsloo'dākŭn něgŭmow' oo-
tenāwow' ĭktōōk.

20. Tokoo kěse-ankwāooaadĭĭjŭl, ak ělkĭmaa-
dĭje noojĭntooaadĭĭlĭje oochĭt ootānkwāooaalĭnŭ,
tane tŭledoodŭmoodĭlĭs' oowoolchenŭmooltĭlĭnŭ,
koolaman' oowōōĭmsŭnanow' ookŭlooswōk' ŭn-
ŭm ĭktōōk, oochĭt oowōōje-ėgalanow' gŭbŭlnōlāl'
ootalsoosoodĭm ĭktook.

21. Tokoo něgŭmow' pebanemaadĭĭjŭl, těloo-
ějĭk : “ Nooje kenamooēt', kějedoočk' keel ŭk-
tětĭpakeiwĭstoon, ak ŭktětĭpakei-kenaamooěn', ak
moo wěskĭtāptŭmooowchŭl memājooenook' oo-
seskooōl, kadoo tēlekenaamooěn' Nĭkskam oot-
owte kědlāwā' ĭktōōk.

22. [Kědooepebanemoolěk' na,] Wěje-ŭsedāā-
dāsĭk ŭtploodākŭn ĭktook tŭ 'ntabankŭdooōněn'
Sesŭl Elėgāwĭt' ělėgāwĭtāwā' sooleāwā' ? kŭsnā'
mōō ? ”

23. Cadoo Sāsoos kějedooōch' oonādādaasoo-
dĭmooow', ak ālāje :

24. "Cogooā' wějkwchaaleōk'? Nāyadooikw nāooktāchk' ūpkēs'igūn sooleāwā'! Wěn oot oonooje ak oowesoon āwegāsik?" Usedāboogoo-aadijīk ak ālaadijūl: "Sesūl [oonooche na ak oowesoonūm āwegāsik]."

25. Sāsoos ālāje: "Na oochīt' abatūnūmookw' Sesūl Sesūl ootāl'egēmūl, ak abātūnūmookw' Nīkskam Nīkskam ootālegēmūl."

26. Ak moo kesīmsūnūmooaadīgool ookūloos-wōk'ūnūmūl ooskalooōk' memājooenoo'gū. Ak pakūleiooltījīk tan tēleūsedēmkkweedījū, ak nēn-keiwīstoo'dījīk.

27. Na alt Sādooseāk' pējedaajīk tan Sāsoos-ūl āūmūlījū, tanīk tēlooējīk ābijebēmāwā' moo ooteemūdūnūnū, ak tēlepebanemaadijūl

28. Tēlooējīk: "Noojekenamooēt', Mooyeesōk tēleweekūmooenām'ūtūnāk', telooēbūnāk', Wěn cheenūm wījegūdeedījūl cheenūmool 'npūlīch' ak ootābītēmīlīch', ak moo oonjūnelīkw', wījegūdeedījūl cheenūmool māleāweedīs' wilmoo-sūlū, ak nīgedooōs' mījooajeēch oochīt' wījegūdeedīj'ūlū.

29. Na ēlooīgūnūktāsīsūneek wījegūdooltītīkīk chenūmoogwīk āhkūsūneek; ak ūmskwēsāwāāk' māleāweedīb'ūnū ootābītēmūū, ak nēg'ūla nēpkūbūnāk' ak mogwā' wēnjūnedīgoobūnāh'.

30. Ak tabooōwāāk' māleāweedīb'ūnū wilmoo-sūū, ak ēlp nēgūmāk nēpkūbūnāk' ak mogwā' wēnjūnedīgoobūnāh'.

31. Na sestāwāāk' māleāweedībūnū; ak ēlp 'msīt meesokoo ēlooīgūnūktāsītīkīk, ak mogwā' wēnjūnooltcedīgoobūnāh' 'msītū, ak nēboodīs-ūneek.

32. Ak ělp kŭlābīs' ābītāk' nĕgŭmāk' nĕpkŭs-
ŭnāk'.

33. Na oochīt' ābĭjebĕmkāwā' ĭktōok, tĕgĕn'
nĕg'ŭmow ootābītĕmedŭl' ? mŭdŭ nĕg'ŭla ěloo-
ĭgŭnŭktāsĭtkĭk 'msĭt māleāwoolteedĭb'ŭnŭl."

34. Sāsoos ŭsedĕmājĕ ak ālāje: "Oola'
oosĭtkŭmōō' oonejĭnn māleāwooltĭlĭje, ak tokoo-
boogooaadāsooltĭlĭje.

35. Cadoo nĕg'ŭla tanĭk tĕpkadooltedāk' oom-
sŭnŭmŭnow' ala' ŭktŭk oosĭtkŭmōō ak abĭjĕbĕm-
kāwā', ma māleāwoolteekw, ak mogwā' tokoo-
boogooaalājĭk.

36. Ak ma āpch kesĭnpoodĕekw; mŭdŭ
tĕloltĭjĭk stŭgā' ānsālāwĭjĭk: ak nĕgŭmow Nĭks-
kam oonejĭnn na, mŭdŭ abĭjĕbĕmkāwā' oone-
jĭnn na.

37. Cadoo nĕboo'dĭjĭk oomĕnoonsooltĭnow'
Mooyeesōk ětlekenoodŭmooĕbŭnāk' Nebesokŭn
ĭktook, tan tĭlesĭp' tĕlewesoonkāooōdĕk' Ukche-
sakŭmal', Ablaham Oonĭkskamŭl, ak Esak'
Oonĭkskamŭl, ak Sakōb Oonĭkskamŭl.

38. Mŭdŭ Nĭkskam moo nĕboo'dĭjĭk Oonĭks-
kamooōl', kadoo memājooltĭjĭk Oonĭkskamooōl'
na'; mŭdŭ 'msĭt tĕn tāsĭjĭk Ootenĭnkāāl ěle-
memājooltĭjĭk."

39. Na alt noojewĕegĭgŭdĭjĭk ŭsedāboogooaa-
dĭjĭk ak ālaadĭjŭl: "Noojĕkenamooĕt', wĕleko-
kwōdaboogooĕn'."

40. Na kŭlābīs' moo tĕdooje-mŭlgedaasool-
teekw oopebanemanow' kogooāŭ.

41. Kadoo Sāsoos ālāje: "Cogooā' kadoo
wĕjetŭlooĕjĭk Clĭstāwĭt Dabĭdō ookwĭsŭl na ?

42. Ak Dabĭdōk tĕlooĕbŭnāk' weegād'ĭgŭn ĭk-

töök tan alasoodümäkünintümkāwā', Ukche-sakūmow ālājūl 'Nsakūmamūl, Baase 'ntenākūn-ūmk',

43. Meesokoo tīlesip' egaalādēs' tanīk pok-wōjedāālūmskīk ūktūkwecheboogooasīnū ?

44. Na oochīt' Dabīd tūlooeedāch 'Nsak'ūm-am, tālekesuhkwīsis ?”

45. Tokoo tan tīlesip' 'msīt wēnīk ētūlnoodoo-aadīch, ālāje tane pēmekenoodūmooōje :

46. “Ooche-ānkwāšsooltīkw' noojeweegīgēd-ījīk', tanīk wēledāādūmeedīch oopūmedaanow' oonaskūmoodīnow' pedaagūl ootokwōnooōl, ak kēsādūmeedījūl boosoolāwīktādīmāwāā' etlīn-tooeskadīmķū, ak ēlp mowīkpūmedāādās'īgūl koodpoodeel alasoodūmogwōm īktöök, ak ēlp mowīkpūmāāgūl 'mtūboonūl batalood' īktook wegūbaltīmķ'ūlū.

47. Cadoo kēspadooaadījūl segooskwā' wīg-wōl, ak pēgeje-alasoodūmaadījīk oochīt' oonūm-egoosooltīnowū ; na nēgūmow' 'msūntāk' ājīm-sūgeek oonmājeīlsoodākūn.”

CHAPTER XXI.

1. Na Sāsoos sēmķūlābaasīch ak nēmeāje tane mīlāsooltīlīje pejakūdūlījūl ootīgūnūmādīmķā-wāūmooōl' [ūkchealasooodūmogwōmā'] sooleā-wāyākūmood'eū.

2. Ak nēmeājūl āoolājīlījūl segooskwōl pejēg-ēlījūl nadāāl' tēt taboogūl moweāpchāchkūl sooleāwāl'.

3. Ak Sāsoos āāt : “Tēleāk' tēlemoolōk' oola'

āoolājīt sēgooskw' ājepoogwēle-pejĕgĕch' mooĕn-
koodā nĕg'ūla 'msīt ūktūgĭk.

4. Mūdū 'msīt wĕg'ūla wĕjepejakūdeedĭch
Nĭkskamūl oopĕgedūnūmādĭmkāwāūm ĭktōōk
tanūl wĕje-peāmeagūl oomĭlāsooōkūnūmoow'
ĭktōōk ; kadoo oola' ābīt tan tĕlenoodaak, oome-
mājooōk'ūnūm' msīt kakeĭpejĕgĕch' tan wĕskōtk."

5. Na tan tĭlesĭp' tanĭk wĕskoodūmeedĭch
ūkchealasoodūmogwōm tan tĕleoole-ĕsmātloog-
wōsĭk kĕloolkūl koondāwĭktōōk, ak pĕgedūnūm-
ādĭmkāwā' ĭktōōk, Sāsoos ālāje :

6. "Wĕg'ūla kogooāā' tănūl nĕmedoo'deyogūl
naagwĕgūl egaadūl tan tĭlesĭp' ma 'nkoodāch-
dūnook' koondāoo skwadāsĭnook' ūktūk' koon-
dāwĭktōōk, tan ma nesogopskĕgemūgū."

7. Ak pebanemaadijūl, ālaadijūl : "Noojeke-
namooĕt', tanook' nĕgĕt' tĭlesĭp' tūlāādūl' ? ak
kogooā' kūnoogwōkūnedo' wĕgĕt' kogooāal ūk-
toetūleāk' ?"

8. Alāje : "Ankwāāsooltĭkw' moo ūkpĕso-
gowteekūmooksooltĭnowū : mūdū pegwĕltāk'
pĕjedaadāk' 'nwesoonūm ĭktōōk, ak tūlooĕdāk',
"Nĕen na Nĕgūm ;" ak tĕtpūgaak wĕjoo-owaa-
sĭk ; kadoo moo ūknoosoogooōnow' nĕgūmow'.

9. Kadoo tan tĭlesĭp' noodūmaadeyōk' mātūn-
dĭmkūl ak sĕspĕnaagūl, moo ūkwāgwōdasool-
tĭnow'. Mūdū dĕpkadĭk nĕg'ūla tūmk ootegaa-
nū, kadoo ma nankūme-kĕspeanook."

10. Tokoo ālāje : "Nāooktūkūmĭksĭjĭk kūme-
daadāk' ak mātūndooltedāk' ūktūge nāooktūk-
ūmĭksĭlĭj'eū, ak nāōōktāchk ĕlēgāwaage kūmaa-
sĭdo' ak mātūndedāk' ūktūk' ĕlēgāwaage :

11. Ak poogwĕltūl' mĕskeegūl kuhkūl peg-

LUKE.

wělkül makūmegül', ak owwesowsoočk'ünül, ak wiskūswočk'ünül, ak wāgwōdaaswočk'ünül, ak mēskeegül kūnoogwočk'ünül oocheādül' wasōgū.

12. Cadoo āskw moo nēg'ūla 'msit kogooāal' keskājeanook, egaadoōdāk' oopūt'ūnooöl ūkten-āwow' iktōčk, ak kestāwāoolōktāk', ak ūpkesool-nōktāk' alasoodūmogwōmkū, ak pejaalnōktāk' laplesoonkū, ak ūpkesoolnōktāk' ooskaloočk' ēlēgāwīlīje ak gūbūlnolá', oochīt' neen 'nwesoon-ūm iktōčk.

13. Ak egaado ūktenāwočk' oochīt' ūloowe-dūmāsoode.

14. Na oochīt' egadoo'dīkw ūkamlamoo'nooow iktook moo ūktnegane-ānkedādūmoodīnow' tan tūle-ūsedāboogooadedōksūp.

15. Mūdū īgūnūmooltōksūp 'mtoon' ak 'nsūt-ooōgūn tanūl nēg'ūmow tanīk pokwōjedālūmool-ōk ma kese-ūsedāboogooadeekw, kūsná' ma kesekekājodūmeedīkw.

16. Ak oochekūnooalnōktēn' kūngeegoow iktōčk, ak wījegūdooltečk', ak kogūmowow iktook, ak īnkooch' kelow' nābōloktāk'.

17. Ak ooche-segājedāālūmoolōktēn' tan tās-eedīch wēnīk, oochīt' neen 'nwesoonūm iktook.

18. Cadoo chēl ma 'nkoodāchtūnook' koosaboonoow' tan kēskaagū.

19. Ootālegēmooltīkw' ūkchejakūmīj'oočk ūk-kakūmoodūm-ūgāwāūmooow' iktooōgū.

20. Tan tīlesīp' nūmedoodeyōk' 'ntūblook' kuhtokūgūmeedīch Sāloosālām', tokoo toochoo ūkchījedoodōksūp ookakeiksūgaadāk'ūnūm oo-woochoo-owaasīnū.

21. Tokoo tīlesīp' tanīk Lēsweepāwaagīk

āumoodijik, luhsemoolteedich kumdūnoogū ; ak tanik lāmīkchegūnk' āumoodijik, tooedaadich' : ak tanik kweiichk' ētlūgadūmoo'dijik, moo piskwēdaadich' Sāloosālāmkū.

22. Mūdū wēg'ūla wōōnmāje-īlsoodākūnāāl' naagwēgūl, tan tīlesīp' 'msit tan tā'sūgūl kogoo-āāl wējewegās'īgūl [Nīkskamāwā' weegādūn īk-tōok,] keskājeādūl'.

23. Cadoo aagei! oochīt' tanik nēnēstowōl-tedāk', ak tanik noosēsksoodedāk' ! nēg'ūla naagwēgūl. Mūdū mēskeek sēspēdaaswōkūn eeto makūmegēgū, ak ookweioode wēg'ūla memājoo-enoō' ootenāwōkū.

24. Ak nēg'ūmow oochīmsakūnadēsooltedāk' wīlnoogwōn ēspoogwōsīkū, ak tūle-kestējooa-looksooltedāk' ūktūgīk tāsūkūmīksijik āūmoo-deedijū ; ak Sāloosālām' oochemālkobōktēsksūd-ēn' pelooā' tāsūkūmīkseedichū, meesokoo peloo-āāk tāsūkūmīksijik oonaagwēgūmooōl' keskāje-ākū.

25. Ak kūnoogwōkūnedūl' nagoosēt-āwīktōōk ak dēpkūnoosēt-āwīktōōk' ak kūlokowējoo-īk-tōōk ; ak makūmegēk' sēspēdaasooltedāk' tan tāsūkūmīksooltijik, ak aswedasooltedāk', mūdū ūkchīgūm ak ūtkook' ūksēgowtōksedāk'.

26. Cheenūmōōk' ookwōmlamoonooōl' ooche-kakūnūmādūl' wāgwōdaaswōkūn īktōōk', tan ēskebēdoodāk' tan kēdooetūleāk' oosītkūm-oogū ; mūdū wasok oomūlgīgūnōdīmūl mājaa-dāsīdūl'.

27. Ak tokoo toochoo nūmeādāk' Ulnoo Oo-kwīsūl choogooēlīdūl' alook īktook, wijādedāk'

mülgigünōde ak mēskeek ũkpūmedālūmooksoode.

28. Na tan tīlesīp' wēg'ūla kogooāāl ũpkoje-tūleāk', sūmūkūlābedaadōksūp kelow', ak oona-gaadoodōksūp koonjāwōl'; mūdū ũktābātēlādīm-kāwāūmooōl' oochoo-owaasīdo'."

29. Tokoo tēlīpsloo'dooaje : " Ankāptūmookw' menīchkōkse, āk 'msīt kūmoo'jūl :

30. Tan tīlesīp' sagīpkeāk', ak ānkāptūmoo'-deyōk', wējīkchījedooōk' ũktenāwow' īktook nīpk oowōōchoo-owaasīn.

31. Na ēnkoodā tan tīlesīp' nūmedoo'deyōk' wēg'ūla kogooāāl' ookeskājeān', ũkchījedoodōksūp Nīkskam ootēlēgāwītāwīmkāwāūm oowōōchoo-owaasīnū.

32. Teleāk' tan tēlemoolōk' wēg'ūla nāōōk-tānkoeējīk ma keseseowedaagwīk meesokoo 'msīt wēg'ūla kogooāāl' keskājeākū.

33. Wasok ak makūmegāoo kakayadūl' : kadoo neen 'nkūlooswōkūnūmūl ma kakayanoogūl.

34. Kadoo ānkwāāsooltīkw', ũkamlamoonooōl' moo oowōōsāmuchooceanooch booskādālmūgāwā' īktōōk, ak kētkēēm-kāwā' īktōōk, ak memājoo-ōkūne-sēspēdādākūn īktōōk, ak na naagwēk tūle-ēgado' ũktenāwōk' wīskuū ak wīskoodēs-koolōkto'.

35. Mūdū stūgāā nabooktākūn tūleēgaado' 'msīt ootenāwōk tanīk ētlūgadūmoodījīk tan tēlkeek oosīt-kūmoogū.

36. Na oochīt skūmādūmookw' ak alasood-ūmaadīkw nāgowū ; koolaman' tūle-kōkwōje-dālūmooksoolteedōksūp ũkesuhchoosīmooltīnow'

msít nĕg'ŭla kogooāāl' tanŭl kĕdooetŭleāgŭl, ak ŭkeseboogooltŭnow' ooskalook Ulnoo Ookwŭsŭl."

37. Ak naagwĕk Sāsoos ětlekenamooĕt' ŭkchealasoodŭmogwŭmkŭ, ak wĕlaakw tāweĕt' ak kĕtkoonŭt kŭmdŭn ŭktŭŭk tan tĕlooesŭt Ole'beā.

38. Ak 'msít memājooenook' pĕjedaadŭjŭl kĕse-ĕskŭtpook' lāmŭgwŭmk' ŭkchealasoodŭmogwŭmkŭ oojŭksŭtooŭnowŭ.

CHAPTER XXII.

1. Na wĕjoo-owaasŭk wegŭbaltŭmk' tan pŭbŭn-ŭkŭn moo saooŭgwŭskadāšŭnoogŭ, tan tĕlooesŭk Pagāwŭmk', (Seowaadŭmk).

2. Tokoo Ukchepadŭleask' ak noojeweegŭg-ŭdŭjŭk alkwelooedādŭmeedŭch tan tŭlekesenāba-dŭsŭ ; mŭdŭ chepalaadŭje memājooenoo'ŭ.

3. Na mŭndoo ělepŭskwaajŭl Soodahŭl tĕlooesŭlŭjŭl Iskāleŭt ootenŭnk, tan nāŭŭktājŭt wĕgĕt' nāŭŭktŭnskĕksŭjŭk chĕl taaboo āpostālāwŭjŭk na.

4. Ak Soodaa poktŭmkaasŭt ak mowāgŭnoo-dŭmadeedŭje ŭkchepadŭleasŭ, ak kĕptŭnŭŭ, tan tŭlekesekŭnooaalasŭ.

5. Tokoo wĕledaasooltŭjŭk, ak kesāgŭnoodŭm-ājŭk ootŭgŭnŭmooŭnow' sooleāwāŭ'.

6. Na Soodaa kesāgŭnoodŭmat', tokoo yāle-kwelooedāātŭk' tan tŭlekesekŭnooalas' tan tŭlesŭp' moo eŭmoo'dŭlŭkw' pegwĕlemowwā'lŭje.

7. Tokoo tŭlesŭp' egaak oonaagwĕgŭm pŭbŭn-ŭkŭn tan mogwā' sāooŭgwŭskadāšŭnoogŭ, tan tŭlesŭp' Seowadŭmkāwā' chechkĕlooāoochech' kĕdooenābŭchŭ.

8. Ak Sāsoos ělkŭmāje Peālŭl ak Sanŭl, ak

LUKE.

ālāje: "Laadīkw nājeēlaadookw' Seowadīm, (Pagāwīm), tan tēt tēlemālkotūk'sūnoo."

9. Alaadijūl: "Tame tēt wēledādūmūn 'ntūleeladoonēn'?"

10. Alāje: "Tan tīlesīp' ēdū pīskwaadeyōk' ūkchegūnkū, cheenūm asūgoolōkto' tan pūmabelādūl' sāmoogwōnōgūl sāmoogwōn' ēdēk'; na noosoogooōdōksūp tan tēt wēnjeegwōm pīskwaajū.

11. Ak tūlīmāddōksūp alsoosīt wēnjeegwōm, Noojekenamooēt' tēlīmšk', Tame tēt wegūbaltīm-kāwā' poktūskaasīk āhk, tan tēt mowwemālkodūmoogwēk' Seowadīm, neen, ak tanīk kēgenoodūmagīk ?

12. Ak kenooadoolokto' mēskeek kākwāāk poktūskaasīk, wēlegūnēsīgū. Nadāl' tēt tūleēlaadookw' [Seowaadīm]."

13. Na poktūmkaadijīk ak tēlewājedoo'dīch tan tēlīmkwēdīpū ; ak eladoo'dīch Seowaadīmķū.

14. Na tētpūgaak egaak ākūmkwēsūmaasīt kweiīk bütāloode, Sāsoos ak ēlp' nēg'ūla nāōōktīnskēksījīk chēl taaboo āpostālāwījīk mowwe-wīje-ākūmkwēsūm-edaadijūl ;

15. Tokoo ālāje: "Lōk kēsepawōtūmāp' 'nweboomoolenow' oola' Seowaadīm kāāskw mūnaak wēnmājāuū.

16. Mūdū tēlemoolōk', ma āpch oochemālkodūmoo', meesokoo kakeikeskājeāk' Nīkskam ootēlēgāwaagīmķū.

17. Tokoo wēsmaalājūl 'nkūneepsūmoonūl, ak moowēt' ak āāt: "Oola' oosooalookw', ak mowwe-ūtķūnasooltīkw'.

18. Mūdū tēlemoolōk', ma oochīnsāmoogwow'

menichkaboo tan alogomanöks' iktöök tülā', meesokoo Niskkam ootēlēgawitāwimkāwūm egaado."

19. Tokoo wēswoordök pībünöökün, ak mooewēt', ak sēgwiskibünēgaadök', ak igünūmooöch', ak āāt: "Oola' 'ntenin tan igünūmooēm' oochit' kelow'. Na oochetūladakadikw' 'nmigwedālūm-ooksoodim iktöök."

20. Ak ěp nāööktā' tēlusooalājūl 'nkūneep-sūmoonūl, kесе oologwōdūlooltimkū, ak āāt: "Oola' 'nkūneepsūmoon pelā' kesāgūnoodūm-ūmkāwā' na, 'nmāldēm iktook, tan koodaadāsik oochit kelow'.

21. Kadoo, ankaptūmookw', tan kēgenooalit oopūtūn batalood' iktöök tēgwāooik'.

22. Mūdū meamooch' Ulnoo Ookwisūl tēlipkotūmkaasit stūgā' tēlekeskājaadāsik: kadoo aagei' oochit' ootenin tan wējekenooaaloot."

23. Tokoo bokche-pebanim-tooltijik tēgēn' nēgūmow' kēdoetūlaadēgēch' oola' kogooā'.

24. Ak ěp kwēje-wāgwamādooltibūnik' tan wēn nēgūmow' kēdooe-peāme-ēspedāālūm-ook-sitū.

25. Tokoo Sāsoos ālāje: "Uktūgik tāsūkūm-iksooltijik ootēlēgāmooch' alsoosooltilje ootenāwōkū; ak oosakūmamooch' tēlooeooksooltilje noojeoladakadijik.

26. Kadoo kelow' moo tēloltuök'. Kadoo tan kelow' peāmeēspāāk, tūlāach stūgāach peāmenootkwāāk; ak tan alsoosit tūlāach stūgāach loogowenōō'.

27. Cadoo tēgēn' peāmikpūmāāk? nēgūm tan ētlādālk'? kūsna' nēgūmūl tanūl ēloogwāoochūl?

LUKE.

moo tũ nĕgũm tan ětládálk' ? Cadoo neen tĕlĭt-
kwāoolõk' stũgāach loogowenooeanĕl'.

28. Kelow' na tĕgwāueogũp 'nkwĕjalooksĩm-
kāwāũm iktõõk ;

29. Ak tĕlekeskājaadoolõk' ělĕgāwaage, stũgā'
Nooch tĕlekeskājaadooĩp' neenũ ;

30. Koolaman ũktũládálooltĩnow' ak ũktũlĩn-
sāmoogoltĩnow' 'nbataloodĩmkũ 'ntĕlĕgāwagĩmkũ,
ak ũktũbooltĩnow' ělĕgāwĩtāwāāl koodpoodeel,
ak ũktĩlsoomanow' nĕg'ũla mĕtlasoonĕmĩksĩjĩk
chĕl taaboo tanĩk Islālĕk' wĕdabĕksĩjĩk."

31. Tokoo Uksakũmamenoo' āāt : "Semoo,
Semoo, mũndoo ědũ ědowĕp' kooskwāagoonow'
ũktũlebooskaloogoonow' stũgā' kũlũmkool ;

32. Cadoo neen alasoodũmĕlsāoolāp' keelũ,
ũktlāmsũtooõk'ũnũm moo ookakayanoonũ. Ak
tan tĩlesĩp' kewõnskalnũk, mũlgĩgũnāwaalādũks'
wĩjegĩdoolteyõkũ.

33. [Semoo Peāl] ālājũl : "'Nsak'ũmam, kes-
kājāe ũkwĩjādenĕnoo laplesoonkũ ak 'npooõkũn
ĩktõõk."

34. Sāsoos ālājũl : "Tĕlemool', Peāl, keegũle-
gwĕch ma ũktook keskook āskw mũnaakw keel
seest mĩmoogwõdõon ũknĕnooĩnũ."

35. Ak ělp tĕlĩmāje : "Tan tĩlesĩp' ělkemoo-
lõk ak moo nemaaduõk sooleāwāyā-kũmoode,
kũsnā' moonde, kũsnā' 'mkũs'ũnũl, kakũnũmaa-
deyõksũp tũ kogooāũ ?" Tĕlooĕjĩk : "Mogwā'
kogooā'."

36. Na oochĩt' ālāje : "Kadoo nũgāā tan wĕn
wĕskotk' sooleāwāyā-kũmoode, oosooaadooch',
ak ělp moonde ; ak tãn wĕn moo kĕkoonũmook'

ěspooḡwōsík' 'ntooskědooch' ootokwōn ak ūp-
kwōdělch' [ěspooḡwōsík.]

37. Mūdū tělímoolōk', něḡ'ūla kogooāāl' tanūl
āwegāsík meamooch' kesadāsido' 'ntenīnkāālū ;
na na, Weākedāsido' padadakadīlījeū. Mūdū
tan kogooāāl' tūlāāl' neen.'ntenīn, kakeikeskāja-
ādūl'."

38. Tělooejīk : "Nsakūmaměnen', oola' ědū
taboogūl' ěspooḡwōsīgūl' ěděḡūl'." Alāje : "Tā-
beāk'."

39. Na tāweēt', ak āleēt' tan eeleějū, kūmdūn
tan tělooesīt Ole'beā ; ak tane kěgenoodūmooḡje
noosoogwōje.

40. Na egaach nadāāl' tět, ālāje : "Towěkw'
moo ūktegaanow kwějaaldīmkawā' iktōōk'."

41. Tokoo wějīpkotūmkaasīt āūmūlījū, tīlesīp'
āleēt' ědook' těptāāmūnēs' koondāwīktoogū, ak
ēmootkooleboogooaasīt ak alasoodūmat',

42. Aāt : "Noo', wōḡledāādūmūn, ědū, ooche-
jīgūlaal' 'ntenīn oola' 'nkūneep'sūmoon. Kadoo
moo tūleanooch tan neen těleooledāādūm, kadoo
keel sūk tan teleooledāādūmūn, tāleāch'."

43. Na wějēmāswaasīt ānsālāwīt wasōk, ěle-
māswaasījūl' āūmūlīch', tan mēlkīgūnāwaaājūl'.

44. Ak mūdū lōk wěnmājedaasīt wěje-
mūlge-alasoodūmāt' ; ak ootūḡūneāooodeel' tělāā-
gūl' stūgā' mēskeegūl' chīnpagoontěskūl' mālđāoo
ěhneseagěl' makūmegěḡū.

45. Na wějēoonagaasīch' alasoodūmūmk', pěge-
sīnk' kěgenoodūmooḡje āūmūlīch', ak wājeāje
wějēnābūdelīsūnegū oonmājedaasood' iktōogū.

46. Ak ālāje : "Kogooā' wějēnābūdeōk' ? Nūm-

chedaakw' ! alasoodümaadikw, koolaman' moo üktegaanow ükwchalooksood' iktook."

47. Na tlesip' etlāwistök mowwepegwēlkik cheenümöök' pējedaajik, ak nēgüm tan tēlooesit Soodaa, tan na nāooktājīt nēg'ūla nāöökünskük-sijik āpostālāwijik chēl taaboo, neganaasit, ak wējoo-owaasijül Sāsoosül oosügagēlūmanū.

48. Cadoo Sāsoos ālājül: "Soodaa', wējekenoo-aaloot Ulnoo Ookwisül oosügagēlsood' iktook?"

49. Na nēg'ūla tanik tēgwāooaadijül nēmedoo'dich tan kēdooetüle-keskājēak', ālaadijül: "'Nsakūmamenēn', wējītkūmkūjik ēspoogwōsik iktook?"

50. Ak nāööküskük nēgūmow' takūmajül nā-ooktājīlijül ükchepadūleas' oonökübēmül ak mēntāmooöch' enakūnā oosūtoočkūn.

51. Sāsoos ūsedāboogooēt', āāt: "Usedāda-kadikw' mā nūgāā toochoo; tokoo sāmaadooöch' oosūtoočkūn ak nēsaalājül.

52. Tokoo Sāsoos ālāje tane pējedaalije tan āhk, ükchepadūleas' ak ēlp kēptinā' ükchealasoodümōgwōm tūlāāk, ak kesegoo'ū: "Tēlepējedaayök stūgāā ūknāje-kookwalanow' kūmootūnēs' ? ak na wēje-ēspoogwōsikolteyök' ak kūmoojolteyök' ?

53. Tāsegiskük tēgwāoologūp ükchealasood-ümogwōmkū, ak moo ēlesebinskēdāooögūp' 'ntenink ükūmsinenowū. Cadoo nūgāā üktētpūg-aagūmoōow' egaak, ak bogūnītpaak oomūlgīgūn-ōdīm."

54. Tokoo toochoo kokwalaadijül ak ālaladijül, ak pīskwalaadijül ükchepadūleas' weekū. Ak Peāl' kūnēkāāl wējenoosoogooōje.

55. Na ůtkůsadoodiĥ booktāoo mĕgweiik owwepiſkaadāſik iktooĝů, ak mowpedaajik, ak Peāl' wĩtpaasiĕe.

56. Na ābĩtās' nĕmeājůl ĕbĩliĵůl kweiĭĥk' booktāwiktoogů, ak kĕseankamājul, ak āāt : "Ak ĕlp oola' cheenům tĕgwāādeedĩb'ůnůl."

57. Cadoo Peāl' mĩmoogwōſit, pĕtkwōſit ookůjejeanů, ak āāt : "Abĩt, moo kĕjeāk'."

58. Na kůnĕkjeeĥk ůktůk cheenům nĕmeājůl Peālůl, ak āāt : "Keel nāōĕktājĩt nĕĝůmow." Peāl' ālājůl : "Cheenům, mogwā."

59. Na kůlābĩſ' ĕdōĕk' nāooktāĵeĕĥ' ůktůk' cheenům mĕlkeekůloosit, āāt : "Kedlāwā' iktōĕk keel tĕgwāādeedĩbůnůl; můdů tĕlāowĩn Gālelĕtků."

60. Tokoo Peāl' āāt : "Cheenům, moo kĕjoo-loo tan kogooā' wĕskoo'důmůn." Ak āſkw ĕtlā-wĩſtōk wĩſku' keĝůleewĕĥ kĕdook.

61. Tokoo kewōnskeboogooaſit Uksakůmamenoo' ak ankamājůl Peālůl ; ak Peāl' mĩgwe-dādůmooōĥ' Uksak'ůmamenůl' ookůlooswōk'-ůnům tan tĕlĩmtůp : "Askw moo keĝůlĕĝwĕĥ ůktook', keel mĩmoogwōdoodůks ůkůjejeenů."

62. Ak Peāl' tāweĕt' ak kĕseůtkedĕmĩt'.

63. Na cheenůmōĕk' tanĩk kĕlnaadĩĵůl Sāsoo-sůl mālegĩmaadĩĵůl, ak takůmaadĩĵůl ;

64. Ak ookoonokoopelaadĩĵůl, ak takůmaadĩĵůl, ak pebanemaadĩĵůl, ālaadĩĵůl : "Neganĩk-ĥĩĵetĕĝāwenooaadeĝ' ; wĕn takůmůsk' ?"

65. Ak peĝwĕlkůl ůktůĝůl winĥůĝůl kůloos-wōĝůnůl tĕlĩmaadĩĵůl.

66. Na tĕlĩnkůse-naagoĕāk' nooĵĩtploodaka-dĩĵik memājooenoo' iktōĕk, mowwedaajik, ak

LUKE.

ělp ůkchepadůleask', ak ělp noojeweegĭgůdĭjĭk, ak ālalaadĭjůl Sāsoosůl eetůlmowāgůnoodůmaa-dĭjů, āājĭk : "Keel tů Clĭstāwin ? tůlemĭn'."

67. Alāje : "Tůlemoolok', ma ůktlām-sůtůmooduok'.

68. Ak ědook' pebanemoolok', ma ůsedĕmuoĕk', kůsnā' ma boonājāuwuwōk'.

69. Elmegůnĭk' Ulnoo Ookwĭsůl baasĭdo' ootenākůnůmk' oomůlgĭgůnodĭmk' Nĭkskam-ůlů.

70. Tokoo 'msĭt tĕlooĕjĭk : "Keel tů nůt Nĭkskam Ookwĭsůl ?" Alāje : "Tĕleāk tĕlooā-yōk ; můdů neen na."

71. Tokoo tĕlooĕjĭk : "Kogooā' wĕjuhtůmĕ-dāādůmookw' māch ůloowedůmasoode ? můdů wĕjenoodakw' nĕgům ootoonků.

CHAPTER XXIII.

1. Na 'msĭt tanĭk mowāāgĭk nĕgůmow' kakůmedaajĭk ak ālalaadĭjůl Sāsoosůl Pelatĕků.

2. Ak bokchĭmsĭmaadĭjůl, tĕlooĕjĭk : "Wājee-gůtůp oola' cheenům pĕsogwowhteekůmooāje 'nmemājooenooenahů, ak wĕtkoolāje ootaban-kůdůmoodĭlĭn ělēgāwĭtāwā' sooleāwā' Sesůlālů, āk tĕlemāje nĕgům ookĭstāwĭn ak ootĕlēgā-wĭtāwĭnů."

3. Ak Pelat' pebanemājůl, ālājůl : "Keel tů Lesweebāk' eotĕlēgāmooōl' ?" Sāsoos ůsedĕm-ājůl, ālājůl : "Tĕlēāk' tĕlooĕnů."

4. Tokoo Pelat' ālāje ůkchepadůleas' ak mowāālĭje memājooenoo' : "Mogwā' wājedooāk' pada'soode oola' cheenům ootenĭnků."

5. Kadoo äjekekäjädaajik, těloočjik : “Kame-
doo'düläje memäjooenooü, etlekünoodümoöt'
'msit nadäme Lēsweepāwaagigü, wējadēgemk
Gälelētükü meesokoo oola' tētü.”

6. Tan tělesip' Pelat' nootk Gälelēt', pebane-
mäje cheenümoöl' oogäleletkāwajooilnū ?

7. Tokoo kējeäch ootülāowiln' Hēlötül ootal-
soosoodim İktook, tōkchooe-ēlkimäjül Hēlötēgü,
tan ēlp nēgüm āhk Sāloosälāmk' na tělesipü.

8. Na Hēlöt nēmeäch' Sāsoosül, lōk wēledaasit,
müdü kes saak pawōtk' oonümeänü ; müdü
poogwēlkül koogooāäl' wējenoodümäjül Sāsoosül
ootēninkü, ak äjipchoodōk oonümedoon' pak-
üleiooōkün oowōōchekesaadāsın ooteninkü.”

9. Tokoo kakeiyese-mle-pebanemäjül ; kadoo
Sāsoos mogwäch üsedēmagool.

10. Ak üchepadüleask', ak noojeweegigüdjik
kakümooltjik ak kēsımsımaadjül.

11. Ak Helöt ak oosümagünısüm mogwā-
jooedälümaadjül, ak mälegımaadjül, ak nasa-
dooaadich 'mtokwōn' kēsāmook', ak äpskwe-
aboogwēdoodijül Pelatēgü.

12. Na oola' naagwēk Pelaat' ak Hēlöt abıksk-
tādjik : müdü tūmk kēdāntıbünk.'

13. Na Pelaat' mowewegoomäje ükchepadüle-
as', ak noojıtploodakadılje ak mēmājooenoo',

14. Aläje : “Tēlipkesoolōk tan āüm oola'
cheenüm, ak tělooäyōk', oopēsogwowhtee-
kümooōn' memājooenooü ; kadoo, ankap-
tümookw' ! kes tokümājāäk' kooskalooōk', ak
mogwā' wājedooōk' ootenink padasoode oochit'
nēg'üla kogoāäl tanül wējımsımogül.

15. Ak ēlp amooch' Hēlöt' mogwā' : müdü

LUKE.

tökchooe-ělkymoologüp Hělötěkü, ak ankap-
tümookw', moo tēlegūnoogwōsík ootěbowtoo-
gwěň' boonāboksīnū.

16. Na oochīt' mātaadēs, tokoo boonaalādēs'."

17. Mūdū ějělāāk moo ootooōlkadooōn' nā-
ōōktājīlījūl kestějool tan tīlesīp' wegūbaltīmķū.

18. Cadoo 'msīt mowwesāskoodījīk, tělooějīk :
"Jīgūlaal oot cheenūm, ak tooōlkaadooīn'
Balābasū."

19. Na Balābas' wējuhchepejaaloos laplesoonk
oochīt' mēskeek sěspěnaak ūkchegūnk', ak ělp
nābāděgěmkū.

20. Na oochīt' Pelat' āpch kēloolāje, mūdū
pawōtk' ooboonaalan' Sāsoosūl.

21. Kadoo kěsegowe-sāāskoodījīk, tělooīk :
"Kloocheowktě' ! kloocheowktě' !"

22. Cadoo sestāwā' ālāje : "Cogooā' tū kese-
padaadōk ? mogwā' wājedooāk' padasoodē oote-
nīnk tan oochīnpūsū. Na oochīt' mātaadēs
tokoo boonaalādēs'."

23. Cadoo ūtkīgūnědaajīk sāāskoodījīk, ědow-
oodījīk ookloocheowhtōksīlīnū. Ak nēgūmow'
ookūlooswōkūnūmooōl' ak ūkchepadūlūleask'
ookūlooswōkūnūmooōl' wīswīgūnōdēgēgūl.

24. Ak Pelaat' tēblootk' ootūlaadāsīn tan tēle-
dādūmoodeedījū.

25. Ak boonadooōjūl tanūl kesuchepejaaloojūl
laplesoonkū oochīt' sěspěnaak ak nābāděgěmkū,
tanūl mēnwēgāādījūl ; kadoo egaalājūl Sāsoosūl
ootooledādakūnūmooow' īktook.

26. Na tan tēlepūmalaadīch, kokwalaadījūl
cheenūmool tělooesīlījūl Semooūl, ak kākwa-

dooaadich kloocheāwā' oopūmnegadūmūlīn' ootēchk' Sāsoosūlu.

27. Ak mowwepoogwēlkīk memājooenoo'k ak ābījīk noosoogooadijūl, tanīk akayēmtūmoodījīk, āk māwemaadijūl.

28. Cadoo Sāsoos ēlekewōnskeboogooaasīje, ālāje: "Kelow', Sāloosālām-eeskwētōot', moo ūkmooemenow' neenū; kadoo mooīmsooltīkw', ak mooemookw' kūnejūnooōk'.

29. Mūdū, ankaptūmookw', naagwēgūl egaadūl, tan tīlesīp' tūlooēdāk', Wēloltījīk ābījīk tanīk mūnaa wēnjūnoolteekw, ak ābījīk tanīk mūnaa noosēsskoodeekw.

30. Tokoo tīlesīp' ūpkoje-tūlīmadāk' kūm-dūntnū, Ulneseaadīkw 'ntenēnākū; ak tūlootāk' nēmākūmegēgūl, Ankoonaaīn.

31. Cadoo tūladoodīch wēgēt' ūlnogūm īktook, tālaadedūl' mūljogūm īktook?"

32. Na āp taboosījīk ūktūgīk, padatēgāwenook' tēlewīje-pūmaloojīk nājenāboksījīk.

33. Na nadāāl tēt pējedaadīch tan tēlooesīk Oosūgātp', ak nadāāl tēt ētlekūloocheowktaadijūl, ak ēlp padatēgāwenoo', nāooktājīlījūl enāk-ūnēgāāl, ak nāooktājīlījūl padadoochkāālū.

34. Tokoo Sāsoos āāt: "Noo', abīksīktoo nēgūmowū, mūdū moo kējedoodīkw tan tēladakadeedījū." Ak ūtkūnasoolteedījūl ootokwōnūl, ak ēlakadijīk [oochīt' ootokwōnūl.]

35. Na memājooenook' kakūmooltījīk ak ankaptakadijīk, ak ēlp oosakūmamooōk' tēgwā-ooaadīje, ak mowwemālegīmaadijūl Sāsoosūl, tēlooējīk: "Wēstoweābūne ūktūge; kāā!

LUKE.

něgŭm oosŭtoweesich! Klĭstāwĭch' ooche-
nenasoonkoosĭch Nĭkskam āwĭktook."

36. Ak ělp sŭmagŭnĭsk' mǎlegĭmaadijŭl, ak
pĕjedaadijŭl ak kĕsmŭnŭmooaadĭch tĕbnā-
gŭlāwāŭ,

37. Ak tĕlooĕjĭk: "Keel tŭle-ĕlēgāwĭtāwĭn'
Lĕswepāwĭktōōk, oosŭtoweese!"

38. Ak wesoonasĭk tĕlewegāsĭk ŭkpŭdei-
ĕgāal ootenĭnkŭ: "Oola' na Lĕswebāk' ootĕlēgā'-
mooŭl."

39. Na nāōōktājĭt nĕgŭla padatĕgāwenook'
tanĭk wĭjekŭlootheowktokseedĭjŭl, wĭnĭmājŭl
Sāsoosŭl, ālājŭl: "Keel ĕdook' Clĭstāwĭn',
oosŭtoweese keel, ak nenĕn' oosĕtween."

40. Cadoo ŭktŭk' [kestĕjoo] ŭsedāboogooĕt'
ak pĕtkĭmājŭl, ālājŭl: "Moo tŭ chepālowt'
Nĭkskam, tan nāōōktā' tĕle-onmāje-ĭlsoo-
dāseyōk'.

41. Ak kĕdlāwā' ĭktōōk kenoo kokwōje-
oonmāje-ĭlsoodāseekw, mŭdŭ tĕdābooe-aban-
kŭdookseekw tan kesetŭladĕgāākwŭ, kadoo
oola cheenŭm mŭnaa kogooā' padaadookw."

42. Tokoo ālājŭl Sāsoosŭl: "Nooedālŭme-
dŭks' neenŭ, Nsakŭmam, tan ŭktĕlēgāwaagĭmk
pĭskwaan."

43. Ak Sāsoos ālājŭl: "Tĕleāk' tĕlemool',
keskook' ŭtkwāādedŭk'sŭnoo Paladeiskŭ, [wa-
sōgŭ.]"

44. Na ĕdook' meowlagwĕch', ak bogŭnĭtpaak
egaak tan tĕlkeek makŭmegāoo meesokoo
kĭpkwaat'.

45. Ak nagoosĕt bogŭnĭtpagaasĭt, ak ŭkche-

ālasoodūmōgwōm ootūkūmākpelāk'ūnūm mēg-
weiik nowskenaadāsik.

46. Tokoo Sāsoos kēsegowēt', āāt: "Noo',
'nchejakūmīch' egaalūk ūkpūtūnkū." Telooēch'
nēg'ūla, ēgoolāmīt.

47. Na nēgūm tan ētlekēptīnāwīt' kūsķim-
tūlnākūnīlīje sūmagūnīsū, nēmedōk' tan tēle-
keskājēāk', na bā kēpmedālūmājūl Nīkskamūl,
āāt: "Kēdūl bā meamooch' sābāwītāk' chee-
nūmāk' na!"

48. Na 'msīt mowwepoogwēlķik tanīk kese-
pūme-mowedaajīk oonūmedoonow' nēg'ūla ko-
gooāāl, nēmedoodeedīch tan tēlekeskājēāk',
taktūmeedījūl oopooskoonooōl', ak āpskwēdaa-
jīk.

49. Ak 'msīt tanīk nēnooaadījūl, kakūmool-
tījīk kūnēk'āālū; ak ābijīk tanīk wējenoosoo-
gooaadīb'ūnūl Sāsoosūl Gālīlētķū, ētleankap-
takadījīk.

50. Na cheenūm āhk tan tēlooesīt Sosēp,
noojītploodēgēt' kokwōje-cheenūmooīt ak sābā-
wīt;

51. Tan mogwā' wēledādūmoogooop tan
ūktūgīk tēlītploodūmeedīp, ak tan tēladakadee-
dīp. Alemūteāk' tūlā', Lēsweebāk ooche-
gūnūmooow' na, ak nēgūm ētleskebedooōch'
Nīkskamūl ootēlēgāwaagīm:

52. Oola' cheenūm ālējūl Pelatūl āumūlīch',
ak ēdowēch' Sāsoosūl ootenīn.

53. Ak nesaalājūl ak tētpogwaalājūl atla-
wēgūn iktoogū, tokoo pejaalājūl ootkoodākūn
īktook, tan wēje-wōlsūktaasīk koondāwiktoogū,
tan tēt mūnaa wēn pejaadāsīkw.

LUKE.

54. Ak elājoołtĭmkāwā' naagwĕk na, ak atlas-moodĕġiskūk wĕjooowaasĭk.

55. Na ěp ābĭjĭk tanĭk pĕjewĭjāooaadĭb'ūnūl Sāsoosūl Gālelĕtkū, noosoogooaadĭjĭk, ak nĕmedoodeedĭch ootkoodākūn, ak tan tĕle-pejalook-sĭlĭch' Sāsoosūl.

56. Tokoo āpskwĕdaajĭk ak eladoo'dĭjūl mĭlemagāwāal ak amakĕnsoode, ak tĕleatlas-mool-tĭjĭk atlasmoodeġiskūk, stūgāa tan ũtploodākūn tĕlkitkū.

CHAPTER XXIV.

1. Na ũmskwĕsāwā' naagwĕk kese atlas-moo-deġiskūk, kĕseĕskĭtpook', nĕġ'ūla ābĭjĭk pĕjedaajĭk ootkoodākūn ĭktook, ak pĕgesedoo'dĭjūl mĭlemagāwāl' tanūl eladoodĭb'ūnūl; ak āp ũktūġĭk ābĭjĭk tĕgwāooaadĭje.

2. Ak wājedoo'dĭch koondāoo wĕje-jĭġūledādūpchaadāsĭk ootkoodākūn ĭktook.

3. Tokoo pĭkwĕdaajĭk, kadoo mogwā' wājedooaadĭkw Uksakūmamenūl' Sāsoosūl ootenĭn.

4. Na tĕleāk' ětleaswedādūmeedĭch tan tĕlasĭlĭjū, ankaptān', taboosĭjĭk cheenūmōōk' tĕleasoonaagĭk bāktāstĕġūl ootokwōnooōl kakūmĭjĭk kweiĭchhkū.

5. Na wāgwōdasooltĭjĭk ak ogūlūmkwĕdaajĭk; tokoo ānsālāwĭjĭk tĕlemaadĭje: "Cogooā' wĕjkwelooōk' tan memājĭt 'npooenoo' ĭktook?"

6. Nĕġūm moo oola' tĕt āūmoogwōk', kadoo kesemenoonsĭtāk'. Mĭgwedādūmookw' tan nĕġūm tĕlemoologūp tan āskw āhkĕk Gālelĕtkū.

7. Cadoo tělooěp' Ulnoo Ookwísul leīgūn-ūmooěđen' padadakadījik oopūtūnoo-ow' iktook, ak kloocheowktaaděn, ak sestāwā' naagwěk menoonsito'."

8. Ak mīgwedādūmeedījūl ookūlooswōk'-ūnūmūl.

9. Tokoo wějeāpskwědaajik ootkoodākūn iktook, ak kakeiāgūnoodūmooadije 'msit nēg'ūla kogooāal' nāōōktīnskūsīlīje chěl nāōōkt, ak 'msit ūktūg'eū.

10. Male Mādlān na, ak Soana, ak Male Sak ookwījūl, ak āp ūktūgīk ābījīk tanīk tēwāooaadīje, tanīk tělemadije āpostālāwīlīje nēg'ūla kogooāal'.

11. Ak ookūlooswōkūnūmooōl' kělooskedāādūmooadijūl, ak mēktooaadīje.

12. Tokoo Peāl' wěnagaasīt ak ēleebīt ootkoodākūnūgū, ak ogūlūmkwaasīt ak nēmedogūl atlawēg'ūnūl sāak ēdēgūl; tokoo poktūmkaasīt ēlūmeēt' wějepakūladaasīt tan tělekěskājeākū.

13. Ak ēdū, taboosījīk chenūmōōk' negūmow ootenāwōk' tūlāāgīk, ālaadijīk na naagwěk ūkche-gūnchechk tan tělooesīk Emāūs, tan těleběsook wějaadēgēmīk' Sāsoosālāmīk' ēdook' ēlooīgūnūk' tāsūk meil.

14. Ak pēmuskoodūmeedīch 'msit' kogooāal tan tělekeskājaadāsīkū.

15. Na těleāk' pēme-taboo-owwīstoo'dīch, ak pēme-pebanīmteedīch, Sāsoos těbowaasīje ak wījāooōje.

16. Kadoo oopūkīkoowōl' tělutookooltās'īgūl moo wěje-nēnooaađgool.

17. Ak Sāsoos ālāje : "Cogooāal tū wēg'ūla

LUKE.

külooswök'ünül tanül weskoodümogül tan tēle-pūmaadeyök, ak pelükadāmookseyök ? ”

18. Tokoo nāōōktājīt nēgūmow', tan tēlooesīt Cleopūs, ūsēdēmājūl, Keel tū pasūk peloo-āowīn Sāloosālāmķū? ak moo ķējedoonül nēg'ūla kogooāāl tanül kese keskājeagül na tēt wēg'ūla naagwēgül ?

19. Ak ālāje : “ Cogooāālū ? ” Tēlemaadījūl, Oochīt' Sāsoosāk' neganīkchījetēgā-wenooāk' mēlkīgūnūbūnāk loogowōkūn īktook ak külooswōkūn īktōōk, ooskalook Nīkskamül ak 'msīt memājooeno'.

20. Cadoo ūkchepadūleask', ak 'nsākūmame-nāk' egalaadīb'unül ootoonmāje-īlsoodāsīlīn' 'npooōkūn īktōōk, ak kloocheowktaadīb'ünül.

21. Cadoo nenēn' ajīpchoolkūtūp nēgūm na tan ķēdooe-ābājīpkwōdēlooājūl Islālūl. Ak ēlp chēl mā keskook sestāwā' naagwēk kes wēg'ūla kogooāāl tēlekesķājadās'īgūl.

22. Ak chēl āpch māch alt ābījīk nenēn' nīg-ūmanāk' pakūleiooenāmūdūnīk', tanīk āhkūb-ūnīk' ķēseēskītpoo'gwēk ootkoodākūn īktoogū.

23. Ak tan moo wājedooadegwēk' ootenīnēgū, pējedaabūnīk' ak tēlooēbūnīk' oopīltooōmanow' ānsālāwīlījeū, tane tēlooēlīje nēgūm oomemājīnū.

24. Ak ēlp alt tanīk tēgwāooenāmūdūnīk' ēledaabūnīk' ootkoodākūnūgū, ak tēle-wājedoodīp tan ābīlīje kesetūlooēlīpū ; kadoo mogwā' nēm-eadiġoob'ünül Sāsoosūl.

25. Tokoo ālāje : “ Kelow' moo nēstooāooōk' ak ķēgwāeyōk' ūkamlamoonooow' īktook' ūkūd-lāmsūtūmūnow' 'msīt kogooā' tan neganīk-chījetēgāwenoogwīk tēlooāādīpū.

26. Kesipsogwadäsısok' tũ Clıstāwıt' moe oowöðje-wöðnmájāın węg'ūla kogooāāl', ak ootülepıskwaan ookoopmedādāk'ünüm iktook? "

27. Ak wējıpköje-pakei-künooadooðje Moo-yeesėk', ak 'msıt neganıkkhıjetėgāwenoo iktook, nėg'ūla kogooāāl tanül āwegāsıgül oochıt' nėgüm ootenın.

28. Na wėjooowtėskümeedıch ükchegüncheech tan ěledaadıjũ; ak Sāsoos tēlaasıt stügāāch' eo-tüleēn' nakügāālũ.

29. Cadoo moonsāmaadıjül, tēlooėjık, Wıjık-toogoo'nėmın': müdü kėgėt wēlaakw, ak naagwėk sooěl kakayāk'. Ak pıskwaat ootügwāooðñũ.

30. Na ětleweboomach', wėsraadök pıbün-ökün, ak moewėt', ak sėgwıskıbünėgaadök, ak ıgünümooöch'.

31. Tokoo oopükıkoöñ' pantaadāsıgül, ak nėnooadıjül, tokoo kėskaasıt.

32. Ak tēlımtıjık, Moo tũ ükamlamoonenül' noogwadınoogül üktenėnākũ tan tılesıp' pėm-uskwımoolkwėk' owhtıgũ; ak tan tılesıp' pakei-kenooadoolkwėk tanül āweegāsıgül?

33. Na nanküme-boogooadıjık, ak ěleāp-skwaadıjık Sāloosālāmķũ; ak wājeaadıje nāook-tınsküksıljıje chēl nāðökt āpostālāwıljıje, ak tane tėgwāooaadıje, mowāeedıje,

34. Tēlooėljıje, Uksakümamenoo' kėdlāwā' ıktöök kesemenoonsıt, ak keselemāswaasıjül Semooñũ.

35. Ak węg'ūla tēlemaadıje tanül kogooāāl tēlekeskajeagüp owhtıgũ, ak tan tēluchıkhıje-aadı tan tēleskwıskıbünėgaadāsık pıbünökün.

36. Ak āskw ětluhskoopdümeedıch węg'ūla

kogooāāl', Sāsoos kakūmīt mēgweiik āūmoo'-
dīlijū, ak tēlīmāje, Wōntūkōde eech ūktenā-
wōkū.

37. Cadoo chīpsooltījīk ak wāgwōdaasooltījīk,
tēledaasooltījīk oonūmeanow' skūdāākūmoo'jūlū.

38. Cadoo ālāje: "Cogooā' wējesēspēdasool-
teyōk'? ak kogooā' oochīt' mēktādaswōk'ūnūl
egaagūl ūkamlamoonooōkū ?

39. Ankaptūmookw' 'npūt'ūnūl ak 'nkatūl,
ansūmā' 'ntneenāwīnū. Ukwūnīkw' ak nūme-
dookw' 'ntneenāwēnū; mūdū skūdāākūmooch'
moo āwageiwīkw' ak moo wōkūndēmīkw, stūgā'
neen tēlnēmeeyōk."

40. Tokoo kesetūlooēch' wēg'ūla nāyaadooōje
oopūtūnūl ak ookwōdūl.

41. Ak tan tēleoledasoolteedīch wēje-
mēktūmeedīch, Sāsoos ālāje: "Wēskodūmoo-
deyōk oot tēt mechīpchāwā'?"

42. Tokoo īgūnūmooaadīch sākuskūbaasīk
nūmājwā', ak mechīpchāmooēchaboo.

43. Ak wēswaadōk ak mījesīt ooskalooōkū.

44. Ak ālāje: "Wēg'ūla na nēg'ūla neen
'nkūlooswōk'ūnūl tanūl tēlemoologoob'ūnūl, tan
tēgwāoolokū, oodēpkadīn ookakeikeskājean'
'msīt kogooāāl' tanūl āweegās'īgūl oochīt' neen
'ntenīn Mooyees ootūbloodāk'ūnūm īktook, ak
neganīkchījetēgāwenoo īktook, ak weegād'īgūn
īktook alasoodūmākūnīntūmkāwā'."

45. Tokoo pantaadooōjūl ootāledasoodewōl',
oonūstoedaasoodewōl', koolaman' oonūstūm-
ūnow' tanūl āweegās'īgūl.

46. Ak ālāje: "Na tēloogāsīk Clīstāwīt oo-

CHAP. 24.

köödoewöönmäjäin, ak ookoodooemenoonsin sestāwā' naagwěk.

47. Ak ūpskwědāādākūn ūloowāwood' iktōōk' ak ūloowāwoodeel ootabīksīktādīmka wāūmooōl', ootooleāgūnoodāsin oowesoonūm iktook, 'msīt tan tāsūkūmīksooltījik āūmoodeedījū, ak oowōōj-īpkotūmkean' Sāloosālāmkū.

48. Ak kelow' noojeloowedūmāsoolteyōk' oochīt' wěgūla kogooāālū.

49. Ak abooltōksūp tan Nooch tēlooēp' ookūdooe-īgūnūmooēdoon: kadoo kelow' nake-daakw ūkchegūnk' [Sāloosālāmk'] meesokoo ooche-īgūnūmooksoolteyōk' mūlgīgūnōde kākwāāgū."

50. Tokoo ēletoaalāje, ālaalāje meesokoo Bētānīgū, ak wēnagaadogūl oopūt'ūnūl ak wēlekūloolāje.

51. Ak tēleāk' tan ētle-woolekūloolāch', wějetēpkesaasīt ootenāwōk, ak ēleēpsītkwaaloot wasōgū.

52. Tokoo alasoomaadījūl, ak Sāloosālāāmk nēspe-abāje-mowe-ooledaasooltījik.

53. Ak nāāgow āūmoodījik Ukche-alasoodūmogwōmkū, ak ētle-mūdogwōlaadījūl ak ētle-moewōlaadījūl Nīkskamūl.

THE EPISTLE OF PAUL TO THE
ROMANS.

CHAPTER I.

1. Neen Pöl wěňököüběmīt 'ntenīn Sāsoo Goole; kesewegoomīmk' ělp nenasoonīmk' 'ntāp-ostālāwītāwīnū; ělp kestěpkesaalīmk oochīt Nīkskam oowđölägūnoodūmāk'ūnūm,

2. Tan wějeneganeägūnootkūs neganīkchjjetěgāwenoogwīk ootenāwōk' Nīkskamāwāāl weg-ādīgūn'ūlū, tan tēleägūnoodāsīk ;

3. Oochīt' Ookwīsūl tanūl wějuhskījenoōl-īb'ūnūl Dabīdō ooskūnemānūmk, tan tūlā' ootenīnk, nūt na tan ootenīn tět wějeskaleāk',

4. Cadoo wějekesedālūmoos' Nīkskam Oo-
kwīsīn mūlgīgūnōd īktook, oochīt Nīkskamāwā'
'Mchejakūmīch', Wějeoolenīkskam, tan tēle-abīje-
běp' ; nūt na Sāsoo Goole Uksakūmamenoo,

5. Tan ootenīnk wějīmsūnūmoo'deēgūp wēlat-
tīmkāwā' — īgūnūmagwēmīkāwā' — ak āpostālā-
woode, oochīt' ūktlāmsūtōōkūn oowđōjesāktāsīn
'msīt tan tāsūkūmīksījīk ootenāwōk, oochīt'
ooweesoōnūm.

6. Wěg'ūla ootenāwōk' kelow āūmoodeyōk'
wějewegoomkoosoolteyōk'. Sāsoo Goole oote-
nīnkū ;

ROMANS.

7. Wěskwimkík 'msít tan tāsijík taník wějík-sálkoosoltijík Níkscamāwíktook, taník ětlūgādūmoodijík Romkū, wegoomkoosoltijík ooníkscamāwāooltinowū ; wěłaltimkāwā' ak wōntūkōde eetūch ūktenāwōk', tanūl wějeagūl Níkscamāwíktook, Koochenoo, ak Sāsoo Goole ootenink.

8. Tūmik wějemoewōlk' Nūnikscamūm, Sāsoo Goole ootenink, oochit' tan tāseyōk' kelowū, mūdū ūkūdlāmsūtoōčkūnūmooōl' sāsāgūnoo-dāsík tan tēlkeek oositkūmōok'.

9. Mūdū Níkscam noojelōoedūmāsít oochit' neen, tan ēloogwāōok' 'nchejakūmijoo iktook Ookwisul oowōōlēāgūnoodūmākūn iktook, nāā-gow wěskwimoolōk 'ntalasoōdūmākūnūmkū ;

10. Ak ēdām' chiptōōk ēdook kūlābīs' nūgāā oolaasīs Níkscam oowōōledādākūnūm iktōōk 'npūgīsīnūn āūmōk'.

11. Mūdū nēdāje nūnūmoolīnow', koolaman' 'ntīgūnūmoolenow' Igūnūmādīmkāwā' 'mchejakūmijooāū, [Wějeooleníkscamāwāū], koolaman' ūkmūlge-boogooltinowū.

12. Nūt na ūkooje-mowe-ooledasooltenēnoo oochit' ūkūdlāmsūtoōčkūnūmenūlū, kelow' ak neen.

13. Na moo pawōtūmōō' moo ūkūjejedoonow', ūchkenātoot', neen seowwu kesedādūmāp' 'npūgesīnūn āūmōk', kadoo wētcoolimk' meeso-koo nūgāāch, koolaman' 'nkoo'koonūmūn tanūl wějemanīgūl ūktenāwōk, stūgā' tēlekoo'koonūm ūktūgīk pelooāchk' tāsōonāmiksijík ootepāwōk'.

14. Neen tētākīk Glekāwagīk ak ēlp sūgāwe-ūlnook' ; taník nēstooōltijík ak taník moo nēs-ooōlteekw.

CHAP. I.

15. Na oochít' tan tēdoojipkwōdoo keskājāe 'ntēlīpsūdoon'ūmūn wōōleāgūnoodūmākūn ēlp oochít' kelow' tan āūmoodeyōk' Romkū.

16. Mūdū moo nēdāgāu oochít' wooleāgūnoodūmākūn tan Sāsoo Goole ootenīnk tūlā', mūdū Nīkskam oomūlgīgūnōdīm na oochít' oosūtogūn 'msīt wēn ootenīnk tan kēdlāmsūt'k', tūmk Lēsweep ootenīnk ak ēlp Glekāwaach ootenīnk.

17. Mūdū na Nīkskam ookokwōjedāādākūn, tan wējeāk' ūktlāmsūtoōkūn iktōōk, wējekenooadāsīk oochít' ūktlāmsūtoōkūn; stūgā' tan tēlooweegāsīk : Tan wēn kokwōdmūdōk', oochememājīdo' ūktlāmsūtoōkūn iktōōk.

18. Mūdū Nīkskam oowōōkweioodīm wējekenooadāsīk wasōk', oochít' 'msīt' tane kakeiyese mīlepada'dāje Nīkskamū, ak oochít' 'msīt' tan tēlekakeiyese-mīlīksūboogwadāk'ūnūl cheenūmōōk' ootenāwōkū, tanīk kēkoonūmeedīch kēdlāwāoōkūn ūksūboogwa'dākūn iktook.

19. Mūdū tan kesuchīkchījedoonēs' Nīkskamāwīktook ētlekenooaadāsīk nēgūmow' ootenāwōk'; mūdū Nīkskam tēlekenooadoōb'ūne.

20. Mūdū nēg'ūla kogooāl' moo tanūl nēmedoomūgūl ootenīnk tūlāāl, wējepakeinūmedās'īgūl oochít' oosītkūmoo' tan tēlekesedāsīgū; mūdū wēje-nūmedās'īgūl tanūl wējekesedāsīgūl; nūt na ootāpchemūlgīgūnōdīm ak oonīkskamāwoodīm. Na oochít' ēlkomoo'dūmoojīk : mogwā' kesīptogwōlsoolteekw.

21. Mūdū kējeadedēk' Nīkskamūl, mogwā' tēlīkpūmedālūmadeegoob'ūnūl stūgā' Nīkskamūl, ak moo moewōlaadeegoobūnūl; mūdū owoonā' pēmeloowāweadīb'ūnīk' tan tēleādūm-

ādoolteedīp, ak ookwōmlamoonoowōl' moo nēs-tooānoogūl bogūnītpagaadīksūbūnīgūl.

22. Tan tēlooāādīs oonūstooōltīnow', pēme-loowāweadīsūneek :

23. An ēlesasāwadooadīs'ūnūl tanūl moo wēnpoowōkūnīlīgool Nīkskamūl ookoopmedāādāk'ūnūm, ūlnooōktaoo īktook, taŋ tēlekesedāsīt stūgā' memājooenōō' tan wēnpooōk'ūnīt, ak stūgā' sesīpk', ak nāwegadaadījīk weisīsk', ak choojīčhk.

24. Na oochīt' Nīkskam ēlp ūsedālūmāb'ūne oochīt' ookwōmlamoonooōl' tan tēlepawōtūm-eedīch, 'mchegā' īktook ; ookesalūsooltīnow oobūnokedālūmooksooltīnow' oochīt' nēg'ūmow ootenāwōkū.

25. Tankīk ēlesasāwadooaadīs Nīkskamūl ookēdlāwāooōk'ūnūm ēksooōgūn īktook, ak ājepoo-gwēle-alasoomaadīs'ūne ak ājepoogwēle-loogowaadīs'ūne tane kesedāsooltīlīje, moo ēnkoodā tanūl Mēstāgesetēgēlīj'ūlū ; tanūl ētlemoowōlkoosīlījūl yāpchoo. Amēn.

26. Na oochīt' Nīkskam wējeūsedālūmāb'ūne wīnchūgūl kogooāl' tanūl tēlepawōtūmeedīpū. Mūdū ootābītēmooōh' ēlesasāwadoolīp' tan tēlekokwōjeāooōsoolteelīp oochīt' moo ookokwōjeāooōsooltīlīnū.

27. Ak ēlp ēnkoodā cheenūmoogwīk boonalaadīje ābīlīje tan tēlekokwōjeāooōsooltīlīch', ak kēsēpawōltooltīsūneek ; chenūmoogwīk tēladakadedīsūnīgūl 'ntāgogūnkūl wījēchenūmooōkū, ak mēsūnūmeedīsūnēk ootenāwōk ootūlooāwoodewōkūl ootabankūdooōāūmoowēk' tanēk kokwōjeāk'.

28. Ak мүдү moo pawötümeed'ikwsüp ootan-
kodümñow' ooküjeje-anow' Níkksamül, Níkks-
kam egaläb'üne ootäledaswökünümooöl' ootüloo-
wäweñü, ootüladakad'ınow' kogooäl' tanül moo
ëlekokwöjeanoogül.

29. Wējoochooa-dāsoolt'isüneek 'msit padas-
wökün, üloowāwoode, āoosāme-pawötümüg-
āwā', ak üktooödākñ.

30. Wejoochooadāsoolt'isüneek nābädëgëmkā-
wā', wiskooögün, älmegëdümügāwā', üksüboo-
gwaadākün, wñnmüdoomkāwā', booskekemāwis-
too'-d'isüneek,

31. Maksëlämadibünül Níkksamül, booskuh-
kweioolt'ibüneek, ëmtëskolt'ibüneek ; booskeëm-
togwölsoolt'ibüneek, nëdowedädümeedib'ünül
winchügül kogooäl' ; oongeegooöh' ëlistooaa-
dib'üne, moo nëstooölt'ikwsübüneek, booske-
skwiskadoodis'ünül kesägünoodümümkāwā' ;
moo abiksiktakad'ikwsübüneek, moo āooledāda-
kad'ikwsübüneek.

32. Tan'ik tüleaa këjedooad'ich Níkksamül
oot'isoodāk'ünümül nëg'üla tan'ik tëladakad'ijik
wëg'üla kogooäl' oopoogwödoo'd'ınow' 'npooök-
ñ, moo pasük tëladakadeed'igool nëg'üla kogoo-
äl, kadoo mäch ëlp wëledälümaadije, ak wij'itkwā-
ooaad'ije tane tëladakad'ijje.

CHAPTER II.

I. Na oochit' padadëgën', O cbeenüm, tan
pasük wëñin, tan tëleisoodëgëñü ; мүдү üktük
wën ilsoomch', keel na wëñmäjeiloomsın ; мүдү

keel tan ilsoodēgēn' ēlt na tēladēgērūl nā-
ooktāū.

2. Na kējedookw' Nīkskam ootīlsoodāk'ūnūm
oookwōjean' oochīt' nēgūmow tanīk tēladaka-
deedijūl wēg'ūla kogooālū.

3. Ak tēledaasīn, O cheenūm, tan īlsoomchīk
tanīk tēladakadeedijūl wēgūla kogooāl' ak ēlp
nāooktā' tēladēgērūl, tēledaasīn ūkesemooktūm-
ooōn' Nīkskam oowoonmājeīlsoodāk'ūnūm ?

4. Kūsna' kēnskāptūmāch' tan tēle-mowe-
poo gwēle-oolmūdōk' Nīkskam, ak tan tēlepoo-
gwēle-kūmootk' ūloowāwoode? moo kējedoo-
owch' Nīkskam ookūloo'soodīm ēlekūldākūnūsk'
āpskwēdāādākūn īktook oochīt ūloowāwoode ?

5. Ak ūkmūlgedāādāk'ūnūm īktook ak ūkam-
lamūn īktook tan moo wēje-āpskwēdasīnook'
ūloowāwood' īktook, pējemowadās'īnūl ookwei-
oodeel oochīt' tan nagwēk ookweioode egaak, ak
tan Nīkskam ookokwōje-īlsoodāk'ūnūm nāya-
dāsīkū ?

6. Tan tūleabankūdooōdū 'msīt wēne tan
tēlīpkwōdāsīlīch' :

7. Wēg'ūla tane nāāgow wēlekūmoodūmūlīch'
oowōōledāādakadīlīn', ak wējekwelūmoodīlīch'
moewōltīm kāwā' ak ūkpūmedāādākūn, tūlea-
bankūdooōdū āpchēmēmājooōkūn ;

8. Cadoo wēg'ūla tanīk booskeādūmooadjīk,
ak moo saktūmeedīkw kēdlāwā', kadoo saktūm-
eedīch padaswōkūn, tūleabankūdooksoolteedāk'
makseltākūn ak ookweioode ;

9. Wōōnmājōde ak ūksenoogowōkūn egaado'
'msīt wēnīk oochejakūmījooōk' tanīk padadaka-
dījīk ; tūmk Lēsweep ak kūlābīs' Glekāwaach.

CHAF. 2.

10. Kadoo moewöltimkāwā' ak ūkpūmedā-dākūn ak wöntükōde 'msit wēn ootenīnk tan wēlloogwēt', tūmk Lēsweep, kūlabīs' Glekā-waach.

11. Mūdū Nīkskam moo estooedādēgēkw'.

12. Mūdū 'msit wēnīk tanīk kesepadadaka-dījīk ak mogwā wēskodūmeedīkw ūtploodākūn, wōōnmājīnpoo'dedāk', tūleaa moo kēkoonūmeedīkw ūtploodākūn; ak tanīk wējepadadakadījīk ūtploodākūn. Iktook, oocheilsoomādēn' ūtploodākūn iktook.

13. Mūdū moo nēg'ūla tanīk noodūmoodeedīch ūtploodākūn kokwōjedālūmooksoolteekw ooskalook Nīkskamūl, kadoo nēg'ūla tanīk tēladakadeedīch ūtploodākūn, kokwōjedālūmooksoolteedāk'.

14. Mūdū tan tīlesīp' ūktūgīk pelooāāchk tāsūkūmīksījīk, tanīk moo wēskodūmeedīkw ūtploodākūn, tēladakadeedīch tan tēlkūmīkseedīch, tanūl tūlāāl ūtploodākūn iktook, nēg'ūla tūleaa moo ūtploodākūnūmeekw, ootplookākūnījīk oochīt' nēg'ūmow ootenāwōk'.

15. Tanīk nāyadoodīch ūtploodākūn ootloogowōk'ūnūm āweegāsīk ookwōmlamoonooōkū, ookwōmlamoonooow' wējelooedūmāsoodīk ak ootāledaswōkūnūmooōl' chīptooēgāāl moewōlaadije ak chīptooēgāāl pētkīmaadije,

16. Na nagwēk tan tīlesīp' Nīkskam oocheilsoodūmooōdūl' memājooeno' ookeemoodoogāwāūmooōl', Sāsoo Goole ootenīnkū, stūgā tan tēlekenoodūmooēk' neen 'ntwōōlēgūnoodūmāk'ūnūm.

17. Ankaptān! keel tēlooodooksīn Lēsweep,

ROMANS.

ak äptogwīn ūtploodākūn, ak wējemūdogwōlsīn Nīkskam-āwīktōök :

18. Ak kējedäch' oowōōledādāk'ūnūm, ak wēledādūmūnūl tanūl kogooāl bējūlēkūlookūl, tan wēje-kenoodūmooksīn ūtploodākūn īktōök.

19. Ak tēlīktlāmsūtāsīn noojeneganowtee-
kūmājīk nēgābegoltījīk, ak ūkwōsogwadooōn'
tanīk bogūñītpakūnūmījīk ;

20. Ak ūknoojekenamooōn' tanīk moo nēstoo-
ōlteekw, ak ūknoojekenoodūmooōn' mījooajeek-
kū ; tan wēskōdūmūn 'nsūtooōgūn ak kēdlā-
wāooōkūn oonāpkākūnūmooow' ūtploodākūn īk-
took.

21. Na oochīt' keel tan kēgenoo'dūmat āp
ūktūk' wēn, keel nūt moo tū kēgenoodūmāsūn ?
Tan tēlīpsūdoo'nūmūn, " Moo ūkūmootūnow",
kūmootūnēn' tū keel ?

22. Tan tēlooēn', " Wīnāchkūl moo ūktūlasu,"
tēlasīn tū nūt keel ? Tan keel makskēlūmūjīk
ūlnooōktak', keel tū kēmootūnādūmūnūl alasoo-
dūmōgwoōmāāl ?

23. Tan wējemūdogwōlsīn ūtploodākūn īk-
took, wējebūnokedālūmūt tū Nīkskam tan tēle-
skwīskadoon ūtploodākūn ?

24. Mūdū Nīkskam oowesoonūm ētlebūn-
okedādāsīk ūktūgīk pelooāchk tāsūkūmīksījīk
ootenāwōk, oochīt' kelow', (kelow tēladakade-
yōk'), stūgā' tan tēlōoweegāsīk.

25. Mūdū mīmkoōskaosāsīmkāwā' wējeka-
neāwīk ēdū kūlōdūmūn ēdook' ūtploodākūn.
Kadoo skwīskadoon ūtploodākūn, ūkmīmkoōska-
oosāsīmkāwā' wējetūleak' stūgā' moo mīmkoōs-
kaoosāsīmkāwā'.

26. Ak tanĭk moo mĭmkööskaosäsoolteekw külödümeedĭch ütplodákün tan tĕlitplotkŭl, ma tŭ tanĭk moo mĭmkööskaosäsoolteekw tŭledälümájĭk stŭgā' mĭmkööskaosäsooltĭjĭk ?

27. Ak tan moo mĭmkööskaosäsĭk tan tĕlkŭmĭksĭch, külōtk ütplodákün, ma tŭ oonmäjeĭlsoomoolookw' keelŭ? tan tŭleaa këkoon'ümŭn Nĭkskamāwā' weegädĭgŭn ak mĭmkööskaosäsĭmkāwā', wĕjeskwĭskadoon' ütplodákün ?

28. Müdü nĕgŭm moo Lĕsweepāwĭkw tan wĕskĭtāptāsĭt, kŭsnā' moo na mĭmkööskaosäsĭmkāwā' tan ooskĭtōōk āhk mageĭ ĭktook.

29. Cadoo nĕgŭm Lĕsweepāwĭt tan lāmukwōmlamoonk' tĕlāāk ; ak mĭmkööskaosäsĭmkāwā' [kĕdlāwāyā], nŭt na tan 'mkamlamoonk' tŭlā' ; 'mchejakŭmĭjooĭktōōk, ak moo [pasŭk] weegädĭgŭn ĭktōōk ; tan moo cheenŭmoo ĭktōōk wĕjeĕmtogwōlkoosĭkw, kadoo Nĭkskam-āwĭktōōk wĕjeĕmtogwōlkoosĭt.

CHAPTER III.

1. Na oochĭt' tāleäjeoolābĕsĭt Lĕsweep ak ap uktŭgĭk ? ak tālutāpsoonĭk ĕdook' mĭmkööskaosäsĭmkāwā' ?

2. Pegwĕlutāpsoonĭk ĕdŭ 'msĭt tāmĕ. Cadoo keonakŭ müdü nĕg'ŭla wejĕmŭkadoo'jĭk Nĭkskamŭl ookŭlsooswōk'ŭnŭmŭl.

3. Cadoo tālāās alt moo ŭktlamsŭtŭmeedĭkw ? oomĕktŭmŭgāwāŭmooōl' obŭladooōdo' tŭ Nĭkskamŭl ookōōdlāmsŭtooōk'ŭnŭm ?

4. Lōk bā mogwā'. Tŭleaa 'msĭt memājjoenook' booskeĕksooaadeedĭch, kadoo Nĭkskam

kědlāwāich. Stügā' tan tělooweegāsík : Koolaman' ūkoojekokwōjedālūmooksín ūkūlooswōk-ūnūmk', ak ūkwīswīgūnōdēgēn' tan toochoo těbloomoolk.

5. Kadoo ūkpadasoodīmenoo' nāyadooōch' Nīkskamūl ookokwōjaadāk'ūnūm, tālooēdūk'-sūnoo? Nīkskam tū kěspoogwadēgēt' tělewōōnmājeilsoodēgēch'? Tělekūloose stügā' cheenūm.

6. Lōk bā mogwā'. Nūt kadoo tālekeseilsooto' Nīkskam oosítkūmōō'?

Mūdū Nīkskam ookědlāwāūm oochepeāme-āk' 'ntěksōōgūnūm oochít' ookoopmedāādāk'-ūnūm, kogooā' oochít' māch těleilsoodāse stügā' padadēgāwenooeaněl'?

8. Ak kogooā' oochít' moo tūleanoos, stügā' tělepīlsemoolkw', ak stügā' alt tělooējík kenoo tělooākw, "Oochepadadakadeněch' oochít' oolā-oočkūn ooteganū"? Taník tan těleoonmājeilsoomooch' kokwōjeák'.

9. Cogooā' kadoo? kenoo tū ājekokwōdūm-ūdoodeekw ak nēg'ūmow? Lōk bā mogwā'. Mūdū keselooedūmāsoolteegoop Lěsweebāk ak āp ūktūgík tāsūkūmíksooltījík oopadadākūnūm-ooltīnowū.

10. Stügā' tan tělooweegāsík : "Mow wěn kokwōdūmūdōōkw, ānsūmā' moo nāōōktājíkw.

11. Mow wěn něstooāíkw, mow wěn kweloo-agōōl Nīkskamūl.

12. 'Msít tan tāsíjík pěskědaajík, 'msít mowemoo-tāluhtāpsoonoolteekw : mow wěn āūmookw' tan wělādēgēt', chěl moo nāoōktājíkw.

13. Oosedoon'ooōl ootkoodāk'ūnūl na pāntěd-

CHAP. 3.

ěgŭl : 'mtāskŭmook' oonābāděgēm kāwāŭmooōl'
lāmāāk ěděgŭl ooſewōk'.

14. Ootoonooōl' wējuhchooeagŭl almĭmtĭm-
kāwā' ak wĭskŭgāwā'.

15. Ookwōdooōl' kěsegowaadĭgŭl oochĭt' oo-
koodaadoonow' maldāoo.

16. Kakeiksŭgadākŭn ak wōōnmājāooōkŭn
ootowhtewōk' āhkŭl.

17. Ak wōntŭkōdeā' owhte moo māch kesĭk-
chĭjedoo'dĭkw.

18. Nĭkskamŭl oochepalkoosoodĭm mogwā'
āhtŭnook' ooskał'ooōk oopŭkĭkooōk'."

19. Na kějedoow' tan tělooěk' Utploodākŭn,
tělĭmkweedĭch tanĭk wějĭtploo'mooĭk Utploo-
dākŭn ĭktook. Koolaman' 'msĭt 'mtoonŭl oo-
kŭbejogwōsĭn, ak 'msĭt oosĭtkŭmōō' oowōōĭp-
kwōdoon oonmājeĭlsoodākŭn ooskałook Nĭks-
kamŭl.

20. Mŭdŭ Utploodākŭn ootloogowōk'ŭnŭm
ĭktook na wěno ochekokwōjedālŭmooksĭkw oos-
kałook ; mŭdŭ ŭtploodākŭn ĭktōōk wějĭkchĭje-
doomk' ŭloowāwoode.

21. Kadoo nŭgāā Nĭkskam ookokwōjaadāk'-
ŭnŭm, ookokwōjedāādāk'ŭnŭm, nāyaadāsĭk, tan
moo tŭlāowenook' ŭtploodākŭn ĭktōōk, tan weje-
loedŭmāsoodĭk ŭtploodākŭn ĭktook ak nega-
nĭkchĭjetěgāwenoogwĭk ootenāwōk' ;

22. Nŭt na Nĭkskam ookokwōjaadāk'ŭnŭm,
ookokwōjedāādāk'ŭnŭm, tan wějeāk' Uklāmsŭt-
ooōkŭn ĭktōōk Sāsoo Goole ootenĭnk tŭlā', oo-
chĭt' 'msĭt tan tāsĭlĭje, ak tan egaak' 'msĭt tan
tāsĭlĭje ootenāwōk tane kědlāmsŭtŭmoodĭlĭje ;
(mŭdŭ estooōde mogwā' āhtŭnook ;

ROMANS.

23. Mūdū 'msīt tan tāsijik padadakadibünik' ak noodaabünik Niskkamül ooküpmedāādākün-üm ;

24. Cadoo tüleaa moo tēdoojipkwōdoodikw wējekokwōjedālūmooksooltijik oowoolaldimkā-wāūmk, oola' abätēladimkāwā' iktook tan Sāsoo Goole ootenink āhk ;

25. Tanül Niskkam māsmaalāb'ünül oowōō-jeikwījadākünīlīn' ūktlāmsūtoōčkün iktook, tan oomāldēm k tūlā', oomāswaadoon ookokwōjaa-dāk'ünüm, ookokwōjedāādāk'ünüm, tan tēleabik-siktūk ūloowāwoodeel tankül kesadāsīksübünig'-ūlū, tan tēlekūmootk' Niskkam,

26. Oomāswaadoon ookokwōjedāādāk'ünüm, ookokwōjaadāk'ünüm, nūgāā, koolaman' nēgūm ookokwōjadēgēn', ookokwōjedāādēgēn', tan kokwōjedāālūmājūl tanül kēdlāmsūtūmūlijūl Sāsoo Gooleūl' ootenink.

27. Na oochīt' tame āhk ēmtogwōlsimkāwā' ? Ejīgūladāsīgēk' ēdū. Oochīt' tēgēn' ūtploodākūn ? na ēdū tan loogowōčkün iktook tūlā' ? Mogwā', kadoo oochīt' ūktlāmsūtoōčkünā' ūtploodākūn.

28. Na oochīt' tēledādūmoodeekw memājooe-noo' oowōōje-kokwōje-dāālūmooksīn ūktlāmsūt-oočkün iktōčk, ak ūtploodākūnā' loogowōčk'ünül moo abogūnūmooēnoogūl.

29. Pasūk tū nēgēt' Lēsweebāk Oonīskkam-ooōl' ?, ak moo tū wēgēt' pelooāchk' tan tāsūk-ūmiksooltijik Oonīskkamooōl' ? Amooch', Nēg-ūm ak ēlp pelooāchk tan tāsūkūmiksooltijik Oonīskkamooōl'.

30. Mūdū kēdlāwā' iktōčk nāōōktājīt Nīks-

CHAP. 4.

kam na tan oochekokwōjedāālūmadū Lēsweebá' tane mīmkoōskaosāsooltīlīje ūktlāmsūtooōkūn ūktook, ak ēlp pelooā' tan tāsūkūmīksooltīlīje, tane moo mīmkoōskaosāsooltīlīgwe, ūktlāmsūtooōkūn ūktoōk.

31. Nūt oochīt' wējeskwīskadoo'kw tū ūtploodākūn ūktlamsūtooōkūn ūktook? Lōk bá mogwā': kadoo meamooch' mēlkeboogooadoo'kw ūtploodākūn.

CHAPTER IV.

1. Na oochīt' tālōōtūksūnoo Ablahamōk kūn-īkskamījenooōk', wājedōksūp tan mageik' tūlā'?

2. Mūdū Ablahamōk wōōjekokwōjedāālūmooksīsūn loogowōkūn ūktoōk, koo'kūns' tan kogooā wējeēmtoḡwōlsīch : cadoo [oola'] moo kēkoonūmook' ooskalook Nīkskamūl.

3. Mūdū tālooēk tū Nīkskamāwā' weegādīg-ūn? "Ablaham kēdlāmsūtooōb'ūnūl Nīkskamūl, ak tēledāādūmooōp' oochīt' kokwōjaadāk-ūn."

4. Na tan ēlookwēt' ootabankūdoo-ōwāūm moo tēledādāsīnōōk' oowōōlaltīmkāwān' ; kadoo ootētādīmkāwānū.

5. Cadoo tan moo ēlookwēkw', kadoo kēdlāmsūtooājūl tanūl koowōjedāālūmajūl tanūl wēnūl ēloowāwilījūl, na ookoodlāmsūtooōk'ūnūm tēledāādāsīk ookokwōjadākūnīnū.

6. Stūgā' ēlp Dabīdōk' wēskoodūmooōch' tanūl wēnūl ootooledaasoodīm, tanūl Nīkskam tēledāālūmajūl ookokwējeēlīn' tūleaa moo ēlookwēl-īkw : tēlooēt' :

ROMANS.

7. "Wěłoltjĭk nĕgŭmow' tanĭk oopadasoodĭm-
oowŏl' abĭksĭktās'ĭgŭl, ak ootŭloowāwoodĭmooŏl
ankoonaadās'ĭgŭl.

8. Wěłāāk na cheenŭm tanŭl Nĭkskam ma
tŭledāālŭmagool oopadadĕgĕlnŭ."

9. Nŭt oochĭt' oot oolŏde egaak pasŭk mĭm-
kooskaoosāsŏoltjĭk ootenāwŏk' ? kŭsnā' ělp oo-
tenāwŏk' tanĭk moo mĭmkooskaoosāsŏolteekw' ?
Mŭdŭ tĕlooāk'w ŭktlāmsŭtooŏkŭn ěledādāsĭk-
sŭp Ablahamŏk ootenĭnk oochĭt' ookokwŏja-
dāk'ŭnĭn.

10. Nŭt oochĭt' tĕledā'dāsĭksŭp ? kesemĭm-
kooskaoosāsĭdĕk', kŭsna āskw moo mĭmkooska-
oosāsĭgwĕk' ? Moo tĕledādāsĭkwsŭp kese mĭm-
kooskaoosāsĭdĕk', kadoo tĕledādāsĭksŭp āskw
moo mĭmkooskaoosāsĭgwĕk.

11. Ak kŭnoogwŏsoode mĭmkooskaoosāsĭm-
kāwā' mĕsŭnŭksŭp, oola' kokwŏjadākŭn ŭktlāms-
ŭtooŏkŭnā' ootŭlooedŭmāsŏodĭm tan wĕje-
koo'koonkŭp tan āskw moo mĭmkooskaoosāsĭg-
wĕk' ; koolaman' ootoochĭnow' msĭt tanĭk kĕd-
lāmsŭtŭmoo'dĭjĭk, tan tĕlesĭp' moo mĭmkooska-
oosāsŏolteedĭgwŭ, kolaman' kokwŏjaadākŭn oo-
tŭledāādāsĭn ělp nĕgŭmow' ootenāwŏkŭ.

12. Ak ělp ootoochĭnow' tanĭk mĭmkooskaoos-
sāsŏoltjĭk, oochĭt' nĕg'ŭla tanĭk moo pasŭk
mĭmkooskaoosāsŏoltjĭk, kadoo māch ělp nābĭm-
tŭmedaajĭk kŭnĭkskamĭjenooŏk' Ablahamŏ o-
koodlāmsŭtooŏk'ŭnŭmk tan kĕkoonkŭp āāskw
moo mĭmkooskaoosāsĭgwĕkw.

13. Mŭdŭ moo oochĭt' ŭtploodākŭn wĕjean-
ookŭbŭnĕk' ŭloowedŭmāsŏodeāĕk' kŭlooswŏkŭn-
ĕk' Ablahamŏk ootenĭnk, kŭsnā' ooskŭnemān-

üm̄k' tan kědooe-tŭle-ĭgŭnŭmoos oosŭtkŭmōō ; kadoo wějeaksŭp ŭktlāmsŭtooōkŭnāēk' ko-kwōjedāādākŭn ĭktōōk.

14. Cadoo tanĭk tēlāowooltĭjĭk ŭtploodākŭn ĭktook ootālegēmoolteedĭch, na oochĭt' ŭktlāmsŭtooōkŭn moo tālegŭlooltŭnoos', ak ŭloowedŭmāsoodeā' kŭlooswōkŭn moo tāluhtāpsoonenoos'.

15. Mŭdŭ ŭtploodākŭn ēlookwōtk' ookweioode ; mŭdŭ tan tēt ŭtploodākŭn moo āhtŭnook, (tan tēt moo ŭtploodākŭnenook), na tēt padaswōkŭn ēlp moo āhtŭnook, (moo padaswōkŭnenook).

16. Oochĭt' na wějeak' kokwōjaadākŭn ŭktlāmsŭtooōkŭn ĭktook, koolaman' oowōōjean' ĭgŭnŭmagwēm̄kāwā' ĭktook ; koolaman' ŭloowedŭmāsoodeā' kŭlooswōkŭn oomŭlgŭdĕn' oochĭt' 'msĭt' tane wēdagoodŭmoodĭlĭje, moo pasŭk oochĭt' nĕgŭla tanĭk tēlāowooltĭjĭk ŭtploodākŭn ĭkōōk, kadoo ēlp nĕg'ŭla tanĭk tēlāowooltĭjĭk Ablaham' ookoodlāmsŭtooōkŭnŭmk', tan 'msĭt tan tāseekw āoochee'kw.

17. Stŭgā' tan tēlooweegāsĭk : "Kakeiyesŭkŭmĭksooltĭjĭk kesalŭgĭk oochĭnow' ŭktenĭnkŭ," ooskalook Nĭkskamŭl, tanŭl kēdlāmsŭtooōbŭnŭl, tan menooaalāje nĕboo'dĭlĭje, ak tēlĭlkomĭktŭgŭl tanŭl moo kesedāsenoogŭl stŭgā' kesedāsĭgĕl'.

18. Tan tŭleaa ājĭpchoodākŭnĕk' moo āhtŭnoogwĕk', kēdlāmsŭtkŭsŭnĕk' ājĭpchoodākŭnĕk', koolaman' kakeiyesŭkŭmĭksooltĭjĭk ookŭdoeoochĭnow' ootenĭn ; stŭgā' tan tēloōēm̄kŭp, "Na tŭloltedāk' tanĭk wēdagoodŭmoodĭjĭk ŭktenĭnk."

19. Moo mĕnakŭnakwsŭp ŭktlāmsŭtooōkŭn

ROMANS.

íktook, moo ánkedādūmoógoop ootenín tan tēlemēnakūnák', nēg'ula ēdook' kūsķimtūlnák-ūne-boonaadēk' ; kūsna' Saleōk ootenín tan tēlemenákūnák.'

20. Cadoo oochīt' Níkskamūl ookūlooswōk'-ūnūm moo aswedaasigoop mēktūmūgāwā'. iktook ; kadoo mēlkīgūnūs' ūktlāmsūtooōkūn íktook, ak wējīkpūmedāālūmāb'ūnūl Níkskamūl.

21. Ak mēlkíktlāmsūtķūs tan [Níkskam] tēlooodūmāsich, na kesetūladēgēt.'

22. Na oochīt' ēledāādāsíksūp ootenínk oochīt' kokwōjaadákūn.

24. Moo na wējētūlooweegāsíksūp pasūk oochīt' nēgūmū, ootēledāādāsín nēgūm ootenínk.

24. Kadoo ēlp oochīt' kenoo ; mūdū ledāādāsido' kenoo ūktenēnák', ūktlāmsítákw' nēgūm tan menooaalāb'ūnūl Sāsoo Gooleūl' Uksakūmame-nūl'.

25. Tan wėjeīgūnūmooēdoomķūs oochīt' ūktūloowāwoodenūl', ak wejemenooaaloos oochīt' ūkokwōjedālūmooksooltenēnooū, ūkooleīlsoomkoosooltenēnooū.

CHAPTER V.

1. Na oochīt' mūdū wėjeooleīlsoomkoosoolteekw ūktlāmsūtooōkūn íktook, atlasmoodeā wōntūkōde wējuhskodūmoo'kw Níkskam ootenínkāāl, oochīt' Uksakūmamenūl' Sāsoo Gooleūlū.

2. Oochīt' tan ootenínk ēlp wejímsūnūmoo'kw pīskwēdaamk' oola' wēlaltīmķāwā' íktook tan wėjeboogoolteekw ; ak wējuhsūgāwedasoolteekw

ājipchoodākūn iktook, oochīt' Nikskamūl ookoop-medāādāk'ūnūm.

3. Ak moo pasūk wěg'ūla, kadoo māch ěl p wějuhsūgāwedasoolteekw wōōnmājōd ĩktook; mūdū kějedoo'kw wōōnmājōde ělookwōtk' kakūmoodūmūgāwā'.

4. Ak kakūmoodūmūgāwā' ělookwōtk' wōōledāādākūn; ak wōōledāādākūn ělookwōtk' ājipchoo'dākūn.

5. Ak ājipchoo'dakūn kesalājūl wēnūl moo oonědāgāālīnū, mūdū Nĭkskam ookēsālooēmkāwāūm (ookoosālkoosoodīm) wějelekoodaadāsĭk ũkamlamoonenāk' Wějeoolenĭkskam-āwĭktook, tan ĩgūnūmoolkw'.

6. Mūdū tan tĭlesĭp' mėnakūnadeegwěk', tan tĕleooletětpūgaagūp Sāsoo Goole něpkěk' oochīt' ěloowāwooltĭlĭje.

7. Mūdū waagūch kesetūlaasĭs wēn oowoojĭnpūn' oochīt' kokwōje-cheenūmoolĭjĭl; kadoo chĭptook' ědook' oochīt' kokwōdūmūdoolĭjĭl cheenūmool, nadoo wēn kesedāās oonūb'ūnū.

8. Cadoo Nĭkskam kĕgenamōōlkw' tan tedoojĭksāloolkw', mūdū tan ěloowāwoolteegwēk' Sāsoo Goole něpkūs-oochīt' kenoo.

9. Na oochīt' mowe-ājetūleādo' kesuche-kokwōje-dāālūmooksoolteekw, kesuhche-oole-ĭlsoomkoosoolteekw, oōmāldēmķū, kenoo oochuh-sūtādūksūnoo ootenink' ookweiod ĩktook.

10. Mūdū nĕgūla tĭlesĭp' pokwōjedālūmkwēkw, oocheabĭksĭktādoolteegoosūn Nĭkskam Ookwĭsūl oonpooōkūnūmķū, na moweājetūleūs' keseabĭksĭktādoolteekw, oochuhsětādūk'sūnoo oomemajooōkūnūmķū.

ROMANS.

11. Ak moo pasük na tëleäk', kadoo mā wějuhsügāwedasoolteekw Nīkskamāwīktook oochīt' Uksakūmamenoo Sāsoo Goole, tan ootenink nūgāā wějīmsūnūmoo'kw abīksīktādīm kāwā'.

12. Nūt oochīt' stūgā' tēluchepīskwaagūp oosītkūmook ūloowāwoode nāōōktājīlījūl cheenūmool' ootenīnkū, ak 'npooōkūn wējepīskwaa-gūp 'ūloowāwood' īktook, ak tēleēgaagūp 'npooōkūn 'msīt memājooenoo' īktook, mūdū 'msīt tan tāseedīch padakakadībūneek :

13. Mūdū ūloowāwoode āhkūs oosītkūmook' meesokoo ūtploodākūn egaagūs. Kadoo ūloowāwoode mogwā' owtogwēmūk tan tēt ūtploodākun moo āhtūnook.

14. Cadoo 'npooōkūn telīpkījeēlēgāwītāwīksūp wējadēgēm'k' Adaōk meesokoo Mooyeesōk', ak nēgūmow ootenāwōk tankīk moo tēlepadaadadīkwsūbūneek, stūgā' tan telāāgūp Adaōk oopadasoodīm ; tan nāpkakūnīch' nēgūm tan kedoo-egaagūs.

15. Cadoo wēlaltīm kāwā' mogwā' tēlāānook stūgā' nēg'ūla padaasoodeēk'. Mūdū pegwēlkūsūneek oochīnpooodeedīsūn oochīt' nāooktājīt oopadasoodīmēk', tale-ājepoogwēle-tūleūs' Nīkskam oowōōlaltīm kāwāūm ak ootīgūnūmagwēm kāwāūm tan wējeak' wēlaltīm kāwāūmk, oochīt' nāooktājīt cheenūm, nūt na Sāsoo Goole, oomowepoogwēl'tūnūn pegwēlkik ootenāwōkū ?

16. Ak īgūnūmagwēm kāwā' moo tēlānook stūgā' tan wējetēleāksūp ootenīnk tan pada-dēgēs'. Mūdū īlsoodākūn wējeāksūp nāooktājīlījūl ootenīnk, oochīt' wōōnmājeīlsoodākūn ; kadoo wēlaltīm kāwā' wējeēgagūs oochīt' pegwēlkūl

padasoodeel, oochit' kokwōjedālūmooksoode, (wooleilsoodākūn.)

17. Mūdū nāōōktājīt oopadasoodīm̄k ooche-
 ělēgāwītāwīksūbūn 'npooōkūn nāooktājīlījūl oo-
 tenīnkū, mowe-āje-poogwēle-tūleādo' nēg'ūla
 tanīk mēsūnūmeedīch mowepoogwēlk' welaltīm-
 kāwā' ak kokwōjedāādakūnā', (wooleilsooda-
 kūnā'), Igūnūmagwēm̄kāwā', leēlēgāwītāwoolte-
 dāk memājooōkūn īktook, oochit' nāooktājīlījūl
 ootenīnk ; nūt na Sāsoo Goole ootenīnk.

18. Na oochit' stūgā' nāooktāchk' padaadā-
 kūn. īktook wējeēgaagūs ilsoodākūn, oochit'
 woonmājeilsoodākun, na tēlāāk nāooktāchk
 kokwōjaadākūn, kookwōjedāādākun, īktook, wēlal-
 tīm̄kāwā' wējeēgaagūs 'msīt wēnīk ootenāwōk',
 oochit' memājooōkūnā' wooleilsoodākun.

19. Mūdū stūgā' nāooktājīt cheenūm ootēlis-
 tūmūgāwāūmk pewēlkīk wējekesaloojīk ootēloo-
 wāwooltīnowū, na ēnkoodā nāooktājīt oosāk-
 tūmūgāwāūmk pegwēlkīk wējekesaloojīk obwo-
 leilsoodūmooksooltīnowū, ookokwōjedāālūmook-
 sooltīnowū.

20. Mā kadoo ūtploodākūn wējepīskwaagūs
 koolaman' padaasooode ootājepūmēl'tūnūn. Ca-
 doo tan tēt ūloowāwoode ētlepūmēlkūp, na tēt
 wēlaltīm̄kāwā, Igūnūmagwēm̄kāwā', kūnēk'
 ēleāje-pūmēlkūp.

21. Na oochit' stūgā' ūloowāwoode ělēgāwītā-
 wīksūp meesokoo 'npooōkūn īktook, na ēnkoodā
 wēlaltīm̄kāwā' oocheēlēgāwītāwīs' kokwōjedāā-
 dākūn īktook meesokoo āpchememājooōkūn īk-
 took, oochit' Sāsoo Goole Uksakūmamenoo'
 ootenīnk.

CHAPTER VI.

1. Na oochit' tãlooëduk'sünoo? mãch mülgün-aadedük'sünoo üloowāwood' iktook, koolaman' wēlaltimkāwā' ootājepüměl'tünün?

2. Lōk bá mogwā'. Cadoo müdü ělīnpoogoop üloowāwood'-iktoogwāl', na oochit' tãdooje-leāje-līpkedowsitüksünoo mãch nūt tēt?

3. Moo tũ kējedoo'duōk' 'msit tãseekw tan ětle-bãpteisāwa-dãsoolteegoop Sãsoo Goole ooteninkũ, na wējelebãpteisāwadãsoolteegoop oonpooōk'ünük?

4. Na oochit' wije-ootkoodãsoolteekw Sãsoo Goole oochit' bãpteisāwaltimkāwā' oonpooōkün-ük'; koolaman' stügā' Sãsoo Goole wējemenoo-aaloos 'npooōkün iktook oochit' Oochül ookoop-medāādāk'ünüm; na ěnkoodā kenoo lepūmedaagoop pelā' memājooōkün.

5. Müdü ũtkwāādoolteegoosün Sãsoo Goole oonpooōkün oonãpkākünümkü, na nãooktā' tülitkwāādooltedük'sünoo ootãbījebēmkāwāüm oonãpkākünümkü.

6. Müdü wēlikchījedookw' ũkesegoomenoo' wēje-kloocheowktōksīp koolaman' üloowāwoode ootenin oowōōje-kakeiskwiskaadãsin; koolaman' mãch moo oochekestějooltukw' üloowāwood' iktook.

7. Müdü tan wēn nēpk wējekokwōjedālūmook-sit, wējeooleilsoomkoosit, üloowāwood' iktook.

8. Ak wījīnpoodeegoosün Sãsoo Goole, kēdlãmsütūmoo'kw ělp wījepūmowsooltedük'sünoo.

9. Müdü kējedookw' Sãsoo Goole kesemenoo-

CHAP. 6.

aaloos ma šp 'npook ; 'npoočkün mäch moo alsoomkook.

10. Müdü tan těl'inpüksüp, oochit' ũloowāwoode wěj'inpüksüp nāookt, kadoo tan tēlepūmowsit, Niskkam āwiktōok wějepūmowsit.

11. Na ěnkoodā kelow' tūledāālsooltikw' kün-poodīnow' oochit' ũloowāwoode ; kadoo ũkmemājooltīnow' oochit' Niskkamū, Sāsoo Goole Uksakūmamenoo' ootenīnkū.

12. Na oochit' ũloowāwoode moo ělēgāwītāwīch ũktenāwōl' wēnpoočkūnīgūl, ũksaktūmoodīnow' ootooledāādāk'ūnūmk.

13. Ak moo ũkle-īgūnūmooēdoop' ũktenāwōl' tan tēlemīlekesedāsīk oochit' ũloowāwoodeel, oochit' padasooodeāal loogowōk'ūnūl ; kadoo leīgūnūmooēdookw' ũktenāwōl' Niskkamāwiktōōk, müdü wějēmemājoolteyōk' 'npoočkün īktook : ak ělp ũktenāwōl' tan tēle mīlekesedāsīk kokwōjadākūnāl' ooloogowōk'ūnīn, īgūnūmookw' Niskkam.

14. Müdü ũloowāwoode ma alsoomooloočk' ; müdü moo wějītploodāsooltučk' ũtploodākūn īktook, kadoo wēlaltīmkāwā' īktook.

15. Cogooā' tū kadoo ? padadakadedūk'sūnoo müdü moo wějītploodāsooltukw' ũtploodākūn kadoo wēlaltīmkāwā' īktook ? Lōk bā mogwā'.

16. Moo tū kējēdoo'dučk' tan wēn kelowēlēgūnūmooēdoočk' ũktenāwōl' ũksaktōoōnow', ookestějoomījūl ũktenāwōl' tan saktōočkū' ? ědook' ũloowāwoode meesokoo 'npoočkün īktook, kūs-nā' saktūmūgāwā' meesokoo kokwōjaadākūn īktook ?

17. Cadoo moewōltīmkāwā' eetūch Niskkam-

āwīktook, mūdū ūloowāwoode ookestějoomīb' ūnūl ūktenāwōl', kadoo wějesakťūmoodeyogūp ūkamlamoōnoowōk' na nābooēgasooodeā' kenamātīnāwā' tan īgūnūmoolōksūpū.

18. Wějebonadāsoolteyogūp ūlowāwood' īktook, ak saktūmoodeyogūp kokwōjaadākūn.

19. Tēlekūloose stūgā memājooenook', oochīt' tan tēlemēnākūnāk' ūktenāwōl'. Mūdū stūgā' tēleīgūnūmooēdooōksūp ūktenāwōl' oowōōjekestějooīn 'mchegā' īktook ak ūloowāwood' īktook meesokoo ūloowāwood' īktook : na ēnkoodā nūgāach leīgūnūmooēdookw' ūktenāwōl' oowōōjekestějooīn sābāwood' īktook meesokoo nīkskamāwood' īktook.

21. Nūt oochīt' kogooāl' wějemanīksūb' ūnūl oochīt' kelow', tanūl nūgā' wējīntāgolteyogūl' Mūdū kēspeāk' wēg'ūla kogooāl' 'npooōkūnīk, ['npooōkūn na.]

22. Cadoo nūgāā tan telūh-che-moosegolteyōk' ūloowāwood' īktook, ak wēnōkūbēmīch ūktenāwōw' Nīkskam, wēskodūmoodeyogūl' tanūl wějēmanīgūl meesokoo sābāwood' īktook ; ak tan tūlekēspeādo' āpchememājooōkūn na.

23. Mūdū ūloowāwoode ootabankūdooōāīm 'npooōkūn na. Cadoo Nīkskam ootoolaltīmkāwāīm, na āpchememājooōkūn, tan wėjeāk' Sāsoo Goole Ūksakūmamenoo' ootenīnk.

CHAPTER VII.

I. Moo tū kējedooduōk', ūchkenātoot', (mūdū wēskwīmīk tanīk nēstūmeedīch ūtploodakūn),

ŭtploodákŭn alsoomájŭl memájooenool' tan tĕlĭp-
kĭjepŭmowsĭlĭch' ?

2. Mŭdŭ ábĭt tan tĕpkátk' tan wĕcheenŭmoo-
mĭt, wĕjealsoomkoosĭt ŭtploodákŭn ĭktook oo-
cheenŭmoom ĭktook, tan tĕlĭpkĭjepŭmowsĭlĭch'
oocheenŭmoomŭl. Cadoo wĭgŭmaajŭl nĕbŭlĭch'
wĕje-boonalooksĭt oola' ŭtploodákŭn tan wĭg-
ŭmow ĭktook tŭlā'.

3. Na oochĭt' wĭgŭmaajŭl memájĭlĭch', ápch
ĕdook máleāweedĭch pelooāal cheenŭmool',
wĭnāchkŭl tŭlaasĭs. Cadoo wĭgŭmaajŭl 'npŭl-
ĭch', moo wĭnāchkŭl tŭlaasĭs tŭleaa máleāweedĭch
ŭktŭgŭl cheenŭmool'.

4. Na oochĭt', ŭchkenātoot', kelow' elĭnpoo'-
deyogŭp ŭtploodákŭn-ĭktoogwāālŭ, oochĭt'
Sāsoo Goole ootenĭnk ; koolaman' ŭkmáleāwool-
tĭnow' ŭktŭk, nŭt na Nĕgŭm tan menooaaloos,
koolaman' oowōjemanĭn ŭktenĕnák' oochĭt
Nĭkskam.

5. Mŭdŭ tan tĭlesĭp' āŭmoogwĕk' maagāwĭk-
took, ŭloowāwoodeāgŭl nemoksoodák' ŭnkŭl, oo-
tŭmedāādák' ŭnkŭl, tankŭl wĕjeagŭnĭgŭl ŭtploo-
dákŭn ĭktook, ĕtŭloogwĕgŭbŭnĭgŭl ŭktenĕnák'
oowōjemanĭn oochĭt' 'npoočkŭn.

6. Cadoo nŭgāā wĕjeboonalookseekw ŭtploo-
dákŭn ĭktook, mŭdŭ. wĕjĭnpooodeegoop na tan
wĕjekŭlnaseegoop, koolaman' ŭkoojetŭloogo-
wōnĕnoo [Nĭkskam] pelā' 'mkamlamŭn ĭktook,
pelā' mchejakŭmĭjoo ĭktook, kadoo moo sakāwā'
kenoogwōd'ĭgŭn ĭktook.

7. Nŭt oochĭt' tālooĕdŭk'sŭnoo ? Utploo-
dákŭn ĕdook' ŭloowāwoodĭk ? Lōk bá mogwā' :
kadoo ŭloowāwoode moo ŭkchĭjedoogwōbŭn

ROMANS.

ŭtploodákŭn moo túladěgěnooksŭbŭn. Mŭdŭ moo ŭkchŭjedoogwōbŭn wŭskooōgŭn, ŭtploodákŭn moo túlooenook'sŭbŭn : Moo ŭkwŭskoo-ow'.

8. Cadoo ŭloowāwoode ělekesadogŭbŭnŭl 'msŭt tan telekakeŭyese-mŭlamoogŭbŭnŭgŭl wŭskooōgŭnkŭl 'ntenŭnkŭ, ak wějetŭladěgěksŭp ŭtploodákŭn ŭktook. Mŭdŭ tan ŭtplōodákŭn moo āhtŭnook', ŭloowāwoode něpk.

9. Mŭdŭ saakŭjech memājeāp' ak moo kěkoonŭmooāp' ŭtploodákŭn ; kadoo tan tŭlesŭp' ŭtploodákŭn egaagŭp, ŭloowāwoode memājooeagŭp, ak neen něbāp.

10. Ak ŭtploodákŭn tan túlāēdŭp memajooōkŭn ŭktook', neen tělewājedooāp' ootŭlāān 'npooōkŭn ŭktook.

11. Mŭdŭ ŭloowāwoode tědābooděskŭksŭp ŭtplodákun, ak wějŭksŭboogwaalŭgŭp, ak wěje-nābaeŭgŭp.

12. Na oochŭt' ŭtploodákŭn nŭkskamāwāāk, ak tan tělŭtplootk' na ělp nŭkskamāwā', ak kōkwōj-eāk', ak kěloolk'.

13. Na oochŭt' tan kěloolk' oochŭnpooōkŭne-anoodook' tŭ oochŭt' neen ? lōk bá mōgwā' ; kadoo ŭloowāwoode [wějŭnpooōkŭneāk'] koolaman' oo-wooje-ŭlenāyāasŭn ootŭlooowāwoodŭnŭ, wějekesadogŭp 'npooōkŭn 'ntenŭnk tan kěloolk' ŭktook, koolaman' ŭtploodákŭn ŭktook ŭloowāwoode oo-wooje-mowe-pegwěle-loowāwoodŭnŭ.

14. Mŭdŭ kějedookw' ŭtploodákŭn oomchejak-ŭmŭjooānŭ ; kadoo neen mageiwāe 'ntoojekestěj-ooŭn ŭloowāwood' ŭktook.

15. Mŭdŭ tan těladěgā' mogwā' kějedoo ; mŭdŭ tan moo tělepawōt' ŭmoo, na teladěgā' ;

CHAP. 7.

kadoo tan kogooā' kētkedādūm, na tēladēgā.

16. Cadoo tan moo pawōt'ūmoo tūladēgāān', wēledādūm ūtploodākūn ookūlool'tūnūnū.

17. Na oochīt' nūgāā moo neen tēladēgow', kadoo ūloowāwoode tan 'ntenīnk āhk tēladēgēk.

18. Mūdū kējedoo' moo āhtūnook' 'ntenīnkū, mēlooič' naagēk, tan kogooā' kēloolk'. Mūdū wēledādūmūgāwā' āhk 'ntenīnk, kadoo 'ntūloogwōd'ūmūn tan kēloolk', moo wājedoo.

19. Mūdū kēloolk' tan wēdūmedādūm moo kesadoo ; kadoo tan moo kēlooltūnook, tan moo pawōtūmoo, na tēlaadoo'.

20. Cadoo tūlaadooōn' tan moo wēledādūmoo moo na neen tēladēgow', kadoo ūloowāwoode tan 'ntenīnk āhk tēladēgēk.

21. Na oochīt' ūtploodākūn wājedoo ooledādūman, 'nwoolaadēgēn', na toochoo tan wīnchūk āhk 'ntenīnk.

22. Mūdū wējeooledādūmak' Nīkskam ootūbloodāk'ūnūm oochīt' Āmāā cheenūm, [nūt na 'nkamlamoonkū].

23. Cadoo nēmedoo' ūktūk ūtploodākūn 'ntenīnk tan mātūnūmooōch' 'nchejakūmījūl ootūbloodāk'ūnūm, tan kestējooalīk 'nwoojītploomkoosīn nēg'ūla ūloowāwoodeā' ūtploodākūn tan āhk 'ntenīnk.

24. Tēdoojeōoolāje tan tēlcheenūmooe! wēn ēdook' oochuhsūtaalīdo' oola' 'npooōkūn ootēnīnkū?

25. Wējemoewōlk' Nīkskam Sāsoo Goole Uksakūmamenoo ootenīnk! Na oochīt' neen

ROMANS.

wějeloowödümák' Níkskam ootübloodák'ünüm
'nchejakümüjoo-íktook, kadoo naagëk wějeloow-
kwödüm üloowāwoode ootübloodák'ünüm.

CHAPTER VIII.

1. Na oochit oonmäjeilsoodákün moo ähtün-
nook oochit nëg'ümow taník äümoodijik Sāsoo
Gooleül' ooteninkü.

2. Mūdū ūtploodákün tan tülā' memajooōk-
ünā' 'mchejakümüch' Sāsoo Goole ootenink,
wëjeimoosegaaligūp na ūtploodákün iktook tan
tülā' üloowāwoode ak 'npooōkūn.

3. Mūdū tan ūtploodákün moo kesetüladëgën-
ook, mūdū wëjemünákünák' magei iktook, Níks-
kam tēladëgēs' tan ëlkimädëk' Ookwisül oo-
tülādīnow' üloowāwoodeā' maageiū, ak oochit'
üloowāwoode, Nëgüm wënmäjeilsootküp üloo-
wāwoode maagei iktook.

4. Koolaman' tanül ūtploodákün tēlītplotkūl
oowojekesaadāsīn ūktenēnák' kenooū, tan tēlim-
tūmedaīkw moo stūgā' maagei tan tēlenemok-
sootk, kadoo stūgā' 'mchejakümüch' tēlenemok-
sootk.

5. Mūdū taník tēlāowooltījik maagāwīktook
ankedādūmeedijūl tanül tülāāl maagāwīktook ;
kadoo taník tēlāowooltījik 'mchejakümüjooīk-
took, ankedādūmeedijūl tanül tülāāl 'mchejak-
ümüjooīktook.

6. Mūdū maageiā andedāādákün 'npooōkūn
na: kadoo 'mchejakümüjooā' ankedāādákūn,
memajooōkūn na, ak wöntükōde.

7. Mūdū maageiā' ankedāādákūn ūktūgedāā-

CHAP. 8.

dākūn na oochit' Niskam : mūdū moo saktūm-
oogūl Niskamūl ootūbloodāk'ūnūm, mūdū
māsetūladēgēk'.

8. Na oochit' tanik āmoodijik maagāwīk-
took, māseoolala'dijūl Niskamūl.

9. Cadoo kelow' moo āmooduōk' maagāwīk-
took, kadoo 'mchejakūmijooiktook, Niskam
Oochejakūmijūl eūmūlich' ūktenāwōk'. Cadoo
tan wēn moo ooskodūmooōk' Sāsoo Gooleūl'
Oochejakūmijūl, moo nēg'ūla wētālīgēmīlikw
ootenā.

10. Sāsoo Goole eehk ūktenāwōk, 'mtenān
nēpk oochit' ūloowāwoode, kadoo 'mcheja-
kūmīch' memājīt oochit' kokwōjaadākūn.

11. Cadoo Oochejakūmijūl tan menooalāb'-
ūnūl Sāsoo Gooleūl' eehk ūktenāwōk, tokoo
Nēgūm tan menooalāb'ūnūl Sāsoo Gooleūl
ēlp oochemenooaadōdūl' wēnpooōkūnīgūl ūk-
tenāwōl, oochejakūmijoo-iktook tan āhk ūkten-
āwōk.

12. Na oochit', ūchkenātoot', moo tēttooaa-
dukw' maagā-wīktoogū ūklememājooltenēnoo
maagāwīktoogū.

13. Mūdū lememājoolteyōk' maagāwīktook,
'npoo'dedōksūp ; kadoo Wējeooleniskam-
āwīktook oochenābādooōk' 'mtenān ootloogo-
wōkūnūl, mēmājooltedōksūp.

14. Mūdū 'msit tanik wējenemoksooloojik
Wējeooleniskam-āwīktook, nēg'ūla ootenāwow'
Niskam wēgwīsich.

15. Mūdū moo mēsūnowogūp kestējooā'
'mchejakūmīch' oochit' chepālkoosoode āpchū ;
kadoo mēsūnogūp wēnjūnkamkāwā' 'mcheja-

kümich' 'tan wėje-tüle-alasoodūmadeyök' 'āāyök :
Aba ! nūt na, Noo'!

16. Wėjeooleniĥskam na wijemowe-looedūm-
šsoolteekw ūkchejakūmjienāk' kenoo wēnjūnich'
ūktenēnoo.

17. Ak oonejūnich, ělp wējuhtālegēmoolteekw
ootāl'egēm : wējuhtālegēmoolteekw ootālegēm
Niĥskamū ; ak wijemowootālegēmoolteekw Sā-
soo Gooleū ; wijemoweoonmājāeekw, tokoo wije-
mowīkpūmedādāsoolteedūk'sūnoo.

18. Mūdū tēledāādūmānūl wōōnmājōdeel
nūgāā mogwā' ālowtīnoogul tan toochoo nāp-
kēmĥ' na ūkpūmedādākūn tan nāyadoolkoodēn'
ūktenēnākū.

19. Mūdū mėstakesedākūn oomūlge-ājīpchoo-
dāk'ūnūm ēskebaaje Niĥskamūl oonejīn' oonā-
yadāsooltīlīnū.

20. Mūdū mėstakesedākūn wējekesedās'īgūp
oowōōjītploodāsīn mėnākūnūmk' īktook, moo
wēledāādāsīnook', kadoo oochīt' nēgūm tan wēje-
kesedōksūp ootūlītploodās'īnū, ājīpchoodākūn
īktook ělp mėstakesedākūn oowooje-moose-
gān' wēnpooōkūnīk' kestějooōdākūn īktook, ak
ootūlepīskwaadāsīn kēpmāāk Niĥskamūl oone-
jīnn ootalsoomsoodewo' īktook.

22. Mūdū kējedookw' mėstakesedākūn mow-
epēdōksīk ak kēsēnookwōĥ' mėskeek ūksenoo-
gowōkūn, meesokoo nūgāāĥ.

23. Ak moo pasūk na, kadoo ělp kenoo tūleaa
kēkoonūmoo'gool ūmskwēsāwāāl tanul wējema'-
nīgūl Wėjeooleniĥskam īktook, ēbēdōksoolteekw
lāmāāk ūktenēnākū, ēskebēdoodeekw wēnjūn-
kamkāwā', nūt na ūktenēnūl ootābātēlās'īnū.

24. Mūdū wějuhsūteikw' ājīpchoodakūn īktook : kadoo ājīpchoodākūn tan nēmedāsīk moo ājīpchoodākūnenook nahū ; mūdū tan kogooā' cheenūm nēmedōk', kogooā' wějeājīpchoodook ?

25. Cadoo ājīpchoodoo'kw tan moo nēmedōōkw', tokoo kakūmoodūmoo'kw tan těleskebēdoo'kw.

26. Na tan nāooktā' tělāāk Wejeooleniĥskam abogūnūmātkūl ūkmēnākūnūmkūmenūl, mūdū mogwā' kējedōōkw' tan dėpkadiĥ ūktūdowēnēnoo ūlasoodūmadeegwělū ; kadoo Wějeooleniĥskam nēgūm wěje-towōlsāwoolkw' ēbēdōksood' īktook tanūl ma kese tělooēmūgūl.

27. Ak nēgūm tan pebanooīĥkatkūl 'mkamlamoonūl kējedooājūl Wějeooleniĥskamūl tan těledaasīlīĥ' ; mūdū těletowōlsāooōje sābāwooltīlĥe stūgā' tan těleooledāātĥ Nīĥskam.

28. Ak kējēdoo'kw 'msīt kogooā' mōweloo goodīgūl oochīt' tan ķēloo'lk oochīt' tane ķēsāladījūl Nīĥskamūl, nūt na oochīt' wēg'ūla tanīĥ tělewegoomoojīĥ tan tělekese-dāātĥū.

29. Mūdū nēg'ūla tane neganīĥĥījeāb'ūne ēlp kesedālūmāb'ūne ootūlādooltīnow' Oookwīsūl oonāpkākūnūm ; oochīt' nēgūm oomēltāmuhskījenooīn' pegwēlnīje wījegīdoolteedīje ootenāwōkū.

30. Ak nēg'ūla tane kesedālūmāb'ūne ēlp wegoomāb'ūne ak tane wegoomābūne, ēlp wēleīlsoomābāne, kokwōjedāālūmāb'ūne ; ak tane wēleīlsoomābūne, kokwōjedālūmāb'ūne, ēlp ķēpmedālūmāb'ūne.

31. Nūt oochīt' tālōōttūk'sūnoo wēgēt' kogoo-

ROMANS.

āl? Níkskam wedoogwei'kw', wěn tū ūpkwōje-dālūmoolkoodo'?

32. Nēgūm tan moo kēsķēlūmakwsübūnūl Ookwīśūl, kadoo kesēlūmās'ūnūl oochīt' tan tāseekwū, meamooch' oole-wīje-īgūnūmoolkoodo' 'msīt kogooāl'?

33. Wěn ēdook' 'msemādū tane Níkskam kesenenasonāb'ūne? Níkskam ēdū na tan kokwōjedālūmāje, tan wēlelsoomāje.

34. Wěn tū nūt tan wēnmājeilsoomāje? Sā-soo Goole na tan nēpkūp, kūsna', ūpchīlcdāādūmōōk' 'ntūlooēn, menoonsīdōk'; tan ēlp āhk Níkskamūl ootenākūnūmk'; tan ēlp ēdowōlsā-oo'lkw.

35. Wěn ēdook ooche-tēpkesałoolkoodo' Sā-soo Goole ookoosāltīmkāwāūm? Sēspēdasīm-kāwā' ēdook? kūsna' ūksenoogowōkūn? kūsna' kestāwōdākūn? kūsna' owesowsooōkūn? kūsna' ēmīskeiymkāwā'? kūsna' ēspoogwōsīk?

36. Stūgā' tan tēlooweegāsīk! "Oochīt' keel nāboksoolteekw tāsegīskūkēl' nāāgow; tēledādāsoolteekw stūgā' cheechķēlooāoochūk ķēd-ooōnnoojēl'."

37. Cadoo meamooch' 'msīt nēg'ūla kogooā' iktook wējemowwe-pegwēle-wīswīgūnodēgāk' nēgūm ootenīnk tan ķēsīksāloolkw.'

38. Mūdū mēlķīklāmsūtūm moo 'npooōkūn, kūsna' memājooōkūn, kūsna' ānsālāwījīk, kūsna' ēlēgāwījīk, kūsna' alsoosooltījīk, kūsna' tanūl kogooāl' nūgāā āhkūl', kūsna' tanūl kogooāl' ehtūdūl,

39. Kūsna' tan ēspāāk āhk, kūsna' tan ūpkā-wāāk āhk, kūsna' tan pasūk ūktūk kogooā' tan

kesedäsik, ma kesuhche-těpkesaaloolöckw Níkskam ooküsältimkāwāüm íktook, tan āhk Uksakūmamenoo Sāsoo Goole ootenink.

CHAPTER IX.

1. Těleák' na tělooā' Sāsoo Goole ootenink, moo ěksooow', stūgā' těle-loowedümäsik 'mkamlamün oochit' neen Wějeooleníkkskam-āwiktook,

2. Neen nooskōdümün wōōnmajedaasoode mēskeek ak wōōnmājōde 'nkamlamoonk nāgowū.

3. Mūdū keseooledādümook' neen 'nwoojekakeiskwiska'dāsīn Sāsoo Goole ootenink' oochit' wijegidoolteek nogūmāk' 'ntenink tūlāāk,

4. Taník wědaběksijik Islālěk, taník wěskodūmeedijul wěnjūnkamkāwā', ak Níkkskamāwēlēgāwoode, ak kesāgūnoodümūmkāwāāl, ak tēbloodümūmkāwāl', ak níkkskamāwe-loogowōk-ūn, ak ūloowedümāsoodeāāl kūlooswōk'ūnūl.

5. Taník ootenāwōk' koochenakik tūlāāgik, ak taník ootenāwōk Sāsoo Goole wějeskalečp' tan ootenink tūlā', tan mēsteiālsoosit, Níkkskam moewōlkoosit yāpchooū. Amen.

6. Čadoo moo těleanook Níkkskam ookūlooswōkūn oopūsogūyanū. Mūdū moo nēg'ūla 'msit Islāāl oonejinn taník wědagoodūmoodijik Islālěk.

7. Čūsnā' moo mūdū wědagoodūmoodijik Ablahaměk' wejetūlooodooksoolteekw oonejūnīn : kadoo "Esaak ootenink kooskūnemanūm oochetūloowedooksoolteedāk'."

8. Nūt na maagei oonejinn' nēg'ūla moo Níkkskam oonejinn ; kadoo ūloowedümāsoodeā' kūl-

ooswōkūn oonejīnn nēg'ūla tēledāālūmooksool-
tījīk ooskūnemanenowū.

9. Mūdū oola' na ūloowedūmāsoodeā' kūloos-
wōkūn: "Tan tīlesīp' tētpūgaak ūpkēsīntēs'
ak Sale ookwīsedo'."

10. Ak moo pasūk na, kadoo ēlp mā tan tīle-
sīp' Lebēkaōk wēje-nūnkājāākūsūnōk' nāook-
tājīledū, Esakōk nēg'ūla kūnīks'kamījenooōk ;

11. Mūdū mījooajechkīk mā moo wēskījenoo-
īksūbūneek, kūsnā' moo wēladēgēksūbūneek
kūsnā moo padadēgēksūbūneek, oochīt' tan
Nīkskam kesedātkūs ootūlean', moo oochīt'
loogowokūnūl, kadoo oochīt' nēgūm tan nooje-
nenasoonāje,

12. Lebēkaōk tēlemoosūnōk': "Kesegooīt loo-
gwāooōdūl' inālchāwājooīlijūl."

13. Stūgā' tēlooweegāsīk: Sakōb kēsālkūp
kadoo Esa' moo kēsālagūp.

14. Na oochīt tālooēdūk'sūnoo? Uksūboo-
gwadākūn ēdook' āhk Nīkskam ootenīnk? Lok
bā mogwā'.

15. Mūdū ālājūl Mooyeesūl: "Aooledālūmād-
ēs' tān āooledā'lūmūk ak āoolīstooōdēs' tan
āoolīstak'."

16. Na oochīt moo wējeanook nēgūm oote-
nīnk tan wēledāatk, kūsnā' ooteenīnk tan pēm-
eebīt, kadoo wējēāk' Nīkskamāwīktook, tan
Noojeāooledādēgētū.

17. Mūdū Weegādīgūn alājūl Palow'ūnūl:
"Oochīt' oola' ēspaaloolāp, koolaman' 'nnāyaa-
doon 'nmūlgīgūnōdīm ūktenīnk, ak koolaman'
neen 'nweesoonūm ootūleyālāgūnoodāsīn tan
tēlkeek oosītkūmook'.

CHAP. 9.

18. Na oochit' tan pasük wēnül āooledälüm-ajül tan tēleooledāatk, ak tan tēleooledāatk na mēlkīgünāwaalajül.

19. Na oochit tūlemādüks' : "Cogooā' wējamsēlaboogooēt' ? müdü wēn tū kekājedooōch' tan tēleooledādümüllich' ?"

20. Cadoo ājekokwōjeāk' [neen 'ntūlooēn] wēn tū keel ūkekajeman' Niskkam? Kesedākün tū tūlemādül' tanül keseedüb'ünül, "Cogooā wējētūlekeseen' ?"

21. Tan noojeloo'skünk seskoo moo tū tēlealsoodūmook seeskoo oot nāooktāchk ūpkēs'īgün oowōōje keselooskūnan' nāooktājīlīgül oolākünül kēpmedādāsīlījül, ak ūktūgül maksēltāsīlījül ?

22. Tālāas kadoo nūt Niskkam tan tēleoledāatk oonāyaadoon oowōōhkweioidim ak ookesaadoon oomūlgīgünōdim ookūjejedāsīn, kūmoodooōch' tan tēlepegwēleskūmalāch' ookweioodeā' oolākün, tane keskājadāsooltīlīje oochit' kakeiskwīskadākün.

23. Ak koolaman' ookesaadoon oomowe-poogwēlik-pūmedādāk'ünüm oowoōjīkchījedāsīn āooledāalsoodeāāk oolākünk, tane kese-negane-najēelaalās'ūne oochit' ūkpūmedāādākün ?

24. Keonākū keenoo na tan wējewegoomoolkw moo pasük Lēsweep āwiktook kadoo ēlp mā ūktūgik tāsūkūmiksooltījīk ootenāwōk.

25. Stugā ēlp wējētūlooēt' Hosea ootweegādīgünk : "Tūlooeedādēs' nēg'ūla 'nmemājooenoomk' tanīk moo 'nmemājooenoomtūbūnīk', ak na ābīt ookoosālkoosīn tan moo kēsālkoosigōōp.

26. Ak tūleādo' tan tēt moo ētletūlemať,

Kelow' 'nmemājooenoomk', na tūletūlooeedād-
 ěn', "Memājīt Nīkskam oonejīnn."

27. Ak ělp Isaiah tělīlkomīktěġēt' oochit
 Islāāl oonejīnn: "Tūleaa Islāāl oonejīnn tūle-
 pegwěleedīch stūgā' ādooōmk' ūkchīgūmook'
 [pasūk] tanīk ěskweějīk oosūtādāk'" ?

28. Mūdū kesaadoodo' loogowōkūn, tan těle-
 kesedātkūs kokwōja'dākūn īktook. Mūdū
 Nīkskam kesadoodo' ookūlooswōkūn tan wěje-
 kesedāādāsīk oochīt' makūmegāoo.

29. Ak stūgā' Isaiahōk kes kese-tūlooěsūnok',
 "Ukchesakūmow moweomeā' moo maskwadoo-
 lōōg'oosūn ooskūneman', tan ěskweāk, tūlāee-
 goobūn stūgā' Sōdūm ak tūlalookseegoobūn
 stūgā' Gomōlla.

30. Na oochīt' tālooědūk'sūnoo? ūktūġīk
 pelooāchk tāsūkūmiksooltījīk tanīk moo māj-
 oolkwōdūmeedīgoop kokwōjedāālūmooksoode,
 měsūnūmeedīp kokwjedāālūmooksoode, nūt na
 kokwōjedāālūmooksoode tan ūktlāmsūtooōkūn
 īktook tūlā' ;

31. Cadoo Islāl' oonejīnn tanīk mājool-
 kwōdūmeedīp kokwojedāālūmooksoodeā ūtploo-
 dākūn moo ādūbūnāmeedigoop kokwōjedāālū-
 mooksoodeā ūtploodākūn.

32. Cogooā' oochīt' ? mūdū moo ěluchekwe-
 lūmeedīksūp ūktlāmsūtooōkūn īktook, kadoo
 wějekwelūmeedīs ūtploodākūnāl' loogowōkūnūl;
 mūdū pějeetakūmadeedīs na pějeetakūmūm-
 kāwā koondāoo.

33. Stūgā tan tělooweegāsīk: "Ankaptān'!
 egaadoo Seūnk pějeetākūmūmkāwā' koondāoo,

CHAP. IO.

ak koondāwā' liskakūn, ak 'msit wēn tan kēd-
lāmsūt'kūl ootenink, moo 'ntagā'kw.

CHAPTER X.

1. Uchkenātoot', na 'nkamlamoon ootoole-
dādākūnūm ak na tan tēltām' Nīkskam oochit'
nēg'ūla, oochit' oowoostadīnowū.

2. Mūdū eloowedūmāse oochit' nēgūmow
ootooskōdūmūnow' ūkseooledāādākūn oochit'
Nīkskamūl, kadoo moo tūlā' kējedēgēm'kāwā'
iktook.

3. Mūdū kāskw moo kejedooaadīkw Nīkska-
mūl ookokwōjedāādāk'ūnūm, ak kāskw kwēje-
mūlge-boogooaadoodīch nēgūmow ookokwōje-
dāādākūnūmoow', moo saktūmooaadīkw Nīks-
kamūl ookokwōjedāādākūnūm.

4. Mūdū Sāsoo Goole, nēgūm skwōbēkw'
ūt'ploodākūnū oochit' kokwōjedāādākūn 'msit
wēn ootenīnk, tan kēdlāmsūt'k'.

5. Mūdū Mooyees wējekenooaadōk oola' ko-
kwojedāādākūn tan ūt'ploodākūn iktook tūlā'
āāt : Memājooenōō' tan kese tūladēgējūl wēg'ūla,
na oochememājedūl (ootowsedūl).

6. Cadoo ūktlāmsūtōōkūnā' kokwōjedāā-
dakūn na tēlooēk : Moo ūktūlooow ūkamlamoon-
kū, " Wēn leonagasido' wasōk ? nūt na oowōōj-
enesalan' Sāsoo Gooleūl'.

7. Kūsna', Wēn lenesaasido' āboonāāk ? nūt
na oowoojīktalkaalan' Sāsoo Gooleūl' 'npoe-
nook' ootenāwōkū."

8. Cadoo tālooēk ? kūlooswokūn wējooagāsk',
ūktoonk' āhk ak ūkamlamoonk, nūt na ūktlām-

ROMANS.

sūtoočkūnā' kūlooswōkūn tan nenēn' tēlīpsūdoonūmēk' :

9. Mūdū ooche-māswe-mūdogwōlch' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole ūktoonk', ak ūkamlamoonk' oochīktlāmsūt'ūmūn Nikskam oomenoalanū, keel oosūtādūks'.

10. Mūdū 'mkamlamoonk' memājooenoo' wejīktlāmsūt'k' oochit' kokwōjedāādākūn, ak 'mtoonk' mooēwōltīmāwā' wējekesedāsīk oochit' oosūtōgūn.

11. Mūdū weegādīgūn tēloočk: Tan wēn kēdlāmsūt'kūl ootenīnk ma 'ntagāīkw.

12. Mūdu mogwā' estooāeekw Lēsweep ak Glekāwaach'. Mūdū Naooktājīt Ukchesakūmow oochit' 'msītū', tan mīlāsīt [āooledālsod ūktook] oochit' 'msit tane ēlkomīktāje.

13. Mūdū tan wēn ūlkomīktūmooōdo' Ukchesakūmal oweesoonūm, oosūtādo'.

14. Nūt oochit' tāle-kesīlkomiktooōdāk' tanūl moo kēdlāmsūt'ooadegoob'ūnūl? ak tāle kesīktlāmsūt'ooōdāk' tanūl moo noodūmadīgoob'ūnūl? ak tālekese-noodūmadāk' moo eūmūlīkw noojipsūdoonūmūljūl?

15. Ak tālekesīpsūdoonūmoodedāk' moo ūlgīmach'? Stūgā' tan tēlooweegāsīk: "Tēdooje-kēloolkūl oekwōdoodooōl tanīk wēleāgūnoodūmeedīch wōntūkōde ak wēleāgūnoodūmeedījūl kēloolkūl kogooāl?"

16. Cadoo moo 'msīt tan tāsījīk saktūmeedīkw wooleāgūnoodūmākūn. Mūdū Isaiahōk tēlooēbūnōk': "Ukchesakūmow, wēn kēdlāmsūt'kūs 'ntagūnoodūmākūnūmenēn'?"

17. Na oochit' ūktlāmsūt'oočkūn, wējēāk'

CHAP. II.

noodümükawā' iktook, ak noodümükawā' wėjeák' Níkskam ookülooswökünümkü.

18. Cadoo tělooā' : Moo ědook' noodūma-díkwsüp? meamooch' ědū bāhkoaadoodíp tan tělkeek makūmegāoo : ak ookülooswökünūmool' āleáksüb'ūnūl ělewāgwaak oosítkümoö.

19. Cadoo tělooā' : Moo Islālōk kějedooksüp? Tūmk Mooyees tělooět' : "oochenemoksoolootōksüp ũkwískooadinow' něgūla ootenāwōk taník moo nāooktūkūmíkseekw' : ak nāooktūkūmík-síjík moo něstoolteekw ootenāwōk', oochuhkweiooltōksüp."

20. Cadoo Isaiah lōk mělkedaasit ak tělooět' : "Wějewājedāseāp' taník moo kwelooegoob-ūnīgū : ělemāswaseāb'ūník taník moo pebaněgěseedīgūp 'ntenín."

21. Cadoo těleāgūnemājūl Islālūl : "Nāook-tegískūk ěsebínskaaseāp' nāooktūkūmík-síjík booskelístūmoo'díjík ak booskeādūmooaadíjík."

CHAPTER XI.

1. Na oochít' tělooā', Níkskam tū ějígūlalās-ūne oomemājooenoom' ? Lōk bá mogwā'. Mūdū neen ěp wědābekse, (wědagoodūm), Islālěk, Ablaham ooskūnemanūmk, ak wědagoodūm taník wědaběksíjík Běnjamíněk' (Pasūmeiěk').

2. Níkskam moo ějígūlaalákwsüb'ūne oome-mājooenoom' tane něganíkchijeās'ūne. Moo kějedooók' weegādigūn tan tělooěk' oochít' Eleijahūlū? tan těltamach' Níkskamūl ootílsoo-man' Islālūl, ak āāt :

3. "Ukchesakūmow, nābadib'ūne ũkneganík-

ROMANS.

chijetěgāwenoomp̄mū, ak kāwemoonkadūmee-
dijūl ūkbātkwealasoodūmāk'ūnūl, ak neen nāook-
tājeāp' ěskweā' ak kēdooōnījīk."

4. Kadoo tālīmsūp Nīkskamūl ootūsīdēmtīm-
kāwāūm? "Něnkadāseābūnīk' ělooīgūnūk' tās
betooīm̄tūlnākūnījīk cheenūmook', tanīk moo
ělememūltěboogooedaagwīk Bāālēgū.

5. Na tēlāāk nūgāāch ělp āhk ěskweākwū, tan
tūlā' wēlaltīm̄kāwā' nenasoonūmūgāwā' iktoogū.

6. Ak oocheāk' wēlaltīm̄kāwāktook, moo
wējeanook loogowōkūn iktook. Moo tūleanook
na wēlaltīm̄kāwā moo wēlaltīm̄kāwāīnoos' [Ca-
doo oocheāk' loogowōkūn iklook], na moo
wējeanook wēlaltīm̄kāwā' iktook; moo tūleanook,
loogowōkun moo kese-loogowōkūneenoos'.

7. Cogooā' nūt oochīt'? na tan Islāl' kwīlk
moo mēsūnūmook'. Cadoo tanīk nenasoonoo-
jīk mēsūnūmeedīch, ak ūktūgīk nēgābegwaloo-
dūnīk'.

8. (Stūgā' tan tělooweegāsīk: "Nīkskam ig-
ūmūmooōjūl kēdooksīm̄kāwāāl ledaaswōkūnūl,
ak 'mpūkīgool tanūl moo nēmedēgēnoogūl, ak
'msūtoōōk'ūnūl tanūl moo noodūmoogūlū,) mee-
sokoo keskok'.

9. Ak Dabid tělooēt': "Oobātāloodīmoow'
nabooktākūnīch, ak lōktāāgūnīch, ak līskāk-
ūnīch', ak ootaban'kūdooōāūmeedīch :

10. Oopūkīgooōl' ūpkonītpūgaadīch, koolā-
man' ma nūmedakadeekw, ak kūlomkwaal nāāg-
owū."

11. Nūt oochīt' tělooā' ; "Elepějeetakūmaa-
dīsūneek ědook oosakadooēdēsooltīnow? Lōk
bā mogwā'. Cadoo nēg'ūmow tan tēlīskadooēdēs-

CHAP. II.

oolteedich oosütögün wėjeęgaak ůktügik pelooāchk' tāsükūmiksooltjĭk ootenāwōkū, oonemoksoolanow' oonābooęgasooltĭnowū.

12. Cadoo oosakūdooędęsooltĭmkāwāūmoow' mĭlęswōk'ūnĭk oochit' oosĭtkūmōō', ak tan tĕlepūme-kakayāādĭch mĭlęswōkūnĭk oochit' pelooāch tāsükūmiksooltĭlĭje, tāleājepegwĕletūleādo' oomęęnūmūgāwāūmoow'?

13. Mūdū kĕloolnōk kelow' tan tĕlāwoolteyōk' pelooāāchk tāsükūmiksooltjĭk ootenāwōk, kadoo mūdū āpostālāwĭtāwe' oochit pelooāāchk tāsükūmiksooltjĭk na wĕjĭkpūmedāādūm noodūmōdākūn. Pasūk kese tūladoomkū, 'nne-moksoolan' nogūmak' oonābooęgāsooltĭnowū, ak 'nwoostaalan' altū.

15. Mūdū tan tĕlejĭgūlalooksoolteedich oochēāksūbūn oosĭtkūmoo oowōōjeabĭksĭktāsĭn, tālādo soaalooch? meamooch' ēdū abĭjebĕmkāwādo.

16. Ak ůpkĕs'īgūn tan wĕjĭpkenaadoomk tan pĕgetūnowĕdoomk nĭkskamāwāōk, na nūgoo' /msĭt tan wĕjĭpkĕnadĕgĕmkūp nĭkskamāwādo : ak oochebūsk' nĭkskamāwāk, ĕlp ůpsĕtkoonūl nĭkskamāwādūl.

17. Ak alt ůpsĕtkoonūl tūmĭtkoonaadĭk, ak keelow' tan sĕgāwegwĕn' ōlĭbeāwōksĭn nasaa-loolk ůkoojegwĕn, ak wĭjĭmsūnūmūn ōlĭbeāwōkse oochebūskūm ak oonemāūm,

18. Moo koojeĕmtogwōlsu oochĭt' ůpsĕtkoonūl. Kadoo ĕmtogwōlsĭn, moo na keel chedoonūmoon' oochebūsk', kadoo oochebūsk keel chedoonsk.'

19. Tūlooędūks' kadoo : Upsĕtkoonūl wĕje-

ROMANS.

tūmītkoonadoomkūb'ūnūl koolaman' neen nadāl'
'nnasaloogoon 'nwoojegīnū.'

20. Nā wēleak' : mūdū wējetūmītkoonadoom-
kūb'ūnūl oochīt' mēktūmūgāwā' : ak keel wējēkū-
mīn' ūktlāmsūtooōkūn īktook: moo ūkmūdēsku,
kadoo chepātān.

21. Mūdū Nīkskam moo kēškēltūmoogwēk
ūpsētcoonūl tēlnūmagūl tanūl tūlāāl, ānkodān'
keel ēlp ma ūksūgēlūmoolook.

22. Na oochīt' ankaptān' tan tēleoolmūdōk'
Nīkskam, ak ēlp tan tēlīmtooāk'; oochīt' nēg-
ūla tane sakadooēdēsooltīlībūne tan tēlīmtooāāk',
kadoo oochīt' keel wēlmūdōk', nūnkasīn oowēlm-
ūdoomkāwāūmk : kadoo moo tūlāuūn ēlp keel
tūmitkoontoltēn.

23. Ak ēlp nēgūmow moo nāāgow eūmeedīkw
oomēktūmūgāwāūmoow' īktook, nasaalādēn
oowoojegoodīnowū. Mūdū Nīkskam kesenase-
gwēnādū.

24. Mūdū keel oochetūmītkoontasee'sībūn
olebeāwōks īktook tan sēgāwegwēk' tan tēlnūm-
zāk', ak nasegwēnoolkūsūn tan kēloolk' olebeā-
wōks īktook, tan moo nāooktā' tēlnūmowōk',
ēdōōk' tāleājepoogwēlīnkūmāsāās nēg'ūla tanūl
nāooktā' tēlnūmagūl ūpsētcoonūl oonasegwēn-
āsīn nēg'ūmow ootolebeāwōksimooow'.

25. Mūdū moo pawōtūmoo, ūchkenātoot', moo
ūkūjējēdoonow' oola' kemoodoogāwā', koolaman'
moo ūktūledaasooltīnow ūknūstooōlītnow ; nūt
na, amīnkabegwamkāwā' ootegaan' Islālēk' wēd-
abēksījīk ootenāwōk' meesōkoo oochooaadākūn
ūktūgīk tāsūkūmīksījīk ootenāwōk' tūlā' egaak.

26. Tokoo toochoo 'msīt tan tāsījīk wēdabēk-

sijik' Islälëk' oosütädäk'. Stügā' tan tēloowee-
gāsik : "Oocheēdo' Seūnk Noojuhsütowwewēt',
ak oochīpskaadoodo' ūloowāwoode Sakobūl oot-
enīnkū.

27. Mūdū oola' na neen 'nkesägūnoodūmūm-
kāwāūm oochīt' nēg'ūmow tan tīlesīp' jīgūlaadāk
ootūloowāwoodewōl'."

28. Oochīt' tan wōōleägūnoodūmākūn iktook
tūlā' wējīpkwōjedāādakadījik oochīt' kelowū.
Kadoo tan nenasoonūmūgāwā' iktook tūlā'
wējīksālkoosījik oochīt' kūnīkskamījenākik.

29. Mūdū Nīkskam ootīgūnūmagwēm kāwā'-
ūmūl ak oowegoomtīm kāwā'ūmūl moo āpskwēd-
ādūmoogūl.

30. Mūdū stügā' keelow koodēnak' elīstoo-
ōgūp Nīkskam, kadoo nūgāā wējēāooledālūm-
ooksoolteyōk' nēg'ūmow oomēktūmūgāwāūm-
ooow iktook,

31. Na tēlāāk nēgūmow' nūgāā ēlp ēlīstūmoo-
dījik koolaman', oowōōjeāooledālūmooksooltīn-
ow' oola' āooledālsod iktook tan kelow' mēsūn-
ūmōk'.

32. Mūdū Nīkskam ēlīkpejogwōje 'msīt tan
tasīlīje mēktūmūgāwā' iktook, koolaman' ootāoo-
ledālūman' 'msītū'.

33. O tēdooje-mowwe-poogwēlk' Nīkskam
oomīlāsooōkūn ak oonūstooōgūnūm, ak ookēje-
dēgēm kāwāūm' ! Moo kesetēdōgūmājodūmooōj-
ūl ootīlsoodākūnūmūl, ak ootowhteel ma kese
pebanooīchkadūmooōjūl'.

34. Mūdū wēn tū Nīkskamūl ootāledaas-
wōk'ūnūm kējēdooōch' ? kūsnā wēn tū noojīnsūt-
ooemās'ūnūl ?

ROMANS.

35. Kūsnā wěn tū nadoo kogooā' Igūnūm-ooōs' tūmk, tan abājeIgūnūmooōdēn' ?

36. Mūdū 'msīt kogooāal wējeagūl Nēgūm ootenīnkū : ak wējekēsedās'Igūl ootenīnkū, ak Nēgūm kakeialsootkūl. Ak Nēgūm ěmtogwōlkoosīch yāpchoo. Amen'.

CHAPTER XII.

1. Na oochīt' ědāmoolōk' ūchkenātoot; oochīt' Nīkskam ootāooledālsoodīmūl, ūklepketūnowēdoonow' ūktenāwōl' Nīkskamāwīktook, oomemājooe-pēgedūnūm-ādīmīkāwāānū, koolaman' Nīkskam ootooledādūmūnū ; nūt na ūktloogowōkūnūmooow 'mchejakūmīchwāū.

2. Ak moo ūknapkēp oola' oosītkūmoo', kadoo oochekewōnskadāsooltikw' tan tēlēpelāowaadāsīk ūkamlamoonooōlū ; koolaman' ūkpebanooīchkadūmūnow Nīkskam oowōōledādāk'ūnūm tan kēloo'lk, ak wēledāādlāsīk, ak mēsāāk.

3. Mūdū wēlaltimkāwā' īktook tan tēlēIgūnūmookse wējetūlīmīkīk 'msīt wēnīk tanīk āūmoodījīk ūktenāwōk', moo ootājīmkedāālsīn ak tan tēledēpkadīkū, kadoo ookokwojēdāālūsīn, stūgā' tan Nīkskam tēlēIgūnūmooōch 'msīt wēne tan tāsūk ūktlāmsūtōōkūn.

4. Na stūgā' tēlkakeiyesoonēmeek' kēkoonūmookw' nāooktāchk 'mtēnīn, ak tan telekakeiyesoonēmeek' moo nāooktā' tēlwēgēnook', tēloogwēnook'.

5. Na ěnkoodā kenoo tan tēlepoogwēlookw' tēlemelonēmīkseekw nāooktāchk' / mtenināwool-

teekw Sāsoo Goole ootenĭnkū, ak 'msit wĕn wĕjūhtāpsich ūktūgūl ooteninkū.

6. Na oochĭt' tan tĕlekookoonūmoo'kw ĭgūn-ūmagwĕmkāwāāl tĕlekakeiyeseṃlamoogūl, stūgā' tan tĕleĭgūnūmoolkw' wĕlaltĭmkāwāāl, [na tūladakadenĕch']. Edook' neganĭkchĭjetĕgāwenoōāĭk, na tūluhche-neganĭkchĭje-tĕgāwenoōaadakadenĕch' tan tĕlkeek ūktlāṃsūtoōokūne-nooū.

7. Kūsňā' ĕdook' loogowōk'ūnĭk, tūlloogoodenĕch'. Tan noojekenamooĕt', kenaamooĕch'.

8. Tan noojĭnsūtoaboogooĕt', 'nsūtoaboogooĕch'. Tan noodatkūnooĕt', kokwōdatkūnooĕch'; tan ālsoosĭt, mėnakūjāwēālsoosĭch; tan noojeāooledāā'dĕgĕt', oosūgāwedāāch tan tĕleooleedāādĕgĕch'.

9. Uksālsoosode kĕdlāwāāch, moo ūksūboogwadākūnenooch; ūktūgedāādūmookw' ūloowāwoode; kooskedĕdaakw tan kokwōjeāk', [tan kĕlook'.]

10. Wĭjegĭdooltĭmkāwā' ūksālsood' ĭktook oochĭksāltooltĭkw'. Tan tĕlĭkpūmedāltooltĕyōk' ūkwche-negantĕskādooltĭkw'.

11. Tan tūlā' sĕskwāĭmkāwā' moo ūkmālōl-tĭp': ūktāledaswōkūnoōow' ĭktook mėnakūjāwedookw tan tĕloogwāwōk' Ukchesakūmow.

12. Ajĭpchoo'dākūn ĭktook oocheosūgāwedasooltĭkw': wĕnmājesĕspĕdaaswōkūn ĭktook, kūmoodūmookw': alasoodūmākūn wĕnpājook-tūmookw'.

13. Utkūnwōkūnaalookw sābāwooltĭjĭk tan tĕluhtūmedāādūmoodeedĭjū: ūksenadoōdaka-dĭkw'.

14. Oolemookw' taník kestāwāoolōkw'. Oola-boogooaadikw ak moo ūkwīnaboogooaadīp.

15. Mowuhsūgāwedaasooltikw' taník wēškāwedaasooltījīk, ak wījeūtkeđemooltikw' taník ūtkedēmooltījīk.

16. Nāooktā' tūledāāltooltikw'. Moo ūktānkedādūmōōp' ēspāāgūl kogooāāl; kadoo oochemoksool-koosooltikw ējēnāchkūl kogooāāl'. Moo ūknēstooedālsooltīp'.

17. Moo ūktūsedēpadaalow wēnū oochīt' padaadākūn. Ooladakadīkw' ooskalooōk 'msīt wēnīk.

18. Kesetūleāk' tan tēdoojīpkwōdooōk kelow'ū, wōntūke-wīgūmagalookw 'msīt wēnīk.

19. Moo ūktūsedēpadaltooltīp, nīgūmatoot', kadoo lookwōdūmookw' tāwāāk oochīt Nīkskam oohkweiodīm. Mūdū tēlooweegāsīk: "Nēen alsoodūm ūsedāādīm kāwā', ak wēnmājeīlsoodākūn: nēen abātēltēs', Ukchesakūmow āāt."

20. Na oochīt' tan pokwōjedālūmsk' koesīnk', sūmādūks'; ūktooesāmoogwōch', samoogōdūlādūks'. Mūdū na tūladēgēn' kākōdooōdūks loosakadūl' oonoojēkū.

21. Moo kooje-wīswīgūnōdāsu padasood' īktook, kadoo oochewīswīgūnodān padasoode ooladākūn īktook.

CHAPTER XIII.

I. 'Msīt wēn saktōōch' alsoosooltīlīje. Mūdū 'msīt tan tāsījīk alsoosooltījīk tūlāāk Nīkskamā-wīktook: taník alsoosooltījīk taník nūgāā āūmoodījīk wējeloogwōdasījīk Nīkskamā-wīktook.

2. Na oochit' tan wĕn keekăjedök alsoosoode, Nĭkskamül ootübloodăk'ünüm kekăjedooöch'. Ak nĕg'ümow tanĭk keekăjedooadĭch wöön-măjeĭlsoomadĕn'.

3. Műdű alsoosooltĭjĭk moo kwĕdeiooaadĭgwe tane kokwöjaadakadĭlĭje ; kadoo tane padadakadĭlĭjĕ kwĕdeiooaadĭje. Na oochit' pawöt'ümün moo ũkchepăt'ümün alsoosoode, oolaadĕgĕ' ak na ooche-ĕmtogwölkooosedűks'.

4. Műdű nĕgűm na wĕjeoonökübĕmĭmk' Nĭkskamăwĭktook oochit' keel, oolă' ĭktoogű. Cadoo obűlaadĕgĕn' chepătăän, műdű moo wĕjekoo'-koonűmookw ĕspoogwösĭk săăkű. Műdű nĕgűm oonökübĕmĭmk' Nĭkskamăwĭktook, nooje-űsedödĕgĕt' oochit' ookweiod' ĭktook, oochit' padatĕgăwenoolű.

5. Na oochit' dĕpkadĭk ũksăktooĕnĕnoo pasűk oochit' ookweioode, kadoo măch oochit' săb-ăwoode.

6. Műdű oochit' na ĕlp abankűdűmoodĭkw ĕlĕgăwĭtăwă' sooleăwă', műdű wĕjeoonökübĕmĭmkĭk Nĭkskamăwĭktook nĕg'űla oochit' ootűl-oowĕgăsooltĭnow' na loogowökűn.'

7. Na oochit' ĭgűnűmookw' 'msĭt wĕn tan wĕtălegĕmĭch' : ĕlĕgăwĭtăwă' sooleăwă' tan ĕlĕgăwĭtăwă' sooleăwă' wĕtălegĕmĭch' : abankűdăd-ĭmkăwă' tan abankűdăd-ĭmkăwă wĕtălegĕmĭch' ; chepălkoosoode tan chepălkoosoode wĕtălegĕmĭch' ; ũkpűmedădăkűn tan ũkpűmedădăkűn wĕtălegĕmĭch.

8. Mow wĕn ũktĕtooap', pasűk kűsăltooltĭmkăwăű ; műdű tan kĕsălăjűl ũktűgűl kesaadök ũtploo'dakűn.

ROMANS.

9. Mūdū oola' [na ūtploo'dákūn], wīnāchkūl moo ūktūlaasu; moo ūkūmoo'tūnow; moo ūkwískooow': ak mā āp ūktūk' tēbloodēg-ēm kāwā wējēmowe-tūlooeedāsík oola' kūloos-wōkūn iktook: "Tūlīksāl' wīdegēdeōk' stūgā' keel tēlīksālsīn."

10. Uksālkoosoode mogwā' obūlaalagool wīdegēdeedijūl. Na oochīt ūksālkoosoode wējoo-chooaasik Ūtploodákūn.

11. Ak na tūladakadīkw' mūdū kējedooōk' tan tētpūgaak, mūdū kesetētpūgaak nūgāā ūkese-toogeadenēnooū; mūdū nūgāā koostōgūnoo ājetēbow' āhk moo ēnkoodā tan tīlesīp' kēdlām-sūtūmoodeegwēgū.

12. Dēpkek kēgēt kakayāk'; nagwēk tēbow' āhk, Na oochīt' jīgūlaadoonēch bogūnītpagā-wāāl loogowōk'ūnūl, ak nāsaadoonēch' wōsēdeg-āwāāl ūpkoomāk'ūnūl.

13. Tūlekokwōje-pūmedaanēch stūgā' na-gwēgēl'; moo sēspēnōksenēch', kūsnā' moo ūktūgeaadenēch': wīnāāchkūl moo tūlāenēch', kūsnā' moo ūloowāwooltenēch'; moo kamedool-tenēch' kūsnā' moo wīskooaadenēch'.

14. Cadoo nasaalookw' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole; ak moo kooje mejīpkaadīp oochīt' maagei, oochīt' tan tēluhtūmedāātkū.

CHAPTER XIV.

1. Tan ēlemūnakūnū' ūktlāmsūtooōkūn ik-took agadāālūmādōksūp; kadoo moo oochīt' ādūmādīmkāwāāl ootūbloodāsīnū.

2. Mūdū alt wēnik tēlīktlāmsūtūmoodījīk ootūsedāālūmooksooltīnow' oomālkodūmūnow 'msīt kogooāal; kadoo alt ūktūgīk tanīk mēna-kūnaadijīk, pasūk mālkodūmeediājūl tanūl sakūl-eāgūl makūmegēk'.

3. Tan mālkoṭk' moo kēnskedādūmowīch tanūl moo mālkodūmūlīkw'; ak tan moo mālko-dūmook, moo ilsoomowīch tanūl mālkodūmūlīj-ūl; mūdū Nīkskam wēledāālūmājūl.

4. Ak wēn tū keel tan ilsoodūmājūl pelooā' cheenūm oonōkūbēmūl? oochīt' alsoomchūl wējekūmīt kūsnā' wējeskadooēdēsīnk'. Cadoo cheedoonādēn', keseūkūmalādēn', mūdū Nīks-kam kesechedoonādūl'.

5. Alt wēnik peāmīkpūmedāādūmeediājūl alt naagwēgūl moo ēnkoodā ūktūgūl; kadoo alt ūktūgīk nāooktā' tēledāādūmeediājūl 'msīt naagwēgūl. 'Msīt wēn mūlgīktlāmsīch tan tēle-daasīch.

6. Nēgūm tan kēpmedāātk' naagwēk, oochīt' Ukchesakūmal tēlīkpūmedāātk; ak nēgūm tan moo kēpmedādūmook' naagwēk, oochīt' Ukche-sakūmow moo kēpmedāādūmook'. Tan mālkoṭk', oochīt' Ukchesakūmal tēlemālkoṭk'; mūdū Uk-chesakūmal moewōlājūl. Ak tan moo mālko-dūmook, oochīt' Ukchesakūmal moo mālkodūm-ook, ak moewolājūl Ukchesakūmal.

7. Mūdū mow wēn kenoo ēlememājīkw oochīt' nēgūm ootenīnk; ak mow wēn ēlīnpook' oochīt' nēgūm ootenīnk;

8. Mūdū memājoolteekw lememājooltedūk-sūnoo oochīt' Ukchesakūmow; ak 'npooḍeekw, oochīt' Ukchesakūmow 'npoo'dedūksūnoo. Na

ROMANS.

oochít' memäjoolteekw kúsná' 'npoodeekw, Ukchesakúmow wětálegěmích ůkteněnoo.

9. Múdŭ oochít' na Sāsoo Goole něpkŭs ak menoonsís, oochít' ootalsooman' tane něboo'-dílŭje, ak ělp tane memäjooltílŭje.

10. Cadoo kogooā' wejellsoomt' wĭjegĭdeock'? kúsná' kogooā' wějekěnskedāālŭmt wĭjegĭdeock'? Múdŭ 'msít' tan tāseekw kŭmooltedŭksŭnoo Nĭkskam ĩsloodákŭnā' ookoodpoodĭmkŭ.

11. Múdŭ tělooweegásĭk : "Tan tělememāje, Ukchesakúmow āāt : 'msít tan tāsích 'mchegoon luhkŭjooegaasĭdo 'ntenĭnk, ak 'msít tan tāsŭk mĭlnool, lepakaboogooědo' Nĭkskamāwĭktook.

12. Na oochít' 'msít wěn kenoo pakāgŭnĭmsědo' Nĭkskamāwĭktook.

13. Na oochít' nŭgoo' moo āpch ĩssoomtoolteněch ; kadoo pasŭk tŭleĭsloodŭmŭněch mow wěn egaadoolch pĕjeetakŭmŭmkāwā', kúsná' ějakŭnjěděstŭmkāwā' ĩskakŭn oosĭktōgwěĭĭn wĭjegĭdeedĭjŭl ootowhtĭgŭ.

14. Kĕjedoo ak mĕlkĭktlāmsŭtŭm Sāsoo Goole ootenĭnkŭ, mogwā' kogooā' oomŭjegāān tan tělāākŭ, kadoo tan wěn mĕjekedāātk nadoo kogooā', na mĕjegāāk oochít' nĕgŭm ootenĭnkŭ.

15. Cadoo wĭjegĭdeock' wěnmātkwĭjaalŭch oochít' mechĭpchāwā', na mogwā' ājelĭpkĭjepŭmewŭn ŭksālkoosood' ĭktook. Moo koojekakeiskwĭskaalow oochít' keloo ĭktook, nĕgŭm oochít' tanŭl Sāsoo Goole wĕjĭnpŭksŭb'ŭnŭl.

16. Na oochít' moo wĭnāgŭnoodāsích ŭktoolaadák'ŭnŭm.

17. Múdŭ Nĭkskam ootĕlēgāwaagĭm moo na mechĭpchāwā' ak nĕsamoogwōmk' : kadoo ko-

CHAP. 15.

kwōjaadākūn, ak wōntūkōde, ak oolōde Wējeooleniiskam iktook.

18. Mūdū nēgūm tan nēg'ūla wējeloogoājūl Sāsoo Gooleūl wēledālūmkweedijūl Nīkskamūl, ak wējekokwōjedālūmooksīt memājooenoo' iktook.

19. Na oochīt' mājoolkwōdūmūnēch' wōntūkōdeāl' kogooāl', ak tanūl kogooāl kesuhcheoolenemoksooltooteekwū.

20. Moo kakeiskwīskadooow' Nīkskam oo-kwīsedākūn oochīt' mechīpchāwāū. Meamooch' 'msīt kogooāl' wōkūmāāgūl, kadoo medooāāk oochīt' nēgūm tan tēlemālkotk' oochīpkwōdooōn' ūktūge oopējeetakūmaadīln'.

21. Kēlook' na moo mālkodūmoomūk weos', kūsnā' nēsāmoogwōmūk mogobaak, kūsnā' tan pasūk kogooā' tan wījegīdeōk' oochepejeetāk-ūmādo', kūsnā' oochekesaalach oomūskūnadēs-īnūn, kūsnā' oowojemūnākūnan'.

22. Uktlāmsūtoōōkūn wēskodūmūn ? na 'nkoodīkchījedoo ooskalook Nīkskam. Wēlāāk na tan moo wējeonmājeīlsoomsīkw na kogooā' iktook tan ūsedāāt看, (wēledāāt看).

23. Cadoo nēgūm tan aswedāāt看 wēnmāsoomoot', wēnmājeīlsoomoot', mālkoṭkū; mūdū moo wējemālkodūmook' ūktlāmsūtoōōkūn iktook. Mūdū 'msīt kogooā' tan moo ūktlāmsūt-ooōkūn iktook tūlā', ūloowāwoodīk na.

CHAPTER XV.

1. Na dēpkadīk kenoo tan mēlkīgūnadeekw ūktabogūnūmooōnēnoo oomēnākūnūmkāwāūm-

ROMANS.

oođl' taník mēnakūnaadījīk' : ak moo ūkoolaa-lūsīnēnooŭ.

2. Adāsu wēn kenoo oolalach wīdegīdee-dījūl' oochīt' nēgūm ootoolaalūsīn wēlenemok-sooltīm kāwā' iktook.

3. Mūdū ēlp Sāsoo Goole moo wēlaalūsīksūp : Cadoo stūgā' tan tēloowegāsīk : "Nēg'ūla oo-wīnuskwīmtīm kāwāūmoođl' taník wīnuskwīmsk-īk ēlneseagūl neen 'ntenīnkū."

4. Mūdū tanūl kesewegāsīksūb'ūnūl koodēn-āk', wējewegāsīksūb'ūnūl oochīt' kenoo ūkenamātīnāwā'ūmenēnooinū ; koolaman' oochīt' wīn-pājooktūmūgāwā' iktook ak weegād'īgūn tan tēlekenamoočk' ūkoojuhskodūmūnēnoo ājīpch-oodākūn.

5. Ak Nīkskam tan noojewīnpājooktūk, ak ēlp noojeīkwījadēgēt', īgūnūmoolōkch nāooktā' ūktūledāltōoltīnowū ; stūgā' tan tūlā' Sāsoo Goole ootenīnkū.

6. Coolaman' kojemowemoewōlanow' nā-ooktāāchk' 'mtoon Nīkskam, Uksakūmamenoo Sāsoo Goole Oochūl.

7. Na oochīt' oolāādooltīkw' stūgā' Sasoo Goole tēleoolāoolkw, oochīt' Nīkskam ookoopmedādāk'ūnūmk'.

8. Na tēlooā' Sāsoo Goole wējekesedāsīksūp oowoodooēgāsīn mīmkooskaosāsīm kāwā' iktook ookesadoon oomūlgūdēn' ūloowedūmāsoodeāal kūlooswōk'ūnūl, tanūl tēluskwīmoos'ūnūl kūnīk-skamījenagīk.

9. Ak ēlp ūktūgīk pelooāchk' tāsūkūmīksījīk āooleedālsōod iktook, oowojemowewōlanow' Nīkskamūl. Stūgā' tan tēloowegāsīk : "Oochīt'

CHAP. 15.

na tūleēmtogwōlooltēs' ūktūgik pelooāachk tās-
ūkūmīksooltījik ootenāwōk' ak līktābēgeēdēs'
ūkwesoonūmkū."

10. Ak āpch tēlooēt': "Kelow' tan pelooāchk
tāsūkūmīkseyōk', mowwījuhsūgāwedasooltīkw'
oomemājooenoompmū."

11. Ak mā āp: "Moewōlookw' Ukchesa-
kūmow, 'msīt tan tāsūkūmīkseyōk', ak 'mkedāā-
lūmookw' 'msīt tan tāseyōk', memājooenootot'.

12. Ak mā āp Esaiāh āāt: "Ehto' oochebūsk'
tan tēt Jesseōk wējeskaleēp', tan oocheoonūgaa-
sīdo' ootalsooman' pelooāā tāsūkūmīksīlīje.
Nēgūm ootenīnk legāsooltīlidū tan tāsūkūmīk-
sīlīch'."

13. Na nūgoo' Nīkskam tan alsootk' ājīpch-
oodākūn, oochoohchooalooōkch' 'msīt' ooledaa-
soode ak wōntūkōde kēdlāmsūtūmūgāwā' iktook,
ūkoojepoogwēle-ājīpchoo'dakadīnow' Wējeoolē-
nīkskam 'oomūlgūnōdīmū.

14. Ak ēlp neen wēlīktlāmsūtūm oochīt'
kelow', ūchkenātoot', kelow' ēlp ūkwōjooeadīn-
ow' woolāooōkūn, ak ūkoojooadāsooltīnow' 'msīt
nūs:ooōgūn iktook ūktētpīgūnēdūmūnow' ūknūs-
toolmtooltīnowū.

15. Cadoo ājemūlgedaase tan tēlewēkūmool-
ōk', ūchkenātoot', alt kogooā' iktoogū, stūgā'
tēlaloologwēl' ūkmīgwedādūmūnowū, oochīt'
wēlalīmīkāwā' tan wējeīgūnūmookse Nīkskam-
āwīktook ;

16. Ootoonōk'ūbēmīn Sāsoo Goole 'ntenīn
oochīt' pelooāachk' tāsūkūmīksījik 'ntūloogwēn'
stūgā' padūleasāweanēl' Nīkskam oowooleāgūn-
oodūmākūnūmk', oochīt' pēgedūnowēdoomkīk

ROMANS.

pelooächk tāsükümükslĳĳk oowojeooledāādāsĳn-
ow' Nĳkskamāwĳktook, tan wĳjetĳpkesaadooch'
oonĳkskamāwāān Wĳjeoolenĳkskamāwĳktoogŭ.

17. Na oochĳt' kesuhcheĳmtogwōlsĳk Sāsoo
Goole ootenĳnk oochĳt tanŭl kogooāl' Nĳkskam-
āwĳktook tŭlāāl.

18. Mŭdŭ ma mŭlgedasu 'nwŭskoo'dŭmŭn
tanŭl Sāsoo Goole moo wĳjekesaadoogŭl neen
'ntenĳnkŭ, oochĳt' pelooāā' tāsükümükslĳĳje oosak-
tŭmoodlĳn', kŭlooswōkŭn ĳktook ak ĳp loogo-
wōkŭn ĳktook.

19. Nŭt na tanŭl wĳjekesedogŭl kenoogwōs-
oodeel ak pakŭleioodeel oomŭlgĳgŭnodĳmoow'
ĳktook, ak Wĳjeoolenĳkskam oomŭlgĳgŭnodĳmkŭ'
ootŭlean wĳjadĳgĳmk Sāloosālām' ak oweu'
meesokoo Illĳlekŭmk kesetŭlekakeĳpsĳdoo-
nŭmāp' wooleāgŭnoodŭmākŭn oochĳt Sāsoo
Gooleŭ.

20. Mŭdŭ kĳsepawōtŭmāp' 'ntŭlĳpsŭdoonŭm-
ŭn wooleāgŭnoodŭmākŭn moo tan tĳt Sāsoo
Goole ĳtleweedāsĳpŭ, koolaman' moo 'ntoo-wee-
gān' tan tĳt ŭktŭk' kesepakŭmegaadōk.

21. Cadoo stŭgā' tĳloowegāsĳk: "Nĳg'ŭla
tanĳk mā mŭnaak āgŭnoodŭmooōch' oochĳt'
Nĳgŭm, nĳg'ŭmow nŭmedoodāk': ak tanĳk
mŭnaa noodŭmeedĳkw 'nsŭtāk'."

22. Na oochĳt' wĳĳkskuhtŭkoolkooseāp'
'nwŭchkooeĳn' āŭmōk'ŭ;

23. Cadoo nŭgāā mŭdŭ wĳg'ŭla makŭmegŭl'
mogwā' wĳskōdŭmōō tāwāāk [tan tĳt mā mŭn-
aa ĳtlĳpsŭdoonŭmooāp' wooleāgŭnoodŭmākŭn],
ak mā mŭdŭ kes kakeĳyeseboonkŭk kĳsepawōt-
ŭm 'nwŭchkooeĳn' āŭmōkŭ;

24. Tan tlesip' leān' Spānkū, ājipchoodo
'nnūnūmoolīnow' kelow' pūmeāanū ; ak ūkoo-
jīpkotūmkaalīnow' na tētū, ēdook' tūmk ameool-
kwījaalīmk oochīt' ūkwīgūmagaltooltīmkāwāūm-
ooowū.

25. Cadoo nūgāā kēdooleā' Sāloosālāmkū
'ntābogūnūmooōn' sābāwooltījīk alasoodūmāwe-
nook'.

26. Mūdū tanīk ētlūgadūmoodījīk Māsedone-
ākū ak Akāīkū, wēledādūmeedīp omowadoo-
dīnow' nadooōdākūn oochīt' āoolājooltīlīje sābā-
wooltīlīje alasoodūmāwenooū tane āūmoodīlīje
Sāloosālāmkū.

27. Mūdū wēledādūmeedīp ; ak tettooaadīje ;
mūdū pelooāchk' tāsūkūmiksooltījīk ātkūnāsee-
dīsūn oochejakūmījooāūmooāl', dēpkadīk ēlp
nēg'ūmow ootūtkūnanow ootoosītkūmoogāwā-
ūmooōl'.

28. Na oochīt' kesadooōn' oola' 'mtūmōdākūn,
ak oola' nadooōdākūn kesekokwōja'dāsīk oochīt'
nēg'ūmow, oochīleēdēs' kelow' āūmōk Spānk
leāanū.

29. Ak kējedoo ūpkēsīnan' āūmōk', ūpkese-
doodēs' wōntūkōdeā' wooleāgūnoodūmākūn wōj-
ooeāk.

30. Ak wētāmoolōk', ūchkenātoot', Uksakūm-
amenoo Sāsoe Goole ootenīnkū, ak Wējeoole-
nīkskam ookoosālkoosoodīmkū, ūkmowewīje-
ūtīgūnaanēnoo' tan tēlealasoosmōk' Nīkskam
oochīt' neenū.

31. 'Nnoojeoostān'tanīk moo kēdlāmsūtūmoo-
deekw tanīk Lēsweepāwagīk āhkīk, ak ēlp noo-

ROMANS.

dūmōdākūn tan oochit' Sāloosālām' oowojeoole-
dāādāsīn Sābāwooltijikū,

32. Coolaman' 'nwoojpkesīnūn wooledaasood
īktook oochit' Nīkskam oowooledāādāk'ūnūmū,
ak ūkmowwekeslāsooltenēnooū.

33. Ak wōntūkōdeā' Nīkskam ūtkwāoolōkch
tan tāseōk. Amen.

CHAPTER XVI.

1. Wēdāmoolōk' ūktoolalanow' Pebe ūkkwā-
jejenooū, tan ētle-oonōkūbēmeeskwoomīmk ala-
soodūmāwēmoweōm īktook Kēnkleākū.

2. Uktūle-wītkīmanow' Uksakūmamenāk'
stūgā' tan dēpkadīk sābāwooltijik ootūladakadīn-
owū, ak ūktabogūnūmooōnow' tan tēluhtūme-
dādūmoolōkū ; mūdū pegwēlnīje abogūnūmoo-
ōb'ūnē, ak ēlp neenū.

3. Oosūgākēlūmookw' Plīska ak Akwīla, tanīk
nēgūmow' neen wītloogoodeāak Sāsoo Goole
ootenīnkū.

4. Tanīk oochit' neen 'nmemājooōkūnūm
egaladībūne ootogūlooōkūnooō'; tanīk neen
moewōlkīk, ak ēlp 'msīt moweōmeel.

5. Ak oosūgākēlūmookw' Epēdetūs neen nīg-
ūmaach, tan wējemēltāmemanīp Aseākū oochit'
Sāsoo Gocle.

6. Oosūgākēlūmookw' Male tan poogwēle-
abo'gūnūmooenāmūgūpū.

7. Oosūgākēlūmookw' Andlōnīkūs ak Joonea,
nogūmak', ak 'nwījekestējoomtūbūnīk', tanīk kēp-
medāādāsījīk āpostālāwījīk ootenāwōkū, tanīk

ělp āhkūsüneek Sāsoo Goole ootenīnk āskw moo neenū.

8. Oosūgakělūmookw' Ampleūs neen nīgūmaach Uksakūmamenoo iktook.

9. Oosūgakělūmookw' Ulbānūs tan wītloogoo-deěk Sāsoo Goole ootenīnk, ak Stākīs neen nīgūmaach.

10. Oosūgakělūmookw' Apēles tan wēledāādāsīt Sāsoo Goole ootenīnk. Oosūgakělūmookw' tanīk tūlāāk Alīstōbulūs tan tēlikwīksooīchū.

11. Oosūgakělūmookw' Helodeon neen no-gūmow. Oosūgakělūmookw' tanīk tūlāāk Nalcīssūs tan tēlikwīksooīchū, tanīk āūmoodījīk Uksakūmamenoo ootenīnk.

12. Oosūgakělūmookw' Tleipena ak Tleiposa, tanīk tēlooēgāsījīk Uksakūmamenoo Iktoogū, Oosūgakělūmookw' Pūlsīs tan poogwēleēgāsīp Ukchesakūmamenoo' iktook.

13. Oosūgakělūmookw' Soopūs, (Rufus) tan wējenenasoonkoosīt Uksakūmamenoo iktook, ak ělp ookwījūl, tan ělp neen wēgwīje.

14. Oosūgakělūmookw' Asīnkleitūs, Plegōn, Hūlmes, Pāltobas, Hūlmas ak wijegīdoolteegwīkw tanīk tēgwāooaadīje.

15. Oosūgakělūmookw' Pelōlōgūs, ak Julea wijegīdeedījūl ābīlījūl, ak Olīmpās, ak 'msīt tan tāsījīk sābāwooltījīk tanīk tēgwāooaadīje ;

16. Oochuhsūgakēltooltīkw' nīkskamāwā' wēs-kagēltooltīmk. 'Msīt Sāsoo Goole oomoweomīmūl wēs-kagēlūmoolōgūl.

17. Na wētāmoolōk', ūchkenātoot', ūktānkwāooōnow' tanīk kesadoodījūl nowskaldīmkāwāāl, ak pējeetākūmūmkāwāāl, tanūl mātūndīgūl neg'-

ŭla kenamätināwāal tanŭl kęgenσodŭmāsoolteyögŭb'ŭnŭl, ak sędaboogoo'dŭmookw'! moo ŭkw-ijāooöp', moo ŭkmājoolkwöläp'!

18. Müdü tanik tęlołtijik moo ęloogwāooaadigööl Uksakŭmamenŭl' Sāsoo Gooleŭl', kadoo pasŭk nęgŭmow' oomoostāwöł'; ak woolekŭlooswöknŭmooöł' ak ęmtogwöłtimkāwāal, węjiksŭboogwadooaađijŭl ookwömlamoonooł' tane moo nęsigęsooltiligwe.

19. Müdü kelow' ŭksaktŭmŭgāwāŭmooł' bāhkwaadigŭl 'msit memājooenoo' ootenāwöł'. Na oochit' węjuhsŭgāwedzase ŭktenāwöł. Kadoo pawötŭmoolöł' ŭklinsŭtoooltinow' wöđlä' Iktook, kadoo moo ŭknādādādŭmŭnow' padasoodeŭ.

20. Cadoo Nĭkskam wöntŭkoeđā' wegoopchik nookpaktaadŭl mŭndool ŭkmālkoböktęskoođnowŭ. Uksakŭmamenoo' Sāsoo Goole oowoolaltimkāwāŭm, ŭtkwāoolöłkch. Amen.

21. Timŭte tan wĭtloogwędeęk' węskagęłŭmoolöł', ak Luk, ak Jāsŭn, ak Sosĭpātŭl, neen nogŭmāk nęgŭla.

22. Neen Tŭlsŭs, (neen āweekŭmāp' oola' weegāđigŭn), węskagęłŭmoolöł' Uksakŭmamenoo' ootenĭnkŭ.

23. Gāŭs tan ankwāooit neen, ak ęlp 'msit moweōme, węskagęłŭmoolöł'. Elāstŭs tan noo-ęānkötk' oola' ŭkchegŭn', węskagęłŭmoolöł', ak ęlp Kwöłtŭs tan wĭjegĭdoolteekw.

24. Uksakŭmamenoo' Sāsoo Goole oowöłlaltimkāwāŭm ŭtkwāoolöłkch'. Amen.

25. Na oochit' nęgŭm tan tętpĭgŭnętk' ŭkesaaloolĭnow' ŭkmŭlgeboogooltinow', stŭgā' tan tęlekenoodŭmooęk' 'ntooleāgŭnoodŭmāk'ŭnŭm,

CHAP. I.

ak na kenamätināwā' oochīt' Sāsoo Goole, stūgā' na keemoodoogāwā' ootāgūnoodāsīn, tan moo āgūnoodāsīnoogūp saakū,

26. Cadoo nūgāā wėjeāgūnoodāsīk neganīk-chījetēgāwenoogwīk ootweegādīgūnooōk', stūgā' tan telītplootk' tan Apche-Nīkskamāwītū, ak nūgāā bāhkwīkchījedāsīk 'msīt tan tāsūkūmīk-sījīk ootenāwōk', oochīt' ūktlāmsūtooōkūnā' saktūmūgāwā',

27. Oochīt' Nāooktājīt Nēstooāāk Nīkskam oochēech Sāsoo Goole ootenīk, ūkpūmedāādākūn āpchooū. Amen.

THE FIRST EPISTLE OF PAUL TO THE CORINTHIANS.

CHAPTER I.

1. Neen Pōl wējīlkomīktooīm-kūp oochīt' 'ntāp-ostālāwītāwīnū, oochīt' Sāsoo Goole, Nīkskam oowooledāādākūnūmkū, ak Sostēnes' wījegīm-kwū.

2. Wēs-kagēlūmoolēk' kelow' Nīkskam oomow-eomīm-k tūlāoweōk' Colīntkū, wėje-nīkskamā-wāadāsoolteyōk Sāsoo Goole ootenīk ; ak tēlo-edooksoolteyōk' Nīkskamāwāooltījīk ; ak 'msīt tan tāseedīch tanīk 'msīt tame ēlkomīktūmoo-aadīch Sāsoo Gooleūl' Uksakūmamenūl' oowee-

I CORINTHIANS.

soonüm, něg'ümow Oosakümamoošl, ak kenoo Uksakümamenoo,

3. Igүнүmagwěmkāwā' eech ūktenāwōk', ak wōntūkōde, tan wějeāk' Nīkskamāwīktook, Coochenakū, ak Uksakümamenāk' Sāsoo Goolečkū.

4. Mooewōlk' 'Nnīkskamūm yāpchoo oochīt' kelow', oochīt' Nīkskam ootīgүнүmagwěmkāwā-ūm tan wějeīgүнүmooksoolteyōk' Sāsoo Goole ootenīnkū.

5. 'Msīt kogooā' īktook wějemiłāsoolteyōk' Nėgūm ootenīnkū, 'msīt kūlooswōkūn īktook ak 'msīt kějedėgěmkāwā' īktook.

6. Mūdū Sāsoo Goole ootūlooedūmāsoode wějemiłgīgүнāwaadāsīkūp ūktenāwōk',

7. Na oochīt' moo noodaoōgūl īgүнүmagwěmkāwāl' 'msīt tan tāsūkū, ak ěškūmālok' Uksakümamenoo' Sāsoo Goole oonāyaasīn.

8. Tan něgūm mūlgīgүнāwaloolōkto' meesokoos kěspeāk', koolaman' ma aneamkoosooltuōk' Uksakümamenoo Sāsoo Goole oonagwėgūmkū.

9. Nīkskam kědlāwāīt' tan. ootenīnk wějewe-goomkoosoolteyōk' Ookwīsūl Sāsoo Gooleūl Uksakümamenūl' oowīgūmagaltīmkawāūmk.

10. Na, ūchkenātoot', wětāmoolōk' Uksakümamenoo Sāsoo Goole oowesoonūmk', 'msīt nāooktā' ūktūlooėnow', moo ooteemūd'ūnūn nowskaldīmkāwāl ūktenāwōkū; kadoo ūkoole-mowwāyenow', ak oonūkwātāchtūnūn ūktūledas-wōkūnoo-ow', ak ūkmowāgūnoodūmūmkāwāūm-oo-ow'.

11. Mūdū wějekenooaadooīm kūp oochīt' kelow', ūchkenātoot', Cloečk' tan tēlīkwjīksooīchū, ūkwāgwamādooltīnōwū.

CHAP. I.

12. Na wějetúlooā' alt wěn kelow' ůktenāwōk' ootúlooēn' : "Neen ēdū wētūkūnāse Polēkū", ak āp ůktūk' tělooēt', "Neen Apöllūsěk' " ; ak āp ůktūk', "Neen Cephūsěk' " ; ak āp ůktūk', "Neen Sāsoo Gooleěk wētūkūnāse."

13. Sāsoo Goole tū kesekakeiyeesoonēmegad-
āsit? Pol tū kūloochewhktos' oochīt' kelow' ?
kūsnā' wějebāpteisāwadāsoolteyōksūp Pol oowe-
soonūmk ?

14. Mooewōlk' Nīkskam neen mūnaa wěn
kelow' bāpteisāwalāk' pasūk Clispūs ak Gāūs.

15. Coolaman' ma wěn kesetúlooěk 'nbaptei-
sāwadēgēn' neen 'nwesoonūmkū.

16. Ak ēlp bāpteisāwalūgūbūnīk' Stepānūs
tan tělíkwjīksooīchū. Moo kējedoo' mā āp ůktūk'
wěn 'nbāpteisāwalan.

17. Mūdū Sāsoo Goole moo ēlkīmīgoop 'nbāp-
teisāwadēgēn', kadoo ēlkīmīp' 'npēstoonūmūn
wōōlēāgūnoodūmākūn, moo oochīt' kūlooswōk-
ūnā' 'nsūtooōgūn, koolaman' Sāsoo Goole ookloo-
cheāwāūm moo oomogwājooadās'īnū.

18. Mūdū ēlepēstoonūmūk' Kloocheāwā' tanīk
kēskaajīk kūlooskooōkūnedādūmeedīch. Cadoo
kenoo tan wēstadeekw, Nīkskam oomūlgīgūnō-
dīnū.

19. Mūdū těloowegāsīk : "Kakeiskwīskadoo-
as' nādādasooltījīk oonādādasoodīmooow', ak
mogwājooaadooōdēs' nēstooōltījīk oonūstooōg-
ūnūmooōl."

20. Tame tū āyīt tan nēstooāk'? Tame tū
āyīt Noojeweeīgēt'? tame tū āyīt oosītkūmoo-
gāwā' noojewāgwamooēt'? Moo tū Nīkskam

I CORINTHIANS.

kesadooksüp oositkũmoogāwā' 'nsũtoooġũn oo-
kũlooskoowōk'ũnIn ?

21. Mũdũ oochit' tan Nĩkskam tēledāatk oos-
itkũmoo moo wējikchiġeagool Nĩkskamũl 'nsũt-
ooġũn iktook, na oochit' Nĩkskam wēledātkũp
oowojuhsũtowean' tane kēdlāmsũtũmoo'dĩliġe
pēstonũmũgāwā ookũlooskoowōkũnũm iktook.

22. Mũdũ Lēsweebak' ēdowāādĩjũl kenoo-
gwōsoodeel, ak Glekāwāk' kwelũmeedich 'nsũt-
ooġũn.

23. Cadoo nenēn' ēlepēstonũmēk' Sāsoo
Goole tan tēlekloocheowhktōt', oochit' Lēswee-
bāk' oopēġeetakũmāđĩmkũmooōk', ak oochit'
Glekāwāk' ookũlooskoowōkũnũmooōk' :

24. Cadoo oochit' tanĩk wegoomoojĩk Lēswee-
bāk' ak Glekāwāk, na Sāsoo Goole, Nĩkskam
oomũlgĩġũnōde ak Nĩkskam oonũstooġũnũm.

25. Mũdũ Nĩkskam ookũlooskoowōkũnũm
āġĩnsũtooaāk na moo ēnkoodā memāġooenook'
oonũstooġũnũmooow' ; ak Nĩkskam oomēnāk-
ũnũmkāwāũm āġemũlgĩġũnāk' moo ēnkoodā
memāġooenook' oomũlgĩġũnōdewow.

26. Mũdũ, ũchkenātoot', nēmedoo'deyōk'
ũkwegoomkoosoodĩmooow', moo poogwēloo'kw
tanĩk wēġĩnsũtooołtĩjĩk magei iktook, moo poog-
wēloo'kw kēpmoltĩjĩk, ak moo poogwēloo'kw
ēspoltĩjĩk.

27. Cadoo Nĩkskam nenasoonkũl tanũl mowe-
kũlooskoowōkũnĩġũl oositkũmoogũ, oowoġĩntāġ-
āooōn' nēstoołtĩliġe, ak Nĩkskam nenasoonkũl
mowemũnākũnākũl oositkũmook', oowoġĩntāġō-
dũmũn tanũl mēlkĩġũnākũl.

28. Ak tanũl mowebũnogwāāġũl oositkũm-

CHAP. 2.

ook', ak tanül bėnokedāādāsīgūl, Nĭkskam nenasoonkūl, ak tanül mogwā' āhtūnoogūl, oochĭt' oomogwājooaadoon tanül āhkūl:

29. Coolaman' mow wėn ookĭnsĭn ooskalook Nĭkskamūl.

30. Cadoo Nėgūm ootenĭnk kelow' wějėee-ūmōk Sāsoo Goole ootenĭnkū, tan wějekesedāsĭp Nĭkskamāwĭktook oosūtōgūn oochĭt' kenoo, ak kookwōjaadākūn, ak abātėlādĭmkāwā'; koolaman' stūgā' tan tēloowegāsĭk: "Nėgūm tan kĭnsĭt tūlekĭnsĭch Ukchesakūmow ĭktook."

CHAPTER II.

1. Ak ělp neen, ŭchkenātoot', pėgesĭnānėk' āūmoodeyōk', moo pėgesoodooāb'ūnūl ěspāāgūl kūlooswōk'ūnūl ak 'nsūtooōgūn, tan tēleāgūnoo-
dūmoologūp Nĭkskam ootūloowedūmāsoodo.

2. Mūdū kesedāādūmāp' moo 'nkūjejedoon' kogooā' ŭktenāwōk', pasūk Sāsoo Goole ak tan tēleklootheowktōt nėg'āmū.

3. Ak tėgwāoologūp mēnākūnōd' ĭktook, ak chepātōgūn ĭktook, ak pegwėlenėnkūdėsĭnūmūg-
āwā' ĭktook.

4. Ak 'nkūlooswōk'ūnūmūl ak 'npėstonūm-
ūgāwāūm moo moonsāmtĭmkāwā' kūlooswōk-
ūnūl memājooenoōā' 'nsūtooōgūn ĭktook, kadoo Wějėoolenĭkskam ootūloowedūmāsood ĭktook,
ak mūlgīgūnōd' ĭktook.

5. Coolaman' ŭkūdlāmsūtooōkūnoow' moo ookwākūmĭn' memājooenook' oonūstooōgūnūm-
ooōk', kadoo ookūmĭn' Nĭkskamūl oomūlgīgūnōd
ĭktook.

1. CORINTHIANS.

6. Cadoo weskoodümëk' 'nsütooögün nëgüm-
ow' ootenāwök' taník kakeikeskäjoltijík : kadoo
'nsütooögün tan moo tülā' oola' oosítkümoö',
küsna' ootenāwök taník noojitploodakadijik oo-
sítkümoogāwāāk, taník mogwājooijík :

7. Kadoo weskoodümāküch Níkskam oonüs-
tooögünüm kemadākün iktook, 'nsütooögün
mímoogwödásík, tan Níkskam kesedátküp, āskw
moo oosítkümooenoo gwëk', jochit' kenoo üküp-
medādākünümenoo'.

8. Tan mow wën noojitploo'dakadijik oosít-
kümoogāwāāk këjedoogüp : müdü ükchíjedoo'-
dísün moo kloocheowktaadísök' ükpümedāda-
künāl Ukchesák'ümal.

9. Cadoo, stügā' tan tēloowegásík ; "Tanül
'mpükíkw moo nëmedoogoobünül, ak tanül
'msütooökün moo noodümoog'goobünül, ak tanül
moo eganoogoob'ünül memājooenook' ookwōm-
lmoonooök, tanül Níkskam keskājadooöb'ünül
tane késälche.

10. Cadoo Níkskam wëjekenoodümoolkw'
kenoo Oochejakümüjooíktok : müdü Oochejá-
kümüjül kwelooedátkül 'msít kogooäl, chél élp
Níkskamül ookemoodoogāwāümül.

11. Cadoo tégën' wëgët' memājooenook' oo-
tenāwök' tan këjedooöjül tanül tülāäl memājooe-
noo' iktook, pasük memājooenoo' oochejakümüj-
ül' tanül ootenínk äümüljül? Na ênkoodā
tanül tülāäl Níkskamāwíktok mow wën këje-
doogül pasük Níkskam Oochejákümüjül.

12. Ak keenoo mësünügoop moo oosítkü-
moogāwā' 'mchejákümích', kadoo Níkskamāwā'

CHAP. 3.

na 'mchejakümíxh' úkwoojikchíjedooneño tanül wėjeigünümagwākwül Níksskamāwíktook.

13. Tanül węg'úla kogooāl' wěskoo'dūmoo'-gül, moo-kūlooswōkūn íktook tanül wėjekenoo-dūmāsoolteegool memājooenooe-'nsūtooōgün íktook, kadoo kūlooswōkūn íktook tanül wėjekenoodūmāsoolteegool Wėjeooleníksskam íktook, ak nāpkēdoo'gül 'mchejakümíjooāāl kogooāāl 'mchejakümíjooā' íktook.

14. Mūdū oosítkümoogāwenoo' moo wěswaadoogül tanül tūlāāl Wėjeooleníksskam íktoogü', mūdū kūlooskooōk'ünül nęg'úla nęgüm ootenínkü, ak ma kēsíkchíjedoogōōl mūdū 'mchejakümíjooíktook wėjeílsoodāsígül.

15. Mūdū memājooenoo tan tūlā' Wėjeooleníksskamāwíktook, ílsootkül 'msít kogooāl'; kadoo nęgüm moo wėjeílsoomkoosík ta'meü.

16. Mūdū wěn tū kējedoōch Ukchesákūmal ootāledaswōkūn ookesekenoodūmooōn'? Kadoo wěskodūmākw' Sāsoo Goole ootāledaswōk'ünüm.

CHAPTER III.

1. Ak ělp neen, ūchkenātoot', mogwā' kesetüle-kūloolnooögüp stūgā' oochejakümíjooāoolteogwěl', kadoo stūgā' 'mtenínāwāoolteogwěl', mageiwoolteogwěl', ūktūloltinow' stūgā mijooajechk', Sāsoo Goole ootenínkü.

2. Ěsūmoologüp mūlágěch', ak moo ěsūmoolooögüp weosū, mūdū moo kesíkūmoodūmooōk'.

3. Mūdū mā mageiwoolteyōk'. Mūdū ūktenāwōk āhk wískooōgün, ak kekājímtooltímkāwā', ak kakeiyeesoonūmegaldímkāwāāl; na oochít'

I CORINTHIANS.

moo tũ mageiwooltuok'? ak moo tũ tělepũmeda-
ooők' stũgā' oosĩtkũmoogāwāk' memājooenook'?

4. Mũdũ tan tělesĩp' alt wěn tělooěch': "Neen
wětũkũnāse Polěk'", ak āp ũktũk tělooěch':
"Neen Apollũsěk'"; na oochĩt' moo tũ magei-
wooltuok'.

5. Nũt oochĩt' wěn tũ Pol'? kũsnā' Apöllũs ?
pasũk nęg'ũla loogowenook' tanĩk ootenāwők'
wějĩktlāmsũtũmoodeyogũp : stũgā' Nĩkskam
těle-tětpe-ĩgũnũmooöp' 'msĩt wěnũl.

6. Neen egadagooāp', Apöllũs męľũmooabā-
dęgęp'; kadoo Nĩkskam pęmegeedęgęp'.

7. Na oochĩt' nęgũm tan egadagook ak nęg-
ũm tan męľũmooabādęgęt' moolnĩm tātkeĩkw',
kadoo Nĩkskam tan pęmgeedęgęt' na Nęgũm
tātkaāk.

8. Ak nęgũm tan egadagook ak nęgũm tan
męľmooabādęgęt' nāooktājĩt nęg'ũla : ak kĩtk
tũľĩmsũntāk' ootabankũdooōwāũmooow' tan těl-
oogwāādĩchũ.

9. Mũdũ neněn wĩtloogwowkũt Nĩkskamũ.
Kelow' Nĩkskam ootegadākũnĩch ũktenāwowũ,
ak kelow' Nĩkskam wegĩch ũktenāwow'.

10. Stũgā' tan těleĩgũnũmookseāp' Nĩkskam
ootĩgũnũmagwęmkāwāũm, neen tan těľĩnsũtooĩn-
towegei kesęgũnũmāp' ělkũnādęgāwā' tan week
kākōdędōũ ; tokoo ũktũk kākweegāt. Cadoo
'msĩt wěn ankōch tan tělekākweegáchũ.

11. Mũdũ ma āp ũktũk keseeladook ělkũn-
ādęgāwā' pasũk tan kesa'dāsĩk, nũt na Sāsoo
Goole.

12. Wěn kākweegách oola' ělkũnādęgāwā ĩk-
took, ak āook' wĩsowsooleāwā', sooleāwā', kęľool-

CHAP. 3.

kül měgodīgŭl koondŭl : kŭmooch', 'mskegool,
pewŭpskwēsīgŭnŭl,

13. 'Msit wĕn ootloogowōk'ŭnum nāyaadās-
ido'; mŭdŭ na nagwĕk nayaadoodo', mŭdŭ ělenā-
yaadāsĭk booktāwĭktook, 'msit tan wĕnŭl tĕla-
mook' ootloogowōkŭn.

14. Tan wĕn ootloogowōkŭn ŭskweāk', [tan
moo kākŭtĕnook] nĕgŭm 'msŭnto' abankŭdoo-
ōwā'.

15. Cadoo tan wĕn ootloogowōkŭn kākoktĕk'
nĕgŭm na ŭksŭgadādo', kadoo nĕgŭm oochuh-
sŭdādo, kadoo tŭlāādo stŭgā' oochesābaasĭch
booktāwĭktook.

16. Moo tŭ kĕjedooōk' Nĭkskam ootŭkcheal-
asoodŭmōgwōmĭn kelow' ŭktenāwow', ak Nĭks-
kam oochejakŭmĭjŭl, Wĕjeoolenĭkskamŭl, ootŭt-
lŭgād'ŭmŭn ŭktenāwōk'?

17. Tan wĕn 'mchegadooōch' Nĭkskamŭl oo-
tŭkchealasoodŭmogwōmŭm, nĕgŭm Nĭkskamŭl
ŭksŭgaloogoodŭl'. Mŭdŭ Nĭkskam ootŭkche-
alasoodŭmōgwōm Nĭkskamāwāāk na; na na
kelow' ŭktenāwow'.

18. Mow wĕn ŭksŭboogwaalŭsewĭch'; kadoo
nadoo wĕn tĕlāāk stŭgā' nĕstooāgĕl ŭktenāwok'
ooŭtkŭmoogāwāāktook, tŭlāch' stŭgā' ěloowā-
weĕjĕl', koolaman' kĕdlāwā' ĭktook 'nsŭtooāādo.

19. Mŭdŭ ooŭtkŭmoogāwā' 'nsŭtooōgŭn kŭl-
ooskoowōkŭnĭk' Nĭkskam ootenĭnkŭ. Mŭdŭ
tĕlooweegāsĭk : "Wĕjuhssooaalāje nādādaasool-
tĭlĭje oonādādaswōkŭnŭmooōkŭ.

20. Ak āpch tĕlooweegāsĭk : "Ukchesak-
ŭmow kĕjedooājŭl ootāledaswōkŭnooōl' nĕstoo-
oltĭlĭje ookŭlooskoowōk'ŭnĭn.

I CORINTHIANS.

21. Na oochit' mow wĕn oochemüdogwölsewĭch' memājooenoo' iktook : müdü 'msit kogooāal wĕtälĕgāmoolteyogül, chĕl ĕdü Pol, ak Apōl-lūs, ak Sepūs, (Cephas), ak oosĭtkümōō', ak mĕm-ājooōkūn, ak 'npooōkūn, ak nūgājāwāāl, ak ĕlme-gūnĭgāwāāl ; 'msit nĕg'ūla kelow' wĕtälĕgĕmoolteyogül ; ak Sāsoo Goole wĕtälĕgĕmĭch' ũktenāwow' ; ak Sāsoo Goole ootenĭn Nĭkskam wĕtälĕgĕmĭch'.

CHAPTER IV.

1. Na memājooenōō' tūledālūmenāmūch Sāsoo Goole oonōk'ūbĕmĭn 'ntenĭnĕn' ak 'nnoojeānkodūmūnĕn' Nĭkskam ookemoodoogāwā'ūmül, ookenamātĭnāwā'ūmül.

2. Ak chĕl mā āpch tan wĕdümedāādāsĭk noojeānkodakadĭjĭk ootenāwōk, memājooenōō' oowājedāsĭn ookĕdlāwāĭnū.

3. Cadoo neen 'ntenĭnk āpchājechk kogooā' 'nwoojeĭlsoodāsĭn kelow' ũktenāwōk', kūsñā' memājooenooā' ĭlsoodākūn iktook ; chĕl ĕlp neen amooch' moo tĕbloomsu.

4. Müdü mogwā' kogooā' kĕjeesu, kadoo moo na wĕjeooleĭlsoodāsu ; kadoo nĕgūm tan ĭlsoomĭt Ukchesakūmow' na.

5. Na oochit' moo ũktĭlsoodūmoop' kogooā' āskw moo tĕtpūganook, meesokoo Ukchesakūmow ũpkĕsĭnk, tan ũpkĕsoodoodül' wōsādĕk' iktook tanül bogūnĭtpaak iktook ĕlegādās'ĭgül, ak nāyaadoodül 'mkamlamoone-ledaswōk'ūnül. Tokoo toochoo ādāsu wĕn oochĭmsūnto' ootĕmtogwōltĭmkāwāūm Nĭkskamāwiktoogū.

CHAP. 4.

6. Na, ůchkenātoot', wěg'ůla kogooāal wěs-koo'důmanůl oochit' neen ak Apöllůs, pěsloo-děgěmkāwāal něg'ůla, oochit' kelow' ůkwōōlāb-ědůmooōkůnůmooow' ůkoojekeenoodůmāsooltůn-ow' moo ůktājadoonow' ak tan těloowegāsůk, kůsnā' ůkoojemůděskooltůnow' ak moo alt ůk-můdogwōlanow' ak alt ůkbůnogwalanow'.

7. Můdů wěn kesaalůsk' ůktestooāůnů ak āp ůktůk'? ak kogooā' kěkoon'ůmůn tan moo mēs-ůnůmootůp? Cadoo 'msůnůmoo'sůbůn, cogooā' wějekiůsůn stůgā' moo 'msůnůmooksůbůn ?

8. Kes na wōjooeaadeyōk'; kes na můlěsool-teyōk': Tělealsoosoolteyōk stůgā' ělěgāwůjůk, āskw neněn' moo abogůnůmoolooěgů. Ak ůk-sādůmook' ůkědlāwāealsoosooltůnowů, koolaman' neněn' wůje-ělěgāwůtāwe-alsoosooltůgěk'.

9. Můdů těledāādům Nůkskam egalenāmůk neněn' āpostālāwooltečk' 'nkěspeněn' stůgā' 'ntůlekesoodāsoolteněn' 'npooōkůn ůktook; můdů těleēgaadāsooltečk' 'nwōōjeānkāptāsoolteněn' oo-sůtkůmook' ak ānsālāwůtāwůktook, ak memājoo-enoo' ůktook.

10. Neněn ěloowāweaadečk' oochit' Sāsoo Goole; kadoo kelow' něstooōlteyōk' Sāsoo Goole ootenůnků. Neněn' měnākůnaadečk', kadoo kelow' mělkigůnadeyōk'; kelow' kěpmedāůmook-soolteyōk', kadoo neněn' benokedālůmooksool-tečk.

11. Chěl kůlābůs' nůgāā neněn' kāwesooltečk', ak kědoosāmoogoldečk', ak ěmůskoltečk', ak kes-tāwodāsooltečk', ak mogwā' kěgenooānook nůg-ůněnů.

12. Ak ěloogoodečk' 'npůtůnůl' āooměgůl.

I CORINTHIANS.

Tan tlesip' wīnemenāmük, wělekūloosooltečk',
tan tlesip' kestāwodāsooltečk', kakūmoodūměk'.

13. Tan tlesip' pīlsemenāmük' ēdowoodečk';
tēlotečk stūgā' makūmegāwāyā' 'mchegā',
stūgā' pewegwōdīgūnūl 'msīt kogooā iktook.

14. Moo tēloowekūmooōnūl wēg'ūla kogooā'
'nnēdāgāoolīnowū, kadoo tēlekenooadoolōk'
stūgā' oonjūneān' ūktenāwow' tan tēlīksālnōk'.

15. Mūdū tūleaa 'mīlīn betooīmtūlnākūnījīk
noojekenamoolōk Sāsoo Goole ootenīnk, kadoo
moo pegwēlook' koochoočkū : mūdū Sāsoo Goole
ootenīnk neen wējeongeegweyōk' wooleāgūnoo-
dūmākūn iktook.

16. Na oochīt' ēdamoolōk' ūknoosoogooenowū.

17. Na oochīt' oola' ēlkīm kūp Tīmūte, tan
wēnjūne kesālkoosīt ak kēdlāwāīt Ukchesak-
ūmow ootenīnkū, tan kesalnōkto' ūkmīgwedā-
dūmūnow' tan neen tēlowtegā' Sāsoo Goole
ootenīnk, tan tēlekenamooā' 'msīt tame ak 'msīt
alasoūdūmāwemoweomeel.

18. Cadoo alt wējemūlgedoodūmoo'dībūnīk'
stūgā' na moo neen ūktoopkesenooōsūn āūmōk'.

19. Cadoo nenāku ūpkēsīntēs' Ukchesakumow
ooledāātkū, ak ūkchījēdoodēs' moo ookūloos-
wōk'ūnūmooōl' nēg'ūla tanīk mēlkedoodūmoo'-
dījīk, kadoo oomūlgīgūnōdīmooōl,

20. Mūdū Nīkskam ootēlēgāwaagīm m:oo
wēje-etūnook' kūlooswōkūn iktook, kadoo mūl-
gīgūnōd iktook.

21. Cadoo kelow' kogooā' wēledādūmoode-
yōk'? ūpkesedooltōksūp ūpkoomākūn ūpkēsīnān'?
kūsnā' līpkēsīntēs' ūksāltīm kāwā' iktook, ak
āooledāālsod iktook?

CHAPTER V.

1. Msít tame nenāsägūnoodāsík wīnāchkūl ooteetūnūn ūktenāwok', ak tan tēlamook' wīnāchkūl tan chēl mogwā' āhtūnook sēgāwīlnook' ootenāwōkū, tan wēn ootābītēmkan' oochūl ootābītēmūl.

2. Ak wējemūlgedoodūmoodeyōk', ak moo wējīmsūgoltuōk' nēgūm tan oola' tēladēgēch' oowoorejīgūlalooksīn ūktenāwōkū.

3. Cadoo neen kēdlāwā iktook tūleaa 'ntenīn moo ala' tēt āhtūnook', kadoo 'nchejakūmīch' āhk, kesītploo'dūmāp' stūgā' āūmanēl', oochīt' nēgūm tan kesetūladēgēch' oola'.

4. Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole oowesoonūmk tan toochoo mowwedayōk' kelow' ak neen 'nchejakūmīch', ak oomūlgīgūnōdīm Uksakūmamenoo Sāsoo Goole tēgwāoolōk',

5. Leigūnūmooēdōōkw' na tan wēn tēlāāk mūndoo iktoogū, koolaman' 'mtenīn ookooskaadāsīn, koolaman' 'mchejakūmīch' oowojuhsūtān' oonagwēgūmk Uksakūmamenoo Sāsoo Goole.

6. Ukīnsoodīnow' moo kēlool'tūnook. Moo kējedoo'duōk' āpchāchk' ābedaadākūnā' kakei- abedaadōk 'msít tan tēlkeek looskūn'egūn ?

7. Jīgūle-moosegadoo kw sakawā' ābedaadākūnā', koolaman' ūkpelāowooltīnow' ak moo ūk- oojeābedaadāsooltīnow' [padasood iktook].

8. Mūdū ūkseowaadīm kāwāūmenēnoo' Sāsoo Goole wējenābōt oochīt kenoo. Na oochīt' oochewegoobaltenēch' moo sakawā' abedaadākūn iktook, kūsna' padasoodeā', kūsna' ūloowāwoo-

I CORINTHIANS.

deā' ābedaadākūn Iktook ; kadoo moo abedaadāsīnook' pībūnōkūn Iktook sābāwoodeā' ak kēdlāwāooōkūnā'.

9. Tēleweekūmoologūp 'ntooweegād'īgūnk moo ūkwīgūmagalanow' tanīk wīnāchkul tēlotēedījūl.

10. Cadoo moo wēskwīmagīk tanīk oosītkūm-oogāwāk' tēladakadeedījūl wīnāchkūl, kūsnā' tanīk kestāwodakadījīk, kūsnā' tanīk alasoomaadīje ūlnooōktā' ; mūdū na tūladakadeyōk' dēpkadīs ūkoojejīgūledanow oola' oosītkūmōō.

11. Cadoo tan nūgāāch tēleāk' tēleweekūmoologūp nadoo wēn tan tēlooeedooksīt wījegīmīk', boosketūladēgēch' wīnāchkūl, kūsnā' āoosāmīksātīk' sooleāwā', kūsnā' alasoomach' ūlnooōktā', kūsnā' booskewīntoonkēch', kūsnā' booskīktūgeēch', kūsnā' kestāwodēgēch', na tan wēn tēlāāk chēl moo ūkweboomanow'.

12. Mūdū tālkeek noodūmōdākūn 'ntīlsooman' tanīk koojūmook' āhkīk ? Moo tū kelow' īlsoomowōk tanīk lāmīgwōmk' āhkīk ? Cadoo tanīk āhkīk koojūmook', Nīkskam īlsoomājē wēg'ūla. Na oochīt' nochejīgūlalookw na padatēgāwenōō ūktenāwōkū.

CHAPTER VI.

1. Pějēmūlgedaasīt tū tan wēn kelow' tan kēkoonk' mēsīmīmkāwā' oochīt' ūktūgūl ootūlīt ploodāsīn ooskalooōk' tanīk 'noojīksūboogwada-kadīlīje ? ak moo ooskalooōk' tane kokwōjada-kadīlīje ? tane kokwōje-alasoodūmāwenooū ?

2. Moo tū kējedoo'duōk' sābāwooltījīk ookoo-

CHAP. 6.

dooe-ılsoodümünow' oosıtkümöo? ak oosıt-kümöo' üktooe-ılsoodäsik oochıt' kelow' moo tü dëpkadooltuöök' üktılsoodümünow' äpchächkül 'mtümödäk'ünül?

3. Moo tü këjedoo'duöök' kenoo' üküdooeılsoo-manënoo änsälāwijik? moo tü äjinkümaseänook' uktılsoodümünënoo' wëg'üla memäjooöökünāäl?

4. Na oochıt' koo'koonümok' memäjooöökünāäl ootılsoodäsınü, egaadookw' ootılsoodümünow' tanık moo wëjıkpümedälümooksooltekw ala-soodümāwemoweöm iktook?

5. Weedüm na üktnüdagogünümooow'. Těl-eäk' tü nüt nëstooāāk cheenüm moo ooteemün āümoodeyök? chël moo tü nāooktäjıkw tan keselsoodëgës' wıjegımäje ootenāwök?

6. Cadoo wıjegıdooltıjık mësımtooltıjık, ak ëlımsımtooltıjık ooskalooök' tane moo këdlām-sütümoodılgwe'.

7. Na oochıt' nügāā 'msıt' moo kokwöjeanook üktenāwök', müdü ëlımsımtoolteyök' alsoosıtā-wıktook. Tälāāk tü moo äjeooledādümooduök' üktächkünüodäsooltınowü? tälāāk tü moo äjeoo-ledādümooduök' üküspoogwadäsooltınowü?

8. Mā kadoo ächkünüodakadeyök', ak kës-poo-gwadakadeyök', ak chël ël wıjegımök' achkūna-lök!

9. Moo tü këjedooduök' tanık moo kokwöj-adakadeekw moo ootälegëmooltınow' Nıkskamül ootëlgēwaagım? moo üküspoogwalooksooltıp'. Tanık wınächkül tēladakadeedıch, ak tanık ala-soomaadije ünookta', ak tanık tēpkadümoodıjık wınächkül tēladakadeedıch, ak tanık ābıtā-

I CORINTHIANS.

wooltijik chenūmook', ak tanik ěměgwāāsool-
tijik chenūmoo iktook ;

10. Ak noojekūmootūna'dijik, ak tanik wī-
kooaadijik, ak tanik booskiktūgeaadijik, ak tanik
booskewintoonkaadijik, něg'ūla ma ootālegěm-
oolteedikw Nīkskamūl ootělēgāwaagim.

11. Na alt kelow' tělolteyogūp : kadoo kesik-
sīspalooksoolteyogūp; nīkskamāwāadāsoolteyog-
ūp : wěje-oole-īlsoodāsoolteyogūp, wěje-kokwōje-
dāālūmooksoolteyogūp, Uksakūmamenāk' Sāsoo
Goole ooweesoonūmk, ak Wějeoolenīkskam
ootenīnkū.

12. 'Msīt kogooāl' wějeūsedāādās'eanūl ūt-
ploodākūn iktook, kadoo moo 'msīt kogooāl'
tālāběmkoodūnoogūl, (tālābědūmooanūl). 'Msīt
kogooāl' wějeāsedādāseānūi ūtploodākūn iktook,
kadoo ma kogooā' iktook oochealloomkooseu.

13. Mechīpchāwāāl wějekesedās'īgūl oochīt'
kūmoostenūl', ak kūmoostenūl' wějekesedās'īg-
ūl oochīt' mechīpchāwāāl. Kadoo Nīkskam ūk-
sūgadoodūl' kītkū. Cadoo 'mtenīn moo wěje-
kesedāsīnook' oochīt' wīnāchkūl, kadoo wějekese-
dāsīk oochīt' Ukchesak'ūmow, ak Ukchesakūm-
ow āyīt oochīt' 'mtenīn.

14. Ak ěl Nīkskam menooaalābūn Uksakūm-
amenūl', ak ělp kenoo oochemenooaloolkoodo'
oomūlgīgūnōd iktook.

15. Moo kějedooduōk' ūktenāwōl' wětākūnā-
sooltīgūl Sāsoo Goole ootenīnk? Nūt oochīt'
oosooaadooděs' tanūl wetākūnāsooltīgūl Sāsoo
Goole ootenīnk ak kesadoodes' oowūtūkūnāsīn
wīnsīt ābīt' ootenīnk? Lōk ědook bā mogwā'.

16. Moo tū kějedoo'duōk' něgūm tan tokoon-

CHAP. 7.

šseedijul wínsilijul ābīlijul nāooktāchk' na ootenāwow' ? mūdū wēgūla taboosijik [Nīkskam] tēlooēt', nāooktāchk' na ootenāwow !

17. Cadoo nēgūm tan tokoonaseedijul Ukchesak' ūmal nāooktāijilijul na oochekākūmijooō'.

18. Oosemooktūmook' wīnāchkūl. 'Msīt ūl-oowāwoodeel tanūl memājooenōō' tēladegējūl ooskītōok na 'mtēnīnk āhkūl : kadoo tan wēn wīnāchkūl tēlaasijūl, padadōk' nēgūm ootenīn.

19. Moo tū kējedoo'duōk' ūktenāwōl Wējeoolenīkskam week (ootūkchealasoōdūmogwōmūm) na ? tan āyīt ūktenāwōk' ? tan wējīmsūnōk' Nīkskamāwīktook, ak moo wetālegēmooltuōk' ūktenāwow ?

20. Mūdū wējīpkwōdēlooksoolteyōk' abankūdoōōwā īktook. Na oochīt' oochīkpūmedālūm-ookw' Nīkskam ūktenāwōk'.

CHAPTER VII.

1. Na nūgoo' oochīt wēgūlā' tanūl āwekūm-ooeyogūb'ūnūl, wēleāk' cheenūm ootenīnk moo oosāmaalān' ābīlijūl.

2. Cadoo oochīt' wīnāchkūl ādāsu cheenūm-ootābītēmīch', ak ādāsu ābīt oochēnūmoomīch'.

3. Cheenūm īgūnūmooch' ootābītēmūl tan wētāpsoonīlīch', ak ābīt' tūlalāch ēl wīgūmaajūl.

4. Abīt tan wēcheenūmoomīt moo alsoodūm-ook' nēgūm ootenīn, kadoo oochēnūmoomūl. Ak ēnkoodā cheenūm tan wētābītēmīt moo alsoodūmook ootenīn, kadoo ootābītēmūl

5. Moo ūkūspoogwaltooltīp' pasūk na tēgēloogoonāak, tan tēleooleāgūnoodūmeiōk', koolaman'

I CORINTHIANS.

ŭktŭleġalŭsŭnow' ŭksoonāwŭnow' ak ŭktalaso-
dŭmanow', ak ăpch ŭtkŭdŭkw, koolaman' mŭndoo
moo ookesŭkwchaloogoonow' oochŭt' ŭktāoosă-
adăkŭnŭmoow'.

6. Cadoo wġjetŭlooă' wġġ'ŭla kogooă' ŭsedă-
lŭmtŭmkăwă' ŭktook, kadoo moo oochŭt' ŭtploo-
dakŭn.

7. Cadoo ŭksădŭmook' 'msŭt memăjooenook'
ootŭloltŭnow' stŭġă' neen. Cadoo 'msŭt wġn
kġgenooăăk tġloochetġnŭmooksŭch Nŭkskam-
ăwŭktook.

8. Ak neen tġlŭmkŭk tanŭk moo măleăwool-
teekw, ak ġlp segooskwăk', wŭŭleăs' ootenăwŭk
ootŭloltŭnow' năgow stŭġă' neen.

9. Cadoo moo kesutŭkoolsoolteedŭkw măleă-
woolteedŭch, mŭdŭ ăjekġloolk' wġn oemăleăwin
moo ġnkoodă ookăksŭnŭ.

10. Ak tanŭk măleăwooltŭjŭk moo neen tġlŭt-
ploomagŭk, kadoo Nŭkskam na taŭ tġlŭtploomăje,
ăbŭlŭjŭl moo oonŭkŭlalŭn' oochġeenŭmoomŭl.

11. Cadoo kesŭnkŭlăch' năgow moo ăpch
măleăweewŭch, kŭsnă' abŭksŭktoodch' oochġenŭm-
oomŭlŭ. Ak cheenŭm. moo jġġŭlalawŭch ootă-
bŭtġmŭl.

12. Cadoo ŭktŭġŭk neen tġlŭmkŭk, moo Uk-
chesak'ŭmow tġlemagwe, năooktăjŭt. wġġ'ŭla
wġjegŭdoolteegwŭk ootăbŭtġmŭl moo ŭktŭlămsŭt-
ŭmŭlŭkw ak woledăătk' ootoogwăădŭnow', moo
jġġŭlaalawŭch.

13. Ak ġlp ăbŭt tan oochġenŭmoomŭl moo ŭk-
tŭlămsŭtŭmŭlŭkw', kadoo cheenŭm woledătk'
ootoogwăădŭnow', moo ăbŭt 'nkŭlawŭch oochġ-
enŭmoomŭl.

CHAP. 7.

14. Müdü cheenüm tan moo këdlämsütümookül Sāsoo Gooleül ootenīnkū, kadoo wētā'bitēmīt wējenīskamāwadāsīt ootābītemül ootenīnkū, ak ābīt tan moo këdlämsütümoogül Sāsoo Gooleül ootenīnk, ak wēchenūmoomīt, na wējenīskamāwāadāsīt oochenūmoomül ootenīnkū. Cadoo moo na tūleanook künjūnoočk' 'mchegolteedīs ; kadoo nūgā Nīkskamāwāooltījk.

15. Cadoo tan moo këdlämsütümook' 'nküläch' wīgūmaajül, 'nküläch'. Cheenüm kūsna' ābīt moo āsoomkoosīk nadāl' iktook. Cadoo Nīkskam ēlewegoomoolkoop wōntūkōd' iktook.

16. Cadoo ābīt, tālikchijedoon' chīptook' na oosūtaalādüks' ūkchenūmoom? Kūsna', cheenüm, tālikchijedoon' chīptook'' na oosūtaalādüks' ūktābītēm?

17. Pasūk stūgā' Nīkskam tēleūtkūnaach' 'msīt wēnūl, ak stūgā' Nīkskam tan tēle wegoomäch', na tūlepūmedaalich. Ak na tēlitploodēgā' 'msīt alasoodūmāwemoweōm iktook.

18. Tēlewegoomoos wēn tan tēlemīmkoōskaoōsāsīt? moo tūlekesadāsewīch' stūgā' moo oomīmkooskaoosāsīgwēl'. Nadoo wēn tēlewegoomoos' tan moo mīmkooskaoosāsīgoop', na moo mīmkooskaoōāsewīch'.

19. Mīmkooskaoosāsīmkāwā moo tātkāānook, ak moo mīmkooskaoosāsīmkāwā' moo tātkāānook ; kadoo sāktūmūk Nīkskam ootūbloodāk' ūnūmül na tātkāāk.

20. 'Msīt wēn eech ootūmōdākūnūk' tan tēt wējewegoomooch'.

21. Wegoomoolkūs wēnōkūbēmīmkek ūkten-

I CORINTHIANS.

In ? moo ũksěspědāādūmoo : kadoo keseālsom-sin, ājeooledāādān' ũktāoomūn.

22. Mūdū tan tēlewegoomoot' Ukchesak'-ūmow ootenīnkū wēnōkūběmīmkēk', Ukchesak'-ūmow ootalsoomsītēmūl na. Nāooktā na tēlāāk tan alsoomsīt tan toochoo wegoomooch', Sāsoo Goole oonōkūb'ēmūl na.

23. Wējīpkwōdēlooksoolteyogūp abankūdoo-ōwā' ũktook : moo koojealsoomkoosooltīnow' memājooenoo' ũktoogū.

24. Uchkenātoot', 'msīt wēn tan tēt wējewe-goomooch', nadāāl tūlītkwāādeedīch Nīkskamūl.

25. Cadoo oochīt' nōkskwāk' moo wěskōd-ūmoo ũtploo'dākūn Ukchesakūmowāū, kadoo neen tan tēledāādūm na tēleīgūnūmooēdoo, stūgā' wēn wēje-āooledālūmooksījēl' Ukchesakūmow ũktook oochīt' 'nkwēdlāwāīnū :

26. Na oochīt' tēledāādūm oochīt' nūgāā oonmājāooōkūn oowooleān' memājooenōō' ootūl-āīn tan tēlāāk.

27. Utkodeōk ũktābītēm ? moo kwelōbedādūmoo ũknīktooadīnow'. Moo ootābītēmuūn ? moo ũkwelooedāādūmoo ũkootābītēmīnū.

28. Cadoo māleāwīn' mogwā' na padadēgā-wūn, ak nōkws māleāwīch mogwā' padadēgēkw'. Cadoo tanīk tēlolteedīch woonmājōdedāk' ooten-āwōk'. Cadoo āooledālūmoolōk' : Ma 'mtooāu ũktenāwōkū.

29. Cadoo ũchkenātoot', nagwēgūl tanūl ēskweāgūl tēgēlāchkūl, tanīk wētābītēmooltījīk tūlāādāk' stūgā' moo ootābītēmoolteedegwēl' ;

30. Ak tanīk ũtkedēmooltījīk stūgā' mūnaa

ütkedēmoolteedegwěl', ak taník wěškāwenōksooltijík stūgā' mūnaa wěškāwenōksoolteedegwěl'; ak taník pēgwōdēlegūdijík stūgā' moo ootālegēmoolteedegwěl';

31. An taník āoomeedich oola' oosītkūmōō' stūgā' moo ěměgodūmeedegwěl. Cadoo oola' oosītkūmōō tan tēlāāk kakayādo'.

32. Cadoo ājipchooolōōk' moo ūksēspēdaa-sooltīnowū.

33. Cheenūm tan moo māleāwīk sēspēdādūm-ooōjūl Ukchesak'ūmal ootūmōdāk'ūnūl, tan tūlewoolkwījalādūl' Ukchesak'ūmal. Cadoo cheenūm tan wētābītēmīt sēspēdātkūl oosītkūm-oogāwāāl tan tūlewoolkwījalādūl' ootābītēmūl.

34. Ak ělp estooōltijík ābijík taník tēpkadūm-oodijík ak nōkskwāk'. Abīt tan moo tēpkadūmook' sēspēdādūmooōjūl Ukchesak'ūmal ootūmōdākūnūl, oochīt' oonīkskamāwāin'mtenīn īktook ak 'mchejakūmījooīktook. Cadoo ābīt tan tēpkātk' sēspēdātkūl oosītkūmoogāwāāl, tan tūleoolkwījaalādūl' oochenūmoomūl.

35. Na oola' wējetūlooā' oochīt' kelow' ūkwěl-altīmkāwāūmoow', moo na oochīt' 'nnabooktākūnegaloolenowū; cadoo oochīt' 'tan tēle-oolē-ankamkoogū; koolaman' ūkwōntūke-loogāwōn-ow Ukchesak'ūmow.

36. Cadoo wěn tūledaasich moo ookokwōjalān' ootoosūl; kese tēbeboonaadich ootoosūl; tūlālāch' tan tēleooledāatk'; moo padadēgēk'; māleā-waalāch.

37. Cadoo tan mēlkūnātk' ookwōmlamoonkū, ak moo kēsmaalāt, kadoo alsootk' ootāledaswōk-

I CORINTHIANS.

ün, ak tělekesedāātk' ootankwāooōn' ootoosül moo mäleāwīlnü, wēladēgēt' na.

38. Na oochīt' nēgüm tan mäleāwalājül ootoosül wēladēgēt'; kadoo tan moo mäleāwala-gool ājewoolaadēgēt'.

39. Těpkátk' ābīt tělīpkījealsoomkoosīt tan tělīpkījepūmowsīlich' oochenūmoomül. Cadoo oochenūmoomül 'npūlich' alsoomsīt oomäleāwīn-ow āp ūktügül, cadoo pasūk Ukchesakūmow ik-took.

40. Cadoo tan těledāādüm neenü ājeoolās' nā-gow moo mäleāwīkwü : ak těledāādüm ēlp noo-skwāooōn' Wějeoolenīkskam, [Nīkskam ootāle-daswōkūn.]

CHAPTER VIII.

1. Nūgāā wěskoodūmoologül pēgedünūmādīm-kāwāāl oochīt' ūlnooōktaakū. Kējedoodeekw 'msīt tan tāseekw ūkūjejedākadenēnooū oochīt nēg'ūla.

2. Kējedēgēm-kāwā' těladēgěk' oomūděskoodīnū ; kadoo kēsāltīm-kāwā' wēladēgěk'. Mūdū tan wěn těledaasīch ookūjejedoon' kogooā', mā mūnaak kējedook kogooā' stūgā' tan dėpkadīk ootūlīkhījedoonū.

3. Cadoo tan wěn ūksālāch' Nīkskamül na wějīkhījeegoosīt Nēgüm ootenīnkū.

4. Na oochīt' tan tělāāk māl-kodūmūk' pēge-tūnūmādīm-kāwāāl ūlnooōktawāāl, kējedoodeekw ūlnooōktaoo mogwā' na kogooā' oosītkūmook', ak mogwā' āpch Nīkskam āūmook' pasūk nāook-tājīt.

5. Mūdū tūleaa āhkīk tanīk tělooeedoojīk nīkskamk kītk wasōk ak makūmegēk', ak meamooch' āhkīk nīkskamk pegwēlkīk ak alsoosooltījīk pegwēlkīk ;

6. Cadoo oochīt' kenoo nāooktājīt pasūk Nīkskam, Wēgwīsīt Nīkskam na, tan ootenīnk 'msīt kogooāl' wējeagūl ak keenoo āūmookw oochīt' Nēgūm ; ak nāooktājīt tan Alsoosīt, Sāsoo Goole na, tan ootenīnk 'msīt kogooāl' wējekesedāsīgūl, ak kenoo wējekesedāsoolteekw ootenīnkū.

7. Cadoo 'msītmemājooenook' ootenāwōk' moo āhtūnook' oola' kējedēgēmkāwā', mūdū alt tan ankedālūmadījūl ūlnooōkta' nāgow meesokoo nūgāā tělemālkōtk stūgā' pēgetūnowēdoomkēl' ūlnooōktaoo īktook ; ak ootāledaaswōkūnooōl' mēnākūnākūl wēje-ēmēgwadās'īgūl.

8. Cadoo mechīpchāwā' moo ēlekenooaadoolookw' ūktūlesābāwooltēnēnoo Nīkskamāwīktook. Mūdū mījesoolteekw moo wējeājesābāwooltukw, ak moo mījesooltukw, moo wējeājeloowāwooltukw'.

9. Cadoo ānkodūmookw' na ūktalsoomsoodewōl' moo ūktūlaloogoonow' pējeetākūmūmkāwā', līskākūn, oochīt' tanīk mēnākūnadījīkū.

10. Mūdū wēn nūmesk tan tělīkchījedēgēn', bātāloodīk wītpīn ūlnooōktowā' alasoodūmōgwōmk', ma tū tan mēnākūnāk' ootaledaswōk' ūnūm, tūlaloogook ootūlemūlgedan' oomālko'dūmūn pēgedūnūmādīmkāwāl' ūlnooōktaooāal' ?

11. Ak oochīt' keel ūkējedēgēmkāwāūm tan mēnākūnāt' wējīksūgaat wījegīdoolteekw, nēgūm oochīt' tan Sāsoo Goole wējīnpūksūp' ?

12. Cadoo tan tělesīp' tělepadadooōk' wīje-

I CORINTHIANS.

gĩmkwĩkw, ak ächkũnadoočk' mēnākũnāgũl
ootaledaswőkũnũmooöł', ělp padadoočk' Sāsoo
Goole.

13. Na oochĩt' mechĩpchāwā' tũladėgėk' wĩje-
gĩdečk' oopėjeetakũmān', ma āpch mālkodũmoo
weos āpchooũ, koolaman' moo 'ntũlaalān' wĩje-
gĩdečk' oopėjeetakũmanũ.

CHAPTER IX.

1. Moo tũ neen āpostālāwĩt' ? moo tũ neen
alsoomsu ? moo tũ nemeāksũp Sāsoo Goole
Uksākũmamenoo' ? Moo tũ kelow' neen 'ntloo-
gowők'ũnũm Uksākũmamenoo' ĩktook ?

2. Moo āpostālāwĩtāwuān' oochĩt' ũktũgĩk,
kadoo meamooch' āpostālāwĩtāwe oochĩt' kelow' :
mũdũ kelow' ũktenāwöl 'ntāpostālāwĩtāwoodĩm
ookenoogwödĩgũnĩn Ukchesak'ũmow ootenĩnkũ.

3. 'Ntāsedėmtĩmkāwāũm oochĩt' tanĩk kwėja-
lĩjĩk nũt na.

4. Moo tũ kėkoonũmoočk' alsoosoode 'nmĩje-
senėn' ak 'nsāmoogwönėn' ?

5. Moo tũ kėkoo'nũmoočk' alsoosoode 'nyāle-
wĩjāooönėn' wĩjegĩmkũjĩk ābĩjĩk 'ntābĩtėmenāk' ?
stũgā' ũktũgĩk āpostālāwĩjĩk ? ak Uksākũm-
amenoo wĩjegĩmāje chenũmooũ ? ak Cepas ?
[Semoo Peāl na].

6. Kũsnā' pasũk neen ak Balnabas' moo tũ
nenėn kėkoonũmoočk' alsoosoode 'nboonloog-
wėnėn' ? (moo 'ntũloogwėnėnũ ?)

7. Wėn nėdũbũlĩch' oochĩt' nėgũm tan tėlĩk-
sũgaadach ? Wėn egadogwötk' alogomanökseā'
egadākũn tan moo mālkodũmoogũl mũnĩchkũl

tanül wějegwěgül ? Kūsná' wěn ānkwāooaje wei-
sís' mowečlĭje tan moo nēsāmoogwōgül mūlāgěj-
ūl tūlāāl něj'ūla weisísū ?

8. Tūlooāanül wějēt' kogooā' stūgā' pasūk
tan tēlcheenūmooe ? Moo tū ūtploodākūn tēloo-
ēnook ēlt ?

9. Mūdū tēlooweegāsík Mooyees ootūbloo-
dāk'ūnūmk' : " Moo ūksēptoonāpelāp' kwēdābēt'
tan toochoopāookwēdēskūk kūloomkoolū." Nĭks-
kam tū sēsředālūmāje [pasūk] kwēdābēlĭje ?

10. Kūsná' tēlooēt na pasūk oochĭt kenoo ?
Mūdū meamooch' wějewegāsík oochĭt' kenoo,
koolaman' tan ēlkēsowēt' dēpkadĭk ājĭpchoo-
dākūn ĭktook ootūlĭkēsowēnū : ak tan pāookw-
ēdāāgēt ootājĭpchoodoon kogooā' oowūjadoonū.

11. Egadogwōdūmoolēksūbūn 'mchejakūmj-
wāāl, 'msūgĭktūs tū kogooā' tēladooēk' ūpskwēs-
ūmoolēk' 'mtenĭnāwe-oolabēdūmooōk'ūnūl koo-
tāpsoonooōl' ?

12. Uktūgĭk tūlealsoomoolōk', moo tū nenēn'
ājetūlealsoomoolooēkw ? Cadoo moo āoomooēg-
ūp oola' alsoosoode oochĭt' kelow' kadoo kakūm-
oodūmēgül 'msĭt kogooā' koolaman' moo 'ntob-
ūladoonēn' Sāsoo Goole ootooleāgūnoodūmāk-
ūnūm.

13. Moo kējedooduōk' tanĭk ēlookwōdūmee-
dĭjūl nĭkskamāwāāl loogowōk'ūnūl, wēdowsool-
tĭjĭk Ukchealاسوبūmōgwōmk ? ak tanĭk anko-
dūmeedĭch batkwealاسوبūmākūn, ootatkūnwōk-
ūnūmooow' wĭjĭmsūnūmeedĭch bātkwealاسوب-
ūmākūn ĭktook ?

14. Na ēnkoodā Ukchesakūmow tēlĭtploo-
dējēp' tanĭk pēstoonūmeedĭch wooleāgūnoodūm-

I CORINTHIANS.

ákün oowödtowsinow wooleägünoodümákün iktook.

15. Cadoo neen mogwā' āoomooáb'ünül węg'ula kogooāal, ak moo tēloowekūmooáb'ünül nēgūla kogooāal oochīt' ootūladāsīn oochīt' neen. Mūdū ājekūlooltūs neen 'ntenīnk 'nnübūn moo ēnkoodā tan bā wēn 'nkesaloogoon' neen 'nmaoewōlsīn oochīt' sāākū.

16. Mūdū tūleaa pēstoonūm wōöleägünoodümákün mogwā' kogooā' kēkoonūmoo tan ooche-mūdogwōlsedēs'. Mūdū ējēlaadoo' mūdū oonmajōgūn eetūs 'ntenīnk moo pēstoonūmooōn' wōöleägünoodümákün.

17. Mūdū wooleedāādūman' 'ntūlaadēgēn' abankūdookse: kadoo moo wooleedāādūmooōn', 'mtūmōdákūn egadooīm 'ntūloogwōdūmūnū.

18. Na oochīt' kogooā' tū 'ntabankūdooōwā-ūm? Nūt na 'npēstoon'ūmūn wooleägünoodümákūn 'ntūloogwōd'ūmūn wooleägünoodümákūn oochīt' āskw moo owtoogwowū, koolaman' moo nwōōsāmeāoomūn 'ntalsoosoodīm wooleägünoodümákūn iktook.

19. Mūdū tūleaa wējealsoomse 'msīt memājooenoo' iktook, kadoo tēla'lūsī oonōkūbēmīn 'ntenīn 'msīt wēnīk: koolaman' 'ntāje-pegwēle-kaneāwīn memājooenoo'kū.

20. Lēsweepāwīptook tēlāeāp' stūgā' Lēsweep: koolaman' 'nkaneāwīn Lēsweebākū.

21. Ootenāwōk' tanīk wējītploomoojīk Utploodákūn iktook, tēlāeāp' stūgā' ēlp neen wējītploomīm'kēl': ootenāwōk' tanīk moo kēkoonūm-eedīkw ūtploodákūn, tēlāeāp' stūgā' moo 'nkēkoonūmūn ūtploodákūn; (tūleaa wējealsoomkoo-

sěap' Níkškamāwíktok' Sāsoo Goole alsoomít,) koolaman' 'nkaneāwín taník moo kěkoonūmee-
dík w ütploo'dákūn.

22. Taník mēnākūnaadijík ootenāwōk', tēlāe-
āp' stūgā' neen 'nmēnākūneianēl', koolaman'
'nkaneāwín mēnākūnaadijík. Tēlāeāp' 'msít tan
tēloolteedich memājooenook', koolaman' 'msít
kogooā' íktook 'nwojuhsūtaalan altū.

23. Ak 'msít kogooāal tēladēgāanūl oochít'
wōōlēgūnoodūmākūn, 'nwíje-ootālegēmoolte-
nēn' ūktūkíkū.

24. Moo kējedoo'duōk' negādūnodooltímk'
'msít pokcheebooltímk', kadoo pasūk nāooktājít
'msūnto' abankūdooōwā'. Na tūlepūmeebooltíkw'
ūksooadoonow' abankūdooōwāū.

25. Ak 'msít wēn tan moonsōtk oowíswōdēg-
ēn, wētkoolsít 'msít kogooā' íktook. Na nēg'-
ūmow wējetūladakadijík oomsūnūmūnow' āp-
tūgopesoode kāsogeákū, kadoo kenoo kūmsūn-
ūmūnēnoo aptūgopesoode tan moo kasogeanoo-
gū.

26. Na oochít' neen tēlepūmeebe moo oochít'
chíptooogāwāū: na tēlekameedooā' moo stūgā'
pasūk moosegísk' matāmanēl'.

27. Cadoo wíswīgūnōdūm 'ntenín ak tēleal-
soodūm, koolaman' kesípsūdoonūmāk' ūktūgík
wōōlēgūnoodūmākūn neen moo 'ntalwōmkoo-
sínū.

CHAPTER X.

1. Moo pawōtūmoo kelow' moo ūkūjedoow-
ow', ūchkenātoot', 'msít kūníkškamíjenakík āh-

I CORINTHIANS.

kübüneek' āboonāak alook iktoogū, ak 'msit
ēleūsookūmedasūneek ūkchīgūmoogū.

2. Ak 'msit ēlebāpteisāwadāsooltībūneek oo-
chit' Mooyees, alook iktook ak ūkchīgūmoogū.

3. Ak 'msit māl̄kodūmoodéedīsūnēk' nāooktā'
tēlamooḡēk' 'mchejākūmijooāēk mechīpchāwā-
ēk', ak 'msit nāooktā' tēlamooḡēk' 'mchejakūm-
ijooāēk' nēsāmoogwōmkēk' nēsāmoogoldeedīs-
ūnēk'.

4. Mūdū wēsāmoogooldeedīsūnēk' nēḡ'ūla
'mchejakūmijooāēk' Coondāwēk' tanēk' noosoo-
ḡwōḡweedīsūnēk', ak nēḡ'ūla Coondāwēk' Sāsoo
Goole ootenīn na.

5. Cadoo peāmu akūdeīk nēḡ'ūla Ukchesak'-
ūmow moo wēledālūmākwsūb'ūne, mūdū ētūlnā-
bosūneek' baktākūmīktoogū.

6. Na wēḡ'ūla kogooāl' nabooḡgāk'ūnūl oochit
kenoo: moo ūksēspēdādūmūnēnoo wīnchūḡul
kogooāl' stūḡā' nēḡ'ūmow tēlesēspēdādūmeedīp.

7. Ak moo ūktalasoomanēnoo ūlnooḡktaak,
stūḡā' alt nēḡ'ūmow tēladakadeedīp; stūḡā'
tēloowegāsīk: "Memājooenook' ēbedaajīk oo-
mījesooltīnow' ak oonsāmoogoldīnow' ak [kesā-
dāloolteedīch] wēnakedaajīk paboltījīk.

8. Cūsna' moo tūladakadenēch' wīnāchkūl'
stūḡā' alt nēḡ'ūmow tēladakadeedīp, ak nāook-
tāchhkēk' nagwāāk mēskūnadēsooltībūneek, nēb-
oodībūneek, tabooīnskaak chēl seest betooīmtūl-
nakūnīsūneek.

9. Cūsna' moo ūkwchaalanēch' Sāsoo Goole
stūḡā' alt nēḡ'ūmow' tēlīkwchaladīs, ak wējīn-
poodīsūneek 'mtāskūmoo iktoogū.

10. Cūsna' moo ūktamsēlaboogooaadīp, stūḡā'

ait nĕgŭmow tĕleamsĕlaboogooaadeedĭs, ak wĕje-
nāboksooltĭsŭneek noojenābādĕgĕlij'ŭlŭ.

11. Na 'msĭt nĕg'ŭla kogooāl' egaksŭb'ŭnŭl
nĕg'ŭla' ootenāwōk oochĭt' oonābooĕgākŭnĭnŭ,
ak wĕjewegāśĭksŭb'ŭnŭl oochĭt' kenoo ŭkenoo-
aadoolkoonĕnooŭ, tan ŭktenĕnāk' kĕspeagāwāāl
nāookteboonkŭgŭl' egaagŭl.

12. Na oochĭt' tan tĕledaasit ookwākŭmĭn',
ankwāāsĭch moo oomŭskŭnadĕsĭnŭnŭ !

13. Mogwā' egaanook kwĕjaaldĭmkāwā' ŭk-
tenāwōk', pasŭk tan memājooenoo' iktook tŭlā',
ak Nĭkskam kĕdlāwāĭt tan ma ŭsedālŭmoolooōk'
ŭktājĭkwchaalooksooltĭnow' ak tan kesekŭm-
oodŭmokŭ ; kadoo tan tĭlesĭp' kwĕjaaldĭmkāwā'
egaak, kesaadoodo' wĕnŭl ookeseboolooĕlĭnŭ,
koolaman' ŭkeseŭkŭmoodŭmŭnow.

14. Na oochĭt', ŭchkenātoot, tan lōk kĕsāloo-
lōk, oosemooktŭmookw' ŭlnooōktaak alasoom-
oojŭ.

15. Tĕlekŭloolnōk' stŭgā' nĕstooōltĭjĭk, ele-
dāādŭmook' tan tĕlooāŭ.

16. 'Nkŭneepsŭmoon moewōltĭmkāwā' tan
wĕjemooewadeekw, moo tŭ nŭt wĕdātkŭnāsukw
Sāsoo Goole oomāldĕm ? Pĭbŭnōkŭn tan sĕgwĭs-
kĭbŭnĕgadookw', moo tŭ nŭt wĕdātkŭnāsukw'
Sāsoo Goole ootenĭn ?

17. Mŭdŭ nāooktāchk' na pĭbŭnōkŭn āhk,
mŭdŭ kenoo, tŭleaa pegwĕlookw', nāooktāchk
pĭbŭnōkŭn ŭktenĕnoo na, ak nāooktāchk
'mtenĭn. Mŭdŭ 'msĭt tan tāseekw wĕdātkŭnās-
eekw na nāooktāchk pĭbŭnōkŭnŭ.

18. Ankāptŭmookw' 'mtenĭnā' Islāāl ; moo tŭ

I CORINTHIANS.

tānik māl̄kodūmeedījūl pēgedūntūmādīm̄kāwāāl
wēdāt̄kūnāseekw bāt̄kwealasoodūmākūn ?

19. Na oochīt' tālooā' kadoo ? ūlnoođktaoo
ookogooāin ? kūsna' tan . pēgetūnowēdoomk'
oochīt' ūlnoođktaak, ookogooāin ? Mogwā',
kadoo tanūl kogooāal nēgūmow pēgedūnowēd-
oodījūl, mūndoo' na pēgedūnūmooaadīje, ak moo
Nīskamūl.

20. Ak moo pawōtūmoo ūkwēdāt̄kūnasīnow
mūndoo'gū.

21. Ma kesuhchesamoogolduōk' Ukchesakūm-
ow oonākūneepsūmoonūl ak ēlp mūndook' oonak-
ūneepsūmoonooōl'. Ma kese wēdāt̄kūnāsuōk'
Ukchesakūmow oobāt̄aloodīm̄k ak ēlp mūndook
oobāt̄aloodīmooōk'.

22. Kesalōōk' tū kenoo Ukchesakūmow
oowīskoowēn' ? ājemūlgigūnadeekw tū moo ēn-
koodā Nēgūm ?

23. 'Msīt cogooāl' wējeūsedādās'īkūl Utploo-
dākūn īktook, kadoo moo 'msīt kogooāl' wēje-
kaneāwīmūgūl. 'Msīt kogooāl' wējeūsedādās'īgūl
Utploodākūn īktook, kadoo moo 'msīt kogooāl'
ābogūnūmooēnoogūl.

24. Mow wēn nēgūm ootoolaltīm̄kāwāūm
kwelooedādūmāsewīch', kadoo ūktūgūl ootoolal-
tīm̄kāwāūm kwelooedādūmooōch'.

25. Tan bā kogooāl' ētlīntooeskāsīgūl etlīn-
tooeskadīm̄k, na māl̄kodūmookw', ak moo peba-
negēsooltīp oochīt' sābāwīledaswōkūn īktoogū.

26. Mūdū oosītkūmoo Ukchesakūmow na
ootālegēm' ak tan wējuhchooeāk'.

27. Nadoo wēn ootenāwōk' tanīk moo kēd-
lāmsūtūmoodeekw lewegoomsk'w wegoobaltīm̄k

CHAP. II.

ak woledāād'ūmūn ūktūleč,n' tan cogooā egaadoolk kooskalook mālkodāān, tokoo moo ūkpebanegesu oochīt' sǎbāweledaswōkūn īktook.

28. Cadoo wēn tūlīmsk', "Pēgedūnūmādīm-kāwā' na oochīt' ūlnooōktaak," moo ūkmālko'dūmoo oochīt' nēgūm tan kēgenooaadūsk, ak oochīt' sǎbāwīledaaswōkūn īktook.

29. Sabāwīledaaswōkūn tēlooā' moo keel ūk-sǎbāwīledaaswōk'ūnūm, kadoo ūktūk na. Mūdū cogooā' oochīt' neen 'ntalsoomsīm-kāwāūm wējēīlsoodāsīk ūktūk oosǎbāwīledaaswōk'ūn-ūmk?

30. Oochesooaadoon neen moewōltīm-kāwā' īktook, kogooā' wējēpīlsemīm-k oochīt' na tan wējemooewā'.

31. Na oochīt' mījesoolteyōk' kūsnā' nēsām-oogolteyōk' kūsnā' tan bā tēladakadeyōk', letūladookw' 'msīt Nīkskam ookoopmedādākūnūmkū.

32. Moo ūktūlaalāp' Lēsweebāk kūsnā' Gle-kāwāk', kūsnā' Nīkskam ootalasoodūmāwemoweōmūm oopējeetākūmadīnowū.

33. Stūgāā' neen tēleoolkwījalūk 'msīt wēnīk 'msīt kogooā' īktook, ak moo kwelooedādūmāsu neen 'nkaneāwoode, kadoo ūktūgīk pegwēlkīk kwelooedādūmākūl ootoolaltīm-kāwāūmooōl.

CHAPTER XI.

1. Nǎbooēgāsooltīkw' neen 'ntenin, stūgā' tan neen tēlnǎbooēgāse Sāsoo Goole.

2. Na ēmtogwōlōōk', ūchkenātoot', mūdū mīgwedālūmeok' 'msīt kogooā' īktookū, ak tēle-

I CORINTHIANS.

külodümoodeyogül kenamätināwāäl, stügā' tan tēleīgünūmoologüp.

3. Mēnwēgā' ūkūjedoosow, ūchkenātoot, 'msīt cheenūm oonooche Sāsoo Goole na, ak 'msīt ābīt oonooche, cheenūm na, ak Sāsoo Goole oonooche, Nīkskam na.

4. 'Msīt cheenūm tan toochoo alasoodūmach' kūsna' neganīkchijetēgāwenooadēgēch' agwēs-ūnaak, bēnogwadōk oonooche.

5. Cadoo 'msīt ābīt tan toochoo alasoodūmach' kūsna' neganīkchijetēgāwenooadēgēch' mēdāt-pāāk, (mētkwōt',) bēnogwaadōk oonooche, mūdū na tēlāāk stügā' ūpskwāmachēl.

6. Mūdū ābīt moo agwēsūnamook, mūktāām-āch. Cadoo 'ntāgōgūnīk ābīt mēmkuḍāāmāch ak pēskwāāmāch, agwēsūnaach'.

7. Mūdū meamooch' cheenūm moo dēpkadīn-ook ootagwēsūnaamūn, mūdū ālādeedījūl Nīkskamūl, ak Nīkskam ookoopmedāādāk'ūnūm na. Cadoo ābīt cheenūm ookoopmedāādāk'ūnūm na.

8. Mūdū cheenūm moo wējeēkw' ābītāwīk-took, kadoo ābīt wējeēt' cheenūm-ooīktook.

9. Ak cheenūm moo wējekesedāsīkwsūp oochīt' ābīlījūl, kadoo ābīt wējekesedāsīp oochīt' cheenūmool.

10. Na oochīt' ābīt ālowtīk ookoo'koonūmūn [kenoogwōsoode] alsoosoodeā oonjēkū, oochīt' ānsālāwīlīje.

11. Cadoo ābīt' ak cheenūm moo tēpkesaalājīk Ukchesak'umōw ootenīnkū; moo estooāēēkw Ukchesakūmow ootenīnkū.

12. Mūdū stügā' ābīt wējeēt' cheenūmoo īk-took, na nāooktā' tēlāāk cheenūm wējekes-

edāsīt ābītāwīktook, kadoo 'msīt kogooāl' wėje-kesedāsīkūl Nīkskamāwīktook.

13. Ankedāalsooltīkw', dēpkadīk tū ābīt ootalasooman' Nīkskamūl mētkwōch,' mēdātpāāk ?

14. Moo ūktāledaswōkūnūmooow telekenoodūmoolooōk cheenūm sowoogwōch' 'ntāgōgūnīs' ootenīnk ?

15. Cadoo ābīt sowoogwōch' ūkpūmedāādāk-ūnīk ootenīnk ? mūdū oosāboon Igūnūmooksīch oochīt' aagwēsūn.

16. Cadoo wēn tēlāāk stūgā' kēsātkēl wāg-wamādīm'k', nenēn ansooma' moo tēlīnkūlagadoōk', kūsna' Nīkskam ootalasoodūmāwe-moweomeelū.

17. Cadoo tan toochoo oola' tēbloodūm moo ēmtogwōlnooōk', mūdū moo wējemoweadaoōk' ūktājekūloo'sooltinow', kadoo ūktājewīnmūdoo-dīnowū.

18. Mūdū ūmskwēs tan kēdooskoo'dūmoolōk tan toochoo mowedaayōk' alasoodūmowemā-weōm īktook, tēlsītūmei nowskaldīm'k' āwāal ooh-tetūnūn ūktenāwōk'; ak amīktlāmsūtūm.

19. Ak meamooch' na ēdook' kakeiyesoonēmīgeāyōk' koolaman' tanīk mēnwēgēm'kīk oqnāyaadāsīnowū.

20. Na oochīt' tan toochoo mowedaayōk nāooktā' tame, mogwā' ētlemālkodāsīnook' Ukchesakūmowā' wēlogwōdūlmūgāwāū.

21. Mūdū mijesoolteyōk, msīt wēn wēlogwōd-ālk' āskw moo ēskūmakw ; ak nāooktājīt kāwe-sink ak ūktūk kētkeēt'.

22. Cogooā' nūt? moo tū kegooōl' āhtūn-oogūl ūktūlemīesooltīnow' ak ūktūlīnsāmoogol-

dīnow 'nadāāl? kūsna' kěnskádoočk' Niskkam oomowelasoodūmāwemoweomīm? ak nēdāg-āoočk' tanik moo wegoolteekw? Talemoolčk' ědook? Wejemūdoogwōloolčk' ědook'? mogwā' ěmtogwōlooloočk'.

23. Mūdū wějīmsūnūmāp' Uksakūmamenāk' tan īgūnūmoologūp, tan tělekenoodūmoologūp. Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole nēgūla dēpkegěk' tan toochoo kēgenooalookseděk', wēswardōksūb-ūněk' pībūnōkūněk'.

24. Ak kesemoowēděk' těmadōksūbūněk', ak tělooěp': "Oola' na neen 'ntenīn tan āhk ochīt' kelow. Na oola' tūladakadīkw' ūkněnoedālūmenou."

25. Ak ěl kese oologwōdāloolteededěk' ěnkoodā tělusooaalās'ūnū 'nkūneepsūmoonū, tělooěp': "Oola' 'nkūneepsūmoon pelā' kesāgūnoodūmūmkāwā' na neen nūmāldēm īktook, na tūladakadīkw tās nēsāmoogoldeyogwěl' ūkmīgwedālūmenowū."

26. Mūdū tās mālkodūmōk' oola' pībūnōkūn ak wēsāmoogoldeyōk' oola' 'nkūneepsūmoon, māswardoočk' Uksakūmamenoo' tan tělīnpūksūp meesokoo [āp] ūpkēsīnk'.

27. Na ochīt' 'msīt tan tělemalkōtk' nēgūla pībūnōkūn ak tělīnsāmoogwōch na 'nkūneepsūmoonūl, tan moo kokwōjetūladēgēkw, nēgūm padadoočk' Uksakūmamenūl ootenīn ak oomāldēm.

28. Cadoo memājooenōō,' msīt wěn tědō-kūmājāāsich, ak tokoo toochoo tūlemālkōch oola' pībūočkūn ak tūlīnsāmoogwōch' wēg'ūla 'nkūneepsūmoon.

29. Mūdū tan wěn mǎlkōtk ak wēsām'oogwōch, tan moo kokwōjetūladēgēkw, oonmājeīlsoodākūn mǎlkōtk' ak nēsāmoogwōtk' oochīt' ootenīn; mūdū moo tēpkese mīgwedādūmooāk' Uksakūmamenūl' ootenīn.

30. Mūdū oochīt' oola' pegwēlkīk mēnākūn-aadījik ak kēsenoogoodījik ūktenāwōk, ak pegwēlkīk nābūdījik, (něboo'dījik).

31. Mūdū kenoo īlsoomsoolteekw moo keseīlsoomkoosooltukw'.

32. Cadoo kese-īlsoomkoosoolteekw wēje-oonmāje-kenamādoolteekw Ukchesakūmow īktook, koolaman' moo ūkwījemākskēltāsēnēnoo oosītkūmooū.

33. Na oochīt', ūchkenātoot', oochemowēdaayōk' ūkmǎlkodūmūnow', skūmaltooltīkw'.

34. Wěn kooesīnk', tūlmījesīch' weekū; koolaman' moo koojemowēdanow oonmājeīlsoodākūn īktook. Ak tanūl ēskweagūl elādooltōksūp ūpkesīnānū.

CHAPTER XII.

1. Cadoo nūgā', ūchkenātoot', moo pawōtūmoo moo ūkūjejeedoonow' 'mchejakūmījooāal īgūnūmagwēm kāwāal tan tēlāāgū.

2. Kējedoo'deyōk' sēgāweīlnoolteyogūp ak ālalooksoolteyogūp ūlnooōktāk' tanīk moo nēdowoodeekw āūmeedīch, tan tēleasīmkoosoolteyogūp.

3. Na oochīt' kēgenooadoolōk' mow wěn oo-wōōjekūloosīn Wējeoolenīkskam īktook tan wīnemājūl Sāsoo Gooleūlū, ak mow wěn ookese-

tūlooēn' Sāsoo Gooleül ootükchesakūmowīlīn' pasūk tan wējetūlooēt Wējeoolenīkskam iktoogū.

4. Na pegwēlemīlamoo'gūl Igūnūmagwēmka-āwāal āhkūl, kadoo pasūk nāooktājīt Wējeoolenīkskam.

5. Ak pegwēlemīlamoo'gūl tēloogwāwōōch', kadoo pasūk nāooktājīt Uksakūmamenoo.

6. Ak pegwēlemīlamoo'gūl tan tēloogwēch', kadoo pasūk nāooktājīt Nīkskam, tan 'msīt kogooāl' elookwōtkūl 'msīt tan tāseedīch wēnīk ootenāwōkū.

7. Cadoo ādāsu wēn Igūnūmooksīch Wējeoolenīkskamūl ookēgenoodūmādīmkāwāūm oochīt' kaneāwoode.

8. Mūdū nāōōktājīt wējeīgūnūmooksīch Wējeoolenīkskam iktook 'nsūtoōgūnā' kūiooswōkūn, ūktūk' kējedēgēmkawā' kūlooswōkūn, ēl na wējeīgūnūmooksīt oola' nāooktājīlījūl Wējeoolenīkskamūl :

9. Ap ūktūk' ūktlāmsūtoōkūn wējeīgūnūmooksīt, ēlp wēg'ūla Wējeoolenīkskamūl ; āp ūktūk' Igūnūmagwēmkawā noojīnsaalooēk wējeīgūnūmooksīt wēg'ūlā nāooktājīlījūl Wējeoolenīkskamūl.

10. Ap ūktūk ootūlookwōdūmūn pakūleioodeāal kūnoogwōsoodeāalū ; āp ūktūk ooneganīkchījetēgāwenooadēgēnū ; āp ūktūk onūnmeān' 'mchejakūmīchū, āk āp ūktūk ookakeiyesemīlādoōēn', ak āp ūktūk' oonūstūmālsāoo'tūmūn tan tēlemīleesīmk.

11. Cadoo 'msīt wēg'ūla ēlookwōtkūl oola' nāooktājīt Wejeoolenīkskamū ; ak tan tēleoole-dāatk na tele-nēnāsatkūnaje ādāsu 'msīt wēn'ūlū.

12. Mūdū stūgā' tan tēlīnkoodāch' 'mtenīn ak tēlemīlītkoonāksīch, ak 'tan tēlemīlītkoonāksīch 'mtenīn, tan tēlepegwēlk', nāooktāchk' na 'mtenīn; na ēnkoodā tēlāāk Sāsoo Goole.

13. Mūdū nāōōktājīt Wējeoolenīkskam 'msīt wēn tan tāseekw wējebāpteisāwalooksoolteekw nāooktāchk 'mtenīn īktook, tūleaa Lēsweebāk' kūsna' Gleekāwāk', kūsna' kestėjook, kūsna' ta-nīk alsoomsooltjīk; ak 'msīt tan tāseekw nēs-āmoogodūloo'lkw nāooktājīt Wējeoolenīkskam ootenīnkū.

14. Mūdū 'mtenīn moo nāooktītkoonāktūnook kadoo kakeiyese-mīlītkoonāksīk.

15. 'Mkāt nūgāā tūlooēk "Moo na neen 'mpūtūnū, na oochīt' moo tūlāowwu' 'mtenīnk", moo tū nūt oochīt' tūlāowenook' 'mtenīnk?"

16. Ak 'msūtooōkūn tūlooēk' "Moo na neen 'mpūkīk' nūt oochīt' moo tūlāowwoo' 'mtenīnk? na oochīt' moo tūlāowenook 'mtenīnk?"

17. 'Msīt 'mtenīn 'msūtooōkūnīk'sūbūn tame ehtūsōk tan wējenoodūmūk' ? 'msīt oochenoodūmāk'sūbūn, tame oochēetūsōk' wējīpsēdēg-ēmīk'?

18. Cadoo nūgāā Nīkskam tēleēgadōksūbūn tan tēlemīlītkoonāksīk 'mtenīn tan nēgūm tēleoledātīk'.

19. 'Msīt nēg'ūla tan tēlemīlītkoonāksīk 'mkoodāchkūsūn, tame etūsōk' 'mtenīn ?

20. Cadoo nūgā' kakeiyesemīlītkoonāksīk, kadoo pasūk nāooktāchk 'mtenīn.

21. Ak 'mpūkīk moo kesetū'oodūmook 'mpūtūn, "Mogwā' wēdūmedālūmooloo," kūsna' mūn-

I CORINTHIANS.

ooche moo kesetüloodümoogül 'mkätül, "Mogwā' wēdümedälümooloočk'."

22. Lök ēdook' bá mogwā' ; kadoo ūpcheloo tanül tēledāādās'īgül oomowwemünákünán' tanül 'mtenīnk tülāāl, wēdümedāādāsīgül.

23. Ak wēg'ūla tanül 'mtenīnk tülāāl tanül moo kēsedāādāsīnoogül, kadoo nēg'ūla ājepoo-gwēlīkpūmedādūmoog'ōöl, ak tanül moo wēle-ānkamkootūnoogül ūktenīnák', nēg'ūla wējetül-adās'īkūl oomowepoogwēle-ankamkootūnū.

24. Ak tanül wēleankamkoogül ūktenīnák' mogwā' wēdümedādūmoogül ābogūnūmāsoode. Kadoo Nīkskam tēlekesemowedők' 'mtenīn īg-ūnūmooč' ājepoogwēlk' ūkpūmedāādākūn tan tēt wējenoodaakū.

25. Koolaman' moo ootet'tūnūn tēpkēsaldīmīk 'mtenīnkū. Kadoo tan tēle mīlīttoonāksīch nāooktā' ootēleānkwāādooltīnū.

26. Ak nāooktoonēmēek ūksenookwők, 'msīt nēg'ūla ūktūgül tāsōonēmēegül wījūksenooood-īgül ; kūsna' nāooktoonēmēek ūkpūmedāādāsīk, 'msīt nēg'ūla ūktūgül tāsōonēmēegül wījeooled-aasooltīgül.

27. Kelow' na Sāsoo Goole ootenīn, ak ādāsu wēn wējīttoonāksījūl.

28. Ak Nīkskam kēsēgaalāje alt alāsōodūm-āwemoweōm īktook, ūmskwēs' apostālāwīlīje, tabooōwā' neganīkchījetēgāwenōō'; sestāwā' noojekenamooadīlīje ; kūlābīs' pakūleiōodeāāl kūnoogwōsoodeel ; tokoo īgūnūmagwēmkāwāāl noojīnsaldīmkāwāāl ; alsoosodeel, ak kakeiyese-mīleesīm kūl.

29. 'Msīt tū āpostālāwījīk ? 'msīt tū neganīk-

chijetëgāwenook' ? 'msit tū noojekenamooaa-
dijik ? 'msit tū kesadoodijūl pakūleioodeāal kūn-
oogwōsoodeel ?

30. Msit tū igūnūmagooodeedich ookesīnsaa-
dākadīnow' ? 'msit tū tēlekakeiyesemīleesooltj-
ik ? 'Msit tū noojīnsūtūmālsāootūmeedijūl 'mse-
doonūl ?

31. Cadoo ūksemūnwōkadikw' mowekūloo'lk-
ūl igūnūmagwēmkāwāal, ak māch mēlooich'
kēgenoodūmoolōk' mowīpchīle-kēloo'lk owhte.

CHAPTER XIII.

1. Tūleaa tūlādoōāān' stūgā' ānsālāwījik, ak
memājooeņook', kadoo moo koo'koonūmooōn'
ūksālsoode, tūlāik stūgā' wīsowōk mēdēdaakēl,
kūsnā' sīmbūl sēs wakadēskēl'.

2. Ak tūleaa koo'koonūman' neganīkchije-
tēgāwenooadākūn, ak tūleaa kakeinsūtūmān'
'msit kemoodoogāwāal ak kējedēgēmkāwāal, ak
tūleaa koo'koonūmān' 'msit ūktlāmsūtōoōk'ūnūl,
koolaman' 'nkeseājalan pūmdūnk, kadoo mā moo
koo'koonūmooōn' ūksālsoode, neen mogwājooik
na.

3. Ak tūleaa kakeinādooōdēgēdooōn' 'msit
'ntālegēm, ak tūleaa igūnūmooēdooōn' 'ntenīn
oonoogwaadāsīn, kadoo moo koo'koonūmooōn'
ūksālsoode, mogwā' na kaneāwalenoos'.

4. Ūksālsoode mēlkūnātk', (ēnkaamāsīk), ak
wēladēgēk'. Ūksālsoode moo wīskooēnook ;

5. Ūksālsoode moo ēmtogwōlsenook', ak moo
ēmtēskīnook ; moo ēmēgwānook' moo kwelooed-
āādūmook' tan tūleoolābēto' ; (moo kēdāntook tan

I CORINTHIANS.

těleooläbět'k';) moo nākūmasuhkweienook ; moo pilsedaasenook.

6. Moo ēluhsūgāwedasi'nook' padasood iktook, kadoo ēluhsūgāwedaasi'k kēdlāwāooōkūn iktook.

7. Kakūmootkūl 'msit kogooāl': kakeikēd lāwāedaāt'kūl : msit cogooāāl' ājipchoodogūl ; mēlkūnātkūl 'msit kogooāl'.

8. Uksālsoode mūnaa kakayanook. Cadoo tūleaa neganik-chije-tegāwenooa-dēgēm'kāwāl ehk, kakayādūl ; kūsnā' 'msedoonūl, boonāwis-toodūl ; kūsnā' kējedēgēm'kāwāāl, kakayādūl'.

9. Mūdū pasūk amikchijedoo'kw, ak amik-neganikchijetēgāwenoo-adakadeekw.

10. Cadoo tan tlesip egaak tan kakeikesaadās'ik, tokoo toochoo tan amekesaadās'ik kakayādo !

11. Mijooajechweānēk' mijooajechwōdooāāp, mijooajechwedaaseāp' ; mijooajechwe-wāgwam-ooāāp' ; kadoo kesechenūmooeāānēk' boonadoo-ōb'ūnūl mijooajechwāālū.

12. Mūdū nūgāā ankamsoodeā' iktook wēje-ame-nūmedoo'gūl ; kadoo tokoo toochoo ooses-kwaldoolteekw pākāptūdūksūnoo. Nūgā' amik-chijedēgā', kadoo na toochoo kakeikchijēdēgēdēs', ansūma' stūgā' neen ēl tēlekakeikchijeeoose.

13. Ak nūgā' āhkūl ūktlāmsūtōōkūn, ak ājipchoo'dākūn, ak ūksālsoode ; kadoo mowkeek wēg'ūla na ūksālsoode.

CHAPTER XIV.

1. Uksālsoode noosoogūmookw' ; ak ūksem-ūnwakadikw 'mchejākūmichwāl' igūnūmagwēm-

CHAP. 14.

kāwāal, kadoo ūpchelu mūnwākūdikw' ūknegan-
ik-chijetēgāwenooa-dakadīnowū.

2. Mūdū tan pelooōdooēt' moo wēskwīmagwe
memājooenooū, kadoo wēskwīmājūl Nīkskamūl,
mūdū mow wēn nēstūmook'; tūleaa 'mchejakūm-
ijoo iktook kemooōogāwāal pakūleiooōkūnāal
wēskootkūl.

3. Cadoo nēgūm tan neganīkchijetēgāwenoo-
adēgēt' ēluskwīmāje na memājooenoo', kēgena-
mādīmkāwā', nēstooīmtīmkāwā', ak wēlkwījaal-
dīmkāwā'.

4. Nēgūm tan pelooōdooēt' kēgenoodūmāsīt
nēg'ūmū ; cadoo nēgūm tan neganīkchijetēgā-
wenooaadēgēt' kēgenoodūmātk' alasoodūmāwe-
moweome.

5. Mēnwēgā' msīt tan tāseyōk' ūkakeiyese-
milādooaadīnow', cadoo ūpchīlīksādūmook' ūk-
neganīkchijetēgāwenooadakadīnowū ; mūdu āje-
ēspāak na nēgūm tan neganīkchijetēgāwenoo-
adēgēt' moo ēnkoodā nēgūm tan milādoōēt', moo
'nsētūmālsāootūmookū, koolaman alasoodūmā-
wemoweome oowōōje-oolābēdūmūnū.

6. Cadoo nēgāā, ūchkenātoot', ūpkesīnān'
āūmōk' tokoo pelooōdooāān', tāleoolābēsedōksūp
nūt moo luhskwīmoolooōk neganāgūnoodūm-
ākūn iktook kūsna' kējedēgēmāwā' āgūnoo-
dūmākūn iktook, kūsna' neganīkchijetēgāwenoo-
aadākūn iktook kūsna' kenamātīnāwā' iktook.

7. Ak chēl tanūl moo memājenoogūl kogooāl'
tanūl mēdēdaagūl, pepoogwōkūn kūsna' nas-
tabākūnaajeech, moo tēpkestāktūnook', tālekesīk-
chijedoonēs' tū tan pepoogwōsīk, kūsna' tan
nastabākūnajechkūdaasīk ?

I CORINTHIANS.

8. Müdü makeikesoodünachk' moo kenoo-
daktünook, wën ědook eläjís oochít' mätündimk' ?

9. Na ěnkoodā kelow' moo tüládooaduók' tan
ělínkümásínsütümük', tálkesíkchíjedásido' tan
tělooěmk' ? müdü letúlāwístoodedóksüp pasúk
moosegísküdook'.

10. Na ědóók' āhkül tělemílesimkül oosít-
kümook, ak 'msít něg' ũla nadoo kogooā' wěskoo-
dümeedých :

11. Na oochít' moo ũkchíjedooñ' tan kogooā'
wěskootk' 'msedoon, tülāík ootenínk tan ětlāwís-
tók stügā' pelooāch, ak tan ětlāwístok tülāík
neen 'ntenínk stügā' pelooāch.'

12. Na ělp kelow' müdü kěsíksādūmogül
'mchejakümíchwāāl ígünūmagwěmkāwāāl, kwel-
oedādūmookw' ũkmügěnūmūnow' oochít' alas-
oodūmāwemoweome oowóĵlābědūmūñ.

13. Na oochít' něgūm tan peloođooět',
towěch' ookesínsütūmālsaootūmūñ.

14. Müdü alasoodūmeian' peloođuāan' 'nche-
jakümích' alasoodūmat', kadoo 'ntāledaswók' ũnül
moo mīnenoogül.

15. Cogooā' tŭ kadoo ? oochealasoodūmāđěs
'mchejakūmíjooíktook ak něštūmügāwā' íktook ;
oochíktābegeěđěs' 'mchejakūmíjooíktook ak
něštūmügāwā' íktook.

16. Cadoo oochemoewěn' 'mchejakūmíjoo
íktook, tālekesetŭlooěđák' " Amen " taník ěbool-
tíjík ootŭboonooók' tane moo něštūmoodílgwe,
tan tělesíp' keel moewěn' ? müdü moo kějedookw
tan tělooěn.

17. Müdü kědlāwā' íktook keel wělemoewěn',
kadoo ũktŭk moo wělabědūmook.'

18. Wějemoewölk' Nįkskam neen äjemıläd-
oöä' moo ěnkoodä' 'msıt kelow tan tåseöök'.

19. Cadoo alasodümāwemoweöm' įktook äjik-
sādūmook nankül külooswöökünül 'ntūlooěn'
tanül něstūmūgūl koolaman' 'nkenaamooěn'
ūktūgįk, moo ěnkoodā nāooktınskaak betooım-
tūlnākūnįgūl külooswöökünül pelooĉdooěmkāwā'
įktookū.

20. Uchkenātoot', moo ũkmįjooajechwooltįp'
ũknüstūmūgāwāūmooöök', kadoo ũloowāwood'
įktook mįjooajechwooltįkw': kadoo ũknüstūm-
ūgāwāūmooöök' cheenūmoołtkw'.

21. Utploodākūn įktook tělooweegāsįk: "Che-
nūmook' tanįk pelooĉdooaadıįk ak pelooāchwāāl
'mseel, oochūhskwįmāděs' wěg'ūla memājoo-
enook', kadoo tūleaa ma jįksūtooeekw, tělooět'
Ukchesāk'ūmow."

22. Na oochįt' tělemılādooěmk' kenoogwödįg-
ũnįk', moo oochįt' tanįk kědlāmsūtūmoodįjk,
kadoo oochįt' tanįk moo kědlāmsūtūmoodeekw.
Cadoo neganįkchįjetěgāwenooadākūn āhk moo
oochįt' tanįk moo kědlāmsūtūmoodeekw, kadoo
oochįt' tanįk kědlāmsūtūmoo'dįjk.

23. Na oochįt' 'msıt alasoodümāwemoweöm'
įktook tělāowoolteyöök' mowedayöök' nāooktā'
tame, ak 'msıt pelooĉdooaadeyöök, ak pįskwědaa-
dıch tanįk moo kěgenoodūmooksoolteekw, kūsna'
tanįk moo kědlāmsūtūmoodeekw, moo tū kese-
tūlooākw kelow' ũktūloowāweadınow'?

24. Cadoo 'msıt neganįk-chįjetěgāwenoada-
kadeyöök', ak pįskwaach nāööktājįt tan moo
kědlāmsūtūmook, kūsna' tan moo kěgenoodūm-

I CORINTHIANS.

ooksíkw, oochekenooaadooksís 'msít tǎn tǎseyǒk',
oocheflsoomanēs 'msít tan taseyǒk.

25. Ak na oochít' kemoodoogāwāāl ookwǒm-
lamoonk tǔlāāl kesadāsís ookǔjejeedāsín, ak na
oochít' 'msakǔnadēsíns' ak alasomas' Níksskamǔl,
ak tǔlǎgǔnoos' Níksskam ootemǔn ũkteenāwǒk
kǎdlāwāíktook.

26. Tǎlāāk kadoo, ũchkenātoot? Tan toochoo
mowwedayǒk' ādǎsu wǎn wǎskǒtk alasoodǔm-
ákǔn-abǎgeákǔn, kǔsná' ũktabǎgeákǔn, kǔsná'
kenamǎtǐnāwā', kǔsná' 'msedoon, kǔsná' nega-
nǎgǔnoodǔmákǔn, kǔsná' 'nsǔtǔmǎlsāoode.
'Msít kogooāl' tǔlaadāsích ǒowǒlǎbǎdǔmooǒk'-
ũnǐnǔ.

27. Nadoo wǎn pelooǒdooēch, tǔlaadāsích
tabooseedích, ak moo adǎleedích ak nāsísǐjǐkǔ,
ak ǐnkǒodekǔloosoolteedích, ak nāooktǎjǐt
'nsǔtǔmǎlsooēch'.

28. Cadoo moo eǔmook noojǐnsǔtǔmǎlsooēt
moo mǎādāwích alasoodǔmāwemoweǒm ǐktoogǔ;
ak nǎgǔm pasǔk ooskwǐmsích ak Níksskamǔl.

29. Ak neganǐkchǐjetǎgāwenook' tabooseedích
kǔsna' nāseseedích kǔloosoolteedích, ak ũktǔgǐk
ankedǎdǔmooadích [tan tǎloolǎlichǔ.]

30. Cadoo neganagǔnoodǔmákǔn egaak oote-
nǐnk tan nāooktǎjǐt ēbít, ũmskwǎsāwā' boonā-
wǐstooch.

31. Mǔdǔ 'msít tan tǎseyǒk' neganǐkchǐjetǎg-
āwenooadakadegǒk' ěnkoojuǔ, koolaman' 'msít
ũkooje-kenoodǔmǎsooltǐnow', ak ũkooje-oolkwǐj-
alooksooltinowǔ.

32. Mǔdǔ neganǐkchǐjetǎgāwenook' oochejǎk-
ũmǐjooǒh' sǎktooaadǐje neganǐkchǐjetǎgāwenoo'.

33. Mūdū Nīkskam moo ēlenīkskamāwīkw sěspěnaak, kadoo pasūk ēle-Nīkskamāwīt' wōn-tūkōd īktook; stūgā' 'msīt sǎbāwooltijik ootala-soodūmowemāweōmīmooōl'.

34. Uktābītēmooōk' mow wěn mǎādāwīch, mow wěn kǔlōōsewīch' alasoodūmāwemoweōm īktook; mūdū nēgūmow moo ūsedādāsoolteekw ookūlōōsooltīnow'; kadoo tēbloomoojik oosāk-tūmoodīnow', stūgā' ūtploodākūn tan tēlooēk'.

35. Cadoo mūnwēgāādīch ookūjeje-doonow' kogooā', oochenūmooōh' pebanemaadīch wīgwočkū. Mūdū 'ntāgōgūnik ābīt ētlekūloosīch alasoodūmāwemoweōm īktook.

36. Nīkskamāwā' kūlooswočkūn tǔ wējeāksūp kelow' ūktenāwōk? kūsnā' egaaksūp pasūk kelow' ūktenāwōk?

37. Wěn tūledāālsīch ooneganīkchījetēgā-wenooīn', kūsnā' 'mchejakūmīchwāīn, ūktlāmedāch' tanūl neen āweekūmānūl Nīkskam nēg'ūla tēlitplootkūl.

38. Cadoo tan wěn moo ūkchījedook, tūlāāch moo ookūjejedoonū.

39. Na oochīt', ūchkenātoot', ūksemūnwāk-adīkw' neganīkchījetēgāwenooadākūn, ak moo ūkootkoolāp' oomīlādooadīnowū. Cadoo 'msīt kogooāāl kokwōjeēladāsīch ak wooltēch.

CHAPTER XV.

1. Ak kēgenooadoolok', ūchkenātoot, oola wōōlēāgūnoodūmākūn tan pēstoonūmoologūp' tan ēlp wēswoōōgūp, tan ēlp nūgā' wējūkūmoolteyōk'.

I CORINTHIANS.

2. Ak ělp tan wějuhsůtaadeyök', mŭlgŭnŭmok' nā kūlooswōkŭn tan pěstoonŭmoologŭp, moo oochiŭktlāmsŭtŭmooduoksŭbŭn oochiŭt' sāākŭ.

3. Mŭdŭ tŭmk Igŭnŭmoologŭp tan neen mēs-ŭnŭmāp'; Sāsoo Goole wějŭnpŭksŭp oochiŭt' kenoo ŭktŭloowāwoodenŭl, stŭgā' tan tēleāk' nŭkskamāwāāl weegādŭgŭnŭl.

4. Ak ělp ootkoodaloos', ak sestāwāĕk' nag-wāāk menoonsŭp, tan tēleāk' nŭkskamāwāāl weegād'ŭgŭnŭl.

5. Ak ělemāswaasŭs'ŭnŭl Sepŭsŭl, [Peālŭl], tokoo külābŭs' elemāswasŭsŭne nāooktŭnskŭk-sŭlŭje chĕl taboo āpostālāwŭlŭje.

6. Tokoo āpch ělemāswasŭsŭne peāmu nan kūskŭmtŭlnākŭnŭlŭje tĕtpuŭ ; nĕg'ŭla tanŭk peāmu akŭdeŭk āŭmoodŭjŭk mā nŭgāŭ, kadoo alt nāā-bŭdŭtkŭk.

7. Tokoo āpch ělemāswaasŭs'ŭnŭl Saakŭl,' tokoo āpch elemāswasŭbŭne 'msŭt tan tāsŭlŭje āpostālāwŭlŭje.

8. Ak kĕspeāk ělemāswasŭp neen 'ntenŭnkŭ, stŭgā' neen moo tetpŭga'ooĕn tĕluhskŭjenooe.

9. Mŭdŭ mowejŭnāje 'msŭt tan tāsĕedŭch āp-ostālāwŭjŭk, ak moo tebowtoogwow' 'ntŭlooeed-ooksŭn āpostālāwŭt, mŭdŭ kestāwodŭmakŭp Nŭkskam ootalasoodŭmāwe-moweomim.

10. Cadoo Nŭkskam ootoolaldŭmkāwāŭmk wĕjetŭlāe tan tĕlāe. Ak ootoolaldŭmkāwāŭm tan wĕje-ŭgŭnŭmookseāp, moo wĕje-ŭgŭnŭmooŭmŭk-sŭp oochiŭt' sāāk, kadoo ājeŭtkŭgŭnaaseāp' moo ĕnkoodā 'msŭt ŭktŭgŭk ; cadoo moo na neen, kadoo Nŭkskam ootoolaldŭmkāwāŭm na tan āhkŭp 'ntenŭnkŭ.

11. Na oochit' ědöök' neen küsná' nĕgŭmow, na tĕlepĕstoonŭmoodeĕk' nenĕn', ak na tĕlĭk-tlĕmsŭtŭmoodeyogŭp kelowŭ.

12. Nŭt kadoo Sāsoo Goole tŭlĕgŭnoo'dāsĭch oomenoonsĭn, nŭt tŭleák' tĕlekesetŭloowāyöök' alt kelow' mogwā' āhtŭnook' menoonsĭmk'?

13. Mŭdŭ moo eh'tŭnook menoonsĭmk, Sāsoo Goole moo kese menoonsĭkw.

14. Ak Sāsoo Goole moo kese menoonsĭkw, tan tĕlĭpsŭdoonŭmĕk' mogwājooĭs, (na tan tŭlĭp-sŭdoontĕšĕnĕn oochit' sākŭ) ak oochit' sāk kĕdlĕmsŭtŭmoo'deyöök'.

15. Ak nenĕn' tĕlewājenāmŭk 'nkĕspoog-wadākŭne-ŭloowedŭmāsooltenĕn' oochit' Nĭk-skam, mŭdŭ nenĕn' ěloowedŭmāsoolteĕgŭp oochit' Nĭk-skam ookesemenooaalan' Sāsoo Gooleŭl', tanŭl moo kese menoalagool ědook' 'npoenook' moo ābjebadeedĭkwŭ.

16. Mŭdŭ 'npoenook' moo ābjebadeedĭkw, Sāsoo Goole ěl moo kese menoonsĭkw.

17. Ak Sāsoo Goole moo kese menoonsĭkw, ŭkŭdlĕmsŭtooöökŭnŭmooow' mogwājooĭk, mäch āŭmök' ŭktŭloowāwoodewökŭ.

18. Tokoo ělp tanĭk ělenābŭdĭbŭnĭk' Sāsoo Gooleŭl ootenĭnkŭ, kĕskaajĭk.

19. Cadoo pasŭk oola' memājooöökŭn ĭktook koo'koonŭmookw ājĭpchoo'dākŭn Sāsoo Goole ootenĭnkŭ, nenĕn' moweāoolājoolteĕĕk 'msĭt memājooenoow' ĭktook.

20. Cadoo nŭgāā meamooch, tĕleák' Sāsoo Goole ookesemenoonsĭnŭ, ak nĕgŭm na ŭm-skwĕšāwāāl kesemanĭĕgŭl nĕĕg'ŭla ootenāwök tane nābŭdĭlĭjeŭ.

I CORINTHIANS.

21. Cadoo мүдү мемăжооенöö' ootenĭnk 'npoočkün egaagүp, әlp мемăжооенöö ootenĭnk әбĭжебөmk' egagүp.

22. Мүдү стүгă' Adaok ootenĭnk 'msĭt' wĕnik wĕjeĭnpoo'dĭjĭk, na әlp tĕlăak Săsoo Goole ootenĭnk 'msĭt ooche-abĭjebaadedăk'.

23. Cadoo адăsu wĕn eehto tan tĕt tĕledăadăsĭchү; Săsoo Goole ўmskwĕsăwăal kesemanĭgүl, күlăbĭs' tanĭk tĕlăowooltĭjĭk Săsoo Goole ootenĭnk, eehtăk' tan tĭlesĭp' ўpkesĭnkү.

24. Tokoo toochoo egaado kĕspeăk' tan tĭlesĭp' leĭgүnүmooedök әlĕgăwaage Nĭkskam-ăwĭktook, Oochүkү; tan tĭlesĭp' kakeĭksүgaadök 'msĭt sakүmowoodeel, ak 'msĭt alsoosoodeel, ak 'msĭt мүlgүgүnōdeel.

25. Мүдү дөпkadĭk meamooch' ootĕlĕgăwĭt-ăwĭn' meesokoo kakeĭkooje-boogooasĭch 'msĭt tane kĕdănche.

26. Kĕspeĕt' noojĭktăntĕgăwenoo 'npoočkün na kakeĭksүgădăsĭdo'.

27. Мүдү wĭswĭgүnĕtkүb'үнүл 'msĭt kogooăal әlkүнăboogooasĭchү. Cadoo tĕlooĕch: "Msĭt kogooăal wĭswĭgүnōdăsigүl," meamooch' na nĕgүm moo nĕspүgemăt' tanүl ĭgүhүmoot ootălsood'үmүн' 'msĭt kogooăl'; (tan wĭswĭgүnĕtkүbүнүл 'msĭt kogooăal oochĭt nĕgүmүlү.)

28. Ak tan tĭlesĭp' msĭt kogooăal egaadooch ootalsood'дүмүн, tokoo toochoo Nĭkskam ookwĭsүl skүdagoodүл' tanүl egadooöjүл 'msĭt kogooăal ootalsoodүmүlinү, koolaman' Nĭkskam 'msĭt ookogooăĭn ak әlp ooteemүн 'msĭt kogooă ĭktook.

29. Na oochĭt' taladakadedăk tanĭk әlebăpteisăwadăsooltĭjĭk oochĭt' 'npooenook, moo

'npooenook' äbĭjebüdeedĭkw? cogooā' oochĭt'
 ělebäpteisāwadāsooltĭjĭk oochĭt' nĕg'ŭla ?

30. Ak cogooā' oochĭt' ělp wĕjĭnsānaak oochĭt'
 kenoo tāsegĭskŭk nāgowŭ.

31. Wĕje-mŭlge-looedŭmäse 'ntĕmtogwŏlsood.
 ĭktook oochĭt' kelow' tan wĕje-koo'koonŭm Sāsoo
 Goole Uksakŭmamenoo ootenĭnk, neen nāāp.
 tāsegĭskŭk.

32. Tŭlemätŭnŭksŭbŭn weĭsĭsk Epĕsŭskŭ,
 stŭgā' chenŭmook', cogooā' oocheĭkaneāwĭk moo
 'npooenook' äbĭjebadeedĭkw? Mĭjesooltenĕch
 ak nĕsāmoogoltenĕch', mŭdŭ sabonook nĕboo-
 deekw.

33. Moo ŭkŭspoogwadooksooltĭp; wĭnĕhŭgŭl
 ělewĭgŭmagaltooltĭmk obŭladogŭl kĕloolkŭl tĕl-
 āĭmkŭl.

34. Letoogeaadĭkw oolāooökŭn ĭktoogŭ, ak
 moo ŭkpada'dakadĭp', mŭdŭ alt mogwā' kĕjea-
 dĭgool Nĭkskamŭl. Wĕjetŭlooā' oola' oochĭt'
 ŭknŭdägögŭnŭmoow'.

35. Cadoo alt wĕnĭk tŭlooĕdāk': " Nĕbŭodĭjĭk
 tālekeseabĭjebaloojĭk? ak tālamooktŭdŭl' 'mte/-
 nĭnŭl wĕjepĕjedaadĭjŭl? (tālewageiwooltedāk
 pĕjedaadĭch?)"

36. Moo keel nĕstooā'uŭn; tan ooskŭnemān
 ělēgĕn ma memājooeanŭok moo 'npŭnook.

37. Ak tan ělēgĕn' moo na ĕnkoodā tan keseg-
 wĕkŭ; kadoo moosegāāk ooskŭnemān', chĭptook
 kŭlŭmkw, kŭsnā' pelooā' āp ŭktŭk'.

38. Cadoo Nĭkskam tan tĕleooleedāatk' kesaa-
 dŭk ootŭlamook'tŭnŭn, ak ādāsu ooskŭn'emān
 oowoojegwĕn' nāooktā' tĕlamoogŭl.

39. 'Msĭt maageiel moo na nāooktāch'tŭnook

I CORINTHIANS.

maagei, kadoo nāooktoonēmeek maagei memāj-
oenoōā', āp ūktūk' weisīswā', āp ūktūk' nūm-
āchwā', ak āp ūktūk' sesīpāwā'.

40. Ak ělp āhkūl wasogāwāāl 'mtenīnūl ak
oosītkūmoogāwāāl 'mte'nīnūl: ak wasokāwāāl
'mte'nīnūl ookēloo'soodīmooōl' nāooktoonēmeek,
ak oosītkūmoogāwāāl 'mte'nīnūl ookēloo'soodīm-
ooōl' pelooamoo'gūl.

41. Nāooktāchk' ookēloo'soodīm nagoosēt,
ak āp ūktūk' ookēloo'soodīm dēpkūnoosētū, ak āp
ūktūk' ookēloo'soodīmooow' kūlokowēchkū, ak
kūlokowēchk' estoekēloosooltijik.

42. Na nāooktā' tēlāāk abijebēmkāwāū.
Eleēgadogwōsīk oosoogūlūgānū; kadoo wējeg-
wēk' moo oosoogūlūgānū.

43. Eleēgadogwōsīk 'ntāgōgūn ūktook, wēje-
nūmchaasīk ūkpūmedāādākūn ūktook.

44. Eleēgadogwōsīk mēnākūnūmkāwā' ūktook;
wējenūmchaasīk mūlgīgūnōd' ūktook, Teleēgad-
ogwōsīk mageiā', 'mtenīn' telenūmchaasīk 'mche-
jakūmīchwā' 'mtenīn. Ahk mageiā' 'mtenīn
ak ělp āhk 'mchejakūmīchwā' 'mtenīn.

45. Ak ělp tēlooweegāsīk: "Umskwēsāwā'
memājooenōō', Ada, kesedāsīs oochejakūm-
ijooīn' memājooowū; kadoo kēspeēt' Ada'
'mchejakūmīch' na tan memājooaadēgēt.

46. Cadoo 'mchejakūmīchwā na moo ūm-
skwēsāwā', kadoo mageiā' ūmskwēsāwāū, ak
kūlābīs' na 'mchejakūmīchwā'.

47. Umskwēsāwāāk' cheenūmāk' wējekese-
dāsībūnāk' makūmegāwīktook, ak makūmeg-
āwāāk' na, ak tabooōwā' cheenūm wasōk wējeēp'.

48. Stūgā' tan tēlāāgūp makūmegāwāāk, na

CHAP. 15.

těloltijik tanik makūmegāwāākū, ak tan tēlāāk wasokāwā' cheenūm, na nāooktā' tēloltijik tanik wasogāwāāk.

49. Ak stūgā' tan tēlelādoolteegoop makūmegāwāāk', na ěnkoodā tūlelādooltedūk'sūnoo wasokāwāū.

50. Ak oola' tēlooā', ūchkenātoot', maagei ak maldāoo ma kesuhtāpseekw Nīkskam ootēlēgā-waagimū, ak tan kesesoogūlūgās' moo kesewēdābēsenook tan moo soogūlūgānoogū.

51. Ankaptūmookw' kēgenooaadoolōk' tan wiskooāāk. Ma 'msit nābūdukw', kadoo 'msit kewōnskadāsooltedūk'sūnoo.

52. Nāookt kāmīāmīmk, nāookt chābegwēdēs-īnūmūk', tan kēspīktook mākekesoodūnāchk, mūdū makekesoodūnāchk' ūktoodo, ak nēpkek tūle-menooadāsooltedāk', ak ma āpch' npoodeekw, ak kenoo kewōnskadāsooltedūk'sūnoo.

53. Mūdū oola' tan kesesoogūlūgās', meamooch' nasaadoodo' tan ma soogūlūganook, ak oola' tan wēnpooōk' ūnīk, meamooch' nasaadoodo' tan ma oonpooōkūnenook.

54. Na oochīt' tan tīlesip' oola' tan kesesoogūlūgās' kesenasaadōk' tan ma kesesoogūlūganook, ak tan tīlesip' oola' tan wēnpooōkūnīk kesenasaadōk' tan moo wēnpooōkūnenook, tokoo toochoo keskājaadāsīdo' tan tēloowegāsīk: "Npooōkūn oochīmsaadāsīdo' wīswīgūnōdākūn īktook."

55. 'Npooōkūn, tame āhk ūkpoogūmākūn? 'Npooōkūn, tame āhk ūkwīswīgūnodāk' ānūm?

56. 'Npooōkūn oopooogūmākūn ūloowāwoode

I CORINTHIANS.

na, ak ũloowāwoode oomŭlgŭnōdŭm ũtploodākŭn na.

57. Cadoo moewōltŭmkāwā' eech Nŭkskam-āwŭktook tan wējeŭgŭnŭmoolkw' wŭswigŭnō-dākŭn Uksākŭmamenoo Sāsoo Goole ootenŭnk?

58. Na oochŭt', ũchkenātoot, tan tēlŭksālnōk', mŭlgŭgŭnaadŭkw' ak mŭlgeboogooltŭkw' yāpchoo ũtkŭgŭnakw' tēloogāwōkw Uksakŭmamenoo' ootloogowōkŭn; mŭdŭ kējedoo'deyōk ũktloogowōkŭnoow' moo. ēloogwōsŭnook oochŭt' sākŭ ũksakŭmamenoo ootenŭnkŭ.

CHAPTER XVI.

1. Na' wējelowekŭmoolok' oochŭt' mowaa-dākŭn oochŭt' sākŭwooltŭjk' āoolājooenoogŭ, tan tēlŭtploodŭmāp' alasoodŭmāwemoweōm ŭktook Galāteākŭ, na ēlp kelow' tŭladakadŭkw'.

2. Adāsu ũmskwēsāwā' nagwēk hēgŭndeā-wood' ŭktook, kelow' 'mŭŭt wēn maskwaadooch tan tēlŭpkwōdōk stŭgā' tan tēdooche-ŭgŭnŭm-agwēch, koolamān' mā mowadākŭnēnook neen ŭpkēsŭnānŭ.

3. Ak tan toochoo ŭpkēsŭnān' tanŭk kēdlā-wāedālŭmōk, nēg'ŭla nēg'ŭmow ŭlgŭmādēs' wēegādŭgŭnŭl oopoktŭmkadooŭw' ak ootŭladoo-now' ŭktooladākŭnŭmooōl' Sāloosālāmķŭ.

4. Ak koo'kwōjeāk neen 'ntŭlēn', nēgŭmow wŭjāwedāk'.

5. Na ŭpkēsŭntēs' āŭmoodeyōk' kese-leseāb-aseān' Māsedoneākŭ. Mŭdŭ kēdoolesābaase Māsedoneākŭ.

6. Ak chŭptook' ŭtkwāooltōksŭp, ak chŭptook

tüleboonsedēs' āūmoodeyōkū, koolaman' ūktūl-aalenow' tan kēdooleāū.

7. Mūdū moo pawōtūmoo 'nnūmoolenow' nūgā' pēmseowaaseū; mūdū ājīpchoodoo 'npūge-jītkwāoolenow', wooleđātk' Ukchesak' ūmow.

8. Cadoo 'nkaasīdēs' Epēsūskū meesokoo Pēntekostāwīmk'.

9. Mūdū mēskeek woolekaagūn ēlepāntēđēk' oochīt' neen, ak āhkīk pegwelkīk tanīk pokwōje-dāādakadījīk.

10. Na ūpkēsīnk' Timotea ankōdūmookw' ūktūlītkwāoolenow' moo oowāgwōdaasīnū, mūdū ēlookwōdūmooōch' Uksakūmamenūl' ootloogo-wōkūn stūgā' neen tan tēloogwāū.

11. Na oochīt' mow wēn kēnskedālūmowīch, kadoo tūleabogūnūmooōđōksūp ootūlepūmeēn' wōntūkōd īktook, koolaman' oopūgesīnūn tan āūm, mūdū ēskūmāik' oopējewījāooōn' wījegūd-oolteegweū.

12. Cadoo oochīt' Apōllūs wījegūdoolteekw, lōk ēđāmīkūp oopūgesīnūn oopējewījāooōn wījegūdoolteegwe āūmoodeyōk', kadoo ansūma' moo kese-ooledāādūmoogooop oowoochkooēn' nēg'ūla tīlesīp', kadoo ūpkēsīnto' tan tīlesīp' koō'koonk ooletētpūgaakū.

13. Uskūmdīkw'! mūlgeboogooēđāakw ūk-tlāmsūtoōkūn īktook! tūlāīkw stūgā' cheenūm-ookw; mūlgīgunaadīkw'.

14. Msīt ūktoogowōkūnooōl' tūlaadāsich ūk-sālsood' īktook.

15. Na ūchkenātoot', ēđāmoolōk', (kējeōk Stepanūs tan tēlīkjīksooījū, nēg'ūla ūmskwēsā-wāāl kesemanīgūl Akāāēkū, ak eleīgūnūmoo-

I CORINTHIANS.

ždoodich ootenāwow' ootūloogwāoočnow sǎbāwooltǐlǐjeū ;)

16. Kelow' ělp ũkŭdlǎmsŭtoočnow' na tělol-tǐjĭk, ak 'msit tanĭk wĭtloogwědoolteāk' ak ũtkĭgŭnědaajě.

17. Wějeoolaase oopějedanow' Stepanŭs ak Poltunātŭs ak Akāikŭs : mŭdŭ tan kogooā' noodaagŭp tan kelow' těladakadeyogŭp nĕg'ŭmow (pĕgesoodoo'dich) wŭjooadoo'dich.

18. Mŭdŭ wĕlkwĭjaladĭbŭne kenoo ũkchejākŭmĭjenā, neen ak ělp kelow'. Na 'oochit' wĭgŭmagaalookw' tanĭk na těloltĭjĭk.

19. Alasoodŭmāwemoweomeel Aseāk' tŭlāāl, wĕskagĕlĕmoolok. Akwĭla ak Plĭsĭlla lŭk ělusŭgagĕlĕmoolŭk Uksākŭmamenŭl' ootenĭnkŭ, ak ělp alasoodŭmāwemoweome tan āhk tělĭkĭksoo-eeđĭchŭ, wĕskagĕlĕmoolŭk.

20. 'Msit tan tāsĭjĭk wĭjegŭdoolteekw wĕskagĕlĕmoolŭk. Oochuhsŭgagĕltooltĭkw' nĭkskamāwā' wĕskagĕltĭmkāwāŭ.

21. Oola' neen Pŭl 'nwĕskagĕltĭmkāwāŭm wĕjeweeķŭm neen 'npŭtŭnkŭ.

22. Tan wĕn moo ũksalākŭ Uksākŭmamenŭl' Sāsoo Gooleŭl', woonmājeĭlsoodāsĭch ! woonmājeĭlsoodāsĭdo' ! Uksākŭmaneno' wĕchkooeť'.

23. Uksākŭmamenŭŭ' Sāsoo Goole oowĕlaaltĭmkāwā' eech ũktenāwok'. Neen 'nkŭsĭlsoodĭm eech 'msit tan tāsĕŭk' ũktenāwŭk' Sāsoo Goole ootenĭnkŭ. Amen !

CHAP. I.

THE SECOND EPISTLE OF PAUL TO THE CORINTHIANS.

CHAPTER I.

1. Pól Sāsoo Goole ootāpostālāwítēmül tanül wějetülāālījül Níksskam oowooleedāādák'ünüm, ak Týmotea wįjegįmkw ũkchįgŭnŭmenoo'; oochįt Níksskam ootalasoodŭmāwemoweomįm tan āhk Colįntkŭ: ak ělp oochįt 'msįt tan tāsēedįch sābāwooltįjįk tanįk āŭmoodįjįk 'msįt Akāēākŭ;

2. Wōđlaadākŭn eech ũktenāwōk ak wōntŭkōde tan wějeāk' Níksskamāwįktook, Coochenāk, ak Uksakŭmamenoo Sāsoo Goole ootenįnkŭ:

3. Moewōlkoosįch Níksskam Uksakŭmamenoo Sāsoo Goole Oochŭl, āooledāalsoodeel Oochoođl, ak Níksskam oochįt 'msįt įlkwįjaadāk'ünŭl:

4. Tan wělkwįjaaloolkw' kenoo 'msįt ũkwōđn-mājōgŭnŭmenŭl', koolamān' kenoo ũkesuhchewōđłkwįjaalanēnoo tanįk wěnmājoltįjįk, oola' wōđłkwįjaadākŭn įktook tan kenoo wějeoolkwįjaadāsoolteekw Níksskamāwįktookŭ.

5. Mŭdŭ stŭgā' Sāsoo Goole ootoonmājōgŭnŭl ělepeāmeāgŭl 'ntenēnāk; na ěnkoodā tēlāāk tēlepoogwēle-įlkwįjaadāsoolteekw Sāsoo Goole ootenįnkŭ.

6. Mŭdŭ neněn wěnmājodāsooltečk', na wěje-

2 CORINTHIANS.

tūlolteĕk' oochit' kelow' ūktīlkwijaadākūnūm-
oow', tan tēlaloolōk ūkesekūmoodūmūnow' nā-
ooktā' tēlāgūl oonmājōdeel, tanūl nenēn kakūm-
oodūmēgūl wējeoonmājolteĕk'. Ak tan toochoo
wēlkwijalooksoolteĕk', na wējetūleāk' oochit'
kelow' ūktīlkwijaadāk'ūnūmooow' ak koostogūn-
oow'.

7. Ak 'ntājipchoo'dākūnūmenēn' oochit' ke-
low' mēlkūdēk' ; mūdū kējedooĕk' stūgā' tēluh-
tābēseōk' wōōnmājōgūnūl, ak ēlp tēluhtābēseōk'
īlkwijaadākūnūl.

8. Mūdū, ūchkenātoot', moo pawōtūmooĕk'
moo ūkūjedoow' nēg'ūla wōōnmājōgūnkūl
tankūl egaagūbūnīgūl 'ntenēnāk' Aseākū āum-
āāgū nenēn'. Mūdū kēse-kestāwā-wēnām'ūgūp,
āje-pegwēlekestāwāwenām'ūgūp ak tan tēlegūn-
adeēgū ; na oochit' moo ājipchoodooĕgūp ūgūgo
memājooōkūn :

9. Meamooch' nenēn' kēkoonūmēgūp 'ntenēn-
āk' 'npooōkūnā' wēnmājeilsoodākūn, koolaman'
moo 'ntūledasooltenēn' 'ntenēnāk', kadoo pasūk
'ntūledasooltenēn' Nīkskamāwīktook, Tan me-
nooaalāje 'npooenoo.

10. Tan wējuhsūtoweenām'ūgūp tēlīmsūgeek'
'npooōkūn, ak mäch nūgāāch' wēstoweenāmūk.
Tan ootenīnk ēledašoolteĕk' mäch seowwuhsūt-
oweenām'ūdo :

11. Tan toochoo kelow' ēlp abogūnūmooĕk'
oochit' ūktalasoodūmākūnūmooōlū, koolaman'
oochit' na āooledāālsoode tan wēje-īgūnūmook-
soolteĕk' pegwēlkīk ootenāwōk' moewōltīmā-
wā' ēlp ootooche-īgūnūmooēdoon' pegwēlkīk oo-
tenāwōk oochit' nenēn'.

12. Mūdū oola' na 'ntěmtogwōlsoodīmeněň', 'nkamlamoonenākāwāl' ūlooodūmāsoodeel kōkwōjadākūn iktook, ak nīkskamāwā' kēdlāwāoōčkūn iktook, moo 'mtenīnā' 'nsūtooōgūn iktook, kadoo oochīt' Nīkskam ooladāk'ūnūmk', wējetūladakadečk' oosītkūmoogū, ak mā peāmu oochīt' kelowū.

13. Mūdū mogwā' ěleweekūmooloočk' tan kogooā' moo wēlīkchījedoo'duōk kūsna' tan moo wēskoodūmmoo'duōk; ak tan ājīpchoodoo ūkseowīkchījedoonow' meesokoo kēspeāk',

14. Stūgā' ělp tan tēleamīktlāmsūtūmooeēgūp, neněň' ūktěmtogwōlsoodīmoow'; stūgā' ělp kelow neněň' 'ntěmtogwōlsoodīmeněň' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole oonagwēgūmkū.

15. Na tan tēle-mūlgedādūmāp' 'ntūchkoeēň' āūmoodeōk saakū, koolaman' ūkmūsūnūmūnow' tabooōwā abogūnumāsoode, (wōōlabēdūmooōkūn);

16. Ak tēledādūmāp' 'nwoojeseowaasīn āūmoodeōk' meesokoo Māsedoneākū, ak 'nwōōjeāb-ājaasīn Māsedoneāk' meesokoo āūmoodeōk', ak 'nwoojelalooksīn ūkten'āwōk' meesokoo Lēsweepāwagīgū.

17. Na oochīt' tan tīlesīp' tēlekesedādūman-čk' kēlooskedādūmās'? kūsna' tanūl kogooā' kesedādūmānūl, wējekesedādūmānūl tū maagei iktook? neen 'ntenīnk ooteemūd'ūnūn "āā", "āā", ak, "mogwā'", "mogwā'?"

18. Cadoo Nīkskam kēdlāwāīt, 'nkūlooswōk'ūnūmeněň' oochīt' kelow' moo tēlānoogooop ooteemūdūnūn pasūk "āā" ak "mogwā'".

19. Mūdū Nīkskam Ookwīsūl, Sāsoo Gooleūl'

2 CORINTHIANS.

tan wějįpsűdoonášįp' nteněnák, neen ak Sįlbānűs ak Tįmo'tea, tan āumoodeyčk', moo wějekese-dášįgoop ooteeműd'űnűn pasűk āā, ak mogwā'; kadoo wějekesedášįp ooteeműd'űnűn "āā", Nějűm ootenįnkű.

20. Műdű túleaa tan tẹlepoogwělk' Nįkskam ootűloowedűmášoodeel Nějűm ootenįnk na "āā" āhk, ak na kědlāwāoočkűn āhk, oochįt' Nįkskam ookoopmedāādák'űnűm oowčkjekesaa-dášįn neněň' 'nteněnák'.

21. Na Nějűm tan wějeműlgįgűnāwalenāműk kelow' űktenāwčk, ak kesememalenām'űgűp Sāsoo Goole ootenįnkű, Nįkskam na.

22. Nějűm tan ẹlp kese kenoogwčkoolkoop ak įgűnűmoolkoop Wějėoolenįkskamāwā' negan-abankűdlād-įmkāwā' űkamlamoonenākű.

23. Cadoo wegoomk' Nįkskam ootűloowedűm-ášoodįn oochįt' 'nchejakűmich', oochįt' 'ntoolal-oolenow', mā mogwā' pėgesįnoo Colįntkű. Műdű mogwā' alsoodűmooloočk' űkűdlāmsűtoočkűn-űmoow'; kadoo noojeabogűnűmādűměk' űkwěskāwedaasoodewow'; műdű űktlāmsűtoočkűn įktook mẹlkeboogooltečk'.

CHAPTER II.

1. Cadoo kesedādűmáp' 'ntāledasood įktook moo áp' 'ntűlįpkesįnűn āűmčk wčkńmājedaasood įktook.

2. Műdű neen túlafoolčk' űkoonmājedasool-tįnow', na oochįt' tẹgěň' tú tan kesalįt neen 'nwěskāwedaasįn? moo tú nűt tan neen kesaa-lűk ootoonmājedaasįnű?

3. Na wějŋkoođe-tüleweekūmoologŷp koolaman' ŷpkėsĭnĭnĭn' ma noochewōđnmĭjedaasĭn nęgŷmow' ootenĭwōk' tanĭk dępkadĭk 'nwoojuh-sŷgĭwedasĭnŷ. 'Msĭt kędlĭmsŷtoolōk' neen 'nnooskĭwedaasoodĭm 'msĭt kooskĭwedasoodĭm-oow.

4. Mŷdŷ pegwęlk' woonmĭjōđ ĭktook 'nkamlamoonĭ' oonmĭjedaasood' ĭktook węjeleweek-ŷmoologŷp tan tęlepegwęleŷtkedęmeĭp ; moo na oochĭt' kelow' ŷkoonmĭjedasooltĭnow', kadoo oochĭt' ŷkoojĭkchĭjedoonow' tęlĭkse-ĭjepegwęl-ĭksĭlnōk kelowŷ.

5. Cadoo nadoo węn kesaadōk woonmĭjedaa-soode, moo kesaadoolk' woonmĭjedaa-soode neenŷ, mŷdŷ moo kędoowowhsĭmĭmtooĭu, kadoo amu kelow' tan tĭseōk' sęspĭulōk'.

6. Tĭbeĭkŷp oochĭt' na tęlĭĭk oola' woonmĭje-kenamooksoode tan mowepoogwęlkĭk ĭgŷnŷmoo-aadĭpŷ.

7. Na oochĭt' owoonĭ' ĭjedępkadĭk ŷktabĭksĭk-toođnowŷ', koolaman' na tęlĭĭk moo oowĭswĭgŷn-ōđsĭn węsĭmĭmtooĭĭk wōđnmĭjōgŷn.

8. Na oochĭt' ęđĭmoolōk' ŷktmŷlgĭgŷnĭwaa-doonow' ŷkoosĭlsoodĭmooow' oochĭt' nęgŷmŷ.

9. Mŷdŷ na węjeleweekūmoologŷp koolaman' 'nkŷjedoon' ŷkoojalooksooltĭnow' ŷktŷleskĭd-ŷmoodĭnow' 'msĭt kogooĭ ĭktook, kŷsnĭ' mōđ.

10. Tanĭk kelow' abĭksĭktooōk, ęlp neen abĭk-sĭktagĭk ; mŷdŷ tan keseabĭksĭktŷm oochĭt' kelow' abĭksĭktŷmĭp', ak węjeabĭksĭktŷm Sĭsoo Goole ootenĭnkŷ,

11. Kooloman' mŷndoo moo ŷkesĭksŷboogwa-

2 CORINTHIANS.

loogooněnoo ; müdü wělikchijedákool oonādād-
aasood'ymül.

12. Cadoo tan тіlesip' pęgesınaněk' Tloasků'
'npęstoon'ümün Sāsoo Goole ootooleągünoodüm-
ák'ünüm, ak kaagün Ukchesakūmow iktook
wějepāntadās'īgüp oochit' neen,

13. Mogwā' kěkoonūmooāp' atlasmoode
'nchejakūmijooiktoogů, müdü moo wājeagůp
Teitūs 'nchīgünüm ; kadoo adeāwiktákübünik
ak āleāp Māsedoneaků.

14. Cadoo moewōlkoosich Nikskam Tan
yāpchoo kesalookw' ūkwīswigūnodakadeněnooů
Sāsoo Goole ootenīnků, ak Tan sāsāgūnootk'
ŭkteněnāk' 'msit nadāme tan tēleoolēmaak oot-
ągūnoodūmākūn.

15. Müdu neněn' ēlewōōlemadečk' Nikskamā
wiktook oochit Sāsoo Goole oochit nęgůla tanik
wěstājik, ak ēlp tanik kęskaajik.

16. Oochit' węg'ůla, ēlewoolemadečk' 'npoočk-
ŭn iktook oochit' 'npoočkŭn, ak oochit' nęg'ůla
ēlewōōlemadečk' oochit' memājoočkŭn. Ak
tęgěn' tŭ memājooenōō' depkadeedijŭl węg'ůla
kogooāal ?

17. Müdü neněn' moo tēloltučk stŭgā pegwěl-
kik tanik obŭladooāadich Nikskamŭl ookŭloos-
wōk'ünüm. Cadoo neněn' kędlāwāooltečk
tŭlāowooltečk Nikskamā-wiktook, ak ooskalook
Nikskam' ētlāwīstodečk' Sāsoo Goole ootenīnků.

CHAPTER III.

1. Neněn tŭ bokche-ęmtogwōlsooltečk' āpchů?
kŭsnā' wędŭmedādŭmčk' stŭgāā alt ŭktŭgik

CHAP. 3.

weegädigünül ěmtogwölsoodeāāl oochit kelow' ?
kūsnā' ěmtogwölsoodeāāl weegädigünül oowōō-
jeun' kelow ūktenāwökü ?

2. Kelow' ūktenāwow na nenēn 'ntooweegäd-
igünēn, āweegāsik 'nkāmlāmoonenākū, wējik-
chijedāsik ak wějekeskedāsik 'msit memājoo-
enoo' iktook.

3. Kějeegoosoolteyök' ūkweegädigünooltinow'
oochit' Sāsoo Goole wějekesedāsik 'ntenēnākū,
moo wějekesaadāsinook' weegigünāboo iktook,
kadoo Memājīt Nikskam Oochejakūmichoo
iktook, moo āweegāsenoogül sākškāpskěgül
koondāwiktoogū, kadoo āweegāsik mageiā'
weegädigünül 'mkamlamoonk' tūlāālū.

4. Na těleēlemülge-ēledaasooltečk' Nikskamā-
wiktook Sāsoo Goole ootenink.

5. Cadoo mogwā' kogooā' kesedādūmoočk'
stūgā' oowōōjeun' 'ntenēnākū ; cadoo 'nmūlgig-
ünōdīmenēn' wėjeāk' Nikskamāwiktook.

6. Tan keskājalenām' ūgūp 'nloogōwenqol-
tenēn' oochit' pelā' kesāgūnoodūmūmkāwā, moo
oochit' kenoogwodīgūn, kadoo oochit' 'mchejak-
ūmich' ; mūdū kenoogwōdīgūn nābāděgěk, 'ka-
doo 'mchejakūmich' memājooonegēt'.

7. Cadoo 'npoočkūnā' loogowökūn kenoogwō-
dīgūn iktook ělāpskūdaasik koondāwiktook
kěpmedāādās'igūp, ak na oochit Islāāl oonejinn
moo keseankamadeegoob'ūnül Mooyeesül oo-
seeskook, oochit' tan tělīksāsěk' oosiskwū, tan
kēsāsěk' kědookakayaksūpū ;

8. Tādoojeājikpūmāāk 'mchejakūmichooā'
loogowökūn ?

9. Mūdū wōčnmāje-īlsoodākūnā' loogowökūn

2 CORINTHIANS.

ŭkpŭmedāādāsik, tāle-ājepoogwělk-pŭmedāādāsik wōōleilsoodākünā' loogowōkŭn ?

10. Mŭdŭ chěl na tan kesadāsiksŭp ookoopmedāādāsin moo kěpmedāādāsīnook oola' kogooā-ŭktook oochit' nā ŭkpŭmedāādākŭn tan ājīmsŭgeegŭ.

11. Mŭdŭ tan kogooā' kakayāk ŭkpŭmedāādāsiksŭbŭn, na tan kogooā' āpchoo āhk ājepegwělkpŭmedāādāsik ?

12. Na mŭdŭ kěkoonŭměk' tělamoook' tělīmsŭgeek ājīpchoodākŭn, āooměgŭl ŭksepagekŭlooswōkŭnŭl.

13. Ak moo tělāuěk stŭgā' Mooyeesōk tanāk' okoonokoopīlsībŭnāk' koolaman' Islāāl oonejīnn moo kese-poktŭkeankaptŭmeedīkw tan kogooā' kědoo'kakayāk.

14. Cadoo ootāledaasoodewogŭl mēlkadāsīgŭbŭnŭl. Mŭdŭ chěl māch keskook ěnkoodā na mā ānkooneegŭn āhk ak mŭnaa ějīgŭladāsēnook tan tīlesīp' sakāwā' kesāgŭnoodŭmŭmkāwā' ěgeedāsikěl'; mŭdŭ na ankooneegŭn wějejīgŭl-a'dāsīk Sāsoo Goole ootenink.

15. Cadoo chěl māch keskook Mooyees ěgeedāsich ankooneegŭn ěděk [Lēsweebāk] ookwōmlamoonoočk.

16. Cadoo tan bā tīlesīp' ['mkamlāmŭn] ělěkewōnskaasik Ukchesakŭmow [Sāsoo Goole] ootenīnkāāl, na ankooneegŭn ějīgŭlaadāsīk.

17. Na Ukchesakŭmow 'Mchejakŭmīch' na, ak tan tět Ukschesakŭmow oochejakŭmījŭl āŭmŭlīch', na 'ntět āhk alsoomsīmkāwā'.

18. Cadoo kenoo tan tāseekw māsooděgŭl ŭkseskwenŭl' ankaptŭmoodeekw stŭgā' ankam-

CHAP. 4.

soodeā' Iktook, Ukchesakūmow ookoopmedāā-dāk'ūnūm, ak kewōnskadāsoolteekw ūktūlādool-tenēnoo stūgā' Nēgūm, wējadēgēm' ūkpūmedādākūn iktook meesokoo ūkpūmedākūn iktook; Ukchesak'ūmow Oochejakūmijūl na Nēgūm tēladēgēt'.

CHAPTER IV.

1. Na oochīt' mūdū kēkoonūmēk' oola' 'mtūmōdākūn, ak mūdū mēsūnūmēgūp āoole-dāl'soode, moo seweaaduēk'.

2. Cadoo ējigūladooēg-ūbūnūl kemoodoo-gāwāal 'ntāgōgūnūl, moo ēlepūmedaoōēk' ūksūb-oogwaadākūn iktook, kūsnā' moo obūladooāgūch Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm; kaḍoo tēle-kokwō-je-māsooaadoōēk' kēdlāwāooōkūn, tēlalūsoolteēk 'msit wēn ookwōmlamoonk' 'nkēdlāwāe-dālūm-koonēn' ooskalook Nīkskamūl.

3. Cadoo 'ntooleāgūn-oodūmākūn-ūmenēn ankoonaasik, ēlean-koonaasik ootenawōk tanīk kēskaajik.

4. Tanik ootenāwōk' āūmūlijūl oosītkūmoo-gāwāal nīkskamūl, ak nēgābegwalūgweedijūl ootāledaswōkūnūmooōk', tānik moo kēdlāmsūt-ūmoodeekw, koolaman' moo oonmeedoonow wōsogwēk' tan tūlā' wōōleāgūnoodūmākūn iktook, tan Sāsoo Goole ookūpmedāādākūnūmk tūlā', Tan ālādeedijūl Nīkskamūl.

5. Mūdū moo nenēn āgūnīmsooltuēk', kadoo āgūnimkūt Sāsoo Goole ootūkchesakūmowīn, ak nenēn koonōkūbēmenow' 'ntenēnēn' oochīt' Sāsoo Goole.

2 CORINTHIANS.

6. Můdů Niskam na tan tělŕpłootkűp wōsēd-
ěk' oowōōjēwōsēdēn' bogűnitpaak iktook, Tan
Nēgűm kesadōgűbűnűl 'nkāmlāmoonēnűl' oo-
wōsēdēn' 'ntīgűnűma-goonēn' wōsāděk' 'nsűt-
ooōgűnā' tan tűlā' Niskam ookoopmedāādāk-
űnűmkű, Sāsoo Goole ooseskoogű.

7. Cadoo oola' mlāsooōkűn kěkoonűmoo'kw
seskooōk iktook, koolaman' nā bėjelimsűgeek
műlgīgűnōde ootűlāowin Niskamā-wiktook, ak
moo ootűlāowin nenēn 'ntenēnākű.

8. 'Msit nadāme wėje mal-kobākskooenāműk,
kadoo moo tět_kooenāműgk; aswedasoolteěk,
kadoo mā ājŕpchoodākadeěk :

9. Kestāwodāsoolteěk' kadoo moo nākűlkoo-
sooltuěk' ; mēs_kűnāgālkoosoolteěk kadoo moo
nāboksooltuěk'.

10. Apchealadagűch 'ntenēnāk' Sāsoo Goole
tan tělŕnpűgűp, koolaman' Sāsoo Goole oo-
memājooōk'űnűm ělp oowōōje-nāya'dāsŕn 'nten-
ēnākű.

11. Můdů nenēn' tan memājoolteěk' yāpchoo
egalooksoolteěk' 'npooōkűn iktook, oochit' Sāsoo
Goole ; koolaman' ělp Sāsoo Goole oomemājoo-
ōk'űnűm oowōōjenāya'dāsŕn wēnpooōkűnik' 'nte-
nēnnēnű.

12. Na oochit' 'npooōkűn ěloogwěk nenēn'
'ntenēnāk' kadoo memājooōkűn ěloogwěk' kelow'
űktenāwōkű.

13. Cadoo wēs_kwāākűt ěnkoodā ũktlāmsűtoo-
ōkűnā' 'mchejākűmich', stűgā' tan tělooweegāsik:
“ Kědlāmsűtűmāp', na oochit' kělooseāp' ” ; ělp
nenēn' kědlāmsűtűmoodeěk', na oochit' wėje-
kűloosoolteěk'.

CHAP. 5.

14. Mūdū kějedoodečk', Nėgūm tan menooaalāb'ūnūl Uksakūmamenūl' Sāsoo Gooleūl', ělp neněn' menooaalenām'ūdo ũktoogwāoo-ōněnoō Sāsoo Goole, ak neněn' ak kelow' mowwenāyaloolkoodo'.

15. Mūdū 'msít kogooāal wějekesaadāsígūl oochit' kelow', koolaman' na oolaadākūn tan tēlepoogwělk', tēlepoogwělk'k' ootenāwōk oo-kesaadāsín moewōltímkāwā' oobějūlepoogwěltūnūn Níkskam ookoopmedādākūnūmkū.

16. Na oochit' moo seweadučk ; kadoo túleaa koojūmoogāwā' 'ncheenūmoomeněn pėmkakayěch, kadoo lamígwōmā' 'ncheenūmoomeněn' pėmepelkesedāsít tāsėgískūgū.

17. Mūdū naakjėchkūl 'nsėspėdasoodímenūl tanūl 'nkūseiu kakayakūl, ěloogwōdūmooenām'ūgūl kūněk' bějūle-ājepoogwěliksook āpchik-pūmedāādākūn.

18. Tan toochoo moo ankaptūmoodučgūl tanūl kogooāal nėmedāsígūl, kadoo tanūl moo nėmed-āsėnoogūl ; mūdū tanūl kogooāal nėmedāsígūl, pėmekakayagūl ; kadoo tanūl kogooāal moo nėmedāsėnoogūl āpchooāwāal na.

CHAPTER V.

1. Mūdū kějedoodeekw oosítkūmoogāwā keegūnoo sėgeegūnegūn skwískaadāsík, kėkoonūmook' keegūnoo tan Níkskamāwíktook túlā', wěnjeegwōm tan moo wějekesedāsínook''mpūtūn íktook, āpchooawā' wasōgū.

2. Mūdū na wětpėdōksoolteekw tan tēlíksuh-

2 CORINTHIANS.

tūmedādūmookw' ūkoojepogwōsooltenēnoo keegūnoo tan tūlā' wasōgū,

3. Mūdū wājegoosooltedūk'sūnoo ūktasoonoltenēnoo, ak ma mīskoltukw!

4. Mūdū kenoo tan āūmoodeekw sēgeegūnegūnkū, ēbēdōksoolteekw, mūdū kēscoonāsoolteekw; mūdū moo wēdūmedāādūmoodukw' ūktāmīskoltenēnoo kadoo wēdūmedādūmoodeekw ūktasoonoltenēnoo, koolaman' na tan 'npooōkūnik oowōōjīmsaadāsīn memājooōkūn iktook.

5. Na Nēgūm tan kesaloolkoop oochīt' na loogowōkūn, Nīkskam na; tan ēlp īgūnūmoolkoop negane-abankūdādīmīkāwā' tan Wējeoolenīkskamāwāū.

6. Na mūdū nāāgow mēlkiīklāmsūtūmoodeekw ak kējedoodeekw tan tilesīp', āūmoodeekw kīgūnāk' 'mtenīnāwāyāū, moo āūmoodukw' Uksakūmamenoo' āich.

7. Mūdū wējepūmedaīkw ūktlāmsūtūoōkūn iktook ak moo wējepūmedaookw ūkpūkikgwenāk.'

8. Na wējemūlgīklāmsūtūmoodeekw ak lōk wēledāādūmoodeekw ūknāktūmūnēnoo kīgūnoo' 'mtenīnāwā' ak ūkmowītkwāuōnenoo Uksakūmamenoo kīgūnākū.

9. Na oochīt' wīnpāsoolteekw tūleaa eūmōōhk' kūsna' moō eūmōōhk', ūkwēlkwījalanēnoo [Uksakumamenoo].

10. Mūdū 'msīt tan tāseekw tūlemāswalooksooltedūk'sūnoo ooskalook Sāsoo Goole īlsoodākūnā' ookoodpoodīm; koolaman' ādāsu wēn oomūsūnūmūn nēg'ūla kogooāal tanūl wējekesaa-

dāsīgūl ootenīnkū, stūgā' kogooāal tanūl tēladēg-
 ēb'ūnūl, tūleaa ooladākūnūl, kūsnā' padadāk'ūnūl.

11. Na oochīt' mūdū kējedoočēk' Uksakūm-
 amenoo oochepalkoosoode, nemoksoolkūjīk
 memājooenook'. Cadoo nenēn' ēlemāswalook-
 soolteēgūp Nīkskamāwīktook, ak ajīpchoodoo
 ēlp 'ntūlemāswalooksooltenēn' kelow' ūkyāledas-
 wōkūnūmoow' Iktoogū.

12. Mūdū moo āpch ēleēmtogwōlsooltuēk
 ūktenāwōkū, kadoo īgūnūmoolēk ūsedāādākūn
 ūkmūdogwōlsooltīnow' oochīt' nenēn', koolaman'
 ūkoo'koonūmūnow ūsedēmtīmāwā' oochīt' nēg'-
 ūmow tanīkēmtogwōlsooltījīk 'mpūkīkoo īktook
 kadoo moo 'mkamlamoonkū.

13. Mūdū ūloowāweadečēk'sūbūn (āweieadečēk-
 sūbūn,) na wēje-tūlāēgūp oochīt' Nīkskam;
 kūsnā' pagoltečēk, na wējetūloltečēk' oochīt'
 kelow'.

14. Mūdū Sāsoo Goole ookoosālsoodīm nem-
 oksoolnāmūk; mūdū na tēledāādūmoodečēk'
 nāooktājīt oochīnpūksūbūn oochīt' 'msīt tan
 tāsīlīch', tookoo 'msīt tan tāseedīch nēboo'dīb-
 unīk'.

15. Ak na wējīnpūgūp oochīt' 'msīt koolaman'
 tanīk memājooltījīk moo māch oowōōjememājool-
 tīnow' oochīt' nēgūmow ootenāwōk'. kadoo
 oochīt' nēgūm tan wējīnpūgūp oochīt' nēg'ūmow,
 ak āp menoonsīt.

16. Na oochīt' oola' wējadēgēmīk' mogwā' wēn
 'mtēnīnāwīkchījeagūt. Ak ēlp tūleaa 'mtēnīn-
 āwīkchījeegūtūp Sāsoo Goole, kadoo nūgāā moo
 māch tēlīkchījeagūt.

17. Na oochīt' nadoo wēn ehk Sāsoo Gooleūl

2 CORINTHIANS.

ootenĭnk, nĕgŭm na pelekeseđákŭn ; sakawāāl kakayagŭl : ankaptāān 'msĭt kogooāāl pĕlekeseđāsĭgŭl.

18. Ak 'msĭt kogooāāl wĕjeagŭl Nĭkskam āwĭktook tan ěluhcheabĭksĭktookw ootenĭnk oochĭt' Sāsoo Gooleŭl', ak ĭgŭnŭmoolkw' ābĭksĭktādĭmkāwā' loogowōkŭn.

19. Nŭt na Nĭkskam Sāsoo Gooleŭl' ootenĭnk oowōđje-ŭleabĭksĭktŭmŭn oosĭtkŭmōđ' ootenĭnkŭ, ak mogwā' ootoogwāooōn' oopadasoodĭmoođl', ak ĭgŭnŭmooenām' ŭgŭp abĭksĭktādĭmkāwā' kŭlooswōkŭn.

20. Na oochĭt' nenĕn kĕgenooe-chenuoolteĕk' oochĭt' Sāsoo Goole, stŭgā' Nĭkskam tĕltamoolōkĕl' oochĭt' nenĕn' 'ntenĭnāk' ; oochĭt' Sāsoo Goole tĕltowoođĕk, " Abĭksĭktādooltĭkw."

21. Mŭđŭ Nĕgŭm kesalāb' ŭnŭl tanŭl moo kĕjedoolĭkw padasoode, oopadasoodĭlĭn' oochĭt' kenoo, koolaman' kenoo' ŭkesadāsooltenĕnoo ookokwōjadākŭnĭn' oochĭt' Nĭkskam, nĕgŭm, [nŭt na Sāsoo Goole], ootenĭnkŭ.

CHAPTER VI.

1. Ak ělp nenĕn' wĭtloogwĕdoolteĕk' Nĕgŭm ; na oochĭt' ěđāmoolĕk' kelow' moo ŭkmŭsŭnŭmŭnow' Nĭkskam oowĕlaltĭmkāwāŭm sāākŭ.

2. Mŭđŭ tĕlooĕt' : " Wĕletĕtpŭgaagŭp noodoolānĕk', ak oohsŭtōgŭnāĕk nagwāāk abogŭnŭmoolāp'." Ankaptāān ! nŭgāāch wĕletĕtpŭgaak ! nŭgāāch oohsŭtōgŭnā' nagwĕk.

3. 'Msĭt kogooā' ĭktook mogwā' nenĕn' kesadoolĕk' pĕjeetakŭmŭmkāwā' [oochĭt' tan wĕnŭ],

koolaman' 'ntloogowöökünümenën' moo ootülsoo-
dümooksínü.

4. Cadoo 'msít kogooā' iktook nāyalüsooltečk'
'ntloogwāooönën' Níkškam' pegwělk' kakümoo-
dümügāwā' iktook, wöönmäjödákün iktook, mäl-
kōbëgünüđimkāwā' iktöök ;

5. Mätoksímkāwā' iktook ; kestějooaldímkā-
wā' iktook ; sěspěnaak iktook ; loogowöökūna-
dëgëmkāwā' iktook ; ěškümümkāwā' iktook ;
soonāwímkāwā' iktook ;

6. Wökümedāālsod iktook ; 'nsütooögün ik-
took ; pëgejkwchaldímkāwā' iktook ; wěladëg-
ëmkāwā' iktook ; Wějeooleníškam iktook ;
kědlāwāe-üksālsod' iktook ;

7. Kědlāwāe-külooswökün iktook ; Níkškam
oomülgígünöd iktook, tan wějuhpoogümákün-
ečk' sābāwood iktook 'ntenákünümenāk' ak
'npadadoojümenāk' ;

8. Ukpümedāādákün iktook ak 'ntägögün
iktook ; wínägünímtímkāwā' iktook ak wělägün-
ímtímkāwā' iktook ; stügā' 'nnoojíksüboogwa-
dákādenën', ak 'nkědlāwāooltenën',

9. Stügāā moo 'ntālıkchíjeegoosooltenën', ak
'nwöölíkchíjeegoosooltenën' ; stügāā' něboodeëg-
ěl, ak, ankaptāān, mā memājooltečk' ; stügāā
wěnmāje-kenamooksoolteëgěl', ak moo nāboks-
ooltučk',

10. Stügāā wěnmājedasoolteëgěl' kadoo āp-
choo wěškāwedasooltečk', stügāā āoolājoolteëgěl',
kadoo pegwělkík kesaalügújík oomílāsooltín-
owü ; stügāā moo kogooā wěškodümooduëgěl',
kadoo wědālegëmoolteëgěl' 'msít kogooāā.

11. O Colíntkāwatoot', 'ntoonül' ělepāntědëg-

2 CORINTHIANS.

ül ůktenāwōk' : 'nkamlamoonenül' pesogwaa-
dāsīgül'.

12. Moo wějīmchīm kūgooksooltuōk' oochīt'
neněn', kadoo wějīmchīm kūgooksoolteōk' kelow'
ůktenāwōk'.

13. Nůgāā nāooktā' tēlamook' abankůdooōwā'
ůktook, (tēluskwīmoolōk' stůgā' nejīnk'), kelow'
ēlp pesogwadāsooltīkw'.

14. Moo ůkmaoomăp' tanīk moo kēdlāmsůt-
ůmoodeekw tan tēleēstoolteōk'. Můdů tāla-
moo'k tōgůmůmkāwā' āhk mēgweiīk sābāwoode
ak ůloowāwoode ? ak tālamoo'k wīgůmagaltīm-
kāwā' āhk mēgweiīk wōsādēk' ak bogůnītpaak ?

15. Ak tālekese-wīgůmagalteedīs Sāsoo Goole
ak (Belyal) můndoo ? kůsna' tālamook' ātkůn-
oōdkůn mowekoo'kooknůmeedīch ůktlāmsůtēgā-
wenoō ak wěn tan moo kēdlāmsůtůmook'?

16. Ak tālekesetētpůgaadījůl Nīkskam oot-
ůkche-alasoodůmōgwōm ak ůlnoōktaak ? Můdů
kelow' na Nīkskam ookche-alasoodůmōgwōmīch'
ůktenāwow', stůgā' tan Nīkskam tēlooēp : "Neen
tůlůgātēs' ootenāwōk', ak 'lepůmeēdēs' āůmoode-
edīchů ak neen oonīkskamedāk' 'ntenīn ak
nēg'ůmow oomemăjooenooīnmedēs."

17. Na oochīt' oochejīgůledaakw āůmoodee-
dīch nēgůmowů ak tēpkēsāīkw', ak moo ůksam-
aadoop tan kogooā' mējegāāk.

18. Ak neen soalooltōksůp, ak oochchetōk-
sůp 'ntenīn, ak kelow'.ookwīsedēs', ak ootoosedēs'
ůktenāwow' tan tēlooēt Ukchesakůmow tan
mogwā' kogooā' māsēgook.

CHAPTER VII.

1. Na oochít' мүдү кѣкоонүмоо'гүл węg'үла
 ũloowedümäsoodeel, nīgūmatoot, kēsīksälkoo-
 soolteyōk', oochewōkūmalūsoolteenēch 'msīt
 'mchegā' 'mtenīnā' ak 'mchejakūmīchwā', ak
 keskājaadoonēch sābāwoode Nīkskam oochepāl-
 koosood' İktook.

2. Wīgūmaagalīn' nenēn, mow wēn obūlala-
 gūtūp ;

3. Moo wējetūlooāoo ũkwēnmāje-İlsoodāsool-
 tīnow' ; мүдү kestēlooāāp' kelow' ũkteūmoo'-
 dīnow 'nkamlamoonenākū' ũkwījīnpoo'denēnoo
 ak ũkwīje-pūmowsooltenēnoo :

4. Mēskeek tēlīktlāmsūtūm oochít' kelow' ;
 mēskeek tēlmūdoggwōlnōk' : wējooohchooaadāse
 İlkwījādākūn : kesalookse lōk 'nwōōledaasīn ;
 oochít' 'msīt 'nwōōnmājōgūnūmenūlū.

5. Ak meamooch' pējedaeāāk Māsedoneākū,
 naageinēn' mogwā' atlasmenoogoop kadoo 'msīt
 kogooā' İktook wējeoonmājōdāsoolteēgūp ; koo-
 jūmook' ētlekamedooltīmkūbūnīgūl, lāmīgwoṃk
 wāgwōdaswōkūnkūl āhkūl.

6. Cadoo Nīkskam tan Nooje-İlkwījaalāje tane
 āoolājooltīlīje, wēje-İlkwījaalenām'ūgūp tan tēle-
 choogooēch Teitūsū.

7. Ak moo pasūk nēgūm tan tēlechoogoo-
 eēch', kadoo na İlkwījaadākūn İktook tan nēg-
 ũm wēje-İlkwījaalootū kelow' ũktenāwōkū, tan
 toochoo agūnoodūmoenāmūgēk' ũkūsālsoodīm-
 ooōl, ũkmāwegēsīmkāwāūmooōl', ũkmūlgīksālt-

2 CORINTHIANS.

İmkāwāūmoow' oochīt' neen : na oochīt' āje-
poogwēleooledaaseāp'.

8. Mūdū tūleaa kesaloologŭp ŭkmŭskōltīnow'
oochīt' na weegādīgŭn, moo wējīmsŭgāu, tūleaa
wējīmsŭgāeāp' ; mūdū nēmedoo' na weegād'īgŭn
kesaloologŭp ŭkmŭskōltīnow', kadoo moo pēge-
jīmsŭgōltuogŭp.

9. Na moo wējeooledaasu tēlewōōnmājodāsool-
teyogŭp ; kadoo wēje-ooledaase ēlewōōnmājodās-
oolteyogŭp āpskwēdāādākŭn İktook. Mūdū tan
Nīkskam ootenīnk tūlā' na wējeoonmājōdāsoolte-
ogŭp, koolaman' moo kooje-obŭlalooksooltīnow'
oochīt' nenēn tan pasŭk kogooā' İktook.

10. Mūdū Nīkskamāwā mēskāīmkāwā' ēloo-
gwōtk' āpskwēdāādākŭn oochīt' oosŭtōgŭn tan
moo mēskāīmŭk ; kadoo ooŭtkŭmoogāwā' mēskāīmkāwā'
ēloogwōtk' 'npooōkŭn.

11. Mūdū ānkaptŭmookw', oola' kogooā' tan
tēluhche-oonmājodāsoolteogŭp tan Nīkskam oo-
tenīnk tūlā', tālamook' wīnpāsooltīmkāwā' wēje-
kesadāsīkŭp ŭktenāwōk' meamooch' tālamook'
moosegaldīmkāwā' oochīt' kelow', meamooch'
tālamook' segājedāādākŭn ? meamooch' tāla-
mook' wāgwōdaasoode ? meamooch' tālamook'
kēsemŭnwēgēmkāwā' ! meamooch' tālamook'
wēnmāje-kenamātīnāwā' oochīt' padasoode ?
'Msīt kogooā' İktook nāyalŭsoolteyogŭp ŭkwōk-
ŭmoltīnow' oochīt' oola' 'mtŭmōdākŭn.

12. Na oochīt' tūleaa ēleweekŭmoologŭp moo
wēje-tŭladēgāuāp' oochīt' nēgŭm tan tēleobŭla-
dēgēp', kŭsna' oochīt' nēgŭm tan obŭlalooksīp ;
kadoo wēje-tŭladēgāāp' oochīt' 'nsēspēdāādākŭn-

ūmeněn' oochīt' kelow' oonūmeegoot'ūnūn ūk-
tenāwōk', ooskalook Nīkskam.

13. Mūdū oochīt na wėjeīlkwījadāsoolteēgūp,
na wėje-āje-pegwēluhsūgāwedasoolteēgūp Teitus
oowūskāwedasoodīmkū ; mūdū oochejakūmījūl
wėje-īlkwījaadāsīlibūnūl oochīt' kelow' 'msīt tan
tāseyōkū.

14. Mūdū nadoo kogooā' īktook tūleēmtogwōl-
nōksūbūn Teitūsēgū, moo kesalenoogūp 'nnēd-
āgāīn. Cadoo tan tēletūlemoogūp 'msīt ko-
gooā' kēdlāwāooōkūn īktook, na ēlp ēnkoodā
'ntēmtogwōlsoodīmeněn' ooskalook Teitus wāje-
dāsīgūp ookēdlāwāīnū.

15. Ak ookūsīksālsoode mowepoogwēlk' oo-
chīt' kelow', tan toochoo mīgwedāātk kelow'
'msīt ūksāktūmūgāwāūmoow', tan tēlewītkīm-
ogūp wāgwōdasīmkāwā īktook ak nēnkūdēsīn-
ūmūgāwā' īktook.

16. Wėjeooledaase 'msīt kogooā' īktook kēd-
lāmedāālūmoolōk.

CHAPTER VIII.

1. Ak āgūnoodūmoolēk', ūchkenātoot', Nīks-
kam ootīgūnūmagwēmkāwāūm tanūl kese-īgūn-
ūmooksooltīgūl alasoodūmāwemoweomeel Māse-
doneāk' āhkūlū.

2. Pegwelk' wōōnmājodeā' kwējaldīmkāwā' īk-
took oowūskāwedasoodewow' oopoogwēltūnūnū,
ak mēskeek ootāoolājooōkūnūmoow' kesadogūp
oowēladakadīmkāwāūmoow' oopoogwēltūnūnū.

3. Mūdū tan tēdoojīpkwōdoo'dīp, ak mea-
mooch' ēloowedūmāse chēl mā asesu tan tēdoo-

2 CORINTHIANS.

jĭpkwōdoo'dĭp, wějēooledādūmeedĭp ootenāwōk
ootūladakadĭnow'ū.

4. Kěsepegwěltāmenāmūgūbūnĭk' oochĭt' oo-
la' wōōlaadākūn oowōōdābēsooltĭnow' loogowōk-
ūn oochĭt' sābāwooltĭlĭje alasoodūmāwenoo'ū ;

5. Ak moo tan tēledādūmoodeēgūp ; kadoo
tūmk ēlēĭgūnūmoōēdoo'dĭb'ūnūl ootenāwōl' Uk-
sakūmamenāk', tokoo toochoo ēlēĭgūnūmoōēd-
oo'dĭp ootenāwow' 'ntenēnāk' Nĭkskamūl oowōō-
ledādādākūnūmkū.

6. Na oochĭt' nemoksoolkūtūp Teitus stūgā'
tan tēlĭpkoojetūladēgēp, ēlp na ootūlekeskajaa-
doon ūktenāwōk oola' wōōlaadākūn.

7. Cadoo tan tēlĭmkēnūmoodeyōk' 'msĭt ko-
gooā' ĭktook, ūktlāmsūtoōōkūn ĭktook, ak ētlā-
wĭstoomkāwā' ĭktook, ak 'nsūtoōōgūn ĭktook, ak
'msĭt wĭnpāsooltĭmkāwā' ĭktook, ak ēlp ūkūsāl-
soodĭmook oochĭt' oochĭmkēnūmoō'dĭkw, ēlp oo-
la' wōōlaadākūn ĭktōōk.

8. Moo wějētūloow' oot oochĭt' ūtplloodākūn,
kadoo oochĭt' tan tēlĭnkūse-keskājōlteedĭch ūk-
tūgĭk, kēdooĭkwchaadoolōk' ūksālsodĭmoow'
ookēdlāwāĭnū.

9. Mūdū kējedoodeyōk' Uksakūmamenoo'
Sāsoo Goole ootĭgūnūmādĭmkāwāūm, ootoolaa-
dāk'ūnūm, tan tūleaa mĭlāsĭp' kadoo oochĭt'
kelow' kesalūsĭp' ootāoolāĭnū, koolaman' kelow'
wějē-mĭlāsoolteyōk' oochĭt' nēgūm tan tēlēāoo-
lāksūpū.

10. Ak ĭgūnūmoōēdoo tan tēledādādūm oola'
'mtūmōdāk'ūn ; mūdū oola' na ūkwēlaltĭmkāwā-
ūmoow', mūdū kelow' tūmk bokchetūladaka-
deyogūp āskw moo ūktūgĭk bokchetūladakadee-

CHAP. 8.

degwëk', ak moo pasük na, kadoo bokcheoole-
dādūmoodeyogŭp nāookteboonkükëgŭ.

11. Ak nŭgāā ělp keskājaadookw' tan tēlada-
kŭnikŭ ; oochit' na tan tēlekeskājoltēyogŭp ŭkt-
oolaadakadīnowŭ, na oochit' ootŭlekeskājaadās-
In tan tēlekoo'koonŭmōkŭ.

12. Mŭdŭ ehk tŭmk ooledāādākŭn, tēdoo-
cheoledāādāsik stŭgā' tan wĕn tēlekoo'koonk,
ak moo oochit' tan tēle moo koo'kōonŭmook.

13. Moo na oochit' ŭktŭgik oowōntŭkōdāsool-
tīnow' ak kelow' ŭktoonmājodāsooltīnow',

14. Cadoo oochit' tētpĕlkāwā' ooteemŭd'ŭnŭn,
ak nŭgāāch kelow' ŭkpeāmeākāwāŭmooow' oo-
mŭsŭnŭmŭnow' oochit' oonoodaakāwāŭmooōk' ;
ak ělp nĕgŭmow oopeāmeākāwāŭmooow' ŭk-
mŭsŭnŭmooōnow' oochit' tētpĕlkāwā' ooteem-
ŭd'ŭnŭn.

15. Stŭgā' tan tēloowegāsik : “Nĕgŭm tan
pegwĕlemowodogŭb'ŭnŭl, mogwā' peāmeĕkws-
ŭb'ŭnŭl ; ak nĕgŭm tan tĕgĕle-mowodogŭb'ŭnŭl
mogwā' noodaanooksŭb'ŭnŭl.”

16. Cadoo moewōlkoosich Nĭkskam tan ěn-
koodā tēleĭgŭnŭmooōp' wĭnpāsĭmkāwā' Teitŭsŭl
ookwōmlmoonk' oochit' kelow'.

17. Mŭdŭ meamooch' wĕswadogŭp nemoks-
oolĭmkāwā' ; kadoo kĕsewĭnpāsĭp ak wĕjeleĕp'
āŭmoodeyōk' nĕgŭm wōōledāādākŭnŭmkŭ.

18. Ak ělp ělkĭmkŭtŭp oowĭjādīnow ŭkchĭg-
ŭnŭmenoo' tan wĕjeĕmtogwōlkoosit' msit mowe-
alasoodŭmāwemoweomeel oochit' wooleāgŭnoo-
dŭmākŭn ;

19. Ak moo pasük na oochit', kadoo wĕjeloo-
gwōdāsĭp alasoodŭmāwemoweomeel 'nwedāb-

2 CORINTHIANS.

āohtooltenēn' ak 'ntūlmadoonēn' oola' igūnūm-
ādīmkāwā', tan keskājadooēgūp oochīt' Uksa-
kūmamenoo' ookoopmedāādākūnūm, ak nenēn'
nooladākūnūmenēn'.

20. Cadoo ankodūmēk' mow wēn 'ntūlsoo-
dūmagoonēn' oochīt' oola' mēgēnūmūgāwā' tan
keskājaadooēk'.

21. Mūdū nenēn' negane-ajēladokēk' tan ko-
kwōjedāādāsīk, moo pasūk ooskalook Nīkskam,
kadoo māch ooskalooōk' memājooenoogwū.

22. Ak ēlkīmkūtūp ūkchīgūnūmenoo' oowījā-
ooōnow' tan nēgūm seowwu pegwēlkūl kogooāal
kwējalūgūt ookēdlāwāīnū, kadoo nūgāā pegwēle-
ājekēdlāwāīt, mūdū tan tēle-pegwēle-kēdlāwāe-
dāālūmoolōk'.

23. Na tēlemoolōk' oochīt' Teitūs; neen na
nedāp, ak oochīt' kelow' wītloogwēdeēk'; ak
wēg'ūla wījegūdoolteegwīk', ūkchīgūnūmenāk',
wējīlgīmkoosooltījīk alasoodūmmāwemoweom-
eelū, ak Sāsoo Goole ookoopmedāādāk'ūnūm
nēgūlaū.

24. Na oochīt' nāyaadookw nēg'ūmow ak
ooskalooōk' alasoodūmmāwemoweōmeel kūn-
oogwōsoode ūloowedūmasoodeā' oochīt' ūkūs-
ālsoodīmoow', ak oochīt' nenēn' tan tēleēmto-
gwōlnēk.

CHAPTER IX.

1. Cadoo moo ālowtenook 'ntūlewēkūmoo-
lenow' oochīt' abogūnūmāsoode oochīt' sābā-
wooltījīk.

2. Mūdū kējoolōk tan tēle-keskājedāādūmoo-

CHAP. 9.

děyök' oochít' tan tělemüdogwölnök' Mäsedone-
ákāwāk ootenāwökü, Akāia ookeskājān' kēs
nāookteboonkükēgü, ak kelow' tan tělewīnpās-
oolteyök' masagaladije pegwēlnīje nēgūmowü.

3. Cadoo na wējīlkīmkīk wījegūdoolteegwīk
oochít' 'ntěmtogwölsoodenēn' oochít' kelow' moo
oosēgāwāīnū oochít' na: koolaman' stūgā' těl-
ooāāp', keskājoltedöksüp.

4. Coolaman' ědook' Mäsedoneakāwāk' pēje-
wījāweedīch', tokoo wājoolök moo keskājoltuök,
nenēn' (oochít' moo 'ntülooēnēn' kelow'), 'ntāg-
öltegěk', oochít' na těleskūmāddūmūgāwā'.

5. Na oochít' těledādūmāp' ootěpkadīn 'nne-
moksoolan' wījegūdoolteegwīk ooneganeūldanow
āūmoodeyökö oonegane-ajēladoonow' ūknadoo-
ōdāk'ūnūmooow' tan keskesoodās'īgüp oochít'
oola', ookeskājaadāsīn, koolaman' na ootūlekes-
kājēan' wōōledāādākūn iktook ak moo amasego-
gūn iktook.

6. Cadoo oochít' wēg'ūla tělemoolök Nēgūm
tan těgēlēēgadagook na ūtkělīpskwēsowēdo';
kadoo tan pegwēle-egadagook, na pegwēlīp-
skwēsowēdo'.

7. Cadoo 'msīt tan těledāātīk ookwōmlamoon-
kü, na tūlēīgūnūmooēdooch', nadooōdēgēch', moo
amasegōgūn iktook, kūsna' stūgā' tělkemoochēl';
mūdū Nīkskam kēsālājūl tanūl wēledāādūmūlīch'
oonadooōdēgēlīnū.

8. Ak Nīkskam kesadoos 'msīt woolaadākūn
oopeameān' ūktenāwökü, koolaman' kelow' ūkt-
āpche-koo'koonūmūnow' memājooōkūn ootābeā-
nū 'msīt kogooā' iktook, oochít' ūkpeāmečnow'
'msīt' wōōleloogāwökūn iktook.

2 CORINTHIANS.

9. Stügā' tělooweegāsík: "Pegwēlenadooō-
dēgēp', nadooaalāje āoolājooltīlīje; oosābāwoo-
dīm apchooāwā' na."

10. Ak Nēgūm tan Iğūnūmooōjūl ooskūne-
manūl noojeēgadagoolījūl, ak pībūnākūn oochīt'
mechīpchāwā', ēlp kelow' Iğūnūmoolōkto' oosk-
ūneman' ak peāmeādo' keseēgadogwōsīkū, ak
pūmegwēntūl' ūksābāwoodīmooōk' wējegwēgūl,

11. Oochīt' ūkmīlēswalooksooltīnow' 'msīt ko-
gooā' Iktook, oochīt' 'msīt nadooōdēgēm kāwā Ikt-
took tan wējeloogwēk' oochīt' nenēn' pegwēlk'
moowōltīm' oochīt' Nīkskam.

12. Mūdū ēloogwōdūmūk oola' 'mtūmōdākūn,
tēladēgēk' sābāwooltījīk oomūsūnūmūnow' tan
noodaadīch, ak māch ēlp tēladēgēk' oopoogwēle-
moewōlkoosīn Nīkskamū.

13. Mūdū oochīt' oola' 'mtūmōdākūn ookēd-
lāwāekesaadāsīn wējemoewōlaadījūl Nīkskamūl
oochīt' kelow' těleskūdūmōk' wōōlēgūnoodūm-
ākūn oochīt' Sāsoo Goole, stügā' tan tēle-āgūn-
noodāsīk, ak ēlp oochīt' ūktoolenadooōdākūnūm-
ooōk oochīt' 'msīt wēnīk.

14. Nēg'ūmow ēlp alasoodūmēlsāoolōk, ak
lōk wējīksālnōk oochīt' mowepoogwēlk' Nīks-
kam ootoolaadāk'ūnūm ūktenāwōkū.

15. Moewōlkoosīch Nīkskam oochīt' ootīg-
ūnūmādīm kāwāūm tan ma kese-kakāgūnoodās-
īnook'.

CHAPTER X.

1. Cadoo neen Pōl wētāmoolōk' Sāsoo Goole
ootāooledāālsod' iktook, ak oowōōlaadāk'ūnūm

íktook, túleaa eŭman' āŭmōk' bĕnogwāe, kadoo tan tĭlesĭp' moo eŭmooōn' āŭmōk, mĕlkedoodŭm oochĭt' kelow' :

2. Cadoo ědāmoolōk' tan toochoo ŭtkwāoolōk' ma ooche-mŭlgedoodŭmoo oola' mŭlgedāādākŭnŭ ĩktook tan wĕjetŭledāādŭm 'nwōōjemŭlgedood' ŭmŭn' oochĭt' alt tanĭk tĕledāālŭmenām' ŭgĭk 'ntŭlepŭmedanĕn stŭgā' 'nsaktŭmŭnĕn' 'ntenĭnĕn, (maagei), (maageinĕn),

3. Mŭdŭ túleaa tĕlepŭmeĕk' maagei ĩktook, moo ělemātŭnakaduĕk maagei ĩktook.

4. Mŭdŭ 'npooĕmākŭnenŭl' 'ntŭblooāyāl' moo nĕg' ŭla maageiāl', kadoo wĕjemŭlgĭgŭnagŭl Nĭkskamā-w' ĩktook oochĭt' ookakeiskwĭskadoon wōkāloosanŭl.

5. Obŭladooĕgŭl kesedāādākŭnŭl ak 'msĭt ěspāāk kogooā' tan ěleĕspalŭsĭk oomātŭnŭmŭn Nĭkskam ookŭjejeegoosĭnŭ, ak kestĕjooadooĕk' 'msĭt yāledaasoodĕ oosāktooōn' Sāsoo Gooleŭlŭ.

6. Ak keskājolteĕk' 'nwĕnmāje-kenamooōnĕn' 'msĭt tanĭk moo saktŭmoodeekw', tan tĭlesĭp' ŭk-saktŭmŭgāwāŭmooow keskājaadāsĭk.

7. Kelow' tŭ ankaptŭmogŭl koojŭmoogāwāāl tĕleankamkook? Cadoo wĕn ĩktlāmsŭtāsĭch Sāsoo Gooleŭl ootālegĕmĭlĭn' ootenĭn, na āpch oola' tŭledaasĭch nĕgŭm Sāsoo Gooleŭl' tan tĕluhtālegĕmĭlĭch nĕgŭm ootenĭn, na nāooktā' tĕluhtālegĕmĭch nenĕn 'ntenĕnĕn.

8. Mŭdŭ túleaa kechkaa āoosāme-mŭdogwōl-sean' oochĭt' alsoosoodĕ tan Uksakŭmamenoo' ĭgŭnŭmooenām' ŭtŭp oochĭt' ŭktābogŭnŭmooks-ooltĭnow' ak moo oochĭt' ŭkkakeiskwĭskadāsool-tĭnow', moo kesĭntāgōdāsu :

2 CORINTHIANS.

9. Koolaman' moo 'ntüledāälūmooksŷn stūgā' 'nwoojikwteioolenow' weegādīgūn iktook.

10. Mūdū nēgūm ootweegād'īgūnūl, āājik, kēskoogūl ak mēlkīgūnagūl, kadoo ootenŷn tan toochoo tēgwāoolkw mēnākūnāk, ak ookūlooswōkūn mogwājooik.

11. Na kāā nūt wēn tan nūt tēlāāk ankedāāch oot, tan tēlāeēk 'ntooweegādīgūnow' iktook, tan toochoo moo tēgwāoolooōk', na nāooktā' tūlōlte-dēs'ūnēn tan toochoo ŷtkwāoolēgū.

12. Mūdū moo nenēn kwējaadooēk' 'nwŷtkŷm-sooltenēn', kūsna' 'nwŷje-tüledāālsōoitenēn alt tanŷk ēmtogwōlsōoltŷjik. Cadoo nēgūmow' tan tēle-wŷje-mowŷngalsōolteedŷch ak tēle-wŷjemowe-tüledāālsōolteedŷch wŷgūmowōū, moo nēstooōl-teekw.

13. Cadoo ma āoosāme-pegwēle-mūdoogwōl-sooltuēk, kadoo tūladakadedēsūnēn' tan tēlke-dāsŷk tan Nŷkskam tēdooje-īgūnūmooenām'ūgūp 'ntüledanēn meesokoo chēl tan kelow' āūmoo-deyōk'.

14. Mūdū moo peamadooēk' ēledaeēk āūm-oodeōkū; mūdū na tēlebēsook ēledaeēgūp wēch-kwedaeāāk āūmōk', Sāsoo Goole oochŷt' ootoole-āgūnoodūmākūnūmkū.

15. Moo wēje-āoosāme-pegwēle-mūdogwōl-sooltuēk' ŷktūgŷk ootloogowōkūnūmooōkū, kadoo ājŷpchoodoōēk' tan tŷlesŷp' ŷkūdlāmsūtooōk-ūnooow pūmŷmsūgeek, āje-āwāgedadēs'ūnēn' stūgā' tan tēlkūmŷkseēk' oopeameānū,

16. 'Npēstoonūmoodenēn' wooleāgūnoodūm-ākūn makūmegūl nakūgāāl āūmōkū, ak moo

'nwoojeěmtogwóltoolteněn ůktůk ootloogowók-
ůnůmk', tan keskăjaadăsík oochit' neněn'.

17. Cadoo nĕgům tan ěmtogwól'sit, lemůdo-
gwól'sich Ukchesakůmamenák'.

18. Můdů moo na nĕgům tan ěmtogwól'sit,
kokwůjedăadăsík, kadoo tan Nĭkskam ěmto-
gwůlăjůl, na nĕgům kokwůjedăadăsit.

CHAPTER XI.

1. Ooledăadůmook ůkůmoodůmoodĭnow' neen
kechkaa kůlooskooůkun iktook ; ak meamooch'
kakůmoodooeůk'.

2. Můdů wĕjesĕspĕdălůmoolůk' Nĭkskamăwă'
ĕspĕdăadăkůn. Můdů kĕłbodůmălsăoolůk' oo-
chit' năooktăjit cheenům ůkwĭgůmowooltĭnow',
nůt na Săsoo Goole, koolaman' 'ntĭgůnůmooůn'
Săsoo Goole kĕloo'sĭljůl nůkskwĕljůl.

3. Cadoo ělĭnsoodům stůgă 'mtăskůmăk' tĕl-
uhchĭpsogwowteegůmooăp' Ebō, oochit' nĕgům
oonădădaasĭmkăwăĭmků, na ěnkoodă kelow' ůk-
tăledaasoodewůl' oochejĭgůle-obůlaadăsĭn săbă-
wood iktook, tan Săsoo Goole ootenĭnk tůlăů.

4. Cadoo meamooch' nĕgům tan pĕgesĭnk'
lĭpsĕdoonk' pelooă' Săoo Gooleůl', tan neněn'
moo ělĭpsůdoonůmooduĕk', kůsnă' 'msůnůmoo-
deyůk' pelooă' ledaaswůkůn tan moo mĕsůnům-
ooduogůp, kůsnă, pelooă' nĭkskamăwă' wůůle-
ăgůnoodůmăkůn tan moo wĕswaadooůgůp,
meamooch' oolekůmoodůmoodegůk.

5. Můdů tĕledăadům neen moo ělnĭm ăjebůno-
gwău ak wĕg'ůla tanĭk mowwe ěspeăpostălăwool-
tĭjk.

2 CORINTHIANS.

6. Ak tůleaa owōnāwistoo, kadoo pegwělk-chijeděgā'; kadoo 'msit kogooā' iktook wějik-chijeegoosoolteěgŭp 'msit tan tāsediċh ooteen-āwōk', oochit' tan kelow' ŭktenāwōk' tůlā'.

7. Padaděgāās' tů wějebŭnogwalŭseaněk' oochit' kelow' ŭkŭpmedādāsooltĭnow' ? mŭdŭ ělip-sŭdoonŭmoologŭp Nĭkskam ootooleāgŭnoodŭm-āk' ŭnŭm ak moo owtoogwāooāp' ?

8. Wějuhsooaadooāp' 'ntabogŭnŭmāsoodĭm memājooōkŭnā' ŭktŭgŭl alasoodŭmāwemowe-omeel ; wějuhsooaadooāp' abankŭdooōwā' nēg'-ŭlā koolaman' kelow' 'ntloogwāoolenow'. Ak tan toochoo tēgwāoolōk ak āoolājeāp', mogwā' wěn kěskadooōkŭp :

9. Mŭdŭ tan kogooā' noodaaeāp' wĭjegĭdool-teegwĭk' tanĭk wějedabŭnĭk Masedoneāk' wōjoo-adooēdĭp tan noodaaeāp' ; ak 'msit kogooā' iktook ānkwāseāp' moo 'ntloogowōkŭnaloole-nowŭ, ak māċh tŭleānkwāāsedēs'.

10. Sāsoo Goole ookēdlāwāŭm āhk 'ntenĭnk, na oochit' oola' ěmtogwōlsĭmkāwā' ma oochut-ŭkoolēmŭk makŭmegŭl' tanŭl Akāeāk' tŭlāāl.

11. Cogooā' oochit' nŭt' mŭdŭ moo kēsālool-ooōk' ? Nĭkskam kějedōk'.

12. Cadoo tan tēladoo ak tan tŭladoodēs', na wějetŭladoo 'ntŭdoktēs̄skooōn' tanĭk kwelooedā-dŭmeediċh ootŭladakadiġnow' tan kesedādŭmee-diċhŭ ; koolaman' tan tēluċhemŭdogwōlsooltee-diċh ootŭlewājeegoosooltĭnow' ansŭmā' stŭgā' nenēn'.

13. Mŭdŭ na tēloltĭjĭk ŭksŭboogwadākŭnāāk nēg'ŭla apostālāwĭjĭk, ělesasāwalŭsooltĭjĭk oo-

tūlamooksooltīnow stūgā' Sāsoo Gooleūl' oot-
āpostālāām.

14. Ak na moo pakūleioodīnook', mūdū mūn-
doo nēgūm ēlesasāwalūsīt' stūgā' wōsādēgāwā'
ānsālāwīt.

15. Na oochīt' moo kēsīmsūgīktūnook' nēg-
ūm oonōk'ūbēm oosasāwalūsooltīlīn' ootūlam-
ooksooltīnow' stūgā' sābāwoode oonōkūbēm';
tanīk ookēspeakāwāūmooow' tūlāādo stūgā' oot-
loogowōkūnūmooōl'.

16. Apch tělooā' mow wěn tūledālūmeewīch
'ntūloowāweēnū, ('ntāweieēnū). Cadoo moo
kesetūleanook tūleā tūluhsooaleōk stūgā' 'ntūlo-
wāweēn, koolāman' kesemūdogwōlsedēs'.

17. Tan na tělooā' moo na wējetūloow' Uk-
sakūmamenākū; kadoo stūgā' kūlōoskooōkūn
īktook, oochīt' na ēmtogwōlsīmkāwā' 'mtūmō-
dākūn.

18. Mūdū pegwēlkīk wējeēmtogwōlsooltījīk
oochīt' maagei, neen ēlp tělemūdogwōlsedēs'.

19. Mūdū kelow' wēlekesekūmoodooōk (ēloo-
wāweadījīk) tanīk moo nēstoolteekw, mūdū
kelow nēstooōlteyōk'.

20. Mūdū kakūmoodūmoo'deyōk' nadoo wěn
kestāwāoolōk, nadoo wěn kēsपालoolōk', nadoo
wěn kokwaloolōk', nadoo wěn ūtkūmoolōk' ūk-
seskooōk'.

21. Wēs-koo'dūm 'ntāgōgūn, stūgā' nenēn'
mēnakūnaadečk'sūbūn. Cadoo tan bā kogooā'
īktook wěn wēje-mūlgedootk', neen ēlp weje-
mūlgedoodūm.

22. Heblookāwak' tū nēgūmow? neen ēlp
Heblookāwaach'. Wēdabēksījīk tū nēgūmow'

2 CORINTHIANS.

Islälök' ? neen ělp na wědaběkse. Ablaham tů oonejĭn nęgŭmow ? neen ělp Ablaham oonejŭnich' neen 'ntenĭn.

23. Sāsoo Goole tů nęgět' oonōkŭběm' nęgŭmow ? tēlekŭlōōse stŭgā' moo nęstooāŭānēl', neen ŭpchelu' oonōkŭběmĭch' 'ntenĭn : neen ājepegwēle-ātkĭgŭnaase, ak ājepegwēle-mātokse, ājeseowwu pejaalĭmk laplesoonkŭ ; seowwu 'npooōkŭn ĭktook āŭm.

24. Lēsweepāwĭktook węjĭmsŭnŭmāp' nan tās nāsĭnskaak chēl pęskoonādŭk takŭmĭmk'.

25. Sest węjemātāĭmkŭl nebesok'ŭnŭl, (sest nebesokŭntāĭmkŭp) : nāookt kooŭdāootāĭmkŭp ; seest kētkoo'gwāāp ; nāooktoogooŭnanŭp tēlĭpkĭtkadŭm ŭkchĭgŭmook.

26. Oochĭt' pegwēlkŭl pęmaadĭmkŭl ; oochĭt' nāsanaagŭl sebool ; oochĭt' nāsanočksooltĭjĭk kŭmootŭnęsk ; oochĭt' nāsanočksooltĭjĭk tanĭk nāooktā' tēlāowoolteāāk ; oochĭt' nāsanočksooltĭjĭk pelooāāchkŭ ; oochĭt' nāsanaagāwā' ŭkchegŭnk' ; oochĭt' nāsanaagāwā' ootenāwōk tanĭk moo kēdlāwāoolteekw wĭjegĭmkwĭk.

27. Oochĭt' kespŭnōgŭn ĭktook, ak woonmājōgŭn ĭktook, seowwu ěskŭmŭmkāwā' ĭktook ; kāwesĭnŭmŭgāwā' ĭktook, ak kędoosāmoogwōmkāwā' ĭktook ; seowwu soonāwĭmkāwā ĭktook ; ŭtkā ĭktook, ak āmĭskeiĭmkāwā ĭktook.

28. Tanŭl koojŭmoogāwā', ak ělp māch skŭmtook tan tāsęgĭskŭk egaak 'ntenĭnkŭ sęspędāādakŭn oochĭt' 'msĭt alasoodŭmāwemoweomeel.

29. Węn tů męnākŭnŭt' ak neen moo węjemęnākŭnow ? Węn tů kesaloot' ootęjākŭnjędęstan', ak neen moo węjcsęspędaasu ?

30. Dĕpkadík 'nmüdogwölsín, na oochemüdo-
gwölsedĕs' tan tülā' 'nmĕnākünümkāwāüm.

31. Nĭkskam tan wĕgwĭsĭjül Uksakümamenül
Sāsoo Gooleül tan āpche-mooewölkoosĭt, kĕje-
dök' moo 'ntĕksooĕnū.

32. Na Dāmaskusk tan ĕtlegübülnolāwĭktüm-
ooöb'ünül Aletüsül ĕlēgāwĭlĭjül, egadogüp sküm-
āgün ootānködümün Damasküskāwā' oochegün-
ūmooow', müdü kedoosooaalĭp. 'Tokoo wĕje-
nĭspelĭmküp tooöbootĭktook tan āhküp ĕlsĕgün-
ĭgün ĭktook tĕppeāp', ak wĕjesābalooāp' oo-
püt'ünkü.

CHAPTER XII.

1. Meamooch' moo ālowtenook' neen 'ntĕm-
togwölsínū : müdü lipkesĭntes' pooökün ĭktook,
ak Uksakümamenoo' oonegan-āgünoodümākün
ĭktook.

2. Kĕjeegüp cheenüm Sāsoo Goole ootenĭnk
peāmu mĕtlaseboonkügĕk' chĕl nāoo, kadoo moo
kĕjeāk' ooteemün nĕg'ūla toochoo 'mtenĭn ĭk-
took, kūsna' möö ; Nĭkskam kĕjedök' : nüt na
nĕgüm ĕleoonagaaloot' meesokoo sestāwā wasök.

3. Ak kĕjeegüp na tĕlāāk cheenüm, kadoo
möö kĕjeāk' ooteemün nĕg'ūla toochoo 'mtenĭn
ĭktook kūsna' möö, (Nĭkskam kĕjedök),

4. Nĕgüm ĕleoonagaaloot Pāladeiskü, ak
nootküb'ünül külooswök'ünül tanül moo kesetĕl-
ooĕmügül, tanül moo tĕlĭtploodāsĭnook' memāj-
ooenöö' ootülooĕnū.

5. Na tan wĕn tĕlāāk ĕmtogwöladĕs'. Cadoo

2 CORINTHIANS.

oochít' neen ma ěmtogwōlsu, pasük 'nměnáčkún-
úmkaŵāúm.

6. Műdű ooledāādűman' 'ntěmtogwōlsín, ma
āweieāoo (űlowāweow'), műdű tűlooěděs' tan
těleákű: kadoo wětkoolse koolaman' moo wěn
'ntájeěspědālűmkoon ak tan tělenűmeejű, kűs-
ná' tan tělnoodooíchű.

7. Ak koolaman' neen moo 'nwooje-āoosāme-
ěspalooksín oochít' tan tělepoogwěle-neganāg-
űnoodűmooím', Igűnűmookse kowíksow ootűl-
nűmaasín naagěčkű, műndoo oonőkűb-ěműl,
'ntoonmájāagoonű, oochít' moo 'ntāoosāmeěspa-
looksínű.

8. Oochít' oola' seest ědámkűp Uksakűmam-
enoo oowōđje-jgűlaasín 'ntenínkű.

9. Ak tělimíp': "Nwěladěgěmkāwāúm tā-
beák' oochít' keel: műdű neen 'nműlgigűnōđím
wějekeskājaadāsík měnáčkúnámkaŵā' íktook."
Na oochít' lők ájeooledāādűmook nwōđjeműdo-
gwōlsín 'nměnáčkúnámkaŵā' íktook, koolaman'
Sāsoo Goole ooműlgigűnōđím ootűlenűgaasín
'ntenínkű.

10. Na oochít' wějuhsűgāwedaase menáčkún-
amkaŵā' íktook, ak almíműmkaŵā' íktook, ak
āoolājímkaŵā' íktook' kestějooōdákűn íktook ;
wōđnmájōgűn íktook tanűl wějeěgaagűl 'ntenínk
oochít' Sāsoo Goole ; műdű tan toochoo měnáčk-
űnei', na toochoo mělkígűnei'.

11. Moo něstooāu : kelow' tělekesalečk' 'ntűl-
āínű, műdű đěpkadígűp 'nwoojeműdogwōlkoosín
kelow' úktenāwőkű, műdű mogwā' kogooā' ík-
took noodaooāp' wěg'űla taník mowweěspeāpo-
stālāwooltíjíkű, tűleaa mogwājooe.

12. Kědlāwā iktook apostālāwīt ookūnoog-wōsoodīmūl ętlekesaadasīgūb'ūnūl āūmoodeyōk' 'msīt kakūmoodūmūgāwā' iktook, oochīt' kūnoogwōsoodeel, pakūleioodeel, ak mūlgīgūnōdeel.

13. Mūdū kogooā' āhk tan wějēnoodaeōk' ūk-tūgūl alasoodūmāwemoweōmeel, pasūk na neen mogwā' kěskadoolooōgūp? Abīksīktūmooīkw' oola' 'ntobūladāk'ūnūm!

14. Ankaptūmookw' keskājāe 'nwūchkooeēn' āūmōk' sestāwā, ak ma ūksūgadoolooōk'; mūdū moo kwelooedāādūmoolooōk ūktālegēmooow', kadoo kelow' kwelooedāālūmooōk'. Mūdū moo dėpkadīnook' mijooajeekh oomechīpkāooōnow' oongeegooōh, kadoo dėpkadīk tanīk wējnjūnījīk oomechīpkāooōnow' oonejūnooōh'.

15. Cadoo ūkseooledaasīk 'nwōōjekakayēn ak 'mwoojekakayāooōsīn oochīt' kelow' ūkchejak-ūmījooōk', tūleaa tan tēleāje-pegwēlīksālnōk, na tūleāje-kechka-kēsālkoose.

16. Cadoo tūleaa tēleāk' 'moo kěskadoolooōg-ūp, kadoo nādādaaseāp' ak wējīmsūnoologūp ūk-sūboogwaadākūn iktook, [āājīk].

17. Wejīksūboogwaloolōksūp tū węgēt' tanīk ęlkīm-kūbūnīk āūmōk?

18. Nemoksoolkūp Teitūs ootūleēn', ak ęlkīm-kūp ūktūk wījegīmkwīk oowījādīnow'. Teitūs tū kēs-poo-gwaloolōksūp? Moo tū nāooktā' tēle-dāādūmooēksūp? tan tēladēgāēgūp? Moo tū nāooktā' tēlepūmaduēksūp?

19. Tēledasoolteyōk' tū 'nkooje-moosegaalūs-enēn' oochīt' kelow'? Ooskalook Nīkskam Sā-soo Goole ootenīnk ętlekūlooseēk'; kadoo, nīg-

2 CORINTHIANS.

ümätoot', 'msit kogooà' tēladēgāēk' oochit' kelow'
ūkwēlaltimkāwāūmooōk'.

20. Mūdū nēsoodūm χiptook ūpkēsīnan'
tūlewājooltōksūp moo ūktūloltinow' stūgā tan
tūleooleādādūmook, ak kelow' ūktūlewājenow'
neen stūgā' tan moo tēleooleādādūmoogōk' ; nēs-
oodūm ooteemūdūnūn ūktenāwōk' kamedool-
tīmki, wiskooōgūnūl, ookweioodeel, mātūndīm-
ki, kemāgūnoodūmādīmki, ēmtogwōlsimkā-
wāāl', sēspēnagāwāāl' ;

21. Nēsoodūm tan tīlesip' āpch ūpkēsīnan'
Nūnikskamūm būnogwaaledo' āūmoodeyōk', ak
'nmooeman' pegwēlkik tanik kesepadadakadījik
kadoo mā mūnaa' keseāpskwēdāādūmeedīgool
oomchegāūmooōl, ak oowīnāchkūmooōl' ak oo-
tāosāmadēgēmkāwāūmooōl', tanūl kesetūlada-
dadeedīchi.

CHAPTER XIII.

1. Na oola' sestāwā' 'nwūchkooeēn' āūmoodeyōkū. Taboosījik kūsnā' nāāsūsījik noojeloo-
wedūmāsooltījik ootoonooōk', ooche-mūlge-kes-
kājaadāsedūl' 'msit' kūlooswōk'ūnūl.

2. Keskesetūlooāāp' ak nūgāāch neganetūl-
ooā' stūgā' āūmanēk āūmōk tabooōwāēk' ēnkoo-
dā nūgāā moo āūmoo', tēlīmki tanik kese-
padadakadījik ak 'msit' ūktūgik, āpch ūpkēsīnan'
ma akūnooedāālūmagik,

3. Mūdū kwelūmōk' ūloowedūmāsode Sāsoo
Goole ootūlekūloosīn neen 'ntenīnkū, tan Nēgūm
moo menakūnākw' ūktenāwōkāāl, kadoo mēl-
kīgūnūt' ūktenāwōkū.

4. Mūdū tūleaa wėje-klooscheowktōt mēnākūn-
amkāwā' iktook, kadoo wėjememājīt Nīkskamūl
oomūlgīgūnōd iktook. Mūdū nenēn' ēlp ēlemūn-
ākūnadeēk' ootenīnkū, kadoo wėje-memājoolte-
dēs'ūnēn Nēgūm oochīt' Nīkskam oomūlgīgūn-
ōdīm ūktenāwōkāālū.

5. Tēdogūmājāāsooltīkw' ! ūkwchalūsooltīkw'
ūkteūmūnow' ūktlāmsūtoōōkūn iktook ! Moo
tū kējeesooltuōk' Sāsoo Goole ooteemūn ūk-
teenāwōk' ? pasūk moo jīgūledādāsooltuōk'.

6. Cadoo ājīpchoodoō ūkūjejedoonow' nenēn'
moo 'ntējīgūledādāsooltenēn'.

7. Na ēdām' Nīkskam ūktīgūnūmagoonow
moo ūkpadadakadīnowū, moo na oochīt' nenēn'
'ntūleankamkoosooltenēn', 'nmūnwagalkoosool-
tenēn', kadoo oochīt' kelow ūktūladakadīnow'
tan wēleākū, tūlea' nenēn' tēlōlteēk' stūgā' ējīg-
ūledādāsoolteēgēl'.

8. Mūdū moo kēkoonūmoodukw' mūlgīgūnōde
oowootkooltūmūn kedlāwāooōkūn, kadoo oochīt'
tēlekoō'koonūmoō'kw ootabogūnūmādūmūn kēd-
lāwāooōkūn.

9. Mūdū wėjeooledasoolteēk' tan tīlesīp' nen-
ēn' mēnākūnaadeēk' ak kelow' mēlkīgūnaadey-
ōk' : ak oola' ēlp wētowoodeēk' chēl koolaman'
ūkeskājadāsooltīnowū.

10. Na wėje-tūleweekūmoolōk' tan toochoo
moo āūmoō āūmoodeyōk', koolaman' tan toochoo
ūtkwāoolōk', moo 'ntēmsāmekenegwēn' tan
tēluhskwīmoolōkū, tan tēlaloolōkū stūgā' tan
tēlāāk oola' mūlgīgūnōde tan Uksakūmamehoo'
īgūnūmoō'p' oochīt' ūktabogūnūmādīmkāwāūm-

GALATIANS.

ooow', ak moo oochit' ūkakeiskwiiskadāsooltin-
owū.

11. Na kēspegāwā' tan tēlemoolōk', ūchken-
ātōot', ādeu'! keskājoltikw'! oolkwijaadāsool-
tikw'! nāooktā' tūledaasooltikw'! wōntūkoltikw'
ak ūksāsoodeā' atlasmoodeā' Nīkskam ūtkwā-
oolōkto'.

12. Ooche-boosoolāwiktādooltikw' nīkskamā-
wā' oosūgagēlsood' iktook.

13. 'Msit tan tāsijik sābāwooltijik wēs-kagēl-
ūmoolōk.

14. Uksakūmamenoo' oowēlaltimkāwāūm, ak
Nīkskam ookēsāltimkāwāūm, ak Wējeooleniks-
kam oowīgūmagaltooltimkāwāūm ūtkwāool
ōkch' 'msit tan tāseyōk..

THE EPISTLE OF PAUL TO THE GALATIANS.

CHAPTER I.

1. Pōl tan apostālāwit, tan moo wētķimkoo-
sīgōōp cheenūmoo iktook, kūsnā' oochit' chee-
nūm, kadoo oochit' Sāsoo Goole, ak Nīkskam
Coochenoo, tan ābjēbaalāb'ūnūl ;

2. Ak 'msit tanik tāsijik wījēgīdoolteegwik
wēg'ūla wījāooljik ; moweomeel Gālātekāwagik
āhkūl,

3. Ajipchoolněk' wělaaltimkāwā' ak atlasmoode oowōojeān' Niskam-āwiktook', Coochenāk', ak Sāsoo Goole Uksakūmamenākū.

4. Tan igūnūmooēdogūp ootenin oochit' kenoo ūktūloowāwoodenūl', koolaman' oowōōjuh-sūtowegoonēnoo oola' nūgāā oositkūmōō' winchūgū, tan tēleooledāatk Niskam tan Coochenooū;

5. Tan tūlikpūmīnsēdooksich yāpchoo ak yāpchoo. Amen.

6. Wējepakūleie oochit' tan tēlnēnāku kelow' ūkoojejīgūledaanow tan wegoamoologūp Sāsoo Goole oowōōlaaldimkāwāūmk, ak ūktūledaanow pelooā' wōōleāgūnoodūmākūn.

7. Moo kadoo pelooāowwenook na, kadoo alt āūmoodijik tanik sēsēmoolōk; tanik ajipchoodoo'dich ookewōnskaadoodnow, (ootaboochka-doodnow') Sāsoo Gooleūl' oowōōleāgūnoodūmākūnūm.

8. Kadoo tūleaa nenēn' kūsna' ānsāilāwit wasōk tūlā' pēstoonūmoolōk' ājeēstooāāk ak tan nenēn' tēleoōle-āgūnoodūmoolēgūp, woonmājeilsoodāsich.

9. Stūgā' tān tēlooāēgūp, āp nūgāā tēlooā', tan bā wēn pelooekūnoodūmoolok' ak oola' wōōleāgūnoodūmākūn tan wēswoodoōgūp, wōōnmājeilsoodāsich.

10. Mūdū nūgāā tū kwelūm 'nwoolaloogoon' cheenūmook'? kūsna' Niskam? Mūdū māch oolaalūk cheenūmook', Sāsoo Goole moo wēnōk-ūbēmik' 'ntenin.

11. Na tēleāgūnoodūmoolok', ūchkenātoot',

GALATIANS.

oola' wööleägünoodümákün tan neen wëleägün-
oodümoologüp, moo tülā' cheenümooyktook.

12. Müdü moo wëjimsünümooäp' cheenümooyktook, kadoo pasük Sāsoo Goole ooboktükekenamätināwāüm.

13. Müdü noodümeiogüp tan tēladēgāap' Lēsweepāwadākün iktook ; āosāme-kestāwodüm-äp' Nīkskam oomowelasoodümāwemoweomīm, ak pemekakei-skwīskadooäp' ;

14. Ak pēmeäje-kenoodümāseäp' ak pēmeäje-pegwēle-tūladēgāap', moo ēnkoodā pegwēlk-ik nīgümák', tanīk nāööktā' tēdoojoltēāākū, 'nkoodoonēmīksqoeēkū ; tan tēle-äje-pegwēlīks-ādümānūl nīkskamīchkīk ookenamätināwāüm-ooöü.

15. Čadoo tan tīlesīp' wēledāatküp Nīkskam' tan tēltēpkesaalīp āskw moo wēskījenoowuönēk', ak wējewegoomīp' oowoolaltīmāwāüm iktook,

16. Oonāyaalīn Ookwīsūl 'ntenīnkū, koolaman' 'ntooleägünoodümooön' pelooāāchk tāsūk-ūmīksījīk, 'nkūseiu moo āgünoodümowēgüp maagei ak māldāoo.

17. Ak moo āleowäp' Sāloosālām kū nēg'ūla tanīk ētleäpostālāwītāwooltījīk āskw moo neen äpostālāwītāwuānēk', kadoo Alābeāk' āleäp', ak kūlābīs' Damaskūs' ēleäbājaaseäp'.

18. Kūlābīs' kesīnseboonkūgēk' toochoo āleäp Sāloosālām kū 'nnājīkchījeedīnēn' Sepūsū, ak mētīasoogoonāak chēl nan tēlīpkījītkwāādeēk'.

19. Čadoo mogwā' äp wēn apostālāwījīk nēmeāk', pasük Saak, Uksakūmamenoo wījegīd-ceedījūl.

20. Na ochīt' wēg'ūla tanūl tēleweekūmool-

okül, ankaptümookw', ooskalöök' Níksskam müdü moo êksooow',

21. Tokoo küläbís' äleäöp' makümegül' Síle-ákü, ak Kilíkeákü,

22. Ak mogwā' něnooigoop wěn 'nseeskook neg'üla alasoodümāwemoweomīgül Lēsweepā-waagīgü, tanül ähkül Sāsoo Goole ootenīnkü ;

23. Pasük noodümaadís nēg'ümül tanül kes-tāwāāgweedīb'ünül, nūgāā pēstoonümülíh' na ūktlāmsūtooökün tan sēgwīskadoolíp nēg'üla toochooü.

24. Ak wējīkpūmedāālūmaadijül Níksskamül oochīt neen 'ntenīn.

CHAPTER II.

1. Tokoo kesimtülaseboonkügēk' chěl nāoo āp ēlītkoojooaeāp' Sāloosālāāmkü, ak wījādeēgūp Balnabas', ak ēlp ālalūkūp Teitūsü.

2. Ak elītkoojooaeāp' Níksskamāwe-kenamāt-īnāwā' iktook, ak tēlāgūdoodümákübüník' na wōōleāgūnoodümákün tan tēlepēstoonümák' pelooāāchk tāsükümüksījík ; kadoo kemoodoogū tan tēlāgūnoodümakūp tankík kēpmoltítkík, koolaman' moo 'nnegātünāāwēn', kūsna' moo 'negātünāwāwōsün oochīt' sāākü.

3. Cadoo Teitūs tan tēgwāādeēgūp, tūleaa Glekāwajooīt' moo kesadāsīgōōp oomīmkooska-oosāsīn,

4. Ak na oochīt' kēs-poogwadakadijík wīje-gīdoolteegwīkwū taník wējepīskwaloosūneek kemīksūboogwadákün iktook, tankík kemepīs-

kwēdaasūneek ookeme-änkaptūmūnow' ūktal-soomsīmkāwāūmenoō, tan wējuskodūmoo'kw Sāsoo Goole ōtenīnkū, koolaman' ūkestējooaa-loogoonēnoō.

5. Oochīt' nēg'ūla moo ankooaduēk oochīt' sāktūmūgāwā' iktook, kŭlābīs' nāookt kamlam-īmkū, koolaman' kedlāwāooōkūn wōōlēgūnoo-dūmākūnā' ooteemūd'ūnūn ūkteenāwōkū.

6. Cadoo nēg'ūla tankīk tēloltīsūneek ookŭp-moltīnow', tanīk bā nēg'ūla tēloltījīk, neen mogwā' sēs-pāāsu, Nīkskam moo pasūk ankaptūm-ooōkw' wēnūl oosīskw; (Nīkskam moo pasūk wēskitāptēgēkw); (moo estoedāādēgēkw,) kadoo nēg'ūla tanīk kēpmoltīsūneek ootenāwōk', mogwā' kogooā' wējekesedoo neenū.

7. Cadoo owoonā' nēmedoo'dedēk' wōōlēg-ūnoodūmākūn oochīt tanīk moo mīmkooskaoo-sāsoolteekw īgūnūmooīmk' neenū 'ntālsood'ūm-ūn, stūgā' tan tēlēīgūnūmoos' Peāl ootālsood'-ūmūn wōōlēgūnoodūmākūn oochīt 'tanīk mīmkooskaosāsooltījīk,

8. (Mūdū Nēgūm tan ēloogwāooōjūl Peālūl oochīt' āpostālāwītāwoode nēgūmow' ootenāwōk tūlā' tanīk mīmkooskaosāsooltījīk, ēlp Nēgūm eloogwāooīt' neenū, oochīt pelooāchk' tāsūkūm-īksooltījīk).

9. Ak kesenoodūmadedēk' īgūnūmagwēm-kā-wā' tan neen īgūnūmooīmkūp, Saak ak Sepūs ak San, tankīk tēledāālūmootūnīk' ookūleegūn-enowū, īgūnūmooenāmūgīk neen ak Balnabas' wīgūmagaltoolīm-kāwāāl enākūnūl, nenēn' 'ntūlaadenēn' ūktūgīk pelooāchk tāsūkūmīksījīk

āūmoodeedijū, ak nēgūmow' ootūledaanow
mīmkooskaoosāsooltīlīje āūmoodeelījū.

10. Pasūk wēledādūmeedīp 'nmīgwedāālūm-
anēn' tanīk āoolājooltījīk ; tan kogooā' wīnpāse-
āp' 'ntūladēgēnū.

11. Cadoo tan tīlesīp' Peāl' pēgesīakēk' An-
teōkook, kekājīmkūp ooseskoogū, mūdū obūl-
adēgēt'.

12. Mūdū āskw moo wēnīk pējedaadegwēk'
tanīk wējedaadegwēk' Sakēk', weboomāb'ūne
alt tane pelooāā tāsūkūmīksīlīje ootenāwok'
tūlāowooltīlīje. Cadoo pējedaalīdēk' nēg'ūla,
ējīgūlaasīp, ak tēpkesaalūsīp, mūdū chepalāb'-
ūne tane mīmkooskaoosāsooltīlībūne, (nūt na
Lēsweebahū),

13. Ak ēlp ūktūgīk Lēsweebāk wējīksūboog-
waadakadībūnīk ; na oochīt' na ēlp Balnabas'
wējeasoo't ookōōspoogwaadākūnūmoow' īk-
took, wījāooōbūne.

14. Cadoo nzen nēmedooōnēk' moo kokwōje-
pūmedaadeegwēk' oochīt' tan tēleāk' wōōleāgūn-
oodūmākūnā' kēdlāwāooōkūn, tēlīmkūp Peāl'
ooskalooōk 'msīt tan tāseedīp : " Keel tan Lēs-
weepāwīn' tūlāīn stūgā pelooāchk' tāsūkūmīk-
sījīk, kogooā' oochīt' wējekesaalūjīk pelooāchk
tāsūkūmīksījīk ootūtoltīnow' stūgā' Lēswee-
bakū ?

15. Kenoo' Lēsweepāwoolteekw tan tēluskīje-
noolteegoop, ak moo tūlāowooltukw' pelooāchk'
tāsūkūmīksījīk ēloowāwooltījīk ootenāwōk' ;

16. Mūdū wēlīkchījedoo'kw mow wēn oowoo-
jekokwōje-dāālūmooksīn ūtploodākūnāāl loo-
gowōk'ūnūlū, kadoo ūktlamsūtooōkūn īktook tan

GALATIANS.

tülā' Sāsoo Goole ootenīnk ; na oochīt' kenoo
 ělp kědlāmsūtŭmoodeekw Sāsoo Goole ootenink,
 koolaman' ŭkoojekokwōje -dāālŭmooksoolten-
 ěnoo ŭktlāmsŭtooōkŭn ĭktook, tan tülā' Sāsoo
 Goole ootenīnkŭ ; ak moo oochīt' ŭtploodākŭn-
 āāl loogowōk'ŭnŭl : mŭdŭ oochīt' ŭtploodākŭn-
 āāl loogowōk'ŭnŭl ma wĕn ooche-kokwōje-dāā-
 lŭmooksīkw.

17. Cadoo tan tĭlesīp' kwelŭmoo'kw ŭkokwōje-
 dāālŭmooksoolteněnoo Sāsoo Goole ootenīnkŭ,
 wājedāsoolteekw ŭkpadadakadeněnoo, oochīt' tŭ
 nŭt ŭloowāwoode oonōkŭbĕmĭjŭl Sāsoo Goole-
 ŭl' ? lōk ědook tan mogwā'.

18. Mŭdŭ kogooāāl tanŭl neen sĕgwīskadoo-
 ōb'ŭnŭl āp 'msŭnlookwōdŭmān', neen kesalŭsĭk
 'npadadĕgĕnŭ.

19. Mŭdŭ neen ŭtploodākŭn ĭktook wĕjĭnpāp
 oochīt' ŭtploodākŭn, koolaman' 'nwōĕjememājĭn
 Nĭkskam āwĭktook.

20. Neen wĭje-kloocheowktāĭmk Sāsoo Goole,
 kadoo tŭleaa mā memāje, kadoo moo neen, ka-
 doo Sāsoo Goole ětlememājĭt neen 'ntenīnkŭ : ak
 nŭgāā memājooōkŭn tan wĕjememāje maagei ĭk-
 took, wĕjememāje ŭktlāmsŭtooōkŭn ĭktook, tan
 Nĭkskam Ookwīsŭl ootenīnk tülā' ; tan kĕsālĭp'
 ak ĭgŭnŭmooĕdogŭp ootenĭn oochīt' neen.

21. Moo ĕjĭgŭlaadooāk' Nĭkskam ootooldĭm-
 kāwāŭm ; mŭdŭ kesuhcheāk' kokwōjedāālkoos-
 soode ŭtploodākŭn ĭktook, Sāsoo Goole wĕjĭn-
 pŭksŭp oochīt' sāākŭ.

CHAPTER III.

1. Kelow' těle moo něstooöltüöck', Gäläteāwawoot', wěn booöinwaaloolöck' oochit' moo üksaktümoodinow' kēdlāwāooöckün? tan Sāsoo Goole kooskalooöck' ũkpükigooöck' těle-pakei-kenooadookseyogŭp, stŭgā' němeokēl' ootětlekloochewktooksīn ũktenāwökŭ'.

2. Oola' na pasŭk pawötŭm 'nwoojkchijedoolinow' : Wějīmsŭnöksŭp Wėjeoolenīkskam ũtploodākŭnāāl loogowök'ŭnŭl? kŭsnā' ũktlāmsŭtoöckŭnā' noodŭmŭmk'?

3. Kāā! těle moo 'nsŭtooöltuöck'! Tŭleaa wėje-sěskābēgadakadeyogŭp Wėjeoolenīkskam iktook, kēdoo-uhche-kesalooksoolteyök' tŭ maa-gei iktook?

4. Tělepegwěle-oonmājolteöksŭp oochit' sāāk? ědook' kesadāsīksŭbŭn oochit' sāākŭ?

5. Tan iğŭnŭmoologŭl Wėjeoolenīkskamŭl ak ělp kesadogŭl pakŭleioodeel ũkteenāwök', wėjeŭladēgēt' nŭt oochit' ũtploodākŭnāāl loogowök'ŭnŭl? kŭsna' oochit' ũktlāmsŭtoöckŭnā' noodŭmŭmk'?

6. Stŭgā' Ablahamök kēdlāmsŭtoöb'ŭnŭl Nīkskamŭl ak těledāādāsīksŭp oochit' ootenīn ookokwōjadākŭnīnŭ.

7. Na oochīkchijedöök' tanīk tělāowooltījīk ũktlāmsŭtopöckŭn iktook, něg'ŭla Ablaham' oqkwīss'.

8. Ak Nīkskamāwā' Weegādīgŭn neganēnŭmedöksŭp Nīkskam oowōjje'kokwōjedāālŭman' pelooāā tāsŭkŭmīksīlīje ũktlāmsŭtoöckŭn

GALATIANS.

Iktook, negane-wooleägünoodümoöp' Ablaham-
ōū, tan tēlmāp' : " Uktenĭnk 'msĭt tan tāsük-
ūmĭksooltĭjĭk ooche-woolalooksooltedāk.

9. Na oochĭt' tanĭk tēlāowooltĭjĭk ūktlāmsūt-
oočkün Iktook, mowe-wĭje-oolalooksooltĭjĭk kēd-
lāwāĭt Ablahamū.

10. Mūdū tanĭk tēlāowooltĭjĭk ūtploodākünāāl
loogowōk' ūnūl, wēnmāje-ĭlsoomoojĭk. Mūdū
tēlooweegāsĭk : " Wēnmājeĭlsoomoot' 'msĭt tan
tāsĭt wēn tan moo mēlkūnād' ūmook 'msĭt tan
tāsūgūl āweegās' ūgūl ūtploodākünā' Weegādĭgūn
ĭktook, ootūladēgēnū."

11. Na pakeinūmedāsĭk mow wēn oowōdĭje-
kokwōje-dāālūmooksĭn ūtploodākün ĭktook oosk-
alook Nĭkskamūl, mūdū [tēlooweegāsĭk] : " Tan
kokwōdmūdōk' oochememājĭdo' ūktlāmsūtoočk-
ūn ĭktook."

12. Cadoo ūtploodākün moo wējeanook ūk-
tlāmsūtoočkün ĭktook, kadoo, " Tan wēn tēla-
dēgējūl nēg' ūla kogooāāl, oochememājedūl."

13. Cadoo Sāsoo Goole kesuche-ābātēloolkw
ūtploodākün oowōdnāje-ĭlsoodākünūmk', tan
tēle-woonmāje-ĭlsoomoos' oochĭt' kenoo. Mūdū
tēlooweegāsĭk : " Wēnmāje-ĭlsoomoot' 'msĭt
wēn tan akūbĭjĭnk' kūmooch' ĭktook."

14. Koolaman' pelooāachk tāsükūmĭksooltĭjĭk
ootenāwōk' egaach Ablaham' ootoolaltĭmkāwā-
ūm, Sāsoo Goole ootenĭnkū, oochĭt' kenoo ūkoo-
jĭmsūn' ūmūnēnoo ūktlāmsūtoočkün ĭktook ūloo-
wedūmāsodeā' kūlooswōkūn oochĭt' Wējeoole-
nĭkskam.

15. Uchkenātoot', tēlekūlōdōse stūgā' memājoo-
enōō, tūleaa pasük memājooenooā' kesāgūnoo-

CHAP. 3.

dümümkāwā' ehk, tan toochoo kesoodāsīk, mow wēn sēgwīskaadook, kūsnā' ankooaadook.

16. Na ūloowedūmāssoodeāgūl kūlooswōk'ūn-kūl tēlemoosūnīgūl Ablahamō ak ooskūneman-ūm. Moo tēlooēkw: "Oochīt skūnemanūl," stūgā' pegwēlkēl! kadoo' oonūkwāch'tūnūn, ak oochīt' kooskūneman', nūt na Sāsoo Goole.

17. Cadoo na tēloopā' kesāgūnoodūmümkāwā-ēk' tanēk' Nīkskam kesītplootkūbūnēk', ūtploodākūn tan egaagūp kese nāoo kūskīm-tūlnākūn-eboonkūgēk' chēl nāsīnskūgeboonkūgēk', moo mogwājooaadook, oochīt' ūloowedūmāssoodeā' kūlooswōkūn oowoojemogwājooaadāsīnū;

18. Mūdū 'mtālegēm' oocheāk ūtploodākūn iktook tokoo meamooch' mogwā wējeanook ūloowedūmāssoodeā' kūlooswōkūn iktook. Cadoo Nīkskam wēje-īgūnūmooōp' Ablahamō ūloowedūmāssoodeā' kūlooswōkūn iktook.

19. Nūt oochīt' kogooā' tū ūtploodākūn tālūtāpsoonīk? Wējeankooaadoomkūs ēdū oochīt' pada-soodeelū, meesokoo ooskūneman' egaak, oochīt' tan īgūnūmooōt' ūloowedūmāssoodeā' kūlooswōkūn, ak wējītploodāsīksūp ānsālāwītāwīk-took, ak oopūtūnk noojekūloodūmēlsāwēt.

20. Na tan noojekūloodūmēlsāwēt' moo noojekūloodūmēlsāwēkw' oochīt: nāooktājīt; kadoo Nīkskam nāooktājīt na.

21. Nūt oochīt' ūtploodākūn mātūnūk' tū Nīkskamūl ookūlooswōk'ūnūmūl ūloowedūmasoodeāāl? Lōk ēdook' bā mogwā'; kadoo ūtploodākūn īgūnūmooēdoomkūsūn tan kesemie-mājooadēgēksūbūn, meamooch' kokwōjedāādākūn oocheasōk' ūtploodākūn iktook.

GALATIANS.

22. Cadoo Níksskamāwā' Weegädīgün kakeik-pejokügül 'msít kogooāl' āboonāak ũloowāwood' iktoogū, koolaman' ũloowedūmasoodeā' kūlooswōkūn, tan tūlā' ũktlāmsūtooōkūn iktook oochīt' Sāsoo Goole, ootīgünūmagoodīnow' taník kēdlāmsūtūmoo'dījīk.

23. Cadoo āskw mōo eganoogwēk' ũktlāmsūtooōkūn keṇoo ēleānkodāseegoop ũtploodākūn iktook, kebejogwōseegoop ũktlāmsūtooōkūn iktook, tan kedooekenooaadookseegoopū.

24. Na oochīt' ũtploodākūn wējekesedāsīk ũknoojekenamoolkoonēnooū meesokoo Sāsoo Goole pēgesīnk' ; koolaman' ũkooje-kokwōje-dāālūmooksooltenēnoo ũktlāmsūtooōkūn iktook.

25. Cadoo nūgāā keseēgaak ũktlāmsūtooōkūn māch mogwā' wēje-ālsoodāsukw noojekenamooētū.

26. Mūdū 'msít tan tāseyōk' Níksskam wējeoonjūnich ũktenāwow' ũktlāmsūtooōkūn iktook.

27. Mūdū 'msít tan tāseyōk' tan wēje-bāptei-sāwadāsoolteyogūp Sāsoo Goole ootenīnk, nas-kooōgūp Sāsoo Goole.

28. Mogwā' Lēsweebāwenook, mogwā' Glekāwenook, mogwā' kestējooenook, kūsnā' tan alsoomsīkw, mogwā cheenūmoōenook' kūsnā ābījīk, mūdū 'msít tan tāseyōk' nāooktājeok' Sāsoo Goole ootenīnkū.

29. Ak ootāl'egēmīch Sāsoo Goole ũktenāwow', na Ablaham' ooskūnemanūmīch' ũktenāwow', ak tēluhtālegēmoolteyōk' stūgā' tan tēlītplootk' ũlbowedūmasoodeā' kūlooswōkūn.

CHAPTER IV.

1. Cadoo tělooā' tan wēdagootk' ak ēlp kēdoo-
wuh tālegēmīch oochūl ootapsoon, āskw noot-
kwāāk moo ēstooāik stūgā oonōkūbēmīmkēl',
tūleā' kakeialsoosīt.

2. Cadoo wējītploodāsīt noojekenoodūmooaa-
dīlīje ak noojītploodakadīlīje, meesokoo tan tīle-
sīp egāak oochūl tāt tēlsoōmtūp.

3. Na ēlp kenoo nootkolteegwēk' kestējooltee-
goop oochīt' ūmskwēsāwāāl kenamātināwāāl
tanūl tūlāāl oola' oosītkūmōō'.

4. Cadoo tan tīlesīp' wēletētpūgaagēk egaag-
ēk, Nīkskam ēlkīmāb'ūnūl Ookwīsūl wējuskīje-
noofīb'ūnūl ābītāwīktook, ak wējītploodāsīlīb-
ūnūl utploodākūn Iktook,

5. Oowojeabātēlooōn' tane wējītploodāsool-
tīlīje ūtploodākūn Iktook, koolaman ūkmūsūn-
ūmūnēnoo' oowōonjūnkan' ūktenēnoo.

6. Na mūdū wēgwīsīch ūktenāwow Nīkskam,
kesīlgedūmooājūl Ookwīsūl Oochejakūmījūl ūk-
amlamoōnenākū alasoodūmadeegwēl' ūktūlooēn-
ēnoo, Aba! Noo!

7. Na oochīt' moo ājīpkīje-ōonōkūbēmēmūk
ūktenīn, kadoo wēgwīsīmk; ak ookwīsīmk
ūktenīn, ēlp wēdagood'ūmūn ak wējūhtālegēmīn
Nīkskam Sāsoo Goole ootenīnk.

8. Cadoo nēg'ūla toochoo moo kējeowōk
Nīkskam, ēloogāwogūbūnīk' tanīk meamooch'
moo nīkskamāwoolteegōōbhīk'.

9. Cadoo nūgāā tan tēlīkchījeōk' Nīkskam,
kūsnā' ājekēdlāwāīs tūlooēmīk', wējīkchījegoo-

GALATIANS.

soolteyöök' Niskkamāwiktöök, kogooā' wējewe-
wönskedaayök äp nēg'ūla mėnakūnakūl ak āool-
āchkūl ūmskwesāwāäl kenamätināwāäl, tanūl
pawötūmoo'deyök äp ūkooje-kestējooltinowū ?

10. Kēlodūmoodeyogūl naagwēgūl, dėpkūn-
oo'sējik, ak tanūl ūktūgūl pēsteāwimkūl, ak tāse-
boonkūgāwāäl naagwēgūl.

11. Nēsodoolök', 'nkeseloogwāoolinow' oochit'
sāākū.

12. Edāmoolök', ūchkenātoot', ūktūloltinow'
stūgā' neen, mūdū neen telāe stūgā' kelow'. Mā
mūnaa āchkūnaluök'.

13. Kējedooök tan tēlemūnākūneiäp 'ntenin-
kū āskw tūmk wēlägūnoodūmoolök'.

14. Ak 'nkwējaaldīmkawāüm tan 'ntenink
āhkūp, mogwā' pēbēläptūmooögūp, kūsnā' moo
maksēltūmooögūp ; kadoo tēluhsooaleyogūp
stūgā' ānsälāwītāweän' Niskkamāwāū, amooch
stūgā Sāsoo Goole.

15. Na oochit' tame āhk nūt. ooledaasoode
tan wēskoodūmogūp? Mūdū ēloowedūmāse
oochit' kelow', kesetūladāsik'sübūn ūktalkaadoo-
degökpūn ūkpūkegooöl' ak igūnūmoogökpūn.

16. Na oochit' tēlaalūse tū 'nwoojīpkwōjedāäl-
ūmoolinow' mūdū tēlemoolök' tan kedlāwāe-
tūleāk'?

17. Mogwā' wēleanook tan tēlīksīksāloolok'
negūmowū. Nēgūmow pawötūmeedich ūkesuh-
tūkoolkoonow', koolaman' ūkūsīksalanow'.

18. Cadoo wēleāk' yāpchoo wēn ookūsīksād'-
ūmūn wōlāooökūn, ak moo pasūk wēn ootūlāin
tan toochoo neen tēgwāoolökū.

19. Nejūnchechtoot, oochit' kelow' tēleoon-

CHAP. 4.

mājāe stūgā' wěn mījooajejūmījēl, meesokoo Sā-soo Goole ētlekesedāsich ūktenāwōk.

20. Keseooledāādūmook 'ntūgwāoolenow' nūgāājū, ak 'nkewōnskadoon 'nkūlooswōkūn, mūdū aswedāālūmoolōk'.

21. Tūlemīkw' kelow' tanīk pawotūmoodeyōk' ūktūbloodāsooltīnow' oochīt' ūtploodākūn, moo tū noodūmoo'duōk ūtploodākūn ?

22. Mūdū tělooweegāsīk : " Ablahamōk wēs-kwāooōsūnegū tabooosīlibūnegū ookwīskūū ; nāooktājīledū wējūhskījenooīledū' kestějooeskw-oīktoogū, ak ūktūgū wējūhskījenooīledū' tanū alsoomsīledū' ābīledū'.

23. Cadoo na tan wējūhskījenooībūnn kestějooeskwōl těluhskījenooībūnn oochīt' maageiū, kadoo na tan wējūhskījenooībūnn alsoomsīlījūl, na těluhskījenooībūnn oochīt' ūloowedūmāsoo-deā' kūlooswōkūn.

24. Na nēg'ūla kogooāāl pēsloodegēm kūl. Mudū nēg'ūla ābījīk taboogūl kesāgūnoodūmūm-kāwāāl na. Nāooktājīt tan tūlā' kūmdūnk Senāēkū. pēmeketāje mījooajeech kestējooitīlīje, Hāgāl na.

25. Mūdū oola Hāgāl kūmdūn na tan tělooesīt Senā, tan Alābeāk' āhk, ak napkūk Sāloosālāām tan nūgāā āhk, mūdū kestějooīk, ak ēlp onejīnn.

26. Cadoo na Sāsoolālāām tan kākwāāk āhk alsoomsīk, tan 'msīt tāseekw kenoo wēgwījeekw.

27. Mūdū tělooweegāsīk : " Oosūgāwedaase keel tan mogwā' wējūnuūn, ak tan mogwā' pēmeketowūn. Wīskeintowē' ak ūksegowē', keel tan moo mījooajejūmuūn ! mūdū ābīt' tan nā-

GALATIANS.

ooktoogwaalooḡwēt ājepoogwēlnije oonejinn moo ēnkoodā tan nēḡūm wēcheenūmoomīt."

28. Cadoo, ūchkenātoot, kelow' stūḡāā Esaa-kōk oongeegweōk' ūloowedūmāsoodeā' kūloos-wōkūn.

29. Cadoo stūḡāā tēleāksūp nēḡ'ūla toochoo tan tēluhskijenoōip' oochīt' maagei kestāwāoo-ōb'ūnūl tanūl tēluhskijenoōilbūnn oochīt' 'mche-jakūmīch'-ooīktook, ansūmā' nūḡāā nāooktā' tēleāk'.

30. Cadoo tālooēk Nīkskamāwā' Weegādīg-ūn? [Tēlooēk], "Jīgūlgīm' kestějooeeskw' ak ookwīsūl. Mūdū kestějooeeskw ookwīsūl ma wījuhtālegēmīḡool tan alsoomsīt ookwīsūl."

31. Na oochīt', ūchkenātoot, kenōo moo wēḡ-wījukw' kestějooeeskw, kadoo tan alsoomsīt wēḡwījeekw.

CHAPTER V.

1. Na oochīt' mūlgeboogooltīkw oola' alsoom-sood iktook tan Sāsoo Goole wējeiḡūnūmool-koop ūktalsoomsooltenēnooū, ak moo āpch ūk-oojekūlnāsooltīnow' kestějooā' 'mtogūlooōkūnā' iktoogū.

2. Ankaptūmookw'! neen na Pol tēlemoo-lōkw', mīmkooskaoosāsoolteyok', Sāsoo Goole lōk bā moo abogūnūmoolooōkw'.

3. Mūdū āpch ēloowedūmāse tan tāsīt wēn tan mīmkooskaoosāsīt ootoochītploodāsīn ookakei-kūlōdūmūn tan tēlkeek ūtploodākūn.

4. Wēje-tēpkosalooksoolteyōk' Sāsoo Goole ootenīnk, 'msīt tan tāseyōk' kelow' tan wēje-

kokwōje-dāālūmooksoolteyōk' ūtploodākūn īk-took : wēje-jīgūle-neseaadeyōk' īgūnūmagwēm-kāwā īktook.

5. Mūdū kenoo Wējeoolenīkskam īktook wējeskebedoodeekw na ājīpchoodākūn oochīt' kokwōjedādākūn tan wējeāk' ūktlāmsūtooōkūn īktook.

6. Cadoo Sāsoo Goole ootenīnk mīmkooska-oosāsode mogwā' tālutāpsoonenook' kūsnā' tan moo mīmkooskaosāsode ; kadoo ūktlāmsūtoo-ōkūn tālutāpsoonīk tan wējeloogwēk' ūksālsod' īktook.

7. Wēle-pūme-boolteyogūp : wēn wētcoolnōk-sūp ? moo ūksāktūmoodīnow' kēdlāwāooōkūn ?

8. Oola' aseedīmk moo wējeanook nēgūm ootenīnk tan wegoomoolōk'.

9. Apchāāchk ābedaadākūnā' kakeiābedaadōk tan tēlkeek looskūnīgūn.

10. Wējīktlāmsūtoolok' Ukchesakūmow ootenīnkū moo ūkpelooedāādūmoodīnow' ; kadoo nēgūm tan sēspāoolōk' pūmadoodo' oowōōnmāje-īlsoodāk'ūnūm, tan bā wēnich nēgūm nūt.

11. Cadoo, ūchkenātoot, tan tūlā' neen 'nten-īnk, māch tēlīpsēdoonūmann' mīmkooskaosās-ode, kogooā' oochīt' māch wēje.kestāwāooīmk' ? tokoo pējeetakūmūmkāwā' tan kloocheāwā' īk-took tūlā', jīgūlaadāsīsook'.

12. Neen ājīpchoodook' ootējīgūlaloosooltīn-ow' tanīk sēspāoolōkū.

13. Uchkenātoot, wēje-wegoomkoosoolteyōk ūktalsoomsooltīnowū. Pasūk moo ūktūleāoom-ooop' ūktalsoomsoodīmoow' ootasēmtīmāwāīn

GALATIANS.

oochit maagei, kadoo ooche-loogwāootooltikw' ūksälsood' iktook,

14. Mūdū tan tēlkeek ūtploodākūn wēje-kakuhchooaadāsik oochit' oola' nāooktā kūlooswōk-ūn : "Tūlīksälādūks wīdegīdeōk' stūgā' tēlīks-ād'ūmūn keel ūktenīn."

15. Cadoo ūpkaldoolteyōk' ak ūksūbaaldoolteyōk', ankodūmookw' moo ūkakeiksūgaldooltīnowū.

16. Cadoo na tēlooā', Oochepūmedaakw Wējeoolenīkskam iktook, tokoo ma kesadooduōk' tan maagei tēlepawōtkū.

17. Mūdū tan tēlepawōtkūl maagei mātūnājūl 'mchejakūmijūl, ak tan tēlepawōtk' 'mchejakūmīch' mātūnūk' maagei ; na nēg'ūla mātūndooltig-ūl, na oochit' moo depkadenook ūktūladakadīnow tanūl wēgūla kogooāal ooledādūmoodegōk' ūktūladakadīnowū.

18. Cadoo Wējeoolenīkskam neganowteeg-ūmoolōk', na moo wējītploodāsooltuōk' ūtploodākūn iktook.

19. Na maageiāal loogowōk'ūnūl paakāptāsīgūl, wēg'ūla na : wīnāāchkūl, mējegāimkūl, ēm-sāmadoomkāwāal,

20. Ulnooōktaak alasoomooch', booōinwaa-dāk'ūnūl, makskēltīmkāwāal, kameedooōk'ūnūl, wīskooōgūnūl, ookweiodeel, mēktādīmkāwāal, nowskoogāmkāwāal, tēpkesoogāmkāwāal,

21. Pēgejuhkwēiootādīmkāwāal, nābādēgēm-kāwāal, ūktūgeāwoodeel, melaaswōk'ūnūl, ak tanūl na tēlamoogūl. Oochit' wēg'ūla neganētēlemoolōk' stūgāā tan tēlemoologūp koodēnāk'

CHAP. 6.

něg'ůla taník tēladakadeedijŭl wēg'ůlaŭ, ma ootālegēmoolteedikw Nīkskamŭl ootēlēgāwaagimŭ.

22. Cadoo tanŭl wējeskaleagŭl Wējeoolenīkskamā-wīktook, wēg'ůla na : Uksālsoode, woole-daasode, pēgejeskŭmādŭmŭgāwā', wēlmŭdoomkāwā', kŭloo'soode, ŭktlāmsŭtoočkŭn,

23. Aooledāādākŭn, wēleānkwāāsīmkāwā' ; wēg'ůla tanŭl kogooāal ŭtploodākŭn mogwā' mātŭnŭmoogŭl.

24. Ak něg'ůla taník tēlāowooltījīk Sāsoo Goole ootenīnk, kese klooeowktāmeedijŭl maageil, ak ēlp ootasīmtīmkāwāŭmŭl ak oowooledāādākŭnŭmooŭl !

25. Oochememājoolteekw Wējeoolenīkskamā-wīktook, ak ēlp oochepŭmedaanēch Wējeoolenīkskamā-wīktook.

26. Moo pawotŭmŭnēch' ŭksēgāwīk-pŭmedāālŭmooksooltenēnoo, ak moo tāgālāādooltenēch, kŭsnā' moo wīskooŭltooltenēch'.

CHAPTER VI.

1. Uchkenātoot, tan wēn wīskoodōgwēt padasood' iktook, kelow' taník wēlesābāwoolteyōk' oocheābājaalookw něg'ŭmŭ, āooledāalsoodeā' yāledaswōkŭn iktook ; ak ankedāālse mŭdŭ chiptook ēdook' keel ēlp asemoolenēs'.

2. Pŭmadādooltīkw kuhsoonooŭl, na tŭluhchooaadookw Sāsoo Goole ootŭbloodāk'ŭnŭm.

3. Mŭdŭ wēn tēledāālsīch mā oowēnīn tan toochoo mogwā' kogooā'īkw, kēs poogwalŭsīt.

4. Cadoo 'msīt wēn ŭkwchaadooch ootloogo-

GALATIANS.

wököün, tokoo toochoo këkoonto' ootenĩnk tan wėje-ěmtogwölsich, ak moo ũktügül ootenĩnk.

5. Mũdũ 'msĩt pũmaadoodo' nęgũm wuhsoon.

6. Tan ęlekenoodũmoot' kũlooswököün ĩktook, ũtkũnooököün ĩgũnũmooöch' këgenoodũmäjũl 'msĩt kogooãal kũlookũl.

7. Moo ũkũspoogwaalooksĩp! Nĩkskam moo mälegĩmkoosĩkw; mũdũ tan wẽn keselęgęch', na ũpskwęsto'.

8. Mũdũ nęgũm tan ęlęgęch' oochĩt' waagei wĩktook, waageiwĩktook oochĩpskwęsto' kakeiskwĩskaadákũn: Cadoo nęgũm tan ęlęgęch' Węjeoolenĩkskam-ãwĩktook, Węjeoolenĩkskam-ãwĩktook oochĩpskwęsto' ąpchememąjooököün.

9. Cadoo moo kakũnũmanęch' ũktooladakadenęnooũ; mũdũ tan toochoo tętpũgaak egaak ũpskwęsowoodedũksũnoo, moo seweaadukwũ.

10. Na oochĩt' tan tĩlesĩp' tętpũgaak egaak oolaalanęch' 'msĩt węnikũ, mělooich' tanĩk tělā-owooltĩjik ũktląmsũtooököünā' węnjegwömwũ.

11. Ankamookw' tělĩmsũgĩlkĩk kenoogwöd'-ĩgũnk węjeweeekũmoolök', neen 'npũtũn āoom.

12. Tan tẹlepoogwẹleedich wẹledāādũmeedich oowoole-ankamkoosooltĩnow' maagei ĩktook, nęgũmow' kesaloolök ũkmĩmkooskaoosąsooltĩnow', pasũk koolaman' moo oowöđjekestāwödąspoltĩnow' oochĩt' Sāsoo Goole oocloche-āwāũm.

13. Mũdũ tanĩk mĩmkooskaoosąsooltĩjik moo kělödũmeedĩkw ũtploodákũn, kadoo pawötũmeedich kelow' ũkmĩmkooskaoosąsooltĩnow' koolaman' oowöđje-ěmtogwölsooltĩnow' kelow' ũkten-āwök.

CHAP. 6.

14. Cadoo moo ootegaanooch 'ntenĭnk 'ntēm-togwōlsĭn tan pasūk kogooā' iktook pasūk Sāsoo Goole ookloocheāwāūmk, tan wėje-amaskwĭbūlnūmūk oosĭtkūmoo 'ntenĭnkāāl, ak tan neen wėje-amaskwĭbūlnĭmk' oochĭt' oosĭtkūmōō.

15. Mūdū Sāsoo Goole ootenĭnk mĭmkooska-oosāssoode moo tāluhtāpsoonenook', kūsnā' tan moo mĭmkooskaosāssoodĭnook', kadoo tan pelekesedāsĭk, na tāluhtāpsoonĭk.

16. Ak tan tāsĭjĭk wėje-pūmedaajĭk oola' ūt-ploodakūn iktook, atlasmoode eetūch ootenāwōk' ak āooledāālsoode, ak eetūch Islāāl oonejĭnn ootenāwōk, tanĭk tēlāowooltĭjk Nĭkskamūl ootenĭnkū.

17. Na ělūmeāk' mow wĕn sĕspāwewĭch', mūdū pĕmadākūl 'ntenĭnk Sāsoo Goole Uksak-ūmamenoo' ookenoogwōdĭgūn'ūmūl.

18. Sāsoo Goole Uksakūmamenoo' oowoolaaldĭmkāwāūm eetūch ūkchejakūmjooōk', ūchkenātoot'. Amen.

THE EPISTLE OF PAUL TO THE EPHESIANS.

CHAPTER I.

1. Neen na Pol Sāsoo Goole ootāpostālāwĭt-ēmūl oochĭt' Nĭkskam oowooledāādākūnūmūmkū, [ělkedūmoolōk' oola' 'ntooweegādĭgūn] kelow' sābāwoolteyōk' āūmoodeyōk' Epesūs-kū,

EPHESIANS.

ak taník ělĭktlāmsūtūmoo'dĭjĭk Sāsoo Gooleū' ootenĭnkū,

2. Wĕlaldĭmkāwā' eech ūktenāwōk, ak wōn-tūkeatlasmoode, tan wĕjeāk' Nĭkskamā-wĭktook, Koochenāk' ootenĭnk, ak Uksakūmamenāk' Sāsoo Gooleĕk'.

3. Mooewōlkoosĭch nĕgŭm tan oonĭkskamĭch ak āoochĭch Uksakūmamenoo' Sāsoo Gooleū, Tan kesetūleoolaaloolk 'msĭt 'mchejakūmĭch-wāāl woolaadākūnūl wasokāwāāl, Sāsoo Goole ootenĭnkū,

4. Stŭgāā tĕluhche-nenasoonoolkōōp ootenĭnk, āskw mŭnaa oosĭtkūmōō' kesetāsenoo-gwĕk', koolaman' ūknĭkskamāwāooltenĕnoo ak ūkokwōjedāālŭmooksooltenĕnoo ooskalook, ūksāltĭmkāwā' ĭktook,

5. Tan tĕle-negāne-kese-dāālŭmoolkoop' oowĕnjŭnkān' ūktenĕnoo oochĭt' Sāsoo Gooleū' ootenĭnkū, stŭgāā oowōōledaasoodĭm tĕleoolē-dāātĕkū,

6. Oochĭt' ootoolaadāk'ŭnŭm ookoopmedāādāk'ŭnŭm ootĕmtogwōlkoosĭn, tan tĕluhche-oole-ĭgŭnŭmoolkoop tan Mowĭksālkoosĭt ootenĭnk.

7. Tan ootenĭnk wĕje-abattĕloo'lkw oomāldĕmkū, chĕl ūktūloowāwoodenūl' ootabĭksĭktās-ĭnū, stŭgāā tan tĕlepegwĕlk' oowōōlaadākūn,

8. Tan tĕle-mowe-poogwĕle-ĭgŭnŭmoolkoop 'msĭt nādādaasood ĭktook, ak 'nsŭtooōgŭn ĭktook.

9. Tan tĕle-kenooaadoolkoop, na kemoodoo-gāwā' tan oowōōledāādāk'ŭnŭmk tŭlā', stŭgā' tan tĕle-kesedāātĕkŭp ootenĭnkū :

10. Oochĭt' ootŭlaadākūn ookeskājaadāsĭn tan

CHAP. I.

těle-ooletětpůgaagül, oochit' ookakei-mowaadās-
in 'msit kogooāal Sāsoo Goole ootenink, tanül
kogooāal wasōk āhkül, ak tanül oositkūmook'
āhkül,

11. Nēgüm ootenink, tan ootenink wējimsün-
ūmoogoop 'mtāle'gēm, tan těle-kese-dāālūmook-
soolteegoop, stūgā' tan těle-kesedātkūp Nēgüm
tan tělekesadogül 'msit kogooāal tan těle-oole-
dāātķū.

12. Coolaman' nenēn' ntēmtoġwōdūmooōnēn'
oochit' nēgüm ookoopmedāādāk'ūnūm, nenēn'
tan tūmk ēledaasoolteġp Sāsoo Goole oote-
nink,

13. Tan ootenink kelow' ēlp ēledaasoolteyog-
ūp, kese noodūmōk kēdlāwāooōķūnā' kūloos-
wōķūn, nūt na wōōleāġūnoodūmākūn oochit'
kelow' koostōġūnūmoow', tan ootenink, tělooā',
kesiķtlāmsūtūmoodeyōķ' wēje-kenoogwōsooltey-
ogūp Wējeooleniķskamā-wiķtook, Tan [Sāsoo
Goole] těle-keselooedūmāsip [ootūlġimanū].

14. Nēgüm na tan agasāwoodit oochit' kenoo
wasokāwā' ūktālegēmenoo, meesokoo 'mtālegēm
tan pēġwōdēlāsīk ootabātēlāsīnū, oochit' ookoop-
medāādāk'ūnūm ootēmtoġwōlkoosīnū.

15. Na oochit' oola' neen ēlp kesenoodūmei-
anēķ' ūķūdlāmsūtūooōķūnūmoow' Sāsoo Goole
ooteninkū, ak ūķūsālsodewow' oochit' 'msit tan
tāsījīķ sābāwooltījīķ ;

16. Moo boonemoowōlāk [Nīķskam] oochit'
kelow', ak ēluhskwīmoolōķ' 'ntalasoodūmākūn
īķtook,

17. Coolaman' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole
Ooniķskamūl, ūķpūmedāādākūnā' Coochenoo,

EPHESIANS.

ŭktġġnũmagoonow' 'nsũtoooġnã' yãledaaswõk-
ũn, ak kenamãtĩnãwã' oochĩt' ŭkakeikchĩjean-
ow' Nẽġ'ũmũ ;

18. Ŭkpũkĩġooõl nẽstũmũġãwããl oowõsẽdaa-
dãsnũ, koolaman' ŭkũjejedooõnow' oola' ãjĩp-
choo'dãkũn tan tũlã' ootẽlkomĩktẽġẽmkãwãũm-
kũ, ak ŭkũjejedoonow' oomĩlãsoodeel ootãlegẽm
ookoopmedããdãk'ũnũmk tũlããl, tanũl ãhkũl
sãbãwooltĩjĩk ootenãwõkũ,

19. Ak tan tẽlĩpchlĩmsũġeek oomũlgĩġũnõ-
dĩm oochĩt' kenoo' tan kẽdlãmsũtũmoodeekw
stũgã tan tẽloogwẽk' ookũsemũlgĩġũnõdĩm,

20. Tan wẽjeloogwõtkũp Sãsoo Gooleũl oote-
nĩnk wẽjemenooaalãdẽk' 'npooenook' ootenãwõk,
ak ěbaalãdẽk' ootenãkũnũmk' wasõġũ,

21. Kũnẽk' pãjĩju' ělẽġãwĩtãwood' Ĳktook, ak
alsoosood' Ĳktook, ak mũlgĩġũnõd Ĳktook, ak
sakũmowood' Ĳktook, ak 'msĩt weesoonũl tanũl
ãweedã's'ĩġũl, moo oola' pasũk oosĩtkũmook',
kadoo ělp ala' ělmegũnĩġãwã' oosĩtkũmõõũ.

22. Ak 'msĩt kogooããl wĩswĩġũnẽtkũb'ũnũl
ootẽkwche-boogooĩmkã-wãũmĩnũ, ak Ĳġũnũm-
ooãp' ootũleoonoojããwĩlĩn' 'msĩt' kogooã' Ĳktook,
oochĩt alasoodũmãwemoweome.

23. Tan Nẽġũm Ootenãwĩch, tan Nẽġũm
tan 'msĩt kogooããl wõjooaadogũl 'msĩt kogooã
Ĳktook.

CHAPTER II.

1. Kelow ělp ělĩnpoodeyõk padasood' Ĳktook
ak ũloowãwood Ĳktook,

2. Tan tẽlepũmedaayogũp stũgãã tẽlepũmeãk'

oola' oosĭtkŭmooŭ, tan těleooleđāatk' tan ětleěl-
 ěgāwĭtāwĭt moogegĭskw' oomŭlgĭgŭnōđĭmkŭ,
 nŭt na 'mchejakŭmĭch' tan nŭgāā ětŭloogwĕt
 ěĭstŭmŭgāwā' oonejĭnn ootĕnāwōk'.

3. Tanĭk ootenāwōk' ělp kenoo wĭje-pŭmeda-
 ĭkoobŭnĭkŭ ŭktenĕnoo, ak ŭkyāledaswōk' ŭnŭme-
 noo' tan těleooleđāatkŭp, ak tan těloolteegoop
 ookweioode oonejŭnĭp ŭktenĕnoo' chĕl stŭgāā
 ŭktŭgĭk.

4. Cadoo Nĭkskam tan ělemĭlāsĭt āooleđāal-
 sood ĭktook, oochĭt' oobĕjĭĭksāl'tĭmkāwāŭm tan
 wĕjĭksāloolkoop,

5. Chĕl tan tělesĭp' ěĭnpoodeegwĕk padasood'
 ĭktook, wĭjemenooaaloolkoop Sāsoo Gooleĕk',
 (ĭgŭnŭmagwĕmkāwā' ĭktook wĕjuhsŭteiyōk'),

6. Ak wĭje-oonagaloolkoop ak kesaloolkōŭp
 ŭkwĭje-mowepeĕĕĕnoo' wasōk, Sāsoo Goole oote-
 nĭnkŭ.

7. Coolaman' oonāyaadoon' ělŭmeāk' tan těl-
 ĭkse-mowe-pegwĕĭk' ootĭgŭnŭmagwĕmkāwāŭm,
 oowĕlaldĭmkāwā' ĭktook oochĭt Sāsoo Goole
 ootenĭnk.

8. Mŭđŭ ĭgŭnŭmagwĕmkāwā' ĭktook wĕjuh-
 sŭteiōk', oochĭt' ŭktlāmsŭtooōkŭn, ak 1 a moo
 wĕjeanook kelow' ŭktenāwōk'; Nĭkskam ootĭg'-
 ŭnŭmāđĭmkāwāŭm na.

9. Moo wĕjeanook loogowōkŭn ĭktook, oochĭt'
 mow wĕn ookeseĕmtogwōĭsĭnŭ.

10. Mŭđŭ kenoo Negŭm ookesedākŭnĭch ŭk-
 tenĕnoo', wĕje-lekesedāsoolteekw Sāsoo Goole
 ootenĭnkŭ, oochĭt' wooleloogowōkŭnŭl tanŭl
 Nĭkskam negane-keskājadōgŭb'ŭnŭl kenoo ŭk-
 tŭlepŭmedanĕnooŭ.

EPHESIANS.

11. Na oochit' mīgwedādūmōōkw' sakūjeech kelow' sēgāwe-ūlnoolteyogūp maagei iktoogū, tanik sēgāwe-ūlnook' wējetūlooeedoojīk, "moo mīmkooskaosāsīmūk'," nēg'ūla ootenāwōk tanik tēlooeedoojīk, "mīmkooskaosāsīmuk" maagei iktook wēje-tūlaadāsīk,

12. Mīgwedādūmōōkw' nēg'ūla toochoo moo tēgwāuwogūp Sāsoo Goole, mūdū pelooāowoolteyogūp moweōm iktook Islālēk' tūlā'; mogwā' wēdābēsooltuogūp ūloowedūmāsodeāāl kesāg-ūnoodūmūmkāwā' iktook, ājīpchoodākūn moo wēskodūmoo'duogūp, ak moo wēskwāuwogūp Nīkskam oosītkūmoogū.

13. Cadoo nūgāā Sāsoo Goole ootenīnk kelow' tan saakūjēch' kūnēk' āūmoodeyogūp kesadāsoolteyogūp wējoow' ūkteūmoodīnow' oochit' Sāsoo Goole oomāldēm.

14. Mūdū nēgūm na ūktānkooōmkāwāūmenoo', tan kesalāb'ūne kītk oonōōkwātājelīnū, ak nesogopskēgēbūnēk' meawākāwāēk' ūlsēgūnīg-ūnēk',

15. Ak waagei iktook kakeiksūgadogūp ūpkwōjedāādākūn, ilsoodākūn oochit' ūtploodāk-ūnūl kenamātīnāwā' iktook, koolaman' ookesalan' taboosīlīje oonōōktājīlīn' pelāāl cheenūmool nēg-ūm ootenīnk, ak na tēle-kesedōksūp ankoōmk'.

16. Ak ookesaalan' kītk ak Nīkskamūl ootabīksīktādooltīlīnū nāooktāchk' mtenīn iktook, oochit' ookloocheāwāūm, tan wējenābādōksūp ūpkwōjedāādākūn.

17. Ak pēgesīnkūp ak pēgesoodogūp wōōlēgūnoodūmākūn ānkoōmkāwā', oochit' kelow'

CHAP. 3.

tan küněk āūmoodeyogŭp, ak oochit' nēgŭmow'
tanik wējooow' āūmoodībünik.

18. Mūdŭ Nēgŭm ootenink kenoo kitk wėje-
koo'koonŭmoo'kw ūsedāādākŭn oochit' nāooktā-
jīt Wėjeooleniskam ūktŭledanēnoo Kooche-
nākŭ.

19. Na oochit' moo māāch pelooāowooltuōk',
kŭsnā' yālasooenooltuōk', kadoo wījikchegŭn-
peōk' sābāwooltijik, ak ěp tēlāowoolteyōk' tan
tēlikwījiksooich' Niskamŭ.

20. Ak kākwalooksoolteyogŭp tanŭl kogooāal
āpostālāwījik ak neganikchijetēgāwenook' kese-
mŭlgeēgādoodīb'ŭnŭl ootēlkŭnādēgāwāan', Sā-
soo Goole Nēgŭm na kējegāsikā' koondāooŭ,

21. Tan ootenink tan tēlkeek wēnjeegwōm
wēle-nāsmiskōdāsik ak ělepŭmegwēk' ootŭkche-
alasoodŭmogwōmīn' niskamāwā', Uksakŭma-
menoo ooteninkŭ.

22. Tan ootenink ěp kelow' ělemowedāsool-
teyōk' Niskam oowōōjewegīn Wėjeooleniks-
kam-āwīktoogŭ.

CHAPTER III.

1. Na oochit' na neen Pol, Sāsoo Goole
ookestějoomŭl oochit' kelow' tan tēlāowoolteyōk'
ŭktŭgik tāsŭkŭmīksooltijik ootenāwōk,

2. Noodŭmeiōksŭbŭn 'mtŭmōdāk'ŭn tan
Niskam ootigŭnŭmadimkāwāŭmk tŭlā', tan
igŭnŭmooimkŭp oochit' kelow,

3. Niskamāwā' kēgenoodŭmādīmkāwā' ik-
took, oola' kemoodoogāwā' kese-āgŭnoodŭmoo-

EPHESIANS.

igŭp, stŭgā' tan tĕlewekŭmoologŭp tĕgĕlāchkŭb'
ŭnŭl kŭlooswŏk'ŭnkŭl,

4. Oochit' tan toochoo kedŭmŏk' oochikchijedoodŏksŭp tan tĕlinsŭtŭm Sāsoo Goole ooekemoodoogāwāŭmkŭ.

5. Tan saak memājooenoogwĭk moo tĕleāgŭnoodŭmooksoolteegoobŭneek, stŭgāā nŭgāā tĕluhche-āgŭnoodŭmooksoolteedĭch nĭkskamāwāooltĭjĭk āpostālāwĭjĭk ak neganĭkchĭjetĕgāweenook' Wĕjeoolenĭkskamāwĭktook,

6. Nŭt na ŭktŭgĭk tāsŭkŭmĭksooltĭjĭk oowĭd-ābĕsooltĭnow Lĕsweebāhŭ, ak ootŭlāowooltĭnow' nāooktā' 'mtenĭn, ak oowĭjuhtālegĕmooltĭnow' ŭloowedŭmāsodeā' kŭlooswŏkŭn Sāsoo Goole ootenĭnk, oochit' wooleāgŭnoodŭmākŭn.

7. Na oochit' na neen wĕjekesaalookseāp' 'ntŭloogowenooĭnŭ, stŭgāā tan tĕleĭgŭnŭmooĭmk' nĭkskamāwā' ĭgŭnŭmagwĕmkāwā', tan tĕleĭgŭnŭmookseāp' neen, stŭgā' tan tĕleloogwĕk oomŭl-ĭgŭnŏdĭm.

8. Neen tŭleaa ājehenāje mooĕnkoodā mowechenājooltĭjĭk 'msĭt' tanĭk sābāwooltĭjĭk, oola' ĭgŭnŭmagwĕmkāwā' ĭgŭnŭmookse 'ntyāle-oole-āgŭnood'ŭmŭn pelooāāk tāsŭkŭmĭksooltĭjĭk ootenāwŏk', Sāsoo Goole oomĭlāsodeel tan ma kesĭnsŭtŭmoomŭgŭl.

9. Ak 'nkesaalan 'msĭt' tan tāsēdĭch oonmēdoonow' ōola' 'mtŭmŏdākŭn, tan tŭlā' oola' kemoodoogāwā', tan kes saak ĕlemĭmoogwŏdās-ĭgŭp Nĭkskam ootenĭnkŭ, tan 'msĭt kogooāal kakekesedogŭbŭnŭl.

10. Coolaman' nŭgāāch tanĭk ĕtlesakŭmowooltĭjĭk wasŏk', oowŏĵe-kenoodŭmooksooltĭnow'

alasoodümāwemoweōm ȳktook tan tēle-mowe-poogwēlemĩlĩnsūtooāāk Nĩkskamũ.

11. Stũgāā tan tēlāāk āpchooāwā kesedāādākũn, tan ēlekesedātkũp Sāsoo Gooleũl' ootenĩnkũ Uksakũmamenũlũ.

12. Tanũl ootenĩnk kenoo wēje-koo'koon-ũmookw mũlgedaasoode ak ũsedāādākũn leda-sood' ȳktook ; mũdũ kēdlāmsũtũmoodeekw nēgũm ootenĩnkũ.

13. Na oochĩt' ēdowā' kelow' moo ũkakayaa-dĩnow oochĩt' neen 'nwōōnmājodeel, kelow' ũk-pũmedāādākũnũmoow' nēg'ũla.

14. Na oochĩt' ēlememũlteboogooaase Oochũl Uksakũmamenoo' Sāsoo Goole,

15. Tan ootenĩnk 'msĩt tan tēlĩkwjĩksooĩch' wasōk ak makũmegēk' wēje-tũlooeedoojĩk ;

16. Koolaman' ũktĩgũnũmagoonow' stũgā' tan tēlāāk oomowe-poogwēlĩk-pũmedāādākũn, ũkwooje-mũlgĩgũnāwaadāsooltĩnow' mũlgĩgũnōd ȳktook, oochĩt' Nēgũm Oochejakũmjũl, tan tũlā' lāmĩgwomā' cheenũm ootenĩnk,

17. Sāsoo Goole oochetũlũgād'ũmũn ũkam-lamoonoočk' ũktlāmsũtoočkũn ȳktook,

18. Coolaman' ũkwōōjoochebũskooltĩnow' ũk-sālsod' ȳktook, ak ũkwooje-āptũbooltĩnowũ, koolaman' ũkooje-kakeinsũtũmoodĩnow' 'msĩt tan tāseedĩch sābāwooltĩjĩk nĩkskamāwāooltĩjĩk, tan tēlĩkskāāk, ak tan tēlepedaak, ak tan tēle-dũmĩk', ak tan tēleēspāāk,

19. Ak ũkũjejedoonow' Sāsoo Goole ookoosāl-soodĩm tan moo kesĩkchĩjedāsĩnoogũ, ak ũkoojuhchooaadāsooltĩnow' 'msĩt Nĩkskam oowōōjoo-aadāk'knũm ȳktook.

EPHESIANS.

20. Nügāā oochít' Nĕgŭm tan tĕbemŭlgig'-
ŭnŭt' ookesadoon' ājikse-mowe-poogwĕle-peām-
eák' moo ĕnkoodā tan tĕltámkw', kŭsnā tan tĕle-
mĭgwĕdādŭmoogŭ, stŭgāā tan tĕlāāk na mŭlgig'-
ŭnōde tan ěloogwĕk ŭktenenákŭ,

21. Na oochít' Nĕgŭm eech ŭkpŭmedāādákŭn
alasoodŭmāwemoweōm ĭktook, oochít' Sāsoo
Goole ootenĭnk, meesokoo tan tāsŭkŭmĭkseedĭch
ěmegŭnĭk' yāpchoo ak yāpchoo. Amĕn.

CHAPTER IV.

1. Neen tan wĕjekestĕjooe Uksakŭmamenoo
ootenĭnk wĕjenemoksooloolok' oochít' na ŭktŭle-
kookwōje-pŭmedanow ělelowtĭk tan tĕle-weg-
oomkoosoolteyōkŭ,

2. 'Msĭt būnokedāālsod ĭktook ak wĕladĕg-
ĕmkāwā' ĭktook, ak kakŭmoodŭmŭgāwā' ĭk-
took : kŭmadādooltĭkw' ŭksālsod ĭktook.

3. Wĭnpāsooltĭkw' ŭkwōĕjekŭlnŭmŭnow'
'mĕhejakŭmĭjooā' nāōĕktāowimkāwā wōntŭk-
ōdeā kŭlpelákŭnŭ.

4. Na āhk nāooktachk 'ntenĭn, ak āhk nā-
ooktājĭt 'mĕhejakŭmĭch', ak ělp kelow' wĕje-we-
goomkoosoolteyogŭp' nāooktāchk ājĭpĕhoodākŭn
ĭktook tan tŭlā' ŭkwegoomkoosoodewōk.

5. Nāooktājĭt na āhk Uksakŭmamenoo', ak
nāooktāchk ŭktlāmsŭtooōkŭn, ak nāooktāchk
bāpteisāwadĕgĕmkāwā',

6. Ak Nāooktājĭt Nĭkskam āhk, tan 'msĭt
Oochooĭl, ak nĕgŭm tan āhk kākŭwāāk pājeju
'msĭt kogooāl', (kakei alsoosĭt), ak tan āhk oo-

chít' msít kogooāal, ak ūktenāwōk, 'msít tan taseyōk' āhk.

7. Cadoo ādāsu wěn kenoo Igūnūmooksíp igūnūmagwēm̄kāwā' stūgā' tan tēlīngāsík Sāsoo Goole ootīgūnūmādīm̄kāwāūm.

8. Na oochít' tělooēt': "Tan tělesíp' kāk-wāāk āleēch' kestějooaadēgēm̄k' kestějooaadogūp, ak Igūnūmooāb'ūne memājooenoo' igūnūmādīm̄kāwāal."

9. Na oochít' tan tělooēm̄k': "kāk-wāāk āleēp," kogooā tū nūt 'tělooēk? moo tū nūt ēlp tělenesaasíp lām̄kūmook?

10. Nēgūm na tan tělenesaasíp na ēnkoodā tan tělenēpsaasíp kāk-wāāk pājeju 'msít wasōk, oowōōjūhchooaadoon 'msít kogooāl'.

11. Ak alt igūnūmooōbūne ootaposlālāwītāwooltīlīn', ak alt ooneganīkchījetēgāwenooltīlīn', ak alt oonootāgūnoodūmoodīlīn' wōōlēgūnoodūmākūn, ak alt oonoojeānkodakadīlīn', ak ēlp oonoojekenamooaadīlīn',

12. Oochít' sābāwooltīlīje ookakei-keskājādāsooltīlīnū, ak oochít' loogowōkūnā' 'mtūmōdakūn, ak oochít' Sāsoo Goole ootenīn ookakeikesaadāsīn.

13. Meesokoo 'msít tan taseekw pējedaaīkw ūktlāmsūtōōkūnā' nāoōktāowīm̄kāwā' īktook, ak Niskam Ookwīsūl ookūjejeegoosīlīn', ak ūkakei-kese-cheenūmooltenēnoo, ūktūlepedōksooltenēnoo kokwōjīngākūn īktook, tan tělepedōksít Sāsoo Goole.

14. Oochít' moo ūktājīp-kīje-mījooajeejooltenēnoo', ak moo ūkooje-yālsooltenēnoo 'msít kenamatīnāwāyā' oohchoosūn, ak memājooenook'

EPHESIANS.

oonādādaasoodīmoočk', oochít' tan tēluhchīn-towedaasoolteedīch ūksūboogwaadākūnā kесеdāādākūn.

15. Cadoo oochít' ūkoo'koonūmūnēnoo kēdlāwāoočkūn ak ūksālsood' íktook ūktūluhchepūmeegooltenēnoo Nēgūm ootēnīn 'msít kogooā' íktook, Tan etleoonoojít; nūt na Sāsoo Goole,

16. Oochít' Nēgūm 'msít 'mtēnīn wējenās-mískaadāsík, ak kokwōjaadāsík, ak wējeabogūnūmooksík tan tēlegūlnāsík 'msít ankooadāk'ūnūl, stūgā' tan tēloogwēk' ādāsu ūpkēsīgūn tan tēledēpkadík, na kesaadōk 'mtēnīn oopūmeājekesedāsīn ūksālsood íktook.

17. Na oola' wejetūlooā ak wējelooedūmāse, Uksakūmamenāk, moo māch ūktājīpkije-tūlepūmedaanow stūgā' ūktūgík pelooāchk tāsūkūmíksíjík tēlepūmedaadīch, oosūgāwe-ledaswōkūnūmoočk',

18. Taník oonēstūmūgāwāūmooōl' bogūnīt-pūgaadāsīgūl taník ētle-pelooāowooltíjík Níksāwā' memājoočkūn, oochít' tūle-kechka-kējedoodīch, mūdū ookwōmlamoonooōl' tēlemūlgāāgūl.

19. Taník tēlē-kese-pílsaagoltíjík ēlēgalsooltíjík oobooske-tūladakadīnow' wīnāchkūl, ookūselookwōdūmūnow' 'msít 'mchegāāū.

20. Cadoo kelow' moo tēlekenoodūmooksool-tuogūp Sāsoo Goolečk.

21. Kēdlāwā' íktook noodoočk'sūbūn ak ochekenoodūmooksoolteōksūbūn ootēnīnk, stūgāā tan tēlāāk kēdlāwāoočkūn Sāsoo Goole ootēnīnkū.

22. Coolaman' ūkmūnalanow' sakawā' mem-
 ājooenoo' tan tūlā' sakawāek' ūktūlāooōkūnūm-
 ooōēkū, tanāk' obūlalootāk' oochīt' ūksūboogwa-
 dākūnāl' pawōtūmūgāwāāl,

23. Ak ūklepele-kesedāsooltīnow' ūkamlam-
 oonooōl' ooyāledaswōkūnūmooōk',

24. Ak ūknāsaanow' pelā' memājooenōō'
 tan nābekesedāsīt Nīkskamā-wīktook kēdlāwā-
 ooōkūnā' kokwōjaadākūn īktook, ak sābāwood'
 īktook.

25. Na oochīt' jīgūladookw' ēksooēm'k', ak
 tūleach' tan tēlāgūnoodūmadoolteyōk' msīt' wēn
 tan tāseyōk' wīdegēdoolteyōkū. Mūdū nāooktā'
 ēle-mowe-kesedāsoolteekw.

26. Tūleaa ookweioolteyōk' moo ūkpādadak-
 adīp'. Moo ūktūsedāālūmow' nagoosēt ookal-
 kwaseēn' keel ūkwoogeiodīm'kū,

27. Kūsnā' moo ūktīgūnūmooōnow' poktūs-
 kasīk mūndooū: (moo ūktūsedāālūmanow,
 mūndooū.)

28. Nēgūm tan kēmootūnēp' moo āpch kūm-
 tūnooāwīeh, kadoo ājeooleās' oocheloogwēch'
 oopūtūnkū, oowōōjekoo'koonūmūn ootīgūnūm-
 ooōn' tanūl wēdūmedāādēgēlījūlū.

29. Moo ūktūsedāādūmoop' kogooā' wīnchūk'
 kūlooswōkūn oowōōjetoōeūn' ūktoonooōkū, ka-
 doo pasūk tan kogooā' kēlook' oochīt' abogūn-
 ūmāsoode tan wēdūmedāādāsīk, koolaman' oot-
 īgūnūmooōn' wōōlaadākūn tane noodājeū.

30. Ak moo ūkwēnmātkwījaalap' Wējeoole-
 nīkskam, Nīkskam Oochejakūmījūl, Tan ooten-
 īnk wēje-kenoogwōsoolteyōk' meesokoo egaak
 abātēlūmūgāwā' naagwēgū.

EPHESIANS.

31. 'Msít ůpkwōjedāādakūn ak ookweioode ak ůsuhkweioode, ak ālmīmtīmkāwā', ak padaboo-gooēm̄kāwā', oochejīgūladāsooltīch ůktenāwōk, ak ělp 'msít ůloowāwoode,

32. Ak oolaldooltīkw', āooledāādakadīkw, ak abīksīktādooltīkw', stūgā' Nīkskam Sāsoo Goole ootenīnk tēleabīksīktoologůp.

CHAPTER V.

Na tůloltīkw' ůknābooēgāsooltīnōw' Nīkskamů, stūgā' mījooajeechk' kēsālkoosooltījīk.

2. Ak lepūmedaakw ůksalood' īktook, stūgā' Sāsoo Goole ělp tēlīksāloolkoop kenoo ak īgům-ooēdogůp ootenīn oochīt' kenoo, oopēgetůnům-ādīm̄kāwāīn, ak nābādāsīk ootīgůnůmādīm̄kāwāīn wēlemaak, oochīt' Nīkskam oopējeooleman' Nīkskamāwīktook.

3. Cadoo wīnāchkůl ak 'msít 'mchegāāl, kůsnā' wīskooōgůn, chēl moo wedāsenooch' āůmoo-deyōků, tan ěledēpkadīk oochīt' sābāwooltījīk.

4. Ak abooskāboogooōgůn ak kēlooskāwīstoombkāwāāl, ak papaboogooēm̄kāwāāl, tanůl moo dēpkadenoogůl; kadoo tan ājeooleāk', moowōltīm̄kāwā'.

5. Můdů oola' kējedoo'deyōk' mow wēn tan wīnāāchbůl tēlāāgůl, kůsnā' mējegāāk memāj-ooenōō', kůsnā' tan booskewīskooēt', tan na nēgům alasoomāje ůlnooōktaa; na tanīk tēloltījīk moo kēkoonůmoodeekw 'mtālegēm' Sāsoo Goole ak Nīkskam ootēlēgāwaagīm̄ků.

6. Mow wēn ůksůboogwalnōkch kůlooskooōkůn īktook; můdů oochīt' wēg'ůla kogooāāl

CHAP. 5.

Niiskam ookweiodim egaak elistümügawā oonejin' ooten'āwōk.

7. Na oochit' moo ūkwitābēsooltip' na tēlotijik.

8. Mūdū kelow' bogūnitpagūnūmeyogūp, kadoo nūgāā wōsēdēgūmeōk' Uksakūmamenoo' ootenīnkū. Tūlepūmedaakw stūgā' wōsādēk' oonejinn.

9. Mūdū tanūl wējegwēgūl wōsādēk' iktook, āhkūl 'msit kokwōjaadākūn iktook, ak 'msit sābāwood' iktook, ak 'msit kēdlāwāooōkūn iktook.

10. Ak ūkwchaadookw tan Uksakūmamenoo wēledāatk.

11. Ak moo ūkwīgūmagaltooltip' bogūnitpagāwāāl' loogowōk'ūnūl, tanūl moo tāluhtāpsoonooogūl, kadoo owoonā' ūptūgemookw'.

12. Mūdū chēl 'ntāgōgūnīk weedūmūk tanūl wējekesaadās'īgūl ooteenawōk kemoodoogū.

13. Cadoo 'msit kogooāāl tanūl pēt koodāsīgūl wējenāyaadās'īgūl (wējīkchījeedās'īgūl) wōsādēk' iktook; mūdū tan bā kogooā' tan kēgenooaadoogūl wōsādēk na.

14. Na oochit' tēlooēt: "Toogē', tan nēban', ak oochenūmchaase 'npooōkūn iktoogū, ak Sāsoo Goole īgūnūmoolto' wōsādēk'.

15. Na oochit' ankwāāsooltikw' ūkmēnāk-ūjāwe-pūmedanow, moo stūgā' moo ūknūstooōltīnow, kadoo stūgā ūknūstooōltīnow'.

16. Abatēlūmoodīkw nagwēgūl, mūdū wēg'ūla nagwēgūl mēdoōāāgūl.

17. Na oochit' moo ūktūloowāweadīnow',

EPHESIANS.

kadoo 'nsütümoodikw Uksakūmamenoo' oo-
wöledāādākūnūmül.

18. Ak moo ūkwoojiktūgeadīp mēgobaagū,
kadoo oochoohchooaadāsooltikw' Wējeooleniks-
kamū.

19. Ak lekūlooltooltikw alasoodūmākūn-ab-
ēgeākūn iktook ak moewöltimkāwāktābēgeāk-
ūn iktook, ak 'mchejakūmījooāal ūktābēgeākūn-
ūl, ūktābēgeaadikw, ak oocheēmtogwōlookw'
Nīkskam ūkamlamoonoočkū.

20. Nāāgow ooche-moewōlookw' Nīkskam
Coochenāk', 'msīt kogooā iktook, Sāsoo Goole,
Uksakūmamenoo ooweesoonūmkū.

21. Uktlāmsūdādooltikw' Sāsoo Goole ooche-
pālkoosoodīmk.

22. Abījīk tanīk wētcheenūmoomooltījīk, tūl-
īktlāmsūtōoaadīch oochenūmoomooō' stūgā'
Uksakūmamenūl kēdlāmsūtōoaadījēl'.

23. Mūdū cheenūm oonoojīt ootābītēmūl, stūg-
ā' ēlp Sāsoo Goole tēle-oonoojīt alasoodūmāwe-
moweōme, ak Nēgūm Noojūhsūtaadōk 'mtenīn.

24. Cadoo stūgāā alasoodūmāwemoweome
tēlaadāsīk oosāktoōn' Sāsoo Gooleūl', na nā-
ooktā' tēlāāk ābījīk tanīk wētcheenūmoomool-
tījīk tēlaloojīk oosāktoōnow 'oochenūmoomooō'
'msīt kogooā' iktook.

25. Ak kelow' wetābītemoolteyōk, ūksālookw'
ūktābītēmoočk, stūgāā Sāsoo Goole tēlīksātkūp
alasoodūmāwemoweome, ak Igūnūmooēdogūp
ootenīn oochīt' na,

26. Coolaman' oonīkskamāwaadoon nūt, kes-
uchewōkūmaadōk' kēsīspaldīmkāwā' sāmoog-
wōn iktook, oochīt' kūlooswōkūn.

CHAP. 6.

27. Coolaman' ootīgūnūmāsīn mowe-alasoo-
dūmmāweōme kēsīkpūmāāk, kēsewōkūmāāk,
mogwā' mėjegāānook, kūsna' mogwā' kogooā'
nēg'ūla tēlamooktūnook, kadoo oochīt' oonīks-
kamāwān' ak moo ootaneāptāsīn.

28. Na tēlāāk cheenūmook ālowtīk ookūsala-
nōw' ootābītēmooō', stūgā' tan tēlīksādūmeedīch
ootenāwōl. Nēgūm tan kēsālājūl ootābītēmūl,
na nēgūm kēsālsīt.

29. Mūdū mūnaak wēn pokwōjedāādūmook
ootenīn, kadoo ankōtk ak nakūnoosāt' stūgā'
Sāsoo Goole tēlīnkūnoosāt' mowealasoodūmā-
wemoweōme.

30. Mūdū wējīpskēnegoolteekw ootenīnk ;
waagēk ak wōkūndēm'.

31. Na oochīt' cheenūm 'nkūlādū oongegoo
ak ūtkoonasedāk' ootābītēmūl, ak nēg'ūla taboo-
sījīk 'nkoodāchdūdo' ootenīnāwow'.

32. Oola' na mėskeek tān tēlekemoodoogāwā-
īkū ; kadoo wēskwīm' Sāsoo Goole ak moweal-
asoodūmāweōme.

33. Cadoo 'msīt ādāsu wēn kelow' tūlīksāl-
āch' ootābītēmūl, ak ābīt tan wētcheenūmoomīt
ānkwaāsīch' ookoopmedāālūman' oocheenūmoo-
mūl.

CHAPTER VI.

1. Mijooajechtoot', skūdookw' kūngeegooōk,
Uksakūmamenoo ootenīnkū ; mūdū oola' ko-
kwōjeāk'.

2. "Ukpūmedāālūmōokw' kooch ak ūkech'."

EPHESIANS.

na ůmskwěsāwā' ůtploodákůn, tan ůloowedům-
 āsoodeā' kůlooswōkůn wedoogwěnteediĥ.

3. "Coolaman' oolādůks' ak ůpkedowsedůks'
 oosĭtkůmoogů."

4. Ak kelow', cheenůmootoot' tan wěnjůnool-
 teyōk', moo ůkwůgeiuāp' kůnejůnooōk', kadoo
 oochenegoo'kw Uksakůmamenoo' ookenamātĭn-
 āwā'ůmk, ak oonemoksoodákůnůmk.

5. Loogāwenootoot', skůdookw' tanĭk alsoo-
 moolōkw' 'mtenĭnāwāāk, chepalkoosood ĭktook
 ak nēnkůdēsĭnůmůgāwā' ĭktook, ůkamlamoo-
 nooōĭ' ookookwōjadákůnůmooōků, stůgā' saktōo-
 ōgwěĭ' Sāsoo Goole.

6. Moo oochĭt' 'mpůkĭkwā' loogowōkůn ĭk-
 took, stůgā' pasůk ůkoolkwĭjalanow' cheenům-
 ook ; kadoo stůgā' ěloogwāooōgwěĭ Sāsoo Goole,
 ak oochetůladakāĭkw' ůkamlamoonooōk' tan
 Nĭkskam tēleooleđāātĭků.

7. Wōōledādákůn ĭktook loogoodĭkw', stůgā'
 ochĭt' Uksakůmamenoo, ak moo oochĭt' cheen-
 ůmook.

8. Můdů kějedoō'deyōk' tan bā kēloolk ko-
 gooā' tan wěn tēladōk, na ěnkoodā tůĭmsůnto'
 Uksakůmamenāk, tůleaa kestějooĭĥ, kůsnā' al-
 soomsĭĥ.

9. Ak kelow' tan alsoosoolteyōk' nāōōktā' ěp
 na tůladakāĭkw' oochĭt' nēgůmow, ājĭmkůnaa-
 dookw' ůktēmēgōđákůnůmooow'; můdů kějedoō-
 ōk' nēgůmow tan alsoomkweedĭjůl ak kelow'
 tan alsoomoolok' wasōk āĥk, ak Nēgům moo
 estooedāālůmāgwe wěne.

10. Na kēspegāwā' [tan tēlemoolōk] lemůl-

CHAP. 6.

gīgūnaadīkw Uksakūmamenākū, ak na mūlgīg-
ūnōd īktook tan nēgūm wējemūlgīgūnūch'.

11. Nāsaadookw Nīkskamāwāāl ūpkoomāk'-
ūnūl, koolaman' ūkesekūmoodūmooōnow' mūn-
doo oonādādaasoodīmūl.

12. Mūdū kenoo' moo kwēje-gūnēdūmoohkw'
maāgei ak māldāoo, kadoo kwējegūnēdūmoogool'
ēlēgāwītāwoodeel, ak alsoosodeel, ak
tanīk alsoodūmeedīch oola' oosītkūmoo oobog-
ūnītpaagūm, ak kwējegūnēdūmoogool 'mchejak-
ūmīchwāāl alsoosodeel, ūloowāwood' īktook
tūlāāl tanūl ēspāagul.

13. Na oochīt' sooaadookw 'msīt Nīkskama-
wāāl ūpkoomāk'ūnūl, koolaman' ūkeseboogool-
tīnow' mēdooeģīskūgū, ak keskakeitūladakade-
yōk', ūkeseboogooltīnowū.

14. Na oochīt' kūmooltīkw', ooche-ūkspesool-
tīkw kēdlāwāooōkūn īktook, ak nāskūmoodīkw
sābāwoodeāāl oopūskoonāāl legāsoodeelū,

15. Oochīptūksūnoltīkw wooleāgūnoodūmāk-
ūn ānkoōmkāwā' ootelājīmkāwāūm.

16. Ak ooskītook 'msīt oosooaookw' ūktlām-
sūtooōkūnā' legāsoode, tan kesuhchīnkasooaa-
dooōdūks' 'msīt Wīnsīt booktāwāyāāl oolūtkaa-
moonūmūl,

17. Ak 'ntūblooāyā' aagwēsūn oosūtōgūnā'
sooadookw, ak Wējeoole-nīkskamawā' ēspoo-
gwōsik, nūt na Nīkskam ookūlooswōkūn.

18. Tūleseowwu alasoodūmaadīkw tan tās
wēlētētpūgaagūl Wējeoolenīkskam īktook, oo-
chīt' 'msīt alasoodūmākūn ak ēdowēmkāwā'.
Ak scūmādūmoo'dīkw oochīt' kakūmoodūmūg-

EPHESIANS.

āwā' iktook, ak ědowěmkāwā' iktook, oochit' tan tāsijik sǎbāwooltijik,

19. Ak ělp oochit' neen, koolaman' 'ntigün-
ūmooksin 'ntooleküloosin 'nwöőjetowooldūnaa-
sīn mülgedaasood iktook, 'nmās wāgūnood'ūmūn
wöőleägūnoodūmākūnā kemoodoogāwā'.

20. Tan oochit' neen kęgenooe-cheenūmooe,
tūleaa kestějooe, koolaman' 'nmülgekūloosin
stūgā' ěleděpkadik 'ntūlekūloosinū.

21. Cadoo oochit' ũkūjedadonow' tan neen
tělāe ak tan tēleoolāe, Tīkīkūs tan kēsǎlkoosit
wījegiṁkw', ak tan kēdlāwāe-loogowenöő' oo-
chit' Uksakūmūmamenoo ootenīnkū, kakeiägūn-
oodūmoolöktō'.

22. Tan nęgūm ělkīmkūp āūmök' ansūmā'
oochit' na, koolaman' ũkūjedadonow' tar tēlol-
tečk, ak koolaman' ũktīlkwījaadagoonow' ũkam-
lamoonoöl.

23. Wöntüköde eech wījegiṁkwīk ootenā-
wöčkū, tan wějěāk' Nīkskam-āwīktook, Cooche-
nāk', ak Uksakūmamenāk' Sasoo Goolečk,

24. Igūnūmagwěmkāwā'eech 'msit tan tāsijik
ootenāwöčk', tanik kēdlāwāīksǎ!aadijūl Uksak-
ūmamenūl Sāsoo Gooleūl. Amen!

CHAP. I.

THE EPISTLE OF PAUL TO THE PHILIPPIANS.

CHAPTER I.

1. Pol ak Tīmūte Sāsoo Goole oonōkūbēm' oochīt 'msīt tanīk sābāwooltījīk Sāsoo Goole ootenīnkū tanīk ētlūgadūmoodījīk Pelīpeākū, ak ēlp tanīk alsoosooltījīk ak tanīk nootloogoo-
dījīk.

2. Igūnūmagwēmkāwā' ūtkwāoolōkch', ak wōntūkōde, tan wējeāk' Nīkskamāwīktook, Koochenāk', ak Uksakūmamenāk' Sāsoo Goo-
leēk.

3. Moewōlk' 'N'nīkskamūm tan tās mīgwe-
dālūmoologwēlū,

4. Yāpchoo tās alasoodūmeianēl', alasoodūm-
ēlsāoolōk' wooledaasood' iktook.

5. Oochīt' ūkwedoogwōmkāwāūmooōk' ,msīt
kogooā' iktook, tan tūlā' wōōlēgūnoodūmākūn
īktook, wējadēgēm' ūmskwēsāwāēk' nagwāak
meesokoo nūgāāch.

6. Mūdū mēlkiyklāmsūtūm Nēgūm tan bok-
tūloogwōtkūp kēloolk' loogowōkūn kelow' ūk-
tenāwōk, lekeskājaadoodo' meesokoo Sāsoo
Goole oonagwēg'ūmkū.

7. Mūdū dēpkadīk 'ntūledāālūmoolīnow' 'msīt
tan tāseōk, mūdū ētluhskwāoolōk' 'nkamlam-
oonkū; 'msīt tan tāseyōk' tan toochoo āskw

PHILIPPIANS.

kestějooe ak egádŭm ak ělp mělkĭgŭnāwadoo
wōōleāgŭnoodŭmākŭn, mowāběsoolteekw 'ntĭg-
ŭnŭmagwěmkāwāŭm.

8. Mŭdŭ Nĭkskam ěloowedŭmāsĭt oochĭt' tan
těluhchĭkse-sěspědāālŭmoolōk' Sāsoo Goole oo-
koosālsoodĭmkŭ.

9. Ak oochĭt oola' edowā' ŭkŭsālsoodĭmoow'
oopŭme-āděltŭnŭnŭ, 'nsŭtooōgŭnĭktook, ak
'msĭt nādādaasood ĭktook.

10. Coolaman' ŭkŭsādŭmoodĭnow' tanŭl mow-
ekěloolkŭl kogooāl', koolaman' ŭkwōkŭmoltĭn-
ow' moo ŭktāchkŭnadakadĭnow' meesokoo Sā-
soo Goole oonagwěgŭm.

11. Ak ŭkwŭjuhchooadāsooltĭnow' tanŭl wěje-
gwěgŭl sābāwood' ĭktook, tanŭl' wějeagŭl Sāsoo
Goole ootenĭnk, oochĭt' Nĭkskam ookoopme-
dāālŭmooksoodĭm ak oomoewōlkoosoodĭm.

12. Cadoo měnwěgā', ŭchkenāʒoot', ŭkŭjeje-
doonow' tanŭl egaagŭl 'ntenĭnk ootŭlaadoon
wōōleāgŭnoonŭmākŭn owoona' ootāje-pŭmeād-
ěl'tŭnŭn ;

13. Na wěje-tŭleāksŭp 'nkestějooaldĭmkāwā-
ŭm wěĭkchĭjedāsĭk, Sāsoo Goole ootenĭnk 'msĭt
ělēgāwĭtāwĭgwōmkŭ, ak oochĭt' 'msĭt ŭktŭgĭkŭ.

14. Ak adělkĭk wĭjegŭdoolteegwĭk wěje-pŭm-
e-mŭlgedaadĭĭk Uksakŭmamenāk' 'nkestějoo-
aaldĭmkāwāŭmkŭ kese āje-mŭlgedasooltĭĭk oo-
tŭlooadĭnow' kŭlooswōkŭn ak moo oowāgwōdas-
ooltĭnow'.

15. Alt meamooch' wěje-āgŭnemaadijŭl Sā-
soo Gooleŭl' wĭskooōgŭn ĭktook, ak wāgwamād-
ooltĭmkāwā' ĭktook ; kadoo ělp alt wōōledāādāk-
ŭn ĭktook.

CHAP. I.

16. Na wěg'ůla ůksǎlsood' iktook, mǔdǔ kějedoodich neen 'ntegaalooksin oochit' 'ntegádǔm-ůn wooleǎgǔnoodǔmákǔn ;

17. Kadoo ůktǔgik wǎgwamǎdooltǔmkǎwǎ' iktook wěje-ǎgǔnemaadǔjǔl Sǎsoo Gooleǔl', moo oochit' ůktlǎmedǎādákǔn iktook ak tǎledǎādǔm-eedich 'ntǎje-egaadǎgoon oonmǎjǔdeed' 'nkestěj-ooaldǔmkǎwǎům iktook.

18. Cogooǎ' tǔ nǔt? tǔleaa tǎlekakeiyese-mǎle-ǎgǔnemoot', ůksǔboogwaadákǔn iktook, kǔsnǎ' kǎdlǎwǎ' iktook, meamooch' Sǎsoo Goole ǎgǔnemoot', ak na wějeooledaase, ak amooch' oocheooledaaseděs'.

19. Mǔdǔ kějedǔo' oola' tǔlǔpkwǔdoodo' neen 'nwǔstǎn' oochit' kelow' ůktǎdowěmkǎwǎůmoo-ǔk', ak Sǎsoo Goole Oochejakǔmǔjǔl ootabogǔn-ůmǎdǔmkǎwǎůmkǔ.

20. Stǔgǎa neen tǎlǔkseskebǎdǔo, ak tan tǎle-ǎjǔpchoodo, moo kogooǎ' iktook 'nwoojǔntǎgǔdǎsǔn ; kadoo 'msǔt mǔlgedaasood iktook, stǔgǎa nǎgow, na nǔgǎach Sǎsoo Goole oowǔǔje-mǔd-ogwǔlkoosǔn neen 'ntenǔnk tǔleaa memǎjooǔkǔn iktook kǔsnǎ 'npooǔkǔn iktook.

21. Mǔdǔ oochit' neen memǎjǔmk Sǎsoo Goole na, ak nǎbǔmǔk' kaneǎwǔmk.

22. Cadoo tǔleǎk' oochememǎjǔmk maagei iktook, oola' wějemǎnǔk loogowǔkǔn iktook ; ak tan tǎgǎn' 'mkǔntěs' moo kějedoo.

23. Cadoo megweiǔk āům aswedǎādǔm, mǔdǔ mǎnwǎgǎ' 'npoktǔmkaasǔn ak 'ntǔgwǎādeněn' Sǎsoo Goole, mǔdǔ na tǔlǎk ǎjekǔlǔoltǔs'.

24. Cadoo lenǔkaadǔmk maagei iktook, ǎje-kǔlǔoltǔs oochit' kelow' ůktenǎwow'.

PHILIPPIANS.

25. Ak мүдү мөлкітләмсүтүм оола', кәже-
дөө' нүкааседēs' ак сеовітквāоолтōксүп 'msīt
tan tāseyōk oochīt' kelow' үknagүкәwāūmoow',
ak oochīt' үktooledaasoodymooow' үktlәмсүтоо-
ōкүн іktook.

26. Coolaman' үктөmtogwōlsoodewow' ootāje-
pegwēl'tүнүн Sāsoo Goole ootenīnk oochīt'
neen, мүдү әpch үпkesīntēs āūmoodeyōk.

27. Pasүk үktүladakadīmкәwā'үmoool түле-
āch' tan әleoolgadīk oochīt' Sāsoo Goole oowoo-
le-āgүnoodүmākүнүм, koolaman' түleaa үпke-
sīnan' nnājeankamoolenow', күsnā' moo үпke-
sīnooñ', 'nnoodүman' tan телadakadeyōk' үка-
күmoodүmүнow' nāōōktāchk ledaaswōкүн іk-
took, ak nāooktāchk.wooledāādākүн іktook, tan
теле-mowe-үtkīgүnaayōk' oochīt' wooleāgүnoo-
dүmākүнā' үktlamsүтооōкүн.

28. Ak moo үkwooje-wāgwodaasooltīnow' ta-
nīk pokwōjedāālүmoolōk'; tan oochīt' nēg'үmow
kenoogwōdīgүnīk' ookakeiskwīskadāsooltīnow',
kadoo oochīt kelow' koostōgүnooow', tan ooche-
ādo' Nīkskamāwīktōōgү.

29. Мүдү іgүnүmooksoolteyōk' oochīt' Sāsoo
Goole moo pasүk үktlәмсүтүmoodīnow' ooten-
īnk, kadoo mäch әlp oochīt' nēgүm үkwōōje-
oonmäjōdāsooltīnowү.

30. Мүдү кәkoonүmoodeyōk' телamoo'k үkw-
chīgүnāsoode tan neen 'ntenīnk теленүmedoe-
yogүp, ak нүgāäch теленoodүmeiōk' ooteemүd'-
үнүн 'ntenīnkү.

CHAPTER II.

1. Na oochit' ehk alt ilkwijaadákun Sāsoo Goole ootenink tūlā', kūsna' ehk üksälsoodeā' oolaadákun, kūsna' ehk alt wigūmagaldimkāwā' Wėjeooleniĭskamāwāū, kūsna' ehk alt üksalsoode, kūsna' alt āooledāālsoode,

2. Kakeĭkeskājaadōōkw 'nwōōledaasoodim oonōōktāch'tūnūn ūktūledaswōkūnūmoowū, ūkoo'koonūmūnow' nāooktāchĭk üksälsoode, nāooktā' ūktūledāādūmūnow, ak nāookta' ūktūledaasooltīnow'.

3. Moo ūkooje-tūladakadīnow' kogooā' kamedimkāwā' iktōok' kūsna' sēgāwīkpūmedāādākūn iktook ; kadoo būnokedāālsood iktook ; 'msit ādāsu wēn āje-ēmtogwōdāālūmāch' ūktūge moo ēnkoodā nēgūm ootenin.

4. Moo pasūk wēn 'kwelooedāādūmooich nēgūm ootālegēmūl ; kadoo 'msit wēn kwelooedādūmooōch ūktūge ootālegēmooōl.

5. Oola' ledaswōkūn ehch ūktenāwōk tan ēlp āhkūp Šāsoo Goole ootenink,

6. Tan tīlesīp ālādeedībūnūl Nīkskamūl, ak moo tēledādūmoogooop ookūmootūnōgūnīn ootēt-pūgīlnow Nīkskamūl,

7. Cadoo oosūgāowaalūsīp oochit' nīkskamāwā' ookūpmedāādākūnūm' ak tēlaalūsīp ootūladīnow' loogāwenool', ak tēlekesedāsīp stūgā mem-ājooenōō' ;

8. Ak tēlewājoos ootūlnūman' stūgā' mem-ājooonoo' ak bēnogwaalūsīp, ak sāktūgūp mee-

PHILIPPIANS.

sokoo 'npoočkün iktook, chěl kloocheāwāyā' 'npoočkün.

9. Na oochit' ělp Niskam ěspalāb'ünül, ak ig-ünūmoočch' wesoon tan āje-ěspāāk moo ěnkoo-dā 'msit ũktügŭl we'soonŭl.

10. Coolaman' Sāsoo Goole oowesoonŭmk 'msit 'mchegoon oolememŭltěboogooaasĭn, tanĭk wasōk āŭmoodĭjik ak ělp tanĭk oosĭtkŭmook' āŭmoodĭjik, ak tanĭk lāmkŭmook' āŭmoodĭjik,

11. Ak koolaman' 'msit tan tāsŭk mĭlnoo oomāswe-tŭlooěn Sāsoo Goole oot-Ukchesakŭm-owĭn, oochit' Wěgwĭsĭt Niskam ookoopmedāā-dāk'ünŭm.

12. Na oochit', nĭgŭmatoot, mŭdŭ nāāgow saktŭmoodeyogŭp, moo pasŭk neen āŭmaněl' āŭmoodeyōk', kadoo āje-poogwěle-skŭdŭmoodeyōk' tan toochoo moo āŭmooōněl' āŭmoodeyōk', lookwōdŭmoodĭkw kelow' koostōgŭnŭmoo-ow' wāgwōdasood iktook ak něnkŭděsĭnŭmŭgā-wā' iktook.

13. Mŭdŭ Niskam na tan ělookwět' ũktenā-wōk, ũkooledāādŭmoodĭnow, ak ělp ũktŭladaka-dĭnowŭ, oochit' Něgŭm wōōledāādāk'ünŭm.

14. 'Msit kogooā' iktook tan těladakadeyōk' moo ehktŭnooch' amsělĭmtĭmkāwā' kŭsnā' ke-kājĭmtĭmkāwā' ;

15. Coolaman' moo ũktächkŭnadakadĭnow' kadoo ũkoolmŭdoo'dĭnow', Niskam oonjŭnĭn ũktenāwow', ak ũkseowe-kokwōjadakadĭnow' měgweĭk wědabakŭmeedĭch tanĭk ěloowāwool-tĭjik ak padamtoo'dĭjik ; tanĭk ootenāwōk' kelow' tělewōsogōōdeyōk' stŭgā' wasogāwāāl wōso-gwěgŭl oosĭtkŭmōōgŭ.

16. Kěsmүнūmoodeyōk memājooōkūnā' kŭl-
ooswōkūn ; oochīt' neen 'ntěmtogwōlsĩmkāwā-
ūm Sāsoo Goole oonagwěgūmkū, moo neen
'ntneegādūnāwěn' oochīt sāākū, kŭsnā' 'ntŭloo-
gwěn' oochīt' sāākū.

17. Cadoo tŭleaa ooskĭjekoodalooksean' na
pěgedūnūmādĩmkāwā' ĭktook, ak na loogowōkūn
ĭktook, tanŭl tŭlāāl ŭkŭdlāmsŭtooōkūnooōk',
neen oosŭgāwedaasĭk' ak kenoo' wĭje-mowuhsŭg-
āwedasoolteegoop 'msĭt tan tāsēekw ;

18. Ak nāōōktā' wějuhsŭgāwedasoolteyōk'
ělp kelow, ak wĭje-mowwuhsŭgāwedasoolteekw
neenŭ.

19. Cadoo ājĭpchoodōō Sāsoo Goole ootenĭnk,
Uksakŭmamenāk', oogoopchĭk 'ntŭlgĭman' Tĭm-
ŭte āŭmōk', koolaman' neen ělp 'ntoolkwĭjaal-
ooksĭn, tan tĭlesĭp' kějēdooōk' tan tĕlōlteyōk'.

20. Mŭdŭ mow wěn wěskwāuāk' tan tĕledāā-
dĕgĕt' stŭgā' nĕgŭm tan kĕdlāwāedāātĭk tan tĕle-
dāālŭmoolōk'.

21. Mŭdŭ 'msĭt wĕnĭk kwelooedāādŭmeedĭjŭl
tanŭl nĕgŭmow ootenāwōk' tŭlāāl' moo tanŭl
tŭlāāl Sāsoo Goole ootenĭnk.

22. Cadoo kějēdooōk' nĕgŭm ookesĭkwchaa-
looksĭn, ak stŭgāā mĭjooajeēch tĕle-wĭtloogwĕd-
eedĭch oochŭl, na nĕgŭm tĕlewĭtloogwĕdĕgŭp
neenŭ, oochīt' wooleāgŭnoodŭmākŭn.

23. Na oochīt' nĕgŭm ājĭpchoodōō 'ntŭlgĭm-
ān' wegoopchĭk tŭlĭnkŭseĭŭ nŭmedooōn tan tŭl-
āādĕs.

24. Kadoo ĕledaase Nĭkskam ootenĭnk neen
ělp 'npŭgĭsĭnŭn oogoopchĭk.

25. Cadoo tĕledāādŭmāp' odepkadĭn 'ntŭlgĭm-

PHILIPPIANS.

án' Epäplodeitüs 'nchig'ünüm ak tan wedäp-
āohtečk' loogowöckün iktook, ak wíjesümagünís-
wečk', kadoo tan wětkímoot' ůktenāwöck, ak
tan loogowenöč' neen tan tēluhtūmedādüm.

26. Mūdū nēdājíp ůktenāwow' 'msít tan tāsē-
yöck', ak lök sěspědaasíp mūdū noodūmeigogüp
ookoosenookwöñü.

27. Mūdū meamooch' kěsenookwöp' ak soočl
něpküp, kadoo Níkakam āooledāālümābūnn, ak
moo pasük nēgūmül', kadoo ělp neen āooledāāl-
ūmíp', oochít' neen moo 'nkoo'köñ'ūmün wöčñ-
mājedaasoodē ak 'ntāoosāmeoonmājedaasínü.

28. Na oochít' wěje-āje-něnáklgímüp, kool-
aman' āpch nūmeöck' ůkooledasooltínow', ak
neen 'ntājítčkēle-oonmājedaasínü.

29. Na oochít' lesooalookw nēgūm Uksak-
ūmāmenākü, 'msít wooledaasood iktook, ak na
tēloltíjík ůkpūmedāālümöčkw'.

30. Mūdū oochít' Sāsoo Goole ootloogowöck'-
ünüm soočl něpküp, nēsanaagüp oomemājoočk-
ünüm, koolaman' oowöčjooaadoon tan wějeno-
daagüp kelow' ůktenāwöck, oochít' neen noolāb-
ědūmoočkün.

CHAPTER III.

1. Na nūgoo', ůchkenātoot', luhsügāwēdaa-
sooltíkw' Ukchesakūmow iktook! Moo wědūm-
āuenook' nāooktā' kakeiyes' 'ntūleweekūmoolín-
ow', ak oochít' kelow' wěleák'.

2. Ankwāāsooltíkw' oochít' ůlūmoochügü: ān-
kwāāsooltíkw' oochít' padatěgāwēnoogü. An-
kwāāsooltíkw' oochít' tēmsūmük'!

CHAP. 3.

3. Müdü kenoo mĩmkooskaosǎsooltĩmkāwā-oolteekw tan kenoo wějealasoodũmadeekw Nĩkskam Oochejakũmĩjoo Iktook, ak wěje-mũdogwǎlsoolteekw' Sǎsoo Goole ootenĩnk, ak moo ěledaasooltukw' maagei iktook.

4. Cadoo neen ělp ěledaase maagei iktook. Uktũk wěn ledaasich maagei iktook' neen ājele-daasĩk.

5. Müdü mĩmkooskaosĩmkũp oogoomoolchĩn-tǎsoogooanaak tẽdoojǎeanẽgũ; wẽdabẽkxe Islǎlẽk, Bẽnjamẽnẽk' wẽdagoodũm, Heblooā-waajooe ak wẽdagoodũm Heblooāwák'; tan tũlǎ' ũtploodákũn, Pǎlũseāwe.

6. Tan tũlǎ' oochĩt' wĩnpǎsĩmkāwǎ', kestǎwo-dũmǎp' alasoodũmāwemoweome; tan tũlǎ' oochĩt' ũtploodákũnǎ' kokwǎjadákũn, kokwǎjeǎǎp'.

7. Cadoo tanũl kogoǎǎl kaneāwalegũb'ũnũl, nẽg'ũla tẽledǎǎdũmǎnũl ootǎchkũnǎǎnũ.

8. Meamooch' mǎch tẽledǎǎdũmǎnũl 'msĩt kogooǎǎl ootǎchkũnǎǎn oochĩt mowekẽloolk' 'nsũtooõgũn 'Nsakũmam Sǎsoo Goole ootenĩnk tũlǎ', tan oochĩt' wějĩksũgaadeianũl 'msĩt kogoo-ǎl', ak tẽledǎǎdũmǎnũl oosegooĩmkũnĩgũnĩn', koolaman' 'nkaneāwĩn Sǎsoo Goole;

9. Ak 'ntũlewǎjeegoosĩn nẽgũm' ootenĩnk, moo 'nnas'kũmũn neen' 'nkokwǎjedǎǎdákũnũm tan ũtploodákũn iktook tũlǎ', kadoo 'nnas'kũm-ũn oola' kokwǎjaadákũn tan wějeák' ũktlǎmsũt-ooõkũn iktook, tan Sǎsoo Goole ootenĩnk tũlǎ', na oola' kokwǎjaadákũn tan wějeák' Nĩkskam ootenĩnk ũktlǎmsũtooõkũn iktook;

10. Coolaman' 'nkũjejean' nẽgũm' ak 'nkũjejedooõn' na mũlgĩgũnõde tan tũlǎ' oomenoonsĩm-

PHILIPPIANS.

kāwāimk, ak na wedābēsooltimk' wīgūmagal-
tooltimkāwā' tan tūlā' ootoonmājōgūnūmkū, ak
neen 'ntūlāin stūgā' oonpooōkūm.

11. Na tūlekesetūleāk' 'nwōōdābēsīm wejeāb-
ījebēmkāwā' 'npoenoo īktook.

12. Mā mūnaak mēs' ūnūmoo [ūksūboodākūn],
kūsna' mā mūnaa keskājaalooksu ; kadoo seowe-
ūtkīgūnaase kesekookwadooōn' na tan tēluhche-
kokwalimkūp Sāsoo Goole ooteninkū.

13. Uchkenātoot', moo tēledāālūsu 'nkese-
kwadooōn', kadoo nāooktāchk' tēlaadoo owōn-
daaseānūl tanūl ootēchkāwāālū ak ēlesebīnskaa-
seānūl tanūl nooskalook āhkūl,

14. Ak seowe-ūtkīgūnaase tan ālūmām', oo-
chit' oola' ūksūboodākūn tan tūlā' wasōgāwā'
wegoomtimk, tan wējetūlaa'dāsīk Nīkskam oote-
nink, oochit' Sāsoo Goole ootenink.

15. Na oochit' tan tāseekw keskājadāsool-
teekw na tūledaasooltenēch', ak tan bā kogooā
īktook .estooedāādūmōk, Nīkskam ēlp oola'
kenooaadoolōkto'.

16. Cadoo tan tēt egaāikw, nāooktā' tūlepūm-
edaanēch.

17. Uchkenātoot', loodoōikw' neenū, ak an-
kamōōkw' tanīk tēlepūmedaadich stūgāā kēkoo-
neēk' nenēn' oochit' kelow' ūknāboōēgākūpūm-
ooow'.

18. Mūdū pegwēlkīk tēlepūmedaajīk tanīk
seowwu tēlāgūnoodūmoolōk' oochit' nēgūmow,
ak nūgāāch chēl ūtkedēme tan toochoo tēlāg-
ūnoodūmoolōk', nēgūmow oopokwōje-dāādūm-
ūnow' Sāsoo Gooleūl' ookloocheāwāūm. ●

19. Tanīk tēlekēspeādīch kakeiskwīskadās-

ooldedák; taník ooníkskameedíjúl oomoostā-wōlū, ak taník ělemūdōgwōlsooltíjík oonūdāgōg-ūnūmoođkū, taník sěspědāādūmeedíjúl oosítkūm-oogāwāāl.

20. Cadoo kenoo tūlāowoolteekw wasōk, tan tět wějeskūmālk'w Wěstowoo'lkw'. Uksakūm-amenoo' Sāsoo Goole,

21. Tan kewōnskadoolkoodāl' ūkteněnl' bēn-ogwāāgūl, ootūlamook'tūnūn stūgā' kěpmāāk ootenín; oochetūlaaděgědo' oola' na mūlgīgūn-ōd' íktook tān wěje-kese-wiswigūnětkūl 'msít kogooāāl oochít' nēgūm.

CHAPTER IV.

1. Na oochít, ūchkenātoot', kěsaíkoosoolte-yōk', nēdādjooltím k ūktenāwow'; kelow' neen 'nwúskāwedaasoođe, ak 'ntāptūgopesoođe, na tūle-mūlge-boogooltík' Uksākūmamenāk', nīg-ūmatoot, tan mowíksāloolōk'.

2. Edām k Euo'dia ak ědām k Sín'tíke nāook-tā' ootūledaasínowū Uksakūmamenākū.

3. Meamooch' ělp keel ědāmoo', kědlāwāe-nedāp', abogūnūmoo' wěgūla ābíjík taník wítloo-gwědooltečgūbūník' wōōleāgūnoodūmākūn ík-took; ak ělp Clēměnt, ak ūktūgík taník wítloo-gwědoolteāāk neenū; taník oowesoonūmoođ' āweegās'ígūl memājoođkūnā' weegādígūn ík-took.

4. Luhsūgāwedasooltík'w Uksakūmamenāk' nāgowū; apch tūlooědēs', Oosūgāwedasooltík'w!

5. Ukwoolmūdoođkūnūmool' bāhkwikchíje-

dāsich 'msit tame memäj'ooenoo' iktook ; Uksakūmamenoo wējooow' āhk.

6. Moo ūksēspedādūmoodīp kogooāū, kadoo 'msit kogooā iktook alasoodūmākūn iktook ak ēdowēm kāwā' iktook, ak skūmtook moewōltīm kāwā iktook, oochetūlemookw' Nīkskam tan kogooā' wēdūmedāādūmōk'.

7. Ak Nīkskam oowōntūkōdīm tan ājīmsūg-eek mooēnkoodā 'msit 'nsūtooōgūnūl, ankodūmoolōktūl ūkamlamoon'ooōl ak ūkyāledaswōkūnūmooōl' Sāsoo Goole ootenīnkū.

8. Nūgoo', ūchkenātoot', tanūl kogooāl' tēleagūl, tanūl kogooāl' kēpmedāādāsīgūl, tanūl kogooāl' kokwōjeagūl, tanūl kogooāl' wōkūmāagūl, tanūl kogooāl' wooleāgūnoodūmākūnūl ; ehk sābāwoode, ehk emtogwōdūmūgāwā', ānkedāādūmoodīkw wēg'ūla kogooāl'.

9. Ak ēlp nēg'ūla kogooāl' tanūl kese-kenoodūmāsoolteogōōb'ūnūl, ak tanūl kogooāl' mēsūnūmoodeōgoob'ūnūl, ak noodūmoodeogooob'ūnūl, ak tanūl wēje-nūmedooōgoob'ūnūl neen 'ntenīnk, nā wēg'ūla tūladakadīkw'. Ak wōntūko-deā' Nīkskam ūtkwāoolōkto'.

10. Cadoo neen lōk pēgwēle-luhsūgāwedaase-āp' Uksakūmamenāk', mūdū nūgāā ūksēspedāādākūnūmooōl oochīt' neen menoocagūl ; tanūl sēspedāādūmoodeogūb'ūnūl, kadoo tēlchēladooōgūp.

11. Moo wējekūloosu oochīt' āoolājooōkūn ; mūdū kesekenoodūmāseāp' tan tēlemīlāe 'nnoo-ledāādūmūn.

12. Kējedōō tan tūle-būnogwa'lūsīk' ak tan tūlepeāmečk kogooāū : ādāsu kogooā iktook, ak

'msít kogooā iktook kēgenoodūmookse 'nkesād-
ālūn ak 'nkoosīnūn' ak ēlp 'ntāoolājīnū.

13. Kakeitūladegēk' 'msít kogooā' Nēgūm
ootenīnk Tan mēlkīgūnāwaalīt.

14. Cadoo tūleaa na wēle-kese-tūladakade-
yogūp ūkwēdābēsooltīnow neen 'nwōōnmājōd-
īmūl.

15. Ak wēlīkchījedooōk', kelow' Pīlīppeāwa-
toot, tan wējīpkotūmkeāgūp wōōleāgūnoodūm-
ākūn, tan tīlesīp' wējīpkotūmkaseanēk'. Māse-
doneāk' mogwā' ūktūk ālasoodūmāwemoweome
wēdābēsuaṗ. Igūnūmōōēdoomkāwā' ak wēs-
wadoomkāwā', pasūk kelow'.

16. Mūdū chēl ēlp Tēssālonēkāk ēlkegēsēo-
gūp nāookt ak āpch oochīt neen 'ntāoolājooōk'-
ūnūmū.

17. Moo na oochīt 'nkwe'lūmūn Igūnūmādīm-
kāwā', kadoo kweloedāādūm menīchk' oope-
āmean' oochīt' kelowū.

18. Cadoo kakeikēkoonūm ak peāmeā'; wōj-
ooeā' mūdū wējīmsūnūmāb'ūnūl Epāplodeitūsēk'
tanul kogooā' wēje-aboogwēdooōgōōbūnūl, wēle-
maagūl tan tēlīpsēdōōmkū, pēgedūnūmādīm-
kāwā' kēloolk', tan Nīkskam wēledāāt.

19. 'Nnīkskamūm Igūnūmoolokto' 'msít tan
wēdūmedāādūmōk', stūgā' tēlemīlāsīch ūkpūme-
dāādākūn iktook Sāsoo Goole ootenīnkū.

20. Nūgāāch Nīkskam-awīktook Coochenāk'
ehch ūkpūmedāādākūn āpchoo. Amen.

21. Oosūgagēlūmookw' 'msít sābāwooltījīk,
tanīk nīkskamāwāooltījīk, Sāsoo Goole ootenīnk
āūmoodījīk. Ukchīgūnūmenāk tanīk tēgwāooe-
nām'ūgīk, wēs-kagēlūmoolōk.

COLOSSIANS.

22. 'Msít sǎbāwooltjĭk wěskagělumoolōk, mělooĭch' tanĭk tělāowooltjĭk Sesŭl tan těl-
ĭkwjĭksooĭchŭ.

23. Uksakŭmamenoo Sāsoo Goole ootĭgŭn-
ŭmagwěmkāwāŭm ehch ŭkchejakŭmjĭjooōkŭ.
Amen.

THE EPISTLE OF PAUL TO THE COLOSSIANS.

CHAPTER I.

1. Neen Pol, Sāsooo Goole ootǎpostǎlāwĭtēm-
ŭl, oochĭt' Nĭkskam oowōōledāādākŭnŭm, ak ělp
Tĭmŭte ŭkchĭgŭnŭmenoo'.

2. Eleweekŭmāk' sǎbāwooltjĭk, kědlǎmsŭt-
ŭmoodĭjĭk wĭjegŭdoolteegwĭk Sāsoo Goole oote-
nĭnk, tanĭk āŭmoodĭjĭk Čłosseākŭ: wooladākŭn
ehch ŭktenāwōk' ak wōntŭkōde, tan wějeākŭl
Nĭkskam-āwĭktook Koochenāk', ak Uksakŭma-
menāk', Sāsoo Goolečkŭ.

3. Mooewōlkŭt Nĭkskam, Uksakŭmamenoo'
Sāsoo Goole Oochŭl, ak nāāgow alasoodŭmělsā-
oolěk',

4. Mŭdŭ noodŭmeiěgŭp ŭkŭdlǎmsŭtooōkŭn-
ŭmoow' Sāsoo Goole ootenĭnk, āk tan tělĭksǎl-
ōk' 'msít sǎbāwooltjĭk.

5. Oochĭt' nŭt ājĭpchoodākŭn tan ětlemejĭp-
kásĭk wasōk oochĭt' kelow', tan kese-noodŭmei-

ogŭp na kŭlooswŏkŭn iktook; tan tŭlā' wooleāg-
ūnoodŭmākŭnā' kēdlāwāooŏkŭn ;

6. Tan egaagŭp āŭmŏk', ak ěp 'msīt' oosīt-
kŭmook', ak wēlemaník, ak pēmeājegwēk' kelow'
ūktenāwŏkŭ, wējaadēgēm' nēg'ŭla nagwāāk'
noodŭmeiyŏkŭ, ak kēdlāwāíkchījedooŏgŭp Níks-
kam oowŏladák'ŭnŭm.

7. Tan těluhche-kenooodooksoolteŏgŭp Ep'-
āplāsěk tan kēsālkoosīt wítloogwēdoolteēgŭ, tan
oochīt' kelow' kēdlāwāe-logwāooŏjŭl Sāsoo Goo-
leŭl.'

8. Tan ěp āgŭnoodŭmooenām'ŭgŭp kelow'
ūkŭsālsoodŭmoow' Wējaooleníkkskam iktook.

9. Na oochīt' ěp neněn' wējaadēgēm' nēg'ŭla
nagwāāk' kesenoodŭmeiāk' moo boone-alasoo-
dŭmēlsāooloŏk', ak ědowŏlsāoolēk' ŭkwŏŏjoo-
adāsooltŭnow' 'nsŭtooŏgŭn oochīt' oowŏŏledāā-
dák'ŭnŭm, 'msīt nādādaasood iktook, ak 'mche-
jakŭmījooā' 'nsŭtooŏgŭn iktook,

10. Coolaman' ŭktŭlepŭmedaanow tan těle-
dēpkadík oochīt' Uksakŭmamenoo 'msīt kogooā'
iktook ŭktŭladakadŭnow' tan Nēgŭm wēledāāt'k,
ak ŭkoolemanooltŭnow' 'msīt wŏŏleloogowŏkŭn
iktook, ak ŭkpŭme-ājíkchījēanow' Níkkskamŭ.

11. Coolaman' ŭkooje-mŭlgŭgŭnāwadāsool-
tŭnow' 'msīt' mŭlgŭgŭnŏd iktook, tan tŭlā' Nēgŭm
ookŭpmedāādákŭnŭmā' mŭlgŭgŭnŏde, meesokoo
'msīt kakŭmoodŭmŭgāwā' ak wēlmŭdookkāwā'
iktook, ak ŭknēspuhsŭgāwēdaasooltŭnowŭ.

12. Moowŏlkŭt Coochenoo' Tan keskājalool-
koop ŭkmowabēsēnēnoo ootālegēm'ooŏl sābā-
wooltŭjŭk taník āŭmoodŭjŭk wŏsādēk' iktook.

13. Tan wējŭktalkaloolkoop bogŭnitpagāwā'

COLOSSIANS.

mūlg'igūnōd İktook, ak ēlekewōnskaloolkoop
ootēlēgāwagimk Ookwīrsūl kēsālkoosīlijūl.

14. Tan ootenīnk wējūshkodūmookw' ābātēl-
ādīmk', nūt na ūktūloowāwoodenūl' ootābīksīk-
tās'īnū.

15. Tan ālādeedijūl Nīkskamūl, tanūl moo
nēmedāsīlīgool ; tan mēltāmegīt' 'msīt kogooāl'.

16. Mūdū ootenīnk 'msīt kogooāl wēje-kesē-
dās'īgūl, tanūl wasōk āhkūl, ak tanūl oosītkūm-
ook' āhkūl, tanūl nēmedās'gūl ak tanūl moo
nēmedūmūgūl, tūleaa ēlēgāwitāwe-koodpoodeel,
kūsnā' noojītploodēgēm kāwāāl, kūsnā' alsooso-
deel ; 'msīt kogooāl' wējekesedās'īgūl Nēgūm
ootenīnk, ak oochīt' nēgūm :

17. Ak Nēgūm mēltāmehehk 'msīt kogooāl,
ak Nēgūm ootenīnk 'msīt kogooāl' wējeankō-
dās'īgūl.

18. Ak Nēgūm ētleoonoojīt 'ntenīn, nūt na
alasoodūmāwemoweome ; Tan mēltāme-
hehk' mēltāmuhsīkijenoofīt 'npoočkūn İktook ; koola-
man' 'msīt kogooāl' İktook ootūle-mowe-ēspāīnū.

19. Mūdū wēledāāt kūp 'msīt peāmeagāwā'
ooteemūd'ūnūn ootenīnk.

20. Ak nēgūm ootenīnk oowōđjekesaadoon
'msīt kogooāl ootabīksīktagoon Nēgūm oote-
nīnk, mūdū wēje-kesaadogūp ankoočk' māl dā-
wīktook, tan ooklōocheāwāūmk tūlā', Nēgūm
ootenīnk, [tēlooā'], tūleaa tanūl kogooāl wasōk'
āhkūl, kūsnā' tanūl kogooāl' oosītkūmook'
āhkūl.

21. Ak ēlp kelow' tūleaa pelooāow-oolteyogūp
ak pokwōjedāālūmogoop Nīkskam ūkamlamoo-

CHAP. I.

noočk, padasood iktook, kadoo nügāäch kesaal-
oolok' ūktabiškihtagoonow',

22. 'Mtenink waageik' tülā', oochit' 'npoočk-
ün ; koolaman' ūktegalooگونow' ooskalook ūk-
niškamāwāooltīnow' ak moo ūktūlsoodūmook-
sooltīnow' kūsna' moo ūkmüşim'koosooltīnow'.

23. Kēdlāwā' iktook nāāgow eümök' ūktlām-
sūtoočkün iktook, ak lemülgeboogoolteök', ak
moo kese-mājaalooksooltuök' na ājipchoodākün
iktook tan wöleāgūnoodūmākün iktook tülā'
tan noodūmogūp ak tan ētle-sāsāgūnoodās'īgūp
'msit oositkūmook', tan tēlkeek āboonāāk wasōk
āhk, oochit' tan neen Pōl kesaalookseāp'
'nnootloogöwenooīnū.

24. Nügāäch wējuhsūgāwedaase 'nwöönmäjōd
iktook oochit' kelow', ak wējeankooaadoo neen
'ntenink tan noodaagül Sāsoo Goole oowöön-
mäjōdeel, oochit' ootenīn, nūt na alasoodūmāwe-
moweome ;

25. Oochit' tan wēje-kesaalookseāp' 'nnoot-
loogöwenooīnū, na 'mtūmodākün iktook tan
īgūnūmooimkūp oochit' kelow' 'nkeskājaadoo-
ōn' Nīškam ookūlooswōk'ünūm.

26. Kemoodoogāwā' na tan kes saak wēje-
mīmoogwōdas'īgūp wēdabakūmooltījīk ooten'ā-
wōk', kadoo nügāā māsweāgūnoodāsīk oochit'
niškamāwāooltīlīje oonōk'ūbēm.

27. Tane Nīškam wēledātkūp ookenooadoo-
ōn' tan tēle-peāmeāk' oola' ūkpūmedāādākün
tan tülā' oola' kemoodoogāwā' iktook, pelooāchk'
tāsūkūmīkseedīch ootēnāwōkū, tan na Sāsoo
Goole ooteeūmūn ūkten'āwōk ootājipchoodak'-
ūnīn' wasogāwā' ūkpūmedāādākün iktook tülā'.

COLOSSIANS.

28. Tan neněn' ägünĩmkütü, tan nēstooĩmküt 'msit ädäsu wēnū, ak 'msit ädäsu wēn wēje-ken-amagüt 'msit 'nsütöögün İktook, koolaman' 'nkesalaněn' 'msit ädäsu wēn ookakeikeskäjaa-däsın Sāsoo Goole ootenĩnkü.

29. Oochit' tan neen wēje-loogwā' nēgüm oomülgīgünödĩmk tan 'ntenĩnk etle-mülge-loogwēk.

CHAPTER II.

1. Müdü äjĩpchoolnök üküjedoosow' tan tēdooje-ütĩgünaase oochit' kelow', ak oochit' wēg'üla tanĩk äümoodijĩk Lāodĩkčākü, ak oochit' tanĩk mā mūnaa nēmedooedĩkw 'nsĩskw maagei İktook.

2. Coolaman' ookwömlamoonooöl' oowöölkwĩjaadäsın, ak oowöøjekesalooksooltĩnow' oowīgümagaltooltĩnow' üksälsood' İktook, meesokoo oowoolemowalooksĩnow' 'msit tan tēle-pegwēlikchĩjedoodĩch 'nsütöögün İktook, oola' kemoodoogāwā' Nĩkskamā-wĩktook tülā';

3. Nēgüm tan ootenĩnk etle-mĩmoogwödäs'igül 'msit peämeagāwāäl, nādādasĩmkāwāäl, ak 'nsütöögünül.

4. Ak na wēje-tülemoolök' mow wēn ükoojĩksüboogwaloogoonow' moonsämtĩmkāwāäl kül-oooswökünül.

5. Müdü tüleaa moo tēgwāoolooök' maagei İktook, kadoo tēgwāoolök' 'mchejakümüjoo İktook, ak wēskāwedaase tan tēlnümedoolök' ükwöjadākünümoow', ak tan tēle-mülge-boogool-

CHAP. 2.

tečk' ūküdlāmsūtoōčkūnoōčkū, Sāsoo Goole ootenīnk.

6. Na oochīt' stūgāā telusooaalogūp Sāsoo Goole Uksakūmamenoo', na tūlepūmedaakw ootenīnkū ;

7. Ak tūle-mūlge-boogooltedōksūp ootenīnk, ak tūle-pūme-kesedāsooltedōksūp ootenīnk, ak wīnpājooktūmoodedōksūp ūktlāmsūtoōčkūn stūgā' tan telekenoodūmooksoolteogūp, ak na oochē-peāme-aadedōksūp mooewōltīmkāwā iktook.

8. Ankwāāsobltīkw' mow wēn ūkwooje-kūmoodūmkoonow' oosītkūmoogāwīnsūtoōgūn iktook, kūsnā' sēgāwīksūboogwaadākūn iktook, tan tūlā' oosītkūmoogawāe-kenamātīnāwā' iktook, ak moo tūlā' Sāsoo Goole ootenīnk.

9. Mūdū Nēgūm ootenīnk āhk 'msīt tan wōjooadōk Nīkskamāwoode 'mtēnīnamoo'k.

10. Ak kelow' ēlekeskājadāsoolteyōk' Nēgūm ootenīnk, Tan ētleoonoojāwīt 'msīt ēlēgāwītāwoodeel ak alsoosoodeel.

11. Tan ootenīnk kelow' wēje-mīmkooskaosāsoolteyogūp oola' mīmkooskaosāsīmkāwā' iktook tan moo wēje-kesaadāsēnoogūp 'mpūtūn iktook, tan wējejīgūladooōk maageiā 'mtēnīn, Sāsoo Gooleā' mīmkooskaosāsīmkāwā' iktook ;

12. Ak wījē-ootkoodasoolteyogūp Nēgūm, bāpteisāwaldīmkāwā' iktook, tan ēlp wījemenoonsoolteyogūp Nēgūm oochīt' ūktlāmsūtoōčkūn Nīkskam ootloogowōčkūn iktook, Tan wējemenooaalāb'ūnūl'npooōčkūn iktook.

13. Ak ēlp kelow' ūkpadasoodīmooōk ak kaa-geiwōk', tan moo mīmkooskaosāsēnoogoo,

COLOSSIANS.

Něgŭm mowe-wije-menoaloologŭp kelow' ak Něgŭm, ak āooledāālsod iktook wěje-abiksik-tŭmoolkōōbŭnŭl 'msit ŭkpadasoōdīmenŭl.

14. Ak kasweekŭkŭbŭnĕk' āweegāsikŭbŭnĕk' tĕbloodĕgĕmkāwā' iktook tankŭl mātŭnoolkoo-igŭl, ak ĕjigŭlaadogŭbŭnĕk' ak okskijepļĕgōoaadōksŭbŭnĕk' ooklooeheāwāŭmkŭ.

15. Moosegaadogoobŭnŭl ĕļĕgāwītāwoodeel ak alsoosoodeel, kesadogŭb'ŭnŭl oomāsooōptās-īn, ak na wěje-nāktooĕp' oochit' nĕgŭmow ootenāwōkŭ.

16. Na oochit' mow wĕn leļscomoolōkch' mechīpchāwā' iktook, kŭsnā' oochit' pĕsteāwīmĕ, kŭsnā' pelā' dĕpkŭnoo'sĕt, kŭsnā' atlasmoodegīskŭk ;

17. Tanŭl akchegādaagŭl tanŭl kogooāl kĕdoogaagŭl, kadoo 'mtenīn tŭlā' Sāsoo Goole ootenīnk.

18. Mow wĕn ŭksŭboo-gwālnōkch tan oochekwelooedāās bĕnokedāālsod' iktook, ak tan tĕlealasoomach' ansālāwīļje, tan tĕlīktooe-nāĕāptŭgŭl tanŭl kogooāal moo nĕmedoogoobŭnigŭl tan wĕjemŭdĕskīt maageiā ootāledaswōk'ŭnŭm iktook.

19. Ak tan moo kĕlnŭmooōkw' Tanŭl oonochāwīļjŭl, Tanŭl ootenīnk 'msit tan tāsŭk 'mtenīn oochit' ootŭnooōnŭl ak ankwīskājŭl wĕjeankodāsik ak mowedāsik ak wĕje-pŭmegwĕk' Nīskamāwā' pĕmegwĕmkāwā' iktook.

20. Ooche-wījīnpoodeōk'sŭbŭn Sāsoo Goole oosītkŭmoogāwāal kenamātīnāwā' iktook, cogooā' oochit' stŭgāā ĕle-memājoolteogwĕl' oosīt-

CHAP. 3.

kūmook', cogooā' wējis-kūdūmoodeogül tēbloo-
dēgēmkāwāal?

21. (Moo ūksēs-pōdūmoop! moo ūkwüttūm-
oop! moo ūksamadoop!

22. Tanül 'msīt kakeiksūgaadāsīdül' āooōs-
ikū), stūgā' memājooenooāal ūtloodākūnāal ak
kenamātīnāwāal?

23. Tanül kogooāal meamooch' tēleankam-
koogül stūgā' 'nsūtooōgūn alasoodūmāmkāwā'
iktook memājooenoo' iktook, wējekesedāādāsīk
ak benokedāāalsoode, ak ēleāptūmūk 'mtenīn,
moo ūkpūmedāādākūn iktook oochīt' maagei
ootīlkwijaadās'īnū.

CHAPTER III.

1. Na oochīt' wīje-menoalooksoolteōk'sūbūn
Sāsoo Goole, kwelboedāādūmookw' tanül kogoo-
āal ūpkūdeīk tūlāal, tan tēt Sāsoo Goole āhkū,
Tan ēbīt' Nīkskamül ootenākūnūmkū.

2. Ankedāādūmookw' tanül kogooāal ūpkūd-
eīk tūlāal, ak moo ūktānkedāādūmōōp' oosīt-
kūmoogāwāal.

3. Mūdū nēboo'deyōk', ak ūkmemājooōkūn-
ūmoow' tēgwāādeedīch Sāsoo Goole ak ēlegād-
āsīk Nīkskam-āwīktook.

4. Tan tīlesīp' Sāsoo Goole ūkmemājooōkūn-
ūmenoo' nāyaadāsīch, tokoo toochoo ēlp kelow'
wīje-nāyadāsooltedōksūp nēgūm, wasogāwā' ūk-
pūmedāādākūn iktook.

5. Na oochīt' nābādōōkw' pēskēnīkūl ūktenā-
wōk' oosītkūmoogāwāal; nūt na wīnāchkūl,
'mchegāal, ookweiodeel, wīnchūgūl 'mtūmedāā-

COLOSSIANS.

dák'ünül, ak wískooögünül, tan ünnooöktaooä'
 alasoodümámk' na,

6. Oochít' tanül kogooääl Nískkam oowöoögei-
 oodím wėjeegaak ootenāwök tane moo sáktág-
 ooge.

7. Tan węg'üla kogooä' iktook kelow' ělp
 nāāgow ělepūmedaēogūp, tan tlesip' ěle-memāj-
 oolteök węg'üla kogooääl.

8. Cadoo nūgāā ělp kelow' 'msít kakejīgūla-
 döök węg'üla kogooääl; ookweioodeel, tǎgǎle-
 daasoode, ũloowāwoode, almĩmtĩmkāwā', mējegā-
 wístoomkāwā', oochejīgūlēgēkw' ũktoonooökü.

9. Moo ũkúspoogwaldooltíp', мүдү мēnalog-
 ũp sakawā' memājooenöö' ak ootloogowöökünkül,

10. Ak kese nasaalok' pelā memājooenöö',
 tan tēle-pūme-pele-kesedāsít 'nsütoooögün iktook,
 ootülādīnow' Nēgūm Tanül keseedüb'ünül.

11. Tan tēt moo āūmook' Glekāwaach', kūs-
 nā' Lēsweep, kūs nā' mĩmkooskaoosāsĩmkāwā'
 kūs nā' moo mĩmkooskāoosāsĩmkāwā, kūs nā' sēg-
 āwĩlnoo, kūs nā' Síteakāwaach', kūs nā' kestějoo,
 kūs nā' tan alsoomsít; kadoo Sāsoo Goole 'msít
 cogooä' na, ak 'msít kogooä' iktook āhk.

12. Na oochít' мүдү wėje-nenasoonkoosool-
 teyök' ak wějiksǎlkoosoolteyök' Nískkam-āwĩk-
 took, nasaadöök w āooledāāalsoodeel, wēlmüdoom-
 kāwāäl, būnokedāāalsoodeel, wöntükāĩmkāwāäl,
 ak kakūmoodümūgāwāäl.

13. Cūmadādooltĩkw' ak wööle-abĩksĩktādool-
 tĩkw; nadoo wēn oocheobūlalooch ũktügeū,
 abĩksĩktoooch', stūgā' ělp Sāsoo Goole tēle-ool-
 abĩksĩktoologūp kēlowü; na ělp kelow' tūladaka-
 díkw'.

CHAP. 3.

14. Cadoo wěg'ūla 'msīt ooskīje-nasadookw kēsältīmkāwā', tan na keskājaldīmkāwā' mowpe-lākūn.

15. Ak Sāsoo Goole oowōntūkōdīm tūlealsoo-sīch ūkamlamoonoočkū, tan ělp wěje-tūlooe-dooksoolteyōk' nāooktāchk 'mtenīn, ak moe-wōdāādūmookw'.

16. Sāsoo Goole ookūlooswōk'ūnūm pegwěle-ěhtūch ūkten-āwōk ; 'msīt 'nsūtooōgūn īktook ooche-kenoodūmādooltīkw ak ooche-nemoksool-tooltīkw', oochīnsūtooīmtooltīkw' alasoodūm-ab-egēākūn īktook ak alasoodūmākūnīntoomkāwā' īktook, ak 'mchejakūmījooā' ūktābēgeākūn īk-took ; moewōdāādūmūgāwā' īktook oochīktāb-ēgeadīkw ūkamlamoonoočk Nīkskam-āwīk-toogū.

17. Ak tan bā kogooā' teladakadeyōk', kūloos-wōkūn īktook kūsnā' loogowōkūn īktook, 'msīt ooche-kakei-tūladakadīkw' Uksākūmamenoo Sā-soo Goole oowesoonūmkū ; Negūm ootenīnk ooche-moewōlookw Nīkskam Coochenoo.

18. Abīttoot', skūdookw' ūkcheenūmoomoo-čkū, stūgā' tan tēledēpkadīk Uksākūmamenākū.

19. Cheenūmootoot', ūksālookw' ūktābītēm-oočkū, ak moo ūkakawāuāp' nēgūmowū.

20. Mījooajehtoot, skūdookw' kūngegoočk' 'msīt kogooā' īktook ; mūdū oola' na Uksākūm-amenoo' tēle-ooledāāt.

21. Cheenūmootoot, tan wējūnoolteyōk', moo ūktāgālāuāp' kūnejūnoočk', koolaman' moo ookakayadīnowū.

22. Loogāwenootoot', skūdookw' 'msīt kogooā īktook tanīk ūktalsoosītēmoočk' maagei īktook ;

COLOSSIANS.

moo oochit' 'mpükigwā' loogowōkūn, stūgā' wēlkwījalogwēl' memājooenook', kadoo 'mkamlamoonā' kokwōjadākūn iktook, chepālookw' Uksakūmamenoo'.

23. Ak tan kogooā' tēladakadeyōk', ūkamlamoonooōk oochetūladakadīkw, stūgā' oochit' Uksakūmamenoo' ak moo oochit' memājooenoo'k.

24. Mūdū kējedoo'deyōk' ūkoojīmsūnūmūnow' abankūdooōwā' Uksakūmamenāk tan wēt-ālegēmīmk'. Loogāwōōkw' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole.

25. Mūdū tan wēn obūlaadēgēt' 'msūnto' ootobūlaadāk'ūnūm. Mūdū peāmedāālūmooksoode moo āhtūnook.

CHAPTER IV.

1. Kelow', alsoosoolteyōk', igūnūmookw' kūnōkūbēmooōk' tan kokwōjeāk' ak tan ēledēpkadīk. Mūdū kējedoodeyōk' ēlp kelow' wēskwāooōk' Alsoosīt wasōgū.

2. Kūmoodūmookw' ūktalasoodūmākūnūmooowū, ak na oocheankwāāsooltīkw' moewōltīm-kāwā' iktook.

3. Ak ēlp 'nspu' alasoodūmēlsāooīn' nenēnū, oochit' Nīkskam 'npanta'dagoonēn' kaagūn oochit' kūlooswōkūn 'nweedūmūnēn' Sāsoo Goole ookemoodoogāwāūm, tan oochit' wēje-kestějooe,

4. Koolaman' 'ntūlepakei-āgūnōōd'ūmūn stūgā' tēle-dēpkadīk 'ntūlekūloosīn.

5. Tūlepūmedaakw' 'nsūtooōgūn iktook ootēnāwōkāāl tanīk koojūmook' āūmoodījik, ak abāt-ēlūmookw' nagwēgūl.

6. Uktētlāwīstūmkāwāūmooōl' nāāgow ehtūch woolaadākūn īktook wēlesālāwaadāsīk, koolaman' ūkūjējēdoonow' tan tūlīnskoomooōgok' 'msīt wēnū.

7. Tan 'msīt kogooāāl tūlāāl neen 'ntenīnk, Tīk'īkūs āgūnoodūmoolōktūl' ; tan ūkchīgūnūmenoo' kēsalkoosīt, ak kēdlāwāe-loogōwenooīt Uksakūmramenāk'.

8. Tan ēlkīm' āūmoodeōk', keoonākū oochīt' ōola' loogowōkūn, koolaman' ookūjējēdoon' tan tēlołteyōk'ū, ak koolaman' ūkamlamoonooōl' oot-īlkwījaadoonū.

9. Elp wījādeedījūl Onesemūsālū, tanūl kēdlāwāīlījūl ak kēsālkoosīlījūl ūkchīgenūmenūl', tanūl tūlāowīlījūl āūmōkū. Nēg'ūmow 'msīt kakāgūnoodūmoolōktūl' tanūl tēleagūl oola' 'ntētū.

10. Alīstalkūs tan wījēkestējooēk' neenū, wēskagēlūmoolōk' ; ak ēlp Malk, Balnabas' ookūsūnēmūl, oochīt' tan tēlītploomkoosoolteyogūp, ūpkēsīnk' āūmoodeyōk', mūnwēgēkw',

11. Ak Jōsua, tan tēlooeodoosīt Jūstūs, tanīk tūlāāk mīmkooskaosāsīmkāwā' īktook, wēg'ūla na nēg'ūmow pasūk wītloogoodeāāk neenū, oochīt' Nīkskam ootēlēgāwaagīm, tanīk īlkwījaalījīk.

12. Ep'āplās tan tūlāowīt ūkten'āwōk, Sāsoo Goole oonōk'ūbēmūl, wēskagēlūmoolōk' ; nāāgow nēgūm ūtkīgūnaasīt alasoōdūmākūn īktook oochīt' kelow, koolaman' ūkokwōje-boogooltīnow', ak ūkakeikeskājoltīnow' Nīkskam oowōōledāādākūnūmkū.

13. Mūdū ēloowedūmāse oochīt' nēgūm, lōk

THESSALONIANS.

sěspědāālūmoolōk', ak oochit' nēg'ūla āūmoodīl-
ije Lāodīseākū, ak ěp tane āūmoodīlīje Heiěl-
āpolīskū.

14. Look, na mālbalāwīt kēsālkoosīt, ak
Demūs, wěskagēlūmoolōk.

15. Oosūgagēlūmōōkw' ūkchīgūnūmenāk' ta-
nik āūmoodījik Lāodīseākū, ak Nīmpās, ak ala-
soodūmāwemoweome tan āhk nēgūm weekū.

16. Ak tan tīlesīp' oot weegādīgūn keskedās-
īk āūmoodeyōk', tūladōōkw ěp ootūkedāsīn
Lāodīseākāwāk' ootalasoodūmāwemoweomīm-
ooōkū; ak ěp kelow' kedūmōōkw' oola' tan
wėjeāk' Lāodīseākū.

17. Ak tūlīmōōkw' Akīpūs: "Ankodāān
'mtūmōdākūn tan wējīmsūnūmoop' Uksakūma-
menākū, ūkakeikeskājaadoonū."

18. Oola' wěskagēltīmkāwā' wějeweegāsīk
neen Pōl 'npūt'ūnkū. Mīgwedāādūmōōk'w
'nkeštējooīmkāwāūmūl. Wōōlaadākūn ehch ūk-
tenāwōkū!

THE FIRST EPISTLE OF PAUL TO THE THESSALONIANS.

CHAPTER I.

I. Pol ak Sīlbānūs ak Tīmūte oochīt' Těssāl-
oneākāwā' ootalasoodūmāwemoweomīmooōk',
Nīkskam-āwīktook, Coochenāk' ak Uksakūm-
amenāk' Sāsoo Goole; Wōōlaadākūn ehch ūk-
ten'āwōk, ak wōntūke-atlasmoode.

CHAP. I.

2. Nāagow wěje-moewōlkūt Nīkskam oochīt' 'msīt tan tāseyōk', ak wějuhskwīmoolōk' kelow' 'ntalasoodūmākūnūmenākū,

3. Ak seowe-mīgwedāādūmoolēk' ūktlāmsūt-oōčkūnā' ūktloogowōkūnooōw', ak ūksālsoodeā' ūktūtīgūnadīmāwāūmooōw' ak ājīpchoodāk-ūnā' ūkakūmoodūmūgāwāūmooōw', tan tūlā' Uksakūmamenāk', Sāsoo Goolečk', ooskalook Nīkskam ak Coo'chenoo.

4. Mūdū, ūchkenātoot' tan wějīksālkoosool-teyōk' Nīkskam-āwīktook, wělīkchījoolēk' ūk-oojenenasoonooksooltīnow' :

5. Mūdū 'nwōōlēgūnoodūmākūnūmenēn' moo pasūk kūlooswōkūn īktook wěje-choogooe-anoogoo ūktenāwōk', kadoo ēlp mūlgīgūnōd īktook, ak Wěje-oole-nīkskam-āwīktook, ak mūlgīktlāmsūtoōčkūn īktook ; mūdū kějēēk tan tēlchenūmoolteēgūp ūktenāwok oochīt kelow'.

6. Ak kelow' nābetūlēogūp stūgā' nenēn' ak Uksakūmamenoo, ak pegwēle-oonmāje-kesīm-sūnūmogūp kūlooswōkūn Wěje-oole-nīkskamā-wā' woōledaasood' īktook.

7. Na oochīt' nāboōēgākūneyogūp oochīt' 'msīt' tanīk kēdlāmsūtūmoodījīk, tanīk ētlūgādūmoodījīk Māsedoneākū, ak Akāēākū.

8. Mūdū ūktenāwōk' wěje-noodāsīgup Uksakūmamenoo' ookūiooswōkūn, moo pasūk Māsedoneākū ak Akāēākū, kadoo ēlp 'msīt tame ūk-ūdlamsūtōōk'ūnooōw' ālēāk'; na oochīt' nenēn' mogwā' ālowtenook' kogooā' nooskoodūmoodenēnū.

9. Mūdū nēg'ūmow tēlāgūnīmenām'ūgīk tan tēlāāk tēle-pīskwēdaēgūp āūmōk', ak tan tēle-

THESSALONIANS.

lekewönskedayogüp kelow' Níkskam-āwíktook,
ak wějekewönskedayök ũnooöктаak alasoo-
mooch', ũktũloogāwōnow' Memājít ak kědlāwāít
Níkskamũ.

10. Ak ũktěskũmădũmooōnow' Ookwísũl oo-
wōōječlín' wasōkũ, tanũl 'npooōkũn íktook wěje-
menooalăb'ũnũl, nũt na Sāsoo Gooleũl', něg'ũla
tan wějuhsũtowoolkw' ookweiood íktook tan
kědooeгаak.

CHAPTER II.

1. Mũdũ kelow', ũchkenātoot', kějedoōōk' tan
tělepískwědaeěgũp āũmōk', moo ootũleanoon oo-
chít' sāākũ.

2. Cadoo tũleaa kese-woonmăjolgeegũp, ak
kěnskalooksoolteegũp, stũgā' tan tělíkchíjedoo-
deoōk', Pelípeiěgũ; kadoo wěje-mũlgedaadeeg-
ũp Ukníkskamenākũ, 'ntăgũnoodũmoodeněn'
Níkskam oowōōleăgũnoodũmāk'ũnũm poogwěle-
loogowōkũn-aaděgěmkāwā' íktook.

3. Mũdũ 'nněstooboogooěmkāwāũmeněn'
moo wějeanook ũksũboogwadākũn íktook, kũs-
nā' 'mchegā' íktook, kũsnā' nădădaasood íktook,

4. Cadoo mũdũ těluhchíkũpũmedāalũmook-
soolteěk Níkskam-āwíktook ěmkadooenămũk
'ntăoomũněn' wōōleăgũnoodũmākũn' na wěje-
tũlāwístoođeěk' moo oochít' 'nwũlkwíjaalaněn'
memăjooenook', kadoo Níkskam 'nwũlkwíjaala-
něn', tan kwějadooenămũgũl 'nkāmlamoonenũl'.

5. Mũdũ moo āoomooěgũb'ũnũl moonsam-
tĩmkāwāal kũlooswōk'ũnũl, tan tělíkchíjedoođe.

ðk' kelow', kŭsná' wŭskooðltŭmkāwā' pedoogoon,
Nŭkskam wějloeedŭmāsŭt ;

6. Kŭsná moo wėje-kwelŭmooduėgŭp ŭk-
pŭmedāādákŭn memājooenoo' iktook, kelow ŭk-
tenāwők, kŭsná' ŭktŭgŭk ootenāwők', tŭleaa
keseāoomoogwėk' alsoosoode, mŭdŭ Sāsoo Goole
ootāpostālamŭch 'ntenėnėn'.

7. Čadoo tēja-ooladakadeėgŭp āŭmoo'deőkŭ
stŭgā' noojŭnkŭnoosėt tēja-ānkwāooðch oonejŭnn.

8. Na oochŭt' mŭdŭ lők kėsŭksālnėgŭp wēja-
dāādŭmoodeėgŭp 'ntŭgŭnŭmoolenėn', moo pasŭk
wōōleāgŭnoodŭmākŭn, kadoo ěp 'nchejakŭmŭje-
nāk', mŭdŭ lők wėjŭksālkoosoolteogŭp 'ntenėn-
ākŭ.

9. Mŭdŭ, ŭchkenātoot, mŭgwedāādŭmoode-
yők' tan tējaogoodeėgŭp, ak tan tējaogowőkŭna-
lenām'ŭgŭp, dępkegŭl ak nagwėgŭl ěloogoode-
ėgŭp, koolaman' alt moo 'nloogowőkŭnaloolenėn'
kelowŭ, na tējaėgŭnoodŭmoolėgŭp Nŭkskam oo-
wōōleāgŭnoodŭmākŭn.

10. Kelow' na nooje-loowedŭmāsoolteyők', ak
ěp Nŭkskam, tan tējauhche-tŭlaloolėgŭp, ŭktlām-
sŭtėgāwenootoot', sābāwood' iktook, ak kokwōj-
adákŭn iktook, ak woolaadákŭn iktook,

11. Stŭgāā tan tējaŭkchŭjedooők' tan tējaŭnsŭt-
oemoolėgŭp ak tējaŭlkwŭjaaloolėgŭp ak tējaŭt-
ploomoolėgŭp 'msŭt tan tāseők', stŭgāā cheenŭm
tan wējŭnŭt' tējaalāch' oonejŭnn.

12. Oochŭt' kelow' ŭktŭlepŭmedaanow tan
tējaoolgadŭk Nŭkskam ootenŭnkāāl, tan pēja-
wegoomoolők' ootējaėgāwaagŭmk ak wasōkāwā'
ookŭpmedāādákŭnŭmkŭ.

13. Na oochŭt' wėg'ŭla ěp nāagow moewōl-

THESSALONIANS.

kūt Nįkskam ookūlooswōk'ūnūm tan wējenoo-
dūmooeğgūp nenēn 'ntenēnāk', moo mēsūnūm-
ooğgūp memājooenoōā' kūlooswōkūn, kadoo, tan
kēdlāwāetūleāk', Nįkskamāwā' kūlooswōkūn,
tan ēlp ētloogwēk ūktenāwōk' tan kēdlāmsūtūm-
oodeyōk'.

14. Mūdū kelow', ūchkenātoot', nābooēğās-
oolteyogūp nēğ'ūla alasoodūmāwemoweomeel
tanūl āhkūl Lēsweepāwagīk, Sāsoo Goole ooten-
īnkū, tan tēloltēedīpū.

15. Mūdū kelow' ēlp wēje-tūle-oonmājodās-
oolteyogūp ootenāwok' tanīk nāooktā' tūlāow-
oolteyōk' kelowū. Stūgā' nēğūmow' teluhche-
ōōnmājodāsoolteedīs Lēsweebā, tanīk nābaadīb'-
ūnūl Uksakūmamenūl' Sāsoo Gooleūl', ak nega-
nīkchijetēğāwenoogwū, ak nenēn' ējīgūldēs-
kooenāmūğūbūnīk', ak moo tēladakadeekw tan
Nįkskam tēleooleđāātīk, ak pokwōjedāālūmaadīje
'msīt memājooenoō'.

16. Wētcoolēnām'ūğīk nenēn' 'nwūskwīman-
ēn' pelooāchk' tāsūkūmīksijīk, oochīt' oowūstaa-
dīnow'; ookakeikeskājadooōnow' nāāgow oopa-
damsoodīmooōl'; ak ookweioode egaagūp ootē-
nāwōk meesokoo kēspegāwā' īktook.

17. Cadoo nenēn, ūchkenātoot, mūdū wēje-
nīktooolooksoolteēğgūp ūktenāwōk' kechkaa, ka-
doo moo ūkamlāmoonēnāk' tēle-āje-poogwēl-
īkwchaadooēk' 'nnūmedoolēnēn' ūkseskooōl' ūk-
suhtūmedāādākūn īktook.

18. Na oochīt' kēdooe-choogooedaeğgūp āūm-
ōk', chēl ēlp neen Pol, nāōōkt ak āpch, kadoo
mūndoo wētcoolēnām'ūğūp.

19. Cadoo cogooā' tū 'ntājīpchoodākūnūme-

CHAP. 3.

něň' kūsna' nooledasoodīmeněň', kūsna' 'ntāptoo-
gopesoodīmeněň' oosūgāwedaasoodeā? Moo tū
kelow' nīt ooskalook 'Uksakūmamenoo' Sāsoo
Goole ootenīnk, tan toochoo ūpkesīnk'?

20. Mūdū kelow' na 'ntēmtoḡwōlsoodīmeněň'
ok 'nwooskāwedaasoodīmeněň'.

CHAPTER III.

1. Na oochīt' tan tīlesīp' moo kese-ājīp-
kījekūmoodūmooduēgūp, wēledāādūmoodeēgūp
'ntūlīnkūlkoosoolteněň' Atěnsūgū 'nnūktoogwa-
loogoodeněňū,

2. Ak ēlkīm kūtūp Tīmūte ūkchīgūnūmenoó',
tan ēloogwāooōjūl Nīkskamūl, tan wītloogwēd-
oolteēk Sāsoo Goole oowōōle-āgūnoodūmākūn-
ūmkū, ūknāje-mūlgīgūnāwaloogoonow' kelow'
ak ūknūstooīm koonow', oochīt' ūkūdlāmsūtoo-
ōkūnūmooow'.

3. Koolaman' mow wēn oowōōje-mājaalooksīn
oochīt' wēg'ūla woonmājodeelū, mūdū kējedo-
deyōk' kenoo ūkooje-egalooksoolteněnoo oochīt'
oola'.

4. Mūdū tan tīlesīp' tēgwāoolāāk negane-tūle-
moolēgūp kenoo ūkūdooe-oonmājodāsoolte-
něnoo, stūgā' tan ēlp tēlekeskājeāgūp, tan tēlīk-
chījedooōk'.

5. Na oochīt' tan neen ēlp moo kese-ājīp-kīje-
kūmoodūmooāp' ēlkegēseāp' 'nkūjejedoon' ūk-
ūdlāmsūtooōk'ūnūmooow', mūdū nēsoodūmāp'
Noojīkwchaalooēt ūknadāle-kesīkw-chaloogoo-
nowū, ak 'ntloogōwōkūněň' oomogwājooīnū.

6. Cadōo nūgāā tan tīlesīp' Tīmūte pēgesīn-

THESSALONIANS.

küp, tan wėječp' āümōk, ak pęgesoodooenām' -
 ūgėk wōōleāgūnoodūmākūn oochit' ūkūdlāmsūt-
 oočkūnooow', ak tan tēle-oole-mīgwedāālūmečk
 neněn' nāāgowū, ak tan tēlīksuhsūgā-wedāā-
 dūmōk ūknūmeeněnū, stūgāā ēlp neněn' tēluh-
 sūgāwedāādūmėk' 'nnūmooleněn' ;

7. Na oochit' oola' wėje-oolkwijalooksoolteęg-
 ūp, ūchkenātoot', oochit' kelow' 'msit' 'nwōōn-
 mājōdīmenāk' ak 'nsęspędaasoodīmenāk' oochit'
 ūkūdlāmsūtōočkūnūmoočk' ;

8. Mūdū nūgāāch pęmowsooltečk' mūlge-boo-
 goolteyōk' Uksakūmamenōō' ootenīnkū.

9. Cadoo tālemooewōlākėk' Nīkskam oochit'
 'msit' na oosūgāwedaasoodē tan węjuhsūgāwe-
 daasooltečk' oochit' kelow' ooskalook Kūnīks-
 kamenōō'.

10. Tan dępkegūl ak nagwęgūl kęstāmkūt
 Nīkskam 'nnūnmedooleněn' ūkseskooōl ak
 'nkeskājadooleněn' tan noodaak ūkūdlāmsūtōo-
 čkūnūmooōw' ?

11. Na Nīkskam ak Coochenoo Nęgūm, ak
 Uksakūmamenoo Sāsoo Goole, ēdāmkūt 'ntīg-
 ūnūmagooněn' 'nwōōlepęjedaaněn āümōkū.

12. Ak Uksakūmamenoo' tūlaloolōkch' ūk-
 pūme-āje-pegwēlīksātooltīnow', ak nāōōktā' ūk-
 tūladakadīnow' oochit' 'msit' tan tāsījk memāj-
 ooenook', stūgā' tan neněn' tēladakadečk oochit'
 kelow'.

13. Coolaman' oomūlgīgūnāwadoon ūkamlam-
 oonooōl' ūtokwōjedanow' sābāwood īktook,
 ooskalook Nīkskam ak Coochenoo', tan tīlesīp
 ūpkesīnk Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole, ak ēlp
 'msit' nīkskamāwāooltīlīje oonōkūbēmū.

CHAPTER IV.

1. Na oochit' uchkenātoot', ēdāmoolēk' ak wēje-nemoksoolnēk' Uksakūmamenāk', tan tēlīmsūnūmooēgūp tan tēledēpkadīk' ūktūle-pūmedaanow' ak ūkwōōlkwījaalanow' Nīkskam, stūgāā ēlp tan tēle-pūmedaaēōk', na ūktūle-ājepegwēle-tūladakadīnow'.

2. Mūdū kējedooodeyōk' tan tēluhchītploomoolēgūp Uksakūmamenāk' Sāsoo Goole ootenīnk,

3. Mūdū Nīkskam na oowoolēdāādāk'ūnūm ūknīkskamāwalooksoolīnrowē, nūt na ūkwōōjuh-tūgōlsoolīnrow' wīnāāchkūl.

4. 'Msīt ādāsu wēn kelow' ookūjejedoon' oowoodābēsīn ootoolāk'ūnūm sābāwood' iktook, ak ūkpūmedāādākūn iktook.

5. Moo wīnchūk' ootūmedāādākūn iktook, stūgā' sēgāwīlnook' tanīk moo kējeaadīgool Nīkskamūl, tēladakadeedīchū.

6. Mōw wēn tokskamoo-owīch', kūsna' ūksūb-oogwalowīch' wījegūdeedījūl tan pasūk kogooā' iktook; mūdū Uksakūmamenoo' nooje-asedō-dēgēt' oochit' 'msīt wēg'ūla kogooāā, stūgāā tan tēlnegan-āgūnoodūmoolēgūp ak wēje-looedūmāsoolteēgūp.

7. Mūdū Nīkskam moo ēlewegoomenām'ūgūp 'mchegā' iktook, kadoo oochit' sābāwood' iktook.

8. Na oochit' nēgūm tan kēlooskedāādēgēt', moo kēlooskedāālūmagool memājooenool', kadoo Nīkskamul kēlooskedāālūmājūl; Tan ēlp īgūn-ūmoologūb'ūnūl Wēje-oolē-nīkskamūl ūktenā-wōkū.

I THESSALONIANS.

9. Cadoo oochit' wjegdooltimkāwā' ūksāl-soode, moo wēdūmedāādūmoodeok' 'ntūleweek-ūmoolīnow', mūdū kelow' wēje-kenoodūmook-soolteyok' ūksāltooltīnow'ū.

10. Mūdū meamooch' tēladakadeyok' oochit' 'msit ūkchīgūnāmenāk' tanik āūmoodijik tan tēlkeek Māsedoneākū, kadoo, ūchkenātoot', ēd-āmoolēk' ūkpūme-āje-pegwēle-tēladakadīnowū.

11. Ak ūkwīnpāsooltīnow' ūkwōntūkolttīnow', ak ūktūloogwōd'ūmūnow' kelow' koodūmodāk-ūnoow', ak ūtwōōtloogoodīnow' ūkpūtūnooōlū, stūgāā tēlītploomoolēgāp ;

12. Coolaman' ūkokwōje-lepūmedanow' ootenāwōkāl' tanik koojūmook āūmoodijik, ak koolaman' moo ūknoodaadīnow' kogooā.

13. Cadoo wēdūmedāādūmoolēk', ūchkenātoot', ūkūjēdoonow' tan tēlokteedich tanik nābūdijik, oochit' moo ūktūle-onmājedāasoolttīnow' stūgāā ūktūgik, tanik ājīpchoodākūn moo kēkoonūmeedīkw.

14. Mūdū ūktlāmsūtūmoodeekw Sāsoo Goole oonbān' ak oomenoonsin, na tēlāāk ēlp wēg'ūla tanik ēlenābūdijik Sāsoo Goole ootenink nēg'ūla Nīkskam nēspīkesoolādū.

15. Mūdū na wēje-tūle-āgūnoodūmoolēk' Nīkskam ookūlooswōkūnūmk' kenoo tan memājoolteekw tan āūmoodeekw tan tīlestīp' ūksakūmamenoo' ūpkesīnk', ma kestoktēskoowkwīk tanik nābūdijik.

16. Mūdū ūksakūmamenoo Nēgūm oochene-saasīdo' wasōk nēdowēmkāwā' iktook, ūkcheān-sālāwīt tan tēlkoēsīnto', ak Nīkskam eomake-

CHAP. 5.

kesoodünachküm iktook, ak tanik ɛlɪnpoo'dijik Sāsoo Goole ootenink tūmk nūmchedadāk';

17. Külābīs' kenoo tan memājoolteekw tan ɛskweāk wije-mowɪnkūse-oonagaloolkoodēn' alook iksook, ūktasooḡooōñēnoo Uksakūmamenoo' mooseḡiskūdook', ak tūle-ɛtkwāooōdūk' sūnoo āpchoo Uksakūmamenoo!

18. Na oochit' oochenemoksooltoitkw' wēḡ' ūla kūlooswōkūntil.

CHAPTER V.

1. Cadoo, ūchkenātoot', oochit' tan tētpakadēskūl ak tan tētpūgaagūl, moo wēdūmedāādūmooduōk' 'nleweekūmoolnnow'.

2. Mūdū kelow' kakeikchijedoo'deyōk' Uksakūmamenoo' oonagwēḡūm tēlktose-choogooeak' stūḡāā nojekūmootūnēs' dēpkeḡū.

3. Mūdū tan tlesip' tūloōēdāk', "wōntūkōde ak oosūtōḡūn āhk," tokoo wiske-kakoiksūḡadēḡemkāwā' egaak, tan tēlāāk stūḡāā ooskjenodeāāl ūksenoogowōk'ūnūl tēle-ēgaagūl ābit-āwiktōok tan nūnkājāāk; ak nēḡ'ūmow ma kesitpūsiktūmeedikw.

4. Cadoo, kelow', ūchkenātoot', moo āūmooduōk' bogūnitpaak iktook, oolā' nagwēk ūktēb-ūnollnow' stūḡā' kūmootūnēs'.

5. Kelow' na 'msit ɛleoonejūnīm' ūktenāwow' wōsādēk' iktook: kenoo moo tūlāowooltukw' dēpkek, kūsnā' bogūnitpaak iktook.

6. Na oochit' moo tūlenābūdenēch' stūḡāā ūktūḡik, kadoo skūmdenēch' ak pagoltenēch'.

7. Mūdū nēḡ'ūmow tanik nābūdijik, dēpkeek

I THESSALONIANS.

nābūdijik ; ak tanik kētkeaadijik, dēpkeek kēt-keaadijik.

8. Kenoo kadoo мүдү тїлāowoolteekw naagwēk, pagoltenēch', ak nāsadoonēch' 'mpūskoonāal ūktlāmsūtooōkūnāal ak ūksalsoodeāal, ak oochit 'ntūblooāyā' aagwēsūn. oosūtogūnā' ājīpchoodākūn.

9. Мүдү Nīkskam moo ēletēpkesaloolōōkōōp ookweiod' iktook, kadoo ūkwōōjīmsūnūmūn-ēnoo oosūtōgūn Uksakūmamenāk' Sāsoo Goole ootenīnkū.

10. Tan nēpkūp oochit' kenoo', koolaman' tūleaa nābūdeekw kūsna' yālāboolteekw, ūkwījepūmowsooltēnēnoo Nēgūmū.

11. Na oochit' abogūnūmādooltīkw' ak nemoksooltooltīkw', stūgāā ēlp tēladakadeyōk'.

12. Ak ēdāmoolēk', ūchkenātoot', ūkūjejeanow' tanik ēloogoodijik ūktenāwōk' ak ētlenoodāptakadijik ūktenāwōk' Uksakūmamenoo' ootenīnk, ak tanik nēstooīmoolōk,

13. Ak ūkūpmedālūmanow' nēgūmow' oochit' ootloogowōk' ūnūmooōl'. Ankooōmk' ehch ūktenāwōk'.

14. Cadoo nemoksoolnēk', ūchkenātoot, ūknūstooemanow' tanik moo saktūmoodeekw ; ilkwījaalōōkw tanik sēspēdaasooltījīk ; abogūnūmōōkw' tanik mēnakūnaadijīk ; oolekūmoodōōk'w 'msit wēnīk.

15. Ankodūmōōkw' mow wēn ootasedā-āchkūnaalan' tanūl āchkūnaalūj'ūlū ; kadoo nāāgow noosoogūmōōkw' wōōlaadākūn, kelow' ūktenāwōk, ak ēlp oochit' 'msit tan tāseedīchū.

16. Nāāgow oosūgāwedaasooltīkw'.

CHAP. 5.

17. Nāāgow alosoodūmaadīkw!

18. 'Msīt kogooā' iktook moeewaadīkw!
mūdū oola' na Nīkskam ootooledāādākūnūm
Sāsoo Goole ootenīnk oochīt kelow'.

19. Moo ūknakasalāp' Wėjeoolenīkskam!

20. Moo ūkpěbēledāādūmoop' neganīkchije-
tēgāwenoo-aadakadīmkawāāl!

21. Kadoo 'msīt kogooāāl ūkwchaadōōkw!
kūnūmōōkw' tan wēleāk.

22. Ootūgoolsooltīkw' 'msīt tan tēlemflamoo-
gūl padadāk'ūnūl.

23. Ak wōntūkodeā' Nīkskam Nēgūm kakei-
nīkskamāwaloolōkch'; ak ēdām' Nīkskam ūk-
chejakūmijooō' ak ūktenāwōl', oowōōstaadās'-
īnū, ookokwōjedāālūmooksooltīnow' tan tīlesīp'
Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole ūpkesīnk'.

24. Kēdlāwāit na Nēgūm tan wegoomoolōk',
tan ēlp tūlaadēgēdo!

25. Uchkenātoot', alasoodūmēlsāooīn' ne-
nēnū!

26. Oochuhsūgagēlūmōōk'w' 'msīt wījegūdool-
teegwīk nīkskamāwā' wēskagēltīmkawāū.

27. Wējītploomoolōk' Uksakūmamenāk' oola'
weegādīgūn ookedāsīn oochīt' tan tāsījīk nīks-
kamāwāooltījīk wījegūdoolteegwīk oonoodūmūn-
owū.

28. Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole ootoola-
dāk'ūnūm, ūtkwāoolōkch'.

THE SECOND EPISTLE OF PAUL TO THE
THESSALONIANS.

CHAPTER I.

1. Neen Pol ak Sībānūs ak Tīmūte oochīt' Těssāloneākāwāk' ootalasoodūmāwemeomīmooow' tan āhk Nīskam-āwīktook Coochenakū, ak Uksakūmamenāk' Sāsoo Goole ootenīnk :

2. Wōđlaadākūn ehch ūktenāwōk', ak wōn-tūkōde tan wějeāk' Nīskam-āwīktook Coochenāk', ak Uksakūmamenāk' Sasoo Goole ootenīnkū.

3. Děpkadīk nāāgow 'ntmoewōlaněn' Nīskam oochīt' kelow', ūchkenātoot', stūgā' tan tēlekok'wōjeāk', mūdū ūkūdlāmsūtōōkūnūmooow' mowe-pegwěle-pūmegwěk', ak 'msīt wěn ootūksālsōodīm oochīt' wīgūmā' peāmeāk'.

4. Na oochīt' neněn ētlemoewōdūměk' oochīt' kelow' Nīskam ootalasoodūmāwemowēōmīm kū, oochīt' tan tēle-ūkūmoodūmoō'deyōk' ak tan tēlīktlāmsūtūmoō'deyōk' 'msīt tan tēlekestāwōdāsoolteyōk' ak tēleoonmājōdāsoolteyōk'.

5. Tan wěje-kenoogwōdīgūnīk' kokwōjeāk' Nīskam oowoonmāje-īlsoodēgēm kāwāūmk, kooloman' kelow' ūktūledāādāsooltīnow' ūkpoo-gwōdoonow' Nīskam ootēlēgāwaagīm oochīt' tan wěje-oonmājōlteōk'.

6. Müdü kokwöjeák' Níkskam ootüle-woonmäje-abanküdoon' tane wěnmäjāoolōkū.

7. Ak kelow' tan wěnmäjodāsoolteok' ūkwije-igünümagoonow' atlasmoode nenēn' 'ntenēnākū tan tlesip' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole oochenūmeegoosich wasōgū, ak mēlkūnadīlje ootansālām' ūtkwāājū, sesooā' iktook.

8. Ak oochē-wōōnmäje-īlsoomādū tane moo kējealīgool Níkskamūl, ak tane moo saktūm-ūlīkw' Uksakūmamenūl' Sāsoo Gooleūl' oowōōleāgūnoodūmāk'ūnūm.

9. Tane oochē-wōōnmājāooōdū' āpche-skwīskaldīmkāwā' iktook, tan oochēādo' ooskalook Uksakūmamenāk', ak mowīkpūmāāk oomūlgīg-ūnōdīm.

10. Tan tlesip' ūpkesīnk' oowōōchīkpūmalooksīn oosābāwoolteđēm, ak oowōōche-mooewōlkoosīn 'msīt ootenāwōk' tane kēdlāmsūtūmoodīlje ootenīnk, (müdü 'ntūloowedūmāsoodenēn' ētlīktlāmsūtāsīgūp ūktenāwōk), na naagwēk.

11. Na oochīt' ēlp nāāgow alasoodūmēlsāoolēk', Kūnīkskamenoo' ūktūlēdāālūmoolenow' ūktēbowtoogwēnow' na wegoodīm ak ookeskājaadoon 'msīt ootooledāādākūnūmā' wēlmūd-oomkāwā', ak ūktlāmsūtōōkūnā' loogowōkūn, mūlgīgūnōd' iktook.

12. Coolaman' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole oowesoonūm ookoopmedāādāsīn ūktenāwōk', ak kelow' ūkūpmedāādāsooltīnow' Nēgūm ootenīnk, stūgāā tan tēlāāk Kūnīkskamenoo oowōōl-aadāk'ūnūm ak Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole.

CHAPTER II.

1. Na, ūchkenātoot, ědāmoolĕk' oochīt' tan tĕliktoo'-choogooeĕch' Uksakŭmamenoo' Sāsoo Goole, ak oochīt' kenoo' ūklemowwaalooksool-tenĕnoo' Nĕgŭm āichŭ.

2. Moo ūkoojŭn-kŭse-mājaalooksooltŭnow' ūk-tŭledaswŏkŭnooĕk' kŭsnā' moo ūkooje-wŏŏn-mājaadaasooltŭnow' 'mchejakŭmijooĭktook, kŭsnā' kŭlooswŏkŭn ĭktook, kŭsnā' weegādĭgŭn ĭktook, stŭgāā tan wĕdooeegāsĭk nenĕn 'ntenĕnāk', stŭgāā Uksakŭmamenoo oonagwĕgŭm nŭgāāch ooteemŭdŭn:

3. Mow wĕn ūksŭboogwaloolokch' ; mŭdŭ na naagwĕk ma eganook meesokoo tŭmk egaak nowskaldĭmkāwā', ak na padasoodeā' cheenŭm nāyaadāsĭch, nŭt na kakeiskwĭskaldĭmkāwā' ookwĭsŭl :

4. Tan pokwŏjedāātĕk' 'msĭt kogooā' tan teloo-eesĭk Nĭkskam, kŭsnā' tan alasoodŭmŭk' ; na oochīt' ěbĭt Nĭkskamŭl ootŭkche-alasoodŭm-ogwŏmk' tĕlenāyaalŭsĭt oonĭkskamāwĭnŭ.

5. Moo tŭ mĭgwedāādŭmooduĕk' tan tĕlesĭp' tĕgwāoolŏk' tĕlemoologŭbŭnŭl wĕg'ŭla ko-gooāāl ?

6. Ak nŭgāāch kĕjedooodeyŏk' tan wĕtkool-tĕgĕk' koolaman' oonāyaadāsĭn nĕgŭm oona-gwĕgŭmkŭ.

7. Mŭdŭ kemoodoogāwā padamsodeā' nŭgā' ěloogwĕk', pasŭk meesokoo nĕgŭm tan wĕtkool-tĕgĕt' jĭgŭlaadās'ĭchŭ.

8. Ak na toochoo oola' noojepadadĕgĕt' nā-

yaalooksido', tanül Uksakümameno' Sāsoo Goole oche-kakeiksügaalädül' ookamlamoode ootoonk' tülā', ak oche-wiswigünēmädül' tan tēlenāyaasich oowōochkooeēnū.

9. Tan wēje-tüle-choogooeēch' mündool' ootloogwōkūn iktook, 'msit mülgigünōd iktook, ak kenoogwōsood' iktook, ak ūksūboogwaadākūnāāl pakūleioodeel,

10. Ak 'msit padamsoodeā' nādādaasood iktook: ochit' nēg'ūla tanik kakeiksügadāsooltjik. Mūdū moo mēsūnūmeedigoop ūksalsoode kedlāwāooōkkūnāū.

11. Ak na ochit' Niskam aboo'ōch' ūksūboogwaadākūnā' ēloogoodimk, koolaman' ookoodlāmsūtūmoodinow' ēksooōgūn.

12. Koolaman' 'msit tan tāseedich ootoonmāje-īlsoomkoosooltinow', tanik moo kēdlāmsūtūmeedigoop kēdlāwāū, kadoo wēledādūmeedip padamsoode.

13. Cadoo dėpkadik 'nmoowōlanēn' Niskam nāgowū, ūchkenātoot', tan wējiksālkoosoolteyōk' Uksakümamenāk', ochit' kelow', mūdū wējadēgēm' ūmskwēs' poktūmkeaak' Niskam nenasoonologūp ochit' oosūtōgūn Wējeooleniskamāwā' šābāwaadēgēmkāwā' iktook ak kēdlāwāyā' kēdlāmsūtūmūgāwā' iktook.

14. Tan wēje-wegoomologūp 'nwōōle-āgūnoodūmākūnūmenāk koolaman' ūkmūsūnūmoōnow' wasokāwā' ūkpūmedāādākūn, tan tülā' Uksakümamenāk Sāsoo Goolečk'.

15. Na ochit', ūchkenātoot', mülgeboogooltikw' kenamātīnāwāāl tan tēle-kenamooksool-

II THESSALONIANS.

teyo'güpü, tüleaa külooswökün iktook küsná' 'ntooweegädigünák'.

16. Na Uksakümamenoo' Sāsoo Goole Nēg-üm, ak Nīkskam, ak Coochenoo', tan kēsälóolkoop ak Igünūmoolkoop āpchooāwā' ilkwījaa-dákün ak kēloolk' ājīpchoodákün wēlaldīmkāwā iktook,

17. Nemoksoodooch' ūkamlamoonooōl' ak mūlgeboogooaāloolokch' 'msīt woolē-loogowōk-ūn iktook ak 'msīt wōōlekūlooswökün iktook.

CHAPTER III.

1. Na nūgoo', ūchkenātoot', alasoodūmēlsāoo-īn' oochīt' Uksakümamenoo' ookūlooswōk'ūnūm oosāsaasīn ak ookoopmedāādāsīn, stūgāā' tēlāāk kelow ūktenāwōk'.

2. Ak koolaman' nenēn' 'nwojuhsūtowedāsenēn' ootenāwōk' tanīk noojeāchkūnadakadījīk ; mūdū moo 'msīt wēnīk kēkoonūmoodeedīkw ūktlāmsūtōōkūn.

3. Cadoo Uksakümamenoo' kēdlāwāīt tan mūlgīgūnāwaloolokto', ak oocheānkwāoolōkto' ūkwtābōgūn iktook,

4. Ak ēlegāsoolteēk' Uksakümamenāk' oochīt' kelow' ūktūladakadīnow' nūgāā ak ēlp ēl-megūnīk' ūkseowe-tūladakadīnow' nāāgow tan kogooāāl tēlītploomoolēgūl.

5. Ak Uksakümamenoo' neganowteekūmoolokch' Nīkskam ookoosālsoodīmk, ak Sāsoo Goole ookakūmoodūmūgāwā' iktook.

6. Na wēje-tūlītploomoolēk', ūchkenātoot, Uksakümamenoo' Sāsoo Goole oowesoonūmk'

úkoojejígŭlalŭsooltŭnow' /msŭt ŭkchŭgŭnamenák,
tanŭk pĕsogowtekŭmaadijŭk ak moo ělepŭme-
daagwŭk tan tĕlekenamákŭtŭp.

7. Mŭdŭ kelow' kĕjedoo'deyŏk' tan tĕledĕp-
kadŭk tĕlenoosoogooĕkŭ nenĕnŭ.

8. Mŭdŭ nenĕn' moo pĕsogowteekŭmaadu-
ĕgŭp tĕgwāoolāak, kŭsná' moo málkodŭmooak-
ŭtŭp wĕn oopŭbŭnŏkŭnŭm oochŭt' sāakŭ. Cadoo
ĕloogoodeĕgŭp ak ŭtkŭgŭnaeĕgŭp dĕpkegŭl ak
naagwĕgŭl, oochŭt' moo 'ntŭloogowŏkŭnalanĕn'
kelow' wĕnŭ.

9. Moo na oochŭt' moo 'nkoo'koonŭmŭnĕn'
alsoosoode, kadoo oochŭt' 'nneganowteekŭmool-
enĕn', koolaman' ŭknoosoogooenĕn'.

10. Mŭdŭ ělp āskw tĕlŭtploomoolĕgŭp "Tan
wĕn moo ŭktoo'loogwĕkw, moo ělp mŭjese-
wŭch'."

11. Mŭdŭ noodŭmadeĕk' alt āŭmoodŭjŭk ŭk-
tenāwŏk tanŭk pĕsogowtekŭmaadijŭk ak moo
ĕloogoodeekw, kadoo sĕspĕnŏksooltŭjŭk.

12. Na tanŭk tĕloltŭjŭk tĕlŭtploomkŭjŭk, ak ĕd-
āmŭkŭjŭk oochŭt' Uksakŭmamenoo' Sāsoo Goole,
oowŏntŭke-loogoodŭnow' ak oomálkodŭmŭpow'
nĕgŭmow' oopŭbŭnŏkŭnŭmooow'.

13. Cadoo kelow', ŭchkenātoot', moo ŭkaka-
yadŭnow ŭkwŏŏladakadŭnow'.

14. Ak nadoo wĕn moo skŭdŭmookw' ŭkŭloos-
wŏkŭnŭmenĕn' oola' weegād'ŭgŭn ŭktook, kenoo-
gwŏlŏŏkw' na nĕg'ŭmŭ, ak moo ŭkwŭgŭmaa-
galáp', koolaman' oontāgānŭ.

15. Ak moo ŭktŭledāālŭmāp' ŭkpokwŏjedāāl-
ŭmkoonow', kadoo tŭlenemoksoolŏŏkw stŭgā'
wŭjegŭdoolteogwĕl'.

I TIMOTHY.

16. Na ankoömkāwā' Uksakūmatenoo' nēgūm igūnūmoolōkch' ankoömk' 'msīt tame. Uksakūmatenoo' ūtkwāoolōkch' 'msīt tan tāseyōk'.

17. Neen Pol 'nwēskagēltīm kāwāūm wēdoo-eegāsīk neen 'npūt'ūnkū, tan kenoogwōsoodīk oochīt' 'msīt weegād'igūnūl, na tēleweekūm.

18. Uksakūmatenoo' Sāsoo Goole oowēla-dēgēm kāwāūm ūtkwāoolōkch' 'msīt tan tāseōk.

THE FIRST EPISTLE OF PAUL TO

TIMOTHY.

CHAPTER I.

1. Neen Pol Sāsoo Goole ootāpostālāwītēmūl, stūgā' tan tēlītplobtk' Nīkskam Wēstowoolkw, ak Sāsoo Goole ūktājīpchoodākūnūmenoo',

2. Telooā na ehch Tīmūte ootenīnk, tan kēd-lāwāe-oonejūnīm' ūktlāmsūtooōkūn īktook, wōōlaadākūn, āooledāālsoode, ak ankoömk', tanūl wējeagūl Nīkskamāwīktook Coochenāk', ak Sāsoo Goole, Uksakūmatenāk'.

3. Na mūdū ēdāmoolāp' māch ūktūlenūgaasīn Epēsūsķū, āleāanēk' Māsedoneākū, ūktūlītplooman' alt moo oopelooe-kenamooaadīnowū,

4. Ak moo oosēspēdāādūmoodīnow' kūlooskboōk'ūnūl, kūsnā' wēdagoodūmūgāwāāl, tanūl moo kēspeanoogūl, tan wējeagūl pebanīmtīm kāwāāl

CHAP. I.

wāgwamādīmkāwāāl, mooēnkoodā Nīkskam oō-
tūmōdākūn tan āhk ūktlāmsūtooōkūn Iktook ;
[na tūladegē'].

5. Na tēbloodēgēmkāwā' wējekesaadāsīk oo-
chīt' ūksālsoode tan wōkūmāāk 'mkamlamōōn
Iktook tūlā', ak kokwōje-ledaaswokūn Iktook, ak
kēdlāwā' ūktlāmsūtooōkūn Iktook.

6. Tanūl alt wējīpsogowtekūmadeedīb'ūnūl
oochīt' šēgāwe-kūlooswōk'ūnūl.

7. Mūdū wēdūmedāādūmeedīch oonobjekena-
mooaadīnow' ūtploodāk'ūnūl, kadoo mbo nēštās-
oolteekw tan tēlooādīch ak tan tēlelooedūmās-
oolteedīch.

8. Cadoo kējedookw ūtploodākūn ookūlool-
tūnūn, pasūk wēn kokwōjē-āooōōkū.

9. Mūdū kējedoo'kw ūtploodākūn moo wēje-
kesedāsenook' oochīt' tan sābāwīt, kadoo oochīt'
tanīk padamtōodījīk, ak tanīk pēsogowtekūmaa-
dījīk, ak tanīk wīnmūdoodījīk, ak oochīt' tanīk
moo sābāwoolteekw, ak tanīk mēje-keankeda-
sooltījīk, ak tanīk memājooenooe-nooje-nābadak-
adījīk,

10. Ak tanīk wīnāchkūl tēladakadeedījūl, ak
oochīt' cheenūmook' tanīk wējīmchegaalūsool-
tījīk cheenūmoo Iktook, ak oochīt' tanīk nooje-
kūmootūnaladije memājooenoo', ak oochīt' tanīk
booske-ēksōoaadījīk, ak tanīk ēksōoe-ēloowe-
dūmāssooltījīk, ak tan bā tāsūk kogooā' mātūnūk'
kokwōje-kenamātīnāwā'.

11. Stūgāā tan tēleāk' ūkpūmedāādākūnā'
wōōlēāgūnoodūmākūn tan tūlā' Mooewōlkoosīt
Nīkskam ootenīnk, tan 'mkadooīm kūp neenū.

12. Ak moewōlk' nēgūm tan mēlkīgūnāwā-

I TIMOTHY.

líp, Sāsoo Goole Uksakūmamenoo na, müdü tēledāālūmíp 'nkēdlāwālnū ak egalíp loogowök-ün iktoogū ;

13. Tūleaa tūmk' booske-wīnagūnīmkip [Sāsoo Goole] ak booske-kestējooadēgāāp', ak booske-āchkūnodēgāāp': kadoo āooledāālūmīmkip müdü moo kējedooāp' tan tēladēgāāp ak moo kēdlāmsūtūmooāp'.

14. Ak Uksakūmamenoo' ootoolaadāk'ūnūm mowe-poogwēle-peāmeagūp ūktlāmsūtōōkūn iktook ak ūksālsod' iktook, tan āhk Sāsoo Goole ootenīnkū.

15. Na kēdlāwāe-kūlooswōkūn ak tēbowtīk ookakuhsōoadāsīn, Sāsoo Goole pēgesīnkūp oosītkūmōōk' oonājuhsūtowean' ēloowāwooltīlīje, tanīk ootenāwōk neen mowe-āje-poogwēlepada-tēgāwenoee.

16. Cadoo oochīt' oola' wējīmsūnūmāp' āooledāālsoode, (wējeāooledāālūmīmkip), koolaman' neen 'ntenīnk tan ēlēspāēāp' ūloowāwood' iktook, Sāsoo Goole oonāyadoon' msīt' āooledāālsoode, oochīt' oonāpkākūnīn' oochīt' tanīk ēl-megūnīk' ūktlāmsūtūmoodedāk' ootenīnk, oochīt' āpchememājooōkūn.

17. Na oochīt' Elēgāwīt' Apchooāwā', tan moo wēnpooōkūnīkw, tan moo nēmegoosīkw, tan Nāookte-nīkskamāwīt, ootenīnk eech ūkpūmedāādākūn ak wasogāwā' ūkpūmedāādākūn, yāpchoo ak yāpchoo. Amēn.

18. Na oola' tēbloodēgēmkāwā' Igūnūmool', nejūn', Tīmūtē, stūgāā tan tēlāāk nēg'ūla neganīk-chījetēgā-wenooā'-dēgēmkāwāāl tanūl negane-tūladāsīgūb'ūnūl oochīt' keel, koolaman'

CHAP. 2.

keel' oochit' nēg'ūla ūkmātūnagēn kēlook' mātūndīm kāwā'.

19. Ak wēje-kūl'nūmūn ūktlāmsūtooōkūn ak wōōle-ledaasoode, tanūl alt ējīgūladoodīb'ūnūl, ak tan tūlāēk' ūktlāmsūtooōkūn, kakeindoo'de-dēk'.

20. Tanīk ootenāwōk' āhk Hymūneūs ak Alēksāndūl, tanīk ēle-īgūnūmooēdooōbūnīk' mūndoo īktook, koolaman' ookenoodūmāsīnow' moo oobooske-padaboogoōēnow'.

CHAPTER II.

1. Na oochit' tēle-nemoksoodēgā' ūmskwēs' oochit' 'msit alasoōdūmūmkāwāāl ak alasoōdūm-ēlsāootīm kāwāāl, ak ēdowōlsāootīm kāwāāl, ookesadāsīn oochit' 'msit memājooenook'.

2. Oochit' ēlēgāwījīk ak 'msit tanīk alsoosool-tījīk, koolaman kenoo ūktūlememājooltenēnoo wōntūkōd īktook ak ankoōōmkāwā' īktook, 'msit sābāwood' īktook, ak 'msit kokwōjadākūn īktook.

3. Mūdū oola' na kēlook' ak mēnwagalkook ooskalook Nīkskam Wēstowoolkw',

4. Tan mēnwēgēch' 'msit memājooenoo' oostaadīlīn' ak oopējedaalīn ookūjejedoolīn' kēdlā-wāooōkūn.

5. Mūdū Nāooktājīt Nīkskam ak Nāooktājīt Noojekūloodūmēlsāwēt' āhk oochit' Nīkskam ak memājooenoo' ; nūt na nēgūm cheenūm Sāsoo Goole ;

6. Tan īgūnūmooēdogūp ootenīn oochit' ootābātēlādīm kāwāūmoow' 'msit tan tāseedīch

memājooenoogū, ootāgūnoodāsīn tan toochoo wēle-tētpūgaagū.

7. Tan oochīt' wėje-loo'gwōdāseāp' 'nnoojīn-sūtooaboogooēnū, ak 'ntāpostālāwītāwīn', (tēle-āk' tan tēlooā' Sāsoo Goole ootenīnk; moo ēk-sooow'), 'nnooje-kenamooōn' tāsūkūmīkseedīch pelooāāchkū, ūktlāmsūtooōkūn īktook.

8. Na oochīt' wēdūmedāādūm cheenūmook 'msīt tame ootūle-alasoodūmadīnow', ak oonēspe-ēpsītkwadoonow' nīkskamāwāyāāl 'mpūt'ūnūl, moo ookweiod' īktook kūsnā' moo aswedasood īktook.

9. Ak na ēlp ūnkoodā ābījīk ootūle-kūnēdan-ow tan tēle-dēpkadīgū, wōōlmūdooōkūn īktook, ak pagāīmkāwā' īktook; moo oochīt' wēleskūn-ooōsīk moosāboonū, kūsnā' wīsoowooleāwā', kūsnā' mēgōdīk 'mtāpson;

10. Cadoo tan wēlkadīk ābījīk tanīk sābāwe-dāālūmkoosooltījīk, oochīt' wōōle-loogowōk'ūnūl.

11. Abīt lekenoodūmāsīch wōntūkōd īktook, oochīt' 'msīt sāktūmūgāwā' īktook.

12. Cadoo moo ūsedāālūmāk' ābīt oonoojeke-namooēn', kūsnā' ootalsooman' cheenūmoolū, kadoo ooteemūn wōntūkōd īktook.

13. Mūdū Adahōk tūmk kesedāsīb'ūnāk', to-koo ootēchk' Ebōkū;

14. Ak Adahōk moq kesīksūboogwaalooksīg-oonāk'; kādoo ābītāk' mūdū kēs-poogwalooksīb-ūnāk' ēlīpkwōdāsībūnāk' padasood īktook.

15. Cadoo oochuhsūtādo ooskījenood' īktook, kūmoodūmoodeedīch ūktlāmsūtooōkūn īktook ak ūksālsood īktook, ak pagāīmkāwā' īktook.

CHAPTER III.

1. Na těleák' tan na teletülooěmk, nadoo wěn ootümedāātk noodāptěgěmkāwā' 'mtüwōdākūn, wōōle-loogowōkūn na wědūmedāātk.

2. Na oochit' Noodāptěgět' děpkadík ooko-kwōjaděgěn' ak oonooktājilín' ootabitěmülü, ak oopagāin, ak oonüstooāin, ak ookoo'kwōdūmūd-oon', ak oobooske-nadooōděgěn', ak oonūdowe-kenamooěn ;

3. Ak moo oowīkpěn', ak moo oobooskuh-kweiin, ak moo ūksādūmooīch sooleāwāū ;

4. Ak wōōlealsoosīch nēgūm week, wōōleal-soomach' oonejīnn 'msīt sābāwood' iktook.

5. Mūdū tan wěn moo nēdowe-ankodūmook week, tāle-keseankoto' Nīkskamül ootalasoo-dūmāwemoweōmīm ?

6. Moo na tūlāuīch tan kějegow' kēdlāmsītķūp Sāsoo Gooleül, koolaman' moo oowōōje-ěpsīt-kwalooksīn mūděskood' iktook, ak oomūsūnūm-ooōn mūdool' oowōōnmāje-īlsoodākūnūm.

7. Ak ooche-wōōle-āgūnīmkoosīch tane koo-jūmook' alasoōdūmāwemoweomīm k āūmūlījeū, koolaman' moo ootūleneseěn' 'ntagōgūn iktook, ak mūdool' oonabooktākūnūmkū.

8. Elp Nootloogōwenoo'k oochit' alasoōdūmā-wemoweome, děpkadík oosābāwooltīnow', ak moo ootoogwěgean' wīlnooōl ; moo oowīkpūde-now' ; ak moo ookūsīktantoo'dīnow' mīlāsooōkūn.

9. Ak ookūlodūmūnow' ūktlāmsūtōōkūnāāl kemooōogāwāāl wōkūme-ledaswōkūn iktook.

10. Ak nēg'ūla tūmk ūkwchalooksoolteedīch,

I TIMOTHY.

tokoo tlesip' āoomeedich loogowenooā' 'mtümō-dákūn ; müdü kokwōjedāälümooksoolteedichū.

11. Elp ootābītēmoođ' sǎbāwoolteelich ; moo booske-loodūmákūn-igūdeelich ; pagolteelich, kedlāwāoolteelich 'msit kogooā' iktook.

12. Loogowenook' alasoodūmāwemoweome-āāk inkoodājooltīlīch' ootābītēmoođ', wōōle-īlsoo-madich' oonejūnoođ, ak wīgwoļū.

13. Müdü loogowenook' tanīk wēloogūdīb-ūnīk' tēlīpkwōdoodich oopūme-āje-woole-ēspe-danow 'mtümōdákūn iktook, ak mēskeek mūl-gedaaswokūn na ūktlāmsūtoođkūn iktook tan āhk Sāsoo Goole ootenīnkū.

14. Na wēg'ūla kogooāāl tēleweekūmoolanūl, ak ājīpchoodo oogoopchīk' 'npūgesīnūn āūm-ūnū.

15. Cadoo ūpkījāāk moo ūpkēsīnoođn' tēle-weekūmool' koolaman' ūkūjejedoon' tan tēle dėp-kadīk ūktūladēgēn' Nīkskam Week, tan Memājīt Nīkskam ootalasoodūmāwemoweōmīm na, kēd-lawāoođkūn ookūleegūnūm ak tan kēlnūchū.

16. Ak meamooch' mēskeek kemoođogāwā' na tan tū!ā' sǎbāwood' iktook : Nīkskam ētle-nūmeegoosīp maagāwīktook ; kokwōjedāälūm-ooksīp Wējeoolenīkskam iktook ; wēje-nūmeeg-oosīp ānsālāwīlījeū ; sāsāgūnoođāsīp pelooāchk tāsūkūmīkseedich ooteenāwōkū ; kēdlāmsūtoot' oosītkūmōōgū ; ēle-nēpsalooksīp wasogāwā' ūk-pūmedāādákūnkū.

CHAPTER IV.

1. Na wěje-oolenijskam pakeitülooět ělme-
gŭnik alt oochipsogwowteku^madedák ũktlam-
sütoočkŭn İktook, ak jiksütoočdák' kěspoo-
gwadakadilije 'mchejákŭmichŭ, ak mŭndoo' tan
tële-kenoodŭmoodilijŭ ;

2. Wěgŭla tane eksooaadilije ũksŭbodgwa-
dákŭn İktook, ooskije-oolamkoosod' İktook,
tane yăledaaswökunoočl' pilsagadäsīgŭl, stugāā
kogooā' mētkŭsēsāsikēl'.

3. Ootookooloočdoodák' maleāwoode, ak tŭlit-
ploottak' 'nnŭgaamāsŭn mechŭpchāwāālŭ, tanŭl
Niskam wěje-kesedogŭl ootŭluhchesooaadāsŭn
moewōltimkāwā' İktook ; oochit' tane kēdlām-
sŭtŭmoo'dilije, ak kējedoodilich' kēdlāwāoočkŭn.

4. Mŭdŭ 'msit Niskam ookesedák'ŭnŭmŭl,
kēloo'lkŭl, ak mogwā' tēlekesedāsenook' ootējig-
ŭle-dāādās'ŭnŭ, oochuhsooaadāsik moewōltim-
kāwā İktook.

5. Mŭdŭ wějētēpkasadāsik oonĭkskamāwāān
Niskam ookŭlooswökŭn İktook ak alaso-
dŭmŭmk'.

6. Mĭgwimch' ũkchīgŭnŭmenák' wěg'ŭla ko-
gooāāl, kokwōje-loogwāoočdŭks' Sāsoo Goole ak
oole-kenoodŭmooksedŭks' ũktlāmsŭtoočkŭnāl'
kŭlooswökŭnŭl, ak kēloo'lk kenamātŭnāwā', tan
wēlchājeke-mājoolkwōdŭmŭn.

7. Cadoo winchŭgŭl ak kŭlooskoočkŭnāāl
atookwök'ŭnŭl oochenŭkaamāse, ak owoonā'
tēloogwē Niskamāwā' İktoogŭ.

8. Mŭdŭ 'mtenĭnāwā' loogowökŭn moolnĭm

I TIMOTHY.

kěstalowtenook'; Kadoo sǎbāwoode ālowtík 'msít kogoowā iktook; мүдү кёкоонк' ũloowedǔmǎsoodeǎ' күлоосwөкүн oochit' oola' memǎjooөкүн tan нүгǎ' āhk, ak ala' memǎjooөкүн tan кёdooe-choogooeakǔ.

9. Oola' tělooөmk' kedlāwāyk ak ālowtík ookakuhsooaadǎsǎn,

10. Müdü oochit' na ёloogoodeck ak ёlp wёjebǔnokedǎǎdǎsoolteөk', мүдү ёleǎjǎpchoodakadeөk' Memǎjǎt Nikskam ootenǎnk, tan noojusǔtoweǎje 'msít wёne; mёlooïch' tane. kёdlǎmsǔtǔmoodǎlǎje ootenǎnkǔ.

11. Wёgǔla kogooǎal ũtploodǎǎn ak tǔlekenamooө'.

12. Mow wёn bǔnokedǎǎdǔmoolooïch' ũknootkwāïmkāwāǔmǔ; cadoo nǎbetǔlāyǎǎn oochit' ũktlǎmsǔtёgāwenook' күлоосwөкүн iktook, ak loogowөкүн iktook ak ũksǎlsood' iktook, ak ũktlǎmsǔtooөкүн iktook, ak wөкǔmedǎǎdǎkǔn iktook.

13. Meesokoo neen ũpkesǎnan' moonsödǎǎn ũkёgenamǎsǎn ak ũknǔstooboogooөn' ak ũkenoodǔmooөn'.

14. Moo ũkpёbёledǎǎdǔmoo' na Igǔnǔmǎdǎmkāwǎ' tan ũktenǎnk āhk, tan wёje-Igǔnǔmookseep neganǎk-chǎjǎ-tёgāwenoo-adёgёmkāwǎ' iktook, ak ёlp kesegook' oopǔtunooөl' tan tělegadoodip ũktenǎnkǔ.

15. Ankedǎdǎǎn wёgǔla kogooǎal; pasǔk na loogwodǎǎn ũkoodǔmödǎkǔnǔmǎnǔ, koolaman' tan těle-ǎjǎntowe-lookwod'ǔmǔn ũktloogowөкүн oochenǔmeegootǔnǔn 'msít wёnǎk ootenǎwөкǔ'

16. Ankwǎǎse keelǔ ak ankodǎǎn tan těleke-

CHAP. 5.

namoočnũ: moonsōdān nĕgũla: mũdũ tan tela-
dĕgĕn' oochuhsũtaalũsedũks' ak ělp oochuh-
sũtaaladũks' tanĩk jĩksũtaskĩk.

CHAPTER V.

1. Moo ũkakawĩmow' kesegooũ, kadoo 'nsũt-
ooĩm' stũgā' oochĩnĕl'; cheenũmook' nootkoltĩj-
ĩk tũlĩnsũtooĩm' stũgā' wĩjegĩdoolteokwĕl',

2. Ak kesegooeskwāk' stũgā' ookwĩjĩnĕl', ak
nootkoltĩjĩk ābĩjĩk stũgā' wĩjegĩdoolteokwĕl'
'msĩt wōkũmedāādākũn ĩktook.

3. Ukpũmedāālũmook' segooskwāk tanĩk kĕd-
lāwāe-segooskwōooltĩjĩk.

4. Cadoo segooskw tan wĕskwāooāje oone-
jĩnn kũsnā' oojeech', kenoodũmāsooltĩlĩch' nĕg-
ũmow' oosābāwooltĩlĩn' wĩgwōkũ, ak ootābāje-
abankũdooōnow' oongegooō'; mũdũ Nĩkskam
wĕledāātĕ na.

5. Na nĕgũm tan kĕdlāwāe-segooskwoĩt ak
nāooktoogwaloogwĕt', ělegāsĩt Nĩkskamũl oote-
nĩnk, ak nāāgow dĕpkegũl ak nagwĕgũl ědowĕt'
ak alasoodũmāt'.

6. Cadoo ābĩt tan wĕskāwe-pũmowsĩt, nĕpk
tan tĕlĩpkedowsĩchũ.

7. 'Msĩt wĕgũla kogooāal tũlĩtploodān ootũl-
adakadĩnow', koolaman' moo oopadadakadĩnowũ.

8. Cadoo tan moo ankōdũmook ootapsoon, ak
mĕlooĩch' tan moo ankwāooagwe 'msĩt tane
week tũlāā, na nĕgũm pĕtkwōtk' ũktlāmsũtoo-
ōkũn ak ājewĩnsĩt moo ěnkoodā tan wĕn moo
kĕdlāmsũtũmook'.

9. Mow wĕn tũlooeegāsewĩch' oosegooskoĩn

I TIMOTHY.

tan äjenootkwāak ak ūsookūm-tāsīnskēgeboona-
tū ; ak tan pasūk nāooktājelijū/ūnū oocheenūm-
oomū ;

10. Tan wēleägūnīmkeosit oochit' wōöle-loo-
gowōk'ūnūl ; kesegwēnāsūn mījooajeechū ; än-
kwāooōsūn pelooāū ; ūksīspadooōsūn ūktlam-
sūtēgāwenoo' ookwōd'ooōl : (abogūnūmooōsūn
tāne wēdūmedāādakadīlīje) ; oolalāsūn tane sēs-
pēdašooltīlīje ; mėnakūjāwe-kokwōje-mājool-
kwōtkūsūn 'msit woole loogowōk'ūnūl.

11. Cadoo äjenootkoltījik segooskwāk' sōk,
mūdū tan tīlesīp' wēskāwe-pūmowsoolteedīch
oopokwōjedāālūmanow' Sāsoo Gooletūl', wēdūme-
dāādūmeedīch ootēpkodūmoodīnow ;

12. Ak wōōnmāje-īlsoodāsoolteedāk', mūdū
sēgwis kadoodedēk' ookōōdlāmsūtōōkūnūmoo-
owēk'.

13. Ak na toochoo kēgenoodūmāsooltījik oo-
māloltīnow' ak ooyāle-mīloogoodīnow' ; ak moo
pasūk māloltēekw, kadoo ēlp booske-loodūmāk-
ūnīgūdījik, ak weedūmeedījūl tanūl moo dēpka'-
dīnook ooweedūmūnowū.

14. Na oochit' wēdūmedāādūm nootkoltījik
segooskwāk oomāleāwooltīnowū, ak oopūme-
gedadīnowū, ak ootankodūmūnow' wīgwōl ; kool-
aman' tane pokwojedāālūmkweedīje moo ookese-
māle-gīmkoonowū.

15. Mūdū nūgāā alt kesīpsogowte kūmaadījik
oonoosoogooōnow' Mūndoolū.

16. Tan wēn cheenūm kūsnā' ābīt ūktlāmsūt-
ēgāwenoo, ooskwāooaadīch segooskwā, abogūn-
ūmooaadīch, koolaman' mowe-alasoodūmāwe-
moweome moo ookooskoonāsīn ; koolaman' ooke-

seabogünümooön' tane këdlāwāe-segooskō-ool-tiljeū.

17. Kesegook' tanik wēlealsoosooltijik tūle-dāālūmooksoolteedich taboo ootūleājikpūmedāādāsooltinowū; mēlooieh' wēgūla tanik tēloogoodijik kūlooswōkūn iktook ak kenamātīnāwā' iktook.

18. Mūdū nikskamāwā' weegādīgūn tēlooēk'. "Moo ūksēptoonāpelow' kwēdābēt' tan pāoohkwēdēskūgūl kūloomkoolū," ak "Logowenoo' pēgwōdōk' ootabankūdooōwāūm."

19. Oochit' kesegoo' moo ūktūsoozadoo mēs-Imtīmkawā' moo tabooseedikw kūsnā' nāseedikw kookoonūmeedikw ūloowedūmāsoode.

20. Tanik padadakadijik ūptūgemookw' ooskalooēk' 'msit memājooenook'; koolaman' ūktūgik ēlp chepātūmoodedāk'.

21. Tēlitploomool' ooskalook Nikskam ak Sāsoo Goole ak ānsālāwijik nenasoonoojik, ūktānkōdūmūn wēg'ūla kogooāāi, ak moo ūkne-gane-īlsoodēgēn', ak moo ūktāoomūn peāmedāādākūn tan pasūk kogooā' iktook.

22. Moo ūknēnakeēgadoo ūkpūtūnūl wēn ootenīnkū, kūsnā' moo koodābēsu ūktūgik cheenūmook ootūloowāwoodewōl'. Ankwāse ūkwōkūmāāsīn.

23. Moo māch pasūk ūknūsāmoogwow' sām/oogwōn, kadoo āooāān kechkaa mēgobaak, ūkpūskoon oowōōlaasīn, ak oochit' seowwu ūkūse-noogowōk'ūnūl.

24. Alt wēnik oopadasoodimooōl' nēmedās'lgūl neganowhtegūmagweedijūl wēnmāje-īlsoodākūn iktoogū; ak alt wēnik noosoogūmeedijūl.

I TIMOTHY.

25. Ak ěnkoodā alt wĕnik oowōđladākūnūm-
oođl' nĕmedāsīgūl, ak tanĭk moo tĕlolteekw ma
kese-mĭmoogwōdāsoolteekw.

CHAPTER VI.

1. Na 'msĭt tan tāsĭjĭk loogowenook' tanĭk al-
soomoojĭk, tūledālĭmadĭch alsoomkweedĭje oo-
poogwōdoolĭn' 'msĭt ũkpūmedāādākūn, kooſa-
man' Nĭkskam oowesoonūm ak ookenamātĭnā-
wāūm moo oomālegōdāsĭn.

2. Ak tanĭk wĕskwāooaadĭje alsoomkweedĭje
tane ũktlāmsūtĕgāwenoo, moo būnokedāālūm-
aadĭch mūdū wĭjegĭdoolteedĭje ; kadoo owoonā'
wūloogwāooaadĭch, mūdū tanĭk mĕsūnūmeedĭch
wĕlaltĭmkāwā kĕdlāwāooltĭjĭk ak kĕsālkoosool-
tĭjĭk. Na wĕg'ūla kogooāal tĭlekenoodūmooĕ'
ak tūlenemoksoodĕgĕ'.

3. Nadoo wĕn pelooe-kenamooĕch' ak moo
wĕlĭtkwamanoogūl tanūl mooskākūnāāgūl kūl-
ooswōkūnūl, nūt na nĕg'ūla Sāsoo Goole Uk-
sakūmamenoo' ookūlooswōk'ūnūmūl, ak na
kenamātĭnāwā' sābawoodeāū ;

4. Na nĕgūm kĕsemūdĕskĭt, ak mogwā' ko-
gooā' kĕjedookw' ; ak kĕsenoogōwuhtūmedāā-
dūmeedĭjūl pebanĭmtĭmkāwāal, ak mātūndĭmk-
āwāal kūlooswōk'ūnūl, tan na wĕjeagūl wĭs-
kooōgūn, mātūndĭmkūl, almedĭmkūl, wĭnedāā-
dāk'ūnūl,

5. Sĕgāwāal ookekājĭmtĭmkāwāūmoođl' chee-
nūmook' tanĭk soogūlūgagūl ootāledaswōkūn-
oođl', tanĭk wĕjekūmootūmoojūl kĕdlāwāooōkūn,

taník tēledāādūmeedich sǎbāwoode oosít-kūmoo-gāwe-wōōlābēdūmooōkūnū.

6. Cadoo sǎbāwoode ak wōntūkōde ūksewōōl-ābēdūmooōkūn.

7. Mūdū kenoo mogwā' kogooā' oola' oosít-kūmōōk' pēgesōodōōkkoop, ak tēleāk' ma kogooā' kesuhchīpkotūmkadoohkw.

8. Ak koo'koonūmoo'kw mechīpchāwā' ak 'mtokwōn' tan nasadoomk, wōntūke-ooledāādūmūnēch',

9. Cadoo taník wēdūmedāādūmeedich oomīl-āsooltīnow', ēlneseadijīk asīmīmkāwā' īktook ak nabooktākūn īktook, ak pegwēlkūl ēloowāweākūl āk āchkūnōdēgēgūl ootūmedāādāk'ūnūl, tanūl cheenūmook' kwēdūbaalūgweedījūl sēgwīskal-dimkāwā' īktook, ak ūksūgaadākūn īktook.

10. Mūdū sooleāwāyā'-īksālsōod' īktook wēd-ābēgūl msīt wīnchūgūl kogooāal; tan aīt kēsuh-tūmedāādūmeedībūn pēsogowteekūmābūnīk' ūk-tlāmsūtooōkūn, ak wējesābīlwēdōsooltībūnīk' pegwēlkūl woonmājedaasoodeel.

11. Cadoo keel, Nīkskam oocheenūmoomīch ūktenīn, oosemooktāan wēgūla kogooāal, ak mājoolkwōdāān kokwōjadākun, sǎbāwoode, ūks-ālsoode, kakūmoodūmūgāwā', ak wēlaadēgēm-kāwā;

12. Mātūnagē' kēlook' mātūndīmīk' ūktlām-sūtooōkūnāū. Sooaadoo āpchēmēmājooōkūn, oochīt tan wējewegoomoolkūpū, ak wēlelooe-dūmaseep ooskalooōk' pegwelkīk tan tēlāptaka-deedīchū.

13. Tēlītploomool' ooskalook Nīkskam tan memājoo'nāje 'msīt wēne, ak ooskalook Sāsoo

I TIMOTHY.

Goole, tan ooskalook Poons Pelat' wēleloedüm-
šsíp,

14. Ukülödümün na ütploo'dákün oowöküm-
ään ak ookokwōjeân' meesookoo Uksakūmam-
enoo Sāsoo Goole māswaasichū, tan nēgüm oo-
tētpūgaagūmül tülenāyaadoodo' ;

15. Tan wēlāāk ak nāookte-alsoosit, ēlēgā-
wījīk ootēlēgāmoōl, ak sakūmak' oosakūma-
moōl'.

16. Tan nāooktekoo'koonk āpchememājoo-
ōkūn, tan ētlūgāt'k' wōsādēk' iktook tan moo
kesuhchaadīmūk ; tan mow wēn memājooenō'
mūnaak nēmeagool, ak ma kesenūmeagool', tan
ootenīnk ehch ūkpūmedāādākūn ak āpche-mūl-
gīgūnōde. Amen !

17. Tūlītploom' tanīk mlāsooltījīk oola' oosit-
kūmook', moo oomūdēskooltīnow' ak moo ootūle-
daasooltīnow' chīptooḡāwāāl mlāsoodeel, kadoo
ootūledaasooltīnow' Nīkskamāwīktook, tan
mowe-pegwēle-Igūnūmoolkw 'msīt kogooāāl oo-
chīt' oosūḡāwedaasoode.

18. Tūlītploom' oowōōladakadīnowū ; ooml-
āsooltīnow' wōōleloogowōkūn iktoogū ; oowōōl-
mūdoo'dīnowū ; ak oowōōlenadooōdakadīnowū.

19. Ak oomechīpkāookeosooltīnow' kēlook'
lēḡāsoode oochīt' ēlmeegūnīḡāwā'ū, koolaman'
oowōōswadonow' kēdlāwāyā' memājooōkūn.

20. O Tīmūte, kūlodāān tan Igūnūmoolkūp-
ūkūlödümün : oochejīgūledoodāān wīnchūḡūl
kūlooswōk'ūnūl, ak mātūndīgūl, tanūl moo kēd-
lāwāe-tūlooeedāsīnoogūl 'nsūtooōḡūnūl.

21. Tanūl alt āḡūnoodūmadeedījūl ak pēso-
ḡowwtēkūmaadīp oochīt' ūktlāmsūtooōkūn.
Wōōlaltīmāwā' ehch ūktenīnkū.

THE SECOND EPISTLE OF PAUL TO
TIMOTHY.

CHAPTER I.

1. Neen Pol Sāsoo Goole ootāpostilāwitēmūb
oochit' Niskkam oowōōledāādākūnūm, tan tūlā'
memājooōkūnā' ūloowedūmāsōode, tan Sāsoo
Goole ootenīnk āhk,

2. [Abook oola' weegād'igūn] Timūte, ūlbadoo
kēsālkoosit; eech ūktenīnk oolaadākūn, āoole-
dāālsoode, ak wōntūkōde, tanūl wējeagūl Nisk-
kam-āwiktook, Coochenāk', ak Sāsoo Gooleēk
Uksakūmamenāk'.

3. Mooewōlk' Niskkam tan ēloogwāook' wēja-
degēm Niskkamīchkīk wōkūmedāādākūn ik-
took, nāāgow 'nmīgwedāālūmoolīn' 'ntalaso-
dūmākūn iktook depkegūl ak nagwēgūl.

4. Ak nēdāje 'nnūmoolīn mīgwēdādūmoo-
lanūl ūksakpegoonūl, 'nwūjuhchooadāsīn wōōle-
daasoode.

5. Mīgwedāādūm kēdlāwāyā' ūktlāmsūtōo-
ōkūn tan āhk ūktenīnk, ak tan tūmk āhkūp koo-
kūmīchāk' Loīskū ootenīnk', ak ēlp ūkech'
Eunīs ootenīnk, ak neen kēdlāmsūtūm keel ūk-
tenīnk ēlp ooteemūd'ūnūn.

6. Na tan oochit' mīgwemoof' keel ēlp ūk-
mīgwedāādūmūn ūkmāsāgaadoon Niskkam oo-

tīgūnūmādīmkāwāūm tan ūktenīnk āhkū, oochīt' tan tēleēgaadooāp' 'npūt'ūnūl ūktenīnk.

7. Mūdū Nīkskam moo īgūnūmoolookwōōb'ūnūl wāgwōdasoodeāāl yāledaaswōk'ūnūl ; kadoo mūlgīgūnodeāāl ak ūksāļsoodeāāl, ak mooskākūnāāgūl yāledasoodeel [īgūnūmoolkwōōb'ūnūl.]

8. Na oochīt' moo ūknūdāgedāādūmoow' Nīkskam ootūloowedūmāsoodīm, kūsnā neen ookestējoomūl ; kadoo oocheūkūmoodāān 'mtooadākūn oochīt' neen, wōōle-āgūnoodūmākūn īktoogū ; oochīt Nīkskam oomūlgīgūnōdīmkū.

9. Tan Wēstowoolkoop ak wējewegoomoolkoop Nīkamāwā' wegoodīmk', moo oochīt' kenō ūktloogowōkūnōō', kadoo oochīt' nēgūm tan tēlekesedāāt, ak oola' wēlaldīmkāwā' tan īgūnūmoolkoop Sāsoo Goole ootenīnk, āskw moo oosītkūmoenoogwēk'.

10. Cadoo tan nūgāā nāyaadāsik tan tēļipkesīnk Wēstowoolkw Sāsoo Goole, Tan mogwājooaadogūp 'npooōkūn, ak wēje-māswaadogūp memājooōkūn, ak āpchuhskījenoode, woole-āgūnoodūmākūn īktook.

11. Tan neen wēje-loo'gwōdāseāp' 'nnoojīpsūdoonūmūn, ak 'ntāpostālāwītāwīn', ak 'nnoojekenaamooōn' pelooāāchkū tan tēle-kakeiyese-mīloonāmīk-seedīchū.

12. Ak na oochīt' neen ēlp wēje-oonmājāēānūl wēg'ūla kogooāāl. Cadoo moo nēdāgāu, mūdū kējeek tan kēdlāmsūtāk' ; ak mēlkīktlām-sūtūm' ookesekoo'koonūmūn tan ega-dāgūp ootankōdūmūnū, meesookoo na naagwēk.

13. Kūlodāān nābooeegīgūn mooskākūnāāgūl kūlooswōk'ūnūl tanūl wējenoodūmooeebūnūlū,

CHAP. 2.

ūktlāmsūtoočkūn iktook, ak ūksālkoosoode tan āhk Sāsoo Goole ootenīnk.

14. Na kēloo'lk kogooā' tan Igūnūmoolkūp, oochekulodāān Wēje-oole-nīkskam iktook Tan ētlūgātk' ūktenēnāk'.

15. Kējedoon' na 'msīt wēg'ūla tanīk āūmoodījīk Aseāk kese-boonaalījīk; ak tēgwāooaadīje nēgūmow Peigēllōs ak Hūlmogūnes'.

16. Ukchesakūmow āooledāālūmāch' Onesīp-ūlūsūl tēlikwīkwsooīlichū; mūdū seowwu wēlaalīp ak moo nedāgedāādūmoogōō'būnūl 'nkūlageieegūnūl.

17. Cadoo tan tīlesīp' āhkēk Romkū, pēgājekweloop', ak wajeep.

Uksakūmamenoo' igūnūmooōch' oowājedoon-āooledāāalsoode Uksakūmamenāk' tūlā' na naagwēk. Ak tālepoogwēlkūl kogooāal tēloogwā-ooīb'ūnūl Epēsūskū keel wēlikchījedoon'.

CHAPTER II.

1. Na oochīt keel, kwees, mūlgīgūnū' oolaa-dākūn iktook tan Sāsoo Goole ootenīnk āhk.

2. Ak nēgūla kogooāal tanūl wējenoodūmoo'-būnūl neen 'ntenīnk, tan pēgwēlkīk nooje-loe-dūmāsooltījīk āūmoodībūnīk', na nēg'ūlā ēnkoodāal kūnoodūmoo' kēdlāwāooltījīk cheenūmoo-gū, tanīk ēlp kese-kūnoodūmooōdāk ūktūgeū.

3. Wijekūmoodāān 'nmūdooa'dākūn neenū, stūgāā kēloo'sīt' sūmagūnīs' tan Sāsoo Goole ootenīnk tūlāū.

4. Tan wēn nēdūbūlīt' moo sēsplūtkaalūsīkw' mēmājooōkūnāal kogooāal, koolaman' oowōōl-

kwijaalan' tanül tēledēpkēsaldüb'ünül oosūma-
gūnīsooīnū.

5. Ak tan egaalūsich' lēgāwākūn īktook moo
nasadooamūk āptūgōpesoode moo kokwōjīksüb-
oo'dooēgwū.

6. Dēpkadīk noojeēgadagook tan ēlookwēt',
tūmk oowōōdābēsīn mechīpchāw'ā.

7. Ankedādāān tan tēlooā' mūdū Uksakūma-
menoo' igūnūmoolto' 'nsūtooōgūn' 'msīt kogooā'
īktook.

8. Mīgwedādāān Sāsoo Goole tan wējeme-
noonsīp 'npooōkūn īktook ; tan wēdābēksīt Da-
bīdēk' ; stūgā' tan tēlooēk' 'nwooleēgūnoodūm-
āk'ūnūm ;

9. Tan wējeonmājāe chēl meesokoo kūlagei-
egūn īktook, stūgāā padatēgāwenooeanēl' ; kadoo
Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm moo kēlpedēnook'.

10. Na oochīt wēg'ūla kakūmoodūmānūl 'msīt
kogooāāl oochīt tanīk nenasoonoojīk ; koolaman'
nēg'ūmow ēlp sooadoodāk' oola' oosūtōgūn tan
āhē Sāsoo Goole ootenīnk, ak ēlp āpchīkpūme-
dāādākūn' 'nspuū.

11. Na kūlooswōkūn tēleāk' : " Mūdū wījīn-
poodeegoosūn nēgūm ēlp wījepūmowsoolteedūk'-
sūnoo."

12. Kūmoodūmoodeekw ēlp wīje-ēlēgāwītā-
woolteedūksūnoo negūmū : ūptogwōsoolteekw
ūptogwōsedo' ūkwīgūmagalkoonēnooū.

13. Mēktūmoodeekw, nēgūm nāāgow kēdlā-
wāīt, mūdū ma kesīptogwōlsoosīkw.

14. Na wēg'ūla kogooāāl mīgwoo'dūmoo', ak
tūlītploom' ooskalook Uksakūmamenāk' moo
oowōōje-wāgwamādooltīnow' sēgāwe-kūlooswōk-

CHAP. 2.

ünül tanül moo tälabëm koodünöög'ülü, tanül ächkünāooöje tane noodümoodilje.

15. Wınpāse üktegaalusın ükwoolkwijaalan' Nıkskam ; üktloogowenooın ak moo üknüdügā'-ınü ; ükokwöje-ätkünooöd'ümün këdlāwāyā' kül-ooswökün.

16. Cadoo ooche-jıgüledoodān wınchügül külooswökünül, müdü püme-äjıktüdül' äjımsügeeek padaswökün iktook.

17. Ak ookülooswök'ünümüooow' tülemıjesedo' stügā' kogooā' kaskwamkeākēl'.

18. Tane tęgwāooadıje Heimüneüsül' ak Peiletüsül', tanık oochıt' këdlāwāooökün wējıpsogwowteekümäbünık' tēlooëbünık' "äbjebëm k' kes keseëgaak," ak sęgwıskadooaaadıb'ünül alt ooködlämsütooökünüoöl'.

19. Cadoo Nıkskam mēlkeboogooık' week, mäch tēleboogooık' ; tēlekenoogwösık, "Uksakümamēnoo këjeäje tane tülāā ootēnınkü" : ak, "Msıt wēn tan weedäjül Uksakümamēnül', oochejıgülaalüsıch padasood iktook."

20. Cadoo mēskeek wēnjegwö m ähkık moo pasük ēptakünk wısoowooleāwāyāāk ak sooleāwāyāāk, kadoo ēlp kümoojäāk ak seskooögwāāk, ak alt oochıt' ükpümedāādākün ak alt oochıt' būnokedāādākün.

21. Tan wēn oochewökümaalüsıch' węg'üla, nęgüm na oolākünedo' oochıt' ükpümedāādākün, nıkskamāwāalooksıt, oottäpsonēdo' oochıt' ootalsoosıtēm'ülü, keskājaadāsıt oochıt' 'msıt wödle-loogowök'ünül.

22. Cadoo oosemooktäān nootkwāımkāwāāl ootümedāādāk'ünül, ak noosoogwāān kokwöjaa-

dákūn, ůktlāmsůtooōkūn, ůksālsoode, wōntůkōde, ak ůtkwāoo tanĭk wějĭlkomĭktooaadĭjůl Uksakůmamenůl wōkůmĭmkāmlāmoonĭktoogů.

23. Cadoo ēloowāweāgůl ak moo nēstooānoogůl pebanĭmtĭmkāwāāl oochejĭgůlaase; můdů kějedo'o'nůl nēj'ůla kesegwēnůmeedĭjůl mātůndĭmkāwāāl.

24. Ak Uksakůmamenoo' oonōkůbēmůl meamooch' moo mātůnagāwĭch', kadoo kůmaadāch oochĭt' 'msĭt wēne ak 'ntowekenoodůmooēch' ak 'ntowekůmooch' 'mtooaadakůn;

25. Wōōlmůdooōkůn ĭktook lekenamooōch tane askeiāsooltĭlĭje;

26. Coolaman' chĭptook' ēdook' Nĭkskam ootĭgůnůmooōn' āpskwēdāādākůn ookakeĭchjedo-onow' kēdlāwāooōkůn, ak koolaman' oowōjepageadĭnow, ak ookějegwalooksooltĭnow' můndool' oonabooktākůnůmků, tane kesalāje ookestějoomĭn' ootůladakadĭlĭn' tan tēleooledāātĭků.

CHAPTER III.

1. Cadoo ůkchĭjedōō' oola', kēspegĭskůgůl egadůl mēdooāāgůl kogooāāl.

2. Můdů memājooenook' ůksālsoolteđāk', ak ůksādůmoodedāk' sooleāwā'; můdogwōlsoolteđāk', můdēsksoolteđāk' booske-loodůmākůnĭgůdeđāk', booske-bēkwůůtooōđāk' oongegooō'; ma moeewaadeekw, booskepadadakadedāk';

3. Ma wēnůl ůksālaadĭgool, ma abĭksĭktooaadeekw, booskepĭlsōdakadedāk'; māsuhtookoolsoolteđāk'; ůloowāwoolteđāk', ma ůksāladĭgwe sābāwooltĭlĭje;

4. Booskekenoaldooltedák' ; kakawóltedák', měgedāālsóoltedák, äjiksädūmoodedák' külooskooökün-āwuhsügāwedaasoodeel moo ěnkoodā Níkskamül.

5. Koo'koonūmoodedák' sǎbāwoodeā' nǎbog-igün kadoo oomülgigünōdīm ũptogwōlsūdák' ; Na wěg'ūla oochejigūlaase.

6. Mūdū taník na tēlōltijík keme-pískwēdaa-dijül wěnjegwōmül, ak kestějooalaadije ěloowāweadīlīje ābīlīje, kěskoonāsooltīlīje ũloowāwoodeū, wějīpsogwowtekūmaadīlīje mīluhtūmedāādák'ūnül :

7. Nāāgow kěgenoodūmāsooltīlīje, kadoo mūnaa kese-kakeikchījedoodīlīgwe kēdlāwāooök'ūnū.

8. Na stūgāā Jǎnēsōk ak Jǎmblūsōk kekāj-eadi'b'ūnū Mooyeesō, na ěnkoodā wěg'ūla tēlekekājedoodīch kēdlāwāooök'ūnū. Na wěg'ūla memājooenook' soogūlgāgūl ootāle-daswōkūn-ooōl', mákskěltāsījīk oochīt' ũktlāmsūtooökün.

9. Cadoo ma keseājedaagwīk, mūdū nāyaa-dāsedo' 'msīt tame tan tēle-loowāweaadeedīch, stūgā' nēgēt'.

10. Cadoo keel kakeikchījedoan' neen 'nkenamātīnāwāūm, ak 'npūmowsoodīm, ak 'nkesedāādákūnūm, 'nkūdlāmsūtooökün, 'nkakūmoodūm-ūgāwāūm, 'ntūksāalsoode, ak 'nwīnpājooktūmūgāwāūm,

11. Tan tēlekestāwāēāp' ak tēleoonmājodāse-āp' ; tanül kogooāāl egagūbūnül 'ntenīnk āūman-ěk' Anteōkū ak Ikoneūmkū, ak Līstakū ; tan tēle-kestāwāooīm kūp ; ak 'msīt wěg'ūla kogoo-āāl Uksakūmamenoo' wějūhsūtoweebūnül.

2 TIMOTHY.

12. Ak amooch' 'msit wěnik tanik wědūmed-
āādūmeedich oosābāwe-pūmowsooltinow' kes-
tāwōdāsooltedāk.'

13. Cadoo padatēgāwenook' ak tanik booskik-
sūboogwadakadjik memājooenook', pūme-ājim-
tooiltedāk', kěspoogwadakadjik ak kěspoogwa-
looksooltjik.

14. Cadoo keel wīnpajooktāān tan wěg'ūla
kogooāal tanūl kese-kenoodūmāsīn'ūl, ak tanūl
mēlkiġtlāmsūtūmoo'būnūl, mūdū kējeet tan
weje-kenoodūmooksīnū.

15. Ak kējedoon' wējaadēgēm' mījooaje-
jooīnēk' wējikġhījedoo'nūl Nīkskamāwāal
Weegādīgūnūl, tanūl tēbegūnāgūl ūkesalūgoon'
ūknūstooāīn oosūtōgūn ġktook, oochīt' ūġtlām-
sūtōoġkūn tan āhk Sāsoo Goole ootenīk.

16. 'Msit Weegād'īgūn tan wēje-īgūnūmooēd-
oomkūp Nīkskam-āwīktook ālowtīk oochīt'
kenamātīnāwā', ak oochīt' pētkīmtīmāwā', ak
ooġhīt' nēstooīmtīmāwā', tan sābāwood' ġktook
tūlā' ;

17. Koolaman' nīkskamāwā' memājooenōō'
ookakeikeskājaadāsīn ak ookakuh-ġhooe-pēgāje-
elāje-egoosīn oochīt' 'msit' wōōleloogowōkūn.

CHAPTER IV.

1. Na oochīt' tēlītploomool ooskalook Nīks-
kam ak Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole, tan īl-
soomādū memājooltīlīje ak nēboo'dīlīje, ak oo-
chīt' tan tūlenāyaasīdo, ak oochīt' ootēlēgāwaa-
gīm :

2. Upsūdoonāān na kūlooswōkūn. Wīnpāj-

CHAP. 4.

ooktāan tan tīlesīp' wēletētpūgaak ak tan tīlesīp' moo wēletētpūganook : ūptūgegēdāan, kakawegēdāan, 'nsūtoaboogooē', āooāan 'msīt kakūmoodūmūgāwā' ak kegenoodūmādīmkāwā'.

3. Mūdū naagwēgūl egaadūl tan tīlesīp' ma 'msūnūmeedīkw' mooskakūnāāk kenamātīnāwā', kadoo tan nēg'ūmow tūluhtūmedāātāk mowadāsooltedāk' noojekenamooaadīlīje, mūdū ūksebištākūnaadedāk'.

4. Ak ochejīgūladoodāk' oosūtōočkūnooči' kēdlāwā iktoogu, ak līpsogwowtekūmādāk' atookwōkūnūl.

5. Cadoo keel skūmā' 'msīt kogooā' iktook ; kūmoodāan oonmājōdeel, loogwōdūmoo' ootloogowōkūn noojīpsūdōōnk' wōōleagūnoodūmākūn ; kakeikeskājaadoo kootūmōdākūn.

6. Mūdū neen kēdooipktūnowēdoomk' 'ntenin ; ak kēgēt tētpūgaak 'npoktūmkaasīnū.

7. Kesemātūndooā' kēloolk' mātūndīmk' ; kēspūdēskūm 'nnegatūnāwākūnūm, kesekūlōdūm nāagow ūktlāmsūtōočkūn ;

8. Elūmeāk', wējadēgēm' nūgāāch, maskwaa-dāsīk sābāwoodeā' āptūgōpesoode oochīt' neen, tan Uksakūmamenoo', Tan Kokwōje-nooje-īlsoodēgēt, igūnūmoedo' na nagwēk, ak moo pasūk neen, kadoo ēlp igūnūmoōdo' 'msīt nēg'ūla tane kēsādūmāch' oomāswaadīmkāwāūm.

9. Ukwchechoogoo'eē' nēnākuū,

10. Mūdū Demāsōk nakūledāk', mūdū kēsātīkūp nūgāā oola' oosītkūmōō', ak ālēčdāk' Tēsāloneikākū : Clesēnsōk ālēčdāk' Dālmāteākū ; Pasūk Look tēgwāāedečk'.

2 TIMOTHY.

11. Sooaal' Malk ak nĕgŭm choogwĭjāādĭkw ;
mŭdŭ abogŭnŭmooĭt' mtŭmōdākŭn ĭktook.

12. Cadoo Tĭkĭkŭsōk ělkĭmkŭbŭnāk' Epĕšŭs-
kŭ.

13. Pedoogoon tan ěttogwōdŭmāp' Tloaskŭ
Capŭsĕgŭ, choogwaadoodŭks', ak weegādĭgŭn-
ŭl, ak mĕloolch' āweegegĕmkāwāāk mŭgĕgŭnk.

14. Alĕksāndŭl tan nooje-soomālkeāgĕt lōk
askeiooĭp'; Uksakŭmamenoo' tŭlabankŭdooōch'
stŭgāā tan tĕloogwĕlĭch'.

15. Ak ělp keel skŭmāl' nĕg'ŭmŭ, mŭdŭ lōk
kekājedogŭl ŭkŭlooswōkŭnŭmenŭl'.

16. Umskwĕš' tĕbloomĭmkĕk' neenŭ mow-
wĕn egālĭgōōp, kadoo 'msĭt nakŭlĭbŭnĭk'.
Edowā' moo ootowtoogwowkoosooltĭnowŭ.

17. Cadoo Uksakŭmamenoo' wĭjeboogoo'doo-
ĭp ak mĕlkĭgŭnāwaalĭp, koolaman' neen 'ntenĭnk
pĕstonŭmŭgāwā' oowōōje-kakeikeskājaadāsĭn,
ak 'msĭt pelooāachk tāsŭkŭmĭksĭjĭk oonoodŭm-
oo'dĭnow', ak wĕjeboonaalĭmkŭp petāloo ootoon-
kŭ.

18. Uksakŭmamenoo' oochuhsŭtoweedo 'msĭt
tan tāsŭgul wĭnchŭgŭl loogowōk'ŭnŭl, ak wōōl-
chājegĭpkesooledo' wasogāwā' ootĕlēgāwaagĭm-
kŭ. Tan ootenĭnk ehch āpchemŭdogwōlsoode,
yāpchoo ak yāpchoo. Amĕn.

19. Oosŭgagĕlŭm Plĭska ak Akwĭla, ak Onĕš-
ĭp'olŭs tĕlĭkwĭksooĭchŭ.

20. Elāstŭsōk nĕnkasĭtāk' Colĭntākŭ ; kadoo
Tlōp'ŭmŭsōk ětlĭnkŭlkāk' Meiletŭsk kĕsenoo-
kwōtāk'.

21. Ukwchĭpkesenāān āskŭ moo kĕsĭnoogŭ.

CHAP. I.

Eub'ülüs weskagëlümusk', ak Pudëns, ak Leinus, ak Cladia, ak 'msit wjegyidoolteegwik.

22. Uksakümamenoos Sāsoo Goole ütqwāoo-
och' ükchejakümijül. Wēlaaltimkāwā' ütqwā-
oolich'.

THE EPISTLE OF PAUL TO

TITUS.

CHAPTER I.

1. Pōl Niskkam oonök'übēmül, ak Sāsoo Goole ootāpostālāwītēmül, oochit tane Niskkam nenasoonāje ookoodlämsütöökünööl', ak oochit' 'nsütöögün kēdlāwāyā' tan sābāwood iktook tūlā',

2. Oochit' āpchememājooökünā' ājiphoodāk-
ün tan Niskkam, tan ma keseāoolēkw', tēle-looedūmāsip ootigünūmooēdoon', āskw moo oosit-
kūmoenoogwēk'.

3. Cadoo oonagwēgūmkül māswaadogūp kulooswōkūn pēstoonūmūgāwā' iktoogū, tan neen ēmkadoolmūpū, tan tēlitplotkūp Niskkam Ukwēstowoolkoomenoō.

4. Oochit' Teitūs tan kokwōjeēt' nejün', stūgāā tan tēlāāk üküdlāmsütöökünūmenoō'; na ehch üktenīnk wēlaltimkāwā', āooledāal-soode, ak wōntükōde, tanül wējeagül Niskkam-
āwiktook, Coochenāk, ak Sāsoo Goole Ukwēstowoolkoomenāk'.

5. Mūdū oochit' na wējīnkūlōolāp' Cleetkū

TITUS.

ükokwöjaadoon kogooäl tanül noodaagül, ak üktëpkesalan' kesegook ootalsoosooltínow 'msít ädäsu ükchegün'ülü, stügāā tan tēlítploomoolāp'.

6. Nadoo wēn kokwōjedāādāsít, űnkoodāje-lich pasük ootābítēmül, tan wēskwāooāje oonejín tane kēdlāmsütümoodílíje tane moo mílímkoosooltílgwe, kūsna' moo pēkwsütümoodílílgwe ;

7. Müdü dēpkadík tan noodāptēgēt' ootüle-wōōledāälümooksín stügāā Níkskam oonök'übēmül. Moo mēlkedoodümook', moo nakūmasuhkweikw', moo oowōōsāme-wíkpen', moo oobooske-kameedooēn', moo oomēsíkwtákūnādümün' sooleāwaū.

8. Cadoo dēpkadík oobooskenadooōdēgēn' ; tan kēsälāje sābāwooltíljje ; nēstooāāk, kokwōjāāk, sābāwít, tan kesuhtükoolsít ;

9. Tan mēlkekülōtk kēdlāwāe-kūlooswōkūn, stügāā tan tēleak' kenamätínāwā', koolaman' ootēbegünēd'ümün mooskākūnāāk kenamätínāwā' íktook, oowōōjínsūtooaboogooēn', ak oomílgweman' tane kekādaboogooaadílíje.

10 Müdü pegwēlkík āūmoodíjík taník bēkwsütümoo'díjík, āk booskíksūboogwadakadíjík, mēlooich' wēg'ūla taník túlāāk mímkoskaosāsímkāwā' íktoogū.

11. Taník ootoonooōl' meamooch' 'nkaadāsedül', taník aboodanskadoodíjūl wēnjeegwōmül mēsāāgül, tan tēlekenoodümooadeedích tan moo tēledēpkadínook', oochít' 'ntāgogūnā' kaneāwoode.

12. Nāooktājít nēg'ūmow ooneganíkchíjetēgāwenoomooōl', tēlooēp' : " Cletūnkāwak' nāāgow

CHAP. 2.

bā booskeĕkssooadijĕk, mēdooe-weisĭsooōltĭjĕk, māloltĭjĕk, mēsĭkwtākūnaadijĕk.”

13. Oola' ūloowedūmāsode tēleāk'. Na oochĭt' mŭlgĭptŭgĭm', koolaman' oomooskākūnōltĭnow' ūktlāmsŭtooōkūn ĭktook.

14. Ak moo oosēsĭpōdūmūnow' Lēsĭwepāwāyāal kūlooskooōkūne-atookwōkūnūl, ak memāj-ooenook' ootŭtploodākūnūmooōl', tanĭk wējēkewōnskedaajĭk kēdlāwā' ĭktoogŭ.

15. Oochĭt' tanĭk wōkūmōltĭjĕk 'msĭt kogooāal wōkūmāāgŭl ; kadoo oochĭt' mējegōltĭjĕk ak pēkwsŭtūmoodĭjĕk mogwā' kogooā' wōkūmāānook ; kadoo chēl ootāledaswōkūnūmooōl' ak oomĭgwedaasoodewōl mējegāāgŭl.

16. Tēlooējĕk ookūjejeanow' Nĭkskamŭl, kadoo ootloogowōkūnooow' ĭktook wējĭptogwōsooltĭjĕk ookūjejeanowŭ ; ak mākskēlūmooksooltĭjĕk, ak pēkwsŭtūmoodĭjĕk, ak 'msĭt wōōle-loogowōkūn ĭktook wēje-moo-wooledāālūmooksoolteekw.

CHAPTER II.

1. Cadoo keel tŭlooē wēg'ŭla kogooāal tanŭl wēlkādeedĭjŭl mooskākūnāāgŭl kenamātĭnāwāal.

2. Oochĭt' kēsēgooe-cheenūmook' oopagoltĭnow', oosābāwooltĭnow' ūktlamsŭtooōkūn ĭktook, ūksāltĭmkāwā' ĭktook ak wĭnpājooktūmŭgāwā' ĭktook.

3. Ak ēlp kesēgooe-ābĭjĕk, ootŭladakādĭnow' tan tēle-dēpkadĭk sābāwood' ĭktook : moo oopĭl-sĭmtooltĭnow', moo ootŭlealsoomkoosooltĭnow' mēgobaak ĭktook ; kadoo oonooje-kenamooaadĭnow' oochĭt' tan wēleākŭ.

TITUS.

4. Koolaman' ookenamooönow' nootkoltíljje
 ābílíjje ookūsálalín' oocheenūmoomooöhhū, ak oo-
 kūsálalín' oonejūnooöhhū,

5. Ak oonūstooöltílin, ak oowökömedasool-
 tílin, ak oowooleanködümülín' wígwöl; oowööl-
 müdoodlílin', ak ookoodlāmsütooölin' oocheen-
 ūmoomooöhh, koolaman' Níkskam ookūlooswök'-
 ūnūm ma 'ntagodāsenook.

6. Nootkoltíjk cheenūmöök' ělp nemoksool'
 oonūstooöltinow'.

7. 'Msít kogooā' iktook leēgaalūse ūknābogíg-
 ūnín' oochít' wöőleloogowök'ūnūl; kenamātín-
 āwā' iktook oochenāyadoo mooskākūnōde, sābā-
 woode;

8. Mooskakūnāāgūl ětlāwístoomkāwāāl, tanūl
 moo kese-tāloodūmoomūgūl; koolaman' tan moo
 wedoogwökw oonūdāgodās'ínū, müdü mogwā'
 kēkoonūmook' tan tülepadamoolkoosū.

9. Nemoksool' taník wēnökübēmímkík oo-
 koodlāmsütooönow' ootālsosítēmooö'; oowül-
 kwíjаланow' 'msít kogooā' iktook: moo oo-
 kādaboogooaadínow'.

10. Moo ookememaskwadoonow' kogooā', ka-
 doo oonāyaadoonow' 'msít kēloolk' kēdlāwāím-
 kāwā', koolaman' ookesadoonow' Ukwüstowool-
 köömenūl' Níkskamūl ookenamātínāwāüm oo-
 woole-ankamkootūnūn 'msít kogooā' iktook.

11. Müdü Níkskam oowēlahímkāwāüm oo-
 sūtögūnā' ělemāswaasík 'msít memājooenoo' ik-
 took,

12. Ak tēlekenoodūmöölk'w ūkwöötkoolsool-
 tenēnoo ūloowāwoode, ak oosítkümoogāwāāl oo-
 tūmedāādāk'ūnūl, ak ūknūstooe-pūmowsoolten-

ěnoo ak ůksábāwoolteněnoo', ak ůknĭkskamā-wāoolteněnoo tan tĭlesĭp kogooaal nŭgāā pŭmetŭlāākŭ [oola' nŭgāā oosĭtkŭmooŭ,]

13. Ak ůktŭskŭmādŭmŭněnoo oosŭgāwedaa-soodeā' ājĭpchoodākŭn, ak oonāyaadĭmkāwāŭm oowasogāwā-ĭkpŭmedāādākŭnŭm Mowĭmsŭgĭlk' Nĭkskam ak Ukwŭstowoolkōōmenoo', Sāsoo Goole,

14. Tan ĭgŭnŭmooēdogŭp ootenĭn oochĭt' kenoo, koolaman' ůkooje-abatĕloolkooněnoo 'msĭt padaswokŭn ĭktook, ak oowōkŭmalan' memājooenoo' oochĭt' nĕgŭm ootālegĕmĭnŭ, tanĕ kĕsesĕspĕdāādŭmoodĭlĭch' wōĕleloogowōk'ŭnŭl.

15. Wĕg'ŭla kogooāal weedāan ak tŭlĭnsŭtoo-aboogooĕ', ak oochĭptŭgegĕdāan 'msĭt alsoodākŭn ĭktook. Mow wĕn pĕbĕlāmoolĭch'.

CHAPTER III.

1. Mĭgwĭm' nĕgŭmow oosāktŭmoodĭnow' ĕlēgāwĭtāwoodeel ak alsoodākŭnŭl; ak oosāk-tooōnow' nooje-kokwōjadakadĭlĭje, ak ookeskājĭktŭmŭnow' 'msĭt wōĕleloogowōk'ŭnŭl.

2. Moo wĕnŭl oopadamanow', oomākskĕltŭmŭnow' mātŭndĭmkāwā' mātŭndoōkŭn, ooka'kŭmoodŭmoodĭnow' ak oonāyadooōnow' 'msĭt wōĕlmŭdooōk'ŭnŭl 'msĭt memājooenooŭ.

3. Mŭdŭ kenoo ĕlp ĕloowāweadeegoop sakŭj-eech, pĕkwsŭtŭmoodeegoop, pĕsogowtekŭma-deegoop, mājoolkwōdŭmoodeegoobŭnŭl mĭluhtŭmedāādāk'ŭnŭl ak oosĭtkŭmoogā-wuhsŭgāwed-asoodeel, ĕlepŭmowsoolteegoop ŭloowāwood

TITUS.

Iktook ak wiskooōwadākūn iktook, ēloowāwoolteegoop, ak pokwōjedāltoolteegoop.

4. Cadoo tan tlesip' Nīkskam Ukwēstowoolkōōmenoo oowēlaltīmkāwāūm ak ootūksältīmkāwāūm oochīt' memājooenoo, kesemāswaasīgēk',

5. Moo oochīt' wooleloogowōk'ūnūl tanūl kenoo tēladakadeegoobūnūl, kadoo oochīt' ootāoolēdāālsodīm, wējuhsūtowoolkoop oochīt' mīn-wuhskijenoodeā' kēsīspaldīm, ak Wējeoolenīkskamāwā' pelāowaldīm

6. Tan wēje-mowe-poogwēle-koodadoolkoop Sāsoo Goole Ukwēstowoolkōōmenoo' ootenīnk,

7. Coolaman' kese-kokwōjedāādāsoolteekw oochīt' nēgūm oowēlaltīmkāwāūmk, ūkesadāsooltenēnoo ūkwōōdābēsooltenēnoo oochīt' āpchememājooōk'ūnā' ājīpchoodākūn.

8. Kēdlāwā' na kūlooswōkūn : oochīt' wēg'ūla kogooāal wēledāādūm nāāgow ūkmūlgaboogooēn' oochīt' nēg'ūla tanīk kēdlāmsūtōoadījūl Nīkskamūl, oowōōleānkwāāsooltīnow' tēleneganoowtekūmooāādīch woole-loogowōkūn iktook. Wēg'ūla na kogooāal kēloolkūl ak kaneāwadākūnūl oochīt' memājooenoo'k'.

9. Cadoo medādoodāān ēloowāweadīgūl pebanīmtīmkāwāāl, ak wēdagoodūmoodīmkāwāāl, ak kamedooltīmkāwāāl, ak mātūndīmkāwāāl oochīt' ūtploodākūn ; mūdū wēg'ūla kogooāal mogwā' tālabēmkoōdūnoogūl ak sēgāwāāl.

10. Memājooenōō' tan kesadogūl nowskaldīmkāwāāl, kesīptūgemooch' nāookt ak taaboo, jīgūlēdāālūm.

11. Mūdū wēlīkchījeet tan tēlāāk ookesīpsogowteekūmānū, ak oowōōnmāje-īlsoomsīnū.

CHAP. I.

12. Tan tlesip' ūlgimk' Atemas āümün kūsna' Tik'ikūs, ūkwche-choogooeēdūks' Nik-ōpolitskū, мүдү kesedāādüm nadāāl 'ntüleboon-sinū.

13. Senas tan bootoo'sooin, ak Apoōlūs wōōlchājege-choogooōgim' wōōlchājegipkotkim' ootowtewōkū: koolaman' moo kogooā' oonoo-daanowū.

14. Ak kenoo kedābēnak' kenoodūmāsooltee-dich ookokwōje-neganow-teekūmooōnow' wooloogowōkūn iktook, oochit' tan tēleoolābēm-kook' ootūmedāādākūn iktook', koolaman' oowōōlābēmkoosooltinowū.

15. 'Msit tanik tēgwāooijik wēskāgēlūmskik. Oosūgāgēlūm tanik kēsāloolkwik ūktlāmsūtoo-ōkūn iktook. Wēlaltimkāwā ehch 'msit tan tāseōk' ūktenāwōk.

THE EPISTLE OF PAUL TO PHILEMON.

CHAPTER I.

1. Neen Pol Sāsoo Goole oonōkūbēmūl tanūl kestējooōlījūl, ak Tīmūte ūkchīgūnūmenoo' [ēlkedūmēk' oola weegād'igūn] oochit' Peilemūn tan kēsālkoosit ak wītloogwāoolkw,

2. Ak ēlp oochit Ap'ea ābit tan kēsālkoosit', ak Akipūs, tan wijesūmagūnīsoolteekwū, ak alasoodūmāwemoweome tan āhk keekū :

PHILEMON.

3. Wělaaltĩmkāwā ehch ũtenĩnk, ak wõntũkõde tan wějeák' Nikskamāwĩktook, Coochenākũ, ak Uksakũmamenoo' Sāsoo Goole ootenĩnkũ.

4. Nāāgow moewõlk' 'Nnikskamũm, ak wěskwĩmool' tan toochoo alasoodũmei',

5. Mũdũ noodũmei' ũkũsãltĩmkāwāũm ak ũkũdlãmsũtooõk'ũnũm tan kěkoonũmũn oochĩt' Uksakũmamenoo' Sāsoo Goole, ak oochĩt' 'msĩt sãbãwooltĩjĩk.

6. Coolaman' wĩgũmagaltĩmkāwā' ũkũdlãmsũtooõkũnã' ootũloogwẽn oochĩt' 'msĩt wõõleloogowõkũn tan ũkteněňãk' tũlã' ookũjějedãsĩn oochĩt' Sāsoo Goole ookoopmedããdãk'ũnũm.

7. Mũdũ wěje-pegwěle-ooledaaseãp', ak pegwěle-woolkwĩjaalookseãp' ũkěsãltĩmkāwāũmkũ, mũdũ sãbãwooltĩjĩk ookwõmlamoonooõl' wějewõõlkwĩjadãsĩgũbũnũl oochĩt' keel, ũchkeen.

8. Na oochĩt' tũleaa neen kesemũlge-doodũmook' Sāsoo Goole ootenĩnk 'ntũbloomoolĩn' tan ělekookwõjeák,

9. Cadoo owoonã' äjĩksãdũm 'ntũdãmoolĩn'ũ oochĩt' kěsãltĩmkāwāũ' mũdũ oochĩt' 'ntũlãĩn stũgã' Pol kesegooũ, ak ělp nũgããch wějekestějooe oochĩt' Sāsoo Goole,

10. Na oochĩt' ědãmool' oochĩt' 'nkwĩs One'sĩmũs, tan wěgwĩseããp' ootenĩn' 'nkestějooĩmkāwāũmkũ ;

11. Tan kěskaadãskũp, kadoo nũgãã wělaběmkoosĩt oochĩt' keel ak oochĩt' neen, tan ěleabatkĩmkũp āũmũnũ.

12. Cadoo soosal', wĩtkĩm něgũm, mũdũ neen na naagei.

13. Tan neen ooledāādūmook 'ntoogwāāden-
nēn' oochit' keel ūkloogowōk' ūnkū wōōlēāgūnoo-
dūmākūnā' kestějooimkāwā' iktook.

14. Cadoo keel āskw moo kecoonūmooloo
ūkwōōledāādāk' ūnūm, moo weledāādūmoo 'ntūl-
adēgēn' kogooā; koolaman' ūkwōōlaltimkā-
wāūm moo oowōōjean' ūktējēladimkāwāūm ik-
took, kadoo oowōōjeān' kooledāādākūnūm ik-
took.

15. Mūdū chiptook' ēdook' na oochējīgūlaa-
sītook' keel ūktenink kechkaa, koolaman' ūk-
tūluhsooaalān' āpch ūktāpche-kootālegēmīnū ;

16. Moo nūgāāch ūktājīpkīje-ūkoonākūbēm-
īn, kadoo ootājeēspāin moo ēnkoodā wēnōkūb-
ēmīmk', kadoo stūgā' wījegīdoolteegwēl' ootūl-
īksālkoosīn, mēlēoīch' oowōōjīksālkoosīn neen
'ntenīnk ; kadoo ootāje-pegwēlīksālkoosīn oochit'
keel magei iktook, ak ēlp Uksakūmamenākū.

17. Na oochit' tūledāālūmīn ūkwīdābāootēn-
ēnoo, sooaal nēgūm stūgāā ooneenāwīnū.

18. Obūladāskūsūn kogooā', kūsnā' tētāsk',
owtoogwāwe na neenū.

19. Neen Pol neen 'npūt' ūnk wējeweekūmāp',
neen abankūtēs'. Moo oochit' 'ntūlemoolīn'
keel ēlp ūktēt'ooīn oochit' keel ūktenīn.

20. Meamooch', ūchkeen, ūsedāālūme 'nwōōj-
uhsūgāwedaasīn keel ūktenīnk, Uksakūma-
menākū. Leoolkwījaadoo 'nkamlamoon Uksak-
ūmamenākū.

21. Mūdū kēdlāmsūtūm ūksāktumūgāwā' na
wējelooweekūmool', kējool' na keel ūktāje-pe-
gwēle-tūladēgēn' ak tan tēlemool'.

22. Cadoo ēlp ajēladooedūks' ētlūgadūmoo-

HEBREWS.

dĩmkāwā', mūdū ājipchoodoo oochīt' ūktalasood-
ūmāk'ūnūl, ooche-īgūnūmoolten' 'ntenīn.

23. Wěskágělúmusk' Eaplas', tan wjje-kes-
tėjooečk' Sāsoo Goole ootenīnk, ak ēlp Malk, ak
Alīstakūs, ak Demas, ak Look, tanīk wītloo-
gwědoolteāāk,

24. Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole ootoolaal-
tĩmkāwāūm ūtkwāoolōkch' ūkchejakūmjooōhū.

THE EPISTLE OF PAUL TO THE HEBREWS.

CHAPTER I.

1. Nĩkskam tan tēlekakeiyese-mĩlooněmEEK
ak tēle-kakeiyese-mĩlāāk wědāgūnoodūmooōb-
ūnegū saak kūnĩkskamījenākū neganīkchījetēg-
āwenoo iktoogū,

2. Cadoo wěg'ūla nūgāā kěspūdēgūl nagwěgūl
wědāgūnoodūmoolkoop Ookwĩskū, tanūl kesene-
nasoonāb'ūnūl oodāligēmīlīn' 'mśīt kogooāal, ak
tan ootenīnk wějekesēdogūl oosītkūmool':

3. Tan ootenīnk Nĩkskam ootēlēgāwītāwoode
wasogāwā' oowōsogwēnūmūgāwā' na, ansūmā'
ālādeedījūl, ak wějemo woonūkūl 'mśīt kogooāal
mēlkīgūnāk' ookūlooswōk'ūnū, kesuhche-wōk-
ūmaadōk (kesuhchīksūgadōk) ūktūloowāwood-
enūl' ootenīnkū, ēbaasīp Elēgāwīlījūl ootenāk-
ūnūmk' kāk wāākū.

4. Tēlekesedāsīt ootūlēajeěspāīn moo ēnkoo-

dā ānsālāwīlje, ansūmá' stūgāā tan tēle-īgūn-ūmooch' oowesoonūm ootājeēspāān moo ēnkoodā nēg'ūla oowesoonūmooōl'.

5. Mūdū tēgēne wēgēt' ānsālāwīlje mā kese-tūlemās'ūnūl : " Keel 'nkwīs, keskook' wēgwīse ūktenīn ?" Tokoo āpch : " Nēgūm oochedo' neen 'ntenin ak Neen ookwīsedēs nēgūm ootenīn ?"

6. Tokoo āpch pēgesoolādēk' mēltāmeke-dām' oosītkūmook', āāt ; "'Msit tan tāseedīch ānsālāwījik Nīkskam-āwīktook tūlāāk, alasoom-aadīch."

7. Cadoo tēluhskwīmāje ānsālāwīlje : " Oot-ānsālām' tēlalāje oochoosūnīn' ak oonōkūbēm' oosesooāooltīlīnū."

8. Cadoo tēluhskwīmājūl Ookwīsūl : " Nīkskam, ēlēgāwītāwā' ūkoodpoodīm āpchooāwādo' āpchooū ; ēlēgāwītāwe-āptoon' ūktēlēgāwaagīm k tūlā', kokwōjadākūnā' āptoon na.

9. Kēsādūmoop' kokwōjaadākūn ak mākskēl-tūmoop' padaadākūn. Na oochīt' Nīkskam, Uknīkskamūm, wēje-memaalūskūp ooledasoo-deā' memā', ūktājeēspāān moo ēnkoodā kīgūm-āk'."

10. Ak āp : " Keel, Ukchesakūmow, tan ūm-skwēs poktūmkeaak kesedoop' oosītkūmōō', ak wasōkūl wējekesedāsīkūl ūkpītūnkū.

11. Nēg'ūla kakayādūl, kadoo keel ehtūks, ak 'msit nēg'ūla pūmekesegooeādūl', stūgāā 'mtokwōn' ;

12. Ak tūle-āpsēgadoodūks' stūgāā pedoo'-goon, ak sasāwōmoogwadedūl' ; kadoo keel

HEBREWS.

nāooktā' tēlāin, ak ūknāookteboonkūg'ūmūl ma kakayanoogūl."

13. Cadoo wēnūl wēgēt' ānsālāwīlīje mā kes tēlemās'ūnūl : "Ntenākūnūmk' pī, meesokoo egaalūk tanīk kēdānskīk ūkoojeboogooīnū."

14. Moo tū 'msīt 'mchejakūmījooe-oonōkūb-ēmīmūgīk ak ēlkemoojīk oochīt' loogowōkūn ootēloogwāooōnow' tane wēdālīgāmooltīlīch' oosūtōgūn ?

CHAPTER II.

1. Na oochīt' wēg'ūla dēpkadīk ūktāje-mūn-ākūjāwe-jīksūtūmūnēnoo oochīt' tanūl (noodās-īgūl) noodūmūgūl, koolaman' moo ūktūsedādūm-ūnēnoo oowōōjuhsāsaadīnū.

2. Mūdū wēg'ūla kūlooswōk'ūnūl tanūl ānsāl-āwījīk tēlooādīb'ūnūl mūlkūdēksūb'ūnn, ak 'msīt padadāk'ūnkūl ēlistūmūgāwāāl, kokwōje-aban-kūdāsīksūb'ūnn,

3. Kenoo tāluhsūdaagoobūn pēbēledāādūmoo-goosūn tan telīmsūgeek oosūtōgūn ? tan wējīp-koje-āgūnootkūp Uksakūmamenoo', ak tanīk noodooaadībūnūl kesadoodīp oomūlgūdēn oochīt kenoo.

4. Nīkskam wējelooedūmāsīp kenoogwōsood' īktook ak pakūleiooōk'ūnūl ak īgūnūmagwēm-kāwāāl Wējeoolenīkskamāwāālū, oochīt' tan tēleooledātķū.

5. Mūdū moo īgūnūmoagoop ānsālāwīlīje ootalsoodūmūlīn' na oosītkūmōō' tan wēchkooeak' tan wēskoodūmoo'kw.

6. Cadoo nadoo wēn tēleloowedūmāsīt na-

dāme ak těloočt : “ Tāluhtāpsoonit mēmājooenōō ? oochit' keel ūkmūlgedāādūmūn ? kūsnā' mēmājooenōō' ookwīsul ūkūmīttoogwōlan' ? ”

7. Teleetūp ootāje-būnogwāāin kechkaa ak ānsālāwījik ; āptūgopesodūltūp sakūmowoode ak ūkpūmedāādākūn, ak egaaltūp ootalsood'ūmūn tanūl wējekesedāsīkūl ūkpūt'ūnkū.

8. Egadādūbūnūl 'msīt kogooāal ootūkcheboogooīnū, oocheelsoodāsīn oochit' nēg'ūmū. Na oochit' tan tēlīpkījāāk egadooōp' 'msīt kogooāal ootalsoodūmūlīn', na oochit' mogwā' kogooā ēskweanook tan moo wēje'-alsoodāsīnook nēg'ūm ootenīnkū.

9. Cadoo nūgāāch moo māch nēmedookool 'msīt kogooāal oochealsoodāsīn ootenīnkū. Cadoo nēmeekw Nēgūm tan āje-cheenāājīp tan tēlekeseedāsīp moo ēnkoodā ānsālāwījik, na Sāsoo Goole, oochit' 'npooōkūnā' oonmājōde āptūgopesīch sakūmowoode ak ūkpūmedāādākūn, koolaman' Nīskam ootīgūnūmagwēmkāwāūm īktook ūkwtūts' 'npooōkūn oochit' 'msīt wēnūl.

10. Mūdū wēlkadīksūp nēgūm tan wēdalīgēmījūl 'msīt kogooāal, ak tan kesedōgūb'ūnūl 'msīt kogooāal, tan kēdoolaalāje pegwēlnīje ookwīss mowīkpūmedāādākūn īktook, ookesaalan' tanūl alsoodūmooōjūl oostōgūnūmooōl ootoochekakei-keskājāin oonmājōd īktook.

11. Mūdū nēgūm tan nīskamāwāalāje ak nēg'ūmow tanīk nīskamāwāaloojīk, nāooktā' tēloltījīk. Na oochit' moo nēdāgāīkw ootūlooe-dān' wījegīdoolteekw.

12. Tan tēl'oočt : “ Ukwesoonūm āgūnootēs'

HEBREWS.

wjegidooltečk ootenāwōk : mēgweiik moweōm
iktook tülemooewōlooltēs.”

13. Ak āpch : “Elegāse ootenīnk,” ak āpch :
“Ankamīn neenū, ak ēlp nejīnk' tanik Nīkskam
Iḡūnūmoofbūne.”

14. Na oochīt' mūdū mījooajeechk āwagei-
wooltījik ak oomāldemooltījik, Nēḡūm ēlp ēn-
koodā tēlaalūsīt, koolaman' 'npoočkūn iktook,
ooche-kakeiskwīskaalās' tanūt' alsoodūmūlich'
'npoočkūn ; nūt na, mūdool' :

15. Ak oochoohsūtoweās' tane tēlīpkīje-kest-
āwooltīlīje tan tēlīpkedowsooltīlich' tan tēle-
chepātūmūlich' 'npoočkūn.

16. Mūdū kēdlāwā' iktook moo abogūnūm-
ooōgwe ānsālāwīlīje, kadoo abogūnūmooōje tane
wēdabēksilīje Ablahamēkū.

17. Na oochīt' wēlkadīksūp 'msīt kogooā'
iktook ootūlekesedāsīn ootūlāin stūḡāā wīje-
ḡīmāje, koolaman' ookēdlāwāīkchepadūleasooīn
ak oonooje-āooledāādēḡēn' oochīt' kogooāal tanūl
tūlāal Nīkskamāwīktook, koolaman' ookesedoon'
abīk'sīktādīmkāwāal oochīt' memājooenoō' oot-
ūloowāwoodewōl'.

18. Mūdū nēḡūm wējeoonmājāḡūp tanēk
kwējaalootēk', tēbegūnāt' ootabogūnūmooōn'
tane kwējaalooksooltīlīje.

CHAPTER III.

1. Na oochīt', ūchkenātoot', sābāwoolteyōk',
nīkskamāwāoolteyōk', tan tēluhtālegēmoolteyōk'
wasogāwā' wegoođīmk', ankedāālūmookw' oola'

Apostālāwit ak Ukchepadūleas' tan kenoo āg-
ūnīmkw', nūt na Sāsoo Goole.

2. Tan kēdlāwāe-ooleskūdooōb'ūnūl tanūl ēl-
oo'gwōltūb'ūnūl, stugāā Mooyees tēlekēdlāwāe-
ooleskūdooōp' Nikskamūl, tan tēlkeek weekū.

3. Mūdū oola' cheenūm ājīkpūmedāālūmook-
sīt moo ēnkoodā Mooyees; mūdū tan ēledōk'
wēnjeegwōm ājīkpūmedāālūmooksīt moo ēn-
koodā wēnjeegwōm.

4. Mūdū 'msīt wēnjeegwōmūl wējekesedās'-
īgūl nadoo wēn ootenīnkū; kadoo tan kesedogūl
'msīt kogooāal Nikskam na.

5. Ak kēdlāwā' īktook Mooyees kēdlawāe-
oole-skūdooōb'ūnūl Nīkakamūl tan tēlkeek
week, tan tēle-oonōkūbēmīmkūsū; oochīt' ūloo-
wedūmāsoode oochīt' nēg'ūlā kogooāal tanūl
kēdooāgūnoodāsīkūb'ūnūlū.

6. Cadoo Sāsoo Goole tan tēlukwīsimk wēje-
alsoosīt nēgūm weekū; ak wegīch nēgūm ūk-
tenēnoo', mūlgūnūmoo'kw meesokoo kēspeak'
ājīpchoodākūn oomūlgedaasoodīm ak ootoole-
daasoodīm.

7. Na oochīt' stūgāā tan tēlooēch' Wējeoole-
nīskam: "Keskook' jīksūtūmooōk' ookūloos-
wōk'ūnūmūl,

8. Moo ūkmūlgaadoop ūkamlamoonooōlū,
stūgāā tēleāksūp tan tāgālauīmkek' na nagwāāk
ētīkwchenoogwōlīmkek bāktākūmīktoogū.

9. Tan tēt nāooīnskēge-boonkūkēk' tēlīpkjīk-
chenoo'gwōleedīs koochoogīk, ak tēlīpkjīkcha-
leedīs, ak nēmedoodībūnn 'nkesedāk'ūnūl.

10. Na oochīt' wēgeieanēk' nēg'ūla nāooktūk-
ūmīksītīkīk, ak āēp': Yāpchoo ookwōmlamoon-

HEBREWS.

oošl' kewōwīgūl, ak moo kejedoo'dīgool 'ntowteelū.

11. Na oochit' mēlkaboogooāāp' wēgejeanēk', Ma kese piskwēdaagwīk 'ntatlas moodimkū."

12. Ankodūmoo'dīkw, ūchkenātoot', moo oot-eemūd'ūnūn wēnik kelow' ūktenāwōk' wīnchūk' mēktūmūgāwā' 'mkamlamūn, tan tēluchīnkluch' Memājilijūl Nīkskamūl.

13. Cadoo 'nsūtooitooltikw' tāsegīskūk tan tēlipkijāāk tēlooesīk keskook, koolaman' mow wēn ūktenāwōk' oochemūlgaadāsīk ūloowāwoode ookoospoogwadākūnūmkū.

14. Mūdū kenoo wēdālīgēmoolteekw Sāsoo Goole ootenīn, mūlgekūlnūmoodeekw ūkmūlge-ājīpchoodākūnūmenoo tan tēlipkojeāk' meesokoo tan ēlekēspeak'.

15. Tan tīlesīp' tēlooēm' : " Keskook' jīksūt-ūmooōk' ookūlooswōk'ūnūm' moo ūkmūlgaadoop' ūkamlamoonooōl, stūgāā tēleāksūp kwēj-aaldīmāwāēk'."

16. Mūdū alt kese noodūmaadedēk' wēgeiuh-tooaadīb'ūnūl Nīkskamūl ; kadoo moo 'msīt tankīk wējetooaaloosūneek Esīptēk oochit' Moo-yeesōhū.

17. Kādoo' tēgēne tēlipkijuhkweiuktoosūne nāooīnskēgeboonkūgēk ? Moo tū wēgēt' tankū padadakadelībūnegū ? tankū ootenāwōkūl ēlne-seakūbūnīgūl bāktākūmīktook ?

18. Kūsna' tēgēne ēlemūlgaboogooēs' ootenāwōk moo oopiskwēdaalīn ootatlas moodimkū ? moo nūt wēgēt' tane moo kēdlāmsūtūmoodīlīg'oone ?

19. Na oochit' nēmedoo'kw mēktūmūgāwā'

těladěgěksüp moo ookese-přskwědanow atlas-
mood' iktook.

CHAPTER IV.

1. Na oochit' 'nsoodümoo'deněch' tuleaa kül-
ooswőkün ũloowedümäsoodeä' igünümöök'w
oochit'přskwědaamk ootatlas moodim iktook,
nadoo wěn kelow' tülāādo stügā' oonoodaan,

2. Mūdū wooleägünoodümāk'ünül kenoo těl-
eägünoodümoolkool stügāā nēgūmow tēlāgūnoo-
dūmoot'. Cadoo' külooswők'üněk mogwā' tāle-
oolalūgweedikwsübüněk' nēg'ūla mūdū moo
weakayanooksübüněk' ũktlāmsūtoōčkün iktook
ootenāwők' tanik noodūmeedīs.

3. Mūdū kenoo tan tēliktlāmsūtūmoodeekw
na tēlepřskwědaikw na atlas mood' iktook, stüg-
āā tan tēlooēp' : " Stügāā' tan tēlemūlgaboogoo-
āāp wēgeieaněk', nēgūmow' ma kesepřskwěda-
gwiik 'ntatlas moodimkü : " tuleaa loogowők'ünül
kakeikesaadāsīgūl wējaadēgēm' oositkūmōō'
bokchekesetāsīgěk'.

4. Mūdū tēluskoo'tk nadāme ělooīgūnūgāwā'
nagwěk, āāt : " Nīkskam atlas moodtūksüb'ünül
'msit ootloogowők'ünül ělooīgūnūgāwāěk' na-
gwāāk."

5. Ak āpch oola' tēt : " Ma přskwědaagwiik
'ntatlas moodimkü."

6. Na oochit' mūdū egaa'dāsik alt oopřskwěd-
anow atlas mood' iktook, ak nēg'ūmow' tankik
tūmk wēleägünoodūmoosūneek moo přskwědā-
goobūneek,

7. Apch tēpkesaadök nagwěk, Keskok, ak

HEBREWS.

tělooět' Dabídök ootweegädīgün iktook, kes tělīpkījāāk stūgā' tan tělooēmķup, "Keskook jīksūtūmök' 'nkūlooswōkūn, moo ūkmūlgaadoop ūkamlamoonooł."

8. Mūdū Josooahōk īgūnūmooōsūn atlasmoodeēk moo āpch weedūmooīsōk' ūktūk naagwēķū.

9. Na oochīt' ēskweāk' atlasmoodegīskūgāwā' wōntūkōde oochīt' Nīkskam oomemājooenoommū.

10. Mūdū nēgūm tan pīskwaat ootatlasmoodymk, na těleatlasmooktūk ootloogowōkūn' stūgāā Nīkskam těleatlasmooktūksūp nēgūm ootloogowōk'ūnūl.

11. Na oochīt' wīnpāsooltenēch' ūkpīskwēdanēnoo na atlasmoode, mow wēn ootūleneseēn' stūgāā oola' mēktūmūgāwāyā' napkākūn.

12. Mūdū Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm memājīk na, ak mēlkīgūnāk', ak ājekeek moo ēnkoodā ēdoo'lōōk ēspoogwōsīk, ak tělesāptāāk nīktoosūgūl memājooōkūn ak 'mchejakūmījūl, ak ankwīskamkūl ak ween, ak kesītplootkūl yāledaswōk'ūnūl ak tanūl kesedāādāsīgūl 'mkamlamoonkū.

13. Ak mogwā' kogooā' āhtūnook tan kesedāsīk tan moo nēmedook' : kadoo 'msīt kogooāāl banēgadās'īgūl ak pantēgūl nēgūm oopūkīkwū, tan ootenīnk kenoo koodūmodākunūmenōō āhk.

14. Na oochīt' mūdū wēskwāakw' ēspāāk ūkchepadūleas' tan kese pīskwaat wasōk, Sāsoo Goole na, Nīkskam Ookwīsūl, mūlgūnūmūnēch' ūkūdlāmsūtōōkūnooū tan tělīgūnoodūmoodeekw,

15. Mūdū moo wēskwāooowkw' ūkchepadūl-

CHAP. 5.

eas' tan moo sěpědāādūmoogül ũksěspedaasoodenül', kadoo 'msit kogooā' iktook tēlikwchaa-loos stūgāā kenoo, pasūk moo padadēgěksüp.

16. Na oochit' mūlgiledaanēch igūnūmagwēm-kāwāyā' koodpoode ēlēgāwītāwā' tan āhk, koolaman' ũkmūs'ūnūmūnēnoo āooledāālsoode, ak ēlp igūnūmagwēm-kāwā' ũktabogūnūmoolkoonēnoo tan toochoo ootūmedāādūmoo'kw.

CHAPTER V.

1. Mūdū 'msit mowikchepadūleask' tanik wējaaloojik cheenūmoo iktook ēloo'gwōsijik oochit' memājooenook' ootūloogwōd'ūmūnow'tanül kogooāal Nīkskamāwīktook tūlāāl, oopūgetūnowwēdoonow' igūnūmādīm-kāwāāl ak pēgetūnūmādīm-kāwāāl oochit' ũloowāwoodeel.

2. Tan keseoolaalāje tane kechkaa kēgenoodūmooksooltīlīje, ak tane kewowooltīlīje; mūdū nēgūm ēlp owweōgūgājūl mēnakūnām-kūl.

3. Na oochit' dėpkadik tan tēlipketūnowāooch' memājooenoo', ēlp nēgūm tūlipketūnow-wowsich, oochit' ũloowāwoodeel.

4. Ak mow wēn wēs-waadāsīkw oola' ũkpūmedāādākūn pasūk tan wējewegoomoot' Nīkskamā-wīktook stūgā' Alūnōk.

5. Na tēlāāk Sāsoo Goole moo kēpmaalūs-igōōp ootūkche-padūleasāwalooksin: kadoo Nēgūm tēlalājūl tan tēlemābūnn: "Keel neen 'Nkwis, keskook wēgwise ũktenin."

6. Ak ēlp āp nadāme āāt: "Keel padūleasā-win' yāpchoo stūgā' tan tēlāāgūp Mēlkisēdēk-ōkū."

HEBREWS.

7. Tan nĕg'ŭla nagwāāgŭl āwageiwīdĕk' pĕge-tŭnowĕdōgŭbŭnn alasoodŭmāk'ŭnŭl, ak ědow-ĕmkāwāāl, tan tĕle-mŭlge-ŭtkedĕmīp' sākpegoon ĩktook, ak wĕjenoodoos oochīt nĭkskamāwā' oo-wāgwōdasoodīm.

8. Tŭleaa Nĭkskam Ookwĭsŭl na wĕje-kenoo-dŭmāsĭp oosāktooĕn' Nĭkskamŭl ootoonmājōdīm ĩktook ;

9. Ak kakeikeskājaadāsĭch, kesaadāsĭt oonoo-juhsŭtowan' 'msĭt tan tasĭlĭje saktāje, āpchuh-sŭtōgŭn ĩktook.

10. Ak Nĭkskam tĕloogwōlājŭl oomowĭkchepadŭleasāwilĭn' stŭgā' tan tĕlāāgŭp Mĕlkĭsĕd-ĕkōkŭ.

11. Pegwĕlk' tan kĕdoo'tŭlooāĕk' oochīt' oola' cheenŭm, ak mĕdooāāk ookese-pakei-kesĭnsŭt-āš'ĭnŭ, mŭdŭ pĕmĭmtooŭlteyōk' ŭknŭstŭmoo-dĭnowŭ.

12. Mŭdŭ tŭleaa tĕtpŭgaak kes ŭknooje-kenamooaadĭnow', kadoo wĕdŭmedāādŭmoodeyōk' mā wĕn ŭkenamagoonow' ŭmskwĕsāwāāl tanŭl tŭlāāl Nĭkskam ookŭlooswōk'ŭnŭl, ak tĕlolteyōk' ŭkoodŭmedāālŭmanow' mŭlagĕch ak moo mĕlkāāgŭl mechĭpchāwāāl.

13. Mŭdŭ 'msĭt wĕn tan āooājŭl mŭlagĕjŭl moo nādādāādŭmoogŭl kŭlooswōk'ŭnŭl sābā-woodeāāl kokwōjadākŭnāāl, mŭdŭ mĭjooajeĕch' na.

15. Cadoo wĕg'ŭla tanĭk wĕlekesegooltĭjĭk āoomeedĭch mĕlkĭgŭnāk' mechĭpchāwā', tanĭk wĕjĭntowagaadoodĭch kenoodŭmāsood' ĩktook, ookŭjeje-doonow' tan kĕloolk' ak tan moo kĕl-ooltŭnook.

CHAPTER VI.

1. Na oochit' 'nküdümoo'deněch ůmskwěšā-wāāl kenamätināwāāl oochit' Sāsoo Goole, ak ůpchīledaaněch kakeikeskājaadākūn iktook.

2. Ma nůgoo' āpch egaadookw tůmkāwāāl oochit' āpskwědāādākūn nēpkůl loogowōk'ūnůl tůlā'. Oochit' kenamätināwā', bāpteisāwaděg-ēmůl tůlā', ak oochit' egaadůmkůl 'mpůt'ūnůl, ak oochit' āpche-oonmāje-īlsoodākūn.

3. Na oola' tůladakadedůk'sūnoo Nīkskam ůsedāātů.

4. Můdů ějēladāsīk nēg'ůla tanīk nāookt kese-wōsogwaadoodůnīk', ak kesīmsůtůmeedīch wasogāwā īgůnůmagwēmůkāwā', ak ěp kesīmsůn-aadījůl Wējeoolenīkskamůl ;

5. Ak kesīmsůtůmeedīch Nīkskamůl kēlook'ookůlooswōkůnům, ak můlgīgůnōdeed tanůl tůlāāl oosītkůmōō tan kēdooechoogooeāk,

6. Boonājodůmeedīch wēg'ůla [ějēladāsīk tēlooā] oopelāowadāsooltīnow' āpskwědāādākūn iktook. Můdů āpch cloocheowkta'dījůl oochit' nēg'ůmow ootenāwow' Nīkskamůl Ookwīsůl ak egalaadījůl māsoodook 'ntāgōgůn iktook.

7. Můdů makůmegāoo tan kēsůpaadōk kīkpās-ān' tan seowwu egaak makůmegēk', ak tan wējeskaleagůl egadākůnemānůl tanůl kēlookůl oochit' tanīk ělookwōdůmeedīch, wējīmsůnkůl na makůmegāoo wēlaltīmkāwāāl Nīkskamāwīk-took.

8. Cadoo tan wējeskaleějīk kogůmīnōkseek' ak kenegwējījīk, moo tālutāpsoonenook', ak sooēl

HEBREWS.

makskěltāsik, ak ookěspeagūm egaado noogwaa-dākūn iktook.

9. Cadoo, niġumatoot, nenēn' kědlāmsūt-ūmēġūl ājekūlookūl kogooāal oochit' kelow' ak tanūl tūlāal oosūtōġūn iktook, tūleaa na tēlooāēk.

10. Mūdū Nīkskam kokwōjedāādēġēt', ak ma owōnedaasiġōōl ūktloogowōkūnūmooōl', kūs-nā' ūkūsālkoosoodewow' tan kēgenooadooōġūp oochit' oowesoonūm tan tēlewōōloogāwogūp sābāwooltjīk, ak māch nūġāā tēleooloogāwok'.

11. Cadoo wēdūmedāādūmēk' 'msit tan tāseyōk' ūkwīnpāsooltīnow' ūkmūlġe-ājīpchoo-dākādīnow' meesokoo kēspeak'.

12. Moo ūkmāloltīnow', kadoo ūktūloltīnow' stūġāā nēġ'ūmow tanīk ūktlāmsūtōōkūn iktook ak kakūmoodūmūġāwā' kesuhtālegēmoołtee-djūl tanūl Nīkskamūl tēlooēb'ūnūl ootīġūnūm-ooēdoonū.

13. Mūdū tan tīlesīp' Nīkskām tēlemādēk' Ablahamō tan kogooā' kēdooiġūnmooōs; mūdū mogwā' āūmūligool ājeēspālīġōōl ak Nēġūm; na oochit' wēje-loowedūmāsīp nēġūm ooteninkū.

14. Telooēp': "Meamooch' pegwēle-oolaa-looltēs' ūkūsepegwēlūnū.

15. Na moo seweskebědoogoo, mēsūnūġūp tan tēlemottū.

16. Mūdū cheenūmoo'k ēdū wējelooedūm-āsooltjīk tanūl ājeēspāālījūl, ak nēġūmow' ootenāwōk ūloowedūmāsoode oochit' tan bā kogooā' oomūlġūden', nēnkaadogūl msit' kekajaa-dākūnūl.

17. Na oochit' Nīkskam tan tēleooledāātīkūp oomowemūlġe-kenoodūmooōn' tane kēdoowuh-

CHAP. 7.

tǎlegēmooltīlich' tan tēlemoosū, tan tēlemūlgesedāātkūp' ūloowedūmāsood' iktook wējemūlgaadogūp.

18. Koolāman' oochīt nēg'ūla taboogūl kogooāal tanūl moo kese-kewōnskadāsīnoogūl, oochīt' na ējēlaadōk Nīskam ootēksooēnū, kenoo ūkoo'koonūmūnēnoo mūlūguhsūgāwedaasoode tan ēlegāsoolteekw ūkmūsūnūmūnenoo'oola' ājīpchoo'dākun tan egaadāsīgūp kooskalnākū.

19. Tan tēlekoo'koonūmoo'kw stūgāā koolpesoon oochīt' ūkchejakūmījenākū, tan ma kesemājaadāsīnook' telemūlgūdēk', ak pīskwaak lamāāk ūtkūmākpelākūn iktook,

20. Tan tēt Sāsoo Goole kesepīskwasū, tan Neganowtegēt' oochīt' kenoo', tan kēdlāwāē-ūkchepadūleasāwīt' stūgāā tan tēlāākūs Mēlkīsēdēkōkū.

CHAPTER VII.

1. Mūdū oola' Mēlkīsēdēk' tan ētlelēgāwītāwīp' Sālēmķū, Mowešpāāk Nīskam opa-
dūleasūmmūl, tan asoogooōb'ūnūl Ablahamūl
ābenābalīdēk ēlēgāwīlītkū, ak wēlekūloolāb'ūnūl ;

2. Tanūl Ablaham' ūtkūnaabūnūl mētlasoonēmeek ūtkūnooōkūn' msīt kogooā' iktook : Tūmk
ēdū kewōnskooedūmūk' oowesoonūm na tēlooēk' : "Kokwōjadākūnā' ēlēgāwīt' ;" tokoo :
"Sālēmķ' ētlelēgāwītāwīt'," nūt na, "wōntūko-
deā' ēlēgāwīt."

3. Mogwā' oochīkw, mogwā' ookwījīkw, mo-

HEBREWS.

gwā' tame wēdagoodūmook', ak mogwā' oona-gwēg'umūl āgūnoodāsīnoogūl tan wējeēch', kūsna' tan lekēspowsedow, kadoo tēlāāk stūgā' Nīkskam Ookwīsūl, tan tēle-pēme-padūleasāwīch nāgowū.

4. Na ankedāādūmōōk' tan tēleēspāāgūs oola' cheenūm, tanūl īgūnūmooōs'ūnūl Ablahamōk kūnīkskamījenooōk mētlasoonēmeegēk ūtkūnoōkūnēk' kookwadākūnāāgūl.

5. Ak meamooch' tanīk wēdabēksījīk Lebei-ēk' ootenīnk, tanīk mēsūnūmeedīch padūleasāwoode, tēlsoomoojīk oowoojīmsūnūmooōnow' mētlasoonēmeegūl ootūtkūnwōk'ūnūmooōl' memājooenoo' Iktook, tan tēleāk' ūtploodākūn, nēgūla' wījegīdoolteedīje, tūleaa na wējegwejīk Ablahamēk'.

6. Cadoo nēgūm tan moo wēdagoodūmook' nēgūlaū, wējīmsūnkūbūnēk' mētlasoonēmeegēk' ūtkūnoōkūnēk' Ablahamō ootenīnk, ak wēle-kūloolāb'ūnū tanū tēlemoos'ūnū ookōōdooīmsūnūmūlīn' kēloolkūl kogooāāl, tanūl wēskotkūb'ūnūl ūloowedūmāsoodeāl kūlooswōk'ūnūl.

7. Ak mogwā' ādūmādīmk āhtūnook' tan mōwejīnāājīt wēje-oolekūlooloot ootenīnk tan moweēspāāk.

8. Ak oola' tēt cheenūmook' tanīk pēmīnpūg-īk mēsūnūmeedījūl mētlasoonēmeegūl ūtkūnwōk'ūnūl ; kadoo ala' tēt tan oochīt' ūloowedūmāsoodīk oomemājīnū, mēsūnūgūp.

9. Ak ametūlooēmīk' Lebeiōk ēlp tan mēsūnūkūl mētlasoonēmeegūlū, ēlp abankūtkūs'ūnūl mētlasoonēmeegūl ūtkūnoōk'ūnūl Ablahamō ootenīnkū,

CHAP. 7.

10. Mūdū mā mūnaa wějuhskĭjenooĭksŭp tan tĭlesĭp' Mělkĭsěděkōk asoogooōděk'.

11. Na oochĭt' kakeikeskăjaadākŭn oocheāk' wěg'ŭla oopadŭleasāwoodewow' tanĭk wědaběksĭjĭk Lebeiěkŭ, mūdŭ oochĭt' na memăjooenook' wějĭmsŭnŭmeedĭch ŭtploo'dākŭn, tālekŭlooltŭs āp ŭktŭk' padŭleas' ootegaan' ak ootŭlāĭn stŭgā' Mělkĭsěděkō, ak moo tělāĭkw stŭgāā Alŭnōk' ?

12. Mūdŭ padŭleasāwoode kewōnskaadāsĭk ak na oochĭt' dėpkadĭk ak ělp ŭtploo'dākŭn ooke-wōnskadās'ĭnŭ.

13. Mūdŭ nĕgŭm tan tĕlesmoo'sŭnŭl wěg'ŭla kogooāĭl sāk ŭktŭk wědaběksĭt, tan tĕt mow wĕn ětlenoojōdŭmook' bătĭkwealasoodŭmākŭn.

14. Mūdŭ kĕdlāwā' ĭktook tĕleāk' Uksakŭm-amenoo' wědaběksĭt Soodaěkŭ ; tan tĕt Moo-yesōk moo ělekŭlōōsĭgōōp oochĭt' padŭleaskŭ.

15. Ak mäch āpch.mowe-āje-kĕdlāwāe-tĕleāk' egaach ŭktŭk' padŭleas' tan tĕlāāk stŭgāā Mělkĭs'ĕděk ;

16. Tan moo wĕje-kesedāsĭkw maageiyā' ŭtploo'dākŭn ĭktook, kadoo āpche-memăjooōkŭn oomŭlgĭgŭnōdĭm ĭktook.

17. Mūdŭ tĕleloowedŭmāsĭk : " Keel tĕle-āpche-padāleasāwĭn stŭgāā Mělkĭsěděk "

18. Mūdŭ amooch' ĕdŭ ŭtploo'dākŭnĕk' tanĕk' neganaasĭg'ŭnĕk', kakeiskwĭskasĭgŭbŭnĕk', mūdŭ mĕnakŭnagŭbŭnĕk' ak moo kaneāwĭn-oogwĕk'.

19. (Mūdŭ ŭtploo'dākŭn mogwā' keskăjaa-dooksŭp kogooā'), kadoo pĭskwadās'ĭgŭp ājekŭl-oolk' ājĭpchoodākŭn, tan wĕjuhchoo-owedaĭkw Nĭkskamŭ.

HEBREWS.

20. Ak mūdū wėjeęgaak ũloowedŭmāsood' iktook, mūdū meamooch' nęg'ŭmow wėje-padŭleasāwaloosŭnĭk' moo ũloowedŭmāsood' iktook ;

21. Cadoo nęgŭm ũloowedŭmāsood' iktook wėjepadŭleasāwĭt', wėjepadŭleasawĭjŭl tanŭl tĕlĭmchŭl : " Ukchesakŭmow ěloowedŭmāsĭp ak ma ooche-āpskwĕdāādŭmook, keel padŭleasāwĭn' āpchooŭ ak tŭlāādŭks stŭgāā Mĕlkĭsĕdĕk."

22. Na tĕdooje-āje-kĕlook' kesāgŭnoodŭmŭm-kāwā' iktook tŭlā' wėjekesedāsĭt Sāsoo Goole oonooje-abankŭdooĕlsāwĕnŭ.

23. Ak meamooch' ědŭ nęg'ŭmow pegwĕlkŭs-neek padŭleaskĭk, mūdū wĕjuhtŭkoolkoosĭsŭneek 'npooĕkŭn iktook ootŭlĭpkĭtkadŭmŭnowŭ.

24. Cadoo oola' cheenŭm mūdū āptŭgāt' kĕkoon' padŭleasāwoode tan ma kese-kewŏn-skadāsĭnoogŭ.

25. Na oochĭt' tĕbegŭnĕtk' oowŭstowean' 'msĭt tan tāsĭlĭje tane wejooowedaalĭje Nĭkskam-āwĭktook oochĭt' nęg'ŭmŭ ; mūdū āpchoo memājĭt ootalasoodŭmĕlsāooĕnŭ.

26. Mūdū tĕdooje-kĕloo'sĭt Ukchepadŭleas' wĕlkadĭt oochĭt' kenoo ũktenĕnak', tan sābāwĭt ak mogwā' mĭlĭmkoosĭkw, kadoo wŏkŭmāāk, ak wĕjetĕpkesaadāsĭt padatĕgāwenoo'hŭ, ak kesadāsĭt ootājeĕspāĭn ak wasŏkŭ.

27. Tan moo wĕdŭmedāādŭmook tāsęgĭskĭk stŭgāā nęg'ŭla ũkchepadŭleaskĭk tŭmk oopĕge-tŭnowĕn oochĭt' nęgŭm ootŭloowāwoodeel, tokoo āpch oochĭt' memājooeno' ootŭloowāwoodewŏl', mūdū na tĕladĕgĕp' nāĕĕkt moo āp ootŭladāsĭn, nęg'ŭla pĕgetŭnowĕdŏk ootenĭn ;

28. Mūdū ũtploodākŭnĕk kesalābŭne chee-

nūmoo' ootūkche-padūleasāwooltlīn' tane mēn-
 ākūnadīlje ; kadoo ūloowedūmāsoodeā' kūloos-
 wōkūn, tan egaak ājekējegow' ak ūtploodākūn,
 kesalājūl Nīkskamūl Ookwīsūl [ootūkchepadūle-
 asāwīlīn], tanūl kakeikeskājaadāsīljūl yāp'-
 chooū.

CHAPTER VIII.

1. Na wēg'ūla kogooāal tanūl wēskoodūmoo'-
 gūl oola' na mowemēgedāādāsīk : Kenoo kēk-
 oonkw' tan tēlīkchepadūleasāwīt', tan ēbaasīp
 ootenākūnūmk • Elēgāwīljūl ookoodpoodīmk
 wasōgū.

2. Noojetūlloogwēt' na nīkskamāwāal poktūs-
 ka'sīgūl, ak na kēdlāwāyā' Wīgwōm, tan Ūkche-
 sakūmow keseegatkūs, ak tan cheenūm moo
 keseegatūmoogoo.

3. Mūdū 'msīt tan tāsījīk ūkchepadūleask'
 tēloo'gwōloojīk oopūgedūnowōō'dīnow īgūnūm-
 ādīmīkāwāal ak pēgedūnūmādīmīkāwāal, na oo-
 chīt' dėpkadik oola' Nēgūm ookēkoon'ūmūn
 nadoo kogooā' tan ūpketūnowwēdoodo'.

4. Mūdū oosītīkūmook' eehkūsūn moo padūle-
 asāweewīsōk', mūdū āhkīk tanīk pēgedūnowoo-
 dījīk oochīt' tan tēleāk' ūtploo'dākūn.

5. Tanīk nābloogoodījīk wēg'ūla nābōgīg'ūn-
 ūl ak wēchejakūmījooeāgūl wasogāwāalū.
 Stūgā' tan tēlekenoodūmātūp Nīkskamūl Moo-
 yeesōkū, tan kēdootūleegachū : Mūdū tēlooēp :
 "Ankodāan tūledoo 'msīt kogooāal stūgāā oo-
 nābōgīgūnūmooōl' tan tēlekenooadoolkūp kūm-
 dūnoogū."

HEBREWS.

6. Cadoo nūgāā [Sāsoo Goole] mēsūnūk' ājekūloo'lk loogowōkūn, mūdū Noojīptūgegēdūk ak Noojekūloodūmēlsāwēt' na, oochīt' ājekēlook' kesāgūnoodūmūmkāwā', tan wēje-mūlge-kesaadāsik oochīt' ājekēlookūl ūloowedūmāsodeel.

7. Mūdū nēg'ūla ūmkwēsāwāēk' kesāgūnoodūmūmkāwāēk' moo āneāptūmoomūk'sūbūn, moo wājedāsīnoosōk' tabooōwāū.

8. Mūdū tan tēleāneāmāch' na tēlooēt': "Ankāptūmookw' naagwēgūl wēchkooeagūl, Ukchesākūmow āāt, tan toochoo pelā' ledooōn' kesāgūnoodūmūmkāwā' oochīt' Islāāl week ak Sooda week tūlāū.

9. Ma tūldēnook stūgāā nēg'ūla kesāgūnoodūmūmkāwāēk' tēltēgūp kesedagēk' oonīkskamījooōkū, nēg'ūla naagwāāk wēs walūgēk' oopūtūnooōk' 'nwoolīktalkalan' Esīptēgū; mūdū moo āptūgadūmoodīgoobūnik' 'nkesāgūnoodūmūmkāwāūmk, ak aneamkūbūnik', Ukchesakūmow āāt.

10. Mūdū oola' na kesāgūnoodūmūmkāwā' tan mūlgedoodēs oochīt' Islāāl week kūlābīs' wēg'ūla naagwēgūl ēlmegūnikū, tēlooēt' Ukchesak'ūmow: Egadoodēs' ntūbloodāk'ūnūmūl ootāledaswōkūnūmooōkū, ak weekūmooōdēs' ookwōmlamoonooōkū, ak neen wēnīkskamooltedāk' ntenīn, ak nēgūmow' 'nmemājooenoomedēs.

11. Ak ma kenoodūmādoolteekw, kūsna' tūlīmtoolteekw: "Ukchesakūmow ūkchīje!" mūdū 'msīt tan tāseēdich ūkchījeedāk, tan mowenootkoltijik meesokoo' mowekesegooltijik, (tan mowe-būnogoltijik meesokoo mowešpoltijik.)

12. Mūdū āooledāādūmooōdēs' oopadasoodīm-

oošl': ak ootūloowāwoodewōl' ak oopadamsoo-
dīmooōl māch ma mīgwedāādūmooagūl."

13. Na tan tělooēch: "Pelā' kesāgūnoodūm-
ūmkāwā'," kesaadōk ūmskwēsāwā' oosaakowe-
ānū. Na oola' kogooā' tan kesegooeāk' ak pēme-
kakaagūgūmak', kēgēt kakayāk' na.

CHAPTER IX.

1. Na ēdū ūmskwēsāwāēk' kesāgūnoodūm-
ūmkāwāēk' kēkoonkūb'ūnūl ūtploodāk'ūnūl loo-
go-wōkūnāālū, ak oosītkūmoogāwāēk' wīgwōm-
ēk' nīkskamāwāēkū.

2. Mūdū wigwōmēk' keskājaadāsīksūbūnēk' ;
ūmskwēsāwāēk' poktūskasīgēk' tan tēt wōso-
goonūmākūnūtkwēk' kakūmīksūp, bātaloodeēk',
ak pībūnokūnkūl nayadāsīkāwāāgūlū, nēg'ūla
poktūskaasīgēk' tělooesīgēk, "Nīkskamāwāū."

3. Ak lāmāāk tabooōwā' ūtkūmākpelākūn
īktook, nēg'ūla wīgwōmēk tan tělooesīgēk'
"Bējelenīkskamāwā' ;"

4. Tan kēkoonkūs wīsoowooleāwāyāēk' bāt-
kwealasoodūmākūnēk' wāīpkōgwēsīgūnāēk', ak
kesāgūnoodūmūmkāwāēk lūskeigūnēk', tanēk
'msīt oopūmēdoomkūl eoneskwēgeāksūbūnīgūl
wīsoowooleāwāēk', nēg'ūla Lūskeigūnēk' pesīs-
ūnōk woōk wīsoowooleāwāyāōk' těptēksūbūn-
īgūl mana, ak ēlp Alūnōk ootaptoō'nēk, tanēk'
sakīpkeāksūbūnēk' ; ak ēlp kesāgūnoodūm-
ūmkāwāāgūl sākskāpskāāgūl.

5. Ak ooskītook lūskeigūn kēlūbīmakīk mow-
īkpūmāāksūbūneek wōsogwēsūneek, akchega-
daadoodībūnēk' ūkpūskeigūnēk' īlkwījaadākūn-

āĕk', oochit' nĕg'ŭla nŭgāā mā keseooluskwĭm-
akŭjĭk.

6. Na nĕg'ŭla kogooāal keskājaadāsĭgĕk', ŭm-
skwĕsāwā' wĭgwōmk nāāgow pĭskwĕdaajĭk pad-
ŭleask' ootŭlookwōdŭmŭnow'.

7. Cadoo taboowā' poktŭskaasĭk pasŭk ŭk-
chepadŭleas' pĭskwaat' nāōōkt nāookteboonkŭk-
ĕl', tās pĭskwaachĕl' pĭskwaadōk mālđāoo tan
pĕgedŭnowĕdōk' oochit' nĕgŭm ootenĭn, ak ĕlp
oochit' memājooenook' oopadasoodĭmoođlŭ.

8. Na Wĕjeoolenĭkskam wĕjekenamoolk'w
pĭskwaadĭmk Bĕjŭle-nĭkskamāwā' Poktŭskaasĭk
mā mŭnaa toochoo pakeikenooaadāsĭnook' āskw
- kakŭmik' ŭmskwĕsāwā' Wĭgwōm.

9. Nāpkākŭn na oochit' nŭgāā toochoo pĕme-
tĕtpeākŭp, tan tĕt ĕtlĭpketŭnowĕdŭmk' ĭgŭnŭm-
ādĭmkāwāal ak pĕgedŭnŭmādĭmkāwāal tanŭl
māsekeskājadalĭjŭl tanŭl alasoodŭmālĭjŭl, na
kogooā ĭktook tan tŭlā' ookwōmlamoonkŭ.

10. Tan tŭlāal pasŭk oochit' mechĭpchāwāal,
ak nĕsāmoogwōmkŭl, ak kakeiyese-mĭlĭksĭspal-
dĭmkŭl, mageiāalŭ ŭtploodāk'ŭnŭl, tan tĕlĭpkĭjĭt-
ploodās'ĭgŭl meesokoo tĕtpŭgaak ootegaan' oo-
chit' kokwōjadĕgĕmkŭ.

11. Cadoo Sāsoo Goole pĕgesĭnkŭp ootŭkche-
padŭleasāwĭn' oochit' wĕg'ŭla kĕlool'kŭl kogoo-
āal tanŭl kĕdooeagaagŭl; oochit' ājĭmsŭgeek ak
ājekĕloo'lk Wĭgwōmŭ, tan moo wĕjekesedās'ĭn-
ook' 'mpŭtŭn ĭktoogŭ, (nŭt na, moo oola' oosĭt-
kŭmōōk' tŭlā'),

12. Ak moo oochit' tĕbŭlchwāyā' kŭsnā' wĕn-
joodeamoochwāyā' mālđāoo, kadoo oochit' nĕgŭm
oomālđĕm, pĭskwaat' pasŭk nāōōkt Nĭkskam-

āwāāl Poktūskaasīgūl, kesīmsūnk' āpchooāwā' abattēlādīmkāwā'.

13. Mūdū tebūlchwāyā' maldāoo, ak nētlowā' maldāoo, ak sīgīmtoswā' tūpkwōn ēlāmkkāk-toooh tanīk mējegadāsooltījīk, tēdoojenīkskam-āwāalāch oomageiwow' oowokūmadās'īnū ;

14. Sāsoo Goole oomaldēm, tan āpchooāwā' Wējeoolenīkskam-āwīktook pēgetūnowēdōk' Nīkskamāwīktōok ootenīn tan kēsewōkūmāāk, tādoojēaje-pegwēle-wōkūmadoodūl' kelow' ūkam-lamoonooōl ūktējīgūladoonow' nēpkūl loogowōk'ūnūl, oochīt' ūktūloogwāooōnow' Memājīt Nīkskam.

15. Na oochīt' oola' Noojekūloodūmēlsāwēt' oochīt' pelā' kesāgūnoodūmūmkāwā', koolaman' 'npooōkūn kесеēgaak oochīt' nēg'ūla padamsodeel tanūl kесеēgaagūl ūmskwēsāwā' kesāgūnoodūmūmkāwā' iktook ootabīksīktāsīnū, nēg'ūmow tanīk wegoomoojīk oomūsūnūmūnow, āpchooāwā' 'mtālegēm', tan Nīkskam ēloowedūmāsīt ootīgūnūmooōn'.

16. Mūdū tan tēt āhk 'npooōkūnā' kesāgūnoodūmūmkāwā' oochīt' ūloowedūmāsoode, meamooch' dēpkadīk oonāyaadāsīn kesīnpūk' tan kesedōksūp oola' kesāgūnoodūmūmkāwā'.

17. Mūdū 'npooōkūnā' kesāgūnoodūmūmkāwā' mēlkīgūnāk' kesēloogwēk kes kesīnpūk' memājooenōō' tan kesedōksūpū. Mūdū mogwā' tāluhtāpsoonenook, moo mēlkīgūnanook, āskw memājīch tan kesedogūp.

18. Na oochīt' ūmskwēsāwā' kesāgūnoodūmūmkāwā' wējītploodās'īgūp maldāwīktook.

19. Mūdū tan tīlesīp' Mooyesōk kakeitplood-

ūmoođđek' 'msít tan tāsílích' memājooenoo' oo-
 chít' tan těláak ūtploodákūn, wěswaadōksūp,
 wěnjooodeamoochwāyā' máldāoo ak těbūlchwāyā'
 máldāoo, ak sām'oogwōn ak měgwāāgūl chech'-
 kělooāoochwōbeel, ak hīs'sūpūl, ('mskegooōks-
 eel), tokoo ělābādōksūbūněk' weegādīgūněk' ak
 'msít memājooenoogwū,

20. Ak āābūnōk': "Oola' na máldāoo tan
 tūlā' na kesāgūnoodūmūmkāwā' tan Níkskam
 tělītploomologūp."

21. Ak ělp wīgwōm ak 'msít těluhtāpsík nā-
 ooktā' těllābādōksūp.

22. Ak sooěl 'msít kogooāāl tan těleāk ūtploo-
 dákūn, wěje-wōkūmaadās'īgūl máldā-wíktook.
 Ak ělp máldāoo moo koodaadāsínook' abíksíkt-
 āđīmīkāwā' mogwā' āhtūnook'.

23. Na oochít' děpkadıksūp wasogāwāāl nāp-
 kāk'ūnūl oowōoje-wōkūmaadāsín nēg'ūla kogoo-
 āālū; kadoo tanūl wasōk tūlāāl oowōojewōkūm-
 aadāsín ājekūlookūl kogooāāl moo ěnkoodā
 nēg'ūla.

24. Mūdū Sāsoo Goole moo pískwaakwsūb'-
 ūnūl níkskamāwāāl poktūskaasīgūl tanūl wějeke-
 sedās'īgūl 'mpūtūn íktook, tanūl kědlāwāāl oo-
 nāp'kākūnūmooōl'; kadoo pískwaap wasōk', nūg-
 āā kenoo ūktalasoodūmēlsāookoonēnoo ooskal-
 ook Níkskamūl.

25. Ak mogwā' wěđūmedāādūmook oopěget-
 ūnowědoon' -ootenīn seowwuū, stūgāā ūkche-
 padūleas' tělepískwaach' Běj'ěle-níkskamāwāāl
 poktūskaasīgūl tās nāookteboonkūkěl' tan těle-
 pískwaadōk máldāoo, moo nēgūm oomáldēm.

26. Mūdū ědook' na tūleáksūbūn, seowwu'

ědook' ůksenoogwösök' tan keskescdäsíksůp
oosítkümoou. Kadoo nůgāach nāōōkt tĕlesíp'
tĕtpůgaagůl keskājeāgůl māswaadāsíp ootooche-
jĭgůlaadoon ůloowāwoodeel oochít' tan tĕlĭpke-
tůnowĕdök' ootenĭnů.

27. Ak můdů memājooenoo'k tĕlĭtploomoojik
nāōōkt wĕn oonbůn, tokoo toochoo kesĭnpůk' ĭl-
soodakůn ootegaan,

28. Na ělp tĕlāāk na Sāsoo Goole nāōōkt
pĕgetůnowĕdoomkůp ootĕjĭgůladooŭn' pĕgwĕl-
nĭje ootůloowāwoodewŏl', ak tanĭk ěškůmalaa-
dĭjůl lemāswaasĭdů taboowā' ma ůloowāwoo-
dĭnook' ootenĭnk, kadoo oochít' Oosůtŏgůn.

CHAPTER X.

1. Můdů ůtploo'dākůn tan tĕlekoo'koonk pas-
ůk wĕchejakůmĭch'oeagůl tanůl kelool'kůl ko-
gooāal kĕdooeagaagůl, ak moo kĕkoonůmoohk'
tan ansůmā' nāpkākůn oochít' nĕgůla pĕgetůn-
ůmādĭmkawāal tanůl pĕgetůnowĕdoo'dĭjůl tāse-
boonkůkĕl', moo kesuche-kakei-keskājaalagwe
tane tĕt pĕjedaalĭje.

2. Můdů tůleāksůbůn moo boonĭpketůnāse-
noosök' ? můdů nĕg'ůla alasoodůmāwenook' kes
nāōōkt wŏkůmadasoolteedĭch, moo āp wādoo-
gwŏgweedĭsök' ootůloowāwoodewŏl'.

3. Cadoo nĕg'ůla nĕnoedāādākůn āhk oochít'
ůloowāwoodeel tāseboonkůkĕlů.

4. Můdů moo kese-tůladāsenook' nĕtŏlāk
wĕnjooĕteamook' oomāldĕmoow' kůsnā' tābůl-
chůk oomāldĕmoow', ookesejĭgůlaadoon' ůloo-
wāwoodeel.

HEBREWS.

5. Na oochit' tan tlesip' pëgesink' oositkūm-oo'k tēlooēt: "Pëgetünümädïmkāwāāl nābādās-ïgūl, ak ēlp pëgetünümädïmkāwāāl tanūl moo nābādāsinoogūl, moo keel wēledāādūmoonūl, kadoo 'mtenïn keskājadoo'sūp oochit' neen :

6. Kakeikōksās'ïgūl pegetünümädïmkāwāāl, ak pëgetünümädïmkāwāāl oochit' ūloowāwoodeel, moo mēnwëgowtüb'ünūl ;

7. Tokoo neen tēlooāāp' : "Ankaptāān ! neen pëgesin' ; weegädïgūn iktook āweegāsïk oochit' neen ; neen pëgesin' 'ntūlaadoon keel ūktoole-dāādāk'ünūm, O Nïkskam."

8. Teloōēt' kāk wāāk : "Pëgë-tünümädïmkāwāāl nābādās'ïgūl ak ēlp tanūl moo nābādāsinoogūl, ak ēlp kakeikōksās'ïgūl pëgetünümädïmkāwāāl, ak pëgetünümädïmkāwāāl oochit' ūloowāwoodeel, moo keel mēnwëgowtüb'ünūl, ak moo wēledāādūmootüb'ünūl," tanūl wëjïpketün-āsïgūl ūtploodākūn iktook,

9. Tokoo toochoo kese-tūlooēch' : "Ankaptāān ! neen pëgesin' 'ntūlaadoon kooledāādāk'ünūm, O Nïkskam ;" na wëje-jïgūlaadök ūmskwēsāwā' oochit' ookesaadoon tabooōwāū.

10. Na oola' ootooledāādāk'ünūm iktook wëjenïkskamāwāadāsoolteekw kenoō, oochit' Sāsoo Goole ootenïn, nāookt pëgetūnowēdoomk'.

11. Ak 'msit padūleask' tāsëgïskük kakūmool-tïjïk, ak ēloogoodïjïk, ak seowwu' pëgetūnowoodïjïk ënkoodāāl pëgetünümädïmkāwāāl, tanūl ma kese-jïgūladoodïgōōl ūloowāwoodeel āpchoōū.

12. Cadoo Nëgūm kesïpketūnowëdōksūp nāooktāchk' pëgetünümädïmkāwā' oochit' ūloowāwoodeel, aptūbaasïp Nïkskamūl ootenākūnūmkū.

13. Cüläbīs' ěškümätk' meesokoo kědānche galedü' ookoojeboogooasīnū.

14. Müdü nāooktāchk' pęgetünümädīmkāwā' ĩktook węje-āpche-kakei-keskājaalāje tane sābā-wadāsooltīlīje, nīkskamāwadāsooltīlīje.

15. Mā āp Węjeoolenīkskam Noojeloowedüm-āsīt oochīt' kenoo', müdü kesetūlooęp',

16. "Na tüle-kesāgünoodūmadedēs'ünēñ ũl-megūnīk', tēlooęt Ukchesāk'ūmow, egadooas' 'ntūbloodāk'ūnūmūl ookwōmlamoonooōkū ak ootāledaswōkūnūmooōk' weekūmooōdēs',"

17. Ap tēlooęt: "Ak ootūloowāwoodewōl' ak oopadamsoodewōl' nūgoo' ma āpch mīgwędāādūmooagūl."

18. Müdü tan tět nęgūla' keseabīksīktās'īgūl, nūgoo' moo āhtūnoogūl pęgetünümädīmkāwāāl oochīt' ũloowāwoodeel māchū.

19. Na oochīt', ũchkenātoot', müdü mūlge-daasoođe kękoonūmoo'kw oochīt euche-pīskwęd-aamk' Poktūskasīgūl Bęjūle-nīkskamāwāāl Sā-soo Goole omāldēm ĩktook,

20. Tan epīskwaadīmk keskājaadōksūp oochīt kenoo, pelā' ak memājīk owte, ũtkūmākpe-lākūn ĩktook ělesāptęk, nūt na nęgūm waagei ĩktook;

21. Ak müdü kękoo'nkw ěspāāk ũkchepadūl-eas' tan alsoosīt Nīkskamūl Week,

22. Tębowedānēch kędlāwāyā' 'mkamlamūn ĩktook, kędlāwāe-mūlgīktlāmsūtooōkūn ĩktook, kes kesuche-wōkūmaadās'īgūl ũkamlamoonenūl' ělābaltīmkāwā' ĩktook, ak ũktenēnūl' kesuhchīk-sīspaadāsīgūl wōkūmāāk sāmoogwōn.

23. Mūlgūnūmūnēch' ũktājīpchoodākūnūme-

HEBREWS.

noo' tan kese-agūnoodāsík, ak moo aswedasoob-
teněch'; mūdū nēgūm kēdlāwāít tan těleloowe-
dūmāsít, tan tělooěp ůktīgūnūmagooněnoo.

24. Ak ankedāaltoolteněch' ak nemoksool-
toolteněch' ůkūsaltoolteněnooŭ ak ůkokwōjada-
kadeněnooŭ.

25. Moo boonemowedaaněch stūgāā alt boos-
ke-tūladadadeedījū, kadoo 'nsūtooímtoolteněch
ak pūme-aje-ůtīgūnēdūmūněch tan těle-pūme-
nūmedooók' na naagwěk oochkoeánū.

26. Mūdū ooledāādūmookw ůkpadadakade-
něnoo kesímsūnūmoo'kw kējedoomkāwā' oochít'
kēdlāwāooókūn, na nūgoo' mogwā' āhtūnook'
māch pēgetūnūmādīmkāwā' oochít' ůloowāwoode.

27. Cadoo ehtūs wāgwōdaswōkūne-ěskebēd-
oomkāwā' oochít' wōōnmāje-ůlsoodákūn, ak
booktāwe-uhkweioode oochít' tane ělístūmoo-
dílĵe.

28. Tan wěn kěnskedāādūmoooch' Mooyeesō
ootūbloodák'ūnūm, wějīnpūk, ak mogwā' āoole-
dāālsoode mēsūnūmook', eūmūlĵch' taboosílĵch
kūsnā' nāāsílĵch' nojelooedūmāsooltílĵe ;

29. Tāleājímtooāādo ědōók' těledasoolteyók'
tūledāālūmmooch' tan ěkwche-boogooaasíb'ūnūl
Níkskamūl Ookwísūl ak ělp kěnskedātkūp kesa-
gūnoodūmūmkawāyā' máldāoo tan wějeníkskam-
āwaloo, ak ělp kěnskedāālūmāb'ūnūl Wějeole-
níkskamūl Tanūl Noojeāooleedāādēgělĵlĵl ?

30. Mūdū kějēekw nēgūm tan kese-tělooěp :
“Neen alsoodūmanūl wōōnmāje-kenamātīnā-
wāal: neen abankūdooědēs', tělooět Ukche-
sakūmow.” Ak apch: “Ukchesakūmow ůlsoo-
mādū oomemājooenōom.”

31. Mědooe-wāgwōdaswōkūnik wěn kokwaal-
ūch Memājilijūl Nīkskamūl.

32. Cadoo mīgwedāādūmōōkw' ūmskwēsāwāā-
gūl nagwāāgūl tan tīlesīp' kese-wōsogwadolōk'
mēsūnūmogūp mēskeek mātūndīmk wōōnmāje-
daasood' iktook.

33. Chīptooēgāal tan tīlesīp' egaaloologūp ūk-
tooche-mālegīm-koosooltīnow' kakawīmtīmkāwā
iktook, ak wōōnmājāooōkūn iktook, ak chīptoo-
ēgāal tan tīlesīp' wīgūmagaltoolteyogūp tankīk
tēlaloosūneek.

34. Mūdū āooledāālūmogūneek tankīk kestā-
wodāsooltībūneek, ak wēledāādūmoodeyogūp
kootāpsoonooōl' kokwadolōk', mūdū kējedoo-
deyogūp ūkookoonūmūnow' oochīt' kelow' āje-
kūloo'lk 'mtāpsoon ājīpkedābēk'.

35. Na oochīt' moo ūktējīgūlaadoop ūkūdlām-
sūtooōkūnooōl' tanūl mowepegwēle-abankūdās'-
igūl.

36. Mūdū wēdūmedāādūmoodeyōk' ūktoole-
skebēdoonow' koolaman' kesetūladakadeyōk'
Nīkskam ootooledāādāk'ūnūm, 'mšūnūmoode-
dōksūp tan Nīkskam ēloeedūmāsīt ūktīgūnūm-
agoonow'.

37. Mūdū 'mchīchk' kechkaa ak nēgūm tan
kedooīpkesīnk' ūpkesīnto', ak ma āpkītook, ma
'nkaasīkw.

38. Na Nīkskam tēlooēt: "Tanīk kokwōd-
mūdoodījīk oochememājooladā' ūktlāmsūtoo-
ōkūn iktook; kadoo āpskwaasīch nadoo wěn,
'nchejakūmīch' moo wēledāālūmagool."

39. Cadoo moo na kenoo tanīk āpskwēdaajīk
kakeiksūgadākūn iktook; kadoo kenoo na

tan'ik tēl'iktłamsūtūmood'ijik oochejakūmijooō'
oochoohsūtaadilīnū.

CHAPTER XI.

1. Na nūt na ūktlāmsūtūoōdkūn kēsēs-kūm-
ādūm'ūk tan'ul kogooāal āj'ipchoodās'īg'ul; ūloo-
wedūmāsōode oochit' tan'ul moo nēmedoom'ūg'ul.

2. Mādū na wēje-ooleāgūnīmkoosesūneek
sakawāch'k'ikū.

3. Uktlāmsūtūoōdkūn iktook wēj'insūtūmo-
deekw oositkūmōō' ootoochekesedās'īn N'ikskam
ookūlooswōdkūnūmk', na oochit' tan nēmedoomk'
moo wējeānoog'up tan'ul kogooāal nēmedās'īg'ul.

4. Uktlāmsūtūoōdkūn iktook Abēlōk pēgetūn-
ūmooōs'ūn'ul N'ikskam'ul ājekē'oolkēk' pēget-
ūnūmādīm'kāwāēk' moo ēnkoodā Cānōkū; oo-
chit' na ūloowedūmāsōodeēk' mēsūn'ūksūbūnēk'
oochit' ookokwōdūmūdoon; mūdū N'ikskam
ēloowedūmās'is oochit' oot'īgūnūmādīm'kawāal,
ak oochit' na tūleaa nēpk māch ētlāw'istōk.

5. Uktlāmsūtūoōdkūn iktook Enūkōk wēje-ke-
wōnskaadās'isūnōk' koolaman' moo nēmedook-
sūbūnēk' 'npooōkūnēk', ak mogwā' wājedās'ik-
sūbūnōk', mūdū N'ikskam kese-kewōnskalās'ūnū.
Mūdū āskw moo kewōnskaadās'igwēk' kēkoon-
kūsūnēk' wēg'ūla' ūloowedūmāsōodeēk': "N'iks-
kam'ul wēlaalās'ūn'ul, wēlkw'ijaalās'ūn'ul."

6. Cadoo tan wēn moo kēkoonūmōōk' ūktlām-
sūtūoōdkūn, nēgūm moo keseoolkw'ijaalagool
N'ikskam'ul; mūdū tan wēn pēges'īnk'ul N'iks-
kam'ul meamooch' dēpkad'ik ookoodlāmsūtūmūn

CHAP. II.

Niiskamül ootemülinü, ak ělp ootoolezaban-
küdoon' tane pegäje-kweläjeü.

7. Uklämsütooökün iktook Nooäök kegenoo-
aadoodünök' oochit' tanül kogooääl moo mäch
nëmedäsenoogünigül, wëjewägwödasisünök', to-
koo ëdoolisünök' oochit' oostaadoon tan tël-
ikwjiiksooichü. Oochit' na wënmäjeilsootküs
oositkümöök' ak wëtäligëmis' oola' säbäwoode tan
wëjeäk' uklämsütooökün iktook.

8. Uklämsütooökün iktook Ablahamök
wëgoomöedëk' Niiskamül, wëgoomtëk ootüleën'
makümegeäoo tan kedootäpsip küläbäisü, säktoo-
öb'unül ak wëjipkotümkaasisünök' tüleaa moo
kejedooksüp tan tët äleës'.

9. Uklämsütooökün iktook wëtülügätküs na
makümegeäoo tan Niiskamül tëlööëlis' ootigün-
ümagoon, stügäa pelooä' makümegeäoo, sëgee-
günegünaksüp nëgüm ak ělp Esakök ak ělp
Sakobök, nëg'üla ělp wijuhtälegemooltisüneek
tan Niiskam kesetülooës' ooküdooe-igünümo-
öönü.

10. Müdü kwilküs ükchegün' tan mëlkeboo-
goök' tan Niiskam kesedäatküs ak eladöksüp.

11. Uklämsütooökün iktook Saleök wëjim-
sünküs mülgigünöde oonünkäjäinü, ak bokche-
kedäs' tüleaa wësäme-kesegooeskwois, müdü
këdlämsütooöb'unül Nëg'ümül ookwëdläwäilij
tanül keselooedümäsiliijül ootigünümagoon [oo-
wëgwiseënu.]

12. Na oochit' wëdabëksooltübüneek näoocktä-
jiledü memäjoenooök', ak tan tëläägüs stügäa
nëpkël', tële-poogwëlegwësüneek stügäa küloko-

HEBREWS.

wěchk' tāseedich, kūsna' stügāā ādooōmk' ūk-taanook, tanūl moo keskedāsinoogūl.

13. Wěg'ūla 'msit tāseedip ūktlāmsūtooōkūn iktook ētlīnpūgeek, mogwā' mēsūnūmeedewěk' tan Nīkskam kesetēlooēp' ookūdooe-īgūnūm-ooōn'; kadoo nēmedoo'dīsūnīgūl, ak kēdlām-sūtūmeedīsūnīgūl, ak wēs wadoo'dīsūnīgūl oota-ledaswōkūnooow' iktoogū, ak tēlooēsūneek oopelooāowooltīnow', ak pasūk oopūmkēnīnow oosītkūmoo'gū.

14. Mūdū nēg'ūla tanīk tēlooējīk nēg'ūla kogooāā, pakeitūlooējīk ookwelūmūnow' oomūt-kuowū.

15. Ak meamooch' mīgwedāādūmeedīsūn tan tēt wējīpkotūmkedaadip, keseabājīdaadīsōk.

16. Cadoo nūgāā mēnwēgāādīch ājekūlook' oomūtkuow', nūt na wasōgāwāū, na oochīt' Nīkskam moo nēdāgāīkw ootūlooeooksīn nēg'-ūmow Oonīkskamooōl'; mūdū Nēgūm eladooōp' ūkchegūn' oochīt' nēgūmowū.

17. Uktlāmsūtooōkūn iktook Ablahamōk kwējaalooksīdēk', pēgetūnowēdōksūbūnū' Esakōū, ak nēgūm tan mēsūnūgūl ūloowēdūmāsoo-deāāl kūlooswōk'ūnūl, pēgetūnowēdōksūb'ūnūl nāooktoobīstāb'ūnūl ookwīsūl.

18. Oochīt tan tēlooēm kūs: "Esak' ootenīn ooche-tūlooeedooksoolteđāk ēdū kūnejīnkū."

19. Tēledāālūmās'ūnūl Nīkskamūl ootēbegūn-ālin' ookesemenooaadēgēlīnū, tan tēt nāpkākūn iktook wėje-abājuhsooalūtūb'ūnūl.

20. Uktlāmsūtooōkūn iktook Esakōk wėjeoolalāb'ūne Sakobō ak Esaō oochīt' tanūl kogooāā kēdooeagaagūl.

CHAP. II.

21. Uktlämsütoočkün iktook Sakobök pëmīnpügĕk' wĕladoošünegü' kĭtk ookwĭskü Sosĕpülü ak alasoodümas' aptogünoosis ootaptoonü.

22. Uktlämsütoočkün iktook Sosĕpök pëmīnpügĕk' wĕskootküs tan tülĭpkotümkedaalidü' Islāäl oonejĭntnü, ak tĕlĭtploomäs'üne oowöckündēmül oopoktümkaadagoonü.

23. Uktlämsütoočkün iktook Mooyesök wĕskĭjenoedĕk' mĭmoogwödäsĭsünök, oongegoo mĭmoogwölche nāsĭlĭje dĕpkünoosĭlĭje ; tĕlĭpkĭjegādäsĭt, müdü nĕmedoodĭs ookĕloo'sĭlĭn' mĭjooajeejülü, ak mogwā' chepätümooaadĭgoob'ünül Elĕgāwĭlĭjül tan telĭtploodĕgĕlĭch.

24. Uktlämsütoočkün iktook Mooyeesök kĕsegĭtĕk' moo wĕledāādümüooksüp ootülooedooksĭn Pālowĭnĕskwāch' ookwĭsül ;

25. Müdü bĕjüledāātĕküs oowĭje-oonmäjäĭn Nĭskamül oomemājooenoomü moo ĕnkoodā ookoo'koon'ümün wĕlāĭmkül padasoodeāäl, pasük tĕgĕloogoonaaĕgü.

26. Müdü ājĭmkedāātĕküs Sāsoo Gooleül' oobünokekāälümüooksode moo ĕnkoodā Esĭptĕgāwāäl mĭlāsoodeel : müdü ĕškümātĕk' abanküdoowāü.

27. Uktlämsütoočkün iktook wĕjĭnkütĕküs Esĭptĕk', ak moo chepätümooök' ĕlĕgāwĭlĭjül oowöĕgeioodeü ; ak mĕlkünatküs stügāā nĕmĕājĕl' tanül moo nĕmegoosĭlĭgool.

28. Uktlämsütoočkün iktook noojotĕküs seowasĭmkāwā' wegoobaltĭmk', ak tĕlekoodadäsĭksüp mālđāoo ; koolaman' tan nābaabüne mĕltāmuhskĭjenooltĭlĭbüne, moo oosāmalügoonow'.

29. Uktlämsütoočkün iktook wĕje-üşooküme-

HEBREWS.

daasün'lk męgwāak ūkchīgūm stūgāā nuhkūme-
gėkėlū, ęlt na Esiptėgāwāk' kwęje-tūladaka-
dīsūneek, kadoo okūnūpogwėsūneek.

30. Uktlāmsūtoočkūn ĩktook logopskūnīg'-
ūnūl Sėlekōk tūlāāl nesūgopskūdėskūl kesuhche-
kuhtogwadadīdėk' ęlooīgūnūk' tāsooogoonaagėk.

31. Uktlāmsūtoočkūn ĩktook Lahabōk mėd-
ooāgūsūnōk' ābītōk, moo wjĭnpooksūb'ūnōk
tankū moo kėdlāmsūtūmoodeeligwigū ; mūdū
kesuhsooaalāsūnegū' noojĭntooaadīlĭtkū wōntūk-
ōd ĩktook.

32. Ak tǎlegūloo'lk ootǎjepoogwėl'tūnūn tan
tėlooā? mūdū ma kese nūgaasu 'nkakāgūnĭman'
Gīdėnōk, ak Bālakōk, ak Sāmsūnōk, ak Jėp-
taōk, ak Dabīdōk, ak Sāmuėlōk, ak neganĭk-
chĭjetėgāwenoogwĭk,

33. Tankĭk ūktlāmsūtoočkūn ĩktook wėje-
wĭswīgūnōdūmeedĭb'ūnīgūl ęlėgāwagīgūl, ak ęl-
oogwōdūmeedĭbūnīgūl kokwōjaadāk'ūnkūl, ak
wėswadoodĭbūnīgūl kesāgūnoodūmūmkāwāāgūl
nĭkskamawāāgūl, ak sėptoonaladĭb'ūne petālooū ;

34. Ak booktāoo oomūlgīgūnōdĭm wĭswīgūnō-
dūmeedĭp' ak wėjesābaadoodĭp ęspoogwōsĭk
wĭlnoogwōn ĩktoogū, ak mėnākūnūmk' ĩktook
wėjekesaloosūneek oomūlgīgūnadĭnowū, ak ke-
saloosūneek oomūlgīgūnadĭnow' mātūndĭmkėgū,
ak kesaladīsūnegū 'ntūbūloo'gwū tankū mātūn-
doolteedīsūnegū ootoosemooltĭlĭnū.

35. Abĭtkĭk wėswaladīsūnegū' oonpooenoo-
moočk kese menooadoosūnegū ; ak ūktūgĭk
amaskwĭbūnāoosūneek, ak mogwā' wėswadood-
ĭksūp boonaldĭmkāwā', oochĭt oomūsūnūmūnow'
ąjekūlookūl ąbĭjebėmkāwāālū.

36. Ak ůktůgĭk mǎlegĭmtĭmkāwā' ĭktook ělĭkwchaloosůneek, ak mǎtōksĭmkāwā' ĭktook, ak mā āp kělagōsůneek, ak pejaloosůneek laplesoonků.

37. Koondowtosůneek, etůmagebooloosůneek, kwějaloosůneek, ěspoogwōsĭk ĭktook wěje-nābosůneek; yǎledasůneek chechkělooāoochweiků ak tābůlchweiků ěkwtadeedĭsůnegů; āoolājooltĭsůneek, kestāwodāsooltĭsůneek, kakawāoosůneek; oosĭtkůmōō' moo děpkadeedĭgwe něgůlaů.

38. Yǎlāāgůsůneek bǎktākůmĭktool ak půmdůn ĭktook, ak wōlsǎktěgůl koondůl, ak woch ĭktook.

39. Ak 'msĭt wěg'ůla wějeoolāgůnĭmkoosesůneek ůktlǎmsůtooōkůn ĭktook; kadoo moo měsůnůmeedĭk'sůbůn wěg'ůla tanůl kogooāal Nĭkskam kese tůlooěp ookōōdooe-ĭgůnůmooědooů.

40. Můdů Nĭkskam kestěpkasadōksůp ājekůloolk' kogooā' oochit kenoo, koolaman' něg'ůla moo ookeskǎjaadāsooltĭnow' āskw kenoo moo āůmoo'kwů.

CHAPTER XII.

1. Na oochĭt' kenoo můdů kuhtogogoolkwĭk tělepoogwělkĭk noojelooedůmāsooltĭjĭk, půmědōōk' egadooněch' 'msĭt tan tāāsůgůl kěskōōgůl kogooāal, ak ělp na ůloowāwoode tan nakůmasĭsůboogwaaloolkw, ak můlgůnādůmůněch oola' negadůnāooōkůn tan egaadāsĭk kooskalnāk', ak lǎboolteněch' Sāsoo Goole tan Nooje kesedāatk ak Noojekesedōk ůktlǎmsůtooōkůn.

HĚBREWS.

2. Tan oochit' oola' wöðledaasoode tan ega-däsiksüp ooskalook, kloocheāwā' iktook ětleobn-mājāāgūs ak pĕbĕlāptüksüp 'ntāgōgün, ak ěbaasĭp enākünük' Nikskamül ookoodpoodĭmkü ;

3. Na ānkedāālümöök' Negüm tan wĕje-oonmājāaksüp ootülekekājĭmtĭmkāwāümooök' padatĕgāwenook' ootenĭnkü, koolaman' moo ũkespūnaadĭnow', kūsna' moo ũksooĭgūnaadĭnow' ũkchejakümĭjooow' iktook.

4. Mā mūnaə pĕje-kekājedaoöök' maldāoo ik-took tan toochoo mätünümök' ũloowāwoode,

5. Ak owönedāādūmoodeyök' oola' nĕstooĭm-tĭmkāwā' tan tĕluskwĭmoolök' stügāā oonjünĭjĕl' ũktenāwow' [tan tĕlooĕk], " Kwees, moo ũkpĕb-ĕlāptūmoo' Ukchesakūmow' oepĕtkĭmtĭmkā-wāüm, kūsna' moo ũksooĭgūnaoo tan toochoo kĕgenamāškĕl'."

6. Mūdū Ukchesakūmow tanül kĕsälājül, pĕtkĭmājül ; ak mātaaje 'msĭt tan tāsĭlje ookwĭss tane wĕswaalaje [oonjānkānū].

7. Mūdū 'msünümök pĕtkĭmtĭmkāwā', Nĭkskam tūlaloolok' stügā' wĕgwĭsĭjĕl' ũktenāwow' ; mūdū tĕgĕn' nüt ũlbadoos tanül oochül moo mātāāgoogül ?

8. Mūdū moo 'msünümoo'duök' mätödĭmk stügā' 'msĭt ũktügĭk tĕĭĭmsünūmeedĭch, na sĕg-āwāooltegök' ak moo wĕgwĭsĭmük ũktenāwow'.

9. Māch āp kenoo oongegooltegoop kaagein-ākū ak pĕtkĭmoolkoobūneek, ak kĕpmedāālümkoobūneek ; ma tū kese-āje-pegwĕle-skūdoo-owkw' ũkchejakümĭjenāk' Oochooł, ak wĕjememājoolteekw ?

10. Mūdū nĕg'ūmow tĕgĕloogooaagĕk tĕlĭp-

kijekenamoolkoobüneek, tan nĕg'úmow těleoole-
dāādūmeedīpū; kadoo Nĕgūm ūkooje-ūkaneā-
wooltenĕnooū, oochit' ūkmūsūnūmooōnĕnoo oo-
sābāwoodīmū.

11. Na 'msīt pĕtkīmtīmkāwāāl kenamātīnā-
wāāl moo kese wōōlgooĕnoogūl, kadoo wĕnmājā-
ooĕgūl; kadoo kūlābīs' wĕjeskaleagūl wōntūko-
deāāl menīchkūl, nĕgūmow' ootenāwōk' tanīk
tělekenoodūmāsoolteedīb'ūnūl wĕg'ūla.

12. Na oochit' ĕpsītkwaadookw 'mpūt'ūnūl
tanūl neseāgūl, ak mūlgīgūnāwaaalookw 'mche-
goonk tanīk mĕnakūnāj'īkū.

13. Ak kokwōtĕgūl owhteel ledōōkw' oochit'
ūkādooōlū, koolaman' tan askaasīt ma kesīps-
kaasīkw, kadoo ookesīnsaadāsīn.

14. Mājoolkwōdūmōōkw' ūktankooōnow' 'msīt
wĕnīk, ak ĕlp mājoolkwōdūmōōkw' sābāwoode,
mūdū ma wĕn nūmeagool Uksakūmamenūl' tan
moo kĕkoonūmookw sābāwoode.

15. Mĕnakū-ankodūmōōk' mow wĕn oonoo-
daan Nīkskamūl ootīgūnūmagwĕmkāwāūm, ak
moo oosūkaleān wiskūkūl oochebūskūl ūksĕspā-
āgoonowū, ak pegwĕltāk oochīmchegaadāsoolte-
dāk'.

16. Ak moo ooteemūn tan wīnāchkūl tělāāgūl,
kūsnā' tan booske-mālegegĕdūk, stūgāā Esaōk,
tanōk nĕdooeskĕdōksūp oomĕltām-uskīje-nooīm-
kāwāūmĕk oochit' nāōōkt mījesīmkū.

17. Mūdū kĕjedooōk' kūlābīs' pawōtkĕk' oo-
tootālegĕmīn' wĕlaltīmkāwāĕk' ĕjīgūlaaloo; ;
mūdū moo wājedooksūp āpskwĕdāādākūn, tūleaa
'msākpegoonk' wĕje-mĕnakūjā-kwīlkūs.

18. Mūdū kelow' moo pĕjedaaooōk' kūmdūnk

HEBREWS.

tan kesewāadoonoot, ak tan noogwaat ; kūsna' tan tēt maktāwaasik ak bogūnitpūgaasik ak mēdooamoogwaasik,

19. Ak tan tēt makeikesoodūnachk' mēd-ēdaak, ak kūlooswōk'ūnūl ētlenoodāsīgūl, tanul kūlooswōk'ūnūl tankik noodūmeedibūnūl moo ūsedāādūmeediksūb'ūnūl mā āp oowojuškwīm-koonowū.

20. Mūdū moo kese-ūkūmoodūm-eediksūb'ūnūl tanūl tēlitploomoojūl, ak tūleaa chēl weisis sāmkoōāch' kūmdūn koondāootaadēn.

21. Ak tēle-wāgwōdaswōkūne-nūmedoomkūs, chēl Mooyeesōk tēlooēsūnōk' : " Neen lōk kesewāgwōdaase chēl nēnkūdēsīn."

22. Cadoo kelow' pējedaayōk kūmdūnk Se-ūnk, ak Memājīt Nīkskam oochegūnūmk, wasogāwā' Sāloosālām'k', ak mowepoogwēle-beṭooīm-tūlnākūnijik ānsālāwijik āūmeedijū.

23. Ak tan tēt ētle-kakei-mowwedaamk, ak mēltame-kedamkāwā' moweōme, tanik oowe-soon'ūmooōl ētle-kese-weegāsīgūl wasōgū, ak tan tēt Nīkakam āhk, Tan bāhkwēnooje-īlsoodēgēt', ak tan kokwōdūmādoodijik oochejakūmijooō' kakeikeskajaadāsooltīlīje, āūmūlich ;

24. Ak ēlp Sāsoo Goole Noojekūloodūmēl-sāwēt' oochīt pelā' kesāgūnoodūmūmkāwā', ak maldāoo ēlābādīmkāwā', tan āje-pole-kūlōōsik moo ēnkoodā Abēlōk'.

25. Ankodūmōōkw' moo ūktējīgūlalanow' tan kēloosīt : mūdū moo sābadoodiksūbūn tankik ējīgūlaaladīb'ūnūl tanūl āgūnootkūd'ūnūl Nīkskamūl ootooledāādāk'ūnūmūl mākūmegēgū,

měloofch' kenoo ma sábaadöök' ooche-jigüleda-
ikw Nēgūm tan wasōk wējekūloosit.

26. Tan ookūlooswōkūn mājaadōksūp mak-
ūmegāoo nēg'ūla tlesipū, kadoo nūgāā kesit-
ploodk' tēlooēt': "Mā āp nāōōkt mājaadoodēs'
moo makūmegāoo pasūkū kadoo ēlp wasok."

27. Na oola' kūlooswōkūn—"Mā āp nāōōkt"
—tēlooēk' nēg'ūla kogooāāl mājaadās'īgūl' oo-
koodoe-jigūlaadās'īnū, stūgā' kogooāāl tanūl
kesedās'īgūl'; koolaman' tanūl moo kese mājaa-
dāsīnoogūl' tūlemūlgūdedūl'.

28. Na oochīt' mūdū mēsūnūmoo'kw ēlēgā-
waage tan ma kese-mājaadāsīnook', koo'koonūm-
oodenēch' īgūnūmagwēmāwā' ūkoole-loogāwōn-
ēnoo' Nīkskam ūkpūmedāādākūn īktook, ak
nīkskamāwāe-chepālkoosood' īktook. Mūdū
Kūnīkskamenoo' Booktāoo na kākoksowēk'.

CHAPTER XIII.

1. Wijegīdooltīmāwā' ūksālsoode eetūch
nāāgowū.

2. Moo ūktowōnedāādūmoop' ūktoolalanow'
pelooāāk; mūdū oochīt' na alt pīskwēgemaadīs-
ūnegū ānsālāwīlītkū āāskw moo kējeadīgwegū.

3. Tūle-mīgwedāālūmōōkw' wēg'ūla tanīk
kēlagūbesooltījīk, stūgā' wīje-kūlagūbesoolteyo-
kēl'; ak ēlp wēg'ūla tanīk kestāwodāsooltījīk,
mūdū māch āūmoodeyōk' ūktenāwōkū.

4. Māleāwoode kēpmāāk, 'msīt wēnīk ootenā-
wōk, ak 'npōgūn wōkūmāāk, ak moo mējegānook,
kadoo Nīkskam īlsoomādū tane wīnāchkūl' tēl-
oltīlījū.

HEBREWS.

5. Tan tělememäjoolteyöök' moo wiskooöltimkāwā' eganooch ūktenāwöökü, ak ooledāādūmoodikw tan wěskodūmoodeyöök': müdü nēgūm těloočs': "Neen ma boonājedāālūmooloo, kūs-nā' ma boonalooloo."

6. Na oochit' mēlketūlooāhk' "Ukchesakūmow Nooje-abogūnūmoočt', ak ma wāgwōdasu'; tālaaledo edook' memajooenö?"

7. Mīgwedāālūmōökw' wēgūla tankik neganowteekūmologūneek, tankik weedūmologūbūnēk' Nīkskamūl ookūlooswök'ūnūm. Ankedāādūmōök' tan tělememājeedīs' tělekěspowseedīsū, ak nāboočgāsooltikw' ookōödlāmsūtoowök'ūnūmoo-owēk'.

8. Sāsoo Goole nāooktā' tělāāk oolagoo', keskook, ak yāpchoo.

9. Moo ūkpoktūmkalūgoon' kakeiyese-mīlenamādīmkiil pēlooāāl, müdü kēloolk' 'mkamlamūn oowōöje-mūlgūden' Igūnūmagwēmkiwā iktook, ak moo oochit' mechīpchāwāāl, tanūl moo abogūnūmagweedīksūb'ūnūl tankik mājoolkwōladīsūnegū.

10. Kenoo kēkoonūmoo'kw bātkwealasoödūmākūn tan moo ūsedāādāsik oowoodādālooltinow'tanik čtloogoodījik na [Lēsweepāwā'] Sēgeegūnegūnkū.

11. Müdü wēg'ūla weisisk' ootenāwōl' tanik oomāldēmooow' čtle-episkwaadāsik Nīkskamāwāāl Poktūskaasīgūl, tan ūkchepadūleas' pīskwaadök oochit' ūloowāwoodeel, čtlenoogwaa-dās'īgūl koojūmook' oodūnkū.

12. Na oochit' ēlp Sāsoo Goole oochit' oosābāwaalan' memājooenoo' oomāldēm iktook

ětleeonmäjāāgūs koojūmook' kagūnaadāsik iktoogū.

13. Na oochīt' ūldanēch tan āhk [Sāsoo Goole] koojūmōōk' moweōm iktook, ak pūmaadoonēch oontāgōgūnūm.

14. Mūdū oola' tēt moo āptūgadūmoodīm-kāwā' oodūn' wēskodūmoo'kw, kadoo kwelūmookw' na tan kēdooe-choogooeāk'.

15. Na oochīt' Nēgūm ootenīnk oochelīpke'tūnūmooōnēch' Nīkskam moewōltīm-kāwā' nāāgowū, nūt na nēgūla tanūl wējegwēgūl ūksenāk'; tan tīlesip' ēmtogwodūmākw' oowesoonūm.

16. Cadoo moo ūktowōnedāādūmōōp' ūktooladākadīnow' ak ūktnadoodākadīnow'; mūdū na tēlāāgul pēgetūnūmādīm-kāwāal tanūl Nīkskam wēledāāt-kūl.

17. Uskūdookw' tanīk neganowtegūmoolōkw, ak moo kekājedaap ; mūdū nēgūmow' ēskūmdījīk oochīt' ūkchejakūmījooō', mūdū dēpkadīk ootāgūnoodūmoodīnow' [oochīt' kelow']; na oochīt' ūskūdōōkw' oochīt' ootūladakadīnow' ooledaasood' iktook ak moo sēspēdaasood' iktook ; mūdū na moo kaneāwaloolooōk'.

18. Alasoodūmēlsāwīn' nenēnū, mūdū kēdlāmsūtūmoodeēk' 'nkoo'koonūmūnēn' kēsekūl-oo'lk 'ntāledaswōkūnūmenēn', 'msīt kogooā' iktook wēledāādūmoodeēk' 'nwoolmūdoo'denēnū.

19. Cadoo mā ājepegwēltāmoolōk' ūktūladākadīnow' wēg'ūla, koolaman āje-nenākū-leabājaa-līdēn' ūktenāwōkū.

20. Na Nīkskam wōntūkodeā' tan menooaalāb'ūnūl' Sāsoo Gooleūl', oola' Espāālījūl Chech-kēlooāoochwe-noojeankotēgāwenool', oochīt' oo-

JAMES.

la' máldā-wíktook tan tülā' na āpche-kesāgūnoo-
dūmūmkāwā' iktook,

21. Kesaloolōkch ūkakeikeskājoltīnow', oo-
ochīt' 'msīt tan tāsūk kēloolk loogowōk'ūnūl, ūk-
oojebesadooōnow' ootooledāādāk'ūnūm tan ēloo-
kwēt' ūktenāwōk' tan wēlāptūk, oochīt' Sāsoo
Goole ootenīnk, tan tēlīkpūmīnsedooksīch yāp-
choo ak yāpchoo.

22. Edāmoolōk', ūchkenātoot', ūsedāādūm-
ōōkw' nēstooaboogooēmīkāwā' kūlooswōkūn ;
mūdū āweekūmoologūp tēgēlāāchkūl kūloos-
wōk'ūnūl.

23. Ukchījedōōkw' wījegīmīkw Tīmūte kese-
āpkwaaloot: wegoopchīk ūpkēsīnk' nēgūm ak
neen nājeankamooltēs'ūnēn.

24. Boosoolāwíktook 'msīt tan tāsījīk negān-
owteekūmoolōk', ak 'msīt tan tāsījīk sābāwool-
tījīk. Tanīk tēlāowooltījīk Itālīkū boosoolāwīk-
toolōk.

25. Igūnūmagwēmīkāwā' ūtkwāoolōkch 'msīt
tan tāseyōk'.

THE GENERAL EPISTLE OF

JAMES.

CHAPTER I.

1. Neen Sak, Nīkskam ak Uksakūmamenoo'
Sāsoo Goole wēnōkūbēmīch 'ntenīn, oochīt'
mētlasoonēmīksījīk chēl taaboo, tanīk yāl-sāsab-
ākūm-ooltījīk, [ēlkedūmāk'] wēskāgēltīmīkāwā'.

2. Tūledāādūmōōkw', ūchkenātoot', 'msīt oo-

CHAP. I.

wöškāwedaasoodīn tan toochoo egaeyök' tele-
mīlamoo'gūl kwējaldīmkāwāal.

3. Mūdū kējedoodeyök' kwējaldīmkāwā' oo-
chīt ūküdlāmsūtooökūnooow' kesaadök kakūm-
oodūmūgāwā'.

4. Cadoo ūsedādūmōōkw' kakūmoodūmūg-
āwā' ootloogowōkūn ookeskājaadās'īnū, koolā-
man' ūkakei-oole-keskāja-dāsooltīnow', ak ūk-
mūsōltīnow', ak moo ūknoodooadīnow' kogooā.

5. Cadoo wēn kelow' noodaach 'nsūtooōgūn,
tamach' Nīkskamūl, tanūl mowe-poogwēle-īgūn-
ūmooōch' 'msīt wēne, ak moo āmsēlaboogoo-
ēkw', ak īgūnūmooōdēn'.

6. Cadoo letamach' ūktlāmsūtooökūn īktook ---
ak moo aswedaasewīch'; mūdū tan aswedaasīt
tēlāāk stūgā' ūtkoo' ūkchīgūmook', wēje-pūm-
dēskool oochoosūn īktook ak ējīgūlsīnk'.

7. Moo na nēgūm tan tēlāāk tūledaasewīch,
oochīmsūntēs' kogooā' Uksākūmamenākū.

8. [Nēgūm] cheenūm taboonēmeek na tan
tēledaasīch; moo kēdlāwāe-wēdaasīkw 'msīt tan
tēlnūmāchū.

9. Wījegīmkw' tan benogwāāk oochuhsūg-
āwedaasīch koolaman' ootājeēspalooksīn;

10. Cadoo tan mīlāsīt, koolaman' oobūnogwa-
looksīnū : mūdū stūgāā wōsoowēgūl 'mskegoo-
āyāal tēlekakayāk', ēlp nēgūm tūlekayēdo'.

11. Mūdū nagoosēt nēpsaasīp ootastēgūm
kāksawēk, ak 'mskegool wējesāwīptēgūl ak oo-
wōsoowēg'ūmkūl nesebeadāāgūl, ak tan tēle-
oole-ankamkoo'sīgūp kakayaak. Na tūlāādo
mīlāsooenoo' tūlekakasedo' tan tēlnūmāchū.

12. Wēlāāk na cheenūm tan kakūmootk'

JAMES.

kwějaldĩmkāwā' ; mūdū tan tĩlesĩp' kakei-oole-keskājaadāsich, 'msũnto' memajoočkũnā' aptũgo-pesoode, tan Negũm (Uksakũmamenoo'), tĩlooop' ookũdooeĩgũnũmooon' tane kėsālche.

13. Mow wěn tan kwějaloooksĩt tũloooāwĩch, "Wějĩkwchaalookse Nĩkskam āwĩktoogũ;" mūdū Nĩkskam ma kesuhchĩkwchalooksĩkw ũloowāwood' ĩktook, kũsnā' mow wěnl kwějalagool.

14. Cadoo 'msĩt wěn tan kwějaloooksĩt wějĩp-skadějemoot' ak wěje-ase moot negũm oowōot-ũmedāādākũnũmkũ.

15. Tokoo ootũmedāādākũn kesuhskĩjenooĩk, kesegwěnk' padasoode ; ak padasoode kakeikeskājaadāsĩk, kesegwěnk' 'npoočkũn.

16. Moo ũkpũsokwedaasooltĩp', ũchkenātoot', kėsālkoosoolteyōk' :

17. 'Msĩt woole-ĩgũnũmādĩmkāwāāl, ak 'msĩt kakeikeskājadās'ĩgũl ĩgũnũmādĩmkāwāāl, wěje-agũl kāk wāāk, ak wějenesaadĩgũl Wōsāděgāwā' Koochenākũ, tan Nějũm moo aswedāāděgěkw', kũsnā' moo chě akchegadanook ookewōnske-daasĩnũ.

18. Nějũm oowoledāādākũnũmk' wějėoon-jũnĩp' ũkteněnoo' oochĩt' kědlāwāe-kũl'ooswōk-ũn, koolaman' kenoo ũmskwěs ũkesemanoolte-něnoo' tanũl negwěgũl ookesedākũnũmk' tũlāāl.

19. Na oochĩt', ũchkenātoot', kėsālkoosoolteyōk', 'msĩt wěn něnakeinooch' ak kěgwėkũloosich, kěgwuhkweĩch :

20. Mūdū cheenũmooā' ookweioode moo ělookwōdũmookw' Nĩkskamāwā' kokwōjaadākũn.

21. Na oochĩt' mũnadōčk' 'msĩt 'mchegā' ak

CHAP. 2.

padasoode tan peāmeāk', ak luhsooaadookw wēl-
mūdoomkāwā' iktook tan keseēgadogwōsīk kŭl-
ooswōk'ūnū, tan tēbegūnāk' ookesuhsūtowean'
ūkchejakūmījooō'.

22. Cadoo tŭladakadīkw' kŭlooswōkŭn ak
moo pasŭk ŭknoodūmoodīp, ak moo ŭkŭspoo-
gwalsooltīp'!

23. Mūdū nadoo wēn nootk kŭlooswōkŭn ak
moo tēladegēkw' nēgŭm tēlāāk stŭgāā cheenŭm
ankamsījēl' ankamsodeā' iktook.

24. Mūdū nēmeesīp ak ējīgŭlaasīp' ak 'nkŭs-
eiu owōnedaasīp tan tēleankamkoosīpŭ.

25. Cadoo nēgŭm tan ānkaptŭgŭp kokwōjeāk
ŭtploodākŭn, nŭt na alsoomsīmkāwā' ŭtploodāk-
ŭn, ak nēnkaasīp nadālŭ, mūdū moo nēgŭm ow-
ōnedaasīgōōp tēlenootkŭ, kadoo tēladēgēp' kŭl-
ooswōkŭn, nŭt na oola' cheenŭm oocheoolāādo
tan tēladēgēchŭ.

26. Nadoo wēn tŭledaasīch oosābāwīn' ak
moo kēlodūmookw' welnoo, kadoo kēs poogwa-
dōk ookwōmlamoon, oola' cheenŭm oosābāwood-
īm moo tālabēm koodūnook'.

27. Wōkŭmāāk sābāwoode ak tan moo mēje-
gāānook ooskalook Nīkskam ak Coochenāk',
oola' na: mītoogwōlāch' 'nsītŭnākŭn ak segoos-
kwā oowēnmājāīmkāwāūmooōkŭ; ak ankwāās-
īch moo oowoojīmchīgāīn oosīt kŭmooŭ.

CHAPTER II.

1. Uchkenātoot, moo ŭktŭlekŭlodūmooop' ŭk-
tlāmsŭtooōkŭn tan tŭlā' Uksakūmamenāk' Sā-
soo Goolečk', wasogāwā' ŭkpŭmedādākŭnā'

Uksakūmamenák', memājooenooā' peāmedāā-dákūn iktook.

2. Mūdū piskwaach etlemoweāyōk' cheenūm wīsoowooleāwāyā' nasogwaadákūn naskūk ak wēlkoodát', ak ēlp piskwaach āoolājooenoo' āoolkoodát' ;

3. Ak peāmedāālūmōk' tan wēlkoodát, ak tūlemōk' : "Oola' baase, tan kēlookū," ak tūlemōk āoolājooenoo : "Nadāāl keel kūme, kūsná' ūpkāwāāk baase 'ntēkwcheboogooimkāwāūm kū,"

4. Na tūlolteyōk' moo nūt peāmedāltooltuōk' ak moo wēje-īlsoodakaduōk padadaasood iktook ?

5. Jīksūtūmoodīkw, ūchkenātoot' kēsālkoosoolteyōk', Moo tū Nīkskam nenasoonōksūb'ūne tane āoolājooltīlīje oola' oosītkūmōōk', koolaman' oomīlāsooltīlīn' ūktlamsūtooōkūn iktook ? ak oowōōdābēsooltīlīn' na ēlēgāwaage tan Nīkskam tēlooēp ootīgūnūmooōn' tane kēsālche ?

6. Cadoo kelow' nēdāgāooōgōōp āoolājooenōō. Moo tū mīlāsooenook' kestāwāoolooōk' ak ālādējemoolooōk ooskalooōk' īlsoodakūnāāl koodpoodeel ?

7. Moo tū almoodūmeedīkw oola' kēpmāāk wesoon tan kelow' wēje-tūlooeedooksoolteyōk' ?

8. Na kēdlāwāe-tūladakadeyōk' ēlēgāwītāwā ūtploodákūn, tan tēlooēk' Nīkskamāwā weegādīgūn : "Tūlīksālādūks' wīdegēdeōk' stūgāā tan tēlīksālsīn," na woole-tūladakadegōk'.

9. Cadoo peāmedāltoolteyōk', padadakadeōk' na, ak wēje-oonmāje-īlsoomkoosoolteyōk' ūtploodákūn iktook stūgāā padatēgāwenoo'k.

CHAP. 2.

10. Cadoo tan wěn kělōtk 'msít ūtploodákūn, kadoo nāōōktā' padadōk', wējewōōnmāje-īlsoo-moot' oochīt' 'msít ūtploodákūnlū.

11. Mūdū nēgūm tan tēlooēp' : "Wīnāchkūl moo ūktūlaasu," ēlp tēlooēp : "Moo ūknābādēg-ow'." Na tūleaa wīnāchkūl moo tūlaasuūn, kadoo nābādēgēn', sēgwīskadoon ūtploodakūn.

12. Na tūle-kūloosooltīkw' ak na tūladakādīkw, stūgāā tanīk kēdoowuhche-īlsoomkoosool-tījīk alsoomsīmkāwā' ūtploodákūn.

13. Mūdū īlsoodákūn ma āooledālūmkook oochīt tan moo āooledādēgēgōōpū : āooledālsoode ēmtogwōlsīk [ak wīswīgūnēt'] īlsoodákūn.

14. Tālabēmkkook, ūchkenātoot, wen tūlooēch' ookoo'koonūmūn ūktlāmsūtooōkūn, tokoo moo kookoonūmook loogowōk'ūnlū? ūktlāmsūtooōk-ūn tū kesuhsūtoweegoodo'?

15. Cadoo ūkchīgūnūmenoo' kūsnā' ūkwājeje-noo, mīskāāk, ak moo koo'koonūmook tāsegīskūgāwā' mechīpchāwā',

16. Ak nadoo wěn kelow' tūlemāch' : "Wōn-tūkōd īktook līpkotūmkaase, kesooaadāse ak sūmkoose," kadoo moo īgūnūmooowōk 'mtēnīn-āwe-woolābēdūmooōkūn, tālabēmkkook nūt?

17. Na ēlp tēlāāk ūktlāmsūtooōk'ūnlū : moo koo'koonūmook loogowōk'ūnlū, mūdū nāooktoogwaloogwēk', nēpk na.

18. Cadoo nadoo wěn tūlooēdo' : "Keel kēk-oon'ūmūn ūktlāmsūtooōkūn, ak neen kēkoon-ūmānlū loogowōk'ūnlū'. Nāyaadooe ūkūdlāmsūtooōkūn tan moo loogowōkūnenook, ak neen ooche-nāyadooltēs' 'nkūdlāmsūtooōkūn oochīt' 'ntloogowōk'ūnkū.

19. Kēdlāmsūt'ūmūn Nīkskam oonūktājīnlū.

JAMES.

Wēladēgen': ēlp mündook' kēdlāmsūtūmoodijik, ak nēnkūdēsooltijik.

20. Cadoo wēledāādūmūn tū ūkūjējēdoon', keel tan moo nēstooā'uūn', ūktlāmsūtōōkūn tan moo loogowōkūnenook, nēpk na ?

21. Moo tū Ablahamōk koochenooōk' wējekokwōje-dāālūmooksikw-sūbūnāk' loogowōkūn iktook, tanēk' ētlīpketūnowēdōk Esakō ookwīsū bātkwealasoōdūmākūn iktook ?

22. Nēmedoon' ūktlāmsūtōōkūn tan tēlewīt-loogēksūp ootloogowōkūnēk, ak loogowōkūn iktook ūktlāmsūtōōkūn wēje-keskājaadās'īgūp ?

23. Ak Nīkskamāwā' weegād'īgūn wōjooekeskājaadās'īgūp, tan tēlooēk: "Ablahamōk kēdlāmsūtōōāb'ūnūl Nīkskamūl, ak tēledāādās-īksūp nēgūm ootenīn oochīt' sābāwoode, ak wēje-tūlooeedooksībūnāk Nīkskam wedābāl'."

24. Nēmedoodeyōk' loogowōkūn iktook mēmajooenoo' wēje-kokwōje-dāālūmooksit, ak moo ūktlāmsūtōōkūn tan nāooktoogwaloogwēk.'

25. Ak moo nūt nāooktā' Lāhābōk mēdooāgāk' ābītāk', wēje-kokwōje-īlsoodāsīksūbūnāk' loogowōkūn iktook, tanēk' maskwūgīmāddēk' tane ēlkīmoot'ūne [ookemāptēgēlīn'], ak sāgāāl wējīlmūgemāb'ūne ?

26. Mūdū stūgāā 'mtēnīn moo 'mchejakūm-ījooenook' nēpk, na ēlp ūktlāmsūtōōkūn tan moo loogowōkūnenook, nēpk.

CHAPTER III.

1. Uchkenātoot, moo ūkpegwēlnow' tan negane-boogoolteoōkū: mūdū kējēdoodeekw [ke-

CHAP. 3.

noo neganeboogoolteekw], oochít na 'msüntük'-
sūnoo ájimsúgeek wöönmäje-ílsoodákūn.

2. Mūdū pegwělk' kogooā íktook 'msít tan
tāseekw wějepadadakadeekw. Nadoo wěn moo
padaděgěkw' kúlooswőkūn íktook, na něgūm
kakeikokwōječt', ak těbegūnětk' ookesuhtūkool-
tūmūn 'msít 'mtenīn.

3. Na nasadák'w 'mtoonabeel ootoonoočk tā-
sebohk'wū, koolaman' ūkūdlāmsútagooněnooū, ak
ělp kakeikewōnskadakool 'msít ootenāwōl.

4. Elp ankaptūmookw' nābīg'wōnūl tūleaa
tělīmsúgeegūl ak wėje-pūmsúgūl kēsuhchoo-
sūgūl, wėje-kewōnskadās'īgūl āpchāchkūl kow-
kwāāgūnūl, tan těleooledāāt'k nootkweedūkū.

5. Na tělāāk ělp mīlnoo āpchāchk' ak pegwěl-
īmtogwōlsík. Ankaptūmōčk'w' tan tělīmsúgeek
nebookt' āpchāchk booktāoo kesenoogwaadōk.

6. Ak mīlnoo booktāoo, padasoodeā' oosít-
kūmoo na. Mīlnoo ūkteněnák' nūt na mējega-
dōk 'msít 'mtenīn ak noogwaadōk 'msít tan
tēlnūmadeekw ak wējenoogwaadāsík mūndoo-
agīgū.

7. Mūdū 'msít tan tělekakeiyese-mīlamook-
sích weisísk, ak sesīpk, ak choojechk', ak 'msít
taník ūkchīgūmook' āhkík, nākchooltījík, wēdoo-
āmīmík ak wējīnkūjooloodūnīk' memājooenoo'
íktook.

8. Cadoo mīlnoo mow wěn kesīnkūjoodook :
'mtoaadákūn na tan moo keseālsoodāsīnook :
wējuhchooeák' nābāděgěgāwā' 'npesoon.

9. Na nūt wėje-mūdogwōlk'w' Nīkskam Koo-
chenoo', ak na nūt wėje-wīnīm'kwík memājoo-

enook' taník tēle-kesedāsooltijík ootūlādootīn-
ow' Nīkskamūl.

10. Nāooktāchk 'mtoonk wėje-toeagūl moe-
wōltīmkāwāāl ak wīnīmīmkawāāl. Uchkenā-
toot', moo ālowtīnook wēg'ūla kogooāāl ootee-
mūd'ūnū.

11. 'Nkūnōbade tū nāooktāchk wējaadoomk
wīk sāmoogwōn ak wīskūk'?

12. Wēnjoosoonōks īktook tū, ūchkenātoot,
kesuhchegwēs' māskwāāsemanūl? kūsna alogo-
manōks' īktook tū wēnjoosoonūl? Na ēlp tēl-
āāk nāooktāchk 'nkūnōbade ma kesuhcheanook
wīskūbok' ak lūmpok'.

13. Wēn tū nēstooāāk ak nādādaasīt kēlow'
ūktenāwōk'? Oochenāyaadooch' tan tēle-ko-
kwōdowhteekūmach' ootloogowōk'ūnūl wōōl-
mūdooōkūn īktook ak 'nsūtōoōgūn īktook.

14. Cadoo koo'koonūmoodeyōk' wīnchūk' loo-
dūmākūn ak mātūndooōkūn ūkamlamoonooōk',
moo ūktēmtoogwōlsooltīp', ak moo ūktēksooaadīp
oochīt' kēdlāwāooōkūn.

15. Oola' nādādaasoode moo wėje-nesaasīnook
kākwāāk, kadoo oosītkūmoogāwā, 'mtēnīnāwā',
ak mūdooā'.

16. Mūdū tan tēt āhk kwētōktēskādīm ak
kamedootīm, na tēt sēspēnaak āhk, ak 'msīt
wīnchūk loogowōkūn.

17. Cadoo na nādādaasoode tan wējenesaasīk
kākwāāk, tūmk wōkūmāāk, tokoo wōntūkāāk, ka-
kūmootk', nalāge-nemoksoodūmūk, wōjooeāk'
āooledāālsode, ak wōōleloogowōkūnūl, ak moo
peāmedāālsode, ak kēdlāwāīk.

18. Ak menīchkūl tanūl wējegwēgūl sābā-

wood' Iktook, wėjeegadogwős'igül wöntüköd' Ik-
 iktook, nęgüla' tanik ělookwödümeedich wön-
 tüköde.

CHAPTER IV.

1. Tame tů wėjeagül matündimkāwāal ak ka-
 medooltimkāwāal kelow' ũktenāwök' Moo tů
 wėjeanoogül na tět' amooch' ũkoodümedāādāk-
 ũnooök' tanül mätünagęgül ũkteenāwök'?

2. Wędümedāādakadeyök' ak moo kękoonüm-
 ooduök ; nābādakadeyök', kadoo moo kesimsün-
 ũmoo'duök'; kameedoolteök' ak mätündoolteyök'.
 Moo kękoonümooduök' мүдү moo kweloodüm-
 ooduök'.

3. Kweloodümoodeyök' ak moo męsünümo-
 duök', мүдү moo kőkwoje-kweloodümooduök';
 koolaman' węjekakeiksübadooök' koodümedāā-
 dākünsoow' iktook.

4. Abitoot', tan wināchkül tēladakadeyogül,
 moo tů kejedooduök oositkümoogāwā' wīgüma-
 galtimkāwā' oosegęjedāādāk'ünin Niskam-
 āwiktook? Na oochit' tan bā wěn wēledāatk
 oowigümagadümün oositkümoō, kesa'lūsit oose-
 gęjedāāluman' Niskamül.

5. Tēledāādümüodeyök' tů Niskamāwā' wee-
 gädigün ookülooskooök'ünin? 'Mchejakümich
 tan ětlügátk' ũktenęnāk, wiskoowjedaasit tů?

6. Cadoo mā әjeigünümüoedök' wēlaltimkāwā'.
 Na oochit' tēlooēt: "Niskam wēt̄koolāje, kee-
 kęjeaje, tane ěmtęskooltılıje, kadoo wēlaalāje tane
 bęnokedāālsoootılıje.

7. No oochit' ũktlāmsütöök' Niskam.

JAMES.

(Sküdüökw Níkskam.) Ootükoolookw mündoo ak oosemooktoolötko'.

8. Oochoo-owedakw' Níkskam ak oochoo-ow-aasído' úktenāwök: casíptínēdaakw, kelow' (tan éloowāwoolteyök), padatēgāwenootoot'; ak wökümaadöökü ükamlamoonooöl', kelow tan těle-taboo-nēmegedaasoolteyök !

9. Wēnmājodāsooltíkw', wēnmājedaasooltíkw', ak útkedēmooltíkw': cooskāwogūnūmooow' leke-wōnskadāsích sēspēdasood' íktook, ak kooledaasoodewow' woonmājedaasood íktook.

10. Būnogwalūsooltíkw' ooskalook Uksakūm-amenoo', ak Nēgūm ēspaaloolötko'.

11. Moo, ūchkenātoot', úktamsēlímtooltíp. Nēgūm tan amsēlímājūl wíjegídeedíjūl kūsna' ílsoomājūl wíjegídeedíjūl, nūt nēgūm amsēlootk' útploodákūn ak ílsootk' útploodákūn. Cadoo ílsoodūmūn útploodákūn, moo na keel noojetūladēgēk' útploodákūn tan těleák', kadoo owooná' keel noojeílsoodēgēk'.

12. Nāooktājít āhk tan Noojítploodēgēt', ak Noojeílsoodēgēt', tan těbegūnát' oostowedēgēn', ak oosūgwískaadēgēn: kadoo wēnín keel tan těle-ílsoomt' wídegídeök' ?

13. Cāā! pāl! kelow' tan tělooāoök': "Kes-kook' kūsna' sabonook ladedüksūnoo na úkchegūnkū, ak nāookteboonkū ülükatúk'sūnoo, ak úpkwōdēlegēdūk'sūnoo, ak 'ntoeskēdüksūnoo, ak mílāswoökūn kaneāwedúk'sūnoo."

14. Tan kelow moo kējedooduök' tan kogooā' tūlā' sabonöögü. (Müdü kogooā' tū úkmemājooökūnoow' ? müdü kelow' tělāeyök' stūgā')

oonpěkw', tan pasük tęgělīnūmedāsīk ak tokoo kakayāk').

15. Cadoo dėpkadīk owoonā' ūktūloočnow', [Nīkskam] Uksakūmamenoo wōōledāt'k', pūm-owsedēs'ūnēn ak oola' kesetūladęgēdēs'ūnēn kūsnā' ala.

16. Cadoo nūgāāch wėje-mūdėskoolteyōk' ūktēmtoḡwōlsoodewowū. 'Msīt nēgūla tan tāsūḡ-ūl tēlamoo'gūl čmtogwōlsīmkāwāāl, wīnčhūḡūl.

17. Na oochīt' na nēḡūm tan kējedōk oowōōl-aadēḡēn' ak moo tēlaadēḡēkw', na nēḡūm wėje-padadēḡēt.'

CHAPTER V.

1. Cāā! pāl! mīlāsooenootoot', ūtkedēmool-tīkw' ak ūkseḡowtēmooltīkw' oochīt' woonmājo-deel tanūl kēdoōegaagūl ūktēnāwōk'.

2. Ukmīlāsoodewōl soogūlūḡagūl, ak ūkto-kwōn'ooōl choojejechk māl'kodūmeedījūl.

3. Ukwīsowsooleāwāūmooow' ak ūksoole-āwāūmooow' chīḡegwagāyāk'; ak oochīḡegwag-ūdēmooow' 'msemoolōkto', ak tūlemāl'koto' kag-āwo' stūḡā' booktāoo. Mowodooōḡūb'ūnūl mīlāsooodeel kēspegīskūḡ'ūlū.

4. Ankaptūmōōkw', ootabankūdooowāūmooōl tanīk pėskwēsūmeedīb'ūnūl ūkteḡadāk'ūnoōl, tanūl wējīksūboogwalogūl, na wēḡ'ūla ēlkomīk-tēḡēḡūl; ak ootēlkomīktēḡēm'kūmooōl wēḡ'ūla tanīk pėskwēsowoodībūnīk, keseḡegaagūl oosūt-ooōk'ūnūk 'ntūblooōīmeā' Ukchesak'ūmow.

5. Emtėske-pūmowsoolteyogūp, oosīt'kūmoo'k, ak wėskāwe-pūmowsoolteyogūp: wēle-akūnōd-

JAMES.

ümogüb'ünül ūkamlamoon'ooöl nagwāak nābād-
akadīmkegū.

6. Wēnmāje-ŭloomogōōbūnāk' tanāk kokwōj-
eēdāk, ak nābogōōbūnāk', ak moo nēs-koolooōk'.

7. Na oochīt', ūchkenātoot, kūmoodūmōōkw'
meesokoo Uksakūmamenoo ūpkēsīnk'. Ankap-
tūmōōkw' noojeēgadagook ēskebēdogūl tanūl
mēgo'dīgūl wējegwēgūl makūmegēk, ak kakūm-
ootk' meesokoo makūmegāoo mēsūnūk ūms-
kwēsawā' ak kēspegawā' kīkpasān'.

8. Na kelow' ēlp kūmoodūmoodīkw' mūlgīg-
ūnāwadookw' ūkamlamoonooöl, mūdū oowēch-
koo'eēm kūm Uksakūmamenoo wējoo-owaasīk.

9. Moo, ūchkenātoot', ūktāmsēlīmtootīp, koo-
laman' moo ūktoonmāje-ŭloomkooooltīnow'.
Ankaptūmookw'! Noojeŭsoodēgēt' kakūmīt'
kagūnūk'.

10. Luhsooalookw, ūchkenātoot', oonābooēg-
ākūnīnow neganīkchījetēgāwenō'k tanīk ēle-
kūloosooltīb'ūnīk ūkchesakūmal oowesoonūm-
kū oochīt' oonābooēgākūnooltīnow' oonmājō-
dākūn ūktook, ak kakūmoodūmūgāwā' ūktook.

11. Ankaptūmōōkw', tēledālūmkwīk oowōōlōl-
tīnow' tanīk kakūmoodūmoodēedīch. Nōodūm-
eīōk Jobōk tan tēle-ūkūmootkūs, ak nēmedooōg-
ūp ookēspegāwāūm Uksakūmamenoo'; ak
Ūksakūmamenoo' ookūse-āooledāādēgēnū, ak
oopoogwēle-agādāādēgēn.

12. Cadoo mēlooīch', ūchkenātoot', moo ūk-
wīnaboogooaadīnow': moo oochelooedūmāsool-
tīp' wasōk, kūsnā' oosītkūmōō', kūsnā' tan bā
tēle-kakeiyese-mīlamook' ūktūgūl ūloowedūmag,
oodeel. Cadoo pasūk ūktāoomūnow' "āā" ak

CHAP. 5.

“mogwā’”: coolaman’ moo ūkwōōnmājeil-soomkoosooltīnow’.

13. Wēn kelow’ sěspědaasich alasoodūmach’. Wēn oosūgāwedaasich alasoodūmākūn-intooch’.

14. Wēn kelow’ ūksenookwōch, wegoomach’ kesegoo tūlāā alasoodūmāwe-moweom iktook, ak alasoodūmāwazadich, ak lememalaadich Ukchesakūmal oowesoönūmkū.

15. Ak ūktlāmsūtoōčkūnā’ alasoodūmākūn oosūtoweegoodo’ kēsēnookwōtū, ak ‘Nksakūm-amenoo’ ‘nsaalādūl’, ak padadēgēsūn, abīksīk-tooōdēn’.

16. Na oochīt, āgūnoodūmādooltīkw ūkpada-soodīmooōl ; ak alasoodūmēlsāootooltīkw’. Sāb-āwīt wīnpāsīmkāwā’ ootalasoodūmākūn mēlkiġ-ūnāk’ tan tēlabēmkoōk, (pesokābēmkoōk.)

17. Eleijahōk tēle-cheenūmooībūnāk’ stūgāā kenoo, ak wīnpāje-alasoodūmāsūnāk’ ēdowēs’ moo ookīkpāsānū, ak mogwā’ kīkpāsānookšūp makūmegēk, meesokoo nāseboonkūk chēl akūd-eiik.

18. Tokoo āp alasoodūmas’ ak mooseġisk’ īgūnūmooēdōksūp ookīkpāsān’, ak mākūme-gāwāāl negwēgūl.

19. Uchkenātoot, wēn kelow’ oochīpsogwow-teekūmooch kēdlāwā’ iktook, ak nādoō wēn ābāje-madāmaalāch ; ūkchījedooch’ nēgūm tan wēje-abājemadāmaalājūl padatēgāwenool tan tēl-īpsogowteekūmalichū, oochuhsūtoweādūl ‘mche-chakūmījūl ‘npoočkūn iktook ak mīmoogwōd-doodūl’ pēgwēlčkūl ūkoowāwoodeel.

THE FIRST EPISTLE GENERAL OF
PETER.

CHAPTER I.

1. Neen Peāl' Sāsoo Goole ootāpostālāwītēmül, [āweeküm oola' weegädigün] oochit' pelooāackh tanik sāsügädümoodijik Pöntüsk, ak Gälāteāk', ak Capadoseāk', ak Aseāk', ak Bitineāk',

2. Tanik wėje-nenasoonoojik tan tēle-negānikhijeach' Niskam Coochenoo, Wėje-oole-niskamāwā' Niskam-āwadēgēmkāwā' iktook, meesokoo sāktümügāwā', ak wėje-lābādegēdoomk' Sāsoo Goole oomāldēm, wēlaaltimkāwā, ak wōntükōde pegwēleankooaadāsich ūkten'āwōk.

3. Moewōlkoosilich' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole Oniskamül ak Oochül, tan tēle-pewēleāooledāādēgēlich', āpch wėjeoonjūnkāch' ūktenēnoo' oochit' memājooōkūnā' ājipchoodākūn, oochit' Sāsoo Goole oowējemenoonsimkāwā-ūmkū 'npoenoo'k ootenāwōkū.

4. Koolaman ūkwōōdāpsinēnoo 'mtālegēm tan ma kese-kakayanook, ak tan moo mējega-dās'inook', ak tan āpchoo ma kasogeanook,

5. Tan ētlelmaskwaadāsik wasōk oochit' kelow', tan wėje-ānkodāsoolteyōk' Niskam oomūlgigünōdimk, oochit' ūktlāmsūtōōkūn iktook, meesokoo oohsūtōgūn iktook, tan keskājaadāsik oonāyaadāsīn kēspeakāwāl nāgwēgūl'.

CHAP. I.

6. Oochit tan wėje-mowwe-ooluhsügāweda-soolteyök, tüleaa nügāach tēlītkeļoogonaak, müdü na wędümēdāādāsik, wėje-sēspēdasoolteyök' pegwēle-mīlikw-chaldīmkāwā' iktook :

7. Koolaman' ūküdlāmsūtooök' ūnūmoow' tan kesīkwchadomk ; müdü mowe-ājīmkōdīk moo ēnkoodā wisowsooleāwā' tan kakayādo', tüleaa na wējīkwchaadāsik booktāwiktook, oowā-jedāsīn oomoewōlkoosīn ak ookūpmedāādāsīn, tan tīlesīp' Sāsoo Goole egaak oomāswaadīm-kāwāūm :

8. Tan tüleaa mūnaa nēmeowök', kadoo kēsā-lok', tan ootenik ēlīktlāmsūtūmoodeyök', tüleaa moo nēmeowök' ; ak wējuhsügāwedasoolteyök' oosügāwedasood' iktook tan moo kesāgūnoodase-nook, ak tan wōjoqeāk' wasogāwā ūkpūmedāādākūn.

9. Ak mēsūnūmoodeyök' ūküdlāmsūtooök-ūnūmoow' ootloogowōkūnūm, na ņa ūkchejakūmījooök' oohsūtōgūnoow.

10. Na oochit' oola' oohsūtōgūn neganīk-chījetēgāwenoogwīk pebanegēsoolteedīp, ak tēd-ogūmājodūmeedīp, mēnakūjewe-chājege-pebane-gēsoolteedīp, tankīk neganīkchījetēgāwenooadoodīp wēlaaltīmkāwā' oochit' kelow'.

11. Tankīk. mēnakūjāwe-chājege-pebane-gēsoolteedīp opchit' tan kogooā' ak tan tīlesīp' egaado, tan Sāsoo Goole Oochejakūmījūl, tanūl āumūlib'ūnūl ootenāwōk, tēlāgūnoodūmūlīch', tanūl negane-āglūnoodūmūlīb'ūnūl Sāsoo Gooleūl tan tūlewōōnmājodāsīledūl', ak wasogāwāāl ūkpūmedāādāk'ūnūl tanūl noosoogowēdūl' kūl-ābīsū.

I PETER.

12. Tankík ägünoodümoodüneek moo wėje-tüladäka-deegoobüneek oochit' 'nëg'ümow, kadoo oochit' kelow, wëg'üla kogooääl tanül nügääch wėje-ägünoodümooksoolteogül, tanül nëgümow ägünoodümoologül taník wėje-wöole-ägünoodümoologül Weje-oole-niïkskam iktook, tan wëjïlkedäsïp wasögü: tanül kogooääl änsälä-wïjïk wëdümedäädümeedïjül ootänkäptümünow'.

13. Na oochit' ükspesedaakw, nasadookw' üküspesoonooöl üktaledaaswöökünümöow' iktook; pagoltïkw, ak chäjegeäjïpchoodöök' oola' wëlältïmkāwā' tan këdooïpkesoo'däsïk üktenāwök', tan tïlesïp' Sāsoo Goole mäswaasïch.

14. Tülāïkw stügāā saktümoodïjïk mïjoo-ajechk', moo üktüladakadïp' tan tëlhtümedä-dümüoodeogüp, äskw moo këjedoo'duök kogooü.

15. Cadoo müdü Nëgüm tan wegoomoologüp Niïkskamāwāït na, na oochit' kelow' niïkskam-āwāooltïkw' 'msït kogooä' iktook, tan tëladakadeyök'.

16. Müdü tëlloegäsïk: "Kelow' niïkskamā-wāooltedöksüp, müdü Neen Niïkskamāwāe."

17. Kelow' tülööedök Coochenoo Nëgüm tan moo peämedäädëgëkw', kadoo tan tëlëfsoomäjül 'msït wënül tan tëlïpkwödoolïch', seowaddöök' üknagwëgümooöl chepalkoosood' iktook tan tïlesïp' ëtlügadümüoodeyök' [oola' oo-sïtkümüoö].

18. Müdü këjedoodeyök' moo wėje-abätëllook-sooltuok' kakayagāwāäl kogoā' iktook, nüt nëg'üla sooleāwā ak wïswosooleāwā, tan tëlë-sëgā-

CHAP. I.

we-pūmow-soolteyogŭp, tan tēluhche-kenoo-
dūmooksoolteyōk' koocheoagikū ;

19. Cadoo wēje-abātēlooksoolteyōk tan mēg-
ōdik Sāsoo Goole oomāldēm : stūgā' cheech-
kēlooāoocheech welchājegāāk ak pēgāje-wōk-
ūmāāk ;

20. Tan meamooch' neganīkchījedāsīp āskw
mūnaak oosītkūmooe-noogwēk', kadoo māswa-
dāsīp wēg'ūla kēspegāwāāl naagwēgūl oochīt'
kelow',

21. Tan ootenīnk wējīktlāmsūtūmoodeyōk'
Nīkskam, tan wēje-menooaalāb'ūnūl 'npoe-
noo'k ootenāwōkū, ak īgūnūmooāp' wasōgāwā'
ūkpūmedāādākūn ; koolaman' ūkūpmedāādākūn-
ooow' ak ūktājīpchoodākūnooow' ooteemūd'ūnūn
Nīkskam-awīktook.

22. Kelow' kesuhche-wōkūmalōk ūkcheja-
ūmījooōk' tan tēlīktlāmsūtūmoodeyōk' kēdlāwā'ū
oochīt' kēdlāwāe-wīgūmagaltootīmkāwā.' Na
oochīt' oocheūksīksāltootīkw wōkūmīmkamlām-
ōōn iktōōgū.

23. Mūdū kesuhche-minwuhskījenoolteōk',
moo oochīt' wēnpooōk'ūnīk ooskūn'ēmān, kadoo
oochīt' ooskūn'eman tan moo wēnpooōkūne-
nook', nūt na, Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm, tan
memājik ak āhk āpchoo.

24. Mūdū 'msīt maagei tēlāāk stūgāā 'mske-
goo'l, ak 'msīt oowōōle-ankamkoosoodīm tēlāāk
stūgāā 'mskegoo'l oowōsoowēgūm. 'Mskegoo'l
sāwīptēgūl, ak oowōsoowēg'ūmūl neseagūl ;

25. Cadoo Nīkskam ookūlooswōkūn yāpchoo
āhk, ak na oola' kūlooswōkūn tan āgūnoo-
dāsīk kelow ūktenāwōk.

CHAPTER II.

1. Na oochit' jīgŭladöök' 'msit ũloowāwoode, ak 'msit ũksŭbooge-nādādaasoodeel', ak 'msit wĭskooöltĭmkāwāāl, ak 'msit wĭskoo-owadādĭmkāwāāl ;

2. Ak stŭgāā mĭjooajechk' aděl' kesuhskĭje-nooijěl' ootŭmedāālŭmöökw' boktŭküyět' 'mchejakŭmĭjwā' mŭlagěch', [Nĭkskam] ookŭlooswök' ũnŭmk tŭlāā, koolaman ũkooje-oolepŭme-gooltĭnowŭ ('nsŭtooögŭn ĭktook.)

3. Kědlāwā' ĭktook ũkwtŭtŭmoodeyöksŭbŭnn Uksakŭmamenoo' oonoojeāooledāāděgen'.

4. Oochoo-owedaakw' Něgŭm āhk, stŭgāā oomemājooe-koondāwĭn, tan amooch' wěje-mak-skěltāsĭt cheenŭmoo ĭktook, stŭgāā moo tālutāp-soonĭgwěl, kadoo Nĭkskamā-wĭktook wěje-nenasoomkoosĭt, ak wějĭkpŭmedāālŭmooksĭt,

5. Elp kelow' stŭgāā ũkmemājooe-koondāwooltĭnow' ělogopskŭnāseok' wěje-oole-nĭkskamāweegŭn oowöőjedās'ĭnŭ ; koolaman' ũknĭskamāwe-padŭleas-āwoodooltĭnow', ũkpěgetŭnowěd-oonow' 'mchejakŭmĭjwāāl pěgetŭnŭmādĭmkāwāāl, tanŭl Nĭkskam wěje-woolkwĭjaalŭjŭl Sāsoo Goolŭl' ootenĭnkŭ.

6. Mŭdŭ tělooeegāsĭk Nĭkskamāwā' weegād-gŭn ĭktook : " Ankaptŭmöökw, egaadoo Se-ŭnkŭ ětle-oonoochāwĭk kejeegāsĭkā' koondāoo, nenasoonāsĭk, ak kěpmedāādāsĭk, ak něgŭm tan kědlāmsŭtk' ma 'ntāgödāsĭkw."

7. Na oochit', oochit kelow' tanĭk kědlāmsŭt-ŭmoodeyök', ũksedāādākŭn āhk. Cadeo ooch-

CHAP. 2.

It' tánk moo sáktümoodeekw, na koondāoo tan noojeegadijik álwoptümeedip, stügāa moo ootāl-utāpsoonin, na oola' kesedāsik ootoonoojāwin kējeegāsikā' koondāoo, ak koondāoo ejākün'-jēdēstümkāwā', ak pejeetākümümkāwā' koondāoo.

8. Na nēg'ümow pējeetākümaadijik, müdü moo sáktümeedikw külooswöökün ; tan nēg'ümow wēje-egalootü.

9. Cadoo kelow' nenasoonkoosoolteyök' tan wēdabēkseöökü', ēlēgāwe-padüleasāwoolteyök', nīkskamāwā-tülin-kootükümikseök, memājoo-noolteök' tanik wējuhtapsimkik : koolaman' ükt-āgünoodü moodinow' oopaküleioodeel tan wēj-iktälkügermoologüp bogünitpaak iktook, ak ālaloologüp Nēgüm paküleiooökünā' oowōsādēg'ümkü.

10. Tan kelow' tümk moo oomemājooenoom-igööp üktenāwow' kadoo nügāa Nīkskam oomemājooenoomich üktenāwow ; tan moo mēsün-ümooduogüp āooledāālsoode, kadoo nügāa mēsün-ümoodeyök' āooledāālsoode.

11. Uchkenātoot', tēle-nemoksoolnök' stügāa pelooāowoolteogwēl' ak yālasooenoolteogwēl', ükjigūlalūsooltinow' mageiāl' ootümedāādāk-ünül, tan mātünājül 'mchejakümijül.

12. Ak üktüle-woolükümiksooltinow' peloo-āāchk ootenāwök', koolaman' tüleaa amsēlemoolök' stügāa padatēgāwenoolteogwēl', oonümedoonow' tan tēle-wööloogoodeyök', ak oochikpümedälümadāk Nīkskamü, ēmītoogwöltimkāwā' nāgwēk egaagü.

13. Na oochit' sküdümöök' 'msit memājooe-

I PETER.

neoā' ütloodákūn oochít' Uksakūmamenoo'.
Usküđöök w' élégawít, müdü mowešpāak,

14. Ak gübūlnolák' taník wējilgedāsooltīlje
oochít nēg'ūmū, oowöönmäjekenamooön' tane
padadakadīlje, ak otēmtogwōlanow' tane wēla-
dakadīlje.

15. Müdü na Nīkskam tēleoledāāt'k oolaa-
dákūn iktook ükwöőjekesalan' taník moo nēs-
tooölteekw oobonāwīstoo'dīnowū.

16. Tūlāikw stūgāā üktalsoomsooltīnow', ka-
doo moó üktüleāoomööp' üktalsoomsīmkāwā'-
ūmoow' stūgāā ūloowāwoodeā' okoonokoope-
soode ; kadoo tūlāikw stūgāā üktuloөгāwōnow'
Nīkskam.

17. Ukpūmedāālūmöök' 'msít memājooe-
noo'k. Uksādūmöök' wījegīdooltīmk. Nīks-
kam chepālöök' : élégawít' ükpūmedāālūm-
öök'.

18. Kelow', loogöwenootoot', sküđöök' üktäl-
soosītemooök' 'msít chepalkoosood' iktook ; moo
pasük taník wēlmūdoo'dījīk ak wōntükoltījīk,
kadoo ěp taník ěloowāwooltījīk.

19. Müdü oola' mēnwagalkook, nadoo wēn
ěledasīch Nīkskamāwīktook wējeükūmöötk'
wöönmäjāooökūn, tan pīlse-āchkūndāsīt.

20. Müdü tālmüdogwōlkook wēn kelow' wēje-
mātōch oochít' oopadasoodīmū wōntūke-kūmoo-
dūmök'? Cadoo wōladakadeyök' kadoo wool-
adákūn ooche-öönmäjödāsoolteyök', tokoo wōn-
tūkekūmoodūmök, oola' mēnwagālkook Nīks-
kamāwīktook.

21. Müdü oochít' oola' wēje-wegoomkoosoolte-
yök'. Müdü ěp Sāsoo Goole wēje-öönmäjāā-

güp oochit' kelow', ak nõktũmoológüp nõbooëg-
ákũn koolaman' ũkmũdũmëgoolnow'.

22. Tan moo padadëgëkwsüp, ak ũksũboo-
gwa'dákũn moo ëtlewājedāsenoogüp ootoonkũ.

23. Tanëk' kakawemoodëk' moo asedëkkaka-
we-magwe, ak wënmājodāsedëk' moo nëskoo/-
magoop, kadóo ëleëgaalũsip tanũl kokwõje-ĩlsoo-
dëgëlij'ũlũ.

24. Tan nëgũm pëmadogoob'ũnũl ũktũloowā-
woodënũl nëgũm ootenĩnk kũmooch' ĩktook,
koolaman' kenoo keselĩnpoodeegwëk ũloowā-
wood' ĩktook, ak ũkoojepũmowsooltenënoo sãb-
āwood' ĩktook. Tan tẽlemātõksĩp na kelow'
wëjĩnsolteyõkũ'.

25. Mũdũ kelow' pësogowteekũmeiogüp stũg-
āa chechkëlooaoochũk, kadoo nũgāa kese-leãb-
ãjedaayõk tan chechkëlooaoochwe-noojeankõ-
dëgët', ak ëlp noodãptëgët' oochit' ũkohejakũm-
ĩjooõk.

CHAPTER III.

1. Na nãooktã' tũloltĩkw', ābĩtoot, skũdõõkw'
ũkcheenũmoomooõk', koolaman' nadóo wënik
moo skũdũmooodeedĩkw kũlooswõkũn, oowõõje-
abãjĩpkwadāsooltĩnow' tan tẽlĩmtũmëdalĩch oo-
tãbĩtëmooõh, tũleaa moo jĩksũtũmeedĩkw kũloos-
wõkũn ;

2. Tan tẽlĩpkijããk ankaptũmeedĩch tẽleo-
lĩmtũmëdaayõk, ak tan tẽlenëspe-wãgwõdasool-
teyõk'.

3. Tanik ookëgũnaadĩmkãwũmooõl' moo tũlā-
nooch oola' tan pasũk ooskĩtoogãwã', nũt na

amalıskünoođdásík moosaboon', kúsná' nas-
kümük' wısoowooleāwāāl, kúsná nasadoomk
'mtokwōnūl.

4. Cadoo tūlāāch mımoogwōđdásıt memājoo-
enoo 'mkamlamoonāū, tan moo wēnpooōkūnee-
nook, nūt na wēlmūdōk' ak wōntūke-ledaas-
wok'ūn, tan ooskalook Nıkskam lōk mēgōđık.

5. Mūdū saak nıkskamāwāoolıtıkık ābıtıkık
tankık ēlegāsoolteedıb'ūnūl Nıkskamūl, tēlekūn-
ēdaasūneek, ak saktooadıbūnegū' oocheenūm-
oomooōkū.

6. Stūgāā Salāhok saktooōb'ūnū Ablahamō,
ak tēlooadāb'ūnū, "Nsakūmam;" tanāk' wēje-
oonjūnımk ūkteenāwow', tan wēladakadeyōk'
ak moo wēje-wāgwōdasooltuok' tan bā chepāl-
koosood' ıktook.

7. Ak kelow' ēlp, cheenūmootoot', nāooktāā
tūloltıkw', ak tūlıtkwāōōkw' ūktābıtēmooōk'
stūgāā tan tēlāāk 'nsūtooōgūn; tūlıkpūmedāā-
lūmōōkw' ābıt stūgāā tan tēleājēmūnakūnāk'
oolakūn, ak ēlp ūkmowābēsınow' wēlaltımkāwā',
na na memājooōkūn, koolaman' ūktalasoodūm-
akūnūmoow' moo oowootkooltās'ınū.

8. Na nūgoo' nāooktā' 'msıt tūledasoolıtıkw';
wıje-oonmāje-daasoolıtıkw; ūksālookw' ūkchıg-
ūnūmenākū; āooledāādakadıkw'; būnokedāāl-
soolıtıkw'.

9. Moo ūktūsedōđūmoodıp pada'dākūn; moo
ūktāsedā-ālmēdoolıtıp', kadoo owoonā' aban-
kūđūmōōkw' ooladākūn oochıt' pada'dākūn;
mūdū oochıt' na wēje-wegoomkoosoolteyōgūp,
koolaman' ūkwōōđābēsoolıtınow' wēlaltımkāwā'.

10. "Mūdū nēgūm tan wıgwōjedāātık ookūs-

CHAP. 3.

ād'ümün memājooökün ak oonmedoon' wēlena-
gwēgūl, ootūgoolch' welnoo padasood iktook, ak
ooseel ookoospoogwadākün-aboogooēnū.

11. Upsogwaasich ūloowāwood' Iktook ak
wōōlaadēgēch'; kwilch wōntūkōde ak noos-
ookch'.

12. Mūdū Uksakūmamenoo ankamāje sǎbā-
wooltīlīje ak jiksūtūmooōjūl optēdowēmka wāūm-
ooōl'; kadoo Uksakūmamenoo' kētkamāje win-
mūdoodīlīje."

13. Ak wēn tū nēgūm tan āchkūnaloolōkto'
noosoogūmok' woolaadākün?

14. Cadoo tūleaa ooche-oonmājōdāsooltēyōk'
kokwōjaadākün iktook, wēlolteyōk' na; kadoo
moo ūkwīje-chepātūmooop' nēgūmow' oochepāt-
ōgūnūmooow', kūsna' moo ūkoojesēspēdaasool-
tīp'.

15. Cadoo tūlealasoook' Sāsoo Goole ūk-
amlamoonooōk ootūkchesakūmowīn, ak āpchoo
keskājoltīkw ūkooje-ūsedēmanow' woolmūdoo-
ōkūn iktook ak chepālkoosood' iktook, tanīk
pebanemoolōk kogooā' oochīt' wēje-ehk' ājīp-
choodākūn ūktenāwōk'?

16. Ankwāāsooltīkw ūkledaswōkūnooōl' oo-
kūloo'ltūnūn', koolaman' tūleaa wināgūnemoo-
lok' stūgāā padadēgāwenoolteogwēl', oowoojīn-
tāgoltīnow' tanīk pīlsīlsoodūmoolōk tan tēle-
kokwōdowteekūmeiōk' Sāsoo Goole ootenīnkū.

17. Mūdū ājeooleāk', Nīkskam tūle-wōōle-
dāatk, kelow' ūkwoonmājōdāsooltīnow' oochīt'
woola'dākūn moo ēnkoodā oochīt' pada'dākūn.

18. Mūdū Sāsoo Goole nāookt wēje-oonmāj-
āāgūp oochīt' ūloowāwoodeel, tan kokwōjaa-

I PETER.

děgět' oochit' tane moo kokwōjadakadilg'we : koolaman' ūkpūgesoolkooněnoo Nīkskam-āwīk-took : nābōt magei iktook, kadoo wēje-menoa-looksip Wēje-oole-nīkskam iktook ;

19. Tan ēlp wējeleēp' ak pēstonūmooōbūne 'mchekākūmīch' laplesoonk pesooltīlīje ;

20. Tankīk moo saktūmoodilīgoobūnegū saakū tan tīlesip' Nīkskam' ookakūmoodūmūgāwā-ūm ēskūmāk' Nooāhō oonagwēgūmkūl, āskw pēme-ēlājeegūmūgēk [Nooāhōk ootoolēk] lūskeīgūnēk, tan tēt wējuhsūtāsūneek tēgēlāājīsūneek memājooenoogwīk, na na pašūk oogūmoolchīntāsībūneek, tan wējuhsūtāsūneek sāmoogwōn-ēgū.

21. Na nūgāā nāpkākūnīk' bāpteisāwadēgēm-kāwā', ak na tēluhchoohsūtowoolkw, (moo ējīg-ūladook mageiā' 'mchegāū, kadoo tan wējuhtūmedāādāsīk woole-ledaaswōkūn iktook oochit Nīkskam), Sāsoo Gooleūl' oomenoon'sīmkāwā-ūmkū ;

22. Tan āhk Nīkskamūl ootenākūnūmkū, mūdū kesēlūmeēdāk' wasōgū, ak ānsālāwījīk ak tanīk alsoosooltījīk ak tanīk mēlkīgūnaa'dījīk kesalooksooltījīk oosāktoōnowū.

CHAPTER IV.

1. Na mūdū Sāsoo Goole wēje-wōōnmājāāg-ēk, maagei-wīktook oochit' kenoo, oochē-ēlājool-tīkw tan nāooktā' tēlāāk ledaaswōkūn. Mūdū nēgūm tan wēje-wōōnmājāāgēk magei-wīktook, boonaalūch ūloowāwoode.

2. Koolaman' kelow' moo ūktājīpkīje-lepūm-

CHAP. 4.

owssooltīnow' magei-wíktook·oochīt' memājooe-
nooāal ootūmedāādákūnūlū, kadoo oochīt' Nīks-
kam oowōōledāādák'ūnūm.

3. Mūdū nagwāāgūl tankūl pēmeaagūl tābe-
ākūl oochīt' kenoo ūktūladakādenēnoo peloo-
āchk' (sēgāwe-ūlnook') ootūmedāādákūnūmooōl,
tan tīlesīp' tēladakadeegwēk wīnāāchkūl', wīn-
chūgīgūl ootūmedāādákūnkūl, at wīkpūdee-
gwēk, ak sēspēnōkseegwēk, ak ūlnooāktawe-
oosodūmāmkāwāāgūl, ak wīnchūgīgūl tēladaka-
deegwēk.

4. Ak na nēg'ūmow wēje-pakūleiooltījīk,
mūdū moo wījāoo-owōk ookēse-sēspēnōksīmk-
āwāūmooōkū, ak wīnāgūnemoolōk.

5. Tanīk āgūnīmsoolteđák' ooskalook Nēgūm
tan keskājāāk ootīlsooman, memājoołtīlīje ak
nēboo'dīlīje.

6. Mūdū oochīt' na wōōleāgūnoodūmākūn
ēlīpsūdoonūmooch' tankīk nēboodībūneek, koo-
laman' ootūlelīsoodāsooltīnow' magei-wíktook
oochīt' cheenūmook, kadoo oopūmowsooltīnow'
oochīt' Nīkskam Oochejakūmījooow Iktook.

7. Cadoo kēspegāwāāl 'msīt kogooā' Iktook
tēbow' āhkūl. Na oochīt' pagoltīkw', ak skūm-
dīkw' alasoodūmākūn Iktook.

8. Cadoo mēlooīch' mūlgīksāltooltīkw', mūdū
kēsāltīmāwā' ankoonaagūl pegwēlkūl ūloowā-
woodeel.

9. Nadooāādooltīkw, ak moo ūkooje-nadāle-
daasooltīp'.

10. Stūgāā 'msīt wēnīk tēlīmsūnūmōk' Igūn-
ūmagwēmāwā', na tūle-nadsoōdakadīkw, koo-

I PETER.

laman' ūkwōle-loogowenooltinow' oochit' Nĭkskam oopegwēle-mĭle-woola-dĕgĕmkāwā-ŭmkū.

11. Tŭlāwĭstōk wĕn, tŭlekŭloosĭch stŭgāā tan tĕlāāgŭl Nĭkskam ookŭlooswōk' ŭnŭl: nadoo wĕn loogwĕch', oochetŭladĕgĕch' stŭgāā mŭlgĭg-ŭnōdĕ tan Nĭkskamŭl Igŭnŭmāch'; koolaman' Nĭkskam 'msĭt [kogooā' Iktook oowoochĭkpŭmedāālŭmooksĭn, oochit' Sāsoo Goole' tan ootenĭnk eech ŭkpŭmedāādākŭn, ak ĕĕgāwĭtāwoode yāpchoo ak yāpchoo. Amĕn.

12. Ŭchkenātoot', moo ŭkooje-pakŭleiooltĭp' kwĕjaldĭmkāwā' booktāwāyā' tan pĕmekeskājāādāsĭk āŭmōk' ŭkoojaloogoonow', stŭgāā wĭskoodākŭn ooteĕgaan ŭktenāwōk ;

13. Cadoo mŭdŭ tan tĕlĭpkĭjāāk wĕdābĕsoolteyok' Sāsoo Goole oowoonmājōdĭmŭl, oosŭgāwedaasooltĭkw ; koolaman' ĕlp tan tĕlesĭp' oomowwĭkpŭmedāādākŭn māswaasĭk, ŭkoojuhsŭgāwedasooltĭnow' kĕsĭmsŭgeek oosŭgāwedasoode.

14. Woochemālegĭmoolok' oochit' Sāsoo Goole ooweesoonŭm, wĕloteyōk'. Mŭdŭ mowwĭkpŭmāālĭjŭl Nĭkskam Oochejakŭmĭjŭl āŭmŭlĭjŭl ŭktenāwōk. Oochit' wĕg'ŭla wĕje-wĭnāgŭnemooch' ; kadoo oochit' kelow' mōwwĭkpŭmedāālŭmooksĭt.

15. Cadoo mow wĕn kelow' tŭlewōdnmājōdāsewĭch' oochit' nābādĕgĕmkāwā', kŭsnā' kŭmootŭnōgŭn, kŭsnā padasoode, kŭsnā' sĕspĕnōksĭmkāwā' ŭktŭgĭk ootŭmōdāk' ŭnoōk'.

16. Cadoo ooche-oonmājōdāsĭch mŭdŭ Sāsoo Goole ootenĭnk tŭlāowĭch, moo 'ntāgāwĭch', cadoo mowwĭkpŭmedāālŭmāch' Nĭkskamŭl oochit' ola' wesoon.

17. Müdü tētpūgaak keseēgaak tan tīlesīp' ilsoodākūn ootoochīpkotūmkean' Nīkskam week. Cadoo oochīpkotūmkeāk' tūmk kenoo ūktenēnāk' tālāado ookēspeākāwāūmoow' tanīk moo sāktūmoodeedīkw wooleāgūnoodūmākūn?

18. Ak tan kokwōje-sābāwīt loogowōkūnīk' tan tēluhsūtach', tame tēt ēdook' ēloowāwīt ak booskepadadēgēt' tūlnūmeegoosīdo'?

19. Na oochīt' ēlp tanīk tēle-wōōnmājōdāsool-tījīk tan tēleooledātīk' Nīkskam, īgūnūmooadīch oochējakūmījooō' Nīkskāmūl tanūl kēdlāwāemēštāgesetēgēlījūl, wēladēgēmīkāwā' īktook, oot-ānkwāooōlīnū.

CHAPTER V.

1. Kesegook' tanīk āūmoodījīk ūktenāwōk', ēdāmīk; müdü ēlp neen kesegoe, ak nooje-looedūmāse oochīt' Sāsoo Goole tan tēlewōōnmājo'dāsīpū, ak ēlp wēdābēse oola' mowīkpūmedāādākūn tan kēdooe-nāyaadāsīk.

2. Ankwāōōkw' Nīkskam oomowweōmīm tanīk tēgwāuōk, ankōdūmōōk', ak moo ūknūk-ātīkēltūmōōp', kadoo ooledāādūmōōk', moo oochīt' 'ntāgōgūnā' kaneāwoode, kadoo oochīt' wōōledāādākūn:

3. Moo ūkmūlge-ilsoodūmoo'dīp 'mtālegēm, kadoo nābetūloo'ltīkw, neganowteekūmookw moweōme.

4. Tan tīlesīp' moweēspāāk chechkēlooōochwe-noojeankodēgēt' nūmeegoosīch, tokoo toochoo 'msūnūmoodedōksūp mowīkpūmedāādākūnā' āptūgōpesoode, tan mā kasogeanook.

5. Tan nāooktā' tēlāāk oochīt kelow' mālchā-wājoolteyōk', skūdōōkw' kesegooltījīk; meam-ooch' 'msīt tan taseyōk' skūdādooltīkw'; kēs-pesedayogūl būnokedāālsodeel, mūdū Nīkskam pokwōj'edāālūmāje ēmtēskooltīje, kadoo wēlaalāje bēnokedāalsooltīlīje.

6. Na oochīt' būnokedālūsooltīkw' Nīkskam mowemūlgīgūnāk oopūtūnk, koolaman' ūktūle-ēspaloogoonow' tan tēle-oole-tēpūgaak.

7. Egadōōkw' 'msīt ūksēs-pēdaasoodīmooōl' Nēgūm ootenīnkū; mūdū Nēgūm sespēdāālūmoolōk.

8. Pagoltīkw, skūmdīkw. Tan kēdānoolōk', mūdoo, tēleyālaasīt stūgā' chīgūmījēl' petāloo kwelooōjēl' tanūl ūksūbalādūl.

9. Nēgūm ooche-mūlgekekājoo'k ūktlāmsūt-ooōkūn Iktook; mūdū kējedoodeyōk' nāooktā' tēlamoo'gūl oonmājodasodeel pēmekeskājadāsīgūl wījegūdoolteōk' ooteenāwōkū, tanīk āūmoodījīk oosīt kūmoo'gū.

10. Cadoo mowe-āooledāādēgēt' Nīkskam, tan ēle-wegoomoologūp ootāpche-mowīkpūmedāādākūnūmk', Sāsoo Gooleūl ootenīnk, keseeonmājodāsoolteyōk' kechkaa, kakei-keskājajoolokch', kesaloolokch' ūkūmoodūmoodīnow', ak mūlgīgūnāwaloolokch', ak mūlgūbaloolokch'.

11. Na Nēgūm ootenīnk eech mowīkpūmedāādākūn, ak ēlēgāwītawoode, yāpchoo ak yāpchoo. Amēn.

12. Oochīt' Sīlbānūs, tan kēdlāwāyt ūkchīgūnūmenoo' neen tēledāālūmūk', ēleweekūmoolōk' tēgēlāāchkūl kūlooswōkūnūl, ak wēje-nemoksoolnōk, ak ēloowedūmāse oola' Nīkskam

CHAP. I.

ookēdlāwāe-woolaldīmāwāūm na tan tēbeboogoolteyōk'.

13. [Mowe-alasoodūmāweōme] tan āhk Bābēlonkū, tan wīje-nenasoonkoosoolteyōk', wēska-gēlūmoolōk', ak ēlp Malk 'nkwīsū.

14. Oochuhsūgāgēltooltikw' kēsāltīmāwā' oosūgāgēlsoode. Wōntūkōde eech 'msīt oote-nāwōk tanīk āūmoodījik Sāsoo Gooleūl' ootenīnkū.

THE SECOND EPISTLE GENERAL OF PETER.

CHAPTER I.

1. Neen Semoo Peāl, Sāsoo Goole ookestěj'oomūl, ak ootāpostālāwītēmūl, oochīt' nēg'ūla tanik kesīmsūnūmeedīch mēgōdīk ūktlāmsūtoōdkūn nāooktā' tēlamoo'k stūgāā nenēn tan mēsūnūmēk, Kūnīkskamenoo, Ukwēstowoolkōōmenoo', Sāsoo Goole ookokwōjaadākūnūmkū.

2. Wēlaltīmāwā' ak wōntūkōde ooche-pewēle-ankooaadāsich oochīt' kelow', tan tēlikchījeōk' Nīkskam ak Sāsoo Goole Uksakūmenoo.

3. Mūdū' nīkskamāwā' oomūlgīgūnōdīm kesuhche-īgūnūmoolkool 'msīt kogooāal tanūl tūlāal memājooōdkūn īktook' ak sābāwood' īktook, oochīt tan tēlikchījeekw tan wējē-wegoomoolkoop oomowīkpūmedāādāk'ūnūmk' ak oomūlgīgūnōdīm.

4. Tan wēje-īgūnūmoolkoop kēsīmsūgeegūl

ak mowimkōdīgūl ūloowedūmāsoodeāl' kūlooswōk'ūnūl, koolaman' oochit' wēg'ūla oochīm-sūnūmoodedōksūpūktūlnūmadīnow' stūgā' Nīkskam tēlnūmāch'; mūdū kesitpūsiktūmōk' 'mchegā tan wējeēhk oositkūmook, wīnīmtūmedāādākūn īktook.

5. Na meamooch' oochit' oola' kogooā' wīnpāsooltīkw ak leankooadōōkw' ūkūdlāmsūtoōōkūnoōōk mūlgedaasoode, ak leānkooaadōōkw' ūkmūlgedasoodīmooōk' 'nsūtoōōgūn;

6. Ak leankooaadōōkw' ūknūstooōgūnūmooōk' wētkoosīmāwā', ak leankooaadōōkw' ūkwētkoosīmāwāūmooōk' kakūmoodūmūgāwā'.

7. Ak ūkakūmoodūmūgāwāūmooōk' leankooaadōōkw sābāwoode, ak ūksābāwoodīmooōk' leankooaadookw' wīgūmagaltīmāwā'; ak ūkwīgūmagaltīmāwāūmooōk' leankooaadookw' kesāltīmāwā'.

8. Mūdū wēg'ūla kogooāl' ehk ūktenāwōk' ak peāmeāk', kesaloolōktūl' moo ūkmāloltīnow', ak ūkoolemanooltīnow oochit' ūkakeikchījeanow' Uksakūmamenoo' Sāsoo Goole.

9. Cadoo Nēgūm tan noodaadogūl wēg'ūla kogooāl, nēgābegwat' ak wejooasābīt, ak kesewōndaasīch sakawāāl ootūloowāwoodeel ookesemoosegadāsīnū.

10. Na oochit', ūchkenātoot, tan mēlooīch' ājekūloo'lk, wīnpāsooltīkw ūkesadāsooltīnow' ūkwegoomtīmāwāūmooow' ak ūknenasoontīmāwāmoow' ookakeikeskājeanū. Mūdū wēg'ūla kogooāl' tūladakadeyōk', na ma āpchoo skadōēdēsooltuōk'.

11. Mūdū ooche-mowepoogwēlē-īgūnūmoo-

lōktēn piskwaadimk Uksakūmamenoo' Ukwēs-
towoolkoomenoo' Sāsoo Goole āpchooāwā' oo-
tēlēgāwaagimkū.

12. Na oochit' moo owōnedaasu nāāgow
'nmīgwemoolenow' wēg'ūla kogooāl', tūleaa kēje-
doodeyogūl, ak mēlkiktłāmsūtūmoodeyogūl oo-
chit' na kēdlāwāooōkūn tan tēgwāoolokū.

13. Cadoo tēledāādūm ookokwōjeān' tan
tēlīpkijāāk oola' wīgwōmk āūm, 'nwōōje-masa-
kaaloolenow' tan tēle-mīgwemoolōk'

14. Mūdū kējedōō' wegoopchik mūnaadoo-
dēs' oola' neek, stūgāā tan tēlekenoo-dūmooip'
Uksakūmamenoo Sāsoo Goole.

15. Ak māch wīnpāsedēs' nāāgow ūkese-
mīgwedāādūmoo'dīnow' wēg'ūla kogooāāl kesip-
kotamkaaseānū.

16. Mūdū moō noosoogūmooēgūb'ūnūl nādād-
aasoodeāāl kūlooskoowōk'ūnūl, tan tīlesip'
āgūnnoodūmoolāāk Uksakūmamenoo Sāsoo
Goole oomūlkīgūnōdīmkawāūm ; mūdū nēme-
dākūtūp ootēlēgāwītāwoodīm.

17. Mūdū wejīmsūnkūp Nīkskam-āwiktook
Oochūk ūkpūmedāādākūn ak ēspaldīmkawā,
tan tīlesip' tēlamoogēk' kūlooswōkūnēk' wēje-
egaak Mowīkpūmāāk ēspaldīmkawā' oochit'
nēgūm. Nūt na tēlooēgūp : "Oola' na 'Nkwīs
tan lōk kēsālkoosīt, tan ootenīnk wēje-oolkwij-
aalookse."

18. Ak na oola' kūlooswōkūn nenēn' noodūm-
ēgūp, tan wējaadāsīgūp wasōk, āskw tēgwā-
akūdēk' nīkskamāwā' kūmdūnū.

19 Ak kēkoonūmoo'kw qotājemūlgūdēn' ne-
ganīkchije-tēgāwenooaadēgēmkawā' kūlooswōk-

2 PETER.

ün, ak wěladakadeyöök' ankaptümöök' stügāā
wosogoonümákün ētlādēgěl' bogünŭtpaak iktook
meesokoo wēchkwöbūneāk' ak nagwēgāwā'
külokowēch, (ootadábün,) ootülesēgāwan' ūkam-
lamoonoöökü.

20. Müdü na kējedooök' tūmk mogwā' wėjeē-
gaanook neganíkchijetēgāwenooaadákün tan
tūlā' Nĭkskam ootweegādīgün, nadoo wēn tan
tēlēdātkü.

21. Müdü neganíkchijetēgāwenooadákün mā
mūnaak wėjeēgaanook memājooenoo'k ootoole-
dāādákünūmooöökü, kadoo nĭkskamāwāooltĭkkik
cheenūmoogwĭk wējekūloosooltĭbūneek tan tēl-
uhche-masagadāsoolteedĭp Wėjeoolenĭkskam-
āwĭktook.

CHAPTER II.

1. Cadoo āhkübūneek ūksūboogwadákūne-
neganíkchijetēgāwenooogwĭk mēmājooenoo ik-
took, stügāā tan tüle-ēūmoodedák' ūksūboogwa-
dákūne-noojekenamooadijĭk ēlp kelow' ūkten-
āwök, tanĭk keme-pĭskwadoodák' kakeiskwĭs-
kadēgēgūl nowskaldĭmkawāāl, chēl tūlĭptogwōl-
sādák' ootālsoositāwĭlĭn' tanūl abatēlagweedĭbün,
tokoo ūpkesoodāsooltedák kēsegowaasĭk kakei-
skwĭskaldĭmkāwā'.

2. Ak pēgwēlták' noosoogoođák' tan tēle-
wĭnĭpsogwowteekūmalĭchū ; ak tūladakadedák'
kēdlāwāooöökünā' owhte oowĭnuhskoodāsĭnū.

3. Ak oochĭt' mēsĭkwtákünāmāwā' ūksūb-
oogwadákūne-kūlooswökün iktook, oochemāl-
sanāwooltedák' ūktēnāwowū. Oochĭt' tanĭk kes

saak wěnmäjeilsoodákün moo nēnkaasenook', ak ookakeiskwiskaldimkawāūmoow' moo nēb'-ānook.

4. Müdü Niskam moo boonalakwsübün ān-sālāwīlje tane padadakadilb'üne, kadoo ēnesēg-ēb'ūnegū mündooagīgū, ak kēlagaabūnegū bogūnitpagāwāāl kūlageieegūnūl, ootūleankod-āsilin' oochit' ilsoodákün :

5. Ak moo boonadooksübün sakawāēk' oositkūmooēk', kadoo ānkwāooōbūnūl Nooāhūl' oogūmoolchīnāwāāl, tanūl noojipsūdoonūmūlijūl kokwōjadákün iktook, ak kesadogūb'ūnēk' ootokūnpogwēn ēloowāwooltīlītkū oositkūmoom-oo-owēgū,

6. Ak lekewōnskaadōk'sübün ūkchegūnkūl Sōdūmēk' ak Gomōlāēk' ootūpkwōnean', ak wěnmäje-ilsoomāsūn ookakeiskwiskadāsooltīlin' ak tēlalāb'üne oonāb'ooēgākūnēlin' tane ēlūme-āk' ūloowāwooltīlēdū' ;

7. Cadoo oosūtoweāsūn kokwōjeēledū Lōtō, tanā' wēje-kespūnīlīb'ūnū ēloowāwooltīlīb'ūnegū' tan tēlewīnowteekūmadīlīpū ;

8. (Müdü nēg'ūla sābāwītāk' cheenūmāk' tēg-wāooōbūnēgū, ak tan tēlāptēgēp' ak tan tēl-nootkūp, wējesēspūgwījalāb'ūnū sābāwīledū' oochejakūmīchū tāsegīskūk, oochit' nēg'ūla oopadasoodīmooōkūl) ;

9. Na wēg'ūla tūleāk', wēlīkchījedōk' Ukche-sakūmow tan tūlūhchusūtoweach' sābāwooltīlje kwējaaldimkawā' iktook, ak tan tēleankwā-ooōch' ēloowāwooltīlje wěnmäje-kenamātīnāwā' iktook, meesokū ilsoodákūnegīskūk.

10. Cadoo mēlooīch' nēg'ūla tanē noosoo-

gümülích' mageiā' mējeguhtūmedāādākūn ik-
took; ak mákskēltūmūlich' alsoosoode; moo
něsoodūmeedīkw; mēdoodaadījik; moo che-
pātūmeedīkw ootalmemanow' alsoosooltīlje.

11. Cadoo ānsālāwījik tanīk āje-ēspoltījik
mūlgīgūnōd iktook, tūleaa moo pēgesoodoodīkw
ālmegēdūmūgāwā' ilsoodākūn oochīt' nēg'ūla
ooskalook Ukchesāk'ūmal.

12. Cadoo wēg'ūla tēloltījik stūgāā weisīsk'
tanīk moo nēstooōlteekw, ak wēje-pūnētkwīm-
kīk oowooswalooksooltīnow' ak oonāboksool-
tīnow'; ak almoodūmeedījūl tanūl kogooāal
moo nēstūmeedīgool, ak oche-kakei-skwīska-
dāsooltedāk' nēg'ūmow ootūloowāwoodewōk';

13. Ak 'msūnūmoodedāk' padadakūnā' aban-
kūdooōwā'. Tēledādūmeedīch nāooktegiškūg-
āwā' wīnuhsūgāwe-pūmowsīmk oowēskāwedaa-
soodīnū: mējegoltījik ak āchkūnodakadījik,
wīnuhsūgāwe-pūmowsooltījik ookūspoogwadāk-
ūnūmooōk', tan toochoo weboomoolōk wīgūb-
alteyōk.

14. Wōjooeāgūl oopūkīgooōl' oochīt ābilījūl
tanūl wīnāāchkūl tēlaasīljūl; ak moo kese-
boone-padakadeekw; wīne-nemoksoolaadīje
tane moo mēlkeboogooltīlgwe; ookwōmlamoo-
nooōl' ēloogwēgūl mēsīkwākūnādūmūgāwā' ik-
took: nēg'ūla wēnmājeilsoōdākūn' oonejin'.

15. Boonadoo'dīp kokwōjadākūnā' owhte, to-
koo pēsogowteekūmājik; noosoogūmeedīp tēlā-
līp Bālamō Bosolō ookwīsū, tanāk' kēsāt-kūsūnēk'
padasoodeāēk' abankūdooōāēk';

16. Cadoo wējīptūgemootūnāk' oochīt' oopa-
dasoodīm; moo nedowēgoobūnāk' jākasāk' tēlā-

wístöksübünák' memajooenooā' 'msedoon āook-sübüněk', ak wět'koolāb'ünü neganíkchijetěg-āwenooū tan tělelooāweělípū.

17. Wěg'ūla na 'nkūnobadeel tanūl mogwā' sāmoogwōneenoogūl; oon nēg'ūla tan wėje-pūmděskāsík āoolāmsūn iktoogū, oochit' nēg'ūla maktāwāāk āpchīpkonītpaak maskwadāsík.

18. Mūdū tan toochoo kūlooswōkūne-ěmtěs-kaboogooadeedīch, wějemoonsamaadije magei-āāl ootūmedāādākūn iktook ak wīnuhtūmedāādākūn iktook, nēg'ūla tane amekesītpūsīktooaadije tane padatěgāwe-pūmowsooltīīje.

19. Tělemaadije ookūdooe-īgūnūmooōnow' al-soomsīmkāwā', āskw nēg'ūmow ēlekestějooltījīk ētleoonōkūběmīmkīk ūloowāwood' iktook.— Mūdū tan kogooā' iktook nadoo wěn wėje-wīswīgūnōdāsīch, na ěnkoodā wějkestějooaaloot.

20. Mūdū kesuhchītpūsīktūmeedīch oosīt-kūmoogāwāāl 'mchegāāl, tan tělīkchījeaadīch Uksakūmamenūl' ak Ukwěstowoolkoomenūl' Sāsoo Gooelūl', āpch wėje-pādūgoodījīk ak wėje-wīswīgūnēmoojīk, ookēspegāwāūmooow' ājīmtooalooogoodāk' moo ěnkoodā ūmskwēsā-wāēgū.

21. Mūdū ājekūlooltūsōk' otenāwōk' moo ūkchījedoo'dīksübūn kokwōjadākūnā' owhte, moo ěnkoodā kesīkchījedoodīch oowooweāpskwēdanow Nīkskamāwā' ūtploo'dākūn tan īg-ūnūmookseedīpū.

22. Cadoo těle-egaak ootenāwōk' stūgāā tan tělooěk na kēdlāwāyā' ūpsloo'dākūn: "Ulūm-ooch' āpch ēlemūnwěgěch' oosokūděmoon," ak: "Koolkwees tan kesīksīspalooksīt, āpch ēloos-keēt' seskoo' iktoogū."

CHAPTER III.

1. Oola' tabooöwä' weegäd'igün, ũchkĕnātoot' kĕsälkoosoolteyök', ěleweekūmoolök'; na wĕg'ŭla taboogŭl wĕjemasagadoologŭl wökāmāagŭl ũktāledaswökūnūmooöl', tan tĕlemigwemoolökū.

2. Coolaman' ũkĕmĕgwedāādūmoodĭnow' kŭl-ooswök'ŭnŭl tanŭl wĕjeweedāsĕgŭb'ŭnŭl nĭks-kamāwāāgĭk neganĭk-chĭjetĕgā-weenoogwĭk, ak tan tĕlĭtplootkŭp Uksakūmamenoo' Noojuhsŭt-oweewĕt', tan wĕjĭtplootkŭp nenĕn āpostālā-woolteĕgŭ.

3. Mŭdŭ tŭmk kĕjedoodĕök nooje-mālegee-gĕdŭmoodĭjĭk pĕjedadāk kespeagāwāāl nagwĕg-ŭl, oomāle-geegĕdŭm-oodĭmkāwāūmooow' ĩktoogŭ, ak tŭlĭmtŭmĕdaadāk oopawōtŭmŭgāwāūm-ooow' ĩktoogŭ :

4. Ak tŭlooĕdāk : "Tĕgĕn ŭloowedŭmāsode oochĭt' oowĕchkwadĭmkāwāūm? mŭdŭ wĕj-aadĕgĕmk' nĕg'ŭla nagwāāgŭl tan tĕlesĭp koochenagĭk nābŭdeededĕgŭ, 'msĭt kogooāāl nāooktā' tĕlāāgŭl stŭgāā ŭmskwĕs' oosĭtkŭmōō' kesĕtāse-gĕk'.

5. Mŭdŭ na wĕledāādŭmĕedĭch moo ookŭje-jeedoonow' oola' tan tĕleāk' Nĭkskam ookŭloos-wök'ŭnŭm, saak wasok āhkŭp ak makŭmegāoo wĕjekesedāsĭk sām'oogwōn ĩktook ak oochĭt' sām'oogwōn ;

6. Oochĭt' na [sām'oogwōn] oosĭtkŭmōō' tan tokoo tĕlesĭp' āhkŭp, wĕje-āoonpōgwĕgŭp sām-oogwōn ĩktook ak wĕjĭksŭgaak.

7. Cadoo wasok ak makŭmegāoo tanŭl nŭg-

CHAP. 3.

āach āhkūl, ookūlooswōkūn iktook maskwaadās'-
īgūl, ēleankōdāsīgūl oochit' booktāoo, meeso-
koo īssoodāk'ūnegīskūk ak ēloowāwooltījik tan
toochoo ūksūgalooksoolteedīchū.

8. Cadoo, ūchkenātoot, kēsāikoosoolteyōk',
moo ūktowōnedōōp' oola' nāooktāchk kogooā',
nāooktegiiskūk Ukchesakūmow ootenīnkāāl an-
sūmā' nāooktā' tēlāāk stūgāā betooīmtūlnākūn-
eboonkūgēl' ; ak ēp betooīmtūlnākūn-eboonkūk
tēlāāk stūgā' nāooktegiiskūkēl'.

9. Ukchesakūmow moo tēle-kēgwāikw oo-
chit' ootūloowedūmāsoodīm, tan alt tēledāā-
kūmaadīch ootūlekēgwālinū ; kadoo lōk ēskūm-
aloolkw ; mūdū moo wēledāādūmōōkw', (moō
pawōtūmōōkw') tan bā wēnūl ookooskaalīn,
kadoo pawōtk' 'msit tan tāsīlīch' oopējedaalīn
āpskwēdāādākūn iktook.

10. Cadoo Ukchesak'ūmow oonaagwēgūm tūl-
ēēgaado stūgāā kūmootūnēs' dēpkēgū, tan
toochoo wasok oocheseowaasīdo' kēsēdāwēdaak
iktook, ak oosītkūmoogāwāāl ooche-nēskoo-
mēdēdūl', oochit' tan tēlīksepūdēgū, ak makūm-
egāoo ak loogowōk'ūnūl tan āhkūl nadāāl,
noogwadāsedūl'.

11. Na tan tēlīpkijāāk kējedoodeekw 'msit
wēg'ūla kogooāāl pēmenēskoomēdēgūl, tāledāāl-
soolteyōk' tan tēledēpkadīk tū ūktūloltīnowū
'msit nīkskamāwā' loogowōkūn iktook, ak sāb-
āwood' iktook ?

12. Dēpkadīk ūktēskebēdoonow' ak ūknēnāk-
edāādūmūnow' Nīkskam oonagwēgūm ootegaa-
nū ; tan oochit' wasok noogwaado ak nēkskoo-

2 PETER,

mědědo', ak ěp oositkūmoogāwāal oocheněk-skoomědědūl' tan tēliksepūdēgū.

13. Cadoo stūgāa tan tēleloedūmāsip, kenoo tēleskebědoo'kw pelā' wasok ak pelā' makūm' egāoo, tan tēt āhk sābāwoode.

14. Na oochit', ūchkenātoot', mūdū kelow' ěskebědooōgūl wēg'ūla kogooāal, wīnpāsooltikw ūktūle-wājedāsooltīnow' ooskalook Nēgūm ūkwōkūmōltīnow' ak ūkwōōledālūmooksooltīnow' wōntūkōd iktook.

15. Ak Uksakūmamenoo' ootěskūmādūmūg-āwāūm tūledāādūmūnēch' oosūtōgūnīn, stūgāa ěp ūksesenoo' Pōl tan kēsālkoosit, stūgāa tan tēle-igūnūmooch' 'nsūtooōgūn, wējeweekūmoologūp.

16. Ak elp 'msit ootweegādīgūn iktook weed-ūgūl wēg'ūla kogooāal; tanūl alt mēdooāāgūl kesīnsūtūmūnū, tanūl tanīk moo kēgenoodūm-ooksoolteekw ak tanīk moo mēlkūdēnoogūl ootāledasoodewōl; abootkūseaadoodījūl, stūgāa tan tēladoodīch ūktūgūl nīkskamāwāal weegād'ig-ūnūl, nēg'ūmow ookwooskaldīmkāwāūmooōkū.

17. Na oochit' kelow', ūchkenātoot', kēsālk-oooolteyōk', mūdū neganīkchījedoodeyōk' oola', ānkwāāsooltikw moo ūkoojīpsogowteekūmanow' padatēgāwenoo'k tan tēleāoobūleadeedīch, ak ūkoojeneseadīnow' ūkmēlkeboogooīmkāwāūm-ooōkū.

18. Cadoo ūlnegooltikw Uksakūmamenoo Sā-soo Goole oowēlaaltīmkāwāūm iktook, ak tan tēlikchījēegoosīch. Na Nēgūm ootenīnk eech mūdowōlsoode nūgāa ak yāpchoo. Aměn.

THE FIRST EPISTLE GENERAL OF
JOHN.

CHAPTER I.

1. Na tan cogooā' āhkūp wējaadēgēm' ūmskwēs poktūmkeak, na tan cogooā' noodūmoodeēgūp, na tan wėje-nūmedoodeēgūp 'npūkegwenāk'; na tan ankaptūmoodeēgūp, ak 'npūt'ūnūl wēs wadoo'dīp, oochit' Memājoo-ōkūnā Kūlooswōkūn :

2. (Ak Memājooōkūn mās waadās'īgūp, ak nenēn' nēmedoo'deēgūp, ak wėje-looedūmāsoolteč' ak āgūnoodūmoolēk' oola āpche-memājoo-ōkūn, tan tēgwāooōbūnūl Coochenūl', ak ēle-mās waadāsīp 'ntenēnākū) ;

3. Tan cogooā' nēmedooēgūp ak noodūm-ēgūp, ēlp āgūnoodūmoolēk', koolaman' kelow' ēlp ūkwīgūmagaltooltenēnooū ; ak meamooch' nenēn' wīgūmagaltoolteč' Koochénoo', ak ēlp Ookwīsūl Sāsoo Gooleūl'.

4. Ak na wēg'ūla tēlooweekūmoolēgūp koolaman' koolēdaasoodīmooōl ookeskājaadās'inū.

5. Ak oola' na āgūnoodūmākūn tan wėje-noodūmāk'ūtūp Nēgūm, ak nūgāā tan āgūnoodūmoolēk' : " Nīkskam na wōsādēk', ak Nēgūm ootenīnk bogūnītpaak ansūmā' mogwā' āhtūnook."

6. Cadoo tūlooāk'w wīgūmagaltoolteekw Nēg'ūmū, tokoo lēpūmedaīkw bogūnītpaak iktook, ēksooadeegoop na ak moo kesetūladakadukw' kedlāwāū.

7. Cadoo lēpūmedaīkw wōsādēk' Iktook, stūgāā Nēgūm wōsādēk' iktook tan tēle-eehk, na tokoo toochoo wīgūmagaltoolteegoop, ak Ookwīsūl Sāsoo Gooleūl' oomāldēm wōkūmaloolkw' 'msīt ūloowāwoode oowoovejigūlaasīn ūktenēnākū.

8. Tūlooāk'w mogwā' kēkoonūmoohk' ūloowāwoode, ūksūboogwalūsoolteegoop na, ak kēdlāwā mogwā' keseētūnoos' ūktenēnak'.

9. Pakabooōdūmoo'k ūktūloowāwoodenūl', Nēgūm kēdlāwāīt, ak kokwōjeēt', oochīt' ūktabīksīktūmagoonēnoo ūktūloowāwoodenūl', ak ūkmoosege-jīgūladagoonēnoo 'msīt padasoo-deel.

10. Tūlooāk'w mūnaa padadakadukw', kesadogooop oobooskeēksooēnū, ak ookūlooswōkūn moo keseētūnoos' ūktenēnākū.

CHAPTER II.

1. Neįntoot', wēg'ūla ēleweekūmoolēgūl koolaman' moo ūkpadadakadīnow'. Cadoo wēn kese padadēgēch', kēkoonkw' Tan Nooje-ēgālōōlkw' ooskalook Koochenūl', Sāsoo Goole ūkchesābāwīt na.

2. Ak Nēgūm īlkwījadāk'ūnīt oochīt' kenoo ūktūloowāwoodenūl', ak moo pasūk oochīt' kenoo ūktūloowāwoodenūl', kadoo māch ēlp oochīt' tan tēlkeek oosītkūmōō.

CHAP. 2.

3. Ak oochít' na wějkchjedoo'kw ũkũjejeanenooŭ, kũlodŭmák'w ootŭbloodák'ŭnŭmŭl.

4. Nĕgŭm tan tĕlooĕt' "Kĕjeek," kadoo moo kĕlodŭmooĕkŕoŭl ootŭbloodák'ŭnŭmŭl, booskeĕksooĕt' na, ak kĕdlāwā' moo āktŭnook' ootenĭnk.

5. Cadoo tan wĕn kĕlodŭmooĕch' ookŭlooswŕkŭn, kedlāwā' iktook nĕgŭm ootenĭnk nĭkskamāwā' kĕsālŭmkāwā' kakeikeskājadāsĭk. Na oochít' wĕjkchjedoo'kw nĕgŭm ootenĭnk āŭmoo'kw.

6. Dĕpkadĭk nĕgŭm tan tĕlooĕt' ooteemŭn Nĕgŭm ootenĭnk ootŭlepŭmĭmtŭmaan stŭgāā tan Nĕgŭmŭl tĕlĭmtŭmaalĭp.

7. Uchkenātoot', kĕsālkoosoolteyŕk', moo ĕleweekŭmoolooĕk pelā' ŭtploodákŭn, kadoo sakawā' ŭtploodákŭn, tan wĕjaadĕgĕmk ŭmskwĕs' poktŭmkeak wĕje-kookoonŭmogŭp. Na oola' sakawā' ŭtploo'dákŭn, kŭlooswŕkŭn na tan wĕjenoodŭmogŭp wejaadĕgĕmk' tan ŭmskwĕs poktŭmkeak.

8. Apch pelā' ŭtploodákŭn ĕleweekŭmoolŕk', tan na kogooā' kedlāwāĭk nĕgŭm ootenĭnk ak kelow' ŭktenāwŕk, mŭdŭ bogŭnĭtpaak pĕmeseowaasĭk ak kĕdlāwāoo-wŕsĕĕĕk' nŭgāā wŕsādĕk'.

9. Nĕgŭm tan tĕlooĕt': "Wŕsĕĕĕk' iktook āŭm," kadoo wĭjegideedĭjŭl pokwŕjedāālŭmājŭl, nĕgŭm na māch bogŭnĭtpaak ĭktŕok āhk meeso-koo nŭgāā.

10. Nĕgŭm tan kĕsālājŭl wĭjegideedĭjŭl, ĕtlŭgāt' wŕsĕĕĕk' iktook, ak moo pĕjeetākŭm-ŭmkāwā' āhtŭnook ootenĭnk.

11. Cadoo nĕgŭm tan pokwĕjedāālmājŭl wĭjegideedĭjŭl, āhk bogŭnĭtpaak ĭktook, ak ělĭmtŭmaat' bogŭnĭtpaak ĭktook, ak moo kĕjedook' tan tĕt āleĕjŭ; mŭdŭ na bogŭnĭtpaak negābegwaalŭch.

12. Eleweekŭmoolĕk', nejĭntoot', mŭdŭ ŭktŭloowāwoodewĕl' keseabĭksĭktāsĭgŭl oochĭt' nĕgŭm oowesoonŭmkŭ.

13. Eleweekŭmoolĕk', cheenŭmootoot', tan wĕnjŭnoolteyĕk', mŭdŭ kĕjeĕk nĕgŭm tan āhkŭp wĕjaadĕgĕmk' ŭmskwĕs' poktŭmkeaak. Eleweekŭmoolok', ŭlbadootoot, mŭdŭ kese-wĭswĭgŭnĕmĕk Wĭnsĭt. Eleweekŭmoolĕk, nejĭntoot, mŭdŭ kĕjeogĕĕp Koochenoo.

14. Eleweekŭmoologŭp, cheenŭmootoot', tan wĕnjŭnoolteyĕk', mŭdŭ kĕjeĕk Nĕgŭm tan āhkŭp wĕjaadĕgĕmk' tan ŭmskwĕs poktŭmkeaak. Eleweekŭmoologŭp, ŭlbadootĕĕt', mŭdŭ mĕlkĭgŭnaadeyĕk', ak Nĭkskam ookŭlooswĕk'ŭnŭm āhk ŭktenāwĕk', ak kese-wĭswĭgŭnĕmĕk' Wĭnsĭt.

15. Moo ŭkŭsādŭmĕĕp' oosĭtkŭmĕĕ', kŭsnā' oosĭtkŭmoogāwāāl. Nadoo wĕn ŭksāt' oosĭtkŭmĕĕ, kĕsāltĭmkāwā' oochĭt' Koochenoo' mogwā' āhtŭnook' ootenĭnkŭ.

16. Mŭdŭ 'msĭt oosĭtkŭmoogāwāāl', nŭt na mageĭwu-tŭmedāādakŭn, ak 'mpŭkegwu-tŭmedāādakŭn, ak memājooĕkŭne-mŭdĕskoode, moo wĕjeanoogŭl Koochenāk, kadoo wĕjeagŭl oosĭtkŭmoo'k.

17. Ak oosĭtkŭmoo pemeseowaasĭk, ak ělp oosĭtkŭmoogāwu-tŭmedāādakŭn; kadoo nĕgŭm tan tĕladĕgĕch' Nĭkskamŭl oowooledāādakŭnŭm, yāpchoo āhk.

18. Nejntoot', nügāach wëgūla këspegawāal naagwëgūl; ak tan tele-noodūmoodeyök' tan pokwōjedāalūmajūl Sāsoo Gooleül' ookūdoo-īpkesīnūnū, chēl nügāach pegwëlkīk tanīk' pokwōjedāalūmadījūl Sasoo Gooleül' kese pēje-daaīk; tan wëjīkchījedoo'kw ookëspegawāin wëgūla nügāach naagwëgūl.

19. Wëje-jīgūledabūnik' āūmoodeekw, kadoo moo tēlāowoolteegoobūnik' ūktenēnāk. Tūlā-owoolteedīsūn ūktenēnāk', nāgow ūtkwāoolkoo-sōk'; kadoo koolaman' oowooīkchījegoosool-tīnow' moo 'msīt ootūlāowooltīnow' ūkten-ēnākū.

20. Ak kelow' wëjekoo'koonūmoodeyök' me-maldīmkāwā' Tan Nīskamāwāit ootenīnk, ak kējedoo'deyök' 'msīt kogooāal.

21. Moo wëje-lewekūmoolooōgūp oochīt moo ūkūjēdooonow' kēdlāwā'; kadoo mūdū kējedoo-deyök'; mūdū mogwā' ēksooōgūn tūlāowenook' kēdlāwā īktook.

22. Wēn tū nūt nēgūm tan booskeēksooēt? moo tū nūt nēgūm tan pētkwōlājūl Sāsoo Gooleül' ooklīstāwilīnū? ola' na nēgūm tan Pokwōjedāalūmajūl Sāsoo Gooleül', tan pētkwōlāje Wëgwīsīlījūl ak Aoochīlījūl?

23. Tan pētkwōlājūl Aoochīlījūl na nēgūm moo wëskwāooagool Wëgwīsīlījūl. Nēgūm tan āgūnemājūl Aoochīlījūl ēlp na wëskwāooājūl Wëgwīsīlījūl.

24. Tēlemoolōk tan 'noodūmeiogūp wëjaad-ēgēm' tan ūmskwēs' poktūmkeaak, na eech ūktenāwōk. Tan noodūmeiogūp wëjaadēgēm' ūmskwēs poktūmkeaak ehk ūktenāwōk, ēlp

I JOHN.

kelow' eūmoodedōksūp Aoochīt ootenīnk ak Wēgwīsīt ootenīnk.

25. Ak oola' na kūlooswōkūn tan tēlemoolkoop, "tan tūleīgūnūmoolkoodo' āpche-memāj-oōōkūn na."

26. Wēg'ūla kogooāal ēlewekūmoologūp oochīt' nēg'ūla tanīk pēsogowteekūmoolōk.

27. Ak memaldīmāwā' tan wējīmsūnūmōk' Nēgūm ootenīnk, āhk ūktenāwōk, ak moo wēd-ūmedāādūmooōk' wēn ūkēgenamagoonow', kadoo stūgāā na oola' memaldīmāwā' tēlekenamoolok' 'msīt kogooā', ak kēdlāwāīk ak moo ēksooōgūnenook, ak chēl stūgāā tan tēlekenamoolok', "eūmookw' nēgūm ootenīnkū."

28. Ak nūgāā, nejīntoot, ūtkwāōōkw, eūmōōkw' ootenīnk, koolaman' māswaadāsīch mūlgedasooltedūksūnoo ak ma ooche-jīgūledaōōk nēgūm ootenīnk 'ntāgōgūn īktook, tan toochoo ūpkēsīnk.

29. Ukchījedoo'deyōk ookēdlāwāīn, kējedoo-deyōk' 'msīt wēn tan tēladogūl kēdlāwāooōk'-ūnūl, wējeoonjūnīmk' nēgūm ootenīnk.

CHAPTER III.

1. Ankaptūmōōkw' tan tēlāāk kēsāltīmāwā' Coochenoo kese Igūnūmōōlkw', ūktūlooodooksooltenēnoo Nīkskam oonejīn'. Na oochīt' oosīt kūmōō' moo nēnoolōōkw', mūdū nēgūmūl' moo nēnooōgōōb'ūnūl.

2. Uchkenātoot', nūgāā wējūnīch' ūktenēnoo Nīkskamū, ak mā mūnaa' māswadāsenook tan tūloltedūk'sūnoo. Cadoo kējedoodeekw mās-

CHAP. 3.

wadāsich nēgūm, tūloltedūk'sūnoo stūgāā nēgūm ; mūdū nūmeādūksūnoo tan tēlāāk.

3. Ak 'msīt wēn tan kēkoonk' oola', ajīpchoo'-dākūn [Sāsoo Gooleūl'] ootenīnk, tēlewōkūmaa-lūsīt stūgāā nēgūm tan tēlewōkūmāāk.

4. Nēgūm tan padadēgēt' ēlp moo sēspēdādūmook' ūtploodakūn ; ak ūtploodakūn moo sēspēdādāsēnook, padadakūn na.

5. Ak kējedooōk' nēgūm wēje-māswaadāsīp ootējīgūladoon ūktūloowāwoodenūl' : ak nēgūm ootenīnk mogwā' ūloowāwoodenōōk'.

6. 'Msīt wēn tən ētlīnkaasījūl ootenīnk', moo padadēgēkw'. 'Msīt wēn tan padadēgēt', mā mūnaa nēmeāgool, kūsnā' nēnoogool.

7. Nejīntoot', mow wēn ūksūboōgwaloōlōkch'. Nēgūm tan ēlookwōtk' sābāwoode na nēgūm sābāwīt ; chēl stūgā' Nēgūm tēlesābāwīch.

8. Nēgūm tan ēlookwōtk' ūloowāwoode, na mūdool' ootenīnk tēlāowīt. Mūdū mūdoo wējaadēgēm' ūmskwēs poktūmkeaak wējepadadēgēt'. Na oochīt' Nīkskam Ookwīsūl wēje-māswaadāsīp oosūgwīskadooōn' mūdool' ootloogowōk'ūnūl.

9. Tan wēn wēje-oonjūnīm' Nīkskam-āwīktook, mogwā' padadēgēkw', mūdū ooskūnemānūm nēnkaasīk ootenīnk, ak moo kesepadadēgēkw', mūdū wēje-oonjūnīm' Nīkskam-āwīktook.

10. Na oola' wēje-māswaadāsooltīlīje Nīkskam oonejīn' ak mūdoo oonejīn'. 'Msīt wēn tan moo tēladēgēkw' sābāwoode, na nēgūm moo tēlāowīkw Nīkskam-āwīktook, ak ēlp nēgūm tan moo kēsālagool wījegīdeedījūl.

11. Mūdū oola' na āgūnoodūmākūn tan wėje-
noodūmeiogūp wėjeaadēgēm' tan ūmskwēs pok-
tūmkeak, "Tēlkedāsik kenoo ūkūsāltoolte-
nēnoo."

12. Moo ūktūloltenēnoo stūgāā Cānōk, tan-
āk tēlāowībūnāk na Wīnsīt-āwīktook, ak nābab'-
ūnū wījegiđeededū. Ak kogooā' oochīt'
wėje-nābas'ūnū? mūdū nēgūm ootloogowōk'-
ūnkūl ēdū wīnchūgūb'ūnīgūl, ak oochīgūnūmū'
ootloogowōk'ūnkūl kokwōjeākūbūnīgūl.

13. Moo kooje-pakūleiooltīp', ūchkenātoot',
oosītkūmōō segājedāālūmoolōk'.

14. Kenoo kējedoo'kw ūkwōōje-seābedanēnoo'
'npooōkūn īktook meesokoo memājooōkūn īk-
took, mūdū kēsālkwīk wījegiṁkwīk. Nēgūm
tan moo kēsalagool wījegiđeedījūl, na nēgūm
ētlīgāt' 'npooōkūn īktook.

15. 'Msīt wēn tan segājedālūmājūl wījegiđee-
dījūl, na nēgūm memājooenooe-noojenābādēgēt',
ak kējedoodeyōk' mow wēn memājooenooe-noo-
jenābādēgēt' kēkoonūmook' āpchememājooōkūn
ooteemūd'ūnūn ootenīnk.

16. Na oola' kogooā' īktook wējīkchījedoo'kw
kēsāltīmkāwā'; mūdū Nēgūm egaadogūp oo-
memājooōk'ūnūm oochīt' kenoo, ak ālowtīk ēlp
kenoo ūktegadoonēnoo ūkmemājooōk'ūnūl' oo-
chīt' wījegiṁkwīk.

17. Cadoo tan wēn kēkoonkūl oosītkūmoog-
āwuh-tāpsoonūl, ak nūmeāch' wījegiđeedījūl
noodaalīch, ak ūkpūskadōk ootāooledāālsoode
oochīt' wījegiđeedījūl, nūt tāle-kese-eehk oote-
nīnk Nīkskāmūl ookēsāltīmkāwāūm?

18. Nejīntoot, moo pasūk līksāltooltenēch

CHAP. 4.

kūlooswōkūn iktook, kūsna' mīlnoo iktook ; ka-
doo loogowōkūn iktook, ak kēdlāwāooōkūn ik-
took līksāltooltenēch'.

19. Na oola' kogooā' iktook oochīkchījedoo-
dūk'sūnoo ūktūloitenēnoo kēdlāwāooōkūn ik-
took, ak oochewōntūkōdūksūnoo ūkāmlāmoone-
nūl' ooskalook.

20. Mūdū ūkāmlāmoonenūl' 'msemōōlkw',
Nīkskam ājīmsūgīlk' moo ēnkoodā ūkamlamo-
nenūl', ak 'msīt kogooāl kējedogūl.

21. Uchkenātoot', ūkamlamoonenūl' moo ūl-
soodūmoolōōkw, kēkoonūmoo'k na mūlgedaa-
soode pochīt' Nīkskam.

22. Ak tan bā kweloodūmoo'kw wējīmsūn-
ūmoo'kw ootenīnk, mūdū kēlodūmākool ootūb-
loodāk'ūnūmūl ak tūladakadeegool tanūl kogoo-
āāl Nēgūm wēledāātkūl.

23. Ak oola' na ootūbloodāk'ūnūmūl, ūkūd-
lāmsūtūmoo'denēnoo ,Ookwīsūl Sāsoo Gooleūl'
ootenīnkū, ak ūkūsāltooltenēnoo, stūgāā tan
tēlītploomoolkoop.

24. Ak Nēgūm tan kēlodūmooōjūl ootūbloo-
dāk'ūnūmūl nēnkaasījūl ootenīnkū', ak Nēgūm
nēnkaasīlījūl ootenīnkū. Na wējīkchījedoo'kw
ooteemūn ūktenēnāk', Wējeoolenīkskam-āwīk-
took tan kese-īgūnūmoolkoob'ūnūl.

CHAPTER IV.

1. Uchkenātoot', moo ūkūd-lāmsūtūooōp' 'msīt
'mchejakūmīchk', kadoo ūkwchaalookw 'mche-
jakūmīchk' ootūlāowooltīnow' Nīkskam-āwīk-
took. Mūdū pegwēlkīk ūksūboogwadākūne-

neganíkhíje-těgāweenoo'k yāledaajík oosítkūmoo'k.

2. Oola' kogooā íktook oochíkchíjeädöksűp Níkskam Oochejákkűmíjűl', (Wějeooleníkskam-űl.) 'Mśít 'mchejakűmích' tan tělooět' Sāsoo Goole wějípkesínkűp magei íktook, na nęgűm tűlā' Níkskam-āwíktook.

3. Ak 'mśít 'mchejakűmích' taník moo tělooākw Sāsoo Gooleűl' oowoójípkesínín' magei íktook, na nęgűmow' moo tělāowoolteekw Níkskam-āwíktook. Ak oola' na 'mchejakűmích' tan tűlā' Nęgűm ooteník tan Pokwőjedālűmájűl Sāsoo Gooleűl', tan kelow kese noodűmadeyők' ookűdooípkesínűn, ak nűgāā āhk oosítkűmoo'k.

4. Kelow', nejíntoot', tělāowoolteyők' Níkskam-āwíktook, ak kese-wíswígűnēmők nęg'űmow, műdű ājimsűgíl' nęgűm tan āhk űkten-āwők' moo ěnkoodā tan āhk oosítkűmoo'k.

5. Nęg'űmow na oosítkűmoogāwāk', na oochít' wějuhskoopűmeedích oosítkűmőő' : ak oostíkűmőő' jíkűttooője.

6. Kenoo' tělāowoolteekw Níkskam-āwíktook. Nęgűm tan kějeájűl Níkskaműl jíkűtőőlkw' kenooű. Nęgűm tan moo tělāowíkw Níkskam-āwíktook moo jíkűtoolőčk'w'. Oola' kogooā íktook wějíkchíjeekw kědlāwāyā' 'mchejakűmích' ak űksűboogwadākűnā' 'mchejakűmích'.

7. Uchkenātoot', űksāltoolteněch', műdű kěśāltímkāwā' Níkskam-āwíktook na tűlā' ; ak 'mśít wěn tan kěśālooět' nęgűm na wěje-oonejűním' Níkskam-āwíktook, ak kějeájűl Níkskaműl.

8. Nęgűm tan moo kěśālooěk'w', nęgűm moo

CHAP. 4.

něnoogool Níkškamůl, mūdů Níkškam na kěš-
 ăltĭmkāwā'.

9. Na oola' kogooā' iktook Níkškam ookěšăl-
 tĭmkāwāũm wějenāyaadăsigũp oochĭt' kenoo,
 mūdů Níkškam ělkĭmăb'ũnũl Ookwĭsũl năook-
 toobĭstăjũl oosĭtkũmoo'k koolaman' kenoo ũk-
 wōĭje-memăjoolteněnoo ootenĭnkũ.

10. Oola' kogooā' iktook kěšăltĭmkāwā āhk :
 moo na oochĭt' kenoo ũkũsalaněnoo Níkškam ;
 kadoo oochĭt' Nĕgũm ũkũsălkooněnoo kenooũ :
 ak ělkĭmăb'ũnũl Ookwĭsũl ootĭkwĭjadăkũnĭlĭn'
 oochĭt' kenoo ũktũloowăwoodenũl'.

11. Uchkenătoot ! na Níkškam tũlĭksăloo'lkw,
 ālowtĭk ělp kenoo ũkũsăltoolteněnoo.

12. Mă mũnaak wĕn nĕmeagool Níkškamũl
 tan bā tĭlesĭpũ : ũksăltoolteekw Níkškam ětlũg-
 ătk' ũkteněnăk', ak kěšăltĭmkāwā' oochĭt' nĕg-
 ũm kakeikeskăjaadăsĭk ũkteněnăk'.

13. Nũt na wĕjĭkchĭjedoo'kw ũktũtlũgadũm-
 oodeněnoo ootenĭnk, ak ělp Nĕgũm ootũtlũgad'-
 ũmũn ũkteněnak', mūdů kese-ĭgũnũmoolkōĭl'
 Oochejakũmĭjũl.

14. Ak kese-nũmedoodeĕgũp, ak wĕje-loe-
 dũmăsoolteĕk', Coochenoo ělkĭmăb'ũbũl Ookwĭs-
 ũl oonoojuhsũtowweewĕlĭn' oochĭt' oosĭtkũmōĭ'.

15. 'Mĭsĭt wĕn tan kĕdlăwăe-tũlooĕt' "Săsoo
 Gooleũl' Níkškam oowũgwĭsĭn," na Níkškam
 ětlũgatkũl ootenĭnk, ak nĕgũm ětlũgatkũl Nĭks-
 kamũl ootenĭnk.

16. Ak kesĭkchĭjedoo'kw ak kesĭktlămsũtũm-
 oo'kw kěšăltĭmkāwā' tan Níkškam wĕskōtk oo-
 chĭt' kenoo. Níkškam na Nĕgũm kěšăltĭm-
 kăwā' ; ak nĕgũm tan nĕnkaasĭt kěšăltĭmkāwā'

I JOHN.

íktook, na nĕgŭm nĕnkaasĭjŭl Nĭkskamŭl ootenĭnk, ak Nĭkskam nĕnkaasĭjŭl nĕgŭmŭl' ootenĭnk.

17. Na nŭt na kĕsĕltĭmkĕwĕ' wĕje-kakei-kĕskĕjaadĕs'ĭgŭp ŭktenĕnĕk', koolaman' ŭkoojekoo'-koonŭmoodenĕnoo mŭlgedaswŭkŭn ĭlsoodĕkŭn-egĭskŭk egaak : mŭdŭ stŭgĕĕ nĕgŭm tan tĕlĕĕk, na kenoo tĕlŭlteekw oola' oosĭtkŭmook'.

18. Mogwĕ' chepĕtŭgŭn ĕhtŭnook kĕsĕltĭmkĕwĕ' ĭktook ; kadoo kĕsĕltĭmkĕwĕ' kakeikeskĕjaadĕsĭk, ĕjĭgŭlaadŭk chepĕtŭgŭn. Mŭdŭ chepĕtŭgŭn wĕskotk' wĕnmĕje-bŭlnoodĕ, ak nĕgŭm tan chepĕlooĕt', moo kakeikeskĕjaadĕsĭkw kĕsĕltĭmkĕwĕ' ĭktook.

19. Na wĕjĭksĕlkw Nĕgŭm, mŭdŭ Nĕgŭm tŭmk kenoo kĕsĕlŭlkoop.

20. Na tĕlooĕch' nadoo-wĕn, "kĕsĕlk' Nĭkskam," kadoo na sĕgĕjedĕĕlŭmĕjŭl wĭjegĭdeedĭjŭl, na nĕgŭm booske-ĕksooĕt' ; mŭdŭ nĕgŭm tan moo kĕsalagool wĭjegĭdeedĭjŭl tanŭl nĕmeĕjŭl, tĕlekesĭksĕlĕs' na Nĭkskamŭl, tanŭl moo kesĕnŭmeagool ?

21. Ak oola' na ŭtploodĕkŭn wĕjuhskodŭm-oo'kw ootenĭnk : "Tan wĕn kĕsĕlĕjŭl Nĭkskamŭl, ĕlp ŭksĕlĕch' wĭjegĭdeedĭjŭl."

CHAPTER V.

1. 'Msĭt wĕn tan kĕdlĕmsŭtk' Sĕsoo Gooleŭl' oŭklĭstĕwĭlĭn', wĕjuhskĭjenooĭt na Nĭkskam-ĕ-wĭktook ; ak 'msĭt wĕn tan kĕsĕlĕjŭl tanŭl wĕnjŭnĭjŭl, kĕsĕdŭmooŭjŭl ĕlp oonejŭnŭl.

2. Nŭt na wĕjĭkchĭjedoo'kw ŭkŭsĕdŭmooĕn-

CHAP. 4.

ěnoo Níkskam oonejinn, tan tělípkiĵāāk kēs-
ālkw' Níkskam, ak ělp tēladakadeekw tan tēlit-
ploodk'.

3. Mūdū oola' na kēsāltimkāwā' oochit' Níks-
kam; nūt na ūkūlōdūmooōněnoo ootūbloodāk'-
ūnūmūl, ak ootūbloodākūnūmūl moo kēs-
koo-
dūnoogūl.

4. Mūdū 'msit tan tāsūk wėje-skaleāk' Níks-
kam-āwíktok, wíswīgūnětk' oosítkūmōō'; ak
oola' na wíswīgūnědīmkāwā' tan wíswīgūnětk
oosítkūmōō', nūt na, ūkūdlāmsūtoōkūnūm-
ooow'.

5. Tēgēn' nūt tan wíswīgūnětk' oosítkūmōō' ?
moo tū nūt tan kēdlāmsūt' Sāsoo Gooleūl'
Níkskam Ookwísín ?

6. Nūt na nēgūm tan wējípkesínk' sāmoog-
wōn íktook ak máldāwíktok, Sāsoo Goole :
moo pasūk sāmoogwōn íktook, kadoo sāmoog-
wōn íktook ak máldāwíktok. Ak Wėjeoole-
níkskam na tan wėje-looedūmāsít. Mūdū
Wėjeooleníkskam kēdlāwāooōk'ūnít.

7. Mūdū nāāsíĵík āūmoodíĵík taník Nooje-loo-
edūmāsooltíĵík,

8. Nūt na, Wėjeooleníkskam, ak skūmtook
sām'oogwōn, ak skūmtook máldāoo.

9. Oosooaadākw' memājooenoo'k ootūlooe-
dūmāsoodewow', Níkskam ootūlooe-
dūmāsoo-
de tan kesuhche-looedūmāsít oochit' Ookwísūl.

10. Nēgūm tan kedlāmsūt'kūl Níkskamūl
Ookwísūl ootenínk, kēkōōnk' ūloowedūmāsoo-
de nēgūm ootenínk; nēgūm tan moo kēdlāmsūtoō-
āgool Níkskam tēlalajūl oonōoje-
ěksooělínū;

müdü moo këdlämsütümook' oola üloowedümäs-
oode tan Nïkskam wëje-kese-looedümäsït oo-
chït' Ookwïsül.

11. Ak oola' na üloowedümäsoode: "Nïks-
kam igүнүmoolkoop äpche-memäjooðkүн; ak
oola' memäjooðkүн Ookwïsül ootenïnk ähk.

12. Nëgüm tan wëskodümooðjül Nïkskamül
Ookwïsül, na nëgüm wëskõtк memäjooðkүн.
Nëgüm tan moo wëskodümooagool Nïkskamül
Ookwïsül, na moo wëskodümook memäjooðkүн.

13. Na wëgüla kogooäl ëleweekümooloõp
koolaman' üküjedoow' ükooskõdümünow'
äpchememäjooðkүн, tan këdlämsütümooðk'ü
Nïkskam Ookwïsül oowesoonümkü.

14. Ak oola' na mülgedaasoode tan këkoon-
ümoo'kw ootenïnkääl, tüle-kweloodümoo'kw ko-
gooääl tan tële-ooledäatk, nëgüm jïksütöo'lkw.

15. Ak ükchïjedoodeekw ükjïksütagoonënoo,
tan bá kogooä' kweloodümooðekw, na wëjik-
chïjedoodeekw kooskõdümünënoo tanül ko-
gooäl' wëjekweloodümäkool.

16. Nadoo wën nümeäch' wïjegïdeedïjül oo-
kesadoolïn' padasoode tan moo' tüläowenook'
'npooðkүн' ïktook, (tan moo 'npooðküneenook),
tamadül' Nïkskamül, ak igүнүmooðdül' 'memäj-
ooðkүн, nüt na nëg'üla tane moo wëjepadadak-
adïligwe padasood ïktook tan 'npooðkünä'. Pa-
dasoode ähk tan 'npooðkүн ïktook tülä: moo
tëloow' älowtïk ootüdown' oochït' na.

17. 'Msït tan tëlemïlamoo'k padaswõkүн ü-
loowäwoode na, ak üloowäwoode ähk tan 'npoo-
ðkүн ïktook tülä'.

18. Këjedoodeekw 'msït wën tanül wëjuhs-

kijenoofjül Níksskamül ootenínk, moo padadэг-
 ёkw' ; müdü tanül Níksskam wěnjünijül anköd-
 äsilijül, ak na Wínsít moo sämaalagool.

19. Kějedoodeekw kenoo üktüläowoolteněnoo
 Níksskam-äwíktook ; ak 'msít oosítkümoö' édék'
 na Wínsít ootenínk.

20. Ak kějedoodeekw Níksskam Ookwísül
 oopügesilnín', ak Iğunümoo'lkw 'nsütoooğün
 koolaman' ükoojikchijeaněnoo Tan Kědlāwāít,
 ak äümoodeekw Tan Kědlāwāít ootenínk ; nüt
 na Níksskam Ookwísül ootenínk. Nüt na Kěd-
 lāwāít Níksskam, ak äpche-memäjooökün.

21. Nejintoot', ooche-änkwaäsooltikw ükooje-
 jügüledanow ülnooökták'.

THE SECOND EPISTLE OF
JOHN.

---

1. Neen kesegoo [aboo'k weegädígün] saküm-
 ask'w neenasoonoot, tan kědlāwāíksälk' ; ak moo
 pasük neen kadoo mäch ёlp.'msít tan tāsijík
 taník kějedoö'dích kědlāwā, :

2. Oochít' na kědlāwā' tan ёtlügátk' ükteněn-
 ák', ak tan ütkwāoolkoodo' yäpchooü.

3. Wělaltímkāwā' ak äooledāālsoode, ak
 wöntükōde ütkwāooltül' ; tanül wějeagül Níkss-
 kam-äwíktook, Coochenák, ak tanül wějeagül
 Sāsoo Gooleül' ootenínk, Coochenoo Ookwís-
 ül, kědlāwāooökün íktook ak kēsältímkāwā' ík-
 took.

4. Lök wěje-ooledaaseäp' müdü wājegík alt

künejĭnk ootŭlĭmtŭmĕdanow, (ootŭlepŭmeda-
now) kĕdlāwāooōkŭn iktook, stŭgāā tan tĕlĭt-
ploomoolkoop Coochenoo.

5. Ak nŭgāā, sakŭmaskw', tĕltāmool', moo
stŭgāā 'ntāweekŭmoolĭn' pelā' ŭtploodākŭn, ka-
doo tan kĕkoonŭmoogooop wĕjaadĕgĕmk' ŭm-
skwĕs' poktŭmkeaak, koolaman, ŭkŭsāltoolte-
nĕnooŭ.

6. Ak oola' na kĕsālĭmkāwā', nŭt na, ŭktŭle-
pŭmĭmtŭmĕdanĕnoo' ootŭbloodāk'ŭnŭm iktook,
tan tĕlĭtploomoo'lkw. Ak oola' ootŭbloodāk'-
ŭnŭm, tan tĕlenoodŭmōk' wĕjaadĕgĕmk tan ŭm-
skwĕs' poktŭmkeaak, koolaman' ŭktŭluhchĭm-
tŭmĕdaanow.

7. Mudŭ pegwĕlkĭk noojĭksŭboogwadakadijĭk
yāledaajĭk oosĭtkŭmoo'k, tanĭk moo tĕlooaākw
Sāsoo Gooleŭl' ookese-ĕgaalĭn maagei iktook.
Oola' na noojĭksŭboogwaadĕgĕt' ak tan pokwōje-
dāālŭmājŭl Sāsoo Gooleŭl'.

8. Kelow' ānkwāāsooltĭkw', moo 'ntŭndoo-
denĕn' tanŭl kogooāāl keselookwōdŭmĕgŭl, ka-
doo 'nmŭsŭnŭmoodenĕn' wōjooĕāk ābānkŭdoo-
ōwāŭ.

9. 'Msĭt wĕn tan pĕmeseowaasĭt ak moo
nĕnkaasĭkw Sāsoo Gooleŭl' ookenamātĭnāwā-
ŭmk, nĕgŭm moo wĕskwāooagōōl Nĭkskamŭl.
Nĕgŭm tan nĕnkaasĭt kenamātĭnāwā' iktook,
wĕskwāāje Wĕgwĭsĭlĭjŭl ak Aoochĭlĭjŭl.

10. Nadoo wĕn ŭpkĕsĭnk' āŭmōk' ak moo
ŭpkĕsedōōkw' na kenamātĭnāwā', moo ŭkpĭs-
kwĕgemow' keek, kŭsnā' moo ŭktŭlemow',
"oolāāch ŭktenĭnk;"

11. Mŭdŭ nĕgŭm taa tĕlemājŭl, "oolāāch

CHAP. I.

üktenink," nęgüm ělp wędäbęsijül wıncfügül oot|oogöwök'ünümül.

12. Na węskodümánül pegwėlkül kogooāal 'ntāweekūmoolinū: na oochit' moo węjeweeek-ūmooloo weegädigün iktook ak weegigünabęo, kadoo äjipchoodoo 'npügesinün āümün, ak 'nküloosin kooskalook ükwędoo'nüdenęnoo ükt-ägünoodümánęnoo; koolaman' ükwööledaa-soodenoo oowöjooęänü.

13. Wijegüdeök äbit nenasoonkoosit oone-jinn węskägělümüskik.

THE THIRD EPISTLE OF JOHN.

---

1. Neen kesegoo [ęleweekümák'] Gāüs kęsäl-koosit, tan ěliksälk' kędlāwāooökün iktook.

2. Uchkeen kęsälkoosin, oochit' 'msit kogoo-āal ědäm [Nıkskam] üktüleooläbęsin, ak ük-tüleoolāin, stügāa tan tēleoolāak ükchejakümich',

3. Müdü lök węje-ooledaaseap' tan wijegim-kiwk pęjedaadedęk' ak tēle-looedümāsooltibünik' oochit' ükędlāwāooök'ünüm, stügāa tan tēlim-tümaan kędlāwāooökün iktook.

4. Mogwā' kękoonümoo' äjımsügeek woole-daaswökün moo ěnkoodā oola', 'ntneodümán' nejinik' ootülimtümędaanow' kędlāwāooökün ik-took.

5. Uchkeen, üktlämsütooökünā' kogooā' tēla-doon' tan tēlalüch wijegimkiwk, ak tüleaa peloo-āowooltijiik nęgüla.

6. Taník wėje-looedümäsooltšbüník' ooskalook
 alasoodümāwemoweome oochít' ūkēsáltímkāwā-
 ūm : taník tēlelālūch ootowtewōk', stūgāā tan
 Níkškam tūleooledāātk', wōđletūladēgēdūks'.

7. Mūdū oochít' [Sāsoo Goole] oowesoonūm
 ēledaabüník', ak moo wējįmsūnūmoodįgwe
 kogooā' pelooā' ootenāwōk'.

8. Na oochít' dēpkadík kenoo ūkpįškwēgema-
 něnoo taník tēloltįjįk, koolaman' ūktwįje-abog-
 űnūmādūmūnēnoo kēdlāwāooōkūn.

9. Aweekūmagūp alasoodümāwemoweome,
 kadoo Deįđtlepes' tan kēsātk' oopeāme-ēspāin
 ooten'āwōk, moo wįgūmagalenām'ūgūp.

10. Na oochít' ūpkēsīnan' mįgwedāādūmoo-
 đdēs' ootloogowōk'ūnūl tanūl tēladēgējūl, tan
 tēle-kūlooskooōk'ūne-wįnāgūnįmenāmūt. Ak oo-
 la' moo tābeanook oochít' nēgūm, kadoo moo
 wįgūmagalagwe wįjegįmkwe, ak wēt'koolāje tane
 wēledāādūmoodįlįje oowįgūmagalalįnū, ak wėje-
 įgūlalāje alasoodümāwemoweōm įktook.

11. Uchkenātoot kēsalkoosoolteyōk', moo ūk-
 nābōgoodįnow' tan wįnchūk, kadoo tan kokwōje-
 āk' nābōgoogūdįkw'. Nēgūm tan wēladēgēt',
 tan woolaadākūn tēladōk, na tūlāowit Níkškam
 ootenįnk. Nēgūm tan padasoode tēladōk, mā
 mūnaa nēmeagool Níkškamūl.

12. Deme'tleās wėje-ooleāgūnįmoot' 'msit
 wēnįk ootenāwōk, kēdlāwāooōkūn įktook wēle-
 āgūnįmoot', ak nenēn nooje-looedümāsooltečk',
 ak kējedoan' nenēn' 'ntūloedümāsoodenēn'
 ookēdlāwāįnū.

13. Pegwēlkūl kogooāāl kēkoonūmanūl 'ntā-
 weekūmūnū ; kadoo moo wēledāādūmoo weeg-

İgünäboo İktook [ak pegoon İktook 'ntwöője-weekümoolin'.

14. Cadoo äjiphoodoo nünümoolin' oogoochik ak ükwüskwidenėnoo 'mtoon' İktook. Wöntüköde eech üktenink. Kİgümanäk' wėskagėl-ümüskik. Oochuhsügägėlüm kİgümanäk' 'msit wėn oowesoonümü.

THE GENERAL EPISTLE OF

JUDE.

---

1. Neen Jood, Sāsoo Goole oonök'übėmül, ak Sak wİjegİdeėk, oochit' tanik wegoomoojik ak tanik kėsälkoosooltİjik Nİkskam-awİktook, Coochenäk, ak tanik wėjeänködäsooltİjik Sāsoo Gooleül' oetenink :

2. Aooledāalsoode, ak wöntüköde, ak kėsältİmkāwā', pegwėle-ankooaadāsİch üktenāwök'.

3. Uchkenātoot', tan İlesİp' wİnpāseāp' 'ntā-weekümoolİnow' oochit' oohsütögün tan tāsük-ümİksİjik ootenāwök tülā', wājedooāp' oodėpkadİn 'ntāweekümoolİnow' ak 'nnemoksooloole-now' üküsemātünakadİnow' oochit na üktlām-sütöökün tan nāöökt wėje-İgünümoot' tanik sābāwooltİjik.

4. Müdü alt memājooenook āūmoodİjik tanik kemepİskwėdabünik, tanik saak kesedāālūmook-sooltİbünik oochit oola' wöönmāje-İlsoodākün ; nėg'ūla wİnmūdoodİjik, tanik kewönskadoodİch Nİkskamül oowöčlaaldİmkāwāüm wİnuh-tūme-dāādakün İktook, ak pėtkwödūmeedİch ookİje.

jeanow' Nāookte-Alsoosilijūl Nīkskamūl, ak Uksakūmamenūl' Sāsoo Gooleūl'.

5. Cadoo wēledāādūm 'nmīgwemoolīnow', mūdū nāookt 'msīt kējedooōgūp, Ukchesakūmow kesuhsūtoweādēk' memājooenoo' Esīptēgū, kūlābīs' kakeinābaabūne tane moq kēdlāmsūtūmoodīlīgōōb'ūne,

6. Ak ūnsālāwījīk tanīk moo kēlodūmoodeedīgoop ootāalsoosoodīmoow', kadoo nōktūmeedīp ootētīlūgadūmoodīmkāwāūmoow', keseānkwāooāje āpchooāwāal pīskadākūn īktook, āboonāak bogūnītpaak īktook, meesokoo īlsoodākūnegīskūk egaak, na nēgūla ēspāāk nagwēk ootīlsoodāk'ūnūm īktook.

7. Stūgā Sōdūmēk' ak Gomōllaēk', ak ūkchegūnkūl tanūl kuhtow' nēg'ūla āhkūbūnīgūl, tan nāooktā' tēloltībūneek, ak wīnāchkūl tēladakadeedībūnūl, ak mājoolkwōdūmeedībūnn pelooāēk maageiēk, wēje-egaadāsooltījīk oonāpkākūnoodīnow, tan wējewōōnmāje-kenoodūmoojīk āpchooāwā' booktāwīktook.

8. Cadoo nāooktā' tēloltījīk ēlp wēg'ūlā tan tēle-booske-pooaadījīk, mējegadoodīch maagei, ak pēbēlāptūmeedīch ālsoosoode, ak kakawīm-aadije alsoosooltīlīje :

9. Cadoo Meikāēl (Mesāāl) ūkchie-ānsālāwīt, tan tīlēsīp' kwēje-wāgwamooōdēk' mūndool', kwējewāgwamādībūnīk' oochīt' Mooyeesōk ootenīn, moo mēlkedaasīgoop ookakawīman' tan tēlēmāp', kadoo tēlooēp' : "Ukchesak'ūmow ūptūgemoolīch'."

10. Cadoo wēg'ūla kakawuhskoodūmeedījūl tanūl moo nēstūmoodeedīgool ; kadoo tanūl

kogooāal tan tēluhskijeenoolteedich wējinsūtüm-
eedich, stūgāā weisisk', na nēg'ūla wējimchegaa-
lūsooltījik.

11. Aagei! oochit' nēgūmow', мүдү тēlim-
tūmēdab'ūnik stūgāā Cānōk : ak küsegoweda-
būnik stūgāā Bālāmōk tēlīpsogowteekūmāp' oo-
chit' abankūdooōwā' ; ak kakeiskwiskadāsool-
tībūneek Colaōk oontāgogūnūmēgū.

12. Wēg'ūla ētlekoondāooltījik kēsāltīmka-
wāyāal ūkwegooobaltīmkaūmooōkū weboomoo-
lōk, ak moo nēspe-wāgwōdasoolteekw, ēšūmsool-
tījik ; nēg'ūla [tēloltījik stūgāā] āloogūl tanūl
mogwā' sāmoogwōnenoogūl, ējīgūlsūgūl', wēj-
īpkotūmkaadās'īgūl oochoo'sūn īktook ; ak stūg-
āā togwagāwāal' kūmoojūl, tanūl mogwā' manē-
noogōōl, menīchkūl mogwā' wējegwēnnoogūl,
taboo nēpkūl, kētpīskadās'īgūl.

13. Ak tēloltījik stūgāā ēloowāwooltījik ūt-
koo'k ūkchīgūmook tēlāowooltījik ; wējepesow-
toonēdaajik nēgūmow' oontāgōgūnūmooōk' ; kūl-
okowēchk' tanīk yāledaajik ; oochit' tanīk mas-
kwaadāsik bogūnītpaak mowīm kūdāwāāk yāp'-
chooū.

14. Meamooch' Enūkōk ēlooīgūnūgāwāāk'
wējaadēgēm' Adahōk, neganāgūnootkūbūnāk'
oochit' wēgūla, tēlooēbūnāk' : Ankāptūmōōkw' !
Ukchesakūmow pēgesīnkūp, kakeiyes-īnkoodīn-
skaagūl-betooīmtūlnāk'ūnūl-tāsīlīje nīkskam-
āwāooltīlīje oonōkūbēm', tēgwāooaadīb'ūnūl.

15. Oochit' ootoonmāje-īlsooman' 'msīt tane
ēloowāwooltīlīje ootenāwōk, oochit' 'msīt tan
tāsūgūl ūloowāwoodeāal ootloogowōkūnūmooōl',
tanūl kesetūladakadeedījūl ; ak oochit' nēg'ūla

mědoeamoo'gūl kūlooswōk'ūnūl, tanūl ēloowāwooltijik padatēgāwenoo'k, wēje-wināgūne-maadib'ūnūl.

16. Wēg'ūla booske-amsēlaboogooaadijik na, moo wēledāādūmeedikw tan tēlotteedichū; tan tēluhchīmtūmedaajik oowīnuhtūmedāādāk'ūn-ūmooow iktook, ak ootoonoo'wōl' tēlooēgūl mūd-ēskooōkūnāal ēmtogwōlsīmkāwāal kūlooswōk'ūnūl, mūdogwōlsoodeel, ak wēje-peāme-dāālūm-aadije wēne kaneāwood' iktook.

17. Cadoo kelow', ūchkenātoot', mīgwedādūmōōkw' nēg'ūla kūlooswōk'ūnūl tanūl Ūksakūmamenoo' Sāsoo Goole ootāpostālāwītēm' tēlooēlipū.

18. Tan tēlemoologūbūnik' kēspegāwāal naagwēgūl pējedaadāk' mālegegēdūmoodijik, tanik tēlīmītūmedaadāk' oowīnuhtūmedāādākūn-ūmooōk' ūloowāwoodeālū.

19. Nēg'ūla na nēg'ūmow tanik wēje-nowskaalūsooltijik, 'mtēnāwāwooltijik, ak moo wēs-kwāooaadīgool Wēje-oolenīkskamūl.

20. Cadoo kelow', ūchkenātoot', oochenemoksooltootikw' mowenīkskamāwā' ūkūdlāmsūt-ooōkūnoōk', ak ooche-alasoodūmaadikw Wēje-oolenīkskam iktook,

21. Ak na tūluhche-ānkodāsooltikw Nīkskam ookēsāltīmāwā' iktook, ak tūleēskebedoo'dikw Ūksakūmamenoo' Sāsoo Goole ootāooledāal-soode meesokoo āpche-memājooōkūn iktook.

22. Ak alt ūptūgemookw' tan tīlesip' wāgwamādoolteedich, ak alt oosūtaalookw, ak oochīk-talkaalōōkw booktāwīktook; ak alt āooledāālūmookw' wāgwōdaswōkūn iktook.

CHAP. I.

23. Ak segäjedāādūmookw' chěl 'mtokwōn tan wějīmchegadāsīk mageiwīktook.

24. Nūgoo' oochīt' Nēgūm Tan tēbegūnētk' ūktūleānkwāagoonow' moo ūkpėjeetakūmaadīnow', ak ūktegalāagoonow' ūkakeikeskājooltīnow' ooskalook oomowīkpūmedāādakūnūmk', mowwuhsūgāwedaasood īktook,

25. Oochīt' Nīskam tan nāooktīnsūtooāāk Ukwēstowoolkoomenoo', eech mowīkpūmedāādākūn, ak ēlēgāwītāwoode, ak alsoosoode, ak mūlgīgūnōde, āskw mūnaakw kogooāenoogwēk', ak nūgāāch, ak āpchoo. Amen.

THE REVELATION

NEGANEAGUNOODUMAKUN.

CHAPTER I.

1. Na oola' Sāsoo Goole oonegane-āgūnodūmākūnūm, tan Nīskamūl īgūnūmātūp oonāyaadooōn' oonōk'ūbēm tan kogooāāl wegoopch' keskājeādūl' ; ak ēlkegēsīp ak kēgenoodūmooōb'ūnūl oonōk'ūbēmūl Sanūl, oowōōjīkchījedoolīn' ootānsālāmķū.

2. Na San ēleloowedūmāsīp Nīskamūl ookūlooswōkūnūmkū, ak Sāsoo Gooleūl' ootūlootedūmāsoodīmū, oochīt' tan kogooāāl tēlnūmedogooopū.

3. Wēlkwījaadāsīt nēgūm tan ēgītķūl, ak nēg'ūla tanīk noodūmeedījūl wēg'ūla kūlooswōk'ūnūl, tan tūlāāl oola' neganīk-chīje-tēgā-

REVELATION.

wēnoo-aadākūn iktook, ak taník kēlodūmeedijūl wēg'ūla kogooāal tanūl kese-weegāsīgūl na weegād'īgūn iktook ; mūdū tētpūgaak na naagwēk tēbow' āhk.

4. Neen, San, [wēskagēlūmoolōk' kelow'] ēl-ooīgūnūktāseyōk' alasoodūmāwe-moweomeyōk', ētlūgadūmoodeyōk' Aseākū ; īgūnūmagwēmkāwā eech ūktenāwōk', ak wōntūkōde, tan wējeagūl Nēgūm ootenīnk Tan āhk, ak Tan āhkūp, ak Tan kēdooīpkesīnk', ak ēlp [wējeāgūl] wēg'ūla ēlōoīgūnūktāsījīk 'mchejakūmīchk' ootenāwōk', taník āūmoodījīk ooskalook ēlēgāwītāwā' ookoodpoodīm̄k ;

5. Ak tanūl wējeagūl Sāsoo Gooleūl' ootenīnk, tan kēdlāwāe-noojelooedūmāsīt, tan Wējemēltāmekīt' 'npoo'enoō Iktoogū, ak oosītkūm-oogāwāk' ēlēgāwījīk oosakūmamooōl' ; Nēgūm ootenīnk Tan kēsālookw' ak wēje-jīgūlīksīs-paadoolkool ūktūloowāwoodenūl' nēgūm oomāldēm̄kū ;

6. Ak kesaloolkoop ūktēlēgāwagenēnooū, ak ūkooje-padūleasāwooltenēnooū, oochīt oo-Nīkskamūl' ak Oochūl : na Nēgūm ootenīnk eech ūkpūmedāādākūn ak ēlēgāwītāwe-alsoosoode' gochīt yāpchoo ak yāpchoo. Amen.

7. Ankaptūmookw', Nēgūm wēchkoeēt' mēgweiīk a'loogōōl ; ak 'msīt tan tāsūk 'mpūkīk nūmeādūl', ak nēg'ūmow taník sāptadīb'ūnūl [ankamādāk',] ak 'msīt tāsūkūmīkseedīch makūmegēk tēlāowooltījīk, ūtkūdēmooltedāk' oochīt' Nēgūm : Meamooch' tūlēách' !

8. Neen Alpa ak Omega, [wējīpkotūmkeagāwāe ak kēspegāwāe] : na tēlooēt' Ukchesak-

úmow Níkskam, Tan āhk, ak Tan āhkūs, ak Tan kēdooipkesink, Tan bāhkwe-mowe-mūlgig-ūnūt'.

9. Neen San, kelow wíjegídoolteekw, ak ma-ooimeikw' sěspědaswőkūn íktook, ak ělēgāwagík, ak mēkhūnādūmūgāwā' íktook oochít' Sāsoo Goole, āumāp' Mūnegoo' tělooesík Pātmūs, oochít' Níkskam ookūlooswők'ūnūm, ak Sāsoo Goole ootūloowedūmāsoodīm.

10. Aūmāp Wějeooleníkskam ootenink, Uksakūmamenooāčk' nagwāākū, ak noodūmāp' nooděk kěsedāwědaak stūgāā makeikesoodūn-āchk',

11. Tan tělooěk: "Tan kogooā' tělnūme-doon' wegāān weegād'ígūn íktook, ak ūlgedāān wěg'ūla ělooīgūnūk' tās'ūgūl alasoodūmāwe-moweomeel; Epěsūskū, scūmtook Smūlnākū, skūmtook' Pūgūmūskū, skūmtook' Teiateilākū, scūmtook' Sadīskū, skūmtook Píladělpěākū, ak skūmtook Lāodeseākū."

12. Tokoo kewōnskeboogooaase 'nnūmeān' tan wěskwímít', ak kese-kewōnskeboogooaase nēmedooōnūl ělooīgūnūktāāsūgūl wísowsoole-āwāyāāl wōsogoonūmākūnūt'kool,

13. Ak mēgweiik wěg'ūla wōsogoonūmāk-ūnūt'kool nēmeeek tan wěn tělamooksít stūgāā Ulnoo Ookwīsūl, tan naskūk 'mtokwōn' ookwōtk' wāgwāak, ak ělíkspesít ooposkoonk' wísowsooleāwāyāā ūkspesoon.

14. Oonooje ak oosāboon wōbāāk, tělewōb-āāgūl stūgāā cheechkělooāoochwōbeel, stūgāā wōstāoo, ak oopūk'ígool' tělamoo'gūl stūgāā sesooā' :

REVELATION.

15. Ak ookwödül tēlamoo'gūl stūgāā kēsāsēk' wīsowwōk, stūgāā ētlōktēgēl' booktāogwōmkū, ak oosedoon' tēltaak stūgāā pegwēlkūl sāmoo-gwōnūl,

16. Ak wējekoo'koonāje ootenākūnūmk' ēloo-igūnūk'tāsīlīje kūlokowēchū, ak ootoonk' wēj'-etoocāk' keek ēdoo'look ēspoogwōsīk. Ak oo-sīskw' tēlamoo'k stūgāā nagoosēt męowwīksās-ējēl'.

17. Na nēmeeek mēskūnadēsīn' kīkchoo oo-kwōtkū, stūgāā wēn nēpkēl'. Tokoo egaadōk enākūnā' oopūtūn 'ntenīnk ak āāt: "Moo ūkwāgwōdaasu, Neen ūmkswēsāwāe ak kēs-peā' ak Nēgūmāwe tan memājīt,

18. Ak nēbāp', ak, ankaptāān' āpchememāje, ak kēkoonūmānūl āpkooškeegūnūl oochit' npoō-ōkūn ak ūpkāwāyā' oosītkūmōō'.

19. Na oochīt' wegāān wēg'ūla kogooāāl tan-ūl tēlāptēgāābūnūl, ak tanūl kogooāāl āhkūl, ak tanūl kogooāāl ehtūdūl'.

20. Oola' kemoodoogāwā' oochīt' wēg'ūla ēlooīgūnūktāsījīk kūlokowēchk' tanīk nēmee-dūbūnīk' 'ntenākūnūmkū, ak wēg'ūla ēlooīgūnūk' tāāsūgūl wōsogoonūmākūnūt-kool. Wēg'ūla ēlooīgūnūktāsījīk kūlokowēchk', nēg'ūla na ēlooīgūnūk-tāsījīk ānsālāwījīk tanīk tēlāowooltījīk wēg'ūlā ēlooīgūnūk-tāsūgūl alasoodūmāwemow-eōmeel; ak nēg'ūla ēlooīgūnūk-tāsūgūl wōsogoonūmākūnūt-kool, ēlooīgūnūk-tāsūgūl alasoo-dūm-māwe-moweōmeel nēg'ūla."

CHAPTER II.

1. Na tuleweekūmoo ānsālāwīt tan alasood-ūmāwemoweōm īktook tūlā' Epēsūskū : Wēg'-ūla kogooāāl tēlooēgūl tan kēkoonāje ēlooīgūn-ūktāsīlīje kūlokowēch' ootenākūnūmkū, tan ēlepūmeēt mēgweiik ēlooīgūnūk' tāsūgūl wōso-goonūmākūnūt̄kool.

2. Kējedooōnūl ūktloogowōk'ūnūl, ak ūktūt-kīgūnaswōkūn', ak ūkmēlkūnām̄kāwāūm : ak moo ūkešekūmoodooōn' padatēgāwenoo'k ; ak kwējaaltūbūnīk' tanīk tēlooējīk ootāpostālāwool-tīnow', kadoo mogwā' tēlolteekw, ak tēlewā-jeetūbūnīk' oobooske-ēksooaadīnow' ;

3. Ak mēlkūnan', ak kakūmoodūmoo'p oo-chīt' neen 'nwesoonūm, ak moo seweowtūp.

4. Cadoo oola' nāooktāchk moo wēledāādūm-pooloo, ūknōk'tūmūn ūmskwēsāwā' ūkūsālsoo-dīmū.

5. Na oochīt' mīgwedādāān tan tēt wējenese-āāpū, ak āpskwēdādāān, ak lookwōdāān ūmskwēsāwāyāāl loogowōk'ūnūl : Cadoo moo tūladēgāwoon, ūpkēsīntēs' āūmūn, ak jīgūleboogooaadooltēs' ūkwōsogoonūmāk'ūnūm tan tēt kakūmīk', moo āpskwēdādāādūmoonū.

6. Cadoo oola' kēkoon'ūmūn, mākskēlūmāch' Nīkolātāīnkāwāk' ootloo-gowōkūnūmooow', tan ēlp neen mākskēltūm.

7. Tan wēskedoowōk'ūnīt' oonood'ūmūn nooch' tan Wējeoolenīkskam tēlōōtk' alasood-ūmāwemowweomeel. Tan wīswīgūnōdēgēt' na nēgūm īgūnūmooōdēs' oowooje-mālko'dūmūn

RÉVELATION.

memājoočkünā' kūmooch', tan āhk Nīkskām oopaladeisūmkū, (ootegadākūnūmkū).

8. Ak na tūleweekūmoo' ānsālāwit tūlā' ala-soodūmāwemowweomīk Smūlnākū: Wěg'ūla kogooāal tělooějūl nēgūm tan ūmskwēsāwāit, ak kēspeēt', tan něpkūp ak āpch memājīt :

9. Kējedoolanūl ūksěspědaasooedel, ak ūktā-oolājoočk'ūnūl, (kadoo mīlāsīn'), ak oopada-boogooěmkāwāūmooōl wěg'ūla nēg'ūmow tanīk tělooějīk oolěswepāwooltīnow', kadoo moo lēs-weepāwoolteekw', kadoo mūndoo' ootalasoodūm-ōgwōmūmk na těloltījīk :

10. Moo ūkchepāt'ūmoo tanūl kogooāl' kěd-oo-askei-āskūl, kědoowōōnmājāāskūl. Ankap-tūmōčkw' mūndoo' kědoopejaloolōk' alt kelow laplesoonkū, koolaman' ūkoojalooksooltīnowū, ak tūlīpkīje-onmājoltedōksūp mětlasoogoon-aak ; lekědlāwāe 'npoočkūn īktook, ak īgūnūm-ooltēs memājoočkünā' āptoogōpesoode.

11. Tan wěskedoowōkūnīt oonood'ūmūn nooch tan Wějeoolenīkskam tělootk' alasood-ūmāwemowweomeel. Tan wīswīgūnōdēgēt' ma āchkūnāagōčk tabooōwā' 'npoočkūn.

12. Ak leweekūmoo ansālāwit tan tūlā' ala-soodūmāwemowweomīk Pūgūmūskū: Na wěg'ūla kogooāal tělooějūl tan kěkoonk' keek ēdoolook ēspoogwōsīk :

13. Kējool' tan ētlūgadūmūn, tan tēt mūndoo ookoodpoodīm ēděk'. Ak mēlkūn'ūmūn 'nwesoonūm, ak moo mīmoogwōdootūp ūktlāmsūt-oočkūn oochīt' neen 'ntenīn chěl nēg'ūla nag-wāāgūl tan tělesīp' Antīpāsōk kědlāwāe-looed-ūmāsībūnāk' oochīt' neen, tanāk' ētlenāboosūn-

ák' kelow' úktenāwōk, tan tēt mündoo ētlüg-
átk'.

14. Cadoo tēgēlāchkūl' kogooāal moo wēle-
dāādūmoolooōnūl : mūdū kēkoonchík nadāl alt
taník kēkoonūmeedíx Bālūmōk ookenamātín-
āwāūm, tanák' tělekenoodūmooōs'ūnū Bālakō
ootegadoolín' ooskalooōk Islāāl oonejinn tūm-
āpskūdāāgūnēk' pējeetākūmūmkāwāēk, ak oom-
ālkodūmūlín' kogooāal tanūl pēgetūnowēdoom-
kūl ūlnooōktaoo iktoogū, ak ootūladakādīnow'
wīnāchkūl.

15. Ak ēlp tělekēkoonchík taník kēkoonūm-
eedíx Níkolātāīnkāwāk ookenamātínāwāūm-
ooōl.

16. Na oochít' āpskwēdādāān'. Cadoo moo
āpskwēdādūmoon', 'nkūseiū ūpkēsīntēs' āūm-
ūn, ak oochemātūnādēs' nēgūmow oola' ēs-
poogwōsík 'ntoonk tūlā'.

17. Tan wēskedoowōk'ūnīt nooch' tanūl
Wējeooleníkskam tělōōtk' alasoodūmāwemow-
weomeel. Tan Wīswīgūnodēgēt' nēgūm íg-
ūnūmooōdēs' 'nkooch nēg'ūla mīmoogwōdāsík
māna ; ak ígūnūmooōdēs' wobāāk koondāoo, ak
na koondā-wíktook weegāsīdo' pelā' weesoon',
tan mow wēn kējedook' pasūk nēgūm tan mēs-
ūnūk'.

18 Ak leweekūmoo ānsālāwīt tan tūlā' alas-
oodūmāwemoweomík Teiāteílākū. Na nēg'ūla
kogooāal tělooējūl Níkskam Ookwīsūl, tan tělu-
pūkegwīt stūgāā sesodā', ak ookwōdūl tělamoo'-
gūl stūgāā tan kēsāsēk' wīsowōk.

19. Kējedoolanūl ūktloogowōk'ūnūl, ak ūkūs-
ālsoodīm, ak ūktlāmsūtooōk'ūnūm, ak tan těloo-

REVELATION.

göwín', ak úkmělkūnamkāwā', ak kēspegāwāāl
 ūktloogowōk'ūnūl ājepoogwēlkūl moo ēnkoodā
 ūmskwēsāwāāl.

20. Cadoo moo wēledādūmoolōo ūktūsedāl-
 ūman' oola' ābīt Jēsebūl, tan tēlooedoosīt ooneg-
 anīkchīje-tēgāwenoo-eskwoenooīnū, ak oola' ābīt
 tēlekenoodūmooōje ak moonsamāje nēnōkūbēm'
 ootūladakadīlīn' wīnāchkūl, ak oomālkodūmūlīn'
 tanūl kogooāl' pēgetūnowwēdoomkūl ūlnooōk-
 taoō īktook.

21. Ak wēlīpkīje-īgūnūmāk' ootāpskwēdāā-
 dūmūn, ak moo kēdoo-āpskwēdāādūmook oo-
 wīnāchkūmūl.

22. Ankaptāān, egalādēs', oola' ābīt 'npōgūn
 īktook, ak ēlp nēg'ūmow tanīk mowwetūladaka-
 deedīch wīnāchkūl, mēskeek, woonmājod' īk-
 took, moo ooche-āpskwēdāādūmeedīkw tan tēl-
 adakadeedīch.

23. Ak oola' ābīt oonejīnn oochenābadooōdēs'
 'npooōkūn īktook, ak 'msīt tan tās'ūgūl alasood-
 ūmāwemowweomeel ūkchījedoodāk' neen nēg-
 ūm na tan pebanooīchkatkūl yāledaswōk'ūnūl,
 ak 'mkamlamoonūl: ak tūleīgūnūmooltōksūp
 'msīt tan tāseyōk' tan tēlloogoo'deyōk.

24. Cadoo kelow' tēlemoolōk' ūktūgīk tan
 āūmoodeyōk' Teiateilākū, tan tāseedīch moo
 kēkoonūmeedīkw oola' kenoodūmāsoode, tanīk
 moo kējedooaadīkw mūndool, tan tēldūmīk oot-
 loogowōkūnūl, tan tēle-tūlooāādīch, ma egadoo-
 looōk āp ūktūk pelooā' muhsoon',

25. Kadoo tan kēkoonūmōk', kūlnūmookw'
 meesokoo ūpkesīnan'.

26. Ak nēgūm tan wīswīgūnōdēgēt', ak nēg-

CHAP. 3.

üm tan kēlodūmoojūl 'ntloogowōk'ūnūmūl meesokoo kēspeak', na nēgūm igūnūmooōdēs' alsoosoode ootalsooman' tan tāsūkūmiksīlje ;

27. Ak oocheāloomādū kūsawōgwā' āptoon, stūgāā seskooōgoo tūlekakeinooktōch ; stūgāā neen ēlp tan tēluhchīmsīnūmāp' Noochūk ;

28. Ak igūnūmooōdēs' ēskītpookāwāāl kūloko-wējūl.

29. Tan wēskedooōk'ūnīt, nooch tan Wēje-oolenīkskam tēlootk' alasoōdūmāwemowwe-omeel.

CHAPTER III.

1. Ak tūleweekūmoo-ānsālāwīt tūlā' alasoōdūmāwemowweomīk Sadīskū. Wēg'ūla tēloo-ējūl nēgūm tan kēkoonāje ēlooīgūnūktāsīlje nīkskamāwā' 'mchejakūmīchū ; ak ēlooīgūnūktāsīlje kūlokowēchū : Kējedoolann ūktloogowōkūnūl, ūkookoonūmūn wesoon ūkmemājīn kadoo nēbūn.

2. Skūmādaān ak mūlgīgūnāwadoo tanūl ēskweāgūl, tanūl keskājāāgūl oonūptūnūnū. Mūdū moo tēlewājedooōnūl ūktloogowōk'ūnūmūl ootūle-kese-kakei-oole-keskāja'dāsīn ooska-look Nūnīkskamūm.

3. Na oochīt' mīgwedādāān tan tēlīmsūnūm-ooop' ak tan tēlenoodūmooop', ak kūloodāān, ak āpskwēdādaase. Na oochīt' moo skūmowūn tūlīpkesīntēs' stūgāā nooje-kūmootūnēt', ak ma ūkchījedoon' tan tīlesīp' tan tasājeēt' ūpkesīntēs' āūmūnū.

4. Cadoo kēkoonūmūnūl tēgēlāchkūl weeso-

REVELATION.

nül Sadískü, taník moo mëjegadoodiḡoob'ünül ootokwönoođl, ak nëḡ'ümow wiḡe-pümedadës'-ünën wobegünoltedák', müdü nëḡ'ümow tēdoo-jipkwōdoo'dīch.

5. Tan wišwiḡünōdëḡët' nëḡüm ělp wōbegün-aado, ak ma kasweekümoóák' ooweesoonüm memājoođk'ünā' weegādiḡün iktook, ak pakaboo-goođümüooas' ooweesoonüm ooskalook Noochü, ak ooskaloođk ootānsälāmmü.

6. Tan wëskedoowōk'ünit nooch tanül Wëje-ooleniḡskam tēlōōtk' alasoodümwemowweo-meel.

7. Ak leweckümoó ansälāwit tan tülā' alasoo-dümwemowweōmík Pīledēlpeákü: Wëḡ'üla tēlooějül nëḡüm tan niḡskamāwāit, ak këdlā-wāit; tan këkōōnk' Da'bīdül' ootāpkooškeegün-üm, tan nëḡüm pantaadōk ak ma wën ükpüskaa-dook, ak këpsügaadōk ak ma wën pantaadook.

8. Këjedoolanül üktloogowōk'ünül. Ankaptān, eḡaadooāp' kooskalook kagün päntēdëk tan mow wën kesīkpüskadook; müdü këkoon'-ümün āpchāāchḡ mülgīḡünōde, ak këlodümoop' 'nkülooswōkün, ak moo pētkwōdümüōōktüp 'nweesoon.

9. Ankaptān tēlalüḡiḡ taník tēlāowooltjīk mündoo' ootalasoodümüḡwōmümḡ, taník tēloo-ějīk oolēsweepāwooltīnow', kadoo moo lēs-weepāwoolteekw, kadoo booske-ëksōoaađījīk; ankaptān, tülalādës' oopëjedaanow ak oopītkwe-aadīnow' kooskalook keel ükātḡ, ak ooküjeje-doonow' neen 'nküsalnīn keelü.

10. Müdü këlodümoop' 'nkülooswōkün mēl-künādümüḡāwāyā', neen ělp oocheankwāooltēs'

CHAP. 3.

tan tlesíp' egaak nagwěk kwějaldímkāwāyā', tan kědooegaak 'msít tan tělkeek oosítkümoš' ookoosalooksooltinow' taník oosítkümoš'k ětługad-ümoodíjk.

11. Oogoopchük ůpkesíntěs'! külnān tan kěkoon'ümün', koolaman' mow wěn ůkoosooadagoon ůktäptügopesoodím.

12. Tan wíswígünōdэгэт' tülaläděs' ookoon-dāwín' kakümík' Nüníkskamüm ootükche-alasoodümogwōmk, ak ma äpch too'ečkw', ak week-üděs' ootenínk ooweesoon Nüníkskamüm, ak Nüníkskamüm oochegün' ooweesoonüm, pelā' Šáloosälām', tan wěje-nesaasík wasōk Nüníkskamüm'k, ak pelā' 'nweesoonüm [weeküděs' ootenínk].

13. Tan wěskedoowōk'ünít nooch tan Wějeooleníkskam tělōōtk' alasoodümāwe-mowweomeel.

14. Ak tūleweekümoo ansälāwít tan tülā' alasoodümāwe-mowweomík Lāodíseákü : Wěg'ūla tēlooějül nūt Aměn (kědlāwā') nūt kokwōječt' ak kědlāwāít Noojelooedümāsít, tan Umskwěš-āwāít Níkskam ookwísedák'ünüm íktook :

15. Kějedoolanül ůktloogowōk'ünül : moo tēguün küsnā' moo ępsuün. Ooledāādūmook keel ůtkín' küsna' pūsín.

16. Na мүдү мэгweiík tan tēdoojeępsín' ak moo tēguün, küsnā' moo ępsuün, na oochít' soküďěmoogooedüks', ak tāwe-looskomooltěs' 'ntoonkü,

17. Мүдү тēloočn' : Mílāse ak kese-pūmēmílāse, ak mogwā' kogooā' noodao ; ak moo kějedoon' ůktāoolājín, ak ůktāoolāín, ak ůkood-

REVELATION.

ūmedāādēgēnū, ak ūknēgābegwāin, ak ūktēmīs-
keiīn :

18. Moonsāmool ūkwōōjīpkwōdēlūmooīn' wīs-
owsooleāwā' tan kesuchewōkūmaadāsīk book-
tāwīktook, koolaman' ūkēdlāwāe-mīlāsīt ; ak
wōbāāgūl 'mtokwōnūī, ūktūleasoonāamūn, ak
'ntagōgūn ūktēmīskeiīmkāwāūm moo oonūm-
edāsīn ; ak ūkmemadoon ūkpūkīkool 'mpūkīk-
wā' amakeinsoode, oochīt ūktnūmedēgēnū.

19. 'Msīt tan tāseedīch kēsālīk pētkīmīk
ak kēgenoodūmagīk. Na oochīt' wīnpāse ak
apkwēdaase.

20. Ankaptāān, kakūme kagūnūk' ak masak-
tām : wēn noodooīch' ak pantaadooīch, pīskwa-
dēs tan āyīt, ak wīje-oologwōdaltēs'ūnēn ; we-
boomādēs' nēgūm, ak nēgūm weboomedo'.

21. Tan wīswīgūnōdēgēt' īgūnūmooōdēs'
'nwītpedād'enēn 'nkoodpoodīmkū, stūgāā neen
tan tēlewīswīgūnodēgāāp' ak wītpaaseāp' Nooch
ookoodpoodīmkū.

22. Tan wēskedoowōk'ūnīt nooch tan Wējē-
oolenīkskam tēlōōtk alasoodūmāwe-mowweo-
meel.

CHAPTER IV.

1. Na kūlābīs' wēg'ūla keskājeāk' nēmedoo-
āp' ak ēdū kaagūn pāntēdēk' wasōgū, ak na
ūmskwēsāwā' 'msedoon tan noodūmāp' wēje-
kūloolīgūp stūgāā makekesoodūnachk', tēlōōk' :
Choogwītkoōjooa' oola' tēt, ak kenooadooītēs'
tanūl āpch kēdooegaagūl kes keskājeāk' wēg-
ūlāū.

CHAP. 4.

2. Chjogoođkū. āūmāp' Wějeoolenīkskam ūktoogū, ak ēđū koodpoode egaadāsīk wasōk, ak nadoo wēn kākoobīt' koodpoodīkū.

3. Ak nēgūm tan kākoobīt tēleankamkoosīt stūgāā koondāoo tan tēlooesīk jasper, ak sad-ein. Ak mūnkwōn kuhtūtkūdēk' koodpoode, tan tēleankamkook stūgāā koondāoo tēlooesīk ēmūlald, (emerald).

4. Ak kuhtām kūdēgūl oola' koodpoode taboo-īnskaagūl koodpoodeel chēl nāoo; ak taboo-īnskēksījīk chēl nāoo noojītploodakadījīk kākooboolteedījūl wēg'ūla koodpoodeel, wōbegūnol-tījīk, ak oonoojāwōk āptūgopesoodeel aptūgope-soolteedījūl wisowsooleāwāyāālū.

5. Ak koodpood' ūktook wējeagūl wōsogwōd-ēskūl, ak kūlooswōk'ūnūl, ak kāktoogwāk'. Ak ēlooīgūnūktāsūgūl ētlām kūlēgūl wōsogoonūm-āk'ūnūl ētlādēgūl ooskalook oola' koodpoode: nēgūla' na ēlooīgūnūktāsījīk Nīkskamāwāāk 'mchejakūmīchk'.

6. Ak ooskalook koodpoode āhk stūgāā too-obooteā' ūkchīgūm, tēlamook' stūgā' wōsogō-lūmīn. Ak mēgweīk koodpoodīk, ak kuhtow' koodpoodīk, āhkīk nāooījīk memājooenoo'k, (tanīk memājooltījīk), wōjooeadeedījūl 'mpūk-īkool ooskaloođk ak oo'dāwōk.

7. Na ūmskwēsāwā' memājooenōđ' tēlean-kāmkoosīt stūgāā petāloo, ak tabooōwā' memājooenōđ' tēleānkamkoosīt stūgāā wēnjoodea-mooch', ak sestāwā' memājooenōđ' tēlean-kamkoosīt stūgāā ootūlnoo-īskegwōn'; ak nā-ooōwā' memājooenōđ' tēleankamkoosīt stūgāā kītpoo' pēmsīnkēl'.

RÉVELATION.

8. Ak wěg'ŭla nāoojĭk memājooenoo'k eŭs-ookŭm-etāsĭlje oonĭkskoočk', ak lāmāak ak ooskĭtook owweoochooeadeedĭjŭl 'mpŭkĭkool. Ak mogwā' chēnāwĭstoodeekw nagwěgŭl kŭsnā' dĕpkegŭl, tan tĕlooějĭk nāgow : Nĭkskamāwā', Nĭkskamāwā', Nĭkskamāwā', Ukchesakŭmow Nĭkskam, Tan Mowemŭlgĭgŭnŭt' : Tan āhkŭp, ak Tan āhk, ak Tan kĕdooĭpkesĭnk' !

9. Ak tan tĭlesĭp' wěg'ŭla memājooenoo'k ĭgŭnŭmooadĭch ělēgāwoode ak ŭkpŭmedāādāk-ŭn ak moewōltĭmkāwā', tanŭl ěbĭlĭjŭl koodpood-ĭgŭ, tanŭl āpche-memājĭlĭjŭl kŭlābĭs āpchoo,

10. Tokoo tĭlesĭp' wěg'ŭla tabooĭnskĕksĭjĭk chĕl nāoo noojĭtploodakadĭjĭk ĭmsākŭnadĕsool-tedāk' ooskalook tanŭl ěbĭlĭjŭl koodpood ĭktook, ak alasoomādāk' tanŭl āpchememājĭlĭjŭl kŭlābĭs' āpchoo, ak lenesĕgĕdāk' ootāptŭgopesoodĭmoo-ōl' ooskalook koodpoode, ak tŭlooĕdāk' : " Tĕd-oojĭpkwōdoon, keel, 'Nsakŭmamenĕn' ak Nŭn-ĭkskamenĕn', ŭksooaadoon ělēgāwĭtāwoode, ak ŭkpŭmedāādākŭn, ak mŭlgĭgŭnōde. Mŭdŭ 'msĭt kogooā' kesedoo'bŭnŭl, ak oochĭt' keel kooledāādākŭnŭm wĕje-ehkŭb'ŭnŭl, ak wĕje-kesedāsĭksŭb'ŭnŭl."

CHAPTER V.

1. Ak nĕmedooāp' ootenākŭnŭmk' tan ěbĭt koodpood' ĭktook, weegādĭgŭn ědoo-weegāsĭk, pĕgooadāsĭk ělooĭgŭnŭktāsĭjĭk ŭpkook' pĕgooa-dĕgĕdooomkĭk.

2. Ak nĕmeegŭp mĕlkĭgŭnŭt' ānsālāwĭt kĕs-egow-ĭntowĕt', tĕlooĕt : " Wĕn tĕdoojĭkpŭmāak

ootäpkogŭmagaadoon weegäd'igŭn, ak oomŭna-
dooŭn oopöögööm?"

3. Ak mow wĕn wasök äŭmook', 'kŭsná' oosit-
kŭmook', kŭsná' lämkŭmook', tan tĕbegŭnĕtk'
ootäpkogŭmagaadoon' oola' weegäd'igŭn, kŭsná'
ootankäp'tŭmŭn.

4. Tokoo neen lök ütkedĕmeäp' müdü mow
wĕn wäjedäsik ootĕdoojĭkpŭmāin ootäpkogŭma-
gaadoon oola' weegäd'igŭn, kŭsna' ootänkäp'-
tŭmŭn.

5. Tokoo nāooktājĭt wĕg'ŭla noojĭtplooda-
kadĭjĭk, tĕlemĭt': "Moo ŭktütkedĕmu'! ankap-
tān'! oola' Petāloo tan wĕdabĕksĭt Soodäĕk,
Dabĭd na oochebŭskŭm, wĭswĭgŭnodĕgĕp' oo-
tāpkogŭmagaadoon oola' weegäd'igŭn ak oosoo-
gwĭskaadooŭn' ělooĭgŭnŭktāsĭlĭje oopöögöömĭk'.

6. Tokoo nĕmeegŭp mĕgweiĭk koodpoodĭk,
ak mĕgweiĭk nāooĭjĭk memājooenoo'k, ak mĕg-
weiĭk noojĭtploodakadĭjĭk äŭmeedĭch, Cheech-
kĕlooāoocheech kakŭmĭt, stŭgāā adĕl kes nā-
bōch, ělooĭgŭnŭktāsĭlĭje oosŭmoo', ak ělooĭgŭn-
ŭk tāsŭgŭl oopŭkĭgool'; nĕg'ŭla na ělooĭgŭnŭk-
tāsĭjĭk Nĭkskamāwāāk 'mchejakŭmĭchĭk, tanĭk
bāhkoogemoojĭk tan tĕlkeek oosĭtkŭmöö'.

7. Ak oola' Cheechkĕlooāoocheech pĕgesĭn-
kŭp ak wĕjuhsooadooĕch' na weegäd'igŭn ooten-
ākŭnŭmk' tanŭl ěbĭlĭjŭl koodpood ĭktook.

8. Ak tan toochoo wĕswaadök weegäd'igŭn,
wĕg'ŭla nāooĭjĭk memājooenoo'k, ak wĕg'ŭla
tabooĭnskŭksĭjĭk chĕl nāoo noojĭtploodakadĭjĭk,
mĕškŭnadĕsooltĭjĭk ooskalook Chechkĕlooāoo-
cheejŭl, ādāsŭmoodeedĭjŭl nastābākŭnajĕchĭkŭl,
ak 'nkŭneepsŭmoon wĭsowsooleāwāyāā wōjooea-

REVELATION.

dilje wëlemagāwāal wāipkōgwēsīgūnūl ; sābāwooltijik ootalasoodūmākūnūmoočl' nēg'ūla.

9. Tokoo pelā' ūktabēgeākūn kēdabēgeād-ūmeedich, tēlooējik : “Keel tēdoojikpūmāin ūksooaadoon na weegādīgūn ak ūksūgwīskaadoočn' oopoogōčmmū ; mūdū keel nābolkūp, ak wējeabātēlādūbūnik' memājooenoo'k oochit Nīkskam, ūkmāldēm iktook, wēje-abātēlādūbūnik' alt ootenāwōk tan tāsūkūmikseedich, ak tan tēle-milādooadeedich, ak tēlekesaldūbūnik' oot-ēlēgāwītāwooltīnow', ak oopadūleasāwooltīnow' oochit' Kūnikskamenūl' ; ak ēlēgāwītāwoolteđāk oositkūmoo'gū.”

11. Ak nēmeegik ak noodākik pegwēlkik ānsālāwījik ētlāwīstoo'dijik owweyoo' koodpood' iktook, ak memājooenoo'k ak noojitploodakadijik ; ak tēlkeđāsījik 'mtīln tās betooimtūlnākūn 'mtīln betooimtūlnākūnijik, ak kakeiyes-betooimtūlnākūn tās betooimtūlnākūnijik, kēse-gowe-tūlooējik :

12. “Tēdoojikpūmāāk chechkēlooāoocheech tan nābōt oosooaadoon' alsoosoode, ak milās-oočkūn, ak mūlgīgūnōde, ak ūkpūmedāādākūn, ak ēlēgāwītāwoode, ak moewōltīmkāwā.”

13. Ak 'msit tan tāsūk kesedāsik tan wasōk āhk ak oositkūmoo'k āhk ak lāmkūmōčk' āhk, ak tan ooskitpaktook ūkchīgūmook' āhk, ak 'msit kogooāal tēbu āhkūl, noodūmāb'ūnūl tēloo-ēg'ūnūl : “Nēgūm ootenink tan ēbit koodpood' iktook, ak chechkēlooāoochech ootenink eech moewōltīmkāwā', ak ūkpūmedāādākūn, ak ēlēgāwītāwoode, ak mūlgīgūnode, yāpchoo ak yāpchoo.”

14. Ak wěg'ůla nāooijík memājooenoo'k tēlooějik : " Aměn'." Tokoo wěg'ůla tabooínskěksijík chěl nāoo noojitploodakadijik, mēskūnadēsooltījik ak kēpmedādakadijik.

CHAPTER VI.

1. Ak němedooāp' tan tīlesip' Chechkēlooā-oochech bānalách' nāooktājilijūl ūpkool wěg'ůla ělooigūnūktāsīljeū, ak noodákūp nāooktājīt wěg'ůla nāooijík memājooenoo'k tēlsūták' stūgā' káktoogwák', tēlooět' : " Choogooyě."

2. Tokoo yālābe, ak ědū wōbāāk tāsebo' ak tan kākoobījūl ābeaak, ak āptūgopesoode igūnūmooch', ak āleět' pēme-wīswigūnōdēgět', ak kēdoo-wīswigūnōdēgět'.

3. Ak tabooōwāāl ūpkool bānalách, noodákūp tabooōwā memājooenōō', tēlooět', " Choogooyě."

4. Tokoo poktūmkaasīt ūktūk tāsebo' mēgwāāk. Ak tan kākoobījūl igūnūmooksích' oo-wōōje-jīgūlaadoon ankooōmk' makūmegěkū, ak koolaman' oonābādooltīlīnū; ak igūnūmooch' mēskeek ěspogwōsík.

5. Ak tan tīlesip' sestāwāl' ūpkool' bānalách', noodák sestāwā' memājooenōō' tēlooět' : Choogoo'yě. Ak yālābe, ak ědū němeek máktāwāāk tāsebo', ak tan kākoobījūl kēkoonkūl ūtkwōbāk-igūnāāl oopūtūnkū.

6. Ak noodūm kūlooswōkūn mēgweiík wěg'ůla nāooijík memājooenoo'k, tēlooěk : " Lāpānt kŭlŭmkool oochīt' nāooktāchk denāleūs, ak nāsījik lāpāntūk baleāwāāl oochīt' nāooktāchk

denäleüs," ak : "Moo ůktächkūnaadoo memā', kūsna' mėgobaak."

7. Ak tan tīlesīp' bānalāch' nāooōwāl' ůpkool, noodāk' nāooōwā' memājooenōō', tělooēt : "Choogooyě."

8. Ak yālābe ak ědū nēmeeek wōbūdeāssīt tāsebo', ak nēgūm tan kākoobījūl ooweesoonūm, 'Npooōkūn na ; ak lām kūmoogāwā' oosītkūmōō' noosoogwōch'. Ak alsoosoode īgūnūmooch' ootalsoodūmūn nāooktoonēmeeek nāoonēmega-dūmk oosītkūmōō oowoochenābadēgēn ěspog-wōsīk īktook, ak owwesowsooōkūn īktook, ak weisīsoo īktook oosītkūmoogāwāū.

9. Ak tan tīlesīp' bānalāch' nanāwāl' ůpkool', nēmeegīk ělkūnādēk bātkwealasoodūmākūn īktook, oochejakūmījooōh tanīk wējenābōksooltīb-ūnīk' oochīt' Nīkskamūl ookūlooswōkūn, ak oochīt' ůloowedūmāsoode tan kēkoonūmeedīp.

10. Ak kēsegowějīk, ājīk ; "Tālīpkījāāk, O Ukchesakūmow, tan Nīkskamāwāin', ak Kēdlāwāin, moo īlsoodēgowūn, ak moo asedōdēgowūn oochīt' nūmāldēmenēn' nēg'ūmow ootenā-wōk' tanīk ětlūgadūmoodījīk makūmegēk ?"

11. Ak ādāsu wēn nēgūmow īgūnūmooch' wōbāāk 'mtokwōn', ak tělemoojīk ootatlasooltīnow' māch kechkaa, meesokoo ělp wītloogoo-deedīje ak wījegīdoolteedīje, tane kēdooe-tūlenā-boksooltīlīje stūgāā nēgūmow', ookakeikeskājadāsooltīlīnū.

12. Ak nēmedooāp' tan tīlesīp' ůsookūmāwāl' ůpkool' bānalāch', ak mėskeekūp kuhkw egaak' ; ak nagoosēt tělīmkūdāwaasīt stūgāā mūnoo-

CHAP. 7.

deowwëgün puhsigünagāwāyāū, ak dëpkūnoosët kakeitūlaasit stügāā maldāoo.

13. Ak kūlokowëchk' wasök tūlāāk makūmegëk' ãneseëjik, stügāā menichkõkse tan tãnesëgëch' menichkūl tanūl moo kestūdënoogūl, tan toochoo mädõksük mëskeek oochoo'sün egaak.

14. Ak moosegiskw' tãlïpkotāmkaasik stügāā weegädigün tãtpokūmagaadäsigël', ak 'msit kūmdūnk ak mūnegool' ājaadäsigūl tan ëdëgūp.

15. Ak ëlëgāwïjik oositkūmoogāwāk', ak ëspoltïjik cheenūmoo'k, ak ũkchekëptināk', ak mĩlāsooenook', ak mūlgigūnāwenook', ak 'msit kestëjoo, ak 'msit tan wën alsoomsit, mĩmoogwõsooltïjik, ëlegāsooltïjik, ëlmūnäsigūl ak wõl-såktëgūl,

16. Ak ālaadije kūmdūn ak koondūl: "Lene-seadikw 'ntenënāk', ak oochemĩmoogwõlĩn ooeskook tån ëbit koodpood' iktook, ak Chechkëlooāoocheech ookweiodĩmkū;

17. Mūdū mëskeek nagwëk oowūgeiodĩmk tūlā' egaak, ak wën tãbegūnāt' ookūmĩnū ?

CHAPTER VII.

1. Na keskājeāk wëgūla' nẽmeegik nāooïjik ānsālāwïjik kakūmooltïjik nāookool kãjeegās'igūl makūmegāooū, nẽnkūnūmeedïjūl nāookool oochoo'sūnūl oositkūmook' tūlāāl, koolaman' oochoo'sūn moo ootūlebootowën' makūmegëk', kūsna' ũkchigūmook', kūsna' tan pasük kūmooch'.

2. Ak nẽmeek ũktūk ānsālāwit' wëchchoogooitkojooaat, wësëgāwaanëk' wëjeët', këkoon-

REVELATION.

ŭmoočh' Memäjilijül Niskamül weegäd'igünā' ootüktig'ünüm ; ak kēsegowintowēt', ělkomik-tooaje wēg'ūla nāwilije ānsālāwilije, tane igün-ŭmooksooltijije ootāchkünadoolin makūmegāoo ak ŭkchīgūm,

3. Tēlooēt : “ Moo ŭktāchkünadoop makūmegāoo, kūsna' ŭkchīgūm, kūsna' kūmo'o'jül, meesokoo kese-kenoogwōdūmākūch Niskam oonōkūbēm ootoogwējūnoočkū.

4. Ak noodūmei tan tāseedich kesekenoo-gwōsijikū, nāookt kūsikmtūlnākūn chěl nāooĩnskaak chěl nāoo betooĩmtūlnākūnijik, tanik wėje-kenoogwōsooltijik ootenāwōk, 'msit tan tāsoonēmiksoolteedich Islālěk' wēdaběksooltijik.

5. Soodaěk' wēdaběksijik, wėje-kenoogwōsijik nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ; Loobāněk' wēdaběksijik, wėje-kenoogwōsijik nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ; Gāděk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik :

6. Asaěk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ; Nāptūleiěk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik, Mānāsaěk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ;

7. Semeūněk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik : Lebeiěk wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ; Isakaěk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ;

8. Sēbūlūněk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betooĩmtūlnākūnijik ; Sosěpěk' wēdaběksijik, nāooktĩnskaak chěl taboo betoo-

CHAP. I.

Imtůlnákůnjik : Běnjamīněk' wědaběksijik, nā-
ooktīnskaak chěl taboo betooimtůlnakůnjik
wěje-kenoogwōsijik.

9. Na wěg'ůla kes keskājeak', yālābe ak ědů
němeegik kěse-mowepoogwělkik tane mow wěn
kěsekėskīmagwe, tanik wějedāajik ootenāwōk'
'msīt tan tāsūkūmīkseedīch, ak tan tāsoonāmīk-
seedīch, ak tan tēlkakeiyese-mīlādoodeedīch
ootenāwōk ; kakūmooltījik ooskalook ilsoodāk-
ůnā' koodpoode nīkskāmāwāū, ak ooskalook
Chechkēlooāoochech', wōbēgūnoltījik, ak ūpsēt-
koonūl kēkoonūmeedījūl pamāwāāl oopūtūnoo-
ōkū.

10. Ak kěsegow-īntoo'dījik, āajik : " Oosūtōg-
ūn eehch oochīt' Kūnīkskamenāk' Tan ěbīt
Nīkskāmāwā' koodpoōdik, ak oochīt' Chechkēl-
ooāoocheech !"

11. Ak 'msīt ānsālāwījik owweye-boogoodūm-
eedīch Nīkskāmāwā' koodpoode, ak nēg'ůla
noojītploodakadīlīje, ak nēg'ůla nāwīlīje memāj-
oenoō', ak mēskūnaděsooltījik, ooseskooōl mēs-
kūnaděskūl, ooskalook nīkskāmāwā' koodpoode,
ak alasoodūmadījik, āajik :

12. " Amen ! moewōltīmāwā', ak ūkpūme-
dāādākūn, ak 'nsūtōoōgūn, ak alsoosooode, ak
mūlgīgūnōde, eehch Kūnīkskamenāk' yāpchoo
ak yāpchoo. Amen."

13. Ak nāooktājīt nēg'ůla noojītploodakadījik
ūsedāboogooēt' ak tēlepebanemīt' : " Wēgēt
wōbēgūnoltījik, wēnīk tū nēgēt ? ak tame wěje-
daajik ?"

14. Tokoo tēlīm' : " Sakūmow', keel kěje-
doon," Tokoo tēlemīt : " Wēg'ůla nēg'ūmow

REVELATION.

taník wějiktalkeidaajík nęgůla męskeekęk wōōn-
mājōdākůnęk, ak wějiksispadooib'ůnůl ooto-
kwōnoo'ł, ak węje-wōbādoodib'ůnůl Cheechkěl-
ooāoocheejůl oomāldęmků.

15. Na oochit' āhkík ooskalook Nįkskamůl
ookoodpoodįmků, ak ęloogōwaadijůl nagwęk ak
dępkeek, ootůkchealasoodůmogwōmků, ak Nęg-
ům tan ębit nįkskamāwā' koodpoodįk ooskįje-
sebęlęgadoođů week ootenāwōků.

16. Na nųgoo' ma ępch koowesoolteekw, kůs-
nā' ma ũktoosāmoogoldeekw, kůsnā' nagoosęt
ma ũksāsękw' ooteenāwōk, kůsnā' ootůkůnā' ;

17. Můdů Cheechkęlooāoocheech' tan ębit
męgweiik [nįkskamāwā'] koodpoodįk, ęnkwāoo-
đů, ak laalādů chįboocheejůl tan tet memājoo-
đkůnā' sāmoo gwōn āhků ; ak Nįkskam kasa-
doođůl' "msit oosākpegoonoo'ł oopůkįkoo-
đků."

CHAPTER VIII.

1. Ak ęlooįgůnůkāwāāl ũpkool' bānaalādęk'
tęįpkįje-chįktęk' wasōk ędook akůdeiik-ęjeęt.

2. Ak nęmeegįk ęlooįgůnůk'tās'įjįk ęnsālā-
wįjįk, taník kakůmooltįjįk ooskalook Nįkskamůl,
ak nęgůmow' įgůnůmoojůl ęlooįgůnůktāsůgůl
makeikesoodůnāchkůl.

3. Ak ũktůk ęnsālāwįt pęgesįnk' ak kakůmįt'
bāt kwe-alasoodůmākůn įktook, kękoonk' wįsow-
sooleāwāyā' wāįpkōgwęsįgůnā' ; tokoo įgůnům-
ooch pęgwęlk' wāįpkōgwęsįgůn oochit' oonęs-
pįpketůnowędoon' sābāwooltįjįk ootalasoodům-

ak'ünūmooōw' Iktook, ooskIttook wīsowsooleāwāyā' bātkwealasoodūmākūn.

4. Tokoo ēle-onagaasik 'ntloodāoo wāipkōgwēsīgūnā' meesokoo sābāwooltjik ootalasoodūmākūnūmooōl āhkū, wējeāk' ānsālāwīt' oopūtūnkū, ak ooskalook Nīkskamūl āleāk'.

5. Tokoo ānsālāwīt wēswoordōk wāipkōgwēsīgūnā' ak wēj'uhchooadōk booktāoo bātkwealasoodūmākūn iktook tūlā', ak ēlēgēch' makūmegēgū, ak wējeēgaajik kāktoogwāk' ak wōsogwōdēškūl, ak kūlooswōk'ūnūl, ak kuhkw.

6. Tokoo wēg'ūla ēlooīgūnūktāsjik ānsālāwijik tanik kēkoonūmeedijūl ēlooīgūnūktāsūgūl makeikesoodūnāchkūl, elājooltijik oobotooōdūmūnow'.

7. Tokoo ūmskwēsāwā' bootooōtk', ak 'mkoomē egaat, ak booktāoo egaak weakūyāk' māl-dāoo, ak ēlēgēm kūl makūmegēk', ak nāooktoonēmeek nāsoonēmegaadoomk makūmegāoo kāk-tēk, ak nāooktoonēmeek nāsoonēmegaadoomk kūmoo'jūl kāk-tēgūl, ak 'msīt ēskīpkūgūl stokūnamoo'gūl 'mskegool kāk-tēgūl.

8. Ak tabooōwā' ānsālāwīt bootooōtk', ak stūgāā mēskīlk' kūmdūn ētlamkūlējēl', ēlēgēm kūl ūkchīgūmōōgū, ak nāooktoonēmeek nāsoonēmegaadoomk ūkchīgūm māl-dāweāk' ;

9. Ak nāooktoonēmeek nāsoonēmegaalooch tanik āūmoodijik ūkchīgūmōōk', ak tanik mem-ājooltijik, nēboo'dijik ; ak nāooktoonēmeek nāsoonēmegaadoomk' wēnjoolkool, kēdmēnāāgūl.

10. Tokoo sestāwā' ānsālāwīt bootooōtk', ak wējeneseēt wasōk mēskīlk' kūlokowēch', tēlnoo-gwaat stūgāā wōsogoonūmākūn, ak ēlneseēt'

REVELATION.

nāooktoonēmeeek nāsoonēmegaadoomk sebool, ak ūtkūbogūl.

11. Ak oola' kūlokowěch' 'tēlooesit "Wisk-ŭk," ak nāooktoonēmeeek nāsoonēmegaadoomk sāmoogwōn tēladīgūl oowiskūt'ūnūn, ak pēg-wělkik memājooenook' wējīnpūgik sāmoogwōn ; mūdū tēlaadās'īgūl oowiskūtūnūnū.

12. Tokoo nāooōwā' ānsālāwīt bootooōtk', ak nāooktoonēmeeek nāsoonēmegaalooch nagoo'sēt takūmoot : ak nāooktoonēmeeek nāsoonēmegaalooch dēpkūnoosēt, ak nāōōktoonēmeeek nāsoonēmegasalooch' kūlokowěchk', tākūmoojik, koolaman' nāōōktoonēmeeek nāsoonēmegaalooch oopokūnītpūgaadinow', ak nagwěk moo wōsēdēnook nāooktoonēmeeek nāsoonēmegaadoomk ; ak dēpkēek nāooktā' ootūlān.

13. Ak nēmeeek ak noodāk' kītpoo pēmsīnk mēgweīk wasōk, kēsegowe-tūlooēt : "Aagei! aagei', aagei! (wōōnmājōde', wōōnmājōde', wōōnmājōde!) oochīt tanik ētlūgadūmoodījik makūmegěk', oochīt' wēg'ūla ēskweagūl makeike-soodūnāchkūl nāsīskūl tan kēdooētūltaak.

CHAPTER IX.

1. Tokoo nanāwā' ānsālāwīt bootooōtk', ak nēmeeek kūlokowěch' tan wējenesēčp' wasōk makūmegēgū, ak īgūnūmooch' apkooskeiegūn tan tūlā' ēlmūnāsīk tan mogwā' ēlkūnādēgēnook.

2. Tokoo pāntadōk ēlmūnāsīk mogwā' ēlkūnādēgēnoogū, ak wējeoonagaasīk 'ntloo'dāoo ēlmūnāsīk iktook, stūgā' mēskeek booktāōgwōm

CHAP. 9.

oonütloo'dēm, ak nagoo'sēt ak moosegisk' wěj-
ipkonitpügaasik oochit' ělmünásikā' 'ntloo'dāoo.

3. Ak 'ntloo'dāwiktōok wējedaajik lipsokün-
kwāowchük, oositkümook' ěledaajik, ak Igün-
ūmooksoolteedich mülgiġünōde stügā' skōlpe-
ūnsük oositkümoogāwāak tēle-mülgiġünādee-
dich.

4. Tokoo tēlitploomoojik moo ootāchkūna-
doonow' 'mskegool makūmegěk' tūlāāl, kūsna'
'msit kogooāāl tan ěskīpkük' iktook tūlāāl, kūs-
nā' tan pasük kūmooch'; kadoo pasük memāj-
oenoow'k tanik moo wėje-kenoogwōsoolteekw
Nīkskamül ookenoogwōsoodīm ootoogwājūnoo-
ōkū, pasük něg'ūla ootāchkūnāooonow'.

5. Ak tēleġünūmoojik moo oonābanow' něg-
ūlaū, kadoo ootūlipkīje-oonmājodāsooltinow' na-
nījik děpkūnoosějik. Ak oowōōnmājōgūnūm-
ooow' tēlāāk stügā' skōlpeūn oowōōnmājōgūn-
ūm tan wějtkūmāch' memājooenool'.

6. Ak na něg'ūla naagwěgūl memājooenow'k
kwīltāk' 'npooōkūn, ak ma wājedoodikw, ak
pawōtāk' onpoo'dīnow', kadoo 'npooōkūn oose-
mooktāgoodāk'.

7. Ak tēlegooltījik wěg'ūla lipsokūnkwāow-
chük stügā tāsebowkw' keskājāāgīk oomātūn-
āġěnow' mātūndīmkū, ak oonoo'jāwōk tēlamoo-
gūl āptūgopesoolteedījūl tēlamooġūl stügā' wīs-
owsooleāwā', ak ooseskooōl tēleankamkoosīgūl
stügā' memājooenow'k ooseskooōl.

8. Ak tēleoošāboonooltījik stügā' ābījik; ak
tēlābbedaadījik stügā' petāloo'k.

9. Ak oopūskoonāooltījik stügā' oopūskoon-
āāl kūsawogwāūl tēlamooġūl. Ak oonīkskooōh'

REVELATION.

těltöksilije stügā' pegwělkül ootöbákünül, stügā' pegwěleedijěl' tāsēbowkw' mätündimk' ēleboolteedijěl'.

10. Ak tēlālooaadijik stügā skölpeünsük ; ak tēluhpoogūmākūnooltījik ; ak oosoogoonāwōk' āhk oomūlgīgūnōdīmooow' ootūlip-kije-woonmājāooōnow' memājooenoo' nanījik dēpkūnoosējik.

11. Ak ootēlēgāāmījik, tan ēlmūnāsīk moo ēlkūnādēgēnook' ootānsālām', na ootēlēgāmooōl ; tan tēlooodāsīt Lēsweepāweesimk Abādōn, ka-doo Glekāweesimk tēlooodāsīt, Apōlēun : (nūt na, kēdūmēdāāgūnegēt').

12. Umskwēsāwā' woonmājōde keseseowasīk. Ankāptūmookw', mājechk na taboo'gūl-wōōnmājōdeel kēdooeagaagūl kūlābīs nēg'ūla.

13. Tokoo ūsookūmāwā' ānsālāwīt bootooōtk', ak noodūmāp' kūlooswōkūn wējetoo'eāk nēg'ūla oosūmoo'k nāooījik wīsowsooleāwāyā' bātkwe-alasoodūmākūn iktook naspījik, tan ēdēk ooskalook Nīkskamū,

14. Tan tēlemājūl ūsookūmāwā' ānsālāwīlj-ūl, tanūl kēkoonūmūlich' makeikesoodūnāchk' : "Apkwaal nēgūla nāooījik ānsālāwījik tanīk kējepesooltījik kweiīchk' mēskeek seeboo Euplātēskū.

15. Tokoo nēg'ūla nāooījik ānsālāwījik āp-kwaloojik tanīk keskājalootūneek oochīt' tan tāsājeēch', ak tan naagwēk, ak tan dēpkūnoosēt, ak tan nāookteboonkūk, oonābanow nāooktoon-ēmēek nāsoonēmēgālooch memājooenoo'.

16. Ak tēlkedāsījik tāsēbōoltījik 'ntūbūlook'

CHAP. 9.

taboo kŭskĩmtŭlnákŭn betooĩmtŭlnákŭn betooĩmtŭlnákŭnĩjik : neen' noodŭmăp' tan tãseedĩchŭ.

17. Ak na tẽleankamkĩk tãsebowkw', tan tẽlăptẽgăăp', ak tanĩk kăkooboolteedĩje, naskŭm-
eedĩjŭl oopŭskoonăal booktăwăyăal, ak heiăsĩn-
tăal, ak tẽleankamkoogŭl stŭgă' soobŭleăwă' ;
ak tẽlătpaadĩjik tãsebowkw' stŭgă' petăloo'k, ak
ootoonooők' wẽjetooeagŭl booktăoo ak 'ntloo'-
dăoo ak soobŭleăwă'.

18. Nẽg'ŭla năsĩskŭl wõõnmăjăooők'ŭnŭl
wẽjenăbojik năooktoonẽmeek năsoonẽmega-
looch memăjooenoo'k, oochĩt' booktăoo, ak 'ntloo-
dăoo, ak soobŭleăwă', tanŭl wẽjetooeagŭl oot-
oonooőkŭ.

19. Mŭdŭ wẽg'ŭla tãsebowkw' oomŭlgĩgŭno-
dĩmooow' ootoonooők' ak oosoogoonăwők wẽj-
eăk' ; mŭdŭ oosoogoonăwõl tẽlăagŭl stŭgă' 'mtăs-
kŭmoo'k oonoojăwooltĩjik, ak na wẽjeăchkŭna-
dakadĩjik.

20. Ak tanĩk ẽskweějĩk memăjooenoo'k, tanĩk
moo năbagweedĩgool wẽg'ŭla wõõnmăjõgŭnŭl,
moo ăpskwẽdădŭmeedĩgool tanŭl oopŭtŭnnooők'
wẽjekesedăsigŭl, koolaman' moo ootalasooma-
now' mŭndoo'ŭ, ak ŭlnooőktaa wĩsowsooleăwăyă,
ak sooleăwăyă, ak wĩsowwogwă, ak koondăwă-
yă', ak kŭmoochă' ; tane moo kese nŭmedăkad-
ĩlgwe, ak moo kesenoodŭmoodĩlgwe, ak moo
kesepŭmedalĩgwe,

21. Ak moo wẽje-ăpskwẽdasoolteekw oonă-
bădẽgẽmkăwăŭmooow' iktook, kŭsnă' ooboõĩn-
wadẽgẽmkăwăŭmow' iktook, kŭsnă' oowĩnăch-
kŭmooők', kŭsnă' ookŭmootŭnõgŭnooők'.

REVELATION.

CHAPTER X.

1. Ak němeek əp ůktůk' mēlkīgůnůt' ənsālāwīt wējenesasīt wasōk, wējeasoonāak alook ĩk-took, ak můnkwōn' kuhtůtkůdēk' oonoojēk', ak oosĭsk'w tēlamoo'k stůgā' nagoo'sēt, ak ookwōd-ůl stůgā' booktāoo kakůmĭkēl'.

2. Tokoo kēkoonk' oopůtůnk weegādīgůn-cheech pāntēdēk', tokoo enākůnā' ookwōt' egadōk ůkchīgůmoogů ak padadooĵā' ookwōt' mak-ůmegēgů.

3. Ak tēlĭksegowēt' stůgā' petāloo mēdēdōks-ĭjēl', ak tan tĭlesĭp' nēdowēch', ēlooīgůnůk'-tās-ĭjik kāktoogwāk' kēloosooltĭjik.

4. Na tan toochoo na wēgůla ēlooīgůnůk'-tāsĭjik kāktoogwāk' kēloosoolteedĭch, neen kēd-oowēekůgā'; ak noodům kůlooswōkůn wasōk wējeāk', tan tēlemĭk': "Upkooadoo tanůl ēloo-īgůnůktāsĭjik kāktoogwāk' tēlooāādĭch, ak moo ůkweekůmoo."

5. Ak ənsālāwīt tan němeek tēleboogoůt' ůk-chīgůmook' ak makůmegēk', ēlesebĭnskaasīt wasogwāālů, enākůn āwōōk.

6. Ak wējelooedůmāsīt Nēg'ůmůl ootenĭnk tanůl əpchoo memājĭlĭjůl tanůl kesedoolĭp wasok', ak tanůl tēbu əhkůl, ak oosĭtkůmoo, ak tanůl tēbu əhkůl; ak ůkchīgům ak tanůl tēbů əhkůl, na nůgoo' ma kese-əĭpkĭjekůmādůmoomůk;

7. Kadoo nēg'ůla' nagwēgůl tan tĭlesĭp' ēloo-īgůnůkāwā' ənsālāwīt ookůlooswōkůnům egaak, tan tĭlesĭp' ůktoobootooōtk', tokoo toochoo Nĭkskam ookemoodoogāwāům kesadāsĭdo',

CHAP. II.

stügā tan tēleigūnūmooāp' wōōleāgūnūmākūn
oonōkūbēm' neganīkchījetēgāwenoō'.

8. Ak na kūlooswōkūn tan wēje-noodūmāp'
wasōk wējeagūp, āpch noodūm wēskwīmīk,
tēlooēk', "Leyē', sooaadoo weegādīgūncheech
tan ēdēk' ānsālāwīt oopūtūnk pantēdēk', tan
ēleboogooīt ūkchīgūmook' ak makūmegēk'."

9. Tokoo āleā' ānsālāwīt āhk, tēlīm' : "Wee-
gādīgūncheech īgūnūmooe." Tokoo tēlemīt' :
"Sooaadoo! tokoo mālkodāān ; ak kesadoo
kūmooste oowīskūt'ūnūn, kadoo ūktoonk tūle-
sesmōkūnemaado stügā' mechīchchāmooēch-
aboo."

10. Ak tokoo wējhusoadāk' weegādīgūn-
cheech ānsālāwīt oopūtūnkū, ak mālkodūm, ak
'ntoonk' tēlešesmogūnemaak stügā' mechīp-
chāmooēchāboo, kadoo tan tēlīnkūseiū kespaa-
doo nūmooste wīskūk.

11. Ak tēlemīm' : "Dēpkadīk keel māch
āpch ūkneganīkchījetēgāwenooadēgēn' oochīt'
pegwēlkīk memājooenoō'k, ak kakeiyesūkūm-
īksījīk, ak tan tēlekakeiyese-mīlādooadēedīch, ak
ēlēgāwījīk.

CHAPTER XI.

1. Tokoo īgūnūmooīm' sēsōosk' stügā' āp-
toon, ak tēlemīm' : "Oonagaase 'ngādān Nīks-
kam ootūkchealasoodūmōgwōm, ak bātkweala-
soodūmākūn, ak tanīk nadāāl tēt ētlealasoodūm-
adījīk.

2. Cadoo owweloo'dāsīk tan koojūmook' āhk,
tūldēch, ak moo ūktūnkādūmoo, mūdū īgūnūm-

RÉVELATION.

ooch' ūktüg'ik pelooāachk-tāsūkūm'iks'ijik, ak tūl'pkij'imsūkūnādēskūdāk' n'iskamāwā' ūkchegūn' nāoo'inskūks'ijik chēl taboo dēpkūnoosējik.

3. Ak alsoosoode igūnūmooōdēs' taboos'ijik 'nnoojelooedūmāsītēm' ak tūl'pkije-negan'ik-chije-tēgāwenooadēgēdāk' nāookt betoo'imtūlnākūn chēl taboo kūskimtūlnākūn chēl ūsookūm tās'inskaaçūl nagwēgūl, mūnoodeawēgūn ēkw'tādāk'.

4. Wēg'ūla na taboogūl kūmoojūl memā' wējeāk', ak taboogūl wōsogoonūmākūnūt'kool, tanūl kakūm'igūl ooskalook Ukchesakūmal tanūl ētl'ikchesakūmow'ijūl tan tēl'keek oos'itkūmoo'k.

5. Na wēn ūktooāchkūnāooōch', booktāoo oochetooēādo' ootoonooōkū, ak kakoksadā' tane kēdānkweedije, ak wēn ūktooāchkūnāooōch', meamooch na tūlenāboks'ido'.

6. Wēg'ūla na alsoosoode' kēkoonūmeed'ich ookūpsūgadoonow' wasok ; koolaman' k'ikpāsan' moo ootegan' makūmegēk', tan naagwēgūl t'lesip' nēgan'ik-chije-tēgāwenoo-adēgād'ichū ; ak alsoosoode kēkoonūmeed'ich ooch'it' sāmoogwōnūl oomāldāwad'īnū, ak ootūktūmūnow' makūmegāoo tan tēlkakeiyese-m'īlāmook' w'iskūswōkūn, tan tās wēledādūmeed'ichū.

7. Ak tan toochoo keskājadood'ich ootūloowedūmāsood'īmooōl, na weisis tan wējetooēēt' ēlmūnās'ik tan moo ēlkūnādēgēnook' mātūnādāh' ak w'isw'igūnūmādāh' ak nābadāh.

8. Ak ootenāwōl dēdūl' owt'ik tan mēs'keek ūkchegūn', tan 'mchejakūm'ijooe-tūlooeedās'ik

Södüm, ak Esipt, tan tět ělp Oosakūmaṁooö!'
 ětlekloocheowktoksílíp'.

9. Ak alt memajooenoo'k taník ootenāwök
 tülāak tan tāsounīmikseedich, ak tan tāsükūm-
 ikseedich, ak tan těle-milādoodeedich, tělípkije-
 ankaptūmoadijül ootenāwöl nāsoogooṁaak, ak
 moo ũsedādūmoadīgool ootenāwöl ooepjadāsīn
 ootkoodākūn iktoogū.

10. Ak taník oositkūmoo'k ětlūgadūmoodijík
 wēledasooltījík oochīt nēgūmow', ak wēskāwe-
 dasooltījík, ak ũlgedūmādooltedāk' ĩgūnūmādīm-
 kāwāāl, mūdū wēgūla taboosílje neganíkchije-
 tēgāwenoogwūū tankū wēnmājāāgweedīsūnegū
 taník oositkūmook' ětlūgadūmoodijík.

11. Cadoo kesīnsoogooṁaak chěl akūdeīk,
 memājooökūnā' 'mchejākūmich' tan wėjeēt'
 Nīkskamāwīktook, ělēpīskwaaje ootenāwök', ak
 kakūmadijík, ak kakūmijík, ak mēskeek wāg-
 wōdaasode ělneseāk' ootenāwök taník nēmea-
 dīje.

12. Ak noodūmeedich kēsēgowěk' wasōk'
 wėjeāk', tělīmkeedich: "Choogwītkoojooaa-
 dīkw"! Tokoo ěleoonagaadijík wasōk alook
 iktook, ak tane kēdānkweedije ankamkweedije.

13. Ak na naagwěk mēskeek kuhkw egaak,
 ak nāooktoonēmeeek mētlasoonēmegadoomk ũk-
 chegūn' neseāk', ak na oola' kuhkw wējīnpūgīk
 memājooenoo'k ělooīgūnūk tās betooīmtūlnāk-
 ũnīgūl weesoonūl, ak taník ěskweějīk wėje-wāg-
 wōdasooltījík, ak kēpmedāālūmadijül Nīkskam-
 ũl wasōk tülāāl.

14. Tabooöwā' wōōnmājōgūn kese seōwaasīk ;

REVELATION.

ankaptümookw'! sestāwā' wōōnmājōgūn oo-
goopchik egaadoo.

15. Tokoo ēlooīgūnūkāwā' ānsālāwīt bootoo-
ōtk', ak wējeēgagūl kēsegowēgūl kūlooswōk'ūn-
ūl wasōgū, tēlooēgūl: "Elēgāwaage oosītkūm-
ookāwā' nūgāāch wēje-ālsōodāsīk Uksakūmam-
enāk', ak ooklīstāwītēmķū; ak nēgūm ēlēgāwītā-
wīdo' āpchoo ak āpchoo."

16. Ak wēg'ūla tabooīnskēksījīk chēl nāoo
nooītploodakadījīk, tanīk ēbootījīk ooskalook
Nīkskamūl ookoodpoodīmooōķū, mēskūnadēs-
ooltījīk, ooseskooōl' mēskūnādēskūl, ak alasoo-
madījūl Nīkskamūl,

17. Telooējik: "Moowōlōolēk' Ukchesak-
ūmow, Nīkskam, mowemūlgīgūnūn, tan ā'ūmūn,
ak tan āūmoop', mūdū wēswoop' ūkmūlgīgūn-
ōde mēskeek ak ēlēgāwītāweep.

18. Ak tan tāsūkūmīkseedīch kēsuhkweiiool-
tībūnīk', ak keel ūkookweiioodīm egaagūp, ak
tētpūgaagūp nēboodījīk ootīlsoomkoosooltīnow',
ak ūktīgūnūmoōn' abankūdooōwā' kūnōkūb-
ēmķ neganīkchījetēgāweenoo'k, ak sābāwooltījī-
k, ak tanīk chepātūmeedīch ūkweesoonūm,
āpchājooltījīk ak mēskīfooltījīk; ak ūkūtmēdan'
tanīk kēdmēdāmeedīch oosītkūmōō."

19. Tokoo Nīkskam ootūkchealasoōdūmōg-
wōmūm pantadāsīkūp wasōk, ak lūskeīgūn oo-
kesāgūnoodūmūmkāwāūm tūlā' ētūlnūmedāsīk
ootūkchealasoōdūmōgwōmūmķū; ak egaagūl
wōsogwōdēskūl, ak kūlooswōkūnūl, ak kāktoog-
gwāk, ak kuhk, ak pegwēlķ' 'mkoome egaat.

CHAPTER XII.

1. Na mēskeek kūnoogwōsoode ētlenūmedās-
īk wasōgū ; ābīt ēkw-tājūl nagoosēlījūl, ak ēkw-
cheboogooijūl dēpkūnoosēlījūl, ak oonoojēk'
wējeāptūgopesije nāooktīnskūksīlīje chēl taaboo
kūlokowēchū.

2. Ak wēgūla ābīt nēnkājāāk, ak wējesās-
kwēt' wēje-wōōnmājāāk tan kedooetūle-mījoo-
ajejūmījū.

3. Ak āp ūktūk kūnoogwōsoode ētlenūmed-
āsīk wasōgū, ak ēdū mēs-kīl' mēgwāāk 'mtās-
kūm (chepīchkaam) ēlooīgūnūktāsātpāt', ak nā-
ooktīnskūksīlīje oosūmoo'ū, ak oonjāwīktook
ēlooīgūnūk'tāsūgūl āptūgopesoodeel.

4. Ak oosoogoone pēmādējemāje nāōōktoon-
ēmēek nāsoonēmegaalooch kūlokowēchū, ak
ēlēgēje makūmegēgū : ak oola' 'mtāskūm (chep-
īchkaam) ētlekūmīt' ooskalook na ābīlījūl tanūl
kēdooe-mījooajeejūmūlījūl, koolaman' kese-mīj-
ooajejūmīlīch' ookūspadooōn' oonejūnūl.

5. Tokoo ābīt wēgwīseēt', ak ookwīsūl ooche-
īlsoomādū 'msīt tan tāsūkūmīksīlīje kūsawo-
gwā' aptoonū ; ak oonejūnūl wīsku' nēpsaadās-
īlījūl tan Nīkskam āhk, kweiik ookoodpood-
īmkū.

6. Ak ābīt ēlsemoogwōt' bāktākūmīktook,
tan tēt wēje-keskājāadāsīk Nīkskam-āwīktook,
ootūlīpkījesūmooksīn nāookt betooīmtūlnākūn-
īgūl naagwēgūl, chēl taboo kūskīmtūlnākūn
chēl ūsookūm tāsogoonaak.

7. Tokoo mātūndīmk' egaak wasōgū : Mei-

REVELATION.

kāēl (Mesāāl) ak ootānsālām mātūnaadījūl 'mtāskūmool. Ak 'mtāskūm mātūnāgēt', ak ēlp ootānsālām' mātūnākūdīlīje,

8. Ak moo wīswīgūnōdākādīlīgwe, ak nūgoo' mogwā' wājedāsīnook tan tēt tūlūgadūmoode-dāk' wasōgū.

9. Ak oola' mēskīlk' 'mtāskūm nesejīgūlaad-āšīt, oola' kesegoo'mtāskūm, tan tēlooesīt mūndoo, ak sātān, tan kēspongwaalāje' tan tāsīlīch' oosītkūmoogāwā', nēgūm nesejīgūlaadāšīp makūmegēgū, ak ootānsālām' wījenese-jīgūla-looksooltīlīje.

10. Tokoo noodūm kēsogowēk' kūlooswōkūn wasōk, tēlooēk' : "Nūgāā nūgoo' egaak oosūtōgūn, ak mūlgīgūnōde, ak Kūnīkskamenoo' ootēlēgāwaagīm, ak ooklīstāwītēm' ootalsoosoodīm ; mūdū nēgūm tan noojemēsīmāje wījegīdoolteegwe nesejīgūlaalooksīt, tan mēsīmāb'ūne ooskalook Kūnīkskamenūl' naagwēk ak dēpkeek.

11. Ak wīswīgūnēmaadījūl, mūdū oochīt' Chechkēlooāoocheech oomāldēm, ak mūdū oochīt' kūlooswōkūn ootūloeedūmasoodīmooōk tūlā', ak moo kwēsodūmeedīgoob'ūnūl oomemājooōkūnūmooōl' meesokoo 'npooōkūn īktook.

12. Na oochīt' oosūgāwedaasīch wasok' ak tanīk ētlūgadūmoodījīk ! Oonmājōgūn ehtūdo' makūmegēk' ak ūkchīgūmōōk', mūdū mūndoo' pējenesaasīt āūmōk', kēsuhkweiik, mūdū kējedōk' ookoo'koonūmūn pasūk tēgēloogoonāak.

13. Ak nēmedōk' 'mtāskūm ookese-nese-jīgūlaalooksīn makūmegēk', kestāwāooājūl wēg'ūla ābīlījūl tanūl wēgwīselīb'ūnūl,

CHAP. 13.

14. Ak ābīt igūnūmooje mēškīlnīje kīt̄pooāyā' oonīkskūū, koolaman' ootūlsīnūn bāktākūmīkt-took, tan tēt ootūlegāsoodīm āhkū, tan tēt ētle-ānkōdāsīch nāookteboonkūk ak tabooeboonkūk ak akūdeīk nāōōkteboonkūk, akoodōōk 'mtāsk-ūmool' ooseskook.

15. Tokoo 'mtāskūm wējetoaadōk sām'oog-wōn ootoonk', stūgāā oochekabaan tan noosoo-dēskāch' oola' ābīt' ootūlalan' ābīljūl oojīgūla-loogwēlīn' oochekabaan īktoogū.

16. Ak makūmegāoo abogūnūmāch' oola' ābītū, ak makūmegāoo pāntaadōk ootoonū, ak mēsaadōk oochekabaan' tan 'mtāskūm kēdāl-kūlētkūpū.

17. Ak 'mtāskūm kēsīkweiooktoōājūl wēg'ūla ābīljūl, ak wējīpkotūmkaasīt oomātūnūmooōn' ēskweēlīje oonejīntnū, tane kēlodūmoodīlīch' Nīkskamūl ootūbloodākūnūmūl ak wēskodūmoo-aadīch Sāsoosūl ootūloeedūmāsoodīm.

CHAPTER XIII.

1. Tokoo kakūmeāp' adooōmkōōdōōk ūkchīg-ūmāū. Tokoo nēmeeek weisīs wējenātkaasīt ūk-chīgūmōōk', mētlasīsūmooōt' ak ēlooīgūnūk-tā-sātpāt', ak oosūmōōk' nāōōktīnskaagūl āptūgope-soodeel nastēgūl, ak oonoochēk weesoonūl pīlsa-boogooēmkaawāal āweegāsīgūl.

2. Na oola' weisīs tan nēmeeek tēlamooksīt stūgāā lēpūd, kadoo mooīnāoosedāt', ak petāloo-ōlkoodūnāt', ak 'mtāskūm, (chepīchkaam'), ig-ūnūmooōch' oomūlgīgūnōdīm, ak ookoodpoodīm īlsoodākūnā', ak poogwēle-alsoodākūn.

REVELATION.

3. Ak němedák' năooktāchk' oonooje stŭgāā chelākūnadasīkēl' oonēp'tūnūn', ak 'npooōkūnā oolaagūnūm něsaadāsīk ; ak 'msīt oosītkūmoo wēje-pakūleīfk oochīt' wēg'ūla weisīsūl.

4. Ak wējealasoomaadījūl chepīchkaamūl, mūdū īgūnūmooōlīch' alsoosoode wēg'ūla weisīsūl, tokoo ēlp alasoomaadījūl weisīsūl, tēlooējīk : "Wēn tēlāāk stŭgāā oot weisīs ? ak wēn tēbegūnāt ookesemātūnanū.

5. Ak tokoo īgūnūmooch' 'mtoon tan mēskee-gūl kogooāāl weedūgūl, ak pīlsīmtīmkāwāāl ; ak īgūnūmooch' alsoosoode ootūlīpkītloogwēn' nā-oōīnskēksījīk dēpkūnoosējīk chēl taaboo.

6. Tokoo ēlepāntaadōk ootoon' oolepīlsāboogooēn' Nīkskam-awīktook, oopīlsoodūmooōn' ooweesoonūm, ak week, ak tane ētlūgadūmoo-dīlīje wasōkū.

7. Ak īgūnūmooksīt oomātūnan' sābāwooltīlīje ak oowīswīgūnūman' ; ak ēlp alsoosoode īgūnūmooch' ootalsooman' 'msīt tan tāsounūmīksīlīch', ak 'msīt tan tēlekakeiyese-mīlādooaadīlīch', ak 'msīt tan tāsūkūmīksīlīch.

8. Ak 'msīt tanīk ētlūgadūmoo'dījīk oosītkūmoo'k, alasoomādāk' ; 'msīt wēnīk tanīk ooweesoonooōl' moo āweegāsīnoogūl wējaadēgēm'k' oosītkūmoo ūmskwēs' kesedāsīgēk', memājooōkūnā' weegād'īgūn, tan Chechkēlooāoocheech ootweegād'īgūn, tan nābōt.

9. Oosītooōk'ūnīch wēn, nooch.

10. Tan wēn keštējooaadēgēt' na nēgūm keštējooaalādēn'. Tan wēn wējenābādēgēt' ēspoogwōsīk īktook, ooche-nābaadēn ēspoogwōsīk īktook. Oola' āhk sābāwooltījīk oomēlkūn-

ždümügāwāūmoow' ak ookoodlāmsūtoōčkūn-
ūmoow'.

11. Ak němeekūp āp ūktūk' weisīs wějīktāl-
kaasīt makūmegāwīktook; ak tabooēsūmoōt'
stūgāā cheechkēlooāoocheech, ak tēlekūloosīt
stūgāā chepīchkaam.

12. Ak āwōōk 'msīt tan tēlkeek ūmskwēsā-
wāāl weisīsūl ootālsbosoodīm ooskalook nēgūm-
ūlū, ak tēlaadōk oosītkūmōō ak tāne ētlūgadūm-
oodīlīje, ootalasoomalīn' ūmskwēsāwāāl weisīsūl,
tan 'npooōkūnā' oolaagūnūm nēsaadāsīgūp.

13. Ak kesaadogūl mēskeegūl kūnoogwōsoo-
deel, na ēlp wējekesaadōk booktāoo oōwōōje-
nesaasīn wasōk ooskalooōk memājooenoo'.

14. Ak pēsogowteekūmoōje tanē ētlūga-
dūmoodīlīje oosītkūmoo'k, oochīt' nēg'ūla kūn-
oogwōsoodeel tanūl īgūnūmooksīt ootūlaadoon
ooskalook weisīsūl; tan tēlemāch' tane ētlūga-
dūmoodīlīje oosītkūmoo'k ootūlealīn ūlnooōkta-
ool tēlegīlījūl stūgāā nēg'ūla weisīsūl, tanūl wėje-
chelakūnaadāsīlījūl ēspoogwōsīk īktook, ak wėje-
īnsāālījūl ak wēdowsīlījūl.

15. Ak wėje-īgūnūmooch' ootīgūnūmooōn'
kamlamōode wēg'ūla weisīsūl ootūlnooōktaoo-
mūlū, ookūloosīlīnū; ak ēlp ookesalan' tane mōo
kedooe-alasoomalīgool weisīsūl ootūlnooōkta'-
oomūl, oonāboksooltīnowū.

16. Ak tēlaalāje 'msīt tan tāsīlīch', āpchājool-
tīlīje ak mēsīkooltīlīje, mīlāsooltīlīje ak āoolā-
jooltīje, tane alsoomsooltīlīje ak tane kestējool-
tīlīje, oosooaadoolīn' kūnoogwōsoode ootenāk-
ūnooōk' kūsnā' ootoogwājūnooōk;

17. Ak tēladēgēt' mow wēnūl ookesīpkwōdčl-

REVELATION.

egčlín' kúsná' ookesíntooeskčlín', pasúk tan kenoogwōsoode kčkoonūmooch', kúsná' weisísul ooweesoonūm, kúsná' ooweesoonūm kíłchakūn-āū.

18. Oola' tět 'nsūtooōgūn āhk. Tan nčstoo-āāk kedūmooōch' weisísul ookíłchák'ūnūm; mūdū memājooenoō' na kíłchákūn ; ak na kíłchákūn : " ūsookūm-kúskímtūlnákūn chěl ūsookūm-tāsín-skak' chěl ūsookūm " nčg'ūla.

CHAPTER XIV.

1. Tokoo ankaptčgāāp', ak čdū Chechččlooā-oocheech kakūmít' kākwe-kūmdūnōōk', tan tčl-ooesít Seiūn, ak tčgwāooaadíjūl nāookt kúskímtūlnákūn chěl nāooínskaak chěl nāoo tās betoo-ímtūlnákūnījík, taník wčskodūmooaadích ooweesoon ak Oochūl ooweesoon, ootoogwājūnoočk' āweegās'ígūl.

2. Ak noodūmāp' mčdčdaak wasōk wčjeāk' tčltaak stūgāā pegwčłkčl' sāmoogwōnūl ak stūg-āā kčsegowčjčl' kāktoogō, ak mčdčdaak tan noodūm tčltaak stūgāā nooje-nastabákūn-ajechkūdā'gūdíjík taník wčjenāstabákūnajechkūdā'gūdíjík oonastabákūnajechkūmoočkū.

3. Ak kčdabčgčādūmeedích stūgāā pelā' ūktābčgčáakūn, ooskalook wasogāwā' koodpoode, ak ooskaloočk' wčg'ūla nāooílíje memājooenoō', ak wčg'ūla noojítploodakadílíje ; ak mow wčn kесе kenoodūmāsík w na ūktabčgčáakūn pasúk wčg'ūla kúskímtūlnákūn chěl nāooínskaak chěl nāoo tās-betooímtūlnákūnījík, taník wčje-ābājíp-kwōdčloodūník' oosítkūmoo'gū.

4. Wěg'ůla na nĕg'ŭmow tanĭk moo wĕjĭm-
chegadāsooltegoobŭnik' ābĭtāwĭktook, mŭdŭ
wŏkŭmoltĭjĭk. Nĕg'ůla nĕg'ŭmow tanĭk noosoo-
gooaadĭjŭl Cheechkĕlooāoocheejŭl tan bā tĕt
āleĕlĭch'. Wĕg'ůla wĕje-abātĕloodŭnik' memāj-
oenoŏ' ĭktook, ŭmskwĕsāwāal keseman'ĭgŭl
oochĭt' Nĭkskamul ak Chechkĕlooāoocheejŭl.

5. Ak ootoonooŏk' mogwā' wājedāsĭnook'
ĕksooŏgŭn, mŭdŭ moo ĕlkomaadooŏjĭk.

6. Ak nĕmeek āp ŭktŭk ānsālāwĭt pĕmsĭnk
mĕgweiĭk wasŏk, tan kĕkŏŏnk' apchooāwā'
wŏŏleāgŭnoodŭmākŭn ootāgŭnoodŭmooŏn' tane
ĕtlŭgadŭmoodĭlĭje oosĭtkŭmoo'k, ak 'msĭt tās-
ŭkŭmĭkseedĭch, ak tĕle-kakeiyese-mĭlādooadee-
dĭch, ak 'msĭt tan tāsĭlĭje memājooenoŏŭ.

7. Kĕsegowe-tŭlooĕt' : "Chepālook' Nĭkskam,
ak ŭkpŭmedāālŭmook', mŭdŭ tĕtpŭgaak egaak
ootĭssoodĕgĕnŭ ; ak alasoomook' tan kesedŏk-
sŭp wasŏk, ak makŭmegāoo, ak ŭkchĭgŭm ak
ŭtkŭbŏgŭl."

8. Ak ŭktŭk' tabooŏwā' ānsālāwĭt noosoogoo-
ĕt', tĕlooĕt' : "Mĕskeek Bābŭlŭn kāweāk' !
kāweāk' ! mŭdŭ kes kesaalāje 'msĭt tan tāsŭk-
ŭmĭksĭlĭje ootŭsāmoogoldĭlĭn' mĕgobaak tan
oowĭnāchkŭm ookweiiodĭmk tŭlā'."

9. Ak āp ŭktŭk sestāwā' ānsālāwĭt noosoo-
gooŏje, kĕsegowe-tŭlooĕt' : "Nadoo wĕn alas-
oomāch' weisĭsŭl ak ootŭlnooŏktaoomŭl, ak oos-
ooāadŏk kenoogwŏsoode ootoogwājŭnk, kŭsnā'
oopŭtŭnk.

10. Nĕgŭm ĕlp 'nsāmoogwŏdo' mĕgobaak tan
tŭlā' Nĭkskamŭl ookweiiodĭmk, tan tĕbekoo-
daadāsĭk ookweiioodeā' 'nkŭneepsŭmoon ĭktook

REVELATION.

boktüküyák' : ak oocheoonmäjödäšido' booktā-wíktook ak soobüleāwā' iktook, ooskalooök nīkskamāwā' ānsälāwīlje, ak ooskalook Chechkēl-ooāoocheejūl."

11. Ak 'ntloodāoo ootoonmäjödewök' tūlā' wēnagaasīk āpchoo ak āpchoo. Ak moo atlas-moolteekw naagwēgūl kūsna' dēpkeegūl, tanīk alasoomaadījūl nēg'ūla weisīsūl ak ootūlnoo-okta'ōdmūl, ak tan bá wēswaadooöch ooweesoon ookūnoogwōsoodīm.

12. Oola na sābāwooltījīk ookakūmoodūm-ūgāwāūmooow', tanīk kēlodūmoooadījūl Nīkskamūl ootūbloodāk'ūnūmūl, ak Sāsoosūl ookūd-lāmsūtooök'ūnūm.

13. Ak noodūm āp wēdāwaadök wasōk, tēl-ooēp : "Weegān! wēlāāgīk nēboo'dījīk tanīk Uksakūmamenoo iktook ētlīnpūgīk', wējaadēg-ēmīk' nūgāāch : Kēdūl ēdōök' tēlooēt Wējeoolenīkskam, mūdū ooche-atlas-mooltedāk ootūloogowōkūnūmooow' iktook, mūdū ootloogowōk-ūnūmooōl' noosoogwōgweedījūl."

14. Ak nēmedēgāāp' ak ēdū wōbāāk alōök', ak nadoo wēn ēbīt' alook iktook tēlamooksīt stūgāā Ulnoo Ookwīsūl, āptūgopesīch' wīsow-sooleāwāyā' āptūgopesoode, ak kēkoonk' oopūt-ūnk keek ūpskwēsīgūnā'.

15. Ak āp ūktūk ānsälāwīt wēje-tooeēt' ūk-chealasoodūmogwōmkū, kēsegow-īlkomīktooājūl tanūl ēbīlījūl alook iktook, ālājūl : "Upchelagaadoo ūkpūskwēsīg'ūnūm ak ūpskwēsowē'! mūdū tētpūgaak pēskwēsowoo'dīmīk egaak : mūdū oosīt kūmoogāwā' mēnadākoo'dīmīk kesemānīk."

CHAP. 15.

16. Tokoo nēgūm tan ēbīt alook ȳktook ēla-
gaadōk oopūskwēsīg'ūnūm oosītkūmook', ak oo-
sītkūmoo pēskwēsāsīk.

17. Ak āp ūktūk ānsālāwīt wēje-tooeēt' ūk-
che-alasoodūmōgwōmk tan wasōk āhk, ak nēg-
ūm ēlp kēkoonk' keek ūpskwēsīgūnā'.

18. Ak āp ūktūk ānsālāwīt wēje-tooeēt' bāt-
kwealasoodūmākūn ēdēk', tan alsootk' booktāoo,
ak ēlkomȳktooājūl, kēsegowȳlkomȳktooājūl tanūl
kēkoonūmūlīch' ūpskwēsīgūnā', ālājūl: "Up-
chelagaadoo keek ūkpūskwēsīg'ūnūm ak mowaal
ēsnāksawaajīk' alogomanūl, tanūl tūlāāk alog-
omanōksīk oosītkūmoogāwā'. Mūdū ootalogo-
manūm kesemanelījē.

19. Tokoo oola' ānsālāwīt ēlagaadōk ootūp-
skwēsīg'ūnūm oosītkūmoo'k, ak mowaadōk oosītkū-
moogāwā' alagomanōkse, ak [ēsnaksawaalīje]
tēbaalāje mēskeek chīnpaagīgūn mēgobaagā',
Nīkskam oowoogeioo'dīmīk tūlā'.

20. Ak mēgobaagā' chīnpaagīgūn ētle-chīn-
pāktēskāsīk koojūmook' ūkchegūnk', ak māldāoo
wējetooeāk' mēgobagā' chīnpaagīgūn, tēldūmīk'
tāsebowkw' ootoonābewōkū; meesokoo tēlebēs-
ook taaboo kūskīmtūlnākūnīk' meilū.

CHAPTER XV.

1. Ak nēmedooāp' āp ūktūk' kenoogwōsoode
wasōk, mēskeek ak pakūleiooōkūnīk'; nēmeegīk
ēlooīgūnūktāsījīk ānsālāwījīk, tanīk kēkoonūm-
eedījūl ēlooīgūnūk'tāsūgūl kēspegāwāāl wēn-
mājāooōk'ūnūl wīskūswōk'ūnūl; mūdū wēg'ūla

REVELATION.

wěje-kakei-keskăjâdăsĭk Nĭkskamŭl ookweiood-
imŭ.

2. Ak nĕmedooăp' tan tĕlamook' stŭgāā ŭk-
chĭgŭm wĕjekesedăsĭk tooöbooteā' wĕje-weagaa-
dăsĭk booktāoo, ak nĕmeegĭk nĕgŭla tanĭk kese-
wiswĭgŭnĕmaadijŭl Weisĭsŭl ak ootŭlnooöktaoom-
mŭl, ak ookenoogwösoodim, ak ooweeŭsoonŭm
ookilchăkŭnŭm, kakŭmooltĭjĭk kweiĭchk' tooöb-
ooteāyā' ŭkchĭgŭm, ak kĕkoonŭmeedĭjŭl Nĭks-
kamŭl oonastabăkŭnajechkŭmŭl.

3. Ak kĕdabĕgeădŭmoöadĭch Mooyeesŭl',
Nĭkskam oonökŭbĕmŭl, ookoodabĕgeăk'ŭnŭm,
ak Cheechkĕlooăoocheech ookoodabĕgeăkŭnŭm,
tĕlooĕjĭk: "Mĕskeegŭl ak pakŭleiooökŭnāāl
ŭktŭloogowök'ŭnŭl, Ukchesakŭmow, Nĭkskam,
Mowemŭlgĭgŭnŭn'; Kokwöjaadakŭnāāl ak kĕd-
lăwăooökŭnāāl ŭktowteel, keel tan ĕtleĕlĕgăwĭt-
ăwĭn' tan tăsŭkŭmĭksooltĭjĭk ootenăwök.

4. Wĕn tŭ ma chepăloolookw, Ukchesakŭm-
ow,' ak wĕn tŭ ma ŭkpŭmedăădŭmoolookw' ŭk-
weesoonŭm? mŭdŭ mow wĕn pasŭk keel nĭks-
kamăwăĭkw. Mŭdŭ 'msĭt tan tăsŭkŭmĭksooltĭj-
ĭk pĕjedaadăk' ak lealاسوبdŭmadedăk' kooska-
look; mŭdŭ ŭktĭlsoodăk'ŭnŭmŭl năyaadăs'ĭgŭl."

5. Na keskăjeăk wĕg'ŭla kogooăāl, nĕmedoo-
ăp', ak ĕdŭ ŭloowedŭmăsoodeă' sĕgegŭneegŭn
ootŭkche-alاسوبdŭmogwömŭ tan wasök ĕĕĕk',
păntaadăsĭk,

6. Ak wĕgŭla ĕlooĭgŭnŭktăsĭjĭk ânsălăwĭjĭk
tanĭk kĕkoonŭmeedĭjŭl ĕlooĭgŭnŭktăsŭgŭl wöön-
măjodeel, wĕjetöbedaaĭjĭk ŭkchealاسوبdŭmog-
wömkŭ, wĕjewöbĕgŭnoltĭjĭk wökŭmăăgŭl atla-

wěg'ünül, ak ělĭkspesooltĭjĭk oopooskoonooĉk' wĭsowsooleāwāyāāl ũkspesoonül.

7. Tokoo nāooĉtājĭt wěg'ŭla nāooĭjĭk memāj-ooenoo'k ĭgŭnŭmooōje wěg'ŭla ělooĭgŭnŭktāsĭlĭje ānsālāwĭlĭje, ělooĭgŭnŭktāsĭlĭje 'nkŭneepsŭmoon' wĭsowsooleāwāyā', wějuhchooeaadĭlĭch' Nĭkskamŭl oowōōgeioode, tanŭl pēmowsĭlĭjŭl yāpchoo ak yāpchoo.

8. Ak ũkchealasoodŭmogwōm wějuhchoeāk' 'ntloo'dāwĭktook, tan wějeāk' Nĭkskamŭl ookoopmedāādāk'ŭnŭm ĭktook, ak oomŭlgĭgŭnōdĭm ĭktook ; ak mow wĕn kesepĭskwakw' ũkchealasoodŭmogwōm meesokoo wěg'ŭla ělooĭgŭnŭktāsŭgŭl ootoonmājāooowōkŭnŭmooōl' kakeikeskājaadāsĭk.

CHAPTER XVI.

1. Tokoo noodŭmāp' kĕsegow-wuhtāwadōk ũkchealasoodŭmōgwōmk', ālāje nĕg'ŭla ělooĭgŭnŭktāsĭlĭje ānsālāwĭlĭje : “ Ledaakw, ak oochekoodalookw wěg'ŭla ělooĭgŭnŭktāsĭjĭk 'nkŭneepsŭmoonk' wōjooeĕjĭk Nĭkskam ookweiodĭm, makŭmĕgĕgŭ.

2. Tokoo ũmskwēsāwā' [ānsālāwĭt] poktŭmkaasĭt ak wěje-koodaalājŭl oonŭkŭneepsŭmoonŭl makŭmegĕgŭ. Ak ělneseāk āchkŭnōdĕgĕk' ak mĕdooāāk wĭskŭswōkŭn ootenāwōk' tane wĕskodŭmooaadĭch nĕg'ŭla weisĭsŭl ookŭnogwōsoodĭm ootenāwōkŭ, ak tane alasoomaadĭjŭl ootŭlnooōktaoomŭl.

3. Ak tabooōwā' [ānsālāwĭt] koodaalājŭl oonŭkŭneepsŭmoonŭl ũkchĭgŭmōōgŭ, ak tĕlemāl-

REVELATION.

dāweák' stügāā 'npooenöč' oomáldēm. Ak 'msít tan tāsíjík taník memájoołtíjík úkchígümöčk' wějinpoo'díjík.

4. Ak sestāwā' [ānsālāwít] koodaalājūl oonūk-ūneepsūmoonūl sebool ak ūtkūbogūl, ak nēg'ūla málđāweágūl.

5. Ak noodák' sāmooğwōnūl ootānsālāmooč' těloočt: "Kokwōječēn', ⊕ Ukchesak'ūmow, tan āūmūn, ak tan āūmoop', Níkskamāwāfn; mūdū těleilsoodēgāap.

6. Mūdū nēg'ūmow wějekoodadooaađībūněk' neganíkchíjetēgāwenoogwū ak sābāwooltíłtkū oomáldēmoo-owēk; ak kese.ígūnūmājík málđāoo ootūsāmooğoltínow', mūdū tědoojípkwōdoodích'."

7. Ak noodák wēđāwaađok bātkwealasood-ūmākūn íktook, tan těloočt: "Kēđūl ēđđok', Ukchesakūmow, Níkskam, Mowwemūlgígūnūn', kēđlāwāoočkūnīgūl ak kokwōjaadākūnīgūl ūktílsoodākūnūl'."

8. Ak nāooōwā' [ānsālāwít] koodaalājūl oonūkūneepsūmoonūl nagoosēt-āwíktoogū, ak nagoosēt wējeígūnūmooksích oowōđjekáksán' memájooenoo' booktāwíktook.

9. Ak memájooenoo'k wēje-káksooltíjík tan mēskeek tělepūtēkū, ak ālmoodūmooaađích Níkskamūl ooweesoonūm, tanūl alsoodūmūłhūl wēg'ūla wōđnmājōgūnūl, ak moo āpskwēdaasoolteekw koolaman' moo ootígūnūmoočnow' ūkpūmedāāđākūn.

10. Ak nanāwā' [ānsālāwít] koodaadoođjūl oonūkūneepsūmoonūl nēg'ūla weisísūl alsoodāk-ūnā' ookoodpoođímķū, ak ootēlēgāwaağím bo-

gūnītpagaasīk ; ak oochīt' oowōōnmājodīmoow' wējeskōōdūmeedījūl welnōōl'.

11. Ak ālmemaadijūl Nīkskamūl, wasōk tūl-āāl, oochīt ootoonmājōdewōl' ak ookūsenoogowōkūnūmōōl' ; ak moo āpskwēdādūmeedīgool ootloogowōk'ūnūmōōl'.

12. Ak ūsookūmāwā' [ānsālāwīt] ēlekoodaālājūl oonūkūneepsūmoonūmūl mēskeek Seebōo, tēlooesīk Eūplātūs, ak oosāmoogwōnūm wējenewaasīk' koolaman' ēlēgāwījīk sēgāwanēk tūl-āāk, ootowtewow' ootelaadāsīnū.

13. Ak nēmeegīk nāsījīk mējegoltījīk 'mchekakūmīchk' tanīk tēlamooksooltījīk stūgāā ādāgaleek, wējetoedaajīk Chepīchkamūl ootoonkū. ak weisīsūl ootoonkū, ak ūksīboogwadākūnā' neganīkchījetēgāwenoo ootoonkū.

14. Mūdū mūdook' nēg'ūla oochejakūmījoo-ōk', ak tēladakadeedījūl' kūnoogwōsoodeel ; tanīk bāhkwēdaajīk 'msīt tan tāsīlīch' ēlēgāwīlīje tan tēlkeek oosītkūmōō' makūmegāwīktoogū, koolaman oomowwaalanow' oochīt na mātūndīmīk' tan tūlā' nēg'ūla mēskeek oonaagwēgūm Nīkskam Mowwemūlgīgūnūt.

15. Ankāptūmookw', tūle-choogooēdēs' stūg-āā noojekūmootūnēt' ! Wēlāāk na nēgūm tan ēskūmātk' ak ānkoītkūl ootokwōnūl, koolaman' moo oopūmečn' mīskuū, ak oontāgōgūnūm moo oonūmedāsīnū.

16. Tokoo ēlemowalaadije tan Lēsweepāwees-īmīk tēlooeedūmūk Amagēdūn.

17. Ak ēlooīgūnūgāwā' ānsālāwīt ēlekoodaālājūl oonūkūneepsūmoonūmūl' moosegīskūd-ōōgū, ak wējeāk' kēsēgowēk' kūlooswōkūn was-

REVELATION.

ök Níksskamāwā' koodpoodígü, tēlooëk' : "Ka-keikeskajeák."

18. Ak egaagül wösogwēdēskül, ak kũloos-wök'ünül, ak káktoogwâk', ak mēskeek kuhkw egaak, tan mūnaa tēlamooktūnōök' toōchoo ūm-skwēs' memājooenoogëk' oosítkümdōō', tēlemül-gīgūnâk' ak tēlīmsūgeek kuhkwũ.

19. Ak mēskeek ūkchegūn' nāsoonēmegaasik, ak tāsükūmiksooltijik oochegūnūmooōl' kāwe-âgūl, ak Bābūlūn mēskeek mīgwedāādāsik oos-kalook Níksskamül, oochit' ootīgūnūmooōn' 'nkūneepsūmoonül mēgobaagü, tan tūlâ' ookūs-uhkweiodīmķũ.

20. Ak 'msít mūnegoo'l wēsēmooltīgūl, ak kūmdūnk mogwā' wājedāseekw. Ak mēsķīlk 'mkoome egaat, nāooktāchk tälēnt tēlīksūgoolk', wējeēt' wasök memājooenoō'k ootenāwök ēlnes-eēt', ak memājooenoō'k ālmemaadījūl Níksskamül oochit' oola' 'mkoomeā' wōōnmājāooōkūn ; mūdū oonmājōgūnūm lōk kēsīmtoōāāk.

CHAPTER XVII.

1. Tokoo nāooktājīt nēg'ūla ēlooīgūnūktāsijik ānsālāwijik, tanik ķēkoonadije 'nkūneepsūm-oon', pēgesīnk' ak wēsķwīmīt', āāt : "Choogoo'yē, ak kenoaadooltēs' wīnsít ābīt ootoonmāje-īlsoodâk'ūnūm, tan ēbīt' pegwēlkül sāmooogwōnül.

2. Tane wīnāchkül tēladakadeelīb'ūne oosít-kūmoogāwā' ēlēgāwīlīje, ak tane ētlūgadūmoo-dīlīje oosítkümoō'k wējiktūgeaadīlīje oowīnāch-kūmā' mēgobaakũ.

3. Tokoo ānsālāwīt wējīpkotūmkaalīt Wēje-

oole-nřkskam iktook, ālaalit bāktākūmīktook, ak němeek ābīt kākoobījūl mēgwōmooksīlījūl weisīsūl, wōjooeējūl ālmegeđūmūgāwāāl weesoonūl, ēlooīgūnūktāsātpalījūl, ak mētlasīsūmooōlījūl.

4. Ak oola' ābīt mēgwāāgūl ootokwōnūl ak kēsīmkwāāgūl, ak wīsowsooleāwāagaasīt, ak nāskūgūl koondāājūl mēgōdīgūl ak pūlsūl, ak kēkoonājūl wīsowsooleāwāyāāl 'nkūneepsūmoonūl oopūtūnkū, wōjooeēlījūl oowīnāchkūmāāl mákskēltāk'ūnūl, ak 'mchegāālū.

5. Ak ootoogwējūnk weesoon āweegāsīk : "Kemoodoogāwā', Bāb'ūlūn, Mēskeek, Ookwīj-ooōl' Wīnsooltījīk Abījīk : Ak Oosītkūmoogāwāāl Makskēltākūnūl."

6. Ak němeegūp oola' ābīt wējīktūgeēt' sābāwooltīlīje ak Sāsoosūl oonooje-loowedūmāsītēm' oomāldēmooōk ; ak tan tīlesīp' němeek wėje-pakūleie mēskeek pakaleioo'd iktook.

7. Ak ānsālāwīt tēlemīt : "Cogooā' wējepakaleiīn? kenoadooltēs ookemoodoogāwāūm oola' ābīt ak weisīs tan pēma'lājūl : tan ēlooīg-ūnūktāsātpāt' ak mētlassesūmooōt'.

8. Weisīs tan němeetūp, āhksūp, ak mogwā-ūmook', ak oocheēdo' ēlmūnāsīk tan mogwā' ēlkūnādēgēnook, ak leēdo' kakeiksūgadākūn iktook : ak tanīk ētlūgadūmoodījīk oosītkūmoo'k oochepakūleiooltedāk' ; tanīk ooweesoonūmooōl moo āweegāsīnoogūl memājooōkūnā' weegādīg-ūn iktook wējaadēgēm' ūmskwēs' oosītkūmoo' kesetāsīgēk', tan toochoo nūmeadīch' weisīsūl tanūl āūmūlīb'ūnūl', ak moo ooteemūlīn', ak ehto.

9. Oola' āhk yāledaswōkūn tan kēkoonk'

REVELATION.

'nsútooōgūn. Wěg'ūla' ělooīgūnūktasūgūl oo-noojeel, ělooīgūnūk na tāsījīk kūmdūnk, tan oola' ābīt kākoobījū.

10. Ak ělooīgūnūk tāsījīk nēg'ūla ělēgāwījīk, nanībūneek mēskūnādēsooltītīkīk, ak nāooktājīt āhk: ūktūk mā mūna' pēgesīnōōk'; ak ūpkesīnk' nūkaasīdo' pasūk kechkaū.

11. Ak weisīs tan āhkūp ak moo āūmook', nēgūm ělp oogūmoolchīnāwā', ak wějeēt' wěg'ūla ělooīgūnūk'tāsījīk ootenāwōk', ak āleēt' kakeiksūgaadākūn īktook.

12. Ak wěg'ūla nāooktīnskūksījīk oosūmoo'k tanīk nēmeedūbūnīk', nāooktīnskūksījīk nēg'ūla ělēgāwījīk, tanīk māch moo mēsūnūmeedīkw ělēgāwage: kadoo wījīmsūnūmeedīch alsoodākūn weisīsūl stūgā' ělēgāwījīk nāooktājeēch.

13. Nēg'ūla nāooktāchk ootāledaaswōkūnoow', ak īgūnūmooaadījūl weisīsūl oomūlgīgūnodīmooōl' ak ootalsoodākūnūmooōl'.

14. Wěg'ūla nēgūmow' mātūnādāk' Cheechkēlooāoocheejūl, ak Cheehkēlooāoocheech wīs-wīgūnēmādū', mūdū sakūmāk' oosakūmamooōl, ak ělēgāwījīk ootēlēgāmooōl' na, ak tanīk tēgwā-ooaadījūl wegoomoojīk, ak nenasoonoojīk, ak kēdlāwāooltījīk."

15. Ak tēlīmīt': "Sāmoogwōnūl tanūl nēm-edoo'būnūl, tan tēt wīnsīt ābīt' ěbīt, memājooe-noo'k na, ak moweomeel, ak kakeiyesūkūmīk'-sījīk, ak tanīk tēle-kakeiyese-mīlādooadeedīch.

16. Ak nēgūla nāooktīnskūksījīk oosōōmoo'k 'tanīk nēmeedūnīk, ak ala' weisīs, nēg'ūla segājedāālūmādāk' ābīlījūl wīnsīlījūl, ak kesalādāk' ootaoolā'jīlīn' ak ootūmīskeilīn, ak mālkodūm-

oođák' ootenín, ak booktāwíktook oochenoo-
gwaláđák'.

17. Mūdū Níkskam egadoočh' ookwōmla-
moonoočk' ootúladoočnow' ootooledāādák'ūnūm
ak oomowekeesaadoonow' nāooctāchk ledaas-
oode, ak ootīgūnūmoočnow' ootēlēgāwagimoočl'
weisīsūl, meesokoo Níkskam ookūlooswōk'ūn-
ūmūl kakeikeskājaék'.

18. Ak ābíták' tanák' němeetūbūnák', na
oola' mēskeek ūkchegūn' tan wēskōtk ootēlēgā-
wītāwoode oosít-kūmoogāwá' ēlēgāwīlje ootenā-
wōk'.

CHAPTER XVIII.

1. Ak kes wēg'ūla keskājaék' āp ūktūk ān-
sālāwít němeek wējenesaasít wasōk, ak kēk-
očnk' mēskeek alsoodákūn, ak oosít-kūmoo wēje-
wōsēdaasík oochít' nēgūm oobáktāđēgūm, oo-
níkskamāwoodeū.

2. Ak kēsegowīntowēt', āāt: "Mēskeek
Bāb'ūlūn kāweaak. kāweaak, ak wējekesedāsík
oomūndooōgwōmīn', ak tan tēt 'msít tan tāsījík
mējegoltījík māndoo'k ētlekestējooaloojík', ak
sesīpk' wīgwow, etlíkpejogwōsoolteedích 'msít
tan tāsít mējegāāk, ak sekājedāālūmooksít sesīp.

3. Mūdū 'msít tan tāsūkūmíkssooltījík wēsām-
oogolteedíp mēgobaak oowīnāchkūmooā' oo-
kweiiodím' tūlā', ak oosít-kūmoogāwāāk ēlēgā-
wījík wīnāchkūl tēlalaadījūl, ak mālsánák' oosít-
kūmoogāwák' wējemīlāsoolteedībūn mowwe-
poogwēlk oomēgēnūmūgāwāūm íktook.

4. Ak noodák' āp ūktūk' wēdāwaadōk wasōk,

REVELATION.

tělooět ; “ Oochetooedaakw', 'nmemājooenoom-toot', moo ūkoodaběsenow' ootūloowāwoodeel, ak moo ūkmūsūnūmoočnow' ootoonmājōgūn-ūmūl.”

5. Mūdū ootūloowāwoodeel mowwaadās'igūl wāgwaagūbūnūl wasōk, ak Nīkskam mīgwedāādūmooōb'ūnūl oopadasoodīmūl.

6. Tūlabankūdōōk' stūgāā tan tēlabankūtķūp, ak taaboo ēleājeāk' igūnūmōōkw' tan tēlookwēchū. 'Nkūneepsūmoonūl tanūl nēgūm wōj-ooaalāb'ūnūl, na oochooalookw' taaboo oochīt' nēg'ūmū.

7. Tan tēdooje-poogwēle-mūdogwōlsīp, ak tan tēdooje-oolepūmowsīp, na tāsūch wōōnmājōgūn ak sēspēdaasoode igūnūmook'. Mūdū ookwōmlamoonk' tēlooět' : “ Neen tēlpe 'ntēlēgāweskwōinū, ak moo segooskōwu', ak ma nūmedoo' wōōnmājōgūn.”

8. Na oochīt' nāōōktoogooaak ootoonmājōdeed egaadūl ; nūt na 'npooōkūn, ak sēspēdaasoode, ak owwesowsīmk ; ak oochekekeinoogwa'dāsīdo booktāwīktook ; mūdū mēlkīgūnūt' Ukchesakūmow Nīkskam Tan wēnmāje-īlsoomājūl.

9. Ak ēlēgāwījīk oosītkūmoogāwāāk tanīk tēlalaadīb'ūnūl wīnāchkūl, ak wīje-oole-pūmowsoolteedīb'ūnūl, ūtkedēmooltedāk', mooemādāk', tan nūmedooaadīch oonūtloo'dēm kāksīlīchū ;

10. Medādook' kūmooltedāk', mūdū chepātūmooōdāk' oowōōnmājōdīmū, eehdāk : “ Aagei ! aagei ! oola mēskeek ūkchegūn' Bāb'ūlūn ! mēlkīgūnāk' ūkchegūn' ! mūdū nāooktā' naagwēk ūktoonmāje-īlsoodāk'ūnūm kese-egaak'.”

11. Ak málsánák' oosítkümoogāwāāk ütke-
dēmooltedák', ak mooemádák', мүдү mow wěn-
ül nügoo' äpch pëgwödčlümägweedikw oomál-
sánāwāūmoo-owū.

12. Oomálsánāwāūmoo-ow wísowsooleāwāyā';
ak sooleāwāyā', ak mëgodīgül koondājül, ak
pülsül, ak wěltük atlawëgün, ak mooskoonem-
ëkwpedëk', ak ëpkobökchügā', ak kësímkwāāk,
ak 'msít kümoojül tanül wělemaagül, ak 'msít
tan tāsügül oolák'ünül mebedāāl, ak 'msít tan
tāsügül oolá'künül mowímködík kümooch' wěje-
dás'íkül, ak wísowwök, ak küsowwök, ak mabül,
ak s'n'ümün, ak amomüm, ak wělemaakāwāāl,
ak amákënsoode,

13. Ak plankínsëns, ak mëgobaak, ak memā',
ak wöbāchkül këloo'lkāwāāl, ak külümkool, ak
wěnjoodeamöök', ak chechkëlooāooch-ük, ak
tāsebok'w, ak ootöb'ák'ünül, ak kestëjoo'k, ak
memājooenoo'k oochejakümüjooö'.

14. Ak meníchkül tanül ükchejakümüch' kěd-
öotküb'ünül, nakalüskīgül; ak 'msít kogooāl'
tanül wíktül ak këloo'lkül, wěje-jīgülaadäs'ígül
üktenínkü, ak ma na nügoo' äpch wājedoo'nül.

15. Ak taník wěje-málsánāwoolteedíp wëg'-
üla kogooāāl, taník wëjemílāsooltibüník ooten-
ínk, medädöök' kümooltedák', мүдү chepät-
ümooödá'k' oowöönmäjöde, ak ütkedēmooltedák',
ak oojíksegowtēmooltedák',

16. Tülooëdá'k': "Aagei! aagei! oola' mës-
keek ükchegün', tan náskügüb'ünül atlawëgünül
wěltükül, ak mooskoonemëkwpedëk', ak kësím-
kwāāk' ak wísowsooleāwāagaasíküp, ak násküg-
üb'ünül koondājül mëgodīgül, ak pülsül'.

REVELATION.

17. Mūdū nāooktoogooṅaak tēlīmsūgeegūl mīlāsooōk'ūnūl kakeiskwīskaadās'īgūl. Ak 'msīt tanīk nābīgwōnoltījīk, ak tanīk noojeilkwedūmoodījīk, ak 'msīt tanīk yālaktākādījīk; ak mātālotāk', ak tanīk ēloogoodījīk ūkchīgūmoo-gū, kakūmooltījīk medādōōk',

18. Ak sāsksoodījīk, nūmedooaadīch oonūtloo'-dēm kāksīlīchū, tēlooejīk : "Tēgēn' ūkchegūn' tēlamoo'k stūgāā oola' mēskeek ūkchegūn'?"

19. Ak ēlākādeedījīl 'mchegajāwāāl oonoo-jāwōkū, ak sāsksoodījīk, ak ūtkedēmooltījīk, ak wēnmājīntowoodījīk, tēlooejīk : "Aagei! aagei! oola' mēskeek ūkchegūn', tan' 'msīt tanīk wēs-kodūmeedījīl wēnjoolkool ūkchīgūmook' wējemīlāsooltībūnīk' oochīt' mēgōdīgūl oomālsān-āwāūmūl; mūdū nāooktoogooṅaak kakeiskwīskaadāsīk.

20. Oochuhsūgāwedaasooltīkw' oochīt' nēg-ūm ootenīn, keel, wasok, ak kelow' sābāwoolte-yōk', nīkskamāwātoot'! kelow' āpostālāwītoot', ak kelow' neganīkchījetegāwenootoot'! mūdū Nīkskam īlsoodūmoolōk' kootūmōdākūnoo-ow' nēgūm ootenīnk'!"

21. Tokoo mēlkīgūnūt' ānsālāwīt wēnagaadōk koondāoo tan tēlāāk stūgāā mēskeek moolīn-āpskw', ak ēlēgēch' ūkchīgūmoo-gū: tēlooeēt : "Na tūle-kakeiwe-mūlge-nesēgēdēn' Būb'ūlūn, oola' mēskeek ūkchegūn', ak ma nūgoo āpch wājedāsīnook'.

22. Ak nooje-nāstabākūnajech-kūdāgūdījīk, ak noojepepoogoodījīk, ak makakesoodūnachkūl noojebootooōdūmeedījīl, oomēdēdaagūmooow', ma nūgoo' āpch noodāsīnook ūktenīnkū; ak

noojeamáloogwět' tan bá tělemílamook' těloogwěch', ma nūgoo' āpch wājedāsík ůktenínk ; ak moolínāpskw' ma āpch tūlenoodāsíkw ůktenínk ;

23. Ak wōsogoonūmákūn ma tūle-wōsogwěnook āpch ůktenínkū, ak moosemāl'eā ak matamāl'eā, ma āpch tūlenoodāseekw ůktenínkū ; mūdū ůkmálsáněmkík ěspoltibūneek oosítkūm-oogū, mūdū oochít' ůkbooōinoodím 'msít tā-sūkūmíksooltíjík wějíp-sogwow-teekūmootūneek.

24. Ak ootenínk ětlewājedooaadíp neganík-chíjetěgāwenoogwā oomálděmooow', ak sābāwooltílitká' oomálděmooow', ak ělp 'msít tankík ětūlnābodūneek oosítkūmoo'k, oomálděmooow'.

CHAPTER XIX.

1. Na wěg'ūla kes keskajeák', noodūm tan tělsūtūm stūgāā pegwěleedíjěl' wasōk', ětlín-towoodíjík, tělooějík : "Hālelooyá'! [Mooewōlook'w Ukchesakūmow!] oosūtōgūn, ak ůkpūmedāādákūn, ak mūlgīgūnōde, Kūníkskamenoo' wěg'ūla wětāligěmíjūl.

2. Mūdū kědlāwāooōkūnīgūl ak kokwōjaa-dákūnīgūl ootílsoodák'ūnūmūl. Mūdū ílsoomāb-ūn měškílnedū wínsíledū' ābíledū', tanū wěje-āchkūnaadoolíp' oosítkūmōō' oowínāchkūm ík-took ; ak mūdū kūníkskamenoo' wěje-asedōd-ěgěp' oonōkūběm' oomálděmoo-owěk' něg'ūla ābíledū oopūtūnkū."

3. Ak tabooōwā' tělooějík, "Hālelooyá"! ak oonūtloo'děm wěnagaasík oochít' yāpchoo ak yāpchoo.

REVELATION.

4. Tokoo wěg'ula taboońskůksijik chěl nāoo noojitploodakadijik, ak wěg'ula nāooijik memāj-ooenoo'k, měskūnaděsooltijik ak alasoomaadijūl Nīkskamūl, tanūl ěbilijūl [wasokāwā] koodpood-eū, tělooějik: "Aměn'! Hālelooyā!"

5. Ak kūlooswōkūn wějeāk' koodpoodik iłsoodākūnā', tělooěk': "Moewōlookw' kūńikskamenoo', 'msit' tan tāseyōk wěńōkūběmich ůktenāwow, ak kelow' 'msit tan chepālōk', āpchājoolteyōk' ak měskīfloodteyōk'."

6. Ak noodūm ak tělsūtūm stūgāā mowepeg-wěleedich, ak tan těltaak' stūgāā pegwělkūl sāmoo gwōnūl, ak tan těltaak' stūgāā mēlkīgūn-ājik kāktoogwāk', āājik: "Hālelooyā! mūdū Ukchesakūmow Kūńikskamenoo' Mowemūlgig-ūnūt', ělēgāwītāwīt'.

7. Oosūgāwedasoolteněch', ak ůktaběgeadeněch, ak ůkpūmedāālūmaněch' Nīkskamū! mūdū Chechkělooāoocheech ootokooboogooaldīm kāwāūm egaak, ak ootābītēmūl keskājaa-lūsīlījūl."

8. Ak ootābītēmūl igūnūmooksīlīch' ootūle-asonamūlīn' atlawěgūn wěltūk, wōkūmāāk, ak wōsogwěk. Mūdū oola' wěltūk' atlawěgūn sāb-āwooltijik na oosābāwoodīmooōl'.

9. Ak tělemīt': "Wegāān, wělołtijik tanīk kese-wegoomoojik oowījeoologwōdālooltīnow' chechkělooāoocheejūl ootokooboogooaldīm kāwā-ūmkū!" Ak tělemīt': "Wěg'ula na kědlāwā-ooōkūnīgūl Nīkskam ookūlooswōk'ūnūmūl."

10. Tokoo měskūnaděsīn' wějooow' ookwōt-kū 'ntalasoomanū. Kadoo tělemīt': "Ankodāān moo ůktūlaaděgěn': mūdū neen wītloo-

gwědeekw', ak wítloogwěmkík wíjegímchík, taník wěskodūmooaadích Sāsoosūl ootūloowedūmāsoodīm : alasoom' Níkskam. Mūdū Sāsoos ootūloowedūmāsoodīm nēganíkchíjetěgāwenooā' 'mtūmōdákūn na."

11. Ak nēmedooāp' wasok pāntaadāsík, ak ědū nēmeek wōbāāk tāsebow', ak nēgūm tan kāk-oobíjūl tělooesít Kokwōjeēt', ak Kědlāwāít ; ak kokwōjadákūn íktook wějeíssooděgēt' ak wějemātūnāgēt'.

12. Oopūkígool tělamoo'gūl stūgāā sesooā', ak oonoojěk' pēgwělkūl āptūgopesoodeel āhkūl, ak wěskōtk weesoon āweegāsík, tan mow wēn kějedook' pasūk nēgūm.

13. Ak naskūk 'mtokwōn' wētūsāsík maldā-wíktook ; ak ooweesoonūm tělooeedāsík, " Níkskam Ookūlooswōkūn."

14. Ak 'ntübūloo'k wasok tūlāāk noosoogoo-aadíjūl, kākoooolteedíje wōboltííje tāsebohkwū, ěkwatadeedích wěltūk' atlawěgūn wōbāāk ak wōkūmāāk.

15. Ak ootōōnk' wěje-tooeāk' keek ědoo'look ěspoogwōsík, oowoojítkūmān' tāsūkūmíksííje ; ak ooche-āńkwāooōdū kūsawogwā' āptoon ; ak Nēgūm chínpáktěskūk mēgobaagā' chínpákígūn tan tūlā' ookweioodím ak ookūsuhkweioodím Níkskam tan Mowe-mūlgígūnūtū.

16. Ak wěskōtk āweegāsík ootokwōnkū ak ooloooonūk' weesoon : " Elěgāwíjík Ootělēgāmooōl' ak Sakūmāk' Oosakūmamooōl'."

17. Ak nēmeek ānsālāwít kakūmít' nagoosēt-āwíktook, ak kěsegowíntowět', ālāje 'msít tan tāsííje sesíp' tane pēmsooltííje moosegískūd-

REVELATION.

ook: "Choogwedaakw, mowalüsooltikw', le-
mowedaakw Niskam mėskeek oowęlogwödäl-
ooltimkāwāūmkū'.

18. Ukmälkodūmūnow' ęłęgāwijik ootenāwōl,
ak ũkchekęptināk' ootenāwōl', ak ęspoltijik me-
mājooenoo'k ootenāwōl', ak tāsębohkw' ootenā-
wōl, ak tane kākoobootilije ootenāwōl, ak 'msit
tan tāsęedich ootenāwōl, tanik alsoomsooltijik,
ak tanik kestęjooltijik, ak ępchājooltijik ak mės-
kilooltijik."

19. Ak nęmeęgik węgūla weisıs, ak ęłęgāwij-
ik oositkūmoogāwāāk, ak ootūbloomimooōl,
mowędaajik oomātūnānow' tanūl kākoočilijūl
tāsębo' iktook ak ootūbloompū.

20. Ak weisıs kokwaalooksit, ak wįjuhsooa-
loot na ũksūboogwadākūnā' neganikchijetęgā-
wenoo, tan ęlookwōtkūbūnigūl nęgūla kūnoog-
wōsoodeel ooskalook, tanūl węjįpsogwowteę-
ūmooōp' tane węswadoolip' weisısūl ookenoo-
gwōsoodim, ak tane alasoomālijūl ootūlnooōkta-
oomūl; kitk węg'ūla pakasęgęmkik memāj-
uwuū booktāwā' koo spēm, tan węjenoogwaak
soobūleāwā' iktook.

21. Ak tanik ęskweęjik węjenāboksooltijik
Nęgūm ootęspoogwōs'igūmk tan kākoočilijūl tās-
ębowl; tan węjetooeak' ootoonkū; ak msit
sesipk' węje-kesādālooltijik ooteenāwōlū.

CHAPTER XX.

1. Ak nęmeek ęnsālāwīt węjenęsaasit wasōk,
tan kękoonk' apkooskeigūn ęlmūnāsik moo

ělkünaděğēnook' tūlā', ak mēskeegül pīskadāk-
ūnābeel kēkoonkūl oopūtūnkū.

2. Ak kokwaalājūl wēgūla chepīchkamūl,
wēg'ūla kesegooīlijūl 'mtāskūmool', nēg'ūla na
mūndool' ak Sātānūl; tokoo ēlekūpelājūl oo-
chīt' betooīmtūlnākūneboonkūgū.

3. Tokoo pejēgēgūl ēlmūnāsīk moo ělkūna-
dēğēnoogū, tokoo kēpsūgaadōk, ūpkool' kagūn-
ūk' egaalājūl, oochīt' moo āpch oopūsogowteek-
ūmooōw' tan tāsūkūmīksīlīch', meesokoo betoo-
īmtūlnākūneboonkūk keskājeāk: Kes keskāje-
āk' wēg'ūla kogooāl' āpkwaalādēn' kechkaū.

4. Ak nēmedooāb'ūnūl ilsoodākūnāāl kood-
poodeel, ak kākūboolteedīgūl, ak ilsoodākūn
īgūnūmooch': ak nēmedake oochejakūmījooō'
tankīk tēmkwēdodūneek oochīt' Sāsoosūl ootūl-
ooedūmāsoodīm, ak oochīt Nīkskamūl ookūloos-
wōkūn; ak tankīk mōō alasoomaadīgoob'ūnūl
weisīsūl, kūsna' ootūlnooōktaoomūl', ak mōō
wēswoodōdīgōōp kūnogwōsoode ootoogwējūnoo-
ōk', kūsna' oopūtūnooōkū; ak nēgūmow memāj-
ooltījīk ak tēlīpkīje-wīje-ēlēgāwītāwooltījīk Sā-
soo Gooleūl' betooīmtūlnākūneboonkūk.

5. Cadoo ūktūgīk ēskweējīk nēboo'dījīk moo
memājoo'eaadeekw meesokoo betooīmtūlnākūn-
eboonkūk keskājeāk.' Na ola' ūmskwēsāwā'
ābījebēmīk'.

6. Wēlāāk ak nīkskamāwāīt nēgūm tan wēd-
ābēsīch ūmskwēsāwā' ābījebēmīk'. Nēg'ūla oo-
tenāwōk' tabooōwā' 'npooōkūn moo alsoosīn-
ōōk'; kadoo lepadūleasāwoolteedāk' Nīkskamā-
wīktook ak Clīstāwīt ootenīnkū, tūlīpkīje-wīje-

REVELATION.

ělgāwītāwoolteđák' Nĕgŭm betooĩmtŭlnákŭn-
eboonkŭk.

7. Ak tan tĩlesĩp' keskājeák' betooĩmtŭlnák-
ŭneboonkŭk Sātān (mŭndoo) oocheāpkwadās-
ĩdo' oolaplesoonŭmkŭ,

8. Ak ŭpkotŭmkaasĩdo' oopŭsogwowtek-
ŭmooŭn' tāsŭkŭmĩksooltĩlĩje tane āŭmŭlĩje nāoo-
kool kĕjeegāsĩkŭl oosĩtkŭmoogŭ, Gōg ak Māgōg,
oomowalan oochĩt' mātŭndĩmk' ; tanĩk tŭlepe-
gwĕlták' stŭgāā ŭkchĩgŭmoođmkwŭ.

9. Ak ěleskogedaajĩk tan tĕlĩkskakŭmegĕk'
makŭmegāoo, ak kuhtoge-boogootĕskŭmeedĩch
sābāwooltĩlĩje ootoodŭnŭmoo-ow', ak ŭkchegŭn'
tan kĕsĩksālkook ; tokoo booktāoo wĕjenesaasĩk
Nĩkskamā-wĩktook wasōgŭ, ak kĕdmĕđāgwee-
dĩch.

10. Ak mŭndoo tan pĕsogwowteekŭmooāje
pākŭsĕgĕmk' koospĕm' booktāwā' ak soobŭleā-
wā', tan tĕt āŭmŭlĩch' weisĩsŭl ak ŭksŭboogwa-
dākŭnā'l neganĩkchĩjetĕgāwenool ; ak ooche-
oonmājodāsoolteđák' naagwĕgŭl ak đĕpkegŭl,
yāpchoo ak yāpchoo.

11. Ak nĕmedooāp' mĕskeek wōbāāk ĩlsoo-
dākŭnā' koodpoode, ak Tan kā'koobĩt ; tanŭl
oosĩskw' wĕsemooktŭmooaadĩch makŭmegāoo
ak wasōk, ak mogwā' tame wājedāsenook tan
eŭmeedĩs.

12. Ak nĕmeegĩk 'npooenoo'k, tanĩk mĕskĩl-
ooltĩjĩk ak tanĩk āpchājooiltĩjĩk, kakŭmooltĩjĩk
ooskalook na ĩlsoodākŭnā' koodpoode. Tokoo
weegāđ'ĩgŭnŭl pānankaadāsĩgŭl ; ak āp ŭktŭk'
weegāđ'ĩgŭn pānankaadāsĩk, memājaođkŭnā' na
weegāđ'ĩgŭn ; ak 'npooenoo'k wĕje-ĩlsoodāsool-

CHAP. 21.

tijik tanül āweegäsīgül węgūla weegädīgün'ülü, ak tēlsoodāsooltijik tan tēloogoodeedipü.

13. Ak ūkchīgüm boonaalābūne 'npooenoo' tane āümülje tēbuū, ak 'npoočkün ak ělkünādĕgāwā' oositkūmoo, boonalāb'ūne 'npooenoo' tane tēbu' āümülje; ak ādāsu wēn tēlsoodāsijik tan tēloogoodeedipü.

14. Ak 'npoočkün ak ělkünādĕgāwā' oositkūmoo' kāsāgĕmk' koospĕm' booktāwā'. Na tabooōwā' 'npoočkün, nūt na booktāwā' koospĕmü.

15. Ak tan wēn moo wājedāsenook ooweesoon ootweegāsīn Memājoočkünā' weegädīgün, kāsāgĕmk' booktāwā' koospĕm.

CHAPTER XXI.

1. Ak nĕmedooāp' pelā' wasok ak pelā' makūmegāoo; müdü ūmskwēsāwā' wasok ak ūmskwēsāwā' makūmegāoo seowadeegül, ak mogwā' ūkchīgūmenook nūgooū.

2. Ak nĕmedooāp' nĭkskamāwā' ūkchegün', pĕlā Sāloosālām', wĕjenesaasĭk wasōk Nĭkskamāwĭktook, tĕle-keskājaadāsĭk stügāā mātamāl'eā kesīgünadāsĭjĕl' oochĭt' oocheenūmoomül.

3. Ak noodāküp nadoō wēn kĕsegowuhtāwadōk ĭlsoodākünā' koodpoodīgü wasōgü, tĕl-ooĕt: "Ankāptūmook', Nĭkskam week āhk memājooenoo'k ootenāwōk', ak ūtkwāooōdū, ak nĕgüm wĕg'ūla oonōkübĕmedū', ak Nĭkskam ūtkwāooōdū', ak Nĕgüm ootenĭn wĕnĭkskam-edāk'.

4. Ak 'msĭt ooche-kasūmooōdül' oopükĭk-

REVELATION.

oočk' 'msít tan tāsügül oosákpegoonooł; ak 'npoočkün ma äpch ehtünöčk'; künná' wěnmäjedaasooltímk', künná' ütkeđemooltímk', künná' wöönmäjodeel, ma äp ehtünoogül. Müdü ümskwěsāwāgül' kakayaagül."

5. Ak Nėgüm tan ěbit' ílsoodákünā' koodpoode āāt: "Ankăptümookw', pelāowaadooönül 'msít kogooāal." Ak tělooět: "Wegāān', müdü wėg'ūla kũlooswők'ünül kokwöjeákül, ak kėdlāwāígül.

6. Ak tělemít': "Kakeikeskăjeák': Neen Alpa ak Omega, Poktümkeagāwāe ak kėspegāwāe. Igünümooöđēs tan kėdoo'sāmoogwöt oowoosāmoogwön' memăjoočkünā' ũtkübok', oochít' sākũ.

7. Tan wíswígünödėgět' ootălegėmedül' wėg'ūla kogooāal, ak wėníkskamedo' 'ntenín, ak Neen ookwisedēs' ootenín.

8. Kadoo taník wāgwödaasooltíjík, ak měk-tümoo'díjík, ak taník wějímchegoltíjík mákskěltákün íktook, ak taník memăjooenoee-noojenābăđakadíjík, ak taník wínāchkül těladakadeedíjül, ak booöínák', ak taník alasoomaadíje ũlnoočktaoo ak 'msít tan tāsíjík' booskeėkssooadíjík, oosköták' ootátkünwőkũnoo-ow' na koospēm, tan wějenoogwaak booktāoo ak soobũleāwā', tan taboowā' 'npoočkün na.

9. Ak pėgesínküp nāooktăjít wėg'ūla ānsălāwíjík taník kėkoonaadíje ělooígünũktāsílíje 'nkũneepsũmoon', wöjooeělíje kėspeakāwāal ělooígünũktāsügül wöönmăjāoočk'ünül, ak wěskwímít', āāt: "Choogoo'yě, ak kenooaa-

dooltēs' matůmäl'eā, cheechkēlooāoocheech ootābītēmül."

10. Tokoo poktümkaalit Wějeooleniĳskam ĳktook, ak ālaalit kākwekūmdūnōōk' mēškĳlk' ak ēspeēt' kūmdūn, ak kēgenooaadōōĳch nĳskam-āwā' ųkchegūn' Sāloosālām', wějenesaasĳk wasōk Nĳskamā-wĳktook,

11. Ak kēkoonūmooōch' Nĳskamül ookoop-medāādāk'ūnūm, ak oowōsogwēgūm tēlamoo'k stūgāā mowĳmkōdĳk koondāoo, stūgāā jāspūlā' koondāoo, seboasēk stūgāā wosūgōlūmĳn',

12. Ak oweaak ēlsēgūnĳgūn mēskeek ak ēspeāk', nāooktĳnskaagül chēl taboo ookagūn-aadāsĳgūm'ūlū, ak kweiĳk kagūnaadās'ĳkūl āhkĳk nāōōktĳnskēksĳĳk ānsālāwĳĳk chēl taboo ; ak weesoonül āweegāsĳgūl, tanül ooweesoonooōl' mētlasoonēmĳksĳĳk chēl taboo Islālēk' wēdabēk-sĳĳk.

13. Oocheběnoogwāāl' nāsĳskūl kagūnaadās'-ĳgūl ; Okwōtūnoogwāāl' nāsĳskūl kagūnaadās'-ĳgūl ; senoośaktūnoogwāāl' nāsĳskūl kagūnaadās'ĳgūl ; ak ųtkūsūnoogwāāl' nāsĳskūl kagūnaadās'ĳgūl.

14. Ak nāooktĳnskak' chēl taboo tās ēlēgeāg-ūl koondül ētkūnādēk' ēlsēgūnĳgūn ųkchegūnāū, ak nēg'ūla āweegāsĳgūl nāōōktĳnskaagül chēl taboo ooweesoonūmooōl' Chechkēlooāoocheech ootāpostālāwītēmpmū.

15. Ak nēgūm tan wēskwĳmĳt' kēkōōnk' wĳs-owsooleāwāyā' aptoon, oochĳt' 'ngākūn, oon-ūgad'ūmūn ųkchegūn' ak ookagūnaadās'ĳgūmül, ak ootūlsēgūnĳgūnūm.

16. Ak ųkchegūn' tēdmūnsūgāsĳk, ak tan

REVELATION.

tělepítük' na tělíkskāak. Ak ěnkátk' ůkchegůn', āwōók' oola' áptoonů, nāooktínskaak chěl taaboo tās betooĩmtůlnákůnĩgůl stādeůl; (na nāōōktínskaak chěl nan tās kůskĩmtůlnákůn meilů;) tan tělepítük' na tělíkskāak, ak na těle-ěspeák'.

17. Ak ěnkátk' ootůlsěgůnĩg'ůnům, nāookt kůskĩmtůlnákůn chěl nāooĩnskaak chěl nāoo mooskůn'ĩgůn egaalooch: cheenůmooā' nůgāk-ůn, nůt na ānsālāwĩtāwā'.

18. Ak ůlsěgůnĩgůn wějekesedāsĩk koondāoo tělooesĩk Jaspůl, ak ůkchegůn' wějekesedāsĩk boktůkůyāk' wĩsowsooleāwā', tělamook' stůgāā boktůkůyāk' tooōbooteā'.

19. Ak koondůl tan ůksěgůnĩgůn kākooboo-gooĩch', wějeamāloogwōsĩk 'msĩt tan tělekakei-yese-mĩlamoo'k tan wěleankamkook koondāoo. Umskwēsāwā' ělkůnāděk ělēgeāk' wějekese-dāsĩk jaspůl, tabooōwā' sāpeil, sestāwā' chāl'sěd-ůne, nāooōwā ěmůlůld,

20. Nanāwā' sadůnĩks, ůsookůmāwā' sadeůs, ělooĩgůnůgāwā' klisůleit, oogůmoolchĩnāwā' bělĩl, pěskoonadůkāwā' topās, 'mtĩlnāwā' klis-oplůsůs', 'mtĩlnāwā' chěl nāookt, heiasĩnt, 'mtĩlnāwā' chěl taaboo, amětĩst.

21. Ak wěg'ůla nāooktínskaagůl chěl taaboo kagůnaadāsĩgůl, nāooktínskaagůl chěl taaboo půlsůl na; ādāsu kagůnaadāsĩk wějedāsĩk nā-ōōktāchk půls na; ak owhte ůkchegůnā' wĩsow-sooleāwāyā' bōktůkůyāk' na; tělamoo'k stůgāā tan sǎbǎptůmůk tooōbooteā'.

22. Ak mogwā' němedooǎp' ůkchealasood-ůmogwōm ůkchegůnků, můdů Ukchesakůmow

Nískam Mowemülgünüt', Nĕgüm ětlíkche-
 alasoodümogwōmīt ũkchegŭnkŭ, ak ělp Chech-
 kĕlooāoocheech.

23. Ak ũkchegŭn' mogwā' wĕdŭmedālŭma-
 gool nagoosĕljŭl, kŭsnā' dĕpkŭnoosĕljŭl, oo-
 tŭlewōsogwĕlĭnŭ; mŭdŭ oobāktādgŭm Nĭks-
 kam wōsogwaadōk, ak Chechkĕlooāoocheech
 na ũkchegŭn' oowōsādĕgŭm.

24. Ak tan tāsŭkŭmĭksĭjĭk oochepŭmedaadāk'
 oowōsādĕgŭmkŭ, ak ělĕgāwĭjĭk oosĭtkŭmoogā-
 wāāk ělepĭskwaadoodĭjŭl ookoopmedāādāk'ŭn-
 ũmooōl'.

25. Ak ookagŭnaadās'ĭgŭmŭl ma ũkpŭskaa-
 dāsĭnoogŭl nagwĕgŭ, mŭdŭ nadāl' ma dĕpke-
 nook'.

26. Ak pĭskwaadoodāk' tan tāsŭkŭmĭksool-
 tĭjĭk ookoopmedāādākŭnŭmooōk' ak oomĕgō-
 dĭkāwāŭmooōl'.

27. Ak ma kogooā pĭskwanook tan mĕjegāāk,
 kŭsnā' tan ělookwōtkŭl mākskĕltāk'ŭnŭl, kŭs-
 nā' ěksooōgŭnŭl. Kadoo pasŭk nĕg'ŭmow tan-
 ĭk āweegāsooltĭjĭk Chechkĕlooāoocheejŭl me-
 mājooōkŭnā' ootweegādĭgŭnkŭ.

CHAPTER XXII.

1. Ak kĕgenooaadooĭch seboo mĕmājooōkŭnā'
 sām'oogwōn, tĕlewōkŭmĭk' stŭgāā wōsogōlŭmĭn,
 wĕjĭpkwĭjooĭk' Nĭkskamŭl ak Chechkĕlooāoo-
 cheejŭl ĭlsoodākŭnā' ookoodpoodĭmooōkŭ.

2. Meawāāk ootowtĭkŭ, ak ědoowu' sebook,
 memājooōkŭnāāl kŭmoojŭl kakŭmĭgŭl, mĕtlas-
 oonĕmeegŭl chĕl taaboo wĕjeskaleagŭl menĭch-

REVELATION.

kül, tan taseedich děpkūnoo'sějĭk na tās kesemanĭk. Ak kūmooch' oonebĭm' tāsūkūmĭksooltĭjĭk oonpesoon'oočk.

3. Ak ālmegeđdūmūgāwā' ma āpch eehtūnook. Ak Nĭkskam ak Chechkēlooāoocheech ālsoodākūnā' ookoodpoodĭmooōh eehto na ūkchegūnū : ak oonōk'ūbēm loogwāookoodū', ak nūmcđāgoodo' oosĭskw, ak ooweesoonūm eehto' ootogwājūnoočkū.

4. Ak ma děpkenook māchū, ak ma ootūmedādāsĭnook wōsogoonūmākūn nadāāl, kūsna' nagoosēt oowōsādēgūm ; mūdū Ukchesakūmow Nĭkskam wosēdaadooōdo' ; ak ēlēgāwĭtāwoolteđāk' yāpchoo ak yāpchoo.

6. Ak tělemĭt' : "Wēg'ūla kūlooswōk'ūnūl kokwōjaadākūnĭgūl ak kēdlāwāoočkūnĭgūl. Ak Ukchesakūmow neganĭkchĭjetēgāwenoo'k oochejakūmĭjoočk' Oonĭkskamooōl', ēlkĭmāb'ūnūl ootānsālāmūl ookenooaadooōn' oonōk'ūbēm tanūl kogooāl' oogoopchĭk tūlekeskājeadūl'.

7. [Ak Ukchesakūmow tělooēt :] "Ankāptāān, neen oogoopchĭk ūpkēsĭntēs' : Wēlāāk na tan kēlōtkūl kūlooswōk'ūnūl tanūl tūlāāl ooneganĭkchĭje-tēgāwenooa-dēgēm kāwāūm oola' weegādĭgūn.

8. Neen San na nēgūm tan nēmedooāb'ūnūl wēg'ūla kogooāl' ak noodūmāb'ūnūl. Ak kesenoodūmanēk' ak kesenūmedooōnēk', mēskūnadēsĭnāp' 'ntētlealasoodūman' ooskalook kweiĭchk ookwōtk' oola' ansālāwĭt, tan kēgenooadooĭb'ūnūl wēg'ūla kogooāāl.

9. Tokoo tělemĭt' : "Ankodāān moo ūktūladēgēnū', mūdū neen na wĭtloogwēdeekw keelū,

ak wítloogwēdoolteāak neganíkchijetēgāwenook'
ak taník kēlodūmeedijūl kūlooswōk'ūnūl oola'
weegād'igūn iktook tūlāal. Níksskam alasōom'".

10. Tokoo tēlemít': "Moo ūkpookooaadoo
kūlooswok'ūnūl tanūl tūlāal neganíkchije-tēgā-
wenoo-adēgēmkawā' oola' weegād'igūnū. Mūdū
tētpūgaak na nagwēk tēbōw āhk.

11. Tan moo kokwōječkw', māch moo kokwōj-
eāwich, ak nēgūm tan mējegāāk, māch na
'mchegāāch ; ak tān kokwōjeēt', māch kokwōj-
eēch' ; ak tan níksskamāwāit, māch níksskam-
āwāich'.

12. [Ak Ukchesakūmow tēlooēt :] "ankap-
tūmook' neen oogoopchík ūpkēsintes', ak 'nta-
bānkūdādīmkāwāūm tēgwāādečk' 'ntūle'igūn-
ūmooōn' 'msit wēn tan tēloogwēch'.

13. Neen na Alpa ak Omega, Umskwēsāwāe
ak kēspeakāwāe ; Poktūmkeakāwāe ak keskāja-
dāsīkāwāe.

14. Wēloltijik nēg'ūla taník kesīksīspadoo-
dīb'ūnūl ootokwōn'ooōl koolaman ootāp'sīnow'
memājooōčkūnā' kūmooch', ak oowōōje-pīs-
kwēdaanow kagūnaadāsīk ūkchegūnkū.

15. Koojūmook' āhkīk ūlūmoo'jūk ak booōin-
āk', ak taník tēladakadeedīch wīnāchkūl, ak
memājooenooe-noojenābadakadījik, ak taník
alasoomaadije ūlnooōktaoo, ak 'msit tan kēsāt'k'
ak kesedōk' ēksooōgūn.

16. Neen Sāsoos ēlkīm kūp 'ntānsālām' ūktāg-
ūnoodūmoolīnow' wēg'ūla kogooāal alasoodūmā-
wemoweōm iktook. Neen Dabīd oochebūskūm
ak wēdabēkse ootenīnk ; neen kēsāsēt' ēskītpoo-
gāwā' kūlokowēch'.

REVELATION.

17. Ak Wějeooleniĭkskam ak Matamāleā' těloočĭjk : "Choogoo'yě!" Ak nĕgŭm tan nootk, tŭloočĕh', "Choogoo'ye!" ak tan ba wĕn kedoo'sāmoogwōt, choogooečĕh'! ak tan mŭn-wĕgĕčĕh' sooaadooch memājoočkŭnā' sāmoogwōn, ĭgŭnŭmagwĕmkāwā' na, ochĭt' sākŭ.

18. Neen ěloowedŭmāse tan tělĭmk' msĭt wĕn tan nootkŭl kŭlooswōk' ŭnŭl tanŭl tŭlāāl oola' weegādĭgŭn ooneganĭk-chĭjetĕgā-wenooadĕgĕm-kāwāŭm, wĕn ājedōk' wĕgŭla kogooāāl, Nĭkskam ājetoodŭl' wĕg'ŭla wōōnmājōgŭnŭl tanŭl āweegāsĭgŭl oola' weegādĭgŭnŭ.

19. Ak wĕn ooche-altooaadōk kŭlooswōkŭnŭl tanŭl tŭlāāl oot weegād'ĭgŭn oola' neganĭkchĭjetĕgāwenoo-adĕgĕmkāwā', Nĭkskam oocheĭĭgŭlaadoodo' ootatkŭnwōk' ŭnŭm oola' kŭmooch' memājoočkŭnā', ak nĭkskamāwā' ŭkchegŭnkŭ, tanŭl āweegās'ĭgŭl oola' weegād'ĭgŭn.

20. Nĕgŭm tan ěloowedŭmāsĭjŭl wĕg'ŭla kogooāāl, āāt : Meamooch oogoopchĭk ŭpkēsĭntĕs! Amen! Choogoo'yě, 'Nsakŭmam, Sāsoo Gōole! Uksakŭmamenoo' ootoolaltĭmkāwāŭm eech 'msĭt tan tāsĭjk nĭkskamāwāooltĭjk ootenāwōk'!

KĚSPEĀK'.

PĚSTOONŮMŮGĀWĀ.

Kedān, Rev. 21 : 1-8.

1. "Ak nēmedooāp' pelā' wasok ak pelā' ma-kūmegāoo : mūdū ūmskwēsāwā' wasok ak ūmskwēsāwā' makūmegāoo seowadeegūl, ak mogwā' ūkchīgūmenook. Ak nēmedooāp' nīkskamāwā' ūkchegūn', pēlā Sāloosālām', wējenesaasīk wasōk Nīkskamāwīktook, tēle-keskājaadāsīk stūgāā mātāmāl'eā kesīgūnadāsījēl' oochīt' oocheenūm-oomūl. Ak noodākūp nadoo wen kēsegowuhtā-waadōk ilsoodākūnā' koodpoodīgū wasōgū, tēl-ooēt : "Ankāptūmook', Nīkskam week āhk memājooenoo'k ootenāwōk', ak ūtkwāooōdū, ak nēgūm wēgūla oonōkūbēmedū', ak Nīkskam ūtkwāooōdū', ak Nēgūm ootenīn wēnīkskam-ēdāk'. Ak 'msīt ooche-kasūmooōdūl' oopūkīk-ooōk 'msīt tan tāsūgūl oosākpegoonooōl ; ak 'npooōkūn ma āpch ehtūnōōk' ; kūsna' wēn-mājedaasooltīm'k', kūsna' ūtkedēmooltīm'k', kūsna' wōōnmājodeel, ma ap ehtūnoogūl. Mūdū ūmskwēsāwāgūl' kakayaagūl." "Tan wīswīgūn-ōdēgēt' ootālegēmedūl' wēg'ūla kogooāal, ak wēnīkskamedo' 'ntenīn, ak Neen ookwīsedēs' ootenīn. Kadoo tanīk wāgwōdaasooltījīk, ak mēktūmoo'dījīk, ak tanīk wējīmchegoltījīk māk-skēltākūn īktook, ak tanīk memājooenooe-noojenābādakadijīk, ak tanīk wīnāchkūl tēladakadeedījūl, ak boōōīnāk', ak tanīk alasoomaadīje ūlnoōktaoo, ak 'msīt tan tāsījīk' booskeēksoo-

PESTOONUMUGAWA.

aadijik, ooskōtāk' ootātkūnwōkūnoo-ow' na koospēm, tan wējenoogwaak booktāoo ak soobūleāwā', tan tabooōwā' 'npooōkūn na."

Wēgūla kūlooswōk'ūnūl tēlooēgūl tanūl ūk-tooegadūl ēlmegūnikū. 'Msīt oosītkūmoogāwāal tanūl nūgāā tēleagūl, kese kakayādūl tokoo tīlesipū. Ak ēlp tanīk memājooltījik ootīlsoodāk'ūnūmooōl', ak Sāsoo Goole ootēlēgāwagīm oosītkūmoogāwāū, ak tanīk nēboo'dījik ootoonmāje-īlsoodākūnūmooō', tokoo toochoo kakei-kese-keskājadāsīdūl : ak yāpchooāwāal tāseboonkūgūl tanūl ma kakayanoogūl, pū ne-seowadīdūl. Ak tabooēmeegūl tan tēleagūl wēgūla yāpchooāwāalū : nūt na wēgūla pelā' makūmegāoo, ak wēgūla pelā' wasok' ; ak owoonā' wēgūla koospēm tan wējenoogwaak booktāwīktook ak soobūleāwā' iktook.

Nīgūmach', wāgwōdaswōk'ūnīk ak moweēspāak negan-āgūnoodūmākūn ēlmegūnīgāwā' ēgedūmoodeekw oola Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm iktook. Tādooje-wāgwōdaswōk'ūnīk ak tādooje-estooāāgūl tan tūloltedāk' tanīk ētlūgadūmoodedāk' nēgūla pelā' wasōk ak nēgūla pelā' makūmegāoo ; ak nēgūmow tanīk ētlūgadūmoodedāk' na koospēm tan wējenoogwaak booktāwīktook ak soobūleāwā' iktook? tan tabooōwā' 'npooōkūn na.

Nīgūmach', mogwā' ālowtenook ūkmūlgedasooltenēnoo ūkamedooltenēnoo oochīt' wēgūla kogooāal ; kadoo ālowtīk ūkjīksūtūmoodenēnoo ak ūkūdlāmsūtūmoodenēnoo tan wēje-āgūnoodāsīk Nīkskam-āwīktook oochīt' kenooū. Mīg-

PESTOONUMUGAWA.

wedādūmūnēch' Sāsoo Goole tan tělooēs', "Wasok' ak makūmegāoo kakayādūl, kádooneen 'nkūlooswōk'ūnūm ma kakayanook." Na oochīt' soadoonēch' tan Nīkskam tělooēch', ak wooledaswōkūn-ūktlāmsūtūmoodenēch'; jīgūledādūmoodenēch' 'msīt mēktūmūgāwā', ak 'msīt wāgwamādooltīmkāwāāl', ak āmsēlaboogooēm-kāwāāl oochīt' Nīkskam ookēdlāwāoōkūnūm. Nāooktāchk kūlooswōkūn tan Nīkskam wēs-kootk bējūlekūloo'lk mooēnkoodā betooīmtūlnāk'ūnūl memājooenooāāl kūlooswōk'ūnūl, ak moo ēnkoodā 'msīt tan tāsūgūl chenūmooāāl kūsná' mūndooāāl yāledaswōkūnūl ak wāgwamādīmkāwāāl. Kēloo'lk ak wēlchājegāāk owhte mēd-ūmēgūmoodeekw tān tīlesīp' kēdlāmsūtūmoodeekw Nīkskam ookūlooswōk'ūnūm, ak wēs-wadoo-deekw ūkamlamoonenākū. Ootūlooewedūmās-oodīm mowe-kedlāwōoōkūnīk : mogwā' kese-ēksooēkw', ak mūnaa kēs-pogwalagwe wēne, melooīch tane ēlegāsooltīlīgwe Sāsoo Goole ootenīnkū. Na oochīt' ūsedādūmūnēch' ūktāledas-wokūnūmenūl ootoochealsoodāsīn Nīkskam ookūlooswōkūnūmkū, ak mēlooīch' tīlesīp' wēs-kootkūl tanūl tūlāāl oosūtōgūn īktook, ak ēlme-gūnīkāwāāl. Ankodāsooltenēch' moo ūkmāj-oolkwōdūmūnēnoo kenoo ūktāledaswōkūnūmenūl' kūsná' kenoo' ūkwāgwamādīmkawāāl mījoo-ajechwāālū.

Na oochīt', kāā, nāooktāchk cogooā' pebanemoolāp'. Tēgēn nēgūla āpchooāwāāl etlūgādūmoodīmkūl tūlūgātūks' keelū? Nēgūla pelā' wasōk ak pelā' makūmegāoo? kūsná' nēgūla' wāgwōdās-wōkūnīk koospēm tan wējenoogwaak

PESTOONUMUGAWA.

booktāwíktook ak soobüleāwā' íktook? tan tabooōwā 'npooōkūn na. Tūleme, O nīgūmach', tame tēt tūlūgatūks' yāpchooū?

Tētpūgaak ūkoolíkchījedoon', ak ūkoolekeskājāinū. Edāmk Níksskam ūktoogwalagoon, ak ūktīgūnūmagoon ūkeskājadāsīn, ak ēlp ūkoolíkchījeesīn ūkeskājaadāsīn, oochīt ūktūlūgadūmūn nēgūla pelā' wasok ak pelā' makūmegāoo.

Tūlooēk, chíptook ēdook, "oolāās ūkūgenoodūmooīn na owhte tan ēltēk' wasōgū." Nīgūmach, lōk wēledaase 'nkūgenoodūmoolīnū. Jík-sūtāān. Tūmk wōōlemīgwedādāān ūkakeik'sūganū, ak ūkmūdooe-padatātēgāwenooīnū, ak moo tēbegūnēd'ūmoon' ūkoostowalūsīn, kūsna' ūktabogūnūmāsīn.

Cadoo āp ēlp mīgwedādāān Níksskam lōk ūkūsalagoon, ak kese āgūnoodūmoolkūp tan tēlīksālsk, ak tan tēdooje-āooledāālūmūsk'. Pebanegēsedūk's: "Tan? ak Tame"! Jíksootoe, tēlemool': Tan tīlesīp' ak tan tēt Sāsoo Goole, Ookwīsūl lōk kēsālkoosīlījūl, īgūnūmooēdogūp ootenīn oonāboksīn, wōōnmajōgūn íktook kloochēwā' íktook, oochīt keel ūktūloowāwoodeelū. Na oochīt' ankam Níksskam Oocheekhēlooā-oocheejūmūl: Na tēt āhk ēloowedūmāsoode oochīt' Níksskam tan tēlīksālsk', ak ēlp ēloowedūmāsoode oochīt' oosūtōgūn, tan tēluche-jīgūladāskūl ūktūloowāwoodeel, mūdū Sāsoo Goole nēpkūs oochīt' keel. Elegāse oomāldēmk; ūktlamsūdāān, ak moo ūkwāgwōdasu. Kūlnāān oopūtūn ūktlāmsūtōōkūn íktook, ak meamooch ūktātkūnoōkūnūm ehto wēgūla pelā'-wasok, ak wēgūla pelā' makūmegāoo.

To renew the charge, book must be brought to the desk.